2024

Μελέτη Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ

"SANTORINI VALVIS VOLCANIC SPA" στο ιδιωτικό ακίνητο ιδιοκτησίας «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ», στην περιοχή Πλατύναμος στη Βλυχάδα του Δήμου Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

ΔΑΙΔΑΛΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ – ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΡΑΚΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε.

Μελέτη Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.) για την ανέγερση Ξενοδοχείου 5* με την επωνυμία "SANTORINI VALVIS VOLCANIC SPA" στο ιδιωτικό ακίνητο ιδιοκτησίας «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ», στην περιοχή Πλατύναμος στη Βλυχάδα του Δήμου Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

1^{Η} ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ xiv
ΕΙΣΑΓΩΓΗ 1
Ε.1 Γενικά Στοιχεία Στρατηγικής Επένδυσης 1
Ε.2 Στοιχεία Φορέα Επένδυσης 7
Ε.3 Αντικείμενο της Παρούσας Μελέτης 9
Α' Ενότητα: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΩΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ-Διάγνωση 0
ΚΕΦ. Α.1 Ένταξη στον ευρύτερο χώρο 0
Α.1.1 Διοικητική Ένταξη 0
Α.1.2.Διοικητική Δομή – Γεωγραφικά Χαρακτηριστικά 0
Α.1.2 Χωροταξική ένταξη ευρύτερης περιοχής -Οικιστικό Δίκτυο- Χωρικά επίπεδα αναφοράς ΕΣΧΑΣΕ 6
Α.1.2.1 Ιεράρχηση του Οικιστικού Δικτύου σύμφωνα με το υπό έγκριση ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου 10
Α1.4.2 Παραδοσιακοί οικισμοί 28
ΚΕΦ. Α2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ περιοχής επέμβασης και ευρύτερης περιοχής 35
Α2.1 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά ευρύτερης περιοχής -περιοχής επέμβασης 35
Α2.1.1 Εξέλιξη και Δημογραφικά χαρακτηριστικά Μόνιμου πληθυσμού Δήμου Θήρας - Πυκνότητα Κατοίκησης 52
Α2.1.2 Δημογραφικά Δεδομένα ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (Δ.Ε) ΘΗΡΑΣ και Δ.Κ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ 59
Α2.1.3 Εποχιακός Πληθυσμός και Μετανάστες 63
Α2.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 65
Α2.2.1 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ,ΑΝΕΡΓΙΑΣ 65
Α2.2.1α Δείκτες ευημερίας -ΔΕΊΚΤΕΣ Οικονομικής ευημερίας 69
Α2.2.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ(ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟΥΣ Η ΟΜΑΔΕΣ ΚΛΑΔΩΝ) 84
Α2.2.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ-ΔΗΛΩΘΕΝ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ 89
Α2.3 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ-ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ 91
Α2 .3.1 Αναπτυξιακά – Οικονομικά χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής επέμβασης (Δ.Ε ΘΉΡΑΣ) 91
Α2.3. 2 Περιφερειακό Α.Ε.Π. 91
Α2.3.3 Συνοπτική αξιολόγηση της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας σε περιφερειακό επίπεδο 109

ΚΕΦ. Α3. Χωρική οργάνωση Δήμου Θήρας (Δ.Ε) 114

Α3. 1 Υφιστάμενες Χρήσεις και Καλύψεις γης στον εξωαστικό χώρο (πραγματική κατάσταση) 114

Α3.1^{α} Υφιστάμενες Χρήσεις Γης και Καλύψεις γης στον εξωαστικό Χώρο ...114

Α3.1.1 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΖΩΝΕΣ ΕΚΤΑΤΙΚΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΥΨΕΩΝ (ΟΜΟΙΟΓΕΝΕΙΣ Η ΜΕΙΚΤΕΣ) ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ Η ΟΡΙΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ (ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ, ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ, ΑΘΛΗΣΗΣ Κ.ΛΠ., ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΕΞΟΡΥΞΗ - ΛΑΤΟΜΕΥΣΗ Κ.ΛΠ.) 117

Α3.1.1^{α}.Δυνητικά Αξιόλογη Αγροτική γη 117

Α3.1.1.γ ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ -ΑΘΛΗΣΗΣ 130

Α3.1.2 Υφιστάμενες σημαντικές για τα δεδομένα της περιοχής Παραγωγικές μονάδες και άλλες Χρήσεις..... 137

Α3 1.2 Α ΑΛΙΕΙΑ -ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ (ΧΕΡΣΑΙΕΣ - ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ) 137

Α3.1.2 Β Άλλες μεμονωμένες σημαντικές μονάδες Α'γενούς τομέα 138

Α3.1.2 Γ ΜΟΝΆΔΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ.....142

Α3.1.2 Δ ΜΟΝΑΔΕΣ SEVESO.....142

Α3.1.2 Ε ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ 142

Α3.1.2 ΣΤ. Άλλες μεμονωμένες σημαντικές μονάδες Β'γενούς τομέα 142

Α3.1.2Ζ Τουριστικά Καταλύματα, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής.....142

Α3 1.2Θ Άλλες μεμονωμένες σημαντικές μονάδες Γ'γενούς τομέα 146

Α3 1.2 Ι Πολιτιστικές Εγκαταστάσεις 146

Α3 1.2Κ Θρησκευτικοί Χώροι.....146

Α3 1.2Λ ΔΙΟΙΚΗΣΗ 147

Α3 1.2Μ ΧΩΡΟΙ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ/ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ.....147

Α3.1.2Ν ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ, ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ, ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ.....149

Α3. 1.2Ξ ΚΤΗΡΙΑ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ-ΧΩΡΟΙ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ 149

Α3 1.2 Ο ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΩΡΩΝ ΜΜΜ.....151

Α3.1.2Π ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ,ΥΔΡΕΥΣΗΣ, ΟΤΕ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ.....151

Α3 1.2.Ρ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ 151

Α3 1.2Σ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ, ΚΑΝ 152

Α3 1.2Τ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΑ, ΦΥΛΑΚΕΣ, ΚΕΝΤΡΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ 152

Α3 1.2Υ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ /ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ 153

Α3.1.3 ΑΤΥΠΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ ΔΟΜΗΣΗ ΣΤΟΝ ΕΞΩΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ 155

Α3 1.3.1 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ Α ή Β 155

Α3 1.3.2 ΑΤΥΠΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ/ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ (ΑΒΣ) του Ν.3982/2011 155

Α3 1.3.3 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ 155

Α3 1.3.4 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ 156

Α3.1.4 ΑΛΛΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΜΕ ΧΩΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ 157

Α3.2 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΘΗΡΑΣ..... 161

Α3.2.1 Οικιστική Ανάπτυξη και Αυθαίρετη Δόμηση 161

Α3.2 Α Οικιστικό περιβάλλον – Χρήσεις γης.....161

Α3.2 Β Θεσμοθετημένες Χρήσεις γης 163

Α3.2.1 ΕΙΣΡΟΕΣ ΑΠΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΕΡΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ ΜΕ ΧΩΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ 193

Α3 2.1. 1^{Η} Ζ.Ο.Ε Θήρας.....194

Α3 3.2 ΟΡΙΑ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΡΩΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΙΣΟΔΥΝΑΜΩΝ (ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ/ ΣΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ) ΜΟΡΦΩΝ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ.....197

Α3 3.2.1 Οικιστικές περιοχές (ΟΙΚ) 198

Α3. 3.2.1^{α}.ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ Β ’κατοικίας 198

Α3. 3.2.1β. Τοπικά Ρυμοτομικά Σχέδια 198

Α3 3.2.1γ.Περιοχές προς Πολεοδόμηση (Α’ επιπέδου).....198

Α3 3.2.1δ.Οικισμοί προ του’23 (ΟΡΙΟΘΕΤΗΜΈΝΟΙ Ή ΜΗ) 198

Α3.2.2.2 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΤΩΝ (ΠΕΔ)(ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΕΣ Η ΣΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗΣ).....207

Α3 3.2.3 Περιοχές προστασίας (ΠΕΠ) και Ειδικών Καθεστώτων (ΠΕΚ) 221

Α3.3.2.3ΣΤ Αξιόλογα Τοπία - Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού (ΤΙΦΚ) 226

Α3.3.2.3Ζ Περιοχές ΠΕΠ από ΓΠΣ /ΣΧΟΟΑΠ (Ν.2508/1997) 227

Α3.3.2.3^{Η} Ζώνες Προστασίας που προκύπτουν από άλλα εγκεκριμένα σχέδια χρήσεων γης- Περιοχές ΠΕΠΔ.....227

Α3.3.2.3Θ Περιοχές/Ζώνες απόλυτης προστασίας της Φύσης 227

Α3.3.2.3Ι Άλλες φυσικές περιοχές 227

Α3.3.2.3Κ Ζώνες Διαχείρισης Ειδών και Οικότοπων (ΕΖΔ) 228

Α3.3.2.3Λ Ζώνη Βιώσιμης Διαχείρισης φυσικών πόρων 228

Α3.3.2.3Μ Περιοχές ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 χωρίς καθορισμένες χρήσεις γης 228

Α3.3.3.3Ν Εθνικά Πάρκα Π.Ε ΘΗΡΑΣ 234

Α3.3.3.3Ξ Καταφύγια Άγριας Ζωής ΚΑΖ Π.Ε ΘΗΡΑΣ 234

Α3.3.2.Οº Δάση / Δασικές εκτάσεις 237

Α3.3.2.3ΟΑ Από κυρωμένους/αναρτημένους δασικούς χάρτες 237

Α3.3.2.3Π Γεωργική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας 239

Α3.3.2.3Ρ Αιγιαλός, παραλία, παράκτια / παραποτάμια/ παραλίμνια ζώνη - ρέματα 240

Α3.3.2.3ΡΑ Καθορισμός Ζώνης -Αιγιαλού Παραλίας 240

Α3.3.2.3ΡΒ Κατάσταση Ακτών 240

Α3.3.2.3ΡΒ Ποιότητά Νερών Κολύμβησης 244

Α3 3.2.2.3ΡΓ Περιοχές απαγόρευσης αλιείας 250

Α3.3.2.3Σ Παραδοσιακοί Οικισμοί /Παραδοσιακά τμήματα (ιστορικά κέντρα) 251

Α3.2.2.3Τ Αρχαιολογικοί χώροι -ιστορικοί τόποι 254

Α3.2.2.3ΤΑ Οριοθετημένοι αρχαιολογικοί χώροι/ Προσωρινά κηρυγμένοι/ κηρυγμένοι χωρίς οριοθέτηση 254

Α3.2.2.3ΤΒ Ζώνες Προστασίας Μνημείων 255

Α3.3.2.4 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΟΜΗΣΗ (ΠΕΧ)-Γεωργική γη/ Κτηνοτροφικές Ζώνες / ΠΟΑΥ 257

Α3.3.2.5 ΛΟΙΠΑ ΑΞΙΟΛΟΓΑ ΟΙΚΙΣΤΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ, ΤΟΠΙΑ, ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ 257

Α3.3.2.3 Υ Γεωλογία – Γεωθερμία – Υδρογεωλογικές συνθήκες 260

Α3.3.2.3Υ1 Γεωλογικά δεδομένα 263

Α3.3.2.3Υ2 Γεωθερμικά δεδομένα 268

Α3.3.2.3Υ3 Υδρογεωλογικά δεδομένα 271

Α3.3.2.3Υ4 Τεκτονική – Σεισμικότητα 276

Α3.3.2.3Υ5 Υδατικό Περιβάλλον 279

Α3.3.2.3Φ Ιστορία, Αρχιτεκτονική -Πολιτιστικά Χαρακτηριστικά 289

Α3.3.2.3Φ 1 Ιστορική Αναδρομή 289

Α3.3.2.3Φ 2 Χωρική Εξέλιξη Θήρας -Συνθήκες Στέγασης 293
Α3.3.2.3Φ 3 Αρχιτεκτονική 294
Α3.3.2.3Φ 4 Πολιτιστικά Χαρακτηριστικά 295
Α3.3.2.3Χ Αθλητισμός 325
Α3.3.2.3Χ1. Σύλλογοι -Όμιλοι 326
Α3.3.2.3Χ2 Δραστηριότητες (Τρέξιμο - Ειδικές Διαδρομές -Πεζοπορία) 327
Α3.3.2.3Χ2.1 Τρέξιμο - Ειδικές Διαδρομές.....327
Α3.3.2.3Χ2.2 Πεζοπορικές Διαδρομές 327
Α3.3.2.3Ψ Κοινωνική πολιτική, Υγεία-Κοινωνικές Υποδομές (Εκπαίδευση-Πρόνοια) 329
Α3.2.2.3.Ψ1 Κοινωνικές Υποδομές 332
Α3.3^{α}. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ 338
Α3.3^{α}1 Μεταφορικές υποδομές και δίκτυα τεχνικής υποδομής της περιοχής επέμβασης και της ευρύτερης περιοχής..... 338
Α3.3α1.1 Οδικό Δίκτυο – Κυκλοφορία 338
Α3.3α1.2 Εναέριες (Αεροπορικές) Μεταφορές..... 340
Α3.3α1.3 Άλλες εναέριες Μεταφορές 343
Α3.3α1. 4 Θαλάσσιες Μεταφορές 344
Α3.3α1. 1^{α} Χερσαίες Μεταφορές 352
Ηλεκτροκίνηση..... 358
Α3.3.1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ 358
Α3.3.1^{α} Δίκτυα Ύδρευσης – Άρδευσης 358
Α3.3.1β Υποδομές Επεξεργασίας και Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων 366
Α3.3.2 ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) 370
Α3.3.2^{α} Αιολικό Δυναμικό 371
Α3.3.2β Ηλιακό δυναμικό 372
Α3.3.2γ Εξοικονόμηση ενέργειας.....373
Α3.3.2δ Ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις 373
Α3.3.2^{ε} Κοινοτικά κτίρια.....374
Α3.3.2στ Τομέας επιμόρφωσης 374
Α3.3.3 Ψηφιακές Υποδομές 376
Α3.3.3.1 ψηφιακές υποδομές -Υποδομή Ασύρματης Πρόσβασης (WIFI στο Διαδίκτυο 376

Α3.3.3.1$^{\alpha}$ Ευρυζωνικότητα 376
ΠΙΝΑΚΑΣ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ Δ.ΘΗΡΑΣ ΓΙΑ ΕΥΡΩΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑ..... 376
Α3.3.31β Πρόσβαση στο Διαδίκτυο στο Αεροδρόμιο 378
Α3.3.3.2 Βασικά Τηλεπικοινωνιακά Κέντρα.....378
Α3.3.3.3 Βασικά Δίκτυα Τηλεπικοινωνιών.....379
Α3.3.3.4 Ραδιόφωνο-Τηλεοπτικές Εγκαταστάσεις 380
Α3.3.3.4$^{\alpha}$ Τοπικοί Ραδιοφωνικοί Σταθμοί: 380
Α3.3.3.4β Τηλεοπτικοί τοπικοί Σταθμοί.....380
Α3.3.3.5 Πάρκα Κεραιών.....380
ΚΕΦ.Α4: ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ..... 381
ΚΕΦ.Α5: ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ 382
Α5.1 ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ..... 382
Α5.1.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ 382
Α5.1.1.1 ΔΔΜ: Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο (core και comprehensive) 382
Α5.1.1.2 Εθνικό Οδικό Δίκτυο (βασικό, δευτερεύον, τριτεύον) 382
Α5.1.1.3 Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο (βασικό, δευτερεύον, τριτεύον).....382
Α5.1.2 ΡΟΛΟΣ ΟΔΩΝ.....384
Α5.1.2.1 Οδικό Δίκτυο Εθνικής και Ενδοπεριφερειακής Σημασίας (από ΠΧΠ) 384
Α5.1.2.2 Δημοτικό / Κοινοτικό οδικό δίκτυο 385
Α5.1.2.3 Ήπια Κινητικότητα μεγάλης κλίμακας 385
Α5.1.2.4 Ποδηλατοδρόμοι.....385
Α5.1.2.5 Ευρωπαϊκά και εθνικά μονοπάτια.....385
Α5.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΟΔΟΙ 385
Α.5.3 ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΟΔΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ 386
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.6: ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΩΝ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ - ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ..... 387
Α6.1 ΧΩΡΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ - ΔΙΚΤΥΑ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ..... 387
Α6.2 ΦΥΣΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ – ΦΥΣΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ..... 388
Α6.2.1 ΟΡΕΙΝΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ (ΒΟΥΝΑ, ΛΟΦΟΙ) 388
ΚΕΦ. Α 7 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ-ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ..... 389
Α7. 1 Γεωγραφική Φυσιογνωμία και Κλίμα - Κλιματική Αλλαγή..... 389

Α7.1.1 Κλίμα - Μετεωρολογικά Στοιχεία -Κλιματική Αλλαγή 389

Α7.3 1.1 Ανεμολογικό καθεστώς.....391

Α7.3 1.2 Καθεστώς βροχοπτώσεων 392

7Α.3.1.α2 Ξηροθερμικός δείκτης.....394

Α7.3.1.3 Υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για την κλιματική προσαρμογή 394

ΚΕΦ. Α8 Αναγνώριση δικτύου διαχείρισης εκτάκτων αναγκών..... 399

Α8.1 Κίνδυνοι και Πολιτική Προστασία..... 399

Α8.2 Οργάνωση Δικτύου Πρόληψης και Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών 399

Α8.2.1 ΧΩΡΟΙ ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΘΗΡΑΣ..... 400

Α8.3 Ο θεσμοθετημένος ρόλος των δήμων στην Πολιτική Προστασία 403

Α8.4 Σχέδιο Διαχείρισης ΈΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΏΝ - Προστασία Ηφαιστείου Σαντορίνης 404

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α9: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ .. 413

Α9. Εισαγωγή: 413

Α9.1 Σύνθεση Κατευθύνσεων υπερκείμενου Χωροταξικού Σχεδιασμού και άλλων μορφών Σχεδιασμού / Προγραμματισμού – Συμβατότητα με το προτεινόμενο Σχέδιο 413

Α9.1.1 Πλαίσια Σχεδιασμού Στρατηγικού Επιπέδου 413

Α9.1.1.α Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 128Α/2008) 413

Α9.1.2 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για το Τουρισμό (ΦΕΚ 1138Β/2009, ΦΕΚ 3155Β/12-12-2013) 416

Α9.1.2α Νέο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (σε διαβούλευση /2024).....421

Α9.1.3 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ (ΦΕΚ 2464Β/3-12-2008) 423

Α9.1.4 Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου 424

Α9.1.4^{α}. Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Κρήτης & Νήσων Αιγαίου 2007- 2013 (2007): 428

Α9.1.5 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες (ΦΕΚ 2505/Β/04.11.2011) 431

Α9.1.6 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/13.04.2009)..... 434

Α9.1.7 Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου 2014-2020 436

Α9.1.8 Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις (Ν 4759/2020-ΦΕΚ/Α/245/9-12-2020)..... 439

Α9.1.8.1 Για τον Χωροταξικό Σχεδιασμό:.....440

Α9.1.8.2 Για τον Τοπικό Πολεοδομικό Σχεδιασμό:.....440

Α9.1.8.3 Θαλάσσια Χωροταξία 441

Α9.1.9 Τοπικός και Ειδικός Πολεοδομικός Σχεδιασμός ΘΗΡΑΣ/Δ.Ε Θήρας/ Θεσμοθετημένες Χρήσεις..... 443

Α9.1.9$^{\alpha}$ Ειδικό πλαίσιο Νομοθεσίας Σχεδιασμού για τη Θήρα 443

Α9.1.9β Σχετικά με τους Παραδοσιακούς οικισμούς της νήσου, ...444

Α9.1.9γ Πολεοδομικές Μελέτες Επέκταση-Αναθεώρησης 444

Α9.1.9δ Θεσμοθετημένοι Αρχαιολογικοί χώροι 445

Α9.1.9.1 ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ-ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ.....445

Α9.1.9.1α ΓΠΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΘΗΡΑΣ(Φηρών)/ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΓΠΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΘΗΡΑΣ(Φηρών)/ ΝΕΟ ΕΠΣ Ν.ΘΗΡΑΣ 445

Α9.1.9.1β Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π Τέως Κοινότητας Οίας- Β2 ΥΠΟ στάδιο (Έτος Μελέτης: 2017). 450

Α9.1.9.1γ .Νέο Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (σε εξέλιξη) Υφιστάμενη κατάσταση/ Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων Προκήρυξης για νέο ΕΠΣ 450

Α9.1.9.1δ Τοπικός Σχεδιασμός Δημοτικής Κοινότητας. Δ.Κ Μεγαλοχωρίου 453

Α9 1.9.2. Λοιπές πολεοδομικά οργανωμένες περιοχές χρήσεων γης.....453

Α9.1.9.3. ΑΛΛΕΣ ΕΔΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ.....454

Α9.2 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ, ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΟ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ 464

Α9 2.1 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΖΟΕ -Για τον οικισμό Μεγαλοχωρίου (ισχύει το ΠΔ 16-02-1990 περί καθορισμού ΖΟΕ).....464

Α9 2.1α Θεσμοθετημένες Χρήσεις ΓΗΣ (ΖΟΕ) /Σύγκριση με Δ.Κ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ-περιοχή Επέμβασης.....464

Α9.2.2. Θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης (κατά CORINE LAND COVER)/ Σύγκριση με Δ.Κ Μεγαλοχωρίου-περιοχή επέμβασης:.....469

Α9.2.3 Υφιστάμενες/θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης (κατά ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ)/ Σύγκριση με Δ.Κ Μεγαλοχωρίου-Περιοχή Επέμβασης: 469

Α9.3 ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ (Π.Χ. ΣΟΑΠ, ΟΧΕ, ΣΒΑΚ Κ.Α.), ΤΙΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΘΗΡΑΣ..... 473

Α9.3.1 ΣΒΑΚ ΘΗΡΑΣ 473

Α9.3.2 ΣΑΠ Θήρας 476

Α9 3.2.1 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΘΗΡΑΣ 2019-2023 477

Α9.3.3 ΟΧΕ ΜΙΚΡΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ 481

Α9.3.4 Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.) ν. Θήρας 481

Α9.4 Σύνθεση Στόχων του ΕΣΧΑΣΕ -συσχέτιση με Α9.1 ΚΑΙ Α9.3 483

Α9.5 ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ Η ΜΕ ΤΙΣ ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ 484

Α9.6 ΕΙΣΡΟΕΣ ΑΠΟ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΕΚΠΟΝΟΥΜΕΝΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ 486

Α9.6.1 ΓΕΩΛΟΓΙΑ 486

Α9.6.1.1 ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ - ΤΕΚΤΟΝΙΚΗ 486

Α9.6.2. Υδρογεωλογικής - Γεωλογικής Μελέτης στη θέση «Πλατύναμος – Ξεροτρύπη», στην περιοχή Βλυχάδα του Δ.Δ. Μεγαλοχωρίου του Δήμου Θήρας, με σκοπό την αναγνώριση νερού υδρογεώτρησης ως Ιαματικού Φυσικού Πόρου (ΙΦΠ)..... 491

Α9 6.3 «Υγειονομική μελέτη αναγνώρισης του ιαματικού φυσικού πόρου κτηματικών μεριδίων ιδιοκτησίας της ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ Α.Ε. στη θέση Βλυχάδας Νήσου Θήρας (Σαντορίνη)» 505

Α9.6.4 ΣΧΕΔΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ 515

Α9 6.5 Μελέτες Υδατορέματων 517

Α9.6.5.1 Υδροφόρα συστήματα Ευρύτερης περιοχής Νήσων Αιγαίου 517

Α9 6.5.2 Υδατορέματα Περιοχής Επέμβασης-Οριοθέτηση ρεμάτων 519

Α9.6.6 Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων 536

Α9.6.7 ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΕΣΧΑΣΕ-ΟΠΩΣ ΣΒΑΚ, ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ (ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Ν. 4662/2020)κ.α 538

Α9.7 Πίνακας SWOT Analysis 558

Α9.8 Συμπεράσματα 566

ΚΕΦ. Β' Ενότητα : Πρόταση Χωρικού Προορισμού Ακινήτου (ΕΣΧΑΣΕ) 567

Β' 10.1 Χωρική οργάνωση της περιοχής επέμβασης 567

Β 10.1.1 Θέση Ακινήτου – Γενικά Χαρακτηριστικά -Γεωμορφολογία 567

Β.10.2 Γεωλογική καταλληλότητα 575

Β.10.3 Ιδιοκτησιακό Καθεστώς Ακινήτου-Έλεγχοι τίτλων 581

Β.10.3.1 Ιδιοκτησιακό Καθεστώς 581

Β.10.4 Υφιστάμενο Πολεοδομικό και Χωροταξικό Πλαίσιο 584

Β.10.4.1 Δόμηση στη νήσο Σαντορίνη 591

Β.10.4.2 ΖΟΕ Σαντορίνης 591
Β.10.4.3 Ειδικές Διατάξεις και Περιορισμοί 597
Β.10.4.4 Λοιπές διατάξεις και περιορισμοί 599
Β.10.4.5 Δάση και δασικές εκτάσεις 600
Β.10.4.6 Αρχαιολογικές Δεσμεύσεις 601
Β.10.4.7 Αιγιαλός-Παραλία 603
Β.10.5 Πολεοδομικά Χαρακτηριστικά Έργου 605
Β.10.5.1 Ισχύουσα Νομοθεσία 605
Β.10.5.2 Δυνατότητα δόμησης 608
Β.10.6 Βασικές Αρχές σύνθεσης και χωρικής ανάπτυξης του Προτεινόμενου Σχεδίου 608
Β.10.7 Παρουσίαση Εναλλακτικών Σεναρίων 614
Β.10.7.1 Μηδενική Λύση 614
Β.10.7.2 Εναλλακτική Λύση 1 614
Β.10.7.3 Εναλλακτική Λύση 2 616
Β.10.8 Συνολική αξιολόγηση 619
Β.10.9 Επιλογή προτεινόμενου σεναρίου ανάπτυξης – Αξιολόγηση/αιτιολόγηση επιλεγείσας λύσης 621
Β.10.10 Πρόταση Χωρικού Προορισμού Ακινήτου 624
Β.10.10.1 Προτεινόμενη Γενική Οργάνωση 624
Β.10.10.2 Δυνατότητα δόμησης 627
Β.10.10.3 Καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης 634
Β.10.10.4 Παρεκκλίσεις 635
Β.10.10.5 Προτεινόμενη Γενική Οργάνωση – Κτιριολογικό Πρόγραμμα 636
Β.10.11 Οδικό δίκτυο 643
Β.10.12 Χρήση ενέργειας 662
Β.10.13 Χρήση νερού 663
Β.10.13.1 Διαχείριση υγρών αποβλήτων 668
Β.10.13.2 Βιολογικός καθαρισμός 668
Β.10.14 Διαχείριση στερεών αποβλήτων 669
Β.10.15 Προσδιορισμός Φέρουσας Ικανότητας (ΦΙ) 671
Β.10.15.1 Χωρητικότητα εγκαταστάσεων 671
Β.10.15.2 Χωρητικότητα ακτών 673
ΚΕΦ.11. Πρόγραμμα εφαρμογής 675

Β.11.1 Συμπερασματικά - Αιτούμενη συνδρομή από το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με το νόμο 3894/10 όπως ισχύει (Ν.4864/2021)..... 675

Β.11.2 Εκτίμηση και Αξιολόγηση των Επιπτώσεων του προτεινόμενου Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου – Επένδυσης..... 676

Β.11.2.1 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων σχεδίου 677

Β.11.2.2 Επιπτώσεις στο Ατμοσφαιρικό περιβάλλον 679

Β.11.2.3 Επιπτώσεις στη Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα 680

Β.11.2.4 Επιπτώσεις στα νερά 682

Β.11.2.5 Επιπτώσεις στο έδαφος.....682

Β.11.2.6 Επιπτώσεις στον Πληθυσμό και στην Υγεία 684

Β.11.2.7 Επιπτώσεις στην Πολιτιστική Κληρονομιά 685

Β.11.2.8 Επιπτώσεις στο Τοπίο 685

Β.11.2.9 Επιπτώσεις στα Υλικά – Περιουσιακά στοιχεία.....686

Β.11.2.10 Επιπτώσεις στην Κυκλική Οικονομία.....687

Β.11.3 Αντιμετώπιση επιπτώσεων σχεδίου στο περιβάλλον..... 689

Β.11.3.1 Μέτρα για το ατμοσφαιρικό περιβάλλον.....689

Β.11.3.2 Μέτρα για την ενέργεια.....691

Β.11.3.3 Μέτρα για το ακουστικό περιβάλλον.....692

Β.11.3.4 Μέτρα για τη βιοποικιλότητα – χλωρίδα - πανίδα 693

Β.11.3.5 Μέτρα για τα νερά.....694

Β.11.3.6 Μέτρα για το έδαφος 696

Β.11.3.7 Μέτρα για τον πληθυσμό και την ανθρώπινη υγεία.....697

Β.11.3.8 Μέτρα για την πολιτιστική κληρονομιά 699

Β.11.3.9 Μέτρα για το τοπίο.....699

Β.11.3.10 Μέτρα για τα υλικά περιουσιακά στοιχεία – Τοπική Οικονομία ..701

Β.11.4 Σύστημα Παρακολούθησης..... 702

Β.11.5 Προτεινόμενοι δείκτες για τις δράσεις του Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου.... 706

Β.11.6 Προϋπολογισμός και Εκτίμηση Βιωσιμότητας Επενδυτικού Σχεδίου 708

ΚΕΦ.12. Παραπομπές..... 716

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

Αρκτικόλεξο	**Ερμηνεία**
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν
ΑΠΕ	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας
ΓΠΣ	Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο
ΓΠΧΣΑΑ	Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης
ΔΕ	Δημοτική Ενότητα
ΔΕΔΔΗΕ	Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας
ΔΕΥΑ	Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης - Αποχέτευσης
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνική Στατιστική Αρχή
ΕΟΤ	Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
ΕΠΣ	Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο
ΕΣΠΑ	Εταιρικό Σύμφωνο για το πλαίσιο Ανάπτυξης
ΖΟΕ	Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου
ΚΑΠΕ	Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
ΜΟ	Μέσος Όρος
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΟΤΑ	Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΕ	Περιφερειακή Ενότητα
ΠΝΑΙ	Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
ΠΦΙ	Πολιτιστική Φέρουσα Ικανότητα
ΠΧΠ	Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο
ΠΠΧΣΑΑ	Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης

ΡΣ	Ρυμοτομικό Σχέδιο
ΣΒΑ	Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης
ΣτΕ	Συμβούλιο της Επικρατείας
ΤΚ	Τοπική Κοινότητα
ΥΠΑΝ	Υπουργείο Ανάπτυξης
ΥΠΕΚΑ	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΥΠΠΟ	Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης
ΦΙ	Φέρουσα Ικανότητα
CORINE	Coordination of Information on the Environment
DMO	Destination Management Organization
GIS	Geographic Information System
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
WTO	World Tourism Organization

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ε.1 Γενικά Στοιχεία Στρατηγικής Επένδυσης

Το γήπεδο συνολικής έκτασης 112.492,26 τ.μ. (περ. 112 στρέμματα και αποτελείται από 11 γεωτεμάχια.), βρίσκεται στην Βλυχάδα Σαντορίνης, όμορα της παραλίας, εκτός ορίων οικισμού, στις νότιες ακτές του νησιού, δυτικά του μικρού λιμανιού της Βλυχάδας και τον Εξωμύτη. Απέχει από τα Φηρά, το λιμάνι και τον Κρατικό Αερολιμένα Σαντορίνης εξίσου 11 χλμ.

Πιο συγκεκριμένα, η περιοχή επένδυσης υπάγεται διοικητικά στον Δήμο Θήρας (Τοπική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου) και στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εκτείνεται σε μια μεγάλη θαλάσσια ζώνη από τις ακτές της Αττικής (Μακρόνησος) έως τα νότια παράλια της Τουρκίας (Καστελόριζο), καθώς περιλαμβάνει τα νησιωτικά συμπλέγματα των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων.

Η παραλία της Βλυχάδας χαρακτηρίζεται από το ιδιαίτερο τοπίο εξαιρετικού γεωλογικού ενδιαφέροντος, λόγω του ανάγλυφου από τους ηφαιστειογενείς σχηματισμούς της Θηραϊκής γης. Το γήπεδο χαρακτηρίζεται από το μακρόστενο σχήμα του και εκτείνεται από την παραλία της Βλυχάδας μέχρι βορειότερα στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών - Όρμου Περίσσας με το λιμάνι της Βλυχάδας.

Στο ακίνητο βρίσκονται υφιστάμενα τέσσερα νεόδμητα πολυτελή υφιστάμενα κτίρια. Το ένα βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο της έκτασης και έχει εμβαδόν 400 τ.μ. και τα άλλα τρία αμέσως βορειότερα και όμορα του προηγουμένου ακινήτου. Τα τρία αυτά κτίρια έχουν εμβαδόν περίπου 78 τ.μ.

Σκοπός είναι η δημιουργία ενός πολυτελούς τουριστικού θέρετρου με κέντρο αναζωογόνησης SPA που θα προσφέρει την εμπειρία στον επισκέπτη της παραδοσιακής Θήρας και του έντονου ηφαιστειογενούς ανάγλυφου, μέσα σε ένα περιβάλλον που θα πλαισιώνεται από αμπέλια και ελαιώνες.

Το θέρετρο θα αποτελείται από πολυτελή επιπλωμένα διαμερίσματα και σουίτες με τζακούζι, ιδιωτικές πισίνες και υπαίθριο ιδιωτικό χώρο, υπέργεια αλλά και υπόσκαφα, προσαρμοσμένα στο περιβάλλον , αραιά χωροθετημένα στην έκταση μαζί με τα υφιστάμενα κτίρια και την υφιστάμενη προνομιακή βίλα.

Η έκταση θα περιλαμβάνει και συγκρότημα γευσιγνωσίας που θα αποτελείται από δοκιμαστήριο, τις προαναφερθείσες κάναβες, κοιτώνες και φυσικά αποθήκες αγροτικού εξοπλισμού – πιθανότατα υπόσκαφες.

Μία μικρή μονάδα επίδειξης για την εμφιάλωση και για τις λοιπές εργασίες του οινοποιείου και ελαιουργείου είναι απαραίτητη ώστε να εξυπηρετεί δορυφορικά τις κάναβες.

Υπολογίζεται ότι οι χώροι εστίασης (καφέ και εστιατόριο) θα υπάρχουν και θα εξυπηρετούν το συγκρότημα. Ένας χώρος πλησίον της εισόδου - reception και ένας βόρεια για την

υποστήριξη τυχόν εκδηλώσεων και μικρών συνεδρίων. Ο ένας θα είναι χώρος πρωϊνού και ο άλλος περισσότερο ως cafe-bar με δυνατότητα λειτουργίας ως εστιατόριο.

Το κεντρικό κτίριο του θέρετρου θα περιλαμβάνει reception, lobby, γραφεία, κοιτώνες βάρδιας, παρασκευαστήριο και τους προαναφερθέντες χώρους εστίασης.

Τα ηφαιστειογενή εδάφη μαζί με τα νερά από γεώτρηση στο έδαφος της , τα ιαματικά νερά από γεώτρηση εντός του οικοπέδου , και το θαλασσινό νερό που θα αντλείται από την παρακείμενη θάλασσα , θα αξιοποιηθούν για την δημιουργία πολυτελούς SPA (υπηρεσίες θερμαλισμού , ευεξίας, αναζωογόνησης , θαλασσοθεραπείας , λουτροθεραπείας , κλπ.).

Το συγκρότημα θα περιλαμβάνει μεγάλη εσωτερική πισίνα, σάουνα, χώρους θεραπείας, γυμναστήριο, hair and nail studio, μαζί με βοηθητικούς χώρους, αποδυτήρια και reception γραφεία και πωλητήριο καλλωπιστικών προϊόντων. Εστιατόριο και εξωτερικό pool bar είναι οι επιπρόσθετες δραστηριότητες στο συγκρότημα.

Σημασία για τον σχεδιασμό παίζει το φυσικό τοπίο και ο εναρμονισμός σε αυτό. Η Σαντορίνη είναι ένα νησί που έχει υποστεί μεγάλη οικοδομική δραστηριότητα συχνά καταστροφική για το φυσικό της τοπίο, αυτό είναι κάτι που λαμβάνουμε σοβαρά υπόψιν. Η παρέμβαση σέβεται το ιδιαίτερο ηφαιστειογενές ανάγλυφο της περιοχής εστιάζοντας στην διατήρηση και στην ανάδειξη του φυσικού τοπίου.

Σημαντικός παράγοντας για τον σχεδιασμό αλλά και την επερχόμενη λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας είναι η βιωσιμότητα, ο σεβασμός στο περιβάλλον και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με διάφορες ενέργειες όπως για παράδειγμα την συγκομιδή και την διαχείριση του βρόχινου νερού για κηπουρική ή και άλλες χρήσεις, την χρήση ηλεκτρικών οχημάτων επί της μονάδας, την αξιοποίηση του ακινήτου και των κτιρίων εντός για τον καλύτερο φωτισμό και αερισμό κτλ. Δεδομένης της θέσης του ξενοδοχείου και των αναγκών αυτού, η κάλυψη της ενέργειας του μπορεί να γίνει με Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), κυρίως με φωτοβολταϊκά.

Στον τομέα της βιωσιμότητας παίζει ρόλο και η παραγωγική αγροτική διαδικασία. Η παραγωγή οίνου μέσω αμπελώνα και επεξεργασίας αυτού εντός της εγκατάστασης, η οποία μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του θέρετρου μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και μπορεί να προσφέρει και μόνιμες θέσεις εργασίας σε ντόπιους που γνωρίζουν πολύ καλύτερα την παραδοσιακή παραγωγή οίνου. Το θέρετρο θα είναι προσβάσιμο σε όλους σύμφωνα με τις απαραίτητες προδιαγραφές για τα Αμεα είτε αυτό αφορά τα καταλύματα είτε τους χώρους κοινής ωφέλειας.

Ο όλος σχεδιασμός της επένδυσης γίνεται με σύγχρονο βιοκλιματικό και φιλοπεριβαλλοντικό σχεδιασμό, και τις αρχές της οδηγίας DNSH της ΕΕ , με ελαχιστοποίηση του ενεργειακού αποτυπώματος και μείωση των εκπομπών του CO2.

Η Στρατηγική κατεύθυνση για την υλοποίηση των έργων είναι:

- Αύξηση της αποδοτικότητας τουριστικών εγκαταστάσεων
- Άνετοι χώροι στις τουριστικές εγκαταστάσεις
- Εξυπηρέτηση ξενοδοχείου

- Μικρή όχληση ξενοδοχείου
- Ικανοποιητικές οδικές προσπελάσεις
- Προστασία και ανάδειξη φυσικού κάλλους
- Προστασία αιγιαλού και παραλίας
- Φυτεύσεις αμπελώνων και πρασίνου
- Η συμβατότητα των επενδύσεων με τις χρήσεις γης της ευρύτερης περιοχής
- Αποδοχή από την τοπική κοινωνία
- Εξασφάλιση προσβασιμότητας Αμεα
- Ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον ώστε το έργο να είναι τόσο περιβαλλοντικά όσο και κοινωνικά αποδεκτό
- Βιοκλιματικός σχεδιασμός
- Ελαχιστοποίηση ενεργειακού αποτυπώματος και χρήση ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά, γεωθερμία, κλπ.)
- Βέλτιστη διαχείριση υδάτων.

Συνοπτικά ο σχεδιασμός τηρεί τα ακόλουθα κριτήρια:

Περιβαλλοντικά κριτήρια

- Δημιουργία μεγάλων εκτάσεων πρασίνου μέσω εκτεταμένης φύτευσης
- Ενεργειακή αυτάρκεια μέσω καινοτόμων και φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων
- Μικρή επιβάρυνση σε κτίρια και υποδομές, υλοποίηση μικρού συντελεστή δόμησης συμβατού με ΖΟΕ Σαντορίνης τύπου ΙΙΙ και μικρότερου του επιτρεπτού
- Εξασφάλιση μεγάλου ποσοστού κοινόχρηστων/κοινωφελών χώρων
- Βιοκλιματικός σχεδιασμός κτιρίων, απόλυτη προσαρμογή τους στο περιβάλλον με χρησιμοποίηση υλικών της περιοχής
- Ελαχιστοποίηση ενεργειακού αποτυπώματος και χρήση ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά, γεωθερμία, κλπ.).
- Βέλτιστη διαχείριση υδάτων
- Προστασία και ανάδειξη φυσικού κάλλους
- Προστασία αιγιαλού και παραλίας.

Πολιτιστικά - κοινωνικά κριτήρια

- Διατήρηση της υφιστάμενης δόμησης

- Ανάδειξη ιδιαίτερων αρχιτεκτονικών χαρακτηριστικών της ευρύτερης περιοχής με εφαρμογή τοπικών κατασκευαστικών πρακτικών και μορφολογικών κανόνων δόμησης
- Ο συνδυασμός ξενοδοχείου πέντε αστέρων με εγκαταστάσεις εναλλακτικού τουριστικού χαρακτήρα προσελκύει παραθεριστές υψηλού οικονομικού προφίλ περιορίζοντας το μαζικό τουρισμό και τις επιπτώσεις του. Έτσι επιτυγχάνεται μεγαλύτερη εισροή συναλλάγματος και τόνωση της τοπικής οικονομίας.
- Δημιουργία θέσεων εργασίας, μείωση ανεργίας
- Ανάδειξη και προώθηση τοπικών προϊόντων που παράγονται εντός του κτήματος του θέρετρου και της παράδοσης του νησιού
- Δημιουργία ενός περιβάλλοντος ευεξίας, αναζωογόνησης και χαλάρωσης για τους επισκέπτες του

Εξασφάλιση προσβασιμότητας Αμεα.

Η προτεινόμενη επένδυση αφορά την αξιοποίηση του ακινήτου συνολικής έκτασης 108.271,37 τμ. στη θέση Πλατύναμος στην περιοχή Βλυχάδα της Σαντορίνης με βάση τη νομοθεσία των Στρατηγικών Επενδύσεων και τη νομοθεσία για την εκτός σχεδίου δόμηση με γενικές χρήσεις ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων +5 αστέρων.

Η πρόταση προς υλοποίηση και η οποία αναπτύσσεται στη συνέχεια προβλέπει την δημιουργία ξενοδοχείου 5 αστέρων κλασσικού τύπου και τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών, συνολικής δόμησης 16.570 τμ και συνολικής δυναμικότητας 166 κλινών.

Στο ίδιο οικόπεδο που προτείνεται η αξιοποίησή με την παρούσα μελέτη ΕΣΧΑΣΕ, υπάρχει ήδη αδειοδοτημένη επένδυση που αφορά σε τέσσερις υφιστάμενες συνολικής δόμησης 880 τμ, δυναμικότητας 20 κλινών (ΑΕΠΟ 41449/9-6-2016). Ωστόσο από την παρούσα πρόταση χωροθέτησης ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων δεν προκαλείται καμία αλλαγή στην ήδη αδειοδοτημένη επένδυση που απλώς ενσωματώνεται στο νέο σχεδιασμό.

Με την παρούσα επένδυση, η εταιρεία σκοπεύει:

- Να δημιουργήσει τουριστικές κατοικίες και συνοδευτικές υποδομές διαφόρων δραστηριοτήτων.
- Να δημιουργήσει μια μονάδα ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής, με εύκολη πρόσβαση αλλά παράλληλα και σε ένα ήρεμο μέρος, ώστε να εξασφαλίζει την μέγιστη λειτουργικότητα για κάθε επισκέπτη. Η τοποθεσία (περιοχή Βλυχάδα) κρίνεται ιδανική και για τον λόγο αυτό επιλέχθηκε ως ιδανικός τόπος για την υλοποίηση της παρούσας επένδυσης. Είναι ταυτόχρονα κοντά στην χωρά της Σαντορίνης, στο αεροδρόμιο και στο λιμάνι, προφέροντας την δυνατότητα της έντονης ζωής αλλά και της ηρεμίας.

- Να δημιουργήσει εγκαταστάσεις για την εξοικονόμηση ενέργειας
- Να προσελκύσει το απαιτητικό κοινό μέσω παρεχόμενων υπηρεσιών υψηλής ποιότητας
- Να χρησιμοποιήσει πρωτοποριακές και καινοτόμες λύσεις για την βέλτιστη εξυπηρέτηση των πελατών της.
- Να δημιουργήσει υποδομές για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία, τα οποία θέλουν να επισκεφτούν την μονάδα.
- Να δημιουργήσει μια μονάδα με στόχο την μακροχρόνια λειτουργία της, η οποία θα είναι κερδοφόρα και θα προσφέρει τις δυνατότητες για περεταίρω ανάπτυξη.
- Να διαφοροποιήσει και να εμπλουτίσει το τουριστικό της προϊόν, μέσω συνεργασιών με λοιπούς επαγγελματίες του κλάδου, ώστε να προσφέρει στους επισκέπτες της μια ξεχωριστή εμπειρία διακοπών, συνδυάζοντας τις στιγμές ξεκούρασης με χαλάρωση και απόλαυση.

Η πρόταση που προτείνεται ως επικρατέστερη για υλοποίηση και η οποία αναπτύσσεται στη συνέχεια είναι η εναλλακτική λύση 2 η οποία προβλέπει την δημιουργία ξενοδοχείου 5 αστέρων κλασσικού τύπου και τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών, συνολικής δόμησης 16.570 τμ και συνολικής δυναμικότητας 166 κλινών.

Σκοπός είναι η δημιουργία ενός πολυτελούς τουριστικού θέρετρου που θα προσφέρει την εμπειρία στον επισκέπτη της παραδοσιακής Θήρας και του έντονου ηφαιστειογενούς ανάγλυφου. Οι αμπελώνες και οι κάναβες για το κρασί θα είναι και ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του τουριστικού θέρετρου. Οι αναβαθμοί και οι ξερολιθιές στις έντονες πλαγιές διευκολύνουν την πρόσβαση για την καλλιέργεια και προσφέρουν στον επισκέπτη την εμπειρία του αμπελώνα και της παράδοσης του νησιού μέσα από την αρχιτεκτονική.

Στο ίδιο οικόπεδο που προτείνεται η αξιοποίησή με την παρούσα μελέτη ΕΣΧΑΣΕ, υπάρχει ήδη αδειοδοτημένη επένδυση που αφορά σε τέσσερις υφιστάμενες συνολικής δόμησης 880 τμ, δυναμικότητας 20 κλινών. Ωστόσο από την παρούσα πρόταση χωροθέτησης ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων δεν προκαλείται καμία αλλαγή στην ήδη αδειοδοτημένη επένδυση που απλώς ενσωματώνεται στο νέο σχεδιασμό.

Η βασική κατεύθυνση για την υλοποίηση των έργων είναι:

- σεβασμός στο φυσικό τοπίο και στους ηφαιστειογενείς σχηματισμούς
- προστασία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους
- ανάδειξη και αξιοποίηση φυσικού περιβάλλοντος
- βιωσιμότητα
- βιοκλιματικός και οικολογικός σχεδιασμός
- ελαχιστοποίηση ενεργειακού αποτυπώματος και χρήση ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά, γεωθερμία, κ.λπ.)

- βέλτιστη διαχείριση υδάτων
- ανάδειξη και προώθηση τοπικών προϊόντων που παράγονται εντός του κτήματος του θέρετρου και της παράδοσης του νησιού
- δημιουργία ενός περιβάλλοντος ευεξίας, αναζωογόνησης και χαλάρωσης για τους επισκέπτες του
- εξασφάλιση προσβασιμότητας Αμεα.

Περαιτέρω, το προτεινόμενο επενδυτικό Σχέδιο προσβλέπει και έχει καταρτιστεί στοχεύοντας στην βιωσιμότητα της επένδυσης, στη μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας, την προβλεπόμενη αύξηση ή τη διατήρηση της απασχόλησης, στην περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας, την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας.

Επιπλέον, κατά το σχεδιασμό και υλοποίηση της ανάπτυξης της επένδυσης, υιοθετούνται οι αρχές της αειφόρου ή πράσινης δόμησης, ιδίως μέσω συστημάτων ανάπτυξης «πράσινων κτιρίων», ενσωματώνοντας τουλάχιστον τις ακόλουθες πρόνοιες:

- Εξοικονόμηση ενέργειας
- Χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)
- Ορθολογική χρήση νερού
- Περιβαλλοντική συμβατότητα υλικών και μεθόδων κατασκευής
- Να τηρούνται οι κατευθύνσεις, όροι και περιορισμοί της κείμενης νομοθεσίας και γενικότερα οι κατευθύνσεις που δίνονται από τα εκάστοτε σχέδια και πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη.
- Διατήρηση του χαρακτήρα των οικοσυστημάτων που έχουν διαμορφωθεί από τις φυσικές συνθήκες.

Σύμφωνα με τον Ν. 4864/2021 (ΦΕΚ 237/Α/2-12-2021), ως «Στρατηγικές Επενδύσεις» νοούνται οι επενδύσεις, οι οποίες, λόγω της στρατηγικής τους βαρύτητας για την εθνική ή την τοπική οικονομία, δύνανται να ενισχύσουν την απασχόληση, την παραγωγική ανασυγκρότηση και την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της Χώρας, σύμφωνα με τις αρχές της κοινωνικά δίκαιης, δίχως αποκλεισμούς, ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης, με κύρια χαρακτηριστικά την προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων, την εξωστρέφεια και εξαγωγική δραστηριότητα, την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα, τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό, την εξοικονόμηση φυσικών πόρων στην προοπτική της κυκλικής οικονομίας και την υψηλή προστιθέμενη αξία, ιδίως σε τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Συνεπώς,

η προτεινόμενη επένδυση χαρακτηρίζεται ως Στρατηγική Επένδυση («Στρατηγικές Επενδύσεις 1») δεδομένου ότι πληροί την προϋπόθεση «αβ» του άρθρου 2 του Ν.4864/2021 διότι:

1) **Ο συνολικός προϋπολογισμός της επένδυσης είναι μεγαλύτερος των σαράντα εκατομμυρίων (40.000.000) ευρώ και**
2) **ταυτόχρονα με την επένδυση δημιουργούνται κατά βιώσιμο τρόπον εβδομήντα πέντε (75) τουλάχιστον νέες Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.).**

Επίσης, η προτεινόμενη Στρατηγική Επένδυση θα έχει θετικές επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία συμβάλλοντας στην:

α) Ενίσχυση της απασχόλησης

β) Ενίσχυση της Εξωστρέφειας και στην αύξηση της εξαγωγικής δραστηριότητας

γ) Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας

δ) Προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση φυσικών πόρων

ε) Προοπτική της Κυκλικής Οικονομίας.

Ταυτόχρονα για την εν λόγω επένδυση αποφασίστηκε, σύμφωνα με την Απόφαση με Αριθμ. 92/05.05.2023 όπως αυτή δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 3201/Β/15-5-2023, η ένταξη του επενδυτικού σχεδίου «SANTORINI VALVIS VOLCANIC SPA» του επενδυτικού φορέα «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ ΑΕ» στις διατάξεις του ν. 4864/2021 περί στρατηγικών επενδύσεων (Α' 237).

Συγκεκριμένα, αποφασίστηκε ο χαρακτηρισμός του επενδυτικού σχεδίου «SANTORINI VALVIS VOLCANIC SPA» του επενδυτικού φορέα με την επωνυμία «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ Α.Ε.» ως Στρατηγικής Επένδυσης κατά την έννοια του ν. 4864/2021, η ένταξή του στην κατηγορία «Στρατηγική Επένδυση 1», της υποπερ. αβ' της περ. α της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4864/2021 και η απόδοση των κινήτρων του άρθρου 7 και άρθρου 9 του ν. 4864/2021, λαμβάνοντας υπόψη τις παραδοχές, τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στη σχετική γνωμοδότηση της «Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε» προς την Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων, όπως αυτή ενεκρίθη από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας την 27.04.2023 (ΑΠΣ 413), με την επισήμανση ότι, τα επιμέρους περιβαλλοντικά και πολεοδομικά ζητήματα του επενδυτικού σχεδίου καθώς και τα ειδικότερα αιτήματα του επενδυτή, θα κριθούν περαιτέρω και θα εξειδικευτούν κατά το στάδιο της αδειοδοτικής διαδικασίας.

Ε.2 Στοιχεία Φορέα Επένδυσης

Ο φορέας του έργου είναι η εταιρεία **«Αθηναίων Γη Ανώνυμη Ξενοδοχειακή, Επενδυτική, Συμβουλευτική, Τεχνική και Οικοδομική Εταιρεία».** Η εν λόγω εταιρία είναι μέλος του επιχειρηματικού ομίλου του **Ιωάννου Βάλβη**, ομογενούς επιχειρηματία με έδρα την Ρουμανία και επιχειρηματικές δραστηριότητες σε πολλές χώρες του κόσμου.

Ο Ιωάννης Βάλβης είναι Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του ομίλου "Valvis Holding S.A.", με έδρα το Βουκουρέστι. Είναι υπεύθυνος για όλες τις επιχειρησιακές δραστηριότητες

του ομίλου (παραγωγή, marketing, πωλήσεις, χρηματοοικονομικά) και επικουρείται από ομάδα ικανών στελεχών.

Γεννήθηκε στην Ελλάδα και σπούδασε Αρχιτέκτων μηχανικός, στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Το 1992 μια ελβετική εταιρεία δημητριακών τον έστειλε στην Ρουμανία, όπου μετά την πτώση του Τσαουσέσκου, είχαν ξεκινήσει οι αποκρατικοποιήσεις, προκειμένου να εκτιμήσει διάφορα εργοστάσια παραγωγής σπορέλαιου. Μέσα από την έρευνά του, διαπίστωσε πως υπάρχει μεγάλο κενό στην αγορά νερού. Το 1994, σε συνεργασία με ένα Ελβετό επενδυτή, συνεταίρο του αγόρασαν μια πηγή στα Καρπάθια, επενδύοντας $4 εκατ., αφού πρώτα ήλθαν σε συμφωνία με τους 450 υπαλλήλους του εργοστασίου εμφιάλωσης, στους οποίους κα παραχώρησαν το 20% της επιχείρησης. Η επιχείρηση ονομάσθηκε Dorna από το όνομα του ποταμού που περνά δίπλα από την πόλη Βάτρα, Ντόρνεϊ.

Το 2002, η εταιρεία πωλήθηκε στην Coca Cola. Ήδη, από το 1998 είχαν ξεκινήσει επενδύσεις στο χώρο των γαλακτοκομικών, με την επωνυμία LaDorna. Μετά την πώληση της Dorna, οι δραστηριότητες επεκτάθηκαν σε όλο των φάσμα των γαλακτοκομικών προϊόντων, με την δημιουργία 12 μονάδων και την έναρξη παραγωγής βιολογικών προϊόντων. Το 2008, η LaDorna πουλήθηκε στην Γαλλική Lactalis (Adoro, President κλπ.).

Το 2010 ο επιχειρηματίας ασχολήθηκε ξανά με το νερό. Ανακάλυψε μια μοναδική πηγή στον Κόσμο, που παράγει νερό χωρίς νιτρικά.

Το νερό ονομάστηκε Aqua Carpatica, από το 2016 είναι το πρώτο σε πωλήσεις μεταλλικό νερό στην Ρουμανία. Το 2015 εισήλθε στην αγορά των ΗΠΑ, όπου μέσα σε ένα χρόνο απέκτησε 17.000 σημεία πώλησης. Σήμερα διατίθεται σε 17 χώρες του κόσμου, από τις ΗΠΑ έως την Κίνα.

Οι κύριες δραστηριότητες του Ομίλου Βάλβη επικεντρώνονται:

1. Στην παραγωγή και εμφιάλωση του φυσικού, μεταλλικού νερού με την επωνυμία “Aqua Carpatica”. Η αντίστοιχη εταιρεία, “Carpathian Springs S.A.” είχε κατά το έτος 2021 κύκλο εργασιών $76,7 εκατ. και καθαρά κέρδη $10,7 εκατ. Η αξία των παγίων της εταιρείας ανέρχονταν σε $107,2 εκατ. Από το 2022, στην εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 20% και ο μεγάλος, πολυεθνικός όμιλος PepsiCo. Μέχρι σήμερα, το νερό Aqua Carpatica διανέμεται σε 16 χώρες παγκοσμίως, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα.
2. Στην καλλιέργεια, παραγωγή, εμφιάλωση και διάθεση κρασιού, με την γενική εμπορική επωνυμία “Samburesti”. Η αντίστοιχη εταιρεία «VITI-POMICOLA SAMBRESTI SA”, .” είχε κατά το έτος 2021 κύκλο εργασιών $9,3 εκατ. και καθαρά κέρδη $10,7 εκατ. Η αξία των παγίων της εταιρείας ανέρχονταν σε $107,2 εκατ.
3. Στην καλλιέργεια, παραγωγή και διάθεση αγροτικών προϊόντων. Η αντίστοιχη εταιρεία “Dorna Agril SA”, .” είχε κατά το έτος 2021 κύκλο εργασιών $11,9 εκατ. και καθαρά κέρδη $2,8 εκατ. Η αξία των παγίων της εταιρείας ανέρχονταν σε $16,9 εκατ.

Κατά το έτος 2022, ο συνολικός κύκλος εργασιών του Ομίλου ανήλθε σε $123 εκατ.

Ε.3 Αντικείμενο της Παρούσας Μελέτης

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 24 του Ν. 3894/2010 για την πραγματοποίηση Στρατηγικών Επενδύσεων επί ιδιωτικών ακινήτων, δύναται, μετά από απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., να καταρτίζονται, από τη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων, Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ). Οι διατάξεις των άρθρων 11, 12, 13, 13Α παράγραφοι 2, 14 και 14Α του Ν. 3986/2011 (Α΄152) όπως ισχύουν, εφαρμόζονται αναλόγως, όπως επισημαίνεται στο Άρθρο 7 παρ. 2 του Ν. 4864/2021.

Στην κατεύθυνση αυτή, και σύμφωνα με το Άρθρο 24 του Ν. 4864/2021 όπως αυτό τροποποιεί τις παρ. 4,6 και 9 του Άρθρου 12 του Ν. 3986/2011, αντικείμενο της παρούσας μελέτης αποτελεί η τεκμηρίωση του χωρικού προορισμού της Έκτασης της προτεινόμενης επένδυσης, ο οποίος συνιστά και τη βασική επενδυτική του ταυτότητα του προς αξιοποίηση ακινήτου μέσω της αξιολόγησης του υφιστάμενου ρυθμιστικού καθεστώτος (χωροταξικό, πολεοδομικό, αναπτυξιακό κ.λπ.) του προς αξιοποίηση ακινήτου, καθώς και μέσω της μελέτης και αξιολόγησης των αναπτυξιακών τάσεων, των πολεοδομικών ρυθμίσεων, των χωροταξικών κατευθύνσεων, της οικονομικής, πολιτιστικής και περιβαλλοντικής φυσιογνωμίας της ευρύτερης περιοχής επέμβασης του προτεινόμενου σχεδίου.

Περαιτέρω, η παρούσα Μελέτη υποβάλλεται στη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων (Γ.Γ.Σ.Ι.Ε.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, προκειμένου να εκδοθεί το προεδρικό διάταγμα (Π.Δ.) έγκρισης του Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. “SANTORINI VALVIS VOLCANIC SPA”.

Σημειώνεται δε πως η συγκεκριμένη επένδυση στοχεύει στη δημιουργία ενός πολυτελούς τουριστικού θέρετρου που θα προσφέρει την εμπειρία στον επισκέπτη της παραδοσιακής Θήρας και του έντονου ηφαιστειογενούς ανάγλυφου.

Οι αμπελώνες και οι κάναβες για το κρασί θα είναι και ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του τουριστικού θέρετρου. Οι αναβαθμοί και οι ξερολιθιές στις έντονες πλαγιές διευκολύνουν την πρόσβαση για την καλλιέργεια και προσφέρουν στον επισκέπτη την εμπειρία του αμπελώνα και της παράδοσης του νησιού μέσα από την αρχιτεκτονική.

Στην κατεύθυνση αυτή, η έκταση της προτεινόμενης επένδυσης θα περιλαμβάνει και συγκρότημα γευσιγνωσίας (Χώρος γευσιγνωσίας οίνου με 2 κάναβες 200 τμ. Καθεμία έχει υπόγειο 100 τμ.) που θα αποτελείται από δοκιμαστήριο, κάναβες, κοιτώνες και φυσικά αποθήκες αγροτικού εξοπλισμού – πιθανότατα υπόσκαφες.

Η προτεινόμενη επένδυση απευθύνεται σε τρεις ραγδαία αναπτυσσόμενες ειδικές μορφές τουρισμού (οινοτουρισμός, γεωτουρισμός, φυσιολατρικός τουρισμός και τουρισμός ευεξίας, χαλάρωσης, θαλασσοθεραπείας και spa) που ξεφεύγουν από το κλασσικό πρότυπο του μαζικού τουρισμού.

Δεδομένων των ενεργειακών αναγκών της Θήρας, οι οποίες πολλαπλασιάζονται κατά την εκτεταμένη τουριστική περίοδο καθώς και της προσπάθειας της νήσου για χρήση ΑΠΕ σε δημόσιους αλλά και ιδιωτικούς χώρους, η αξιοποίηση του υπάρχοντος γεωθερμικού

δυναμικού αποτελεί μια πολύ ελκυστική προοπτική. Υπάρχει ένα αξιόλογο γεωθερμικό δυναμικό χαμηλής θερμοκρασίας στη Σαντορίνη. Το δυναμικό αυτό θα μπορούσε κάλλιστα να αξιοποιηθεί, μεταξύ άλλων, για την ανάπτυξη συγκροτημάτων ευεξίας (SPA).

Προβλέπεται, λοιπόν, από΄ το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο η δημιουργία ενός πολυτελούς SPA που θα παρέχει υπηρεσίες ευεξίας, αναζωογόνησης, θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας, κλπ. Συγκεκριμένα, η προτεινόμενη Υποζώνη Α.2 του Σχεδίου περιλαμβάνει υπόγειο – κτίριο SPA με κύριους και βοηθητικούς χώρους 2500 τμ που ένα τμήμα του θα είναι υπόσκαφο.

Το θέρετρο θα αποτελείται από πολυτελή επιπλωμένα διαμερίσματα και σουίτες με τζακούζι, ιδιωτικές πισίνες και υπαίθριο ιδιωτικό χώρο, υπέργεια αλλά και υπόσκαφα, προσαρμοσμένα στο περιβάλλον, αραιά χωροθετημένα στην έκταση μαζί με τα υφιστάμενα κτίρια και την υφιστάμενη προνομιακή βίλα.

Για τον χαρακτήρα των κοινόχρηστων χώρων των καταλυμάτων, για να επιτευχθούν όλοι οι παραπάνω στόχοι, επιδιώκεται μια αρχιτεκτονική λιτή με γήινα σύγχρονα υλικά, που προσφέρουν την αναγκαία ποιότητα μέσα σε ένα κλίμα χαλάρωσης. Ξύλο, τσιμεντοκονίες, μάρμαρα, κεραμικά ή τσιμεντένια πλακίδια, επιλεκτικά μεταλλικές ή ξύλινες επενδύσεις, τοποθετούνται στον κάθε χώρο με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα. Εύκολα εναλλασσόμενα σενάρια διακόσμησης ικανοποιούν τις διαφορετικές απαιτήσεις κάθε εποχής ενώ το φως και το νερό είναι από τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν μια χαλαρή ροή.

Τα δωμάτια διαρθρώνονται με σκοπό να δημιουργηθούν χώροι που να ικανοποιούν τις σύγχρονες απαιτήσεις. Όσον αφορά στα δωμάτια του κεντρικού κτιρίου, δημιουργούνται χώροι μεγαλύτεροι, πιο άνετοι, με γήινους ανοιχτούς χρωματισμούς και φυσικά υλικά επένδυσης. Η λιτότητα των γραμμών, η αφαιρετική διάθεση των εσωτερικών χώρων σε επίπλωση και διακόσμηση, αλλά και η ειλικρίνεια στη χρήση των υλικών εξασφαλίζουν την επιθυμητή πολυτέλεια σε συνδυασμό με την ηρεμία. Η χρήση τόσο του φυσικού όσο και του τεχνητού φωτισμού και η εναλλαγή τους σε ένα παιχνίδι φωτός και σκιάς, αποτελούν ένα ακόμα εργαλείο για την δημιουργία ενός ατμοσφαιρικού μικροκλίματος. Το στοιχείο του νερού έρχεται να συμπληρώσει αυτό το μικροκλίμα με τρόπο που να ικανοποιούνται όλες οι αισθήσεις.

Γίνεται αντιληπτό, λοιπόν, ότι σημασία για τον σχεδιασμό παίζει το φυσικό τοπίο και ο εναρμονισμός σε αυτό. Η Σαντορίνη είναι ένα νησί που έχει υποστεί μεγάλη οικοδομική δραστηριότητα συχνά καταστροφική για το φυσικό της τοπίο, αυτό δεν είναι κάτι που λαμβάνουμε σοβαρά υπόψιν. Η παρέμβαση σέβεται το ιδιαίτερο ηφαιστειογενές ανάγλυφο της περιοχής εστιάζοντας στην διατήρηση και στην ανάδειξη του φυσικού τοπίου. Αυτό αφορά όλες τις μελέτες, όχι μόνο την αρχιτεκτονική.

Σημαντικός παράγοντας για τον σχεδιασμό αλλά και την επερχόμενη λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας είναι:

- η βιωσιμότητα, ο σεβασμός στο περιβάλλον και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

- η παραγωγή οίνου μέσω αμπελώνα και επεξεργασίας αυτού εντός της εγκατάστασης μιας και που στον τομέα της βιωσιμότητας παίζει ρόλο και η παραγωγική αγροτική διαδικασία
- ο κατάλληλος σχεδιασμός και η διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου (δημιουργούνται ζώνες πρασίνου με εναλλαγή της φύτευσης ανάλογα με τον προσανατολισμό)
- ο συνολικός σχεδιασμός της επένδυσης, ο οποίος γίνεται με σύγχρονο βιοκλιματικό και φιλοπεριβαλλοντικό σχεδιασμό, με ελαχιστοποίηση του ενεργειακού αποτυπώματος και μείωση των εκπομπών του CO2 και τις αρχές της οδηγίας DNSH της ΕΕ.

Στο πλαίσιο της παρούσας μελέτης, η διάρθρωση των κεφαλαίων – μετά την παρούσα εισαγωγική Ενότητα - και τα θέματα που πραγματεύονται συνοπτικά αναφέρονται στα εξής:

- Προσέγγιση της Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης: οι τάσεις, οι προοπτικές, οι πολιτικές και οι πρωτοβουλίες.
- Παρουσίαση των Στρατηγικών εθνικών και περιφερειακών στόχων και κατευθύνσεων που θα πρέπει το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να ενσωματώνει.
- Α’ Ενότητα (Διάγνωση): Η Διάγνωση αναλύει και αξιολογεί τα χωρικά δεδομένα της ευρύτερης περιοχής και οφείλει να κάνει τη σύνδεση των τοπικών δεδομένων και πολιτικών και των χωρικών τους επιπτώσεων στη ζώνη άμεσης επιρροής και στην περιοχή επέμβασης.
- ΥΠΟ ενότητα 1 (Ανάλυση χωρικών δεδομένων): Αποσκοπεί στην καταγραφή, επεξεργασία και σχολιασμό βασικών χωρικών παραμέτρων που είναι απαραίτητες για τη διατύπωση της πρότασης χωρικής οργάνωσης της περιοχής επέμβασης, και στον εντοπισμό των τάσεων και προοπτικών χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης.
- 1ο Κεφάλαιο: Κατ’ αρχήν στόχοι και προκαταρκτικός προσδιορισμός των χωρικών επιπέδων αναφοράς του ΕΣΧΑΣΕ, και ένταξη στον ευρύτερο χώρο.
- 2ο Κεφάλαιο: Αναπτυξιακή φυσιογνωμία της περιοχής επέμβασης και της ευρύτερης περιοχής.
- 3ο Κεφάλαιο: Χωρική οργάνωση της περιοχής επέμβασης και της ζώνης άμεσης επιρροής.
- 4ο Κεφάλαιο: Αναγνώριση δικτύου διαχείρισης εκτάκτων αναγκών (οδεύσεις διαφυγής, χώροι καταφυγής κ.λπ.).
- Υπο ενότητα 2: Αξιολόγηση χωρικών, γεωλογικών και περιβαλλοντικών δεδομένων και σενάρια βασικών επιλογών.
- 5ο Κεφάλαιο: Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης και συμπεράσματα.
- Β’ Ενότητα (Πρόταση του ΕΣΧΑΣΕ): Η ενότητα αυτή έχει ως στόχο την αναλυτική διατύπωση της Πρότασης του ΕΠΣ, όπως αυτή απορρέει από το τελικώς επιλεγέν σενάριο με βάση τις σχετικές κατευθύνσεις της επίβλεψης της μελέτης.

- 6ο Κεφάλαιο: Χωρική οργάνωση της περιοχής επέμβασης
- 7ο Κεφάλαιο: Πρόγραμμα εφαρμογής.

Συνεπώς, η παρούσα μελέτη προσδιορίζει μέσω ρυθμίσεων και κατευθύνσεων την στρατηγική χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης στην περιοχή επέμβασης και όταν είναι αναγκαίο, υποδομές, μέτρα και όρους που είναι αναγκαίοι για την οργανική ενσωμάτωση της περιοχής επέμβασης στην ευρύτερη περιοχή που την περιβάλλει.

Τέλος η δομή της παρούσας μελέτης ακολουθεί τις Τεχνικές Προδιαγραφές των μελετών Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ) σύμφωνα με την υπ' Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΟΛΣ/6015/136 (ΦΕΚ 510 /Β/9.2.2022).

Α' Ενότητα: ΑΝΑΛΥΣΗ ΧΩΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ-Διάγνωση

ΚΕΦ. Α.1 Ένταξη στον ευρύτερο χώρο

Α.1.1 Διοικητική Ένταξη

Επίπεδα Αναφοράς Δημοτική Ενότητα -Δήμος

Α.1.2.Διοικητική Δομή – Γεωγραφικά Χαρακτηριστικά

Η **Σαντορίνη** ή **Θήρα** είναι νησί που βρίσκεται στο νότιο Αιγαίο πέλαγος, στο νησιωτικό σύμπλεγμα των Κυκλάδων, νότια της Ίου, δυτικά από την Ανάφη και αποτελεί ένα από τα δημοφιλέστερα νησιά του κόσμου. Η Σαντορίνη ανήκει διοικητικά στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και τοποθετείται στο νοτιότερο άκρο των Κυκλάδων, νότια της Ίου και δυτικά της Ανάφης. Απέχει από τον Πειραιά 128 ναυτικά μίλια και 63 ναυτικά μίλια από την Κρήτη. Πρωτεύουσά της είναι τα Φηρά, ενώ ο Αθηνιός, το μεγαλύτερο λιμάνι του νησιού, έχει δημιουργηθεί στον ομώνυμο όρμο. Η έκταση της είναι 76,19 τετραγωνικά χιλιόμετρα. Σήμερα η Σαντορίνη είναι ένα από τους διασημότερους ταξιδιωτικούς προορισμούς-τουριστικά κέντρα του κόσμου. Είναι γνωστή για το ηφαίστειό της. Η τελευταία ηφαιστειακή δραστηριότητα ήταν το έτος 1950. Τμήματα του ηφαιστείου της Σαντορίνης είναι: Η Νέα Καμένη (1707-1711 μ.Χ.), η Παλαιά Καμένη (46-47 μ.Χ.), το υποθαλάσσιο ηφαίστειο Κολούμπο (ενεργό) (1650 μ.Χ.), τα Χριστιανά νησιά.

Η Σαντορίνη ανήκει στο ηφαιστειακό τόξο του Αιγαίου και χαρακτηρίζεται *ενεργό ηφαίστειο* μαζί με τα Μέθανα, τη Μήλο και τη Νίσυρο. Η Σαντορίνη καθώς και τα νησιά Θηρασία και Ασπρονήσι είναι απομεινάρια του ηφαιστειογενούς νησιού Στρογγύλη .(Πηγή Wikimedia.org)

Εικόνα 1. Θέση της ν. Θήρας στην Ελλάδα/ Θέση ν. Θήρας στις Κυκλάδες/Πηγή:Wikipedia.org

Εικόνα 2. Θέση της ν. Θήρας στην Ελλάδα/ Θέση ν. Θήρας στις Κυκλάδες/Πηγή:Wikipedia.org

Στην πραγματικότητα πρόκειται για ένα νησιωτικό σύμπλεγμα που αποτελείται από 5 νησιά. Η Σαντορίνη είναι το μεγαλύτερο από αυτά με έκταση 73 τετραγωνικά χιλιόμετρα μαζί με τη Θηρασιά, το Ασπρονήσι και τα δύο ηφαιστειογενή, Παλαιά και Νέα Καμένη, τα οποία σχηματίστηκαν μετά από μια σειρά ηφαιστειακών εκρήξεων που έλαβαν χώρα στην περιοχή. Όλα είναι απομεινάρια του προϊστορικού νησιού της Στρόγγυλής γύρω από μια μεγάλη ωοειδή λεκάνη που σχηματίσθηκε από την καταβύθιση του κέντρου της λόγω της ηφαιστειακής έκρηξης.

Με βάση το Πρόγραμμα Καλλικράτης, ολόκληρη η Σαντορίνη καθώς και τα νησιά Θηρασία, Ασπρονήσι και Άνυδρος, το σύμπλεγμα νησιών Χριστιανά, και η Παλαιά και η Νέα Καμένη ανήκουν διοικητικά στον Δήμο Θήρας, ο οποίος έχει πρωτεύουσα τη Θήρα. Αποτελείται από τις δημοτικές ενότητες Θήρας και Οίας.

Δώδεκα από τις δεκατρείς ιστορικές Κοινότητες της Σαντορίνης συνενώθηκαν σε ενιαίο Δήμο με τον νόμο 2539/1997 (σχέδιο «Καποδίστριας»). Με τον ίδιο νόμο η Κοινότητα Οίας συνενώθηκε με την Κοινότητα του αδελφικού νησιού, της Θηρασιάς. Με αυτό το σχήμα τα νησιά μας διοικήθηκαν από το 1999 μέχρι το 2010, οπότε πλέον, με τον ν. 3852/2010, το επονομαζόμενο «Σχέδιο Καλλικράτης» ο Δήμος Θήρας συμπεριέλαβε την Κοινότητα Οίας-Θηρασίας σε ένα ενιαίο διοικητικό μόρφωμα που καλύπτει ολόκληρο το σύμπλεγμα των νησιών της Σαντορίνης. Διοικείται από το Δήμαρχο και Δημοτικό Συμβούλιο που εκλέγονται κάθε 5 έτη με καθολική ψηφοφορία. Οι διοικητικές μεταβολές Ο.Τ.Α που επήλθαν στην ιστορική διαδρομή των οικισμών ,εμφαίνεται στον Πίνακα ως ακολούθως:

Πίνακας 1. Διοικητικές Μεταβολές Ο.Τ.Α.

Διοικητικές Μεταβολές Ο.Τ.Α.
Δ. Εμπορείου (Κυκλάδων)
ΦΕΚ 4Α - 10/03/1835
Σύσταση του δήμου με έδρα τον οικισμό Εμπόρειον
Ο οικισμός Μεγαλοχωριό προσαρτάται στο δήμο Εμπορείου
Ο οικισμός Ακρωτήρι Θήρας προσαρτάται στο δήμο Εμπορείου
ΦΕΚ 22Α - 18/12/1840

Ο οικισμός Εμπόρειον αποσπάται από το δήμο και προσαρτάται στο δήμο Καλλίστης
Ο οικισμός Μεγαλοχωριό αποσπάται από το δήμο και προσαρτάται στο δήμο Καλλίστης
Ο οικισμός Ακρωτήρι Θήρας αποσπάται από το δήμο και προσαρτάται στο δήμο Καλλίστης
Ο δήμος καταργείται
ΦΕΚ 9Α - 09/04/1851
Σύσταση του δήμου με την απόσπαση του οικισμού Εμπόρειον από το δήμο Καλλίστης και τον ορισμό του ως έδρα του δήμου
Ο οικισμός Μεγαλοχωριό αποσπάται από το δήμο Καλλίστης και προσαρτάται στο δήμο
Ο οικισμός Ακρωτήρι Θήρας αποσπάται από το δήμο Καλλίστης και προσαρτάται στο δήμο
ΦΕΚ 261Α - 31/08/1912
Ο οικισμός Μεγαλοχωριό αποσπάται από το δήμο και ορίζεται έδρα της κοινότητας Μεγαλοχωρίου
Ο οικισμός Ακρωτήρι Θήρας αποσπάται από το δήμο και ορίζεται έδρα της κοινότητας Ακρωτηρίου Θήρας
Ο οικισμός Εμπόρειον αποσπάται από το δήμο και ορίζεται έδρα της κοινότητας Εμπορείου
Ο δήμος καταργείται
Κ. Εμπορείου (Κυκλάδων)
Σύσταση της κοινότητας με την απόσπαση του οικισμού Εμπόρειον από το δήμο Εμπορείου και τον ορισμό του ως έδρα της
κοινότητας
ΦΕΚ 275Α - 03/11/1954
Αναγνώριση του οικισμού Περίσσα και προσάρτησή του στην κοινότητα Εμπορείου
Αναγνώριση του οικισμού Βλυχάδα και προσάρτησή του στην κοινότητα Εμπορείου
ΦΕΚ 16Β - 19/01/1962
Ο οικισμός Βλυχάδα της κοινότητας καταργείται.
ΦΕΚ 370Β - 14/06/1982
Αναγνώριση του οικισμού Άγιος Γεώργιος και προσάρτησή του στην κοινότητα Εμπορείου
Αναγνώριση του οικισμού Εξωμύτης και προσάρτησή του στην κοινότητα Εμπορείου
ΦΕΚ 244Α - 04/12/1997
Ο οικισμός Εμπόρειον αποσπάται από την κοινότητα και προσαρτάται στο δήμο Θήρας
Ο οικισμός Πέρισσα αποσπάται από την κοινότητα και προσαρτάται στο δήμο Θήρας

Ο οικισμός Άγιος Γεώργιος αποσπάται από την κοινότητα και προσαρτάται στο δήμο Θήρας
Ο οικισμός Εξωμύτης αποσπάται από την κοινότητα και προσαρτάται στο δήμο Θήρας Η κοινότητα καταργείται

Πηγή:Ε.Ε.Τ.Α.Α

Ο Δήμος συντίθεται από τις Δημοτικές Ενότητες Θήρας και Οίας, που υποδιαιρούνται με τη σειρά τους στις Δημοτικές Κοινότητες που αντιστοιχούν στις ιστορικές Κοινότητες των νησιών:

Ιστορικές κοινότητες: Θηρασιά, Οία, Βουρβούλος, Ημεροβίγλι, Φηρά, Καρτεράδος, Μεσαριά, Βόθωνας, Επισκοπή Γωνιάς (Καμάρι-Μέσα Γωνιά), Έξω Γωνιά, Πύργος, Μεγαλοχώρι, Εμπορείο, Ακρωτήρι.

Ο Δήμος Θήρας αποτελεί οργανικό κομμάτι της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με έδρα την Ερμούπολη της Σύρου και, περαιτέρω, της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, με έδρα τον Πειραιά. Μαζί με τους Δήμους Ιητών, Σικίνου, Φολεγάνδρου και Ανάφης συγκροτεί την Περιφερειακή Ενότητα Θήρας. Σύμφωνα με την απογραφή του 2012 οι πολίτες που κατοικούν μόνιμα στο Δήμο ανέρχονται σε 15550. (Πηγή:Thira.gov.gr)

Η Δημοτική ενότητα Θήρας έχει συνολικό πληθυσμό 14.005 κατοίκους. Η Κατανομή πληθυσμού για το 2011 εμφαίνεται μέσα σε παρένθεση.

Πίνακας 2. ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ν. ΘΗΡΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ν. ΘΗΡΑΣ
Κοινότητα Εμπορείου Θήρας [3085]
ο Άγιος Γεώργιος [343]
το Εμπορειό [1938]
ο Εξωμύτης [126]
η Περίσσα [678]
Κοινότητα Επισκοπής Γωνιάς Θήρας [1462]
η Επισκοπή Γωνιάς [118]
το Καμάρι [1344]
Κοινότητα Θήρας [1857]
τα Ασκανιά (νησίδα) [0]
το Ασπρονήσι (νησίδα) [0]
ο Έξω Γιαλός [71]
οι Έξω Κατοικίες [26]
η Εσχάτη (νησίδα) [0]

τα Φηρά [1616]
οι Μέσα Κατοικίες [143]
η Νέα Καμένη (νησίδα) [0]
ο Όρμος Φηρών [0]
η Παλαιά Καμένη [1]
τα Χριστιανά (νησίδα) [0]
Κοινότητα Καρτεράδου Θήρας [1293]
ο Έξω Γιαλός [55]
ο Καρτεράδος [1238]
Κοινότητα Μεσαριάς Θήρας [2092]
η Μεσαριά [1593]
ο Μονόλιθος [499]
Κοινότητα Ακρωτηρίου Θήρας [489]
ο Άγιος Νικόλαος [54]
το Ακρωτήρι [355]
ο Φάρος-Μέσα Χωριό [80]
Κοινότητα Βόθωνος Θήρας [756]
η Αγία Παρασκευή [57]
ο Βόθωνας [699]
Κοινότητα Βουρβούλου Θήρας [535]
ο Βουρβούλος [535]
Κοινότητα Έξω Γωνιάς Θήρας [395]
η Έξω Γωνιά [326]
τα Περιβόλια [69]
Κοινότητα Ημεροβιγλίου Θήρας [535]
το Ημεροβίγλι [431]
η Παναγία Καλού [104]
Κοινότητα Μεγαλοχωρίου Θήρας
το Μεγαλοχώρι [594]
Κοινότητα Πύργου Καλλίστης Θήρας [912]

η Μονή Προφήτου Ηλιού [19]
ο Όρμος Αθηνιός [9]
ο Πύργος Καλλίστης [884]
Δημοτική ενότητα Οίας
Η Δημοτική ενότητα Οίας έχει συνολικό πληθυσμό 1141 (απογραφή 2021) κατοίκους.
Κοινότητα Θηρασίας [319]
η Αγία Ειρήνη [39]
η Αγριλιά [2]
η Θηρασία [160]
ο Όρμος Κόρφου [5]
ο Ποταμός [113]
Κοινότητα Οίας [1226]
ο Θόλος [197]
ο Κολούμπος [23]
η Οία [665]
ο Όρμος Αμμουδιού [23]
ο Όρμος Αρμένης [4]
ο Παράδεισος [92]
η Φοινικιά [222]

Ο ΠΙΝΑΚΑΣ 3 παρουσιάζει τη διοικητική δομή / διαίρεση της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Θήρας και του Δήμου Θήρας σε Δημοτικές Ενότητες και Κοινότητες.

Πίνακας 3. Διοικητική Ένταξη της Σαντορίνης και του Δήμου Θήρας, 2021

Γ.Κ. 2021	Α/Α	Περιγραφή
60	6672	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΗΡΑΣ
6001	6673	ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ
600101	6674	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΗΡΑΣ
60010101	6675	Δημοτική Κοινότητα Θήρας
60010102	6676	Δημοτική Κοινότητα Ακρωτηρίου
60010103	6677	Δημοτική Κοινότητα Βόθωνας
60010104	6678	Δημοτική Κοινότητα Βουρβούλου

Γ.Κ. 2021	Α/Α	Περιγραφή
60010105	6679	Δημοτική Κοινότητα Εμπορείου
60010106	6680	Δημοτική Κοινότητα Έξω Γωνιάς
60010107	6681	Δημοτική Κοινότητα Επισκοπής Γωνιάς
60010108	6682	Δημοτική Κοινότητα Ημεροβιγλίου
60010109	6683	Δημοτική Κοινότητα Καρτεράδου
60010110	**6684**	**Δημοτική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου**
60010111	6685	Δημοτική Κοινότητα Μεσαριάς
60010112	6686	Δημοτική Κοινότητα Πύργου Καλλίστης
600102	6687	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΑΣ
60010201	6688	Δημοτική Κοινότητα Οίας
60010202	6689	Δημοτική Κοινότητα Θηρασιάς

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, 2021

Α.1.2 Χωροταξική ένταξη ευρύτερης περιοχής -Οικιστικό Δίκτυο-Χωρικά επίπεδα αναφοράς ΕΣΧΑΣΕ

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου είναι μία από τις δεκατρείς διοικητικές περιφέρειες της Ελλάδας. Περιλαμβάνει τα νησιωτικά συμπλέγματα της Δωδεκανήσου και των Κυκλάδων, με έδρα την Ερμούπολη της νήσου Σύρου.

Η Περιφέρεια έχει συνολική έκταση 5.286 τετραγωνικών χιλιομέτρων και καλύπτει το 4% της συνολικής έκτασης της χώρας. Καταλαμβάνει την περιοχή ενδιάμεσα του Βορείου Αιγαίου, της ανατολικής Στερεάς Ελλάδας, της Κρήτης, και των μικρασιατικών παραλίων.

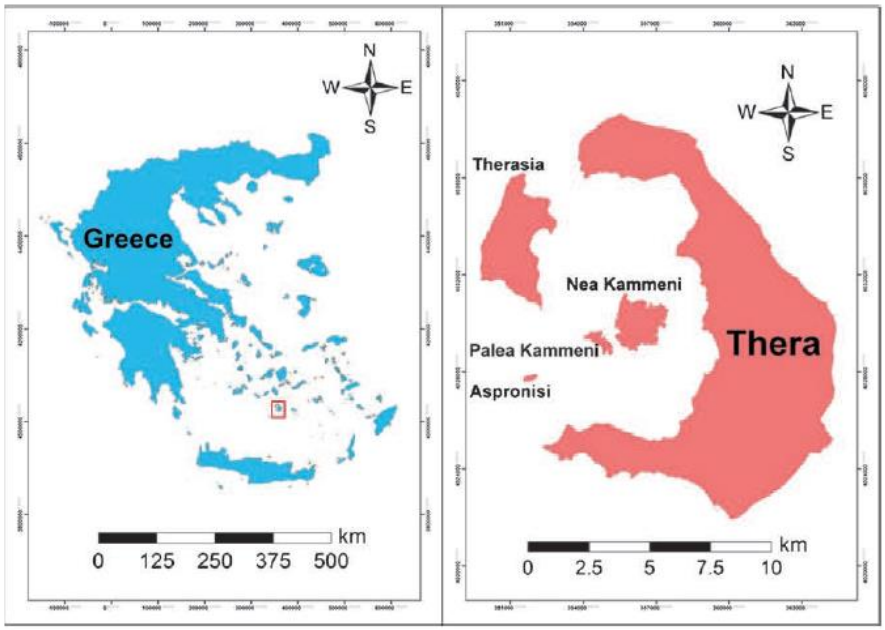
Η περιφέρεια διαιρείται σε 13 περιφερειακές ενότητες, περισσότερες από οποιαδήποτε περιφέρεια στη χώρα, στις οποίες υπάγονται οι 33 δήμοι της. Ο Δήμος Θήρας ανήκει στην Π.Ε θήρας με έδρα την Ίο (Χώρα).

Εικόνα 3. Η θέση της Περιφέρειας στην Ελλάδα

Η Σαντορίνη, που βρίσκεται στο νοτιότερο τμήμα των Κυκλάδων είναι ένα από τα πλέον χαρακτηριστικά και γραφικά κυκλαδονήσια και ταυτόχρονα ένας από τους πιο γνωστούς τουριστικούς προορισμούς, που έχει διακριθεί σε παγκόσμιο επίπεδο για το ενεργό ηφαίστειο με την εντυπωσιακή καλντέρα και το ηλιοβασίλεμά της.

Έδρα του Δήμου Θήρας είναι η Χώρα Φηρά, που βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα του νησιού.

Εικόνα 4. ***Θέση Σαντορίνης στην Ελλάδα*** *(Πηγή: Οικονομίδης, Αλμπανάκης, Παυλίδης, Φύτικας/ ΑΠΘ-ΤΜ. ΓΕΩΛΟΓΙΑ*

Προσεγγίζοντας τα Χωρικά επίπεδα Αναφοράς του συγκεκριμένου Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων Περιοχής Πλατύναμου της Βλυχάδας Νήσου Σαντορίνης και ακολουθώντας τη λογική των Τεχνικών Προδιαγραφών της μελέτης των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων βάσει της υπ' Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΟΛΣ/6015/136 (ΦΕΚ 510 /Β/9.2.2022) επισημαίνεται ότι τα επίπεδα αναφοράς είναι 3:

- Ως **Περιοχή Επέμβασης** ορίζεται το Ακίνητο (γήπεδο) συνολικής έκτασης ***112.492,26*** τ.μ., το οποίο βρίσκεται στην Βλυχάδα, Σαντορίνης όμορα της παραλίας, εκτός ορίων οικισμού, στις νότιες ακτές του νησιού, δυτικά του μικρού λιμανιού της Βλυχάδας και τον Εξωμύτη. σύνολο της περιοχής που αλληλοεπιδρά και αναμένεται να επηρεαστεί άμεσα ή έμμεσα από την επιδιωκόμενη αξιοποίηση, δηλαδή η Δημοτική Ενότητα Θήρας ή και ολόκληρο το νησί της Σαντορίνης και επομένως ο Δήμος Θήρας.
- Ως **Ζώνη Άμεσης Επιρροής**, η οποία αφορά στην περιβάλλουσα περιοχή που βρίσκεται σε άμεση συσχέτιση με την περιοχή επέμβασης λόγω της αλληλεπίδρασης και της συσχέτισης με αυτήν, **ορίζεται η περιοχή της Τ.Κ. Μεγαλοχωρίου** που βρίσκεται στην άμεσα ευρύτερη περιοχή της προς αξιοποίηση έκτασης.
- Ως **Ευρύτερη Περιοχή Επέμβασης**, ορίζεται η Δημοτική Ενότητας (Δ.Ε) Θήρας του Δήμου Θήρας.

Ακολουθεί ενδεικτικά Χάρτης με τις Περιοχές α. Επέμβασης, β. Ζώνη Άμεσης Επιρροής

Εικόνα 5. ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ(ΒΛΥΧΑΔΑ) Δ.Κ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ ΠΗΓΗ :GOOGLE

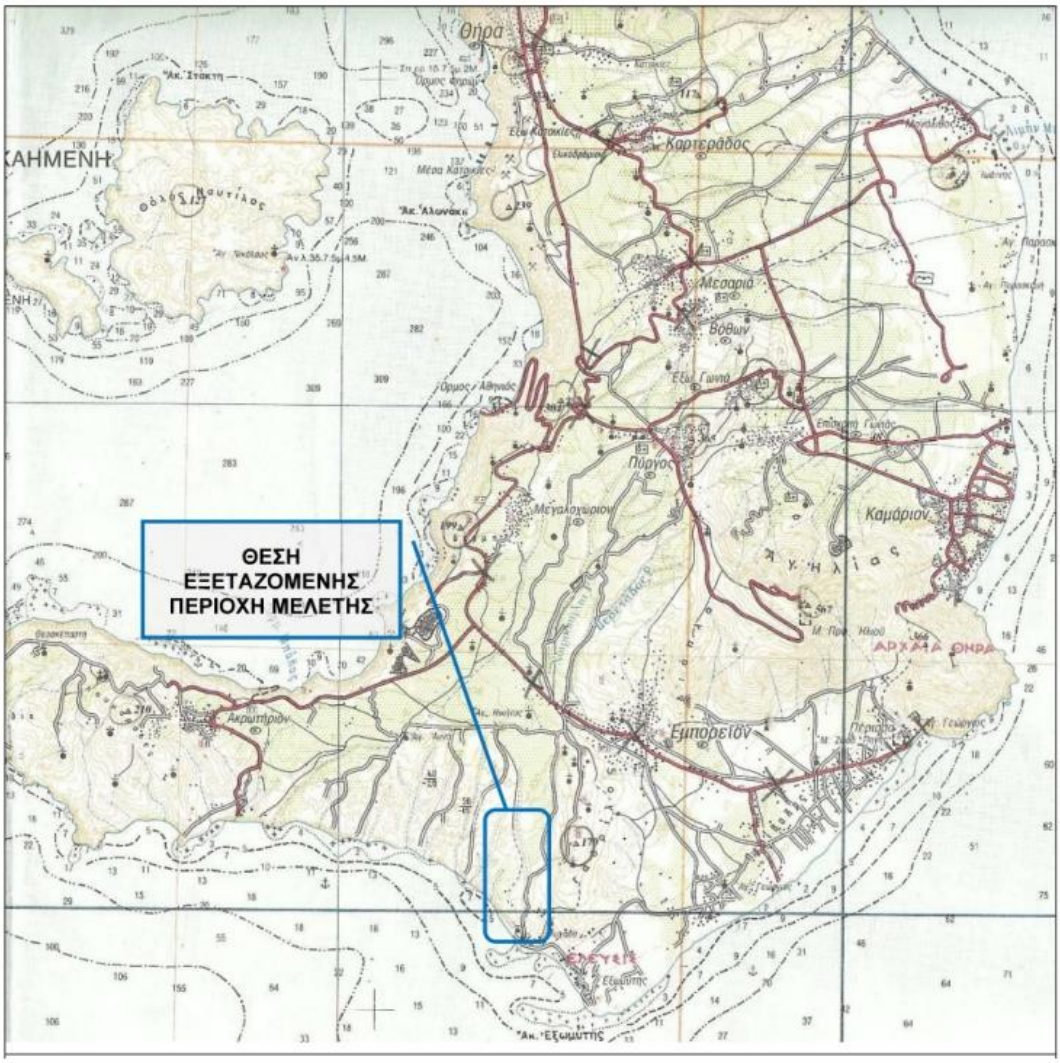
Περιοχή Επέμβασης :

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το προτεινόμενο έργο δεν ασκεί σημαντική επίδραση στα οικοσυστήματα των προστατευόμενων περιοχών της Σαντορίνης, χερσαία, υγροτοπικά, παράκτια και θαλάσσια. Οι επιπτώσεις του αναμένεται ότι θα αφορούν αποκλειστικά την περιοχή παρέμβασης. Η περιοχή του προς αξιοποίηση ακινήτου δεν βρίσκεται σε επαφή με

θεσμοθετημένες περιοχές που να ανήκουν στο εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών του ν. 3937/2011 (ΦΕΚ Α' 60).

Επιπλέον δεν βρίσκεται εντός της ζώνης αρχαιολογικού χώρου, ωστόσο ολόκληρο το νησί της Σαντορίνης, έχει επίσημα χαρακτηρισθεί ως «περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους» και προστατεύεται από ειδική νομοθεσία (ΦΕΚ 1127/Β/1972).

Παράλληλα, η περιοχή του ακινήτου βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων οικισμού προ του 1923 ή κάτω των 2000 κατοίκων και εντάσσεται στις διατάξεις που αφορούν Στρατηγικές Επενδύσεις επί ιδιωτικών ακινήτων του Ν.3894/2010 (ΦΕΚ 204Α) «Επιτάχυνση και διαφάνεια υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων».

Σχήμα 1.5.2: Η θέση της υπό πολεοδόμηση έκτασης στην ευρύτερη περιοχή (Χάρτης ΓΥΣ 1:50000) – πηγή ΜΓΚ Αθανασιάδης 2023

Εικόνα 6

Α.1.2.1 Ιεράρχηση του Οικιστικού Δικτύου σύμφωνα με το υπό έγκριση ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου

Σύμφωνα με το υπό έγκριση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, η ιδιομορφία της νησιωτικής Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, ως προς την ασυνέχεια του χώρου, διέπει και θα συνεχίσει να διέπει τη διάρθρωση του οικιστικού δικτύου. Κατά συνέπεια οι βασικές συσχετίσεις που αναπτύχθηκαν και θα εξακολουθήσουν να ισχύουν, αφορούν όχι μόνο τη λειτουργική εξάρτηση οικισμών από δυναμικά αστικά ή αγροτικά κέντρα σε ενδονησιωτικό επίπεδο, αλλά και εξαρτήσεις «μειονεκτούντων» νησιών από νησιά με αναπτυξιακό δυναμισμό.

Είναι προφανές, δε, ότι ο βαθμός προσβασιμότητας στις ελλείπουσες υπηρεσίες -δημόσιου και ιδιωτικού χαρακτήρα- ποικίλλει και εξαρτάται από τις εκάστοτε συνθήκες του τομέα των μεταφορών, πέραν των περιπτώσεων των ακραίων καιρικών συνθηκών.

Από την καταγραφή και ανάλυση των δεδομένων διαφαίνεται ότι τόσο το επίπεδο ανάπτυξης, όσο και η χωροταξική οργάνωση, δεν είναι το αποτέλεσμα μιας μακροχρόνιας πολιτικής παρεμβάσεων, αλλά περισσότερο μια οργάνωση άτυπη που προκύπτει από τα σχετικά πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των νησιών και ομάδων νησιών που απαρτίζουν την Περιφέρεια.

Η κατανομή των οικισμών στον χώρο, προφανώς δεν μεταβλήθηκε κατά την περίοδο που μεσολάβησε από τη θεσμοθέτηση του ΠΠΧΣΑΑ. Παρατηρείται, όμως, πύκνωση του οικιστικού δικτύου ως επακόλουθο οικιστικής ανάπτυξης, συνυφασμένης με τον παραθερισμό – τουρισμό και την κάλυψη κάποιων νέων προτύπων κατοικίας (κατά κύριο λόγο στα μεγαλύτερα – δυναμικά νησιά).

- Βάσει των προδιαγραφών της μελέτης προβλέπεται η ιεραρχική κατάταξη των οικισμών σύμφωνα με τις επιλογές του ΓΠΧΣΑΑ, προσαρμοσμένες στις μεταγενέστερες εξελίξεις (Πρόγραμμα Καλλικράτης) ως προς την ορολογία και το διοικητικό ρόλο των οικισμών. Οι οικισμοί εντάσσονται σε 7 επίπεδα , ***με κατάταξη της Θήρας (Φηρών) στο 4ο. επίπεδο (στους λοιπούς εθνικούς πόλους),***

ειδικότερα:

1. Μητροπόλεις 1ο επίπεδο
2. Πρωτεύοντες εθνικοί πόλοι 2ο επίπεδο
3. Δευτερεύοντες εθνικοί πόλοι 3ο επίπεδο
4. Λοιποί εθνικοί πόλοι 4ο επίπεδο
5. Λοιπά κέντρα περιφερειακών ενοτήτων, αστικά κέντρα με πληθυσμό > 10.000 κάτ.. και άλλα σημαντικά κέντρα 5ο επίπεδο
6. Κέντρα ενδοπεριφερειακής αναπτυξιακής ενότητας (3ου επιπέδου θεσμοθετημένου ΠΠΧΣΑΑ) 6ο επίπεδο
7. Λοιποί οικισμοί 7ο επίπεδο

Σύμφωνα με το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, ως προς τη χωρική διάρθρωση του οικιστικού δικτύου, αναγνωρίζονται μόνον δευτερεύοντες εθνικοί πόλοι (3ο επίπεδο), η Ερμούπολη και η Ρόδος, ενώ ως 5ου επιπέδου θεωρούνται οι 13 έδρες των Περιφερειακών Ενοτήτων και η Ιαλυσός λόγω πληθυσμιακού μεγέθους.

Η ιεράρχηση αυτή δεν λαμβάνει υπόψη τη στρατηγική σημασία σε εθνικό επίπεδο συνολικά του Νοτίου Αιγαίου (μεθοριακή θέση -εθνική και ΕΕ-, θέση στη νότιο-ανατολική Μεσόγειο και σε διεθνείς άξονες μεταφορών -επικοινωνιών). Συνεκτιμώντας την διεθνή αναγνωρισιμότητα, τη σχετική θέση δυναμικών παραγωγικών κέντρων και το φυσικό μέγεθος θεωρείται αναγκαία η προώθηση συμπληρωματικών σημαντικών πόλων σε ανώτερο επίπεδο (εθνικής εμβέλειας) και ως εκ τούτου κρίνεται επιτακτική η ανάγκη επαναπροσδιορισμού της θέσης 13 οικιστικών κέντρων (αστικών – ημιαστικών και λοιπών δυναμικών) ή/και δίπολων στο εθνικό σύστημα ως εξής:

- κατάταξη Ερμούπολης και πόλης Ρόδου στους πρωτεύοντες εθνικούς πόλους 2ο επίπεδο)
- κατάταξη πόλης Κω και Νάξου (Χώρας) στους δευτερεύοντες εθνικούς πόλους (3ο επίπεδο)
- κατάταξη Πάρου (Παροικίας), Καλύμνου (Ποθαία – Χωριό), Μυκόνου (Χώρας) και Θήρας (Φηρών) στους λοιπούς εθνικούς πόλους (4ο επίπεδο)
- κατάταξη του διπόλου Αγ. Μαρίνα – Λακκί Λέρου στα άλλα σημαντικά κέντρα (5ο επίπεδο).
- κατάταξη Πάτμου, Αρχαγγέλου, Έμπονα, Αντιμάχειας στο 6ο επίπεδο, ως κέντρο ενδοπεριφερειακής ενότητας η Πάτμος και ως κέντρα ενδονησιωτικών ενοτήτων τα άλλα τρία.

Θεωρώντας ότι το 3ο επίπεδο (υπερτοπικά κέντρα) του ισχύοντος ΠΠΧΣΑΑ αντιστοιχεί στο 5ο επίπεδο του ΓΠΧΣΑΑ, σε μεγάλο βαθμό διατηρείται επί της ουσίας η οικιστική διάρθρωση που προβλέπει το ΠΠΧΣΑΑ 2003, προσαρμοζόμενη ως προς την ορολογία του ΓΠΧΣΑΑ. Τροποποιήσεις αφορούν την αναβάθμιση της Άνδρου, Ιουλίδας – Κορησσίας, Τήνου και Αγ. Μαρίνας – Λακκίου από «τοπικά κέντρα» σε «λοιπά κέντρα περιφερειακών ενοτήτων», της Μυκόνου και Πάρου από «τοπικά κέντρα» σε «λοιπούς εθνικούς πόλους». Σημειώνεται ότι στις περιπτώσεις Ερμούπολης, Ρόδου, Κω και Νάξου θεωρείτο δεδομένη η σχετική θέση σε εθνικό επίπεδο, παρά τον χαρακτηρισμό ως περιφερειακά κέντρα και νομαρχιακά κέντρα, αντίστοιχα, λόγω προσαρμογής στις προδιαγραφές εκείνης της περιόδου.

Η προβαλλόμενη στο 2021 οικιστική και λειτουργική εικόνα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, έχει λάβει υπόψη:

- την υφιστάμενη οικιστική διάρθρωση, σχέσεις και εξαρτήσεις,

- την εξέλιξη της αναπτυξιακής δυναμικής, όπως αυτή διαμορφώνεται από παράγοντες που αφορούν την μόνιμη πληθυσμιακή βάση και την λειτουργική αυτάρκεια,
- την επίδραση των επιδόσεων του νέου διοικητικού σχήματος (Καλλικράτειοι Δήμοι).

Η οικιστική οργάνωση στοχεύει σε μια βιωσιμότερη χωροταξική κατανομή ανθρώπινων πόρων και δραστηριοτήτων για την επόμενη δεκαπενταετία και η υλοποίησή της εξαρτάται από συγκεκριμένου τύπου παρεμβάσεις στα πλαίσια των μελλοντικών αναπτυξιακών προγραμμάτων.

Ο κατακερματισμός των ανθρωπογεωγραφικών ενοτήτων που διέπει τον χαρακτήρα της ανάπτυξης του νησιωτικού χώρου του Νοτίου Αιγαίου, αναπαράγεται και θα συνεχίσει να αναπαράγεται δημιουργώντας την αναγκαιότητα για Οικιστικά Κέντρα, διαφορετικού τύπου και διαφορετικού τρόπου κατάταξης σε επίπεδα από τα αντίστοιχα της ηπειρωτικής χώρας.

Προτείνεται, λοιπόν, η κατάταξη και ιεράρχηση των αστικών – ημιαστικών και λοιπών δυναμικών οικιστικών κέντρων της Περιφέρειας στις πέντε βαθμίδες του ΓΠΧΣΑΑ (2ο έως και 6ο επίπεδο), τεκμηριωμένη από:

Α) την πληθυσμιακή βάση: σημειώνεται ότι στο στοιχείο αυτό έχει συνεκτιμηθεί τόσο ο μόνιμος πληθυσμός (με την προβλεπόμενη εξέλιξή του), όσο και ο μέσος εποχικός (των επισκεπτών) χωρίς τις ακραίες του τιμές, με την αναμενόμενη εξέλιξή του. Η κλίμακα της πληθυσμιακής βάσης για το νησιωτικό χώρο του Ν. Αιγαίου, όπως είναι φυσικό, είναι αναλογικά χαμηλότερη από την αντίστοιχη κατάταξη των κέντρων ιδίου επιπέδου της ηπειρωτικής Ελλάδας.

Β) τον βαθμό επιρροής και γεωγραφικής εμβέλειας του οικιστικού κέντρου στο συγκεκριμένο χώρο της Περιφέρειας και στα οικιστικά κέντρα που εξαρτώνται από αυτό.

Γ) τις εξυπηρετήσεις και τον εξοπλισμό

Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί, εμφανίζεται η προτεινόμενη ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου έως και το 6ο επίπεδο1 συγκριτικά με το αναθεωρούμενο ΠΠΧΣΑΑ και το ΓΠΧΣΑΑ.

Πίνακας 4: Προτεινόμενη ιεράρχηση Οικιστικού Δικτύου και παρουσίαση των μεταβολών

ΟΙΚΙΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ / ΔΙΠΟΛΑ	ΠΠΧΣΑΑ 2003				ΓΠΧΣΑΑ						ΑΝΑΘ. ΠΠΧΣΑΑ					
	Π	Ν	Υ	Τ	1ο	2ο	3ο	4ο	5ο	7ο	1ο	2ο	3ο	4ο	5ο	6ο
	1ο	2ο	3ο	4ο												
Ερμούπολη	☒						☒					☒				
Άνδρος - Μπατσί				☒					☒						☒	
Θήρα			☒						☒					☒		

[1] Βάσει των προδιαγραφών της μελέτης, οι σχετικές αναφορές καλύπτουν τα 4 πρώτα επίπεδα.

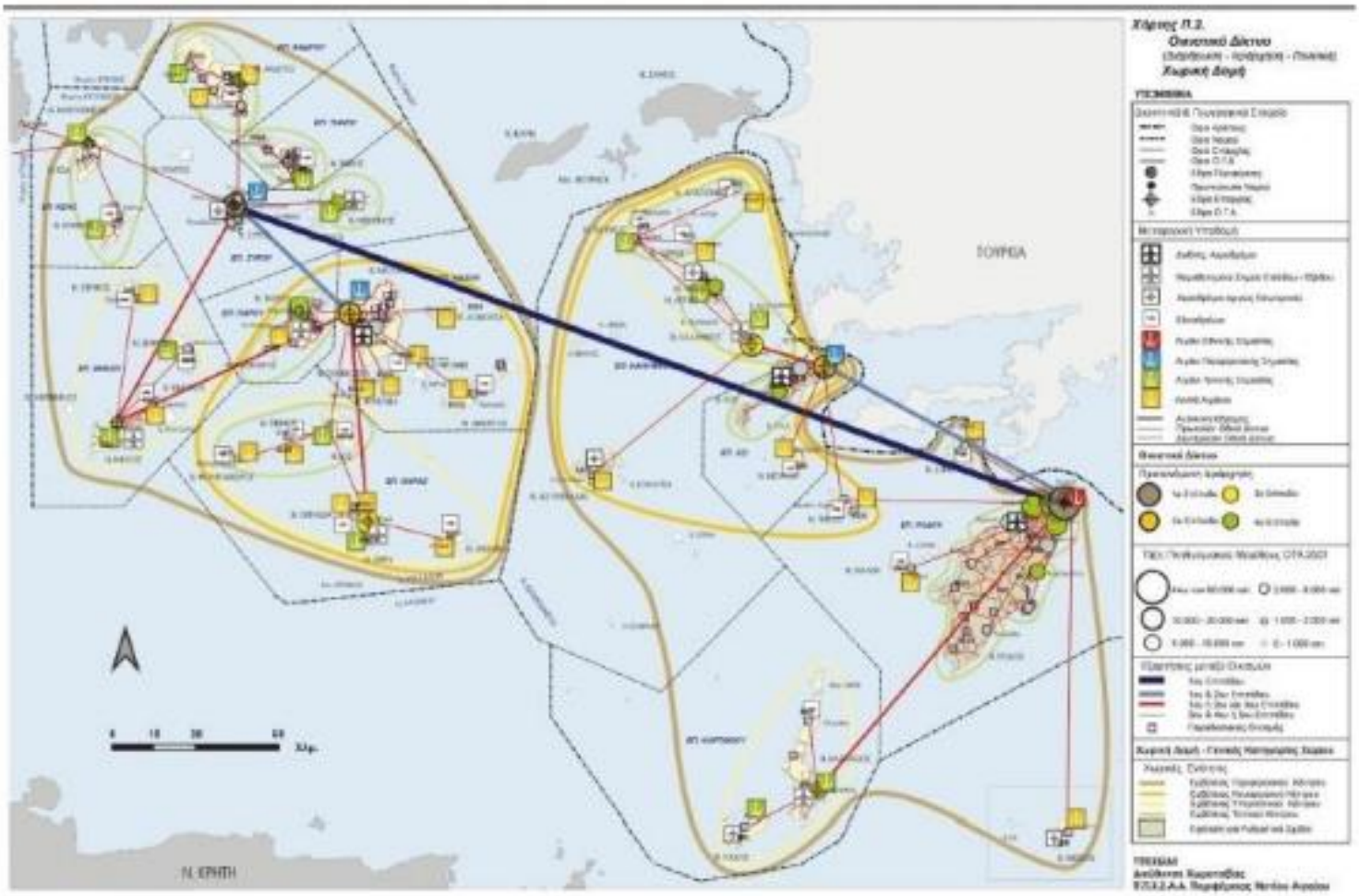
ΟΙΚΙΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ / ΔΙΠΟΛΑ	ΠΠΧΣΑΑ 2003				ΓΠΧΣΑΑ						ΑΝΑΘ. ΠΠΧΣΑΑ					
	Π	Ν	Υ	Τ	1ο	2ο	3ο	4ο	5ο	7ο	1ο	2ο	3ο	4ο	5ο	6ο
	1ο	2ο	3ο	4ο												
Ιουλίδα - Κορησσία				☐					☐						☐	
Αδάμας - Μήλος			☐						☐						☐	
Μύκονος				☐					☐					☐		
Νάξος		☐							☐				☐			
Πάρος				☐					☐					☐		
Τήνος				☐					☐						☐	
Κάλυμνος			☐						☐					☐		
Αγ. Μαρίνα - Λακκί				☐						☐					☐	
Κάρπαθος			☐						☐						☐	
Κως		☐							☐				☐			
Αντιμάχεια				☐						☐						☐
Ρόδος	☐						☐					☐				
Ιαλυσσός									☐						☐	
Εμπωνας				☐						☐						☐
Αρχάγγελος				☐						☐						☐
Πάτμος				☐						☐						☐

Προτεινόμενη Τροποποίηση ΓΠΧΣΑΑ

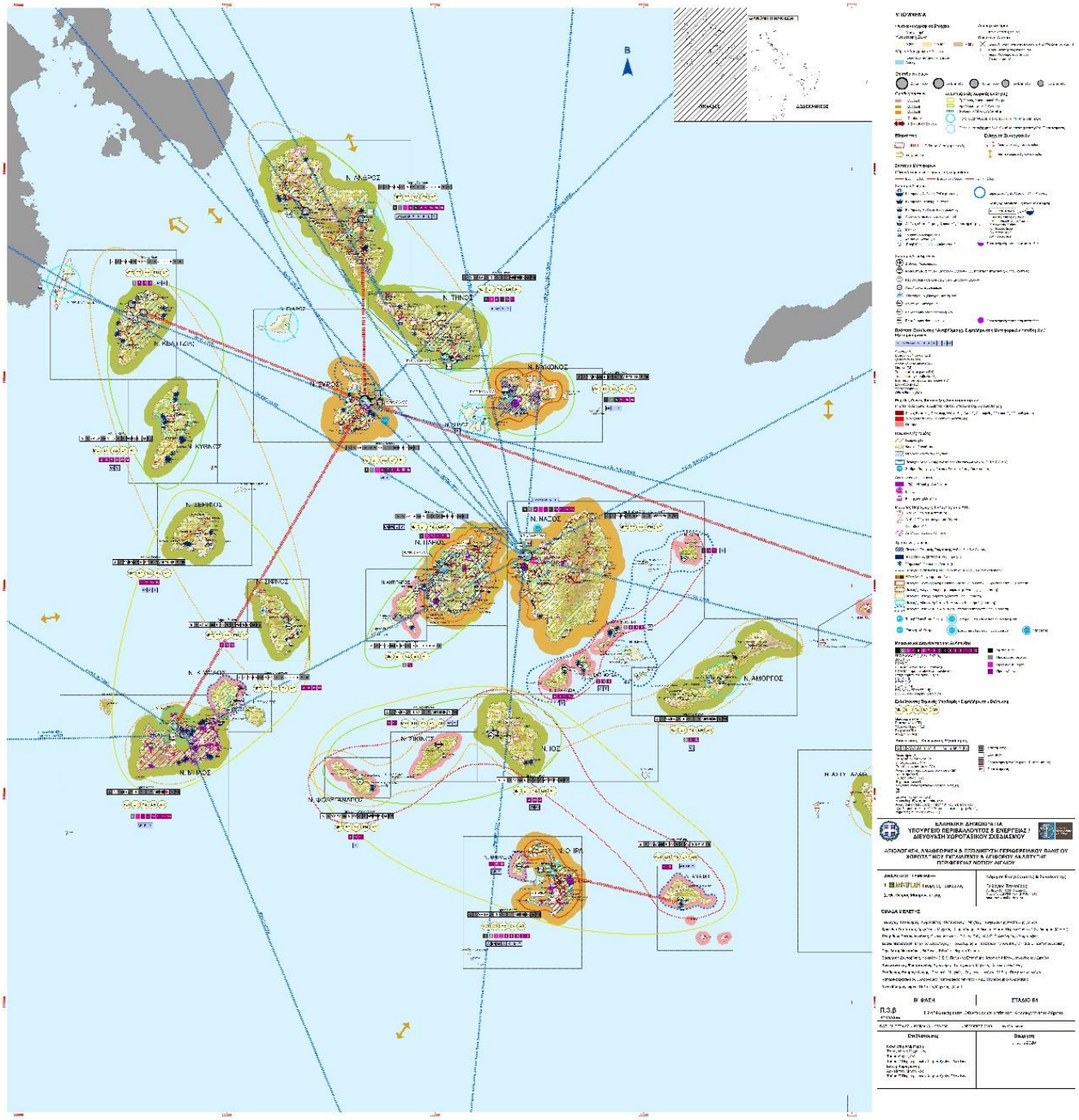
Προτεινόμενη Τροποποίηση ΠΠΣΧΑΑ

Στους Χάρτες που ακολουθούν) παρουσιάζεται το οικιστικό δίκτυο της Περιφέρειας με τη νέα κατηγοριοποίηση που προκύπτει ως συνδυασμός της κατηγοριοποίησης του ΓΠΧΣΑΑ και των προτεινόμενων τροποποιήσεων.

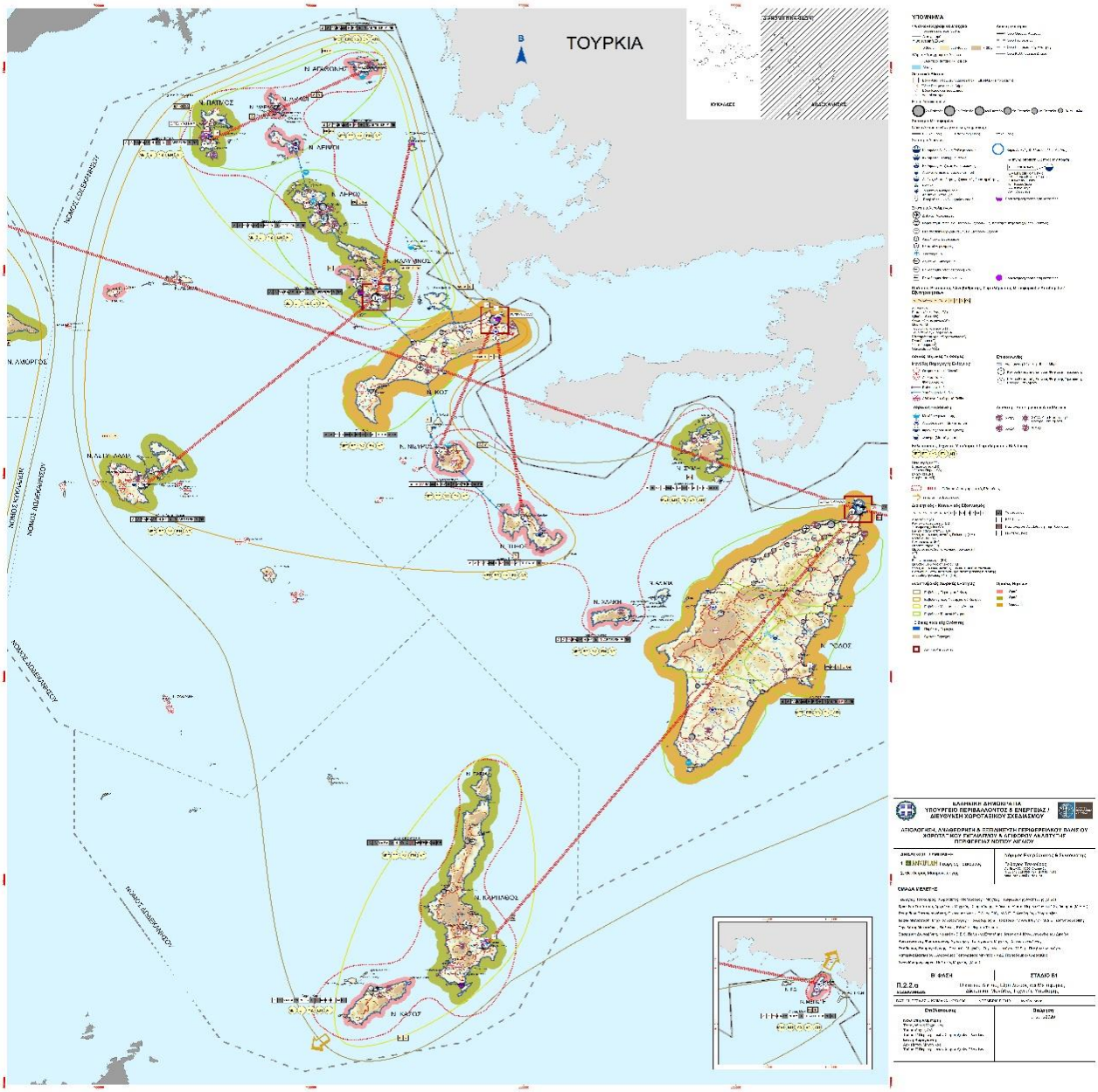
ΧΑΡΤΗΣ α1α ΓΙΑ ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΤΟΥ ΕΣΧΑΣΕ (ΑΚΙΝΗΤΟ, Τ.Κ., ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ Π.Ε. ΘΗΡΑΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ)

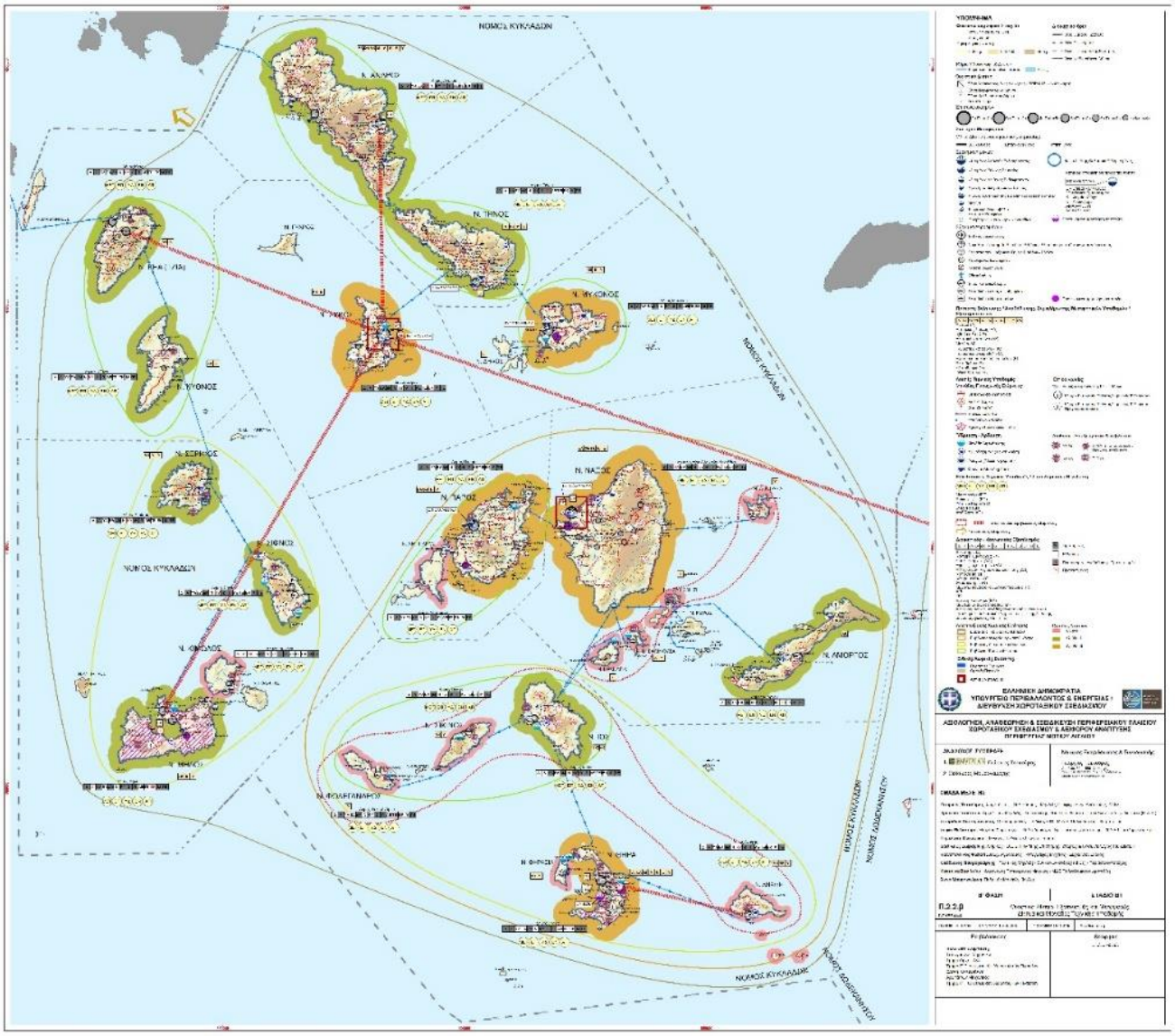
Χάρτης 1. ***ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟΝ ΕΥΡΥΤΕΡΟ ΧΩΡΟ-Οικιστικό Δίκτυο και Χωρική Δομή Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (πηγή: Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού Και Αειφόρου Ανάπτυξης)***

Χάρτης 2. Εξειδίκευση Κατευθύνσεων σε επίπεδο Καλλικρατικού Δήμου στο Νότιο Αιγαίο (Χάρτης 1β)

Χάρτης 3. Οικιστικό Δίκτυο, Εξοπλισμός, Μεταφορές, Δίκτυα και Μονάδες Τεχνικής Υποδομής στο Νότιο Αιγαίο (Χάρτης 2α)

Χάρτης 4. Οικιστικό Δίκτυο, Εξοπλισμός, Μεταφορές, Δίκτυα και Μονάδες Τεχνικής Υποδομής στο Νότιο Αιγαίο (Χάρτης 2β)

Στο ισχύον ΠΠΧΣΑΑ προδιαγράφεται ο ρόλος των πόλεων και κύριων οικιστικών κέντρων, μικτού χαρακτήρα ως προς τον οικονομικό προσανατολισμό, λαμβάνοντας υπόψη την εμβέλεια επιρροής σε επίπεδο περιφερειακό, ενδονησιωτικό και όμορων συστάδων ή μεμονωμένων νησιών και την σημασία τους σε εθνικό και ευρωπαϊκό / διεθνές επίπεδο.

Οι πρόσφατες εξελίξεις στις ευρωπαϊκές τομεακές πολιτικές, η έμφαση σε στόχους που εκφράζουν δυναμισμό και εξειδίκευση, όπως ανταγωνιστικότητα, εξωστρέφεια, καινοτομία, έξυπνες πόλεις, καθώς και στην ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας διευρωπαϊκού επιπέδου, υπαγορεύουν την ανάδειξη του λανθάνοντος δυναμικού σε νέες κατευθύνσεις με απώτερο στόχο την ισότιμη ένταξη του νησιωτικού συμπλέγματος του Νοτίου Αιγαίου στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Ιδιαίτερη ώθηση στην κατεύθυνση αυτή θα προσδώσει η ευρεία εφαρμογή ΤΠΕ, η μείωση των χρονοαποστάσεων από εθνικά και ευρωπαϊκά κέντρα, η «διεκδίκηση» αναβαθμισμένου ρόλου στο διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών και τις προεκτάσεις του και η

διασφάλιση των κατάλληλων προϋποθέσεων για την ανάπτυξη / προσέλκυση του απαιτούμενου ανθρώπινου δυναμικού.

Επομένως, η θέση και ο ρόλος των αστικών και λοιπών κύριων οικιστικών κέντρων εξειδικεύεται έτσι ώστε στην προοπτική της δεκαπενταετίας (χρονικός ορίζοντας εφαρμογής του ΠΧΠ) να αποκτήσουν μια νέα διεθνώς αναγνωρίσιμη ανταγωνιστική ταυτότητα, συνυφασμένη με την παρουσία υποστηρικτικών αναπτυξιακών χαρακτηριστικών.

Συγκεκριμένα, για τη Θήρα, αυτή ορίζεται **πόλος ειδικής σημασίας σε εθνικό επίπεδο,** εμβληματικός πόλος πολιτισμού – γεωεπιστημών – τουρισμού και προβλέπεται:

- ενίσχυση του ιδιαίτερου φυσικού, πολιτιστικού και ανθρώπινου κεφαλαίου της περιοχής καθώς και της υποδομής του Δήμου με σκοπό τη διαρκή βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης των κατοίκων του.
- Ποιότητα στο τουριστικό και πολιτιστικό προϊόν σε συνθήκες αειφορίας (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, 2020).

Σύμφωνα με το υπό έγκριση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, προτείνεται εξειδίκευση των κατευθύνσεων του Περιφερειακού Πλαισίου σε χωρικές υποενότητες της Περιφέρειας. Συγκεκριμένα, ο δήμος Θήρας συμπεριλαμβάνεται στο «Επίπεδο Καλλικρατικών Δήμων Ομάδας ΙΙΙ» με Στρατηγικό Στόχο «τη συστηματική διαφύλαξη και ενίσχυση του ρόλου (αύξηση ανταγωνιστικότητας) των Δήμων / Οικιστικών πόλων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, με την ανάδειξή τους σε κόμβους μεταφορών - επικοινωνιών, πολιτισμού – τουρισμού, έρευνας – καινοτομίας – τεχνολογικής ανάπτυξης / εφαρμογών».

Επιπλέον, **οι Στρατηγικές κατευθύνσεις για το** «Επίπεδο Καλλικρατικών Δήμων Ομάδας ΙΙΙ» της Περιφέρειας, δηλ. και για το δήμο Θήρας εξειδικεύονται ακολούθως:

- Αναδιάρθρωση, ενίσχυση και διεύρυνση του φάσματος των οικονομικών δραστηριοτήτων
- Έμφαση στην προώθηση της έρευνας και καινοτομίας
- Εμπλουτισμός τουριστικού προϊόντος & ειδικών υποδομών αιχμής
- Παροχή ελκυστικού περιβάλλοντος διαβίωσης πολλαπλών επιλογών
- Παρεμβάσεις για μείωση χρονοαποστάσεων ενδοπεριφερειακά και διαπεριφερειακά
- Ανάπτυξη κέντρων διακρατικών συνεργασιών
- Εξασφάλιση ισόρροπης σχέσης μεταξύ αστικού, περιαστικού και αγροτικού χώρου
- Αντιμετώπιση των ενδονησιωτικών ανισοτήτων
- Ενίσχυση των τάσεων δικτύωσης μεταξύ οικιστικών κέντρων και ανάδειξη πόλων ανάπτυξης

- Ανάπτυξη της κοινωνίας της γνώσης και ενδυνάμωση των εξωστρεφών συνεργασιών
- Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, καλλιέργεια της καινοτομίας, προσέλκυση επενδύσεων υψηλής προστιθέμενης αξίας και δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- Διατήρηση, ενίσχυση και ανάδειξη της οικιστικής και παραγωγικής πολυμορφίας, καθώς και της φυσικής ποικιλότητας
- Αποκατάσταση ιστορικής σημασίας
- Ανανέωση και εμπλουτισμός της εδραιωμένης ταυτότητας.

Α1.2.2 ΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΘΗΡΑΣ-ΟΙΚΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΑ ΟΙΚΙΣΜΟ

Α1.2.2.1 Ανάλυση της οικιστικής ανάπτυξης ανά οικισμό

Οικιστική Ανάπτυξη και Αυθαίρετη Δόμηση

Σύμφωνα με στοιχεία της απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. του 2011 οι οικισμοί στο Νότιο Αιγαίο είναι συνολικά 946, εκ των οποίων οι 299 βρίσκονται στα Δωδεκάνησα και οι 647 βρίσκονται στις Κυκλάδες. Ο κατακερματισμένος νησιωτικός χώρος της Περιφέρειας αποτελεί το υπόβαθρο της πολύ μεγάλης ανισοκατανομής των οικισμών και των αντίστοιχων πληθυσμιακών μεγεθών τους. Σημειώνεται η ύπαρξη 5 αστικών κέντρων (Ρόδος, Κως, Ιαλυσός, Κάλυμνος και Ερμούπολη), με πολυπληθέστερα τη Ρόδο και Κω καθώς και 251 ακατοίκητων σήμερα οικισμών (περιλαμβανομένων των νησίδων) και 300 οικισμών με πληθυσμό έως 50 κάτ..

Τα αστικά κέντρα Ρόδος και Ερμούπολη αποτελούν δευτερεύοντες εθνικούς πόλους (3ο επίπεδο), αρθρωμένα γύρω από τις κύριες αναπτυξιακές ενότητες Ρόδου-Πάρου-Νάξου και Σύρου-Πάρου-Τήνου, με βάση το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, αλλά και σύμφωνα με την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης.

Οι οικισμοί Κάρπαθος, Θήρα, Μήλος, Κως, Κάλυμνος, Νάξος αποτελούν την αμέσως επόμενη κατηγορία ιεράρχησης του οικιστικού δικτύου της Περιφέρειας (5ο επίπεδο), ενώ 7 οικισμοί (Πάρος, Αγία Μαρίνα Λέρου, Μύκονος, Τήνος, Ιουλίδα, Άνδρος, Πάτμος) συνιστούν κέντρα ενδοπεριφερειακής αναπτυξιακής ενότητας (6 επίπεδο).

Η κλίμακα και ο κατακερματισμός, η διοικητική αναδιάρθρωση («Πρόγραμμα Καλλικράτης) αλλά και ο ιδιαίτερος ρόλος του τουρισμού στην αναπτυξιακή φυσιογνωμία των περισσότερων νησιών τεκμηριώνουν ειδικούς ρόλους και βαρύτητες που επιφυλάσσονται για αρκετούς οικισμούς ανά νησί (κυρίως στα μεγάλα -Ομάδα Ι και μεσαία –Ομάδα ΙΙ νησιά).

Στο παρόν αναλύονται οι μεγαλύτεροι πληθυσμιακά οικισμοί. Συγκεκριμένα:

Θήρα ή Φηρά: Ο οικισμός της Θήρας γνωστός και ως Φηρά είναι η πρωτεύουσα του δήμου Θήρας /Σαντορίνης. Η πόλη της Θήρας είναι χτισμένη στην καλντέρα, σε υψόμετρο περίπου 250 μέτρων και με βάση την απογραφή του 2011 έχει 1.616 κατοίκους. Επίνειο του είναι ο Όρμος Φηρών, στον οποίο κατεβαίνει κανείς με λιθόστρωτες σκάλες, με τα πόδια ή με ζώα,

αλλά και με το τελεφερίκ. Ο οικισμός διαθέτει θεσμοθετημένο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο από το 1987 (ΦΕΚ 932Δ/24-09-1987) και εγκεκριμένη Πολεοδομική Μελέτη (ΦΕΚ 852/Δ/1991).

Η περιοχή των Φηρών αναπτύσσεται γραμμικά στην Καλντέρα. Ο μεγάλος άξονας της κεντρικής οδού είναι το όριο μεταξύ των Φηρών και του Κοντοχωρίου και προσφέρει μια υπέροχη θέα προς την Καλντέρα. Λόγω του έντονου ανάγλυφου και της δυνατότητας δημιουργίας υπόσκαφων κατοικιών, το χτίσιμο των κατοικιών ακολούθησε μια αμφιθεατρική λογική. Λόγω της ύπαρξης υπόσκαφων συχνό είναι το φαινόμενο καθ' ύψος να αναπτύσσονται 2-3 κατοικίες η μία πάνω στην άλλη. Με την έγκριση της ΠΜΕ το 1991, ο οικισμός των Φηρών επεκτάθηκε προς ανατολάς σε σχετικά ήπιων κλίσεων περιοχή της ενδοχώρας.

Φηροστεφάνι: Ο οικισμός αποτελεί ουσιαστικά συνέχεια των Φηρών προς Β, με υπέροχη θέα και πολλούς ξενώνες.

Ημεροβίγλι: Θαυμάσια θέα στην Καλντέρα, πολλοί ξενώνες σε παραδοσιακά κτίρια. Ενδιαφέρον το ξυλόγλυπτο τέμπλο της Παναγίας της Μαλτέζας και τα ερείπια του «Σκάρου».

Εμπορείο: Ο οικισμός Εμπορείο βρίσκεται στην ενδοχώρα της Σαντορίνης και έχει φρουριακό χαρακτήρα (καστέλι). Η στρατηγική του θέση και η δύσκολη προσβασιμότητα από τη θάλασσα οδήγησαν σε ένα ιδιαίτερο πολεοδομικό συγκρότημα. Ο πληθυσμός του οικισμού το 2011 ήταν 1.938 κάτοικοι. Ήταν ένα από τα πέντε Καστέλια της Σαντορίνης και στις μέρες μας το καλύτερα διατηρημένο, με πολλά αυθεντικά στοιχεία.

Μεσαριά: Η Μεσαριά είναι ένας από τους πιο γνωστούς οικισμούς της Σαντορίνης. Γεωγραφικά η Μεσαριά βρίσκεται στο κέντρο του νησιού, μέσα σε μεγάλο αμπελώνα. Αποτελεί σταυροδρόμι καθώς βρίσκεται πάνω στους άξονες που οδηγούν σε άλλους σημαντικούς οικισμούς. Ο οικισμός έχει χαρακτηριστεί ως Παραδοσιακός και είναι οριοθετημένος (ΦΕΚ 1377/Δ/1986). Ο καθορισμός των ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης στη περιοχή της Μεσαριάς γίνεται με το πολεοδομικό διάταγμα το οποίο δημοσιεύθηκε με το ΦΕΚ 504 Δ΄/ 1988.

Η πολεοδομική εξέλιξη του οικισμού έχει καθοριστεί σε μεγάλο βαθμό από τους ποταμούς διασχίζουν την περιοχή. Υπόσκαφα σπίτια, επιβλητικά αρχοντικά, βιοτεχνικά κτίρια του περασμένου αιώνα, θαυμάσιες εκκλησίες συνθέτουν ένα ξεχωριστό αρχιτεκτονικό σύνολο.

Καμάρι: Ο οικισμός Καμάρι βρίσκεται παραθαλάσσια στα ανατολικά του νησιού, στους πρόποδες του Μέσα Βουνού. Το Καμάρι έχει ιδιαίτερη ιστορική σημασία, καθώς αποτελούσε το επίνειο της Αρχαίας Θήρας. Η μεγάλη του οικιστική ανάπτυξη ξεκίνησε μετά τον καταστροφικό σεισμό του 1956, από τους κατοίκους της Μέσα Γωνιάς, η οποία καταστράφηκε σχεδόν ολοσχερώς. Ο οικισμός σύμφωνα με την τελευταία απογραφή έχει 1.344 κατοίκους, είναι οριοθετημένος (ΦΕΚ 1320/Δ/93) και κατατάσσεται στους στάσιμους αλλά αξιόλογους και συνεκτικούς οικισμούς.

Μέσα και Έξω Γωνία: Τυπικοί αγροτικοί οικισμοί, με μεγάλες «κάναβες» (πατητήρια) για την παραγωγή κρασιού. Κοντά στη Μέσα Γωνία βρίσκεται η Παναγία της Επισκοπής, βυζαντινή

εκκλησία με τοιχογραφίες του 1.100 περίπου. Στην παραλία βρίσκεται ο οικισμός Καμάρι, με απέραντη μαύρη ακρογιαλιά, ένα σύγχρονο τουριστικό θέρετρο.

Καρτεράδος: Ο Καρτεράδος βρίσκεται πολύ κοντά στα Φηρά, προς τα νότια. Ανήκει στον τύπο των υπόσκαφων οικισμών και αναφέρεται στις πηγές από τα μέσα του 17ου αιώνα. Ο οικισμός χτίστηκε στην κοίτη ενός παλιού χειμάρρου με αποτέλεσμα να είναι «αόρατο», για την προστασία από πειρατές. Ο οικισμός έχει χαρακτηριστεί παραδοσιακός με το Προεδρικό διάταγμα 820/Δ/1987.

Πύργος Καλλίστης: Ο οικισμός του Πύργου βρίσκεται στο κέντρο του νησιού, σ' ένα από τα ψηλότερα σημεία της Σαντορίνης. Το 1580 μ.Χ. κτίσθηκε το Καστέλι του Πύργου Καλλίστης και κατά το 19ο αιώνα τα όρια του οικισμού επεκτάθηκαν και έξω από το Καστέλι. Ένας από τους ωραιότερους και καλά διατηρημένους οικισμούς.

Βόθωνας: Ο Βόθωνας βρίσκεται στο κέντρο της Σαντορίνης δίπλα στη Μεσαριά. Είναι αγροτικός οικισμός κτισμένος στις δυο πλευρές μιας χαράδρας και ανήκει στην κατηγορία των υπόσκαφων οικισμών. Η κοίτη της χαράδρας λειτουργούσε ως βασικός άξονας κυκλοφορίας από όπου ξεκινούσαν ανηφορικά μονοπάτια που οδηγούσαν στις κατοικίες. Ο οικισμός είναι κηρυγμένος παραδοσιακός και έχει οριοθετηθεί (ΦΕΚ 1377/Δ/1986, 1295/Δ/1993).

Περίσσα: Η Περίσσα είναι μικρός παραλιακός οικισμός (678 κάτοικοι) στην ανατολική πλευρά του νησιού. Έχει οριοθετηθεί (ΦΕΚ 299/Δ/1986) και κατατάσσεται στους στάσιμους αλλά αξιόλογους οικισμούς. Η Περίσσα διαθέτει και εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, κατόπιν έγκρισης Πολεοδομικής Μελέτης, ως μικρός οικισμός με πληθυσμό μέχρι 2000κατ., με την Δ.Π. 3152/97 Απόφαση Νομάρχη Κυκλάδων που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 670Δ/1997.

Οία: Η Οία ή "Πάνω Μεριά" όπως συνηθίζεται να λέγεται, αποτελείται από την κυρίως Οία, τον αγροτικό συνοικισμό του Περίβολα, τη Φοινικιά, το Θόλο και τα δύο επίνεια Αμμούδι και Αρμένη.

Βουρβούλος: Ο Βουρβούλος είναι αγροτικός οικισμός βορειοανατολικά από τα Φηρά. Είναι αμφιθεατρικά κτισμένος και βλέπει προς την ανατολική ακτή του νησιού. Ο Παλιός Βουρβούλος είναι ένας από τους παλαιότερους οικισμούς στο νησί. Βρίσκεται ακριβώς δίπλα από τον νεότερο οικισμό και έχει υπόσκαφα και παλιά αγροτόσπιτα. Είναι οριοθετημένος οικισμός (ΦΕΚ 1375/Δ/1986) με πληθυσμό 535 κατοίκους και κατατάσσεται ως Ενδιαφέρων, Διάσπαρτος και Δυναμικός.

Ακρωτήρι: Το Ακρωτήρι είναι χτισμένο σε λόφο, Καστέλι της Ενετοκρατίας, του οποίου σώζονται αρκετά στοιχεία στον κεντρικό πυρήνα. Σε μικρή απόσταση από τον οικισμό, που είναι οριοθετημένος (1986) και χαρακτηρισμένος ως παραδοσιακός, βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος του προϊστορικού οικισμού (Δήμος Θήρας, 2021).

Αξιοποιώντας το υπόβαθρο αεροφωτογραφιών των ετών 1945 και 1960, το αντίστοιχο υπόβαθρο του 2015 και 2016, τα οποία έχουν δημιουργηθεί από το κτηματολόγιο, και τη σύγκριση των στοιχείων των δύο υποβάθρων για την Οία, τα Φηρά, το Εμπορειό και τη Μεσαριά, οδηγούμαστε στο συμπέρασμα ότι η δόμηση ήταν πιο περιορισμένη και περιβαλλόταν από εκτάσεις με καλλιέργειες/χωράφια.

Στο πρόσφατο υπόβαθρο οι εκτάσεις αυτές έχουν περιοριστεί, επιβεβαιώνοντας την ελάττωση της ενασχόλησης των κατοίκων με τον πρωτογενή τομέα και την μετάβαση σε μια οικονομία περισσότερο εξαρτημένη από τον τουρισμό και τον τριτογενή τομέα γενικότερα. Στο παλαιό υπόβαθρο υπήρχαν λιγοστά κτίσματα, ενώ σήμερα οι οικισμοί έχουν αναπτυχθεί αρκετά. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα Φηρά. Τον τελευταίο αιώνα παρατηρήθηκε μια μεγάλη επέκταση του οικισμού με την ανέγερση μιας πληθώρας κτισμάτων. Ιδίως λόγω της ανοικοδόμησης μετά τον σεισμό του 1956, τα Φηρά βαθμιαία ενώθηκαν με το Κοντοχώρι. Το τελευταίο διακρίνεται/διαχωρίζεται πλέον από τα Φηρά με την οδό 25ης Μαρτίου.

Πέραν των οικισμών που υπήρχαν και βαθμιαία επεκτάθηκαν, εντοπίζονται και οικισμοί που στο υπόβαθρο του 1945 και 1960 δεν υφίστανται. Αντιπροσωπευτικά παραδείγματα της περίπτωσης αποτελούν η Περίσσα και το Καμάρι, στα οποία δεν εντοπίζονται καθόλου κτίσματα στο παλαιό υπόβαθρο.

Αξίζει επίσης να αναφερθεί ότι σε γενικά πλαίσια η βασική μορφή του οδικού δικτύου έχει διατηρηθεί. Στους κεντρικούς αυτούς κλάδους έχει προστεθεί μια πληθώρα οδικών τμημάτων για την εξυπηρέτηση των κατοίκων και των επισκεπτών.

Αρκετοί από τους οικισμούς που υπάρχουν στο παλαιό υπόβαθρο του 1945 και 1960, απεικονίζονται και στον κάτωθι χάρτη του Guillaume Olivier που χρονολογείται στο τέλος του 18ου αιώνα. Πιο συγκεκριμένα, στον χάρτη αυτό συμπεριλαμβάνονται οι ακόλουθοι οικισμοί:

- Ακρωτήρι
- Βούρβουλος
- Γωνία
- Εμπορείο
- Ημεροβίγλι
- Κοντοχώρι
- Μεγαλοχώρι
- Μεσαριά
- Οία
- Πύργος
- Φηρά
- Φηροστεφάνι

Επίσης, υπάρχουν οι οικισμοί Βόθωνας και Καρτεράδος, οι οποίοι όμως δεν αποτυπώνονται στο σωστό σημείο. Επιπλέον, στον χάρτη απεικονίζονται και τα νησιά Παλαιά και Νέα Καμένη, η Θηρασιά και το Ασπρονήσι (Αρπακουλάκη, 2021).

Χάρτης 5: Χάρτης της Σαντορίνης (Guillaume Olivier, 18ος αιώνας)

Πηγή: (Αρπακουλάκη, 2021)

Χάρτης 6. ΧΑΡΤΗΣ1598 / ΝΗΣΙΩΝ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ, ΘΗΡΑΣΙΑΣ, ΠΑΛΑΙΑ-ΝΕΑ ΚΑΜΕΝΗ, ΑΣΠΡΟΝΗΣΙ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ : Έργο του Ιταλού από τη Βενετία γεωγράφου και γιατρού ROSACCIO, Giuseppe, η έκδοση του οποίου έγινε το 1598. Η εικόνα βρίσκεται στο βιβλίο: «Ταξίδι από τη Βενετία στην Κωνσταντινούπολη», το οποίο περιλαμβάνει χάρτες της διαδρομής, που συνοδεύονται από μικρά κείμενα. Αποτυπώνεται ο χάρτης των νησιών: Σαντορίνη, Θηρασιά, Καμένη και Ασπρονήσι. Ο χάρτης αυτός μας δίνει μια εικόνα του ανάγλυφου, αλλά και της χλωρίδας των νησιών με αρκετά τοπωνύμια εκείνης της εποχής. Μας δίνει και άλλες εικονογραφημένες πληροφορίες όπως τις εκκλησίες, τις μονές και τα κάστρα που υπήρχαν διάσπαρτα στο νησί της Σαντορίνης, ενώ δεν αποτυπώνει αυτόνομους οικισμούς των ντόπιων κατοίκων. Πιθανόν οι οικισμοί αναπτύσσονταν μόνο περιμετρικά των προστατευμένων κάστρων εξαιτίας των πειρατικών επιδρομών. Στο νότιο - ανατολικό τμήμα του χάρτη υπάρχει εικονογραφημένη πυξίδα για τον προσανατολισμό των μελετητών. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο χάρτης αποτυπώνει το σύμπλεγμα των νησιών της Σαντορίνης περίπου 25-30 χρόνια μετά την έκρηξη του

ηφαιστείου του 1570 ή 1573, οπότε άρχισε να αναδύεται το ηφαιστιογενές νησί της Καμένης στο κέντρο της Καλντέρας.

Γεωμορφολογία:

Το γεωγραφικό πλάτος της Σαντορίνης είναι από 36ο 19' 56" έως 36ο 28' 40" Βόρειο και το γεωγραφικό της μήκος από 25ο 19' 22" έως 25ο 29' 13" Ανατολικό. Η σημερινή ημικυκλική και περισσότερο πεταλοειδής μορφή της νήσου δημιουργήθηκε από τις κατά καιρούς ηφαιστειακές εκρήξεις που μετέβαλαν το αρχικά στρογγυλό της σχήμα. Η όψη της από την πλευρά του ηφαιστείου εμφανίζεται βραχώδης και απόκρημνη, σε αντίθεση με την ομαλότητα που παρουσιάζει το έδαφός της στο υπόλοιπό τμήμα της. Έχει έκταση περίπου 76,19 τετραγωνικά χιλιόμετρα και το από ελαφρόπετρα πολύ δεκτική σε καλλιέργεια.

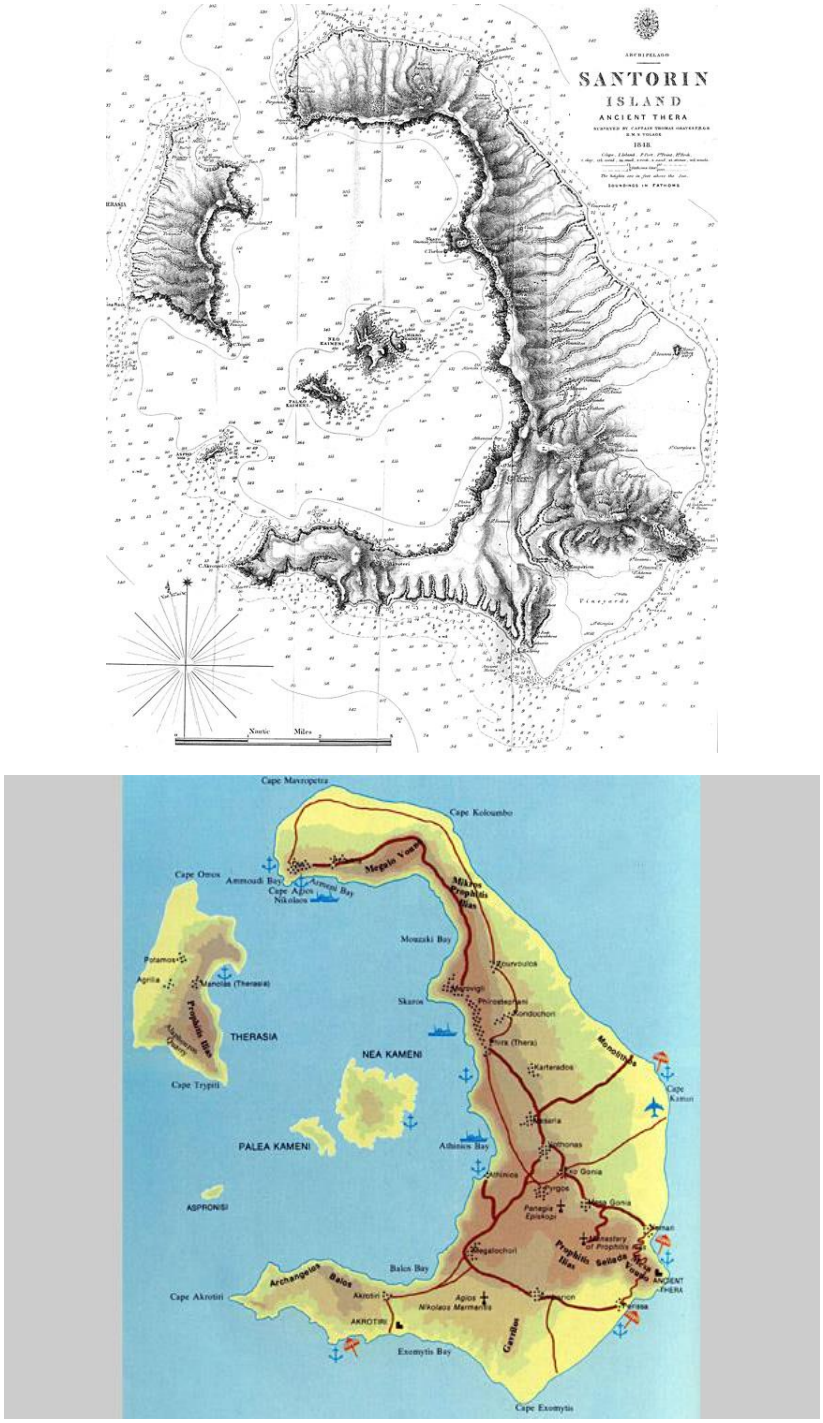
Στο νοτιοανατολικό μέρος της βρίσκεται το βουνό του Προφήτη Ηλία με το ομώνυμο μοναστήρι του 18ου αιώνα με υψόμετρο 567 μέτρα και αποτελείται από τιτανώδη βράχια και λευκό μάρμαρο. Αυτά τα ασβεστολιθικά πετρώματα είναι τα αρχαιότερα της Σαντορίνης και πριν αρχίσει η ηφαιστειακή δραστηριότητα σχημάτιζαν ένα μικρό νησί. Συνέχεια αυτού είναι το Μέσα Βουνό ή αλλιώς Βουνό του Αγίου Στέφανου -λόγω του παλαιοχριστιανικού ναού που υπάρχει εκεί-και το υψόμετρό του είναι στα 366 μέτρα. Ο ενδιάμεσος αυχένας που συνδέει τα δύο βουνά αποκαλείται Σελλάδα.

Η περίμετρος της Σαντορίνης έχει μήκος περίπου 36 ναυτικά μίλια και παρουσιάζει έξι όρμους:

- το Αμμούδι ή Άγιος Νικόλαος στην Πάνω Μεριά (Οία Θήρας),
- τον όρμο της Αρμένης επίσης στην Πάνω Μεριά,
- τον όρμο Μουζάκι,
- τους όρμους Φηρών και Αθηνιού
- και τον όρμο του Μπάλου στο Ακρωτήρι.

Γενικά, η Σαντορίνη χαρακτηρίζεται άνυδρη και ξερή, χωρίς λίμνες, ποταμούς, ρεματιές ή χαράδρες. Οι ανάγκες της σε άρδευση καλύπτονται κυρίως από γεωτρήσεις που έχουν γίνει στο υπέδαφός της, όπου συγκεντρώνεται κυρίως το βρόχινο νερό. Στο νησί υπάρχουν τρεις κύριες πηγές καθώς και τέσσερις ιαματικές πηγές.

Το έδαφος του νησιού είναι ηφαιστειογενές, πεδινό στο μεγαλύτερο μέρος του και βραχώδες-ημιβραχώδες στην πλευρά του ηφαιστείου. Είναι εξαιρετικά εύφορο και ευνοεί την καλλιέργεια των αμπελιών, της φάβας και της ντομάτας (πρόκειται για μια ποικιλία άνυδρης και μικρόκαρπης ντομάτας). Στο νησί καλλιεργούνται πάνω από 15.000 στρέμματα με αμπελώνες, ενώ σχεδόν τα μισά από αυτά (7.100 στρέμματα) βρίσκονται στην περιοχή της Οίας. Η υψηλότερη κορυφή του νησιού είναι ο Προφήτης Ηλίας (Δήμος Θήρας, 2021).

Χάρτης 7. Χάρτες (επάνω) ανάγλυφου Σαντορίνης έτους 1818 και (κάτω)νεότερη έκδοση (Πηγή: https://www.Santorini info.gr)

Α1.2.2.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ *(όπως δόθηκαν από τον Δήμο Θήρας)

Τα στοιχεία που έχουν καταγραφεί για τις περιόδους κατασκευής των κτιρίων και τον αριθμό τους στη Σαντορίνη, δείχνουν μία ύφεση από το 2001 και μετά, ενώ από το 1961 έως το 1985 εμφαίνεται μία εντυπωσιακή αύξηση των νέων κατοικιών στο νησί. Οι σχετικοί Πίνακες αποτυπώνουν την κατάσταση.

Πίνακας 5. ***ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ***

Προ του 1960	2.942
1961-1985	5.562
1986-2000	4.258
2001 και μετά (περιλαμβάνονται και τα υπό κατασκευή)	1.555

Πίνακας 6. ***ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ 1919-1970***

Πίνακας Β.1 Χρονική περίοδος κατασκευής κτιρίων στη Σαντορίνη

Περιγραφή διοικητικής διαίρεσης	Σύνολο κτιρίων	Χρονική περίοδος κατασκευής κτιρίου												% μετά το 1970
		Προ του 1919	1919 - 1945	1946 -1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1985	1986 - 1990	1991 - 1995	1996 -2000	2001 - 2005	2006 και μετά	Υπό κατασκευή	
ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ (Έδρα: Θήρα,η)	**14,317**	**294**	**847**	**1,801**	**1,704**	**1,937**	**1,921**	**1,821**	**1,304**	**1,133**	**773**	**524**	**258**	0.68
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΗΡΑΣ	**11,669**	**239**	**494**	**969**	**1,267**	**1,679**	**1,646**	**1,699**	**1,204**	**1,081**	**690**	**477**	**224**	0.75
Δημοτική Κοινότητα Θήρας	1,661	155	141	205	194	233	125	196	115	190	45	22	40	0.58
Τοπική Κοινότητα Ακρωτηρίου	502	11	6	29	96	45	70	46	39	76	65	13	6	0.72
Τοπική Κοινότητα Βόθωνος	343	0	11	92	68	33	26	22	19	33	22	12	5	0.50

ΕΛΕ Πανεπιστημίου Αιγαίου
Εργαστήρια Τοπικής και Νησιωτικής Ανάπτυξης & Τουριστικών Ερευνών και Μελετών 48

Τοπική Κοινότητα Βουρβούλου	482	1	37	127	91	66	45	25	15	14	18	17	26	0.47
Δημοτική Κοινότητα Εμπορείου	3,793	7	64	114	313	502	527	849	520	434	219	214	30	0.87
Τοπική Κοινότητα Έξω Γωνιάς	344	8	3	14	8	24	121	81	45	23	2	5	10	0.90
Δημοτική Κοινότητα Επισκοπής Γωνιάς	1,035	8	6	183	122	316	209	95	32	20	6	9	29	0.69
Τοπική Κοινότητα Ημεροβιγλίου	512	0	7	49	87	91	56	50	59	40	56	15	2	0.72
Δημοτική Κοινότητα Καρτεράδου	823	38	175	47	69	75	93	48	108	52	46	37	35	0.60
Τοπική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου	529	2	15	5	71	54	112	91	73	46	28	31	1	0.82
Δημοτική Κοινότητα Μεσαριάς	1,090	9	27	100	142	137	104	111	118	83	145	83	31	0.74
Τοπική Κοινότητα Πύργου Καλλίστης	555	0	2	4	6	103	158	85	61	70	38	19	9	0.98
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΑΣ	**2,648**	**55**	**353**	**832**	**437**	**258**	**275**	**122**	**100**	**52**	**83**	**47**	**34**	0.37
Τοπική Κοινότητα Οίας	2,044	34	251	734	364	185	203	95	59	17	57	23	22	0.32
Δημοτική Κοινότητα Θηρασίας	604	21	102	98	73	73	72	27	41	35	26	24	12	0.51

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή κτιρίων 2011

Χρήσεις Κτιρίων : Με βάση τα στοιχεία που προέρχονται από τον Άτλαντα των Νησιών και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό, Περιβάλλοντος (ΕΕΑ), το 18% της επιφάνειες του νησιού έχει αστικοποιηθεί. Ακολουθούν οι σχετικοί Πίνακες.

Πίνακας 7. ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΤΙΡΙΩΝ

ΚΤΙΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	13.057
ΚΤΙΡΙΑ ΜΙΚΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	1.260

Πίνακας 8. ΧΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Κατοικία	9.259
Εκκλησία-μοναστήρι	384
Ξενοδοχείο	936
Εργοστάσιο-εργαστήριο	80
Σχολικό κτίριο	42
Κατάστημα-γραφείο	1.043
Σταθμός αυτοκινήτων (πάρκινγκ)	136
Νοσοκομείο-κλινική κλπ.	7
Άλλη χρήση	1.170

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας 9.

Πίνακας Β.1 Χρονική περίοδος κατασκευής κτιρίων στη Σαντορίνη

Περιγραφή διοικητικής διαίρεσης	Σύνολο κτιρίων	Χρονική περίοδος κατασκευής κτιρίου												
		Προ του 1919	1919 - 1945	1946 -1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1985	1986 - 1990	1991 - 1995	1996 -2000	2001 - 2005	2006 και μετά	Υπό κατασκευή	% μετά το 1970
ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ (Έδρα: Θήρα,η)	**14,317**	**294**	**847**	**1,801**	**1,704**	**1,937**	**1,921**	**1,821**	**1,304**	**1,133**	**773**	**524**	**258**	0.68
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΗΡΑΣ	**11,669**	**239**	**494**	**969**	**1,267**	**1,679**	**1,646**	**1,699**	**1,204**	**1,081**	**690**	**477**	**224**	0.75
Δημοτική Κοινότητα Θήρας	1,661	155	141	205	194	233	125	196	115	190	45	22	40	0.58
Τοπική Κοινότητα Ακρωτηρίου	502	11	6	29	96	45	70	46	39	76	65	13	6	0.72
Τοπική Κοινότητα Βόθωνος	343	0	11	92	68	33	26	22	19	33	22	12	5	0.50

A1.4.2 Παραδοσιακοί οικισμοί

Οι παραδοσιακοί οικισμοί αποτελούν οικιστικά σύνολα με ενιαίο αρχιτεκτονικό τύπο που προκύπτει από την ιστορία και τη μορφολογία κάθε τόπου και τα οποία λόγω του ιδιαίτερου αρχιτεκτονικού, κοινωνικού, καλλιτεχνικού ή ιστορικού ενδιαφέροντός τους είναι άξια κρατικής προστασίας. Η παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Σαντορίνης έχει εμπνεύσει πολλούς σύγχρονους αρχιτέκτονες όπως τον πρωτοπόρο Le Corbusier. Στη Σαντορίνη έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί 17 οικισμοί (ΠΔ / 1978 , 1988 (ΦΕΚ 504/Δ/1988 και 594/Δ/1978).

Παροδικές περιβαλλοντικές πιέσεις:

Οι πιέσεις αυτές είναι σημαντικές με δεδομένο ότι το σύνολο των διανυκτερεύσεων τουριστών και παραθεριστών έχει εκτιμηθεί σε 5,2 εκ, δηλαδή σε 14.246 ισοδύναμους επιπλέον κατοίκους (περισσότεροι από τους 13.500 μονίμους κατοίκους του νησιού) που δεν είναι ομοιόμορφα κατανεμημένοι στο χρόνο. Όπως έχουμε ήδη αναφέρει η εκτίμηση του μέγιστου ημερήσιου αριθμού τουριστών, παραθεριστών και ημερήσιων επισκεπτών (κρουαζιέρα) μπορεί να ξεπεράσει τις 75.000 άτομα που σε συνδυασμό με τους μόνιμους κατοίκους ανεβάζει τον αριθμό στο σύνολο των 90.000. (Πηγή: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΝΕΠ.ΑΙΓΑΙΟΥ 2011).

Μέχρι τους σεισμούς του 1956, στο νησί της Σαντορίνης (χωρίς τη Θηρασιά), είχαν σχηματιστεί/συγκροτηθεί 13 οικισμοί, οι οποίοι είναι οι: Οία (Πάνω Μεριά), Ημεροβίγλι, Κοντοχώρι, Φηρά/ Φηροστεφάνι, Μεσσαριά, Βουρβούλος, Βόθωνας, Μέσα Γωνιά, *Μεγαλοχώρι,* Καρτεράδος , Ακρωτήρι, Εμπορείο, Πύργος.

Οι παραπάνω οικισμοί έχουν αναπτυχθεί και επεκταθεί, σε γειτονιές και «επίνειά» και έχουν συγκροτήσει νέους οικιστικούς πυρήνες. Συνολικά καταγράφονται 42 οικιστικοί πυρήνες (και επιπλέον 5 στη Θηρασιά). Οι μεγαλύτεροι, ως προς τον πληθυσμό είναι το Εμπορείο, τα Φηρά

και η Μεσαριά. Οι παλιότεροι τύποι οικισμών που έχουν διατηρηθεί ως τη σημερινή εποχή είναι οι οχυρωμένοι οικισμοί (καστέλια).

Στη συνέχεια, με τη μείωση του κινδύνου της πειρατείας και λόγω του φυσικού ανάγλυφου δημιουργήθηκαν οι υπόσκαφοι οικισμοί (ποταμοί). Καθώς οι ήδη υπάρχοντες οικισμοί, επεκτείνονταν, η οικιστική εξάπλωση συνεχίστηκε και σε όλα τα άλλα μέρη του νησιού, κοντά στη θάλασσα, πάνω στην καλντέρα και κοντά σε αγροτικές εκτάσεις. Λόγω του τουρισμού, τα τελευταία χρόνια οι οικισμοί της καλντέρας αλλά και όλοι οι παραθαλάσσιοι οικισμοί, αναπτύχθηκαν ραγδαία.

Όσον αφορά την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Σαντορίνης, οι οικισμοί της ανάλογα με τη χωρική τους ανάπτυξη, μπορούν να διακριθούν σε 4 κατηγορίες:

- **Γραμμικοί οικισμο**ί: όπως τα Φηρά, το Ημεροβίγλι και η Οία που εκτείνονται κατά το μήκος του γκρεμού/καλντέρας παράλληλα με τους κύριους οδικούς άξονες και έχουν θέα προς την καλντέρα.
- **Εξελιγμένοι οχυροί οικισμοί**: όπως ο Πύργος, το Ακρωτήρι και το Εμπορείο, χωριά που σχηματίστηκαν από την επέκταση έξω από τα τείχη ενός αρχικού οχυρωμένου πυρήνα.
- **Υπόσκαφοι οικισμοί**: όπως ο Καρτεράδος, ο Βόθωνας και το Μεγαλοχώρι, που ακολουθούν την πορεία κάποιου χειμάρρου/ ποταμού και εκτείνονται κατά μήκος του.
- **Παράκτιοι οικισμοί**: όπως η Περίσσα και το Καμάρι, που δημιουργήθηκαν μετά το 1950 με την άνθηση του τουρισμού. Οι οικισμοί είναι κατά κανόνα μικτοί και υπάρχουν τμήματα τους που μεμονωμένα ανήκουν σε άλλη κατηγορία (στα Φηρά περιλαμβάνεται και ένα υπόσκαφο τμήμα, το Κοντοχώρι).

Α1.2.3 Οριοθετημένοι οικισμοί

Οι οριοθετημένοι οικισμοί κατηγοριοποιούνται με τα εξής κριτήρια:

- Ανάλογα με τη θέση τους στο χώρο (παραλιακοί, ορεινοί),
- Ανάλογα με το βαθμό προστασίας τους (παραδοσιακοί, αξιόλογοι, ενδιαφέροντες),
- Ανάλογα με τη δυναμική (στάσιμοι, φθίνοντες, αναπτυσσόμενοι),
- Ανάλογα με το βαθμό διασποράς/συνεκτικότητα (συνεκτικοί, διάσπαρτοι) και
- το μέγεθος τους (μικροί, μεσαίοι, μεγάλοι), σύμφωνα με τα κριτήρια του από 24.4/3.5.1986 ΠΔ/τος (ΦΕΚ 181Δ΄/1985,όπως ισχύει) για τον καθορισμό ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης.

Οι οικισμοί του νησιού διακρίνονται ανάλογα με τη θέση τους σε :

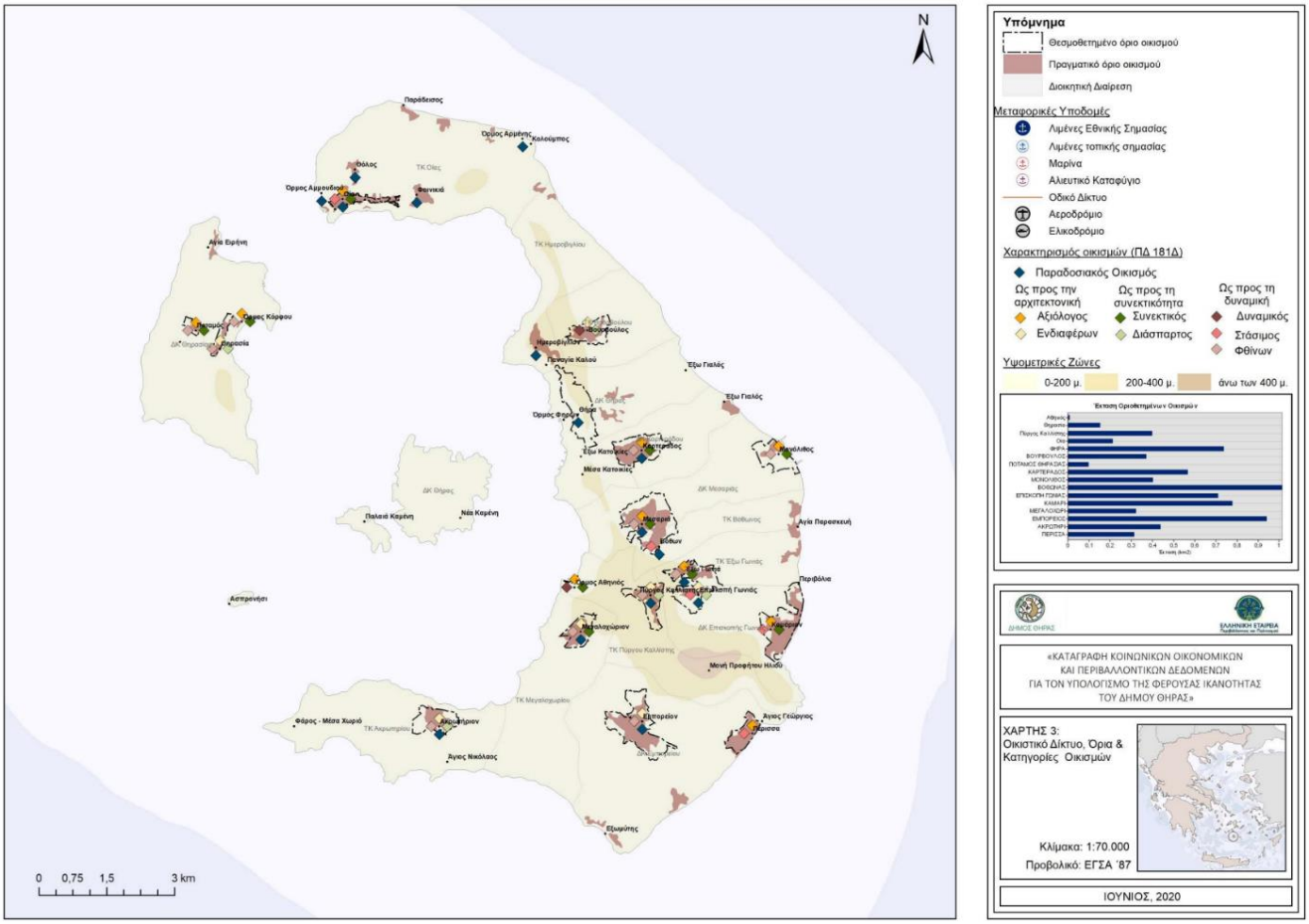
α) **οικισμούς της Καλντέρας**: Φηρά, Φηροστεφάνι, Ημεροβίγλι, Οία.

β) **εσωτερικούς οικισμούς σε ρεματιές (ποταμούς)**: Βουρβούλος, Βόθωνας, Καρτεράδος, Μέσα και Έξω Γωνιά.

γ) **στον κάμπο** : Μεγαλοχώρι, Μεσαριά, Εμπορείο, και

δ) **σε λόφους** : Ακρωτήρι, Πύργος

Ακολουθεί η ταξινόμηση των οικισμών βάση χαρακτηρισμού τους, με βάση το ΠΔ 181 / ΤΕΥΧΟΣ Δ, ως προς την αρχιτεκτονική, ως προς την συνεκτικότητα και ως προς την δυναμική.

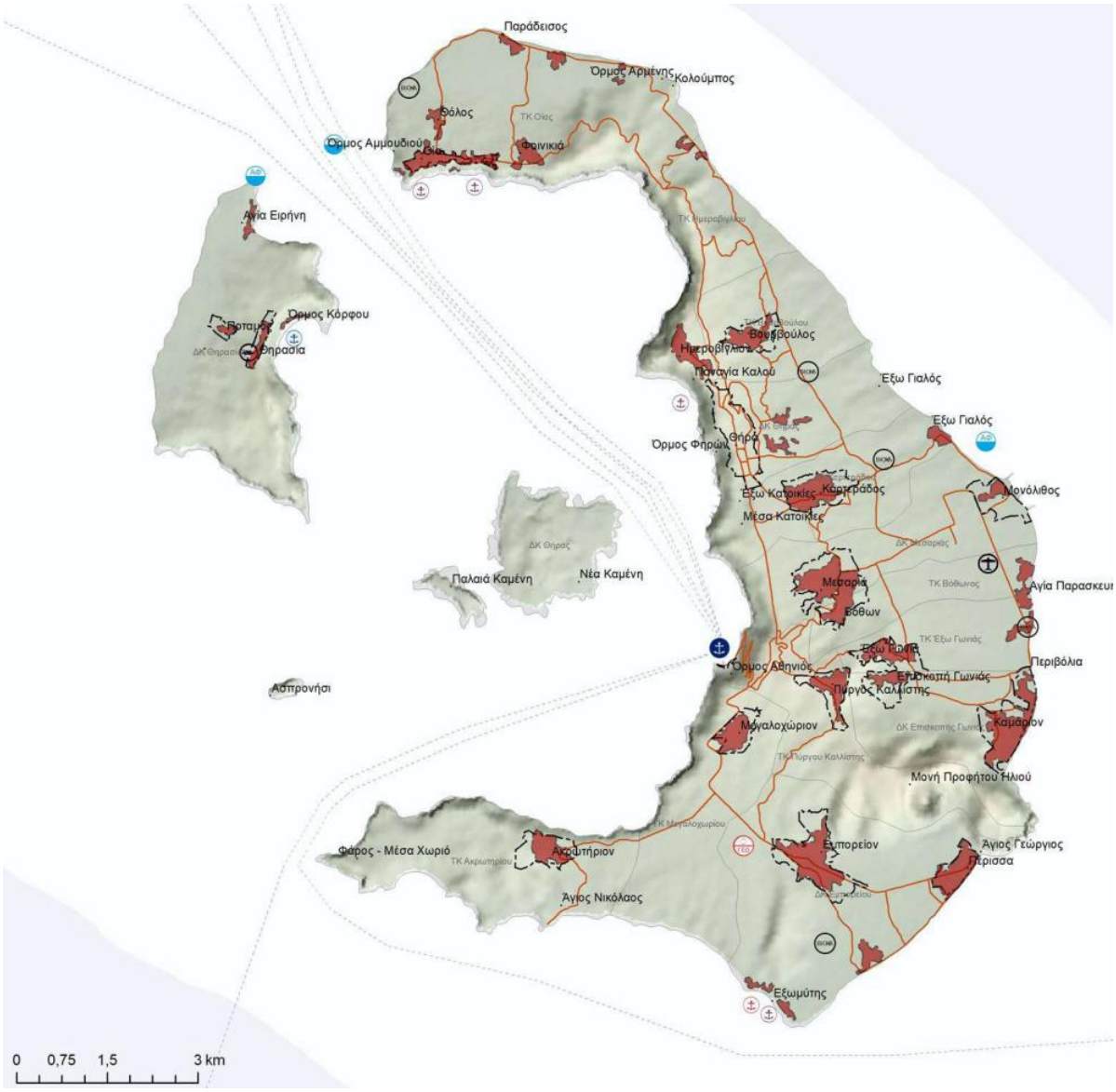

Χάρτης 8. Ταξινόμηση των οικισμών βάση χαρακτηρισμού τους, με βάση το ΠΔ 181 / ΤΕΥΧΟΣ Δ, ως προς την αρχιτεκτονική, ως προς την συνεκτικότητα και ως προς την δυναμική

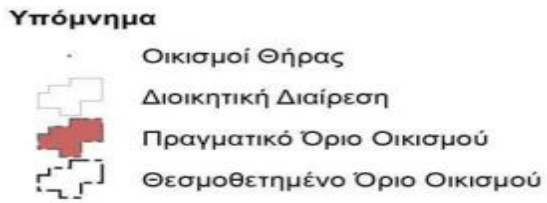

Α1.4.4 Θεσμοθετημένοι οικισμοί

Σύμφωνα με τον Χάρτη που ακολουθεί, και με βάση το υπόμνημα, εμφανίζονται οι οικισμοί με τα θεσμοθετημένα όρια του κάθε Οικισμού, καθώς και το πραγματικό όριο κάθε Οικισμού.

Χάρτης 9. Θεσμοθετημένοι οικισμοί

Οι μετασεισμικοί οικισμοί του 1956

Μια ιδιαίτερα σημαντική οικοδομική παρέμβαση στο νησί μετά τους καταστρεπτικούς σεισμούς του 1956 είναι ο σχεδιασμός και η κατασκευή έντεκα (11) νέων οικιστικών συγκροτημάτων. Είναι μια ιδιαίτερη κρατική παρέμβαση για την στέγαση των σεισμόπληκτων. Ο σχεδιασμός έγινε από ομάδα νέων αρχιτεκτόνων με επικεφαλής των Κωνσταντίνο Δεκαβάλλα. Είναι μια πρωτοποριακή για την εποχή οργανωμένη δόμηση. Ο σχεδιασμός των 750 αντισεισμικών πυρήνων κατοίκησης βασίστηκε σε μια τυποποίηση

δύο(2) βασικών τύπων με δυνατότητα παραλλαγών και επεκτάσεων. Βασικό μορφολογικό και κατασκευαστικό στοιχείο είναι ο παραδοσιακός θόλος της τοπικής αρχιτεκτονικής.

Τα υπόσκαφα κτίρια

Τα υπόσκαφα κτίσματα αποτελούν το κύριο αρχιτεκτονικό χαρακτηριστικό της Σαντορίνης, με ιδιαίτερο και μοναδικό ενδιαφέρον.

Εντοπίζονται σχεδόν σε όλους τους οικισμούς, όπως στα πρανή της Καλντέρας (Οία, Φηρά, Φηροστεφάνι, Ημεροβίγλι, ή στα πρανή των λεγομένων «ποταμών», σε κοίτες ξεροπόταμων, όπως στον Βόθωνα, στον Καρτεράδο, στη Φοινικιά, στη Μεσσαριά. Σκαμμένα μέσα στη «θηραϊκή γη», την «άσπα», την ποζολανική τέφρα των εκρήξεων του ηφαιστείου, παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά με τους θόλους, τα στενά μέτωπα και το μεγάλο μήκος. Διαθέτουν κτιστά πρόσθετα τμήματα, κτισμένα κι αυτά με τα ίδια ηφαιστειακά υλικά που δίνουν μεγάλη κατασκευαστική ελευθερία στους τεχνίτες, οι οποίοι συμπυκνώνοντας την εμπειρία αιώνων, δημιουργούν αρχιτεκτονικές μορφές έντονης πλαστικότητας και κατασκευαστικής εφευρετικότητας.

Τα καπετανόσπιτα -αρχοντικά

Τα αρχοντικά σπίτια ήταν κυρίως σπίτια εύπορων εμπόρων ή καπεταναίων (τα καπετανόσπιτα). Χρονολογούνται στα τέλη του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ού αιώνα, απεικονίζοντάς εύγλωττα την εποχή της οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης του νησιού. Είναι συνήθως διώροφα. Στο ισόγειο διαμορφώνονται οι αποθηκευτικοί χώροι, οι «κάναβες» και το «ρακιδιό». Στον όροφο είναι οι ευρύχωρες «σάλες» που φιλοξενούσαν τις γιορτές, οι «κάμαρες», χώροι ύπνου, η κουζίνα και οι χώροι υγιεινής. Ανάλογα με το μέγεθος του κτίσματος, στο ισόγειο υπάρχουν δύο ή τρεις θόλοι. Η κάτοψη του ορόφου διαμορφώνεται σύμφωνα με τα νεοκλασικά πρότυπα της εποχής, με τον κεντρικό διάδρομο, δεξιά και αριστερά τις «σάλες», που στη συνέχειά τους έχουν τις «κάμαρες». Ο διάδρομος καταλήγει συνήθως στην πρόχειρη τραπεζαρία, όπου είναι και ο χώρος της καθημερινής ενδιαίτησης και στην κουζίνα. Τα κτίσματα είναι ευρύχωρα, με μεγάλες βεράντες και αυλές με διαμορφωμένους κήπους. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι όψεις των καραβοκυραϊκών σπιτιών.

Στην Οία χαρακτηρίζονται από αυστηρή γεωμετρική λιτότητα με αναγεννησιακά στοιχεία. Συχνά είναι επενδυμένες με κόκκινο πορί με ισόδομη ή ελεύθερη κατασκευή. Η στέγαση γίνεται με μοναστηριακούς θόλους, «σκάφες» και σταυροθόλια. Οι επιρροές της βενετσιάνικης και της νεοκλασικής αρχιτεκτονικής με την ενσωμάτωση όλων των χαρακτηριστικών στοιχείων της λαϊκής αρχιτεκτονικής, δίνουν ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον αρχιτεκτονικό ύφος στα καπετανόσπιτα της Σαντορίνης, που ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα σπίτια του νησιού με τον μεγάλο μονολιθικό όγκο τους.

Α1.2.4 Χωροταξική ένταξη Δημοτικής Ενότητας-Οικιστικό Δίκτυο

ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

Εξωμύτης, Βλυχάδα: Ο Εξωμύτης ή παλιότερα Εξεμύτης είναι χωριό και ακρωτήρι στο νοτιότερο άκρο της Σαντορίνης. Το χωριό Εξωμύτης, σύμφωνα με την απογραφή του 2001, έχει 151 κατοίκους, ενώ ανήκει διοικητικά στο Τοπικό διαμέρισμα Εμπορείου του Δήμου Θήρας.

Εικόνα 7. Εξωμύτης

Στους βράχους, στα δεξιά του δρόμου από την Περίσσα προς τον Εξωμύτη, υπάρχουν αρχαίοι λαξευτοί τάφοι. Σε έναν από τους βράχους, πάνω από ταφικά μνημεία, είναι σκαλισμένη μία τεράστια οχιά, η Όχεντρα ή Έχεντρα (Αρχαία Ελληνικά όχεντρα: "οχιά, έχιδνα").

Το λιμάνι της αρχαίας Ελευσίνας

Μέσα στην θάλασσα, κοντά στο ακρωτήριο του Εξωμύτη, θεωρείται ότι είναι βυθισμένο το λιμάνι της αρχαίας πόλης της Ελευσίνας, η οποία αναφέρεται από τον Πτολεμαίο τον Γεωγράφο ως μία από τις πόλεις της Σαντορίνης.

Το Μεγαλοχώρι (Τοπική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου - Δημοτική Ενότητα ΘΗΡΑΣ), ανήκει στον δήμο ΘΗΡΑΣ της Περιφερειακής Ενότητας ΘΗΡΑΣ που βρίσκεται στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, σύμφωνα με τη διοικητική διαίρεση της Ελλάδας όπως διαμορφώθηκε με το πρόγραμμα “Καλλικράτης”. Η επίσημη ονομασία είναι “το Μεγαλοχώριον”. Έδρα του δήμου είναι η Θήρα και ανήκει στο γεωγραφικό διαμέρισμα Νησιών Αιγαίου Πελάγους.

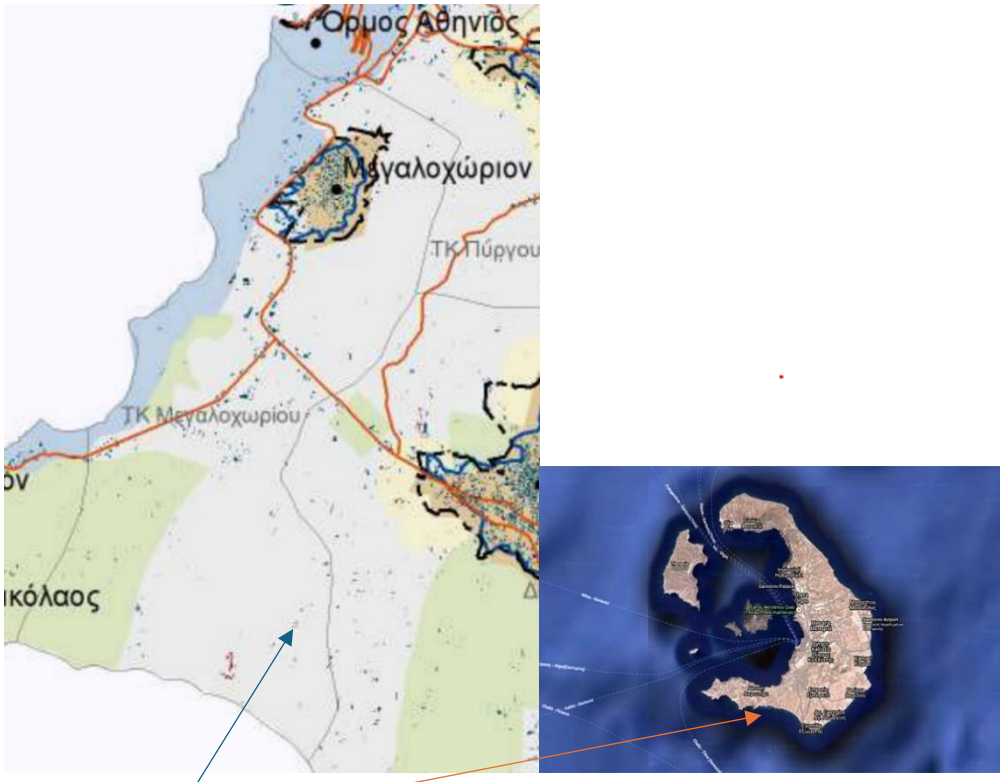
Τοπικό Διαμέρισμα Μεγαλοχωρίου:

Κατά τη διοικητική διαίρεση της Ελλάδας με το σχέδιο “Καποδίστριας”, μέχρι το 2010, το Μεγαλοχώρι ανήκε στο Τοπικό Διαμέρισμα Μεγαλοχωρίου, του πρώην Δήμου ΘΗΡΑΣ του Νομού ΚΥΚΛΑΔΩΝ. Το Μεγαλοχώρι έχει υψόμετρο 202 μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας, σε γεωγραφικό πλάτος 36,3732490936 και γεωγραφικό μήκος 25,4303376007.

Στο Μεγαλοχώρι ανήκουν επίσης οι παραλίες «Βλυχάδα», «Καταβατή» και «Μαρμάρι» στις οποίες μπορείτε να πάτε με το αυτοκίνητό σας. Στο Μεγαλοχώρι μπορείτε να επισκεφθείτε

τα οινοποιεία, για να δοκιμάσετε τα κρασιά τους καθώς και για να ξεναγηθείτε στους χώρους τους. Το Μεγαλοχώρι φημίζεται επίσης για τα πολλά κεραμοποιεία που βρίσκονται επάνω στον κεντρικό του δρόμο.

Από το Μεγαλοχώρι μπορείτε να βρείτε και να περπατήσετε πολλά μονοπάτια που δημιουργήθηκαν για την εξυπηρέτηση των αγροτών και οδηγούν στο Εμπορείο, στην παραλία της Βλυχάδας, στην παραλία της «Αγίας Άννας» ή ακόμη και στον Πύργο.

Χάρτης 10. ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ(ΒΛΥΧΑΔΑ) Δ.Κ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ. ΠΗΓΗ :GOOGLE

Περιοχή Επέμβασης :

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι το προτεινόμενο έργο στη περιοχή Βλυχάδα, δεν ασκεί σημαντική επίδραση στα οικοσυστήματα των προστατευόμενων περιοχών της Σαντορίνης, χερσαία, υγροτοπικά, παράκτια και θαλάσσια. Οι επιπτώσεις του αναμένεται ότι θα αφορούν αποκλειστικά την περιοχή παρέμβασης. Η περιοχή του προς αξιοποίηση ακινήτου δεν βρίσκεται σε επαφή με θεσμοθετημένες περιοχές που να ανήκουν στο εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών του ν. 3937/2011 (ΦΕΚ Α’ 60).

Επιπλέον δεν βρίσκεται εντός της ζώνης αρχαιολογικού χώρου, ωστόσο ολόκληρο το νησί της Σαντορίνης, έχει επίσημα χαρακτηρισθεί ως «περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους» και προστατεύεται από ειδική νομοθεσία (ΦΕΚ 1127/Β/1972).

Παράλληλα, η περιοχή του ακινήτου βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων οικισμού προ του 1923 ή κάτω των 2000 κατοίκων και εντάσσεται στις διατάξεις που αφορούν Στρατηγικές Επενδύσεις επί ιδιωτικών ακινήτων του Ν.3894/2010 (ΦΕΚ 204Α) «Επιτάχυνση και διαφάνεια υλοποίησης Στρατηγικών Επενδύσεων».

ΚΕΦ. Α2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ περιοχής επέμβασης και ευρύτερης περιοχής

Α2.1 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά ευρύτερης περιοχής -περιοχής επέμβασης

Τρία (3) κύρια χαρακτηριστικά του πληθυσμιακού - δημογραφικού υποβάθρου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, ως κρίσιμα για την αναπτυξιακή προοπτική της υπό τη δημογραφική οπτική:

1. Ανισοκατανομή πληθυσμού

2. Δημογραφικές ατέλειες (ανισορροπίες), σε ανθρωπογεωγραφικές ενότητες (νησιά ή τμήματά τους) που εγκυμονούν κινδύνους έντασης φαινομένων πληθυσμιακής αποψίλωσης (γήρανσης, μη ανανέωσης παραγωγικού πληθυσμού κλπ.).

3. Η γεωγραφική κινητικότητα του πληθυσμού εκφραζόμενη ως εποχιακή διακύμανση, λόγω της σημαντικής τουριστικής κίνησης που υποδέχεται το σύνολο σχεδόν των νησιών της Περιφέρειας, με διαφορετικό βαθμό έντασης, αποτελεί ένα επιπλέον χαρακτηριστικό του -υπό την ευρεία έννοια- πληθυσμιακού δυναμικού (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, 2020).

Στους κάτωθι Πίνακες και Διαγράμματα παρουσιάζεται η δημογραφική υφιστάμενη κατάσταση της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Απογραφής Πληθυσμού του 2021 της ΕΛΣΤΑΤ.

Συγκεκριμένα, η ΠΝΑΙ βρίσκεται στην $9^{η}$ θέση στο σύνολο των 13 περιφερειών της χώρας ως προς τον Μόνιμο πληθυσμό.

Ο πολυπληθέστερες ηλικιακές ομάδες, τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες, είναι οι «40-49 ετών», «50-59 ετών» και «30-39 ετών» με μικρές διαφορές μεταξύ τους.

Έτσι, συμπεραίνεται ότι ο μόνιμος πληθυσμός της ΠΝΑΙ είναι αρκετά νέος και παραγωγικός κρίνοντας από το γεγονός ότι οι συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες συνθέτουν την παραγωγική βάση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Πίνακας 10: Μόνιμος πληθυσμός ανά Περιφέρεια, Απογραφή Πληθυσμού 2021

Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Χωρική Αναφορά	Σύνολο
0	000	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	10.482.487
3	111	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ	562.201
3	112	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.795.669
3	121	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	254.595
3	122	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ	319.991
3	231	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	688.255
3	232	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	508.254
3	241	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	204.532
3	242	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	648.220
3	243	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	539.535
3	351	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ	3.814.064
3	461	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	194.943
3	462	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	327.820
3	471	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ	624.408

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Πίνακας 11: Μόνιμος πληθυσμός κατά φύλο και ομάδες ηλικιών, Απογραφή Πληθυσμού 2021

Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Ομάδες ηλικιών	Σύνολο	Φύλο	
				Άρρενες	Θήλεις
0	**000**	**ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ**	**10.482.487**	**5.125.977**	**5.356.510**
0	000	0-9	878.491	451.492	426.999
0	000	10-19	1.068.216	551.148	517.068
0	000	20-29	1.053.304	546.929	506.375
0	000	30-39	1.256.393	633.913	622.480

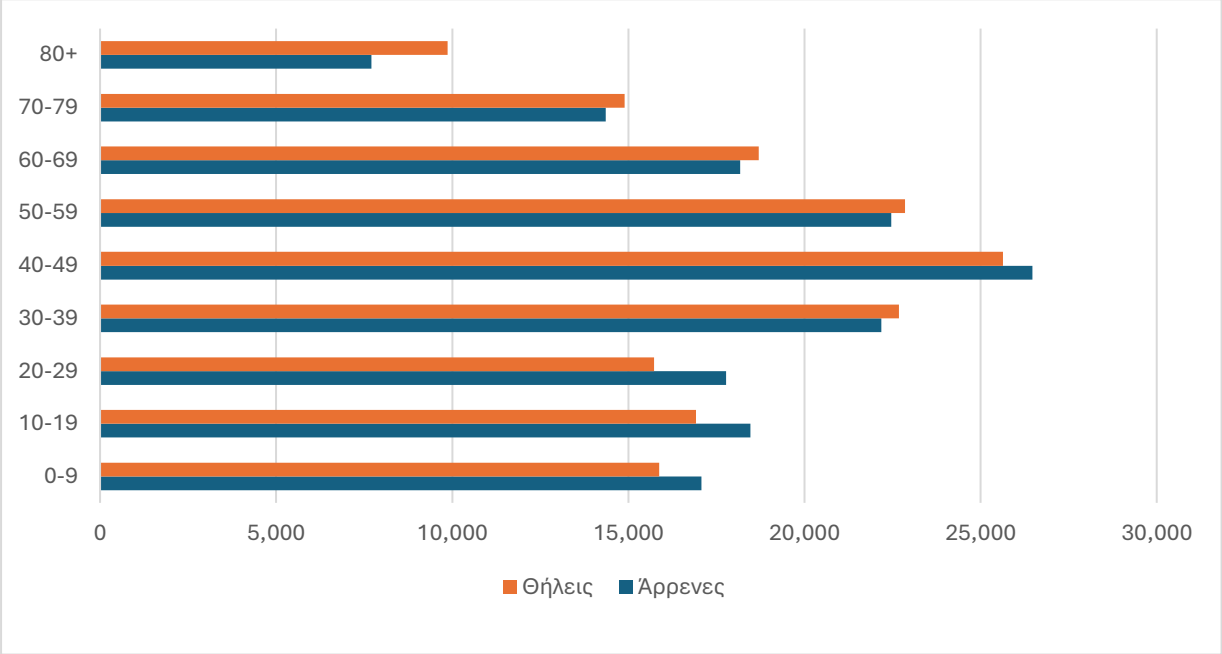
Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Ομάδες ηλικιών	Σύνολο	Φύλο	
				Άρρενες	Θήλεις
0	000	40-49	1.596.028	797.720	798.308
0	000	50-59	1.543.340	753.596	789.744
0	000	60-69	1.324.635	630.150	694.485
0	000	70-79	996.037	455.938	540.099
0	000	80+	766.043	305.091	460.952
3	**462**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**	**327.820**	**164.669**	**163.151**
3	462	0-9	32.947	17.071	15.876
3	462	10-19	35.383	18.468	16.915
3	462	20-29	33.502	17.777	15.725
3	462	30-39	44.867	22.185	22.682
3	462	40-49	52.110	26.471	25.639
3	462	50-59	45.318	22.463	22.855
3	462	60-69	36.870	18.173	18.697
3	462	70-79	29.245	14.353	14.892
3	462	80+	17.578	7.708	9.870

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Καταγράφεται, επίσης, ότι ποσοτικά στην ΠΝΑΙ οι άγαμοι άνδρες δεν παρουσιάζουν μεγάλες διαφορές από τους έγγαμους άνδρες, ενώ οι άγαμες γυναίκες είναι αρκετά λιγότερες από τις έγγαμες.

Τα περισσότερα νοικοκυριά στην ΠΝΑΙ, όπως συμβαίνει και στην υπόλοιπη χώρα, απαρτίζονται από 1-2 μέλη και τα περισσότερα μονομελή νοικοκυριά δημιουργούνται από άνδρες ηλικίας 25-49 ετών. Το 85% των νοικοκυριών απαρτίζονται από μέλη μόνο με ελληνική ιθαγένεια και οι περισσότεροι αλλοδαποί στην ΠΝΑΙ είναι ηλικίας 40-49 και 30-39 ετών.

Διάγραμμα 1: Διαγραμματική απεικόνιση του Μόνιμου πληθυσμού κατά φύλο και ομάδες ηλικιών στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

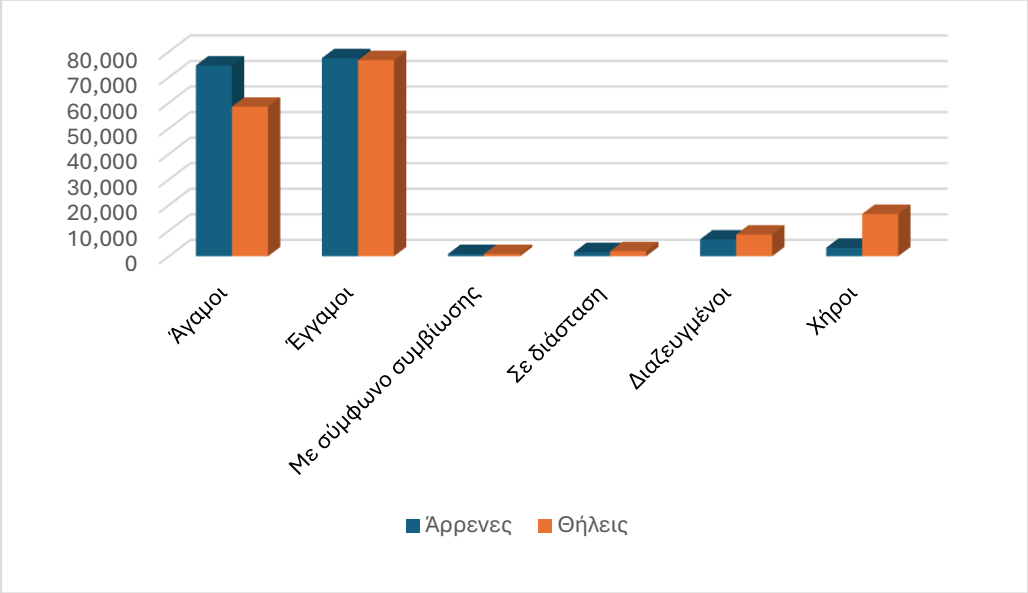
Πίνακας 12: Μόνιμος πληθυσμός κατά φύλο και οικογενειακή κατάσταση, Απογραφή Πληθυσμού 2021

Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Οικογενειακή κατάσταση	Σύνολο	Φύλο Sex	
				Άρρενες	Θήλεις
0	**000**	**ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ**	**10.482.487**	**5.125.977**	**5.356.510**
0	000	Άγαμοι	4.224.101	2.324.198	1.899.903
0	000	Έγγαμοι	4.786.889	2.402.858	2.384.031
0	000	Με σύμφωνο συμβίωσης	39.984	20.095	19.889
0	000	Σε διάσταση	112.977	49.521	63.456
0	000	Διαζευγμένοι	484.237	200.511	283.726
0	000	Χήροι	834.299	128.794	705.505
3	**462**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**	**327.820**	**164.669**	**163.151**
3	462	Άγαμοι	133.139	74.655	58.484
3	462	Έγγαμοι	154.255	77.521	76.734
3	462	Με σύμφωνο συμβίωσης	1.806	918	888

Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Οικογενειακή κατάσταση	Σύνολο	Φύλο Sex	
				Άρρενες	Θήλεις
3	462	Σε διάσταση	3.611	1.637	1.974
3	462	Διαζευγμένοι	15.117	6.608	8.509
3	462	Χήροι	19.892	3.330	16.562

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Διάγραμμα 2: Διαγραμματική απεικόνιση του Μόνιμου πληθυσμού κατά φύλο και οικογενειακή κατάσταση στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

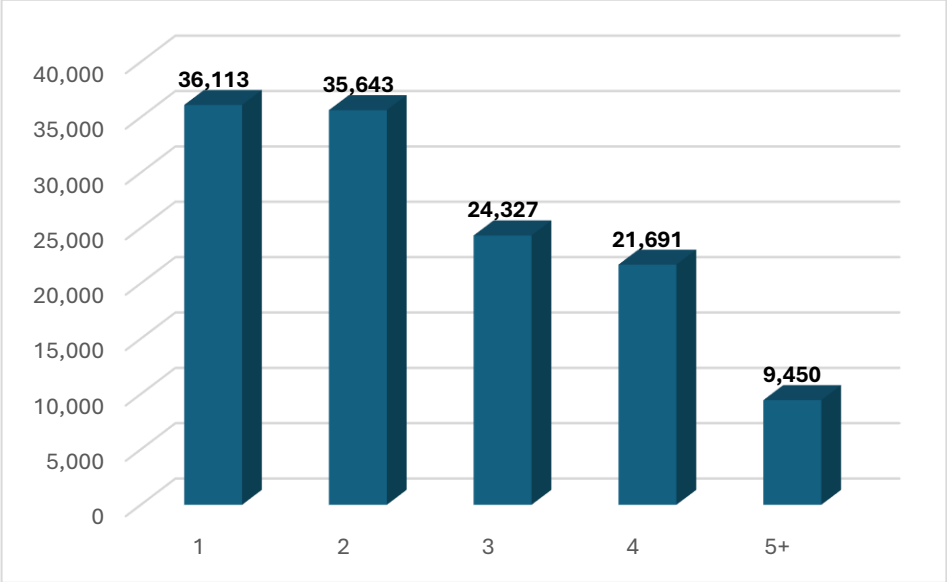
Πίνακας 13: Ιδιωτικά νοικοκυριά και αριθμός μελών αυτών κατά μέγεθος νοικοκυριού, Απογραφή Πληθυσμού 2021

Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Μέγεθος νοικοκυριού	Αριθμός νοικοκυριών	Αριθμός μελών
0	**000**	**ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ**	**4.332.447**	**10.270.093**
0	000	1	1.401.443	1.401.443
0	000	2	1.232.487	2.464.974
0	000	3	789.288	2.367.864
0	000	4	645.032	2.580.128
0	000	5+	264.197	1.455.684

Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Μέγεθος νοικοκυριού	Αριθμός νοικοκυριών	Αριθμός μελών
3	**462**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**	**127.224**	**318.784**
3	462	1	36.113	36.113
3	462	2	35.643	71.286
3	462	3	24.327	72.981
3	462	4	21.691	86.764
3	462	5+	9.450	51.640

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Διάγραμμα 3: Διαγραμματική απεικόνιση των νοικοκυριών με βάση τον αριθμό των μελών τους στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

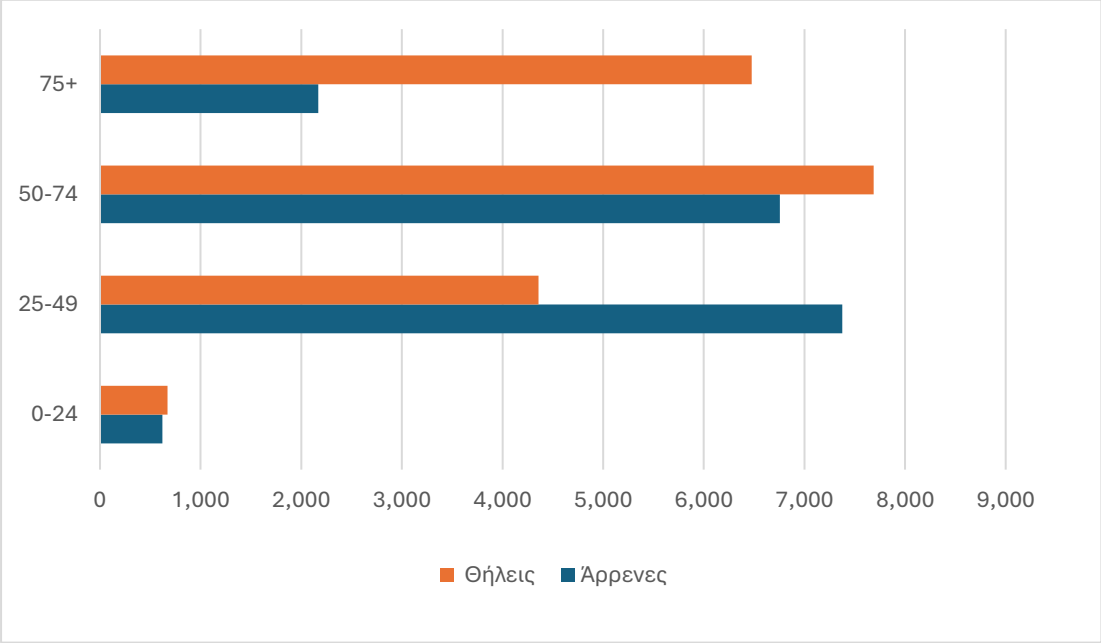
Πίνακας 14: Ιδιωτικά μονομελή νοικοκυριά κατά φύλο και ομάδες ηλικιών, Απογραφή Πληθυσμού 2021

Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Ομάδες ηλικιών	Μονομελή νοικοκυριά		
			Σύνολο	Άρρενες	Θήλεις
0	**000**	**ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ**	**1.401.443**	**594.427**	**807.016**
0	000	0-24	82.848	38.897	43.951
0	000	25-49	422.465	251.221	171.244
0	000	50-74	524.448	224.441	300.007

Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Ομάδες ηλικιών	Μονομελή νοικοκυριά		
			Σύνολο	Άρρενες	Θήλεις
0	000	75+	371.682	79.868	291.814
3	**462**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**	**36.113**	**16.922**	**19.191**
3	462	0-24	1.291	620	671
3	462	25-49	11.734	7.377	4.357
3	462	50-74	14.445	6.757	7.688
3	462	75+	8.643	2.168	6.475

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Διάγραμμα 4: Διαγραμματική απεικόνιση των μονομελών νοικοκυριών κατά φύλο και ομάδες ηλικιών στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

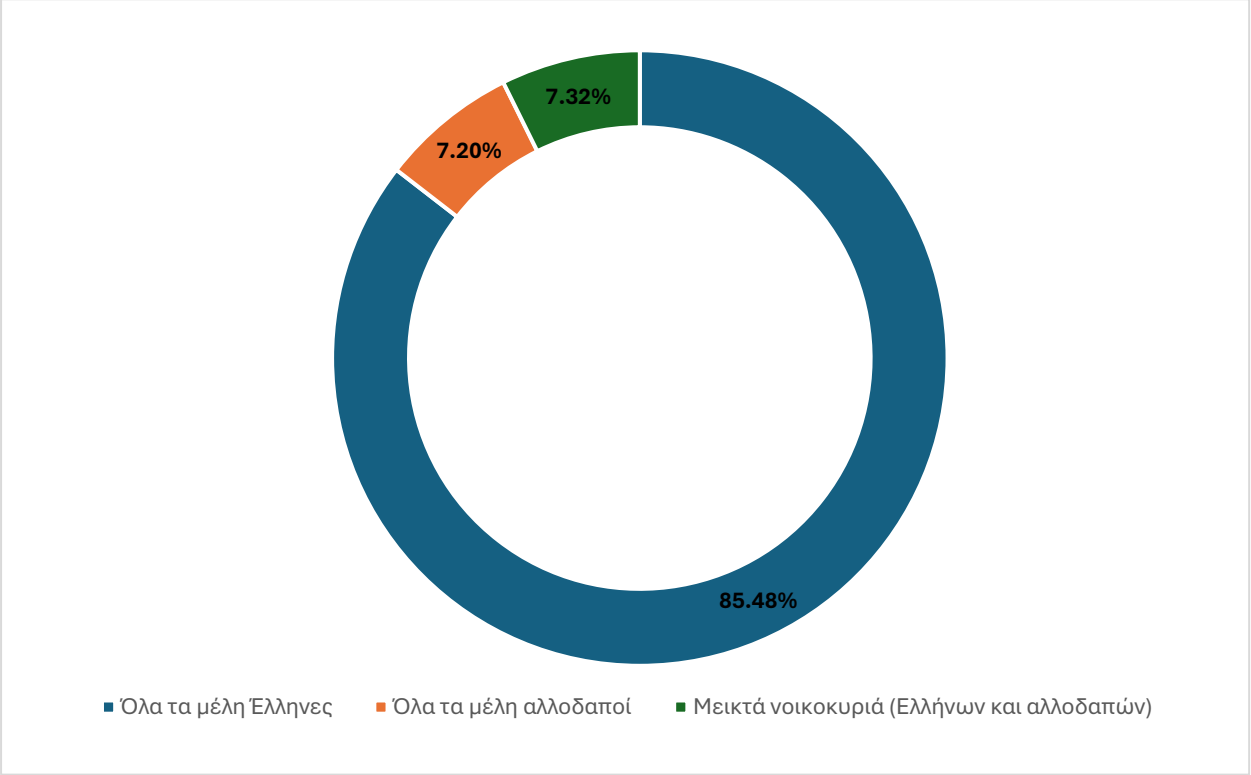
Πίνακας 15: Ιδιωτικά νοικοκυριά κατά ιθαγένεια των μελών τους, Απογραφή Πληθυσμού 2021

Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Περιφέρεια	Σύνολο	Ιθαγένεια		
				Όλα τα μέλη Έλληνες	Όλα τα μέλη αλλοδαποί	Μεικτά νοικοκυριά (Ελλήνων και αλλοδαπών)
0	**000**	**ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ**	**4.332.447**	**3.949.667**	**197.865**	**184.915**
3	**111**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ**	229.620	219.599	4.074	5.947

Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Περιφέρεια	Σύνολο	Ιθαγένεια		
				Όλα τα μέλη Έλληνες	Όλα τα μέλη αλλοδαποί	Μεικτά νοικοκυριά (Ελλήνων και αλλοδαπών)
		ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ				
3	**112**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**	735.827	682.956	24.877	27.994
3	**121**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ**	100.926	96.454	1.644	2.828
3	**122**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ**	132.612	125.637	3.117	3.858
3	**231**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**	272.409	256.587	7.068	8.754
3	**232**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**	204.567	188.046	8.765	7.756
3	**241**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ**	82.075	70.691	5.103	6.281
3	**242**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**	257.339	243.344	6.491	7.504
3	**243**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**	217.597	196.182	10.700	10.715
3	**351**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ**	1.639.402	1.461.378	99.793	78.231
3	**461**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**	82.460	75.849	3.493	3.118
3	**462**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**	127.224	108.746	9.163	9.315
3	**471**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ**	250.389	224.198	13.577	12.614

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Διάγραμμα 5: Διαγραμματική απεικόνιση των νοικοκυριών κατά ιθαγένεια των μελών τους στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

Πίνακας 16: Μόνιμος Πληθυσμός κατά ομάδες χωρών ιθαγένειας και ομάδες ηλικιών, Απογραφή Πληθυσμού 2021

Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Ιθαγένεια	Σύνολο	Ομάδες ηλικιών			
				0-24	25-49	50-74	75+
0	**000**	**ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ**	**10.482.487**	**2.467.326**	**3.385.106**	**3.423.531**	**1.206.524**
0	000	Ελληνική	9.716.889	2.295.945	3.007.737	3.219.132	1.194.075
0	000	Χωρών ΕΕ εκτός Ελλάδας	116.669	19.588	50.852	42.156	4.073
0	000	Χωρών Ευρώπης εκτός ΕΕ	439.254	98.643	216.386	118.484	5.741
0	000	Χωρών Αφρικής	33.471	9.592	18.086	5.589	204
0	000	Χωρών Καραϊβικής, Νότιας ή Κεντρικής Αμερικής	3.565	394	1.846	1.244	81
0	000	Χωρών Βόρειας Αμερικής	5.607	593	1.941	2.407	666
0	000	Χωρών Ασίας	158.530	39.530	85.718	32.228	1.054

Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Ιθαγένεια	Σύνολο	Ομάδες ηλικιών			
				0-24	25-49	50-74	75+
0	000	Χωρών Ωκεανίας	1.494	138	483	720	153
0	000	Αλλοδαποί χωρίς δηλωθείσα ιθαγένεια	3.265	610	1.249	1.070	336
0	000	Χωρίς Ιθαγένεια ή Αδιευκρίνιστη Ιθαγένεια	3.743	2.293	808	501	141
3	**462**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**	**327.820**	**84.133**	**114.676**	**99.151**	**29.860**
3	462	Ελληνική	291.105	75.663	96.467	89.734	29.241
3	462	Χωρών ΕΕ εκτός Ελλάδας	6.898	894	2.871	2.869	264
3	462	Χωρών Ευρώπης εκτός ΕΕ	25.291	6.633	12.946	5.446	266
3	462	Χωρών Αφρικής	703	129	377	194	3
3	462	Χωρών Καραϊβικής, Νότιας ή Κεντρικής Αμερικής	155	12	72	66	5
3	462	Χωρών Βόρειας Αμερικής	418	37	164	182	35
3	462	Χωρών Ασίας	2.743	597	1.620	507	19
3	462	Χωρών Ωκεανίας	164	16	59	80	9
3	462	Αλλοδαποί χωρίς δηλωθείσα ιθαγένεια	187	37	79	57	14
3	462	Χωρίς Ιθαγένεια ή Αδιευκρίνιστη Ιθαγένεια	156	115	21	16	4

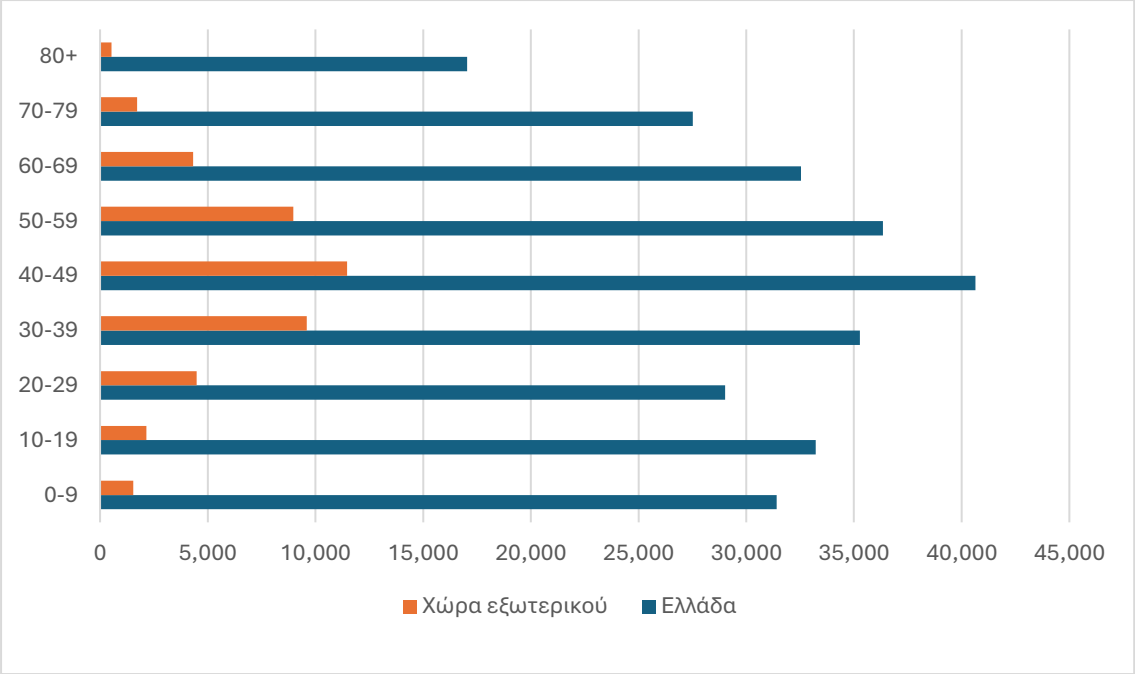
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Πίνακας 17: Μόνιμος πληθυσμός κατά ομάδες ηλικιών και τόπο γέννησης, Απογραφή Πληθυσμού 2021

Γεωγραφικό επίπεδο	Γεωγραφικός Κωδικός	Ομάδες ηλικιών	Σύνολο	Τόπος γέννησης	
				Ελλάδα	Χώρα εξωτερικού
0	**000**	**ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ**	**10.482.487**	**9.320.029**	**1.162.458**
0	000	0-9	878.491	847.377	31.114
0	000	10-19	1.068.216	1.021.849	46.367
0	000	20-29	1.053.304	939.642	113.662
0	000	30-39	1.256.393	1.038.209	218.184
0	000	40-49	1.596.028	1.307.919	288.109
0	000	50-59	1.543.340	1.300.330	243.010
0	000	60-69	1.324.635	1.186.197	138.438
0	000	70-79	996.037	938.541	57.496
0	000	80+	766.043	739.965	26.078
3	**462**	**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**	**327.820**	**283.040**	**44.780**
3	462	0-9	32.947	31.408	1.539
3	462	10-19	35.383	33.229	2.154
3	462	20-29	33.502	29.020	4.482
3	462	30-39	44.867	35.278	9.589
3	462	40-49	52.110	40.647	11.463
3	462	50-59	45.318	36.346	8.972
3	462	60-69	36.870	32.544	4.326
3	462	70-79	29.245	27.520	1.725
3	462	80+	17.578	17.048	530

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Διάγραμμα 6: Διαγραμματική απεικόνιση του Μόνιμου πληθυσμού κατά ομάδες ηλικιών και τόπο γέννησης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2021

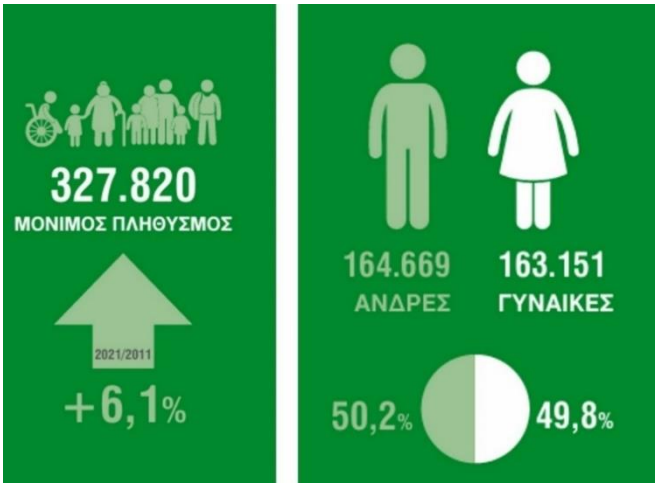
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

Η Απογραφή της ΕΛΣΤΑΤ του 2021 ανέδειξε σημαντικά ευρήματα για την περιοχή επέμβασης, καθώς και για την ευρύτερη ζώνη – περιοχή επιρροής.

Συγκεκριμένα, ο μόνιμος πληθυσμός της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου κατέγραψε ποσοστιαία αύξηση της τάξης του 6,1% κατά το διάστημα 2011-2021, ενώ η Περιφερειακή Ενότητα Θήρας, στο ίδιο διάστημα μελέτης, κατέγραψε αύξηση μόνιμου πληθυσμού 0,9%. Ο αριθμός των ανδρών και στις δυο αυτές χωρικές ενότητες κατεγράφη οριακά μεγαλύτερος συγκριτικά με αυτόν των γυναικών (**Εικόνα 8**).

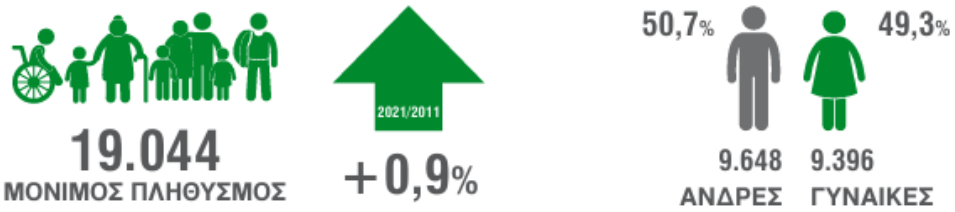
Συγκριτικά με τις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενότητες της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, ως προς τον μόνιμο πληθυσμό, η Π.Ε. Θήρας βρίσκεται κάπου στη μέση, καταλαμβάνοντας την 6^{η} θέση σε σύνολο 13 Π.Ε. στην Περιφέρεια. Ως προς τη δημογραφική εξέλιξη της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανά Περιφερειακή Ενότητα κατά το διάστημα 2011-2021, θα πρέπει να επισημανθεί ότι 3 Π.Ε. καταγράφουν αρνητική δημογραφική τάση. Ενώ η Π.Ε. Θήρας παρουσιάζει τη μικρότερη αύξηση μόνιμου πληθυσμού κατά τη δεκαετία αυτή στην Περιφέρεια (**Πίνακας 18** και **Διάγραμμα 8**). Σε δημοτικό επίπεδο, στο Δήμο Θήρας ο μόνιμος πληθυσμός συγκεντρώνεται στη Δημοτική Ενότητα Θήρας σε ποσοστό περίπου 93% (**Πίνακας 29**).

Εικόνα 8: Συνοπτική και οπτική παρουσίαση της δημογραφικής φυσιογνωμίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Εικόνα 9: Συνοπτική και οπτική παρουσίαση της δημογραφικής φυσιογνωμίας της Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Πίνακας 18: Η δημογραφική εξέλιξη της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανά Περιφερειακή Ενότητα κατά το διάστημα 2011-2021

Ένδειξη επιπέδου	Γεωγραφικός κωδικός	Περιγραφή	Μόνιμος Πληθυσμός 2011	Μόνιμος Πληθυσμός 2021	Άρρενες 2011	Άρρενες 2021	Θήλεις 2011	Θήλεις 2021	Ποσοστό αρρένων 2021	Ποσοστό θηλέων 2021	Ποσοστό μεταβολής (%) 2021/2011
3		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	309.015	327.820	155.865	164.669	153.150	163.151	50,2	49,8	6,1
4	58	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΥΡΟΥ	21.507	21.124	10.392	10.226	11.115	10.898	48,4	51,6	-1,8
4	59	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΝΔΡΟΥ	9.221	8.826	4.590	4.347	4.631	4.479	49,3	50,7	-4,3
4	60	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΗΡΑΣ	18.883	19.044	9.571	9.648	9.312	9.396	50,7	49,3	0,9
4	61	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΛΥΜΝΟΥ	29.452	31.383	14.740	15.671	14.712	15.712	49,9	50,1	6,6
4	62	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΡΠΑΘΟΥ - ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΚΑΣΟΥ	7.310	7.790	3.674	3.933	3.636	3.857	50,5	49,5	6,6
4	63	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΑΣ - ΚΥΘΝΟΥ	3.911	3.903	2.025	2.019	1.886	1.884	51,7	48,3	-0,2

Ένδειξη επιπέδου	Γεωγραφικός κωδικός	Περιγραφή	Μόνιμος Πληθυσμός 2011	Μόνιμος Πληθυσμός 2021	Άρρενες 2011	Άρρενες 2021	Θήλεις 2011	Θήλεις 2021	Ποσοστό αρρένων 2021	Ποσοστό θηλέων 2021	Ποσοστό μεταβολής (%) 2021/2011
4	64	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΩ	34.396	38.137	17.865	19.669	16.531	18.468	51,6	48,4	10,9
4	65	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΗΛΟΥ	9.932	10.130	5.075	5.184	4.857	4.946	51,2	48,8	2,0
4	66	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΥΚΟΝΟΥ	10.134	10.704	5.217	5.487	4.917	5.217	51,3	48,7	5,6
4	67	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΑΞΟΥ	20.877	22.539	10.684	11.319	10.193	11.220	50,2	49,8	8,0
4	68	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΟΥ	14.926	15.785	7.465	7.865	7.461	7.920	49,8	50,2	5,8
4	69	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΡΟΔΟΥ	119.830	129.521	60.281	64.904	59.549	64.617	50,1	49,9	8,1
4	70	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΗΝΟΥ	8.636	8.934	4.286	4.397	4.350	4.537	49,2	50,8	3,5

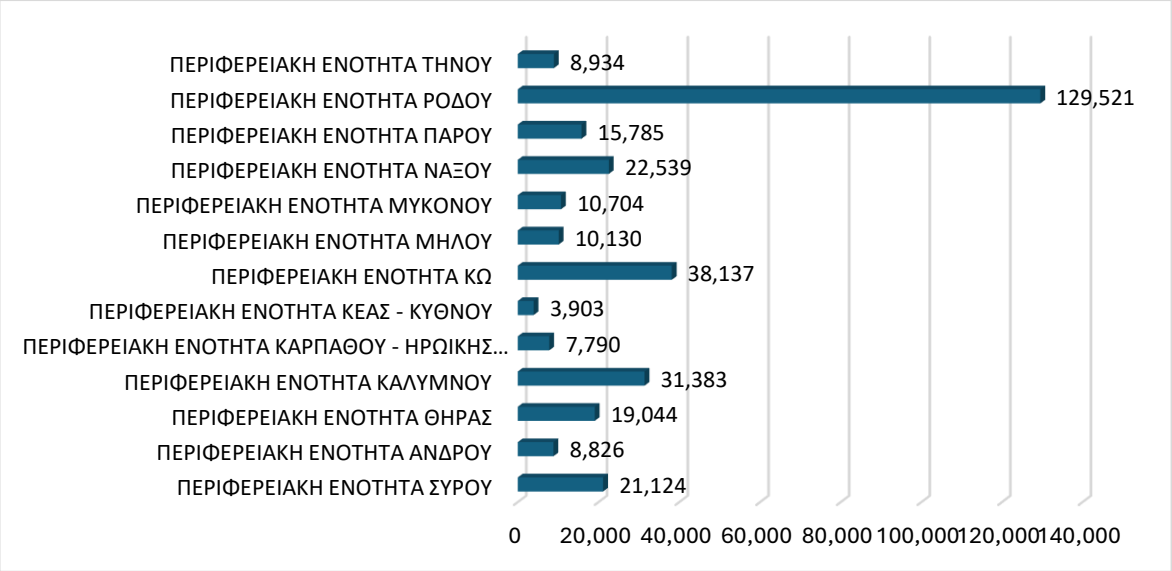
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Πίνακας 19: Η δημογραφική εξέλιξη της Περιφερειακής Ενότητας Θήρας ανά Δήμο κατά το διάστημα 2011-2021

Ένδειξη επιπέδου	Γεωγραφικός κωδικός	Περιγραφή	Μόνιμος Πληθυσμός 2011	Μόνιμος Πληθυσμός 2021	Άρρενες 2011	Άρρενες 2021	Θήλεις 2011	Θήλεις 2021	Ποσοστό αρρένων 2021	Ποσοστό θηλέων 2021
4	60	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΗΡΑΣ	18.883	19.044	9.571	9.648	9.312	9.396	50,7	49,3
5	6001	ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ	15.550	15.480	7.826	7.802	7.724	7.678	50,4	49,6
5	6002	ΔΗΜΟΣ ΑΝΑΦΗΣ	271	293	137	152	134	141	51,9	48,1
5	6003	ΔΗΜΟΣ ΙΗΤΩΝ	2.024	2.299	1.068	1.191	956	1.108	51,8	48,2
5	6004	ΔΗΜΟΣ ΣΙΚΙΝΟΥ	273	253	138	135	135	118	53,4	46,6
5	6005	ΔΗΜΟΣ ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ	765	719	402	368	363	351	51,2	48,8

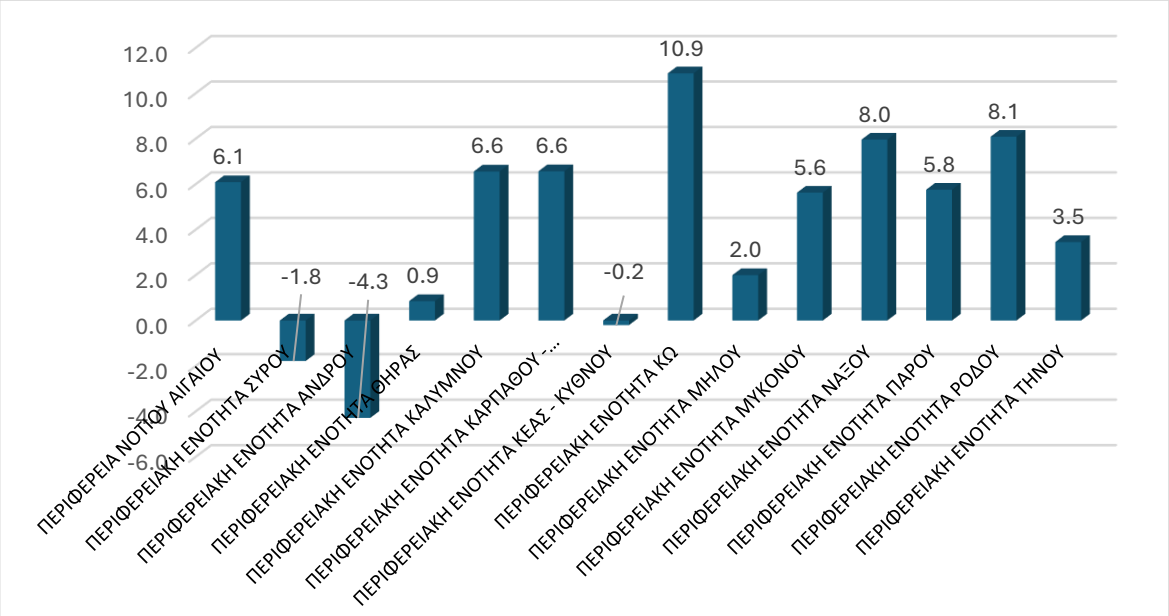
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Διάγραμμα 7: Διαγραμματική απεικόνιση της δημογραφικής φυσιογνωμίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2021

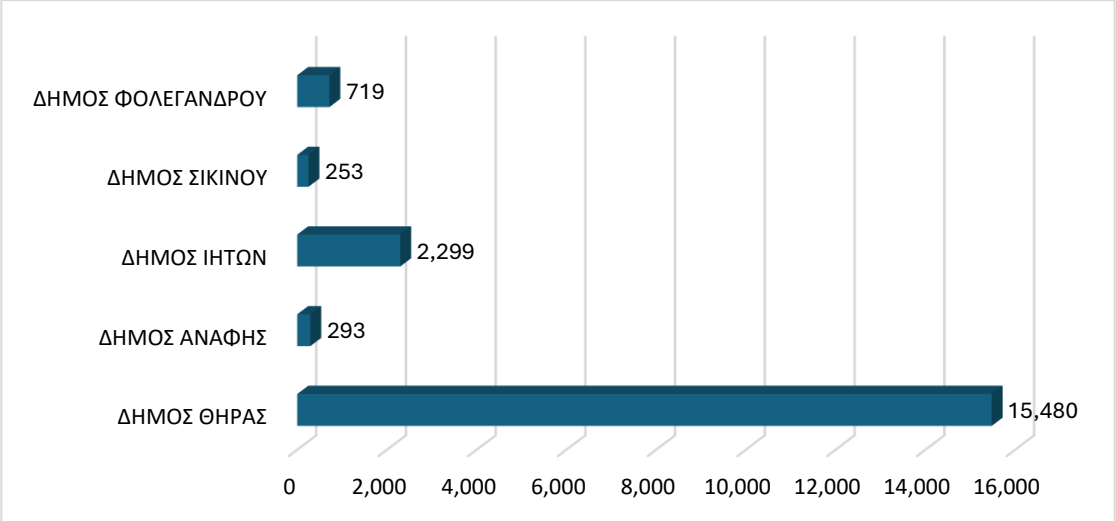
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Διάγραμμα 8: Διαγραμματική απεικόνιση της δημογραφικής εξέλιξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανά Περιφερειακή Ενότητα κατά το διάστημα 2011-2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Διάγραμμα 9: Διαγραμματική απεικόνιση της δημογραφικής φυσιογνωμίας της Περιφερειακής Ενότητας Θήρας ανά Δήμο, 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Α2.1.1 Εξέλιξη και Δημογραφικά χαρακτηριστικά Μόνιμου πληθυσμού Δήμου Θήρας - Πυκνότητα Κατοίκησης

Α2.1.1.1 Δημογραφικά στοιχεία πληθυσμού – εκτίμηση Πραγματικού πληθυσμού

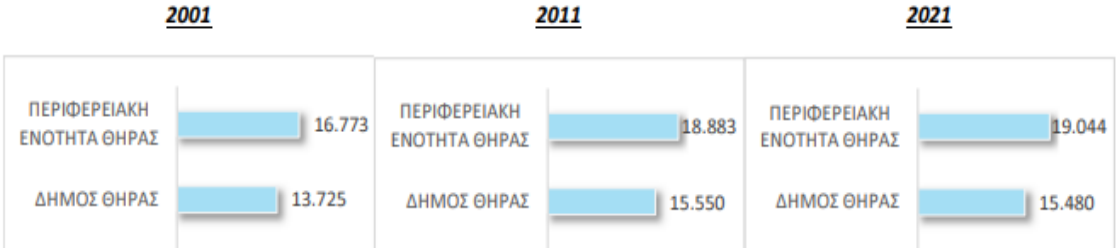
Τα στοιχεία που δίνονται από την ΕΛΣΤΑΤ, αφορούν το μόνιμο και τον πραγματικό (de facto) πληθυσμό. Ως πραγματικό πληθυσμό ενός τόπου οι στατιστικές υπηρεσίες μέχρι το 2001 όριζαν τον συνολικό πληθυσμό που βρέθηκε και απογράφηκε κατά την ημέρα απογραφής στο συγκεκριμένο αυτό τόπο, ανεξάρτητα από το αν διέμενε μόνιμα στον τόπο αυτό, ή αν είναι προσωρινός ή περαστικός. Ως μόνιμος πληθυσμός ορίζεται ο συνολικός πληθυσμός που δήλωσε έναν τόπο (το Δήμο Θήρας) ως μόνιμη κατοικία του κατά την απογραφή του τον συγκεκριμένο τόπο, ανεξάρτητα από το πού βρέθηκε και απογράφηκε στην επικράτεια της χώρας. Ως νόμιμος πληθυσμός θεωρείται ο αριθμός των δημοτών κάθε δήμου της χώρας με την υπηκοότητα της χώρας που διαμένουν μόνιμα στην χώρα.

Ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Θήρας, σύμφωνα με την απογραφή του 2011 ανερχόταν σε 15.550 κατοίκους και σύμφωνα με την απογραφή του 2021, ανέρχεται σε 15.480 κατοίκους. Η πληθυσμιακή μεταβολή του Δήμου Θήρας από το 1991 έως το 2021 σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ παρουσιάζεται στον πίνακα ως ακολούθως. Για το σχηματισμό συνολικής συγκριτικής εικόνας καταγράφεται επιπλέον το μέγεθος και οι ποσοστιαίες μεταβολές του πληθυσμού των ανώτερων διοικητικών βαθμίδων (Περιφερειακή Ενότητα, Περιφέρειας και Χώρας) για την περίοδο 1991-2021.

Πίνακας : Πληθυσμιακά μεγέθη και εξέλιξη μόνιμου πληθυσμού, 1991-2021 .

(Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ – Γενική απογραφή πληθυσμού, 1991, 2001, 2011, 2021).

Διάγραμμα 72. Πληθυσμιακή εξέλιξη της Π.Ε Θήρας και ποσοστιαία σύνθεση, Μόνιμος πληθυσμός, 2011-2011-2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Αποτελέσματα Απογραφής Πληθυσμού - Κατοικιών 2001-2011-2021

Μόνιμος Πληθυσμός ανά Περιφέρεια, Περιφερειακή Ενότητα και Δήμο

Σύμφωνα με την τελευταία Απογραφή του 2022, ο Μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Θήρας είναι 15.480 άτομα, σχετικά μειωμένος σε σχέση με το 2011, όπως δείχνουν τα στοιχεία και σύμφωνα με τα παρεχόμενα στοιχεία από την Ελληνική Στατιστική Αρχή για τη περίοδο 1991 έως και 2011 (προ-τελευταία απογραφή πληθυσμού), ο πραγματικός και ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου Θήρας διαμορφώθηκαν ως εξής:

Πίνακας 20. Μόνιμος και Πραγματικός Πληθυσμός Δήμου Θήρας. Πηγή δεδομένων: ΕΛΣΤΑΤ

	Πληθυσμός					
	2011		**2001**		**1991**	
	Μόνιμος	Πραγμα-τικός	Μόνιμος	Πραγμα-τικός	Μόνιμος	Πραγμα-τικός
Δήμος Θήρας	15,550	17,752	13,725	13,670	9,608	9,593
Δημοτική Ενό-τητα Θήρας	14,005	16,039	12,453	12,440	8,795	8,771

Για την περίοδο 1991-2011, η μεταβολή του πληθυσμού είναι έντονα ανοδική (54%), ενώ διαφαίνονται και σημαντικές διαφορές το έτος 2011 σε σχέση με το πραγματικό και μόνιμο πληθυσμό, γεγονός που καταδεικνύει όπως αναφέρεται και παρακάτω την σημαντική πληθυσμιακή αύξηση λόγω του πληθυσμού εργασίας, οι οποίοι επιλέγουν μετά την περίοδο της τουριστικής αιχμής να συνεχίσουν να διαμένουν στο Δήμο.

Στους ανωτέρω υπολογισμούς προφανώς δεν προσμετράται ο πληθυσμός των εποχικών εργαζομένων ο οποίος τελικά διαμένει στο νησί και μετά την τουριστική περίοδο, χωρίς να αλλάξει τη μόνιμη κατοικία του. Γενικά ο πληθυσμός αυτός έχει εγκατασταθεί στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου κυρίως λόγω των σημαντικών ευκαιριών εργασίας που παρέχονται, με αποτέλεσμα τη σημαντική αύξηση του μόνιμου/πραγματικού πληθυσμού.

Οπότε αποτυπώνεται στα στοιχεία που παρατίθενται στον παρακάτω ΠΙΝΑΚΑ:

Πίνακας 21. Προσδιορισμός μόνιμου πληθυσμού Δήμου Θήρας βάσει παρεχόμενων στοιχείων γεννήσεων και θανάτων.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Γεννήσεις	187	183	227	218	265	293	320
Θάνατοι	84	80	98	108	129	111	143
Σύνολο μονίμου πληθυσμού	15.653	15.756	15.885	15.995	16.131	16.313	16.490
Σύνολο πραγματι-κού πληθυσμού	17.855	17.855	17.881	17.862	17.888	17.934	17.929

Πηγή δεδομένων: ΕΛΣΤΑΤ.

Τα δημογραφικά στοιχεία του Δήμου Θήρας, σύμφωνα με τα δεδομένα και την ανάλυση Απογραφής του **2011**:

Α2.1.1.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ- σύνθεση νοικοκυριών- ηλικιακή και φυλετική διάρθρωση, εκπαιδευτικό επίπεδο

Πίνακας 22. ΦΥΛΟ- Ομάδες Ηλικιών

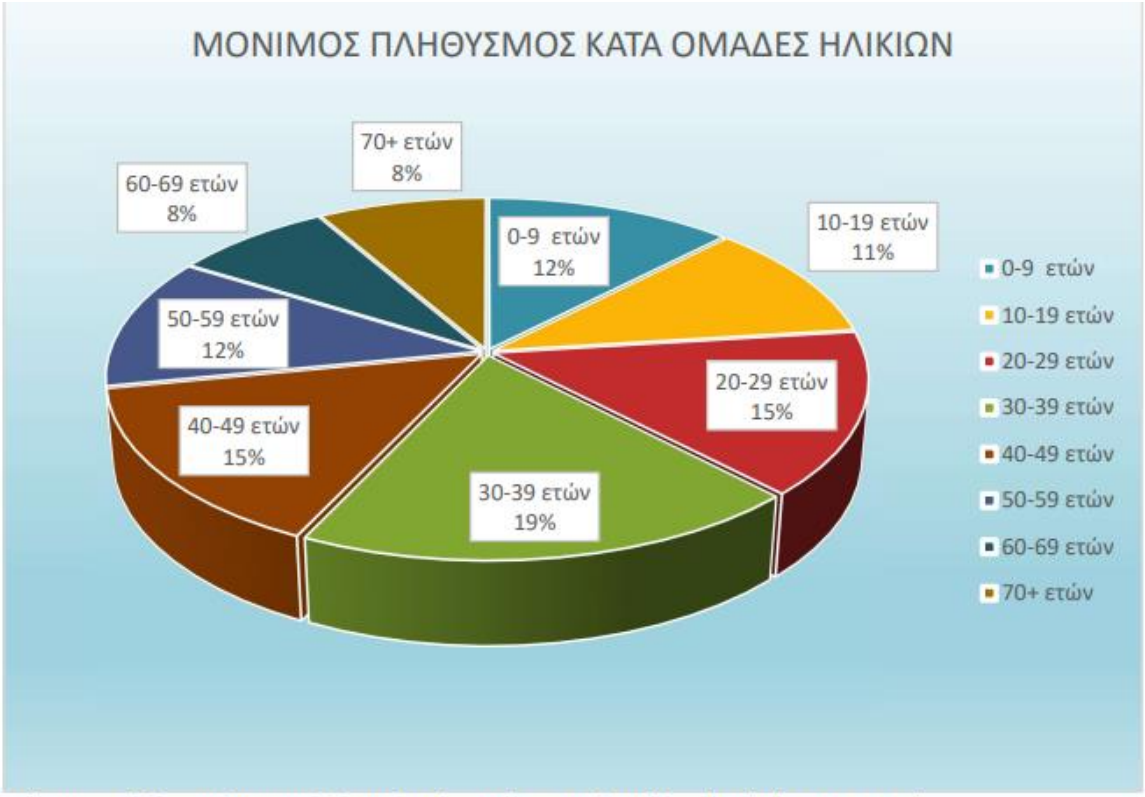
Άρρενες	7.826
Θήλεις	7.724

0-9 ετών	1.914
10-19 ετών	1.668
20-29 ετών	2.300
30-39 ετών	2.989
40-49 ετών	2.311
50-59 ετών	1.851
60-69 ετών	1.218
70+ ετών	1.299

Μέση ηλικία	37

Σύμφωνα με τον παραπάνω Πίνακα, η μέση ηλικία του πληθυσμού υπολογίζεται στα 37 χρόνια, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού συγκεντρώνεται στις ηλικιακές 20-29, 30-39 και 40-49 έτη.

Μόνιμος Πληθυσμός κατά Ομάδες Ηλικιών

Γράφημα: Σύνθεση μόνιμου πληθυσμού Δήμου Θήρας κατά ομάδες ηλικιών (ΕΛΣΤΑΤ 2011)

Εικόνα 10. ΣΥΝΘΕΣΗ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ

Α2.1.1.3 ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ-ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ

Πίνακας 23. Οικογενειακή Κατάσταση

Άγαμοι	6.488
Έγγαμοι, με σύμφωνο συμβίωσης και σε διάσταση	7.916
Χήροι και χήροι από σύμφωνο συμβίωσης	670
Διαζευγμένοι και διαζευγμένοι από σύμφωνο συμβίωσης	476

Πίνακας 24. ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ - ΠΥΡΗΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

Αριθμός νοικοκυριών	5.862
Μέσο μέγεθος νοικοκυριού	2,59

Αριθμός πυρηνικών οικογενειών	4.297

Γράφημα: Διάγραμμα οικογενειακής κατάστασης μόνιμου πληθυσμού Δήμου Θήρας (Ίδια επεξεργασία στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ)

Εικόνα 11.

Α.2.1.1.4 Υπηκοότητα

Πίνακας 25. ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ

Ελληνική	12.376
Άλλη	3.174

Γράφημα: Μόνιμος πληθυσμός Δήμου Θήρας κατά υπηκοότητα (Ίδια επεξεργασία στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ)

Εικόνα 12. (Πηγή ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΘΗΡΑΣ 2019-2023)

Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζεται συνοπτικά η σύνθεση του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου κατά υπηκοότητα. Από τα αποτελέσματα της απογραφής προκύπτει ότι 12.376 άτομα έχουν ελληνική υπηκοότητα (ποσοστό 79,59%) και 3.174 άτομα (ποσοστό 20,41%) έχουν υπηκοότητα άλλης χώρας. **Η υπηκοότητα των κατοίκων είναι κατά το 20,4% όχι Ελληνική, δηλαδή το 1/5 του μόνιμου πληθυσμού**.

A2.1.1.5 Ολοκληρωμένο Επίπεδο Εκπαίδευσης

Πίνακας 26. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (-ΈΩΣ 2004 ΕΤΟΣ Γέννησης) (Άτομα γεννηθέντα το 2004 και πριν)

Πρωτοβάθμια	4.127
Δευτεροβάθμια – Μετα δευτεροβάθμια	6.354
Τριτοβάθμια	1.487
Λοιπά	2.287

A2.1.1.6 Κατάσταση Ασχολίας-Ασχολούμενοι κατά τομέα Απασχόλησης

Πίνακας 27. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΣΧΟΛΙΑΣ

Απασχολούμενοι	6.687
Ζητούσαν Εργασία	980

Μαθητές/Σπουδαστές	2.344
Συνταξιούχοι	2.026
Οικιακά	2.003
Λοιπά	1.510

Πίνακας 28. ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Πρωτογενής	236
Δευτερογενής	1.121
Τριτογενής	5.330

Γράφημα: Απασχολούμενοι στο Δήμο Θήρας κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας (Ιδια επεξεργασία στοιχείων ΕΛΣΤΑΤ)

Εικόνα 13

Από την μελέτη των στοιχείων προκύπτει ότι τον κύριο τομέα απασχόλησης των κατοίκων της περιοχής μας αποτελεί ο τριτογενής τομέας με ποσοστό 79,71%, ενώ ακολουθεί ο δευτερογενής τομέας με ποσοστό 16,76% και ο πρωτογενής με ποσοστό 3,53 %.

Α2.1.2 Δημογραφικά Δεδομένα ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (Δ.Ε) ΘΗΡΑΣ και Δ.Κ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ

Πίνακας 29: Η Δημογραφική Φυσιογνωμία του Δήμου Θήρας ανά Δημοτική Ενότητα και Κοινότητα, 2021

Γ.Κ. 2021	Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΜΟΝΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
6001	**6673**	**ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ**	**15.480**
600101	**6674**	**ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΗΡΑΣ**	**14.393**
60010101	**6675**	Δημοτική Κοινότητα Θήρας	1.516
60010102	**6676**	Δημοτική Κοινότητα Ακρωτηρίου	515
60010103	**6677**	Δημοτική Κοινότητα Βόθωνας	872
60010104	**6678**	Δημοτική Κοινότητα Βουρβούλου	591
60010105	**6679**	Δημοτική Κοινότητα Εμπορείου	3.704
60010106	**6680**	Δημοτική Κοινότητα Έξω Γωνιάς	302
60010107	**6681**	Δημοτική Κοινότητα Επισκοπής Γωνιάς	1.252
60010108	**6682**	Δημοτική Κοινότητα Ημεροβιγλίου	469
60010109	**6683**	Δημοτική Κοινότητα Καρτεράδου	1.444
60010110	**6684**	Δημοτική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου	642
60010111	**6685**	Δημοτική Κοινότητα Μεσαριάς	2.008
60010112	**6686**	Δημοτική Κοινότητα Πύργου Καλλίστης	1.078
600102	**6687**	**ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΟΙΑΣ**	**1.087**
60010201	**6688**	Δημοτική Κοινότητα Οίας	838
60010202	**6689**	Δημοτική Κοινότητα Θηρασιάς	249

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Απογραφή 2021

Στη Δημοτική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου (Γ.Κ 60010110), ο μόνιμος πληθυσμός, στην Απογραφή του 2021 ήταν 642 άτομα, 6^{ος} κατά σειρά σε ποσοστό πληθυσμού στο σύνολο των 15 Τ.Κ της Θήρα, ενώ σύμφωνα με την απογραφή του 2011, ο πληθυσμός του ανέρχεται στους 594 κατοίκους.

Α2.1.2.1 Δημογραφική Ανάλυση της Γήρανσης

Για τη μελέτη της γήρανσης του πληθυσμού και τον υπολογισμό των κοινωνικών βαρών χρησιμοποιούνται διάφοροι δείκτες. Οι δείκτες αυτοί υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη:

α) τον παιδικό ή νεανικό πληθυσμό 0-14 (ή 0-19) που επηρεάζει τις ανάγκες για προγεννητική και παιδική φροντίδα καθώς και για την παιδεία,

β) τον ώριμο ή παραγωγικό πληθυσμό 15-64 ετών (ή 15-59, 20-59, 19-64 ετών), από την παραγωγή του οποίου εξαρτάται η κατανάλωση των εργαζομένων ή μη, που πληρώνει φόρους και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και

γ) το γεροντικό πληθυσμό 65 και άνω (ή 60 ετών και άνω), ο οποίος επηρεάζει τις δαπάνες για συντάξεις και υγειονομική περίθαλψη των ηλικιωμένων.

Ο συνολικός δείκτης εξάρτησης (Age Dependency Ratio, ADR) και ο δείκτης γήρανσης (Ageing Index, AI) αποτελούν δείκτες δημογραφικής ανάλυσης της γήρανσης ενός πληθυσμού.

Για την ποσοτική διερεύνηση της σχέσης μεταξύ ανθρώπινου δυναμικού παραγωγικής και μη παραγωγικής ηλικίας, υπολογίζεται ο συνολικός δείκτης εξάρτησης ως ο λόγος του αθροίσματος του παιδικού (P0-14) και γεροντικού (P65+) πληθυσμού προς τον παραγωγικό πληθυσμό (P15-64) επί 100:

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ = [(P0-14+ P65+) / (P15-64)] x 100

Για να υπολογίσουμε την ταχύτητα με την οποία ο πληθυσμός γερνάει, υπολογίζεται ο δείκτης γήρανσης ως ο λόγος του γεροντικού (P65+) πληθυσμού προς τον παιδικό (P0-14) επί 100:

ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ = (P65+ / P0-14) x 100

Ο δείκτης γήρανσης δείχνει την αναλογία των ηλικιωμένων ως προς 100 άτομα ηλικίας 0-14 ετών. Η ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού, σε συνδυασμό με τους σχετικούς δημογραφικούς δείκτες, δίνουν τις μετρήσεις χαρακτηρισμού ενός πληθυσμού ως «νέου» ή ως «ώριμου» ή ως «γερασμένου».

Ένας πληθυσμός χαρακτηρίζεται νέος, όταν η αναλογία του παιδικού πληθυσμού ανέρχεται γύρω στο 40% επί του συνολικού και ο δείκτης γήρανσης δεν υπερβαίνει το 30%.

Ώριμος χαρακτηρίζεται ο πληθυσμός, όταν το ποσοστό των ατόμων παραγωγικής ηλικίας υπερβαίνει το 60%, ο δείκτης γήρανσης δεν ξεπερνά το 30% και ο δείκτης ολικής εξάρτησης κυμαίνεται μεταξύ 50 και 65%.

Ένας πληθυσμός χαρακτηρίζεται γηράσκων, όταν έχει αρχίσει να αυξάνεται το ποσοστό των ηλικιωμένων χωρίς ταυτόχρονα να έχει προσεγγίσει ακόμα το 10%, οπότε ενδέχεται να διατρέχει ο πληθυσμός αυτός το στάδιο της ωριμότητας, εάν το ποσοστό του παιδικού πληθυσμού είναι κάτω του 30% επί του συνολικού.

Ένας πληθυσμός χαρακτηρίζεται γηρασμένος, όταν η αναλογία των ηλικιωμένων στον πληθυσμό αυτό υπερβαίνει το επίπεδο του 10% και ο δείκτης γήρανσης είναι πάνω από 30%.

Τέλος, εν ανανεώσει χαρακτηρίζεται ο πληθυσμός, όταν το ποσοστό του γεροντικού πληθυσμού ξεπερνά το 10%, ο δείκτης γήρανσης αρχίζει να μειώνεται, με ταυτόχρονη αύξηση του ποσοστού του παιδικού πληθυσμού.

Πίνακας 30: Προσδιορισμός μόνιμου και πραγματικού πληθυσμού Δήμου Θήρας βάσει παρεχόμενων

	2012	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**
Γεννήσεις	187	183	227	218	265	293	320
Θάνατοι	84	80	98	108	129	111	143
Σύνολο Μόνιμου Πληθυσμού	15.653	15.756	15.885	15.995	16.131	16.313	16.490
Σύνολο Πραγματικού Πληθυσμού	17.855	17.855	17.881	17.862	17.888	17.934	17.929

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Θήρας 2019-2023 (Α' Παραδοτέο)

Από τα διαθέσιμα στοιχεία εάν συγκρίνουμε τα στοιχεία γεννήσεων σε σχέση με τους θανάτους στον Δήμο Θήρας διαχρονικά, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει τάση ανανέωσης του πληθυσμού.

Δεδομένου ότι η Απογραφή Πληθυσμού 2011 από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. εστίασε στην καταγραφή του μόνιμου πληθυσμού, σε αντίθεση με τις απογραφές των προηγούμενων ετών και λαμβάνοντας υπόψη ότι τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. αφορούν στις ομάδες ηλικιών 0-9, 10-19, 20-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60-69, 70 ετών και άνω, ο «δείκτης γήρανσης» και ο «δείκτης εξάρτησης» έχουν υπολογιστεί για τις εξής ηλικιακές ομάδες:

α) παιδικός ή νεανικός πληθυσμός 0-19 ετών,

β) ώριμος πληθυσμός ή παραγωγικός πληθυσμός 20-59 ετών και

γ) γεροντικός πληθυσμός 60 ετών και άνω.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΓΗΡΑΝΣΗΣ = (P60+ / P0-19) x 100

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ = [(P0-19+ P60+) / (P20-59)] x 100

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και τον ακόλουθο πίνακα (***Πίνακας 31***):

- ο μόνιμος πληθυσμός του Δήμου εμφανίζει σχετικές τάσεις ανανέωσης αφού ο «δείκτης γήρανσης» είναι σχετικά χαμηλός (φτάνει τους 70 ηλικιωμένους ανά 100 νέους, ήτοι σε κάθε 10 νέους αντιστοιχούν7 ηλικιωμένοι) και το ποσοστό των ηλικιωμένων στο συνολικό πληθυσμό είναι περίπου 16% (ποσοστό 16,19%),
- ο «δείκτης εξάρτησης» φθάνει τους 65 ηλικιωμένους και παιδιά (μ)η παραγωγικές ηλικίες) ανά 100 άτομα παραγωγικής ηλικίας,

- ο πληθυσμός που βρίσκεται σε παραγωγική ηλικία (20-59 ετών) αντιστοιχεί στο 60,78% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού, ενώ ο μη παραγωγικός πληθυσμός αντιστοιχεί στο 39,22% (Δήμος Θήρας, 2021).

Πίνακας 31: Κατανομή μόνιμου πληθυσμού ανά ηλικιακές ομάδες και δείκτες γήρανσης και εξάρτησης, 2011

0-19 ετών	3.582	23,04%	70,27%	64,53%
20-59 ετών	9.451	60,78%		
60+ ετών	2.517	16,19%		
Σύνολο	15.550	100,00%		

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Δήμου Θήρας 2019-2023 (Α' Παραδοτέο)

Α2.1.2.2 Πυκνότητα κατοίκησης

Ο Παπαθωμάς (2009) εξετάζει τη σχέση της μεταβλητής πληθυσμός στο χωρικό σχεδιασμό, η οποία χρησιμοποιείται σε δύο δείκτες σημαντικούς για τον καθορισμό χωρητικότητας των οικισμών/πολεοδομικών ενοτήτων. Πιο συγκεκριμένα, στο δείκτη πληθυσμός χωρητικότητας ή κορεσμού, σύμφωνα με τον οποίο υπολογίζονται οι ανάγκες σε κοινωνική και τεχνική υποδομή (σχολεία, υπηρεσίες, πάρκα, χώροι στάθμευσης), αλλά και τις ανάγκες των παραγωγικών δραστηριοτήτων, μια από τις οποίες είναι και ο τουρισμός.

Ο υπολογισμός αυτός γίνεται με βάση το μόνιμο πληθυσμό, όπως καταγράφηκε κατά την απογραφή του 2011, δηλαδή 15.250. Σύμφωνα με τα αποτελέσματά μας όμως, ο πληθυσμός της Σαντορίνης μπορεί να φτάσει μέχρι και 68.628 κατοίκους κατά το μήνα Αύγουστο, δηλαδή πέντε φορές πάνω από το μόνιμο πληθυσμό. Είναι εμφανές ότι οι κοινωνικό-τεχνικές υποδομές που υπάρχουν δεν θα έχουν τη δυνατότητα να καλύψουν τις ανάγκες του εποχικού πληθυσμού.

Ακόμα ένας δείκτης που χρησιμοποιείται στο σχεδιασμό είναι η πυκνότητα (d) που αντανακλά τις αποδεκτές στεγαστικές και οικιστικές συνθήκες. Ο μαθηματικός τύπος αυτό είναι ακριβής για οικισμούς ή πολεοδομικές ενότητες όπου κυρίαρχη χρήση είναι η κατοικία. Σε οικισμούς και πολεοδομικές ενότητες με μικτές χρήσεις με τουριστική κίνηση ο τύπος διαφοροποιείται ώστε να προσεγγίζονται με μεγαλύτερη ακρίβεια οι αναγκαίες επιφάνειες του προβλεπόμενου πληθυσμού. Το πρόβλημα που δημιουργείται εδώ είναι με ποια κριτήρια υπολογίζεται ο τουριστικός πληθυσμός, κατά πόσο είναι ακριβής και αν λαμβάνεται τελικά υπόψη στις προτάσεις.

Η Σαντορίνη είναι ένα νησί με πολύ μικρή έκταση, προκειμένου να καλυφθεί η ζήτηση του εποχικού πληθυσμού δημιουργείται ένα δίλημμα μεταξύ, ποιότητας που είναι οι αποδεκτές στεγαστικές συνθήκες και ποσότητας που είναι η κάλυψη των αναγκών σε καταλύματα.

Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου Θήρας 2014-2020, προτείνεται η ανάπτυξη του τουρισμό, ως μέσο ανάπτυξης, χωρίς συγκεκριμένες προτάσεις για την βιώσιμη επίτευξη

αυτού του στόχου. Το μέγεθος του πληθυσμού είναι μεταξύ των σημαντικών παραμέτρων για κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα σε οποιαδήποτε τοποθεσία, με αυτή τη λογική ο λανθασμένος υπολογισμός του πληθυσμού μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα λανθασμένο σχεδιασμό για την ανάπτυξη της περιοχής (Shao et. al., 2020).

Τη λύση σε αυτό το πρόβλημα έρχονται να δώσουν οι Μελέτες Φέρουσας ικανότητας. Η Φέρουσα Ικανότητα ορίζεται ως «τον μέγιστο δυνατό αριθμό ατόμων που μπορεί να φιλοξενήσει ταυτοχρόνως ένας τουριστικός προορισμός, χωρίς να προκαλείται καταστροφή του φυσικού, οικονομικού, κοινωνικό-οικονομικού περιβάλλοντος, αλλά και μια μη αποδεκτή μείωση στην ποιότητα της ικανοποίησης των επισκεπτών» (https://www.unwto.org/).

A2.1.3 Εποχιακός Πληθυσμός και Μετανάστες

A2.1.3.1 ΕΠΟΧΙΑΚΉ ΚΙΝΗΤΙΚΌΤΗΤΑ

Η εποχιακή κινητικότητα είναι ένα χαρακτηριστικό του πληθυσμού που δεν λαμβάνεται άμεσα υπ' όψη στον σχεδιασμό, ωστόσο επηρεάζει άμεσα τα αποτελέσματα του σχεδιασμού στο χώρο. Η μεταβλητή εποχικός πληθυσμός έχει τη δυνατότητα να μας δώσει ποιοτική πληροφορία που συνδέεται με τις ανάγκες του τόπου. Με αυτή την πληροφορία μπορούν να προταθούν τρόποι διατήρησης των εποχικών εργαζομένων σε όλη τη διάρκεια του χρόνου (αποφυγή ανεργίας) μέσω της επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου, τρόποι εξυγίανσης αρνητικών επιπτώσεων που προέκυψαν από συγκεκριμένους τύπους τουριστικής ανάπτυξης (κρουαζιέρα) πριν τη μετατροπή του σε πρόβλημα, αλλά και εναλλακτικούς τρόπους ανάπτυξης για περιοχές που εμφανίζουν μικρή εποχικότητα μέσα στο χρόνο (αγροτικές περιοχές). Επειδή, λοιπόν, απαιτείται πληρέστερη και πιο αξιόπιστη γνώση των εποχιακών εξάρσεων του πληθυσμού, αναδύεται ανάγκη ιδιαίτερης καταγραφής του εποχικού πληθυσμού. Τόσο για τη χρήση στο χωρικό σχεδιασμό, όσο και για την καλύτερη κατανόηση δημογραφικά του πληθυσμού, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε άλλες εφαρμογές.

Σύμφωνα με του Shao et. al. (2018) ο συνδυασμός δεδομένων πληθυσμού και δεδομένων από μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι χρήσιμος για την ερμηνεία της αστικής εξάπλωσης (λόγω υπερτουρισμού), και του καθεστώτος πρόσβασης σε υπηρεσίες και υποδομές. Η έρευνα με βάση τη χρήση δεδομένων από μέσα κοινωνικής δικτύωσης φαίνεται ότι συνεχώς αναπτύσσεται και προσθέτονται σε αυτή νέοι τομείς.

Ωστόσο, όπως αναφέρουν οι Ilieva & McPhearson (2018) το πεδίο αυτό της έρευνας δεν έχει φτάσει σε σημείο ώστε να μπορεί να αξιοποιηθεί για να επηρεάσει έντονα τα αποτελέσματα του σχεδιασμού για βιώσιμη ανάπτυξη. Τα δεδομένα από τις υπάρχουσες έρευνες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία πολιτικών και σχεδίων, και σε επόμενη φάση να γίνει έρευνα για την αποτελεσματικότητα αυτών. Με αυτό τον τρόπο θα ήταν πιο εμφανή τα αποτελέσματα των παρατηρήσεων αυτών στον χωρικό σχεδιασμό.

Παράγοντες των οποίων η μέτρηση είναι εφικτή μέσω δεδομένων από μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως το Facebook. Η συνεχής καταγραφή των παραγόντων αυτών θεωρείται απαραίτητη διαδικασία, διότι όπως αναφέρουν οι Sdoukopoulos et. al. (2018), ότι είναι

μετρήσιμο μπορεί να διαχειριστεί, ενώ ταυτόχρονα ένα θέμα το οποίο δεν έχει διευκρινιστεί και μετρηθεί θεωρείται πολύ δύσκολο να επιλυθεί.

Α2.1.3.2.Μετανάστες -Διαχείριση Μεταναστών

Το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θήρας στελεχώνεται από δύο Κοινωνικούς Λειτουργούς και μία ψυχολόγο και καλύπτει τρείς βασικούς άξονες:

- Υποδοχή-Ενημέρωση- Υποστήριξη των πολιτών.
- Συνεργασία με άλλες υπηρεσίες και δομές.
- Παροχή υπηρεσιών που αποσκοπούν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη του ωφελούμενου.
- Λειτουργία Κινητής Μονάδας για την εξυπηρέτηση των νησιών: Ανάφης, Ίου, Σίκινου & Φολεγάνδρου.
- Διοργάνωση ή/και πραγματοποίηση δράσεων και ομιλιών.
- Διασύνδεση των πολιτών με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και τις υπηρεσίες που υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης.
- Συνεργασία με άλλες δομές Κοινωνικής Στήριξης.

Το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θήρας είναι μια νεοσύστατη δομή που θεσμοθετήθηκε με τον ν. 4368/16 (ΦΕΚ 21 Α΄/21.02.2016) και την Κοινή Υπουργική Απόφαση με Α.Π. Δ23/ΟΙΚ. 14435/1135/29.03.2016 που ορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές λειτουργίας του.

Ο Δήμος Θήρας κατέστη δικαιούχος της πράξης με τον τίτλο «Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θήρας» και εντάχθηκε στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2014-2020 με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5001760,στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, το οποίο καλύπτεται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο .

Με τη λειτουργία του Κέντρου επιδιώκεται η ανάπτυξη ενός τοπικού σημείου αναφοράς για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες που υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης. Προωθείται η διασύνδεση των πολιτών με δημοτικές, τοπικές και κεντρικές υπηρεσίες που συμβάλλουν στην κοινωνική προστασία, την κοινωνική ένταξη και την προώθηση στην απασχόληση των ωφελούμενων.

Ωφελούμενοι της πράξης είναι όλοι όσοι κατοικούν ή διαβιούν στο Δήμο Θήρας και κατά προτεραιότητα άτομα και οικογένειες που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, παιδιά που βιώνουν καταστάσεις αποκλεισμού, οι ωφελούμενοι του Προγράμματος «Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα», μετανάστες, άτομα με αναπηρία, Ρομά και γενικότερα ευπαθείς ομάδες πληθυσμού όπως περιγράφονται στο «Εθνικό Στρατηγικό πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη».

Τα Κέντρα Κοινότητας αποτελούν το βασικό «πυρήνα» διευρυμένων υπηρεσιών τύπου “OneStopShop”, με εξατομικευμένη ολιστική προσέγγιση, τα οποία, υποστηρίζοντας ή

συνεργώντας με τη Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών του κάθε Ο.Τ.Α., αποτελούν μία δράση «ομπρέλα» παρέχοντας υπηρεσίες οι οποίες ενισχύουν τις πολιτικές που ήδη υλοποιούνται ή προγραμματίζονται, όπως η καθολική εφαρμογή του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, το πρόγραμμα του ΤΕΒΑ, οι ρυθμίσεις του Ν. 4320/2015 για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, η εφαρμογή ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ, τη Γ.Γ. Διά Βίου Μάθησης κ.α. Η παρακολούθηση της λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας γίνεται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με τη δημιουργία Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος και την καθιέρωση συστήματος δεικτών.

Στόχος του Κέντρου είναι η παροχή ενός φάσματος κοινωνικών και άλλων υπηρεσιών ώστε να αποφευχθεί η διασπορά των πόρων και να επιτευχθεί η ολιστική παρέμβαση σε πολλές ομάδες πληθυσμού.

Μεταναστευτική πολιτική

Σύμφωνα με το ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΘΗΡΑΣ 2019-2023, στο Δήμο Θήρας οργανώνεται Γραφείο αλλοδαπών και μετανάστευσης, το οποίον :

1. Τηρεί τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την ισχύουσα νομοθεσία περί ιθαγένειας, αλλοδαπών και μετανάστευσης στο πλαίσιο αυτό και σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Τηρεί μητρώο αλλοδαπών.

3. Παραλαμβάνει αιτήσεις, ελέγχει τα δικαιολογητικά και τα προωθεί στην αρμόδια υπηρεσία της περιφέρειας για τη χορήγηση και ανανέωση αδειών παραμονής αλλοδαπών στην Ελλάδα. 4. Παραλαμβάνει αιτήσεις και δικαιολογητικά για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση και τις προωθεί στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών.

5. Επιδίδει σχετικές με τα ανωτέρω αποφάσεις σε αλλοδαπούς.

Α2.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Α2.2.1 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ,ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Οικονομική Δραστηριότητα Ευρύτερης Περιοχής Επέμβασης

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει και η εξέταση του επιπέδου εκπαίδευσης των κατοίκων του Δήμου Θήρας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. του 2011, ο παρακάτω πίνακας καταγράφει το ολοκληρωμένο επίπεδο εκπαίδευσης του μόνιμου πληθυσμού κατά το 2011.

Πίνακας 32: Κατάσταση Απασχόλησης Μόνιμου Πληθυσμού στο Δήμο Θήρας, 2011

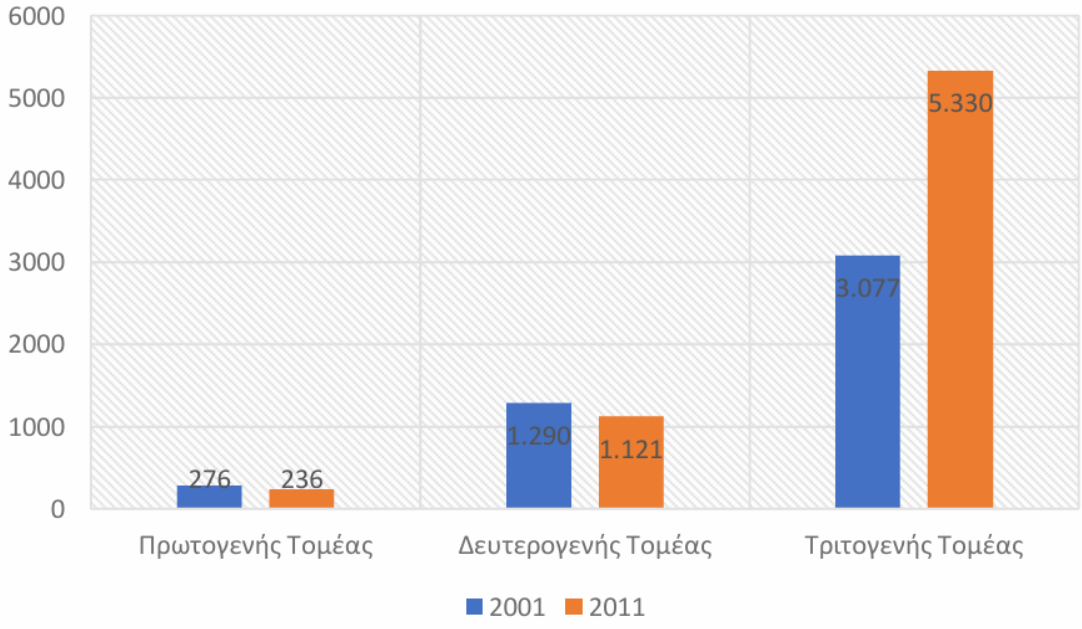
Απασχολούμενοι	6.687	43,00
Ζητούντες εργασία	980	6,30

Μαθητές / Σπουδαστές	2.344	15,07
Συνταξιούχοι	2.026	13,03
Οικιακά	2.003	12,88
Λοιπά	1.510	9,71

Πηγή: (Αρπακουλάκη, 2021) από ΕΛΣΤΑΤ, 2011

Παρατηρείται, λοιπόν, ότι ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού είναι απασχολούμενοι και υπάρχει και ένα σημαντικό ποσοστό συνταξιούχων και μαθητών.

Διάγραμμα 10: Αριθμός απασχολούμενων κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας στον Δήμο Θήρας για τα έτη 2001 και 2011

Πηγή: (Αρπακουλάκη, 2021) από ΕΛΣΤΑΤ, 2011

Με βάση τα δεδομένα για τους απασχολούμενους κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, παρατηρείται ότι από το σύνολο των κλάδων οι "Δραστηριότητες Υπηρεσιών Παροχής Καταλύματος Και Υπηρεσιών Εστίασης" συγκεντρώνουν τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολούμενων στη Θήρα και στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Επιπλέον η κατηγορίες "Δραστηριότητες Σχετικές Με Την Ανθρώπινη Υγειά Και Την Κοινωνική Μέριμνα" και "Γεωργία, Δασοκομία Και Αλιεία" συγκεντρώνουν τον πιο μικρό αριθμό απασχολούμενων σε επίπεδο Δήμου και Περιφέρειας. Εφόσον ο τριτογενής τομέας κυριαρχεί, είναι αναμενόμενη η επικράτηση των κλάδων που σχετίζονται με αυτόν (Αρπακουλάκη, 2021).

Πίνακας 33: Οικονομικά ενεργός – μη ενεργός μόνιμος πληθυσμός στο Δήμο Θήρας, 2011

Οικονομικά ενεργός	7.667	49,31

Οικονομικά μη ενεργός	7.883	50,69
Σύνολο	15.550	100,00

Πηγή: (Δήμος Θήρας, 2021) από ΕΛΣΤΑΤ, 2011

Από την μελέτη των στοιχείων προκύπτει ότι τον κύριο τομέα απασχόλησης των κατοίκων της περιοχής μας αποτελεί ο τριτογενής τομέας με ποσοστό 79,71%, ενώ ακολουθεί ο δευτερογενής τομέας με ποσοστό 16,76% και ο πρωτογενής με ποσοστό 3,53 %

Πίνακας 34

Πρωτογενής τομέας	236	3,53
Δευτερογενής τομέας	1.121	16,76
Τριτογενής τομέας	5.330	79,71
Σύνολο	6.687	100,00

Πηγή: (Δήμος Θήρας, 2021) από ΕΛΣΤΑΤ, 2011

Πίνακας 35

Πίνακας 1: Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά φύλο ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα

Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά φύλο ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα									
ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ (ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ)									
Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα	**1991 Πραγματικός πληθυσμός**			**2001 Πραγματικός πληθυσμός**			**2001 Μόνιμος πληθυσμός**		
	Σύνολο	**Αρρενες**	**Θήλεις**	**Σύνολο**	**Αρρενες**	**Θήλεις**	**Σύνολο**	**Αρρενες**	**Θήλεις**
Σύνολο	**3.295**	**2.651**	**644**	**5.550**	**3.770**	**1.780**	**5.564**	**3.787**	**1.777**
Γεωργία κτηνοτροφία θήρα και δασοκομία, αλιεία	248	238	10	276	169	107	282	170	112
Ορυχεία και λατομεία	17	16	1	13	12	1	13	12	1
Μεταποιητικές βιομηχανίες	179	162	17	262	228	34	259	222	37
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος φυσικού αερίου και νερού	53	51	2	73	70	3	72	69	3
Κατασκευές	868	863	5	979	967	12	988	976	12
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο επισκευή αυτοκινήτων οχημάτων μοτοσυκλετών και ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης	401	288	113	836	529	307	848	538	310
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	386	241	145	1.024	487	537	1.048	506	542
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	279	237	42	459	337	122	482	361	121
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, διαχείρηση ακίνητης περιουσίας	124	74	50	286	165	121	287	161	126
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	203	167	36	298	229	69	290	224	66
Εκπαίδευση	110	49	61	203	77	126	199	77	122
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	33	12	21	59	34	25	56	33	23
Λοιπές υπηρεσίες	121	77	44	325	177	148	305	165	140
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο	273	176	97	457	289	168	435	273	162

Πηγή: ΕΣΥΕ

Πίνακας 36

Οικονομικώς ενεργός πληθυσμός κατά φύλο ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα									
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΟΙΑΣ (ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ)									
Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας και θέση στο επάγγελμα	1991 Πραγματικός πληθυσμός			2001 Πραγματικός πληθυσμός			2001 Μόνιμος πληθυσμός		
	Σύνολο	Αρρενες	Θήλεις	Σύνολο	Αρρενες	Θήλεις	Σύνολο	Αρρενες	Θήλεις
Σύνολο	262	194	68	519	346	173	537	359	178
Γεωργία κτηνοτροφία θήρα και δασοκομία, αλιεία	32	24	8	25	18	7	25	18	7
Ορυχεία και λατομεία	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Μεταποιητικές βιομηχανίες	14	9	5	32	22	10	30	21	9
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος φυσικού αερίου και νερού	1	1	0	5	5	0	5	5	0
Κατασκευές	56	56	0	77	76	1	78	77	1
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο επισκευή αυτοκινήτων οχημάτων μοτοσυκλετών και ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης	31	20	11	49	27	22	54	30	24
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	37	20	17	143	73	70	149	78	71
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	41	37	4	37	34	3	41	36	5
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, διαχείρηση ακίνητης περιουσίας	8	4	4	18	10	8	18	9	9
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	9	4	5	14	8	6	14	9	5
Εκπαίδευση	5	2	3	20	10	10	18	10	8
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	6	1	5	7	3	4	9	3	6
Λοιπές υπηρεσίες	12	9	3	23	17	6	28	20	8
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο	10	7	3	69	43	26	68	43	25

Πηγή: ΕΣΥΕ

Α2.2.1α Δείκτες ευημερίας -ΔΕΊΚΤΕΣ Οικονομικής ευημερίας

Όσον αφορά βασικούς δείκτες ευημερίας, η Περιφέρεια υπερτερεί σημαντικά ως προς την χώρα, εκτός από το ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ υστέρηση παρουσιάζεται στο ποσοστό αστικοποίησης και στον αριθμό IX αυτοκινήτων/1000κατοίκους.. Αντιθέτως ο αριθμός κατοικιών/1000 κατοίκους, η ετήσια κατά κεφαλή κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ο αριθμός IX αυτοκινήτου ανά 1000 κάτ.. και το ποσοστό των αναλφάβητων στον πληθυσμό ηλικίας 10 ετών και άνω είναι πολύ μεγαλύτερα ή θετικότερα από τ΄ αντίστοιχα της Χώρας.

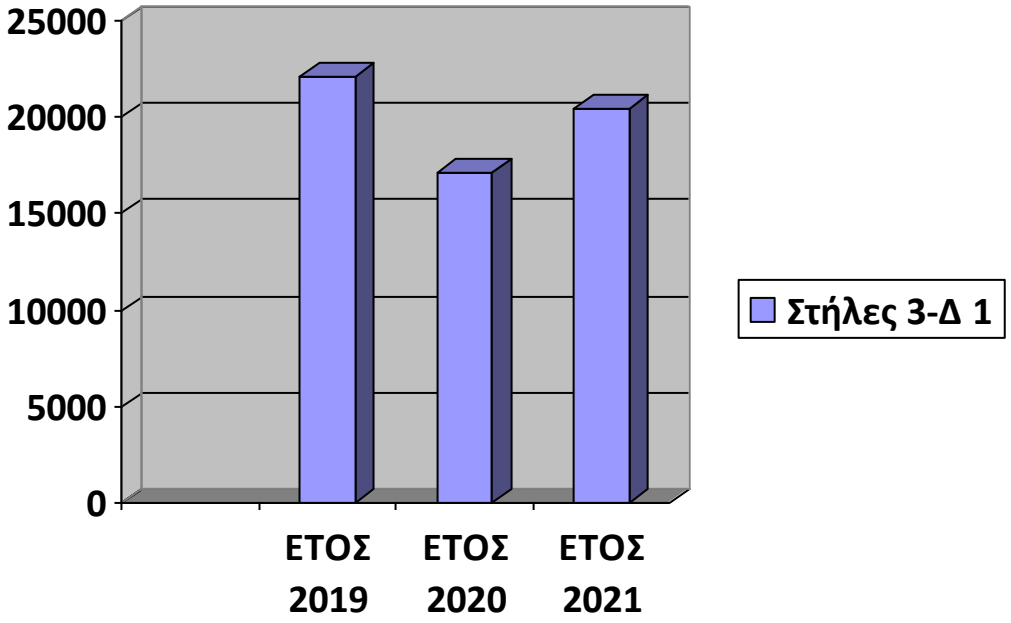
Σε ενδοπεριφερειακό επίπεδο παρατηρούνται διαφοροποιήσεις μεταξύ των δύο πρώην νομών Δωδεκανήσου και Κυκλάδων, με κυριότερες τις εξής: Ο νομός Δωδεκανήσου εμφανίζει υψηλότερες τιμές σε σύγκριση με το νομό Κυκλάδων στους ακόλουθες δείκτες: ποσοστό αστικοποίησης, αριθμός IX αυτοκινήτων/1000κατ., ποσοστό αναλφάβητων αλλά και ποσοστό αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Διερεύνηση Αγοράς εργασίας

1. Εξέλιξη του Α.Ε.Π (Κατά κεφαλή Ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος) Περιφέρειας Ν.Αγαίου 2019-2021

Πίνακας 37. ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΑΕΠ ΠΕΡΙΦ.ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ 2019-2021

Κατά κεφαλή Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ Ν.ΑΙΓΑΙΟΥ	**ΕΤΟΣ 2019**	**ΕΤΟΣ 2020**	**ΕΤΟΣ 2021**
	22.146	**17.158**	**20.419**
Ιδία επεξεργασία			

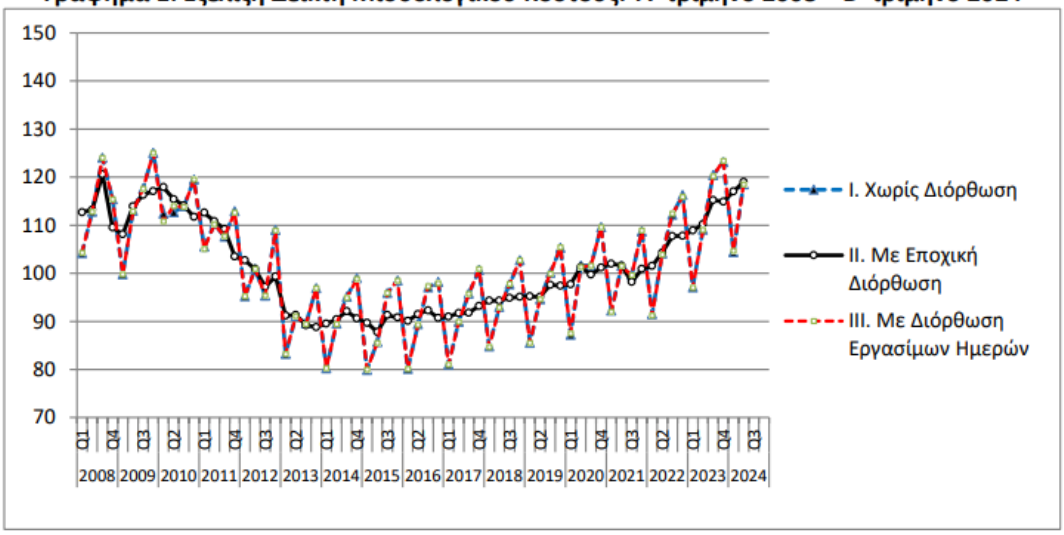

Εικόνα 14

ΠΗΓΗ: ΕΛΣΤΑΤ

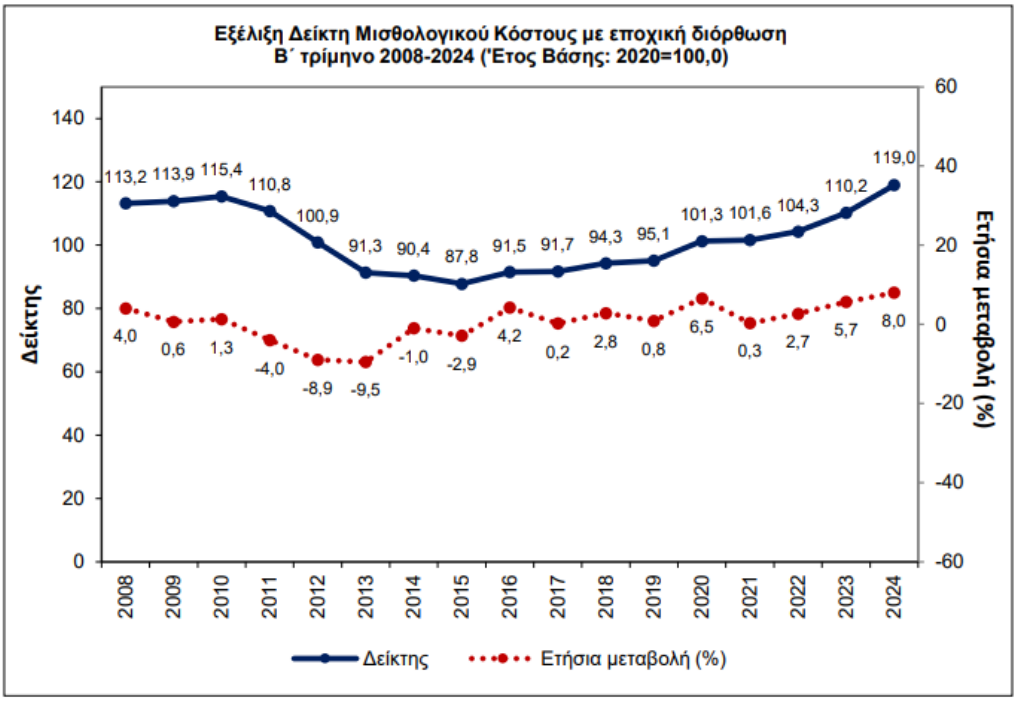
1. Εξέλιξη Δείκτη Μισθολογικού Κόστους Α’ τρίμηνο 2024- Β’τρίμηνο.2024

Γράφημα 1: Εξέλιξη Δείκτη Μισθολογικού Κόστους: Α' τρίμηνο 2008 – Β' τρίμηνο 2024

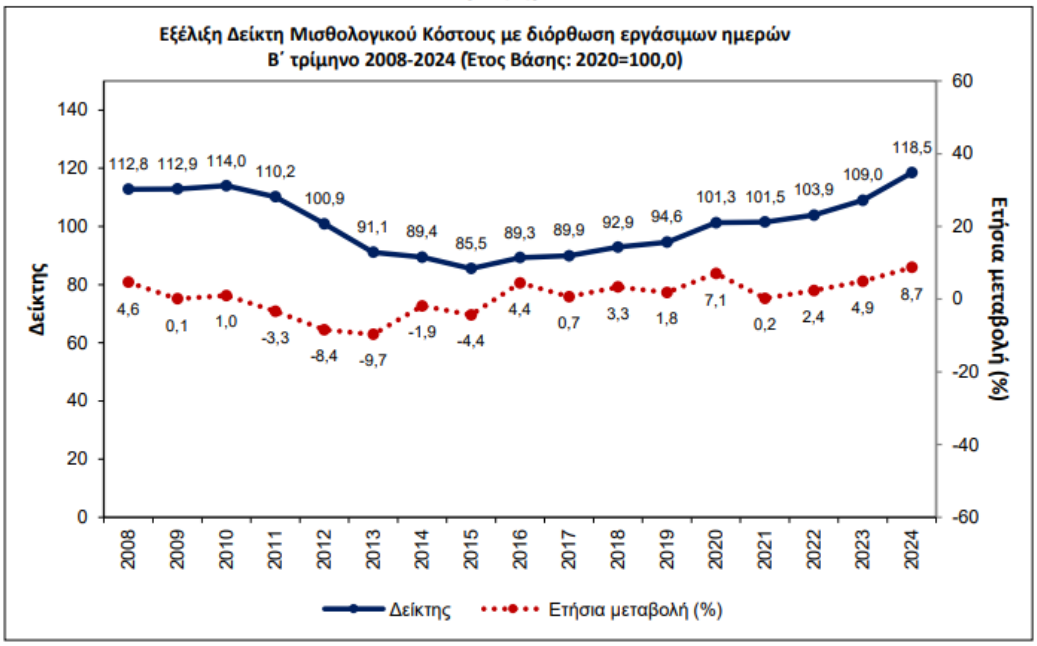

Εικόνα 15

Γράφημα 3

Γράφημα 4

Εικόνα 16

Επεξηγήσεις:

- Ο Δείκτης Μισθολογικού Κόστους του Β΄ τριμήνου 2024, με εποχική διόρθωση αλλά χωρίς διόρθωση ως προς τον αριθμό των εργασίμων ημερών, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του Β΄ τριμήνου 2023, παρουσιάζει αύξηση κατά 8,0% έναντι αύξησης 5,7% κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2023 προς το 2022 (Πίνακας 1, Δείκτης ΙΙ).
- Ο Δείκτης Μισθολογικού Κόστους του Β΄ τριμήνου 2024, με διόρθωση ως προς τον αριθμό των εργασίμων ημερών αλλά χωρίς εποχική διόρθωση, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο Δείκτη του Β΄ τριμήνου 2023, παρουσιάζει αύξηση κατά 8,7% έναντι αύξησης 4,9% κατά την αντίστοιχη σύγκριση του έτους 2023 προς το 2022 (Πίνακας 1, Δείκτης ΙΙΙ).

Ο Δείκτης Μισθολογικού Κόστους στους τομείς Β-Σ της ΣΤΑΚΟΔ 08/NACE Αναθ. 2 είναι τριμηνιαίος δείκτης Laspeyres, με έτος βάσης το 2020 (2020=100,00).

Σκοπός του Δείκτη Μισθολογικού Κόστους

Σκοπός του Δείκτη Μισθολογικού Κόστους είναι η καταγραφή της μεταβολής του ωρομισθίου ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας Β έως Σ της ευρωπαϊκής στατιστικής ταξινόμησης NACE Αναθ.2. Μεθοδολογία Τα στοιχεία για την κατάρτιση του Δείκτη Μισθολογικού Κόστους συλλέγονται με την Έρευνα Κόστους και Κενών Θέσεων Εργασίας η οποία διενεργείται σε τριμηνιαία βάση. Ο πληθυσμός αναφοράς είναι το σύνολο των επιχειρήσεων που απασχολούν τουλάχιστον πέντε (5) μισθωτούς και δραστηριοποιείται στους κλάδους από Β έως Σ της NACE Αναθ.2, με γεωγραφική κάλυψη του συνόλου της Χώρας.

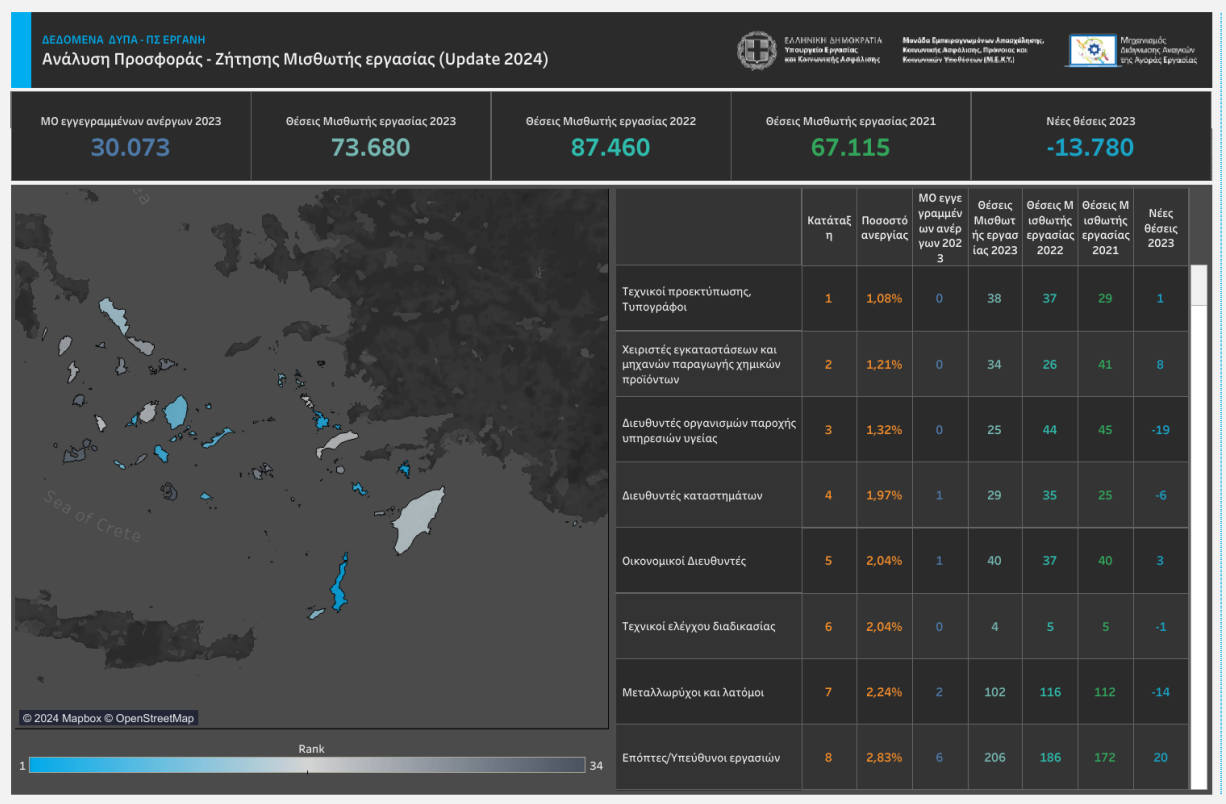
Ο Δείκτης Μισθολογικού Κόστους, για κάθε τομέα της NACE Αναθ.2, υπολογίζεται ως το πηλίκο του ωρομισθίου του εκάστοτε τριμήνου ως προς το μέσο ετήσιο ωρομίσθιο του έτους βάσης 2020. Ως ωρομίσθιο ορίζεται το πηλίκο των ακαθάριστων αμοιβών προς τις πραγματοποιηθείσες ώρες εργασίας. Οι ακαθάριστες αμοιβές περιλαμβάνουν τους μισθούς και τα ημερομίσθια (τακτικές αμοιβές και υπερωρίες), τα επιμίσθια και τις έκτακτες αμοιβές (δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα, επίδομα αδείας και κάθε μορφή bonus που δεν καταβάλλεται τακτικά), καθώς και τις αμοιβές για τις ημέρες που δεν πραγματοποιήθηκε εργασία (π.χ. ημέρες άδειας, αργίας, κύησης, λοχείας, ασθένειας, αποζημιώσεις απόλυσης μέχρι το Δ΄ τρίμηνο του 2012 κ.λπ.).

Α2.2.1.1. Διάρθρωση και Εξέλιξη Απασχόλησης (Απασχόληση και Εγγεγραμμένη Ανεργία στην περιοχή επέμβασης)

Α2.2.1.1α Απασχόληση

Αξιοποιώντας τον Μηχανισμό Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί κανείς να προσεγγίσει το ζήτημα της ανάλυσης της προσφοράς και της ζήτησης της μισθωτής εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, σύμφωνα με τα στοιχεία του Μηχανισμού, το 2023 καταγράφηκε απώλεια νέων θέσεων εργασίας κατά 13.780 θέσεις σε απόλυτους αριθμούς σε σχέση με το προηγούμενο έτος .

Εικόνα 17: Ανάλυση Προσφοράς - Ζήτησης Μισθωτής εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2024

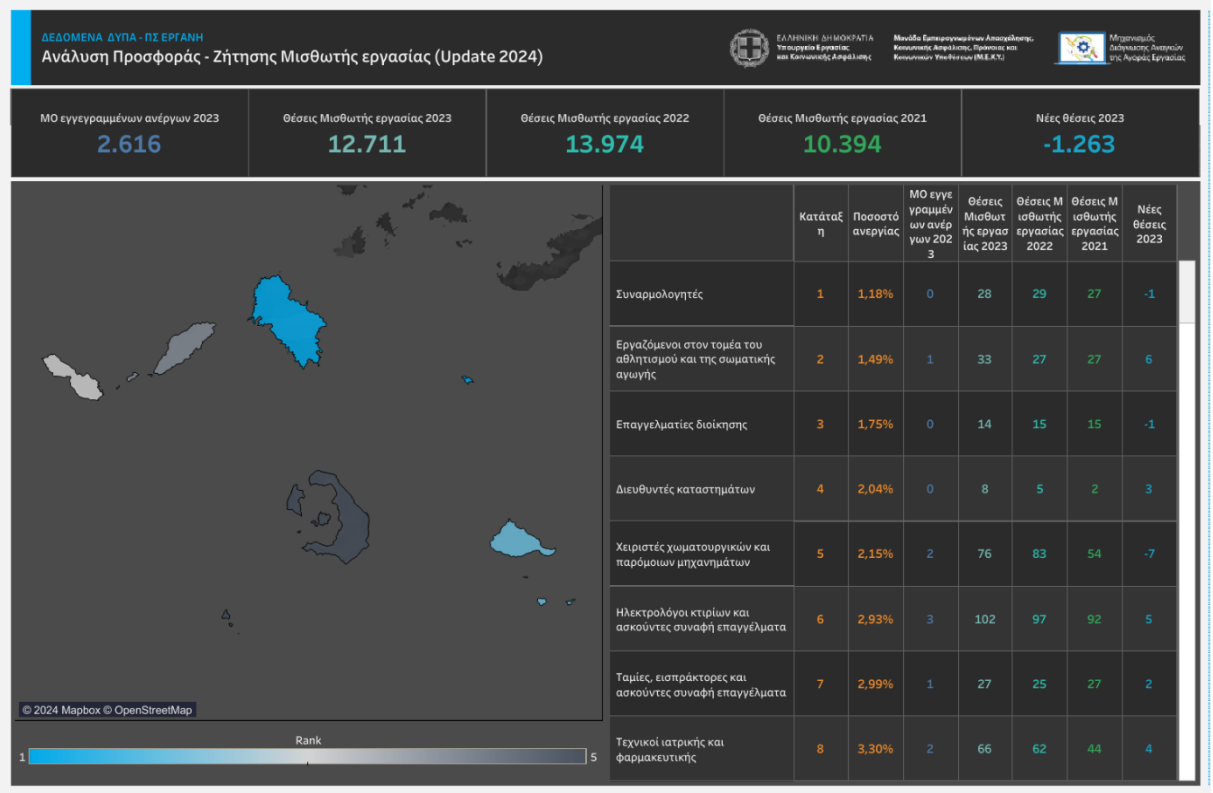

	Κατάταξη	Ποσοστό ανεργίας	ΜΟ εγγεγραμμένων ανέργων 2023	Θέσεις Μισθωτής εργασίας 2023	Θέσεις Μισθωτής εργασίας 2022	Θέσεις Μισθωτής εργασίας 2021	Νέες θέσεις 2023
Τεχνικοί προεκτύπωσης, Τυπογράφοι	1	1,08%	0	38	37	29	1
Χειριστές εγκαταστάσεων και μηχανών παραγωγής χημικών προϊόντων	2	1,21%	0	34	26	41	8
Διευθυντές οργανισμών παροχής υπηρεσιών υγείας	3	1,32%	0	25	44	45	-19
Διευθυντές καταστημάτων	4	1,97%	1	29	35	25	-6
Οικονομικοί Διευθυντές	5	2,04%	1	40	37	40	3
Τεχνικοί ελέγχου διαδικασίας	6	2,04%	0	4	5	5	-1
Μεταλλωρύχοι και λατόμοι	7	2,24%	2	102	116	112	-14
Επόπτες/Υπεύθυνοι εργασιών	8	2,83%	6	206	186	172	20

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Αντίστοιχα, στην Π.Ε. Θήρας το 2023 καταγράφηκε απώλεια νέων θέσεων μισθωτής εργασίας ιδιωτικού δικαίου, σε σχέση με το 2022, της τάξης των 1.263 θέσεων. Ωστόσο, αυτές οι απωλεσθείσες θέσεις εργασίας στην Π.Ε. Θήρας κατά το 2023 αντιστοιχούν περίπου στο 9,2% των συνολικών απωλεσθεισών θέσεων εργασίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου στο ίδιο διάστημα .

Εικόνα 18: Ανάλυση Προσφοράς - Ζήτησης Μισθωτής εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου στην Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, 2024

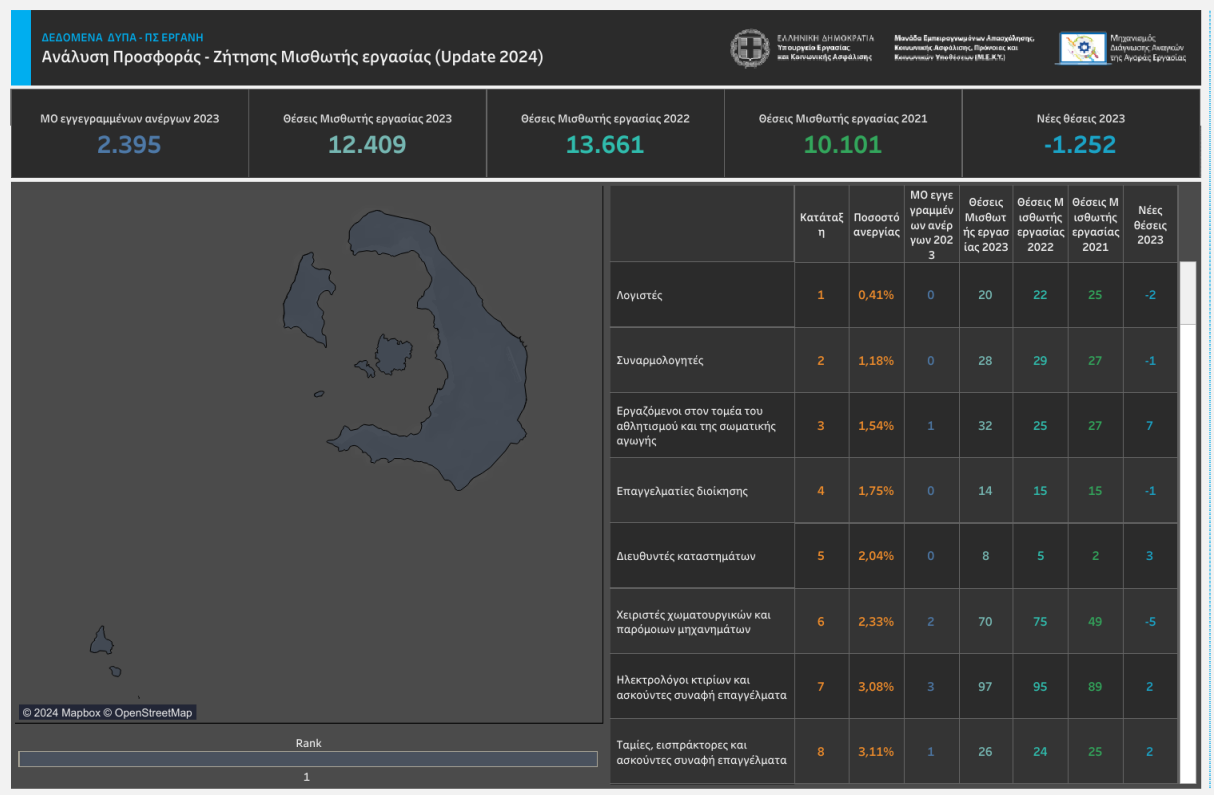
	Κατάταξη	Ποσοστό ανεργίας	ΜΟ εγγεγραμμένων ανέργων 2023	Θέσεις Μισθωτής εργασίας 2023	Θέσεις Μισθωτής εργασίας 2022	Θέσεις Μισθωτής εργασίας 2021	Νέες θέσεις 2023
Συναρμολογητές	1	1,18%	0	28	29	27	-1
Εργαζόμενοι στον τομέα του αθλητισμού και της σωματικής αγωγής	2	1,49%	1	33	27	27	6
Επαγγελματίες διοίκησης	3	1,75%	0	14	15	15	-1
Διευθυντές καταστημάτων	4	2,04%	0	8	5	2	3
Χειριστές χωματουργικών και παρόμοιων μηχανημάτων	5	2,15%	2	76	83	54	-7
Ηλεκτρολόγοι κτιρίων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	6	2,93%	3	102	97	92	5
Ταμίες, εισπράκτορες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	7	2,99%	1	27	25	27	2
Τεχνικοί ιατρικής και φαρμακευτικής	8	3,30%	2	66	62	44	4

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Είναι κρίσιμο δε να καταγραφεί πως από τις 1.263 απολεσθείσες θέσεις εργασίας στην Π.Ε. Θήρας κατά το 2023, οι 1.252 αφορούν στον δήμο Θήρας. Αυτό σημαίνει ότι σχεδόν όλες οι απωλεσθείσες θέσεις εργασίας στην Π.Ε. Θήρας κατά το 2023 αφορούν στον δήμο Θήρας (**Σφάλμα! Το αρχείο προέλευσης της αναφοράς δεν βρέθηκε.**).

Κατά την αξιολόγηση του δυναμισμού της μισθωτής απασχόλησης ιδιωτικού δικαίου, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, κατά το έτος 2023, καταγράφει 73.680 θέσεις εργασίας από τις οποίες οι 58.109 αφορούν σε θέσεις πλήρους απασχόλησης (ποσοστό 78,87% περίπου) και 15.571 μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης (ποσοστό 21,13% περίπου). Σε περιφερειακό επίπεδο το 2023 ιδιαίτερο δυναμισμό παρουσίασαν οι εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες, οι δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, το λιανικό εμπόριο και ειδικά καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού κ.α., ενώ τα επαγγέλματα που ξεχώρισαν ήταν οι τεχνίτες κτιρίων, το βοηθητικό διδακτικό προσωπικό, οι ανειδίκευτοι εργάτες οικοδομών, οι νοσοκόμοι κ.α.

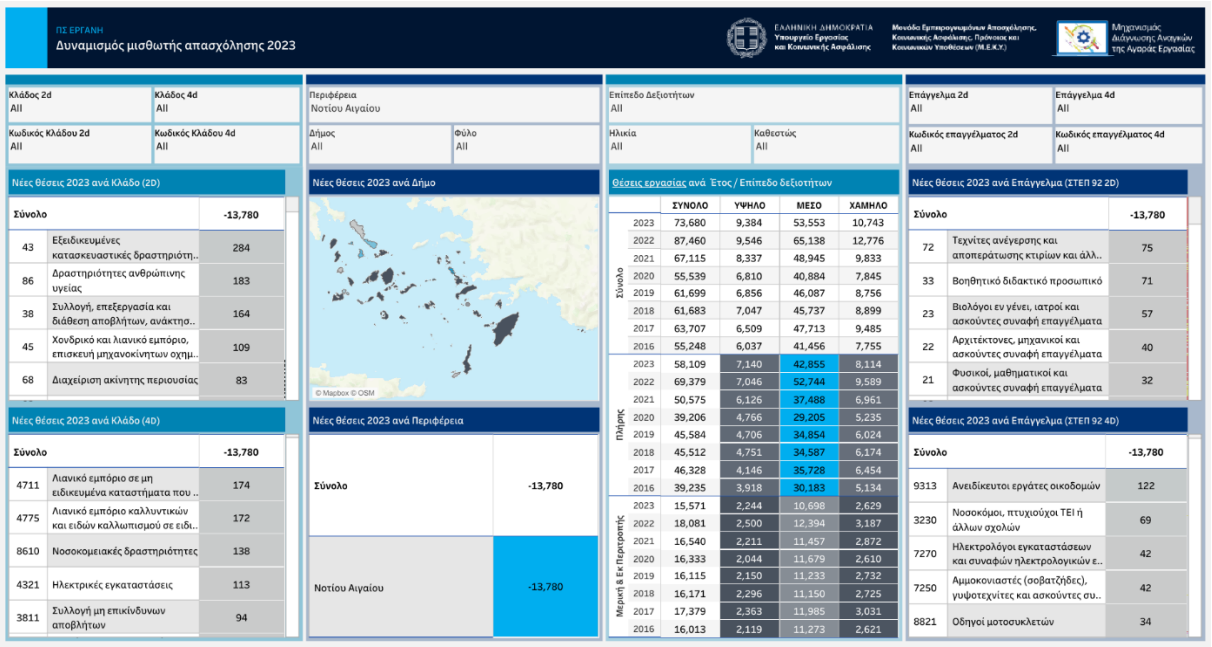
Εικόνα 19: Ανάλυση Προσφοράς - Ζήτησης Μισθωτής εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου στον Δήμο Θήρας, 2024

	Κατάταξη	Ποσοστό ανεργίας	ΜΟ εγγεγραμμένων ανέργων 2023	Θέσεις Μισθωτής εργασίας 2023	Θέσεις Μισθωτής εργασίας 2022	Θέσεις Μισθωτής εργασίας 2021	Νέες Θέσεις 2023
Λογιστές	1	0,41%	0	20	22	25	-2
Συναρμολογητές	2	1,18%	0	28	29	27	-1
Εργαζόμενοι στον τομέα του αθλητισμού και της σωματικής αγωγής	3	1,54%	1	32	25	27	7
Επαγγελματίες διοίκησης	4	1,75%	0	14	15	15	-1
Διευθυντές καταστημάτων	5	2,04%	0	8	5	2	3
Χειριστές χωματουργικών και παρόμοιων μηχανημάτων	6	2,33%	2	70	75	49	-5
Ηλεκτρολόγοι κτιρίων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	7	3,08%	3	97	95	89	2
Ταμίες, εισπράκτορες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	8	3,11%	1	26	24	25	2

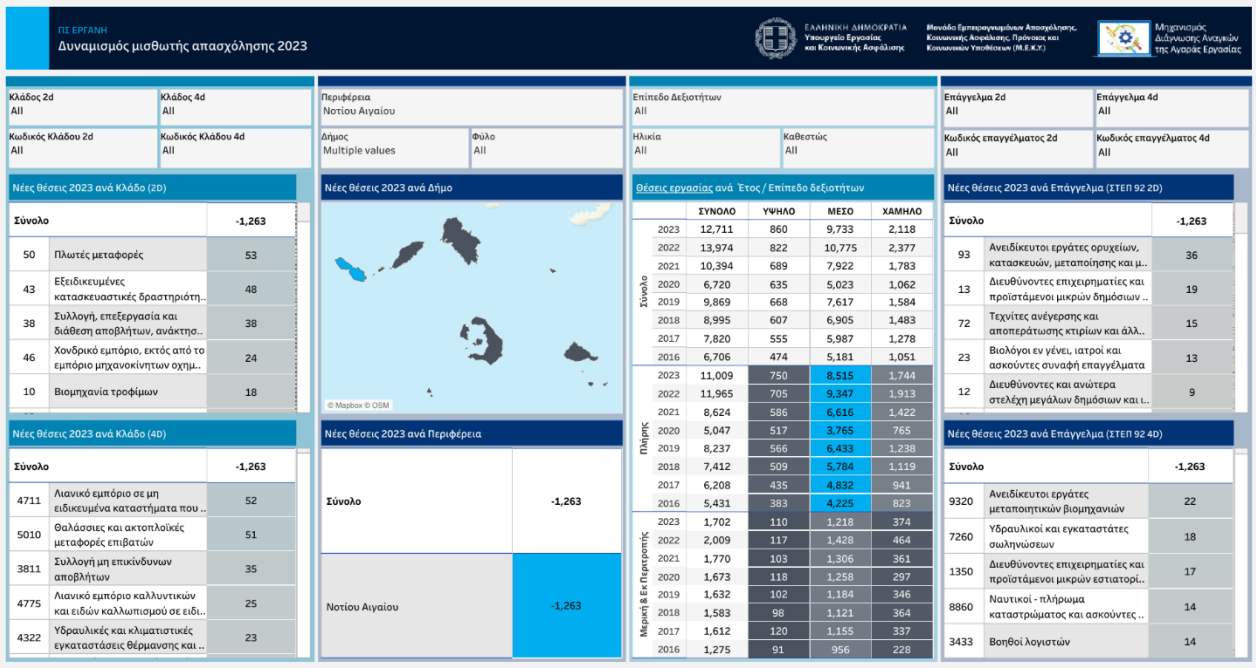
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Εικόνα 20: Δυναμισμός Μισθωτής Απασχόλησης Ιδιωτικού Δικαίου στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2023

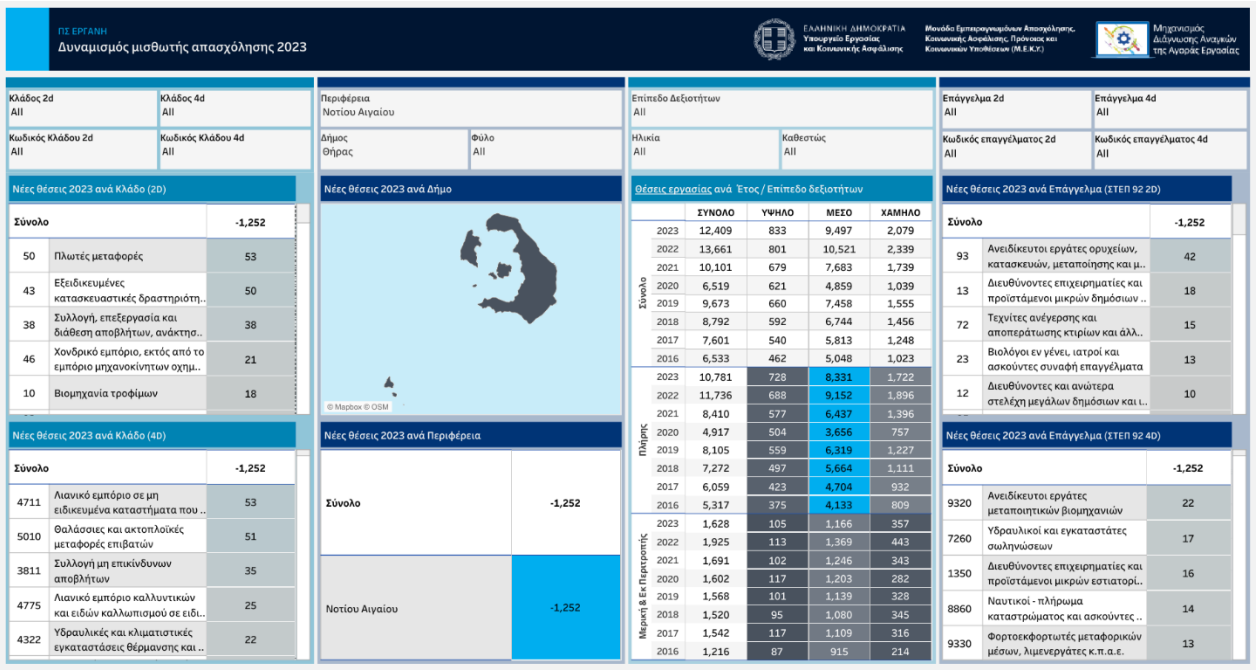
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Εικόνα 21: Δυναμισμός Μισθωτής Απασχόλησης Ιδιωτικού Δικαίου στην Περιφερειακή Ενότητα Θήρας, 2023

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Εικόνα 22: Δυναμισμός Μισθωτής Απασχόλησης Ιδιωτικού Δικαίου στον Δήμο Θήρας, 2023

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Στην Π.Ε. Θήρας ο δυναμισμός της μισθωτής απασχόλησης ιδιωτικού δικαίου έγκειται στο γεγονός ότι το 2023 από τις 12.711 νέες θέσεις εργασίας οι 11.009 αφορούν σε θέσεις πλήρους απασχόλησης (σε ποσοστό 86,61% περίπου), ενώ οι 1.702 θέσεις αφορούν μερική και εκ περιτροπής απασχόληση (ποσοστό 13,39% περίπου). Δυναμικοί κλάδοι στην Π.Ε. αναδείχθηκαν οι πλωτές μεταφορές, οι εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες, το λιανικό εμπόριο, οι θαλάσσιες και οι ακτοπλοϊκές μεταφορές επιβατών κ.α., ενώ τα δυναμικά επαγγέλματα σχετίζονται με τους ανειδίκευτους εργάτες ορυχείων, κατασκευών, μεταποίησης, τους υδραυλικούς, τους ναυτικούς κ.α.. Ο δυναμισμός της μισθωτής απασχόλησης ιδιωτικού δικαίου του δήμου Θήρας είναι πανομοιότυπος με αυτόν της Π.Ε. Θήρας, ωστόσο οι απολεσθείσες νέες θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης κατά το διάστημα 2022-2023 στο δήμο Θήρας είναι περισσότερες από αυτές της μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης.

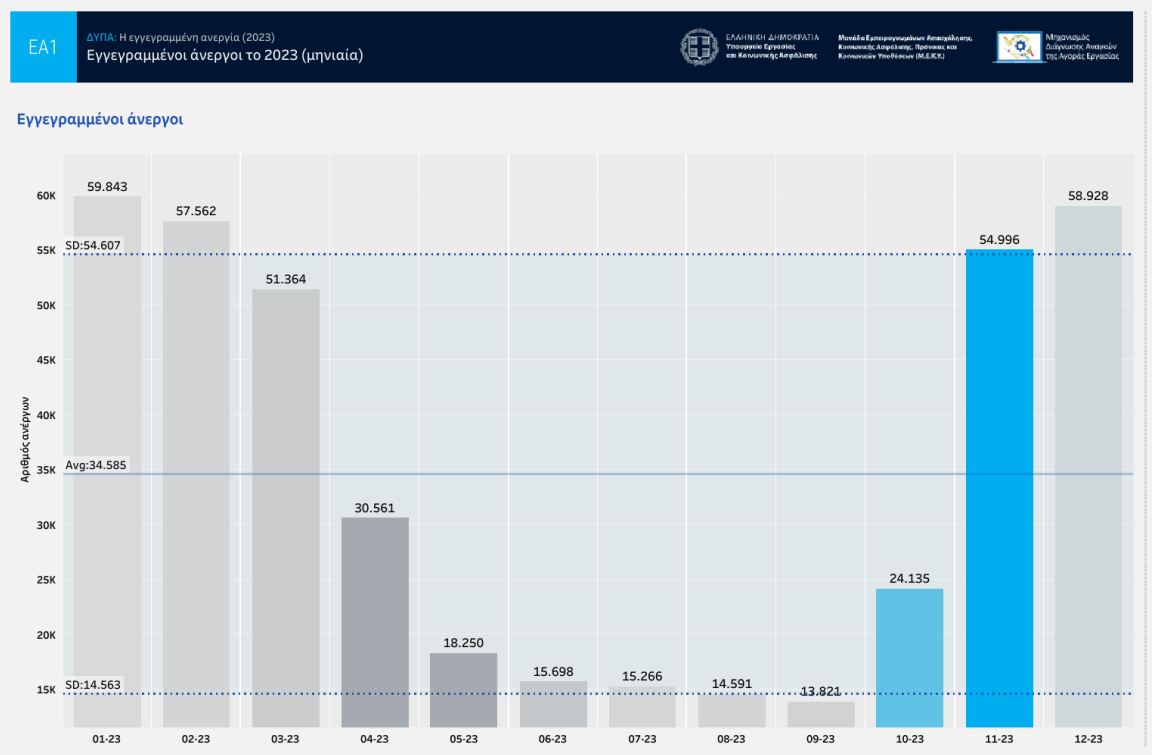
Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης του κ Ι. Σπιλλάνη, «Τουριστικό Παρατηρητήριο Σαντορίνης. Αποτύπωση της κατάστασης της τουριστικής δραστηριότητας και των επιπτώσεων της στον προορισμό, ανάλυση SWOT και εναλλακτικά σενάρια πολιτικής» και ειδικότερα από τα στοιχεία των επιχειρήσεων για την απασχόληση, παρατηρείται ότι ο τουρισμός αποτελεί τη βασική «εξαγωγική» δραστηριότητα του νησιού με ποσοστό απασχόλησης που κυμαίνεται γύρω στο 30%, όταν, ο μέσος όρος της χώρας σε ό, τι αφορά την απασχόληση δεν ξεπερνά το 8% και ο αντίστοιχος της Περιφέρειας το 23%.

Δεύτερος κλάδος σε σπουδαιότητα σε ό,τι αφορά την απασχόληση, αλλά πρώτος σε τζίρο, είναι αυτός του λιανικού και χονδρικού εμπορίου, που συνδέεται έμμεσα με τον τουρισμό, αφού αποτελεί βασικό προμηθευτή άλλων τουριστικών επιχειρήσεων, αλλά και άμεσα τους παραθεριστές.

Τρίτος σημαντικός παραγωγικός κλάδος είναι αυτός των κατασκευών στον οποίο η απασχόληση ξεπερνά το 10%, υψηλότερη από το μ.ό.. της χώρας. Τέταρτος κλάδος που φαίνεται να υπερεκπροσωπείται στη Σαντορίνη, σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα, είναι αυτός των μεταφορών, ενώ αντίθετα, σε ό,τι αφορά τη γεωργία και τη μεταποίηση, παρά τη σημαντική παρουσία των κλάδων της αμπελοκαλλιέργειας και της οινοποιίας – η συνολική απασχόληση είναι ιδιαίτερα χαμηλή (Σπιλάνης, 2017).

Α2.2.1.1β. Εγγεγραμμένη Ανεργία

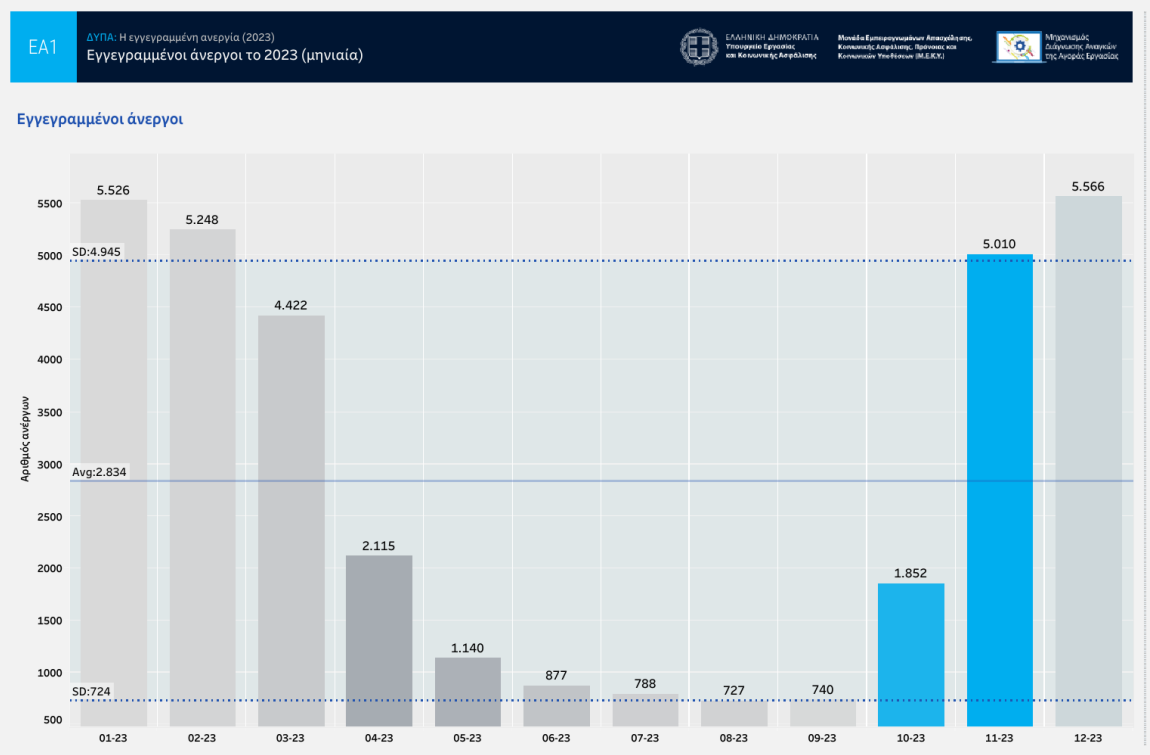
Εικόνα 23: Μηνιαία Εγγεγραμμένη Ανεργία στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2023

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Ο Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας προσεγγίζει και μελετά την εγγεγραμμένη ανεργία σε μηνιαίο επίπεδο για το έτος 2023. Συγκεκριμένα, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου καταγράφει τη μικρότερη εγγεγραμμένη ανεργία κατά τους μήνες Απρίλιο έως και Οκτώβριο, όπου αναπτύσσεται κατά κάποιον τρόπο σε μεγάλο βαθμό η τουριστική περίοδο στο Νότιο Αιγαίο, ενώ τους μήνες Ιανουάριο – Απρίλιο και Νοέμβριο έως και Δεκέμβριο καταγράφει τη μεγαλύτερη ανεργία.

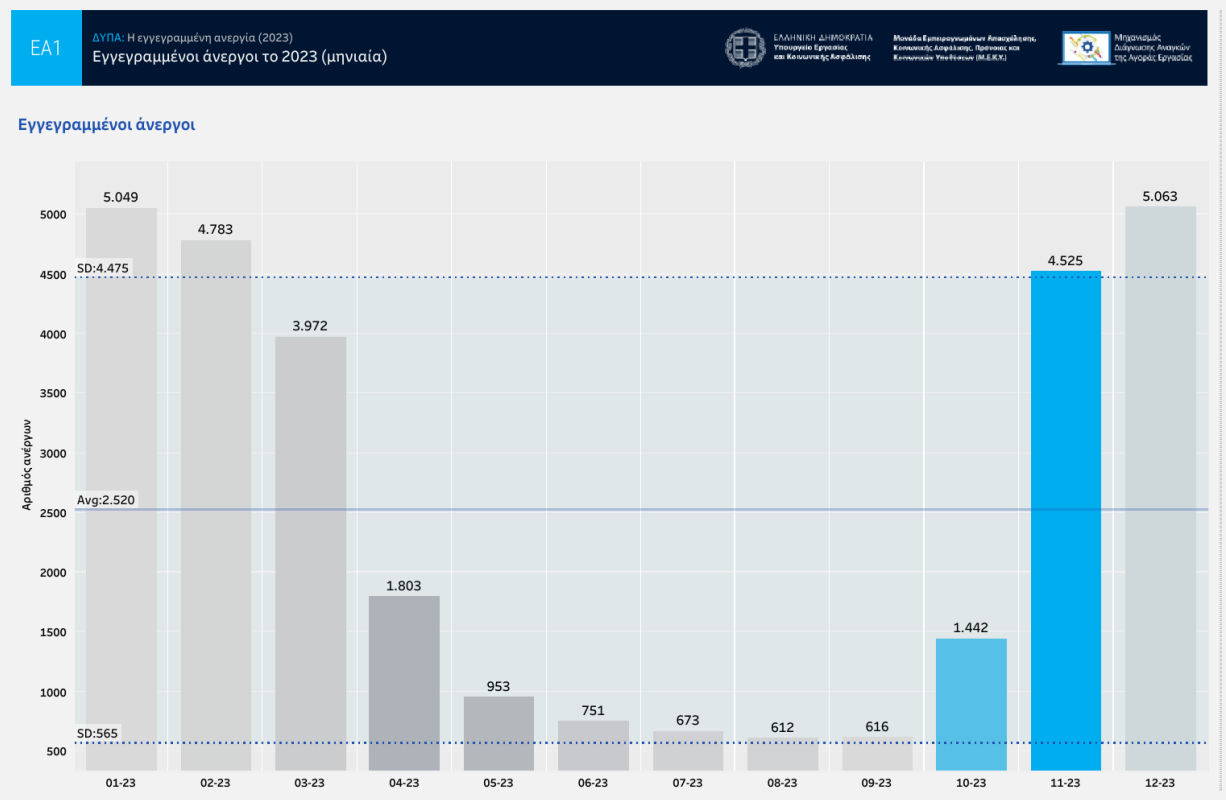
Εικόνα 24: Μηνιαία Εγγεγραμμένη Ανεργία στην Περιφερειακή Ενότητα Θήρας, 2023

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Σύμφωνα, επίσης με τον Μηχανισμό Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας, η Π.Ε. Θήρας παρουσιάζει αντίστοιχη εικόνα, ως προς την εγγεγραμμένη ανεργία, με αυτή που υφίσταται σε περιφερειακό επίπεδο. Ωστόσο, η εγγεγραμμένη ανεργία στην Π.Ε. Θήρας αντιπροσωπεύει περίπου το 9,5% της συνολικής ανεργίας της Περιφέρειας. Σχεδόν πανομοιότυπη κατάσταση επικρατεί και στα ποσοτικά χαρακτηριστικά της εγγεγραμμένης ανεργίας του δήμου Θήρας .

Εικόνα 25: Μηνιαία Εγγεγραμμένη Ανεργία στον Δήμο Θήρας, 2023

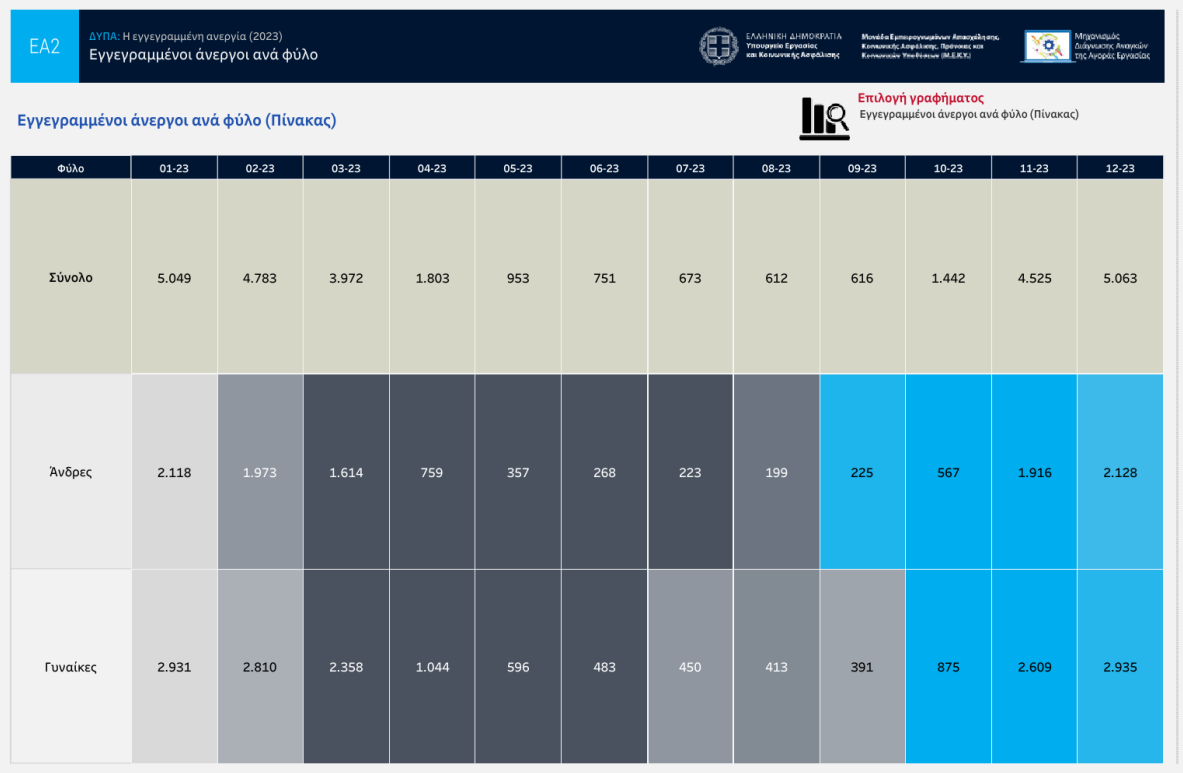
Πηγή: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Αναλυτικότερα, στο δήμο Θήρας η εγγεγραμμένη ανεργία το μήνα Δεκέμβριο 2023, μήνας που καταγράφηκε και η υψηλότερη ανεργία στο δήμο μέσα στο έτος, πλήττει περισσότερο τις γυναίκες (περίπου 58% του συνόλου των ανέργων στο δήμο, την ηλικιακή κατηγορία 35-44 ετών (περίπου 26,9% του συνόλου των ανέργων στο δήμο) και συνολικά την παραγωγική ηλικιακή κατηγορία 25-54 ετών (περίπου 73,51% του συνόλου των ανέργων στο δήμο .

Επίσης, περίπου το 43,63% του συνόλου των ανέργων στο δήμο είναι απόφοιτοι Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ το 29% περίπου είναι απόφοιτοι Πρωτοβάθμιας και Υποχρεωτικής εκπαίδευσης .

Τέλος, η ανεργία στο δήμο Θήρας πλήττει κυρίως τους ανειδίκευτους εργάτες, χειρώνακτες, μικροεπαγγελματίες και τους εργαζόμενους στην παροχή υπηρεσιών και τους πωλητές .

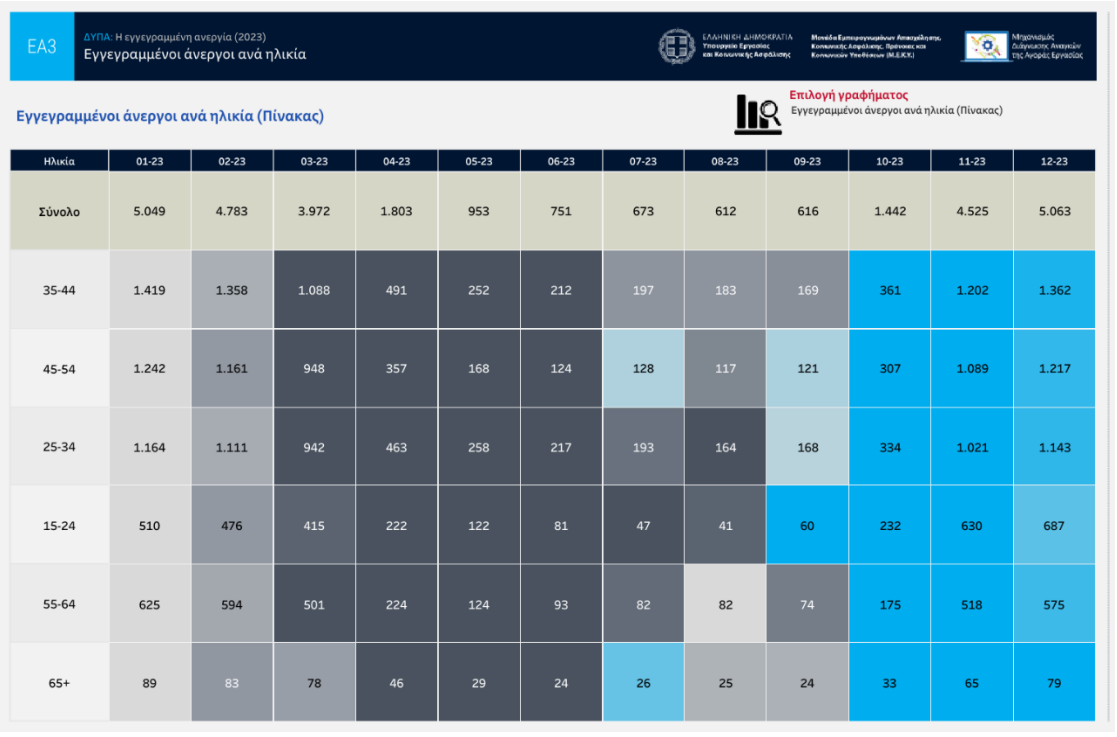
Εικόνα 26: Μηνιαία Εγγεγραμμένη Ανεργία ανά φύλο στον Δήμο Θήρας, 2023

Φύλο	01-23	02-23	03-23	04-23	05-23	06-23	07-23	08-23	09-23	10-23	11-23	12-23
Σύνολο	5.049	4.783	3.972	1.803	953	751	673	612	616	1.442	4.525	5.063
Άνδρες	2.118	1.973	1.614	759	357	268	223	199	225	567	1.916	2.128
Γυναίκες	2.931	2.810	2.358	1.044	596	483	450	413	391	875	2.609	2.935

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

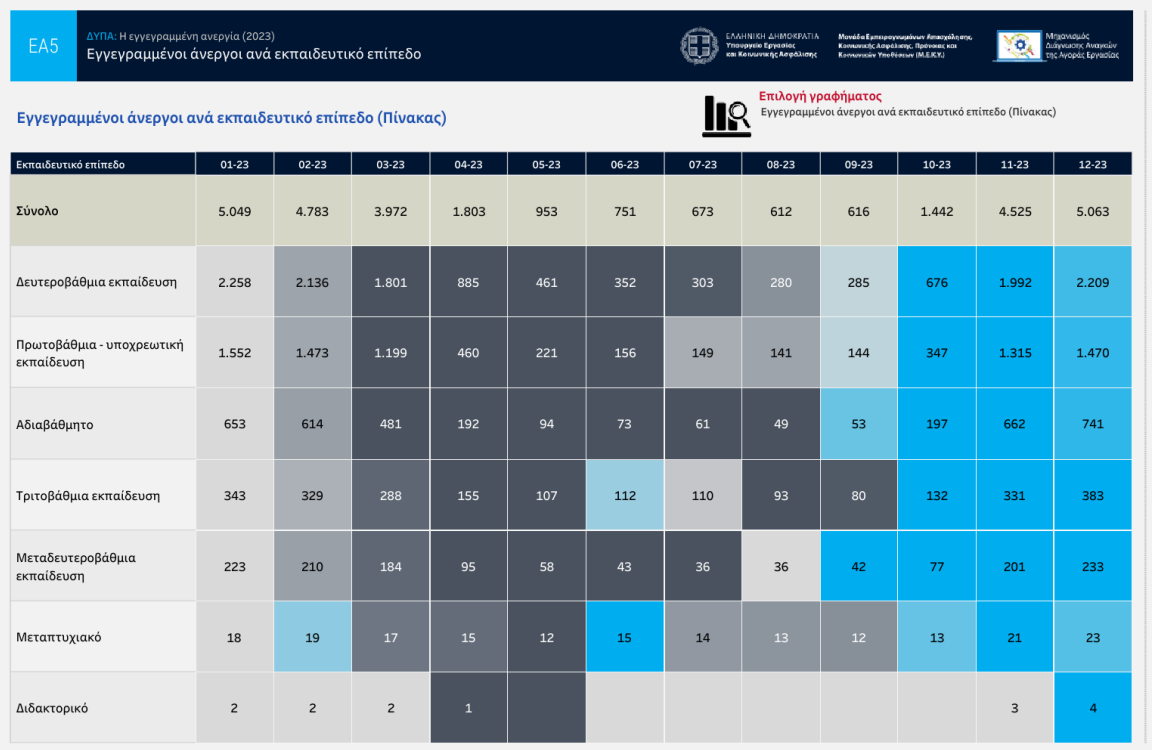
Εικόνα 27: Μηνιαία Εγγεγραμμένη Ανεργία ανά ηλικιακή κατηγορία στον Δήμο Θήρας, 2023

Ηλικία	01-23	02-23	03-23	04-23	05-23	06-23	07-23	08-23	09-23	10-23	11-23	12-23
Σύνολο	5.049	4.783	3.972	1.803	953	751	673	612	616	1.442	4.525	5.063
35-44	1.419	1.358	1.088	491	252	212	197	183	169	361	1.202	1.362
45-54	1.242	1.161	948	357	168	124	128	117	121	307	1.089	1.217
25-34	1.164	1.111	942	463	258	217	193	164	168	334	1.021	1.143
15-24	510	476	415	222	122	81	47	41	60	232	630	687
55-64	625	594	501	224	124	93	82	82	74	175	518	575
65+	89	83	78	46	29	24	26	25	24	33	65	79

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

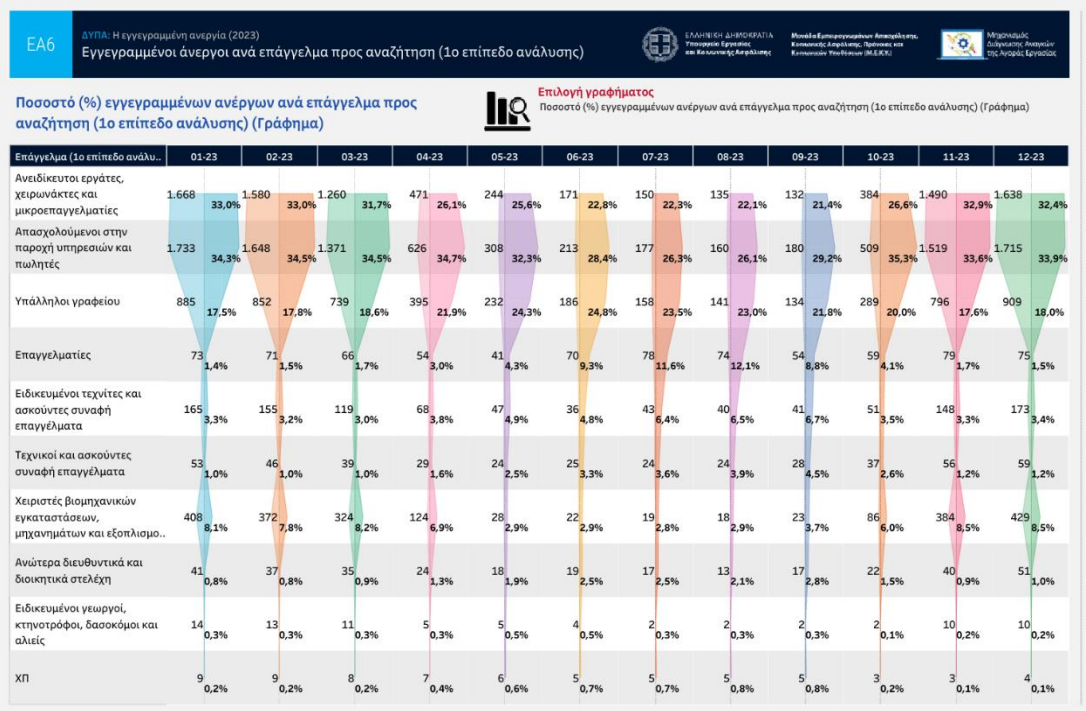
Εικόνα 28: Μηνιαία Εγγεγραμμένη Ανεργία ανά εκπαιδευτικό επίπεδο στον Δήμο Θήρας, 2023

Εκπαιδευτικό επίπεδο	01-23	02-23	03-23	04-23	05-23	06-23	07-23	08-23	09-23	10-23	11-23	12-23
Σύνολο	5.049	4.783	3.972	1.803	953	751	673	612	616	1.442	4.525	5.063
Δευτεροβάθμια εκπαίδευση	2.258	2.136	1.801	885	461	352	303	280	285	676	1.992	2.209
Πρωτοβάθμια - υποχρεωτική εκπαίδευση	1.552	1.473	1.199	460	221	156	149	141	144	347	1.315	1.470
Αδιαβάθμητο	653	614	481	192	94	73	61	49	53	197	662	741
Τριτοβάθμια εκπαίδευση	343	329	288	155	107	112	110	93	80	132	331	383
Μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση	223	210	184	95	58	43	36	36	42	77	201	233
Μεταπτυχιακό	18	19	17	15	12	15	14	13	12	13	21	23
Διδακτορικό	2	2	2	1							3	4

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Εικόνα 29: Μηνιαία Εγγεγραμμένη Ανεργία ανά επάγγελμα στον Δήμο Θήρας, 2023

Επάγγελμα (1ο επίπεδο ανάλυ..	01-23	02-23	03-23	04-23	05-23	06-23	07-23	08-23	09-23	10-23	11-23	12-23
Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρωνάκτες και μικροεπαγγελματίες	1.668 33,0%	1.580 33,0%	1.260 31,7%	471 26,1%	244 25,6%	171 22,8%	150 22,3%	135 22,1%	132 21,4%	384 26,6%	1.490 32,9%	1.638 32,4%
Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές	1.733 34,3%	1.648 34,5%	1.371 34,5%	626 34,7%	308 32,3%	213 28,4%	177 26,3%	160 26,1%	180 29,2%	509 35,3%	1.519 33,6%	1.715 33,9%
Υπάλληλοι γραφείου	885 17,5%	852 17,8%	739 18,6%	395 21,9%	232 24,3%	186 24,8%	158 23,5%	141 23,0%	134 21,8%	289 20,0%	796 17,6%	909 18,0%
Επαγγελματίες	73 1,4%	71 1,5%	66 1,7%	54 3,0%	41 4,3%	70 9,3%	78 11,6%	74 12,1%	54 8,8%	59 4,1%	79 1,7%	75 1,5%
Ειδικευμένοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	165 3,3%	155 3,2%	119 3,0%	68 3,8%	47 4,9%	36 4,8%	43 6,4%	40 6,5%	41 6,7%	51 3,5%	148 3,3%	173 3,4%
Τεχνικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	53 1,0%	46 1,0%	39 1,0%	29 1,6%	24 2,5%	25 3,3%	24 3,6%	24 3,9%	28 4,5%	37 2,6%	56 1,2%	59 1,2%
Χειριστές βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμο..	408 8,1%	372 7,8%	324 8,2%	124 6,9%	28 2,9%	22 2,9%	19 2,8%	18 2,9%	23 3,7%	86 6,0%	384 8,5%	429 8,5%
Ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη	41 0,8%	37 0,8%	35 0,9%	24 1,3%	18 1,9%	19 2,5%	17 2,5%	13 2,1%	17 2,8%	22 1,5%	40 0,9%	51 1,0%
Ειδικευμένοι γεωργοί, κτηνοτρόφοι, δασοκόμοι και αλιείς	14 0,3%	13 0,3%	11 0,3%	5 0,3%	5 0,5%	4 0,5%	2 0,3%	2 0,3%	2 0,3%	2 0,1%	10 0,2%	10 0,2%
ΧΠ	9 0,2%	9 0,2%	8 0,2%	7 0,4%	6 0,6%	5 0,7%	5 0,7%	5 0,8%	5 0,8%	3 0,2%	3 0,1%	4 0,1%

Πηγή: Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Α2.2.2 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ(ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟΥΣ Η ΟΜΑΔΕΣ ΚΛΑΔΩΝ)

Γενική περιγραφή

Σε ένα νησί που παράγει αγροτικά προϊόντα δεν είναι δυνατόν να απουσιάζουν εργοστάσια μεταποίησης και βιοτεχνίες. Δυστυχώς, τα περισσότερα εργοστάσια τοματοποιίας και βιοτεχνίας βάμβακα είναι είτε κλειστά είτε έρημα είτε κατεστραμμένα, όπως οι ανεμόμυλοι. Η μόνη βιοτεχνία που ανθίζει στην περιοχή είναι τα οινοποιία που παράγουν και εξάγουν κρασί, καθώς και τοπικά προϊόντα.

Η παραγωγή τοματοπολτού σε συνδυασμό με την παραγωγή κρασιού ήταν η βάση της οικονομίας από το 1925-1970. Αρχικά, η παραγωγή γινόταν από οικογενειακές βιοτεχνίες. Αργότερα, δημιουργήθηκαν τα εργοστάσια τα οποία αποτελούν ενδιαφέρον δείγμα βιοτεχνικής αρχιτεκτονικής, καθώς ήταν συνδεδεμένα με το τοπίο της περιοχής.

Τα επόμενα εργοστάσια που εντοπίζονται στο νησί είναι τα πλεκτήρια βάμβακα. Ο «θηραϊκός βάμβαξ» ήταν μοναδικός στην Ελλάδα. Το φυτό ήταν χαμηλό και το βαμβάκι ερυθρωπό σαν το μετάξι. Από αυτό κατασκεύαζαν υφάσματα και τις περίφημες Σαντορινιές κάλτσες. Το πρώτο κλωστήριο ιδρύθηκε το 1887 στην Μεσσαριά.

Απομεινάρια ανεμόμυλων εντοπίζουμε στον Πύργο, στο λόφο του Εμπορείου, στη Οία, στο Ακρωτήρι και στο Ημεροβίγλι. Αν και κατά την τουρκοκρατία υπήρχαν 70 ανεμόμυλοι, ελάχιστοι σώζονται σήμερα. Η αρχιτεκτονική τους ακολουθούσε το γενικότερο στοιχείο της περιοχής και διέθεταν θόλους. Επίσης, ακολουθούσαν την πολεοδόμηση που εντοπίζεται στο νησί, καθώς κάθε ανεμόμυλος ήταν ένα συγκρότημα με φούρνους, κατοικία, αποθηκευτικό χώρο, ζυμωτήριο και χώρο για τα ζώα. Όλα αυτά βρίσκονταν κάτω από τον μύλο, άλλα ήταν στην επιφάνεια και άλλα ήταν υπόσκαφα ανάλογα με το ανάγλυφο της περιοχής.

Μέρος του τοπίου, παρότι προκαλούν όχληση πλέον και μπορούν να αξιοποιηθούν διαφορετικά, αποτελούν και τα ορυχεία. Η θηραϊκή γη αποτελεί σπουδαίο οικοδομικό υλικό. Ορυχεία εντοπίζονται στην Οία, στα Φηρά, στο Μεγαλοχώρι, στο Ακρωτήρι και στην Θηρασιά. Στην Καλντέρα εύκολα αναγνωρίσιμες είναι οι σκάλες μεταφόρτωσής τους (Santorini, 2015).

Τέλος, οι μόνες μεταποιητικές βιοτεχνίες που υπάρχουν σήμερα είναι τα οινοποιία όπου χωροθετούνται σε ποικίλα μέρη του νησιού. Τα περισσότερα από αυτά διατηρούν τις παραδόσεις της τοπικής οινοποιητικής, όπως παλαίωση σε ξύλινα βαρέλια, αλλά και η αρχιτεκτονική τους ακολούθησε την τοπική αρχιτεκτονική της Σαντορίνης. Επίσης, κάποια από αυτά διατηρούν τις παραδοσιακές «κάναβες» για την αποθήκευση των βαρελιών με το κρασί ή για την παραγωγή ρακής/σούμας ή επιπλέον και άλλες δραστηριότητες, όπως παραγωγή ξυδιού, γλυκού ή ντοματοπολτού. Σε πολλά από αυτά, λειτουργούν στους

χώρους τους μουσεία τα οποία παρουσιάζουν την ιστορία του νησιού και του κρασιού, αλλά και τον παραδοσιακό τρόπο παραγωγής οίνου (Santorini, 2015).

Α2.2.2.1α Πρωτογενής Τομέας

Σύμφωνα με το υπό έγκριση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, αποτελεί κοινά αποδεκτή διαπίστωση ότι οι αγροτικές δραστηριότητες υπήρξαν ο θεμέλιος λίθος για την ανάπτυξη και διατήρηση των νησιωτικών κοινοτήτων.

Η σπουδαιότητα του αγροτικού χώρου στην οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανάπτυξη των νησιών του Νοτίου Αιγαίου, παρά τις εμφανιζόμενες τάσεις συρρίκνωσης του τομέα και παρά την ανυπαρξία γεωργικών "ζωνών" περιφερειακής σημασίας λόγω της πολυδιάσπασης και της κλίμακας του χερσαίου χώρου, είναι δεδομένη. Η τρέχουσα δυσμενής οικονομική συγκυρία μπορεί να αποτελέσει το έναυσμα για επαναδραστηριοποίηση στις αγροτικές δραστηριότητες, αξιοποιώντας παράλληλα τις τάσεις νέων αγροδιατροφικών προτύπων και τις δυνατότητες διασύνδεσης με τη μεταποίηση και τον τουρισμό.

Ήδη το θεσμοθετημένο ΠΠΧΣΑΑ, αναφερόταν στο πλαίσιο της εφαρμογής της AGENDA 2000 για την ανάπτυξη του αγροτικού χώρου και της αναμόρφωσης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής που προδιέγραφαν την προοπτική μιας υπαίθρου πολυτομεακών πολιτικών και πολλαπλών, όχι μόνο γεωργικών, χρήσεων, ενώ παράλληλα η γεωργία εξακολουθεί να ασκεί σημαντική επιρροή στο αγροτικό περιβάλλον.

Θεωρώντας ως δεδομένη τη σημασία της περιοχής του Νοτίου Αιγαίου ως πόλου – τροφοδότη ποιοτικών αγροδιατροφικών προϊόντων και υποδοχέα νέων καινοτόμων δραστηριοτήτων στον αγροτικό χώρο και το θαλάσσιο σύστημα, προωθείται η προοπτική μιας πολυλειτουργικής υπαίθρου, λαμβάνοντας υπόψη και αξιοποιώντας τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά (φυσικογεωγραφικά, διαρθρωτικά) των οντοτήτων που απαρτίζουν την Περιφέρεια.

Θεμελιώδη αρχή στην προσέγγιση της χωρικής διάστασης του πρωτογενή τομέα συνιστά η διαφύλαξη των φυσικών υποδοχέων.

Οι βασικές επιλογές χωροταξικής πολιτικής διαρθρώνονται γύρω από πέντε άξονες:

- Διαφύλαξη και ολοκληρωμένη διαχείριση αγροτικού και θαλάσσιου χώρου
- Υποστηρικτικές δομές και υποδομές
- Αύξηση προστιθέμενης αξίας
- Κατάρτιση αγροτών
- Πιστοποίηση

Όπως τονίστηκε και από το ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου, η γεωργία, η κτηνοτροφία και η αλιεία αποτελούν παραδοσιακούς κλάδους οικονομικής δραστηριότητας για την Περιφέρεια.

Αν εξαιρεθούν ορισμένες πεδινές περιοχές των μεγάλων νησιών (Ρόδος, Κως, Νάξος κ.λπ..), η γονιμότητα της γεωργικής γης θεωρείται χαμηλή. Ένα μεγάλο μέρος των καλλιεργειών αναπτύσσεται στις μικρές κοιλάδες των νησιών και σε τμήματα των πλαγιών ενώ οι αρδευόμενες εκτάσεις αποτελούν μικρό ποσοστό των καλλιεργούμενων. Για το έτος 2007, στη Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου μόλις το 19,8% από τη συνολική χρησιμοποιούμενη γεωργική γη χαρακτηρίστηκε ως αρδευόμενη έναντι του 56% της χώρας, ενώ οι αρδευθείσες εκτάσεις είναι ακόμη λιγότερες.

Οι κυριότερες αγροτικές περιοχές βρίσκονται στα νησιά Άνδρος, Τήνος, Θήρα, Νάξος, Πάρος, Κάλυμνος, Κως, Ρόδος. Όσον αφορά τη φυτική παραγωγή, έντονη είναι η παρουσία των ετήσιων καλλιεργειών, των σιτηρών για καρπό, καθώς και ορισμένων λαχανικών και οπωροκηπευτικών. Στην ομάδα των μόνιμων φυτειών το οικονομικό ενδιαφέρον επικεντρώνεται στα οινοστάφυλλα, τα εσπεριδοειδή και τους ελαιώνες.

Η μορφολογία των νησιών της Περιφέρειας (ορεινό με λίγες πεδινές εκτάσεις), το ξηροθερμικό κλίμα με την παράλληλη έλλειψη νερού και η χαμηλή γονιμότητα της γεωργική γης, με εξαίρεση ορισμένες πεδινές περιοχές των μεγάλων νησιών (Ρόδος, Κως, Νάξος), μειώνουν την ανταγωνιστικότητά της, απέχοντας από το μέσο επίπεδο της χώρας.

Ο μεγάλος αριθμός μικρών σε μέγεθος εκμεταλλεύσεων, ο πολυτεμαχισμός, ο ανταγωνισμός, το πρόβλημα της υφαλμύρωσης αλλά και το κόστος λειτουργίας, δεν βοηθούν στην ανάπτυξη του αγροτικού κλάδου, παρά τις σημαντικές προοπτικές και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που συγκεντρώνει.

Ο κλάδος της αλιείας είναι ιδιαίτερα σημαντικός, η παραγωγή του οποίου απολαμβάνει προτίμησης στην εγχώρια αγορά και έχει καταλάβει καλή θέση στις εξαγωγικές αγορές.

Σύμφωνα με στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ο Νομός Δωδεκανήσου, για το έτος 2009, συμμετείχε κατά 1,66% στη ποσότητα Αλιευμάτων κατά περιοχές Αλιείας, ενώ ο Νομός Κυκλάδων κατά 7,51%. Σε επίπεδο περιφέρειας, η πλειονότητα των αλιευμάτων προέρχεται από το Νομό Κυκλάδων (81,92%), ενώ σε επίπεδο χώρας η περιφέρεια συμμετέχει κατά 12,8% για το ίδιο έτος.

Η κτηνοτροφία αποτελεί τον πρώτο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας για τον πρωτογενή τομέα, με εντονότερη την παρουσία του στο Νομό Κυκλάδων.

Σε επίπεδο Περιφέρειας, οι εκμεταλλεύσεις που αφορούν τα αυγοειδή, τους χοίρους, τα ιπποειδή και τις κυψέλες μελισσών, εμφανίζουν περισσότερο ενδιαφέρον από άλλες εκμεταλλεύσεις. Οι σημαντικότερες κτηνοτροφικές περιοχές εντοπίζονται στην Αμοργό, Άνδρο, Κύθνο, Νάξο, Τήνο, Κάσο, Κάρπαθο και Κω.

Α2.2.2.1β.Δευτερογενής Τομέας

Η αδυναμία εκμετάλλευσης οικονομιών κλίμακας υπήρξε πάντα ο βασικός ανασταλτικός παράγοντας στην ανάπτυξη του δευτερογενή τομέα παραγωγής της Περιφέρειας του Νοτίου Αιγαίου.

Το μικρό μέγεθος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, το οποίο αποτελεί και την πλειοψηφία των επιχειρήσεων, δεν επιτρέπει την αξιοποίηση προγραμμάτων για την εφαρμογή επενδυτικών σχεδίων που κατ' ουσία αναφέρονται σε πολύ μεγαλύτερα μεγέθη επιχειρήσεων.

Η δραστηριότητα των περισσότερων μεταποιητικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων εντοπίζεται στα προϊόντα που σχετίζονται με την τοπική παράδοση και τον πρωτογενή τομέα και αφορούν μια μικρή και περιορισμένη αγορά. Η μεταποιητική δραστηριότητα της Περιφέρειας αφορά κυρίως βιοτεχνικές μονάδες μικρού μεγέθους, με εξαίρεση τα ναυπηγεία του Νεωρίου της Σύρου και τα μεταλλεία της Σύρου. Οι μονάδες επεξεργασίας αγροτικών προϊόντων, ετοίμων ενδυμάτων, χυμών-αναψυκτικών, κεραμικών, επίπλων και χρυσοχοΐας έχουν σχετικά σημαντική παρουσία στην Περιφέρεια, ενώ σημαντική εξορυκτική δραστηριότητα αναπτύσσεται στα περισσότερα νησιά των Κυκλάδων με έμφαση στη Μήλο, Κίμωλο, Πάρο, Νάξο, Τήνο, καθώς και Νίσυρο, Γυαλί, Ρόδο και Κω.

Σύμφωνα με το υπό έγκριση Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, προσδιορίζονται ως σημαντικές σε περιφερειακό επίπεδο περιοχές, στον τομέα των μεταλλευτικών δραστηριοτήτων οι Μήλος, Κίμωλος, Γυαλί, Νίσυρος και εξόρυξης μαρμάρου οι Νάξος, Πάρος, Τήνος, Κως, Ρόδος.

Η ανάπτυξη – διενέργεια των σχετικών δραστηριοτήτων θα πρέπει να ευθυγραμμίζεται με τις χωροταξικές κατευθύνσεις της Εθνικής Πολιτικής για την αξιοποίηση των Ορυκτών Πρώτων Υλών (Φεβρουάριος 2012), η οποία αναφέρεται ρητά *στην διασφάλιση της δυνατότητας πρόσβασης στα κοιτάσματα ΟΠΥ (έρευνα και εκμετάλλευση) και στην επίλυση ανταγωνισμού των χρήσεων γης.*

Ως βασικές κατευθύνσεις τίθενται:

- Η προώθηση της θεσμοθέτησης μεταλλευτικών ζωνών, λατομικών περιοχών εξόρυξης αδρανών υλικών και ένταξη των λατομείων αδρανών εντός αυτών, μέσω του υποκείμενου σχεδιασμού, προκειμένου να αντιμετωπισθούν προβλήματα ασυμβατοτήτων χρήσεων γης και δραστηριοτήτων και προστασίας φυσικών – πολιτισμικών συστημάτων.
- Για τις βιομηχανίες με χωροθετική εξάρτηση από πρώτες ύλες προερχόμενες από εξόρυξη, λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές κατευθύνσεις του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/13.04.2009).
- Η αντιμετώπιση πιθανών συγκρούσεων γης στα πλαίσια Ειδικών Χωροταξικών Μελετών ή/και Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών στις περιπτώσεις που υπάρχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την προστασία του Φυσικού Αποθέματος (περιοχές δικτύου Ολοκληρωμένης Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και Προστασίας).

- Η αδειοδότηση των σχετικών δραστηριοτήτων θα πρέπει να υπόκειται σε αυστηρά κριτήρια και δείκτες. Στις ΜΠΕ, όπως προδιαγράφονται βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, να ελέγχεται από τους αρμόδιους φορείς η ουσιαστική αποτίμηση της οικονομικής αξίας συγκριτικά με το περιβαλλοντικό κόστος ως προς τον εκμεταλλεύσιμο πόρο αυτόν καθ' εαυτό και τις υπόλοιπες παραμέτρους του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και τοπίου..
- Προώθηση υπόγειας εξόρυξης στα λατομικά ορυκτά (μάρμαρα).
- Η επίλυση νομικών θεμάτων που αφορούν υποστηρικτικές υποδομές (Μήλος / περιβαλλοντική αδειοδότηση δημοτικού λιμένα στη θέση Καναβάς -εξαγωγικός κόμβος ορυκτών- & βελτίωση εγκαταστάσεων).
- Η δημιουργία ή αναβίωση ειδικών υποδομών οδικών και λιμενικών μεταφορών, με στόχο την αποφυγή οχλήσεων σε άλλες χρήσεις όπως ο τουρισμός, η κατοικία, η διατήρηση των οικοσυστημάτων, κλπ.
- Προώθηση όρων προστασίας τοπίου και διαμόρφωσης / αποκατάστασης περιβάλλοντος από εξορυκτικές δραστηριότητες στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης. Εξέταση της δυνατότητας απόδοσης χρησιμοποιημένων περιοχών εξόρυξης για κοινόχρηστες / κοινωφελείς δραστηριότητες.
- Η επιβολή χρήσης προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. EMAS, ISO) στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα, ώστε να εξασφαλισθεί η συστηματική εφαρμογή διαδικασιών που προστατεύουν το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον των νησιών.
- Η συνεχής παρακολούθηση της αποκατάστασης ανενεργών χώρων
- Η ανάδειξη της ιστορικότητας της λατόμευσης – εξόρυξης σε παράθεση με τη σύγχρονη δραστηριότητα.

Α2.2.1γ Τριτογενής τομέας – Τουριστική Δραστηριότητα

Ο τριτογενής τομέας παραγωγής αναδεικνύεται ο σημαντικότερος της οικονομίας της Περιφέρειας του Νοτίου Αιγαίου. Επιμέρους κλάδοι όπως οι κλάδοι διαχείρισης ακίνητης περιουσίας, εκμίσθωσης, επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και ξενοδοχείων-εστιατορίων παράγουν τη μεγαλύτερη Α.Π.Α. στον τομέα, όπως προαναφέρθηκε ενώ η κλαδική διάρθρωση της απασχόλησης στον τριτογενή τομέα αναδεικνύει την υπεροχή του εμπορίου και του τουρισμού. Ο δυναμισμός του κλάδου του τουρισμού, κατατάσσει την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, μαζί με τις Περιφέρειες Κρήτης, Ιονίων Νήσων και Κεντρικής Μακεδονίας, στις 4 «τουριστικές Περιφέρειες» της χώρας. Με κριτήριο την απασχόληση, το «δυναμισμό» και την προεξάρχουσα δραστηριότητα, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου μπορεί να χαρακτηριστεί ως ενιαία «τουριστική ζώνη» σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Οι διακριτές περιοχές με σχεδόν αποκλειστική χρήση την τουριστική,

συναντώνται κυρίως σε ορισμένα νησιά όπως Ρόδο, Κω, Μύκονο, Σαντορίνη, Σύρο, και Νάξο, Ίο, Κάρπαθο, Άνδρο δευτερευόντως, ενώ στα υπόλοιπα νησιά η χρήση αυτή αναμιγνύεται και λειτουργεί μαζί με την κατοικία μόνιμη ή παραθεριστική.

Α2.2.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΕΛΙΞΗΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ-ΔΗΛΩΘΕΝ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Το Ποσοστό συμμετοχής των ακαθάριστων εσόδων από το τουρισμό στο ΑΕΠ της περιοχής, καθορίζεται με βάση το Κύκλο εργασιών των τοπικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο νησί.

Κύκλος εργασιών Επιχειρήσεων :

Αθροιστικά για τις κατηγορίες 55,56 της ταξινόμησης NACE, Αναθεώρησης 2, που αφορούν τους κλάδους καταλυμάτων και Εστίασης, ειδικά για τη Σαντορίνη, τα έσοδα είναι μειωμένα τον Ιούλιο κατά 6,7%, στα 68,6 εκατ. ευρώ έναντι του Ιουλίου του 2023. όσον αφορά τον τζίρο σε καταλύματα και εστίαση.

Στον Πίνακα 3 που ακολουθεί, εμφανίζονται συγκριτικές καταγραφές για 2 καλοκαιρινές περιόδους, ΙΟΥΝΙΟΣ -ΙΟΥΛΙΟΣ 2023 και ΙΟΥΝΙΟΣ-ΙΟΥΛΙΟΣ 2024, μήνες που αποτελούν την τουριστική αιχμή, ήτοι :

Τον ΙΟΥΝΙΟ 2023 , ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων υπολογίζεται σε 59.387.015 έναντι του αντίστοιχου φετινού ΙΟΥΝΙΟΥ 2024, ο οποίος άγγιξε τα 58.688.391, ενώ για τον ΙΟΥΛΙΟ 2023, ο τζίρος ήταν 73.606.681, έναντι του αντίστοιχου φετινού ΙΟΥΛΙΟΥ 2022, που άγγιξε το ποσόν των 68.651.044

Πίνακας 38

Πίνακας 3: Κύκλος εργασιών επιχειρήσεων με υποχρέωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων αθροιστικά στους κλάδους των Καταλυμάτων και των Υπηρεσιών Εστίασης (κλάδοι 55 και 56 της ταξινόμησης NACE Αναθ. 2), ανά Περιφέρεια και Περιφερειακή Ενότητα (συνέχεια)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (σε ευρώ)				ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)	
		Ιούνιος 2023	Ιούλιος 2023	Ιούνιος 2024	Ιούλιος 2024	Ιούνιος 2024/2023	Ιούλιος 2024/2023
ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΚΕΡΚΥΡΑΣ	61.240.931	95.005.663	68.927.643	99.008.865	12,6	4,2
	ΖΑΚΥΝΘΟΥ	**	59.140.522	45.936.427	65.766.440	**	11,2
	ΙΘΑΚΗΣ	132.536	200.569	142.408	240.979	7,4	20,1
	ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	9.480.091	12.812.840	10.565.574	14.156.003	11,5	10,5
	ΛΕΥΚΑΔΑΣ	3.053.417	4.860.128	3.337.139	5.263.142	9,3	8,3
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΑΧΑΪΑΣ	5.474.592	6.925.385	5.955.050	6.975.905	8,8	0,7
	ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	**	3.973.307	3.078.611	4.052.211	**	2,0
	ΗΛΕΙΑΣ	3.829.689	5.963.521	4.340.413	6.765.743	13,3	13,5
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	180.501	262.572	178.974	**	-0,8	**
	ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	2.323.405	3.974.130	2.797.092	3.396.687	20,4	-14,5
	ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	**	7.904.955	5.115.357	5.893.961	**	-25,4
	ΛΑΚΩΝΙΑΣ	1.957.090	3.503.281	1.917.159	3.192.469	-2,0	-8,9
	ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	6.949.510	10.623.677	7.674.957	11.289.485	10,4	6,3
ΑΤΤΙΚΗΣ	ΑΤΤΙΚΗΣ(*)	509.444.830	607.479.885	551.847.100	623.202.120	8,3	2,6
ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΛΕΣΒΟΥ	3.311.661	4.771.709	5.071.972	5.686.733	53,2	19,2
	ΙΚΑΡΙΑΣ	155.652	274.454	190.708	314.443	22,5	14,6
	ΛΗΜΝΟΥ	672.609	1.213.923	**	**	**	**
	ΣΑΜΟΥ	8.371.514	11.913.457	9.993.589	13.172.250	19,4	10,6
	ΧΙΟΥ	822.893	2.248.433	1.249.502	2.288.038	51,8	1,8
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΣΥΡΟΥ	1.008.800	1.838.063	1.152.643	1.613.448	14,3	-12,2
	ΑΝΔΡΟΥ	482.125	880.849	501.448	873.123	4,0	-0,9
	ΘΗΡΑΣ	59.387.015	73.606.681	58.688.391	68.651.044	-1,2	-6,7
	ΚΑΛΥΜΝΟΥ	893.347	1.729.509	1.355.870	2.516.639	51,8	45,5
	ΚΑΡΠΑΘΟΥ	3.963.736	**	4.502.391	6.570.991	13,6	**
	ΚΕΑΣ - ΚΥΘΝΟΥ	551.719	933.865	555.331	942.776	0,7	1,0
	ΚΩ	56.298.383	80.966.208	65.462.522	87.986.136	16,3	8,7
	ΜΗΛΟΥ	3.452.581	5.576.059	4.257.402	6.792.565	23,3	21,8
	ΜΥΚΟΝΟΥ	63.929.905	103.862.424	60.827.009	95.790.529	-4,9	-7,8
	ΝΑΞΟΥ	**	8.155.998	4.511.172	**	**	**
	ΠΑΡΟΥ	7.616.187	13.718.934	10.244.648	16.548.270	34,5	20,6
	ΡΟΔΟΥ	**	225.583.068	191.401.891	263.379.834	**	16,8
	ΤΗΝΟΥ	553.584	1.090.606	635.948	1.090.021	14,9	-0,1
ΚΡΗΤΗΣ	ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	116.867.253	168.796.842	134.661.673	186.411.726	15,2	10,4
	ΛΑΣΙΘΙΟΥ	44.127.303	60.499.062	50.201.672	66.076.920	13,8	9,2
	ΡΕΘΥΜΝΟΥ	46.090.929	65.362.226	50.884.848	69.317.872	10,4	6,1
	ΧΑΝΙΩΝ	65.925.597	90.634.476	73.248.795	93.526.642	11,1	3,2
Γενικό Σύνολο		**1.482.301.277**	**2.041.259.507**	**1.653.533.193**	**2.151.933.093**	**11,6**	**5,4**

-Μέση ετήσια απασχόληση στον τομέα του τουρισμού ως προς τη συνολική απασχόληση, επιχειρήσεων στον τουρισμό στο σύνολο των επιχειρήσεων.

Α2.3 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ-ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Α2 .3.1 Αναπτυξιακά – Οικονομικά χαρακτηριστικά της ευρύτερης περιοχής επέμβασης (Δ.Ε ΘΗΡΑΣ)

Η οικονομική δραστηριότητα κυριαρχείται απόλυτα από τον τουρισμό και το εμπόριο σε ποσοστό 51,4% της Ακαθάριστης Αξίας Παραγωγής. Άλλοι σημαντικοί κλάδοι δραστηριότητας είναι η δημόσια διοίκηση συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης και της υγείας (15,7%) και η διαχείριση ακινήτων (11,4%). Ο πρωτογενής (2,5%) όσο και ο δευτερογενής τομέας (9,2% συμπεριλαμβανομένων των κατασκευών) συμμετέχουν με μικρά ποσοστά (στοιχεία έτους 2011-ΕΛΣΤΑΤ). Το υπόλοιπο 9,8% σχεδόν ισοκατανέμεται σε ενημέρωση –επικοινωνία, πολιτισμό – ψυχαγωγία, χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες καθώς και άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες

Η διαχρονική κυριαρχία του τουρισμού συμπαρέσυρε και όλες τις σχετικές μ' αυτόν δραστηριότητες του τριτογενή τομέα και κυρίως του εμπορίου, καθώς και τις κατασκευές από το δευτερογενή τομέα, ενώ η άνθηση των εισοδημάτων δημιούργησε συνθήκες ραγδαίας αύξησης της διαχείρισης ακίνητης περιουσίας. Όλες οι άλλες οικονομικές δραστηριότητες, με εξαίρεση τις δημόσιες υπηρεσίες, συρρικνώθηκαν. Έτσι το σύνολο της οικονομίας της ΠΝΑ, τόσο στις Κυκλάδες, όσο και στα Δωδεκάνησα εξαρτάται από εξωγενείς παράγοντες, στον κύριο όγκο της από τις διεθνείς τουριστικές αγορές και μόνο ο δημόσιος τομέας επηρεάζεται άμεσα από το δημοσιονομικό και οικονομικό γίγνεσθαι της Χώρας.

Πέρα από τον τουρισμό, η Περιφέρεια εξειδικεύεται στην αλιεία, στις υδατοκαλλιέργειες και στις πλωτές μεταφορές. Σε όλους αυτούς τους τομείς διαθέτει σημαντικά συγκριτικά πλεονεκτήματα τα οποία, με τις κατάλληλες πολιτικές, μπορούν να διαμορφωθούν σε ισχυρά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.

Α2.3. 2 Περιφερειακό Α.Ε.Π.

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (ΠΝΑ) έχοντας μια δυναμική εξωστρεφή οικονομία χαρακτηρίζεται ως μια από τις «περισσότερο αναπτυγμένες» Περιφέρειες της χώρας, με κατά κεφαλή ΑΕΠ που αντιστοιχούσε το 2011 στο 112% του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας και στο 89% του μέσου ευρωπαϊκού κατά κεφαλήν ΑΕΠ των 28 (σε ΜΑΔ). Ο οικονομικός δυναμισμός της οφείλεται στον τουρισμό και εντοπίζεται σε περιορισμένο αριθμό επώνυμων νησιών που είναι τουριστικοί προορισμοί διεθνούς εμβέλειας.

Η κρίση χρέους και η δημοσιονομική προσαρμογή που ακολούθησε μετά το 2009, επηρέασε αρνητικά την περιφερειακή οικονομία, τα εισοδήματα και την απασχόληση. Ειδικότερα, η σχετική θέση της ΠΝΑ στην ΕΕ, υποχώρησε κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες {από το 109% του κατά κεφαλήν ΑΕΠ (σε ΜΑΔ) της ΕΕ των 27 το 2009 στο 89% το 2011} ενώ συνολικά το ΑΕΠ υποχώρησε κατά 10,4% σε τρέχουσες τιμές. Το χαρακτηριστικό της εξωστρέφειας αποτελεί μεν έναν αντισταθμιστικό παράγοντα, αλλά οι θετικές επιπτώσεις της περιορίζονται στα νησιά που έχουν ιδιαίτερα ανεπτυγμένη τουριστική δραστηριότητα. Επισημαίνεται ότι μεταξύ των δύο νησιωτικών συμπλεγμάτων, που συγκροτούν τη διοικητική Περιφέρεια του Νοτίου Αιγαίου (Κυκλάδες και Δωδεκάνησα) παρατηρείται

μεγάλη διαφοροποίηση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ ενώ σημαντικές ανισότητες εμφανίζονται και μεταξύ των επιμέρους νησιών. Το υψηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ της ΠΝΑ οφείλεται κυρίως σε πέντε (5) νησιά, από τα σαράντα οκτώ (48) που διαθέτουν έστω και στοιχειώδη οικονομική δραστηριότητα.

Τα έσοδα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου από τον τουρισμό το 2021, αντιπροσώπευαν το 30% (3.985 εκατ. ευρώ) των συνολικών εσόδων της χώρας ενώ η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Περιφέρειας ανήλθε σε 63%.

Το 2022 η περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατέγραψε 6,69 εκατ. επισκέψεις, σημειώνοντας 4,71 δισ. ευρώ ταξιδιωτικές εισπράξεις, με τη μέση δαπάνη ανά επίσκεψη να ανέρχεται σε 703 ευρώ.

A2.3.2.1$^{\alpha}$ Στοιχεία για ΑΕΠ Θήρας

Όπως δήλωσε ο Δήμαρχος Σαντορίνης :"…Η Σαντορίνη είναι ένα νησί που προσφέρει στο ΑΕΠ της χώρας πραγματικά ένα πολύ μεγάλο ποσό. Ήρθε η στιγμή που τα τελευταία 30 χρόνια υπάρχουν τεράστια προβλήματα υποδομών. Πρώτα απ' όλα για το μόνιμο κάτοικο δεν είναι πλέον βιώσιμη η Σαντορίνη σε πολλά επίπεδα, γιατί η παιδεία είναι πραγματικά σε επίπεδα μηδενικά, το ίδιο και οι λιμενικές υποδομές, το νοσοκομείο μας είναι ένα στολίδι αλλά υπό στελεχωμένο, άρα ένα καλό ξενοδοχείο χωρίς γιατρούς, οι δρόμοι μας είναι σε πολλά σημεία επικίνδυνοι και δεν πρέπει να συνεχιστεί να υπάρχουν θάνατοι στο δρόμο, όπως επίσης δεν έχουμε λύσει το θέμα των απορριμμάτων. Ακόμα η Σαντορίνη έχει ΧΑΔΑ σε μία Natura περιοχή. Η Σαντορίνη είναι ένα νησί πρότυπο για την Ελλάδα, που πρωτοστατεί σε όλες τις εκθέσεις τουρισμού και σε όλες τις διαφημιστικές καμπάνες, που θα πρέπει τις συγκεκριμένη στιγμή να στοχεύσουμε σε έναν καλύτερο προγραμματισμό και σε καλύτερη προώθηση για εκείνη. Δεν μπορεί να γίνεται προώθηση με 200.000 ευρώ από το Δήμο Θήρας όταν το Αμάλφι και το Ποζιτάνο, που αυτοί είναι οι πραγματικοί μας αντίπαλοι, κάνουν μόνο στα Διαδικτυακά Μέσα Επικοινωνιών, περισσότερα από ένα εκατομμύριο ευρώ…".

Σύμφωνα με στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων το 2017 έφτασε τα 5,5 εκ. έναντι 5,1 εκ. διανυκτερεύσεων των μόνιμων κατοίκων. Το ίδιο έτος, η τουριστική ένταση και πυκνότητα σημείωσαν τις μέγιστες μέχρι σήμερα τιμές τους φτάνοντας 97 τουρίστες ανά 100 κατοίκους τη μέρα και 198 τουρίστες ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο τη μέρα. Προσθέτοντας και τις 620 χιλ. επισκεπτών των κρουαζιερόπλοιων αντιστοιχούν 107.8 τουρίστες ανά 100 κατοίκους τη μέρα και 220.6 τουρίστες ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο τη μέρα. Γίνεται λοιπόν αντιληπτή η πίεση που δέχεται το νησί από τον μεγάλο όγκο τουριστών που συγκεντρώνεται σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα μέσα στο χρόνο είναι μεγάλη (Σπιλάνης, 2017). Σήμερα, η Σαντορίνη είναι ένας από τους δημοφιλέστερους προορισμούς διακοπών στον κόσμο, φιλοξενώντας χιλιάδες επισκέπτες κάθε χρόνο. Με βασικά θέλγητρα την μοναδική γεωμορφολογία του νησιού και ιδιαίτερα της καλντέρας, την ιστορία και τους αρχαιολογικούς χώρους, τη γαστρονομική και οινική κουλτούρα, την αρχιτεκτονική, τις παραλίες, τις θαλάσσιες δραστηριότητες κ.α. Οι πόροι αυτοί δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την προσφορά εκτός από αυτούς τα τελευταία

χρόνια οι προσπάθειες επέκτασης της τουριστικής σεζόν οδηγούν και στην ανάπτυξη του τουρισμού συνεδρίων και του αθλητικού τουρισμού.

Α2.3.2.1β Υπερτουρισμός στη Σαντορίνη

Ο παράκτιος τουρισμός είναι η κατηγορία προορισμών που εκτίθεται περισσότερο στον υπερ τουρισμό με μέση βαθμολογία 4 σε κλίμακα 5. Η αιτία είναι ο ιδιαίτερα υψηλός ρυθμός τουριστικών αφίξεων (από 3,2 έως 9,9 τουρίστες ανά κάτοικο) σε σχετικά μικρές (1.600 έως 8.000 τουρίστες ανά km2) και εύθραυστες περιοχές υποδοχής. Μεταξύ των χωρών που πλήττονται περισσότερο είναι η Κύπρος (4,4), ο Μαυρίκιος (4,2), η Ελλάδα (4) και η Κροατία (3,8). Ενώ οι μεγάλοι ευρωπαϊκοί προορισμοί μπορούν να φιλοξενήσουν υψηλή πυκνότητα τουριστών, υφίστανται ιδιαίτερα υψηλή ροή κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού σε μεγάλο μέρος της επικράτειάς τους: έως και το 43% των αφίξεων επισκεπτών συγκεντρώνεται το τρίτο τρίμηνο στις χώρες αυτές. Σε αυτούς τους προορισμούς περιλαμβάνονται η Ισπανία, η Ιταλία, η Πορτογαλία και η Γαλλία. "Οι προορισμοί αυτοί πρέπει, πρώτα απ' όλα, να εφαρμόσουν μέτρα για την αποκατάσταση της εποχικότητας των αφίξεων, με την προώθησή τους την άνοιξη ή το φθινόπωρο, γεγονός που θα επέτρεπε την καλύτερη κατανομή των τουριστών σε βάθος χρόνου. Αυτό απαιτεί την ευαισθητοποίηση των ταξιδιωτών σχετικά με το πρόβλημα του υπερτουρισμού και από τους φορείς του τουρισμού να δράσουν με προσφορές που είναι πιο ευαίσθητες στην εποχιακή πίεση".(Πηγή: money-tourism).

Α2.3.2.1γ Δείκτες - Διαχείριση ροών

Σύμφωνα με τον Δήμαρχο Σαντορίνης, «..*Ενδεικτικά, το 2023 η Σαντορίνη υποδέχτηκε μόνο από αέρος 805.000 επισκέπτες, αριθμός κατά προσέγγιση 75 φορές μεγαλύτερος των μόνιμων κατοίκων. Όταν ένας προορισμός βιώνει συνεχή αύξηση τουριστικών ροών, όπως είναι η περίπτωση της Σαντορίνης, ενώ από την άλλη μεριά δεν δημιουργούνται νέες υποδομές, ούτε συντηρούνται οι υφιστάμενες, τότε ο προορισμός και η τοπική κοινωνία πλήττεται, ενώ σε βάθος χρόνου πλήττεται και η ανταγωνιστικότητα του ίδιου του προορισμού. Ως εκ τούτου, απαιτούνται στρατηγικές βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, ενίσχυση των υποδομών, ανάπτυξη εναλλακτικών εμπειριών και διαχείριση των τουριστικών ροών. Είναι, πλέον, ξεκάθαρο ότι η στρατηγική για την τουριστική ανάπτυξη και η αποτελεσματική διαχείριση ενός προορισμού είναι αλληλένδετα».*

Σε κάθε περίπτωση όμως, ο Δήμος Θήρας, θα πρέπει να συνεχίσει να παρακολουθεί τον προτεινόμενο από μελετητές, δείκτη TPR, ώστε να προσδιορίζει πλέον έναν μέγιστο ανεκτό πληθυσμό ημέρας και να διερευνήσει περαιτέρω τα χρονικά και χωρικά όρια στους οικισμούς με τη μεγαλύτερη τουριστική ζήτηση, όπως επίσης να ασχοληθεί με το ζήτημα της διαχείρισης της κρουαζιέρας.

Η κρουαζιέρα απαιτεί περισσότερη έρευνα και μελέτη, με την οποία θα συνεκτιμηθεί, πέραν της αύξησης των καθαρών εισπράξεων/εσόδων και το κόστος από τις επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους/περιβάλλον καθώς και στο χώρο (οικιστικές περιοχές και ύπαιθρο)

και την τοπική κοινωνία, εξ αιτίας του φαινομένου μαζικοποίησης του τουρισμού.(Πηγή: Καταγραφή κοινωνικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών δεδομένων Δ. Θήρας Π. Βουλέλλης /2021).

Να τονιστεί ότι, σήμερα, η Σαντορίνη κρατά τα σκήπτρα της κρουαζιέρας μεταξύ των νησιωτικών προορισμών. Το 2023 η Σαντορίνη υποδέχτηκε 1,29 εκατομμύρια επιβάτες και ήρθε δεύτερη μετά τον Πειραιά (1,5 εκατ. επιβάτες), αλλά ήταν στην κορυφή των προσεγγίσεων πλοίων, αφού περίπου 800 κρουαζιερόπλοια έδεσαν πέρσι στη Σαντορίνη. Ο δήμαρχος Σαντορίνης και η διευθύντρια Ανατολικής Μεσογείου της Διεθνούς Ένωση Εταιρειών Κρουαζιέρας (CLIA) συμφώνησαν στο όριο των 8.000 επιβατών κρουαζιέρας ημερησίως που πρότειναν οι δημοτικές αρχές.

Τουριστική Δραστηριότητα

Ως προς την τουριστική δραστηριότητα στο δήμο Θήρας, θα πρέπει να τονιστεί ότι ο τουρισμός είναι σημαντικός οικονομικός τομέας, ο οποίος συμβάλλει θετικά στην ανάπτυξη ενός προορισμού μέσα από τη μείωση της ανεργίας, την αύξηση της επιχειρηματικότητας και τη γενικότερη εξαγωγή υπηρεσιών και αγαθών. Κατά τη διάρκεια των δεκαετιών, ο τουρισμός γνώρισε συνεχή ανάπτυξη με αποτέλεσμα να θεωρείται διεθνώς ως ένας από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους οικονομικούς τομείς, τουλάχιστον έως στην πρόσφατη πανδημία. Η ύπαρξη ολοκληρωμένου σχεδιασμού και η σωστή διαχείριση των επιπτώσεων του, μετατρέπουν τον τουρισμό σε μια θετική δύναμη η οποία δρα επωφελώς. Σε διαφορετική περίπτωση μπορεί να μετατραπεί σε κινητήρια δύναμη υποβάθμισης. Στην τρέχουσα χρονική περίοδο, ο τζίρος του τουρισμού ισούται ή και ξεπερνά εκείνο των εξαγωγών πετρελαίου, των τροφίμων ή των αυτοκινήτων.

Αυτή η δυναμική έχει καθιερώσει τον τουρισμό ως έναν βασικό παράγοντα κοινωνικοοικονομικής προόδου, έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες του διεθνούς εμπορίου και μία από τις κύριες πηγές εισοδήματος για πολλές αναπτυσσόμενες χώρες. Η ανάπτυξη αυτή συχνά συναρτάται με την διαφοροποίηση του τουριστικού προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος και τον ανταγωνισμό μεταξύ προορισμών. Ωστόσο σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, παρά τις προφανείς ευκαιρίες που παρουσιάζει η αναμενόμενη πορεία ανάπτυξης, ο τουρισμός αντιμετωπίζει τις παρακάτω προκλήσεις:

την πολυπλοκότητα της ανάπτυξης της πολιτικής για τον τουρισμό καθώς και των ανταγωνιστικών προτεραιοτήτων πολιτικής, σε συνδυασμό με τους δημοσιονομικούς περιορισμούς,

τον αντίκτυπο εξωτερικών παραγόντων στον τουρισμό, συμπεριλαμβανομένων των μακροοικονομικών συνθηκών, των συναλλαγματικών ισοτιμιών, της ασφάλειας, των φυσικών καταστροφών και των κρίσεων υγείας,

τον συνεχιζόμενο μετασχηματισμό των τουριστικών υπηρεσιών που συνδέονται με τις αναδυόμενες τεχνολογίες,

τη στροφή προς μια οικονομία αειφόρου ανάπτυξης με στόχο τη προσαρμογή στη Κλιματική Αλλαγή.

Στο Δήμο Θήρας δραστηριοποιούνται πλήθος ιδιωτικών τουριστικών επιχειρήσεων και ο Δήμος στο πλαίσιο της λειτουργίας του διαθέτει Επιτροπή Τουριστικής Προβολής.

Ξενοδοχειακό δυναμικό

Στη συνέχεια παρατίθενται πίνακες για το ξενοδοχειακό δυναμικό και τα ενοικιαζόμενα δωμάτια στη Θήρα.

Πίνακας 39: Ξενοδοχειακό δυναμικό Θήρας για το έτος 2020

Ξενοδοχειακό δυναμικό 2020							
Αστέρια		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Θήρα	Μονάδες	57	99	108	88	32	**391**
	Δωμάτια	2.005	2.638	2.356	2.010	583	**9.592**
	Κλίνες	4.042	5.231	4.752	3.870	1.191	**19.086**

Πηγή: Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Θήρα σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα συγκεντρώνει 391 ξενοδοχειακά καταλύματα από τα οποία τα 57 δυναμικότητας 4.042 κλινών είναι 5 αστέρων και τα 99 δυναμικότητας 5.231 κλινών είναι 4 αστέρων.

Πίνακας 40: Ξενοδοχειακό δυναμικό Θήρας για το έτος 2023

Ξενοδοχειακό δυναμικό 2023							
Αστέρια		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Θήρας	Μονάδες	72	107	119	73	33	**404**
	Δωμάτια	2.738	2.848	2.690	1.536	444	**10.256**
	Κλίνες	5.691	5.681	5.477	2.924	916	**20.689**

Πηγή: Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επίσης η Θήρα διαθέτει δυναμικό 1.445 ενοικιαζόμενων δωματίων από τα οποία μόλις τα 210 δυναμικότητας 4.507 κλινών είναι 4 κλειδιών.

Πίνακας 41: Ενοικιαζόμενα δωμάτια Θήρας για το έτος 2019

Κλειδιά		**4Κ**	**3Κ**	**2Κ**	**1Κ**	**Σύνολο**
Θήρα	Μονάδες	210	508	589	138	**1.445**
	Δωμάτια	1.857	4.100	4.569	929	**11.455**
	Κλίνες	4.507	9.497	10.318	2.087	**26.409**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Πίνακας 42: Δυναμικό καταλυμάτων (δωμάτια) βραχυχρόνιας μίσθωσης ανά μήνα στις Κυκλάδες, 2019-2023

Θήρας	01	5.979	6.537	8.411	8.408	8.941
	02	5.902	7.746	8.142	8.462	9.045
	03	6.242	7.794	8.342	8.664	9.331
	04	5.972	7.853	8.571	8.752	9.598
	05	6.404	8.118	8.622	8.938	10.080
	06	6.507	8.165	9.009	9.376	10.465
	07	6.893	8.144	9.114	10.519	10.715
	08	6.845	8.493	8.948	9.870	10.657
	09	6.718	8.866	8.792	9.558	10.590
	10	6.531	8.442	8.617	9.270	10.448
	11	6.247	8.156	8.203	8.596	10.015
	12	6.127	8.136	8.053	8.776	9.889

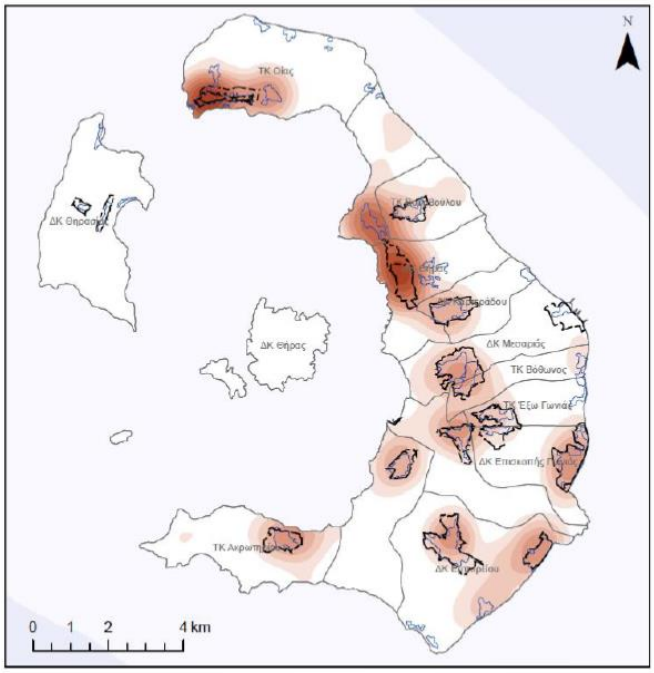
Πηγή: Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Πίνακας 43: Δυναμικό καταλυμάτων (κρεβάτια) βραχυχρόνιας μίσθωσης ανά μήνα στις Κυκλάδες, 2019-2023

Θήρας	01	18.246	18.525	22.588	22.182	22.603
	02	17.328	21.736	22.238	22.497	22.892
	03	17.940	21.873	22.940	22.967	23.542
	04	17.400	21.726	23.543	23.060	24.256
	05	17.827	22.365	23.653	23.234	25.462
	06	18.522	22.860	24.241	24.394	26.201
	07	19.897	22.780	24.392	26.589	27.045
	08	20.053	23.146	23.894	24.959	26.878
	09	19.753	23.756	23.406	24.215	26.645
	10	18.773	22.599	22.931	23.429	26.345
	11	17.655	21.803	21.784	21.778	25.259
	12	17.470	21.775	21.273	22.283	24.971

Πηγή: Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Πίνακας 44. Πίνακας Kernel βραχυχρόνιων Καταλυμάτων (τύπου Airbnb)στη Θήρα

	airbnb
ΒΟΘΩΝ-ΜΕΣΑΡΙΑ	145
ΕΜΠΟΡΕΙΟΣ	130
ΚΑΜΑΡΙ	158
ΦΗΡΑ	419
ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΓΩΝΙΑΣ-ΕΞΩ ΓΩΝΙΑ	45
ΚΑΡΤΕΡΑΔΟΣ	96
ΑΚΡΩΤΗΡΙ	102
ΜΟΝΟΛΙΘΟΣ	7
ΠΥΡΓΟΣ ΚΑΛΛΙΣΤΗΣ	89
ΒΟΥΡΒΟΥΛΟΣ	39
ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙ	71
ΠΕΡΙΣΣΑ	102
ΟΙΑ	244
ΘΗΡΑΣΙΑ	0
ΠΟΤΑΜΟΣ ΘΗΡΑΣΙΑΣ	0
ΑΘΗΝΙΟΣ	0
ΗΜΕΡΟΒΙΓΛΙ	162
ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	13
ΦΟΙΝΙΚΙΑ	78
ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	18
ΕΞΩΜΥΤΗΣ	3
ΕΞΩ ΓΙΑΛΟΣ	3
ΘΟΛΟΣ	7
ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ	0
ΜΕΣΑ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ	1
ΟΡΜΟΣ ΑΡΜΕΝΗΣ	0
ΕΞΩ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ	0
ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ	2
ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΑΛΟΥ	2
ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ	0
ΟΡΜΟΣ ΚΟΡΦΟΥ	0
ΚΟΛΟΥΜΠΟΣ	1
ΟΡΜΟΣ ΑΜΜΟΥΔΙΟΥ	1
ΦΑΡΟΣ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ ΟΙΑΣ	0
Σύνολο εντός ορίων οικισμ	1938
Σύνολο εκτός ορίων οικισμ	1432
ΣΥΝΟΛΟ	**3370**

Πηγή: ΦΈΡΟΥΣΑ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ-ΠΑΡΟΣ 2024-Μ.ΤΖΙΡΑΚΗ -ΕΛΛΕΤ

Σε ότι αφορά τα παρεχόμενα στοιχεία αεροπορικών και ακτοπλοϊκών αφίξεων, αυτά περιλαμβάνουν το μεικτό αριθμό αφίξεων ανά μήνα και ανά κατηγορία μέσου. Με βάση αυτά τα στοιχεία δεν κατέστη δυνατόν να υπολογισθεί με αξιόπιστο και τεκμηριωμένο τρόπο ο αριθμός των επισκεπτών ανά κατηγορία επισκεπτών (π.χ. παραθεριστές, επισκέπτες του Σαββατοκύριακου, οικογένειες που έρχονται για μέσης διάρκειας διακοπές, επισκέπτες που αγοράζουν πακέτα διακοπών μέσω διεθνών tour operators, επισκέπτες μέσω κρουαζιέρας, κ.λπ.), κάτι το οποίο κατά την κρίση της ομάδας έργου θα είχε ιδιαίτερη κρισιμότητα για την διερεύνηση των προκαλούμενων επιβαρύνσεων στο νησί, μιας και κάθε μια από τις παραπάνω κατηγορίες επισκεπτών συνδέεται με διαφορετικά χαρακτηριστικά:

- χρονικής διάρκειας διαμονής,
- πυκνότητας επισκεπτών (αριθμού επισκεπτών στη μονάδα του χρόνου σε και τη μονάδα του χώρου) και
- τόπου επίσκεψης και διαμονής.

με βάση τα διαθέσιμα στοιχειά ο Δήμος Θήρας σε συνεργασία με τους φορείς του, έχει προσδιορίσει τον μέσο χρόνο διαμονής των επισκεπτών (από αεροπορικές και ακτοπλοϊκές αφίξεις), 3,5 ημέρες. Παράλληλα, η ομάδα έργου βασιζόμενη και σε δικές της εκτιμήσεις με βάση ποιοτικά στοιχεία για τη Σαντορίνη, συγκριτικά στοιχεία από μελέτες για άλλους αντίστοιχους τουριστικούς προορισμούς, όπως επίσης και σχετικές απόψεις ειδικών,

θεωρεί ότι κατά τους υπολογισμούς της εκτίμησης πληθυσμού ημέρας, θα πρέπει να διερευνηθεί και ένα ακόμα σενάριο με μέσο χρόνο διαμονής επισκεπτών τις 5 ημέρες.

Πίνακας 45: Αφίξεις επισκεπτών (αεροπορικές και ακτοπλοϊκές αφίξεις) ανά έτος και ανά μήνα, 2016-2018

2016					
ΜΗΝΑΣ	**Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις/αναχωρήσεις**	**Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού**	**Ακτοπλοϊκά Εσωτερικού**	**Κρουαζιέρα**	**ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΜΗΝΑ**
Ιανουάριος	0	14,517	6,806	0	21,323
Φεβρουάριος	0	17,013	6,728	0	23,741
Μάρτιος	939	23,793	12,841	10,637	48,210
Απρίλιος	9,728	31,498	38,050	42,461	121,737
Μάιος	41,984	46,963	65,954	86,054	240,955
Ιούνιος	64,103	55,949	104,671	132,955	357,678
Ιούλιος	98,445	58,003	148,008	123,163	427,619
Αύγουστος	98,915	54,888	160,928	146,516	461,247
Σεπτέμβριος	61,957	56,472	110,224	117,544	346,197
Οκτώβριος	21,577	37,456	64,983	100,133	224,149
Νοέμβριος	130	16,726		25,062	41,918
Δεκέμβριος	4	14,617		0	14,621
ΣΥΝΟΛΟ	**397,782**	**427,895**	**719,193**	**784,525**	**2,329,395**

2017					
ΜΗΝΑΣ	**Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις/αναχωρήσεις**	**Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού**	**Ακτοπλοϊκά Εσωτερικού**	**Κρουαζιέρα**	**ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΜΗΝΑ**
Ιανουάριος	0	14,080	11,223	0	25,303
Φεβρουάριος	0	14,632	9,022	0	23,654
Μάρτιος	518	21,411	16,660	0	38,589
Απρίλιος	13,859	36,901	47,010	48,870	146,640
Μάιος	45,283	55,400	61,047	115,817	277,547
Ιούνιος	73,420	63,804	104,250	132,955	374,429
Ιούλιος	101,429	67,015	141,844	102,310	412,598
Αύγουστος	98,206	62,720	138,590	130,530	430,046
Σεπτέμβριος	70,457	63,648	115,105	105,344	354,554
Οκτώβριος	26,696	48,923	115,105	79,861	270,585
Νοέμβριος	566	20,919	13,259	21,684	56,428
Δεκέμβριος	0	15,833	7,268	0	23101
ΣΥΝΟΛΟ	**430,434**	**485,286**	**780,383**	**737,371**	**2,433,474**

2018					
ΜΗΝΑΣ	**Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις/αναχωρήσεις**	**Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού**	**Ακτοπλοϊκά ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ**	**Κρουαζιέρα**	**ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΜΗΝΑ**
Ιανουάριος	0	15,187	11,299	0	26,486
Φεβρουάριος	0	14,790	12,114	0	26,904
Μάρτιος	2,727	25,358	23,138	5,011	56,234
Απρίλιος	21,539	42,229	52,634	45,074	161,476
Μάιος	59,065	64,617	107,751	97,725	329,158
Ιούνιος	88,465	72,591	139,446	114,520	415,022
Ιούλιος	111,740	73,955	162,534	141,244	489,473
Αύγουστος	103,699	70,972	191,705	127,453	493,829
Σεπτέμβριος	79,317	74,697	121,280	108,905	384,199
Οκτώβριος	33,059	53,531	79,247	103,659	269,496
Νοέμβριος	618	22,809	14,461	23,969	61,857
Δεκέμβριος	306	16,623	9,093	420	26,442
ΣΥΝΟΛΟ	**500,535**	**547,359**	**924,702**	**767,980**	**2,740,576**

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021) από ΥΠΑ και Λιμενικού Ταμείου Θήρας

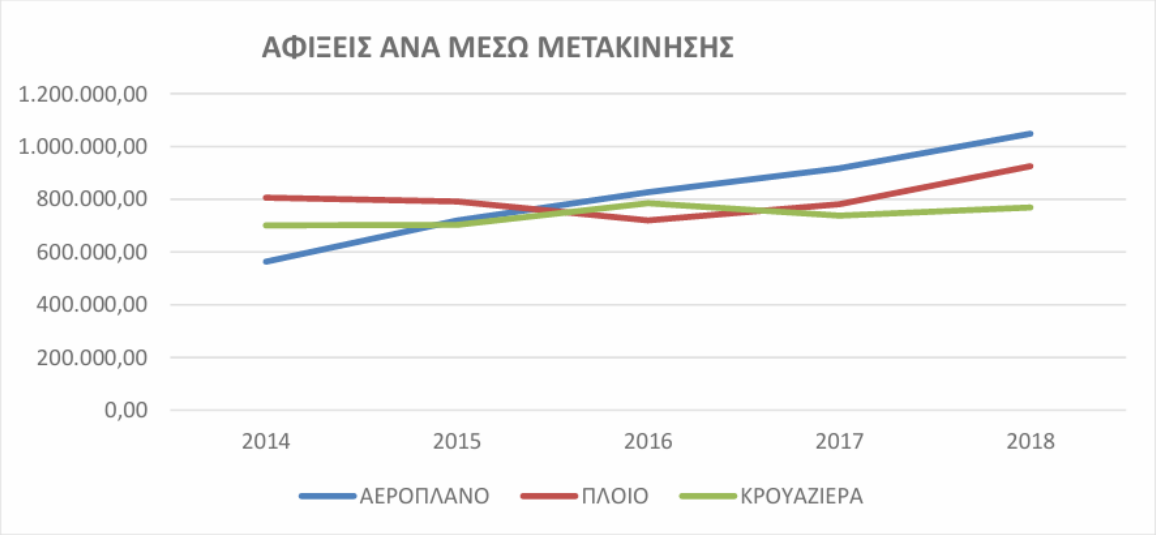
Από τα ως άνω στοιχεία των αφίξεων παρατηρούμε μια σημαντική αύξηση των αφίξεων σε κάθε μέσο μετακίνησης η οποία και αποτυπώνεται στο παρακάτω πίνακα και στο διάγραμμα που ακολουθεί:

Πίνακας 46: Αφίξεις ανά μέσο μετακίνησης ανά έτος

	Αεροπλάνο	Πλοίο	Κρουαζιέρα
2014	562,639	804,495	700,466
ΡΥΘ.ΜΕΤ.	**27.87%**	**-1.81%**	**0.24%**
2015	719,446	789,941	702,159
ΡΥΘ.ΜΕΤ.	**14.77%**	**-8.96%**	**11.73%**
2016	825,677	719,193	784,525
ΡΥΘ.ΜΕΤ.	**10.91%**	**8.51%**	**-6.01%**
2017	915,720	780,383	737,371
ΡΥΘ.ΜΕΤ.	**14.43%**	**18.49%**	**4.15%**
2018	1,047,894	924,702	767,980

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021) από ΥΠΑ και Λιμενικού Ταμείου Θήρας

Διάγραμμα 11: Αφίξεις ανά μέσο μετακίνησης

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021) από ΥΠΑ και Λιμενικού Ταμείου Θήρας

Επιπρόσθετα οι συνολικές αφίξεις επισκεπτών στο Δήμο από το 2014 και μετά είναι όλο και αυξανόμενες και αποτυπώνονται στον κάτωθι πίνακα:

Πίνακας 47: Συνολικές αφίξεις επισκεπτών ανά μήνα από όλα τα μέσα μετακίνησης

	2014	ρυθ. μετ.	2015	ρυθ. μετ.	2016	ρυθ. μετ.	2017	ρυθ. μετ.	2018
Ιανουά-ριος	13,392	17%	15,615	37%	21,323	19%	25,303	5%	26,486
Φεβρουά-ριος	12,174	32%	16,124	47%	23,741	0%	23,654	14%	26,904
Μάρτιος	19,279	77%	34,128	41%	48,210	-20%	38,589	46%	56,234
Απρίλιος	100,311	15%	115,704	5%	121,737	20%	146,640	10%	161,476
Μάιος	239,873	9%	260,298	-7%	240,955	15%	277,547	19%	329,158
Ιούνιος	303,365	18%	357,190	0%	357,678	5%	374,429	11%	415,022
Ιούλιος	394,274	12%	443,485	-4%	427,619	-4%	412,598	19%	489,473
Αύγου-στος	418,468	-19%	337,119	37%	461,247	-7%	430,046	15%	493,829
Σεπτέμ-βριος	318,115	11%	351,966	-2%	346,197	2%	354,554	8%	384,199
Οκτώβριος	195,687	8%	211,607	6%	224,149	21%	270,585	0%	269,496
Νοέμβριος	39,928	-17%	33,323	55%	51,740	9%	56,428	10%	61,857
Δεκέμ-βριος	12,734	46%	18,540	2%	18,879	22%	23,101	14%	26,442
ΣΥΝΟΛΟ	**2,067,600**	**6%**	**2,195,116**	**7%**	**2,343,475**	**4%**	**2,433,474**	**13%**	**2,740,576**

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021) από ΥΠΑ και Λιμενικού Ταμείου Θήρας

Ένα άλλο ιδιαίτερα σημαντικό στοιχείο για τις αφίξεις των επισκεπτών (αεροπορικές και ακτοπλοϊκές εκτός κρουαζιέρας), αποτελεί η ανάλυσή τους ανά περίοδο αιχμής ή μη (χειμερινή). Η περίοδος αιχμής προσδιορίζεται από το μήνα Απρίλιο έως και Οκτώβριο, ενώ η περίοδος μη αιχμής (χειμερινή) από το μήνα Νοέμβριο έως και το μήνα Μάρτιο. Στον παρακάτω πίνακα (***Πίνακας 48***), παρουσιάζονται οι αφίξεις επισκεπτών ανά περίοδο αιχμής ή μη (χωρίς τη κρουαζιέρα).

Πίνακας 48: Αφίξεις επισκεπτών ανάλογα με τη περίοδο αιχμής ή μη

	2014	2015	2016	2017	2018
Χειμερινή περίοδος (ΝΟΕ-ΜΑΡΤ)	76,618	98,696	128,194	145,391	168,523
περίοδος αιχμής (ΑΠΡ -ΟΚΤ)	1,290,516	1,405,723	1,430,756	1,550,712	1,804,073

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021) από ΥΠΑ και Λιμενικού Ταμείου Θήρας

Σύμφωνα με το Λιμενικό Ταμείο (στοιχεία Birth and Location) και το Δήμο Θήρας, οι ημερήσιες αφίξεις ημερήσιων επιβατών από τα κρουαζιερόπλοια κυμαίνονται από 1.500 – 8.000 άτομα. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει ότι ο πληθυσμός ημέρας για την κρουαζιέρα μπορεί να είναι μικρότερος ή και διπλάσιος από τον εκτιμώμενο.

Πίνακας 49: Στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα τα έτη 2018-2023

Περιφερειακή Ενότητα						
Θήρας	Αφίξεις αλλοδαπών	528.415	631.537	116.554	271.180	608.721
	Αφίξεις ημεδαπών	73.862	74.010	27.198	36.365	63.790
	Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	1.670.166	1.889.481	429.326	955.672	1.817.144
	Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	193.724	186.617	77.949	112.964	172.191
	Πληρότητα	48,9%	49,8%	29,5%	48,5%	51,2%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Πίνακας 50: Στοιχεία αφίξεων και διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής τα έτη 2020-2023

Περιφερειακή Ενότητα				
Θήρας	Αφίξεις αλλοδαπών	98.624	221.698	544.237
	Αφίξεις ημεδαπών	29.534	35.917	74.114
	Διανυκτερεύσεις αλλοδαπών	332.789	641.350	2.053.717
	Διανυκτερεύσεις ημεδαπών	90.259	122.955	252.225

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Πίνακας 51: Αεροπορικές αφίξεις στη Σαντορίνη ανά μήνα, 2023

Ιανουάριος	0
Φεβρουάριος	0
Μάρτιος	2.934
Απρίλιος	33.601
Μάιος	77.499
Ιούνιος	121.946
Ιούλιος	174.331

Αύγουστος	161.695
Σεπτέμβριος	112.878
Οκτώβριος	57.657
Νοέμβριος	482
Δεκέμβριος	0

ΥΠΑ, Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με την Ένωση Λιμένων Ελλάδος την ευθύνη για τη διαχείριση των λιμένων, των καταφυγίων αλιευτικών σκαφών και του Αλιευτικού Καταφυγίου της Βλυχάδας φέρει το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας ως Νομικό Πρόσωπο του Δήμου Θήρας. Με βάση τα στατιστικά στοιχεία που παρέχονται, εντοπίζεται μια αύξηση στην πλειονότητα των κατηγοριών που καταγράφονται (***Πίνακας 53***). Διακρίνεται μεγάλη διαφορά στη διακίνηση των επιβατών από το 2015 έως το 2019, όπου στις υποκατηγορίες του Πίνακα σημειώνεται αύξηση που προσεγγίζει τους 200.000 περίπου επιβάτες.

Πίνακας 52: Διακινηθέντες εσωτερικού στα λιμάνια των Κυκλάδων, 2022

Κυκλάδες	Αιγιάλη Αμοργού	31.945	27.565	59.510
	Κατάπολα Αμοργού	64.267	68.630	132.897
	Ανάφη	13.455	13.876	27.331
	Αντίπαρος	405.316	405.383	810.699
	Γαύριο Άνδρου	260.910	259.793	520.703
	Δονούσσα	20.124	20.340	40.464
	Ηράκλειά	13.370	13.333	26.703
	Θήρα	814.999	764.711	1.579.710
	Θηρασιά	18.241	18.424	36.665
	Ίος	152.191	152.569	304.760

	Κέα	168.057	164.234	332.291
	Κίμωλος	50.364	52.018	102.382
	Κουφονήσι	70.785	71.586	142.371
	Κύθνος	120.666	120.420	241.086
	Αδάμας Μήλου	255.774	258.050	513.824
	Μύκονος	771.927	755.322	1.527.249
	Νάξος	581.394	577.646	1.159.040
	Πάρος	1.074.077	1.066.600	2.140.677
	Σέριφος	89.478	89.204	178.682
	Σίκινος	10.853	10.648	21.501
	Σίφνος	145.380	144.524	289.904
	Σύρος	354.966	352.910	707.876
	Σχοινούσα	20.940	20.509	41.449
	Τήνος	473.993	472.824	946.817
	Φολέγανδρος	45.993	45.884	91.877

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Πίνακας 53: Διακίνηση Λιμένα Σαντορίνης

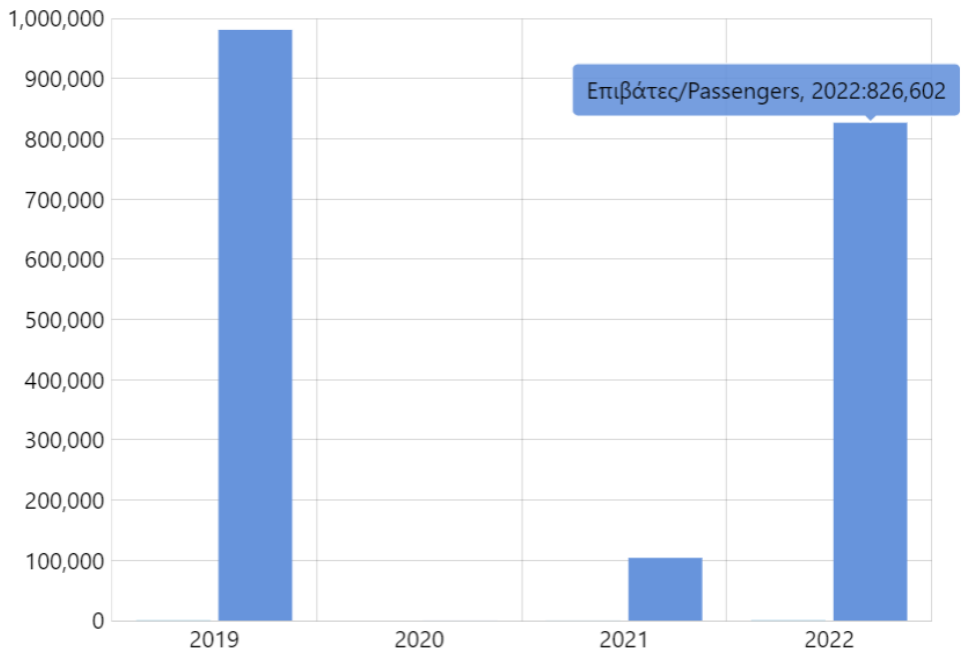
ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΠΛΟΙΩΝ	ΑΚΤΟΠΛΟΪΑ	2.553	3.031	2.959	3.483	3.777
	ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑ	636	572	406	474	592
ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΕΠΙΒΑΤΩΝ	ΑΚΤΟΠΛΟΪΑ (ΑΠΟΒΙΒΑΣΘΕΝΤΕΣ)	789.941	733.273	780.423	924.702	956.533
	ΑΚΤΟΠΛΟΪΑ (ΕΠΙΒΙΒΑΣΘΕΝΤΕΣ)	732.997	663.425	828.585	939.113	904.940
	ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑ	791.927	783.893	620.570	749.286	980.771
ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΕΠΙΒΑΤΗΓΑ ΙΧ (ΕΚΦΟΡΤΩΟΕΝΤΑ)	22.484	26.246	27.234	31.896	22.904
	ΕΠΙΒΑΤΗΓΑ ΙΧ (ΦΟΡΤΩΘΕΝΤΑ)	18.056	23.203	25.486	29.996	24.990

	ΦΟΡΤΗΓΑ (ΕΚΦΟΡΤΩΟΕΝΤΑ)	9.429	12.500	10.188	11.638	10.950
	ΦΟΡΤΗΓΑ (ΦΟΡΤΩΘΕΝΤΑ)	8.945	9.449	11.215	11.617	9.199
	ΔΙΚΥΚΛΑ (ΕΚΦΟΡΤΩΟΕΝΤΑ)	7.306	7.699	7.666	7.569	11.076
	ΔΙΚΥΚΛΑ (ΦΟΡΤΩΘΕΝΤΑ)	7.385	8.219	8.197	8.556	8.686

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος

Ιδιαίτερα, για το έτος 2022 το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας, για τον τομέα της Κρουαζιέρας, παρουσιάζει στον επίσημο διαδικτυακό του χώρο στατιστικά στοιχεία τόσο συνολικά όσο και ανά μήνα. Έτσι, το σύνολο των επιβατών στον τομέα της Κρουαζιέρας κατά τη διάρκεια όλου του έτους 2022 καταγράφηκε σε 826.602 επιβάτες.

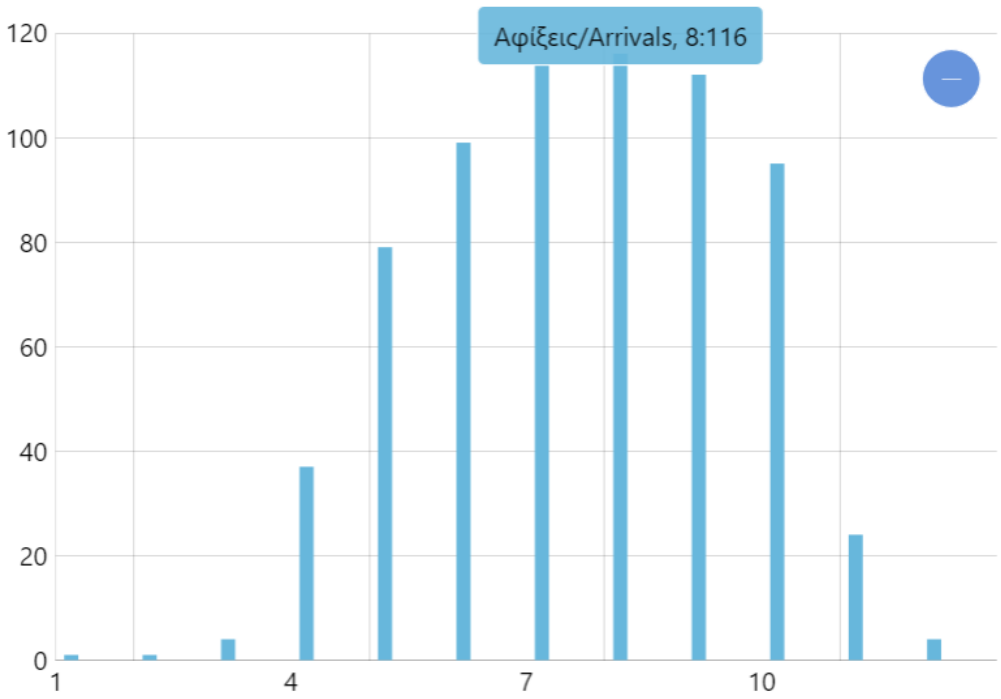
Διάγραμμα 12: Σύνολο επιβατών στην κρουαζιέρα στη Θήρα, 2022

Πηγή: Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας

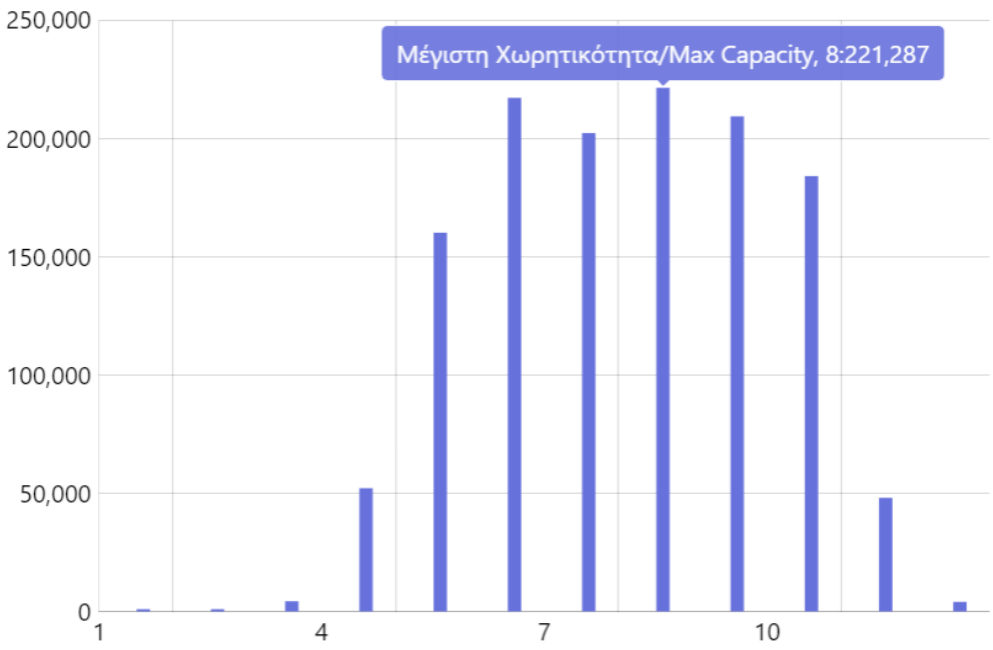
Οι περισσότερες αφίξεις παρατηρήθηκαν το μήνα Αύγουστο, συγκεκριμένα 116 αφίξεις, με μέγιστη συνολική δυνατή χωρητικότητα 221.287 επιβάτες και συνολικό αριθμό επιβατών 162.019 επιβάτες.

Διάγραμμα 13: Σύνολο αφίξεων (ανά μήνα) στην κρουαζιέρα στη Θήρα, 2022

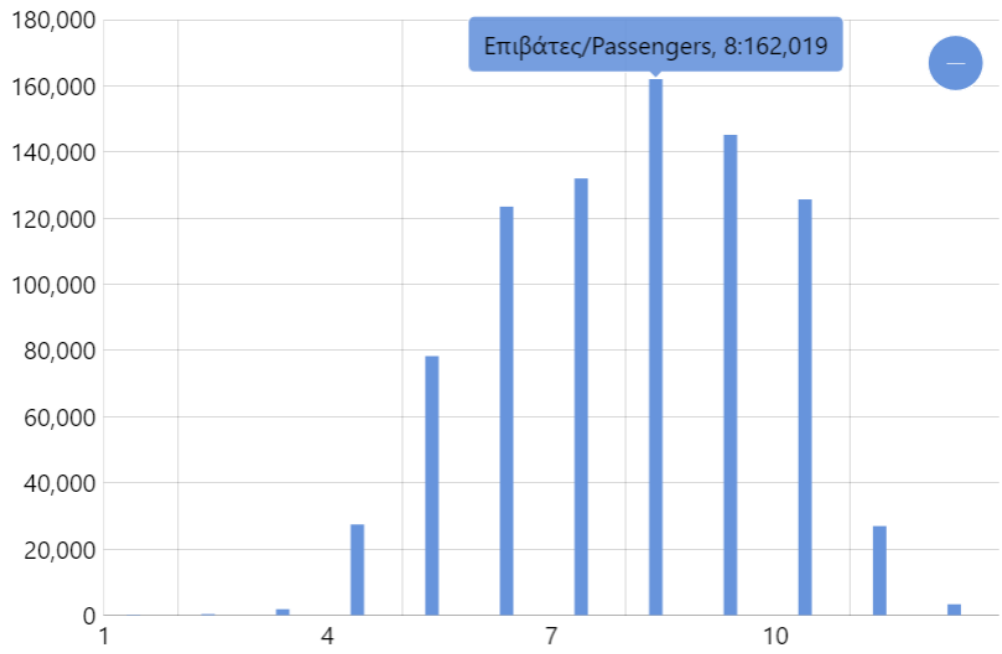
Πηγή: Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας

Διάγραμμα 14: Μέγιστη Χωρητικότητα (ανά μήνα) στον τομέα της κρουαζιέρας στη Θήρα, 2022

Πηγή: Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας

Διάγραμμα 15: Σύνολο επιβατών (ανά μήνα) στην κρουαζιέρα στη Θήρα, 2022

Πηγή: Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας

Πίνακας 54: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στο λιμάνι της Σαντορίνης, 2018-2023

Λιμάνι							
Σαντορίνης	Αριθμός Κρουαζιερόπλοιων	474	592	3	191	686	800
	Αριθμός αφίξεων	749.286	980.771	131	104.074	826.602	1.298.968

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

A2.3.1.6.4 Συγκεντρωτικά συμπεράσματα για την Τουριστική Κίνηση

Συγκεντρωτικά και συνοπτικά, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2022 στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, τα συμπεράσματα που αφορούν την τουριστική κίνηση τόσο στην Περιφερειακή Ενότητα Θήρας όσο και στο νησί της Σαντορίνης:

- Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αεροπορικών αφίξεων στις Κυκλάδες για το 2022, παρατηρείται ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχει το αεροδρόμιο της Σαντορίνης (59%).
- Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων εσωτερικού στις Κυκλάδες για το 2022, παρατηρείται ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στο αεροδρόμιο της Σαντορίνης (48%). Ωστόσο, στο διάστημα 2019-2022 το

αεροδρόμιο Σαντορίνης κατέγραψε πτώση αφίξεων εσωτερικού της τάξης του 22%.

- Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια των Κυκλάδων για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Ενότητα Πάρου (25%) και ακολουθούν οι Ενότητες Θήρας (17%), Νάξου και Μυκόνου (13% αντίστοιχα), Μήλου (9%), Τήνου (8%), Σύρου (6%), Κέας-Κύθνου (5%) και Άνδρου (4%).
- Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια των Κυκλάδων για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στο λιμάνι της Σαντορίνης (45%).
- Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια των Κυκλάδων για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στο λιμάνι της Σαντορίνης (53%).

Περαιτέρω, το 2019 έγινε για λογαριασμό του Δήμου Θήρας έγινε από το ΔΙΑΖΩΜΑ «Εκπόνηση Master Plan της Πολιτιστικής Διαδρομής Σαντορίνης» Ως πολιτιστική διαδρομή ορίζεται στο πλαίσιο του παρόντος έργου ένα επώνυμο τουριστικό προϊόν, πολιτιστικού τουρισμού, το οποίο διαμορφώνεται με βάση ένα συγκεκριμένο συνεκτικό στοιχείο προκειμένου να αποτελέσει κινητήριο μοχλό για την ανάπτυξη του τουριστικού προορισμού της Σαντορίνης. Μια ανάπτυξη που θα είναι βιώσιμη –οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά.

Κρίνεται επιτακτική ανάγκη η ισχυροποίηση του brand Σαντορίνη ως παγκόσμιου τουριστικού προορισμού, μέσω της ποιοτικής αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος με την ολοκλήρωση σύγχρονων τεχνικών, υποδομών και την εφαρμογή νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας. Την αειφορική αξιοποίηση των περιβαλλοντικών και πολιτιστικών πόρων και την προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, είναι δεδομένο ότι ο τουρισμός θα εξακολουθήσει να αποτελεί την κυρίαρχη οικονομική δραστηριότητα και συνεκτιμώντας τα χρονίζοντα διαρθρωτικά προβλήματα και συνεπώς το περιβαλλοντικό αποτύπωμα (προσέγγιση ή/και υπέρβαση ορίων φέρουσας ικανότητας και χωρητικότητας σε ορισμένα νησιά – περιοχές), τις μεταβολές στα χαρακτηριστικά και τις προτιμήσεις των τουριστών στις χώρες προέλευσης, απαιτείται η μεταστροφή του επικρατούντος μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης, η αναβάθμιση και συμπλήρωση υποδομών για την ανταπόκριση στην αυξανόμενη επισκεψιμότητα.

Σημαντικό βήμα στην μετεξέλιξη της καθιερωμένης αντίληψης για το Νότιο Αιγαίο ως τουριστικού προορισμού διεθνούς κύρους και, επομένως, στη διατήρηση της ελκτικής ισχύος του, είναι η διαμόρφωση μιας νέας ταυτότητας πολλαπλών πτυχών, η οποία θα

βασίζεται σε τοπικές ιδιαιτερότητες και συγκριτικά πλεονεκτήματα που υποστηρίζουν τη μεταστροφή από τα σημερινά πρότυπα της προσφοράς.

Στην κατεύθυνση αυτή και με δεδομένα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα ως προς το πλήθος των καθιερωμένων και αναδυόμενων εναλλακτικών μορφών τουρισμού, προωθείται η διαφοροποίηση / εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος στους ώριμους «ηλιοτροπικούς» προορισμούς και η εκλεκτιστική προσέγγιση της τουριστικής ανάπτυξης νησιών και ενοτήτων της ενδοχώρας, που διατηρούν ήπιους ρυθμούς ή/και έμμεση σχέση με την τουριστική δραστηριότητα.

Ως κύριοι άξονες τίθενται:

- η αυστηρή ρύθμιση συγκρούσεων και ασυμβατότητας χρήσεων γης και θαλάσσιου χώρου και δραστηριοτήτων, εντός οικιστικών περιοχών, στο αγροτικό περιβάλλον συμπεριλαμβανομένης της παράκτιας ζώνης,
- η σταδιακή εφαρμογή ελέγχου παραμέτρων χωρητικότητας και φέρουσας ικανότητας με ποσοτικοποιημένες μεθόδους, με συνεχή εμπλουτισμό των μετρούμενων μεγεθών,
- η εξασφάλιση ασφαλούς πρόσβασης και διακίνησης στα νησιά,
- ο μετριασμός παρενεργειών από εσωτερικές μεταφορές αγαθών και ανθρώπων
- η προστασία φυσικών και πολιτιστικών πόρων,
- η θεσμοθέτηση τοπικών κανονισμών στην περίπτωση κενών και αστοχιών στην υπερκείμενη νομοθεσία.

Διατηρώντας τη φιλοσοφία του ισχύοντος ΠΠΧΣΑΑ ως προς τον ριζικό επαναπροσδιορισμό των προτεραιοτήτων κατά το σχεδιασμό της τουριστικής ανάπτυξης, βάσει μίας νέας στρατηγικής, που θα ενσωματώνει την τουριστική ανάπτυξη στην τοπική οικονομία, διατηρώντας την οικολογική και πολιτισμική ποικιλομορφία των τουριστικών περιοχών, οι διαφοροποιούμενες ως προς την ένταση και τον προσανατολισμό της τουριστικής δραστηριότητας συνοψίζονται ως εξής:

- Ζώνες Ποιοτικής Αναβάθμισης Εντατικών Τουριστικών Δραστηριοτήτων
- Περιοχές ελέγχου διάχυσης της τουριστικής ανάπτυξης
- Περιοχές ήπιας ειδικής τουριστικής ανάπτυξης / πολύ δραστηριότητας
- Περιοχές Ειδικών δράσεων και μορφών τουρισμού
- Ακατοίκητα νησιά και βραχονησίδες, νησιά εξαιρετικά μικρού πληθυσμιακού μεγέθους ή/και περιοδικής κατοίκησης.

Α2.3.3 Συνοπτική αξιολόγηση της αναπτυξιακής φυσιογνωμίας σε περιφερειακό επίπεδο

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Δείκτη Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας (ΕΔΠΑ) 2019, με εξαίρεση την Αττική, όλες οι περιφέρειες της χώρας βρίσκονται μεταξύ των τελευταίων 30 θέσεων στην κατάταξη σε σύνολο 268 αξιολογημένων περιφερειών. Σύμφωνα με την Έκθεση του 2019, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εμφανίζεται να καταλαμβάνει την 259η θέση.

Πέραν των εξωγενών παραγόντων που συνδέονται με τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά της περιφέρειας, η χαμηλή ανταγωνιστικότητα που εμφανίζει η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου έχει και σαφή διαρθρωτικά χαρακτηριστικά. Η υπερβολική -άνω του 85%- εξάρτηση της οικονομίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου από τον τριτογενή τομέα παραγωγής, και ιδίως από τον τομέα του τουρισμού, σε συνδυασμό με τη χωρική υπερσυγκέντρωση του τουρισμού σε συγκεκριμένα νησιά, τη γεωγραφική ασυνέχεια και την ανισοκατανομή των φυσικών πόρων μεταξύ των νησιών εντείνουν τις ενδοπεριφερειακές ανισότητες στο Νότιο Αιγαίο και δυσκολεύουν την προώθηση της ισόρροπης ενδοπεριφερειακής ανάπτυξης.

Η ανάπτυξη τομέων με υψηλές αναπτυξιακές δυνατότητες που πηγάζουν από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας, όπως ο πολιτισμός, ο τουρισμός, ο αγροδιατροφικός τομέας και ορισμένοι κλάδοι της βιομηχανίας αποτελούν αδιάρρηκτο συστατικό της αναπτυξιακής στρατηγικής της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Ως εκ τούτου, η προώθηση και ενίσχυση των διατομεακών και διακλαδικών δεσμών κρίνεται ως μία από τις κύριες αναπτυξιακές προτεραιότητες της Περιφέρειας στην προσπάθεια άμβλυνσης των ενδοπεριφερειακών ανισορροπιών της.

Οι περιορισμοί που αντιμετωπίζει ο πρωτογενής τομέας λόγω του νησιωτικού χαρακτήρα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, όπως το πολυδιάσπαρτο των νησιών του Νοτίου Αιγαίου και η γεωγραφική ασυνέχεια δυσχεραίνουν τις αναπτυξιακές προοπτικές του πρωτογενούς τομέα. Οι δυσκολίες εντείνονται λόγω διαρθρωτικών αδυναμιών του κλάδου, όπως οι μικρού μεγέθους εκμεταλλεύσεις, ο γερασμένος αγροτικός πληθυσμός, η έλλειψη οργάνωσης των παραγωγών για προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και ανάγκες των αγορών, οι ελλείψεις σε υποδομές και σύγχρονες μονάδες επεξεργασίας και παραγωγής προϊόντων του πρωτογενούς τομέα, καθώς και η απειλή που συνιστά η κλιματική αλλαγή όσον αφορά στην εκμετάλλευση/ερημοποίηση περιοχών και η εγκατάλειψη της γεωργικής γης. Όλοι οι παραπάνω παράγοντες εμφανίζονται ακόμη πιο έντονα στα μικρά νησιά, ενώ στην περίπτωση των μεγάλων ή/και ανεπτυγμένων τουριστικά νησιών οι πιέσεις που ασκούνται εντείνονται περαιτέρω λόγω της αυξημένης ζήτησης που προκύπτει από τη μεγάλη τουριστική κίνηση κατά τη θερινή περίοδο.

Ανάλογες προκλήσεις είναι παρούσες και στον δευτερογενή τομέα της Περιφέρειας, αφού η εγγενής αδυναμία επίτευξης και εκμετάλλευσης οικονομιών κλίμακας λειτουργεί ανασταλτικά ως προς τις προοπτικές ανάπτυξης των επιχειρήσεων και επέκτασης των δραστηριοτήτων τους πέραν των τοπικών μικρών οικονομιών. Η αγορά στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου χαρακτηρίζεται από κατακερματισμό και απουσία εξωτερικών οικονομιών, έλλειψη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, αυξημένο κόστος και χρόνο προμηθειών και

συντήρησης, αυξημένα κόστη μεταφοράς και παραγωγής -ιδιαίτερα ως προς τα μικρά μεγέθη παραγγελιών- προβλήματα πρόσβασης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες και έλλειψη καταρτισμένου ανθρώπινου δυναμικού, παράγοντες που δυσκολεύουν την περαιτέρω ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα. Επιπλέον, το μικρό μέγεθος του πρωτογενούς τομέα παραγωγής δεν στηρίζει μεγάλης κλίμακας μεταποιητικές δραστηριότητες, ενώ πρόσθετη δυσκολία εντοπίζεται από την έλλειψη οργανωμένων χώρων υποδοχής και συνεργασίας μεταποιητικών δραστηριοτήτων.

Τέλος, ο τριτογενής τομέας αποτελεί την ατμομηχανή της οικονομίας που τροφοδοτεί την ανάπτυξη της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, δημιουργώντας παράλληλα σημαντικές ενδοπεριφερειακές ανισότητες. Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου διαθέτει πλούσια φυσική και πολιτιστική κληρονομιά, η οποία σε συνδυασμό με το κλίμα και την τοπική αρχιτεκτονική δημιουργούν ένα ιδιαίτερα ελκυστικό τουριστικό προϊόν. Στόχος της Περιφέρειας είναι η αναβάθμιση και διαφοροποίηση του προϊόντος αυτού με τρόπο που θα μειώσει την υψηλή εποχικότητα και θα επηρεάσει θετικά την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα μέσω της επέκτασης της τουριστικής περιόδου και της ανάπτυξης διαφοροποιημένων τουριστικών προϊόντων και εμπειριών.

Συμπερασματικά, η μεγάλη ανάπτυξη που γνωρίζει η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στον τομέα του τουρισμού και το υψηλό κατά κεφαλή ΑΕΠ που εμφανίζεται στο σύνολο της Περιφέρειας δεν θα πρέπει να αποκρύβει τις εγγενείς και θεμελιώδεις αδυναμίες της που συνδέονται με σαφείς αναπτυξιακές ανάγκες. Τα στοιχεία διάρθρωσης της οικονομικής δραστηριότητας και των επιχειρήσεων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου μαρτυρούν σημαντικά προβλήματα στον παραγωγικό και επιχειρηματικό ιστό της περιφέρειας, ο οποίος κυριαρχείται από την ύπαρξη πολύ μικρών επιχειρήσεων, κατά το πλείστον οικογενειακού και ατομικού χαρακτήρα που αδυνατούν να ενσωματώσουν καινοτομίες και στερούνται δυναμισμού. Ταυτόχρονα, όμως, στερούνται και διαύλων δικτύωσης και μηχανισμών στήριξης που θα ενισχύσουν τη θέση τους απέναντι στον ανταγωνισμό και θα τις καταστήσουν ικανές να αξιοποιήσουν νέα εργαλεία ανάπτυξης, επέκτασης δραστηριοτήτων, βελτιστοποίησης απόδοσης και λειτουργιών, βελτίωσης ποιότητας και ενίσχυσης προβολής. Η οικονομία της Περιφέρειας στερείται, επίσης, ουσιαστικών παραγωγικών και λειτουργικών διασυνδέσεων μεταξύ των τομέων και κλάδων παραγωγής της, το οποίο σε συνδυασμό με τη γεωγραφική ασυνέχεια συμβάλλει ώστε τα νησιά να λειτουργούν ως οιωνοί κλειστές οικονομίες περιορισμένης κλίμακας[2].

Ο συνολικός πληθυσμός της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου την περίοδο 2012-2016 διατηρείται στα ίδια περίπου επίπεδα, ενώ την περίοδο 2016-2019 παρουσιάζει σημαντική αύξηση κατά 2,76%, σε αντίθεση με αυτόν του συνόλου της χώρας που παρουσιάζει υποχώρηση καθ' όλη την περίοδο 2011-2019. Παράλληλα το προσδόκιμο ζωής του πληθυσμού της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι το δεύτερο υψηλότερο μεταξύ των περιφερειών της χώρας (82,4 έτη), ενώ θετικός είναι σε σταθερή βάση και ο ρυθμός

[2] Πρόταση της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για τη διαμόρφωση των κατευθύνσεων για την εκπόνηση του Εταιρικού Συμφώνου για την Ανάπτυξη – ΕΣΠΑ 2021-2027 της χώρας, 2020.

φυσικής μεταβολής του συνολικού πληθυσμού (εντονότερη στα νησιά της Δωδεκανήσου). Η κατάσταση αυτή δημιουργεί την ανάγκη για συνέχιση των επενδύσεων, ιδίως στα μικρά νησιά, σε υποδομές και υπηρεσίες φροντίδας των ακραίων ομάδων της ηλικιακής πυραμίδας (παιδιά προσχολικής ηλικίας και σχολικής ηλικίας, ηλικιωμένοι) και τη στήριξη για τη διατήρηση και πρόσβαση στην απασχόληση των ατόμων που φέρουν τη φροντίδα τους (κυρίως γυναικών).

Ο δείκτης του οικονομικά ενεργού πληθυσμού (20-64 ετών) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου το 2018 ανέρχεται στο 71,6% (υψηλότερη τιμή της τελευταίας 15ετίας και δεύτερη υψηλότερη τιμή μεταξύ των Περιφερειών), ενώ αντίστοιχα ο δείκτης απασχόλησης στο 64,0% (έναντι 59,5% της χώρας και τέταρτη υψηλότερη μεταξύ των περιφερειών). Σημαντικά δυσμενέστεροι είναι οι δείκτες της γυναικείας απασχόλησης.

Παρά τις θετικές εξελίξεις στην κατάσταση της απασχόλησης, απόρροια κυρίως της ανάκαμψης της οικονομίας, της βελτίωσης του οικονομικού κλίματος και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στην αγορά εργασίας, αλλά και της στήριξης σχετικών πολιτικών από τα διαρθρωτικά ταμεία, το επίπεδο της ανεργίας εξακολουθεί να παραμένει σε υψηλά επίπεδα (16,8% το 2018, έναντι 19,3% της χώρας), με την ανεργία των γυναικών να ανέρχεται στο 21,1% (στα ίδια επίπεδα του έτους 2014). Οι διακυμάνσεις του δείκτη (χαμηλότερο επίπεδο ανεργίας μετά το 2009 καταγράφεται τα έτη 2015 και 2017) επηρεάζονται σημαντικά από τις ετήσιες συνολικές επιδόσεις των τομέων που συνδέονται με την τουριστική δραστηριότητα (λιανικό και χονδρικό εμπόριο, μεταφορές, διαμονή και εστίαση), που αθροιστικά το 2018 συγκεντρώνουν το 52,6% των συνολικά απασχολουμένων (ιστορικό υψηλό τελευταίας 10ετίας). Το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας της περιφέρειας στο σύνολο των ανέργων στην περιφέρεια το 2018 είναι υποδιπλάσιο του εθνικού μέσου όρου και χαμηλότερο του αντίστοιχου ευρωπαϊκού (32,4% έναντι 70,3% του εθνικού και 44,6% των χωρών της ΕΕ28), ενώ το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό παραμένει σημαντικά υψηλότερο του ευρωπαϊκού μ.ό.. (5,5% έναντι 3,0%). Αντίστοιχα ο δείκτης ανεργίας των νέων ηλικίας 15-24 ετών το 2018 υποχωρεί στα επίπεδα του 2010 (28,4% ή 2η χαμηλότερη τιμή μεταξύ των περιφερειών της χώρας), τιμή όμως υπερδιπλάσια της προ κρίσης περιόδου (14,9% το 2008) ή σχεδόν υπερδιπλάσια του ευρωπαϊκού μέσου όρου (15,2%).

Για την ανάσχεση των αρνητικών επιπτώσεων της κρίσης, την ενίσχυση της πρόσβασης των ανέργων στην αγορά εργασίας και τη στήριξη της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων στις νέες συνθήκες στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο έχουν ενεργοποιηθεί παρεμβάσεις που στοχεύουν στην αναβάθμιση προσόντων και δεξιοτήτων και στην ενίσχυση της απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης.

Παράλληλα, το 2018 το ποσοστό του πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ανέρχεται στο 17,5% (3η χαμηλότερη τιμή μεταξύ των περιφερειών της χώρας), ποσοστό υψηλό αλλά ελαφρά χαμηλότερο από τον εθνικό μέσο όρο της χώρας (18,5%). Παράλληλα, σημαντική πρόκληση για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αποτελεί η αντιμετώπιση των φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία της

Eurostat, το 2018 το ποσοστό του πληθυσμού της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού ανέρχεται σε 35,9% έναντι 31,8% του εθνικού μέσου όρου (4ο υψηλότερο ποσοστό μεταξύ των περιφερειών της χώρας).

Για την αντιμετώπιση των ζητημάτων κοινωνικής προστασίας και ένταξης των ευάλωτων και ειδικών ομάδων του πληθυσμού έχουν εκπονηθεί και εφαρμόζονται η Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης, Καταπολέμησης της Φτώχειας και κάθε μορφής διακρίσεων και το Επιχειρησιακό Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη των Ρομά. Στο πλαίσιο αυτό υλοποιούνται δράσεις υποστήριξης ευάλωτων ομάδων όπως Άτομα με Αναπηρία, ηλικιωμένοι, μακροχρόνια άνεργοι, κ.α.

Ο πολυνησιωτικός χαρακτήρας, αλλά και η έντονη τουριστική δραστηριότητα στην ΠΝΑ έχουν σαν συνέπεια την ύπαρξη ιδιαίτερα αυξημένων αναγκών σε λιμενικές υποδομές, τόσο για την ενίσχυση της σύνδεσης της περιφέρειας με την υπόλοιπη χώρα και το εξωτερικό, αλλά και τις συνδέσεις μεταξύ των νησιών, στο εσωτερικό της περιφέρειας. Επιπρόσθετα, υπάρχει η ανάγκη βελτίωσης της ποιότητας και της ασφάλειας του οδικού δικτύου, των συνδέσεων με τις πύλες εισόδου – εξόδου και τα σημεία τουριστικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Σταδιακά και με την αύξηση του πληθυσμού σε συγκεκριμένες αστικές περιοχές, αναδεικνύεται και το ζήτημα της βελτίωσης της κινητικότητας σε αυτές. Συνεπώς, η ανάπτυξη των υποδομών της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου αποτελεί αδήριτη ανάγκη, καθώς συνιστούν παραμέτρους ζωτικής οικονομικής και κοινωνικής σημασίας για την περιοχή.

Επίσης, αρκετά νησιά, εκτός από την απόσταση από το μητροπολιτικό κέντρο της χώρας, βρίσκονται μακριά και από την έδρα / διοικητικό κέντρο της περιφέρειας, ενώ και οι αποστάσεις μεταξύ των νησιών είναι σε πολλές περιπτώσεις σημαντικές. Αυτά τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά και οι έντονες ενδοπεριφερειακές ανισότητες, προσδίδουν στην περιφέρεια έναν ιδιόμορφο αναπτυξιακό χαρακτήρα, ο οποίος περιλαμβάνει και την έντονη τουριστική δραστηριότητα, με σημαντική εποχικότητα και αντίστοιχες ανισότητες. Οι ανάγκες της περιφέρειας, όπως έχουν αποτυπωθεί στο Στρατηγικό Πλαίσιο Επενδύσεων Μεταφορών (ΣΠΕΜ):

- Ανεπαρκείς λιμενικές υποδομές και έλλειψη ορθολογικού σχεδιασμού ακτοπλοϊκού συστήματος
- Αυξημένο κόστος μεταφοράς προϊόντων στον νησιωτικό χώρο
- Μη ορθολογική οργάνωση λιμενικών χώρων και υπηρεσιών / Χαμηλή αποδοτικότητα λιμανιών
- Εποχικότητα ζήτησης και ανεπάρκεια στην κάλυψη σε περιόδους αιχμής
- Ανεπαρκείς υποδομές κρουαζιέρας.

Οι ανάγκες αυτές παραμένουν, καθώς τα έργα που υλοποιούνται, συμβάλλουν θετικά, αλλά υπολείπονται σημαντικά του συνολικά απαιτούμενου εύρους παρεμβάσεων για την κάλυψη των αναγκών αυτών.

Προτεραιότητα και για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2025 είναι η βελτίωση υφιστάμενων λιμανιών και η λειτουργική διασύνδεσή τους με τις υπόλοιπες μεταφορικές υποδομές με στόχο την ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας, με στόχο την προώθηση της ισόρροπης χωρικής ανάπτυξης και την εξασφάλιση της ισοδύναμης μεταφορικής εξυπηρέτησης στο σύνολο των πολιτών και ειδικότερα των κατοίκων απομακρυσμένων περιοχών, αλλά και των επισκεπτών της περιοχής, καθώς και της διαπεριφερειακής πρόσβασης των παραγωγικών φορέων στην ηπειρωτική χώρα, αλλά και το εξωτερικό, για τη διακίνηση των αγαθών που παράγουν ή χρησιμοποιούν.

Σχετικά με το οδικό δίκτυο, οι ανάγκες αφορούν στη διασύνδεση των πυλών εισόδου-εξόδου (οδικές συνδέσεις με λιμάνια – αεροδρόμια) με τα σημαντικά κέντρα και τους προβεβλημένους χώρους των νησιών, καθώς και στις παρεμβάσεις βελτίωσης της οδικής ασφάλειας.

Ως προς την έννοια της εξωστρέφειας ως επιδιωκόμενη αλλαγή στο παραγωγικό υπόδειγμα, συνδέεται με τομείς υψηλών αναπτυξιακών δυνατοτήτων, άμεσα συνδεόμενους με τα πλεονεκτήματα της Περιφέρειας, και κυρίως τον τουρισμό, τον πολιτισμό και την προώθηση τοπικών προϊόντων.

Στην κατεύθυνση αυτή, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου διαθέτει πλούσια φυσική και πολιτιστική κληρονομιά, η οποία σε συνδυασμό με το κλίμα και την τοπική αρχιτεκτονική δημιουργούν ένα ιδιαίτερα ελκυστικό τουριστικό προϊόν. Η πρόκληση για τα νησιά του Νοτίου Αιγαίου συνεχίζει να είναι η ποιοτική αναβάθμιση και η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος ώστε το αποτύπωμα της τουριστικής βιομηχανίας στην οικονομία της να μην εξαντλείται στους αυξημένους αριθμούς επισκεψιμότητας, αλλά να βασίζεται στην ύπαρξη ποιοτικών στοιχείων, τόσο ως προς τα θεμελιώδη της τουριστικής βιομηχανίας όσο και ως προς το προσφερόμενο τουριστικό προϊόν.

Στην κατεύθυνση αυτή υλοποιούνται δράσεις τουριστικής προβολής, ενισχύεται η επιχειρηματικότητα και η προώθηση τοπικών προϊόντων και υλοποιούνται έργα ανάδειξης και αξιοποίησης της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (όπως έργα αποκατάστασης ή/και ανάδειξης τοπίων ή/και μνημείων που έχουν ιδιαίτερη φυσική ή πολιτιστική αξία, έργα προστασίας, αποκατάστασης και ανάδειξης αρχαιολογικών χώρων και μνημείων μείζονος σημασίας, ενταγμένων στον κατάλογο μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO)[3].

Η υφιστάμενη κατάσταση, όπως περιεγράφηκε στα προηγούμενα πεδία αναφορικά με την επιχειρηματικότητα, τους φυσικούς πόρους, τις υποδομές, δηλώνει τα περιθώρια ανάπτυξης και τις δυσκολίες στην πληρέστερη αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της Περιφέρειας (Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2021).

[3] Πρόταση της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για τη διαμόρφωση των κατευθύνσεων για την εκπόνηση του Εταιρικού Συμφώνου για την Ανάπτυξη – ΕΣΠΑ 2021-2027 της χώρας, 2020, σελ. 20-21.

ΚΕΦ. Α3. Χωρική οργάνωση Δήμου Θήρας (Δ.Ε)

Επίπεδο αναφοράς: Δημοτική Ενότητα

Α3. 1 Υφιστάμενες Χρήσεις και Καλύψεις γης στον εξωαστικό χώρο (πραγματική κατάσταση)

Οικιστική Ανάπτυξη και Αυθαίρετη Δόμηση

Σύμφωνα με στοιχεία της απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. του 2011 οι οικισμοί στο Νότιο Αιγαίο είναι συνολικά 946, εκ των οποίων οι 299 βρίσκονται στα Δωδεκάνησα και οι 647 βρίσκονται στις Κυκλάδες. Ο κατακερματισμένος νησιωτικός χώρος της Περιφέρειας αποτελεί το υπόβαθρο της πολύ μεγάλης ανισοκατανομής των οικισμών και των αντίστοιχων πληθυσμιακών μεγεθών τους. Σημειώνεται η ύπαρξη 5 αστικών κέντρων (Ρόδος, Κως, Ιαλυσός, Κάλυμνος και Ερμούπολη), με πολυπληθέστερα τη Ρόδο και Κω καθώς και 251 ακατοίκητων σήμερα οικισμών (περιλαμβανομένων των νησίδων) και 300 οικισμών με πληθυσμό έως 50 κάτ..

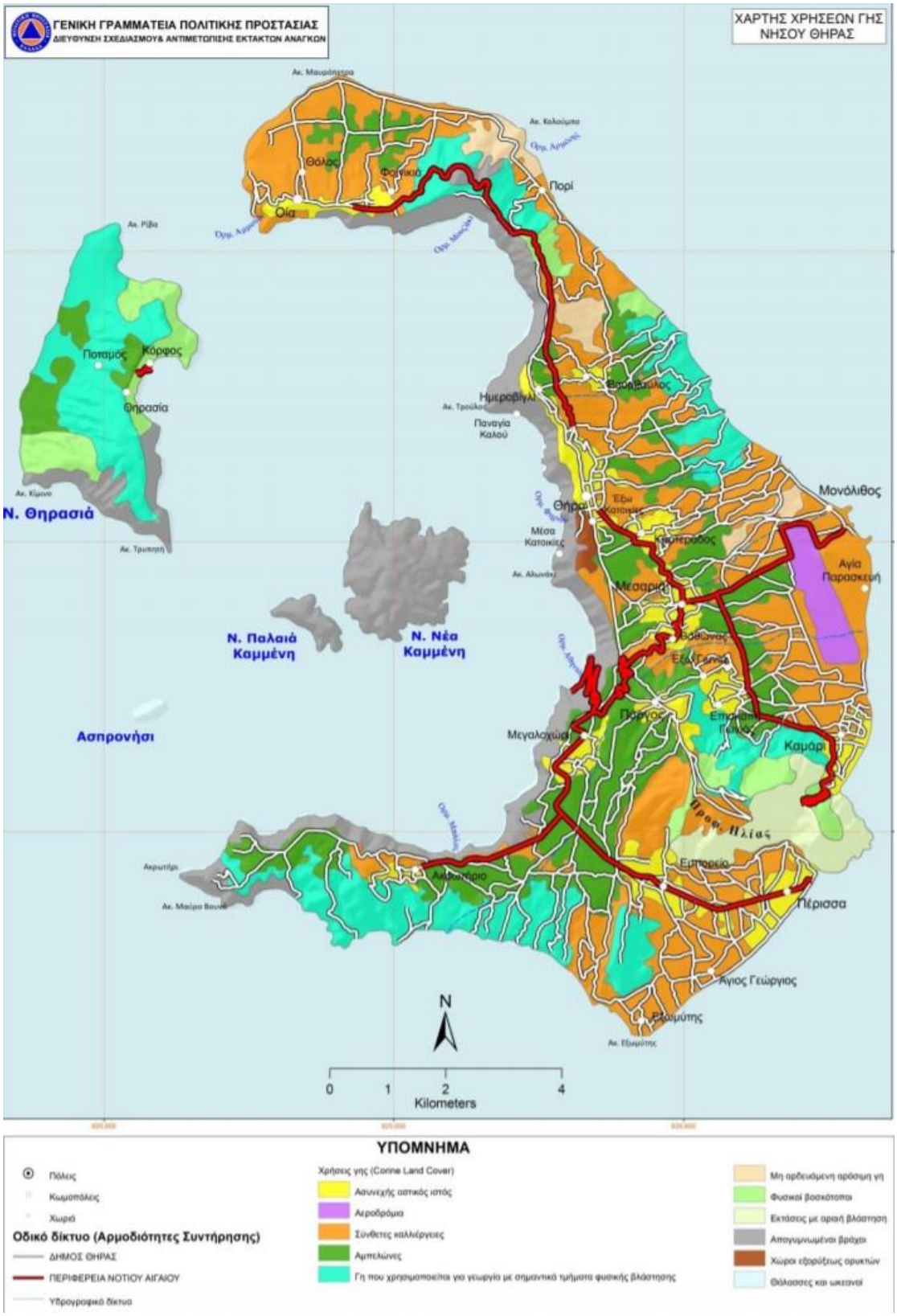
Τα αστικά κέντρα Ρόδος και Ερμούπολη αποτελούν δευτερεύοντες εθνικούς πόλους (3ο επίπεδο), αρθρωμένα γύρω από τις κύριες αναπτυξιακές ενότητες Ρόδου-Πάρου-Νάξου και Σύρου-Πάρου-Τήνου, με βάση το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, αλλά και σύμφωνα με την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης.

Οι οικισμοί Κάρπαθος, Θήρα, Μήλος, Κως, Κάλυμνος, Νάξος αποτελούν την αμέσως επόμενη κατηγορία ιεράρχησης του οικιστικού δικτύου της Περιφέρειας (5^{ο} επίπεδο), ενώ 7 οικισμοί (Πάρος, Αγία Μαρίνα Λέρου, Μύκονος, Τήνος, Ιουλίδα, Άνδρος, Πάτμος) συνιστούν κέντρα ενδοπεριφερειακής αναπτυξιακής ενότητας (6 επίπεδο).

Η κλίμακα και ο κατακερματισμός, η διοικητική αναδιάρθρωση («Πρόγραμμα Καλλικράτης) αλλά και ο ιδιαίτερος ρόλος του τουρισμού στην αναπτυξιακή φυσιογνωμία των περισσότερων νησιών τεκμηριώνουν ειδικούς ρόλους και βαρύτητες που επιφυλάσσονται για αρκετούς οικισμούς ανά νησί (κυρίως στα μεγάλα -Ομάδα Ι και μεσαία –Ομάδα ΙΙ νησιά).

Α3.1^{α} Υφιστάμενες Χρήσεις Γης και Καλύψεις γης στον εξωαστικό Χώρο

Σύμφωνα με τον ΧΑΡΤΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ Ν.ΘΗΡΑΣ της ΓΕΝ.ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, όπως ισχύει σήμερα,

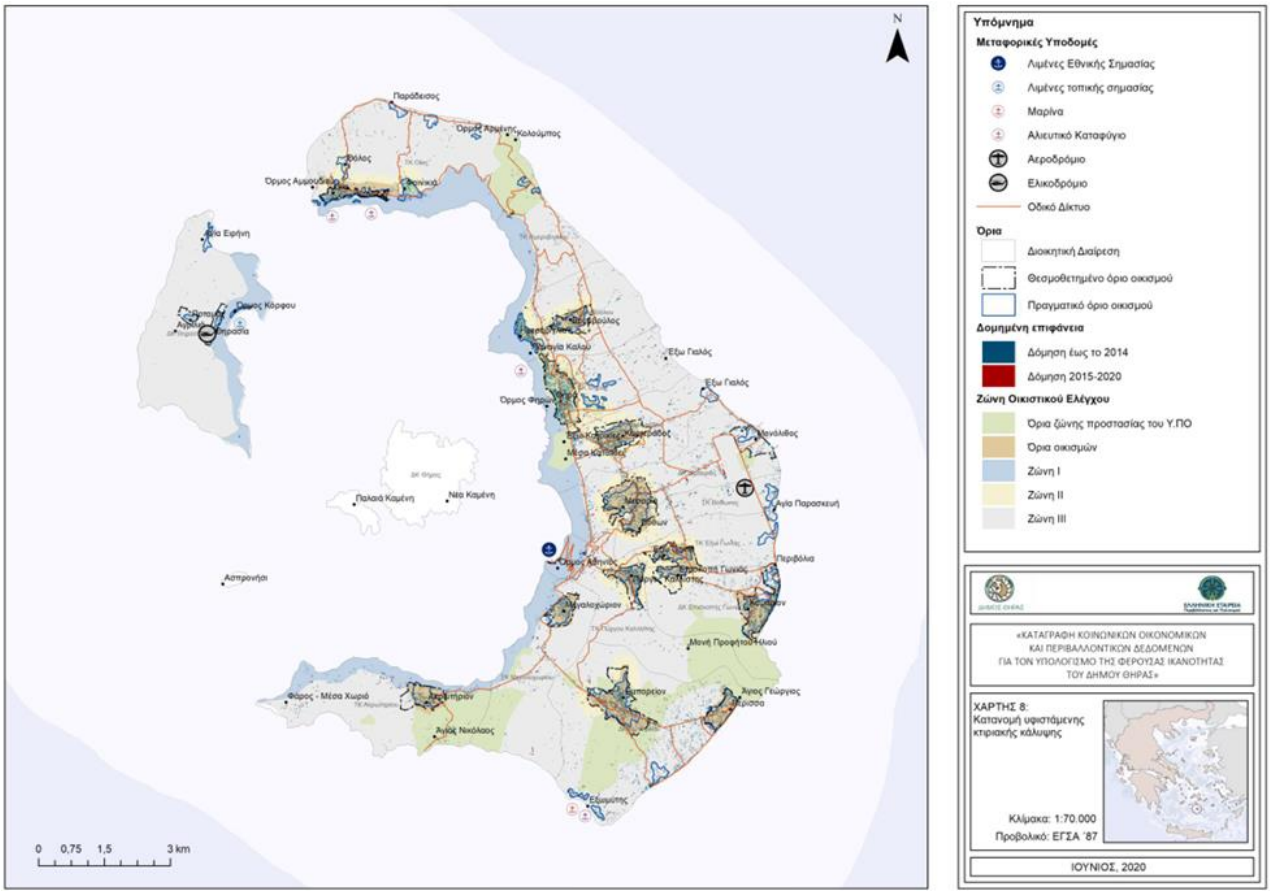

Χάρτης 11

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και την ανάλυση αυτών για το έτος 2011, παρατηρείται ως κυρίαρχη χρήση στο Δήμο Θήρας η κατοικία σε ποσοστό που εγγίζει το 67%. Μεγάλο

ποσοστό του διατίθεται στις πλατφόρμες μίσθωσης Airbnb. Δεύτερη, αλλά σε απόσταση από την κατοικία, είναι η χρήση κύριων τουριστικών καταλυμάτων που εγγίζει το 15%. Δηλαδή το ιδιαίτερα μεγάλο ποσοστό 82% των κτιρίων του Δήμου αφορά τις δύο επικρατέστερες χρήσεις (Βουλέλλης, 2021).

Χάρτης 12: Κατανομή υφιστάμενης κτιριακής κάλυψης, 2020

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021)

Α3.1.1 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΖΩΝΕΣ ΕΚΤΑΤΙΚΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΥΨΕΩΝ (ΟΜΟΙΟΓΕΝΕΙΣ Η ΜΕΙΚΤΕΣ) ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ Η ΟΡΙΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ (ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ, ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ-ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ, ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ, ΑΘΛΗΣΗΣ Κ.ΛΠ., ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΕΞΟΡΥΞΗ - ΛΑΤΟΜΕΥΣΗ Κ.ΛΠ.)

Α3.1.1α.Δυνητικά Αξιόλογη Αγροτική γη

ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Πρωτογενής παραγωγή

-Καταγραφή γεωργικών, αλιευτικών, κτηνοτροφικών, δασικών, μεταποιητικών εκμεταλλεύσεων και μονάδων.

Ακολουθεί ο Πίνακας με την Καλλιεργούμενη γη ανά Περιφέρεια.

Πίνακας 55

Πίνακας 16: Καλλιεργούμενη γη ανά Περιφέρεια, ποσοστά επί του συνόλου της γης εντός κάθε Περιφέρειας (2019)

Περιφέρειες	Αροτραίες	Κηπευτική γη	Δενδρώδεις	Αμπέλια	Αγρανάπαυση	Σύνολο γης
Αν. Μακ/νία και Θράκη	79,02%	1,8%	7,61%	1,36%	10,21%	**3.760.952**
Κεντρική Μακεδονία	69,42%	1,49%	17,14%	0,89%	11,06%	**6.785.626**
Δυτική Μακεδονία	83,39%	0,72%	5,64%	0,88%	9,37%	**1.967.583**
Ήπειρος	43,42%	1,4%	40,4%	1,07%	13,71%	**699.236**
Θεσσαλία	78,48%	1,6%	13,27%	1,18%	5,47%	**4.381.268**
Ιόνια Νησιά	15,6%	0,71%	75,34%	6,31%	2,04%	**451.567**
Δυτική Ελλάδα	46,12%	3,03%	32,59%	4,32%	13,94%	**2.887.192**
Στερεά Ελλάδα	51,01%	2,27%	30,22%	1,89%	14,61%	**2.981.608**
Πελοπόννησος	9,33%	1,47%	67,69%	4,98%	16,53%	**3.757.292**
Αττική	17,49%	6,47%	50,3%	17,03%	8,71%	**340.413**
Βόρειο Αιγαίο	21,17%	1,64%	61,86%	2,54%	12,79%	**917.305**
Νότιο Αιγαίο	40,25%	3,39%	33,95%	6,65%	15,76%	**460.232**
Κρήτη	7,59%	2,39%	70,91%	6,25%	12,86%	**2.775.109**

Σημείωση: Τα στοιχεία αφορούν στο 2019. Τα ποσοστά αντιστοιχούν στο σύνολο της καλλιεργούμενης γης της εκάστοτε Περιφέρειας. Τα σύνολα γης στην τελευταία στήλη του πίνακα αντιστοιχούν σε στρέμματα.
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την ΕΛΣΤΑΤ.

Παρατηρούμε από τα παραπάνω, ότι το έτος 2019, οι αροτραίες καλλιέργειες στα νησιά του Νότιου Αιγαίου, αποτελούν το 40,25% στο σύνολο της καλλιεργούμενης γης για όλη τη Περιφέρεια Ν.Α, ενώ οι αμπελοκαλλιέργειες αποτελούν μόνο το 6.65% του συνόλου.

Γεωργικές δραστηριότητες στη Σαντορίνη

Η ανάπτυξη της βιομηχανίας τοματοπολτού σε συνδυασμό με την ανοδική τάση του τουρισμού στη Σαντορίνη από τη δεκαετία του 70’ κι έπειτα προκάλεσε τη μείωση της μετανάστευσης και τη συγκράτηση του πληθυσμού στο νησί. Σταδιακά οι γεωργικές δραστηριότητες μειώθηκαν, χαρακτηριστικό είναι ότι από τα – 8- εργοστάσια τοματοπολτού που λειτουργούσαν στο νησί, σήμερα το μοναδικό εργοστάσιο που λειτουργεί κινδυνεύει να κλείσει (Δρόσου, 2004).

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της ΕΣΥΕ, με τον πρωτογενή τομέα παραγωγής ασχολείται ένα μικρό ποσοστό του πληθυσμού, μόλις το 5%.

Πίνακας 56. Κατανομή οικονομικά ενεργού πληθυσμού Δ. Θήρας

Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες 8,3%	Ξενοδοχεία και εστιατόρια 18,5%
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο επισκευή αυτοκινήτων οχημάτων μοτοσυκλετών και ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης 15,1%	Κατασκευές 17,6%
Γεωργία κτηνοτροφία θήρα και δασοκομία, αλιεία 5,0%	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος φυσικού αερίου και νερού 1,3%
Μεταποιητικές βιομηχανίες 4,7%	Ορυχεία και λατομεία 0,2%
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο 8,2%	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, διαχείριση ακίνητης περιουσίας 5,2%
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση 5,4%	Εκπαίδευση 3,7%
Υγεία και κοινωνική μέριμνα 1,1%	Λοιπές υπηρεσίες 5,9%

Το Αμπέλι

Ευδοκιμεί στη Σαντορίνη για δύο λόγους: αντέχει στην ξηρασία και είναι ένα από τα λίγα ξυλώδη φυτά που οι ρίζες του, όπως και της συκιάς, διαπερνούν τη θηραϊκή γη, η οποία είναι γνωστή ως ‘‘άσπα’’. Επίσης το πολύ μικρό ποσοστό αργίλου (από 2% έως 3%, σπάνια φτάνει το 7%) στο αμμώδες έδαφος των αμπελώνων του νησιού είναι το κύριο αίτιο για την απουσία του εντόμου της φυλλοξήρας στο νησί (ΝΑΜΑ κ.α., 1998).

Το σύνολο των ποικιλιών που συναντώνται στην Σαντορίνη φτάνει τις εικοσιπέντε. Οι κύριες ποικιλίες, περίπου 80% του συνόλου, είναι τα λευκά: ασύρτικο (70%), αθήρι και αηδάνι (10%). Ακολουθούν η μαύρη μαντηλαριά (18%), ενώ το υπόλοιπο 2% περιλαμβάνει άλλες ποικιλίες όπως κρητικό, μαυροτράγανο, βουδόματο κ.τ.λ. Τα κρασιά που παράγονται είναι: μπρούσκο (λευκό, κόκκινο ή ροζέ), νυκτέρι, βισάντο και μέτζο.

Πίνακας 12: Βασικές ποικιλίες σταφυλιών και ποσοστό γης που καταλαμβάνουν Κύριες ποικιλίες σταφυλιών Ποσοστό έκτασης του αμπελώνα που καταλαμβάνουν Ασύρτικο Αθήρι Αηδάνι 80% (παραγωγή οίνων ΟΠΑΠ) Μαντηλαριά 18% Κρητικό Κουτσουνό Πλατάνι Μαυροτράγανο Βουδόματο Μαυράθηρο Βάφτρα 2%

Πίνακας 57

Πίνακας 12: Βασικές ποικιλίες σταφυλιών και ποσοστό γης που καταλαμβάνουν

Κύριες ποικιλίες σταφυλιών	Ποσοστό έκτασης του αμπελώνα που καταλαμβάνουν
Ασύρτικο	80% (παραγωγή οίνων ΟΠΑΠ)
Αθήρι	
Αηδάνι	
Μαντηλαριά	18%
Κρητικό	2%
Κουτσουνό	
Πλατάνι	
Μαυροτράγανο	
Βουδόματο	
Μαυράθηρο	
Βάφτρα	

Γενικά στοιχεία για την πρωτογενή παραγωγή του νησιού, δίνουν ότι στην Σαντορίνη υπάρχουν 15.000 στρέμματα καλλιεργήσιμης γης με αμπέλι. Από αυτά τα 7.100 στρέμματα καλλιεργούνται στην περιοχή της Οίας (χωρίς να συγκαταλέγεται και η Θηρασιά). Υπολογίζονται 68 παραγωγοί με 156 διαφορετικά αμπελοτεμάχια.

Γενικότερα, παρατηρήθηκε μια πτωτική τάση στην καλλιεργούμενη γη με αμπέλια σε όλη της Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια. Έτσι, σύμφωνα με στοιχεία της ΕΣΥΕ, την περίοδο 1990 – 1999 εμφανίστηκε πτώση της τάξης του 17% περίπου της έκτασης των αμπελώνων σε ολόκληρη την επικράτεια, ενώ στην Σαντορίνη η πτώση για την ίδια περίοδο υπολογίστηκε σε 7% περίπου.

Στον παρακάτω πίνακα εμφανίζεται η εξέλιξη της έκτασης των αμπελώνων στην Σαντορίνη σε βάθος χρόνου.

Έτος /Στρέμματα αμπελώνων Ετήσια μείωση έκτασης 1900 45.000 1920 35.000 22,2% (-10.000 στρ.) 1930 30.000 14,3% (-5.000 στρ.) 1971 22.500 25% (-7.500 στρ.) 1981 18.000 20% (-4.500 στρ.) 1991 16.000 11% (-2.000 στρ.) 1997 14.928 6,7% (-1.072 στρ.) 1998 14.859 1999 14.924 2000 14.634 2001 14.506 2,8% (-422 στρ.) 2002 14.212 2003 14.202

Πίνακας 58. Εξέλιξη της έκτασης των αμπελώνων του νησιού σε βάθος χρόνου

Πίνακας 13: Εξέλιξη της έκτασης των αμπελώνων του νησιού σε βάθος χρόνου

Έτος	Στρέμματα αμπελώνων	Ετήσια μείωση έκτασης
1900	45.000	
1920	35.000	22,2% (-10.000 στρ.)
1930	30.000	14,3% (-5.000 στρ.)

1971	22.500	25% (-7.500 στρ.)
1981	18.000	20% (-4.500 στρ.)
1991	16.000	11% (-2.000 στρ.)
1997	14.928	6,7% (-1.072 στρ.)
1998	14.859	
1999	14.924	
2000	14.634	
2001	14.506	2,8% (-422 στρ.)
2002	14.212	
2003	14.202	

Η εξέλιξη της αμπελοκαλλιέργειας από τις αρχές του 20ου αιώνα έως και σήμερα υποδεικνύει ένα υπό τριπλασιασμό της καλλιεργούμενης έκτασης. Η εξήγηση της μεγάλης μείωσης που παρατηρείται από το 1900 έως το 1930 είναι στην διάδοση της καλλιέργειας της τομάτας η οποία υποκατέστησε κάποια στρέμματα με αμπέλι.

Τις δεκαετίες 1950-1970 υπήρξε σταδιακή μείωση του πληθυσμού του νησιού (λόγω μετανάστευσης) με αποτέλεσμα να παρατηρείται εγκατάλειψη της γεωργικής γης και επομένως του αμπελώνα. Από το 1971 ο πληθυσμός του νησιού αυξάνει σταδιακά όμως η έκταση του αμπελώνα συνεχίζει να μειώνεται λόγω της οικιστικής ανάπτυξης.

Πολλά στρέμματα αμπελώνα καταστρέφονται και την θέση τους παίρνουν κατοικίες, ξενοδοχεία, τουριστικές επιχειρήσεις κτλ. Από το 1997 και μετά η αμπελοκαλλιέργεια φαίνεται να παρουσιάζει τάσεις σταθεροποίησης της έκτασης (Δρόσου, 2005).

Σήμερα, λειτουργούν στη Σαντορίνη τα παρακάτω οινοποιεία:

- Οινοποιείο Βενετσάνου
- Κτήμα Σιγάλας
- Οινοποιείο Χατζηδάκη
- Οινοποιείο Μπουτάρη
- Gaia Wines
- Santo Wines Winery
- Οινοποιείο Γαβαλά
- Οινοποιείο Art Space
- Κτήμα Αργυρός
- Οινοποιείο Αρτέμης Καραμολέγκος
- Κάναβα Ρούσσου
- VSV Winery
- Koutsoyannopoulos Οινοποιείο & Μουσείο Οίνου
- Canava Santorini Distillery Museum

Η αγροτική γη στη Σαντορίνη εγκαταλείπεται σε μεγάλο βαθμό και οικοπεδοποιείται για να αποτελέσει έδαφος εξάπλωσης των τουριστικών οικισμών καθώς η οικονομική ζωή του

νησιού κυριαρχείται από την εντονότατη τουριστική κίνηση που έχει ήδη επιφέρει σημαντική μείωση της έκτασης των καλλιεργειών (Δρόσου, 2005).

Επιπλεόν από το αμπέλι, καλλιεργούνται και τα παρακάτω προϊόντα:

- Πατάτα : Εαρινή και χειμερινή και για την τελευταία υπάρχει και επιδότηση
- Κριθάρι: Το οποίο προορίζεται περισσότερο για το τάισμα ζώων
- Ελιά: Υπολογίζονται μόλις 10 καλλιεργητές
- Ντοματάκι: Υπό την Ένωση Συνεταιρισμού του νησιού λειτουργεί και το μοναδικό εργοστάσιο μεταποίησης της ντομάτας
- Μελιτζάνα άσπρη
- Κατσούνια: Τα μικρά άνυδρα αγγούρια του νησιού
- Κάπαρη: Το γνωστό μυρωδικό των κυκλαδίτικων νησιών
- Φάβα

Πίνακας 59

Βασικές ποικιλίες σταφυλιών και ποσοστό γης που καταλαμβάνουν

Κύριες ποικιλίες σταφυλιών	Ποσοστό έκτασης
Ασύρτικο	80 % (παραγωγή οίνων ΠΟΠ)
Αθήρι	
Αηδάνι	
Μαντηλαριά	18%
Κρητικό	2%
Κουτσουνό	
Πλατάνι	
Μαυροτράγανο	
Βουδόματο	
Μαυράθηρο	
Βάφτρα	

Πηγή: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2014 – 2020

Η φάβα της Σαντορίνης

Η φάβα προέρχεται από τις αποξηραμένες, αποφλοιωμένες και θρυμματισμένες κοτυληδόνες του φυτού Lathyrus clymenum L. της οικογένειας των ψυχανθών (οικ. Fabaceae), χρώματος υποκίτρινου, σχήματος πεπλατυσμένου δισκοειδούς με διάμετρο περίπου 2 mm και μέγιστη υγρασία 13%. Η σύστασή της χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό πρωτεϊνών και αυξημένη περιεκτικότητα σε υδατάνθρακες. Η καλλιέργειά της στην πορεία των χρόνων έφθινε, επειδή η στρεμματική απόδοση είναι μικρή (κατά μέσο όρο 80-100 κιλά το στρέμμα) και το έσοδο για τους παραγωγούς περιορισμένο. Τα

έξοδα της καλλιέργειάς της ανά στρέμμα, είναι πολύ υψηλά. Χρειάζεται χειρωνακτική εργασία και η παραγωγή είναι μικρή και δυστυχώς όχι σταθερή. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια γίνονται προσπάθειες εκμηχάνισης. Μικρά ελαφριά τρακτέρ 25 - 50 ίππων ώστε να μη βουλιάζουν στα χώματα των νησιών χρησιμοποιούνται στην περιποίηση των χωραφιών. Ο παράγων όμως «φύση» παραμένει πάντα απρόβλεπτος και καθοριστικός. Η απόδοσή της κινδυνεύει από πολλούς παράγοντες. Από τα πουλιά που τρώνε τους σπόρους κατά τη σπορά, από τον αέρα που παίρνει τα λουλούδια πριν δέσουν καρπό, από τη μεγάλη ξηρασία και από έναν ξαφνικό καύσωνα, ακόμα και μια ημέρα πριν από τη συγκομιδή. Η κατοχύρωσή της ως προϊόν ΠΟΠ Σαντορίνη (ΚΑΝ (ΕΚ) 510/2006), έδωσε στην καλλιέργειά της άλλη δυναμική. Η ανάδειξή των μοναδικών της οργανοληπτικών χαρακτηριστικών την έκαναν στις διάφορες μαγειρικές της εκδοχές να μη λείπει τα τελευταία χρόνια από τον κατάλογο κανενός «γκουρμέ» εστιατορίου της πρωτεύουσας και μετέπειτα της Ελλάδας. Η ζήτησή της αυξήθηκε και σε συνδυασμό με την αυξανόμενη υψηλή τιμή της, ώθησε τους παραγωγούς να αυξήσουν τα στρέμματα που καλλιεργούν.

Πίνακας 60

Α/Α	**ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ** Ή ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	**ΦΥΤΑ ΜΑΓΑΛ. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ**		**ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ**		**ΔΕΝΔΡΩΔΗΣ ΚΑΛΛ.**		**ΑΜΠΕΛΙΑ**	
		ΕΚΤΑΣΗ (στρ)	ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΑ (στρ)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ)	ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΑ (στρ)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ)	ΑΡΔΕΥΟΜΕΝ Α(στρ)	ΕΚΤΑΣΗ (στρ)	ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΑ (στρ)
1	ΑΚΡΩΤΗΡΙ	352	2	61		5	5	988	
2	ΒΟΘΩΝΑΣ	278	4	39	12	102	64	800	
3	ΒΟΥΡΒΟΥΛΟΣ	555	5	82	8	10	10	649	
4	ΕΜΠΟΡΕΙΟ	1.815	10	238	125	20	20	1.590	
5	ΕΞΩ ΓΩΝΙΑ	445	10	84	33	140	40	242	
6	ΕΠΙΣΚΟΠΗ	390	10	76	36	72	17	1.085	
7	ΗΜΕΡΟΒΙΓΛΙ	55		24	7	4	4	245	
8	ΚΑΡΤΕΡΑΔΟΣ	413	13	111	48	8	8	700	
9	ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙ	314	6	78	24	6	6	1.100	
10	ΜΕΣΣΑΡΙΑ	192	1	67	25	2	2	510	
11	ΟΙΑ	359		62	12	6		1.034	
12	ΠΥΡΓΟΣ	535	23	117	22	40	30	2.000	
13	ΦΗΡΑ	310	5	53	18	157	57	900	
14	ΘΗΡΑΣΙΑ	50	0	10	2	0	0	450	
	ΣΥΝΟΛΟ	**6.063**	**89**	**1.102**	**372**	**572**	**263**	**12.293**	
	ΣΥΛΟΛΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ		**20.030**						
	ΣΥΝΟΛΟ ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΩΝ		**724**						

Πηγή: Ετήσιο γεωργικό δελτίο 2010 Ελ. Στατ.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ 2010

Από τα παραπάνω εμφαίνεται ότι η βασική καλλιέργεια στο νησί είναι το αμπέλι(12.293 στρέμματα σε σύνολο 20.030 στρεμμάτων).

Τα ελάχιστα ζώα που εκτρέφονται (μοσχάρια, αιγοπρόβατα, πουλερικά) προορίζονται για ιδιωτική εκμετάλλευση, όπως δηλώνει και η έλλειψη σφαγείου στο νησί.

Τέλος, και η αλιεία είναι περιορισμένη, μόνο για κάλυψη τοπικών και περιστασιακών περιπτώσεων.

Ισοζύγιο τοπικών / εισαγόμενων προϊόντων

Το οινικό δυναμικό του αμπελιού, δηλαδή η ποσότητα του κρασιού που παράγεται κάθε χρόνο από τα αμπέλια μιας περιοχής, εξαρτάται άμεσα από το έδαφος, το κλίμα και τις ποικιλίες αμπελιού. Αυτοί οι παράγοντες δεν έχουν παντού την ίδια βαρύτητα. Στη Σαντορίνη, κυρίαρχος παράγοντας είναι το έδαφος με τις ιδιαιτερότητές του, που οφείλονται στα ηφαιστειογενή μητρικά πετρώματα κυρίως τη θηραϊκή γη (άσπα) και την ελαφρόπετρα, που έχουν την ιδιότητα να απορροφούν και να συγκρατούν το νερό της βροχής και την ατμοσφαιρική υγρασία (Κουράκου, 1994). Η αυξημένη υγρασία όμως σε συνδυασμό με την αυξημένη θερμοκρασία κατά την ημέρα θα αποτελούσαν πρόσφορο περιβάλλον για την ανάπτυξη μυκητολογικών ασθενειών στα φυτά. Αυτό όμως περιορίζεται λόγω των μελτεμιών που ξεκινούν αρχές Μαΐου και διαρκούν έως τα μέσα Σεπτεμβρίου. Από τα μέσα Ιουλίου έως τα μέσα Σεπτέμβρη τα μελτέμια πνέουν σχεδόν χωρίς διακοπή προστατεύοντας έτσι τα κλήματα από την προσβολή περονόσπορου ή/και βοτρύτη, εκτός σπάνιων περιπτώσεων. Γι αυτό στη Σαντορίνη η μόνη καλλιεργητική φροντίδα που χρειάζεται το αμπέλι είναι μια επίπαση με θειάφι για την πρόληψη του ιωδίου (Κουράκου, 1994).

Ο άνεμος όμως, εκτός των ευεργετικών του δράσεων συχνά επιφέρει ζημιές στην ετήσια παραγωγή του νησιού με έμμεσο κυρίως τρόπο λόγω της μηχανικής μετακίνησης μεγάλων ποσοτήτων θηραϊκής γης και ελαφρόπετρας, που κατά τη μεταφορά τους νεκρώνουν τους οφθαλμούς των φυτών που «χτυπούν» (Δανέζης, 1971). Υπάρχουν αναφορές για χρονιές όπως αυτή του 1958, όπου λόγω ανεμοθύελλας, η οποία σημειώθηκε στα μέσα Απριλίου, η μέση στρεμματική απόδοση ήταν 110 κιλά (από 350 κιλά κατά μέσο όρο) (Κουράκου,1994). Ενδεικτικές παραγωγές σταφυλιών και κρασιού στο νησί δείχνουν την διακύμανση της παραγωγής σε αυτό κατά έτος.

Ενδεικτικές παραγωγές σταφυλιών και κρασιού από το 1970 - 2002 Έτος Παραγωγή σταφυλιών (σε τόνους) Παραγωγή κρασιού (σε τόνους) 1970 5.000 4.000 1991 15.000 12.000 1992 4.380 3.664 1993 3.100 2.480 1995 1.900 1.520 2000-1999 4.200 3.360 2002-2001 900 720

Ενδεικτικές παραγωγές σταφυλιών και κρασιού από το 1970 - 2002

Πίνακας 61. Ενδεικτικές παραγωγές σταφυλιών και κρασιού από το 1970 - 2002

1970	5.000	4.000
1991	15.000	12.000
1992	4.380	3.664
1993	3.100	2.480
1995	1.900	1.520
2000-1999	4.200	3.360
2002-2001	900	720

Η αυξομείωση της παραγωγής οφείλεται κυρίως στις κλιματολογικές συνθήκες και στο γεγονός ότι υπήρξε μείωση της ενασχόλησης με την γεωργία από το 1991 μέχρι το 2001, της τάξης του 2% (στοιχεία από ΕΣΥΕ).

Οι χαμηλές αποδόσεις των αμπελιών, σε σχέση με άλλες περιοχές της Ελλάδας, οφείλονται στον εξαιρετικά περιορισμένο αριθμό, σχεδόν πλήρης έλλειψης, αρδευόμενων εκτάσεων, γεγονός που δικαιολογείται απόλυτα από τη λειψυδρία που καθιστά προβληματική ακόμα και την ανεύρεση υδατικών πόρων για την κάλυψη των αναγκών σε πόσιμο νερό και οικιακή χρήση. Εξάλλου τα αμπέλια που καλλιεργούνται στην Σαντορίνη είναι ειδικές ξερικές ποικιλίες και προορίζονται για την παραγωγή κρασιού ονομασίας προέλευσης κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες. Οι ποικιλίες αυτές, παρά την έλλειψη υδατικών πόρων, στηριζόμενες στη σύσταση του εδάφους και στην ιδιομορφία του κλίματος παράγουν ειδικά κρασιά με υψηλή οξύτητα και μεγάλο ποσοστό σακχάρου (ΝΑΜΑ κ.α., 1998).

Στον τομέα της γεωργίας δίνονται λίγα κίνητρα στους αγρότες για να συνεχίσουν να καλλιεργούν τη γη τους. Ενώ η γεωργική γη του νησιού έχει πολύ υψηλές αντικειμενικές αξίες, γεγονός που εξωθεί τους ιδιοκτήτες σε μη αγροτικές χρήσεις, πολύ λίγα οικονομικά κίνητρα υπάρχουν για να ενθαρρύνουν τους γεωργούς να συνεχίσουν να καλλιεργούν τη γη τους.

Τα παραδοσιακά γεωργικά προϊόντα του νησιού δεν έχουν όλα ακόμα χαρακτηριστεί ΠΟΠ και επομένως δεν λαβαίνουν επιδοτήσεις από την ΕΕ. Υπό αυτές τις συνθήκες, η γεωργία ως μόνιμη απασχόληση εξαφανίζεται και χρησιμοποιείται μόνο για συμπληρωματικό εισόδημα.

Ακόμα και αν η στήριξη ενισχυθεί, το επίπεδο της αγροτικής παραγωγής δεν είναι επαρκές ώστε να δημιουργήσει μεγαλύτερης κλίμακας εξαγωγές αγροτικών προϊόντων εκτός του νησιού. Προς το παρόν η τοπική παραγωγή φρούτων, λαχανικών, γαλακτοκομικών προϊόντων και κρασιού δεν επαρκεί για τις ανάγκες των κατοίκων και των επισκεπτών. Συμπληρωματικές ποσότητες εισάγονται από την Κρήτη και την ηπειρωτική Ελλάδα και συχνά αναμειγνύονται με τα τοπικά προϊόντα, τα οποία έτσι δεν μπορούν να θεωρηθούν αμιγή.

Αλλά, η φέρουσα ικανότητα του νησιού σε αγροτική παραγωγή είναι περιορισμένη. Ακόμα και αν ολόκληρη η καλλιεργήσιμη γη των 55.000 στρεμμάτων διατίθετο για την καλλιέργεια κάποιου από τα παραδοσιακά αγροτικά προϊόντα του νησιού, η παραγωγή του δεν θα ήταν

αρκετή για να ικανοποιήσει εντελώς την τοπική ζήτηση και να δημιουργήσει επιπρόσθετες εξαγωγές. (Έκθεση Σαντορίνη 2004, Παν/μιο Σινσινάτι).

-Διατήρηση παραδοσιακών καλλιεργειών και στοιχείων τοπικών ποικιλιών, αναβαθμών, φυτοφρακτών, πέτρινων κατασκευών κ.λπ.

Οι αμπελώνες της Σαντορίνης είναι αραιό φυτεμένοι. Επειδή το έδαφος είναι φτωχό σε θρεπτικά συστατικά οι αποστάσεις μεταξύ των φυτών είναι της τάξης των 2-2,5 μέτρων. Επίσης για να μπορούν τα κλήματα να αντιμετωπίσουν την πολύμηνη ανομβρία και τους ισχυρούς ανέμους είναι διαμορφωμένα σε χαμηλά σχήματα, με τη μορφή καλαθιών γνωστών ως ‘‘αμπελιές’’. Αυτό σημαίνει ότι γίνεται χαμηλό κλάδεμα, το φυτό δεν έχει κορμό και οι κληματίδες κάμπτονται σχηματίζοντας ένα μεγάλο καλάθι ή μικρά κουλούρια (ΝΑΜΑ κ.α., 1998). Τα συστήματα χειμερινού κλαδέματος είναι δύο και δεν απαντώνται σε κανένα άλλο μέρος της Ελλάδας, ενώ σε παγκόσμιο επίπεδο μόνο το ιταλικό νησί Παντελέρια έχει υιοθετήσει το ίδιο σύστημα λόγω των όμοιων με τη Σαντορίνη κλιματολογικών του συνθηκών. Τα συστήματα αυτά είναι: το κυπελλοειδές «γυριστό» ή στεφανωτό, αρχέγονη τεχνική που πρέπει να γεννήθηκε σε χώρες με ξηροθερμικά αμμώδη εδάφη χωρίς διαθέσιμο ποτιστικό νερό, και το κυπελλοειδές με «κουλούρια» ή «πόστες» που εφαρμοζόταν και κατά την αρχαιότητα σε περιοχές που δεν διέθεταν φυτική βλάστηση για να κατασκευάσουν πασσάλους υποστήριξης των κληματίδων (Κουράκου, 1994).

-Ύπαρξη μορφών παραγωγής και μεταποίησης που πιστοποιούνται ως βιολογικές

Με βιολογικές καλλιέργειες ασχολείται κυρίως ο Οικονόμου Π. στο Μεγαλοχώρι και ο Ηγούμενος στον Προφήτη Ηλία.

-Μορφές και δομές απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα

Τα προϊόντα της Σαντορίνης υπάρχουν στα καταστήματα του νησιού, στα αγροκτήματα του Μεσοχωρίου ή του Φάρου, αλλά και σε αυτοσχέδια πρατήρια στους δρόμους του νησιού. Ακόμα, η Ένωση Συνεταιρισμού του νησιού στον Πύργο, αναλαμβάνει την τυποποίηση διαφόρων αγροτικών προϊόντων και έχει αναλάβει και το εργοστάσιο μεταποίησης για το ντοματίνι.

Για την τυποποίηση του κρασιού, υπάρχουν αρκετά οινοποιεία, πέρα από την μικρής κλίμακας ιδιωτικής παραγωγής από τους ντόπιους.

Ο πιο ενεργός οινοποιητικός φορέας του νησιού είναι η Ένωση Συνεταιρισμών Θηραϊκών Προϊόντων – Santo Wines και ακολουθούν πολλές εταιρείες, όπως οι Μπουτάρη, Σιγάλας Οινοποιεία, Κάναβα Αργυρός, Κάναβα Ρούσσος, Volcan Wines, Οινοποίηση Χατζηδάκης, Οινοποιείο Βενετσάνου. Με μακροχρόνια πείρα στην παραγωγή του κρασιού, προσφέρουν μεγάλη ποικιλία, εξαιρετική ποιότητα και προωθούν τα θηραϊκά προϊόντα τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και στο εξωτερικό με διακρίσεις και βραβεία.

-Αξιολόγηση αρνητικών επιδράσεων, δυνατότητες ελέγχου: βοσκής στη βλάστηση και στο έδαφος, οδών, αποστραγγίσεων, θήρας

Σύμφωνα με την τράπεζα ΦΙΛΟΤΗΣ οι κύριες απειλές για την περιοχή Νήσοι Θηρασιάς, Ασπρονήσι, Παλαιά και Νέα Καμένη είναι το κυνήγι, η βοσκή, η αλιεία και φυσικά ο τουρισμός. Για ολόκληρο το νησί της Σαντορίνης, οι απειλές συνίστανται στην συνεχή οικοδόμηση, στη διάνοιξη νέων δρόμων, στην αύξηση της κυκλοφορίας των οχημάτων, η συνεχής και η ανεξέλεγκτη αύξηση των τουριστικών εγκαταστάσεων, η εγκατάλειψη των παραδοσιακών καλλιεργειών, η κίνηση μηχανοκίνητων πλεούμενων (όπως και συνέβη πρόσφατα), για την περιοχή Σαντορίνη: Νέα και Παλαιά Καμένη – Προφήτης Ηλίας κίνδυνος αποτελούν οι επιπτώσεις του τουρισμού. Το θετικό είναι ότι η περιοχή προστατεύεται φυσικά, καθώς οι απόκρημνες πλαγιές καθιστούν την πρόσβαση δύσκολη.

-Κατασκευή /συντήρηση: έργων ορεινής υδρονομίας, αναβαθμών

Έργα που έχουν συντηρηθεί είναι οι ξερολιθιές, οι οποίες χρησιμεύουν για τον διαχωρισμό των ορίων της ιδιοκτησίας και για την συγκράτηση εδαφών από τις απότομες κλίσεις του νησιού και από τις δυσμενείς κλιματολογικές συνθήκες.

Οι ξερολιθιές, με την μορφή τεράστιου φράκτη που διατρέχει όλο το νησί, είναι ένα αισθητικά οικείο θέαμα και προκαλεί τον εντυπωσιασμό και τον σχολιασμό των επισκεπτών. Δυστυχώς, δεν έχουν διατηρηθεί πολλοί μύλοι, αλλά έχουν απομείνει και συντηρηθεί αρκετοί, μέσα στα όρια των οικισμών αλλά και έξω από αυτά.

Ακολουθεί η περιγραφή των υφιστάμενων αγροτικών δραστηριοτήτων στην ευρύτερη περιοχή.

Α.3.1.1.β Γεωργία

ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ - ΔΑΣΟΚΟΜΙΑ- ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Μελισσοκομία

Οι Κυκλάδες είναι μια ιδιαίτερη περιοχή, με εξίσου ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και με μεγάλες επικινδυνότητες καθώς αλλάζει το κλίμα, αλλά το θυμάρι αντιμετωπίζει και άλλες απειλές. «Το μεγαλύτερο πρόβλημά του, αν μπορούν τα προβλήματα να ιεραρχηθούν, είναι η επέκταση άλλων ανθρώπινων δραστηριοτήτων και ιδιαίτερα του τουρισμού».

Το δεύτερο ανθρωπογενές πρόβλημα είναι ο συνδυασμός βόσκησης και των αναπόφευκτων πλέον καλοκαιρινών πυρκαγιών. Το θυμάρι είναι ένα ευαίσθητο φυτό, δεν αναβλαστάνει εύκολα. Πολλά από αυτά που καίγονται σε μια φωτιά δεν αναβλαστάνουν ποτέ. Παράλληλα, στους θυμαρότοπους φυτρώνει και ένα άλλο φρύγανο, η αστοιβή, ένα φυτό ιδιαίτερα επεκτατικό, με εύκολη και γρήγορη αναβλάστηση, που καταλαμβάνει το χώρο των θυμαριών και τα “πνίγει”. Μετά από μια πυρκαγιά λοιπόν, τόσο η αστοιβή όσο και τα κοπάδια ζώων που μπαίνουν στον καμένο θυμαρότοπο για να βοσκήσουν, αφαιρούν ακόμη και το λιγοστό δικαίωμα στο θυμάρι να αναβλαστήσει».

Κυκλάδες:

Επιστροφή στις παλιές πρακτικές: Η μελισσοκομική αξιοποίηση του θυμαριού είναι μια πρόκληση. Ωστόσο υπάρχουν τρόποι να μειωθούν οι επιθέσεις απέναντί του, με μελισσοκομικές πρακτικές τις οποίες κάποιοι μελισσοκόμοι ακολουθούν τα τελευταία

χρόνια και λιγοστεύουν τις απώλειες. Μία ακόμη πρακτική που στις Κυκλάδες εφαρμοζόταν στο παρελθόν και φαίνεται επιβεβλημένο να επιστρέψει είναι η κατασκευή «μελισσοθυρίδων», δηλαδή ανοιγμάτων κάτω από τις κυκλαδίτικες ξερολιθιές όπου τοποθετούνταν οι κυψέλες για προστασία. «Η χώρα μας διαθέτει πλούσια και μακρά παράδοση σε αυτό τον τομέα». «Κατασκευές σε όλη την Ελλάδα για την τοποθέτηση των κυψελών αποτελούν ένα αληθινά εκπληκτικό υλικό για να αναπτυχθεί αυτό που αποκαλούμε μελισσότουρισμός

Μελισσοκομία Στη Θήρα και Θηρασία

Δραστηριοποιούνται 18 μελισσοκόμοι με συνολικό αριθμό κυψελών 793 σύμφωνα με το μητρώο μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας Κυκλάδων. Από τα στοιχεία του παρακάτω πίνακα είναι φανερό ότι η πλειοψηφία των μελισσοκόμων διατηρεί μικρό αριθμό κυψελών και στοχεύει στην απόκτηση συμπληρωματικού εισοδήματος.

ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΨΕΛΩΝ 1 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ 1 ΕΩΣ 30 ΚΥΨΕΛΕΣ 12 251 2 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ 31 ΕΩΣ 100 ΚΥΨΕΛΕΣ 5 362 3 ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ 101 ΕΩΣ 200 ΚΥΨΕΛΕΣ 1 180 ΣΥΝΟΛΟ 18 793

(Πηγή: Τμ. Φυτικής & Ζωικής Παραγωγής Δ/νσης Αγροτικής Οικονομίας)

Η παραγωγή μελιού είναι μικρή, διότι δεν υπάρχει ανθοφορία όλη τη διάρκεια της χρονιάς (ύπαρξης μεγάλης νεκρής περιόδου από τον Αύγουστο μέχρι και Νοέμβριο). Στην Σαντορίνη οι μελισσοκόμοι προτιμούν τη στατική μελισσοκομία λόγω του ότι δεν υπάρχουν εκτάσεις που είναι άμεσα προσβάσιμες οδικά και δεν έχουν οικιστική ανάπτυξη.

Η παραγωγή κυμαίνεται από 10-15 κιλά μέλι την κυψέλη και διατίθεται στην τοπική αγορά από τους ίδιους τους μελισσοκόμους σε καλές τιμές λόγω της εξαιρετικής ποιότητας.

Για το έτος 2024, στη Σαντορίνη, δεν βρέθηκαν , σύμφωνα με τα στοιχεία απογραφής του Υπουργείο Ανάπτυξης και Τροφίμων ΚΑΤΑΧΩΡΗΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ .

Δασοκομία -Διαχείριση Δασών -Δασική Παραγωγή

Τα δασομετρικά και δασοαποδοτικά στοιχεία των δασών μας, κατά δασοπονικό είδος και συνολικά δίδονται στον πίνακα 1.

Το συνολικό ξυλαπόθεμα των δασών της χώρας εκτιμάται σε 153,5 εκατ. μ3 για 2,15 εκατ. ha ή 71,5 m3 / ha . Η συνολική προσαύξηση εκτιμάται σε 4 εκατ. μ3 / χρόνο. Το προβλεπόμενο λήμμα για το 1997, ήταν συνολικά 2.500.000 μ3 . Κατά ha είναι περίπου 1,2 μ3 / χρόνο ή 1,6% του ξυλαποθέματος. Για το ίδιο έτος η παραγωγή του ξύλου ανήλθε σε 1.985.000 μ3, από την οποία 1.250.000 μ3 (63%) ήταν καυσόξυλα και 735.000 μ3 (37%) βιομηχανική ξυλεία.

Στον πίνακα 2, φαίνεται η παραγωγή, κατά κατηγορία ξυλείας, κατά τα έτη 1985 - 1997. Από τον πίνακα γίνεται εμφανής μια σημαντική πτώση της παραγωγής, της τάξης των 700.000 περίπου μ3 από την δεκαετία του 80 στη δεκαετία του 90. Η πτώση αυτή αφορά

την παραγωγή καυσόξυλων και ίσως να οφείλεται σε αλλαγή του τρόπου θέρμανσης αγροτικών νοικοκυριών που χρησιμοποιούσαν μέχρι τώρα ως κύρια καύσιμη ύλη το καυσόξυλο ή και στην περαιτέρω εγκατάλειψη της ορεινής χώρας. Η άποψη αυτή ενισχύεται και από το γεγονός ότι η μείωση της παραγωγής αφορά κυρίως τα ατελώς συλλεγόμενα καυσόξυλα, των οποίων η παραγωγή μεταξύ των ετών 1987 και 1997, έπεσε από τα 1.022.000κ.μ, στις 562.000 κ.μ.

Στους πίνακες 3 - 5, φαίνονται η παραγωγή, οι εισαγωγές και εξαγωγές καυσόξυλων και βιομηχανικής ξυλείας καθώς και η αξία εξαγωγών και εισαγωγών δασικών προϊόντων. Τη 10ετία 88-97 ο μέσος όρος παραγωγής βιομηχανικής ξυλείας είναι περίπου 700.000 κυβικά μέτρα.. Η παραγωγή αυτή δεν είναι ικανή να καλύψει τις ανάγκες της εγχώριας αγοράς (μέσος όρος φαινόμενης κατανάλωσης 1.919.000 κυβικά περίπου) η οποία καλύφθηκε με εισαγωγές, ο μέσος όρος των οποίων ανήλθε σε 1.350.000 κυβικά μέτρα περίπου.

Ο μέσος όρος των εξαγωγών μας ανήλθε στις 98.500 δηλ. αντιστοιχεί στο 14% του μέσου όρου της παραγωγής. Την ίδια περίοδο ο μέσος όρος παραγωγής καυσόξυλων είναι 1.580.000 κυβικά. Οι εξαγωγές (1.123 κυβικά) και εισαγωγές (6.597 κυβικά) καυσόξυλων είναι αμελητέες ποσότητες μπροστά στην συνολική παραγωγή.

Αυτό σημαίνει ότι το σύνολο της παραγωγής καυσόξυλων διατίθεται στην εγχώρια κατανάλωση και καλύπτει τη ζήτηση.

Από τον πίνακα 5 της αξίας εισαγωγών - εξαγωγών βλέπουμε ότι την ίδια 10ετία ο μέσος όρος της αξίας των εισαγωγών είναι 127.379.800.000, ενώ ο μέσος όρος της αξίας των εξαγωγών είναι 19.780.200.000 δηλ. η αξία των εξαγωγών μας είναι μόνο το 15,5 % της αξίας των εισαγωγών μας.

Γεωργία- Κτηνοτροφία (γεωργική γη στις Κυκλάδες -Θήρα)

Πίνακας 62

Χρήσεις	Ν. Θήρας		Ν. Κυκλάδων	
	Έκταση (στρ.)	Κατανομή (%)	Έκταση (στρ.)	Κατανομή (%)
Γεωργική γη	37.900	53,4	836.100	32,2
Βοσκότοποι	8.100	11,4	789.500	30,8
Δάση	17.000	23,9	928.000	35,7
Λοιπές εκτάσεις	8.100	11,3	45.800	1,3
Σύνολο	71.100	100	2.599.400	100

Πιν. Χρήσεις γης (Στατιστική) 1999-2000

Πίνακας 63

Πίνακας 17: Ζωικό κεφάλαιο ανά Περιφέρεια, ποσοστά επί του συνόλου της χώρας (2019)

Περιφέρειες	Βοοειδή	Χοιροειδή	Προβατοειδή	Αιγοειδή	Πουλερικά πτηνοτροφείων	Πουλερικά χωρικής εκτροφής
Αν. Μακ/νία και Θράκη	15,36%	6,22%	5,77%	11,99%	2,71%	6,65%
Κεντρική Μακεδονία	24,97%	14,09%	9,16%	11,8%	20,58%	8,06%
Δυτική Μακεδονία	7,34%	1,74%	5,03%	4%	0,13%	6,3%
Ήπειρος	10,84%	16,4%	6,42%	4,31%	39,73%	8,56%
Θεσσαλία	22,51%	20,06%	14,49%	10,48%	2,25%	12,34%
Ιόνια Νησιά	0,8%	0,13%	1,39%	2,8%	0%	1,75%
Δυτική Ελλάδα	5,71%	15,24%	16,51%	13,11%	0,2%	21,29%
Στερεά Ελλάδα	5,54%	7,93%	5,86%	7,65%	19,79%	4,66%
Πελοπόννησος	2,25%	7,44%	4,71%	10,24%	3,4%	8%
Αττική	0,49%	0,98%	1,2%	0,98%	8,93%	0,48%
Βόρειο Αιγαίο	1,19%	0,65%	5,47%	2,73%	0,32%	2,27%
Νότιο Αιγαίο	2,72%	1,65%	2,02%	4,81%	0,43%	4,85%
Κρήτη	0,28%	7,47%	21,97%	15,1%	1,53%	14,79%
Σύνολο	**738.276**	**705.736**	**8.917.973**	**3.944.691**	**35.890.202**	**3.297.837**

Σημείωση: Τα στοιχεία αφορούν στο 2019. Τα ποσοστά αντιστοιχούν στο σύνολο της κάθε κατηγορίας. Τα σύνολα στην τελευταία σειρά του πίνακα αντιστοιχούν σε αριθμό ζώων.
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την ΕΛΣΤΑΤ.

Πίνακας 64

Γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία

4. Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις και Απογραφή Γεωργίας -

Περιφέρεια	Βοοειδών		Προβατοειδών	
	Εκμεταλ-λεύσεις	Αριθμός ζώων	Εκμεταλ-λεύσεις	Αριθμός ζώων
Σύνολο Χώρας	**10.865**	**624.397**	**56.761**	**7.721.799**
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	1.919	88.323	2.537	406.823
Κεντρική Μακεδονία	1.809	153.772	3.148	614.581
Δυτική Μακεδονία	803	40.233	2.141	392.391
Θεσσαλία	1.311	120.276	5.517	1.004.806
Ήπειρος	1.030	71.908	5.074	466.506
Ιόνια Νησιά	194	4.075	1.196	110.528
Δυτική Ελλάδα	1.299	71.695	11.269	1.287.840
Στερεά Ελλάδα	589	32.558	4.697	438.463
Πελοπόννησος	514	16.403	4.001	354.190
Αττική	48	2.892	443	46.462
Βόρειο Αιγαίο	429	6.381	3.660	468.528
Νότιο Αιγαίο	840	14.676	2.731	157.182
Κρήτη	80	1.206	10.348	1.973.499

Γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία

αριθμός ζώων, κατά περιφέρεια, 2020
Κτηνοτροφίας, 2021

Αιγοειδών		Χοιροειδών	
Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός ζώων	Εκμεταλλεύσεις	Αριθμός ζώων
36.978	**3.149.008**	**5.906**	**742.963**
1.735	287.870	284	66.463
2.263	369.519	254	101.458
1.478	146.500	234	9.093
2.505	299.968	386	110.796
2.259	127.224	165	142.081
1.182	101.308	115	719
5.443	382.132	1.178	101.733
3.389	241.107	543	90.510
3.563	365.201	334	67.043
326	20.777	50	20.762
2.554	94.962	926	3.648
2.890	169.545	736	5.460
7.394	542.896	700	23.196

Α3.1.1.γ ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ -ΑΘΛΗΣΗΣ

Δίκτυα φυσικών και πολιτισμικών πόρων – διαδρομές:

Σύμφωνα με την εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ", (β1 στάδιο),

Σε ό,τι αφορά τους φυσικούς πόρους, η έννοια των δικτύων περιλαμβάνει φυσικά συστήματα και αγροοικοσυστήματα, τα οποία υποστηρίζουν τη διατήρηση της άγριας ζωής και της βιοποικιλότητας, αλληλοσυμπληρούμενα.

Στα δίκτυα αυτά εντάσσονται, κατ' αρχήν, οι προστατευόμενες περιοχές διεθνούς – εθνικής – περιφερειακής σημασίας και συγκεκριμένα οι εκτεταμένες περιοχές (χερσαίες και θαλάσσιες) του δικτύου NATURA 2000, τα Καταφύγια Άγριας Ζωής, οι μικροί νησιωτικοί υγρότοποι (ΦΕΚ 229/ΑΑΠ/2012), οι Περιοχές Προστασίας της Φύσης και τα δύο Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης.

Εκτός των περιοχών αυτών, στα νησιά του Νοτίου Αιγαίου εντοπίζονται τοπικής σημασίας φυσικά και ημιφυσικά συστήματα, τα οποία παρά την μικρή τους κλίμακα συνεισφέρουν στη διατήρηση της γενικότερης καλής οικολογικής κατάστασης λειτουργώντας ως μεταβατικές ζώνες και συνδετικά στοιχεία. Στην κατηγορία αυτή, ενδεικτικά, εντάσσονται μικροί θύλακες κεδροδασών, περιοδικής κατάκλισης έλη, αλυκές, μικρές ενότητες αμμοθινών ακόμη και σε πολυσύχναστες παραλίες, ρέματα, λοφώδεις σχηματισμοί και αγροτικά συστήματα.

Ως προς τα τελευταία, σημαντική είναι η διατήρηση (σε ορισμένα από αυτά) καλλιεργούμενων ειδών και ποικιλιών προερχόμενων από μη βελτιωμένο γενετικό υλικό. Στην περίπτωση των πολιτισμικών πόρων η έννοια του δικτύου υπονοεί κάποια στοιχειώδη, τουλάχιστον, οργάνωση συσχέτισης και προβολής βάσει κριτηρίων συναρτώμενων με τον επιλεγόμενο στόχο. Την ίδια στιγμή, είναι δυνατή η διάκριση δικτύων που συγκροτήθηκαν στη βάση λειτουργικών αναγκών: φάροι για τη ναυσιπλοΐα, φρυκτωρίες, συστήματα πηγαδιών.

Οι διαδρομές φυσικού – πολιτιστικού ενδιαφέροντος αναδεικνύονται σ' ένα χρήσιμο εργαλείο στην προσπάθεια ανάδειξης – προβολής του δυναμικού, βασιζόμενες σ' ένα πλέγμα ενδιαφερόντων. Δημιουργούν το κατάλληλο υπόβαθρο για την συνειδητοποίηση περιβαλλοντικών αξιών, της σημασίας της αρμονικής αλληλεπίδρασης των τοπικών κοινωνιών με τον φυσικό χώρο και την ανταλλαγή και ώσμωση των πολιτισμών στο χρόνο και το χώρο.

Η έννοια της διαδρομής: • αναφέρεται σ' ένα σύνολο αξιών, η συνισταμένη των οποίων έχει μεγαλύτερη αξιολογική σημασία απ' ότι το άθροισμα των επιμέρους συνιστωσών. Αυτές οι αξίες προσδίδουν την ιδιαίτερη σημασιολογική της ταυτότητα, • απεικονίζει / αναδεικνύει τις ανταλλαγές και το διάλογο μεταξύ χώρων και περιοχών, • αποκαλύπτει μια πληθώρα διαστάσεων, οι οποίες επεκτείνουν και εμπλουτίζουν την αρχική της λειτουργία.

Ο προσδιορισμός μιας διαδρομής βασίζεται σε ευρύ φάσμα σημαντικών σημείων και μετρήσιμων στοιχείων, τα οποία τεκμηριώνουν τη σπουδαιότητά της .

Οι βασικοί στόχοι της προώθησης της δικτύωσης τόπων, με ισχυρά στοιχεία φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, συνοψίζονται ως εξής:

• Ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών μέσω της ανάδειξης, προβολής και προώθησης του δυναμικού και των ευκαιριών στον τομέα του οικοτουρισμού - πολιτιστικού τουρισμού.

• Ανάπτυξη δικτύων, τα οποία να διασφαλίζουν μια βιώσιμη συνεργασία μεταξύ των πολιτών – κοινωνικών εταίρων, της διοίκησης και του επιχειρηματικού κόσμου.

• Διασφάλιση μετρήσιμων ωφελειών στην τοπική κοινωνία κατά τέτοιο τρόπο ώστε αυτή να εμπλέκεται ενεργά στην όλη διαδικασία (στρατηγική, πρωτοβουλίες, υποστήριξη εφαρμογών) και, κατά συνέπεια, να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα και διάρκεια του όλου εγχειρήματος.

• Εξεύρεση και εφαρμογή των εκάστοτε καλών πρακτικών σε ό,τι αφορά τη διατήρηση, ερμηνεία και προβολή της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και την ένταξη των προγραμμάτων στις επιταγές της αειφορίας.

• Ανάδειξη ποικιλότητας και μοναδικότητας - συνδυαστικότητα πόρων.

• Προώθηση ποιοτικών τουριστικών προϊόντων, με στόχο τη διεύρυνση των εμπειριών του τουρίστα – επισκέπτη.

Η ποικιλότητα και διασπορά των φυσικών και πολιτισμικών πόρων και αξιόλογων τοπίων των νησιών του Νοτίου Αιγαίου επιτρέπει πολλαπλές επιλογές – παραλλαγές δικτύωσής τους, με εστίαση στον εμπλουτισμό / διαφοροποίηση της τουριστικής προσφοράς, στην εκπαίδευση – επιμόρφωση – δια βίου μάθηση, στην καινοτομία και την έξυπνη εξειδίκευση, στην εξέλιξη της επιχειρηματικότητας. Σημαντική παράμετρος σχεδιασμού είναι η ανάπτυξη ενός συστήματος πολλαπλών κριτηρίων, άμεσα συναρτώμενο με τις εκάστοτε θεματικές εμφάσεις και αποδέκτες.

Ως κομβικά στοιχεία του δικτύου προτείνεται να ενταχθούν:

<u>Φυσικό περιβάλλον</u>

> οι περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 (χερσαίες και θαλάσσιες) και όσες ενταχθούν μελλοντικά

> οι ήδη θεσμοθετημένες Περιοχές Προστασίας της Φύσης και όσες προκύψουν από ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες / διαχειριστικά σχέδια

> τα Καταφύγια Άγριας Ζωής

> οι μικροί νησιωτικοί υγρότοποι

> λοιπά υγροτοπικά συστήματα περιφερειακής και τοπικής σημασίας

> ημιφυσικά και αγροτικά συστήματα > μεμονωμένοι φυσικοί σχηματισμοί / γεώτοποι / περιοχές με ενδιαφέροντα ή/και ιδιαίτερης αξίας πετρώματα (π.χ. γρανίτες λιμανιού Ίου, μάρμαρα Πάρου, Τήνου κλπ.)

> ηφαίστεια (Θήρας, Νισύρου, κρατήρες Μήλου, Κω)

> απολιθωματοφόρες θέσεις > νησίδες και βραχονησίδες > βραχώδεις σχηματισμοί και νησίδες στο θαλάσσιο τμήμα του παράκτιου χώρου

> αναρριχητικά πεδία.

Περιηγητικές Διαδρομές:

Στη Σαντορίνη σημαντικές διαδρομές περιηγητικές είναι οι (κυριότερες):

- ✓ Μονοπάτι Φηρά - Οία

Εικόνα 30

Πρόκειται για την πλέον δημοφιλή περιπατητική διαδρομή. Το μονοπάτι από τα Φηρά στην Οία είναι μία εκπληκτική διαδρομή με εξαιρετική θέα. Στο μεγαλύτερο τμήμα της, η διαδρομή κινείται στο χείλος της καλδέρας, περνώντας μέσα από τα χωριά Φηροστεφάνι και Ημεροβίγλι. Το συνολικό της μήκος είναι 9 περίπου χιλιόμετρα που καλύπτεται σε 3-3,5 ώρες. Η διαδρομή είναι καλά σημειωμένη με πολύ μικρές υψομετρικές διαφορές και χαμηλό βαθμό δυσκολίας.

Το μονοπάτι ξεκινάει από την πλατεία των Φηρών, διασχίζει τον εμπορικό πεζόδρομο και την καθολική συνοικία, το Φηροστεφάνι, το Ημεροβίγλι και, ακολουθεί το φρύδι της Καλντέρας μέχρι την Οία. Κατά τη διάρκεια της διαδρομής θα συναντήσετε πολλά όμορφα ξωκλήσια, ενώ δεν θα είναι λίγες οι φορές που θα σταματήσετε για να αποθανατίσετε με την φωτογραφική σας μηχανή τα όμορφα τοπία. Προσοχή χρειάζεται στα τμήματα του μονοπατιού που κινούνται επάνω στον ασφαλτόδρομο.

- ✓ ΠΕΡΙΣΣΑ-ΠΕΡΙΒΟΛΟΣ-ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Καλύτερη πεζοπορία για παραλίες-3,2 χιλιόμετρα (2 μίλια)-1-2 ώρες-εύκολο

Αυτός ο υπέροχος παραθαλάσσιος περίπατος είναι κυριολεκτικά διασκεδαστικός για όλη την οικογένεια καθώς περνά τρεις από τις πιο δημοφιλείς παραλίες της Σαντορίνης: την Περίσσα, τον Περίβολο και τον Άγιο Γεώργιο. Ξεκινώντας από την πρώτη, ο περίπατος περνά κατά μήκος της νοτιοανατολικής ακτής σε μια σχεδόν τέλεια ευθεία διαγώνιο.

Το μονοπάτι είναι κυρίως στρωμένο με πέτρες των τοπικών χρωμάτων και υπάρχουν μεγάλες εκτάσεις δέντρων που προσφέρουν σκιά καλωσορίσματος το μεσημέρι.

- ✓ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟ

Μία από τις δύο βραχονησίδες στο κέντρο της καλντέρας, η Νέα Καμένη είναι πλούσια σε ηφαιστειακές λεπτομέρειες. Μαύροι βράχοι λάβας απορρίπτουν το άγονο τοπίο και θα περάσετε από κρατήρες που έχουν μείνει από τις εκρήξεις σε αυτή την ημικυκλική διαδρομή.

- ✓ Προφήτης Ηλίας προς Περίσσα

Η καλύτερη πεζοπορία για περπάτημα σε λόφο- 2- μίλια (3,2 χιλιόμετρα) – 2 ώρες – σκληρά

Ξεκινώντας από το ψηλότερο σημείο της Σαντορίνης, αυτή η πεζοπορία ακολουθεί τραχιές εσωτερικές κοιλάδες μέχρι το παραθαλάσσιο χωριό Περίσσα. Διαθέτει στιγμιότυπα από έντονα λαξευμένα εδάφη που παραμένουν πράσινα πολύ μετά το ψήσιμο του υπόλοιπου νησιού σε ένα ξηρό καφέ. Για όσους ξυπνούν νωρίς, υπάρχει θέα προς την ανατολή έως την ανατολή, καθώς οι κορδέλες χρώματος χωρίζουν τη βαθιά γαλάζια θάλασσα από τους σκοτεινούς ουρανούς".

Στα κομβικά σημεία τοποθετούνται πινακίδες με χάρτες της περιοχής που δείχνουν τα μονοπάτια και τα αξιοθέατα.

- ✓ Μεγαλοχώρι προς Λουτρά

Εικόνα 31.ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΣ ΛΟΥΤΡΑ ΠΛΑΚΑΣ

Από το υψομετρικό κολωνάκι (στα 200 μέτρα) στην ανατολική άκρη της περιοχής του Μεγαλοχωρίου, ξεκινά το μονοπάτι επτά (7), προς τα ιαματικά λουτρά της Πλάκας. Το μονοπάτι αυτό είναι ένα από τα λίγα σημεία του νησιού, από τα οποία μπορούμε να κατέβουμε μέχρι το κάτω άκρο της καλντέρας, στο επίπεδο της θάλασσας. Κάθε κατάβαση της καλντέρας όσο εντυπωσιακή και πρωτόγνωρη ως εμπειρία είναι, άλλο τόσο είναι επικίνδυνη και γίνεται με δική σας ευθύνη. Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή τόσο λόγω του απότομου του εδάφους όσο και λόγω πιθανών κατολισθήσεων.

Α3.1.1.δ ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΕΞΟΡΥΞΗ - ΛΑΤΟΜΕΥΣΗ Κ.ΛΠ.)

Εξόρυξη – Λατόμευση

Σύμφωνα με την εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ", (β1 στάδιο)

Τα νησιά του Νοτίου Αιγαίου διακρίνονται για τον πλούτο και την μοναδικότητα των ορυκτών πόρων, οι οποίοι υπήρξαν αντικείμενο εκμετάλλευσης από τα αρχαία χρόνια. Τα μάρμαρα της Πάρου, της Νάξου και της Τήνου είναι ευρέως γνωστά από την αρχαιότητα, λόγω της εξαιρετικής ποιότητάς τους.

Σημαντική εξορυκτική δραστηριότητα βιομηχανικών ορυκτών αναπτύσσεται σε Μήλο, Κίμωλο, Γυαλί και Νίσυρο, αποτελώντας σημαντικό πυλώνα της τοπικής και περιφερειακής οικονομίας με εξαγωγική διάσταση. Ως βασικές κατευθύνσεις τίθενται:

- η θεσμοθέτηση μεταλλευτικών / λατομικών ζωνών ,
- η αντιμετώπιση των συγκρούσεων με άλλες δραστηριότητες και ιδιαίτερα στις περιπτώσεις ενοτήτων με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού αποθέματος,
- η συνεχής παρακολούθηση της αποκατάστασης ανενεργών χώρων,
- η ανάδειξη της ιστορικότητας της λατόμευσης – εξόρυξης σε παράθεση με τη σύγχρονη δραστηριότητα.

Σύντομο Ιστορικό Λειτουργίας Λατομείων στη Θήρα

Η θηραϊκή γη, ηφαιστειογενές προϊόν με αμμώδη σύσταση που προήλθε από την έκρηξη του ηφαιστείου της Θήρας, καλύπτει ολόκληρη σχεδόν την επιφάνεια των νησιών Θήρα, Θηρασία και Ασπρονήσι. Η χρήση της ηφαιστειακής τέφρας στην κατασκευή υδραυλικών κονιαμάτων σε υδραυλικά έργα ήταν γνωστή από παλιά. Οι ιδιαίτερες χημικές ιδιότητες της ηφαιστειογενούς τέφρας έγιναν γνωστές το 1853 με την ευκαιρία των έργων στην Τεργέστη. Από τότε, στην Ανατολική μεσόγειο, για όλα τα υδραυλικά έργα χρησιμοποιείται η θηραϊκή γη, η οποία προτιμάται από τους άλλους υδραυλικούς ασβέστες στην κατασκευή χυτής λιθοδομής για προκυμαίες, μόλους και τεχνητούς λίθους. Λιμενικά έργα με θηραϊκή γη πραγματοποιήθηκαν στη διώρυγα του Σουέζ, στην Κωστάντζα, στη Χίο και αλλού.

Η μεταφορά και εμπορία της θηραϊκής γης συνδέεται από τον 19ο αιώνα και με την εφοπλιστική δραστηριότητα στο νησί. (Πηγή: https://kallistorwntas.blogspot.com/)

Η Καλντέρα της Σαντορίνης, εκτός του ότι είναι χαρακτηρισμένη, όπως ολόκληρο το νησί, ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, έχει ιδιαίτερο θεσμικό πλαίσιο ως προς τη δόμηση και θεωρείται κορεσμένη περιοχή για την ανέγερση νέων ξενοδοχείων. Περιοχές των ορυχείων στα Φηρά, αλλά και στο Ακρωτήρι έχουν χαρακτηρισθεί ως αρχαιολογικοί χώροι.

Στην περιοχή των παλαιών ορυχείων του Ηφαίστου στα Φηρά, δίπλα στην Πλατεία Σαρπάκη, υπάρχει το εργοστάσιο επεξεργασίας της θηραϊκής γης. Ιδρύθηκε από τον Ι.Π.

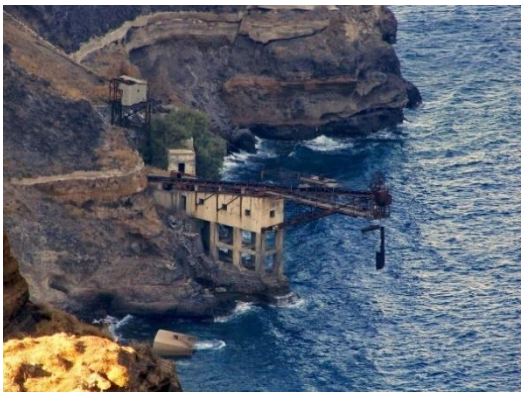
Δοϊαννίδη, καθηγητή του Πολυτεχνείου, και τέθηκε σε κίνηση το 1929. Το εργοστάσιο αφορούσε την ξήρανση και άλεση της θηραϊκής γης και τη μετατροπή της σε λεπτή σκόνη, καθώς και την εμπορία της σε σάκους. Το κτίριο είναι τριώροφο, ύψους 18 μ. και διαστάσεων 50 x 10 μ. Η κίνησή του γινόταν με πετρελαιομηχανή σε ιδιαίτερη αίθουσα 10 x 10 μ.

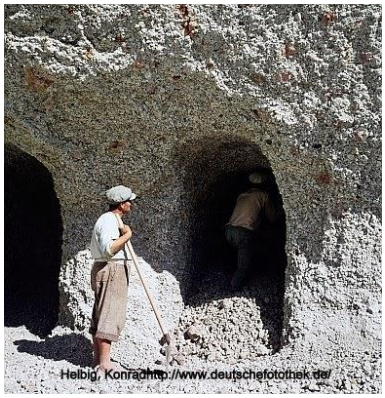
Η διαδικασία αφορούσε το διαχωρισμό του υλικού σε τρεις κατηγορίες: ψιλό – χονδρό – χονδρότερο, καθώς και το ψήσιμο σε σιδηρένια περιστροφική κάμινο, μήκους 16 μ., με σκοπό την αφαίρεση της υγρασίας. Η κάμινος θερμαινόταν με αγγλικούς γαιάνθρακες σε συνεχή λειτουργία. Τελικά το υλικό έφτανε στους μύλους για κονιορτοποίηση και αποθηκευόταν στα σιλό προκειμένου να συσκευασθεί σε σάκους.

Το εργοστάσιο είχε δυνατότητα επεξεργασίας 10 τόνων την ώρα με αντίστοιχη παραγωγή 6-7 τόνων υλικού. Το 1929 απασχολούσε 50 εργάτες και είχε στοιχίσει 10.000.000 δρχ. Για τη μεταφορά του υλικού στην παραλία είχε δημιουργηθεί ένα κεκλιμένο επίπεδο 300 μ. Ας σημειωθεί ότι το εργοστάσιο βρίσκεται σε 162 μ. υψόμετρο. Την εποχή εκείνη βεβαίως η εξαγωγή της θηραϊκής γης ήταν ένας βασικός οικονομικός παράγοντας του νησιού. Για παράδειγμα, το 1932 φαίνεται η Σαντορίνη να εξάγει 12.000 βυτία κρασιού με έσοδα 19.800.000 δρχ., 900.000 οκάδες τοματοπολτέ με έσοδα 9.900.000 δρχ. και έσοδα από τη θηραϊκή γη 10.000.000 δρχ.

Σήμερα, παρότι σε κακή κατάσταση, το εργοστάσιο διατηρεί αρκετά στοιχεία και μια πρόταση αξιοποίησής του θα ήταν η διαμόρφωσή του σε γεωλογικό μουσείο της Σαντορίνης μαζί με την ευρύτερη περιοχή. Η αλόγιστη και ταχύτατη πλέον, με τη χρήση των εξελιγμένων μηχανικών μέσων, εξόρυξη των ορυχείων στα χρόνια που ακολούθησαν, άρχισε να έχει δραματικές επιπτώσεις στο τοπίο, στους οικισμούς, στους ανθρώπους, καθώς και στην τουριστική ανάπτυξη στην οποία προσανατολιζόταν το νησί με γρήγορους ρυθμούς.

Σήμερα, μεγάλα τμήματα των ορυχείων έχουν περάσει σε ιδιώτες. Η θέση τους με θέα στην Καλντέρα, η δυνατότητα πρόσβασης με αυτοκίνητο σε μεγάλες ελεύθερες εκτάσεις, οδηγούν τους ιδιώτες σε πιέσεις για την τουριστική αξιοποίηση υπό το πρόσχημα μάλιστα της ανάπλασης. Τα ορυχεία θηραϊκής γης της Σαντορίνης είναι ένα μνημείο βιομηχανικής κληρονομιάς, είναι ένα ανοικτό γεωλογικό μουσείο, αλλά παράλληλα είναι ένας ζωντανός μάρτυρας της ιστορικής και κοινωνικής εξέλιξης του νησιού. *(Πηγή: Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου Ιστορικά Μεταλλεία στο Αιγαίο, 19ος-20ος αιώνας, (Μήλος 3-5.10.2003), Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, Αθήνα 2005, σ. 255-258)*

Εικόνα 32.ΟΡΥΧΕΙΑ ΘΗΡΑΙΚΗΣ ΓΗΣ

Α3.1.2 Υφιστάμενες σημαντικές για τα δεδομένα της περιοχής Παραγωγικές μονάδες και άλλες Χρήσεις

Α3 1.2 Α ΑΛΙΕΙΑ -ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ (ΧΕΡΣΑΙΕΣ - ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ)

Αλιεία – Υδατοκαλλιέργειες

Σύμφωνα με την εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ", (Β1 στάδιο),

Οι κλάδοι αλιείας και υδατοκαλλιεργειών συνιστούν ήδη καίριους τομείς της οικονομίας του Νοτίου Αιγαίου, στους οποίους παρουσιάζει εξειδίκευση βάσει της συγκέντρωσης απασχόλησης συγκριτικά με το μέσο όρο της Ε.Ε.

Ως προς τις υδατοκαλλιέργειες, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατέχει την τρίτη θέση σε εθνικό επίπεδο με σημαντική συμβολή στις εξαγωγές.

Η περαιτέρω ανάπτυξη των κλάδων και, κατά συνέπεια, η προσέλκυση επενδύσεων με ιδιαίτερη αξία σε τοπικό / περιφερειακό και εθνικό επίπεδο θα πρέπει να κατευθυνθεί στους ακόλουθους άξονες:

Αλιεία

- Εκσυγχρονισμός αλιευτικού στόλου
- Αξιοποίηση ευκαιριών όπως η μετατροπή αλιευτικών σκαφών σε «πλοία – εργοστάσια», οι οποίες προσφέρουν δυνατότητες βελτίωσης των εσόδων για τους αλιείς και αύξησης της προσβασιμότητας στις αγορές.

Υδατοκαλλιέργειες

- Τεχνολογικός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων
- «Απεξάρτηση» από το γνωστό δίδυμο λαβράκι – τσιπούρα και προσανατολισμός σε νέα είδη, τα οποία είναι κατάλληλα για επεξεργασία, δημιουργώντας υψηλή προστιθέμενη αξία,

• Επίλυση τριβών με τον τουρισμό, την σημαντικότερη οικονομική δραστηριότητα της Περιφέρειας.

Αλιεία στη νήσο Θήρα/ Θηρασία

Δραστηριοποιούνται εκατό τριάντα έξι (136) επαγγελματικά σκάφη, με εκατό τριάντα τέσσερα (134) σκάφη παράκτιας αλιείας, μικρού μεγέθους και περιορισμένων αλιευτικών δυνατοτήτων και δύο (2) σκάφη μέσης αλιείας. Ο αριθμός των ερασιτεχνικών σκαφών ανέρχεται στα 1967 σκάφη. Τα αλιευτικά πεδία του νησιού κατά τους καλοκαιρινού μήνες είναι πόλος έλξης για του ερασιτέχνες αλιείς, οι οποίοι συνωστίζονται στην ευρύτερη περιοχή και λειτουργούν ανταγωνίστηκα προς τους επαγγελματίες που έχουν περιορισμένες αλιευτικές δυνατότητες. Ο Δήμος Θήρας διαθέτει εφτά αλιευτικά καταφύγια. Οι ποσότητες και το είδος αλιευμάτων που διατίθενται στα νησιά είναι συνάρτηση τόσο του εποχιακού χαρακτήρα τους όσο και της τουριστικής κίνησης. Τους καλοκαιρινούς μήνες, και ιδίως από τον Ιούνιο έως τον Σεπτέμβριο διευρύνεται το εμπορικό κανάλι των άμεσων πωλήσεων των αλιευμάτων σε εστιατόρια και ξενοδοχεία. Δραστηριότητες που σχετίζονται με την τυποποίηση και μεταποίηση αλιευτικών προϊόντων σε εμπορική κλίμακα δεν υπάρχουν στα νησιά

Α3.1.2 Β Άλλες μεμονωμένες σημαντικές μονάδες Α'γενούς τομέα

Σύμφωνα με την εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ", (β1 στάδιο),

Ο πρωτογενής τομέας για μακρό χρονικό διάστημα εκτοπίσθηκε, με διαφοροποιημένο βαθμό μεταξύ νησιών ή/και χωρικών ενοτήτων νησιών, αναλόγως της διείσδυσης του τριτογενή τομέα και ιδιαίτερα του τουρισμού.

Μια σειρά νέων δεδομένων συντείνουν και παράγουν ευνοϊκό κλίμα για την αναγνώριση της σπουδαιότητάς του και του δυναμικού για πολλαπλές συνέργειες με τη μεταποίηση και τον τουρισμό. Αυτές συνεπάγονται και αύξηση της οικονομικής αξίας για τους απασχολούμενους στον πρωτογενή τομέα.

Ύπαρξη μορφών παραγωγής και μεταποίησης που πιστοποιούνται ως βιολογικές

Με βιολογικές καλλιέργειες ασχολείται κυρίως ο Οικονόμου Π. στο Μεγαλοχώρι και ο Ηγούμενος στον Προφήτη Ηλία.

Μορφές και δομές απασχόλησης στον πρωτογενή τομέα

Τα προϊόντα της Σαντορίνης υπάρχουν στα καταστήματα του νησιού, στα αγροκτήματα του Μεσοχωρίου ή του Φάρου, αλλά και σε αυτοσχέδια πρατήρια στους δρόμους του νησιού. Ακόμα, η Ένωση Συνεταιρισμού του νησιού στον Πύργο, αναλαμβάνει την τυποποίηση διαφόρων αγροτικών προϊόντων και έχει αναλάβει και το εργοστάσιο μεταποίησης για το ντοματίνι.

Για την τυποποίηση του κρασιού, υπάρχουν αρκετά οινοποιεία, πέρα από την μικρής κλίμακας ιδιωτικής παραγωγής από τους ντόπιους.

Ο πιο ενεργός οινοποιητικός φορέας του νησιού είναι η Ένωση Συνεταιρισμών Θηραϊκών Προϊόντων – Santo Wines και ακολουθούν πολλές εταιρείες, όπως οι Μπουτάρη, Σιγάλας Οινοποιεία, Κάναβα Αργυρός, Κάναβα Ρούσσος, Volcan Wines, Οινοποίηση Χατζηδάκης, Οινοποιείο Βενετσάνου. Με μακροχρόνια πείρα στην παραγωγή του κρασιού, προσφέρουν μεγάλη ποικιλία, εξαιρετική ποιότητα και προωθούν τα θηραϊκά προϊόντα τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και στο εξωτερικό με διακρίσεις και βραβεία.

Αιγοπροβατοτροφία

Στο Δήμο Θήρας υπάρχουν 13 εκμεταλλεύσεις και εκτρέφονται συνολικά 762 αιγοπρόβατα σύμφωνα με το μητρώο της Κτηνιατρικής. Από τον πίνακα φαίνεται ότι τα πρόβατα είναι 29 ενώ οι αίγες είναι πολύ περισσότερες και ανέρχονται σε 733.

Πίνακας 65

	ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΩΝ	ΑΙΓΕΣ			ΠΡΟΒΑΤΑ		
				ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΗΛΥΚΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΣΕΝΙΚΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΗΛΥΚΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΡΣΕΝΙΚΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ
1	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ 1 ΕΩΣ 10 ΖΩΑ	0	0	0	0	0	0	0	0
2	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ 11 ΕΩΣ 150 ΖΩΑ	12	606	542	35	577	26	3	29
3	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ 151 ΕΩΣ 300 ΖΩΑ	1	156	156	0	156	0	0	0
ΣΥΝΟΛΟ		**13**	**762**	**698**	**35**	**733**	**26**	**3**	**29**

Πηγή: Μητρώο Κτηνιατρικής 2013

Καμία από τις παραπάνω εκμεταλλεύσεις δε διαθέτει άδεια λειτουργίας. Λειτουργούν με υποτυπώδεις υποδομές, οι χώροι σταυλισμού είναι πρόχειροι (ιδιοκατασκευασμένοι) και χρησιμοποιούνται κυρίως για τη διαχείμαση των ζώων. Η διατροφή των ζώων στηρίζεται κυρίως στη βόσκηση. Συμπληρωματική τροφή δίνεται την περίοδο της διαχείμασης. Κάθε κοπάδι είναι εγκατεστημένο μόνιμα στην ίδια περιοχή όλο το χρόνο, με δυσμενείς επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον και αυτό οδηγεί στην υποβάθμιση των βοσκοτόπων. Ο κύριος προσανατολισμός της κτηνοτροφίας των νησιών είναι η παραγωγή κρέατος ενώ η αξιοποίηση του γάλακτος είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Δεν υπάρχει τυροκομείο ενώ η ελάχιστη ποσότητα τυριών παράγεται με παραδοσιακά μέσα. Ο μεγαλύτερος όγκος της παραγωγής καταναλώνεται κυρίως τοπικά. Ο μικρός αριθμός αιγοπροβάτων και κατ' επέκταση της μειωμένης κτηνοτροφίας, εκτός της μη ύπαρξης χωροταξικού σχεδίου(καθιστά σχεδόν αδύνατη τη δημιουργία νόμιμων κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων), επιτείνεται και από του ότι δεν υπάρχει νόμιμο σφαγείο.

Βοοτροφία

Στο Δήμο Θήρας, από το στοιχεία που υπάρχουν στο Μηχανογραφικό σύστημα της Κτηνιατρικής Κυκλάδων (παλιό ΟΣΔΕ), φαίνεται ότι υπάρχουν 45 εκμεταλλεύσεις, με συνολικό αριθμό Βοοειδών 460. Από αυτές καμία δεν έχει άδεια σταυλισμού και στην

πραγματικότητα ο συνολικός αριθμός ζώων είναι γύρω στα 50. Η διαφορά προκύπτει, διότι λόγω συστήματος οι παλιές εισαγωγές δε μπορούν να διαγραφούν(η σφαγή από τον ιδιόκτητη δεν γίνεται δεκτή παρά μόνο ο θάνατος του ζώου).Για τους ίδιους λόγους με την εκτροφή αιγοπροβάτων όλος ο όγκος της λιγοστής παραγωγής κρέατος προορίζεται για οικογενειακή κατανάλωση.

Φυτική Παραγωγή

Σε ό,τι αφορά τη φυτική παραγωγή, ο στόχος της ενίσχυσης της παραγωγής υψηλής ποιότητας αγροδιατροφικών προϊόντων και διατήρησης των εδαφικών πόρων για καλλιέργειες ειδικών προδιαγραφών και ανάκτησης των συνθηκών που συντελούν, σε κάποιο βαθμό, στη διατροφική αυτάρκεια των νησιών μικρού πληθυσμιακού μεγέθους, υπαγορεύει τη δημιουργία ΠΟΑΠΔ γεωργικού προσανατολισμού.

Οι προς ένταξη εκτάσεις σε ΠΟΑΠΔ δεν πληρούν, κατ' ανάγκη, τα γενικά κριτήρια προσδιορισμού γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας ή προτεραιότητας και συνοψίζονται στις εξής κατηγορίες:

- Περιοχές καλλιεργειών ειδικών προδιαγραφών ΠΟΠ, ΠΓΕ, βιολογικές
- Λιβαδικές εκτάσεις μικρού μεγέθους
- Περιοχές αναβαθμίδων, διατηρούμενων ή/και εγκαταλελειμμένων
- Περιοχές που προορίζονται για καλλιέργειες παραδοσιακών τοπικών ποικιλιών – τράπεζες γενετικού υλικού.

Συνεταιρισμοί

-ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΘΗΡΑΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ:

-Ιστορικό Ένωσης Συνεταιρισμών Θηραϊκών Προϊόντων, Santo,

Η Ένωση Συνεταιρισμών Θηραϊκών Προϊόντων, Santo, ιδρύθηκε το 1947. Σήμερα αποτελεί έναν από τους δυναμικότερους Συνεταιρισμούς της Ελλάδας με 1200 -μέλη.

Δέσμευση της Santo είναι η διαφύλαξη της τοπικής παράδοσης και ιστορίας, η προστασία των παραδοσιακών καλλιεργειών, η παραγωγή οίνων και παραδοσιακών τοπικών προϊόντων Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης Σαντορίνη(ΠΟΠ)υψηλής ποιότητας και η αειφόρος γεωργική ανάπτυξη του νησιού.

Οι παραδοσιακές καλλιέργειες από τους αγρότες- μέλη της, αποτελούν εγγύηση για την αυθεντικότητα των προϊόντων Santo.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ

1947: Ίδρυση της Ένωσης Συνεταιρισμών Θηραϊκών Προϊόντων

1971: Ο οίνος Σαντορίνη και ο οίνος Νυχτέρι αποκτούν βάσει της νομοθεσίας τον χαρακτηρισμό ΟΠΑΠ Σαντορίνη (Ονομασία Προέλευσης Ανωτέρας Ποιότητάς)

1992: Λειτουργία του νέου οινοποιείου στο χωριό Πύργος και του επισκέψιμου χώρου Κέντρο Προβολής Οίνων Σαντορίνης Santo Wines

2000: Εφαρμογή πρότυπου αναπτυξιακού μοντέλου με βάση τη συνέργεια τουρισμού και αγροτικής παραγωγής μέσω της αξιοποίησης κοινοτικών και εθνικών προγραμμάτων, επενδύσεις σε τεχνολογία και σε ανθρώπινο δυναμικό, διασφάλιση μοναδικότητας των αγροτικών προϊόντων με την πιστοποίησή τους ως προϊόντα Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης, χρήση σύγχρονων εργαλείων marketing, ενίσχυση παραγωγών, επιστημονική έρευνα.

2001: Διατύπωση του Οράματος: Συλλογικότητα – Ποιότητα – Αυθεντικότητα – Αειφόρος ανάπτυξη

2002: Ο οίνος Vinsanto αποκτά βάσει της νομοθεσίας τον χαρακτηρισμό ΠΟΠ Σαντορίνη (Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης)

2008: Εκσυγχρονισμός εργοστασίου επεξεργασίας και τυποποίησης προϊόντων από Τοματάκι Σαντορίνης.

2009: Έναρξη προγράμματος προβολής των οίνων ΠΟΠ Σαντορίνη στην αγορά της Αμερικής με τίτλο «Wines from Santorini» για την καθιέρωση του brand Santorini ως Premium οίνος υψηλής ποιότητας και αξίας.

2010: Η Επίτευξη των στόχων: Καταγράφεται αύξηση στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων, αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων για τη φάβα και το Τοματάκι, και αύξηση νέων σε ηλικία μελών του Συνεταιρισμού.

2013: Το Τοματάκι Σαντορίνης αποκτά βάσει της νομοθεσίας τον χαρακτηρισμό ΠΟΠ

2016: Πλήρης αναπαλαίωση και ανακαίνιση του εργοστασίου επεξεργασίας για το Τοματάκι Σαντορίνης.

-Ο υπό ίδρυση νέος Αγροτικός Συνεταιρισμό στη Σαντορίνη θα ασχοληθεί με την ελαιοπαραγωγή. Από τις πρώτες δράσεις του υπό σύσταση Αγροτικού Συνεταιρισμού θα είναι η κατασκευή ελαιοτριβείου που θα εξυπηρετεί όχι μόνο τους Θηραίους αλλά και τους κατοίκων των γύρω νησιών.

Γενικά Συμπεράσματα:

Η υλοποίηση αυτών απαιτεί την ενεργοποίηση των παραγωγών, ατομικά ή/και συλλογικά, προϋποθέτει την εκπόνηση ειδικών μελετών, βάσει των οποίων θα οριοθετηθούν οι ανάλογες περιοχές. Εκτιμάται ότι παρά τον αρχικά φαινομενικά περιοριστικό χαρακτήρα θα έχει συνολικά θετικές επιπτώσεις στην απασχόληση, την τοπική οικονομία και στην εξωστρέφεια. Αναφορικά με την κτηνοτροφία και δεδομένων των ασυμβατοτήτων που συνεπάγεται η διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας στον εξωαστικό αγροτικό χώρο και σε αγροτικούς οικισμούς, ως κύρια κατεύθυνση τίθεται η δημιουργία περιοχών / ζωνών κτηνοτροφικής προτεραιότητας για την περίπτωση της σταβλισμένης κτηνοτροφίας.

Παράλληλα, δεδομένου ότι η κτηνοτροφική δραστηριότητα ήδη προσομοιάζει με βιολογική προτείνεται να δημιουργηθούν φυσικά κτηνοτροφικά πάρκα στα οποία να προωθηθεί η πειραματική εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων. Η ενδεχόμενη ύπαρξη κατάλληλων δημοτικών εκτάσεων σε εγγύτητα με περιοχές υφιστάμενης κτηνοτροφικής δραστηριότητας θα μπορούσε να διευκολύνει αυτή την στρατηγική.

Γενικότερα, θα πρέπει να επιδιωχθούν επενδύσεις που αφορούν την προώθηση των ιδιαίτερης ποιότητας και φήμης γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων με καθετοποίηση και πιστοποίηση.

Α3.1.2 Γ ΜΟΝΆΔΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ

Η Ομάδα Μελτης δεν διαθέτει στοιχεία για υφιστάμενες εγκατεστημένες τοπικές μονάδες μεταποίησης

Α3.1.2 Δ ΜΟΝΑΔΕΣ SEVESO

Στο Δήμο Θήρας δεν υπάρχουν εγκαταστάσεις με μονάδες SEVESO.

Α3.1.2 Ε ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗΣ

Στο Δήμο Θήρας δεν υπάρχουν εγκαταστάσεις Εφοδιαστικής

Α3.1.2 ΣΤ. Άλλες μεμονωμένες σημαντικές μονάδες Β'γενούς τομέα

Σφαγεία

Αρμόδιος φορέας για τη λειτουργία των σφαγείων της Σαντορίνης είναι ο Δήμος Θήρας. Δημοτικά Σφαγεία δεν υφίστανται.

Μικρές Επιχειρήσεις

Στο Δήμο Θήρας, ο δευτερογενής τομέας που σχετίζεται με τον τουρισμό είναι πολύ ανεπτυγμένος. Υπάρχουν δεκάδες αρτοποιεία, κρεοπωλεία και βιοτεχνίες που υποστηρίζουν τη μεγάλη τουριστική ανάπτυξη του νησιού.

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Επιμελητηρίου Κυκλάδων, στο Μητρώο είναι καταγεγραμμένες στη Σαντορίνη , 555 επιχειρήσεις,

Α3.1.2Ζ Τουριστικά Καταλύματα, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής-

Τουρισμός και Αγροδιατροφή

Στη χώρα μας, οι φορείς που συνεισφέρουν στη διασύνδεση των τριών κλάδων είναι πολυάριθμοι. Πιο συγκεκριμένα, είναι τρία υπουργεία (Ανάπτυξης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, και Τουρισμού), οι Περιφέρειες, το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΞΕΕ), ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), τα Επιμελητήρια, αλλά και πρωτοβουλίες του ιδιωτικού τομέα, μεταξύ άλλων. • Μια εδραιωμένη γαστρονομική

ταυτότητα διευκολύνει τον στρατηγικό σχεδιασμό του γαστρονομικού τουρισμού μιας χώρας. Χώρες-πρότυπα αποτελούν οι Ιταλία και Γαλλία, αλλά αναφέρεται και το παράδειγμα των χωρών της Σκανδιναβίας, οι οποίες έχτισαν σε βάθος δεκαπενταετίας μια ισχυρή ταυτότητα ("New Nordic Food") με βάση διακρατικές συμφωνίες και μια ευρεία γκάμα συνεργαζόμενων φορέων.

Στη Σαντορίνη, οι τουριστικές επιχειρήσεις δεν έχουν επαρκή πληροφόρηση για τα τοπικά προϊόντα και τους τοπικούς παραγωγούς, ενώ οι μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες χρειάζονται μεγάλες ποσότητες από μεγάλο εύρος προϊόντων σε σταθερή βάση, γεγονός που δυσχεραίνει την προμήθεια από τους τοπικούς παραγωγούς, οι οποίοι συνήθως έχουν μικρές και εποχικές καλλιέργειες, από συγκεκριμένα προϊόντα, ενώ δεν είναι οργανωμένοι σε δίκτυα.

• Η προμήθεια τοπικών προϊόντων από τους παραγωγούς λειτουργεί μόνο επικουρικά προς τις προμήθειες από συμβατικά κανάλια (π.χ. από χονδρέμπορους του νησιού, παραγγελίες από την κεντρική αγορά της Αθήνας, αγορές από αλυσίδες λιανικής πώλησης τροφίμων).

• Οι περιορισμένες ποσότητες παραγωγής οδηγούν συχνά τους επιχειρηματίες του τουρισμού να ορίζουν ευρύτερα το τοπικό για να συμπεριλάβουν προϊόντα από μια μεγαλύτερη γεωγραφική περιοχή (π.χ. από άλλα νησιά των Κυκλάδων).

• Οι τουριστικές επιχειρήσεις στη Σαντορίνη δεν χρησιμοποιούν συνήθως τα δύο ΠΟΠ προϊόντα του νησιού, δηλαδή τη φάβα και το ντο ματάκι, κυρίως λόγω του υψηλού κόστους των προϊόντων αυτών.

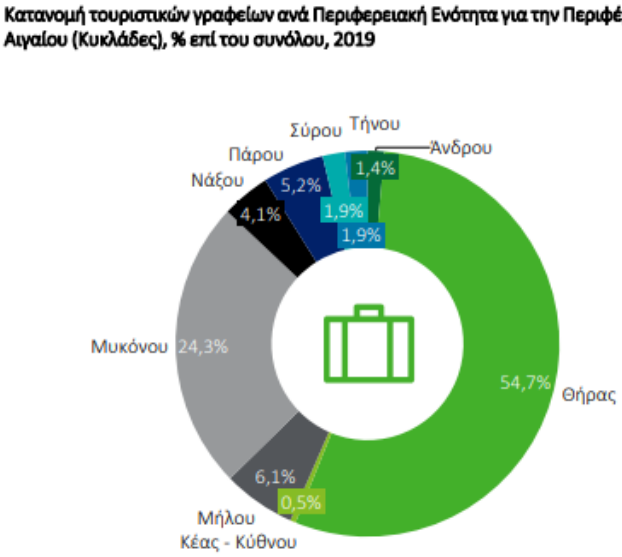
• Βασικό κίνητρο για τη στροφή των παραγωγών στη διάθεση προϊόντων στην τουριστική αγορά είναι η δυνατότητα πώλησης σε καλύτερες τιμές από ό,τι στα συμβατικά κανάλια, ενώ σε ό,τι αφορά τους επιχειρηματίες του τουρισμού, βασικό κίνητρο αποτελεί η ευκαιρία που δημιουργεί η προσφορά προϊόντων υψηλής ποιότητας για την προσέλκυση τουριστών υψηλών εισοδημάτων.

• Ο τουριστικός τομέας αναπτύχθηκε παράλληλα και σε αντιδιαστολή προς το τοπικό σύμπλεγμα αγροδιατροφής.

Έτσι, δεν διαμορφώθηκε το αναγκαίο δίκτυο διαμεσολάβησης μεταξύ των δύο, ενώ και η τοπική οικονομία δεν «καλλιέργησε» τις αναγκαίες δεξιότητες για την ανάπτυξη του γαστρονομικού τουρισμού.

• Οι συνεργασίες απαιτούν χρόνο για την εδραίωση κλίματος εμπιστοσύνης και κατανόησης, χρόνο τον οποίο δεν διαθέτουν ούτε οι μικρές οικογενειακές τουριστικές επιχειρήσεις ούτε οι μικροί παραγωγοί.

Σήμερα, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Επιμελητηρίου Κυκλάδων, στο Μητρώο Μελών (ΓΕΜΗ.) είναι εγγεγραμμένες στη Σαντορίνη , 1005 εμπορικές επιχειρήσεις ειδικά για τον κλάδο του Τουρισμού.

Εικόνα 33. Πηγή:INSETE

Ξενοδοχειακά και άλλα τουριστικά καταλύματα

Η γεωγραφική κατανομή των κλινών συγκεντρώνεται στη νησιωτική Ελλάδα, με περίπου το 50% των κλινών να βρίσκεται στη νοτιοανατολική Ελλάδα.

Τα βασικά συμπεράσματα της κλαδικής ανάλυσης ήταν τα εξής:

• Η κύρια παραγωγή της χώρας στα προϊόντα που απορροφά ο τουρισμός πραγματοποιείται στην Κεντρική Μακεδονία, τη Θεσσαλία, τη Στερεά Ελλάδα και την Αττική, ενώ ο κύριος όγκος των ξενοδοχείων βρίσκεται στη νότια και τη νοτιοανατολική Ελλάδα.

• Η διασύνδεση των δύο κλάδων παρουσιάζει εικόνα εξάρτησης από τα δίκτυα διανομής, κυρίως λόγω της χωρικής ανισοκατανομής της παραγωγής και της κατανάλωσης, με τις μεταφορικές υποδομές και τη βιομηχανία τροφίμων να βρίσκονται κατά βάση στον άξονα του «ΠΑΘΕ».

Ακολούθως, τα αποτελέσματα της ποσοτικής κλαδικής έρευνας που πραγματοποίησε η ΔιαΝΟΙΣΙΣ στα ξενοδοχεία έδειξαν ότι:

• Το 73,3% των προμηθειών των ξενοδοχείων αφορά σε τρόφιμα και ποτά αλλά μόνο το 30,4% των προμηθειών γίνεται απευθείας από τους παραγωγούς, όπως συζητήσαμε, άλλωστε, και στην εισαγωγή της παρούσας μελέτης.

• Οι ξενοδόχοι προτιμούν τα εγχώρια προϊόντα, αλλά δεν τα επιλέγουν σε τόσο μεγάλο βαθμό κυρίως λόγω αδυναμίας κάλυψης της απαιτούμενης γκάμας, λόγω μη κάλυψης της ζήτησης και στη χαμηλότερη ποιότητα προϊόντων, εξαιτίας του υψηλότερου κόστους σε σχέση με τα εισαγόμενα, αλλά και διότι η συνεργασία με τους προμηθευτές είναι συχνά αναποτελεσματική.

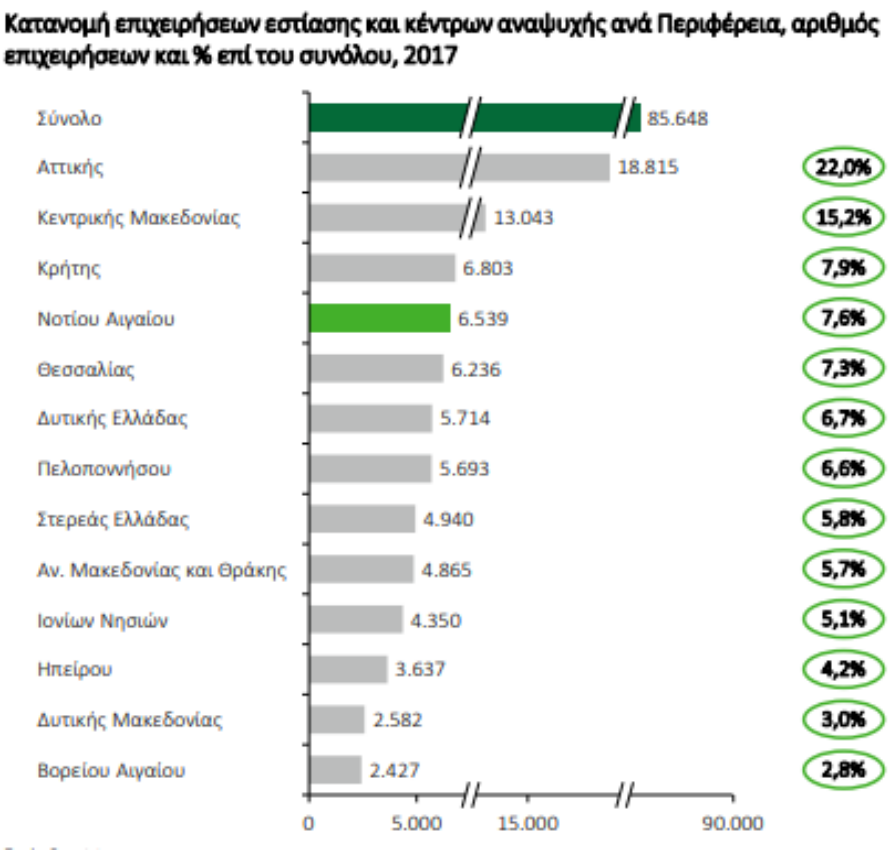
Υποδομές Εστίασης

Πίνακας 66

Πίνακας 14: Κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων του κλάδου της εστίασης ανά Περιφέρεια και ανά τρίμηνο (2019)

Περιφέρειες	Τζίρος	% του συνόλου	% Α' τριμήνου	% Β' τριμήνου	% Γ' τριμήνου	% Δ' τριμήνου
Αν. Μακ/νία και Θράκη	233.585.207	3,45%	16,56%	22,01%	39,14%	22,29%
Κεντρική Μακεδονία	921.950.455	13,61%	18,76%	23,12%	32,78%	25,34%
Δυτική Μακεδονία	76.505.537	1,13%	21%	22,32%	28,49%	28,19%
Ήπειρος	167.489.098	2,47%	16,46%	22,01%	38,38%	23,15%
Θεσσαλία	298.070.568	4,4%	16,98%	22,34%	36,23%	24,45%
Ιόνια Νησιά	283.425.226	4,19%	4,66%	22,96%	63,19%	9,19%
Δυτική Ελλάδα	239.337.383	3,53%	19,07%	23,27%	32,64%	25,02%
Στερεά Ελλάδα	201.858.446	2,98%	16,15%	22,36%	38,75%	22,74%
Πελοπόννησος	330.568.204	4,88%	14,49%	22,61%	42,09%	20,81%
Αττική	2.701.040.449	39,89%	19,64%	24,34%	29,37%	26,65%
Βόρειο Αιγαίο	129.747.723	1,92%	11,66%	21,01%	47,41%	19,92%
Νότιο Αιγαίο	715.022.173	10,56%	3,96%	23,91%	62,39%	9,74%
Κρήτη	473.080.891	6,99%	11,23%	24,29%	44,95%	19,53%
Σύνολο	**6.771.681.358**	**100%**	**15,84%**	**23,57%**	**38,04%**	**22,55%**

Σημείωση: Τα στοιχεία αφορούν στο 2019.
Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την ΕΛΣΤΑΤ.

Εικόνα 34. Πηγή:INSETE

Α3 1.2Θ Άλλες μεμονωμένες σημαντικές μονάδες Γ'γενούς τομέα

Ζυθοποιίες

Στο νησί δραστηριοποιούνται 2 εγκαταστάσεις παραγωγής και εμπορίας ζύθου, η Ζυθοποιία Σαντορίνης ΑΒΕΕ στα Φηρά και η Volkan Beer στα Φηρά.

Α3 1.2 Ι Πολιτιστικές Εγκαταστάσεις

Οι κύριες εγκαταστάσεις για τον πολιτισμό στη Σαντορίνη, είναι οι:

- Αρχαιολογικό Μουσείο Θήρας
- Mati Art Gallery
- Μουσείο Προϊστορικής Θήρας
- Μουσείο Οίνου Σαντορίνης
- Εργοστάσιο Τεχνών Σαντορίνης (SAF)
- Art Space

Α3 1.2Κ Θρησκευτικοί Χώροι

Οι Ιεροί Ναοί στην Σαντορίνη (Χώρα) αποτελούν σημαντικά κέντρα θρησκευτικής ζωής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Κατασκευασμένοι με μεγαλοπρέπεια, φιλοξενούν ανεκτίμητες εικόνες και τοιχογραφίες, προσκαλώντας τους πιστούς σε προσευχή και περισυλλογή. Επισκέψου τους Ιερούς Ναούς για να ανακαλύψεις την πνευματικότητα και την ιστορία που συνυπάρχουν αρμονικά σε κάθε γωνιά της χώρας.

Εκκλησίες & Μοναστήρια στη Σαντορίνη

Στη Σαντορίνη υπάρχουν τουλάχιστον 600 εκκλησίες και ξωκλήσια, πολλά από αυτά χτισμένα μετά το σεισμό του 1956 και τα 50 είναι αφιερωμένα στην Παναγία. Στις εκκλησίες του νησιού κυριαρχεί η αξιοθαύμαστη λαϊκή αρχιτεκτονική. Ως επί το πλείστον έχουν μεγάλες, κατάλευκες, επιφάνειες σε τμήματα με μορφή κύβου, ορθογώνιου παραλληλεπίπεδου, ενώ κάποιες βασίζονται σε βυζαντινά και κλασικά ελληνικά αρχιτεκτονικά πρότυπα. Οι σημαντικότερες είναι οι:

- Αγία Θεοδοσία (Ακρωτήρι)
- Αγία Θεοδοσία (Πύργος)
- Αγία Ματρώνα (Φοινικιά)
- Εφτά Παίδες της Εφέσου (Οία)
- Θεοτοκάκι ή Κοίμησις της Θεοτόκου (Πύργος)
- Κοίμηση της Θεοτόκου ή Παναγία των Αγίων Θεοδώρων (Φηροστεφάνι)
- Παναγία Επισκοπή ή Κοίμηση Θεοτόκου ή Παναγιά της Γωνιάς (Επισκοπή Γωνιάς ή Μέσα Γωνιά)
- Παναγία Κατεφιανή ή Γενέσιο Θεοτόκου (Περίσσα)
- Παναγία Πλατσανή ή Παναγία Ακαθίστου Ύμνου (Οία)
- Παναγία Σέργενα ή Παναγία Τρύπας
- Παναγιά Υπαπαντή (Φηρά)

- Μονή Αγίου Νικολάου
- Μονή Δομινικανίδων Αγία Αικατερίνη
- Μονή Προφήτη Ηλία

ΑΣ 1.2Λ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ιδρύματα – Οργανισμοί - Δημόσιες Υπηρεσίες

Γύρω από την κεντρική πλατεία της Θήρας και σε απόσταση λίγων μέτρων, βρίσκονται το αστυνομικό τμήμα, το Λιμεναρχείο, το Νοσοκομείο, Φαρμακεία, Ταχυδρομείο, Δημόσιες Υπηρεσίες, Τράπεζες, Τουριστικά γραφεία.

- ΚΠΑ2 ΔΥΠΑ - ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ 2 ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΘΗΡΑΣ
- ΕΚΦΕ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΘΗΡΑΣ
- ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΛΙΜΕΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΘΗΡΑΣ
- ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙ ΟΚΥΚΛΑΔΩΝ-ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΘΗΡΑΣ
- ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΚΥΚΛΑΔΩΝ- ΓΡΑΦΕΙΟ ΘΗΡΑΣ
- ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟ ΣΤΑ ΦΗΡΑ
- ΔΕΥΑΘ
- ΓΕΩΘΥΡΑ
- ΠΤΩΧΟΚΟΜΕΙΟ ΘΗΡΑΣ
- ΤΕΛΕΦΕΡΙΚ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ
- ΙΔΡΥΜΑ ΛΟΥΚΑ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΛΟΥ ΜΠΕΛΛΩΝΙΑ
- ΙΤΥΕ ΔΙΟΦΑΝΤΟΥΣ - ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
- ΟΚΜΠ
- ΕΟΤ
- ΔΑΠΠΟΣ-ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ
- ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗΣ ΘΗΡΑΣ(ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ)
- Αστυνομικό Τμήμα Θήρας
- Αστυνομική Αρχή
  - Έχει προϊσταμένη αρχή:
  - Αστυνομική Διεύθυνση Κυκλάδων, ΣΥΡΟΣ, ΚΥΚΛΑΔΕΣ, ΕΛΛΑΔΑ
- Σωματείο Ιδιοκτητών & Εκμεταλλευτών ενοικιαζόμενων δωματίων Σαντορίνης
- Ένωση Ξενοδόχων Σαντορίνης
- Πυροσβεστικό Κλιμάκιο Θήρας
- Υπηρεσίες και Δομές του Δήμου Θήρας
- ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ

ΑΣ 1.2Μ ΧΩΡΟΙ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ/ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Την ανάγκη για τη δημιουργία ενός εθνικού φορέα με στόχο την ανάπτυξη και προώθηση του συνεδριακού κλάδου στην Ελλάδα εξέφρασαν εκπρόσωποι του τουρισμού σε συζήτηση στρογγυλής τραπέζης στο πλαίσιο της 39ης Philoxenia με πρωτοβουλία της Greek Meetings Alliance (GMA).

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

1. Συνεδριακό Κέντρο Π. Νομικού. Ένα νεοκλασικό αρχοντικό που λειτουργεί ως σύγχρονο Συνεδριακό Κέντρο. Διαθέτει αίθουσα συνεδριάσεων 178,40 τ.μ. μέγιστης χωρητικότητας 200 ατόμων, με εξαίρετη ακουστική και κλιματισμό, αίθουσα συμβουλίων χωρητικότητας 20 ατόμων, χώρο για ομάδες εργασίας, χώρους για εγγραφές, γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη, για συνεστιάσεις, δεξιώσεις και κοινωνικές εκδηλώσεις, με όλα τα σύγχρονα οπτικό-ακουστικά μέσα.

Εικόνα 35. ΚΕΝΤΡΟ Π.ΝΟΜΙΚΟΥ

2. Το Συνεδριακό Κέντρο του Ιδρύματος Λ. & Ε. Μπελλώνια μπορεί να φιλοξενήσει έως 160 άτομα και είναι εφοδιασμένο με τον απαραίτητο τεχνολογικό εξοπλισμό, συμβάλλοντας στην επιτυχία κάθε συνεδρίου, ημερίδας και διάλεξης. Παρέχει επίσης τη δυνατότητα διοργάνωσης πολιτιστικών εκδηλώσεων (θεατρικών και μουσικών παραστάσεων), αλλά και εικαστικών γεγονότων, συνεισφέροντας στην περαιτέρω πολιτιστική ανάπτυξη της Σαντορίνης.

Εικόνα 36. ΚΕΝΤΡΟ Λ &Ε. ΜΠΕΛΛΩΝΙΑ

3. Στο 5άστερο Santo Maris Oia Luxury Suites & Spa, του ομίλου Metaxa Hospitality GROUP, που βρίσκεται στην Οία της Σαντορίνης και διαθέτει 63 σουίτες και δύο βίλες, κατασκευάστηκαν τρεις αίθουσες συνεδρίων και εκδηλώσεων συνολικής χωρητικότητας 267 ατόμων σε ένα κτήριο 260 τ.μ. με βιοφιλικό σχεδιασμό.

4. SANTORINI CASTELLI RESORT. Η ιδανική του τοποθεσία στο γραφικό χωριό Καμάρι, μόλις 6 χλμ από το αεροδρόμιο της Σαντορίνης και 10 χλμ από την πρωτεύουσα του νησιού, τα Φηρά, το πέντε αστέρων Kastelli Resort είναι ο απόλυτος προορισμός για επαγγελματικές συναντήσεις, συνέδρια, συμπόσια, αλλά και κοινωνικές εκδηλώσεις. Ο ειδικά διαμορφωμένος μας χώρος μπορεί να φιλοξενήσει μέχρι 120 συμμετέχοντες και διαθέτει σύγχρονες συνεδριακές εγκαταστάσεις με υψηλής τεχνολογίας οπτικοακουστικό εξοπλισμό. Επιπλέον, επαγγελματικές υπηρεσίες γραμματείας είναι διαθέσιμες για την υποστήριξη οποιουδήποτε επιχειρηματικού γεγονότος.

Εικόνα 37. ΕΙΚ.SANTORINI CASTELLI /ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ. Πηγή: Reporter.gr

Α3.1.2Ν ΥΠΕΡΑΓΟΡΕΣ, ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ, ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Υπεραγορές δεν υπάρχουν στο νησί, εκτός από μικρά καταστήματα μίνι μάρκετ και επτά (7)Super Market, 5 στα Φηρά, 1 στο 1οχλμ. Φηρών - Πύργου και 1 στον Πύργο.

Α3. 1.2Ξ ΚΤΗΡΙΑ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ-ΧΩΡΟΙ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

“Στην περιοχή των Φηρών υφίστανται χώροι στάθμευσης, που χρησιμοποιούνται από παρελθόντων ετών για στάθμευση μονίμων κατοίκων, όμως υπάρχουν και νέοι κοινόχρηστοι χώροι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν γι αυτό τον σκοπό.

Στην ευρύτερη περιοχή των Φηρών, πρόκειται να εφαρμοστεί μελλοντικά το σύστημα της ελεγχόμενης στάθμευσης σύμφωνα με την πραγματοποιούμενη μελέτη « ΣΧΕΔΙΟ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΛΣ » . Όμως έως να εφαρμοσθεί τούτο, κρίθηκε σκόπιμο να γίνει μία νέα χωροθέτηση των προαναφερόμενων χώρων . Ήτοι:

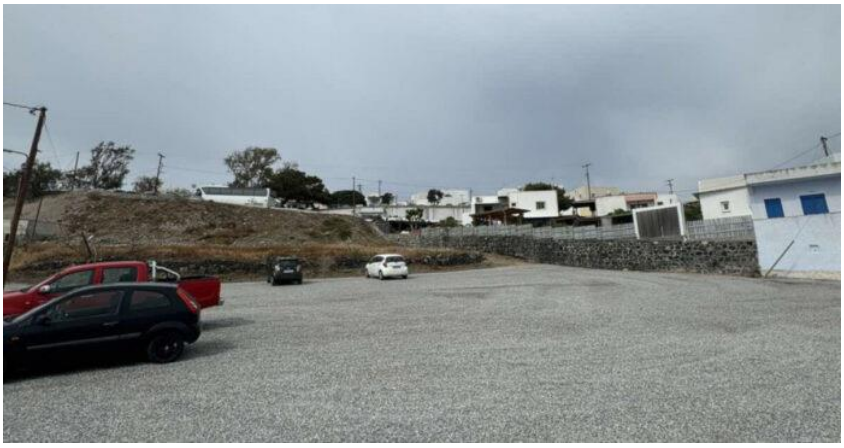
α. Όπισθεν ΟΤΕ β. Όπισθεν PELIKAN γ. Όπισθεν EUROBANK (δύο τμήματα) δ. Έναντι Santorini hotel ε. Επί της οδού Αγ. Αθανασίου – περίπτερο Καρρά (τρία τμήματα)

Ένας νέος χώρος δωρεάν στάθμευσης δίνεται προς χρήση (2024) στην περιοχή των Φηρών, συγκεκριμένα μεταξύ του βενζινάδικου ΕΚΟ και του φούρνου Μυλωνά, με είσοδο δίπλα στον πολυχώρο ΥΦΕΝ.

Εικόνα 38. Πηγή: Διαδίκτυο

Όπως έγινε γνωστό από τη Δημοτική Κοινότητα Θήρας, σύντομα θα τοποθετηθούν όλες οι αναγκαίες σημάνσεις, καθώς και φωτισμός κατάλληλος για την ασφαλή λειτουργία του. Μετά τον Οκτώβριο θα γίνουν στον χώρο εργασίες ασφαλτόστρωσης και διαγράμμισης, προκειμένου να παραδοθεί προς χρήση με καλύτερες συνθήκες. Ένας νέος χώρος στάθμευσης παραδόθηκε (2024) προς χρήση στην περιοχή του Πύργου. Ο χώρος βρίσκεται σε κεντρικό σημείο του χωριού, λίγα μόλις μέτρα κάτω από την κεντρική πλατεία.

Εικόνα 39. Πηγή: Διαδίκτυο

Οι Δημοτικοί Χώροι Στάθμευσης στη Δημοτική Κοινότητα Οίας έχουν ως εξής:

1. Φοινικιά, δεξαμενή έναντι νηπιαγωγείου
2. Φοινικιά, κεντρική πλατεία
3. Φοινικιά, κάτω ποταμός
4. Μπαξέδες, το καινούργιο parking
5. Οία, το μεγάλο parking τουριστικών λεωφορείων, δίπλα NST
6. Οία, απέναντι από το μεγάλο parking τουριστικών λεωφορείων
7. Οία, Κάτωθεν εκκλησίας Αγίου Σώστη

8. Οία, Έξωθεν ΕΛΤΑ
9. Οία, Έναντι ΚΕΠ Οίας
10. Οία, Διασταύρωση Κάθαρος-Αμμούδι
11. Οία, Θέση Κάθαρος
12. Οία, Δεξαμενή Δημοτικού Σχολείου
13. Οία, Εσωτερική πλατεία, πλησίον οικίας Καρρά
14. Οία, Διασταύρωση Μπαξέδων – Οίας.

Να επισημάνουμε σε αυτό το σημείο ότι η Πλατεία Δημοτικού Σχολείου δεν χρησιμοποιείται πλέον ως χώρος δημόσιας στάθμευσης καθώς έχει μισθωθεί από την ΕΤΑΔ σε ιδιώτη.

Οι ιδιωτικοί χώροι στάθμευσης έχουν ως εξής:

1. Φοινικιά, 2 parking στην είσοδο του οικισμού
2. Οία, έναντι εκκλησίας Αγίου Γεωργίου
3. Οία, έναντι ξενοδοχείου Mystique
4. Οία, πίσω από το Φουρνί
5. Οία, δίπλα στο SM Δαρζέντας
6. Οία, απέναντι από το NST.

Α3 1.2 Ο ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΩΡΩΝ ΜΜΜ

Οργανωμένους χώρους εγκαταστάσεων για Μέσα Μαζικής Μεταφοράς δεν έχει το νησί, εκτός του Υπεραστικού Σταθμού ΚΤΕΛ, στο κέντρο των Φηρών.

Α3.1.2Π ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ,ΥΔΡΕΥΣΗΣ, ΟΤΕ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ

Η ομάδα Μελέτης αναφέρει τις σχετικές εγκαταστάσεις, κατά κατηγορία, ειδικά στο σχετικό κεφάλαιο.

Α3 1.2.Ρ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Τοποθεσία:

Το ΚΕΔΑ Σαντορίνης βρίσκεται στην περιοχή του Μονόλιθου, 6,5 χλμ. από την πρωτεύουσα Φηρά, 10 χλμ από το κεντρικό λιμάνι και γειτνιάζει με τον Κρατικό Αερολιμένα Σαντορίνης.

Υποδομές – Παροχές

Το ΚΕΔΑ Σαντορίνης διαθέτει δεκατρία (13) δωμάτια, εκ των οποίων τα τρία (3) είναι τετράκλινα και το ένα (1) διαμορφωμένο για ΑΜΕΑ, καθώς και ένα (1) δωμάτιο διακεκριμένων επισκεπτών και κατάλληλο χώρο πλυντηρίων-στεγνωτηρίων.

Όλα τα δωμάτια είναι εξοπλισμένα με διπλό ή δύο (2) μονά κρεβάτια, καναπέ – κρεβάτι, εσωτερικό μπάνιο-ντους, ντουλάπα, τηλεόραση, ψυγείο, ατομικό κλιματισμό (ψύξη-θέρμανση), ενώ υπάρχει και η δυνατότητα διάθεσης λευκών ειδών (κλινοσκεπάσματα – πετσέτες). Επίσης διαθέτει: Ιερό Ναό, Ιατρείο, Καλοκαιρινό Εστιατόριο, Bar.

Α3 1.2Σ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ, ΚΑΝ

Τα Κοιμητήρια του νησιού είναι τα εξής:

1. Άγιος Παντελεήμονας Βουρβούλου
2. Άγιος Γεράσιμος Φηρών
3. Άγιοι Απόστολοι Φηρών
4. Ι.Ν.Ταξιάρχης-Είσοδος Καρτεράδου
5. Άγιος Αθανάσιος Ημεροβίγλι
6. Κοιμητήριο Οίας
7. Κοιμητήριο Περίσσας
8. Κοιμητηριακός Ναός Αγίας Άννας -Επισκοπή Μέσα Γωνιάς
9. Κοιμητήριο Αγίας Κυριακής Πύργου

Α3 1.2Τ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΑ, ΦΥΛΑΚΕΣ, ΚΕΝΤΡΑ ΚΡΑΤΗΣΗΣ

Δεν υπάρχουν σωφρονιστικά κέντρα κράτησης στο νησί.

Δικαιοσύνη-Κατανομή αδικημάτων

Πίνακας 67

Δικαιοσύνη

2. Ποσοστιαία (%) κατανομή των αδικημάτων (κακουργημάτων - πλημμελημάτων)[1], κατά Γενικές Αστυνομικές Διευθύνσεις, 2017 - 2021

Γενικές Αστυνομικές Διευθύνσεις	2017	2018	2019	2020	2021
Σύνολο αδικημάτων	**221.225**	**210.272**	**220.403**	**191.224**	**203.160**
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	2,8	2,5	2,4	2,5	2,7
Κεντρικής Μακεδονίας	3,9	4,1	3,7	4,0	4,3
Θεσσαλονίκης	*14,1*	*14,6*	*16,2*	*15,8*	*15,0*
Δυτικής Μακεδονίας	0,8	0,8	0,8	0,8	0,9
Θεσσαλίας	2,6	2,5	2,3	2,3	2,4
Ηπείρου	1,7	1,8	1,5	1,8	1,7
Ιόνιων Νησιών	1,9	1,9	1,8	1,9	2,0
Δυτικής Ελλάδας	6,6	5,8	5,4	5,4	5,8
Στερεάς Ελλάδας	3,4	3,4	3,1	4,1	4,1
Πελοποννήσου	4,5	4,2	3,8	3,8	3,9
Αττικής	49,1	49,6	50,8	48,6	48,6
Βόρειου Αιγαίου	1,2	1,4	1,3	1,5	1,0
Νότιου Αιγαίου	2,8	2,9	2,7	2,9	3,1
Κρήτης	4,5	4,1	3,8	4,0	3,9
Λοιπές Υπηρεσίες	0,0	0,3	0,3	0,4	0,5

Πηγή: Ελληνική Αστυνομία (ΕΛΑΣ).

Α3 1.2Υ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΗΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΩΝ /ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Στο νησί δεν υπάρχουν δομές φιλοξενίας μεταναστών. Τα Τοπικά Κέντρα μεριμνούν για τις εκάστοτε ευάλωτες Ομάδες.

Καταπολέμηση της Φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού

Η εμφάνιση της οικονομικής κρίσης και η ύφεση, η οποία ακολούθησε σχεδόν σε όλες της χώρες της ΕΕ, προκάλεσε σημαντική αύξηση του αριθμού των ατόμων τα οποία έρχονται αντιμέτωπα με τον κίνδυνο ή βρίσκονται σε κατάσταση φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Η καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού βρίσκεται στο κέντρο της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, αλλά και των προτεραιοτήτων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Σύμφωνα με την Περιφερειακή Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης (ΠΕΣΚΕ) Νοτίου Αιγαίου (2015), οι κυριότερες κατηγορίες ευάλωτων ομάδων στην Περιφέρεια είναι τα άτομα που βρίσκονται σε κατάσταση ή σε κίνδυνο φτώχειας, τα άτομα με αναπηρία, τα εξαρτημένα άτομα, οι ανήλικοι παραβάτες, καθώς και ειδικές ομάδες όπως μακροχρόνια άνεργοι, κάτοικοι μικρών νησιών, Ρομά, μετανάστες, μέλη πολύτεκνων οικογενειών κλπ.

Ως βασικός στόχος της ΠΕΣΚΕ ορίζεται η ολοκληρωμένη υποστήριξη των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού, ώστε να μην ακυρώνεται η άσκηση των δικαιωμάτων τους για ενεργητική συμμετοχή στην οικονομική και κοινωνική ζωή και για ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους.

Η επίτευξη του βασικού στόχου, τόσο σε στρατηγικό όσο και σε επιχειρησιακό επίπεδο, είναι άμεσα συνυφασμένη με δύο βασικές συνθήκες της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου:

• την πολυνησιωτικότητά και

• την κυριαρχία του τουρισμού στην παραγωγική διάρθρωση.

Η ΠΕΣΚΕ στηρίζεται σε τρεις Πυλώνες, οι οποίοι ταυτίζονται με τους αντίστοιχους Πυλώνες του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Κοινωνικής Ένταξης:

- ΠΥΛΩΝΑΣ 1: Καταπολέμηση της φτώχειας
- ΠΥΛΩΝΑΣ 2: Πρόσβαση σε υπηρεσίες
- ΠΥΛΩΝΑΣ 3: Αγορά εργασίας χωρίς αποκλεισμούς

Ο βασικός στόχος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου εξειδικεύεται σε τρεις γενικούς στόχους ως εξής:

• ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1: Καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας Εστιάζει στην προστασία των ατόμων που βιώνουν συνθήκες ακραίας φτώχειας, μόνιμης ή συγκυριακής, ως αποτέλεσμα της οποίας αδυνατούν να καλύψουν τις βασικές ανάγκες διαβίωσής τους.

• ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2: Αντιμετώπιση της πολύ-νησιωτικότητας ως πηγής κοινωνικού αποκλεισμού Η πολυνησιωτικότητά και η επακόλουθη γεωγραφική απομόνωση αποτελούν μία διακριτή παράμετρο του κοινωνικού αποκλεισμού στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Η γεωγραφική ιδιαιτερότητα των νησιών λειτουργεί επιβαρυντικά τόσο ως προς την ανάπτυξη της οικονομίας και της απασχόλησης όσο και ως προς την παροχή και λήψη κάθε είδους υπηρεσιών (πρόνοιας, ένταξης κλπ.).

• ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 3: Καταπολέμηση κάθε μορφής διακρίσεων Ο τρίτος γενικός στόχος της στρατηγικής εστιάζει στην καταπολέμηση του αποκλεισμού που μπορεί να προκύψει λόγω φύλου, αναπηρίας ή οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων. Βασικό πεδίο αναφοράς είναι οι ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού (κατά την έννοια του Ν.4019/2011): άτομα με αναπηρίες (σωματικές ή ψυχικές ή νοητικές ή αισθητηριακές), εξαρτημένα ή απεξαρτημένα από ουσίες άτομα, οροθετικοί, φυλακισμένοι/αποφυλακισμένοι, ανήλικοι παραβάτες, αλλά και οι άνεργοι νέοι, οι άνεργες γυναίκες, οι μακροχρόνια άνεργοι, οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών και τα μέλη πολύτεκνων οικογενειών, οι γυναίκες θύματα βίας και τα άτομα με πολιτιστικές ιδιαιτερότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών.

Ιδιαιτέρως λαμβάνεται υπόψη ότι οι διακρίσεις τις οποίες μπορεί να υφίστανται οι ανωτέρω ευπαθείς ομάδες επιτείνονται λόγω της νησιωτικότητας. Οι Γενικοί Στόχοι της στρατηγικής της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για την Κοινωνική Ένταξη αντιστοιχούν επιχειρησιακά σε τέσσερεις Άξονες Προτεραιότητας οι οποίοι έχουν αναφορά σε συγκεκριμένες κατηγορίες και υποκατηγορίες δράσεων.

> ΑΞΟΝΑΣ 1: Καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας 1.1 Παροχές εισοδηματικής ενίσχυσης 1.2 Υλική συνδρομή (κοινωνικά παντοπωλεία, φαρμακεία / ιατρεία, δομές συσσιτίων)

> ΑΞΟΝΑΣ 2: Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις κοινωνικής ένταξης 2.1 Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την ένταξη και την απασχόληση 2.2 Οικονομία της αλληλεγγύης (μηχανισμοί στήριξης κοινωνικής επιχειρηματικότητας, υποστήριξη υλοποίησης επιχειρηματικών σχεδίων κοινωνικών επιχειρήσεων) 2.3 Δράσεις βελτίωσης της απασχολησιμότητας

> ΑΞΟΝΑΣ 3: Πρόληψη και καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού 3.1 Δράσεις καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω αναπηρίας 3.2 Δράσεις προς όφελος των γυναικών και για την καταπολέμηση της βίας 3.3 Δράσεις υποστήριξης κοινοτήτων Ρομά 3.4 Δράσεις βελτίωσης υπηρεσιών φροντίδας (ΚΗΦΗ, ΔΔΗΦ)

> ΑΞΟΝΑΣ 4: Καλή διακυβέρνηση των πολιτικών ένταξη .

Στη Σαντορίνη, δεν υπάρχουν εγκαταστάσεις προσωρινής υποδοχής και φιλοξενίας μεταναστών, καθώς άμεσα προωθούνται σε άλλα κέντρα πλησιέστερων νησιών που διαθέτουν υπηρεσίες σχετικές.

Α3.1.3 ΑΤΥΠΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΥΘΑΙΡΕΤΗ ΔΟΜΗΣΗ ΣΤΟΝ ΕΞΩΟΙΚΙΣΤΙΚΟ ΧΩΡΟ

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν στο νέο ΕΠΣ Θήρας, Η Σαντορίνη, αντιμετωπίζει ήδη τεράστιο πρόβλημα με τα αυθαίρετα. Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν, ενώ στις νησιωτικές περιοχές η δομημένη επιφάνεια όλων των χρήσεων θα πρέπει να είναι 40 – 80 τ.μ. ανά κάτοικο, σήμερα συνυπολογίζοντας και τα αυθαίρετα φτάνει τα 278,62 τ.μ. στο Ημεροβίγλι, τα 245,1 τ.μ. στη Θήρα, τα 208,77 τ.μ. στο Ακρωτήρι, τα 194,99 τ.μ. στην Οία και ακόμα και στη Θηρασία είναι 140,82 τ.μ. Εάν αφαιρεθούν τα αυθαίρετα στη Θήρα διαμορφώνονται στα 177,55 τ.μ., στο Ημεροβίγλι στα 173 τ.μ. και στην Οία τα 153,66 τ.μ.

Α3 1.3.1 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ Α ή Β

Εχουν καταγραφεί κυρίως μέσω της διδικασίας εξέτασης της Φ.Ι. του νησιού, προσπάθειες εκτίμησης των υφιστάμενων συγκεντρώσεων κατοικίας Α και Β΄Πολεοδομιού Σχεδιασμού, όπως έχουν διαμορφωθεί τις τελευταίες δεκαετίες. Η εκπόνηση του ΕΠΣ Θήρας, αναμένεται να δώσει μία πιο ξεκάθαρη εικόνα όπως έχει διαμορφωθεί σήμερα, ειδικότερα στις νέες επεκτάσεις οικισμών.

Α3 1.3.2 ΑΤΥΠΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ/ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ (ΑΒΣ) του Ν.3982/2011

Ακριβή στοιχεία υφιστάμενων άτυπων βιομηχανικών-βιοτεχνικών συγκεντρώσεων δεν έχει καταγράψει η Ομάδα Μελέτης, εκτός από Μονάδες που έχουν ήδη προαναφερθεί (Οινοποιεία, Ζυθοποιία κ.α)

Α3 1.3.3 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Ιστορική Αναδρομή διεξαγωγής εμπορίου

Η Σαντορίνη παρήγαγε φημισμένα κρασιά και η εντατική καλλιέργεια του αμπελιού και του μπαμπακιού ώθησε τους ντόπιους εμπόρους στη δημιουργία ενός αξιόλογου στόλου για τη μεταφορά των προϊόντων του νησιού. Το 1852 η Σαντορίνη (με έκταση 76,2 χλμ^2 και πληθυσμό 7.222 κατοίκους) καταφέρνει να παρουσιάσει μια εμπορική κίνηση που υπερβαίνει κατά πολύ, σε όγκο, την αντίστοιχη των άλλων Κυκλάδων με εξαίρεση τη Σύρο. Η ναυτική περιφέρεια της Σαντορίνης περιλαμβάνει τα νησιά Αμοργός, Ίος, Ανάφη. Εμπορεύεται απ' ευθείας με τη Ρωσία όπου διοχετεύεται το σύνολο του παραγόμενου κρασιού. Από εκεί τα μεγάλα σαντορινιά πλοία μεταφέρουν δημητριακά και αφού ξεφορτώσουν μέρος αυτών στο νησί, συνεχίζουν για τη Γαλλία, την Ιταλία και την Αγγλία. Επίσης η Σαντορίνη εξάγει θηραϊκή γη (5%) στην Αυστρία και σε ελληνικά λιμάνια. Για τη διεξαγωγή εμπορίου με δικά τους καράβια, οι έμποροι και πλοιοκτήτες της Σαντορίνης διαθέτουν πλοία μεγάλης χωρητικότητας.

Ο στόλος της ναυτικής αποτελείται από 200 πλοία συνολικής χωρητικότητας 14.755 τόνων, ενώ τα 31 υπερβαίνουν τους 200 τόνους. Στον τομέα της ναυτιλιακής και εμπορικής δραστηριότητας η Σαντορίνη διαθέτει το 40 % του συνολικού αριθμού των πλοίων των Κυκλάδων.

Η Μεσόγειος γενικότερα διέθετε μεγάλα ιστιοφόρα χωρητικότητας 600 έως 1.000 ακόμα και 1.300 τόνους ήδη πριν τον 16ο αιώνα. Από το 1870 όμως και εξής η επέκταση της χρήσης του ατμού, συνέπεια της ταχείας ευρωπαϊκής οικονομικής ανάπτυξης, επέφερε σημαντικές αλλαγές. Οι αλλαγές εντατικοποιούνται και σταδιακά θέτουν εκτός μάχης τα ελληνικά ιστιοφόρα.

Η οικονομική ζωή της Σαντορίνης πριν από το 1960, όταν άρχισε σταδιακά η κίνηση ξένων επισκεπτών στο νησί για τουριστικούς λόγους, βασιζόταν στις καλλιέργειες και στο εμπόριο. Η σπουδαιότητα του εμπορίου κάθε νησιού δεν είναι συνάρτηση του μεγέθους του αλλά των ιδιομορφιών της νησιωτικής οικονομίας και, ειδικότερα, της σημασίας που αποκτά στις εξωτερικές αγορές το κυριότερο εξαγωγικό του προϊόν, όπως εν προκειμένω στη Σαντορίνη συμβαίνει με το κρασί (85%). Οι μελέτες για την ελληνική ναυτιλία του 19ου αιώνα εστιάζουν περισσότερο στο ρόλο των ελληνικών πλοίων στην επανάσταση του 1821 και λιγότερο στις εμπορικές δραστηριότητες .

Ο οικονομικός μαρασμός του νησιού θα βρει το τραγικό του επιστέγασμα στους σεισμούς του 1956, όπου ολόκληρα τμήματα των οικισμών καταστράφηκαν.

Σήμερα, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Επιμελητηρίου Κυκλάδων, στο Μητρώο Μελών (ΓΕΜΗ.) είναι εγγεγραμμένες στη Σαντορίνη , 1004 εμπορικές επιχειρήσεις.

Α3 1.3.4 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΑΥΘΑΙΡΕΤΩΝ ΚΤΙΣΜΑΤΩΝ

Η Ομάδα Μελέτης δεν διαθέτει επίσημα στοιχεία με τις συγκεντρώσεις ΑΥΑΘΑΊΡΕΤΩΝ ΚΤΙΣΜΆΤΩΝ.

Α3.1.4 ΑΛΛΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΜΕ ΧΩΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Η Σαντορίνη διαθέτει σημαντικού αναπτυξιακούς πόρους:

- *Καταδύσεις*

Η Σαντορίνη φημίζεται για τα κρυστάλλινα νερά με την άριστη ορατότητα και τη μοναδική εμπειρία της κατάδυσης κοντά στο ηφαίστειο, το οποίο έχει ακόμα υποθαλάσσια ηφαιστειακή δραστηριότητα. Οι καταδυτικές εκδρομές γίνονται κυρίως εντός της καλντέρας, με εντυπωσιακούς τοίχους, ναυάγια και τη μαγευτική περιοχή με τις σπηλιές. Για αυτούς που έχουν ήδη δίπλωμα καταδύσεων και θέλουν να βουτήξουν ελεύθερα, υπάρχουν περιοχές όπου οι καταδύσεις επιτρέπονται, όπως για παράδειγμα το εντυπωσιακό σπήλαιο στο νότιο μέρος του νησιού.

- Σπήλαια Σαντορίνης

Σύμφωνα με την Σπηλαιολογική Εταιρεία, στο νησί δεν υπάρχουν μεγάλα σπήλαια. Το πρώτο σπήλαιο στη Νότια ακτή του νησιού κοντά στην κόκκινη παραλία. Έχει μήκος περίπου 12-15 μ. ύψος μέγιστο 2,5-3μ. και πλάτος 3-5 μ. Όλο το σπήλαιο έχει δημιουργηθεί από ένα ποτάμι λάβας. Η λάβα το διέρρεε και μετά την δημιουργία του, πράγμα εμφανές από τα ρυάκια που έχουν σχηματιστεί στο έδαφος του σπηλαίου.

Ένα μοναδικό σπήλαιο της Σαντορίνης, βρίσκεται δίπλα από το εκκλησάκι της Ζωοδόχου πηγής, λίγο πριν (200 μόλις μέτρα)την Αρχαία Θήρα, σκαρφαλωμένο στα βράχια. προς το λόφο του προφήτη Ηλία .Το σπήλαιο είναι πολύ όμορφο, με σχηματισμούς γκουρ και τρεχούμενο νερό , που οι ντόπιοι θεωρούν αγίασμα. Γι αυτό το λόγο στην είσοδο του σπηλαίου είναι κτισμένο ένα εκκλησάκι της Ζωοδόχου πηγής. Το σπήλαιο είναι γεμάτο από κεραμική διαφόρων περιόδων , κυρίως σύγχρονη, αλλά οι τσιμεντοστρώσεις στην είσοδό του σίγουρα έχουν σκεπάσει ένα σημαντικό τμήμα των επιχώσεων.

Εικόνα 40. ΣΠΗΛΑΙΟ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ

Το τελευταίο σπήλαιο βρίσκεται στην περιοχή της Φοινικιάς. Είναι και αυτό ηφαιστιογενές και μικρό ενώ το εσωτερικό του είναι διαμορφωμένο από τον άνθρωπο σε δύο θαλάμους. Οι φήμες λένε πως εκεί απομόνωναν τους λεπρούς αλλά τέτοιο επιμελημένο κτίσιμο για τους λεπρούς φαντάζει αξιοπερίεργο. Η απουσία ,σε επιφανειακό τουλάχιστον επίπεδο, κεραμικής δυσκολεύει την χρονολόγηση των κατασκευών.

Εκτός από τα σπήλαια φημολογείται ότι υπάρχουν ενάλια σπήλαια στις νότιες ακτές του νησιού. Οι φήμες, από ντόπιους δύτες, μιλάνε για μεγάλα σπήλαια .

Τέλος στην παλιά πρωτεύουσα του νησιού, το Σκάρο, έχουν εντοπιστεί μεγάλες ρωγμές, που μπορεί να κρύβουν ηφαιστιογενή βάραθρα, και υπόσκαφες κατασκευές από την περίοδο της ενετοκρατίας.

Όπως γίνεται κατανοητό η έρευνα στο νησί της Θήρας δεν τελείωσε. Τα παραπάνω σπήλαια δεν έχουν χαρτογραφηθεί και μελετηθεί ενώ αρκετά σημεία του νησιού, που παρουσιάζουν σπηλαιολογικό ενδιαφέρον, δεν έχουν ελεγχθεί.

- Κάναβες

Πολλές κάναβες βρίσκονται συγκεντρωμένες στο χωριό της Φοινικιάς, κοντά στην Οία. Εκεί παλαιότερα λειτουργούσαν 150- 200 και αρκετές έχουν αναστηλωθεί για να γίνουν κατοικίες. Κάναβες που έχουν ενταχθεί σε πολυτελή ξενοδοχεία υπάρχουν στη συνοικία Περίβολός της Οίας. Επίσης, στα χωριά Μεγαλοχώρι, Μέσα Γωνιά και Πύργος. Γύρω από αυτά είναι εγκατεστημένες μεγάλες εκτάσεις με αμπελώνες. Παλιές κάναβες. Όπως και η διαδικασία οινοποίησης με τα αυθεντικά μηχανήματα και σκεύη εκτίθενται στο υπόσκαφο Μουσείο Οίνου Κουτσογιαννόπουλου, στον Βόθωνα.

- Θρησκευτικές Γιορτές/ πανηγύρια του νησιού

Κάθε εκκλησάκι και μια ιστορία, κάθε μέρα και γιορτή. Στη Σαντορίνη τα πανηγύρια παίζουν σημαντικο ρόλο στην καθημερινότητα του νησιού .

<u>Του Αγίου Επιφανίου</u>

12 Μαΐου Στο Ακρωτήρι

Φαγητό: Στον άγιο Επιφάνιο σερβίρεται πάντα φάβα, κάππαρη, σαρδέλες και ελιές γιατί, όπως λέγεται, μια φορά κάποιος έταξε στον άγιο κρέας, αλλά λίγες μέρες πριν από τη γιορτή τα μοσχάρια του ψόφησαν. Έτσι από τότε το μενού του πανηγυριού περιλαμβάνει αυστηρά φάβα και τα συμπαρομαρτούντα.

<u>Των Αγίων Αναργύρων</u>

1η Ιουλίου Στο Μεγαλοχώρι

Φαγητό: Εδώ σερβίρεται σε όλους τους επισκέπτες κρέας κοκκινιστό με πατάτες, ανήμερα της γιορτής των αγίων Αναργύρων.

<u>Του Προφήτη Ηλία</u>

20 Ιουλίου Στον Πύργο

Φαγητό: Πιο λιτό από των άλλων πανηγυριών, περιλαμβάνει ψωμί, τυρί και ελιές.

Εδώ θα απολαύσετε φάβα, καππαρόφυλα, ελιές και άφθονο κρασί στη σκιά των δέντρων.

Των Αγίων Επτά Παίδων

4 Αυγούστου Στην Οία

Φαγητό: Η φάβα πρωταγωνιστεί και σ' αυτό το πανηγύρι, και μάλιστα σε μεγάλες ποσότητες, που ετοιμάζονται από την προηγούμενη μέρα.

Μεταμόρφωση του Σωτήρος

6 Αυγούστου Στον Πύργο

Φαγητό: Στο πανηγύρι εκτός από φάβα ετοιμάζονται και μπόλικοι Ντοματοκεφτέδες από τις νοικοκυρές του χωριού.

Κοίμηση της Θεοτόκου

15 Αυγούστου Στην Παναγία Επισκοπή

Φαγητό: Την παραμονή στήνονται μεγάλα καζάνια, όπου ετοιμάζονται φασόλια και φάβα για το πανηγύρι.

Του Αγίου Ιωάννου

29 Αυγούστου Στην Περίσσα

Φαγητό: Το μενού περιλαμβάνει αφρόψαρα, όπως γαύρος και σαυρίδι, συνοδεία άφθονου κρασιού.

Της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας

24 Σεπτεμβρίου Στο Καμάρι

Φαγητό: Το σύνηθες μενού περιλαμβάνει κρέας με πατάτες και πολύ ντόπιο κρασί.

Της Αγίας Ματρώνας (το σπουδαιότερο πανηγύρι του νησιού)

20 Οκτωβρίου Στη Φοινικιά

Φαγητό: Πολυσυλλεκτικό και πλουσιοπάροχο. Περιλαμβάνει παραδοσιακό «ξελουριστό» μπακαλιάρο, με κρεμμυδάκι, λάδι και βραστές πατάτες, ενώ δεν λείπουν ψημένα σε ξυλόφουρνο κρέατα αλλά και γαμοπίλαφο.

- Πεζοπορικές διαδρομές στο νησί

Αξίζει με τα πόδια η διαδρομή από τα Φηρά στην Οία μέσα από το παλιό μονοπάτι , ξεκινώντας νωρίς το πρωί, με προορισμό την Οία την ώρα του ηλιοβασιλέματος. Χρειάζονται περίπου δύο ώρες για τη διαδρομή, διασχίζοντας τα Καθολικά των Φηρών με τα αρχοντικά, ενώ κατηφορίζοντας προς την καλντέρα βρίσκεται η καθολική μητρόπολη. Στη συνέχεια προς Φηροστεφάνι-Ημεροβίγλι συναντούμε τον Άγιο Νικόλαο και φτάνουμε στον Σκάρο. Περπάτημα μέχρι τη Θεοσκέπαστη, ένα γραφικό ξωκλήσι και μετά από

ανηφόρα καταλήγουμε στον Προφήτη Ηλία τον Μικρό, όπου απολαμβάνουμε την καλύτερη θέα στην καλντέρα.

Περπατώντας το πέτρινο μονοπάτι που ξεκινά από το «Κρυφό Σχολείο» στον Πύργο φτάνουμε μέχρι το μοναστήρι του Προφήτη Ηλία. Η διαδρομή διαρκεί περίπου μισή ώρα.

Α3.2 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΘΗΡΑΣ

Α3.2.1 Οικιστική Ανάπτυξη και Αυθαίρετη Δόμηση

Σύμφωνα με στοιχεία της απογραφής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. του 2011 οι οικισμοί στο Νότιο Αιγαίο είναι συνολικά 946, εκ των οποίων οι 299 βρίσκονται στα Δωδεκάνησα και οι 647 βρίσκονται στις Κυκλάδες. Ο κατακερματισμένος νησιωτικός χώρος της Περιφέρειας αποτελεί το υπόβαθρο της πολύ μεγάλης ανισοκατανομής των οικισμών και των αντίστοιχων πληθυσμιακών μεγεθών τους. Σημειώνεται η ύπαρξη 5 αστικών κέντρων (Ρόδος, Κως, Ιαλυσός, Κάλυμνος και Ερμούπολη), με πολυπληθέστερα τη Ρόδο και Κω καθώς και 251 ακατοίκητων σήμερα οικισμών (περιλαμβανομένων των νησίδων) και 300 οικισμών με πληθυσμό έως 50 κάτ..

Τα αστικά κέντρα Ρόδος και Ερμούπολη αποτελούν δευτερεύοντες εθνικούς πόλους (3ο επίπεδο), αρθρωμένα γύρω από τις κύριες αναπτυξιακές ενότητες Ρόδου-Πάρου-Νάξου και Σύρου-Πάρου-Τήνου, με βάση το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, αλλά και σύμφωνα με την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης.

Οι οικισμοί Κάρπαθος, Θήρα, Μήλος, Κως, Κάλυμνος, Νάξος αποτελούν την αμέσως επόμενη κατηγορία ιεράρχησης του οικιστικού δικτύου της Περιφέρειας (5^{ο} επίπεδο), ενώ 7 οικισμοί (Πάρος, Αγία Μαρίνα Λέρου, Μύκονος, Τήνος, Ιουλίδα, Άνδρος, Πάτμος) συνιστούν κέντρα ενδοπεριφερειακής αναπτυξιακής ενότητας (6 επίπεδο).

Η κλίμακα και ο κατακερματισμός, η διοικητική αναδιάρθρωση («Πρόγραμμα Καλλικράτης) αλλά και ο ιδιαίτερος ρόλος του τουρισμού στην αναπτυξιακή φυσιογνωμία των περισσότερων νησιών τεκμηριώνουν ειδικούς ρόλους και βαρύτητες που επιφυλάσσονται για αρκετούς οικισμούς ανά νησί (κυρίως στα μεγάλα -Ομάδα Ι και μεσαία –Ομάδα ΙΙ νησιά).

Α3.2 Α Οικιστικό περιβάλλον – Χρήσεις γης

Χωρική Εξέλιξη Θήρας -Συνθήκες Στέγασης

Η Σαντορίνη ξεχωρίζει από τα άλλα κυκλαδίτικα νησιά εξαιτίας της ηφαιστειογενούς γεωμορφολογίας της. Στη δυτική πλευρά το έδαφος είναι απότομο και βραχώδες και στην ανατολική πεδινό και εύφορο. Η ιστορία και η σημερινή μορφή της συνδέονται άμεσα με τη δράση του γνωστού ηφαιστείου. Τον 19ο αιώνα απετέλεσε σημαντική ναυτική δύναμη. Έχει αρκετούς οικισμούς, ορισμένοι από τους οποίους ήταν οχυρωμένοι (Οία, Εμπορεία, Σκάρος, Πύργος), και πρωτεύουσα τα Φηρά (από το 1811), αμφιθεατρικά κτισμένοι (όπως και η Οία) στις «παρειές» της Καλντέρας, του μεγάλου καταβυθισμένου κρατήρα του ηφαιστείου. Η ιδιομορφία της σύστασης του εδάφους ήταν καθοριστική για τη διαμόρφωση μιας τοπικής αρχιτεκτονικής παράδοσης με ιδιάζοντα χαρακτηριστικά, που οδήγησαν στην κήρυξη αρκετών από τους οικισμούς της ως παραδοσιακών

Ο πολυνησιακός χαρακτήρας και η γεωγραφική απομόνωση της Περιφέρειας είναι παράμετροι άμεσα συνδεδεμένες με την οικονομική εξέλιξή της. Διαχρονικά παρατηρείται

σταδιακή συρρίκνωση δραστηριοτήτων του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα που είχαν αναπτυχθεί παραδοσιακά στο Νότιο Αιγαίο, κυρίως λόγω της ανάπτυξης του τουρισμού και των αποδοτικότερων μεθόδων παραγωγής στην ενδοχώρα και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παρά την προσπάθεια, στα πλαίσια των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών, για την ισόρροπη ανάπτυξη απομακρυσμένων και προβληματικών περιοχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η έμφαση των Προγραμμάτων και των Πρωτοβουλιών αποσκοπεί στη δημιουργία ροπής, η οποία βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε οικονομίες κλίμακας, οι οποίες είναι δύσκολο να επιτευχθούν σε νησιωτικές περιφέρειες.

Γενικότερο αποτέλεσμα αυτών των συνθηκών είναι η μειωμένη ανταγωνιστικότητα του ιδιωτικού τομέα, λόγω υψηλού μεταφορικού κόστους και η δυσκολία στη στελέχωση του δημόσιου τομέα, όπου η γεωγραφική διασπορά επιτείνει τη χαμηλή αποδοτικότητά του.

Η συνεχώς αυξανόμενη σημασία των τουριστικών δραστηριοτήτων στην Περιφέρεια έχει αναμφισβήτητα συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, δεδομένου ότι περίπου το 25 % των τουριστών κατευθύνεται στο χώρο αυτό.

Την ίδια στιγμή -και σε ό,τι αφορά τους φυσικούς και πολιτισμικούς πόρους-, η επιρροή της δραστηριότητας αυτής είχε δραματικά αποτελέσματα στην καταπόνηση των φυσικών συστημάτων και την αλλοίωσή τους, κυρίως λόγω της έλλειψης τεχνικών υποδομών και της περιορισμένης χρονικής περιόδου σε συνάρτηση με το μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Η εξωτερικοποίηση του κόστους στον προγραμματισμό θα συνέβαλε στην αποφυγή τέτοιων φαινομένων.

Η Σαντορίνη, που βρίσκεται στο νοτιότερο τμήμα των Κυκλάδων είναι ένα από τα πλέον χαρακτηριστικά και γραφικά κυκλαδονήσια και ταυτόχρονα ένας από τους πιο γνωστούς τουριστικούς προορισμούς, που έχει διακριθεί σε παγκόσμιο επίπεδο για το ενεργό ηφαίστειο με την εντυπωσιακή καλντέρα και το ηλιοβασίλεμά της.

Η περιοχή με το έντονο σεληνιακό τοπίο να προσδίδει ένα μυστηριακό χαρακτήρα, τη φημισμένη στα πέρατα του κόσμου, μοναδική της καλντέρα με το μαγευτικό ηλιοβασίλεμα, το ηφαιστειακό της τοπίο με τις ιδιόμορφες παραλίες, με τα κάτασπρα σπιτάκια και τις εκκλησίες με τους γαλάζιους τρούλους, που κρέμονται κυριολεκτικά από το χείλος του γκρεμού με τα πανέμορφα χωριά της και τα μοναδικά υπόσκαφα σπίτια που από φτωχικές κατοικίες, έχουν μετατραπεί σήμερα σε αρχιτεκτονικά αριστουργήματα, έχει αποτελέσει πηγή έμπνευσης για διάσημους ποιητές και πεζογράφους.

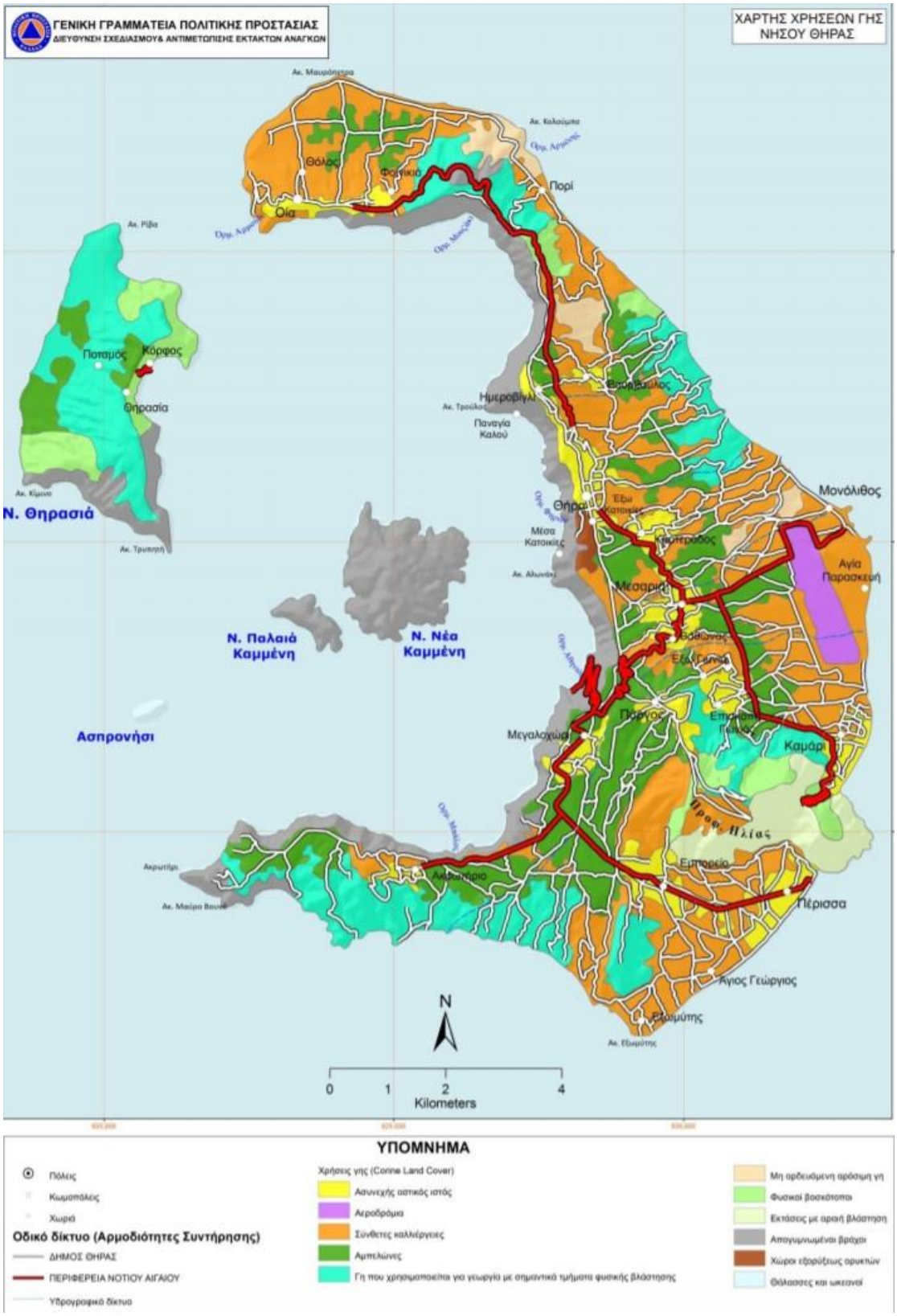
Εξάλλου, ολόκληρη η νήσος έχει επίσημα χαρακτηρισθεί ως «ιδιαίτερου φυσικού κάλλους» και προστατεύεται από ειδική νομοθεσία (ΦΕΚ 1127/Β/1972).

Το κεντρικό ζήτημα είναι ο τουρισμός. Ως προς την ποιότητά του, τις επιπτώσεις του στην κοινωνία και το περιβάλλον και το μέλλον του. Ο τουρισμός κάτω από ειδικές συνθήκες θα μπορούσε να δράσει προς την κατεύθυνση της αειφορίας. Αυτό καθίσταται πλέον απαραίτητο, όχι μόνον εξαιτίας των νέων απαιτήσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, τόσο διεθνώς όσο και στη χώρα μας, αλλά και εξαιτίας της ζήτησης για νέα τουριστικά προϊόντα από την πλευρά των (ευαισθητοποιημένων) τουριστών.

Επί πλέον, η τουριστική βιομηχανία, τουλάχιστον η οργανωμένη, έχει πόρους με τους οποίους θα μπορούσε να συμβάλει στις δράσεις αειφορίας με παράλληλο στόχο και την δική της, μακροπρόθεσμα, επιβίωση.

Α3.2 Β Θεσμοθετημένες Χρήσεις γης

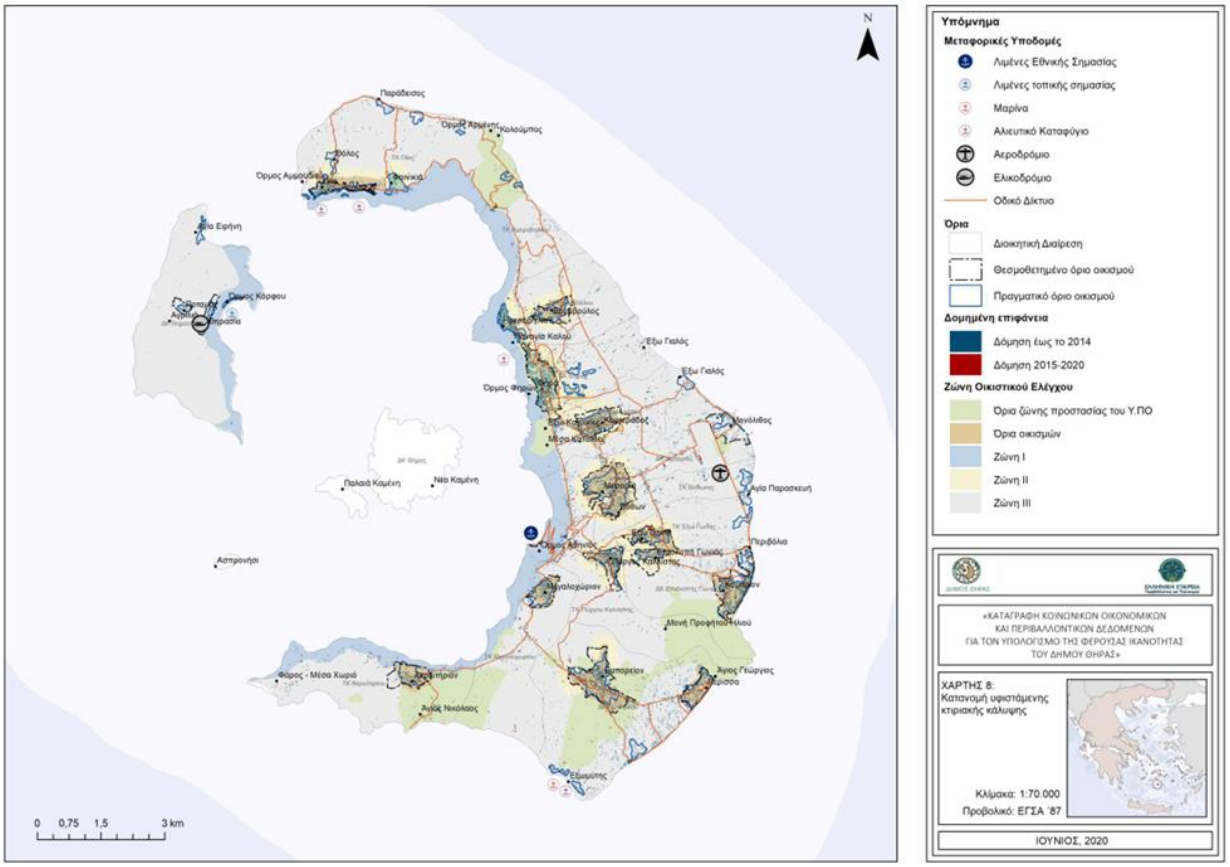
Ακολουθεί ο ΧΑΡΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ Ν. ΘΗΡΑΣ της ΓΕΝ.ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, όπως ισχύει σήμερα.

Χάρτης 13

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και την ανάλυση αυτών για το έτος 2011, παρατηρείται ως κυρίαρχη χρήση στο Δήμο Θήρας η κατοικία σε ποσοστό που εγγίζει το 67%. Μεγάλο

ποσοστό του διατίθεται στις πλατφόρμες μίσθωσης Airbnb. Δεύτερη, αλλά σε απόσταση από την κατοικία, είναι η χρήση κύριων τουριστικών καταλυμάτων που εγγίζει το 15%. Δηλαδή το ιδιαίτερα μεγάλο ποσοστό 82% των κτιρίων του Δήμου αφορά τις δύο επικρατέστερες χρήσεις (Βουλέλλης, 2021).

Χάρτης 14. Κατανομή υφιστάμενης κτιριακής κάλυψης, 2020

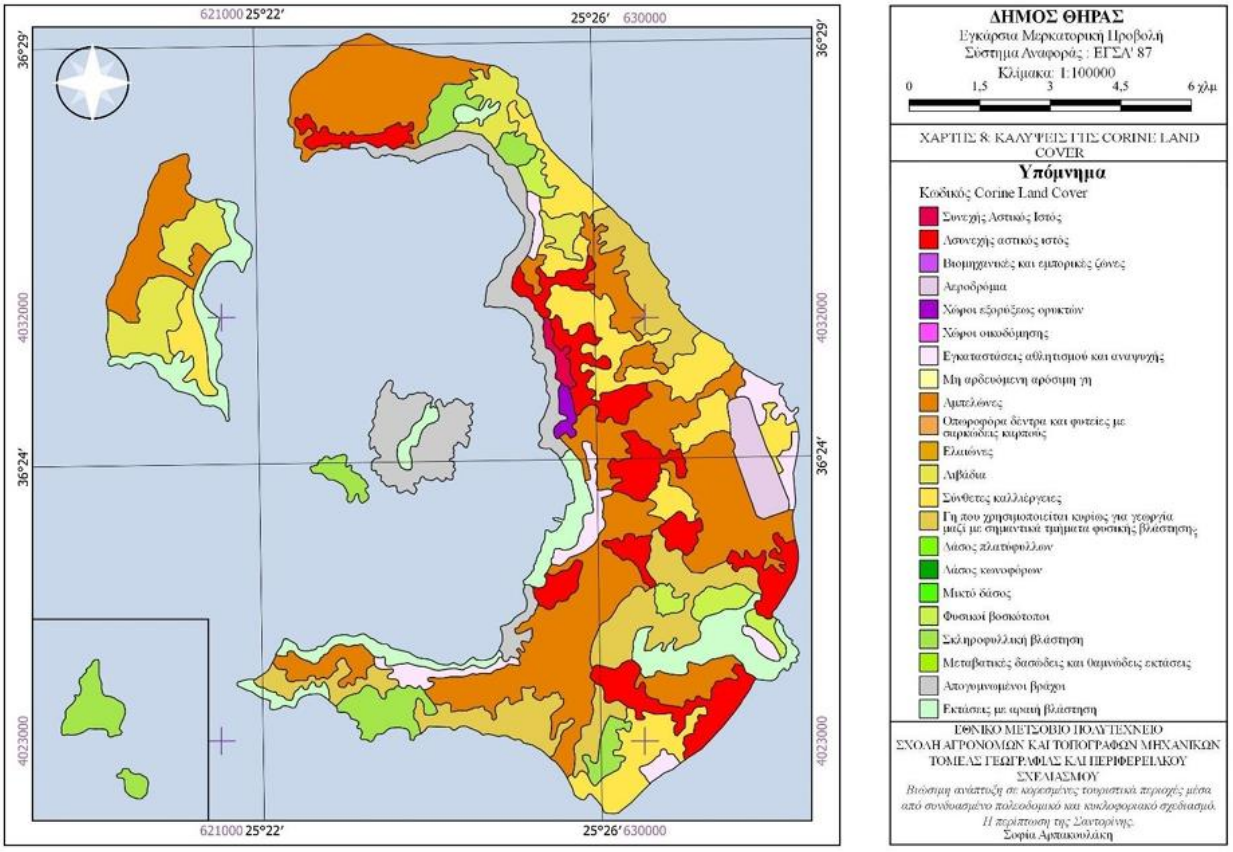
Πηγή: (Βουλέλλης, 2021)

Αξιοποιώντας τους ψηφιακούς χάρτες του CORINE (Coordination of Information on the Environment) Land Cover καταγράφεται η μορφή κάλυψης/χρήσεων γης κάθε έξι χρόνια αλλά και ξεχωριστά γεω-χωρικά αρχεία που περιλαμβάνουν μόνο τις πολλαπλές μεταβολές που υπέστησαν τα ευρωπαϊκά τοπία ανά συνδυασμό δυο συνεχόμενων προϊόντων (π.χ. αλλαγές 2006-2012).

Το CORINE Land Cover (CLC) αποτελεί ένα κοινοτικό πρόγραμμα με ενιαίο σύστημα πληροφοριών για την κατάσταση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Η γνώση των χαρακτηριστικών της κάλυψης γης διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη σύγκριση διαχρονικών δεδομένων, στον έλεγχο των αλλαγών που επέρχονται σε κάθε χρήση και την αξιολόγησή τους, καθώς και στην επίλυση των προβλημάτων της οικολογικής σταθερότητας στον τομέα της λήψης αποφάσεων και σχεδιασμού. Ιδιαίτερη σημασία έχει το κοινό πρότυπο ταξινόμησης χρήσεων, μέσω του οποίου εξασφαλίζεται δια λειτουργικότητά. Το πρόγραμμα αυτό θεσπίστηκε το 1985 (με έτος αναφοράς το 1990) και ενημερώνεται κάθε έξι έτη. Διατίθενται πέντε διαφορετικές εκδόσεις του για τα έτη 1985,

2000, 2006, 2012 και 2018. Σημειώνεται επίσης ότι για τα επιφανειακά φαινόμενα η μονάδα ελάχιστης χαρτογράφησης στους χάρτες κάλυψης είναι τα 25 εκτάρια. Η παραγωγή των εθνικών βάσεων πραγματοποιείται από το δίκτυο EIONET National Reference Centres / Land Cover (NRC / LC) και ο συντονισμός, η ενσωμάτωση και η διαχείριση των βάσεων αυτών αποτελούν ευθύνη του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος (European Environment Agency) (Αρπακουλάκη, 2021).

Χάρτης 15: Καλύψεις Γης CORINE Land Cover, 2018

Πηγή: (Αρπακουλάκη, 2021)

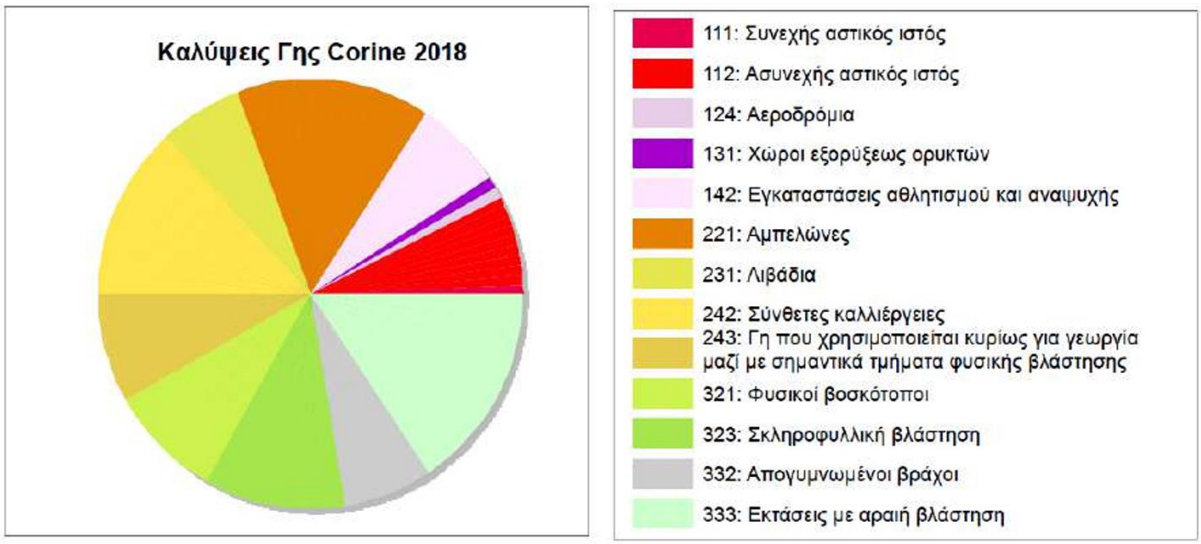
Όσον αφορά την ονοματολογία, ακολουθείται ένα ιεραρχικό σύστημα ταξινόμησης τριών επιπέδων. Στο τρίτο επίπεδο, που είναι και το πιο εξειδικευμένο, η κάλυψη γης ταξινομείται σε 44 κατηγορίες, εκ των οποίων στον Δήμο Θήρας συναντώνται οι κατηγορίες του **Σφάλμα! Το αρχείο προέλευσης της αναφοράς δεν βρέθηκε.** . Επιπλέον, στον ίδιο π ίνακα παρατίθεται το συνολικό εμβαδό για την εκάστοτε χρήση, καθώς και το ποσοστό που καταλαμβάνει κάθε κάλυψη επί της συνολικής έκτασης της περιοχής μελέτης (Αρπακουλάκη, 2021).

Πίνακας 68: Στοιχεία CORINE ανά χρήση για το έτος 2018

Κωδικός CLC	Περιγραφή	Κάλυψη (Km2)	Ποσοστό Κάλυψης
111	Συνεχής αστικός ιστός	0,38	0,4%
112	Ασυνεχής αστικός ιστός	9,50	10,6%
124	Αεροδρόμια	1,72	1,9%
131	Χώροι εξόρυξης ορυκτών	0,34	0,4%
142	Εγκαταστάσεις αθλητισμού και αναψυχής	3,49	3,9%
221	Αμπελώνες	27,72	30,9%
231	Λιβάδια	5,06	5,6%
242	Σύνθετες καλλιέργειες	10,91	12,2%
243	Γη που χρησιμοποιείται κυρίως για γεωργία μαζί με σημαντικά τμήματα φυσικής βλάστησης	10,17	11,3%
321	Φυσικοί βοσκότοποι	1,69	1,9%
323	Σκληροφυλλική βλάστηση	3,93	4,4%
332	Απογυμνωμένοι βράχοι	6,73	7,5%
333	Εκτάσεις με αραιή βλάστηση	8,06	9,0%
Συνολική επιφάνεια		89,71	100%

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021) από CORINE

Διάγραμμα 16: Καλύψεις Γης CORINE, 2018

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021) από CORINE

Σύμφωνα με στοιχεία του 2011 οι οικισμοί στο Νότιο Αιγαίο είναι συνολικά 946, με 299 στα Δωδεκάνησα και 647 στις Κυκλάδες. Οι θεσμοθετημένες χρήσεις γης καλύπτουν σχετικά περιορισμένο τμήμα της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας. Γενικά, το μεγαλύτερο τμήμα του εδάφους της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου καλύπτεται από εκτάσεις φρύγανων και μακκί. Οι περιοχές με την τυπική αυτή μεσογειακή βλάστηση χρησιμοποιούνται ως επί το πλείστον ως βοσκότοποι.

Αντίστοιχη χρήση έχουν και οι λιβαδικές εκτάσεις των νησιών, που είναι όμως σαφώς πιο περιορισμένες. Οι καλλιεργούμενες ζώνες χαρακτηρίζονται από μικτά ανθρωπογενή / φυσικά στοιχεία. Ο συνδυασμός αυτός οφείλεται τόσο στη σταδιακή εγκατάλειψη της γεωργίας - ιδίως στα ορεινά εδάφη- όσο και στην αλλαγή των μεθόδων καλλιέργειας στα πλαίσια της πολυδραστηριότητας.

Οι δασικές εκτάσεις (όπως ορίζονται από τη δασοπονική επιστήμη) είναι σχεδόν ανύπαρκτες. Σημαντική έκταση καταλαμβάνουν τα αξιόλογα και ευαίσθητα οικοσυστήματα των νησιών, τα σημαντικότερα των οποίων έχουν ενταχθεί στις περιοχές του δικτύου NATURA και πρόσφατα των μικρών νησιωτικών υγροτόπων.

Το μεγαλύτερο μέρος του Δήμου για το χάρτη του 2018 καλύπτεται από γεωργικές περιοχές (κατηγορία 2 CLC, 60% της συνολικής έκτασης) και κυρίως από αμπελώνες οι οποίοι καλύπτουν 27,72 km2 δηλαδή το 30.9% του δήμου. Οι τεχνητές επιφάνειες καλύπτουν 15,43 km2 (17,2% της επιφάνειας) ενώ το υπόλοιπο 22,8% ανήκει στην κατηγορία Δάση και ημι-φυσικές περιοχές.

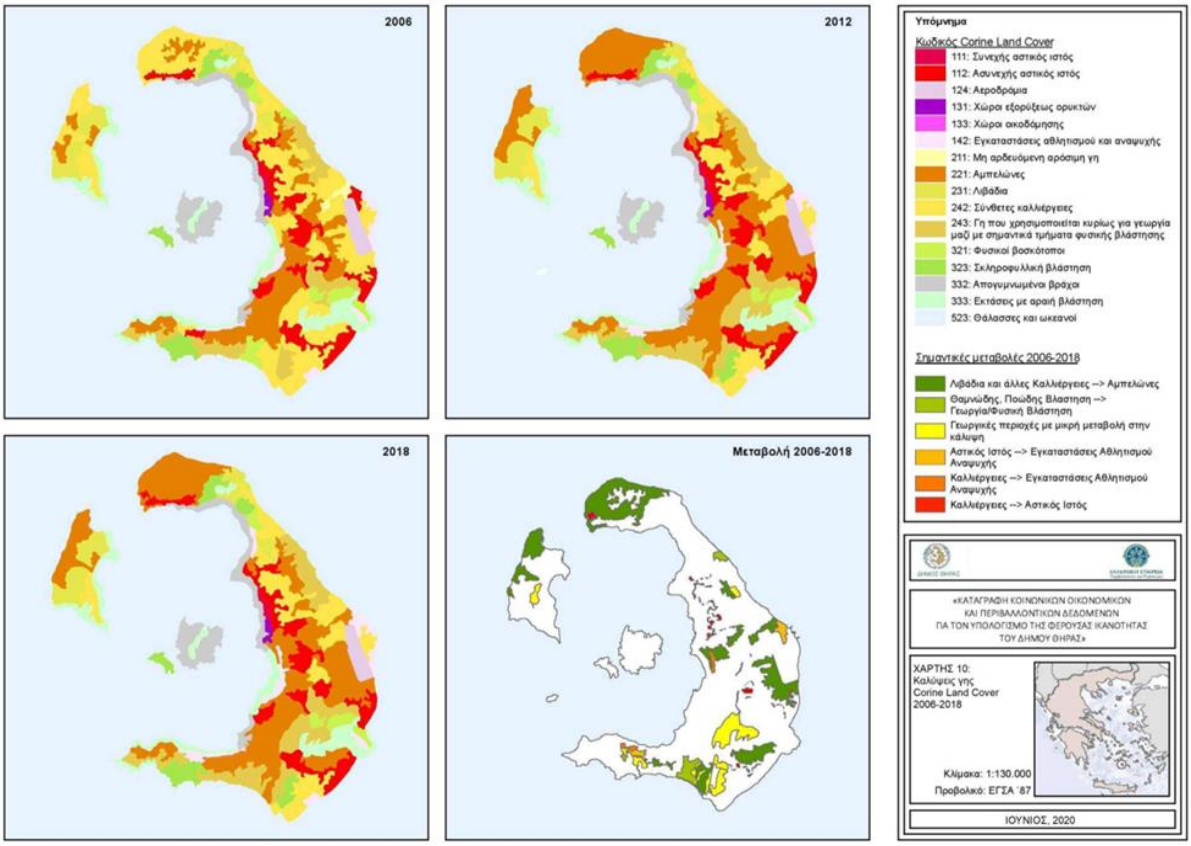
Οι μεγαλύτερες μεταβολές από το 2006 στο 2018 εντοπίζονται μεταξύ γεωργικών περιοχών. Από το 2006 στο 2012 μεγάλες εκτάσεις σύνθετων καλλιεργειών καταγράφονται πλέον με μεγαλύτερη λεπτομέρεια ως αμπελώνες, κυρίως στο βόρειο και νοτιοανατολικό τμήμα της Θήρας και στην περιοχή γύρω από το αεροδρόμιο καθώς και στο βόρειο τμήμα της Θηρασιάς.

Από το 2006 στο 2012 εμφανίζεται μείωση στις κατηγορίες 111 και 112 του CORINE δηλαδή στον αστικό ιστό. Ωστόσο, η μείωση αυτή δεν αντιστοιχεί σε πραγματική μείωση κτιριακής κάλυψης, καθώς αρκετές περιοχές που τα προηγούμενα έτη καταγράφονταν στις κατηγορίες αστικού ιστού, για το 2012 αποδίδονται στην κατηγορία 142, δηλ. εγκαταστάσεις αθλητισμού και αναψυχής, στην οποία εντάσσονται και οι τουριστικές εγκαταστάσεις. Ο αστικός ιστός (111,112) αυξάνεται κατά 0,6 km2 στο διάστημα 2006-2018 ενώ συμπεριλαμβανομένης και της κατηγορίας 142 (τουριστικές εγκαταστάσεις), η αύξηση στις κατηγορίες που περιλαμβάνουν κτιριακές εγκαταστάσεις, ανέρχεται στα 1,2 km2. Η οικιστική εξάπλωση είναι πιο έντονη στην περιοχή της καλντέρας (Βουλέλλης, 2021).

Σύμφωνα με το Corine Land Cover 2018 στο σύνολο της Περιφέρειας, το μεγαλύτερο τμήμα της έκτασης καταλαμβάνεται από Σκληροφυλλική βλάστηση σε ποσοστό 33,98% και ακολουθούν οι Φυσικοί βοσκότοποι με ποσοστό 18,03%. Αντίθετα οι περιοχές που καλύπτονται από νερά και οι δασικές εκτάσεις αποτελούν ένα μικρό μέρος της επιφάνειας της Περιφέρειας. Ως προς τις γεωργικές περιοχές, οι μόνιμες καλλιέργειες και η αρόσιμη γη αποτελούν ένα μικρό ποσοστό.

Οι θεσμοθετημένες χρήσεις γης καλύπτουν σχετικά περιορισμένο τμήμα της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας. Ιδιαίτερη υστέρηση καταγράφεται στην ολοκλήρωση του σχεδιασμού σε επίπεδο Ειδικών Χωροταξικών Μελετών, ΓΠΣ / ΣΧΟΟΑΠ και διαχειριστικών σχεδίων, με αρνητικές επιπτώσεις στη διαχείριση του χώρου και ειδικότερα του παράκτιου ο οποίος είναι ο πλέον ευάλωτος στις πιέσεις της οικιστικής ανάπτυξης. Έχουν θεσμοθετηθεί 24 ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ του Ν.2508/97 και οι εγκεκριμένες Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου είναι 14.

Χάρτης 16: Καλύψεις Γης Corine Land Cover, 2006-2018

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021) από CORINE

Καθορισμός Ζώνης ΖΟΕ Θήρας/ Τροποποιητικό ΠΔ

Έως τη δημοσίευση του από 10.08.1978 Π.Δ. (ΦΕΚ 538 Δ΄), όπως συμπληρώθηκε με το από 24.05.1985 Π.Δ. (ΦΕΚ 270 Δ΄), για δόμηση εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού, η δόμηση δεν ακολουθούσε συγκεκριμένους κανόνες. Το 1990, καθορίστηκε η ΖΟΕ Θήρας (ΦΕΚ 139/Δ/19.03.1990), οι διατάξεις της οποίας τροποποιήθηκαν το 2012, με το από 27.04.2012 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ ΑΑΠ 144).

Η αντιμετώπιση των ελλείψεων επιχειρήθηκε με την τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. της ΖΟΕ του 1990, με το τροποποιητικό Π.Δ. της ΖΟΕ του 2012, το οποίο έρχεται να αναγνωρίσει το τοπίο της Σαντορίνης ως μοναδικό και να στηρίξει την προστασία του και την τοπική αρχιτεκτονική με την προσθήκη ειδικών περιορισμών και κανόνων για τη δόμηση καθώς και για την προστασία ιδιαίτερα «ευαίσθητων» περιοχών του νησιού. Επιπλέον, εισάγει τις ρυθμίσεις του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού του 2003 (γη υψηλής παραγωγικότητας οίνου και τοπικών προϊόντων) και των ειδικών πλαισίων (τουρισμού, ΑΠΕ κ.ά.). Ταυτόχρονα στηρίζει την παραδοσιακή λιθοδομική, τις αναβαθμίδες και αυστηροποιεί - περιορίζει για τη Σαντορίνη, τις γενικές διατάξεις για την εκτός σχεδίου δόμηση.

Τέλος, όσον αφορά στους αρχαιολογικούς χώρους, αναγνωρίζει την ισχύουσα νομοθεσία για χάραξη των ζωνών Α και Β με τους αυστηρότερους όρους που μπορούν να ισχύουν για αυτές τις περιοχές.

Η Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου - ΖΟΕ, εκτείνεται σε όλη την εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 στη Θήρα στις νήσους Θήρα και Θηρασιά και ρυθμίζει στο σύνολο της έκτασης της «υπαίθρου» του Δήμου τη δόμηση και τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης.

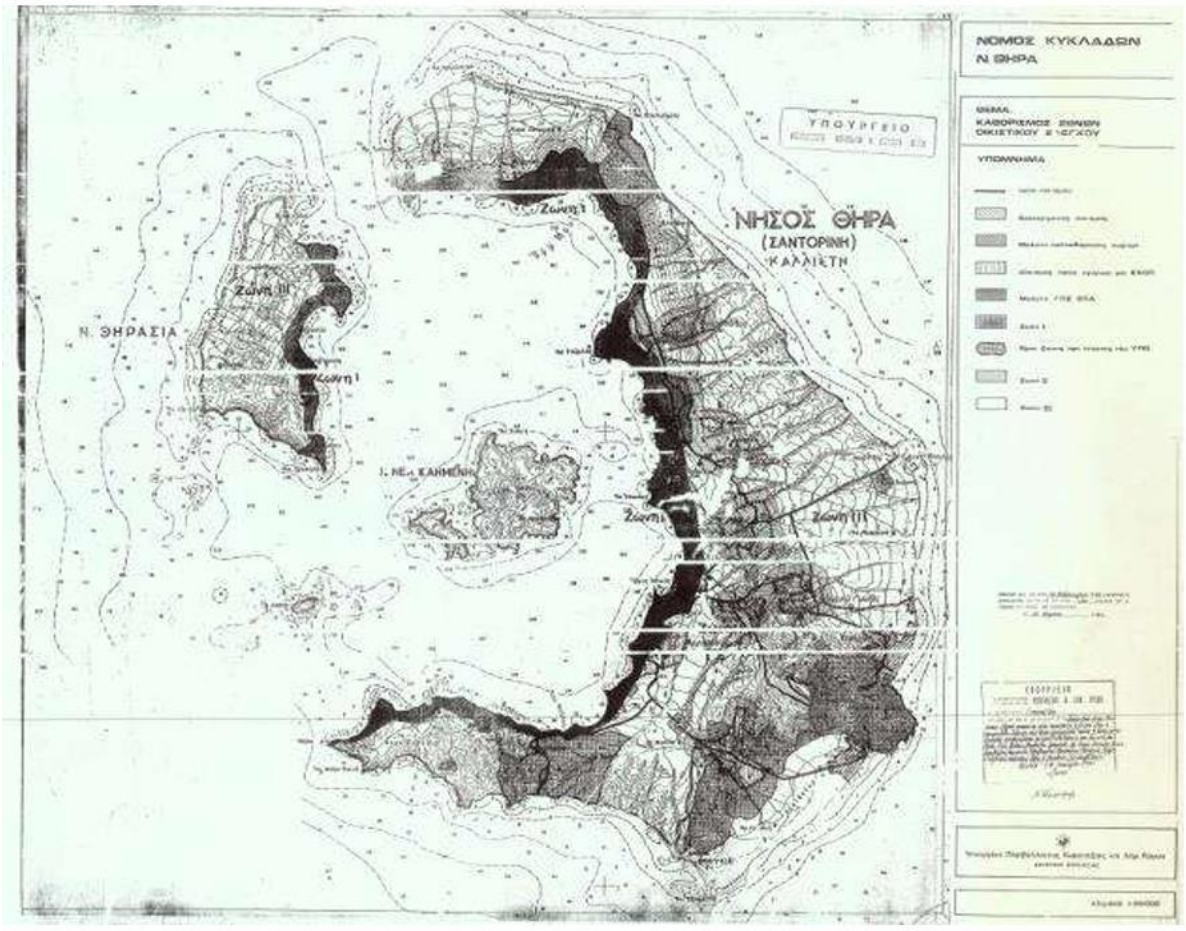
Η συνολική έκταση της ΖΟΕ (εμβαδού 76,216992 τ.χλμ), υποδιαιρείται σε ζώνες και συγκεκριμένα καθορίζονται οι εξής τρεις ζώνες:

I. Η ζώνη της Καλντέρας (εμβαδού 9,595997 τ.χλμ).

II. Η ζώνη των 200 μέτρων γύρω από οικισμούς (εμβαδού 6,220411 τ.χλμ).

III. Ο λοιπός χώρος της εκτός σχεδίου περιοχής του Δήμου (εμβαδού 49,836777 τ.χλμ).

Χάρτης 17: Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου Θήρας

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021), από Αρχείο πολεοδομίας Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμου Θήρας (ΦΕΚ 144 Δ΄/2012)

Πιο συγκεκριμένα, η περιοχή επέμβασης βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων οικισμού προ του 1923 ή κάτω των 2000 κατοίκων, αλλά εντός εγκεκριμένης *ΖΟΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΙΙΙ*

Για την ΖΟΕ ισχύουν τα εξής διατάγματα

- **Π.Δ. 16-2-1990 (ΦΕΚ 139Δ 19-3-1990)** Καθορισμός ζώνης οικιστικού ελέγχου κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του έτους 1923 περιοχή των κοινοτήτων Θήρας, Οίας, Βόθωνα, Βουρβούλου, Εμπορείου, Έξω Γωνιάς, Επισκοπής Γωνιάς, Ημεροβιγλίου, Καρτεράδου, Μεγαλοχωρίου, Ακρωτηρίου, Μεσαριάς, Πύργου και Θηρασιάς των νήσων Θήρας και Θηρασιάς (Ν. Κυκλάδων).
- **Π.Δ. 27-4-2012 (ΦΕΚ 144ΑΑΠ / 30.04.2012)** περί τροποποίησης και συμπλήρωσης του από 16−2−1990 π. Δ/τος «Καθορισμός ζώνης, οικιστικού ελέγχου κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του έτους 1923 περιοχή των κοινοτήτων Θήρας, Οίας, Βόθωνα, Βουρβούλου, Εμπορείου, Έξω Γωνιάς, Επισκοπής Γωνιάς, Ημεροβιγλίου, Καρτεράδου, Μεγαλοχωρίου, Ακρωτηρίου, Μεσαριάς, Πύργου και Θηρασιάς των νήσων Θήρας και Θηρασιάς (ν. Κυκλάδων)» (Δ΄ 139)

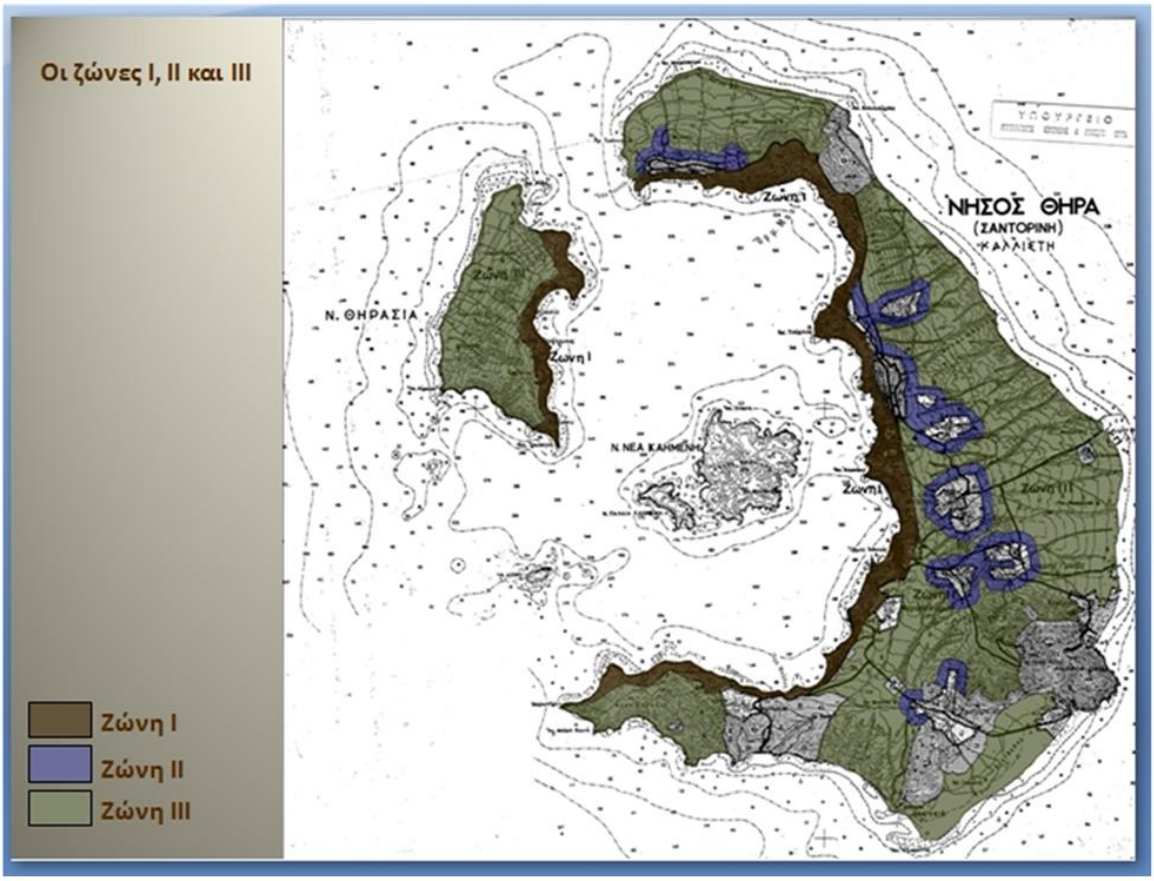
Για την περιοχή επίσης ισχύουν οι όροι και περιορισμοί δόμησης που καθορίζονται από τα ακόλουθα ισχύοντα Διατάγματα και νόμους:

Α) Π.Δ. 17-10-1978 (ΦΕΚ Δ 538/17.10.1978**)** Περί καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών.

Β) Π.Δ. 24-5-1985 (ΦΕΚ 270Δ/31-5-1985) περί τροποποίησης των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών.

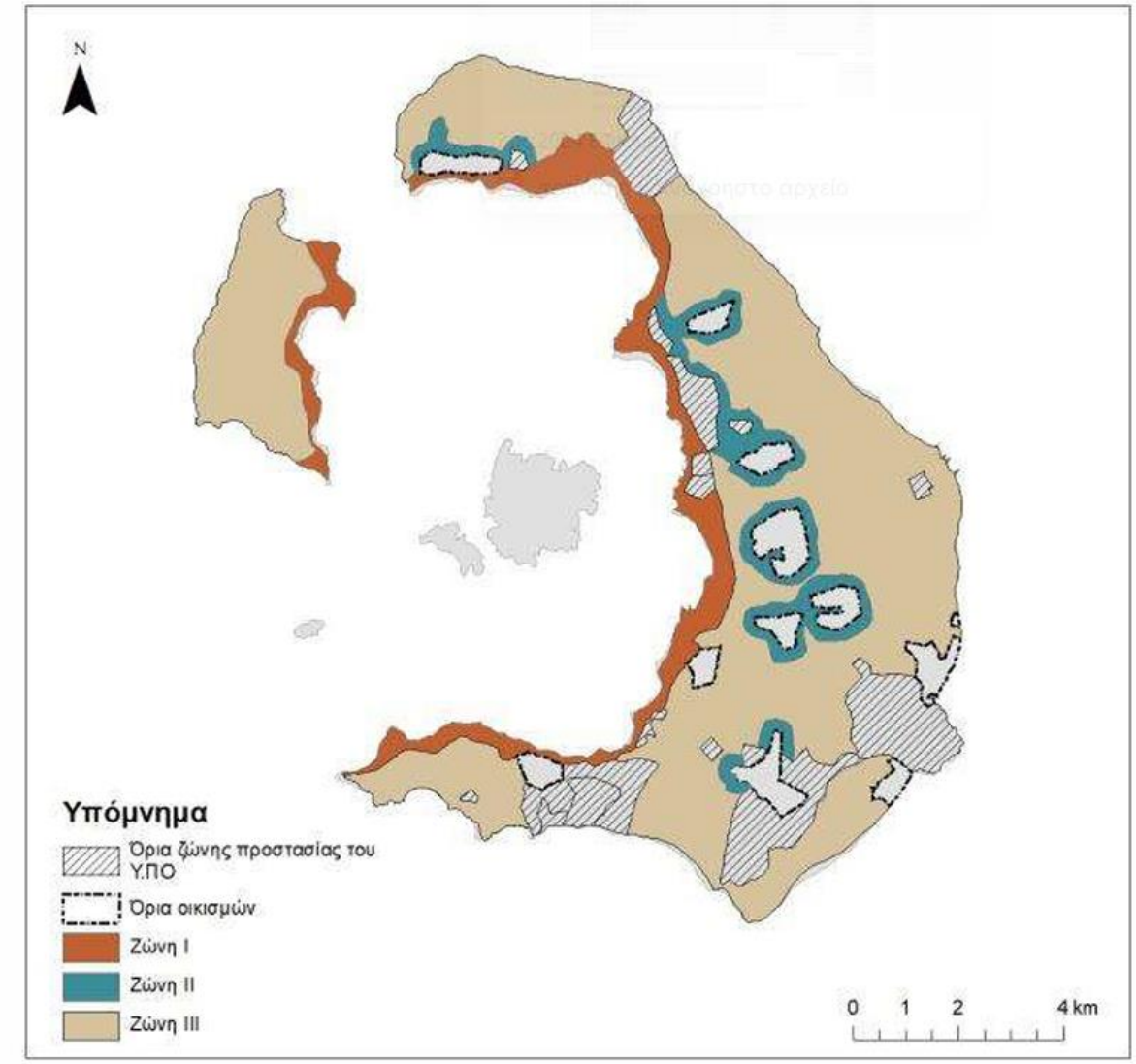
Γ) Ν. 3212/2003 (ΦΕΚ 308/31.12.2003)περί άδειας δόμησης, πολεοδομικών και άλλων διατάξεων θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Χάρτης 18: ΖΟΕ Ι, ΙΙ, ΙΙΙ Θήρας

Πηγή: ΥΠΕΚΑ

Χάρτης 19: Ζώνες ΖΟΕ Θήρας

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021)

Στο Π.Δ. 17-10-1978/1978 (ΦΕΚ 538Δ/1978) όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 24-5-1985 (ΦΕΚ 270Δ/31-5-1985) αναφέρονται γενικοί και ειδικοί μορφολογικοί όροι δόμησης (ογκομετρία, διάταξη των κτιρίων, διαμόρφωση ελεύθερων χώρων, μορφολογική σύνθεση κτιρίων, κατασκευαστικοί τρόποι, επιγραφές, φωτισμός, επικάλυψη, κτλ.), ορισμένοι από τους οποίους τροποποιήθηκαν μεταγενέστερα από τη ΖΟΕ Σαντορίνης που αναλύεται στη συνέχεια.

Σύμφωνα με την ισχύουσα ΖΟΕ Σαντορίνης στη ζώνη ΙΙΙ όπου βρίσκεται η περιοχή επέμβασης επιτρέπονται τα ακόλουθα:

Επιτρεπόμενες χρήσεις (ΖΟΕ) ΖΩΝΗΣ ΙΙΙ :

α. Κατοικία, εστιατόρια, κέντρα αναψυχής

β. Κύρια τουριστικά καταλύματα

γ. Κτίρια κοινής ωφέλειας

δ. Γεωργικές αποθήκες θερμοκήπια, αντλητικές εγκαταστάσεις, δεξαμενές

ε. Βιομηχανικές − βιοτεχνικές εγκαταστάσεις γεωργικών ή κτηνοτροφικών μονάδων, ή μονάδων μεταποίησης τοπικών προϊόντων, μετά από έγκριση από τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες Γεωργίας, Κτηνοτροφίας Βιομηχανίας

στ. Βιομηχανικές − βιοτεχνικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών

Η μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση των παραπάνω εγκαταστάσεων ορίζεται σε 300 τμ. Δεν επιτρέπεται η μεταβολή της χρήσης των παραπάνω κτισμάτων, ενώ για τη σύνδεση αυτών με τα κοινωφελή δίκτυα απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας που να πιστοποιεί ότι το κτίριο έχει κατασκευασθεί και θα λειτουργήσει για την επιτραπείσα χρήση. Εξαιρούνται οι βιομηχανικές – βιοτεχνικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών.

Κτίρια και εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας επεξεργασίας νερού, αφαλάτωσης (μετά από πλήρη διαχειριστική μελέτη στρατηγικού επιπέδου και ειδικότερα ολοκληρωμένο σύστημα αφαλάτωσης νερού και απαιτούμενης ενέργειας), βιολογικού καθαρισμού, επεξεργασίας και διαχείρισης αστικών λυμάτων οικισμών, καθώς και εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων, ΧΥΤΑ, ΧΥΤΥ, ΣΜΑ, ΚΔΑΥ, εγκαταστάσεις ανάκτησης και προετοιμασίας για ανάκτηση κ.λπ. (βάσει κριτηρίων όπως αποστάσεις από οικιστικές −ευαίσθητες οικολογικά − αρχαιολογικές περιοχές και τυχόν άλλες με ιδιαίτερο καθεστώς, υποβάθρου περάτων στρωμάτων, υδροφόρου ορίζοντα, υπογείων και επιφανειακών γειτνιαζόντων νερών κ.λπ.), δύνανται να χωροθετούνται ύστερα από την διαδικασία που προβλέπει η νομοθεσία που διέπει την περιβαλλοντική αδειοδότηση και σύμφωνα με τα ισχύοντα για την περιοχή Χωροταξικά Πλαίσια Αειφόρου Ανάπτυξης.

Ειδικές Διατάξεις και Περιορισμοί

Η περιοχή μελέτης υπόκειται σε κάποιες επιπλέον διατάξεις και περιορισμούς, πιο ειδικού χαρακτήρα.

<u>Σύμφωνα με το ΦΕΚ 538Δ/1978 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το Π.Δ. 26.5.1989 ισχύουν τα ακόλουθα:</u>

Χωροθέτηση τουριστικών εγκαταστάσεων

1. Η χωροθέτηση των τουριστικών εγκαταστάσεων γίνεται σύμφωνα με τα σχέδια χρήσεων γης της κάθε περιοχής και τις κατευθύνσεις της χωροταξικής πολιτικής στα πλαίσια της περιφερειακής και οικονομικής ανάπτυξης και των γενικότερων αναπτυξιακών στόχων, μέσα στους οποίους περιλαμβάνεται και η διαφύλαξη της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

2. Μέχρι την ολοκλήρωση των σχεδίων χρήσεων γης για κάθε περιοχή, η χωροθέτηση των τουριστικών εγκαταστάσεων γίνεται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της οικονομικής, χωροταξικής και περιβαλλοντικής πολιτικής. Για το σκοπό αυτό, πριν δοθεί η έγκριση καταλληλότητας πρέπει να υποβάλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και

Δημοσίων Έργων ειδικά και γενικά στοιχεία, που αφορούν στο συγκεκριμένο γήπεδο και στην προγραμματιζόμενη τουριστική εγκατάσταση. Τα στοιχεία αυτά είναι:

α) Τοπογραφικό διάγραμμα ευρύτερης περιοχής σε κλίμακα 1:10.000 έως 1:50.000 στο οποίο να φαίνεται η θέση του γηπέδου, η σύνδεσή του με το οδικό δίκτυο και με τα δίκτυα τεχνικής υποδομής της περιοχής, καθώς και φωτογραφίες του γηπέδου και της ευρύτερης περιοχής του.

β) Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου σε κλίμακα 1:2000 έως 1:1000 με υψομετρικές καμπύλες. Εφόσον πρόκειται για γήπεδο, συνεχόμενο προς τη θάλασσα ή γήπεδο που η ελάχιστη απόστασή του από την ακτή είναι μικρότερη ή ίση με 200 μέτρα, απαιτείται επιπλέον στο διάγραμμα ο χαρακτηρισμός της ακτής (βραχώδης, αμμώδης, μικτή) και ο προσδιορισμός της έκτασής της καθώς και η καθορισμένη γραμμή του αιγιαλού.

γ) Η λειτουργική μορφή και η δυναμικότητα της προγραμματιζόμενης τουριστικής εγκατάστασης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων εγκρίνεται ή όχι η χωροθέτηση της συγκεκριμένης τουριστικής εγκατάστασης. Η έγκριση αυτή θεωρείται απαραίτητο στοιχείο του φακέλου που υποβάλλεται για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και έχει διάρκεια ισχύος πέντε χρόνια.

Λοιπές διατάξεις και περιορισμοί

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 538Δ/1978 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το ΦΕΚ 160 Α` 86 ισχύει το εξής:

Προκειμένου να εξασφαλίζεται η περιβαλλοντική ένταξη των τουριστικών εγκαταστάσεων απαιτείται για τουριστικές εγκαταστάσεις 100 μέχρι 300 κλινών - θέσεων, η υποβολή στοιχειώδους περιβαλλοντικής μελέτης. Το περιεχόμενο της τεχνικής έκθεσης ορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 1650/86 "Για την προστασία του Περιβάλλοντος" (ΦΕΚ 160 Α` 86).

Επίσης απαιτείται η υποβολή πλήρους περιβαλλοντικής μελέτης ανεξάρτητα από τη δυναμικότητα της μονάδας, όταν το γήπεδο βρίσκεται σε ακτίνα 1.000 μ από αξιόλογους φυσικούς ή πολιτιστικούς πόρους (πχ. τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, βιότοπους, αρχαιολογικούς χώρους, παραδοσιακούς οικισμούς κλπ.).

ΧΡΟΝΟΛΌΓΙΟ περί της απόφασης αναθεώρησης της ΖΟΕ Θήρας από το ΣτΕ

«..Η Ειδική Χωροταξική Μελέτη Θήρας-Ίου εκπονήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος ENVIREG και ολοκληρώθηκε το 1997. Σε πρώτο στάδιο (1993) επιχειρήθηκε αποτύπωση της υφιστάμενης καταστάσεως. Στο σχετικό τεύχος της ΕΧΜ αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: Ο τουρισμός αποτελεί τον αναπτυξιακό άξονα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, παρατηρείται δε έντονη τάση αυξήσεως του ποσοστού των αλλοδαπών τουριστών, αλλά

και προβλήματα, όπως ανεπάρκεια τεχνικής υποδομής, έλλειψη ρυθμίσεων στις χρήσεις γης και υποβάθμιση του τοπίου.

Όσον αφορά το ανθρωπογενές περιβάλλον, παρατηρείται αύξηση του πληθυσμού, ύπαρξη πολυάριθμων διάσπαρτων οικισμών με μικρή πληθυσμιακή βάση, πολλοί από τους οποίους είναι πρόσφατοι, καθώς και τάση προς αποδυνάμωση ενός σχετικώς ιεραρχημένου οικιστικού δικτύου, γεγονός που εμποδίζει, περαιτέρω, την συγκρότηση και ενίσχυση υγιούς οικιστικού δικτύου και δυσχεραίνει την οργάνωση των χρήσεων γης. Για τον λόγο αυτό, εκτιμάται ότι πρέπει να υπάρξει «ανάσχεση της εξάπλωσης των νέων οικισμών», με τη λήψη μέτρων για τις χρήσεις γης, τη διαφύλαξη των ακτών και γενικότερα του τουριστικού πόρου και την αναβάθμιση της τουριστικής προσφορά.

Ως προς τον τριτογενή τομέα (τουρισμό), επισημαίνεται ότι οι όροι χρηματοδοτήσεως των ιδιωτικών τουριστικών επενδύσεων στη Θήρα ευνόησαν την μεγάλη αύξηση των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων και των ενοικιαζόμενων δωματίων που κατασκευάσθηκαν χωρίς προγραμματισμό και έλεγχο, με συνέπεια την αύξηση της τουριστικής προσφοράς με ρυθμούς ταχύτερους από τη ζήτηση, τη χαμηλή ποιότητα των υπηρεσιών, την άνιση κατανομή τους στον χώρο και, κατ' επέκταση, την καταστροφή του ίδιου του τουριστικού πόρου (φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος) από την υπερσυγκέντρωση και υπερεκμετάλλευση του.

Οι περιοχές με τη μεγαλύτερη τουριστική συγκέντρωση είναι αυτές που ευρίσκονται πλησίον των αξιόλογων ακτών και στους πιο σημαντικούς παραδοσιακούς οικισμούς. Σε σχέση με την αναποτελεσματικότητα των ρυθμίσεων για τον έλεγχο της αναπτύξεως, με τον χαρακτηρισμό της Θήρας ως «περιοχής ελέγχου τουριστικής ανάπτυξης», επισημαίνεται στην ΕΧΜ ότι η εφαρμογή του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου στην περιοχή των πρανών της καλντέρας και των οικισμών της είναι ανεπιτυχής, εφόσον δεν συνοδεύθηκε με απαγόρευση ή, τουλάχιστον, με περιορισμό της δόμησης για κατοικία. Σε σχέση με τους λοιπούς παραγωγικούς τομείς, επισημαίνεται ότι στον πρωτογενή τομέα παράγονται προϊόντα μοναδικά και ιδιαίτερα καλής ποιότητας, με κυρίαρχο τον υψηλής ποιότητας οίνο, αλλά και τη φάβα και την τομάτα, η διάθεση των οποίων στην τουριστική αγορά του νησιού μπορεί να συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη, εφόσον επεκταθούν οι καλλιέργειες και «καθετοποιηθεί» η παραγωγή. Για τις χρήσεις γης, παρατηρείται ότι στη Θήρα οι καλλιέργειες καταλαμβάνουν ποσοστό άνω του 40% της συνολικής εκτάσεως του νησιού, με τις αγροτικές εκτάσεις να αποτελούν το αποτέλεσμα ανθρωπογενών επεμβάσεων (με τη δημιουργία αναβαθμίδων). Η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος του νησιού και είναι ζώνη αμπελώνων παραγωγής οίνων ονομασίας προέλευσης. Η απλή γεωργική γη εκτείνεται, κατά την αρμόδια νομαρχιακή επιτροπή, σε λωρίδα πλάτους 100 μέτρων, με όριο προς ανατολικά την κορυφογραμμή (χείλος γκρεμού) της καλντέρας, σε λωρίδα πλάτους 70 μέτρων εκατέρωθεν των επαρχιακών οδών και στην περιφερειακή ζώνη, πλάτους 250 μέτρων γύρω από τα όρια των οικισμών Θήρας και Επισκοπής Γωνιάς και οικισμών Καμαρίου και Περίσσας και πλάτους 150 μέτρων γύρω από τους υπόλοιπους οικισμούς. Η ΕΧΜ αμφισβητεί την ανωτέρω οριοθέτηση των εκτάσεων απλής γεωργικής γης, δεδομένου ότι

δεν είναι δυνατόν να υπάρχει επί του εδάφους μια «καθαρή» διάκριση μεταξύ απλής γης και γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, εκτιμά δε ότι η οριοθέτηση αυτή συναρτάται με την πολιτική για τουριστική ανάπτυξη των περιοχών και εγκατάλειψη της γεωργίας. Η τουριστική αξιοποίηση των γηπέδων κατά μήκος των επαρχιακών οδών και εκτός των ορίων των οικισμών αντανακλά τις υπάρχουσες τάσεις και την δημιουργηθείσα πραγματική κατάσταση, με κυρίαρχο μοντέλο για την οργάνωση του εξωαστικού χώρου την ανοικοδόμηση για τουριστική ανάπτυξη, δημιουργεί, όμως, κατά την ΕΧΜ μη αναστρέψιμες καταστάσεις και εμποδίζει τον σχεδιασμό των μελλοντικών επεκτάσεων. Στο πρώτο αυτό στάδιο (1993) της ΕΧΜ διατυπώνονται εναλλακτικές προτάσεις για την ανάπτυξη της περιοχής μελέτης, με βασική παραδοχή την ανάγκη «επικαιροποίησης» της ΖΟΕ Θήρας και Θηρασίας:

Παρατηρείται ότι η ΖΟΕ δεν περιέχει ρυθμίσεις για τη γεωργική γη και τις διαβαθμίσεις της, ιδίως δε για τις εκτάσεις οινοποιητικής αμπελοκαλλιέργειας. Η συγκεκριμένη αγορά αποτελεί, κατά την ΕΧΜ, την μόνη δραστηριότητα, πέραν του τουρισμού, που έχει ρεαλιστικές προοπτικές αναπτύξεως, καθόσον (α) στηρίζεται σε καλλιέργειες που δεν απαιτούν υψηλά υδατικά αποθέματα, κατ' εξαίρεση από τον κανόνα σύμφωνα με τον οποίο η γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας ταυτίζεται με την αρδευόμενη γεωργική γη, και (β) πέραν του αγροτικού τομέα, στηρίζει και τη μεταποίηση.

Υπό τα δεδομένα αυτά, η ΕΧΜ καταλήγει στο συμπέρασμα ότι είναι σκόπιμη η ανάπτυξη της δραστηριότητας «αμπελοκαλλιέργεια- οινοποιία», ουσιώδης όρος δε για τον σκοπό αυτό θεωρείται η προστασία του βασικού φυσικού πόρου, ήτοι της γεωργικής γης, είτε με τη θέσπιση νέας ΖΟΕ είτε με αύξηση της αρτιότητας στα δέκα στρέμματα και περιορισμό των επιτρεπόμενων στις εκτάσεις αυτές χρήσεων.

Συναφώς, κρίνεται σκόπιμη η προστασία και άλλων εκτάσεων, στις οποίες καλλιεργούνται ανάλογης αξίας αγροτικά προϊόντα. Εξ άλλου, μεταξύ των προτάσεων της ΕΧΜ περιλαμβάνεται και η περαιτέρω ενίσχυση του τουρισμού, με οριοθέτηση ζωνών τουριστικής ανάπτυξης στις οποίες δεν θα περιλαμβάνονται εκτάσεις γεωργικής γης, περιοχές με περιβαλλοντική ευαισθησία ή περιοχές που δεν είναι πρόσφορες για δόμηση.

Περαιτέρω, η ΕΧΜ προτείνει τον περιορισμό της περιαστικής δομήσεως στην περιοχή ΙΙ της ΖΟΕ για διασφάλιση του ορθολογικού μελλοντικού σχεδιασμού των επεκτάσεων, την προστασία του τοπίου και της γεωργικής γης.

Τέλος, και σε σχέση με την περιοχή ΙΙΙ, προτείνεται ο περαιτέρω διαχωρισμός της σε κατηγορίες και η αύξηση της αρτιότητας. Μετά το πέρας της δεύτερης φάσεως, κατά την οποία διατυπώθηκαν οι προτάσεις της ΕΧΜ, με βασικές κατευθύνσεις την αναβάθμιση του τουρισμού, την ανάπτυξη της αμπελοκαλλιέργειας, την προστασία των περιοχών παραγωγής οίνων ΟΠΑΠ και την προστασία και ανάδειξη της καλντέρας, ως μοναδικού φυσικού τοπίου, η Διεύθυνση Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ εξέφρασε την άποψη ότι οι χρήσεις, οι όροι και οι περιορισμοί δομήσεως στη Θήρα δεν είναι σκόπιμο να διαφοροποιηθούν από τα γενικώς ισχύοντα στις εκτός σχεδίου περιοχές και ότι, συνεπώς, οι περιοριστικοί όροι θα πρέπει να αφορούν μόνο ειδικώς προστατευμένες περιοχές του

νησιού. Ακολούθησε η τρίτη φάση της ΕΧΜ (1995), ενόψει και των ανωτέρω παρατηρήσεων της Υπηρεσίας. Όπως επισημαίνεται, η Μελέτη δεν υιοθετεί την υπηρεσιακή άποψη για διατήρηση αναλλοίωτου του καθεστώτος στην εκτός σχεδίου περιοχή και εμμένει στην ανάγκη τροποποιήσεώς του.

Ειδικότερα, αναφέρεται ότι περιοχές που αιτιολογημένα χρήζουν προστασίας είναι η καλντέρα, η παραλιακή ζώνη και εκτάσεις αμπελοκαλλιέργειας, ότι «η διατήρηση της δυνατότητας εκτός σχεδίου δόμησης σε ευρείες … περιοχές οδηγεί αναπόφευκτα σε σημαντική αύξηση του αριθμού των κλινών». Επισημαίνει επίσης η ΕΧΜ ότι, όπως διαπιστώθηκε από έρευνα των υπηρεσιών του ΥΠΕΧΩΔΕ, η αυθαίρετη δόμηση «έχει λάβει τεράστιες διαστάσεις». Ειδικά για την περιοχή της καλντέρας, η ΕΧΜ επαναλαμβάνει ότι η απαγόρευση δομήσεως δεν επιβάλλεται μόνο εξαιτίας τεχνικών δυσκολιών, αλλά και για λόγους προστασίας του τοπίου. Κατά την τρίτη αυτή φάση, η πρόταση της ΕΧΜ αναδιατυπώνεται, με διαίρεση της ΖΟΕ σε περισσότερες των τριών περιοχές, προστασία των περιοχών αυτών κυρίως με τη μείωση των συντελεστών δομήσεως και τον καθορισμό χρήσεων γης όσο το δυνατόν συμβατών με τον χαρακτήρα κάθε περιοχής, διατήρηση δε, κατ' αρχήν, του ορίου αρτιότητας.

Συγκεκριμένα:

Στην περιοχή Ι (απόλυτη προστασία της φύσης και του τοπίου) απαγορεύεται κάθε αλλοίωση του τοπίου και του περιβάλλοντος και κάθε δόμηση, επιτρέπονται δε χρήσεις γης που δεν προϋποθέτουν δόμηση ή αλλοίωση της μορφολογίας του εδάφους και όριο για την κατάτμηση τα 10 στρέμματα: η περιοχή αυτή περιλαμβάνει τα «κάτω πρανή» της καλντέρας στις νήσους Θήρας και Θηρασίας.

Στην περιοχή ΙΙ (αυστηρή προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος), που περιλαμβάνει τα «άνω πρανή» της καλντέρας και τους παραδοσιακούς οικισμούς των Φηρών, του Ημεροβιγλίου, της Οίας, της Φοινικιάς και του Θολού, επιδιώκεται η προστασία των φυσικών σχηματισμών και τοπίων ιδιαίτερου κάλλους με σπάνια ή μοναδικά χαρακτηριστικά, καθώς και των παραδοσιακών οικισμών που δέχονται αυξημένες πιέσεις: στην ως άνω περιοχή επιτρέπεται η κατοικία, με κατώτατο όριο αρτιότητας και κατατμήσεως τα 8 στρ και μέγιστη επιφάνεια δομήσεως 150 τμ.

Στην περιοχή ΙΙΙ (ήπια προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος) επιδιώκεται η διατήρηση του φυσικού τοπίου και η δημιουργία ζωνών προστασίας των παραδοσιακών οικισμών, προβλέπονται περισσότερες χρήσεις (κατοικίας, τουριστικές εγκαταστάσεις, κτίρια κοινής ωφέλειας κ.ά.), κατώτατο όριο κατατμήσεως 8 στρέμματα (κατά παρέκκλιση 4 στρέμματα) και μέγιστη επιφάνεια δομήσεως 200 τμ.

Στην περιοχή ΙV (γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας), η οποία εκτείνεται μεταξύ των οικισμών Καρτεράδου- Μεσαριάς- Πύργου- Μεγαλοχωρίου και Εμπορείου (ΙV1) και δυτικά του οικισμού του Ακρωτηρίου στο νοτιοδυτικό άκρο της Σαντορίνης (ΙV2), επιτρέπεται η χρήση πρώτης κατοικίας των απασχολούμενων στη γεωργία, προτείνεται όριο κατατμήσεως τα 8 στρέμματα και μέγιστη δόμηση 150 τμ.

Στην περιοχή V (ζώνες ανάπτυξης τουρισμού), η οποία βρίσκεται νοτίως του οικισμού του Εμπορείου και στο νοτιοδυτικό τμήμα της νήσου, δυτικά του οικισμού του Ακρωτηρίου, επιδιώκεται η οργάνωση της τουριστικής αναπτύξεως και αναβάθμιση του ξενοδοχειακού δυναμικού, με κατώτατο όριο κατατμήσεως 6 στρέμματα για τουριστικές εγκαταστάσεις και 4 στρέμματα για τις λοιπές χρήσεις.

Προβλέπονται επίσης περιοχές για τους αρχαιολογικούς χώρους και το αεροδρόμιο. Τέλος, η τέταρτη φάση της μελέτης (1997) περιλαμβάνει την τελική πρόταση τροποποιήσεως της ΖΟΕ, με ορισμένες διαφοροποιήσεις εν σχέση προς την τρίτη φάση.

Ακολούθως, υποβλήθηκε προς επεξεργασία σχέδιο διατάγματος περί τροποποιήσεως του Π.Δ. της 16.2-19.3.1990. Με το 88/2002 πρακτικό το Συμβούλιο της Επικρατείας γνωμοδότησε ότι το σχέδιο δεν ήταν νόμιμο, διότι οι γνωμοδοτήσεις που το συνόδευαν είχαν καταστεί ανεπίκαιρες.

Εν τω μεταξύ ανέκυψαν νέα δεδομένα, συγκεκριμένα δε: (α) επιτακτική ανάγκη να αντιμετωπισθούν γεωλογικά προβλήματα, όπως καταπτώσεις και κατολισθήσεις στα πρανή της καλντέρας, για την αντιμετώπιση των οποίων κρίθηκε απαραίτητη η εκπόνηση ειδικών μελετών, (β) ανάγκη δημιουργίας εγκαταστάσεων για την υδροδότηση, τη διαχείριση αστικών στερεών αποβλήτων και την αντιμετώπιση άλλων ζωτικής σημασίας προτεραιοτήτων του πληθυσμού και (γ) ανάγκη προστασίας της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, με δυνατότητα τυποποιήσεως των χαρακτηριστικών αγροτικών προϊόντων της Θήρας.

Ειδικώς για τα προβλήματα στατικότητας των εδαφών, που κατεγράφησαν στην περιοχή Ι της ΖΟΕ [καλντέρα], από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν, επίσης, τα εξής: (ι) Εκπονήθηκε ειδική μελέτη του Τομέα Δυναμικής, Τεκτονικής και Εφαρμοσμένης Γεωλογίας, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, αντικείμενο της οποίας είναι η «Χαρτογράφηση-εκτίμηση κατολισθητικής επικινδυνότητας της καλδέρας του ηφαιστείου της Σαντορίνης». (ii) Από την εταιρεία «Εγνατία Οδός ΑΕ» εκπονήθηκαν επίσης μελέτες και πραγματοποιήθηκαν εργασίες για τη σταθεροποίηση των πρανών σε διάφορες θέσεις (όρμος Αμμουδίου, όρμος Αρμένης, όρμος Φηρών, λιμάνι Αθηνιού, όρμος Περαματάρη και όρμος Κόρφου, βλ. τα αναφερόμενα στο Α294859/6.6.2011 έγγραφο του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου της ΑΕ προς τον Αναπληρωτή Υπουργό ΠΕΚΑ). (iii) Με το 1700/27.5.2011 έγγραφο του Γενικού Διευθυντή του Ινστιτούτου Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (ΙΓΜΕ) ενημερώθηκαν ο Δήμος Θήρας και το Υπουργείο ΠΕΚΑ για καταπτώσεις στο πρανές της καλντέρας, καθώς και για το πόρισμα «ομάδας άμεσης παρέμβασης» του ΙΓΜΕ. Το πόρισμα αυτό, μετά από «τεχνικογεωλογική εξέταση» για τη διαπίστωση της επικινδυνότητας των φαινομένων (25 και 26.5.2011), αποδίδει τις κατολισθήσεις και τις καταπτώσεις στα πτωχά γεωτεχνικά χαρακτηριστικά της κίσσηρης, κύριου συστατικού των πρανών, σε συνδυασμό με τις ασυνέχειες των μορφολογικών κλίσεων, οι οποίες επιδεινώθηκαν λόγω της δράσεως των όμβριων και επιφανειακών υδάτων και, ενδεχομένως, της σεισμικής δραστηριότητας στην περιοχή.

Προτείνει δε τη λήψη άμεσων μέτρων προστασίας, όπως ο έλεγχος της ευστάθειας των υπόσκαφων κτισμάτων και της επιδράσεώς τους στη σταθερότητα των πρανών. (ιγ.) Στο οικ.24202/31.5.2011 έγγραφο του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Οικοδομικών και Κτιριοδομικών Κανονισμών [ΔΟΚΚ] προς τον Αναπληρωτή Υπουργό ΠΕΚΑ αναφέρεται ότι οι κατολισθήσεις στα πρανή της καλντέρας προκάλεσαν βλάβες στο τοπικό οδικό δίκτυο και επισημαίνεται ότι ορισμένες περιοχές είναι γεωλογικά ακατάλληλες για οικιστική ανάπτυξη και δόμηση. (ν) Κατά τα διαλαμβανόμενα σε σχετικό δελτίο τύπου του Υπουργείου ΠΕΚΑ, την 31η Μαΐου 2011, σε ειδική σύσκεψη στο Υπουργείο με τη συμμετοχή και του ΓΓ Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου, του Αντιπεριφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου, του Δημάρχου Θήρας, του Δ/ντή ΔΟΚΚ, συζητήθηκαν «Η αποτελεσματική αντιμετώπιση των ζητημάτων που αφορούν στην προληπτική ασφάλεια των πρανών της 'Καλντέρας' (Σαντορίνη) και η επίσπευση των αναγκαίων έργων … [και] εξετάσθηκαν ενδελεχώς για προληπτικούς λόγους η επέκταση της περιοχής προστασίας …». Ενόψει όλων των προαναφερθέντων, πριν από το προσβαλλόμενο διάταγμα εκδόθηκαν οι 28035/23-27.6.2011 (ΑΑΠ 174) και 57601/23-30.12.2011 (ΑΑΠ 367) αποφάσεις του Αναπληρωτή Υπουργού ΠΕΚΑ περί αναστολής χορηγήσεως οικοδομικών αδειών στην περιοχή Ι και στις περιοχές ΙΙ και ΙΙΙ, αντιστοίχως, μέχρι την αξιολόγηση των ισχυόντων δυνάμει του από 16.2-19.3.1990 δ/τος όρων και περιορισμών δομήσεως και ενόψει της διαδικασίας για τροποποίησή του.

ΆΡΘΡΟ 11 Επειδή, με το άρθρο 1 του προσβαλλόμενου δ/τος τροποποιείται και συμπληρώνεται το προαναφερθέν Π.Δ. περί καθορισμού ΖΟΕ. Ειδικότερα: Οι υποπαράγραφοι 2 και 3 της παραγράφου Α του άρθρου 2 του ως άνω δ/τος, που περιέχουν ρυθμίσεις για την περιοχή Ι, αντικαθίστανται ως εξής: «2. Στην περιοχή αυτή απαγορεύεται η δόμηση ή αλλοίωση της μορφολογίας του τοπίου και του φυσικού περιβάλλοντος. Επιτρέπονται κατ' εξαίρεση: α. Τα απαραίτητα έργα αντιστήριξης των πρανών της καλντέρας και μόνο όπου υπάρχει κίνδυνος κατάρρευσης τμημάτων, που περιλαμβάνονται σε σχέδιο οικισμών ή πλησίον αυτών και υπάρχει κίνδυνος για την ασφάλεια των κατοίκων. β. Οι λιμενικές εγκαταστάσεις στις θέσεις Αθηνιό, Γιαλός Φηρά, Αρμένι, Κόρφος, Ρίβα και Θηρασιά. γ. Τα απολύτως αναγκαία έργα για βελτίωση των ήδη λειτουργουσών λιμενικών εγκαταστάσεων, που εξυπηρετούν τις δημόσιες θαλάσσιες συγκοινωνίες, την επαγγελματική αλιεία και τον τουρισμό. δ. Οι επισκευές των υπαρχόντων λιθόστρωτων μονοπατιών και δρόμων που εξυπηρετούν το λιμάνι του Αθηνιού. ε. Η ανακατασκευή/επισκευή και διατήρηση των νόμιμων υφισταμένων κτισμάτων θόλων, χωρίς επέκταση. στ. Οι εργασίες μικρής κλίμακας σε νομίμως υφιστάμενα κτίσματα … ζ. Η επισκευή και ο εκσυγχρονισμός του υπάρχοντος 'τελεφερίκ' καθώς και η κατασκευή νέου, μετά από εκπόνηση ειδικών μελετών, για την εξυπηρέτηση των οικισμών της Καλντέρας. η. Η βελτίωση του δρόμου από και προς το λιμάνι του Αθηνιού, μετά από μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και Έγκριση Περιβαλλοντικών όρων. 3. Κατώτατο όριο κατάτμησης των γηπέδων: οκτώ (8) στρέμματα». Καταργείται δε η υποπαράγραφος 4, που αφορούσε τον αριθμό των ορόφων και το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτηρίων, συνεπεία των νέων ρυθμίσεων που απαγορεύουν τη δόμηση. Η παράγραφος Β του άρθρου 2 του ως άνω δ/τος, που περιέχει ρυθμίσεις για την περιοχή ΙΙ, αντικαθίσταται επίσης και

καθορίζονται εκ νέου οι επιτρεπόμενες χρήσεις [«α. Κατοικία, καταστήματα, εστιατόρια, κέντρα αναψυχής, γεωργικές αποθήκες, δεξαμενές νερού, αντλητικές εγκαταστάσεις, φρέατα. β. Τουριστικές εγκαταστάσεις και ειδικότερα ξενοδοχεία τύπου ξενώνα και ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων της τάξης ΑΑ ή Α δυναμικότητας μέχρι 50 κλινών»], αυξάνεται από τέσσερα σε οκτώ στρέμματα το κατώτατο όριο κατατμήσεως και αρτιότητας των γηπέδων, θεωρούνται δε, κατά παρέκκλιση, άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα τα οποία κατά την ημερομηνία δημοσιεύσεως του προσβαλλόμενου Π.Δ. έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερα στρέμματα, «πλην των γηπέδων για τουριστικές εγκαταστάσεις», ορίζεται σε είκοσι τμ η μέγιστη επιτρεπόμενη δομήσιμη επιφάνεια για γεωργικές αποθήκες, προβλέπονται αυστηρότερες ρυθμίσεις για το ύψος των κτισμάτων και ειδικές ρυθμίσεις για τα λιθόκτιστα κτίσματα.

Η παράγραφος Γ του άρθρου 2 του αυτού δ/τος, που περιέχει ρυθμίσεις για την περιοχή ΙΙΙ, αντικαθίσταται και ορίζεται ότι στην περιοχή αυτή «επιτρέπονται οι χρήσεις: α. Κατοικία, εστιατόρια, κέντρα αναψυχής. β. Κύρια τουριστικά καταλύματα. γ. Κτήρια κοινής ωφέλειας. δ. Γεωργικές αποθήκες θερμοκήπια, αντλητικές εγκαταστάσεις, δεξαμενές. ε. Βιομηχανικές – βιοτεχνικές εγκαταστάσεις γεωργικών ή κτηνοτροφικών μονάδων, ή μονάδων μεταποίησης τοπικών προϊόντων, μετά από έγκριση από τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες Γεωργίας, Κτηνοτροφίας Βιομηχανίας. Η μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση των παραπάνω εγκαταστάσεων ορίζεται σε τριακόσια (300) τμ. Δεν επιτρέπεται η μεταβολή της χρήσης των παραπάνω κτισμάτων, ενώ για τη σύνδεση αυτών με τα κοινωφελή δίκτυα απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας που να πιστοποιεί ότι το κτήριο έχει κατασκευασθεί και θα λειτουργήσει για την επιτραπείσα χρήση. στ. Βιομηχανικές – βιοτεχνικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών». Ορίζεται, περαιτέρω ότι «Κτήρια και εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας, επεξεργασίας νερού, αφαλάτωσης … βιολογικού καθαρισμού, επεξεργασίας και διαχείρισης αστικών λυμάτων οικισμών, καθώς και εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων … δύνανται να χωροθετούνται ύστερα από την διαδικασία που προβλέπει η νομοθεσία που διέπει την περιβαλλοντική αδειοδότηση και σύμφωνα με τα ισχύοντα για την περιοχή Χωροταξικά Πλαίσια Αειφόρου Ανάπτυξης». Στην ως άνω περιοχή με στοιχείο ΙΙΙ το κατώτατο όριο κατατμήσεως και αρτιότητας των γηπέδων αυξάνεται και ορίζεται, κατά χρήση, ως εξής: α. Για τα γήπεδα με χρήση κατοικίας, εστιατορίων και κέντρων αναψυχής: οκτώ στρέμματα κατά τον κανόνα και τέσσερα στρέμματα κατά παρέκκλιση. β. Για τα γήπεδα με χρήση κύριων τουριστικών καταλυμάτων: δεκαπέντε στρέμματα, χωρίς παρεκκλίσεις. γ. Για τα γήπεδα προς ανέγερση οργανωμένων τουριστικών κατασκηνώσεων (κάμπινγκ): δέκα (10) στρέμματα.

ΑΡΘΡΟ 12 Στην ίδια περιοχή καθορίζονται όροι και περιορισμοί δομήσεως που αφορούν, τις γεωργικές αποθήκες, τα τουριστικά καταλύματα, τις τουριστικές κατασκηνώσεις. Στο άρθρο 2 του ιδίου ως άνω Π.Δ/τος, προστίθεται νέα παράγραφος Γ1 ως εξής: «Γ1.

1. Για τη διατήρηση και προστασία των περιοχών που έχουν χαρακτηρισθεί ή χαρακτηρίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις γεωργική γη υψηλής

παραγωγικότητας, των περιοχών που αφορούν στην καλλιέργεια αμπέλων και την παραγωγή οίνων Ονομασίας Προέλευσης Ανωτέρας Ποιότητας (ΟΠΑΠ) και είναι καταγεγραμμένες στο Μητρώο του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) καθώς και των περιοχών όπου καλλιεργούνται τοπικά παραδοσιακά γεωργικά προϊόντα, όπως φακές, φάβα, ντοματάκια κ.α., όπως είναι καταγεγραμμένες στο Μητρώο του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) καθορίζονται οι ακόλουθοι όροι δόμησης:

α. Το κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας ορίζεται σε δέκα (10) στρέμματα.

β. Η μέγιστη δομήσιμη επιφάνεια των μονάδων μεταποίησης των ανωτέρω τοπικών παραδοσιακών προϊόντων καθώς και των κτηριακών εγκαταστάσεων εξυπηρέτησής τους μπορεί να προσαρμόζεται στις ανάγκες κάθε καλλιεργούμενης έκτασης, χωρίς όμως να υπερβαίνει τα τριακόσια (300) τμ, μετά από έγκριση των αρμοδίων υπηρεσιών.

Οι μονάδες μεταποίησης των ανωτέρω τοπικών παραδοσιακών προϊόντων καθώς και οι τυχόν κτηριακές εγκαταστάσεις εξυπηρέτησής τους, ανεγείρονται εκτός καλλιεργούμενης έκτασης με σκοπό την προστασία και τη διασφάλιση της από την απομείωση που θα επέφερε η ανέγερση εντός αυτής όλων των απαιτούμενων κτηριακών ή άλλων εγκαταστάσεων. Δεν επιτρέπεται η αλλαγή της χρήσεως των παραπάνω κτισμάτων.

2. Στα γήπεδα, που αφορά η παρούσα παράγραφος και έχουν ενιαία επιφάνεια από δέκα (10) μέχρι πενήντα (50) στρέμματα, επιτρέπεται η ανέγερση ισογείου, πέτρινου κτίσματος μεγίστης επιφάνειας τριάντα (30) τμ και μεγίστου ύψους τρία και είκοσι (3,20) μ για υποστηρικτικές ανάγκες της γεωργικής εκμετάλλευσης. Στα ίδια ως άνω οικόπεδα που έχουν ενιαία επιφάνεια μεγαλύτερη των πενήντα (50) στρεμμάτων επιτρέπεται, για τους ίδιους σκοπούς η ανέγερση κτίσματος με μέγιστη δομημένη επιφάνεια εξήντα (60) τμ. Η στάθμη οροφής τυχόν υπογείου των ανωτέρω κτισμάτων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει σε κανένα σημείο τη στάθμη του εδάφους περιμετρικά του κτηρίου.

3. Οι παραπάνω ρυθμίσεις ισχύουν και εφαρμόζονται και για τα γήπεδα που αποτελούν ή αποτέλεσαν αμπελώνα ή πεδίο καλλιέργειας των προαναφερθέντων αγροτικών τοπικών προϊόντων και που δεν είχαν εγκαταλειφθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα (τουλάχιστον 10ετία) πριν τη[ν] 30.12.2011, ημερομηνία δημοσιοποίησης της πρότασης τροποποίησης της ΖΟΕ. Προς τούτο και για τη διατήρηση και προστασία των αμπελώνων και των περιοχών καλλιέργειας αγροτικών τοπικών προϊόντων προ της έκδοσης κάθε οικοδομικής άδειας, απαιτείται ρητή βεβαίωση από τα αρμόδια όργανα ότι το γήπεδο, στο οποίο αφορά η οικοδομική άδεια, δεν αποτελεί ή αποτέλεσε αμπελώνα ή πεδίο καλλιέργειας των προαναφερθέντων αγροτικών τοπικών προϊόντων.

Για τον εντοπισμό των εκτάσεων αυτής της κατηγορίας λαμβάνονται υπόψη και τα αντίστοιχα δεδομένα του ΟΠΕΚΕΠΕ προηγούμενων ετών». Στο τέλος της παραγράφου Δ του άρθρου 2 του τροποποιούμενου δ/τος, που περιέχει ειδικές ρυθμίσεις για τους αρχαιολογικούς χώρους, προστίθεται διάταξη, σύμφωνα με την οποία «Τυχόν αυστηρότερο καθεστώς προστασίας … για τους παραπάνω αρχαιολογικούς χώρους

υπερισχύει». Αντικαθίσταται, τέλος, η παράγραφος Ε του ως άνω άρθρου 2, που περιέχει γενικές διατάξεις για τους ισχύοντες σε όλες τις περιοχές όρους και περιορισμούς, προβλέπεται δε, μεταξύ άλλων, η δυνατότητα κατασκευής υπόσκαφων κτηρίων ή τμημάτων υπόσκαφων κτηρίων (υποπαράγραφος 34). «

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΔΟΜΗΣΗΣ ΘΗΡΑΣ

Με το ΠΔ 28-06-1993: Καθορίζονται οι ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης των οικοπέδων του οικισμού Οίας της νήσου Θήρας (νομού Κυκλάδων)

Άρθρο 1

Οι ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης των οικοπέδων του προϋφιστάμενου του έτους 1923 οικισμού Οίας της Κοινότητας Οίας της νήσου Θήρας (νομού Κυκλάδων) που έχει χαρακτηρισθεί ως παραδοσιακός με το άρθρο 1 του από 19-10-1978 προεδρικού διατάγματος *Περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών Οικισμών τινών του Κράτους κ.λπ.*. (ΦΕΚ 594/Δ/1978) και που καθορίστηκαν με το από 11-05-1989 προεδρικό διάταγμα (ΦΕΚ 345/Δ/1989) τροποποιούνται και καθορίζονται τα εξής:

Τα ελάχιστα όρια εμβαδού και προσώπου, καθώς και οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης των οικοπέδων ορίζονται κατά ζώνες Α και Β, όπως φαίνονται με κίτρινο και πορτοκαλί χρώμα αντίστοιχα στο σχετικό πρωτότυπο χρωματισμένο διάγραμμα σε κλίμακα 1:2000 που θεωρήθηκε από τον Προϊστάμενο τη Διεύθυνσης Τοπογραφικών Εφαρμογών με το παρόν διάταγμα ως κάτωθι:

Α. Ζώνη Α

Η ζώνη αυτή περιλαμβάνει το κεντρικό - συνεκτικό και το υπόλοιπο τμήμα του οικισμού προ του 1923.

1. Ελάχιστο πρόσωπο: 13μ.

Ελάχιστο εμβαδόν: 600τ.μ.

2. Κατά παρέκκλιση της προηγουμένης παραγράφου θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα:

α) τα οικόπεδα του κεντρικού τμήματος τα οποία είχαν κατά τη δημοσίευση του από 11-05-1989 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 345/Δ/1989):

- Ελάχιστο πρόσωπο: 12μ.
- Ελάχιστο εμβαδόν: 300 τ.μ.

β) τα οικόπεδα του κεντρικού τμήματος τα οποία στις 13-11-1978 ημέρα δημοσίευσης του από 19-10-1978 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 594/Δ/1978) είχαν:

- Ελάχιστο πρόσωπο: 8 m.
- Ελάχιστο εμβαδόν: 150 m^2.

γ) τα οικόπεδα του κεντρικού τμήματος τα οποία στις 02-07-1968 ημέρα δημοσίευσης του από 15-06-1968 βασιλικού διατάγματος (ΦΕΚ 111/Δ/1968) είχαν:

- Ελάχιστο πρόσωπο: 6 m.
- Ελάχιστο εμβαδόν: 100 m^2.

δ) τα οικόπεδα του κεντρικού τμήματος τα οποία στις 13-11-1978 ημέρα δημοσίευσης του από 19-10-1978 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 594/Δ/1978) είχαν:

- Ελάχιστο πρόσωπο: 12 m.
- Ελάχιστο εμβαδόν: 300 m^2.

3. Το μέγιστο ποσοστό κάλυψης και ο συντελεστής δόμησης των οικοπέδων καθορίζεται ως εξής:

α) Για οικόπεδα μέχρι 200 m^2 μέγιστο ποσοστό κάλυψης 80% της επιφανείας τους και συντελεστής δόμησης 0,8.

Η καλυπτόμενη επιφάνεια του οικοπέδου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 120 m^2.

β) Για οικόπεδα έως 300 m^2 μέγιστο ποσοστό κάλυψης 60% της επιφανείας τους και συντελεστής δόμησης 0,8.

Η καλυπτόμενη επιφάνεια του οικοπέδου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 150 m^2 και η συνολική επιφάνεια ορόφων του κτιρίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 180 m^2.

γ) Για οικόπεδα μεγαλύτερα των 300 m^2 μέγιστο ποσοστό κάλυψης 50% της επιφανείας τους και συντελεστής δόμησης 0,6.

δ) Τα οριζόμενα ως άνω ποσοστά κάλυψης 50% και 60% προσαυξάνονται κατά 10% ήτοι (σε 60% και 70%) αντίστοιχα σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 41 του νόμου 1337/1983.

ε) Η συνολική επιφάνεια ορόφων του κτιρίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 400 m^2.

4. Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων: 7,00 m μετρούμενο από την τελική φυσική στάθμη του εδάφους σε κάθε σημείο του κτιρίου.

Εάν η τελική κάλυψη γίνεται με θόλο το μέγιστο ύψος του κτιρίου επιτρέπεται να προσαυξάνεται με το ύψος του θόλου χωρίς να υπερβαίνει συνολικά τα 8,50 m.

Σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 41 του νόμου 1337/1983 δεν επιτρέπεται υπέρβαση του ως άνω επιτρεπόμενου ύψους.

Β. Ζώνη Β

Περιοχή Καλντέρας (Πυκνοδομημένο τμήμα του οικισμού προ του 1923).

1. Ελάχιστο πρόσωπο: 25 m.

Ελάχιστο εμβαδόν: 2.000 m^2.

2. Κατά παρέκκλιση της προηγουμένης παραγράφου 1 θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα:

α) τα οικόπεδα τα οποία στις 13-11-1978 ημέρα δημοσίευσης του από 19-10-1978 προεδρικού διατάγματος (ΦΕΚ 594/Δ/1978) είχαν:

- Ελάχιστο πρόσωπο: 12 m.
- Ελάχιστο εμβαδόν: 300 m^2 και

β) τα οικόπεδα τα οποία στις 02-07-1968 ημέρα δημοσίευσης του από 15-06-1968 βασιλικού διατάγματος (ΦΕΚ 111/Δ/1968) είχαν:

- Ελάχιστο πρόσωπο: 6 m.
- Ελάχιστο εμβαδόν: 100 m^2.

3. Το μέγιστο ποσοστό κάλυψης και ο συντελεστής δόμησης των οικοπέδων καθορίζεται ως εξής:

α) Μέγιστο ποσοστό κάλυψης: 50% της επιφανείας τους.

β) Συντελεστής δόμησης: 0,5.

γ) Το παραπάνω ποσοστό κάλυψης προσαυξάνεται κατά 10% σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 41 του νόμου 1337/1983.

δ) Η συνολική επιφάνεια ορόφων του κτιρίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 400 m^2.

4. Μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων: 7 m μετρούμενο από την τελική φυσική στάθμη του εδάφους σε

κάθε σημείο του κτιρίου. Εάν η τελική κάλυψη γίνεται με θόλο το μέγιστο ύψος του κτιρίου επιτρέπεται να προσαυξάνεται με το ύψος του θόλου χωρίς να υπερβαίνει συνολικά τα 8,5 m.

Ειδικότερα για τα κτίρια που ανεγείρονται σε οικόπεδα που βρίσκονται κάτω από τον κεντρικό δρόμο ο οποίος διέρχεται από τα υψηλότερα σημεία του φρυδιού της Καλντέρας, περιορίζονται μέσα στο ιδεατό στερεό που καθορίζεται:

α) από το οριζόντιο επίπεδο της επιφανείας του κεντρικού δρόμου.

β) από κεκλιμένο επίπεδο με κλίση 30% που ξεκινάει από απόσταση 3 m από την διαμορφωμένη οικοδομική γραμμή του επάνω δρόμου.

γ) από κατακόρυφα επίπεδα που περνούν από τα όρια του οικοπέδου.

Είναι δυνατόν η απόσταση των 3 μ που αναφέρεται στο εδάφιο β να αυξηθεί μέχρι 5 μ εφόσον η επί πλέον επιφάνεια του δώματος από τη διαμορφωμένη οικοδομική γραμμή των 3,00 μ από την άκρη του δώματος παραχωρείται στην Κοινότητα με συμβολαιογραφική πράξη κατά χρήση χωρίς αντάλλαγμα προκειμένου να αποτελέσει συνέχεια του υφισταμένου κοινοχρήστου χώρου απαγορευόμενης της τοποθέτησης τραπεζοκαθισμάτων.

- Στη διαμορφωμένη οικοδομική γραμμή ή στο όριο του κοινοχρήστου χώρου που περιγράφεται παραπάνω επιτρέπεται η περίφραξη με τοίχο μεγίστου ύψους 0,80 μ.

- Πάνω από το ιδεατό στερεό που περιγράφεται παραπάνω δεν επιτρέπεται να εξέχουν στηθαία, θόλοι, εξώστες, τέντες ή άλλες μόνιμες ή κινητές κατασκευές με εξαίρεση την περίφραξη που περιγράφεται στην προηγούμενη παράγραφο και κατακόρυφα γραμμικά αρχιτεκτονικά στοιχεία όπως καπνοδόχοι κ.λπ..

δ) Μετά το πρώτο οικόπεδο που εφάπτεται του κεντρικού δρόμου του φρυδιού της Καλντέρας για τα υπόλοιπα κατάντη οικόπεδα ισχύει ο πιο πάνω περιορισμός ύψους:

- Το ύψος της οικοδομής του εκάστοτε εξεταζόμενου οικοπέδου δεν πρέπει να υπερβαίνει στη στάθμη τυχόν υφιστάμενης και διαμορφωμένης παλαιάς αυλής της όμορου ιδιοκτησίας, ακολουθώντας την κλίση της Καλντέρας προς τα ανάντη.

- Από την ανωτέρω διάταξη εξαιρούνται οι περιπτώσεις αναστηλώσεων ή ανακατασκευών με τους περιορισμούς που τίθενται από το παρόν διάταγμα.

ε) Σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 41 του νόμου 1337/1983 δεν επιτρέπεται υπέρβαση του ως άνω επιτρεπόμενου ύψους.

Μετά το άρθρο 9 του ν. 4447/2016 προστίθεται άρθρο 9α ως εξής: «Άρθρο 9α Περί Οριοθέτησης οικισμών, το οποίον καθορίζει τα εξής:

1. Οικισμοί που προϋπάρχουν του 1923 και δεν έχουν οριοθετηθεί, καθώς και οικισμοί κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων που δεν έχουν οριοθετηθεί αλλά υφίστανται νομίμως, καθορίζονται με ενιαία διαδικασία και προδιαγραφές, με προεδρικό διάταγμα που προτείνεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο εκδίδεται κατόπιν ειδικής μελέτης ή στο πλαίσιο Τοπικού ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου. 2. Για τον προσδιορισμό των ορίων των οικισμών, βάσει της παρ. 1, λαμβάνεται υπόψη η πραγματική κατάσταση, και ειδικότερα τα υπάρχοντα κτίσματα και οι υπάρχοντες δρόμοι, κατά το έτος 1981, βάσει χαρτογραφικών υποβάθρων.».

Με την Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΠΟΛΣ/3670/1765 περί Μεθοδολογίας οικισμών (ΦΕΚ3733/Β'/14-07-2022, προβλέπονται τα εξής:

Γενικές κατευθύνσεις οριοθέτησης ΟΙΚΙΣΜΩΝ

Η οριοθέτηση και η δόμηση οικισμών με πληθυσμό κατά την τελευταία απογραφή μέχρι 2.000 κατοίκους, διέπεται από το άρθρο 12 του ν. 4759/2020 (Α' 245) και των εκάστοτε ισχυόντων προεδρικών διαταγμάτων που ρυθμίζουν τον τρόπο και τα κριτήρια καθορισμού των ορίων τους, είτε αυτοί έχουν δημιουργηθεί προ του 1923 είτε μεταγενέστερα αλλά πάντως προ του 1983, και στερούνται εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου. Ανάλογα με το χρόνο που έχουν δημιουργηθεί και συγκροτηθεί, οι οικισμοί διακρίνονται σε δύο ομάδες και για την οριοθέτησή τους εφαρμόζονται τα παρακάτω:

Α1. Ομάδα 1η: Οικισμοί προϋφιστάμενοι του 1923

α. Το θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζεται είναι το π.δ. 02/13-03-1981 (Δ' 138), όπως έχουν κωδικοποιηθεί στα άρθρα 100 – 108 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας (ΚΒΠΝ – Δ' 580/1999) και τα υπόλοιπα άρθρα του παραπάνω π.δ.

β. Για τον προσδιορισμό της πολυγωνικής γραμμής των ορίων που περικλείει την περιοχή εντός ορίων του οικισμού:

Ερευνάται τόσο ο χρόνος δημιουργίας του οικισμού, όσο και η διατήρησή του στην ίδια/αρχική θέση. Συνεκτιμάται/αξιολογείται το γεγονός ότι ορισμένοι οικισμοί μεταφέρθηκαν/μετεγκαταστάθηκαν σε άλλη θέση καθώς και ότι, μέχρι το 1985 (οπότε εκδόθηκε το Π.Δ για τους οικισμούς με πληθυσμό μέχρι 2.000 κάτ..), η δόμηση σε κάθε οικισμό που δεν διέθετε εγκεκριμένο σχέδιο ακολουθούσε τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για «οικισμούς προ του 1923». Ο προσδιορισμός της οριογραμμής οφείλει να αιτιολογείται με τη συνδρομή των κριτηρίων του θεσμικού πλαισίου και με συγκεκριμένα αποδεικτικά πραγματικά στοιχεία. Τα στοιχεία που προσδιορίζουν τα σημεία της πολυγωνικής γραμμής των ορίων πρέπει να ανάγονται, κατά το δυνατόν, σε χρόνο προ του έτους 1923 (ή στο χρόνο της μετακίνησης του οικισμού σε άλλη θέση). Από χαρτογραφικά ή άλλα στοιχεία (π.χ. συμβόλαια) πρέπει να προκύπτει τόσον η ύπαρξη του οικισμού ως αυτοτελούς οικιστικού συνόλου, με κτίρια (κατοικίες, αποθήκες κ.ά.) και στοιχειώδεις κοινόχρηστες λειτουργίες (κατάστημα εξυπηρέτησης καθημερινών αναγκών, Εκκλησία, σχολείο, πλατεία κ.ά.), όσο και τα σημεία των κορυφών των ορίων του κατά το δυνατό.

Η έρευνα περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία:

β.1. ΑΠΟΓΡΑΦΗ:

β.2. ΘΕΣΗ: β.3. ΜΕΓΕΘΟΣ/ ΕΚΤΑΣΗ:

Ανάλογα με την εξέλιξη της δόμησης, στον οικισμό μπορεί να διακριθούν τμήματα ή τμήμα που έχουν δομηθεί ως προϋφιστάμενα του 1923 και άλλα τμήματα ή τμήμα ως μεταγενέστερα, με τις διατάξεις των οικισμών μέχρι 2.000 κάτ.. προϋφιστάμενα του 1983.

Στις περιπτώσεις αυτές, τα μεν κριτήρια οριοθέτησης είναι αυτά του άρθρου 84 του ΚΒΠΝ για το σύνολο της έκτασης του οικισμού, αλλά είναι υποχρεωτικό να καθορίζεται διακριτό όριο τμήματος ή τμημάτων που προϋφίστανται του 1923. Η διάκριση αυτή επηρεάζει τους όρους δόμησης που εφαρμόζονται κατά τομείς: για μεν τα τμήματα προ του 1983, αυτοί των άρθρων 85 – 88 και 98 του ΚΒΠΝ, για δε τα τμήματα προ του 1923, αυτοί των άρθρων 102 – 108 του ΚΒΠΝ όπως και τα υπόλοιπα σχετικά άρθρα του π.δ. 02/13-03-1981 (Δ' 138), τα οποία δεν έχουν κωδικοποιηθεί.

<u>Α2. Ομάδα 2η: Οικισμοί δημιουργημένοι μετά το 1923 και έως το 1983</u>

α. Το θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζεται είναι το π.δ. 24.04/03.05.1985 (Δ' 181), όπως ισχύει και όπως έχει κωδικοποιηθεί στα άρθρα 80 – 88 και 96-98 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας (ΚΒΠΝ – Δ' 580/1999).

β. Για τον προσδιορισμό της πολυγωνικής γραμμής των ορίων που περικλείει την περιοχή εντός ορίων του οικισμού:

Γίνεται έρευνα για την πραγματική κατάσταση που υπήρχε κατά τη δημοσίευση του ν. 1337/1983 ή έστω του παραπάνω Π.Δ του 1985. Δεν επιτρέπεται ο καθορισμός να γίνεται με βάση τη διαμορφωθείσα μετά την ισχύ του προαναφερθέντος νόμου πραγματική κατάσταση, ούτε επιτρέπεται ο επανακαθορισμός των ορίων οικισμού με βάση νέα πραγματική κατάσταση διαμορφωθείσα μεταγενέστερα της αρχικής οριοθέτησης, η οποία συνεπάγεται διεύρυνση των αρχικών ορίων. Η έρευνα περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία:

β.1. ΑΠΟΓΡΑΦΗ:

β.2. ΘΕΣΗ: Ταυτοποιείται η ύπαρξη του οικισμού στην εξεταζόμενη θέση στην οποία έχει αναπτυχθεί και υφίσταται προ του 1983 και μέχρι σήμερα, διερευνώντας τυχόν μετονομασία του και τυχόν μεταφορά/μετακίνησή του από άλλη θέση/τοποθεσία.

β.3. ΜΕΓΕΘΟΣ/ΕΚΤΑΣΗ: Η έκταση που καταλαμβάνει ο οικισμός συσχετίζεται με τις μεταβολές του πληθυσμού όπως αυτός εξελίχθηκε βάσει των καταγραφών των απογραφών, συνεκτιμώντας και λοιπά χωρικά/πολεοδομικά δεδομένα στοιχεία που αφορούν στη μορφολογία του εδάφους, τη συνεκτικότητα της δομής/συγκρότησης της δόμησης και τον τύπο της πληθυσμιακής πυκνότητας (χαμηλή, μεσαία, ή υψηλή). Παράλληλα, λαμβάνονται υπόψη στοιχεία και πράξεις της διοίκησης που συνετέλεσαν στη δημιουργία της «πραγματικής» κατάστασης της περιοχής που δομείται μέχρι σήμερα με το πολεοδομικό καθεστώς των οικισμών μέχρι 2.000 κάτ.. βάσει Νομαρχιακής απόφασης, ή άλλης διοικητικής πράξης, η οποία πρέπει να αντικατασταθεί με προεδρικό διάταγμα.

Ανάλογα με την εξέλιξη της δόμησης στον οικισμό μπορεί – όπως και στους οικισμούς της 1ης Ομάδας – να διακριθούν τμήμα ή τμήματα που έχουν δομηθεί ως προϋφιστάμενα του 1923. Στις περιπτώσεις αυτές, τα μεν κριτήρια οριοθέτησης είναι αυτά του άρθρου 84 του ΚΒΠΝ για το σύνολο της έκτασης του οικισμού, αλλά είναι υποχρεωτικό να καθορίζεται διακριτό όριο τμήματος ή τμημάτων του οικισμού που προϋφίστανται του 1923 και αποτελούν, κατά περίπτωση τον/τους ιστορικό «πυρήνα»/νες» του οικισμού.

Η διάκριση αυτή επηρεάζει τους όρους δόμησης που εφαρμόζονται κατά τομείς, ήτοι για μεν τα τμήματα προ του 1983, αυτοί των άρθρων 85 – 88 και 98 του ΚΒΠΝ, για δε τα τμήματα προ του 1923, αυτοί των άρθρων 102 – 107 του ΚΒΠΝ όπως και τα υπόλοιπα σχετικά άρθρα του π.δ. 02/13-03-1981 (Δ’ 138), τα οποία δεν έχουν κωδικοποιηθεί.

Σύμφωνα με το πρόσφατο -σε Διαβούλευση **Ε.Π.Σ Θήρας**, ΠΡΟΒΛΈΠΟΝΤΑΙ για τους υφιστάμενους Οικισμούς, προ του ’23, τα εξής:

Οικισμοί: Οριοθετήσεις – Προστασία – Επεκτάσεις

Για την ανάδειξη και προστασία των οικισμών, καθώς και για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, προτείνεται από το ΕΠΣ η οριοθέτηση των παραδοσιακών οικισμών προ του ’23 Θόλος, Φοινικιά και Ημεροβίγλι, που δεν έχουν μέχρι σήμερα οριοθετηθεί και

η επανέγκριση του ορίου των 18 οριοθετημένων οικισμών. Για το σύνολο των παραπάνω οικισμών (με εξαίρεση τον οριοθετημένο οικισμό της Περίσσας) προτείνεται ζωνοποίηση σύμφωνα με τις προβλέψεις του σχεδίου ΠΔ, που το ΥΠΕΝ έθεσε υπόψη των μελετητών. Επιπλέον, για τους οικισμούς που διαθέτουν Πολεοδομική Μελέτη, Θήρα (ΦΕΚ 852/Δ/1991) και Περίσσα (ΦΕΚ 428/Δ/1993) οι χρήσεις γης επικαιροποιούνται σύμφωνα με το ΠΔ 59/2018.

Τέλος, με βάση τις ανάγκες που έχουν προκύψει από την εκτίμηση της χωρητικότητας για το έτος 2040 σε συνδυασμό με τις προτεινόμενες πολιτικές του ΕΠΣ, προτάθηκαν επεκτάσεις στους οικισμούς Οία, Φηρά και στους νέους οριοθετημένους οικισμούς Θόλο και Ημεροβίγλι.

Πίνακας 69. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ

ΘΗΡΑ			
Βόθων	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-345 α/ 02.06.1989 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.	α/ 19.10.1978 α/11.05.1989	Περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών Οικισμών τινών του Κράτους και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών. Καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης των οικοπέδων των οικισμών του νομού Κυκλάδων, που έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί με το από 19.10.1978 (ΦΕΚ 594/Δ) π.δ./γμα.
Εμπορειός	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-345 α/ 02.06.1989 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
Θήρα (Φηρά)	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-345 α/ 02.06.1989 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
Μεγαλοχώριο	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-345 α/ 02.06.1989 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
Οία	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-345 α/ 02.06.1989 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-817 α/ 20.07.1993 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ-1075 α/ 12.12.1997 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.	α/ 19.10.1978 α/11.05.1989 α/ 28.06.1993 α/ 25.11.1997	Περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών Οικισμών τινών του Κράτους και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών. Καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης των οικοπέδων των οικισμών του νομού Κυκλάδων, που έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί

			με το από 19.10.1978 (ΦΕΚ 594/Δ) π.δ./γμα. Καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης των οικοπέδων του οικισμού Οίας της νήσου Θήρας (Ν. Κυκλάδων). Τροποποίηση και συμπλήρωση του από 28.6.1993 Π.Δ./τος "Καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης των οικοπέδων του οικισμού Οίας της νήσου Θήρας (Ν. Κυκλάδων)'(Δ'817)".
Πύργος	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
Αιγιάλη	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.	α/ 17.06.1988	Χαρακτηρισμός οικισμών του Νομού Κυκλάδων

	Ποταμός	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		ως παραδοσιακών και καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης αυτών.
	Ακρωτήρι	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Έξω Γανιά	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Επισκοπή Γωνιάς	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Ημεροβίγλι	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Καρτεράδος	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		

	Μεσαριά	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Φοινικιά	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Θόλος	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Όρμος Αμμούδι	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Όρμος Αρμένη	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		
	Θηρασιά	Δ-504 α/ 14.08.1988 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.		

Πηγή:ypai.gr

Α3.2.1 ΕΙΣΡΟΕΣ ΑΠΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΧΕΔΙΑ ΥΠΕΡΤΟΠΙΚΗΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ ΜΕ ΧΩΡΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Στο ΚΕΦ.Α9.1 περιγράφονται τα εγκεκριμένα Χωροταξικά Πλαίσια και άλλα Σχέδια υπερττοπικής εμβέλειας.

Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Νοτίου Αιγαίου *- Βασικές ρυθμίσεις του νέου Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τον Τουρισμό (ΠΧΠ).*

Σημειώνεται ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας είχε ακυρώσει τα δύο προηγούμενα ΕΧΠ Τουρισμού του 2009 και του 2013.

Τι περιλαμβάνει:

Στο χωροταξικό για τον τουρισμό, που αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά εργαλεία για την περαιτέρω ανάπτυξη του κομβικού αυτού τομέα για την ελληνική οικονομία, προβλέπονται μεταξύ άλλων:

- Πλαφόν στις βραχυχρόνιες μισθώσεις τύπου Airbnb σε κορεσμένες περιοχές
- Πράσινο» τέλος σε όλες τις τουριστικές δραστηριότητες
- Εισαγωγή της έννοιας του «Σποραδικού Ξενοδοχείου»
- Κατηγοριοποίηση της χώρας σε πέντε κατηγορίες, ανάλογα με τον βαθμό επιβάρυνσης και για καθεμία ορίζονται νέες κατευθύνσεις ανάπτυξης.
- Σύνδεση των επιδοτήσεων μιας τουριστικής επιχείρησης (μέσω ΕΣΠΑ, Ταμείου Ανάκαμψης κλπ.) με την περιοχή όπου βρίσκεται και την ποιοτική της αναβάθμισή της
- Τουριστική αξιοποίηση ακατοίκητων νησιών άνω των 300 στρεμμάτων
- Κατευθύνσεις ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού
- Δυνατότητα δημιουργίας Σύνθετων Τουριστικών Καταλυμάτων και εντός εγκαταλελειμμένων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων, σε συνδυασμό με την ανάπλαση τμήματος ή και του συνόλου του οικισμού, με έκδοση Προεδρικού Διατάγματος.

1β. Ζώνες ΕΧΠ Υδατοκαλλιεργειών

Δεν υπάρχουν στο Δήμο Θήρας ζώνες Υδατοκαλλιεργειών

1γ. Ζώνες ΕΧΠ Βιομηχανίας

Δεν υπάρχουν στο Δήμο Θήρας Ζώνες Βιομηχανίας

1δ Ζώνες ΕΧΠ ΑΠΕ

Δεν υπάρχουν στο Δήμο Θήρας ζώνες ΕΧΠ ΑΠΕ

1ε Ζώνες ΕΧΠ προς έγκριση

Δεν υπάρχουν στο Δήμο Θήρας ζώνες ΕΧΠ προς έγκριση

1στ Ζώνες από τα ΠΧΠ

1ζ Ζώνες Θαλάσσιων Χωροταξικών Πλαισίων

1η Ζ.Ο.Ε

Α3 2.1. 1Η Ζ.Ο.Ε Θήρας

Έως τη δημοσίευση του από 10.08.1978 Π.Δ. (ΦΕΚ 538 Δ΄), όπως συμπληρώθηκε με το από 24.05.1985 Π.Δ. (ΦΕΚ 270 Δ΄), για δόμηση εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού, η δόμηση δεν ακολουθούσε συγκεκριμένους κανόνες.

Το 1990, καθορίστηκε η ΖΟΕ Θήρας (ΦΕΚ 139/Δ/19.03.1990), οι διατάξεις της οποίας τροποποιήθηκαν το 2012, με το από 27.04.2012 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ ΑΑΠ 144). Η αντιμετώπιση των ελλείψεων επιχειρήθηκε με την τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. της ΖΟΕ του 1990, με το τροποποιητικό Π.Δ. της ΖΟΕ του 2012, το οποίο έρχεται να αναγνωρίσει το τοπίο της Σαντορίνης ως μοναδικό και να στηρίξει την προστασία του και την τοπική αρχιτεκτονική με την προσθήκη ειδικών περιορισμών και κανόνων για τη δόμηση καθώς και για την προστασία ιδιαίτερα «ευαίσθητων» περιοχών του νησιού.

Επιπλέον, εισάγει τις ρυθμίσεις του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού του 2003 (γη υψηλής παραγωγικότητας οίνου και τοπικών προϊόντων) και των ειδικών πλαισίων (τουρισμού, ΑΠΕ κ.ά.).

Ταυτόχρονα στηρίζει την παραδοσιακή λιθοδομική, τις αναβαθμίδες και αυστηροποιεί/περιορίζει για τη Σαντορίνη, τις γενικές διατάξεις για την εκτός σχεδίου δόμηση. Τέλος, όσον αφορά στους αρχαιολογικούς χώρους, αναγνωρίζει την ισχύουσα νομοθεσία για χάραξη των ζωνών Α και Β με τους αυστηρότερους όρους που μπορούν να ισχύουν για αυτές τις περιοχές.

Η Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου-ΖΟΕ, εκτείνεται σε όλη την εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του 1923 στη Θήρα στις νήσους Θήρα και Θηρασιά και ρυθμίζει στο σύνολο της έκτασης της «υπαίθρου» του Δήμου τη δόμηση και τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης.

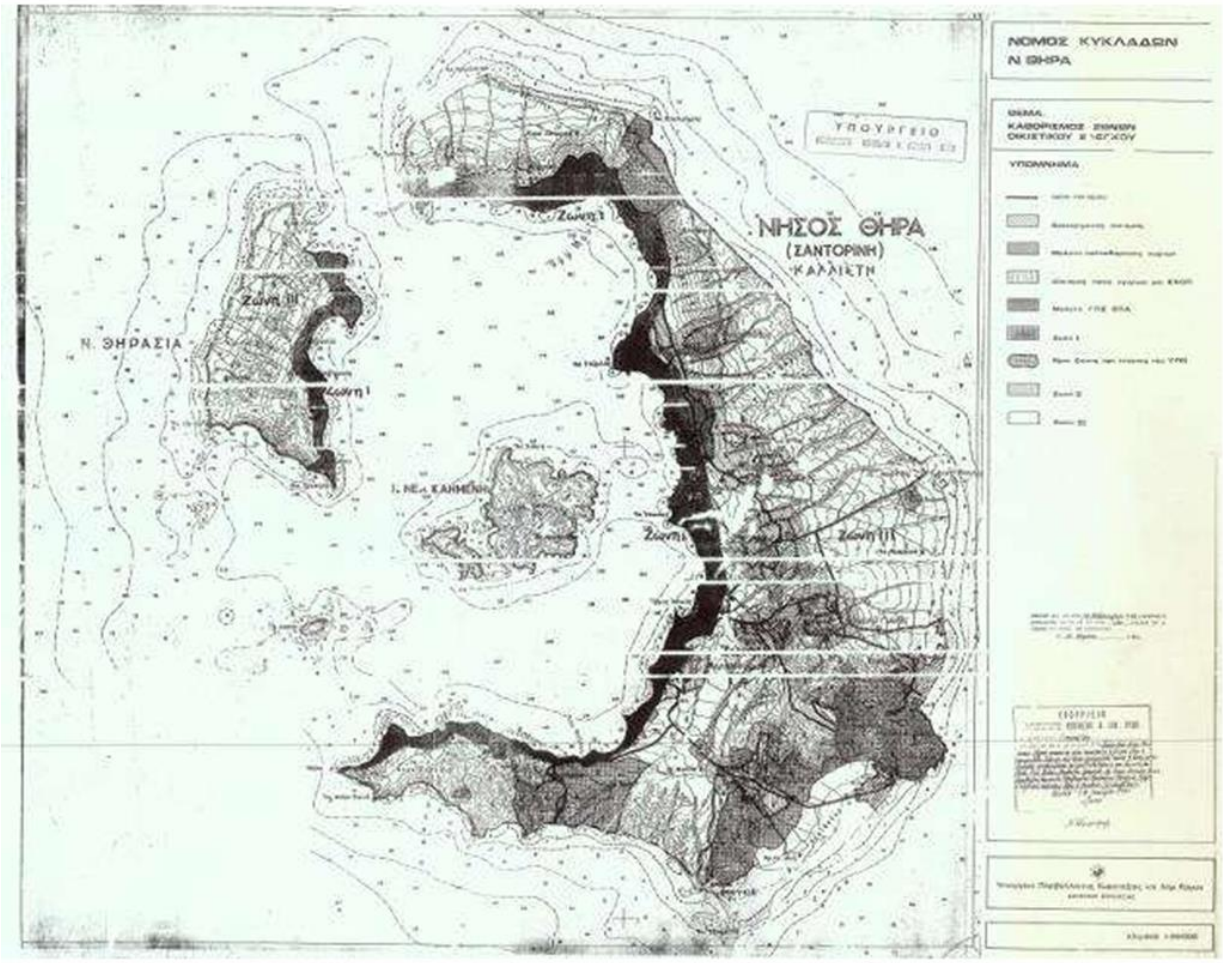
Η συνολική έκταση της ΖΟΕ (εμβαδού 76,216992 τ.χλμ), υποδιαιρείται σε -3-ζώνες και συγκεκριμένα καθορίζονται οι εξής τρεις ζώνες:

I. Η ζώνη της Καλντέρας (εμβαδού 9,595997 τ.χλμ).

II. Η ζώνη των 200 μέτρων γύρω από οικισμούς (εμβαδού 6,220411 τ.χλμ).

III. Ο λοιπός χώρος της εκτός σχεδίου περιοχής του Δήμου (εμβαδού 49,836777 τ.χλμ).

Χάρτης: Ζώνες Ζ.Ο.Ε (ΥΠΕΚΑ)

Χάρτης 20

Επίσης εντοπίζεται μια 4η ειδικού χαρακτήρα ΥΠΟ ζώνη (εμβαδού 10,563807τ.χλμ), αυτή των κηρυγμένων/οριοθετημένων αρχαιολογικών χώρων.

Περιοχές με στοιχείο Ι: Ζώνη της Καλντέρας (καφέ χρώμα στην εικόνα).

Στην περιοχή αυτή απαγορεύεται η δόμηση ή αλλοίωση της μορφολογίας του τοπίου και του φυσικού περιβάλλοντος, μετά το 2012 (βάσει του τροποποιητικού Π.Δ. του 2012). Το κατώτατο όριο κατάτμησης ορίζεται στα οκτώ (8) στρέμματα. Επιτρέπονται κατ' εξαίρεση τα έργα που ορίζονται στο άρθρο 1 του Π.Δ. της ΖΟΕ του 2012 (ΦΕΚ 144 Δ΄/2012).

Περιοχές με στοιχείο ΙΙ: Ζώνη 200 μέτρων γύρω από τους οικισμούς Πύργο, Επισκοπή Γωνιά, Έξω Γωνιά, Μεσσαριά, Βόθωνα, Καρτεράδο, Φηρά, Ημεροβίγλι, Βούρβουλο, Οία, Φοινικιά, Θόλο, Κατοικίες και Εμπορείο (πράσινο-γκρι χρώμα στην εικόνα).

Επιτρέπονται οι χρήσεις:

α. Κατοικία, καταστήματα, εστιατόρια, κέντρα αναψυχής, γεωργικές αποθήκες (μέχρι 20,00 τμ.), δεξαμενές νερού, αντλητικές εγκαταστάσεις, φρέατα.

β. Τουριστικές εγκαταστάσεις και ειδικότερα ξενοδοχεία τύπου ξενώνα και ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων της τάξης ΑΑ ή Α δυναμικότητας μέχρι 50 κλινών.

Ισχύουν οι όροι και περιορισμοί δόμησης που ορίζει το άρθρο 1 του Π.Δ. της ΖΟΕ του 2012 (ΦΕΚ 144 Δ΄/2012) και συγκεκριμένα: Το κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας των γηπέδων ορίζεται στα οκτώ (8) στρέμματα, με παρέκκλιση τα υφιστάμενα το 2012 γήπεδα που έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερα (4) στρέμματα (πλην των γηπέδων για τουριστικές εγκαταστάσεις).

Σε όλη την Περιοχή ΙΙ, δηλ. πέριξ των οικισμών ορίζεται ότι τα κτίρια είναι μονώροφα (ισόγεια) με μέγιστο ύψος 4,50 μέτρα (+ 1,50 μ. για θόλο), με αφετηρία μέτρησης του ύψους το φυσικό έδαφος, περιμετρικά της κατασκευής. Για τους λοιπούς όρους και περιορισμούς δόμησης εφαρμόζονται κατά χρήση οι διατάξεις των σχετικών Π.Δ. για την εκτός σχεδίου δόμηση (από 6-10-1978 ΠΔ/τος (Δ 538), 12-5-1984 (Δ 380), 16-2-1985 (Δ 58), 24-5-1985 (Δ 270), 6-8-1986 (Δ 660) και από 20-1-1988 (Δ 61) Πρ. διατάγματα), χωρίς τις αναφερόμενες σε αυτά παρεκκλίσεις.

Περιοχές με στοιχείο ΙΙΙ: Εκτός ορίων των οικισμών και εκτός των ανωτέρω με στοιχεία Ι και ΙΙ περιοχών, έκταση των νήσων Θήρας και Θηρασιάς και εκτός αρχαιολογικών χώρων (μπεζ χρώμα στην εικόνα). Πρόκειται για την Περιοχή με τη μεγαλύτερη έκταση της εκτός σχεδίου περιοχής του Δήμου Θήρας.

Οι επιτρεπόμενες χρήσεις είναι:

α) Κατοικία, εστιατόρια, κέντρα αναψυχής, β) Κύρια τουριστικά καταλύματα, γ) Κτίρια κοινής ωφέλειας, δ) Γεωργικές αποθήκες (μέχρι 20,0τμ.), θερμοκήπια, αντλητικές εγκαταστάσεις, δεξαμενές, ε) Βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις γεωργικών ή κτηνοτροφικών μονάδων, ή μονάδων μεταποίησης τοπικών προϊόντων, για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών με μέγιστη δόμηση 300 τ.μ και στ.) εγκαταστάσεις δικτύων υποδομών (παραγωγής ενέργειας επεξεργασίας νερού, αφαλάτωσης, βιολογικού καθαρισμού, επεξεργασίας και διαχείρισης αστικών λυμάτων οικισμών, καθώς και εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων κλπ.). κ)

Οι όροι και περιορισμοί δόμησης :

όπως περιγράφονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Π.Δ. της ΖΟΕ του 2012 (ΦΕΚ 144 Δ΄/2012).

Το ΥΠΕΝ προβλέπεται να εκπονήσει Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο για τη Σαντορίνη σε συνεργασία με τον δήμο Θήρας. Έχει ήδη εξασφαλιστεί χρηματοδότηση από το Πράσινο Ταμείο και ετοιμάζεται ο φάκελος προκήρυξης των σχετικών μελετών.

Το Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΕΠΣ) για τη Σαντορίνη -που ΒΡΊΣΚΕΤΑΙ ΣΉΜΕΡΑ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΔΙΑΒΟΎΛΕΥΣΗΣ, αναμένεται να ολοκληρωθεί και- θα περιλαμβάνει εκτός από τις χρήσεις γης και μια σειρά από άλλες παραμέτρους, όπως σχέδιο προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, σχέδιο αντιμετώπισης των καταστροφών και σχέδιο χαρακτηρισμού του συνολικού τοπικού οδικού δικτύου.

Α3 3.2 ΟΡΙΑ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΡΩΤΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΙΣΟΔΥΝΑΜΩΝ (ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ/ ΣΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΚΡΙΣΗΣ) ΜΟΡΦΩΝ ΧΩΡΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ/ΕΠΣ

Σύμφωνα με τις προτάσεις του προκρινόμενου ΕΠΣ Θήρας :

Το τοπίο διαρθρώνεται σε τοπιακές ενότητες, με ιδιαίτερα μορφολογικά χαρακτηριστικά και φυσιογνωμία, ως υποδοχείς ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού και γεωργικής δραστηριότητας,

Η Ομάδα Μελέτης του παρόντος, έχει προβεί σε κατάθεση εμπεριστατωμένων σχολίων,

Ενστάσεις κατέθεσε επί του ΕΠΣ και η Ένωση Ξενοδόχων Σαντορίνης, μεταξύ άλλων σημειώνει τα εξής:

"….16. Να δημιουργηθεί Φορέας Διαχείρισης Προορισμού (DMO) για τη Σαντορίνη για την σωστή διαχείριση του τουριστικού προϊόντος, των ροών και της εικόνας της.

17. Επισημαίνοντας την αλληλοκάλυψη χωροταξικών σχεδιασμών που έχουν προηγηθεί, από πλευράς μας επιμένουμε και ζητάμε την εφαρμογή του "Στρατηγικού Σχεδιασμού για τη Σαντορίνη" που εξαγγέλθηκε από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό τον Ιούνιο του 2020 στη Σαντορίνη ο οποίος προβλέπει την δημιουργία νέων υποδομών στο νησί, με σημαντικότερη αυτή της κατασκευής νέου λιμανιού.

Επίσης παρατηρούμε ότι υπάρχει μεγάλη απόκλιση και διαφοροποιήσεις ανάμεσα στα όσα προβλέπουν το Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο, ο Ειδικός Χωροταξικός Σχεδιασμός και το παρόν Ειδικό Χωροταξικό Σχέδιο για τον τουρισμό , όπως για παράδειγμα στην κατηγοριοποίηση του εθνικού τουρισμού όπου το Ειδικό Χωροταξικό Σχέδιο για τον τουρισμό ορίζει πέντε κατηγορίες α) περιοχές ελέγχου, β) αναπτυγμένες περιοχές, γ) αναπτυσσόμενες περιοχές, δ) περιοχές με δυνατότητες ανάπτυξης και ε) μη αναπτυγμένες περιοχές» με την Σαντορίνη να κατατάσσεται στις περιοχές ελέγχου χωρίς να αποσαφηνίζονται τα κριτήρια χαρακτηρισμού της κάθε περιοχής, και σε σχέση με τι και ποιες προοπτικές άραγε εφόσον δεν υπάρχουν οριστικοποιημένες μελέτες φέρουσας ικανότητας.

Τέλος σε ότι αφορά στη λειτουργία της βραχυχρόνιας μίσθωσης (Airbnb) δεν δίνεται λύση στην συγκεχυμένη κατάσταση που επικρατεί σήμερα σε ότι αφορά στην κατηγοριοποίηση και αξιολόγηση της δραστηριότητα τους, ενώ στο κρίσιμο ζήτημα των υποδομών που είναι απολύτως απαραίτητες για την επιβίωση και αειφορία του τουρισμού και στα πλέον "ελεγχόμενα" μέρη, θεωρούμε *ότι γίνονται γενικόλογες αναφορές και σε κάθε περίπτωση απουσιάζουν οι δεσμεύσεις, οι επιλογές και τα χρονοδιαγράμματα για την δημιουργία ή συντήρηση τους, κάτι που δεν βελτιώνει τη σημερινή απροσδιοριστία και περιορίζει την δημιουργία νέων υποδομών που για τη Σαντορίνη είναι απαραίτητοι για την επιβίωσή της ως τουριστικός προορισμός.*

ΟΡΙΟ ΖΟΕ

Η περιοχή Επέμβασης εμπίπτει μέσα στο όριο της Ζώνη iii , σύμφωνα με την ισχύουσα Τροποποίηση της ΖΟΕ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ . Σύμφωνα με το πρόσφατο Ε.Π.Σ Θήρας που κατατέθηκε, προβλέπεται τροποποίηση της υφιστάμενης για το νησί ΖΟΕ με επανακαθορισμό των ορίων που περιλαμβάνουν οι καθορισμένες Ζώνης I,II,III της Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου(Ζ.Ο.Ε) Θήρας,

Α3 3.2.1 Οικιστικές περιοχές (ΟΙΚ)

Α3. 3.2.1α.ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ Β 'κατοικίας

Α3. 3.2.1β. Τοπικά Ρυμοτομικά Σχέδια

Το Τοπικό Ρυμοτομικό Σχεδιο του Οικισμού Καμαρίου αναφέρεται ως «ΠΟΛΕΟΔΟΜΗΣΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΚΑΜΑΡΙΟΥ ΘΗΡΑΣ» Η 1η ΑΝΑΡΤΗΣΗ των ΚΤΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ & ΠΙΝΑΚΩΝ Έγινε τον Αύγουστο 2021.

Α3 3.2.1γ.Περιοχές προς Πολεοδόμηση (Α' επιπέδου)

Α3 3.2.1δ.Οικισμοί προ του'23 (ΟΡΙΟΘΕΤΗΜΈΝΟΙ Ή ΜΗ)

Η Σαντορίνη έχει αρκετούς οικισμούς, ορισμένοι από τους οποίους ήταν οχυρωμένοι (Οία, Εμπορεία, Σκάρος, Πύργος), και πρωτεύουσα τα Φηρά (από το 1811), αμφιθεατρικά κτισμένοι (όπως και η Οία) στις «παρειές» της Καλντέρας, του μεγάλου καταβυθισμένου κρατήρα του ηφαιστείου. Η ιδιομορφία της σύστασης του εδάφους ήταν καθοριστική για τη διαμόρφωση μιας τοπικής αρχιτεκτονικής παράδοσης με ιδιάζοντα χαρακτηριστικά, που οδήγησαν στην κήρυξη αρκετών από τους οικισμούς της ως παραδοσιακών.

<u>Σύμφωνα με τις προτάσεις του προκρινόμενου ΕΠΣ Θήρας:</u>

Προτείνονται

1. οριοθέτηση των παραδοσιακών οικισμών προ του '23 Θόλος, Φοινικιά και Ημεροβίγλι, που δεν έχουν μέχρι σήμερα οριοθετηθεί, και
2. Επανέγκριση του ορίου των 18 οριοθετημένων οικισμών.
3. Ζωνοποίηση για το σύνολο των παραπάνω οικισμών (με εξαίρεση τον οριοθετημένο οικισμό της Περίσσας) σύμφωνα με τις προβλέψεις του σχεδίου Π.Δ., που το ΥΠΕΝ έθεσε υπόψη των μελετητών.

Τέλος, με βάση τις ανάγκες που έχουν προκύψει από την εκτίμηση της χωρητικότητας για το έτος 2040 σε συνδυασμό με τις προτεινόμενες πολιτικές του ΕΠΣ, προτάθηκαν επεκτάσεις στους οικισμούς Οία, Φηρά και στους νέους οριοθετημένους οικισμούς Θόλο και Ημεροβίγλι.

Υφιστάμενοι Παραδοσιακοί Οικισμοί στη Σαντορίνη, προ του '23

Ακρωτήρι είναι χωριό της Σαντορίνης με πληθυσμό 355 κατοίκους, βάσει της Απογραφής του 2011. Βρίσκεται στο νοτιοδυτικό άκρο του νησιού, σε απόσταση 15 χιλιομέτρων από τα Φηρά (πρωτεύουσα). Είναι έδρα ομώνυμης τοπικής κοινότητας του Δήμου Θήρας. Κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους (ενετική κατάκτηση), αποτελούσε ένα από τα καστέλια του νησιού. Σήμερα, στην κορυφή του υψώματος πάνω στο οποίο βρίσκεται κτισμένο το σύγχρονο χωριό, στέκει ακόμη ο Ενετικός πύργος (Γουλάς), το παλιό δηλαδή καστέλο. Έγινε

παγκοσμίως γνωστό χάρη στον προϊστορικό οικισμό, που ανακαλύφθηκε στις ανασκαφές, τις οποίες διενήργησε συστηματικά στην περιοχή ο Σπύρος Μαρινάτος, το 1967. Γεωγραφικά, η περιοχή αποτελεί πραγματικό ακρωτήριο, με απόκρημνες ακτές, το οποίο προβάλλει επί 3 μίλια δυτικά του νότιου τμήματος της Σαντορίνης.

Η τοπική κοινότητα Ακρωτηρίου είναι χαρακτηρισμένη ως αγροτικός πεδινός οικισμός, με έκταση 6,849 χμ² (2011). Περιλαμβάνει και τους οικισμούς Άγιος Νικόλαος και Φάρος-Μέσα Χωριό.[1].

Κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους, το Ακρωτήρι αποτελούσε ένα από τα καστέλια του νησιού και ονομαζόταν La Ponta. Στο κέντρο του οικισμού υπήρχε ο Γουλάς του Ακρωτηρίου (Τουρκικά kule: "πύργος"), ο οποίος υπέστη μεγάλες ζημιές κατά τη σεισμική δραστηριότητα του 1956, αν και ήταν σε πολύ καλή κατάσταση μέχρι τότε.

Ο Μπάλος ή Πάλος είναι μικρός όρμος στα βορειοδυτικά του χωριού του Ακρωτηρίου. Σύμφωνα με την παράδοση, ονομάζεται έτσι γιατί "εκεί οι κοπέλες χόρευαν Μπάλο".[45] Τον 19ο αιώνα ήταν το λιμάνι με το οποίο διακινούνταν τα προϊόντα της περιοχής. Σήμερα η πρόσβαση γίνεται με δυσκολία, κυρίως λόγω της μη συντήρησης του διαμορφωμένου μονοπατιού. Πάνω στα βράχια, δίπλα στο λιμανάκι, υπάρχει το παρεκκλήσι του Αγίου Νικολάου. Στη θέση αυτή υπάρχουν παλιά κτίρια που πιθανότατα χρησιμοποιούνταν ως αποθήκες και υπόσκαφες κατοικίες. Κατά την περίοδο της κατασκευής της Διώρυγας του Σουέζ, από τα γύρω τοιχώματα της καλντέρας γινόταν εξόρυξη θηραϊκής γης.

Το Εμπορείο ή Εμπορειό ή αλλιώς "Νημπορειό" είναι το μεγαλύτερο χωριό της Σαντορίνης, με πληθυσμό 1.938 κατοίκους, βάσει της Απογραφής του 2011. Υπάγεται διοικητικά στο Τοπικό διαμέρισμα Εμπορείου του δήμου Θήρας. Βρίσκεται στη νότια πλευρά του νησιού και σε απόσταση 12 χιλιομέτρων από τα Φηρά, στους πρόποδες του βουνού του Προφήτη Ηλία. Ο παραδοσιακός οικισμός του αποτελούσε ένα από τα καστέλια του νησιού, καθώς στους μεσαιωνικούς χρόνους τα σπίτια χτίζονταν το ένα δίπλα στο άλλο ώστε οι κάτοικοι να προφυλάσσονται από τους πειρατές. Το Εμπορείο ένα από τα καστέλια του νησιού. Το χαρακτηριστικό στα καστέλια ήταν ότι τα σπίτια χτίζονταν σε σειρά, κολλητά το ένα στο άλλο, σε περιμετρική διάταξη, με παράθυρα και εισόδους από την εσωτερική μεριά του οικισμού. Αυτό προστάτευε τους κατοίκους από τις εχθρικές επιδρομές. Συνήθως σε κάθε καστέλι υπήρχε μία μοναδική είσοδος. Η είσοδος στο καστέλι του Εμπορείου υπάρχει μέχρι και σήμερα και οι ντόπιοι την αποκαλούν η Πόρτα.

Το Ημεροβίγλι ή Μεροβίγλι είναι χωριό της Σαντορίνης που βρίσκεται 3 χιλιόμετρα βορειοδυτικά των Φηρών, στο υψηλότερο σημείο της καλντέρας, περίπου 300 μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας. Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 έχει 467 κατοίκους. Ανήκει στο Τοπικό διαμέρισμα Ημεροβιγλίου του Δήμου Θήρας.

Έχει κηρυχθεί παραδοσιακός οικισμός και έχουν επιβληθεί ειδικοί όροι και περιορισμοί ως προς τη δόμηση.

Γύρω και κάτω από το Επάνω κάστρο οικοδομήθηκε ολόκληρος οικισμός, το καστέλι του Σκάρου, ένα από τα πέντε καστέλια της Σαντορίνης. Κύριο στοιχείο της δόμησης ήταν η

σχεδόν καθολική χρήση της πέτρας.[2] Στην είσοδο υπήρχε κινητή ξύλινη γέφυρα, από τη βάση της οποίας ερείπια υπάρχουν ακόμα και σήμερα. Δεν αλώθηκε ποτέ σε όλη τη διάρκεια της Ενετικής κυριαρχίας. Η εγκατάλειψη του Σκάρου ξεκίνησε στις αρχές του 17ου αιώνα. Υπέστη σοβαρές ζημιές από την έκρηξη του 1650 στο υποθαλάσσιο ηφαίστειο Κολούμπο και αργότερα από τον σεισμό του 1817, έτσι ώστε σήμερα σώζονται μόνο ελάχιστα ερείπια. Επιπρόσθετα, οι κάτοικοι, κατά την αποχώρηση τους από τον οικισμό, αφαιρούσαν και υλικά προκειμένου να τα χρησιμοποιήσουν για την κατασκευή των νέων τους κατοικιών σε άλλα μέρη του νησιού. Ο Σκάρος ήταν η πρωτεύουσα της Σαντορίνης μέχρι τον 18ο αιώνα και οι κάτοικοι του ονομάζονταν καστρινοί.

Η Οία είναι παραδοσιακός οικισμός της Σαντορίνης και αποτελεί έδρα της πρώην κοινότητας Οίας, όπως αυτή διαμορφώθηκε με το Σχέδιο Καποδίστριας. Ονομάζεται και Απάνω Μεριά ή Ανωμεριά και οι κάτοικοι Απανωμερίτες. Βρίσκεται στο βόρειο άκρο του νησιού, σε απόσταση 11 χιλιομέτρων βορειοδυτικά από τα Φηρά και σε υψόμετρο περίπου 121 μέτρων. Με βάση την απογραφή του 2021, ο οικισμός έχει 1141 κατοίκους. Η Οία ήταν μία από τις πέντε καστροπολιτείες, τα επονομαζόμενα "καστέλια", της Σαντορίνης κατά τη διάρκεια της Φραγκοκρατίας (13ος-16ος αιώνας μ.Χ.)] και ονομαζόταν Καστέλι του Αγίου Νικολάου. Η ύπαρξη του καστελιού αναφέρεται ήδη από το 1480. Παραδοσιακά αποτελούσε τόπο καραβοκύρηδων. Λόγω της ιδιομορφίας του ηφαιστειακού εδάφους της Σαντορίνης, της ευκολίας εκσκαφής της θηραϊκής γης στις πλαγιές της καλδέρας και στους χείμαρρους, αλλά και της προστασίας του χωριού από τους δυνατούς ανέμους, οι ντόπιοι κάτοικοι της Οίας κατασκεύαζαν υπόσκαφες κατοικίες. Η βασική κατασκευαστική δυσκολία, ακόμα και σήμερα, βρίσκεται στη μεταφορά δομικών υλικών στα βραχώδη σημεία. Ο κυρίαρχος σχεδιαστικός κανόνας ήταν η οικονομία από κάθε άποψη. Έτσι, η ξεχωριστή εργονομική κλίμακα του οικισμού και των κατοικιών ειδικότερα είναι παρόμοια με αυτήν των πλοίων: χαμηλές πόρτες, στενά και απότομα σκαλιά, μικροσκοπικοί εσωτερικοί κι εξωτερικοί χώροι.

Η Οία έχει αναπτυχθεί γραμμικά στο λεγόμενο «φρύδι» του γκρεμού. Κύριος άξονας του οικισμού είναι ο κεντρικός μαρμαροστρωμένος πεζόδρομος, κατά μήκος του οποίου θα θαυμάσετε και κάποια καπετανόσπιτα. Το ενετικό κομμάτι στη θέση του Γουλά (παρατηρητήριο που χρησιμοποιούσαν επί Φραγκοκρατίας), καταστράφηκε από τους σεισμούς. Τα περίπου 1.000 κτίσματα του οικισμού είναι οργανωμένα σε 4 μεγάλες γειτονιές: Τη γειτονιά των καραβοκυραίων (Σιδεράς), κτισμένη αποκλειστικά με τα αρχοντικά των πλοιοκτητών του 19ου και των αρχών του 20ου αι. Τη γειτονιά των πληρωμάτων, στην πλευρά της Καλντέρας με σπίτια κυρίως υπόσκαφα με πυκνή δόμηση, η οποία δημιουργεί σύνολα με εξαιρετική πλαστικότητα. Τη γειτονιά των αγροτών του Περίβολα, στο ανατολικό τμήμα της Οίας όπου ήταν κτισμένα τα αγροτόσπιτα με τις κάναβες. Τέλος, τη νέα γειτονιά με σπίτια κτισμένα μετά τους σεισμούς του 1956.

Ο σεισμός που έγινε το 1956 πραγματοποίησε εκτεταμένες καταστροφές στα γραμμικά υπόσκαφα κτίσματα κατά μήκος της καλδέρας όπου το έδαφος γενικά είναι πιο ασταθές και τμήματα του οικισμού γκρεμίστηκαν προς την θάλασσα της Καλντέρας. Στην Οία ξεχωρίζουν δύο ειδών παραδοσιακές κατοικίες: οι υπόσκαφες και τα καπετανόσπιτα.

Τα υπόσκαφα κτίρια

Εντοπίζονται σχεδόν σε όλους τους οικισμούς, όπως στα πρανή της Καλντέρας (Οία, Φηρά, Φηροστεφάνι, Ημεροβίγλι, ή στα πρανή των λεγομένων «ποταμών», σε κοίτες ξεροπόταμων, όπως στον Βόθωνα, στον Καρτεράδο, στη Φοινικιά, στη Μεσσαριά. Σκαμμένα μέσα στη «θηραϊκή γη», την «άσπα», την ποζολανική τέφρα των εκρήξεων του ηφαιστείου, παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά με τους θόλους, τα στενά μέτωπα και το μεγάλο μήκος. Διαθέτουν κτιστά πρόσθετα τμήματα, κτισμένα κι αυτά με τα ίδια ηφαιστειακά υλικά που δίνουν μεγάλη κατασκευαστική ελευθερία στους τεχνίτες, οι οποίοι συμπυκνώνοντας την εμπειρία αιώνων, δημιουργούν αρχιτεκτονικές μορφές έντονης πλαστικότητας και κατασκευαστικής εφευρετικότητας.

Τα καπετανόσπιτα-αρχοντικά

Τα αρχοντικά σπίτια ήταν κυρίως σπίτια εύπορων εμπόρων ή καπεταναίων (τα καπετανόσπιτα). Χρονολογούνται στα τέλη του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ού αιώνα, απεικονίζοντάς εύγλωττα την εποχή της οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης του νησιού. Είναι συνήθως διώροφα. Στο ισόγειο διαμορφώνονται οι αποθηκευτικοί χώροι, οι «κάναβες» και το «ρακιδιό». Στον όροφο είναι οι ευρύχωρες «σάλες» που φιλοξενούσαν τις γιορτές, οι «κάμαρες», χώροι ύπνου, η κουζίνα και οι χώροι υγιεινής. Ανάλογα με το μέγεθος του κτίσματος, στο ισόγειο υπάρχουν δύο ή τρεις θόλοι. Η κάτοψη του ορόφου διαμορφώνεται σύμφωνα με τα νεοκλασικά πρότυπα της εποχής, με τον κεντρικό διάδρομο, δεξιά και αριστερά τις «σάλες», που στη συνέχειά τους έχουν τις «κάμαρες». Ο διάδρομος καταλήγει συνήθως στην πρόχειρη τραπεζαρία, όπου είναι και ο χώρος της καθημερινής ενδιαίτησης και στην κουζίνα. Τα κτίσματα είναι ευρύχωρα, με μεγάλες βεράντες και αυλές με διαμορφωμένους κήπους. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι όψεις των καραβοκυραϊκών σπιτιών.

Στην Οία χαρακτηρίζονται από αυστηρή γεωμετρική λιτότητα με αναγεννησιακά στοιχεία. Συχνά είναι επενδεδυμένες με κόκκινο πορί με ισόδομη ή ελεύθερη κατασκευή. Η στέγαση γίνεται με μοναστηριακούς θόλους, «σκάφες» και σταυροθόλια. Οι επιρροές της βενετσιάνικης και της νεοκλασικής αρχιτεκτονικής με την ενσωμάτωση όλων των χαρακτηριστικών στοιχείων της λαϊκής αρχιτεκτονικής, δίνουν ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον αρχιτεκτονικό ύφος στα καπετανόσπιτα της Σαντορίνης, που ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα σπίτια του νησιού με τον μεγάλο μονολιθικό όγκο τους.

Θεωρείται ως ένα από τα πιο γραφικά μέρη της Ελλάδας.

Πύργος ήταν ένα από τα πέντε καστέλια του νησιού και ήταν έδρα του δήμου Καλλίστης από το 1835 έως το 1914 όπου μετατρέπεται σε κοινότητα Πύργου μέχρι και το έτος 1997 (συνένωση Καποδίστρια), που προσαρτάται στο δήμο Θήρας.

Κατά την διάρκεια της Τουρκοκρατίας, τον 18ο αιώνα, ιδρύθηκε στον Πύργο η πρώτη σχολή Θήρας μετά από πρωτοβουλία των προκρίτων της περιοχής και του ηγούμενου της Μονής του Προφήτη Ηλία Παϊσίου. Σημαντική συμβολή στην λειτουργία της σχολής είχε και ο Κωνσταντίνος Μουρούζης.[1] Σήμερα στην θέση της παλαιάς σχολής (θέση Μαρτινού, στο

παλιό δρόμο από τον Πύργο προς την Μονή του Προφήτη Ηλία) βρίσκεται ο ναός των Αγίων Αποστόλων, ο οποίος είναι η παλιά αίθουσα διδασκαλίας της σχολής, ενώ γύρω υπάρχουν τα ερείπια από τις αίθουσες διαμονής των δασκάλων και των μαθητών. Υπήρξε τόπος εξορίας: μετά το 1839 ο Θεόφιλος Καΐρης εξορίστηκε στη Μονή του Προφήτη Ηλία, όπως και ο Δημήτρης Γληνός από τη δικτατορία του Μεταξά το 1936.

Το καστέλι υπέστη πολύ μεγάλες ζημιές με τον σεισμό του 1956, αλλά οι περισσότερες έγιναν από το στρατό, που κατεδάφισε τμήματα - οικίες του καστελιού, που δεν είχαν υποστεί ανεπανόρθωτες ζημιές.

Πολλά από τα παλιά σπίτια του Πύργου , αλλά και της Σαντορίνης γενικότερα, είναι υπόσκαφα, σπηλαιοειδείς δηλαδή κατοικίες, στενόμακρες, λαξευμένες στη θηραϊκή γη, χωρίς θεμέλια, με θολωτή οροφή και στενή πρόσοψη. Άλλοτε λαξεύονταν ολόκληρες μέσα στη γη, άλλοτε διέθεταν και πρόσθετα κτιστά τμήματα.

Τα Φηρά είναι η πρωτεύουσα του δήμου Θήρας της Σαντορίνης. Η πόλη της Θήρας είναι χτισμένη στο "φρύδι" της καλντέρας, σε υψόμετρο περίπου 250 μέτρων και με βάση την απογραφή του 2001 έχει 2.113 κατοίκους. Επίνειο τους είναι ο Όρμος Φηρών Θήρας.

Η Φοινικιά είναι χωριό της Σαντορίνης[2] το οποίο βρίσκεται στο βόρειο τμήμα του νησιού με θέα νότια προς την καλντέρα σε υψόμετρο 127 μέτρα. Απέχει 14 χλμ. βορειοδυτικά από τα Φηρά και περίπου 2 χλμ. ανατολικά από την Οία. Αναφέρεται επίσημα το 1879 στο ΦΕΚ 50Α - 25/07/1879 να προσαρτάται στον τότε Δήμο Οίας. Σύμφωνα με το σχέδιο Καλλικράτης ανήκει στην τοπική κοινότητα Οίας που υπάγεται στη δημοτική ενότητα Οίας του Δήμου Θήρας και σύμφωνα με την απογραφή του 2011 έχει 222 κατοίκους.

1) Οικισμοί < 2000κατ.(ΟΡΙΟΘΕΤΗΜΕΝΟΙ Η ΜΗ)

- Οριοθετημένοι οικισμοί

Οι οριοθετημένοι οικισμοί κατηγοριοποιούνται με τα εξής κριτήρια:

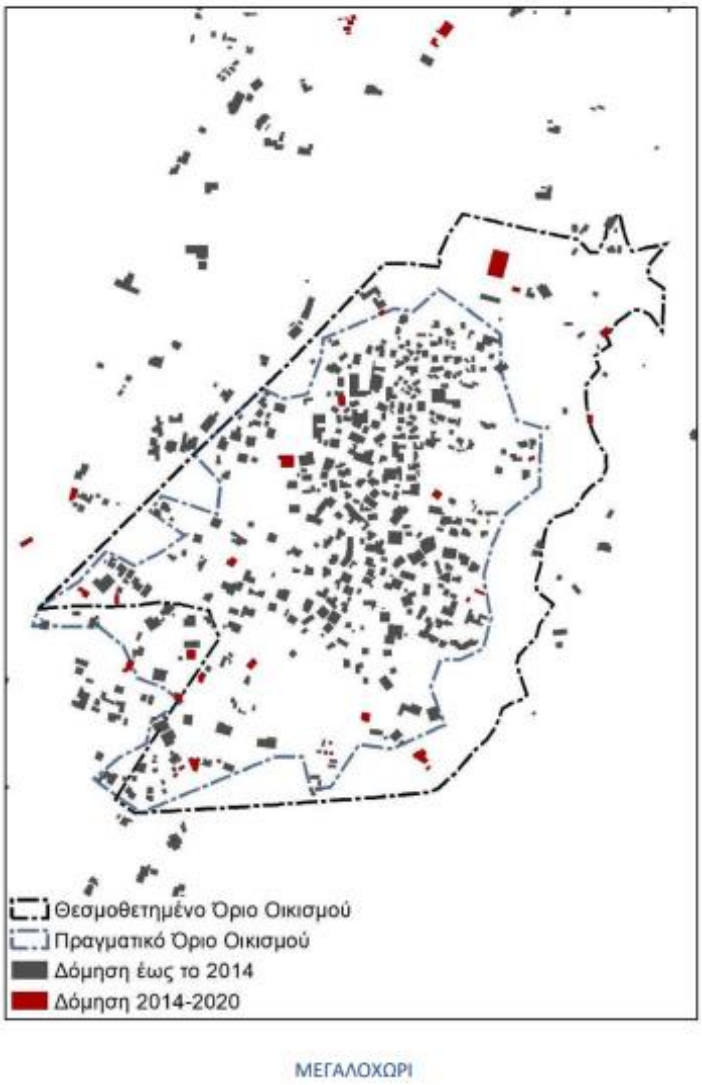
- Ανάλογα με τη θέση τους στο χώρο (παραλιακοί, ορεινοί),
- Ανάλογα με το βαθμό προστασίας τους (παραδοσιακοί, αξιόλογοι, ενδιαφέροντες),
- Ανάλογα με τη δυναμική (στάσιμοι, φθίνοντες, αναπτυσσόμενοι),
- Ανάλογα με το βαθμό διασποράς/συνεκτικότητα (συνεκτικοί, διάσπαρτοι) και
- το μέγεθος τους (μικροί, μεσαίοι, μεγάλοι), σύμφωνα με τα κριτήρια του από 24.4/3.5.1986 ΠΔ/τος (ΦΕΚ 181Δ΄/1985,όπως ισχύει) για τον καθορισμό ορίων, όρων και περιορισμών δόμησης.

Οι οικισμοί του νησιού διακρίνονται ανάλογα με τη θέση τους σε :

α) οικισμούς της Καλντέρας: Φηρά, Φηροστεφάνι, Ημεροβίγλι, Οία.

β) εσωτερικούς οικισμούς σε ρεματιές (ποταμούς) : Βουρβούλος, Βόθωνας, Καρτεράδος, Μέσα και Έξω Γωνιά.

γ) στον κάμπο : Μεγαλοχώρι, Μεσαριά, Εμπορείο, και

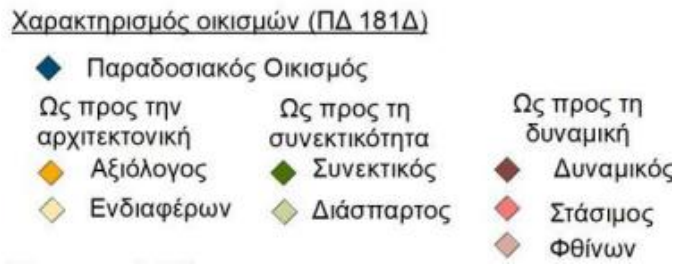

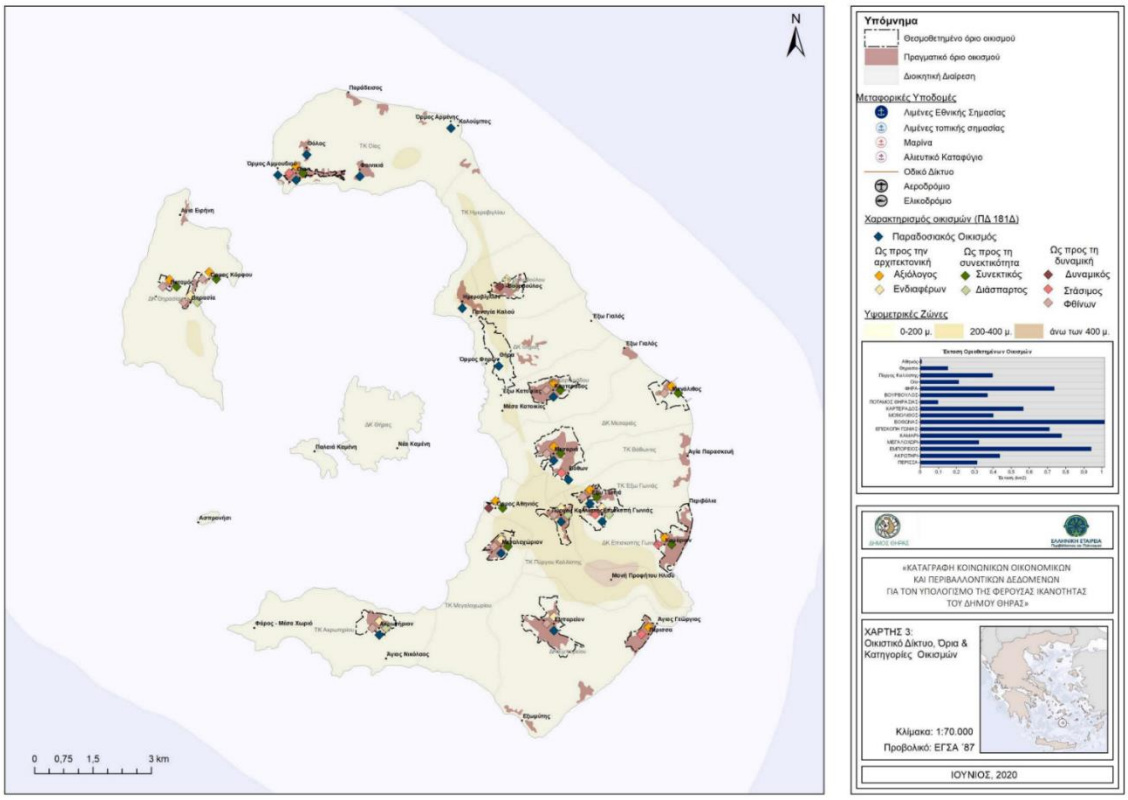
Χάρτης 21. ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΟ ΟΡΙΟ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ

Πηγή: Φ.Ι Δ.ΘΗΡΑΣ/Βουλέλλης 2020

δ) σε λόφους : Ακρωτήρι, Πύργος

Ακολουθεί η ταξινόμηση των οικισμών βάση χαρακτηρισμού τους, με βάση το ΠΔ 181 /ΤΕΥΧΟΣ Δ, ως προς την αρχιτεκτονική, ως προς την συνεκτικότητα και ως προς την δυναμική.

Χάρτης 22

2) Οικισμοί χαρακτηρισμένοι ως στάσιμοι (π.δ. 06/1982,Δ'588), κατολισθαλινοντες ή μεταφερόμενοι

Ισχύουν οι εξής νόμοι: ΠΔ/6-12-82. - (ΦΕΚ-588/Δ/23-12-82). ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΚΑΤΩ ΑΠΟ 500 Κατοίκους [ΙΣΧΥΕΙ από 23-12-82] (ΦΕΚ-588/Δ/82). Περί "Καθορισμού όρων και περιορισμών δομήσεως οικισμών της Χώρας".

- Οικισμοί που δεν έχουν χαρακτηριστεί ή οριοθετηθεί) - (Αχαρακτήριστοι Στάσιμοι οικισμοί)

ΑΡΘΡΟΝ-1 έως ΑΡΘΡΟΝ-9

Ενδεικτικά, σύμφωνα με το ΑΡΘΡΟ-1, του Π.Δ.6.12.1982 (ΦΕΚ588Δ/1982),

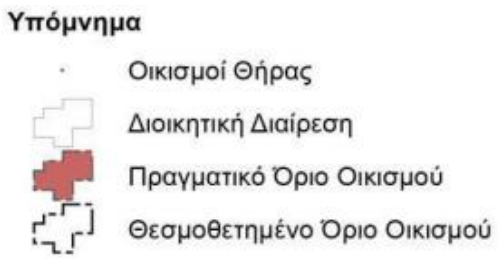
1. Σε περιοχή που οριοθετείται από ακτίνα 800 μέτρων από το κέντρο των οικισμών της χώρας, που δεν έχουν εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, που έχουν πληθυσμό λιγότερο από 500 κατοίκους (απογραφή 1981) και τάσεις δημογραφικής συρρίκνωσης που δεν είναι παραδοσιακοί, ούτε παραλιακοί, ούτε πόλοι τουριστικού ενδιαφέροντος, ούτε περιαστικοί, καθορίζονται όροι και περιορισμοί δομήσεως όπως στα παρακάτω άρθρα.

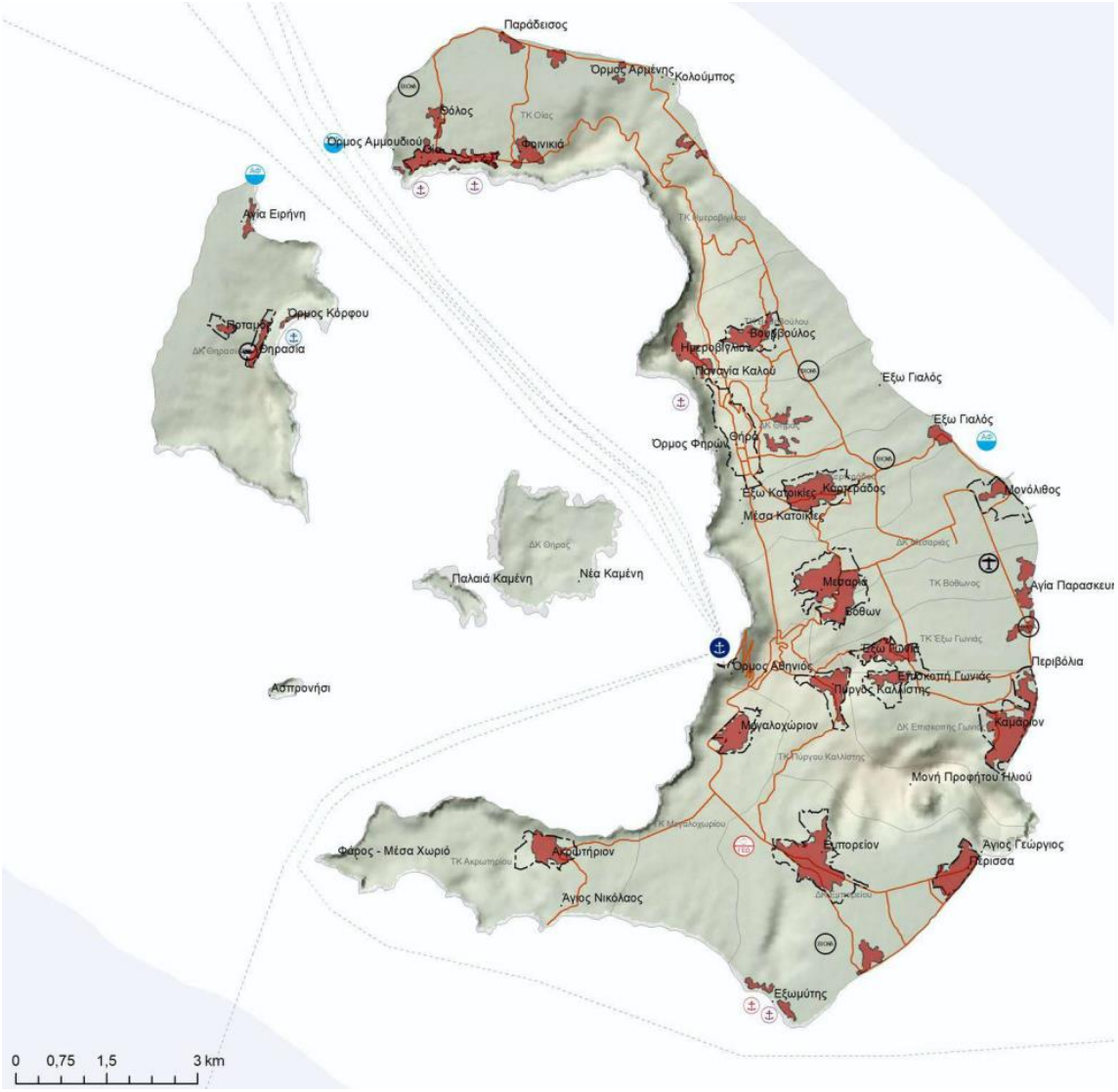
2. Για την εφαρμογή του παρόντος διατάγματος, ως παραδοσιακοί οικισμοί θεωρούνται όσοι έχουν χαρακτηρισθεί παραδοσιακοί με ειδικά διατάγματα και έχουν ειδικούς όρους

δομήσεως ή όσοι είναι παραδοσιακού χαρακτήρα κατά την κρίση του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του Νομού και της Επιτροπής Ενασκήσεως Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (ΕΕΑΕ). Ως παραλιακοί οικισμοί θεωρούνται όσοι εμπίπτουν στο σύνολό τους, ή σε τμήμα τους σε ζώνη 500 μέτρα από τον αιγιαλό ή και έξω από αυτή τη ζώνη και είναι συνεχόμενοι ή μη σ' αυτή προς οιανδήποτε κατεύθυνση, όταν η ανάπτυξή τους επηρεάζεται από τη θάλασσα. Ως οικισμοί πόλοι με τουριστικό ενδιαφέρον θεωρούνται όσοι παρουσιάζονται ως πόλοι τακτικών ή εποχιακών συγκεντρώσεων τουριστών. Ως περιαστικοί οικισμοί θεωρούνται όσοι βρίσκονται μέσα, σε επαφή ή σε απόσταση αλλά με λειτουργική εξάρτηση, από αστικά κέντρα ή από τους παραπάνω αναφερομένους οικισμούς.

3) Θεσμοθετημένοι οικισμοί

Σύμφωνα με τον Χάρτη που ακολουθεί, και με βάση το υπόμνημα, εμφανίζονται οι οικισμοί με τα θεσμοθετημένα όρια του κάθε οικισμού, καθώς και το πραγματικό όριο κάθε οικισμού.

Χάρτης 23

4) Οικισμοί με Οργανωμένη Δόμηση

Οι μετασεισμικοί οικισμοί του 1956

Μια ιδιαίτερα σημαντική οικοδομική παρέμβαση στο νησί μετά τους καταστρεπτικούς σεισμούς του 1956 είναι ο σχεδιασμός και η κατασκευή έντεκα(11) νέων οικισμών συγκροτημάτων. Είναι μια ιδιαίτερη κρατική παρέμβαση για την στέγαση των σεισμόπληκτων. Ο σχεδιασμός έγινε από ομάδα νέων αρχιτεκτόνων με επικεφαλής των Κωνσταντίνο Δεκαβάλλα. Είναι μια πρωτοποριακή για την εποχή οργανωμένη δόμηση.

Ο σχεδιασμός των 750 αντισεισμικών πυρήνων κατοίκησης βασίστηκε σε μια τυποποίηση δύο(2) βασικών τύπων με δυνατότητα παραλλαγών και επεκτάσεων.

Βασικό μορφολογικό και κατασκευαστικό στοιχείο είναι ο παραδοσιακός θόλος της τοπικής αρχιτεκτονικής.

Α3.2.2.2 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΤΩΝ (ΠΕΔ)(ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΕΣ Η ΣΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗΣ)

Περιοχές Τουρισμού-Αναψυχής

Σχετική ρύθμιση περιλαμβάνεται σε σχέδιο νόμου που έθεσε το υπουργείο Περιβάλλοντος σε δημόσια διαβούλευση, η οποί αφορά την ευρύτερη ζώνη της Καλντέρας, όπως ορίζεται από το διάταγμα προστασίας του νησιού (1990, τροποποιήθηκε το 2012) στην οποία: Αναστέλλεται έως το τέλος του 2025 (ή έως την έγκριση του νέου πολεοδομικού σχεδίου του νησιού, αν αυτό συμβεί νωρίτερα) η έκδοση οικοδομικών αδειών για νέα κτίρια ή επεκτάσεις υφιστάμενων κτιρίων και πισινών ή υδάτινων στοιχείων (σ.σ. κάτω από τον χαρακτηρισμό «υδάτινο στοιχείο» τόσο στη Σαντορίνη όσο και σε άλλα νησιά δημιουργούνται παρανόμως πισίνες και τζακούζι).

Σε όλα τα κτίσματα με χρήση τουρισμού-αναψυχής (λ.χ. ξενοδοχεία) ή καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (εστιατόρια, μπαρ) θα πρέπει εντός διετίας να εκπονηθούν μελέτες στατικής επάρκειας από τους ιδιοκτήτες τους. Μάλιστα, σε περίπτωση που αυτό δεν συμβεί, τότε θα αφαιρείται η άδεια λειτουργίας. Έως το τέλος της χρονιάς (31.12.2024) η Υπηρεσία Δόμησης Θήρας θα πρέπει να ελέγξει το σύνολο των οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί την τελευταία πενταετία.

Στο υποβαλλόμενο προς έγκριση νέο ΕΠΣ Θήρας, προβλέπονται και καθορίζονται ζώνες δραστηριοτήτων τουρισμού-αναψυχής σε συγκεκριμένες παραθαλάσσιες περιοχές που ήδη λειτουργούν ως τουριστικές (Περίσσα, Μονόλιθος) ή προσφέρονται για μια πιο μακροπρόθεσμη ανάπτυξη (βόρεια της Οίας).

Χώροι Υποδοχής παραγωγικών δραστηριοτήτων

Η Ομάδα Μελέτης δεν διαθέτει στοιχεία σχετικά με την παραπάνω χωροθέτηση

Περιοχές Χονδρεμπορίου

Η Ομάδα Μελέτης δεν διαθέτει στοιχεία σχετικά με την παραπάνω χωροθέτηση

Τεχνολογικά Πάρκα:

Δεν απαντώνται Τεχνολογικά Πάρκα στη ν. Θήρα

Χώροι Υποδοχής δραστηριοτήτων Υψηλής Όχλησης

Η Ομάδα Μελέτης δεν διαθέτει στοιχεία σχετικά με την παραπάνω χωροθέτηση

Ορυχεία-Μεταλλεία- Λατομεία

Εχουν προαναφερθεί σχεστικά στοιχεία με την παραπάνω χωροθέτηση

Αιολικά Πάρκα/ Φ/Β Πάρκα

Δεν απαντώνται

ΠΟΑΠΔ/ ΠΟΤΑ

Δεν απαντώνται

ΣΥΝΘΕΤΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ (ΣΤΚ)

Σύντομο ιστορικό:

Τα Σύνθετα Τουριστικά καταλύματα θεσμοθετήθηκαν από το Υπουργείο Τουρισμού την ίδια περίοδο με τα ΕΣΧΑΔΑ και ΕΣΧΑΣΕ. Ενώ δεν συνδέονται άμεσα με τα ΕΣΧΑΣΕ οι ρυθμίσεις που προβλέπονται για τα ΣΤΚ, οδηγούν ωστόσο σε μεγάλης κλίμακας οικιστικές-τουριστικές επενδύσεις και αποτελούν την πρώτη ολοκληρωμένη προσπάθεια, στην Τουριστική νομοθεσία, θεσμοθέτησης του μοντέλου ανάπτυξης παραθεριστικής κατοικίας.

Επιπλέον με τη νομοθεσία που ακολούθησε (Ν.4276/2014) κατατάχθηκαν στην κατηγορία των κύριων τουριστικών καταλυμάτων. Ως Σύνθετα Τουριστικά Καταλύματα5 (ΣΤΚ), χαρακτηρίζονται τα ξενοδοχειακά καταλύματα 5* που ανεγείρονται σε οικόπεδα ίσα ή μεγαλύτερα των 150.000 τ.μ. σε συνδυασμό:

• με τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες με ελάχιστη επιφάνεια 100τ.μ. που μπορούν να αποτελούν αυτοτελείς διηρημένες ιδιοκτησίες και να μεταβιβάζονται κατά κυριότητα και να συστήνονται επί αυτών εμπράγματα δικαιώματα, καθώς και να αποτελούν αντικείμενο μακροχρόνιας εκμίσθωσης,

• με εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής οι οποίες αποτελούν συστατικό στοιχείο των σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων.

Τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα υπόκεινται στους όρους και περιορισμούς της εκτός σχεδίου δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων. Ο Συντελεστής Δόμησης είναι ενιαίος για το σύνολο του σύνθετου τουριστικού καταλύματος και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,15 και ειδικά για τα κατοικημένα νησιά, πλην Κρήτης, Κέρκυρας, Εύβοιας και Ρόδου, το 0,10.

Για τον υπολογισμό της μέγιστης εκμετάλλευσης και των λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης, η έκταση στην οποία αναπτύσσεται το σύνθετο τουριστικό κατάλυμα νοείται ως ενιαίο σύνολο.

Τα Σύνθετα Τουριστικά Καταλύματα[4] (δεν προϋποθέτουν κάτ΄ανάγκην πολεοδόμηση), αποτελούν τους Οργανωμένους Υποδοχείς Τουριστικών Δραστηριοτήτων μέσω Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων και τις μεγάλες στρατηγικές επενδύσεις, που προωθούνται μέσω Σχεδίων Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ). Σε όλες τις περιπτώσεις πρόκειται για μεγάλες εκτάσεις, που έχουν επιλεγεί αποκλειστικά από τους ιδιώτες επενδυτές και όχι από το Δημόσιο, μέσω σχεδιασμού.

[4] Με τον 4276/2014 (άρθρο 1)τα ΣΤΚ κατατάσσονται στην κατηγορία των κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων ενώ ορίστηκε ότι για τα ΣΤΚ ως εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής νοούνται οι εξής: συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, κέντρα θαλασσοθεραπείας, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού, υδροθεραπευτήρια, καθώς και οι εξής εγκαταστάσεις ειδικών μορφών τουρισμού: μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού θερμαλισμού, κέντρα αναζωογόνησης, κέντρα ευεξίας και αισθητικής και κέντρα καταδυτικού τουρισμού (με το άρθρο 17 ορίζονται επιπλέον ρυθμίσεις ως τροποποιήσεις του 4002

Την αναστολή ή απαγόρευση κάθε επενδυτικής δραστηριότητας για νέες κλίνες στη Σαντορίνη ζητεί ο Δήμος Θήρας, καταθέτοντας τις προτάσεις του για το υπό διαβούλευση Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο του Τουρισμού.

Ειδικότερα εισηγείται:

-Την αναστολή της δημιουργίας νέων κλινών κάθε λειτουργικής μορφής και κατηγορίας στον Δήμο Θήρας.

-Την απαγόρευση στην ίδια περιοχή των στρατηγικών επενδύσεων.

-Την απαγόρευση νέων κλινών οικονομίας διαμοιρασμού και βραχυχρόνιων μισθώσεων καθώς και ο χρονικός περιορισμός λειτουργίας υφιστάμενων σε συνδυασμό με άλλα αντικίνητρα».

Επιπροσθέτως ισχυρίζεται ότι η κατάταξη της Σαντορίνης στην περιοχή Α' Ελέγχου (όπως εμφανίζονται στο υπό διαβούλευση σχέδιο) δεν της προσδίδει προστασία φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος δεδομένου ότι επιτρέπονται ξενοδοχειακές μονάδες 5 και 4 αστέρων, ενώ και το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο και το Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο, αλλά και ο σχεδιασμός 1ου επιπέδου θα μπορούν να τροποποιήσουν την κατάταξη αυτή κατά μία βαθμίδα.

ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΧΩΡΙΑ (ΠΤΧ):

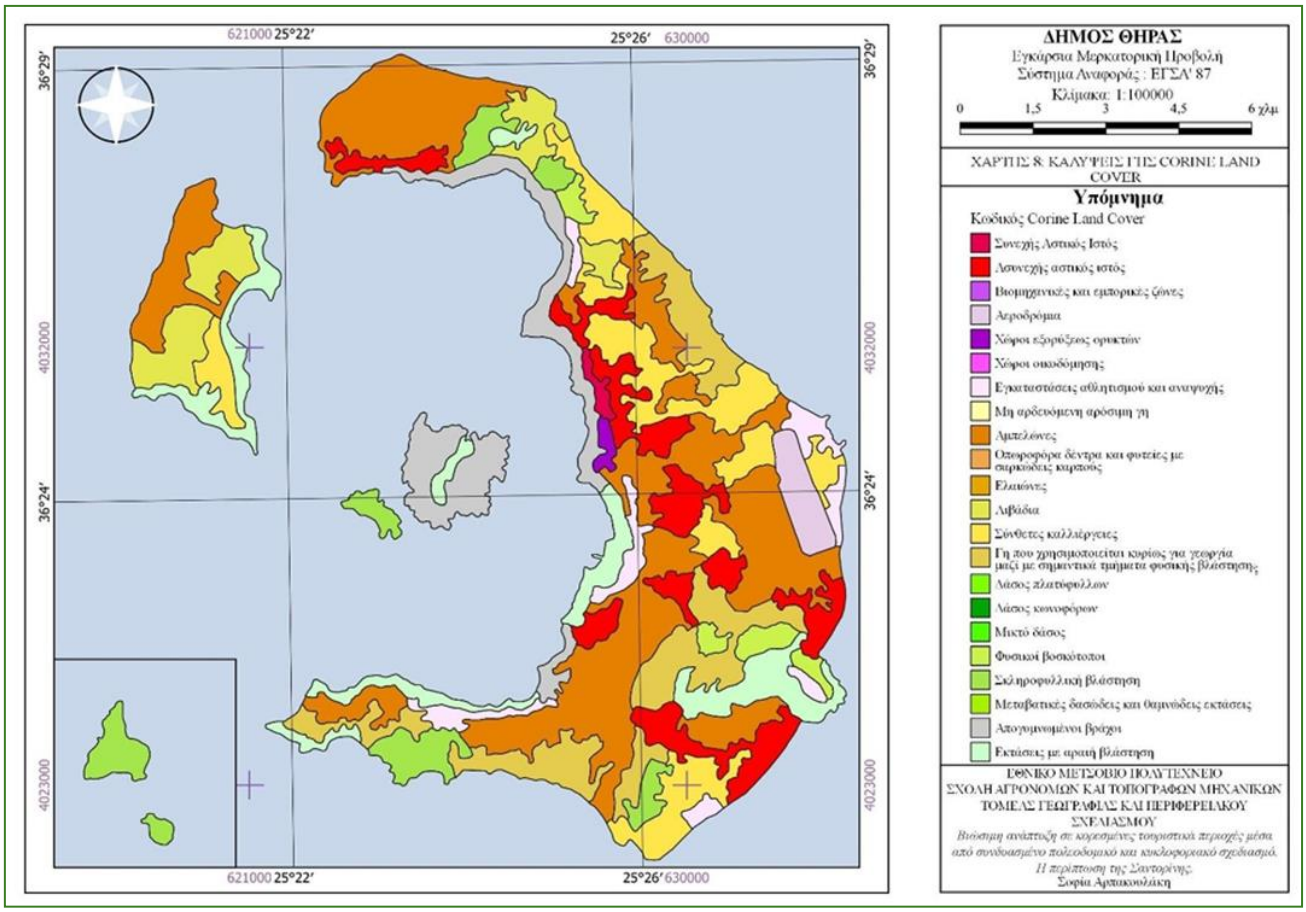
Με τον Ν.4092/2012,ο οποίος αποτελεί κυρίως νομοθέτημα για την κύρωση πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, τροποποιείται ριζικά ο Ν.3986/2011 και συγκεκριμένα οι διατάξεις των ΕΣΧΑΔΑ με την προσθήκη της χρήσης Τουριστικού Παραθεριστικού Χωριού για την κάλυψη της ζήτησης για παραθεριστική κατοικία. Επιπλέον προστίθενται διατάξεις για τις αναγκαστικές απαλλοτριώσεις στην περίπτωση κατάρτισης ΕΣΧΑΔΑ, αλλά και για την παραχώρηση χρήσης αιγιαλού και παραλίας για τις χρήσεις παραθεριστικού-τουριστικού χωριού και τουρισμού. Με τον Ν.4179/2013 για την «Απλούστευση διαδικασιών για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στον τουρισμό, αναδιάρθρωση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού και λοιπές διατάξεις» ορίστηκαν οι «οργανωμένοι υποδοχείς στον τομέα του τουρισμού» και εντάχθηκαν σε αυτούς και τα ΕΣΧΑΣΕ με τη χρήση του παραθεριστικού χωριού ή του τουρισμού.

Στο Δήμο Θήρας ΠτΧ δεν απαντώνται χρήσεις ΠτΧ.

ΖΩΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΣΧΑΣΕ, ΕΣΧΑΔΑ, ΣΟΑ:

Δεν απαντώνται

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ/ΤΠΣ.ΕΠΣ:

Χάρτης 24. Χάρτης Κάλυψης Γης, στη περιοχή Επέμβασης (ανήκει στη Δ.Ε Μεγαλοχωρίου)

Σύμφωνα με τον Χάρτη κάλυψης Γης, η περιοχή Επέμβασης που ανήκει στη Δ.Ε Μεγαλοχωρίου στο νότιο τμήμα της ν. Θήρας, εντάσσεται σύμφωνα με τον Κωδικό CORINE LAND COVER, στη Ζώνη Γης ΜΕ ΧΑΡΑΚΤΡΙΣΜΌ ΩΣ***: «Γη που χρησιμοποιείται κυρίως για γεωργία μαζί με σημαντικά τμήματα φυσικής βλάστησης».***

Οι επιμέρους Μελέτες ΓΠΣ. ΣΧΟΑΑΠ ακολουθούν αντίστοιχα και συμβαδίζουν στην επιμέρους ενότητα τις ίδιες προδιαγραφές που αφορούν την περιοχή Επέμβασης.

ΖΩΝΕΣ ΛΙΜΕΝΩΝ:

Λιμενικές Ζώνες Θήρας

Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας είναι υπεύθυνο για τις δώδεκα λιμενικές ζώνες της Σαντορίνης και της Θηρασιάς.

Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας είναι το Νομικό Πρόσωπο του Δήμου Θήρας που είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση των λιμανιών, των καταφυγίων αλιευτικών σκαφών και του Αλιευτικού Καταφυγίου της Βλυχάδας.

Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας είναι υπεύθυνο για τις έντεκα λιμενικές ζώνες της Σαντορίνης και της Θηρασιάς. Συγκεκριμένα για τα λιμάνια: Αθηνιού, Φηρών, Αμμουδίου Οίας, για το Αλιευτικό Καταφύγιο Βλυχάδας και τα καταφύγια μικρών σκαφών: Αρμένη

Οίας, Μονόλιθου, Έξω Γυαλού Φηρών, Βουρβούλου, Πορί, Μαύρης Πέτρας στη Σαντορίνη, του Κόρφου και της Ρίβα στη Θηρασιά .

Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας παρέχει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών που περιλαμβάνει:

- Εξυπηρέτηση επιβατών ακτοπλοΐας και κρουαζιέρας στο λιμάνι του Αθηνιού και τον όρμο των Φηρών και διαχείριση του επιβατικού σταθμού, χώρου στάθμευσης ΙΧ αυτοκινήτων στον Αθηνιό, αφετηρία αστικών λεωφορείων και πιάτσα ταξί στο λιμάνι του Αθηνιού και του τελεφερίκ στα Φηρά.
- Εξυπηρέτηση επιβατικών, οχηματαγωγών, φορτηγών και εμπορικών πλοίων καθώς και κρουαζιερόπλοιων που περιλαμβάνει την αγκυροβόληση, τον ελλιμενισμό, την υδροδότηση, την ηλεκτροδότηση και τη διαχείριση αποβλήτων.
- Εξυπηρέτηση φορτίων (φόρτωση, εκφόρτωση) στο λιμάνι του Αθηνιού.
- Εξυπηρέτηση ιδιωτικών και αλιευτικών σκαφών που περιλαμβάνει την αγκυροβόληση, τον ελλιμενισμό, την υδροδότηση, την ηλεκτροδότηση, τη διαχείριση αποβλήτων στο αλιευτικό καταφύγιο της Βλυχάδας.

Εικόνα 41: Οι δώδεκα λιμενικές ζώνες της Σαντορίνης και της Θηρασιάς

Πηγή: Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας, Επεξεργασία Ομάδας Μελέτης

Λιμένας Αθηνιού:

Ο Λιμένας Αθηνιού είναι το κεντρικό λιμάνι της Νήσου Θήρας και αποτελεί τον κύριο δια θαλάσσης πυλώνα που συνδέει τη Νήσο με την υπόλοιπη χώρα και χαρακτηρίζεται ως εμπορικός και επιβατικός λιμένας.

Ο Λιμένας Αθηνιού είναι η κύρια πύλη εισόδου στο νησί οχημάτων και επισκεπτών που φτάνουν δια θαλάσσης. Συνδέεται με τον Πειραιά καθημερινά και καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου, καθώς και με τα λοιπά νησιά των Κυκλάδων. Τα δρομολόγια και οι ανταποκρίσεις πολλαπλασιάζονται τους καλοκαιρινούς χρόνους.

Τον Αθηνιό προσεγγίζουν συμβατικά Ε/Γ-Ο/Γ πλοία και ταχύπλοα, που εκτελούν τακτικά δρομολόγια από/προς Πειραιά, Ραφήνα, Κυκλάδες, Κρήτη και Δωδεκάνησα, καθώς και ενδοκυκλαδικά δρομολόγια. Ως εκ τούτου έχει ιδιαίτερη σημασία για την οικονομία και την ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος της Θήρας.

Ο λιμένας του Αθηνιού κατασκευάστηκε στην περίοδο 2006-2008 σύμφωνα με την οριστική μελέτη «Λιμενικά έργα Αθηνιού Ν. Θήρας», Αύγουστος 2003. Το έργο αφορούσε σε συμπλήρωση και επέκταση των υφιστάμενων κρηπιδωμάτων, ώστε να δημιουργηθούν οι απαιτούμενες θέσεις παραβολής για Ε/Γ-Ο/Γ πλοία και επαρκής χερσαία ζώνη για την εξυπηρέτηση των αναγκών του λιμένα.

Απόσταση από το αεροδρόμιο: 7 χλμ.
Απόσταση από Φηρά (πρωτεύουσα): 8 χλμ.
Ώρες λειτουργίας: 24 ώρες

Όρμος Φηρών:

Ο Λιμένας βρίσκεται στον όρμο Φηρών. Διοικητικά υπάγεται στη Δημοτική Ενότητα Θήρας, Δήμου Θήρας, Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Ο Λιμένας Όρμου Φηρών αποτελεί το επίνειο των Φηρών. Μέχρι την κατασκευή του λιμένα Αθηνιού, κατείχε σημαντικό ρόλο στην εξυπηρέτηση των αναγκών των Φηρών. Σήμερα, αποτελεί την πύλη εισόδου των επιβατών των κρουαζιερόπλοιων στη Θήρα. Τα κρουαζιερόπλοια προσδένουν στα ναύδετα που βρίσκονται στα ανοικτά και από εκεί οι επιβάτες μέσω λαντζών μεταφέρονται στην ακτή. Εκτός αυτών, ο λιμένας εξυπηρετεί αλιευτικά και άλλα σκάφη. Ως εκ τούτου έχει ιδιαίτερη σημασία για την οικονομία και την ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος της Θήρας.

Ο λιμένας διαθέτει μια προβλήτα η οποία δημιουργεί μια μικρή λιμενολεκάνη επιφανείας 1.100m^2 όπου προσδένουν αλιευτικά σκάφη, αλλά στο υπόλοιπο τμήμα του δεν διαθέτει κάποια προστατευτική κατασκευή και ως εκ τούτου δεν υπάρχει σαφώς καθορισμένη λιμενολεκάνη. Σε κάθε περίπτωση, η συνολική επιφάνεια του όρμου δεν ξεπερνάει τα 26 στρέμματα.

Το λιμάνι δεν διαθέτει κάποιο προστατευτικό μόλο ή κυματοθραύστη, καθώς τα μεγάλα βάθη της θάλασσας καθιστούν απαγορευτική την κατασκευή οιουδήποτε προστατευτικού έργου. Διευκρινίζεται πάντως ότι παρά την ακαταλληλότητα του όρμου Φηρών για αγκυροβόλια, είναι αυτός ασφαλής με όλους τους καιρούς. Προσβάλλεται μόνο από δυνατές σπιλιάδες, οι οποίες όμως δεν επηρεάζουν δυσμενώς την κίνηση των λαντζών.

Ώρες λειτουργίας: 24 ώρες
Συνολικό ωφέλιμο μήκος προβλήτας: 297,00 μ.
Απόσταση από το αεροδρόμιο: 6 km.

Αμμούδι Οίας:

Ο λιμένας βρίσκεται στον όρμο Αμμουδίου. Διοικητικά υπάγεται στη Δημοτική Ενότητα Οίας, Δήμου Θήρας, Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Ο Λιμένας Όρμου Αμμουδίου αποτελεί το λιμάνι της Θήρας μέσω του οποίου καλύπτονται οι συγκοινωνιακές και εμπορικές ανάγκες της Θηρασιάς αφού από εκεί καταπλέουν δρομολογιακά και φορτηγά πλοία που συνδέουν τη Θήρα με τη Θηρασιά. Συγχρόνως αποτελεί και το επίνειο της Οίας. Ως εκ τούτου έχει ιδιαίτερη σημασία για την τοπική οικονομία, τόσο της Οίας όσο και της Θηρασιάς. Επιπλέον, στο Λιμένα είναι δυνατή η εξυπηρέτηση αλιευτικών σκαφών, και συνηθίζεται και η αγκυροβόλησή τους εντός της θάλασσας. Εκτός αυτών, από το 2014, έχει ξεκινήσει μέσω λαντζών η μεταφορά επιβατών κρουαζιέρας από τον όρμο Φηρών στον όρμο Αμμουδίου, αυξάνοντας την σημασία του για την τοπική οικονομία.

Το λιμάνι δεν διαθέτει κάποιο προστατευτικό μόλο ή κυματοθραύστη, καθώς τα μεγάλα βάθη της θάλασσας καθιστούν απαγορευτική την κατασκευή οιουδήποτε προστατευτικού έργου. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το λιμάνι να είναι εκτεθειμένο σε ανέμους τόσο Δ-ΒΔ διευθύνσεων, όσο Ν-ΝΔ διευθύνσεων.

Ο λιμένας περιλαμβάνει:

-Προβλήτα στον οποίο προσδένουν τα δρομολογιακά πλοία που εκτελούν το δρομολόγιο Θήρα – Θηρασιά καθώς και λάντζες που μεταφέρουν επιβάτες κρουαζιέρας από τον όρμο Φηρών στον όρμο Αμμουδίου συνολικού μήκους 30 μέτρων.

-Μόλο μήκους 20 μέτρων τον οποίο χρησιμοποιούν αλιευτικά σκάφη για να προσδένουν.

-Κρηπιδότοιχο στο υπόλοιπο τμήμα του, συνολικού μήκους 200 μέτρων.

-Ράμπα ανέλκυσης και καθέλκυσης σκαφών

Το ανατολικό τμήμα του Όρμου έκτασης περίπου 8 στρεμμάτων χρησιμοποιείται για την αγκυροβόληση αλιευτικών σκαφών (μέγιστος αριθμός 30 σκάφη) εντός της θάλασσας.

Ο λιμένας δεν διαθέτει κάποια προστατευτική κατασκευή από τις καιρικές συνθήκες και ως εκ τούτου δεν υπάρχει σαφώς καθορισμένη λιμενολεκάνη. Σε κάθε περίπτωση, η συνολική επιφάνεια του όρμου δεν ξεπερνάει τα 15 στρέμματα.

Το συνολικό μήκος των μόλων και κρηπιδωμάτων σε όλο το μήκος της ακτής είναι 250m.

Ώρες λειτουργίας: 24 ώρες

Βλυχάδα:

Το Αλιευτικό Καταφύγιο βρίσκεται στη θέση Βλυχάδα Θήρας. Διοικητικά υπάγεται στη Δημοτική Ενότητα Θήρας, Δήμου Θήρας, Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Το αλιευτικό καταφύγιο Βλυχάδας είναι το μόνο καλά προστατευόμενο αγκυροβόλιο της Θήρας που μπορεί κανείς να αγκυροβολήσει με ασφάλεια κατά την διάρκεια καταιγίδων ή να αφήσει το σκάφος αφύλακτο. Το καταφύγιο παρέχει υπηρεσίες εξυπηρέτησης στα σκάφη που καταπλέουν, προσφέροντας ασφαλές αγκυροβόλιο, καβοδεσία, νερό, ηλεκτρικό, τουαλέτες και ασύρματο Internet, ενώ υπάρχει και η δυνατότητα ανέλκυσης και καθέλκυσης σκαφών, σε επταήμερη βάση. Ως εκ τούτου και δεδομένης και της μικρής του απόστασης από το αεροδρόμιο (7km) και από τα Φηρά (8,9km) έχει ιδιαίτερη σημασία για την τοπική οικονομία, καθώς αποτελεί το μοναδικό σημείο στο νησί που μπορεί να παρέχει ολοκληρωμένες ποιοτικές υπηρεσίες εξυπηρέτησης σκαφών. Επιπλέον, στο Λιμένα είναι δυνατή η εξυπηρέτηση εντόπιων αλιευτικών σκαφών, αυξάνοντας την σημασία του για την τοπική οικονομία. Η επέκταση της εσωτερικής κρηπίδωσης που εξετάζεται με την παρούσα μελέτη, θα προσφέρει περισσότερες θέσεις πρόσδεσης, δίνοντας τη δυνατότητα στο αλιευτικό καταφύγιο να ανταπεξέλθει καλύτερα στις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες.

Το αλιευτικό καταφύγιο περιλαμβάνει:

-Λεκάνη Α με επιφάνεια 2.253,95m2 όπου ελλιμενίζονται μικρά αλιευτικά σκάφη

-Λεκάνη Β με επιφάνεια 3.576,09m2 όπου ελλιμενίζονται μικρά αλιευτικά σκάφη

-Κεντρική λεκάνη επιφανείας 21.272,06m2 ελλιμενισμού μεσαίων σκαφών

-Συνδετήριο τμήμα επιφάνειας 18.878,62m2 με δυνατότητα ελλιμενισμού μόνο στο βόρειο.

-Δύο κυματοθραύστες μήκος 380m και 130m έκαστος

-Δύο διώροφα κτίρια (Α, Β) συνολικής επιφανείας 262,5m2 και 327,88m2 αντίστοιχα.

-Δύο αποθήκες συνολικής επιφανείας 175m2.

-Χώρο ψαραγοράς και φυλάκιο συνολικής επιφανείας 135,97m2.

Η συνολική επιφάνεια της Λιμενολεκάνης είναι 45.980,72m2, το δε συνολικό μήκος των μόλων και κρηπιδωμάτων 980m, εκ των οποίων ωφέλιμο μήκος είναι 700m.

Στη Λεκάνη Α όπου ελλιμενίζονται μικρά αλιευτικά σκάφη το βόρειο τμήμα έχει βάθος περί το 1.00μ ενώ το νότιο περί τα 3,00μ. Στη Λεκάνη Β όπου επίσης ελλιμενίζονται μικρά αλιευτικά σκάφη το βόρειο τμήμα έχει βάθος περί το 1.50 μ ενώ το νότιο περί τα 3,00μ. Στην Κεντρική λεκάνη ελλιμενισμού μεσαίων σκαφών το βάθος φθάνει περί τα 4,00μ. Στο Συνδετήριο τμήμα το βάθος κυμαίνεται σε 0,80μ σε τμήμα επιφανείας 4.104m2 και από 0,80μ έως 4,50μ στο υπόλοιπο τμήμα.

Στο Αλιευτικό Καταφύγιο της Βλυχάδας μπορούν να φιλοξενηθούν σκάφη μήκους μέχρι 20μ. και βάθους έως 3μ. Μεταξύ όλων των άλλων υπάρχει η δυνατότητα παροχής νερού και ρεύματος καθώς και δωρεάν ασύρματη σύνδεση στο διαδίκτυο. Επίσης παρέχεται η δυνατότητα ανέλκυσης και καθέλκυσης σκαφών.

Το κτίριο Α αποτελείται από 2 ορόφους επιφανείας 162,50 και 100m2 αντίστοιχα, στο οποίο έχουν κατασκευαστεί αίθουσες που εξυπηρετούν χρήσεις αποθήκευσης υλικών, παραγωγής πάγου, ψυκτικών θαλάμων, συγκεντρώσεων συλλόγου αλιέων, υγιεινής, φύλαξης, εξυπηρέτησης λιμενικής αρχής και κυλικείου. Το κτίριο Β στην παρούσα φάση δεν έχει κάποια χρήση και είναι κενό.

Οι αποθήκες είναι δύο ισόγεια κτίρια επιφανείας 75 και 100m2 αντίστοιχα και χρησιμοποιούνται για την αποθήκευση ειδών και εργαλείων αλιείας και της συλλογής πάγου.

Συνολικό ωφέλιμο μήκος προβλήτας: 700,00 m.
Απόσταση από το αεροδρόμιο: 6 km.
Απόσταση από τα Φηρά (πρωτεύουσα): 10 χλμ.
Ώρες λειτουργίας: 24 ώρες

Μονόλιθος:

Στην περιοχή του υφιστάμενου Λιμενίσκου Μονόλιθου, στη νήσο Θήρα, αναπτύσσονται ήπιες δραστηριότητες που σχετίζονται με το οικιστικό περιβάλλον, όπως κατοικίες και μικρής έκτασης καλλιέργειες, δραστηριότητες τουρισμού και αναψυχής με ξενοδοχειακές μονάδες και εγκαταστάσεις εστίασης. Οι τουριστικές αυτές εγκαταστάσεις αναπτύσσονται κυρίως επί του παραλιακού μετώπου τόσο βορειότερα όσο και νοτιότερα του οικισμού.

Πλησίον του υφιστάμενου λιμενίσκου και συγκεκριμένα πλησίον της ρίζας του βορείου βραχίονα υπάρχει ένα από τα πρώτα εργοστάσια κονσερβοποιίας τοματοπολτού στα

Βαλκάνια, κατασκευασμένο το 1922, έχοντας όμως αλλάξει λειτουργία. Σήμερα το κτίριο του εργοστασίου στεγάζει διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις.

Ο οικισμός του Μονόλιθου αναπτύσσεται προ του υφιστάμενου λιμένα, εκτείνεται προς τα βορειοδυτικά, δυτικά και νοτιοδυτικά αυτού και χαρακτηρίζεται από αραιή δόμηση.

Βορείως του υφιστάμενου λιμενίσκου εκτείνεται η αμμώδης παραλία κολύμβησης του Μονόλιθου, ενώ κατά μήκος του παραλιακού μετώπου απαντώνται και άλλες αμμώδεις παραλίες που χρησιμοποιούνται από λουόμενους κατά τη θερινή σεζόν.

Ο οικισμός του Μονόλιθου συνδέεται οδικά με τα Φηρά μέσω του τοπικού οδικού δικτύου και στη συνέχεια μέσω των Επαρχιακών Οδών Μεσαριάς- Αρχαίας Θήρας και Φηρών- Όρμου Περίσσης προς Βορρά. Η χιλιομετρική απόσταση των δύο οικισμών είναι περίπου 5km. Η σύνδεση του Μονόλιθου με τον κεντρικό λιμένα του Αθηνιού γίνεται μέσω των Επαρχιακών Οδών Μεσαριάς- Αρχαίας Θήρας και Φηρών- Όρμου Περίσσης με κατεύθυνση προς Νότο. Η χιλιομετρική απόσταση του Μονόλιθου με τον λιμένα Αθηνιού είναι περίπου 10km.

Στην παραλία του Μονόλιθου έχουν κατασκευαστεί, πριν από πολλές δεκαετίες, δύο βραχίονες από λιθορριπές και φυσικούς ογκολίθους. Ο βόρειος έχει μήκος περί τα 220m, ενώ ο νότιος έχει μήκος περί τα 200m.

Στη Θήρα και συγκεκριμένα στο ανατολικό τμήμα του νησιού λειτουργεί ο Κρατικός Αερολιμένας Σαντορίνης. Το συγκεκριμένο αεροδρόμιο λειτουργεί από το 1976 και βρίσκεται σε απόσταση 5 km περίπου από την πρωτεύουσα της Σαντορίνης, τα Φηρά, ενώ απέχει μόλις 2,5 km από τον οικισμό του Μονόλιθου. Η οδική σύνδεση του αεροδρομίου με τον οικισμό γίνεται μέσω του τοπικού οδικού δικτύου.

Οι υφιστάμενες λιμενικές υποδομές του Μονόλιθου και ειδικότερα η χερσαία περιοχή αυτού περιλαμβάνεται στο Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους που περιλαμβάνει όλο το νησί της Θήρας, τον κόλπο του ηφαιστείου, καθώς και τα νησιά Μικρή και Μεγάλη Καμένη, Θηρασιά και Ασπρονήσι. Το εν λόγω Τ.Ι.Φ.Κ. έχει καθορισθεί με την υπ' αριθ. 23732/28.09.1972 Απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών (Φ.Ε.Κ. 820/Β/7.10.1972), όπως αυτή αναδημοσιεύτηκε με την Υ.Α. υπ' αριθ. 23732/22.12.1972 (Φ.Ε.Κ. 1127/Β/23.12.1972). Με την αναδημοσίευση κηρύχθηκαν οι παραπάνω περιοχές ως τόποι ιστορικοί και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους χρήζοντες κρατικής προστασίας.

Στην ευρύτερη περιοχή μελέτης και σε απόσταση από τις υφιστάμενες λιμενικές υποδομές του Μονόλιθου απαντώνται ορισμένες προστατευόμενες περιοχές του Ν.3937/2011 (Φ.Ε.Κ. 60/Α/31.03.2011). Συγκεκριμένα, πλησιέστερα στην περιοχή μελέτης απαντάται η Ειδική Ζώνη Διατήρησης (SAC: Special Area of Conservation) του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 με την ονομασία Σαντορίνη: Νέα και Παλαιά Καμένη – Προφήτης Ηλίας και κωδικό GR42220003.

Η περιοχή του Μονόλιθου βρίσκεται στο σημείο της ανατολικής ακτής της Σαντορίνης όπου ο προσανατολισμός της ακτογραμμής αλλάζει διεύθυνση, δηλαδή από 180º ως προς τον βορρά γίνεται 310º.

Ώρες λειτουργίας: 24 ώρες

Έξω Γιαλός Φηρών:

Ο Λιμένας βρίσκεται στην Ανατολική πλευρά της Σαντορίνης. Διοικητικά υπάγεται στη Δημοτική Ενότητα Θήρας, Δήμου Θήρας, Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Ο Λιμενίσκος Έξω Γιαλού έχει τοπική σημασία για την πρόσδεση αλιευτικών σκαφών κατοίκων και επισκεπτών της περιοχής.

Ο λιμενίσκος περιλαμβάνει:

-Δύο κυματοθραύστες – βραχίονες μήκους 145m και 77m έκαστος

-Ένα προβλήτα μήκους 11m.

-Μία ράμπα ανέλκυσης και καθέλκυσης σκαφών

-Συνδετήριο τμήμα επιφάνειας περίπου 320m2

-Λεκάνη Α με επιφάνεια περίπου 7.780m2 με δυνατότητα ελλιμενισμού αριθμού αλιευτικών σκαφών

Το συνολικό μήκος των μόλων και κρηπιδωμάτων σε όλο το μήκος της ακτής είναι περίπου 405m.

Πλησίον του Λιμένα δεν υφίστανται βιομηχανικές ή άλλες βιοτεχνικές δραστηριότητες. Το αεροδρόμιο απέχει 2,15km Ν-ΝΑ και τα Φηρά περίπου 2,45km Δυτικά. Ο Λιμένας Αθηνιού βρίσκεται σε απόσταση 5,3km ΝΔ, ενώ σε απόσταση 1,45km Β-ΒΔ βρίσκεται ο λιμενίσκος του Βουρβούλου. Η λειτουργία του λιμένα είναι σαφές ότι επηρεάζει θετικά σημαντικό αριθμό άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι η χρησιμότητά του για την αλίμενη γενικά περιοχή της ανατολικής Θήρας.

Ώρες λειτουργίας: 24 ώρες

Βουρβούλος:

Ο Λιμένας βρίσκεται στην Ανατολική πλευρά της Σαντορίνης. Διοικητικά υπάγεται στη Δημοτική Ενότητα Θήρας, Δήμου Θήρας, Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Η συγκεκριμένη θέση εμφανίζει πλήρη συμβατότητα με τις θεσμοθετημένες χωρικές και πολεοδομικές δεσμεύσεις της περιοχής. Η θέση συγκεντρώνει τα εξής πλεονεκτήματα:

Βρίσκεται εκτός εθνικά προστατευόμενων περιοχών του Νόμου 3937/2011 και σε απόσταση 5km ΒΑ της πλησιέστερης ΕΖΔ (ΤΚΣ) με κωδικό GR4220003 “Νέα και Παλαιά Καμένη – Προφήτης Ηλίας”.

Ο Λιμένας Όρμου Βουρβούλου αποτελεί το επίνειο του οικισμού του Βουρβούλου. Ο Λιμένας έχει τοπική σημασία για την πρόσδεση κυρίως αλιευτικών σκαφών κατοίκων του ομώνυμου οικισμού.

Η σημασία του περιορίζεται σε τοπικό επίπεδο για την πρόσδεση κυρίως αλιευτικών σκαφών κατοίκων του ομώνυμου οικισμού και επισκεπτών. Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι η χρησιμότητά του για την αλίμενη γενικά περιοχή της ανατολικής Θήρας.

Ο λιμένας περιλαμβάνει:

- Ένα προβλήτα μήκους 25m.

- Έναν εγκάρσιο και έναν παράλληλο προς την ακτή βραχίονες μήκους 31m και 70,5m - αντίστοιχα.

- Μία ράμπα ανέλκυσης και καθέλκυσης σκαφών.

Το συνολικό μήκος των μόλων και κρηπιδωμάτων σε όλο το μήκος της ακτής είναι 250m.

Ο Λιμένας Όρμου Βουρβούλου, έχει μικτή χρήση καθώς εξυπηρετεί αλιευτικά και άλλα σκάφη όπως ημερόπλοια.

Ο λιμένας διαθέτει έναν προβλήτα ο οποίος σε συνδυασμό με έναν βραχίονα δημιουργούν μια μικρή λιμενολεκάνη επιφανείας 2.300m^2 όπου προσδένουν αλιευτικά σκάφη.

Ώρες λειτουργίας: 24 ώρες

Πορί:

Ο Λιμένας βρίσκεται στην Ανατολική πλευρά της Σαντορίνης. Βρίσκεται στη θέση Πόρι Ημεροβιγλίου. Διοικητικά υπάγεται στη Δημοτική Ενότητα Θήρας, Δήμου Θήρας, Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Η συγκεκριμένη θέση εμφανίζει πλήρη συμβατότητα με τις θεσμοθετημένες χωρικές και πολεοδομικές δεσμεύσεις της περιοχής. Η θέση συγκεντρώνει τα εξής πλεονεκτήματα:

Βρίσκεται εκτός εθνικά προστατευόμενων περιοχών του Νόμου 3937/2011 και σε απόσταση 5,6km ΒΑ της πλησιέστερης ΕΖΔ (ΤΚΣ) με κωδικό GR4220003 “Νέα και Παλαιά Καμένη – Προφήτης Ηλίας”.

Ο λιμενίσκος περιλαμβάνει:

-Δύο κυματοθραύστες μήκους 42m και 15m έκαστος.

-Ένα προβλήτα μήκους 5m.

-Δύο εγκάρσιους προς την ακτή βραχίονες μήκους 15m και 7,5m αντίστοιχα

-Μία ράμπα ανέλκυσης και καθέλκυσης σκαφών

-Συνδετήριο τμήμα επιφάνειας περίπου 20m2

-Λεκάνη Α με επιφάνεια περίπου 720m2 με δυνατότητα ελλιμενισμού μικρού αριθμού αλιευτικών σκαφών μόνο σε τμήμα του βόρειου τμήματος.

-Λεκάνη Α με επιφάνεια περίπου 1.030m2 όπου ελλιμενίζονται μικρά αλιευτικά σκάφη

Το συνολικό μήκος των μόλων και κρηπιδωμάτων σε όλο το μήκος της ακτής είναι 220m.

Η σημασία του λιμενίσκου περιορίζεται σε τοπικό επίπεδο για την πρόσδεση κυρίως αλιευτικών σκαφών κατοίκων της περιοχής και επισκεπτών.

Ώρες λειτουργίας: 24 ώρες

Μαύρη Πέτρα:

Ο Λιμένας βρίσκεται στην Βόρεια πλευρά της Σαντορίνης. Διοικητικά υπάγεται στη Δημοτική Ενότητα Θήρας, Δήμου Θήρας, Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Ο Λιμενίσκος Μαύρης Πέτρας έχει τοπική σημασία για την πρόσδεση αλιευτικών σκαφών κατοίκων και επισκεπτών της περιοχής. Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι η χρησιμότητά του για την αλίμενη γενικά περιοχή της ανατολικής Θήρας.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, ο Λιμένας βρίσκεται στη θέση Μαύρη Πέτρα. Διοικητικά υπάγεται στη Δημοτική Ενότητα Θήρας, Δήμου Θήρας, Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Η συγκεκριμένη θέση εμφανίζει πλήρη συμβατότητα με τις θεσμοθετημένες χωρικές και πολεοδομικές δεσμεύσεις της περιοχής. Η θέση συγκεντρώνει τα εξής πλεονεκτήματα:

-Βρίσκεται εκτός εθνικά προστατευόμενων περιοχών του Νόμου 3937/2011 και σε απόσταση 7,4km Βόρεια της πλησιέστερης ΕΖΔ (ΤΚΣ) με κωδικό GR4220003 “Νέα και Παλαιά Καμένη – Προφήτης Ηλίας”.

Ο λιμενίσκος περιλαμβάνει:

-Δύο κυματοθραύστες – βραχίονες μήκους 122m και 79m έκαστος

-Ένα προβλήτα μήκους 12m.

-Μία ράμπα ανέλκυσης και καθέλκυσης σκαφών

-Λεκάνη με επιφάνεια περίπου 8.900m2 με δυνατότητα ελλιμενισμού αριθμού αλιευτικών σκαφών

Το συνολικό μήκος των μόλων και κρηπιδωμάτων σε όλο το μήκος της ακτής είναι περίπου 214m.

Ώρες λειτουργίας: 24 ώρες

Ρίβα:

Ο Λιμένας της Ρίβα αναπτύσσεται στη θέση Ρίβα – Αγία Ειρήνη Θηρασιάς. Διοικητικά υπάγεται στη Δημοτική Κοινότητα Θηρασιάς, Δημοτικής Ενότητας Οίας, Δήμου Θήρας,

Περιφερειακής Ενότητας Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Η συγκεκριμένη θέση εμφανίζει πλήρη συμβατότητα με τις θεσμοθετημένες χωρικές και πολεοδομικές δεσμεύσεις της περιοχής.

Η λιμενική υποδομή περιλαμβάνει:

-έναν προβλήτα από οπλισμένο σκυρόδεμα επιφανείας 952,9m2.

-έναν μόλο μήκους 22m, από φυσικούς ογκόλιθους παραπλεύρως του προβλήτα προς νότο.

-Δύο στοιχειώδεις λιθόρριπτους εγκάρσιους προς την ακτή βραχίονες, μήκους 10m και 13m αντίστοιχα, νότια του μόλου.

-Εγκάρσιο προς την ακτή κυματοθραύστη, κατασκευασμένο από φυσικούς ογκόλιθους, μήκους 85m και ο οποίος βρίσκεται 500m βορειότερα του προβλήτα.

Ο Λιμένας της Ρίβα αποτελεί το μοναδικό λιμάνι της Θηρασιάς που συνδέεται με οδικό δίκτυο με το υπόλοιπο νησί. Ως εκ τούτου έχει ιδιαίτερη σημασία για την τοπική οικονομία, καθώς αποτελεί τη μοναδική πύλη από την οποία μπορούν να μεταφερθούν και να διακινηθούν από και προς τη Θηρασιά εμπορεύματα και λοιπά υλικά αγαθά.

Είναι χαρακτηριστικό ότι από το έτερο λιμάνι της Θηρασιάς, τον Κόρφο που βρίσκεται κάτω από την πρωτεύουσα της Θηρασιάς τον Μανωλά, η πρόσβαση από ξηράς εξασφαλίζεται μόνο μέσω πλακόστρωτων σκαλοπατιών. Επιπλέον, στο Λιμένα είναι δυνατή η εξυπηρέτηση αλιευτικών σκαφών, αυξάνοντας την σημασία του για την τοπική οικονομία.

Ο λιμένας της Ρίβα είχε ιδιαίτερη σημασία κατά τη Ρωμαϊκή εποχή, όταν το εμπόριο στις Κυκλάδες και γενικότερα στο Αιγαίο είχε περάσει στα χέρια Ρωμαίων εμπόρων, τραπεζιτών και άλλων επιχειρηματιών που εγκαθίσταντο περιστασιακά ή σε μόνιμη βάση σε καίρια για τις συναλλαγές τους σημεία και εκμεταλλεύονταν τις ντόπιες πλουτοπαραγωγικές πηγές.

Πλησίον του λιμένα δεν υφίστανται βιομηχανικές ή άλλες βιοτεχνικές δραστηριότητες. Ο λιμένας του Κόρφου βρίσκεται σε απόσταση 1,8km N-NA. Η λειτουργία του λιμένα είναι σαφές ότι επηρεάζει θετικά σημαντικό αριθμό άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων.

Η θέση συγκεντρώνει τα εξής πλεονεκτήματα:

Βρίσκεται εκτός εθνικά προστατευόμενων περιοχών του Νόμου 3937/2011 και σε απόσταση 6km ΒΔ της πλησιέστερης ΕΖΔ (ΤΚΣ) με κωδικό GR4220003 “Νέα και Παλαιά Καμένη – Προφήτης Ηλίας”.

Ο λιμένας της Ρίβα αποτελείται ουσιαστικά από έναν προβλήτα με κεφαλή πλάτους περίπου 24,5m και μήκος 35m περίπου. Τα Ο/Γ της κυκλαδίτικης γραμμής και το δρομολογημένο στη γραμμή Αθηνιού Ο/Γ ανοικτού τύπου, πλωροδοτούν/πρυμνοδετούν στον προβλήτα αυτό.

Παραπλεύρως του προβλήτα υπάρχει μόλος από φυσικούς ογκόλιθους, μήκους 22m περίπου, ο οποίος σε συνδυασμό με τον προβλήτα δημιουργεί στοιχειώδη νηοδόχο στην οποία εισέρχεται (υπό ήπιες κυματικές συνθήκες) και πάντοτε για περιορισμένο χρόνο, η λάντζα που συνδέει το νησί με τη Σαντορίνη με καθημερινά δρομολόγια (όχι περισσότερα από τρία τον χειμώνα).

Ώρες λειτουργίας: 24 ώρες[5].

Α3 3.2.3 Περιοχές προστασίας (ΠΕΠ) και Ειδικών Καθεστώτων (ΠΕΚ)

Με την ενσωμάτωση στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής του Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Κυκλάδων, η Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Κεντρικού Αιγαίου λειτουργεί με έδρα την Ερμούπολη και παράρτημα την Νάξο. Η Μ.Δ. υπάγεται στην Διεύθυνση Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών (Τομέας Β) της Γενικής Διεύθυνσης του Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.

Θεσμικό Πλαίσιο: Ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής αποτελεί τον καθολικό διάδοχο του Εθνικού Κέντρου Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (Ε.Κ.Π.Α.Α.) και των 36 Φ.Δ.Π.Π. Η διαδικασία διαδοχής και μετονομασία του Ε.Κ.Π.Α.Α. σε «Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής» (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) καθορίστηκε με τις διατάξεις του ν. 4685/2020 (Α 92) όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4722/2020 (Α 177) & ν. 4819/2021 (Α 129).

Η Χωρική τους αρμοδιότητα εμφανίζεται στον Χάρτη που ακολουθεί και περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων,

Κωδικούς Προστατευόμενων Περιοχών ως εξής:

GR4220003	ΣΑΝΤΟΡΙΝΙ: ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΑΛΙΑ ΚΑΜΜΕΝΗ – ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ

[5] Πηγή: Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας

Χάρτης 25

Α3.3.2.3Α Εθνικοί Δρυμοί

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία , στην Σαντορίνη δεν απαντώνται

Α3.3.2.3Β Μνημεία της Φύσης

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία , στην Σαντορίνη δεν απαντώνται

Α3.3.2.3Γ Υγρότοποι RAMSAR

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία , στην Σαντορίνη δεν απαντώνται

Α3.3.2.3Δ Μικροί νησιωτικοί Υγρότοποι

Σύμφωνα με το Π.Δ/γμα 12-6-2012 ΦΕΚ 229 / ΑΑΠ εγκρίθηκε ο κατάλογος των μικρών νησιωτικών υγροτόπων με σκοπό την προστασίας τους και το καθορισμό όρων και

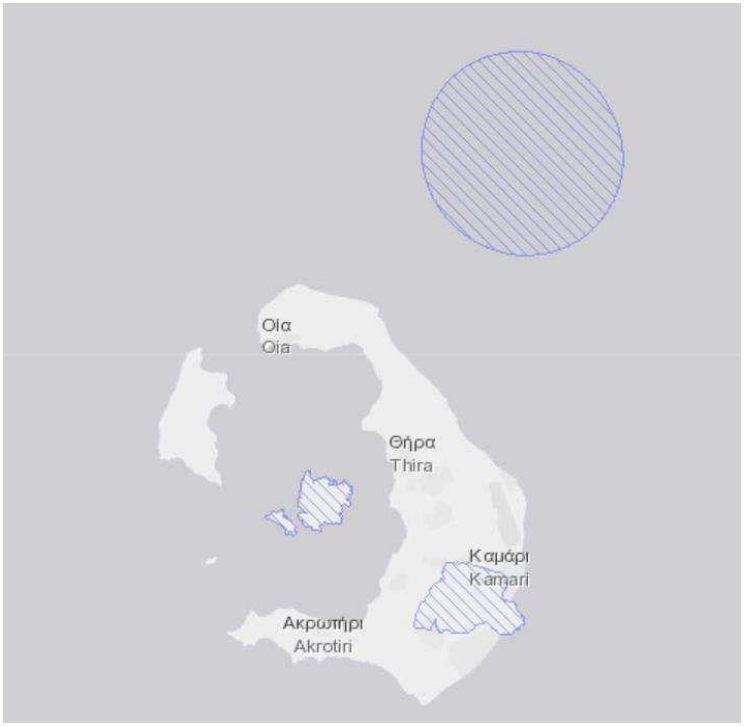
περιορισμών δόμησης. Πιο συγκεκριμένα στην γεωγραφική έκταση του Δήμου Θήρας περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι τρεις φυσικοί υγρότοποι που προστατεύονται από το ως άνω Διάταγμα:

Η Αλυκή Θηρασιάς, η λιμνούλα Παλαιάς Καμένης και η λιμνούλα Νέας Καμένης (ΦΕΚ ΑΑΠ 229/19.06.2012) αποτελούν τρείς μικρούς νησιωτικούς υγροτόπους της περιοχής (κωδικοί Υ422ΤΗΙ001, Υ422ΡΚΑ001, Υ422ΝΚΑ001 και έκταση 2.374,55 m^2, 1.590,96 m^2, 316,433 m^2 αντίστοιχα). Σύμφωνα με το **ΠΔ «Έγκριση καταλόγου μικρών νησιωτικών υγροτόπων και καθορισμός όρων και περιορισμών για την προστασία και ανάδειξη των μικρών παράκτιων υγροτόπων που περιλαμβάνονται σε αυτόν» (ΦΕΚ ΑΑΠ 229/19.06.2012),** στους μικρούς νησιωτικούς υγροτόπους του καταλόγου επιτρέπονται δραστηριότητες για τη διατήρηση και την ανάδειξή τους, καθώς και για την αειφορική διαχείριση των πόρων τους, συμπεριλαμβανομένων της επιστημονικής έρευνας, της ευαισθητοποίησης του κοινού και των ελαφρών υποδομών, όπου απαιτούνται. Δεν επιτρέπεται, μεταξύ άλλων, η δόμηση (εκτός ήδη αδειοδοτημένων κτιρίων), οι εκχερσώσεις της φυσικής βλάστησης, οι αποξηράνσεις και οι επιχωματώσεις (μπάζωμα), οι εξορύξεις, η συλλογή των οργανισμών και οι παρεμβάσεις στο υδρολογικό δίκτυο (π.χ. γεωτρήσεις) και στο τοπίο.

Σε ότι αφορά τους διαθέσιμους Υδάτινους Πόρους, στον παρακάτω χάρτη απεικονίζονται τα όρια του κύριου υδροφορέα, ο οποίος βρίσκεται στο κέντρο της νήσου. Τα όρια του εκτείνονται, νότια έως τις βόρειες παρυφές του Προφήτη Ηλία, βόρεια έως την περιοχή του ρέματος Καρτεράδος, ενώ ανατολικά και δυτικά έως την θάλασσα. Βάσει του «Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» (2015:73), το υπόγειο υδατικό σύστημα της νήσου Θήρας ονομάζεται «Σύστημα Καμαρίου – Φηρών-

Εμπορείου» έχει χωριστεί σε τρία τμήματα Α, Β και Γ με κωδικούς GR1400871, GR1400872, GR1400873 και έκταση σε τετραγωνικά χιλιόμετρα (Km^2) 54.8, 17.6 και 3.4 αντίστοιχα.

Εικόνα 42: Περιοχές δικτύου NATURA 2000 Δήμου Θήρας

Πηγή: https://natura2000.eea.europa.eu/

- Αλυκή Θηρασιάς (ΚΩΔΙΚΟΣ: Υ422ΤΗΙ001). Πρόκειται για ένα εποχιακό λιμναίο αλμυρού νερού το οποίο πληρώνεται κυρίως με την είσοδο του θαλασσινού νερού τους χειμερινούς μήνες, ενώ πρόσκαιρα γεμίζει και με τα νερά της βροχής. Οι κάτοικοι της περιοχής ονομάζουν την περιοχή Λίμνη ή Αλυκή και παλαιότερα χρησιμοποιούνταν για εξόρυξη άλατος για τοπική χρήση. Περιφερειακά του υγροτόπου υπάρχει δόμηση η οποία μάλιστα επεκτείνεται και μέσα σε παλαιότερες υγροτοπικές εκτάσεις. Όλη η Θηρασιά έχει κηρυχθεί Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΦΕΚ 1127/Β/1972).
- Λιμνούλα Παλαιάς Καμένης (ΚΩΔΙΚΟΣ: Υ422ΡΚΑ001). Πρόκειται για ένα μόνιμο λιμναίο γλυκού νερού που γεμίζει από τα νερά της βροχής. Πιθανόν να δέχεται και την επίδραση της θάλασσας από τον κυματισμό μιας και βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη των 20 μ. από αυτή. Τα εδάφη είναι ηφαιστειακά και αδιαπέρατα. Τους θερινούς μήνες, λόγω των υψηλών θερμοκρασιών και της μη ανανέωσης του νερού, το σύστημα γίνεται ευ τροφικό. Ο υγρότοπος βρίσκεται εντός των ορίων Ειδικής Ζώνης Διατήρησης (GR4220003) και Τοπίου Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΦΕΚ 1127/Β/1972).
- Λιμνούλα Νέας Καμένης (ΚΩΔΙΚΟΣ: Υ422ΝΚΑ001).

Στους ανωτέρω υγροτόπους επιτρέπονται δραστηριότητες που στοχεύουν ιδίως:

- Στη διατήρηση και ανάδειξη των υγροτοπικών εκτάσεων και των λειτουργιών τους και στην αειφορική διαχείριση των φυσικών πόρων τους.
- Στη δημιουργία ελαφρών υποδομών για την προστασία και τη διατήρηση των υγροτόπων, καθώς και την πρόσβαση σε αυτούς, όπου απαιτείται.
- Στην επιστημονική έρευνα στους αντίστοιχους τομείς.
- Στην ενημέρωση των επισκεπτών.

Για τις δραστηριότητες των περιπτώσεων (1) και (2) της προηγούμενης παραγράφου τηρείται η διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, βάσει των διατάξεων του άρθρου 8 του Ν. 4014/2011 (Α΄/209).

Απαγορεύονται οι ακόλουθες δραστηριότητες:

- Οι εργασίες δόμησης και ειδικότερα η ανέγερση οποιασδήποτε μόνιμης ή προσωρινής κατασκευής που δεν σχετίζεται άμεσα με την προστασία και διατήρησή τους, την επιστημονική παρακολούθηση της κατάστασης διατήρησής τους και την περιβαλλοντική ενημέρωση των επισκεπτών.
- Η διάνοιξη οδικού δικτύου.
- Οι εκχερσώσεις της φυσικής βλάστησης. Επιτρέπονται κατ' εξαίρεση οι παρεμβάσεις που αποσκοπούν στην αποκατάσταση ή/και στη διαχείριση των υγροτόπων, στο πλαίσιο εφαρμογής εγκεκριμένων διαχειριστικών σχεδίων.
- Οι αποξηράνσεις και τα αποστραγγιστικά έργα.
- Οι επιχωματώσεις.
- Η απόρριψη στερεών και υγρών αποβλήτων.
- Η εισαγωγή ξενικών ειδών πανίδας και χλωρίδας.
- Οι εξορύξεις αδρανών και άλλων υλικών.
- Η επέκταση των καλλιεργειών.
- Η βόσκηση, εκτός αν από ειδική μελέτη, προκύπτει ότι σχετίζεται με τη διατήρηση και οικολογική διαχείριση του υγροτόπου.
- Η αλιεία και οι ιχθυοκαλλιέργειες.
- Οι αμμοληψίες εκτός αν από ειδική μελέτη, προκύπτει ότι σχετίζονται με τη διαχείριση του υγροτόπου.
- Η συλλογή αμφιβίων.
- Οι παρεμβάσεις που προκαλούν αλλαγή του υδρολογικού καθεστώτος, συμπεριλαμβανομένων των γεωτρήσεων και της άντλησης υδάτων, εκτός αν αποσκοπούν στη διατήρηση του υγροτόπου.
- Οι παρεμβάσεις που αλλοιώνουν το τοπίο.

Ακολουθως, με μπλε κουκκίδες απεικονίζονται οι νησιωτικοί υγρότοποι Θήρας:

Εικόνα 43: Οι νησιωτικοί υγρότοποι Θήρας

Πηγή: http://www.oikoskopio.gr/map/

Α3.3.2.3Ε Αισθητικά Δάση/Περιαστικά Δάση

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία , στην Σαντορίνη δεν απαντώνται Δάση

Α3.3.2.3ΣΤ Αξιόλογα Τοπία - Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού (ΤΙΦΚ)

Αναφέρεται ακόμη ότι σύμφωνα με την ΥΑ 23732/28-9-1972 - ΦΕΚ 820/Β/7-10-1972 (και αναδημοσίευση σε ΥΑ 23732/22-12-1972 - ΦΕΚ 1127/Β/23-12-1972) η Νήσος Θήρα έχει κηρυχθεί ως τόπος ιστορικού και ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους. Πιο συγκεκριμένα στην εν λόγω Υπουργική Απόφαση με το αντίστοιχο ΦΕΚ αναφέρονται τα κάτωθι:

- Κόλπος Ηφαιστείου (Καλντέρα), Τοπίο ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους
- Νησίδα Ασπρονήσι, Τοπίο ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους
- Νήσοι Μικρά και Μεγάλη Καμένη, Τοπία ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους
- Νήσος Θήρας: Κόλπου του ηφαιστείου μετά των Νήσων Μικρά και Μεγάλη Καμένη, Θηρασιά και Ασπρονήσι, Τοπίο ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους και ενάλιος αρχαιολογικός Χώρος

- Νήσος Θηρασιά, Τοπίο ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους.

  Ειδικά, με βάση το Χωροταξικό Σχέδιο Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου οι περιοχές που έχουν χαρακτηρισθεί Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους στη Σαντορίνη, είναι οι παρακάτω:

  - Τα νησιά Νέα και Παλαιά Καμένη
  - Το νησί Πάρος
  - Το νησί Αστυπάλαια
  - Το νησί Σίφνος

Α3.3.2.3Ζ Περιοχές ΠΕΠ από ΓΠΣ /ΣΧΟΟΑΠ (Ν.2508/1997)

Η Ομάδα Μελέτης θεωρεί ότι καθότι τα στοιχεία από τα θεσμοθετημένα ΓΠΣ/ ΣΧΧΟΑΠ δεν καλύπτουν την περιοχή Επέμβασης, είτε είναι παρωχημένα, ενόψει του αναμενόμενου ΕΠΣ οι χρήσεις γης θα προσδιορίσουν με μεγαλύτερη προσέγγιση τη σημερινή κατάσταση και θα αποτυπώσουν εκτενέστερα τον πραγματικό αστικό-εξωαστικό χώρο της ν.Θήρας.

Α3.3.2.3^{Η} Ζώνες Προστασίας που προκύπτουν από άλλα εγκεκριμένα σχέδια χρήσεων γης- Περιοχές ΠΕΠΔ

Στοιχεία από άλλες Μελέτες δεν διαθέτει η Ομάδα Μελέτης που να αποτυπώνουν τις συγκεκριμένες Ζώνες Προστασίας ΠΕΠΔ και να καλύπτουν διεξοδικά την Περιοχή Επέμβασης.

Α3.3.2.3Θ Περιοχές/Ζώνες απόλυτης προστασίας της Φύσης

Α3.3.2.3Ι Άλλες φυσικές περιοχές

<u>Θαλάσσιο περιβάλλον</u>

Η νήσος Σαντορίνη τοποθετείται πάνω στο κεντρικό Ελληνικό Ηφαιστειακό Τόξο, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται ενεργή υδροθερμική δραστηριότητα στα θαλάσσια ύδατα του νησιού (Χατζηανέστης κ.α., 2013).

Λόγω της υδροθερμικής αυτής δραστηριότητας υπάρχει έκλυση στη θαλάσσια στήλη διαλυμάτων πλούσιων σε σίδηρο (Fe) και μαγγάνιο (Mn). Τα στοιχεία αυτά καθιζάνουν επιλεκτικά σε αυξανόμενες αποστάσεις από τα υδροθερμικά φρεάτια, δημιουργώντας έτσι μία σύνθεση ζωνών διαφορετικής σύστασης των υποκείμενων ιζημάτων και της θαλάσσιας στήλης. Επίσης, στη θαλάσσια περιοχή γύρω από τα υδροθερμικά φρεάτια απαντώνται μεγάλες αποθέσεις σιδήρου (Fe), ενίοτε και με τη μορφή ερυθράς ιλύος (Varnavas et al., 2005).

Α3.3.2.3Κ Ζώνες Διαχείρισης Ειδών και Οικότοπων (ΕΖΔ)

Α) **Η Παλαιά και Νέα Καμένη και το βουνό του Προφήτη Ηλία** (με τύπο προστασίας "Ειδική Ζώνη Διατήρησης", κωδικό GR4220003 και κωδικούς συσχετιζόμενων παράκτιων υδατικών συστημάτων GR1437C0084N και GR1437C0085N (Καλδέρα Σαντορίνης και Εξωτερικές ακτές καλδέρας Σαντορίνης).

Η περιοχή περιλαμβάνει το όρος Άγιος Ηλίας (νοτιοανατολικό τμήμα της Σαντορίνης) και δύο μικρά νησιά (Νέα και Παλαιά Καμένη).

Β) **Τα Χριστιανά,** καθότι αποτελούν σημαντικές περιοχές για πτηνά (GR4220022). Τα Χριστιανά εντάσσονται επίσης σε μια ακόμα ομάδα από νησιά (με μια θαλάσσια ζώνη γύρω τους) που αποτελούν προστατευόμενες περιοχές στο Νότιο Αιγαίο με κωδικό GR4210011.

Γ) **Η Θαλάσσια Περιοχή Κολούμπο** με κωδικό GR4220036. Το υποθαλάσσιο ηφαίστειο του Κολούμπο βρίσκεται περίπου 8 χλμ. βορειοανατολικά της Σαντορίνης. Έχει ελλειπτικό σχήμα, υψώνεται 300 μ από το βυθό και στο κέντρο του υπάρχει μία καλδέρα διαμέτρου 3 χλμ και βάθους 500 μ.

Η ηφαιστειακή αλυσίδα του Κολούμπο αποτελείται από 20 υποθαλάσσιους ηφαιστειακούς κώνους διαφόρων μεγεθών από τους οποίους το Κολούμπο είναι ο μεγαλύτερος.

Α3.3.2.3Λ Ζώνη Βιώσιμης Διαχείρισης φυσικών πόρων

Α3.3.2.3Μ Περιοχές ΔΙΚΤΥΟΥ NATURA 2000 χωρίς καθορισμένες χρήσεις γης

Το Δίκτυο «NATURA 2000» στην Ελλάδα αποτελεί τον βασικό άξονα της περιβαλλοντικής πολιτικής για τις προστατευόμενες περιοχές (Weber and Christoferesen 2002, Ελευθεριάδης 2003, Κουτούπα-Ρεγκάτου 2005). Σύμφωνα με τον Ν. 2742/1999 (άρθρο 17), «η Επιτροπή Φύση 2000 ... ενεργεί και ως Εθνική Επιτροπή Προστατευόμενων Περιοχών με σκοπό το 101 συντονισμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των διαδικασιών προγραμματισμού, οργάνωσης και λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Διοίκησης και Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών» ασκώντας σειρά αρμοδιοτήτων για το σκοπό αυτό.

Μεταξύ αυτών «καταγράφει, ταξινομεί, συντονίζει, ελέγχει και αξιολογεί το έργο και τις δραστηριότητες των φορέων διαχείρισης..., εισηγείται στα αρμόδια Υπουργεία τα γενικότερα μέτρα και τις δράσεις που πρέπει να πραγματοποιηθούν για την προστασία της φύσης και τη βιώσιμη ανάπτυξη των υπό προστασία περιοχών και κατανέμει πόρους στους φορείς διαχείρισης για την εκπλήρωση του σκοπού τους».

Σύμφωνα με τον Ν. 3937/2011 (άρθρο 19) η Επιτροπή «Φύση 2000» αποτελεί το κεντρικό επιστημονικό γνωμοδοτικό όργανο του Κράτους για το συντονισμό, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών και μέτρων προστασίας της ελληνικής βιοποικιλότητας. Η Επιτροπή Φύση 2000 συστάθηκε με την ΚΥΑ 33318/3028/1998 (ΦΕΚ 1289/28-12-1998 τ.

Β΄), άρθρο 5, όπου και προσδιορίστηκε το έργο της. Οι αρμοδιότητές της τροποποιήθηκαν ή συμπληρώθηκαν ακολούθως με τους νόμους Ν. 2742/1999, Ν. 3044/2003 και Ν. 3937/2011 (Βώκου 2011).

Στις περιοχές NATURA του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου που ορίζονται σύμφωνα με το Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/2011) συγκαταλέγονται:

Α) **Η Παλαιά και Νέα Καμένη και το βουνό του Προφήτη Ηλία** (με τύπο προστασίας "Ειδική Ζώνη Διατήρησης", κωδικό GR4220003 και κωδικούς συσχετιζόμενων παράκτιων υδατικών συστημάτων GR1437C0084N και GR1437C0085N (Καλδέρα Σαντορίνης και Εξωτερικές ακτές καλδέρας Σαντορίνης).

Η περιοχή περιλαμβάνει το όρος Άγιος Ηλίας (νοτιοανατολικό τμήμα της Σαντορίνης) και δύο μικρά νησιά (Νέα και Παλαιά Καμένη).

Το εν λόγω όρος είναι η μοναδική περιοχή στην Σαντορίνη που δεν είναι καλυμμένη από τα προϊόντα της ηφαιστειακής έκρηξης. Αποτελείται κυρίως από ασβεστόλιθους. Η βορειοανατολική πλαγιά έχει φυτευτεί με πεύκα τα οποία όμως δεν βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Στα ριζά του βουνού κοντά στα χωριά Καμάρι, Εμπορείο και Περισσά καλλιεργούνται αμπέλια ενώ το υπόλοιπο μέρος του βουνού καλύπτεται από τυπικά φρύγανα. Στην περιοχή του οικισμού Καμάρι υπάρχει σπήλαιο που φιλοξενεί ενδημικά ασπόνδυλα. Η αρχαία Θήρα εντοπίζεται επίσης στην περιοχή αυτή και συγκεκριμένα στην κορυφή του λόφου βόρεια της Περίσσας. Οι ακτές χαρακτηρίζονται από απότομους γκρεμούς που καταλήγουν στην θάλασσα.

Η θαλάσσια περιοχή γύρω από τα νησάκια της Παλαιάς και Νέας Καμένης παρουσιάζει σκληρό πυθμένα και χαρακτηρίζεται από την παρουσία ζεστών πηγών και στηλών αερίου (vapour columns). Επιπλέον, στα δύο νησιά η βλάστηση είναι χαμηλή και πρόσκοπη, καθώς λόγω της σχετικά πρόσφατης δημιουργίας τους (ηφαιστειογενή) δεν μπορούν να φιλοξενήσουν υψηλή βλάστηση Οι τύποι οικοτόπων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ που απαντώνται στην περιοχή GR4220003 είναι οι 1170 (0ha), 1240 (7,15384 ha), 2230 (0,170812ha), 3290 (0ha), 5330 (0,935166ha), 5420 (388,579ha), 6220 (5,89764ha), 8140 (0ha), 8210 (17,1811ha), 8320 (340,116ha), 9320 (35,1983ha).

Η ποιότητα και η σημαντικότητα της περιοχής οφείλεται στα εξής στοιχεία:

- Είναι μεγάλης αρχαιολογικής αξίας λόγω της παρουσίας της αρχαίας πόλης της Θήρας,
- Το όρος Άγιος Ηλίας συγκεντρώνει όλα τα παλιά στοιχεία του νησιού της Σαντορίνης (χλωριδικά, πανιδικά και γεωλογικά). Για αυτό και παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην διασπορά των ειδών στο υπόλοιπο νησί,
- Υπάρχουν απολιθώματα από χερσαία γαστερόποδα,
- Ύπαρξη σπηλαίου με ενδημικά ασπόνδυλα όπως το ισόποδο *Schizidium beroni* που είναι τοπικό ενδημικό του εν λόγω σπηλαίου,

- Στα δύο μικρά νησιά η αποίκηση των οργανισμών, παρά το ότι έχει ήδη αρχίσει και έχει φτάσει σε ένα συγκεκριμένο επίπεδο, βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη. Οπότε η επιστημονική παρακολούθηση αυτού του φυσικού πειράματος εποίκησης των νησιών έχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον.

Β) **Τα Χριστιανά,** καθότι αποτελούν σημαντικές περιοχές για πτηνά (GR4220022). Τα Χριστιανά εντάσσονται επίσης σε μια ακόμα ομάδα από νησιά (με μια θαλάσσια ζώνη γύρω τους) που αποτελούν προστατευόμενες περιοχές στο Νότιο Αιγαίο με κωδικό GR4210011.

Γ) **Η Θαλάσσια Περιοχή Κολούμπο** με κωδικό GR4220036. Το υποθαλάσσιο ηφαίστειο του Κολούμπο βρίσκεται περίπου 8 χλμ. βορειοανατολικά της Σαντορίνης. Έχει ελλειπτικό σχήμα, υψώνεται 300 μ από το βυθό και στο κέντρο του υπάρχει μία καλδέρα διαμέτρου 3 χλμ και βάθους 500 μ.

Η ηφαιστειακή αλυσίδα του Κολούμπο αποτελείται από 20 υποθαλάσσιους ηφαιστειακούς κώνους διαφόρων μεγεθών από τους οποίους το Κολούμπο είναι ο μεγαλύτερος. Το μέσο βάθος της ηφαιστειακής αλυσίδας είναι τα 450 μέτρα. Το Κολούμπο έχει διάμετρο 3 χλμ. με κρατήρα πλάτους 1500 μ.

Το 2006 μία αποστολή του NOAA Ocean Explorer (National Oceanic and Atmospheric Administration) αποκάλυψε ότι στον πυθμένα του καλδερικού κρατήρα υπάρχει ένα σημαντικό υδροθερμικό πεδίο. Από τους υδροθερμικούς πόρους εξέρχονται υπέρθερμα υδροθερμικά ρευστά με μετρηθείσες θερμοκρασίες έως και 224oC. Τα ρευστά αυτά έχουν αποθέσει πολυμεταλλικά σουλφίδια και θειικά άλατα και έχουν οικοδομήσει καμινάδες ύψους έως και 4 μ. Επιπλέον, οι υδροθερμικοί πόροι είναι καλυμμένοι με ένα παχύ στρώμα από βακτηρίδια.

Οι τύποι των οικοτόπων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ που απαντώνται στην περιοχή GR4220036 είναι οι 1110 (4008ha),1170 (0 ha), 1180 (1002 ha).

Πίνακας 70: Τύποι και έκταση οικότοπων στον Προφήτη Ηλία και στη Νέα και Παλαιά Καμένη (GR4220003)

ΚΩΔΙΚΟΣ		ΕΚΤΑΣΗ (HA)
1170	Ύφαλοι	1.26425
1240	Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά Limonium spp.	7.15384
2230	Θίνες με λειμώνες με Malcolmietalia	0.170812

ΚΩΔΙΚΟΣ		ΕΚΤΑΣΗ (HA)
3290	Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion	0
5330	Θερμομεσογειακές και προερημικές λόχμες	0.935166
5420	Sarcopoterium spinosum phryganas	388.579
6220	Ψευδό στέπα με αγροστώδη και μονοετή φυτά από Thero-Brachypodietea	5.89764
8140	Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου	0
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	17.1811
8310	Σπήλαια των οποίων δεν γίνεται τουριστική εκμετάλλευση	0
8320	Εκτάσεις λάβας και φυσικές κοιλότητες	340.116
9320	Δάση με Olea και Ceratonia	35.1983

Πηγή: (Αρπακουλάκη, 2021), https://natura2000.eea.europa.eu και Οδηγία 92/43/ΕΟΚ

Πίνακας 71: Τύποι και έκταση οικοτόπων στη Θαλάσσια Περιοχή Κολούμπο (GR4220036)

ΚΩΔΙΚΟΣ		ΕΚΤΑΣΗ (HA)
1110	Αμμοσύρτεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους	4008
1170	Ύφαλοι	0
1180	Υποθαλάσσιοι σχηματισμοί δημιουργούμενοι από εκπομπές αερίων	1002

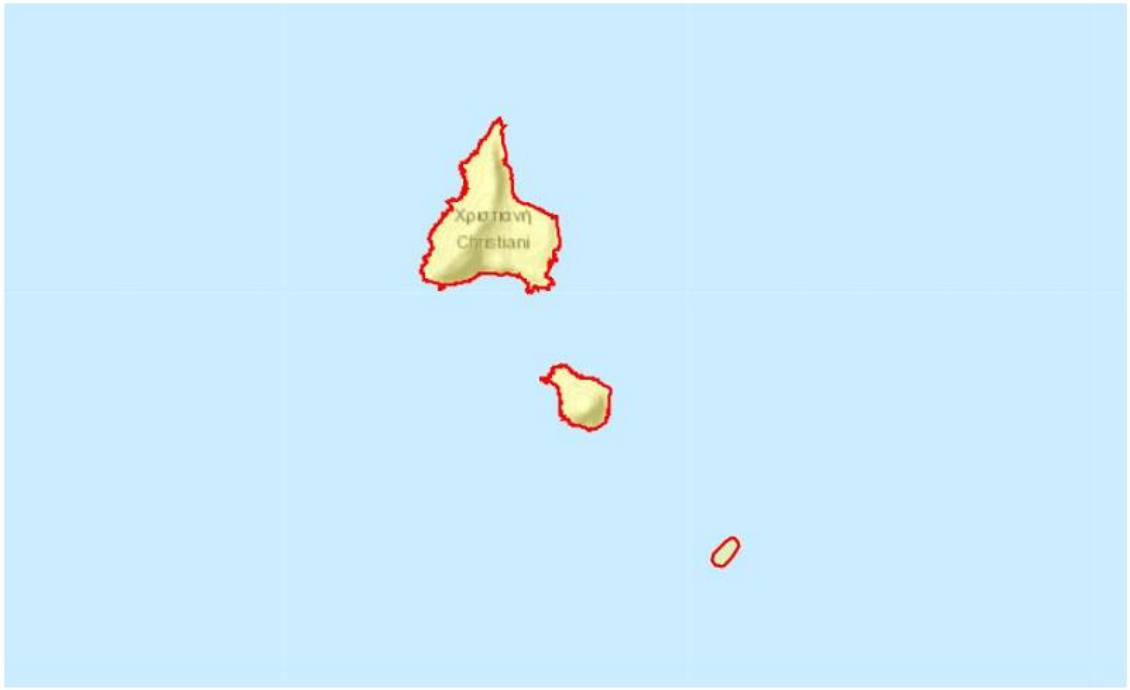
Πηγή: (Αρπακουλάκη, 2021), https://natura2000.eea.europa.eu και Οδηγία 92/43/ΕΟΚ

Πίνακας 72: Τύποι και έκταση οικοτόπων στο Νότιο Αιγαίο που συμπεριλαμβάνει τα Χριστιανά (GR4210011)

ΚΩΔΙΚΟΣ		ΕΚΤΑΣΗ (HA)
1120	Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με Posidonia (Posidonion oceanica)	3.1979
1170	Ύφαλοι	242.583
1240	Απόκρημνες βραχώδεις ακτές με βλάστηση στη Μεσόγειο με ενδημικά Limonium spp.	201.679
1430	Αλο-νιτρόφιλες λόχμες (Pegano-Salsoletea)	187.5
3290	Ποταμοί της Μεσογείου με περιοδική ροή από Paspalo-Agrostidion	0
5210	Δενδροειδή matorrals με Juniperus spp.	640.994
5330	Θερμομεσογειακές και προερημικές λόχμες	90.2237
5420	Sarcopoterium spinosum phryganas	657.882
8140	Λιθώνες της Ανατολικής Μεσογείου	0
8210	Ασβεστολιθικά βραχώδη πρανή με χασμοφυτική βλάστηση	43.8794
8330	Θαλάσσια σπήλαια εξ ολοκλήρου ή κατά το ήμισυ κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας	4.56843
9320	Δάση με Olea και Ceratonia	54.2318

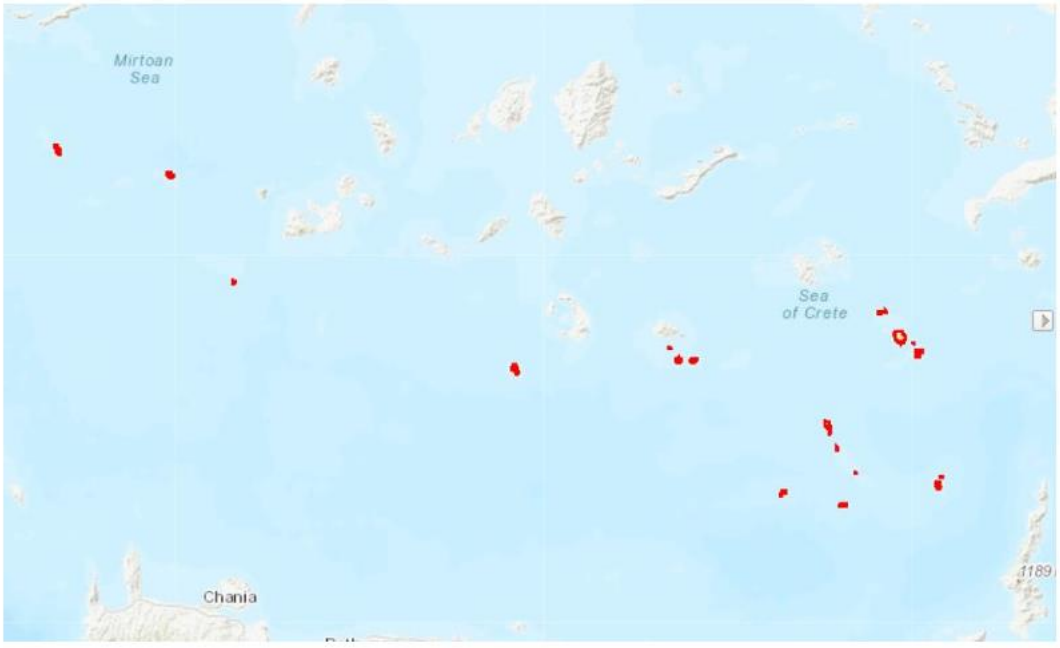
Πηγή: (Αρπακουλάκη, 2021), https://natura2000.eea.europa.eu και Οδηγία 92/43/ΕΟΚ

Εικόνα 44: Χριστιανά (GR4210011)

Πηγή: https://natura2000.eea.europa.eu

Εικόνα 45: Προστατευόμενη περιοχή που συμπεριλαμβάνει τα Χριστιανά (GR4210011)

Πηγή: https://natura2000.eea.europa.eu

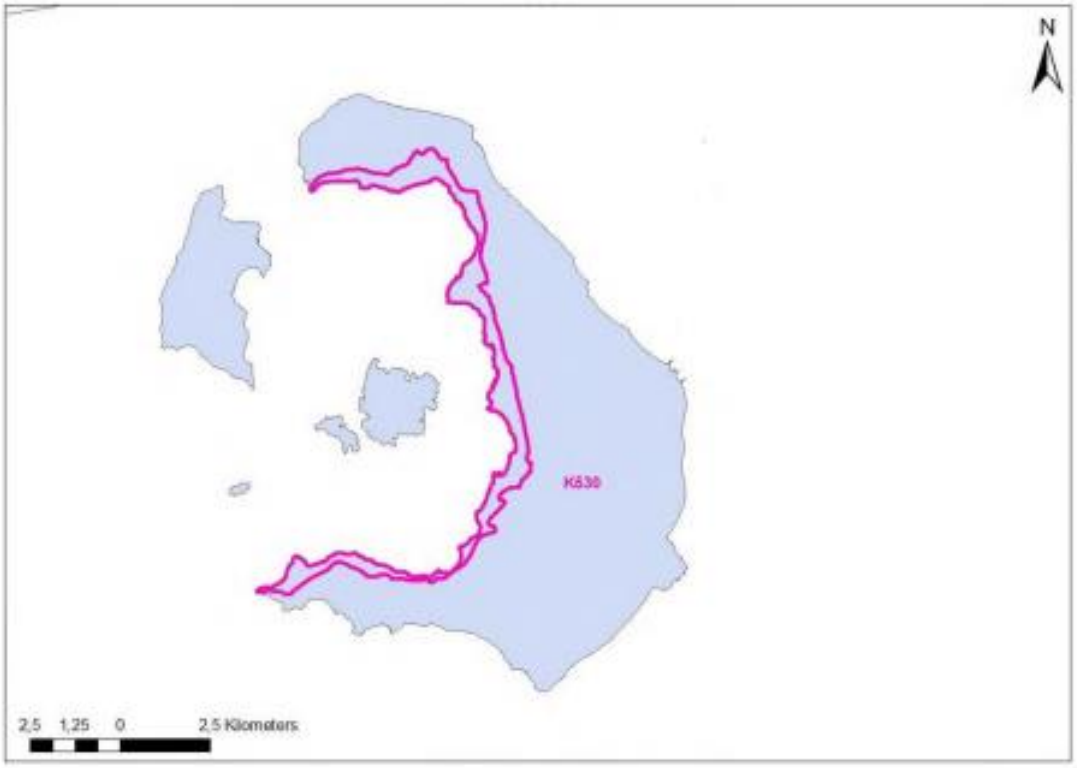
Α3.3.3.3Ν Εθνικά Πάρκα Π.Ε ΘΗΡΑΣ

Α3.3.3.3Ξ Καταφύγια Άγριας Ζωής ΚΑΖ Π.Ε ΘΗΡΑΣ

Η Σαντορίνη έχει ένα καταφύγιο άγριας ζωής, όπως φαίνεται στον παρακάτω χάρτη. Πρόκειται για την περιοχή ΚΑΖ Κ530 «Φάρος Ακρωτηρίου-Οίας (Θήρας Θέση Καλντέρας)» (ΦΕΚ 634/22-8-94) η οποία βρίσκεται στην Καλντέρα.

Το συγκεκριμένο κομμάτι ταυτίζεται με τη Ζώνη Ι (ζώνη της καλντέρας) οικιστικού ελέγχου στο νησί.

Χάρτης 26: : Καταφύγιο άγριας ζωής Δήμου Θήρας

Σύμφωνα με τον Ν. 3937/2011 «Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις» στις περιοχές που έχουν καθοριστεί ως Καταφύγια Άγριας Ζωής (ΚΑΖ):

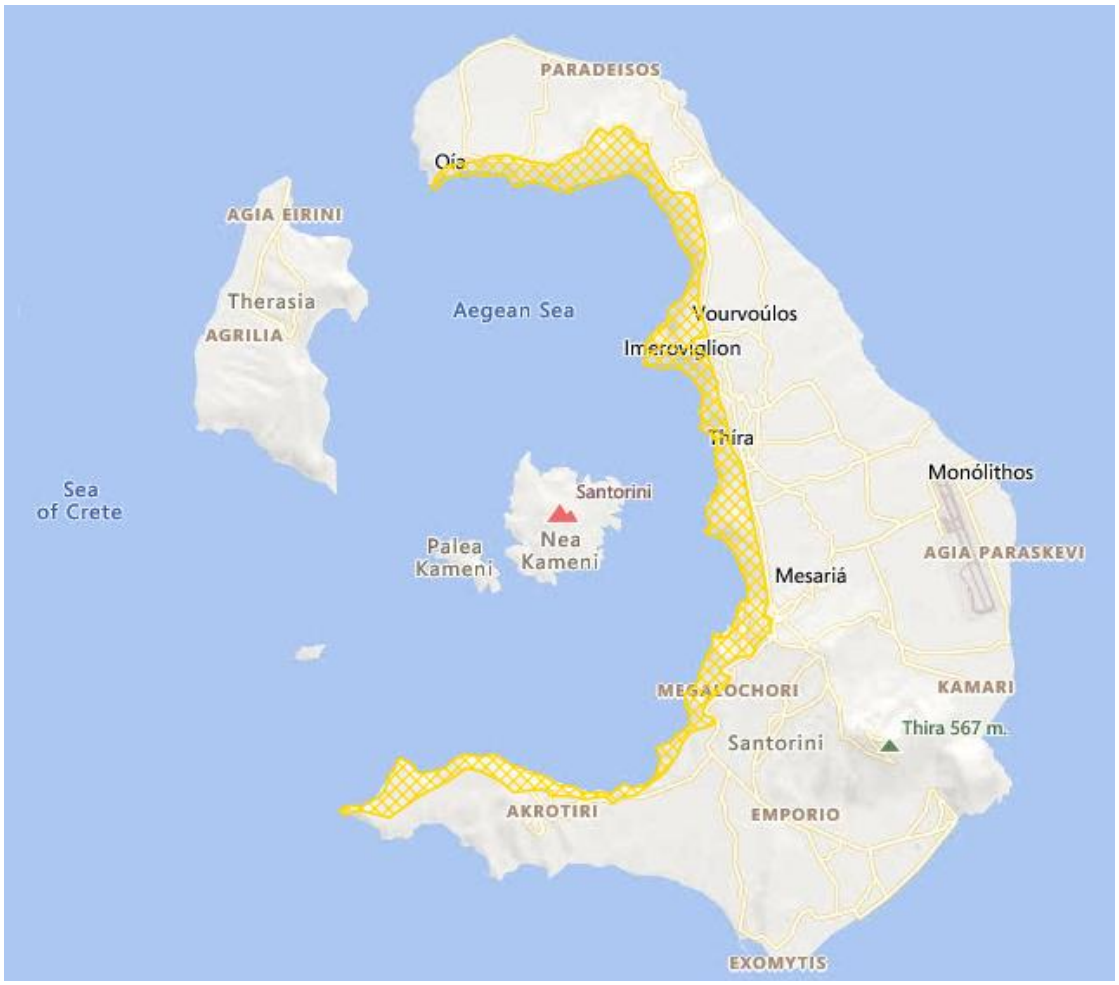
Απαγορεύονται η θήρα, οι αγώνες κυνηγετικών ικανοτήτων σκύλων δεικτών, η αλιεία, η σύλληψη της άγριας πανίδας, η συλλογή της άγριας χλωρίδας, η καταστροφή ζώνης με φυσική βλάστηση με κάθε τρόπο, η καταστροφή των φυτοφρακτών, η αμμοληψία, η αποστράγγιση, η επιχωμάτωση και αποξήρανση ελωδών εκτάσεων, η ρύπανση των υδατικών συστημάτων, η διάθεση ή απόρριψη αποβλήτων, η ανάπτυξη ιχθυοκαλλιεργειών, η διενέργεια στρατιωτικών ασκήσεων, καθώς και η υπαγωγή έκτασης του καταφυγίου σε πολεοδομικό ή ρυμοτομικό σχεδιασμό.

Επιτρέπεται η εγκατάσταση παρατηρητηρίων της άγριας πανίδας. Η εκτέλεση λατομικών και μεταλλευτικών δραστηριοτήτων, όπως και δρόμων επιτρέπεται εάν έχει

ακολουθηθεί η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης που προβλέπεται από τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας.

Μέσα στα καταφύγια άγριας ζωής, οι αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες μπορούν να εγκρίνουν ή να προγραμματίζουν και να εκτελούν ειδικά έργα βελτίωσης του βιοτόπου και έργα ικανοποίησης των οικολογικών αναγκών του βιολογικού κύκλου των ειδών της άγριας πανίδας και της αυτοφυούς χλωρίδας και ιδίως αναδάσωση, διατήρηση ακαλλιέργητων εκτάσεων, διατήρηση εκτάσεων με τοπικές ποικιλίες, διατήρηση φυτοφρακτών έργα αναβάθμισης και αποκατάστασης υγροτοπικών εκτάσεων, δημιουργία και ανάπτυξη ζωνών φυσικής βλάστησης, δημιουργία δενδροστοιχιών κατά μήκος των αγροτικών δρόμων και ελωδών εκτάσεων. Τα έργα αυτά περιγράφονται σε ειδικές μελέτες διαχείρισης, οι οποίες εγκρίνονται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οι προδιαγραφές για τη σύνταξη τους καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Εικόνα 46: Με κίτρινο χρώμα απεικονίζεται το Καταφύγιο Άγριας Ζωής

Πηγή: http://geodata.gov.gr

Θεσμοθετημένα Καταφύγια Άγριας Ζωής Π.Ε ΘΗΡΑΣ

Καταφύγιο Άγριας Ζωής είναι η περιοχή που απαγορεύεται το κυνήγι κάθε θηράματος, με σκοπό την προστασία και την ανάπτυξη των πληθυσμών των θηραμάτων και των λοιπών ειδών της άγριας πανίδας ως και των ειδών της αυτοφυούς χλωρίδας. Τα καταφύγια άγριας ζωής, πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις προς κάλυψη των βασικών αναγκών του θηράματος σε ό,τι αφορά την ησυχία, τροφή και νερό. Τα καταφύγια άγριας ζωής που είναι θεσμοθετημένα στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί

Πίνακας 3-21: Καταφύγια Άγριας Ζωής Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

α/α	Ονομασία ΚΑΖ	Έκταση (ha)	Π.Ε.
1	ΣΤΕΝΙΕΣ - Μ. ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ	650,0	ΑΝΔΡΟΥ
2	ΣΥΝΕΤΙΟ	136,18	ΑΝΔΡΟΥ
3	ΣΤΕΝΟ ΚΟΡΘΙΟΥ	1794,43	ΑΝΔΡΟΥ
4	ΟΡΟΣ ΧΑΡΑΚΑ (ΓΑΥΡΙΟΝ ΑΝΔΡΟΥ)	479,69	ΑΝΔΡΟΥ
5	ΠΑΝΟΡΜΟΣ (ΠΥΡΓΟΥ ΤΗΝΟΥ)	327,75	ΤΗΝΟΥ
6	ΤΣΙΚΝΙΑ ΕΞΩΜΒΟΥΡΓΟΥ	783,61	ΤΗΝΟΥ
7	ΑΓ. ΣΕΡΗΣ - ΚΑΜΠΟΥΡΙ	492,71	ΚΕΑΣ-ΚΥΘΝΟΥ
8	ΚΑΤΩ ΜΕΡΙΑ	1002,99	ΚΕΑΣ-ΚΥΘΝΟΥ
9	ΚΟΡΡΗΣΙΑ Ν.ΚΕΑ	890,79	ΚΕΑΣ-ΚΥΘΝΟΥ
10	ΑΝΩ ΜΕΡΙΑ	251,25	ΣΥΡΟΥ
11	ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΙ-ΨΑΘΗ-ΚΑΛΑΜΟΣ-ΠΡ. ΗΛΙΑΣ (ΙΟΥ)	3660,52	ΘΗΡΑΣ
12	ΡΑΧΙΔΙΑ-ΤΡΥΠΟΥΛΕΣ (ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΥ)	405,94	ΘΗΡΑΣ
13	ΦΑΡΟΣ ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ-ΟΙΑΣ	865,00	ΘΗΡΑΣ

Ως προς τη χλωρίδα και την πανίδα στις προστατευόμενες περιοχές θα πρέπει να καταγραφεί ότι στη Νέα και Παλαιά καμένη (GR4220003) συναντώνται επίσης σημαντικά φυτά (Anacamptis pyramidalis, Centaurea raphanina ssp. Mixta, Erysimum senoneri ssp. Senoneri, Filago cretensis ssp. Cretensis, Hymenonema graecum, Ophrys fusca, Ophrys lutea, Pimpinella pretenderis, Ranunculus criticus, Scorzonera crocifolia, Silene cythnia, Tenarea tortuosa), ερπετά (Hemidactylus turcicus, Mediodactylus kotschyi, Podarcis erhardii, Telescopus fallax), ασπόνδυλα (Percnon gibbesi) και θηλαστικά (Hypsugo savii, Pipistrellus kuhlii, Tadarida teniotis).

Στα Χριστιανά (GR4220022) συναντώνται τα ακόλουθα είδη πουλιών: Anthus campestris, Apus apus, Caprimulgus europaeus, Delichon urbicum (urbica), Emberiza caesia, Falco eleonorae, Falco peregrinus, Hirundo rustica, Hirundo rustica, Larus canus, Motacilla flava, Oriolus oriolus, Passer hispaniolensis, Phalacrocorax aristotelis desmarestii, Podiceps cristatus, Podiceps nigricollis, Streptopelia turtur, Tachymarptis melba.

Ακόμα, στην προστατευόμενη περιοχή που εμπεριέχει τα Χριστιανά αναφέρεται η ύπαρξη των ασπόνδυλων Pinna nobilis και των ακόλουθων φυτών: Achillea cretica, Anthemis ammanthus ssp. Ammanthus, Anthemis scopulorum, Arenaria aegaea, Atriplex recurve, Centaurea raphanina ssp. Mixta, Fibigia lunarioides, Limonium frederici, Onosma graeca,

Origanum tournefortii, Salsola aegaea, Scorzonera eximia, Staehelina fruticose, Teucrium brevifolium, Trigonella rechingeri.

Αναφορικά με την πανίδα της ευρύτερης περιοχής, σύμφωνα με το Κόκκινο Βιβλίο των απειλούμενων ζώων της Ελλάδας στην περιοχή μελέτης συναντώνται θηλαστικά όπως η Μεσογειακή φώκια (Monachus monachus), ο Αιγαιόγλαρος (Larus audouinii Payraudeau) και αρκετά είδη δελφινιών όπως το Κοινό δελφίνι (Delphinus delphis), το Ρινοδέλφινο (Tursiops truncates) κ.ά. Ακόμα, υπάρχει μια σπηλιά με ενδημικά ασπόνδυλα στο Καμάρι.

Α3.3.2.Ο^{ο} Δάση / Δασικές εκτάσεις

Α3.3.2.3ΟΑ Από κυρωμένους/αναρτημένους δασικούς χάρτες

Δασικοί χάρτες Θήρας

2014: Το Κτηματολόγιο έχει αναρτήσει τους πρώτους δασικούς χάρτες για την Σαντορίνη το 2014 και αφορούν την εδαφική περιφέρεια πέντε πρώην Καποδιστριακών ΟΤΑ του Δήμου Θήρας (Δημοτικών/Τοπικών Κοινοτήτων Ακρωτηρίου, Εμπορειού, Επισκοπής, Μεγαλοχωρίου και Πύργου), συνολικής έκτασης 35.244,100 στρεμμάτων, δηλαδή την μισή περίπου έκταση της Νήσου Θήρας. Οι πολίτες μπορούν άμεσα να γνωρίζουν υπεύθυνα και έγκυρα τον χαρακτηρισμό των ακινήτων τους.

2018: Ο Δήμος Θήρας ανάρτησε τους δασικούς χάρτες για τις περιοχές της Σαντορίνης, οι οποίες δεν είχαν συμπεριληφθεί στην προηγούμενη ανάρτηση του Νοεμβρίου 2017.

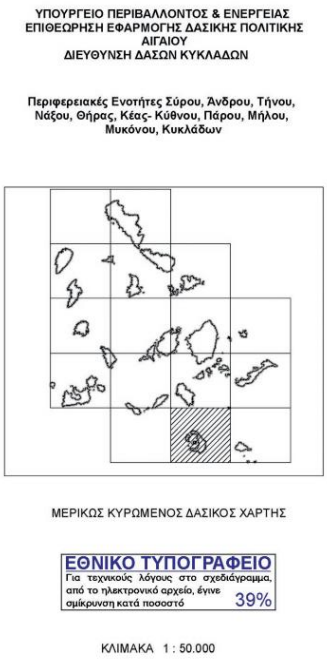
Αφορούν τις περιοχές: Βόθωνας, Βουρβούλος, Φηρά, Καρτεράδος, Μεσαριά, Έξω Γωνιά, Ημεροβίγλι, Οία και Θηρασιά.

- Κύρωση του δασικού χάρτη των Περιφερειακών Ενοτήτων Σύρου, Άνδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας, Κέας-Κύθνου, Πάρου, Μήλου, Μυκόνου, Κυκλάδων

Με την υπ' αριθ. 51626/20.10.2022 (ΦΕΚ Δ΄ 747 και ΑΔΑ: ΨΜ3Ι4653Π8-47Ω) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δασών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κυρώθηκε **ο δασικός χάρτης** των Περιφερειακών Ενοτήτων **Σύρου, Άνδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας, Κέας – Κύθνου, Πάρου, Μήλου, Μυκόνου ως προς τα τμήματά του**, όπως θεωρήθηκαν με την 44828/15.09.2022 απόφαση της Δ/νσης Δασών Κυκλάδων και εμφανίζονται στα συνημμένα ψηφιακά διαγράμματα (.pdf) κλίμακας 1:50.000, που συνοδεύουν και αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης, στο οποίο αποτυπώνονται με:

α. με **πράσινο περίγραμμα και πράσινη διαγράμμιση**, τα τμήματα που αποτελούν **δασικές εν γένει εκτάσεις** των παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 3 του ν. 998/1979 όπως ισχύει.

β. με **κίτρινο περίγραμμα και κίτρινη διαγράμμιση**, τα τμήματα που αποτελούν εκτάσεις που **δεν διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας**.

Με απόφαση της Διεύθυνσης Δασών Κυκλάδων τροποποιήθηκε ο αναρτημένος / κυρωμένος δασικός χάρτης Περιφερειακών Ενοτήτων Σύρου, Άνδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας, Κέας- Κύθνου, Πάρου, Μήλου, Μυκόνου λόγω ενσωμάτωσης των διορθώσεων προδήλων σφαλμάτων, που διαπιστώθηκαν είτε αυτεπάγγελτα είτε κατόπιν αιτημάτων πολιτών (940 εξεταζόμενα αιτήματα), σύμφωνα με την παρ. Α της 153394/919/12.04.2017 Υπουργικής απόφασης (Β΄1366).

Σχετικά έγγραφα:

- ✓ Αριθ. 7031/17.02.2022 (ΑΔΑ: 6ΜΑΙΟΡ1Ι-ΑΔ8) ΠΡΑΞΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΟΥ/ΚΥΡΩΜΕΝΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ των Περιφερειακών Ενοτήτων Σύρου, Άνδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας, Κέας- Κύθνου, Πάρου, Μήλου, Μυκόνου ΛΟΓΩ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΠΡΟΔΗΛΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ και πρόσκληση για υποβολή αντιρρήσεων κατά του περιεχομένου του.
- ✓ Η υπ' αρ. 51523/2.11.2021 (ΑΔΑ: ΨΚΘΖΟΡ1Ι-ΘΙ2) απόφαση «Τροποποίηση της με αρ. Πρ. 9095/23.02.2021 απόφασης ανάρτησης των δασικών χαρτών των Περιφερειακών Ενοτήτων Σύρου, Άνδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας, Κέας- Κύθνου, Πάρου, Μήλου, Μυκόνου, και πρόσκληση ενδιαφερομένων για υποβολή αντιρρήσεων κατά του περιεχομένου τους.».
- ✓ Απόφαση αριθ. 9095/23-02-2021 (ΑΔΑ: ΩΘΙΣΟΡ1Ι-ΑΞ2) Ανάρτηση των δασικών χαρτών των Περιφερειακών Ενοτήτων Σύρου, Άνδρου, Τήνου, Νάξου, Θήρας, Κέας- Κύθνου, Πάρου, Μήλου, Μυκόνου, και πρόσκληση για υποβολή αντιρρήσεων κατά του περιεχομένου του.

Α3.3.2.3Π Γεωργική Γη Υψηλής Παραγωγικότητας

Στο άρθρο 2 του Π.Δ/τος 16.2.-19.3,1990, προστίθεται νέα παράγραφος Γ1 ως εξής: «Γ1.

1. Για τη διατήρηση και προστασία των περιοχών που έχουν χαρακτηρισθεί ή χαρακτηρίζονται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας, των περιοχών που αφορούν στην καλλιέργεια αμπέλων και την παραγωγή οίνων Ονομασίας Προέλευσης Ανωτέρας Ποιότητας (ΟΠΑΠ) και είναι καταγεγραμμένες στο Μητρώο του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) καθώς και των περιοχών όπου καλλιεργούνται τοπικά παραδοσιακά γεωργικά προϊόντα, όπως φακές, φάβα, ντοματάκια κ.α., όπως είναι καταγεγραμμένες στο Μητρώο του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) καθορίζονται οι ακόλουθοι όροι δόμησης:

α. Το κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας ορίζεται σε δέκα (10) στρέμματα.

β. Η μέγιστη δομήσιμη επιφάνεια των μονάδων μεταποίησης των ανωτέρω τοπικών παραδοσιακών προϊόντων καθώς και των κτηριακών εγκαταστάσεων εξυπηρέτησής τους μπορεί να προσαρμόζεται στις ανάγκες κάθε καλλιεργούμενης έκτασης, χωρίς όμως να υπερβαίνει τα τριακόσια (300) τμ, μετά από έγκριση των αρμοδίων υπηρεσιών.

Οι μονάδες μεταποίησης των ανωτέρω τοπικών παραδοσιακών προϊόντων καθώς και οι τυχόν κτηριακές εγκαταστάσεις εξυπηρέτησής τους, ανεγείρονται εκτός καλλιεργούμενης έκτασης με σκοπό την προστασία και τη διασφάλιση της από την απομείωση που θα επέφερε η ανέγερση εντός αυτής όλων των απαιτούμενων κτηριακών ή άλλων εγκαταστάσεων. Δεν επιτρέπεται η αλλαγή της χρήσεως των παραπάνω κτισμάτων.

2. Στα γήπεδα, που αφορά η παρούσα παράγραφος και έχουν ενιαία επιφάνεια από δέκα (10) μέχρι πενήντα (50) στρέμματα, επιτρέπεται η ανέγερση ισογείου, πέτρινου κτίσματος μεγίστης επιφάνειας τριάντα (30) τμ και μεγίστου ύψους τρία και είκοσι (3,20) μ για υποστηρικτικές ανάγκες της γεωργικής εκμετάλλευσης. Στα ίδια ως άνω οικόπεδα που έχουν ενιαία επιφάνεια μεγαλύτερη των πενήντα (50) στρεμμάτων επιτρέπεται, για τους ίδιους σκοπούς η ανέγερση κτίσματος με μέγιστη δομημένη επιφάνεια εξήντα (60) τμ. Η στάθμη οροφής τυχόν υπογείου των ανωτέρω κτισμάτων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει σε κανένα σημείο τη στάθμη του εδάφους περιμετρικά του κτηρίου.

3. Οι παραπάνω ρυθμίσεις ισχύουν και εφαρμόζονται και για τα γήπεδα που αποτελούν ή αποτέλεσαν αμπελώνα ή πεδίο καλλιέργειας των προαναφερθέντων αγροτικών τοπικών προϊόντων και που δεν είχαν εγκαταλειφθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα (τουλάχιστον 10ετία) πριν τη[ν] 30.12.2011, ημερομηνία δημοσιοποίησης της πρότασης τροποποίησης της ΖΟΕ. Προς τούτο και για τη διατήρηση και προστασία των αμπελώνων και των περιοχών καλλιέργειας αγροτικών τοπικών προϊόντων προ της έκδοσης κάθε οικοδομικής άδειας, απαιτείται ρητή βεβαίωση από τα αρμόδια όργανα ότι το γήπεδο, στο οποίο αφορά η οικοδομική άδεια, δεν αποτελεί ή αποτέλεσε αμπελώνα ή πεδίο καλλιέργειας των προαναφερθέντων αγροτικών τοπικών προϊόντων. Για τον εντοπισμό των εκτάσεων αυτής

της κατηγορίας λαμβάνονται υπόψη και τα αντίστοιχα δεδομένα του ΟΠΕΚΕΠΕ προηγούμενων ετών.

Α3.3.2.3Ρ Αιγιαλός, παραλία, παράκτια / παραποτάμια/ παραλίμνια ζώνη -ρέματα

Α3.3.2.3ΡΑ Καθορισμός Ζώνης -Αιγιαλού Παραλίας

Σύμφωνα με τον πρόσφατο Ν. 5092/2024 - ΦΕΚ 33/Α/4-3-2024 " Όροι αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας στις παραθαλάσσιες περιοχές και άλλες διατάξεις" και το άρθρο 3,

Παρ. β) Διακριτό τμήμα αιγιαλού: το αξιοποιήσιμο και προσβάσιμο τμήμα αιγιαλού και παραλίας μεταξύ δύο φυσικών ορίων. Επί του ανωτέρω τμήματος υπολογίζεται η έκταση του αιγιαλού που μπορεί να παραχωρηθεί για απλή ή άλλη χρήση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 9 και τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 11.

Παρ γ) Παραλία: η ζώνη της ξηράς, συνεχόμενη προς τον αιγιαλό, η οποία ορίζεται με σκοπό τη διατήρηση και προστασία των ακτών από τη διάβρωση και προς εξυπηρέτηση της επικοινωνίας της ξηράς με τη θάλασσα και αντίστροφα, η οποία δεν μπορεί να εκτείνεται περισσότερο από πενήντα (50) μέτρα από την οριογραμμή του αιγιαλού.

Παρ. δ) Προστατευόμενος αιγιαλός και παραλία: διακριτό τμήμα αιγιαλού και παραλίας, το οποίο βρίσκεται εντός περιοχής που συμπεριλαμβάνεται στον Εθνικό Κατάλογο Περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000, με ιδιαίτερα οικολογικά και γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά που πρέπει να βελτιωθούν, να προστατευθούν ή να διατηρηθούν. Προς τον σκοπό διατήρησης των χαρακτηριστικών αυτών, τίθενται απαγορεύσεις και περιορισμοί στις επιτρεπόμενες δραστηριότητες επί του αιγιαλού, της όμορης παραλίας και του όμορου παλαιού αιγιαλού.

Παρ.ε) Παλαιός αιγιαλός: η ζώνη ξηράς, η οποία προκύπτει από τη μετατόπιση της ακτογραμμής προς τη θάλασσα, οφείλεται σε φυσικά αίτια (φυσικές προσχώσεις) ή νόμιμα τεχνικά έργα και προσδιορίζεται από τη νέα γραμμή του αιγιαλού και το όριο του παλαιότερα υφιστάμενου αιγιαλού.

Έχουν καθοριστεί Ζώνες Αιγιαλού -Παραλίας σε Ακτές της Θήρας με σχετικά νομοθετήματα

Α3.3.2.3ΡΒ Κατάσταση Ακτών

Το μήκος των ακτών της Σαντορίνης φτάνει τα 69 χλμ. Οι απότομες και βραχώδεις ακτές διακόπτονται πολύ συχνά από όμορφες παραλίες ηφαιστειογενούς άμμου. Οι πιο γνωστές και πολυσύχναστες παραλίες τους καλοκαιρινούς μήνες είναι η Κόκκινη και η Άσπρη παραλία κοντά στο Ακρωτήρι και οι μαύρες παραλίες στο Καμάρι, το Μονόλιθο, την Περίσσα και τον Περίβολο. Όλες διαθέτουν χρωματιστή ηφαιστειογενή άμμο.

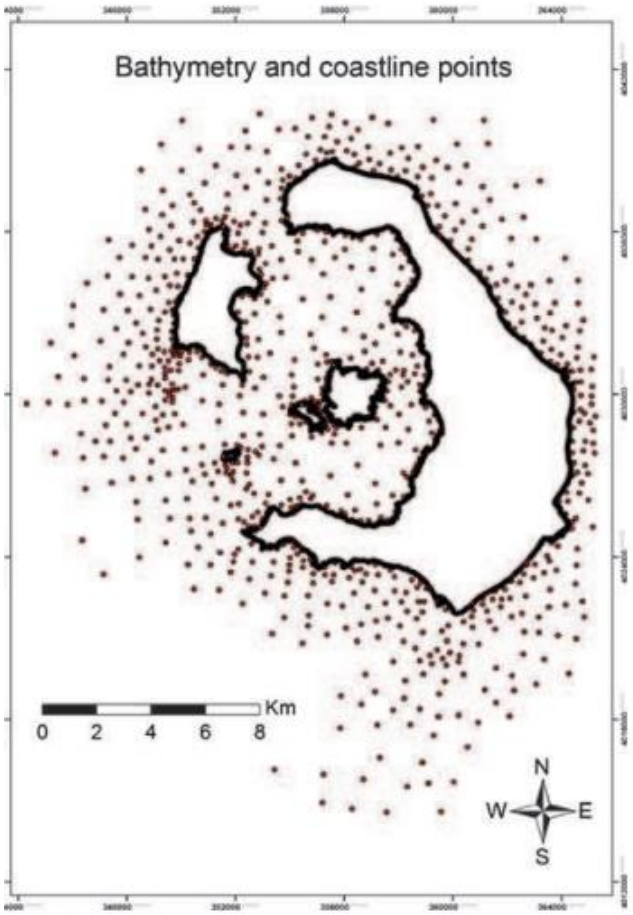
Οι περισσότερες είναι προσβάσιμες οδικά, αλλά και ακτοπλοϊκά αν κανείς το επιθυμεί.

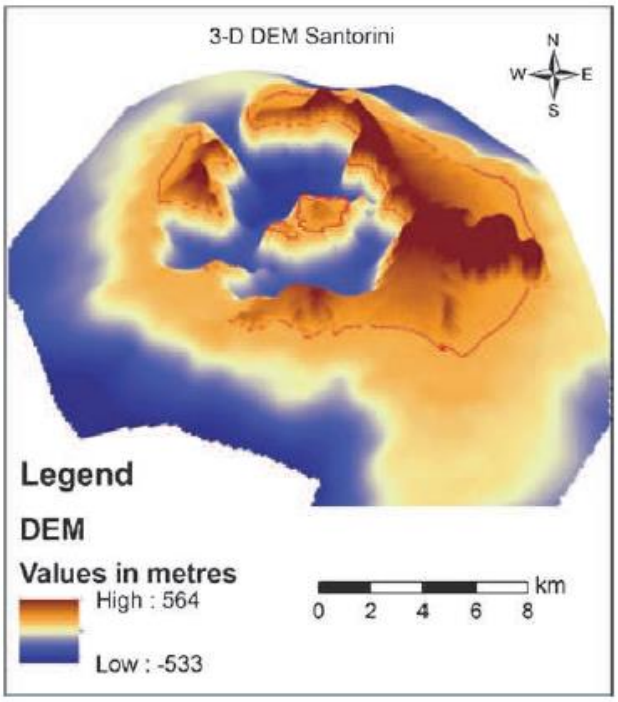

ΕΙΚ. ΕΠΑΝΩ :ΚΟΚΚΙΝΗ ΠΑΡΑΛΙΑ, ΕΙΚ.ΚΑΤΩ: ΠΑΡΑΛΙΑ ΒΛΥΧΑΔΑΣ

(ΒΛ. Χάρτες ΒΥΘΟΜΈΤΡΗΣΗΣ ΑΚΤΩΝ σχετικό)

Bathymetry and coastline points
Km
0 2 4 6 8
N
W
E
S

3-D DEM Santorini
N
W
E
S
Legend
DEM
Values in metres
High : 564
Low : -533
km
0 2 4 6 8

Χάρτες Βυθομέτρησης ακτών / Πηγή: DIMITRIOS OIKONOMIDIS//AUT.G[6]

Παραλίες

Οι χαρακτηριστικότερες παραλίες της Θήρας είναι οι κάτωθι:

Βλυχάδα: Δυτικά στο αλιευτικό καταφύγιο της Σαντορίνης βρίσκεται η παραλία της Βλυχάδας. Λευκοί ηφαιστειακοί βράχοι και μαύρη άμμος συνθέτουν ένα μοναδικό σκηνικό. Το καλοδιατηρημένο εργοστάσιο τοματοποιίας της περιοχής φιλοξενεί πλήθος εκδηλώσεων ψυχαγωγικού χαρακτήρα. (Βλ. Χάρτη παραλίας Βλυχάδας)

Περίβολος / Άγιος Γεώργιος: Κατεβαίνοντας από το Εμπορείο, ο Περίβολος είναι η πρώτη παραλία που θα συναντήσετε. Μαύρη άμμος, καφέ και εστιατόρια συνθέτουν την εικόνα μιας αυθεντικής σαντορινιάς παραλίας.

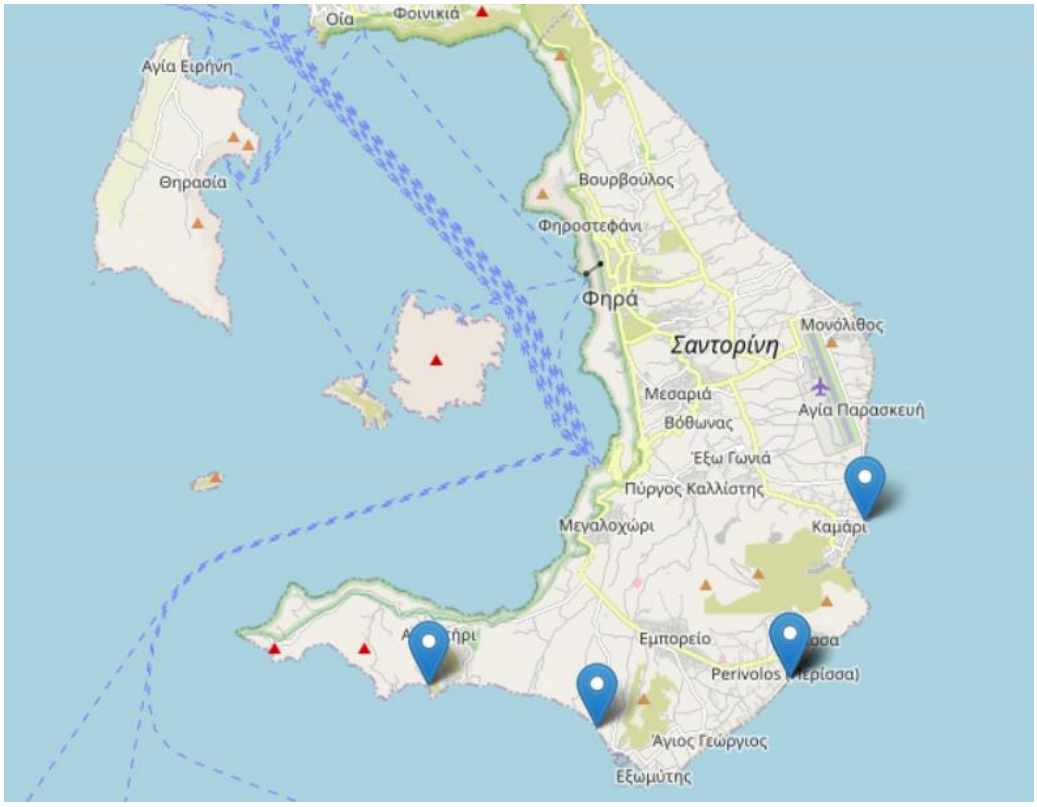
Καμάρι: Βραβευμένη με δύο Γαλάζιες Σημαίες η παραλία του Καμαρίου με τη μαύρη άμμο και την άψογη τουριστική οργάνωση αποτελεί μία από τις επιλογές σας για μπάνιο στη Σαντορίνη.

Περίσσα: Η φυσική συνέχεια της παραλίας του Περίβολου και βραβευμένη με Γαλάζια Σημαία παραλία της Περίσσας με τη μαύρη άμμο.

Κόκκινη Παραλία: Η πιο διάσημη παραλία της Σαντορίνης μιας και είναι η μοναδική παραλία μ' αυτό το χρώμα. Ένας κατακόκκινος βράχος χύνεται στη θάλασσα θυμίζοντας έντονα την ηφαιστειακή καταγωγή του νησιού. Βρίσκεται στο χωριό του Ακρωτηρίου.

[6] Reconstruction of the paleo-coastline of Santorini island (Greece), after the 1613 BC volcanic eruption: A GIS-based quantitative methodology Dimitrios Oikonomidis∗ , Konstantinos Albanakis, Spyridon Pavlides and Michael Fytikas Aristotle University of Thessaloniki, School of Geology, 54124, Thessaloniki, Greece.

Εικόνα 47: Οι χαρακτηριστικότερες παραλίες της Θήρας

Πηγή: Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας (https://www.santoriniports.gov.gr/el/beaches)

Α3.3.2.3ΡΒ Ποιότητά Νερών Κολύμβησης

Πρόγραμμα παρακολούθησης ποιότητας νερών κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας

Η ποιότητα των νερών κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας παρακολουθείται συστηματικά από το 1988, σύμφωνα με την Οδηγία 76/160/ΕΟΚ «περί της ποιότητας υδάτων κολύμβησης», στο πλαίσιο του «Προγράμματος παρακολούθησης ποιότητας νερών κολύμβησης στις ακτές της Ελλάδας». Στόχος του Προγράμματος είναι η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας των λουόμενων, η συμμόρφωση με την Οδηγία 76/160/ΕΟΚ και η σταδιακή αντικατάστασή της από την Οδηγία 2006/7/ΕΚ μέχρι το 2014, η οποία έχει εκδοθεί και ενσωματωθεί στο Εθνικό Δίκαιο και υιοθετεί νέους μικροβιολογικούς δείκτες. Το «Πρόγραμμα» επαναλαμβάνεται κάθε έτος κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου, από το Μάιο έως τον Οκτώβρη και τα αποτελέσματά του καθώς και η ετήσια έκθεση παρακολούθησης κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Παρακολουθούνται κυρίως οι ακτές που συγκεντρώνουν σημαντικό αριθμό λουόμενων, οι ακτές που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον από κάθε άποψη (αναπτυξιακό, αισθητικό, τουριστικό περιβαλλοντικό κ.λπ..) και αυτές που δέχονται έντονες περιβαλλοντικές πιέσεις. Στις συστηματικά παρακολουθούμενες ακτές γίνονται δειγματοληψίες και εργαστηριακές αναλύσεις των υδάτων καθώς και μακροσκοπικός έλεγχος του νερού και της ακτής γενικότερα.

Η επιλογή των παρακολουθούμενων περιοχών και σημείων δειγματοληψίας έχει γίνει από το ΥΠΕΝ σε συνεργασία με τις Κεντρικές και Περιφερειακές συναρμόδιες Υπηρεσίες της χώρας.

Μητρώο Ταυτοτήτων Ακτών Κολύμβησης

Στο πλαίσιο της μετάβασης από την παλιά (76/160/ΕΟΚ) στη νέα Οδηγία για τα ύδατα κολύμβησης (2006/7/ΕΚ) το Υπουργείο ολοκλήρωσε και έθεσε στη διάθεση του κοινού το προβλεπόμενο από την Οδηγία Μητρώο Ταυτοτήτων των ακτών κολύμβησης. Στόχος του μητρώου των ταυτοτήτων ακτών κολύμβησης είναι η περιγραφή και παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών των ακτών, η αναγνώριση των πηγών ρύπανσης που ενδέχεται να επηρεάσουν την ποιότητα των νερών και η αξιολόγηση του μεγέθους των επιπτώσεων. Το μητρώο ταυτοτήτων αποτελεί οδηγό για την επιλογή των κατάλληλων μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων της μόλυνσης στα νερά κολύμβησης και επιτρέπει την αποτελεσματικότερη διαχείριση των αντίστοιχων πόρων. Ταυτόχρονα, μέσω του μητρώου επιτυγχάνεται η αμφίδρομη επικοινωνία με τους πολίτες σε σχέση με την ποιότητα των νερών και τα διαχειριστικά μέτρα που λαμβάνονται κατά περίπτωση.

Ύδατα αναψυχής - Ύδατα κολύμβησης [7]

Σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ στο ΜΠΠ περιλαμβάνονται τα υδατικά συστήματα που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα αναψυχής, συμπεριλαμβανομένων περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ύδατα κολύμβησης. Σε εφαρμογή του κείμενου νομοθετικού πλαισίου (ΚΥΑ οικ. 46399/1352/86 & ΚΥΑ Η.Π. 8600/416/Ε103) και σύμφωνα με τα όσο αναφέρονται στο εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης του ΥΔ Νήσων Αιγαίου έχουν καθορισθεί στην Περιφέρεια 12 Καταργήθηκε από την Οδηγία 2006/7/ΕΚ σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και την κατάργηση της οδηγίας 76/160/ ύδατα κολύμβησης -ως προστατευόμενες περιοχές- σε παράκτια ΥΣ (128 στα Δωδεκάνησα και 155 στις Κυκλάδες).

Πίνακας 1: Αριθμός σημείων παρακολούθησης και Ταυτοτήτων υδάτων κολύμβησης ανά Περιφέρεια με έτος αναφοράς το 2023

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Σημεία παρακολούθησης/ Περιφέρεια	Ταυτότητες υδάτων κολύμβησης
Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης	56	56

[7] ΕΡΓΟ: «ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΠΕΣΔΑ), ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΕΝΟΨΕΙ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014 - 2020» «ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΣΔΑ» ΕΠΕΜ Α.Ε. 154 Νοτίου Αιγαίου 283

Θεσσαλίας	107	103
Ηπείρου	37	37
Δυτικής Ελλάδας	86	78
Πελοποννήσου	191	191
Ιονίων νήσων	171	169
Βορείου Αιγαίου	138	134
Κρήτης	177	177
Κεντρικής Μακεδονίας	118	115
Δυτικής Μακεδονίας	2	1
Στερεάς Ελλάδας	158	140
Αττικής	186	171
Νοτίου Αιγαίου	304	292
Σύνολο σημείων:	**1731**	**1664**

Ακολουθεί ο Χάρτης ποιότητας Υδάτων κολύμβησης για την Ελλάδα 2023

Annex II Bathing water quality map

Map 1: Bathing waters reported during the 2023 bathing season in Greece

Source: National boundaries: EEA; Large rivers and lakes: EEA, WFD Article 3; Rivers in Western Balkan: TC Vode; Bathing waters data and coordinates: Greek authorities; Digital Elevation Model over Europe (EU-DEM): EEA.

Γαλάζιες Σημαίες

Το Πρόγραμμα "ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ" αποτελεί πρωτοβουλία της διεθνούς οργάνωσης Fee (Foundation for Environmental Education), που στην Ελλάδα εκπροσωπείται από την Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης (ΕΕΠΦ). Η Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης συνεργάζεται με το ΥΠΕΚΑ και ειδικότερα κάνει χρήση των επίσημων

δημοσιοποιημένων αποτελεσμάτων του προγράμματος παρακολούθησης της ΕΓΥ για τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων διαχείρισης των ακτών στο διεθνές εθελοντικό πρόγραμμα “ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ” (“BLUE FLAGS”).

Συνολικά, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου βραβεύτηκαν το 2022 ενενήντα έξι παραλίες με γαλάζια σημαία[8]. Συγκεκριμένα, στην Περιφερειακή Ενότητα Θήρας οι κάτωθι παραλίες:

- Αγ. Γεώργιος,
- Βλυχάδα,
- Καμάρι 1,
- Καμάρι 2,
- Περίβολος,
- Περίσσα,
- Μαγγανάρι,
- Μυλοπόταμος,
- Όρμος

ΠΙΝΑΚΑΣ :Τα Σημεία δειγματοληψίας ακτών Θήρας

Υπόμνημα Κατάταξης	
	Εξαιρετική Ποιότητα
	Καλή Ποιότητα
	Επαρκής Ποιότητα
	Ανεπαρκής Ποιότητα
	Μη Αξιολογημένα Ύδατα

Πηγή: ΥΠΕΝ

Κωδικός Σημείου	Όνομα Ακτής	Αποτέλεσμα 2020	Αποτέλεσμα 2021	Αποτέλεσμα 2022	Αποτέλεσμα 2023
ELBW149270035101	Αμμούδι				

[8] Τα στοιχεία για τις γαλάζιες σημαίες προέρχονται από την ιστοσελίδα blueflag.gr

Κωδικός Σημείου	Όνομα Ακτής	Αποτέλεσμα 2020	Αποτέλεσμα 2021	Αποτέλεσμα 2022	Αποτέλεσμα 2023
ELBW149270036101	Βλυχάδα				
ELBW149270031101	Καμάρι				
ELBW149270037101	Μονόλιθος				
ELBW149270032101	Περίσσα 1				
ELBW149270034101	Περίσσα 2				
ELBW149270033101	Ρίβα Θηρασιάς				

Καθορισμός Κατηγοριών Λιμένων Θήρας

Σύμφωνα με την υπ' αρ. 8315.2/02/07 ΚΥΑ (ΦΕΚ 202/Β'/16.02.07) με την οποία καθορίστηκαν οι κατηγορίες των λιμένων (Λιμένες Διεθνούς Ενδιαφέροντος, Λιμένες Εθνικής Σημασίας, Λιμένες Μείζονος Ενδιαφέροντος, Λιμένες Τοπικής Σημασίας) και πραγματοποιήθηκε η ιεράρχηση των λιμένων της χώρας, ο Αθηνιός κατατάσσεται στους Λιμένες Εθνικής Σημασίας. Με βάση την Εθνική Στρατηγική Λιμένων 2013-2018 (ΥΝΑ, 2012), οι χρήσεις λιμένων είναι οι εξής:

- Γενικά Εμπορεύματα (General Cargoes)
- Φορτία Χύδην (Dry and Liquid Bulk Cargoes)
- Εμπορευματοκιβώτια – Ε/Κ (Containers)
- Ακτοπλοΐα Εσωτερικού – Εξωτερικού
- Κρουαζιέρα (Cruise)
- Αναψυχής (Leisure – Marinas)
- Αλιευτικά (Fishing).

Συγκεκριμένα, στον Αθηνιό από τις επτά (7) χρήσεις υλοποιούνται τα Γενικά Εμπορεύματα, η Ακτοπλοΐα Εσωτερικού – Εξωτερικού και η Κρουαζιέρα.

Επιπλέον, σύμφωνα με την Ένωση Λιμένων Ελλάδος την ευθύνη για τη διαχείριση των λιμένων, των καταφυγίων αλιευτικών σκαφών και του Αλιευτικού Καταφυγίου της Βλυχάδας φέρει το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας ως Νομικό Πρόσωπο του Δήμου Θήρας.

Στο νησί πέραν του κεντρικού λιμένα στον Όρμο Αθηνιού, υπάρχουν επίσης και τα ακόλουθα λιμάνια και αλιευτικά καταφύγια:

- Όρμου Φηρών
- Αμμουδίου Οίας
- Αλιευτικό Καταφύγιο Βλυχάδας.

Περαιτέρω, εντοπίζονται και τα κάτωθι καταφύγια μικρών σκαφών:

- Αρμένη Οίας
- Μονόλιθου
- Έξω Γυαλού Φηρών
- Βουρβούλου
- Πορί
- Μαύρης Πέτρας στη Σαντορίνη
- Κόρφου και Ρίβα στη Θηρασιά.

Α3 3.2.2.3ΡΓ Περιοχές απαγόρευσης αλιείας

Το Αιγαίο Πέλαγος φιλοξενεί επίσης αρκετά και σημαντικά είδη θαλάσσιων θηλαστικών. Τα είδη που απαντούν στο Νότιο Αιγαίο είναι η Πτεροφάλαινα Balaenoptera physalus, ο Φυσητήρας Physeter macrocephalus είδος που κατατάσσεται ως κρισίμως κινδυνεύον, ο Ζφιός Ziphius cavirostris με πληθυσμούς στη Μήλο και την Κάρπαθο, το Ρινοδέλφινο Tursiops truncatus, το Ζωνοδέλφινο Stenella coeruleoalba και το κοινό Δελφίνι Delphinus delphis με πληθυσμούς στα Δωδεκάνησα. Όλα αυτά τα θαλάσσια Θηλαστικά είναι πολύ σημαντικά για την υγεία του θαλάσσιου οικοσυστήματος και χρίζουν διατήρησης και προστασίας. Όμως το διασημότερο θαλάσσιο θηλαστικό που απαντάται στο Αιγαίο είναι η μεσογειακή φώκια Monachus -Monachus. Στις ελληνικές θάλασσες ζει και αναπαράγεται ο μισός, περίπου, παγκόσμιος πληθυσμός του είδους, περί τα 250-300 άτομα. το είδος παραμένει ευρύτατα κατανεμημένο σε όλη σχεδόν την παράκτια και νησιωτική χώρα.

Τέλος αναφέρεται ότι ο νομός των Κυκλάδων αποτελεί μία από τις σημαντικότερες περιοχές ενδημισμού της Ελλάδας, μαζί με την Κρήτη και την Ηπειρωτική Ελλάδα. Ιδιαίτερης σημασίας είναι η βιοποικιλότητα του θαλάσσιου περιβάλλοντος της χώρας, όπου σε ολόκληρη της μεσόγειο αναφέρονται 579 είδη ψαριών εκ των οποίων τα 447 είδη παρουσιάζονται στις ελληνικές θάλασσες, μαζί με 2.500 taxa ζωοβένθους και 527 taxa φυτοβένθους (μακροφυκών και θαλάσσιων φανερόγαμων).

Α3.3.2.3Σ Παραδοσιακοί Οικισμοί /Παραδοσιακά τμήματα (ιστορικά κέντρα)

Οι παραδοσιακοί οικισμοί αποτελούν οικιστικά σύνολα με ενιαίο αρχιτεκτονικό τύπο που προκύπτει από την ιστορία και τη μορφολογία κάθε τόπου και τα οποία λόγω του ιδιαίτερου αρχιτεκτονικού, κοινωνικού, καλλιτεχνικού ή ιστορικού ενδιαφέροντός τους είναι άξια κρατικής προστασίας. Στη Σαντορίνη έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί 17 οικισμοί με 2 Π.Δ. Το 1978 και το 1988 (ΦΕΚ 594/Δ/1978 και ΦΕΚ 504/Δ/1988).

Μέχρι τους σεισμούς του 1956, στο νησί της Σαντορίνης (χωρίς τη Θηρασιά), είχαν σχηματιστεί/συγκροτηθεί 13 οικισμοί [Οία (Πάνω Μεριά), Βουρβούλος, Ημεροβίγλι, Κοντοχώρι, Φηρά/Φηροστεφάνι, Καρτεράδος, Μεσσαριά, Βόθωνας, Μέσα Γωνιά, Πύργος, Μεγαλοχώρι, Ακρωτήρι, Εμπορείο].

Οι παραπάνω οικισμοί έχουν αναπτυχθεί και επεκταθεί, σε γειτονιές και «επίνειά» τους και έχουν συγκροτήσει νέους οικιστικούς πυρήνες.

Συνολικά καταγράφονται 42 οικιστικοί πυρήνες (και επιπλέον 5 στη Θηρασιά), με μεγαλύτερους πληθυσμιακά το Εμπορείο, τα Φηρά και τη Μεσσαριά. Οι παλιότεροι τύποι οικισμών που έχουν διατηρηθεί ως τη σημερινή εποχή είναι οι οχυρωμένοι οικισμοί (καστέλια).

Στη συνέχεια, με τη μείωση του κινδύνου της πειρατείας και λόγω του φυσικού ανάγλυφου δημιουργήθηκαν οι υπόσκαφοι οικισμοί. Ενώ επεκτείνονταν οι ήδη υπάρχοντες οικισμοί, η οικιστική εξάπλωση συνεχίστηκε και σε όλα τα άλλα μέρη του νησιού, κοντά στη θάλασσα, πάνω στην καλντέρα και κοντά σε αγροτικές εκτάσεις.

Λόγω του τουρισμού, οι οικισμοί της καλντέρας αλλά και όλοι οι παραθαλάσσιοι οικισμοί, τα τελευταία χρόνια είχαν ραγδαία ανάπτυξη.

Χαρακτηριστικά παραδοσιακών οικισμών Σαντορίνης[9]

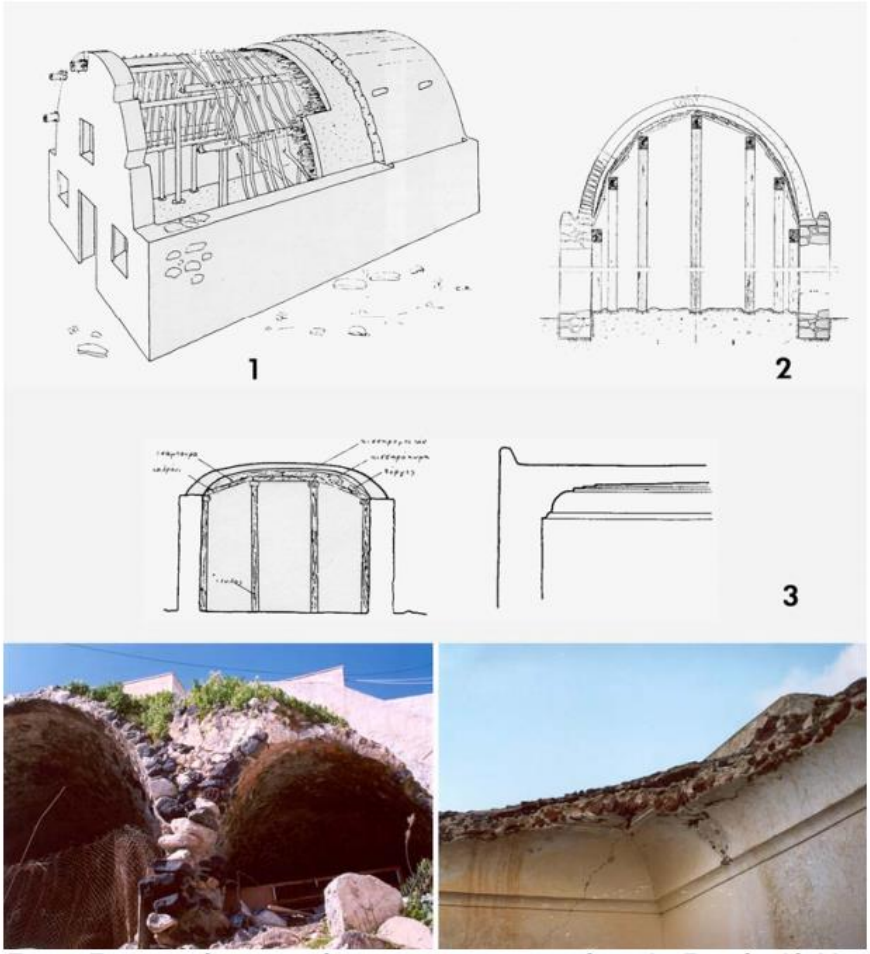
Στη Σαντορίνη παρατηρούμε μια ποικιλία μορφών και τύπων που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια διαφόρων σταδίων οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής εξέλιξης, από τα απλούστερα υπόσκαφα στην ηφαιστειογενή τέφρα (άσπα), στα άνετα και διακοσμημένα καπετανόσπιτα ως τα περίτεχνα αρχοντικά με τις εκλεκτικιστικές και νεοκλασικές επιδράσεις.

Οι λαϊκές κατοικίες του νησιού εξελίσσονται από το δίχωρο τύπο Α, τον απλούστερο και πιο διαδεδομένο τύπο λαϊκής κατοικίας, προς τον τύπο Β, που προκύπτει από την

[9] ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: Μιχελής, Π. (1981). Το Ελληνικό λαϊκό σπίτι. ΕΜΠ: Αθήνα. [2] Μονιούδη – Γαβαλά, Δ. (2001). Η εξέλιξη των οικισμών από το Μεσαίωνα στα νεότερα χρόνια. Στο ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ, ΘΗΡΑ, ΘΗΡΑΣΙΑ, ΑΣΠΡΟΝΗΣΙ, ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ, 375-380, Αθήνα: Αδάμ. [3] Ντούμας, Χρ. (2001). Η θύρα της εποχής του χαλκού, Πολιτισμικό Σταυροδρόμι στην Ανατολική Μεσόγειο. Στο ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ, ΘΗΡΑ, ΘΗΡΑΣΙΑ, ΑΣΠΡΟΝΗΣΙ, ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ, 87-95, Αθήνα: Αδάμ. [4] Παλυβού Κ. (2001). Μια αρχιτεκτονική της ευημερίας, ηλικίας 3.500 χρόνων, Στο ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ, ΘΗΡΑ, ΘΗΡΑΣΙΑ, ΑΣΠΡΟΝΗΣΙ, ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ, 125-132, Αθήνα: Αδάμ. [5] Papadopoulos, G, Pavlides, S. (1992). The large 1956 earthquake in the South Aegean: macro seismic field configuration, foulting and neotectonics of Amorgos Island, Earth and Planetary Science letters, 113, 383- 396. [6] Papas, C. (1957). L'Urbanisme et l'architecture populaire dans le Cyclades, Paris, σ. 22 – 25 [7] Φιλιππίδης, Δ. (1988). Σαντορίνη, Ελληνική Παραδοσιακή Αρχιτεκτονική, Κυκλάδες, 2, 147-178, Αθήνα: Μέλισσα.

επανάληψη κατά παράθεση του τύπου Α και στον τύπο Γ την πιο εξελιγμένη μορφή του λαϊκού σπιτιού, που προκύπτει με την προσθήκη ορόφου (Εικ. 2). (Μιχελής 1981). Χαρακτηριστικό των τύπων αυτών είναι η ύπαρξη στέρνας, ο φωτισμός και ο αερισμός των χώρων μόνο από τα μεγάλα ανοίγματα της πρόσοψης καθώς και η άνοδος στο δώμα μέσω χώρου με «μοντέρνα» μορφή.

Ο τύπος του αρχοντικού με νεοκλασικές επιδράσεις γνώρισε μεγάλη διάδοση στη Σαντορίνη. Κυρίως στα Φηρά, στη Μεσσαριά, το Πύργο, την Έξω Γωνιά και αλλού διατηρούντο, μέχρι το σεισμό του 1956, νεοκλασικά αρχοντικά του τέλους του 19ου αιώνα και της αρχής του 20ου. Στα διατηρούμενα σήμερα νεοκλασικά παρατηρούμε μια τάση διαφοροποίησης του ισογείου από τον όροφο. Το ισόγειο αποτελεί μάλλον τη βάση πάνω στην οποία προβάλλεται ο διακοσμημένος όροφος και συχνά διαμορφώνεται ως στοά (λότζια) με τοξοστοιχίες, οι οποίες δημιουργούν το επίπεδο του εξώστη. Τα τριγωνικά ή ημικυλινδρικά αετώματα, οι διακοσμητικές κορνίζες γύρω από τα παράθυρα, οι τονισμένοι ψευτογωνιόλιθοι και η προβεβλημένη κεντρική είσοδος είναι από τα βασικά τους χαρακτηριστικά.

Εικ. 4. Σχηματική αναπαράσταση της κατασκευής κυλινδρικών (Φιλλιπίδης, 1988:160) και σκαφοειδών θόλων (Μιχελής 1981: 45), καθώς και απόψεις κατεστραμμένων θόλων από το σεισμό του 1956.

ΕΙΚ.

Χαρακτηριστικά παραδοσιακού οικισμού Μεγαλοχωρίου :

Ιστορία-Αρχιτεκτονική-Χαρακτηριστικά:

ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ:

ΕΙΚ.ΑΠΟΨΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ-ΚΑΛΝΤΕΡΙΜΙΑ

Το Μεγαλοχώρι είναι ένα χωριό 9 χλμ. νότια των Φηρών. Περιβάλλεται από πλούσιους αμπελώνες και παρουσιάζει ιδιαίτερο αρχιτεκτονικό ενδιαφέρον, ακολουθώντας τον τύπο των υπόσκαφων οικισμών σε αρμονική συνύπαρξη με νεοκλασικά κτίρια, παλιά αρχοντικά, κατάλευκες εκκλησίες και παραδοσιακές κάναβες (κλειστοί χώροι που χρησιμοποιούνται ως οινοποιεία και αποθήκες κρασιών). Το γραφικό Μεγαλοχώρι είναι ένας λαβύρινθος από στριφογυριστά δρομάκια, με ασβεστωμένα σπίτια και εκκλησίες με μπλε τρούλους και περίτεχνα καμπαναριά. Με πρόσβαση από ένα απότομο μονοπάτι και θέα στην καλδέρα της Σαντορίνης, οι εκκλησίες του Αγίου Νικολάου και της Παναγιάς της Πλάκας είναι χτισμένες στην άκρη του γκρεμού.

Κέντρο του χωριού αποτελεί η πλατεία του «Ποταμού» όπου δεσπόζουν οι εκκλησίες των Εισοδίων της Θεοτόκου και των Αγίων Αναργύρων. Στην πλατεία βρίσκεται και το οινοποιείο Γαβαλά, που είναι επισκέψιμο, καθώς και κάποιες ταβέρνες και ουζερί. Στην εκκλησία της Ζωοδόχου Πηγής με το εντυπωσιακό καμπαναριό και αυτήν της Παναγιάς φυλάσσονται 365 μικρογραφίες αγίων.

Η αμπελουργία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη ζωή των κατοίκων του χωριού. Αν βρεθείτε εκεί την περίοδο της συγκομιδής θα δείτε τις στέγες των σπιτιών γεμάτες με σταφύλια, που πρέπει να λιαστούν για να παραχθεί το Βισάντο, το περίφημο γλυκό κρασί της Σαντορίνης που παρασκευάστηκε για πρώτη φορά στο Μεγαλοχώρι. Στο οινοποιείο Μπουτάρη εφαρμόζονται σύγχρονες μεθόδους οινοποιίας .

Σε μικρή απόσταση από το Μεγαλοχώρι βρίσκονται μερικές από τις πιο παρθένες παραλίες του νησιού, ο Κάμαράς, οι Βίγλες, η Καταβατή και ο Χανάς, στις οποίες μπορείτε να φτάσετε με γαϊδουράκια που οδηγούν οι ντόπιοι αγωγιάτες μέσα από χωματόδρομους. Ακόμη κοντά στο Μεγαλοχώρι βρίσκεται η παραλία Θέρμη, που διαθέτει ιαματικές πηγές.

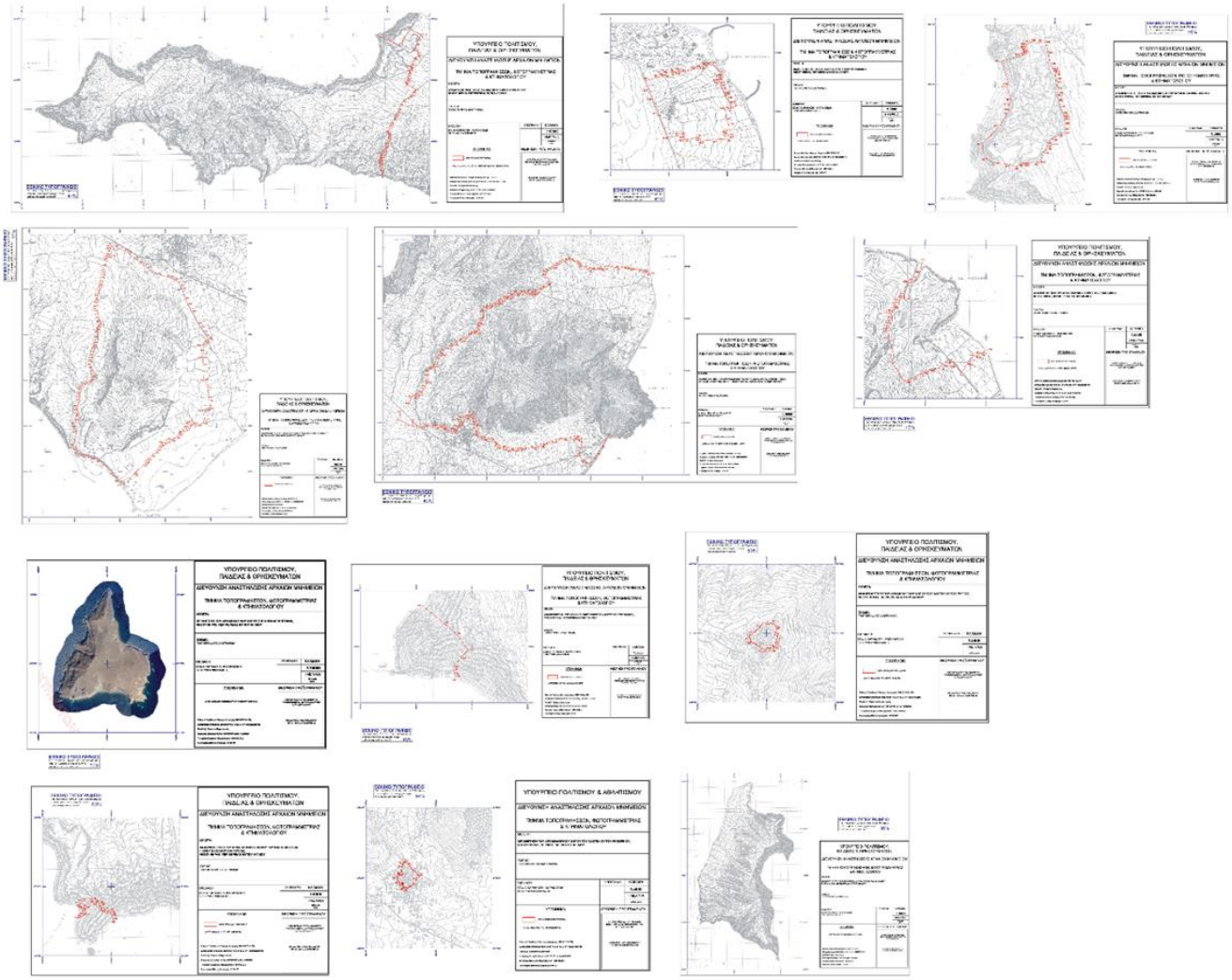

ΧΑΡΤΗΣ 3Οικισμός Μεγαλοχωρίου-Οικιστική κατάσταση /Δ.ΘΗΡΑΣ-ΕΛΛΕΤ 2020-

Α3.2.2.3Τ Αρχαιολογικοί χώροι -ιστορικοί τόποι

Α3.2.2.3ΤΑ Οριοθετημένοι αρχαιολογικοί χώροι/ Προσωρινά κηρυγμένοι/ κηρυγμένοι χωρίς οριοθέτηση

Ισχύει το ΦΕΚ 108ΑΑΠ/2016 για την αναθεώρηση των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων της νήσου Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με τους δημοσιευμένους αρχαιολογικούς χάρτες, όπως ακολούθως:

Α3.2.2.3ΤΒ Ζώνες Προστασίας Μνημείων

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων είναι Περιφερειακή Υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σε επίπεδο Διεύθυνσης, έχει έδρα την Αθήνα και χωρική αρμοδιότητα τις περιφερειακές ενότητες: Άνδρου, Μήλου, Θήρας, Κέας – Κύθνου, Μυκόνου, Νάξου, Πάρου, Σύρου, Τήνου. Η αρμοδιότητα της Εφορείας ανάγεται σε όλα τα θέματα σχετικά με τη διατήρηση, προστασία και τη φύλαξη των αρχαιοτήτων, την επιστημονική έρευνα, την αποκάλυψη, τη διατήρηση, τη συντήρηση, την ανάδειξη των αρχαιοτήτων, και την έκθεσή τους στα Μουσεία, τη μελέτη, τον προγραμματισμό, τη διαχείριση και την εκτέλεση οιουδήποτε αρχαιολογικού έργου συντήρησης, επισκευής, αποκατάστασης, αναστήλωσης, ανάδειξης και διαμόρφωσης των μνημείων και αρχαιολογικών χώρων, καθώς και του φυσικού ή μη περιβάλλοντός τους, την εκτέλεση όλων των ανωτέρω έργων με αυτεπιστασία και απολογιστικά, την επιστημονική μελέτη και δημοσίευση των αρχαιοτήτων, τη διαχείριση των μνημείων των αρχαιολογικών χώρων, των Μουσείων και των Συλλογών, στον χώρο ευθύνης της, που ανήκουν στο κράτος, καθώς και

με την εν γένει μέριμνα εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας περί προστασίας των αρχαιοτήτων.

Κατά τα έτη 2003-2008, η ΚΑ΄ Εφορεία Προϊστορικών-Κλασικών Αρχαιοτήτων υλοποίησε[10] στον αρχαιολογικό χώρο το έργο «Διαμόρφωση-Ανάδειξη Αρχαιολογικού Χώρου Αρχαίας Θήρας» (2003-2008), προϋπολογισμού 1.760.821,71 ευρώ, το οποίο συγχρηματοδοτήθηκε κατά 75% από την Ευρωπαϊκή Ένωση και 25% από το Ελληνικό Δημόσιο.

Καθεστώς ιστορικών διατηρητέων ΜΝΗΜΕΙΩΝ -ΤΟΠΩΝ

1.Υ.Α. 11707/14-6-1966 – ΦΕΚ 429/Β/8-7-1966

'Περί χαρακτηρισμού αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών διατηρητέων μνημείων'

Χαρακτηρίστηκαν τα δύο Ενετικά φρούρια στη Θήρα: Το Καστέλι εις το χωρίον Ακρωτήρι και το Κάστρο εις το χωρίον Πύργος.

2.Υ.Α. 12912/27-8-1970 - ΦΕΚ 669Β'/25-9-1970

'Περί κηρύξεων ιστορικών διατηρητέων μνημείων Κοινοτήτων Πύργου κ.τ.λ.' Χαρακτηρίζονται '...ως διατηρητέα μνημεία τα κάτωθι κτιριακά συγκροτήματα εν Θήρα, τα οποία περιλαμβάνονται εις οχυρώσεις Ενετοκρατίας, λόγω της εξαίρετου γραφικότητας και αρχιτεκτονικής των: Καστέλλι εις χωρίον Πύργος, Καστέλλι εις χωρίον Εμπόρειον, Καστέλλι εις χωρίον Ακρωτήρι και ο Πύργος 'Γουλάς' εις Εμπόρειον'.

3.Υ.Α. Α/Φ31/54786/4096 – ΦΕΚ 1456Β'/13-12-197

'Περί χαρακτηρισμού πύργων (Γουλάδων) νήσου Θήρας ως ιστορικών τόπων'.

Χαρακτηρίζονται ως ιστορικοί τόποι οι κάτωθι Πύργοι (Γουλάδες): α) του Εμπορείου β) Φηροστεφανίου Γ) της Οίας δ)του χωρίου Πύργου και ε) το οχυρόν του Σκάρου.'

4.Υ.Α. ΥΠ.ΠΟ./ΔΙΛΑΠ/Γ/486/8170/23-5-1988 – ΦΕΚ 448Β'/30-6-1988

'Χαρακτηρίζεται ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο που χρειάζεται ειδική κρατική προστασία σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 1469/1950, το κτίριο ιδιοκτησίας Άννας Ασιμή – Γεωργαλή στον Πύργο Σαντορίνης, γιατί είναι ιδιαίτερα σημαντικό για την μελέτη της ιστορίας της αρχιτεκτονικής και της πολεοδομικής εξέλιξης της περιοχής στα τέλη του προηγούμενου αιώνα'.

5. ΥΠ.ΠΟ. /ΑΡΧ/Β1/Φ27/27948/571 – ΦΕΚ 810Β'/20-10-1989

'Χαρακτηρισμός μεταβυζαντινών μνημείων των Κυκλάδων ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων'.

Χαρακτηρίζονται ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία μια σειρά από εκκλησίες των Κυκλάδων, με περιμετρική ζώνη προστασίας ακτίνας 50μ. γύρω τους. Ένας από τους τέσσερις που χαρακτηρίζονται στην Σαντορίνη είναι ο Ι.Ναός του Αγ.Αρτεμίου στον Πύργο

6. Υ.Α. ΥΠ.ΠΟ. /ΑΡΧ/Β1/Φ27/36783/956/29-8-1995 – ΦΕΚ 773Β'/8-9-1995

[10] http://odysseus.culture.gr/

Χαρακτηρίζονται ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία το Καστέλλι μαζί με τμήμα του οικισμού του Πύργου Καλλίστης Θήρας. Προστατεύονται επίσης ο Ι.Ναός του Αγ.Αρτεμίου, ο Ι.Ναός Αγ.Γεωργίου, ο Ι. Ναός Αγ. Νικολάου του Κίσσηρα, και ο Ι.Ναός Αγίων Αποστόλων (μαζί με τους χώρους διαμονής και το συγκρότημα της παλιάς Σχολής).

7. ΥΠ.ΠΟ. /ΑΡΧ/Β1/Φ27/36784/953 - ΦΕΚ 792Β'/14-9-1995

Χαρακτηρισμός των Ι.Ν.Αγ. Νικολάου του Κίσσηρα, Αγ.Γεωργίου και Αγ.Αποστόλων στην περιοχή του Πύργου Θήρας, ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων.'

Χαρακτηρίζονται ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία, με περιμετρική ζώνη προστασίας ακτίνας 300μ

8.Υ.Α ΥΠ.ΠΟ. /ΔΙΛΑΠ/Γ/174/23077/13-5-1998 – ΦΕΚ 514Β'/26-5-1998

'Χαρακτηρισμός ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων και έργων τέχνης δύο (2) οικιών, ιδιοκτησίας Βαρβάρας Σορώτου – Φύτρου και Ευαγγέλου Φύτρου στον Πύργο Σαντορίνης με τον περιβάλλοντα χώρο τους στα όρια της ιδιοκτησίας.'

Στο Παράρτημα του παρόντος υπάρχει Πίνακας που παρουσιάζει τους αρχαιολογικούς χώρους και τα ιστορικά μνημεία της Θήρας, όπως κηρύχθηκαν με τα ΦΕΚ που τους αντιστοιχούν.

Α3.3.2.4 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΟΜΗΣΗ (ΠΕΧ)-Γεωργική γη/ Κτηνοτροφικές Ζώνες / ΠΟΑΥ

Με βάση τα χωροταξικά και πολεοδομικά στοιχεία που έχει συλλέξει η Ομάδα Μελέτης για τη ν.Θήρα δεν έχουν καταγραφεί περιοχές ΠΕΧ και Κτηνοτροφικές Ζώνες ΠΟΑΥ που να αναφέρονται στην περιοχή Επέμβασης και στην Ζώνη Επιρροής .

Ειδικότερα, οι προς ένταξη εκτάσεις σε ΠΟΑΠΔ δεν πληρούν, κατ' ανάγκη, τα γενικά κριτήρια προσδιορισμού γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας ή προτεραιότητας και συνοψίζονται στις εξής κατηγορίες:

- Περιοχές καλλιεργειών ειδικών προδιαγραφών ΠΟΠ, ΠΓΕ, βιολογικές
- Λιβαδικές εκτάσεις μικρού μεγέθους
- Περιοχές αναβαθμίδων, διατηρούμενων ή/και εγκαταλελειμμένων
- Περιοχές που προορίζονται για καλλιέργειες παραδοσιακών τοπικών ποικιλιών – τράπεζες γενετικού υλικού.

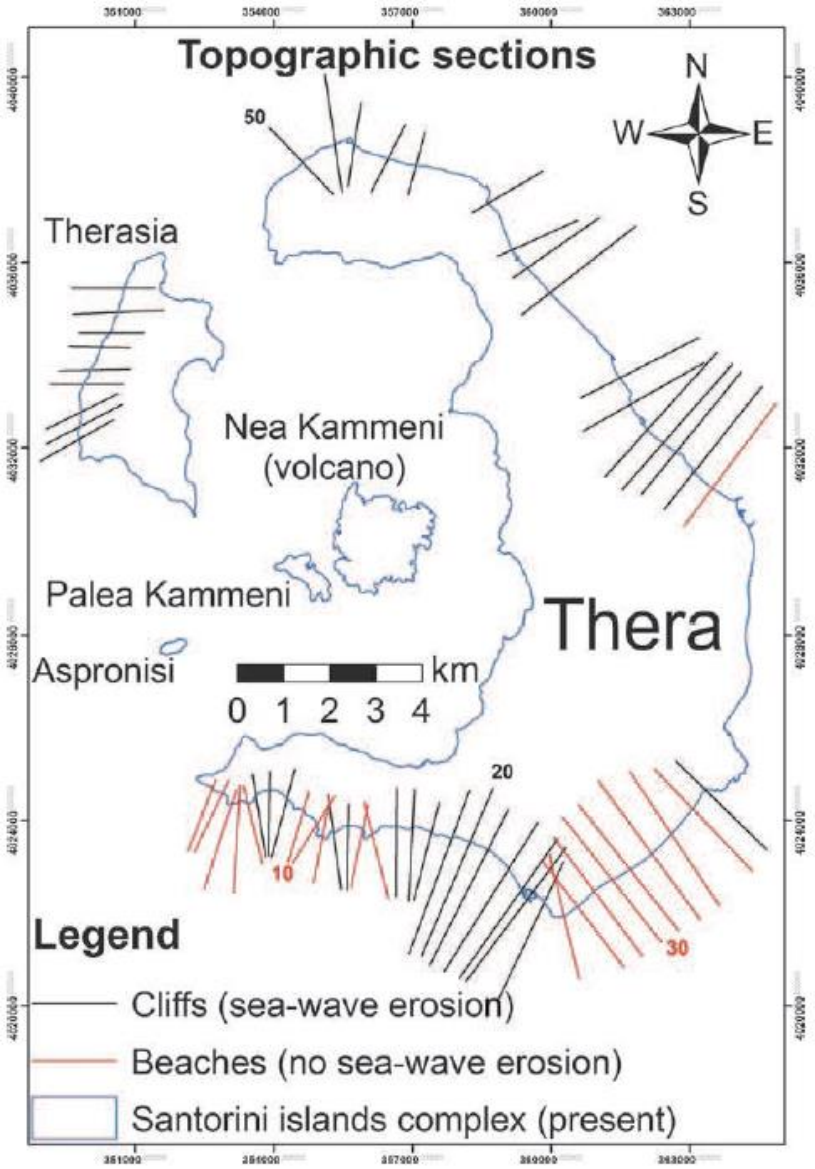
Α3.3.2.5 ΛΟΙΠΑ ΑΞΙΟΛΟΓΑ ΟΙΚΙΣΤΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ, ΤΟΠΙΑ, ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

Μορφολογία-Τοπίο

Η Σαντορίνη βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο των Κυκλάδων, νότια της Ίου και δυτικά της Ανάφης. Απέχει 63 ναυτικά μίλια βόρεια της Κρήτης και 128 ναυτικά μίλια από τον Πειραιά.

Στην πραγματικότητα πρόκειται για ένα νησιωτικό σύμπλεγμα που αποτελείται από 5 νησιά. Η Σαντορίνη είναι το μεγαλύτερο από αυτά με έκταση 73 τετραγωνικά χιλιόμετρα μαζί με τη Θηρασιά, το Ασπρονήσι και τα δύο ηφαιστειογενή, Παλαιά και Νέα Καμένη, τα οποία σχηματίστηκαν μετά από μια σειρά ηφαιστειακών εκρήξεων που έλαβαν χώρα στην περιοχή. Όλα είναι απομεινάρια του προϊστορικού νησιού της Στρογγύλης γύρω από μια μεγάλη ωοειδή λεκάνη που σχηματίσθηκε από την καταβύθιση του κέντρου της λόγω της ηφαιστειακής έκρηξης.

Το γεωγραφικό πλάτος της Σαντορίνης είναι από 36ο 19' 56" έως 36ο 28' 40" Βόρειο και το γεωγραφικό της μήκος από 25ο 19' 22" έως 25ο 29' 13" Ανατολικό. Η σημερινή ημικυκλική και περισσότερο πεταλοειδής μορφή της νήσου δημιουργήθηκε από τις κατά καιρούς ηφαιστειακές εκρήξεις που μετέβαλαν το αρχικά στρογγυλό της σχήμα. Η όψη της από την πλευρά του ηφαιστείου εμφανίζεται βραχώδης και απόκρημνη, σε αντίθεση με την ομαλότητα που παρουσιάζει το έδαφός της στο υπόλοιπό τμήμα της.

Χαρτης : Τοπογραφικός Χάρτης Σαντορίνης(πηγή: Γεωλογικό τμήμα ΑΠΘ)

Έχει έκταση περίπου 76,19 τετραγωνικά χιλιόμετρα και το έδαφός της αποτελείται κυρίως από ελαφρόπετρα πολύ δεκτική σε καλλιέργεια.

Στο νοτιοανατολικό μέρος της βρίσκεται το βουνό του Προφήτη Ηλία με το ομώνυμο μοναστήρι του 18ου αιώνα με υψόμετρο 567 μέτρα και αποτελείται από τιτανώδη βράχια και λευκό μάρμαρο. Αυτά τα ασβεστολιθικά πετρώματα είναι τα αρχαιότερα της Σαντορίνης και πριν αρχίσει η ηφαιστειακή δραστηριότητα σχημάτιζαν ένα μικρό νησί. Συνέχεια αυτού είναι το Μέσα Βουνό ή αλλιώς Βουνό του Αγίου Στέφανου -λόγω του παλαιοχριστιανικού ναού που υπάρχει εκεί-και το υψόμετρό του είναι στα 366 μέτρα. Ο ενδιάμεσος αυχένας που συνδέει τα δύο βουνά αποκαλείται Σελλάδα.

Το μήκος της ακτογραμμής του νησιού ανέρχεται σε 67 χιλιόμετρα. Οι ακτές, ιδιαίτερα στην ανατολική πλευρά, είναι εξαιρετικά ομαλές, χωρίς έντονο διαμελισμό, σχηματίζοντας όμορφες παραλίες

Η περίμετρος της Σαντορίνης έχει μήκος περίπου 36 ναυτικά μίλια και παρουσιάζει έξι όρμους:

- το Αμμούδι ή Άγιος Νικόλαος στην Πάνω Μεριά (Οία Θήρας),
- τον όρμο της Αρμένης επίσης στην Πάνω Μεριά,
- τον όρμο Μουζάκι,
- τους όρμους Φηρών και Αθηνιού
- και τον όρμο του Μπάλου στο Ακρωτήρι.

Γενικά, η Σαντορίνη χαρακτηρίζεται άνυδρη και ξερή, χωρίς λίμνες, ποταμούς, ρεματιές ή χαράδρες. Οι ανάγκες της σε άρδευση καλύπτονται κυρίως από γεωτρήσεις που έχουν γίνει στο υπέδαφός της, όπου συγκεντρώνεται κυρίως το βρόχινο νερό.

Στο νησί υπάρχουν τρεις κύριες πηγές καθώς και τέσσερις ιαματικές πηγές.

ΘΕΡΜΕΣ ΠΗΓΕΣ: Το νησί της Παλαιάς Καμένης, γνωστό για τα ιαματικά του νερά, στη δυτική πλευρά του βρίσκονται οι γνωστές θερμές πηγές. Τα νερά είναι πλούσια σε θείο, σίδηρο και άλλα μέταλλα που παράγονται από το ηφαίστειο και είναι εξαιρετικά για την ανακούφιση από τον πόνο από αρθρίτιδα, ρευματισμούς και άλλες σωματικές παθήσεις καθώς και δερματικές παθήσεις.. Στη Νέα Καμένη υπάρχουν επίσης θεραπευτικές θερμές πηγές, καθώς και ο κρατήρας του ηφαιστείου.

Ιαματικά Λουτρά Πλάκας

Στην περιοχή της Πλάκας, και στην παραλία τα Θέρμη (προσβάσιμη με μονοπάτι από τον Άγιο Ευστάθιο) αναβλύζει ιαματικό νερό, που περιέχει 16 ιχνοστοιχεία, με θεραπευτικές ιδιότητες. Η πηγή στην Πλάκα είναι ιδιωτική (από το 1816) και τα πρώτα δωμάτια για την φιλοξενία των επισκεπτών - λουόμενων, κτίσθηκαν το 1916 φθάνοντας συνολικά τα είκοσι. Στην θέση της πηγής κτίσθηκε λουτρό Τα λουτρά έκλεισαν το 1980 όταν και θεωρήθηκε ότι

η κατασκευή τους δεν πληρούσε τις προδιαγραφές ασφαλείας ως προς την επικινδυνότητα, λόγω κατολισθήσεων, της καλντέρας.

ΕΙΚΟΝΑ: ΠΗΓΕΣ ΠΛΑΚΑΣ ΘΗΡΑΣ

Α3.3.2.3 Υ Γεωλογία – Γεωθερμία – Υδρογεωλογικές συνθήκες

Το έδαφος του νησιού είναι ηφαιστειογενές, πεδινό στο μεγαλύτερο μέρος του και βραχώδες-ημιβραχώδες στην πλευρά του ηφαιστείου. Είναι εξαιρετικά εύφορο και ευνοεί την καλλιέργεια των αμπελιών, της φάβας και της ντομάτας (πρόκειται για μια ποικιλία άνυδρης και μικρόκαρπης ντομάτας). Στο νησί καλλιεργούνται πάνω από 15.000 στρέμματα με αμπελώνες, ενώ σχεδόν τα μισά από αυτά (7.100 στρέμματα) βρίσκονται στην περιοχή της Οίας. Η υψηλότερη κορυφή του νησιού είναι ο Προφήτης Ηλίας.

Η ηφαιστειακή δραστηριότητα στη Σαντορίνη είναι το αποτέλεσμα της καταβύθισης της Αφρικανικής πλάκας κάτω από την Ευρασιατική ή ακριβέστερα την υποπλάκα του Αιγαίου. Η καταβύθιση γίνεται με ταχύτητα περίπου 5 cm το έτος προς τα βορειοανατολικά με γωνία,30°-40° και το όριο μεταξύ των δύο πλακών βρίσκεται στην ελληνική τάφρο νότια της Κρήτης. Μέρος της πλάκας της Αφρικής λιώνει σε μεγάλο βάθος και στη συνέχεια τα λιωμένα πετρώματα ανεβαίνουν στην επιφάνεια και σχηματίζουν τα ηφαίστεια των Μεθάνων, της Μήλου, της Σαντορίνης και της Νισύρου, σχηματίζοντας το Ηφαιστειακό Τόξο του Νοτίου Αιγαίου, το οποίο έχει 500 χλμ. μήκος και 20-40 χλμ. πλάτος και εκτείνεται από τις ανατολικές ακτές της ηπειρωτικής Ελλάδας ως τις ακτές της Τουρκίας.

Το σύμπλεγμα της Σαντορίνης, το οποίο συμπεριλαμβάνει επίσης τις νησίδες Χριστιανά και το υποθαλάσσιο ηφαίστειο Κολούμπο θεωρείται το πιο ενεργό του τόξου Το ηφαιστειακό τόξο έχει μήκος 500 χλμ. και πλάτος 20-40 χλμ. και εκτείνεται από την ηπειρωτική Ελλάδα μέχρι την Τουρκία. Τα κύρια ηφαιστειακά κέντρα στον ελληνικό χώρο είναι τα Μέθανα, ή Μήλος, η Σαντορίνη και η Νίσυρος. Το ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης αποτελείται από την Σαντορίνη, τα νησάκια Χριστιανά 20 χλμ. νοτιοδυτικά και το υποθαλάσσιο ηφαίστειο Κολούμπο 7 χλμ. βορειοανατολικά. Η θέση των ηφαιστειακών κέντρων ελέγχεται από ένα μεγάλο ρήγμα με κατεύθυνση ΝΔ-ΒΑ που ξεκινά από τα Χριστιανά και

καταλήγει στην Αμοργό. Αυτή είναι η κύρια δίοδος που επιτρέπει στο μάγμα να ανέβει από τα μεγάλα βάθη στην επιφάνεια.

Το προ-ηφαιστειακό υπόβαθρο εμφανίζεται στο νοτιοανατολικό μέρος του νησιού, κυρίως στον Προφήτη Ηλία, στο Γαβρήλο, και στον Αθηνιό. Αποτελείται από μεταμορφωμένους ασβεστόλιθους και σχιστόλιθους.

Μόλις ένα ναυτικό μίλι χωρίζει τη Θηρασιά από το Αμμούδι της Οίας στη Σαντορίνη. Το νησάκι αποτελεί ένα από τα κομμάτια στα οποία διασπάστηκε η προϊστορική Στρογγύλη με την περίφημη μινωική έκρηξη του ηφαιστείου που έλαβε χώρα τον 17ο αιώνα π.Χ. Μικρή, όμορφη, παραμυθένια και γραφική με πολλές φυσικές ομορφιές που διατηρούνται αναλλοίωτες στο χρόνο.

Το Ασπρονήσι σήμερα δεν κατοικείται και η επιφάνεια του καλύπτεται από ένα παχύ στρώμα λευκής ελαφρόπετρας.

Το ηφαίστειο είναι το σήμα κατατεθέν της Σαντορίνης που η ιστορία του εκτείνεται στα βάθη των αιώνων. Θεωρείται ένα από τα περισσότερο μελετημένα από ειδικούς ηφαίστεια μετά τον Βεζούβιο.

Σήμερα το ηφαίστειο της Σαντορίνης βρίσκεται σε κατάσταση ηρεμίας.

Σε πολλά σημεία του διακρίνονται θερμοί υδρατμοί και θειούχα αέρια, από τα οποία σχηματίζονται κρύσταλλοι θείου λόγω της αποσύνθεσης των αερίων. Η θερμοκρασία των ατμών και αερίων διαφέρει από σημείο σε σημείο και μπορεί να φθάνει μέχρι και τους 86 βαθμούς Κελσίου.

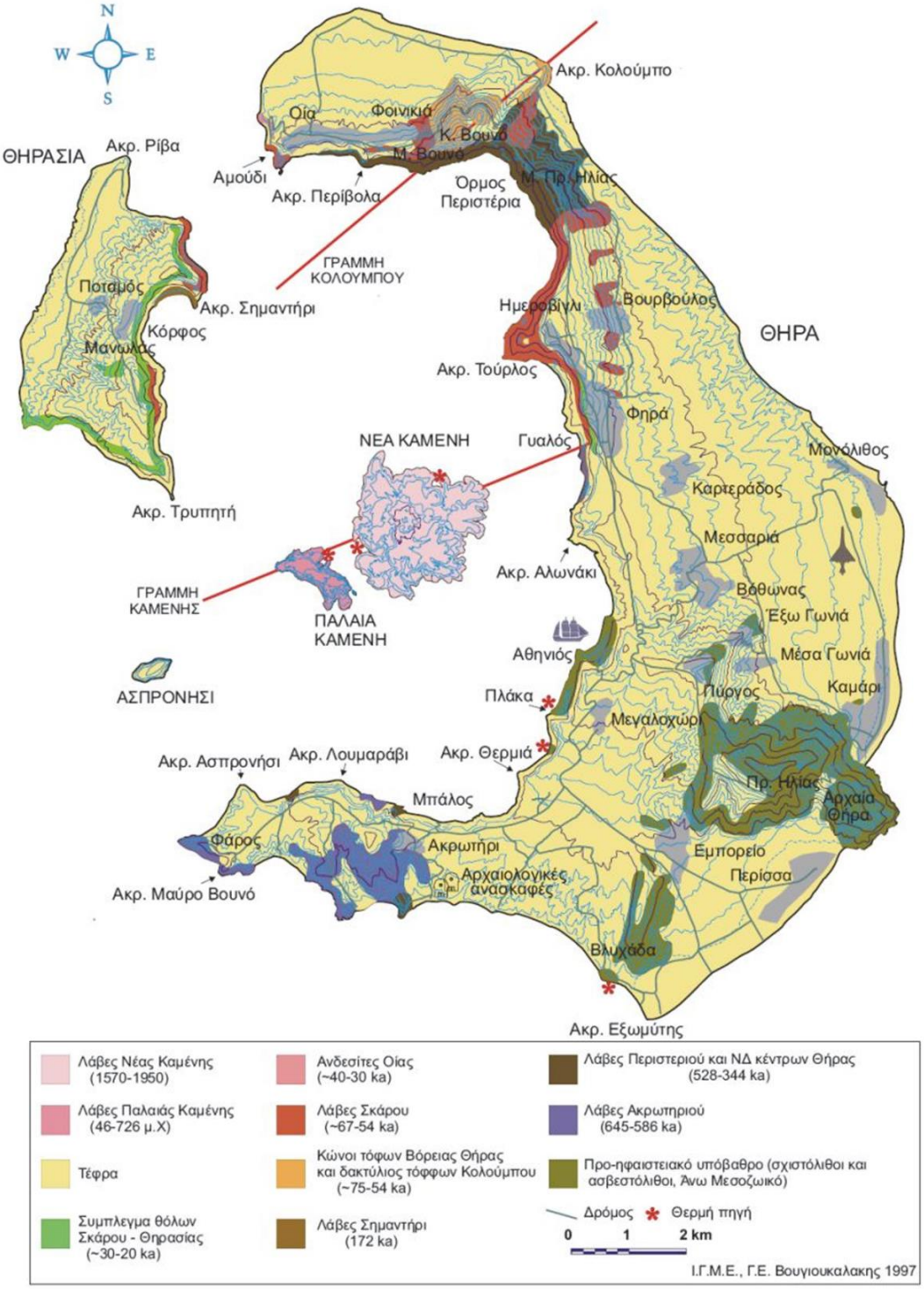
Επτά κρατήρες βρίσκονται σήμερα στην Νέα Καμένη και ένας στην Παλαιά Καμένη.

Υπάρχει ένας ακόμα υποθαλάσσιος κρατήρας στη θαλάσσια περιοχή βορειοδυτικά της Σαντορίνης, κοντά στην Οία που λέγεται Κολούμπος.

Το ηφαίστειο της Σαντορίνης παρακολουθείται από επίγεια και δορυφορικά μέσα, τα οποία καταγράφουν και την παραμικρή μεταβολή της κατάστασης του.

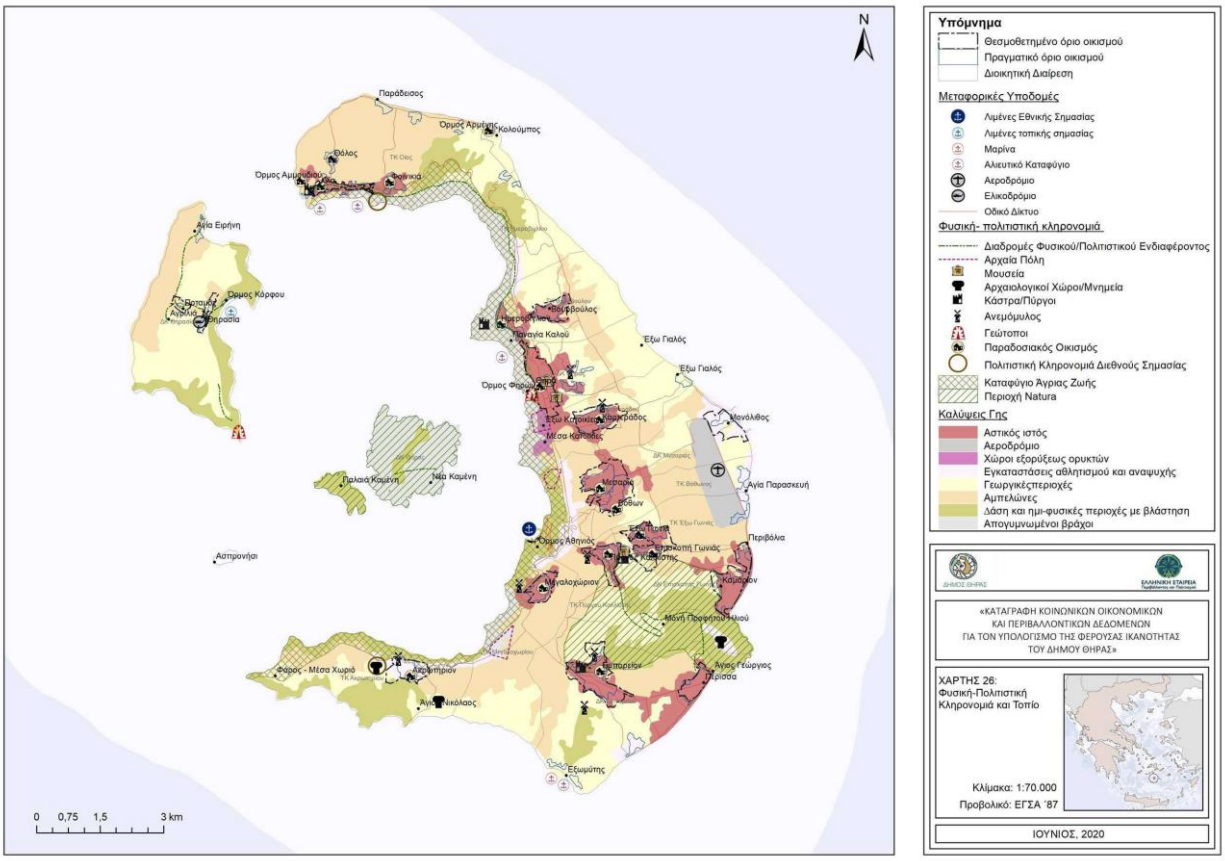
Το τοπίο της Σαντορίνης, μαζί με τους αρχαιολογικούς χώρους και την προσαρμοσμένη στη μορφολογία του εδάφους αρχιτεκτονική των οικισμών της, αποτελεί μοναδικό γεωλογικό και περιβαλλοντικό φαινόμενο, στο οποίο στηρίζεται μεγάλο μέρος της σημερινής τουριστικής αξιοποίησης του νησιού, μετατρέποντάς το σε έναν από τους πιο δημοφιλείς προορισμούς σε παγκόσμια κλίμακα.

Χάρτης 27: Απλοποιημένος Γεωλογικός Χάρτης Σαντορίνης

Πηγή: ΙΓΜΕ, Γ.Ε. Βουγιουκαλάκης, 1997

Χάρτης 28: Φυσική – πολιτιστική κληρονομιά και τοπίο της Σαντορίνης

Α3.3.2.3Υ1 Γεωλογικά δεδομένα

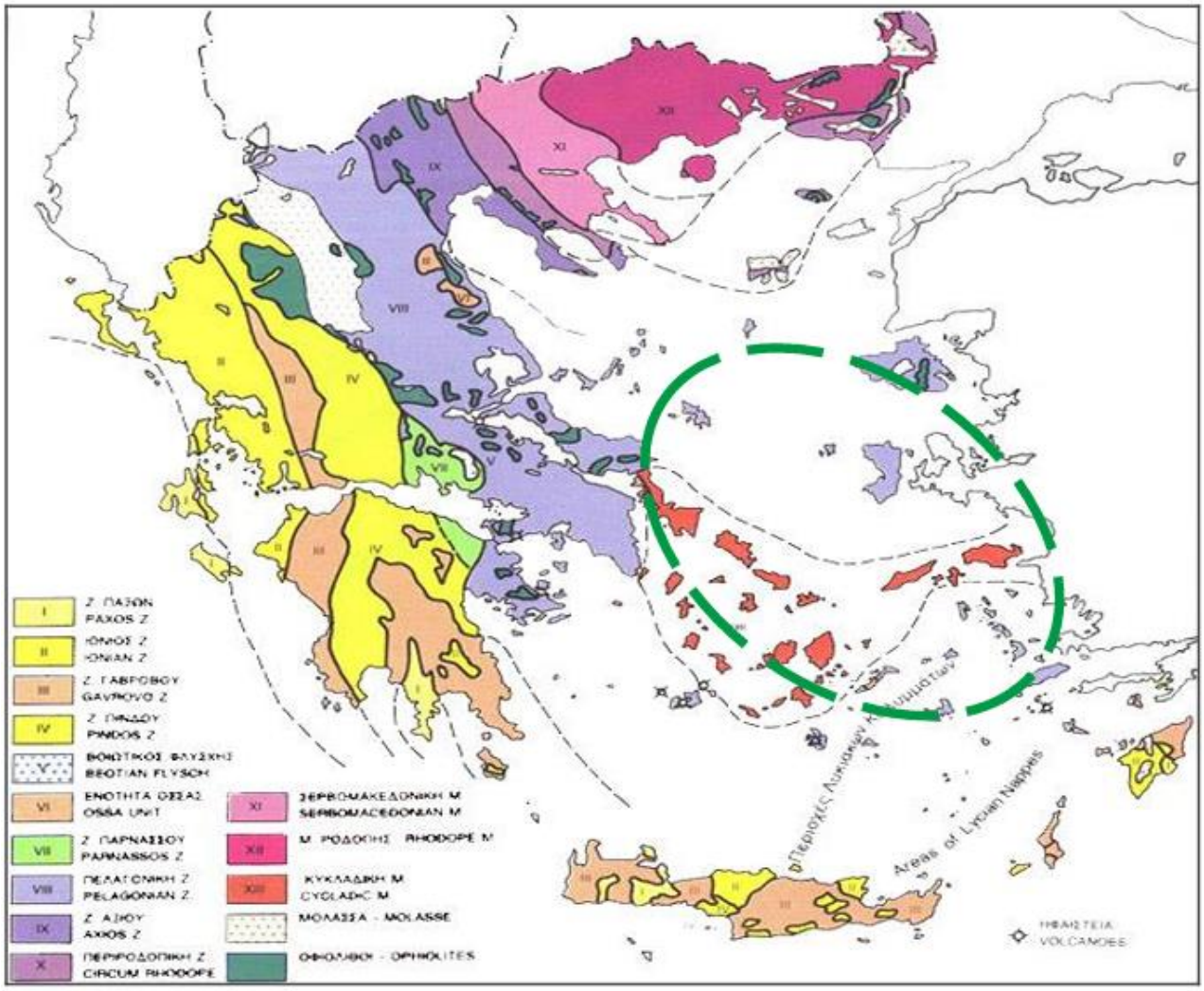
Το ανάγλυφο των νησιών του Ν. Δωδεκανήσου παρουσιάζει εξαιρετικά ενδιαφέρουσα εναλλαγή μεταξύ πεδινών εκτάσεων και ορεινών εξάρσεων. Συνολικά το 42% της έκτασης του νομού χαρακτηρίζεται πεδινή, το 26% ημιορεινή και το 32% ορεινή. Κάθε νησί εμφανίζει τις ιδιαιτερότητές του.

Η μορφολογία των νησιών οφείλεται κατά κύριο λόγο στην γεωλογική ιστορία της περιοχής. Έτσι, υπάρχουν ορεινοί όγκοι από μάρμαρα, γρανίτες ή σχιστόλιθους, ηφαίστεια όπως της Μήλου ή της Σαντορίνης (Καλντέρα) και μικρές αλλουβιακές κοιλάδες που διασχίζονται από ρέματα, κατά κανόνα χειμαρρώδους ροής.

Η περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου γεωλογικά ανήκει σε περισσότερες της μιας γεωλογικές ενότητες. Σύμφωνα δε με το χάρτη γεωλογικών ενοτήτων του Ι.Γ.Μ.Ε. (βλέπε ακόλουθο σχήμα), το σύνολο σχεδόν των κυκλαδικών νήσων (πλην Μήλου, Κίμωλου, Ανάφης, Αμοργού, Θήρας και Θηρασιάς) ανήκει στην Κυκλαδική Ζώνη. Το μεγαλύτερο τμήμα των Δωδεκανήσων (πλην της Ρόδου, της Καρπάθου, της Κάσου και της Σύμης) καθώς και τα νησιά της Μήλου, Κίμωλου, Ανάφης, Αμοργού, Θήρας και Θηρασιάς ανήκουν στην Πελαγονική Ζώνη. Τέλος, σε τμήματα των νησιών Ρόδου, Καρπάθου, Κάσου και Σύμης απαντώνται οι ενότητες Γαβρόβου, Παξών και Ιόνιος. Ενώ στην Ν. Ρόδο απαντάται και η Ζώνη της Μολάσσας.

Συγκεκριμένα, στα νησιά Θήρα, Κίμωλος και Μήλος συναντώνται μεγάλες εκτάσεις ηφαιστειακών εκχύσεων.

Χάρτης 29: Χάρτης Γεωλογικών Ενοτήτων Ελλάδας

Σύμφωνα με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (Πάντειος, 2012), ο γεωλογικός πλούτος του Αιγαίου είναι ιδιαίτερα σημαντικός, τόσο σε απόλυτους αριθμούς (93 γεωλογικά μνημεία συνολικά στα νησιά του Νοτίου Αιγαίου), όσο και στην ποιότητα των ευρημάτων και των μνημείων. Σε αυτά περιλαμβάνονται τόσο μνημεία ευρύτερου γεωλογικού ενδιαφέροντος (ηφαίστεια, γεωλογικές διαμορφώσεις), όσο και μνημεία παλαιό-αρχαιολογικού και ιστορικού ενδιαφέροντος, όπως είναι τα απολιθώματα φυτών και ζώων και πολλά λατομεία διαφόρων ιστορικών εποχών και πετρωμάτων. Συγκεκριμένα, τα χαρακτηρίζονται ως γεωλογικά μνημεία στη Θήρα τα κάτωθι:

- Ηφαιστειακό συγκρότημα της Σαντορίνης, Ηφαιστειακός κρατήρας
- Καλδέρα – Φυσικές τομές της καλδέρας, Στρώματα της Μινωικής έκρηξης,
- Ηφαιστειακή φλέβα (dyke) Θηρασιάς, Σύγχρονη ηφαιστειότητα – Καμένη,
    - Τριαδικά απολιθώματα Megalodon, απολιθωμένη χλωρίδα.

Επιφανειακά, σε ολόκληρη την εξεταζόμενη περιοχή απαντάται ηφαιστειακός σχηματισμός που προήλθε από την Μινωική έκρηξη του ηφαιστείου και συγκεκριμένα ο ηφαιστειακός σχηματισμός της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (Kl3), κυμαινόμενου πάχους, το οποίο εκτιμάται να φτάνει μέχρι 30-40m περίπου στο παράκτιο μέτωπο και να βαίνει - κατά κανόνα - μειούμενο προς την ενδοχώρα, δηλαδή προς Βορρά.

Επιφανειακά στην περιοχή του έργου ο σχηματισμός καλύπτεται από μικρού πάχους (0,50-1,00m περίπου) χαλαρό εδαφικό μανδύα.

Του σχηματισμού αυτού υπόκειται ο σχηματισμός της Ρυοδακιτικής Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (Kl2), όπως φαίνεται χαρακτηριστικά στην βάση του παράκτιου πρανούς, με πάχος έως 60m.

Ο επιφανειακός ηφαιστειακός σχηματισμός της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (Kl3), χαρακτηρίζεται ως τεφρή έως καστανωπή κίσσηρη και υλικά τέφρας με φακοειδής παρεμβολές ογκολίθων. Αποτελείται από πιο λεπτόκοκκα υλικά που περιέχουν μικρά λιθικά και κλάσματα κίσσηρης. Συνίσταται από χαλαρά πυροκλαστικά υλικά που διαβρώνονται πολύ εύκολα και έτσι από κάποια σημεία του νησιού λείπουν εντελώς. Οι αποθέσεις αυτές στα πρανή της καλδέρας έχουν μικρό πάχος (0.7-2 m) ή λείπουν, ενώ στην πλευρά της παραλίας έχουν πάχος έως και 40m. Η προέλευσή τους είναι αμφιλεγόμενη. Κάποιοι ερευνητές υποστηρίζουν ότι τα υλικά της συγκεκριμένης φάσης της Μινωικής έκρηξης είναι επεξεργασμένα υλικά της προηγούμενης φάσης, με διαδικασίες όπως πλημμύρες κατά τη δημιουργία της καλδέρας, βροχές, τσουνάμι, άνεμοι, καλλιέργειες κ.ά. Κάποιοι άλλοι θεωρούν ότι αποτέθηκαν από πυροκλαστικές ροές.

Στην παρουσία του εν λόγω σχηματισμού, ο οποίος χαρακτηρίζεται από φτωχά τεχνικογεωλογικά χαρακτηριστικά, μικρή σχετικά συνεκτικότητα, ευκολία στην εκσκαψιμότητα και μεγαλύτερη επιδεκτικότητα στη διάβρωση, σε σχέση με τους υπόλοιπους επιφανειακούς ηφαιστειακούς σχηματισμούς της Θήρας, σε συνδυασμό με την δράση των διαβρωτικών παραγόντων, οφείλεται η πολύ ιδιαίτερη γεωμορφολογική εικόνα της περιοχής της Βλυχάδας.

Στην συγκεκριμένη περιοχή λόγω του μικρού της εύρους αλλά και των επικρατουσών κλιματολογικών συνθηκών, έχει δημιουργηθεί ένα ατελές υδρογραφικό δίκτυο με κλάδους που έχουν την μορφή μισγαγγειών μικρού μήκους.

Στο σύνολο της ευρύτερης περιοχής επικρατούν εντονότερες διαδικασίες κατά βάθος διάβρωσης και ταπείνωσης της χέρσου προς το επίπεδο της θάλασσας που βρίσκεται νότια, σε σχέση με τις διαδικασίες διάβρωσης σε άλλες γειτονικές περιοχές του νησιού. Έχει δημιουργηθεί ένα πολυσχιδές ανάγλυφο, με κλιτείς που έχουν ποικίλο προσανατολισμό και έντονες κλίσεις. Η υψηλή επιδεκτικότητα στη διάβρωση ευνοεί την δημιουργία βαθιών μισγαγγειών με διατομές σχήματος V.

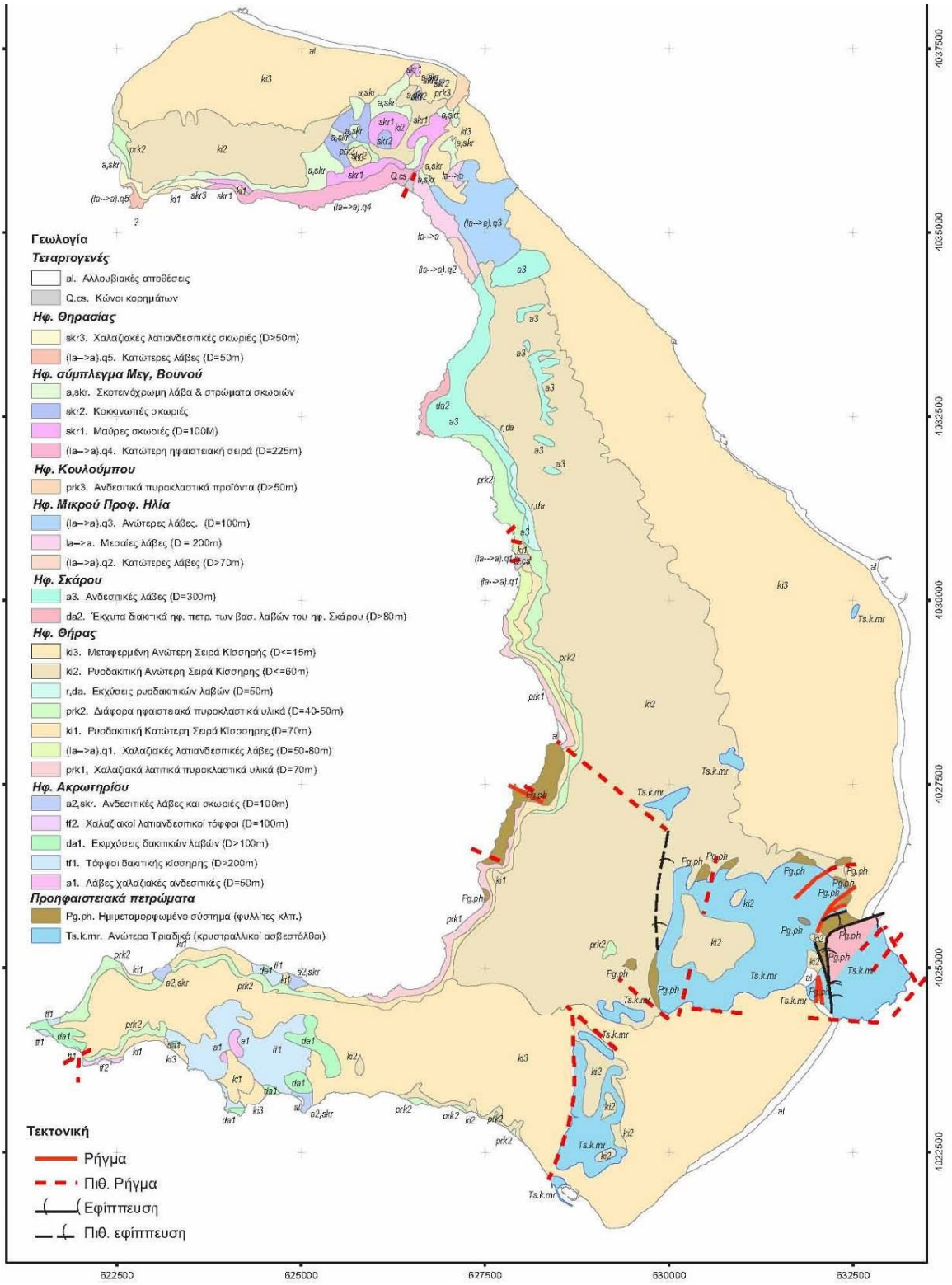
Από την πλευρά της ξηράς ο επιφανειακός σχηματισμός διαβρώνεται κυρίως από την επίδραση του επιφανειακού νερού των βροχοπτώσεων, ενώ το πρανές που δημιουργείται στο παραλιακό μέτωπο εμφανίζει σχεδόν κατακόρυφες κλίσεις και είναι ακόμα

περισσότερο επιδεκτικό σε διάβρωση, από την πρόσθετη επίδραση της θάλασσας και του ανέμου.

Στο εσωτερικό της περιοχής παρατηρούνται μορφολογικές κλίσεις πρανών έως και 80% ή και σε ορισμένες θέσεις κατακόρυφες κλίσεις. Τα εν λόγω πρανή είναι πολύ επιδεκτικά στην διάβρωση κυρίως από το νερό των βροχοπτώσεων, ενώ η ευαισθησία τους στην διάβρωση γίνεται ακόμα δυσμενέστερη από την ανθρώπινη παρέμβαση και την εκτέλεση έργων.

Στο κατώτερο τμήμα των πρανών, αποτίθενται πρόσφατα χαλαρά υλικά μηδενικής συνεκτικότητας, προϊόντα της ανάντι επιφανειακής διάβρωσης, της διάβρωσης του μετώπου τους, αλλά και ανθρωπογενών παρεμβάσεων, τα οποία διαμορφώνονται ως αποθέσεις κορημάτων, με ηπιότερες κλίσεις, λόγω ακριβώς της μηδενικής συνεκτικότητάς τους.

Χάρτης 30: Γεωλογικός Χάρτης Θήρας, έκδοσης ΙΓΜΕ κλίμακας 1:50.000

Πηγή: ΙΓΜΕ, Επεξεργασία από Δρ. Γιαννουλόπουλο Π.

Α3.3.2.3Υ2 Γεωθερμικά δεδομένα

Η Θήρα, η Θηρασιά και το Ασπρονήσι είναι τα υπολείμματα του προϊστορικού στρογγυλού νησιού, όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως Τα νησιά αυτά περιβάλλουν μια βαθιά υδάτινη λεκάνη (καλντέρα), από το κέντρο της οποίας αναδύθηκαν τα νησάκια Παλαιά και Νέα Καμένη. Η καλδέρα έχει διαστάσεις 11,7 χλμ. και βάθος που φτάνει τα 390 μ.

Οι απόκρημνοι γκρεμοί της καλδέρας της Θήρας και της Θηρασιάς, φθάνουν σε ύψος μεγαλύτερο των 300 μ. από το επίπεδο της θάλασσας, όπως π.χ. στο ακρωτήριο Τούρλος. Η νοτιοανατολική Θήρα κυριαρχείται από δύο ορεινούς όγκους του υποβάθρου, τα βουνά Προφήτης Ηλίας και Μέσα Βουνό και την κορυφογραμμή του Γαβρήλου, τα οποία είναι οι προεξέχουσες κορυφές του προ ηφαιστειακού νησιού. Η αρχική δυτική ακτή αυτού του προ Ηφαιστειακού νησιού διατηρείται στον Αθηνιό, όπου έχει ξεθαφτεί από την κατάρρευση της καλδέρας. Το βουνό Προφήτης Ηλίας (567 μ) είναι η υψηλότερη κορυφή στη Σαντορίνη. Άλλες κορυφές αποτελούν τα βουνά Λουμαράβι και Αρχάγγελος στη νότια Θήρα, τα βουνά Μικρός Προφήτης Ηλίας, Μεγάλο Βουνό και Κόκκινο Βουνό στη βόρεια Θήρα και το βουνό Βίγλος στη Θηρασιά, τα οποία είναι όλα ηφαιστειακής προέλευσης.

Οι γεωτεκτονικές και μαγματικές συνθήκες που επικρατούν στο νησί έχουν δημιουργήσει ευνοϊκές προϋποθέσεις για σημαντική γεωθερμική και υδροθερμική δραστηριότητα. Οι θερμές πηγές αναβλύζουν στο εσωτερικό μέρος της καλδέρας κατά μήκος ρηγμάτων και ρωγμώσεων που υπάρχουν μέσα στο προ Ηφαιστειακό υπόβαθρο. Οι κυριότερες πηγές βρίσκονται νότια του Αθηνιού στη θέση Πλάκα (33,6°C), στα πρανή της καλδέρας, στο Αθέρμι Χριστού (56°C) και στην Βλυχάδα (32°C) στο νοτιότερο άκρο του νησιού. Η ύπαρξη επιφανειακών πολύ πρόσφατων και υδροπερατών ηφαιστειακών στρωμάτων επιτρέπει τη διείσδυση του θαλασσινού νερού, τη μείωση της θερμοκρασίας των ανερχόμενων ρευστών, εμποδίζοντας ταυτόχρονα την εμφάνιση πιο εντυπωσιακών επιφανειακών γεωθερμικών εκδηλώσεων σε ένα τόσο ενεργό ηφαιστειακό νησί.

Χάρτης 31: Χάρτης ορίων του πιθανού γεωθερμικού πεδίου χαμηλής ενθαλπίας της Σαντορίνης

Πηγή: ΙΓΜΕ, Δ/ΝΣΗ Γεωθερμίας και Θεμομεταλλικών Υδάτων

Υπάρχει γεωθερμική ανωμαλία εντός ή πολύ κοντά στο μεταμορφωμένο υπόβαθρο, μέσα στο οποίο αναπτύσσεται το υδροθερμικό σύστημα τουλάχιστον χαμηλής και πιθανότατα μέσης ενθαλπίας. Τα θερμά ρευστά προστατεύονται και απομονώνονται, λόγω των

αδιαπέραστων πετρωμάτων του υποβάθρου, από το ψυχρό επιφανειακό μετεωρικό ή θαλασσινό νερό. Τα «ανοικτά» κανονικά ρήγματα που υπάρχουν στην περιοχή, λειτουργούν ως οδοί κυκλοφορίας των «γεωθερμικών» νερών και επιτρέπουν την άνοδό τους προς την επιφάνεια. Στη βόρεια Θήρα επικρατούν χαμηλές θερμοκρασιακές βαθμίδες, ενώ στο νότιο τμήμα της νήσου, μεταξύ Ακρωτηρίου, Εμπορείου και Μεγαλοχωρίου, εντοπίζεται ένα σημαντικό γεωθερμικό συστήματος χαμηλής ενθαλπίας, του οποίου η ύπαρξη οδήγησε στη χωροθέτηση ενός πιθανού γεωθερμικού πεδίου.

Επιπρόσθετα, εντοπίζονται γεωθερμικά ρευστά χαμηλής ενθαλπίας, με θερμοκρασίες 30-65ο C σε σχετικά μικρά βάθη (50-300 μ) και έχει οριοθετηθεί το πιθανό γεωθερμικό πεδίο χαμηλής ενθαλπίας έκτασης 25τ.χλμ., στην περιοχή μεταξύ των οικισμών Μεγαλοχώρι, Περίσσα, Βλυχάδα και Ακρωτήρι. Τα γεωφυσικά, γεωλογικά και γεωχημικά δεδομένα (γεωθερμόμετρα) συνηγορούν στην ύπαρξη ταμιευτήρων μέσης ενθαλπίας σε μεγαλύτερα βάθη μέσα στο προ-ηφαιστειακό υπόβαθρο (καρστικοποιημένοι ασβεστόλιθοι/τεκτονισμένοι σχιστόλιθοι) σε βάθη, που σύμφωνα και με τη γεωθερμική βαθμίδα στη νότια Σαντορίνη, θα πρέπει να ξεπερνούν τα 800 μ.

Οι υψηλότερες θερμοκρασίες επικρατούν, εντός του γεωθερμικού πεδίου. Στην περιοχή του Μεγαλοχωρίου κυμαίνονται από 45ο C έως 65ο C, σε γεωτρήσεις με βάθη από 80 έως 240 μ. Κοντά στο Εμπορείο ξεπερνούν τους 27ο C, σε πολύ ρηχές γεωτρήσεις (25-60 μ.), ενώ στη Βλυχάδα κυμαίνονται από 27ο C έως 32ο C, επίσης σε μικρού βάθους γεωτρήσεις (έως 35 μ.).

Οι χαμηλότερες θερμοκρασίες εντοπίζονται στο βόρειο τμήμα της Σαντορίνης, στην ευρύτερη περιοχή της Οίας, οι οποίες ανέρχονται στους 22ο C σε γεωτρήσεις με βάθη 25-40 μ., εκτός μίας βαθύτερης (182 μ.) δημοτικής γεώτρησης που χρησιμοποιείται για αφαλάτωση και η θερμοκρασία της ξεπερνά τους 24ο C.

Στο κεντρικό τμήμα του νησιού, στην περιοχή νότια του Βουρβούλου και μέχρι τα βόρεια περιθώρια του γεωθερμικού πεδίου αποκαλύπτεται μία ευρεία ζώνη θερμικής ανωμαλίας χαμηλής ενθαλπίας με θερμοκρασίες που στην περιοχή Φηρών-Μεσαριάς ξεπερνούν τους 27ο C στην κεφαλή των γεωτρήσεων και αυξάνονται μεταβαίνοντας νοτιότερα.

Σε όλο το νησί υπάρχουν πολύ ρηχοί και καλής απόδοσης υδροφόροι με θερμοκρασίες από 20ο C μέχρι 25ο C, ενδεικτικές αβαθούς γεωθερμίας.

Δεδομένων των ενεργειακών αναγκών της Θήρας, οι οποίες πολλαπλασιάζονται κατά την εκτεταμένη τουριστική περίοδο καθώς και της προσπάθειας της νήσου για χρήση ΑΠΕ σε δημόσιους αλλά και ιδιωτικούς χώρους, η αξιοποίηση του υπάρχοντος γεωθερμικού δυναμικού αποτελεί μια πολύ ελκυστική προοπτική.

Υπάρχει ένα αξιόλογο γεωθερμικό δυναμικό χαμηλής θερμοκρασίας στη Σαντορίνη. Το δυναμικό αυτό θα μπορούσε κάλλιστα να αξιοποιηθεί, μεταξύ άλλων, για την ανάπτυξη συγκροτημάτων ευεξίας (SPA), κάτι που θα μπορούσε να συνεισφέρει στην επέκταση της τουριστικής περιόδου του νησιού, στη θέρμανση ή στην υποβοήθηση θερμοκηπίων, αλλά και στην αφυδάτωση αγροτικών προϊόντων και κυρίως της άνυδρης σαντορινιάς ντομάτας

που είναι ένα από τα κυριότερα αγροτικά προϊόντα του νησιού. Η ύπαρξη δυναμικού μέσης ενθαλπίας (με θερμοκρασίες νερών 90°C-120°C) που μπορεί να υπάρχει σε μεγαλύτερα βάθη θεωρείται περισσότερο από βέβαιη. Σε αυτή την περίπτωση τα γεωθερμικά ρευστά μέσης ενθαλπίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ηλεκτροπαραγωγή με το δυαδικό κύκλο, για αφαλάτωση υφάλμυρου ή θαλασσινού νερού και για θέρμανση χώρων (ΔΑΙΔΑΛΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ – ΝΙΚ. ΤΑΚΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε., 2023).

Α3.3.2.3Υ3 Υδρογεωλογικά δεδομένα

Η κατανομή των υδρολιθολογικών ενοτήτων, τα όρια και η γεωμετρία των υδροφόρων σχηματισμών, τα γεωμετρικά τους χαρακτηριστικά όπως η βάση και το πάχος αυτών, οι υδραυλικές τους ιδιότητες, οι μεταβολές των υδρολογικών και ποιοτικών τους χαρακτηριστικών όπως η πιεζομετρία και η συγκέντρωση των χλωριόντων, καθώς και το υδατικό τους ισοζύγιο αποτελούν βασικά υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά. Ορισμένα στοιχεία που προκύπτουν από τις μέχρι τώρα μελέτες είναι:

1) Οι διάφοροι λιθολογικοί σχηματισμοί που παρουσιάζονται στο σχετικό γεωλογικό χάρτη ταξινομούνται σε τέσσερις διαφορετικές υδρολιθολογικές ενότητες

2) Αναπτύσσονται στους διάφορους ηφαιστειακούς σχηματισμούς και στους κρυσταλλικούς ασβεστόλιθους. Οι φυλλιτικοί σχηματισμοί, σύμφωνα με τα μέχρι τώρα διαθέσιμα στοιχεία, χαρακτηρίζονται ως πρακτικά αδιαπέραστοι και δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερο υδρογεωλογικό ενδιαφέρον.

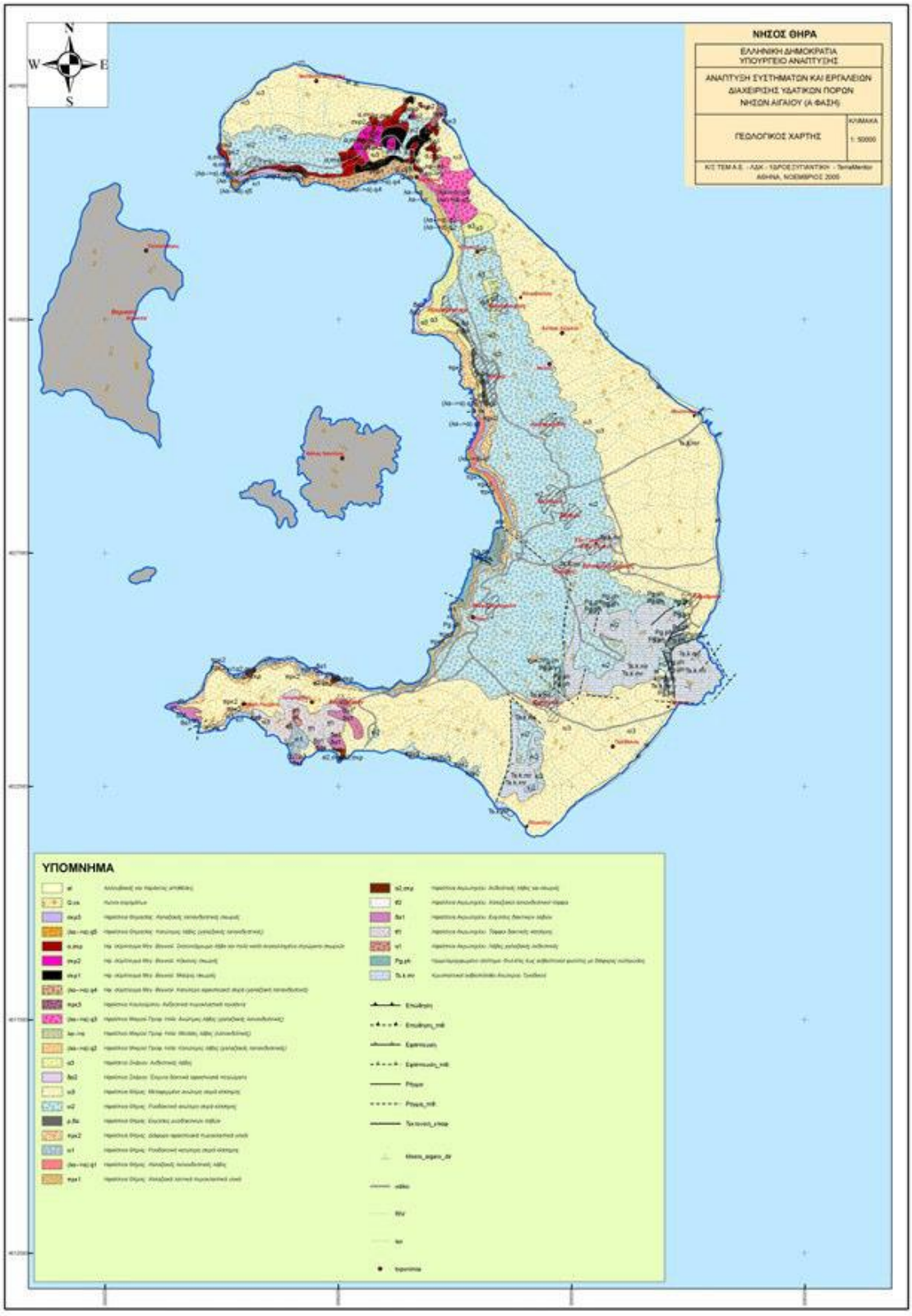
- Η υδροφορία που αναπτύσσεται στα ηφαιστειακά πετρώματα δεν έχει διακριθεί σε επιμέρους ενότητες. Από διάφορες γεωτρητικές έρευνες έχει γίνει προσπάθεια ταξινόμησης της υδροφορίας σε επιμέρους ορίζοντες τύρφης. Σε γενικές γραμμές, στα ηφαιστειακά πετρώματα διακρίνονται δύο κύριες υδρογεωλογικές ενότητες, αυτή του βόριου τμήματος (βόρεια του Προφήτη Ηλία) και αυτή του νότιου τμήματος που αναπτύσσεται στην ευρύτερη περιοχή του Εμπορείου - Ακρωτηρίου. Στη βόρεια ενότητα βρίσκεται και ο υδροφορέας Βουρβούλου – Καμαρίου που είναι και ο υδροφορέας μελέτης.
- Ο υδροφόρος σχηματισμός που έχει παρουσιάσει ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα πλαίσια της ανάπτυξης των σχετικών μοντέλων στο παρελθόν (Mantoglou A., Giannoulopoulos P. 2004.) είναι αυτός της ευρύτερης περιοχής του αεροδρομίου. Τα γεωγραφικά του όρια προσεγγιστικά εκτείνονται νότια, έως τις βόρειες παρυφές του όρους Προφήτης Ηλίας, βόρεια έως την περιοχή του ρέματος Καρτεράδος. Καλύπτει τις ευρύτερες περιοχές Καρτεράδου, Μονόλιθου, Μεσαριάς, Βόθωνα και Καμαρίου.
- Ο υδροφορέας που αναπτύσσεται στο νότιο τμήμα της νήσου στην περιοχή του Εμπορείου, σε ότι αφορά στα πιθανά εκμεταλλεύσιμα υδατικά του αποθέματα, δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Γεωτρήσεις που έγιναν στην περιοχή

αυτή από το ΙΓΜΕ (1985, 1986) απέδωσαν υφάλμυρο νερό. Η περιοχή μελέτης ανήκει σε αυτήν την κατηγορία.

Στο πλαίσιο του έργου «Ανάπτυξη Συστημάτων και Εργαλείων Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» που εκπονήθηκε για λογαριασμό του τ. Υπουργείου Ανάπτυξης (ΥΠΑΝ) το 2005 έγινε η σχηματοποίηση των γεωλογικών / υδρολιθολογικών χαρακτηριστικών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου σε περιβάλλον GIS.

Στην περιοχή μελέτης ο κύριος γεωλογικός σχηματισμός είναι η Μεταφερμένη ανώτερη σειρά κίσσηρης (κι3). Τεφρή έως καστανωπή κίσσηρη και υλικά τέφρας με φακοειδείς παρεμβολές ογκολίθων. Τοπικά προέρχονται από λαχάρ πάχους μέχρι 15 μ. Ο γεωλογικός χάρτης παρουσιάζεται στον παρακάτω χάρτη.

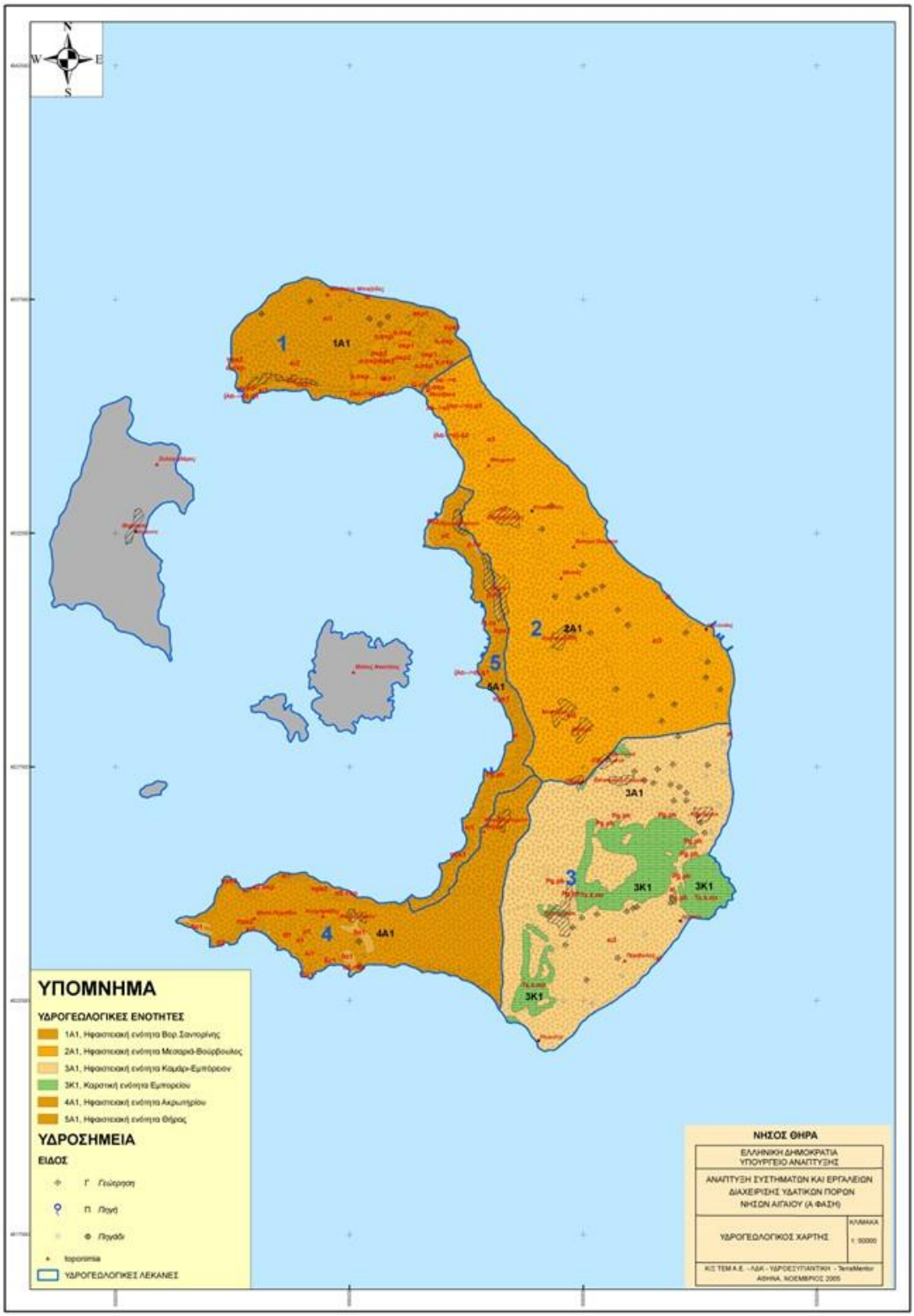
Χάρτης 32: Γεωλογικός χάρτης λεκάνης απορροής του υπό οριοθέτηση ρέματος

Πηγή: ΥΠΑΝ, 2005

Παρόμοια συμπεράσματα προκύπτουν και από τον υδρολιθολογικό χάρτη των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας της πρώην ΕΓΥ όπου η λεκάνη απορροής δομείται με το εξής: Μεταφερμένη Κίσσηρης: Αποτελείται από υλικά τέφρας και υλικά αποσάθρωσης της ανώτερης σειράς κίσσηρης. Τα υλικά αυτά μμεταφέρθηκαν και απετέθησαν στα χαμηλότερα σημεία της νήσου μμαζί με υλικά που μεταφέρθηκαν από την θάλασσα. Παρουσιάζει σχετική χαλαρότητα των υλικών της, και αυξημένη υδροπερατότητα,. Εντός της μεταφερόμενης κίσσηρης αναπτύσσονται, κυρίως στα παράκτια σημεία της νήσου, ασθενείς φρεάτιοι ορίζοντες.

Χάρτης 33: Υδρολιθολογικός χάρτης λεκάνης απορροής του υπό οριοθέτηση ρέματος

Πηγή: ΥΠΑΝ, 2005

Α3.3.2.3Υ4 Τεκτονική – Σεισμικότητα

Σύμφωνα με τα δεδομένα (Βαλιάκος Η., 2006), ο νησιωτικός χώρος του Αιγαίου πελάγους, καθώς επίσης και οι γύρω από αυτόν παράκτιες περιοχές της Ελλάδας (και της δυτικής Τουρκίας), αποτελούν μία από τις πιο σεισμογενείς περιοχές του πλανήτη με έντονη και ταχύτατη παραμόρφωση. Το γεγονός αυτό έχει ως συνέπεια τη δημιουργία μεγάλου αριθμού ρηγμάτων. Ο καθορισμός του ενεργού πεδίου των τάσεων βασίζεται κυρίως στους μηχανισμούς γένεσης των μεγάλων σεισμών οι οποίοι έγιναν στον ελληνικό χώρο περίπου κατά τα τελευταία 30 χρόνια. Τα αποτελέσματα των πρόσφατων ερευνών πάνω στους μηχανισμούς γένεσης επιφανειακών σεισμών οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι ο χώρος του Αιγαίου και των γύρω περιοχών μπορεί να χωριστεί σε δύο μεγάλα τμήματα. Στο εξωτερικό τμήμα του τόξου όπου ασκούνται οριζόντιες τάσεις συμπίεσης και συνεπώς δημιουργούνται ανάστροφα ρήγματα, και στο εσωτερικό τμήμα του τόξου όπου ασκούνται οριζόντιες τάσεις εφελκυσμού και δημιουργούνται κανονικά ρήγματα.

Πρόσφατες έρευνες έδειξαν ότι οι σεισμοί στο χώρο του Αιγαίου και των γύρω περιοχών οφείλονται:

Α) Σε συμπιεστικές δυνάμεις που ασκούν στα όρια του χώρου αυτού τρεις γειτονικές λιθοσφαιρικές πλάκες κατά την κίνησή τους και

Β) Σε εφελκυστικές δυνάμεις που ασκούνται μέσα στη λιθόσφαιρα του χώρου αυτού και προκαλούνται από αίτια που βρίσκονται μέσα ή στον πυθμένα της λιθόσφαιρας του Αιγαίου.

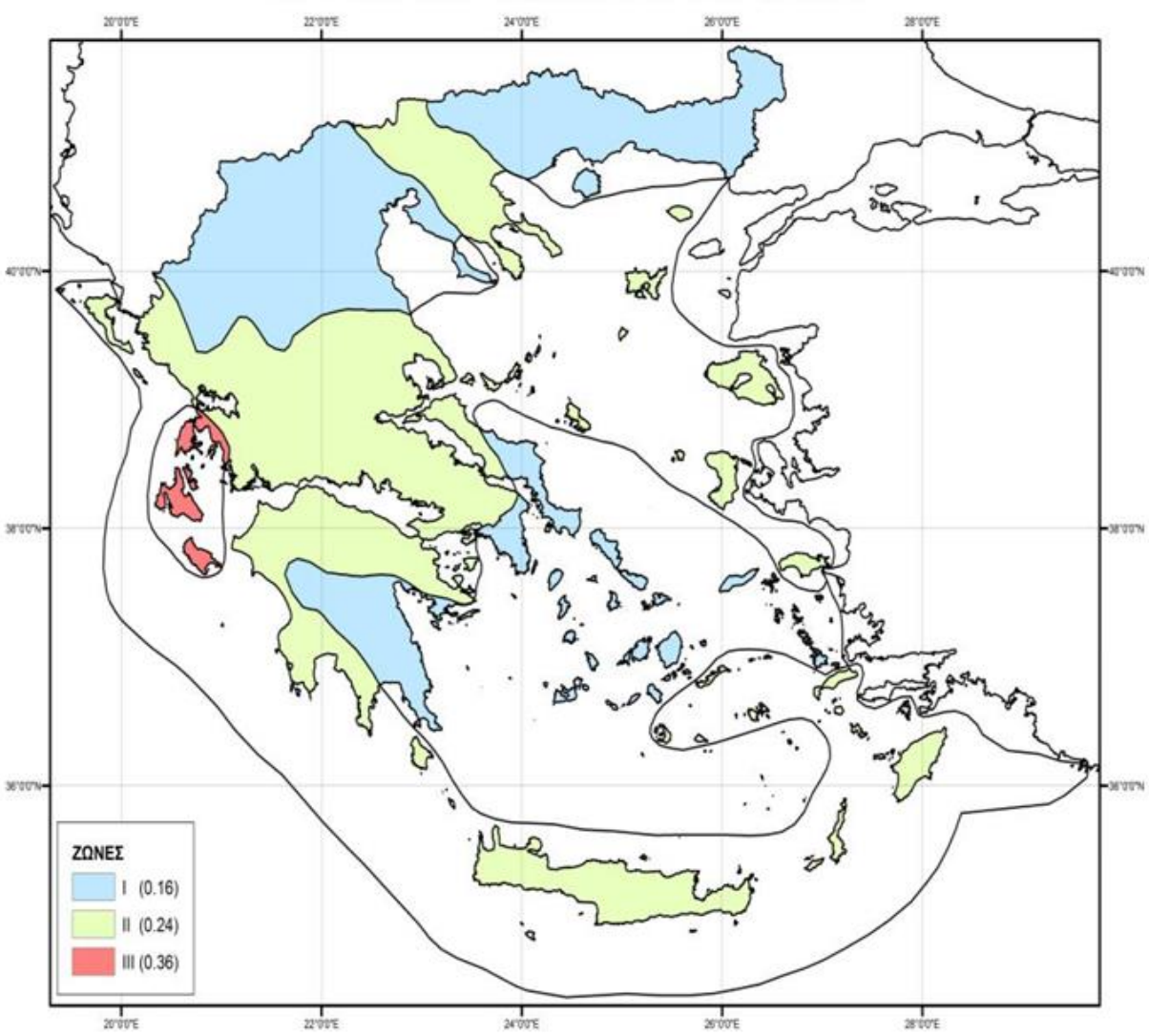
Η παλαιογεωγραφική-τεκτονική εξέλιξη του Αιγαιακού χώρου κατά το Νεογενές-Τεταρτογενές και ειδικότερα η νεοτεκτονική εξέλιξη του ήταν πολύπλοκη και είχε άμεσα αποτελέσματα στην απόθεση ανάλογων ιζημάτων. Το εξωτερικό τμήμα του χώρου του Αιγαίου παρουσιάζει διαφορετική τεκτονική συμπεριφορά από το εσωτερικό. Στο εξωτερικό τμήμα ασκούνται συμπιεστικές τάσεις, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ανάστροφες διαρρήξεις, η λιθόσφαιρα έχει μεγάλο πάχος και παρατηρείται έλλειψη σεισμών ενδιάμεσου βάθους και μαγματικής δραστηριότητας. Στο εσωτερικό τμήμα το πεδίο των τάσεων είναι εφελκυστικό και παρατηρούνται κανονικές διαρρήξεις, η λιθόσφαιρα έχει μικρό πάχος, υπάρχει έντονη σεισμική δραστηριότητα με σεισμούς ενδιάμεσου βάθους και ηφαιστειότητα. Αναλυτικότερα, η σύγκλιση μεταξύ της λιθόσφαιρας της ανατολικής Μεσογείου, που αποτελεί το μπροστινό μέρος της αφρικανικής λιθοσφαιρικής πλάκας, και της λιθόσφαιρας του ευρύτερου χώρου του Αιγαίου, που αποτελεί το μπροστινό μέρος της Ευρασιατική λιθοσφαιρικής πλάκας, πραγματοποιείται κατά μήκος του γνωστού κυρτού μέρους του ελληνικού τόξου (Ζάκυνθος, νότιες ακτές Κρήτης, νότια Ρόδος), και έχει ως συνέπεια την υποβύθιση της λιθόσφαιρας της Μεσογείου κάτω από την λιθόσφαιρα του Αιγαίου. Σε αυτή την κίνηση οφείλονται η επιφανειακή σεισμική δράση κατά μήκος του ελληνικού τόξου, οι σεισμοί ενδιάμεσου βάθους στο νότιο Αιγαίο και η οριοθέτηση του ηφαιστειακού τόξου (Νίσυρος, Μέθανα, Σαντορίνη, Μήλος).

Κατά την υποβύθιση της λιθόσφαιρας της ανατολικής Μεσογείου κάτω από τη λιθόσφαιρα του νότιου Αιγαίου, παράγεται θερμότητα στην επάνω επιφάνεια της καταδυόμενης λιθόσφαιρας, λόγω τριβής, με συνέπεια τη δημιουργία ρευμάτων μεταφοράς στο χώρο της ασθενόσφαιρας που βρίσκεται μεταξύ της υποβυθιζόμενης λιθόσφαιρας και της λιθόσφαιρας του Αιγαίου. Έτσι, θερμό υλικό ανεβαίνει προς τη λιθόσφαιρα του Αιγαίου και όταν φθάνει στον πυθμένα της κινείται οριζόντια, ψύχεται και ξαναβυθίζεται. Το θερμό αυτό υλικό κατέχει τον ασεισμικό χώρο (χωρίς εστίες σεισμών) κάτω από τη λιθόσφαιρα του Αιγαίου (περιοχή Κυκλάδων). Κατά την οριζόντια κίνησή τους, τα ρεύματα μεταφοράς ασκούν οριζόντιες εφαπτομενικές δυνάμεις στην κάτω επιφάνεια (πυθμένα) της λιθόσφαιρας του Αιγαίου με συνέπεια την ανάπτυξη δυνάμεων εφελκυσμού μέσα σε αυτή (επεκτατικές δυνάμεις) κατά τη διεύθυνση Β-Ν, τη θραύση της και διείσδυση σε αυτή θερμού υλικού της ασθενόσφαιρας. Στη θραύση αυτή οφείλονται οι επιφανειακοί σεισμοί που παρατηρούνται στον ευρύτερο χώρο του Αιγαίου και στη διείσδυση του θερμού υλικού οφείλονται η ηφαιστειακή δράση και οι γεωθερμικές εκδηλώσεις του χώρου αυτού.

Το Αιγαίο, κατά τη γεωτεκτονική του εξέλιξη, επηρεάστηκε από διάφορα πεδία τάσεων τα οποία δημιούργησαν και ανάλογα ρήγματα ή επαναδραστηριοποίησαν παλαιότερα. Οι τεκτονικές γραμμές στο Αιγαίο μπορούν να θεωρηθούν αποτέλεσμα των μεγάλων κινήσεων που έγιναν κατά τη διάρκεια του Νεογενούς (25 - 2,5ΜΑ) και συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Αν και τα ρήγματα στον ευρύτερο χώρο του Αιγαίου έχουν διάφορους προσανατολισμούς, οι διευθύνσεις διαρρήξεων πάνω στα ρήγματα αυτά έχουν σχεδόν σταθερό προσανατολισμό κατά τη διεύθυνση Β-Ν, ιδιότητα η οποία βρίσκεται σε συμφωνία με την άποψη ότι η λιθόσφαιρα του Αιγαίου επεκτείνεται (διαστέλλεται) κατά την ίδια διεύθυνση.

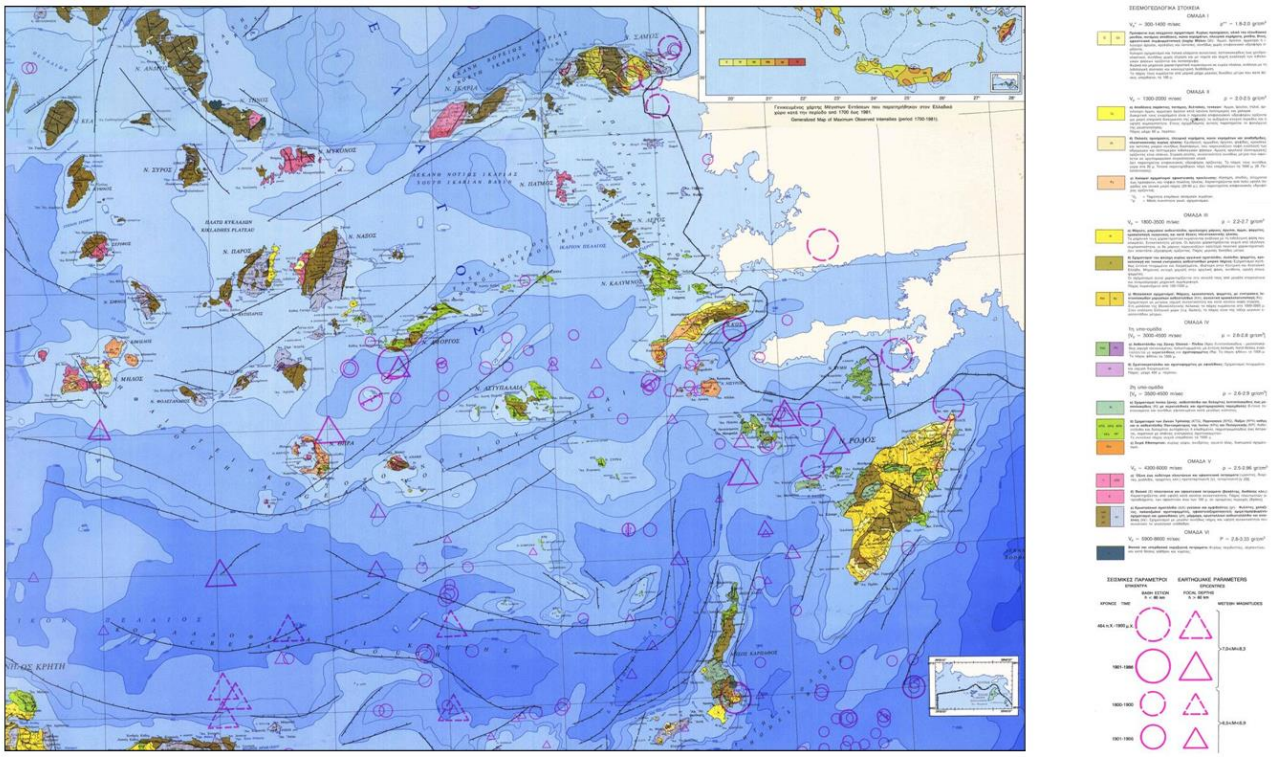
Σύμφωνα με τον Ελληνικό Αντισεισμικό Κανονισμό (ΕΑΚ 2000), όπως τροποποιήθηκε με τις αποφάσεις Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Δ17α/67/1/ΦΝ275/03 (ΦΕΚ 781/Β/16-6-03) και Δ17α/115/9/ΦΝ275/03 (ΦΕΚ 1154/Β/12-8-03), η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου χαρακτηρίζεται από δυο διαφορετικές ζώνες σεισμικής επικινδυνότητας, τις Ζώνες Ι και ΙΙ (βλ. ακόλουθο σχήμα). Ειδικότερα στην Ζώνη Ι ανήκει σχεδόν το σύνολο του Νομού Κυκλάδων, πλην των νησιών Σαντορίνης, Ανάφης και Αμοργού καθώς και οι Νήσοι Αστυπάλαια, Πάτμος, Λέρος, Λειψοί, Αρκοί, Αγαθονήσι, Κάλυμνος και Ψέριμος του Νομού Δωδεκανήσου. Αντίστοιχα στη Ζώνη ΙΙ ανήκουν τα υπόλοιπα νησιά του Νομού Δωδεκανήσου καθώς και οι νήσοι Σαντορίνη, Ανάφη και Αμοργός του Ν. Κυκλάδων. Οι αντίστοιχες αναμενόμενες επιταχύνσεις ανά ζώνη επικινδυνότητας είναι 0,16g και 0,24g. Αποτέλεσμα της κατείσδυσης της αφρικανικής πλάκας κάτω από τη μικροπλάκα του Αιγαίου είναι και η δημιουργία πολλών ηφαιστείων ασβεσταλκαλικής σύστασης, τα οποία αποτελούν το ηφαιστειακό τόξο του νότιου Αιγαίου. Τα ηφαίστεια αυτά είναι το Γυαλί, η Νίσυρος, η Κως, η Πάτμος, η Σαντορίνη, η Μήλος, η Αντίπαρος, η Κρομμυωνία, τα Μέθανα, οι Λιχάδες, τα Καμένα Βούρλα και η Ψαθούρα (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021).

Χάρτης 34: Χάρτης Ζωνών Σεισμικής Επικινδυνότητας

Πηγή: (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021)

Χάρτης 35: Χάρτης Απόσπασμα Σεισμοτεκτονικού Χάρτη του Ι.Γ.Μ.Ε. (αρχικής κλίμακας 1:500.000)

Πηγή: (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021)

Α3.3.2.3Υ5 Υδατικό Περιβάλλον

Σχέδιο Διαχείρισης ΛΑΠ

Με βάση το Ν. 1739/87, «Διαχείριση των υδατικών πόρων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 201/Α/20.11.1987), με τον οποίο προσδιορίσθηκαν τα 14 Υδατικά Διαμερίσματα (ΥΔ) της χώρας, η ΠΝΑΙ ανήκει υδρολογικά στο Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου (ΥΔ 14).

Το Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου (EL14) απαρτίζεται από όλα τα νησιά των Περιφερειακών Ενοτήτων Ικαρίας, Λέσβου, Λήμνου, Σάμου και Χίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και από τα νησιά των Περιφερειακών Ενοτήτων Άνδρου, Θήρας, Καλύμνου, Καρπάθου, Κέας – Κύθνου (εκτός από τη Μακρόνησο), Κω, Μήλου, Μυκόνου, Νάξου, Πάρου, Ρόδου, Σύρου και Τήνου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Γεωγραφικά, το ΥΔ Νήσων Αιγαίου εντάσσεται στην ευρύτερη γεωγραφική ενότητα του Αρχιπελάγους του Αιγαίου, μια γεωγραφική ενότητα που κυριαρχούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της νησιωτικότητας και που διακρίνονται τρεις κύριες ενότητες νησιών, του Ανατολικού Αιγαίου, των Κυκλάδων και των Δωδεκανήσων. Η συνολική έκτασή του ΥΔ ανέρχεται σε 17.957,21 km2, εκ των οποίων τα 9.104,68 km2 αφορούν στο χερσαίο τμήμα του και τα 8.852,53 km2 στα παράκτια Υδατικά Συστήματα (ΥΣ). Η ακτογραμμή του ΥΔ ανέρχεται σε 7.090,76 km (εξαιρουμένων των βραχονησίδων).

Με την απόφαση 706/16-7-2010 (ΦΕΚ 1383/Β/2010 & ΦΕΚ 1572/Β/2010), της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων «περί καθορισμού των Λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για τη διαχείριση και προστασία τους» και τις αποφάσεις έγκρισης της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων των 1ων ΣΔΛΑΠ καθορίστηκαν οι σαράντα-έξι (46) Λεκάνες Απορροής Ποταμών, οι οποίες υπάγονται σε δεκατέσσερις (14) Περιοχές Λεκανών Απορροής Ποταμών (που αντιστοιχούν στον όρο Υδατικά Διαμερίσματα του Άρθρου 3 του ΠΔ 51/2007).

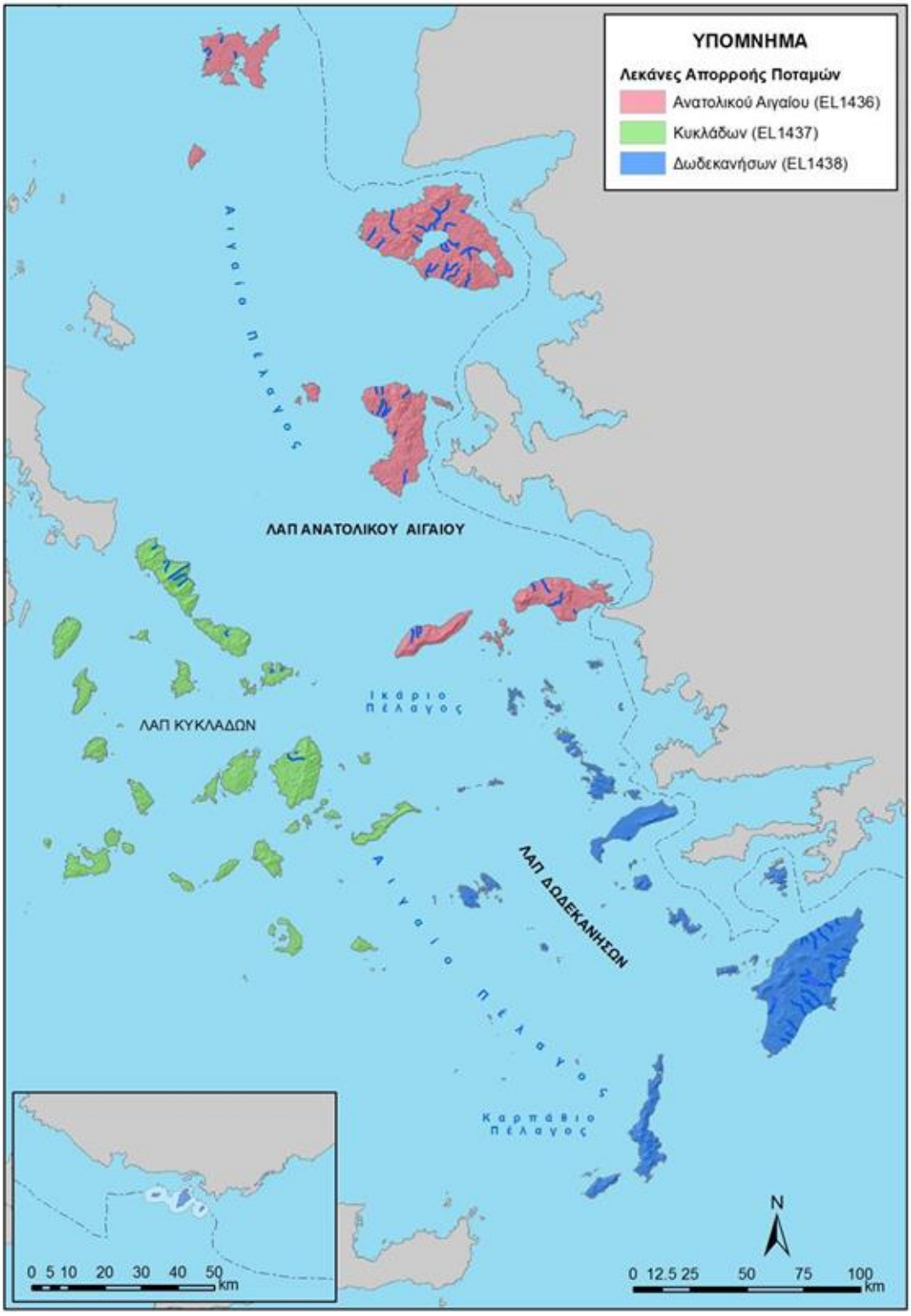
Ως «Λεκάνη απορροής ποταμού» ορίζεται η εδαφική έκταση από την οποία αποστραγγίζεται το σύνολο της απορροής (βροχόπτωση ή/ και χιονόπτωση) μιας περιοχής, μέσω του υδρογραφικού δικτύου της (διαδοχικών ρευμάτων, χειμάρρων, ποταμών, και πιθανώς λιμνών) και παροχετεύεται στη θάλασσα μέσω της εκβολής (ή δέλτα) ποταμού.

Το ΥΔ των Νήσων Αιγαίου αποτελεί το 14ο από τα 14 ΥΔ της Χώρας έχει Κωδικό EL14 και αποτελείται από τρεις (3) λεκάνες απορροής.

- Ανατολικού Αιγαίου (EL1436),
- Κυκλάδων (EL1437),
- Δωδεκανήσων (EL1438).

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανήκει στις Λεκάνες Κυκλάδων (EL1437) και Δωδεκανήσων (EL1438).

Χάρτης 36: Λεκάνες Απορροής Ποταμού (ΛΑΠ) του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου

Πηγή**: 2η** Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου Χάρτης 3-1 (EL 14)**(26/4/2024)**

Επιφανειακά Ύδατα

Τα Συστήματα Επιφανειακών Υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 2, παρ. 4, 5, 6 και 7 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ χωρίζονται σε τέσσερεις κατηγορίες:

1. Ποτάμια: «σύστημα εσωτερικών υδάτων το οποίο ρέει, κατά το πλείστον, στην επιφάνεια του εδάφους αλλά το οποίο μπορεί, για ένα μέρος της διαδρομής του, να ρέει και υπογείως.»
2. Λίμνες: «σύστημα στάσιμων εσωτερικών επιφανειακών υδάτων».
3. Μεταβατικά ύδατα: «συστήματα επιφανειακών υδάτων πλησίον του στομίου ποταμών, τα οποία είναι εν μέρει αλμυρά λόγω της γειτνίασής τους με παράκτια ύδατα αλλά τα οποία επηρεάζονται ουσιαστικά από ρεύματα γλυκού νερού».
4. Παράκτια ύδατα: «τα επιφανειακά ύδατα που βρίσκονται στην πλευρά της ξηράς μιας γραμμής, κάθε σημείο της οποίας βρίσκεται σε απόσταση ενός ναυτικού μιλίου προς τη θάλασσα από το πλησιέστερο σημείο της γραμμής βάσης από την οποία μετράται το εύρος των χωρικών υδάτων και τα οποία, κατά περίπτωση, εκτείνονται μέχρι του απώτερου ορίου των μεταβατικών υδάτων».

Εκτός των παραπάνω κατηγοριών, τα επιφανειακά υδατικά συστήματα διακρίνονται ως προς το βαθμό επέμβασης των ανθρώπων σε αυτά, σε:

1. Φυσικά υδατικά συστήματα (ΦΥΣ).
2. Τεχνητά υδατικά συστήματα (ΤΥΣ): «ένα σύστημα επιφανειακών υδάτων που δημιουργείται με δραστηριότητα του ανθρώπου» (Ορισμός σύμφωνα με Άρθρο 2, παρ. 8 Οδηγίας).
3. Ιδιαιτέρως τροποποιημένα υδατικά συστήματα (ΙΤΥΣ): «ένα επιφανειακό υδατικό σύστημα, του οποίου ο χαρακτήρας έχει μεταβληθεί ουσιαστικά λόγω φυσικών αλλοιώσεων από τις δραστηριότητες του ανθρώπου και το οποίο ορίζεται από το κράτος μέλος» (Ορισμός σύμφωνα με Άρθρο 2, παρ. 9 Οδηγίας).

Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εντοπίζονται:

- τριάντα τρία (33) ποτάμια υδατικά συστήματα εκ των οποίων οκτώ (8) στη ΛΑΠ Κυκλάδων και είκοσι πέντε (25) στη ΛΑΠ Δωδεκανήσων.
- έξι (6) λιμναία υδατικά συστήματα εκ των οποίων τρία (3) στη ΛΑΠ Κυκλάδων και τρία (3) στη ΛΑΠ Δωδεκανήσων.
- εβδομήντα (70) παράκτια υδατικά συστήματα εκ των οποίων τριάντα πέντε (35) στη ΛΑΠ Κυκλάδων και τριάντα πέντε (35) στη ΛΑΠ Δωδεκανήσων.

Πίνακας 73: Παράκτια υδατικά συστήματα στη Θήρα

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΑΚΤΕΣ ΚΑΛΔΕΡΑΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ	EL1437C0084N	ΦΥΣ	115,08
ΚΑΛΔΕΡΑ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ	EL1437C0085N	ΦΥΣ	60,18
ΑΚΤΕΣ ΑΝΑΦΗΣ	EL1437C0086N	ΦΥΣ	125,61

Πηγή: 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Νήσων Αιγαίου (EL 14) (2017)

Υπόγεια Ύδατα

Στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης του ΣΔΛΑΠ του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (EL14) επανεξετάσθηκαν τα οριοθετημένα ΥΥΣ από το εγκεκριμένο (1ο) Σχέδιο Διαχείρισης. Ο αρχικός προσδιορισμός και οριοθέτηση των ΥΥΣ είχε πραγματοποιηθεί με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Τον υδρογεωλογικό χαρακτήρα των γεωλογικών σχηματισμών που συνθέτουν το ΥΥΣ και την ανάπτυξη υπόγειας υδροφορίας. Έγινε διάκριση σε Καρστικά, κοκκώδη, ρηγματώδη και μεικτά ΥΥΣ και ενιαιοποιήθηκαν μικροί επιμέρους υδροφόροι.
- Τη δυναμικότητα των υπόγειων υδροφόρων, η οποία προκύπτει από τα υφιστάμενα στοιχεία υδροληψίας και εκμετάλλευσης του υπόγειου δυναμικού.
- Τις χρήσεις του ΥΥΣ.
- Την αλληλεξάρτηση του ΥΥΣ με επιφανειακά ύδατα και χερσαία οικοσυστήματα.
- Την ύπαρξη περιοχών που βρίσκονται σε κίνδυνο λόγω πιέσεων (π.χ. υπεραντλήσεις, υφαλμύρινσης), κακή ποιοτική κατάσταση, ύπαρξη αυξημένου φυσικού υποβάθρου.

Στην 1η Αναθεώρηση, η επανεξέταση των ΥΥΣ (είτε διαχωρισμός κάποιων ΥΥΣ σε υποσυστήματα, είτε ένταξη περιοχών, που δεν είχαν προσδιορισθεί ως ΥΥΣ σε υφιστάμενα ή ως νέα ΥΥΣ, είτε τροποποιήσεις των ορίων των ΥΥΣ, είτε αναδιαμόρφωσή τους) βασίσθηκε, εκτός των προαναφερόμενων κριτηρίων, και στα αποτελέσματα του προγράμματος παρακολούθησης, στην ποιοτική προσέγγιση των πιέσεων και στις υφιστάμενες χρήσεις γης.

Στην ΠΝΑΙ εντοπίζονται εβδομήντα ένα (71) υπόγεια υδατικά συστήματα εκ των οποίων τριάντα έξι (36) στη ΛΑΠ Κυκλάδων και τριάντα πέντε (35) στη ΛΑΠ Δωδεκανήσων.

Σε ότι αφορά τους διαθέσιμους Υδάτινους Πόρους, στον παρακάτω χάρτη απεικονίζονται τα όρια του κύριου υδροφορέα, ο οποίος βρίσκεται στο κέντρο της νήσου. Τα όρια του εκτείνονται, νότια έως τις βόρειες παρυφές του Προφήτη Ηλία, βόρεια έως την περιοχή του ρέματος Καρτεράδος, ενώ ανατολικά και δυτικά έως την θάλασσα. Βάσει του «Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» (2015:73),

το υπόγειο υδατικό σύστημα της νήσου Θήρας ονομάζεται «Σύστημα Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου» έχει χωριστεί σε τρία τμήματα Α, Β και Γ με κωδικούς GR1400871, GR1400872, GR1400873 και έκταση σε τετραγωνικά χιλιόμετρα (Km2) 54.8, 17.6 και 3.4 αντίστοιχα.

Πίνακας 74: Υπόγεια Υδατικά Συστήματα στη Θήρα

Ν. Θήρα	EL1400871	ΚΑΜΑΡΙΟΥ – ΦΗΡΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ (Α)	54,59
Ν. Θήρα	EL1400872	ΚΑΜΑΡΙΟΥ – ΦΗΡΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ (Β)	17,84
Ν. Θήρα	EL1400873	ΚΑΜΑΡΙΟΥ – ΦΗΡΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ (Γ)	3,52
Ν.Θηρασία	EL1400900	ΘΗΡΑΣΙΑΣ	9,23

Πηγή: 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Νήσων Αιγαίου (EL 14) (2017)

Πίνακας 75: Οικολογική κατάσταση και Χημική κατάσταση παράκτιων ΥΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ ΑΚΤΕΣ ΚΑΛΔΕΡΑΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ	EL1437C0084N	Υψηλή	Καλή	Υψηλή
ΚΑΛΔΕΡΑ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ	EL1437C0085N	Καλή	Καλή	Καλή
ΑΚΤΕΣ ΑΝΑΦΗΣ	EL1437C0086N	Υψηλή	Καλή	Υψηλή

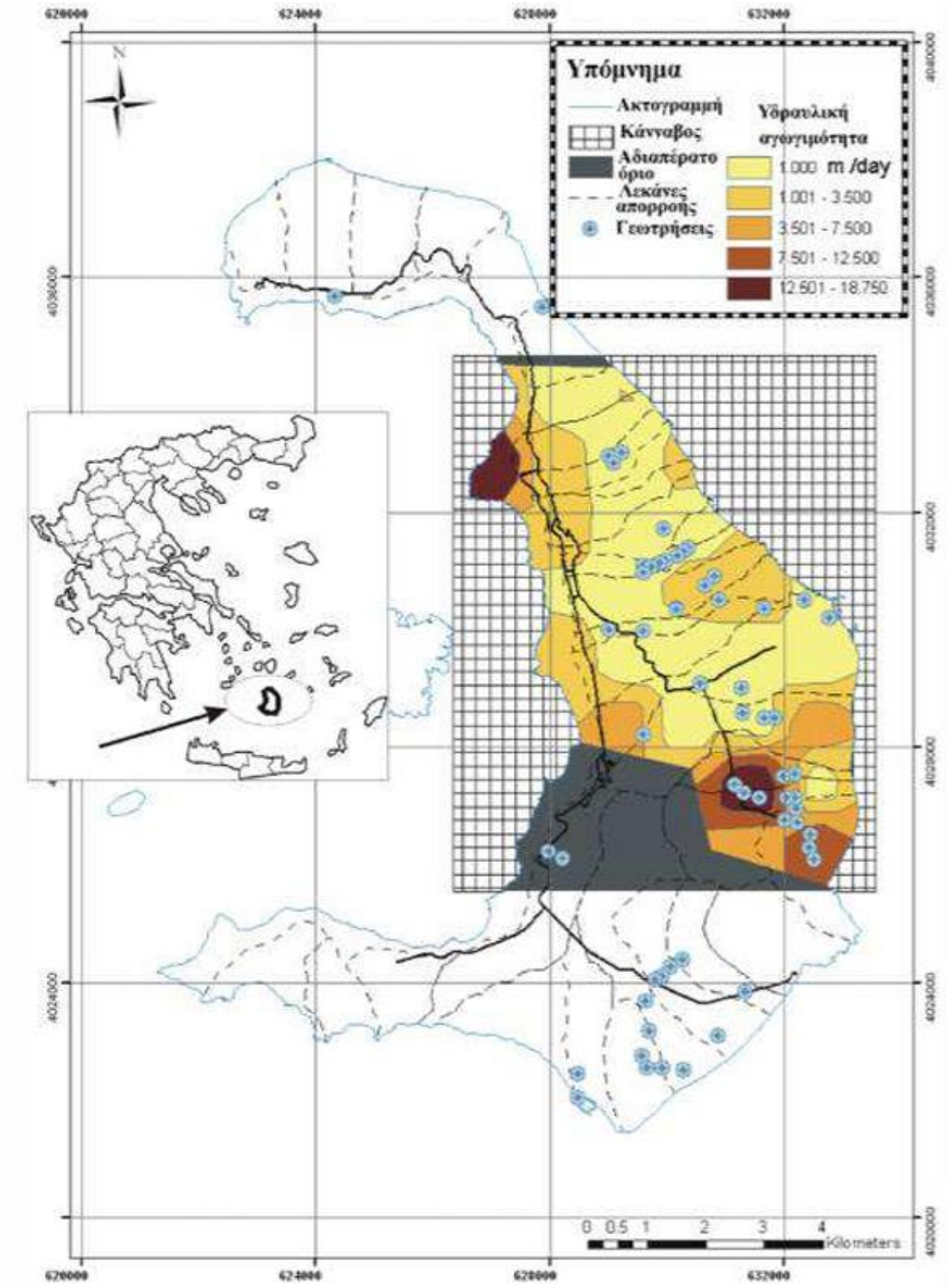
Πηγή: 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Νήσων Αιγαίου (EL 14) (2017)

Πίνακας 76: Χημική και ποσοτική κατάσταση Υπόγειων Υδατικών Συστημάτων στη Θήρα

Ν. Θήρα	EL1400871	ΚΑΜΑΡΙΟΥ – ΦΗΡΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ (Α)	Καλή	Καλή
Ν. Θήρα	EL1400872	ΚΑΜΑΡΙΟΥ – ΦΗΡΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ (Β)	Κακή	Κακή
Ν. Θήρα	EL1400873	ΚΑΜΑΡΙΟΥ – ΦΗΡΩΝ – ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ (Γ)	Κακή	Κακή
Ν. Θηρασία	EL1400900	ΘΗΡΑΣΙΑΣ	Καλή	Καλή

Πηγή: 1η Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του ΥΔ Νήσων Αιγαίου (EL 14) (2017)

Χάρτης 37: Υδραυλική αγωγιμότητα της Θήρας

Πηγή: Κουράκος, 2010

Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής ποταμών

Το Σχέδιο Διαχείρισης των Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ) αποτελεί την εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ για κάθε Υδατικό Διαμέρισμα της χώρας και αφορά στο σύνολο των Λεκανών Απορροής Ποταμών του κάθε ΥΔ. Το ΣΔΚΠ αποτελεί τόσο τον κεντρικό μηχανισμό αναφοράς της χώρας προς την ΕΕ όσο και το βασικό εργαλείο προγραμματισμού.

Το ΣΔΚΠ καταρτίζεται σε επίπεδο Υδατικού Διαμερίσματος για τις περιοχές που υπάρχουν δυνητικά κίνδυνοι πλημμύρας ή είναι πιθανόν να σημειωθεί πλημμύρα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ. Στο ΣΔΥΚΠ τίθενται οι στόχοι για τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας εστιάζοντας στη μείωση των δυνητικά αρνητικών συνεπειών που οι πλημμύρες έχουν για την ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και την οικονομική δραστηριότητα και επίσης, αν κριθεί σκόπιμο σε διαρθρωτικές πρωτοβουλίες ή/ και στη μείωση των πιθανοτήτων πλημμύρας.

Τα ΣΔΚΠ λαμβάνουν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των περιοχών που καλύπτουν και παρέχουν ενδεδειγμένες λύσεις, ανάλογα με τις ανάγκες και τις προτεραιότητες των περιοχών αυτών, εξασφαλίζοντας παράλληλα συναφή συντονισμό εντός των περιοχών λεκάνης απορροής ποταμών και προωθώντας την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έχουν θεσπιστεί με την Οδηγία 2000/60/ΕΚ για τα επιφανειακά και υπόγεια υδατικά συστήματα.

Το ΣΔΚΠ του ΥΔ 14 (Νήσων Αιγαίου) εγκρίθηκε με την Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓρΕΓΥ/41398/336 (ΦΕΚ 2683/Β/6.7.2018) (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021).

Στο πλαίσιο της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ και της Κ.Υ.Α. Η.Π.31822/1542/Ε103/21.7.2010 έγινε η Προκαταρκτική Αξιολόγηση των Κινδύνων Πλημμύρας σε όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας, με βάση τα άρθρα 4 και 5 της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ και τα άρθρα 4 (παρ. 2) και 5 της Κ.Υ.Α. Η.Π. 31822/1542/Ε103/21.7.2010. Η μελέτη αυτή εκπονήθηκε το 2012 από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ) με την υποστήριξη της Κ/Ξ Συμβούλου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας ECOS ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ Α.Ε. – ΕΦΗ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΗ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ & ΣΙΑ στο πλαίσιο του έργου «Τεχνικός Σύμβουλος Υποστήριξης και Υποβοήθησης της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων στην εφαρμογή της Οδηγίας 2007/60/ΕΚ για την Αξιολόγηση και τη Διαχείριση των Κινδύνων Πλημμύρας». Στο πλαίσιο αυτής της μελέτης προσδιορίστηκαν οι σημαντικές ιστορικές πλημμύρες, από πλευράς επιπτώσεων, και οι Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας σε όλα τα Υδατικά Διαμερίσματα της χώρας.

Εν συνεχεία και για την εφαρμογή των επόμενων σταδίων της Οδηγίας έχουν ανατεθεί από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων, η εκπόνηση 5 μελετών σε επίπεδο Υδατικού Διαμερίσματος, οι οποίες καλύπτουν το σύνολο της χώρας και περιλαμβάνουν για τις Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας, τους Χάρτες Κινδύνου Πλημμύρας, τους Χάρτες Επικινδυνότητας Πλημμύρας και τα Σχέδια Διαχείρισης Κινδύνου Πλημμύρας.

Σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (EL 14) (ΦΕΚ 2683 Β / 6.07.2018), στην ΠΝΑ, ορίστηκαν συνολικά 5 Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ), ως ακολούθως:

- GR14RAK0001 ‘’Χαμηλή ζώνη λεκανών ρεμάτων ανατολικής ακτής νήσου Ρόδου (περιοχή Μάλωνας, Μάσσαρη, Κάλαθος)’’
- GR14RAK0002 ‘’Χαμηλή ζώνη λεκανών ρεμάτων βόρειο-ανατολικής ακτής νήσου Ρόδου (περιοχή Αφάντου)’’
- GR14RAK0003 ‘’Χαμηλές ζώνες λεκανών ρεμάτων βόρειας ακτής νήσου Ρόδου, από το ύψος των οικισμών Καλαβάρδα έως την πόλη της Ρόδου’’’
- GR14RAK0004 ‘’Παραθαλάσσια ζώνη βόρειων ακτών νήσου Κω από το ύψος της Αντιμάχειας μέχρι και την πόλη της Κω’’
- GR14RAK0005 ‘’Παραθαλάσσια περιοχή Αγ. Προκόπης, Αγ. Άννα και πόλης Νάξου νήσου Νάξου’’ (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021).

Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής ποταμών

Ένα Σχέδιο Διαχείρισης (ΣΔ) αποτελεί ένα έγγραφο στρατηγικού σχεδιασμού, το οποίο αντιστοιχεί σε ένα Υδατικό Διαμέρισμα (ΥΔ) και παρέχει τις απαραίτητες πληροφορίες και τις λειτουργικές οδηγίες για μια ολοκληρωμένη διαχείριση των υδάτων εντός μιας λεκάνης απορροής ποταμού. Για την επίτευξη της καλής κατάστασης των υδάτων απαιτείται η κατάρτιση και εφαρμογή Σχεδίων Διαχείρισης σε επίπεδο Λεκάνης Απορροής Ποταμού. Τα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) περιγράφονται αναλυτικά στο Άρθρο 13 και στο Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ και περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, Προγράμματα Μέτρων για την προστασία και αποκατάσταση των υδάτων, σύμφωνα με το Άρθρο 11 και το Παράρτημα VI της Οδηγίας.

Τα ΣΔΛΑΠ καταρτίστηκαν σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ, κατ’ εφαρμογή του Ν. 3199/2003 και του ΠΔ 51/2007 και περιλαμβάνουν όλες τις αναλυτικές πληροφορίες που απαιτούνται από το Άρθρο 13 και το Παράρτημα VII της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Στο ΣΔΛΑΠ γίνεται μια γενική περιγραφή των χαρακτηριστικών των ποταμών, των λιμνών, των παράκτιων υδάτων, των υπόγειων υδάτων και των προστατευόμενων περιοχών που σχετίζονται με τα ύδατα. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνονται:

- σύνοψη των σημαντικών πιέσεων και επιπτώσεων που ασκούν οι ανθρώπινες δραστηριότητες στα νερά, ο το δίκτυο παρακολούθησης των νερών και τα αποτελέσματα της παρακολούθησης, από τα οποία φαίνεται η οικολογική, η χημική και η ποσοτική κατάσταση των υδάτων,
- κατάλογος των περιβαλλοντικών στόχων που καθορίζονται για τα ύδατα,
- περίληψη της οικονομικής ανάλυσης των χρήσεων του νερού και
- περίληψη των προγραμμάτων μέτρων που θα θεσπιστούν.

Επιπλέον, κάτ.΄ εφαρμογή του άρθρου 15(3) της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ, υλοποιείται ενδιάμεση έκθεση στην οποία περιγράφεται η πρόοδος που έχει σημειωθεί ως προς την εφαρμογή του προβλεπόμενου προγράμματος μέτρων. Η έκθεση προόδου εφαρμογής των

προγραμμάτων μέτρων των ΣΔΛΑΠ συντάσσεται από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ) στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της βάσει του Ν. 3199/2003, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Η Οδηγία, επίσης, προβλέπει την αναθεώρηση των ΣΔΛΑΠ κάθε έξι χρόνια. Τα Σχέδια Διαχείρισης που καταρτίζονται στο πλαίσιο της 1ης Αναθεώρησης των Σχεδίων Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών, για κάθε ένα από τα Υδατικά της Διαμερίσματα αφορούν στην περίοδο 2016-2021.

Η 1η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ του ΥΔ 14 (Νήσων Αιγαίου) εγκρίθηκε με την Αριθμ. Ε.Γ.: οικ. 412 (ΦΕΚ 2019/Β/17.09.2015) (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021).

Επίσης στο «Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» (2015), αναφέρεται ότι στο δίκτυο NATURA, στο οποίο οι περιοχές ορίζονται σύμφωνα με το Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/2011) με τίτλο προστασίας «Ειδική Ζώνη Διατήρησης» και κωδικό GR4220003, είναι ενταγμένες δύο περιοχές του νησιού της Θήρας, η Νέα και Παλιά Καμένη και το βουνό του Προφήτη Ηλία που σχετίζονται με δύο επιφανειακά υδατικά συστήματα με κωδικούς GR1437C0084N και GR1437C0085N. Στο ίδιο Σχέδιο (2015), καταγράφονται τρεις περιοχές του Δήμου Θήρας ως μικροί νησιωτικοί υγρότοποι: η Αλυκή Θηρασιάς και οι λιμνούλες Νέας και Παλαιάς Καμένης με κωδικούς Υ422ΤΗΙ001, Υ422ΝΚΑ001, Υ422ΡΚΑ001 και έκταση 2.374,55, 316,43, 1.590,96 τετραγωνικά μέτρα αντίστοιχα (Βουλέλλης, 2021).

Α3.3.2.3Φ Ιστορία, Αρχιτεκτονική -Πολιτιστικά Χαρακτηριστικά

Α3.3.2.3Φ 1 Ιστορική Αναδρομή

Το νησί ονομαζόταν αρχικά Στρογγυλή λόγω του σχήματός του. Μετά την τεράστια έκρηξη του ηφαιστείου, τον 17ο π.Χ. αιώνα, το κεντρικό της τμήμα καταβυθίστηκε, δημιουργώντας την εντυπωσιακή καλντέρα. Οι Φοίνικες την ονόμαζαν Καλλίστη και οι Δωριείς Θήρα.

Ο οικισμός του Ακρωτηρίου, ο οποίος ήκμαζε κατά το πρώτο μισό της 2ης χιλιετίας π.Χ. αποτελεί πλούσια πηγή πληροφοριών για τον πολιτισμό της προϊστορικής Θήρας. Η περιοχή κατοικείται από την Ύστερη Νεολιθική (5η χιλιετία π.Χ.) και την Πρώιμη εποχή του Χαλκού (3η χιλιετία π.Χ.). Κατά την Μεσοκυκλαδική περίοδο, καλλιεργώντας στενές σχέσεις με την μινωική Κρήτη και την Ηπειρωτική Ελλάδα, ο οικισμός μετατρέπεται σε πολιτιστικό, οικονομικό, εμπορικό και καλλιτεχνικό κέντρο του Αιγαίου που φτάνει στο απόγειό του κατά την Υστεροκυκλαδική περίοδο. Η τρομακτική έκρηξη του ηφαιστείου (περίπου το 1650 π.Χ.) καταστρέφει ολοσχερώς τον οικισμό, διατηρώντας κάτω από το παχύ στρώμα τέφρας τα κατάλοιπα του σημαντικού αυτού πολιτιστικού κέντρου. Το νησί εγκαταλείπεται για 2-3 αιώνες και στη συνέχεια κατοικείται πάλι κατά τη Μυκηναϊκή περίοδο (ύψωμα Μονόλιθος). Οι Φοίνικες εγκαθίστανται στο νησί τον 13ο π.Χ. αιώνα και

στη συνέχεια στα τέλη του 12ου αιώνα π.Χ. το αποικίζουν Λακεδαιμόνιοι, με επικεφαλής τον Θήρα.

Το κέντρο του νησιού στα ιστορικά χρόνια τοποθετείται στην ανατολική ακτή, στον βράχο του Μέσα Βουνού, εκεί όπου αναπτύχθηκε η πόλη της αρχαίας Θήρας με συνεχόμενη κατοίκηση από τα Γεωμετρικά ως και τα Ύστερα Ρωμαϊκά χρόνια (9ος - 3ος π.Χ. αιώνας).

Η Θήρα τον 6ο π.Χ. αιώνα κόβει δικό της νόμισμα και συνδέει την τύχη της με την πορεία της μητρόπολής της, της Σπάρτης, κατά τη διάρκεια του Πελοποννησιακού πολέμου. Στα Ελληνιστικά χρόνια το νησί αναπτύσσεται και χρησιμοποιείται ως ναυτική και στρατιωτική βάση των Πτολεμαίων, ενώ κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο δεν παρουσιάζει ιδιαίτερη δραστηριότητα.

Από τον 4ο μ.Χ. αιώνα το νησί ασπάζεται τον χριστιανισμό και συγκροτείται η επισκοπή Θήρας. Μετά τον 9ο μ.Χ. αιώνα η Θήρα εντάσσεται στο θέμα του Αιγαίου. Ο Αλέξιος Α ο Κομνηνός (1081-1118) ιδρύει το ναό της Παναγίας Επισκοπής στη Γωνιά, στο κέντρο του νησιού. Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους (1204), η Θήρα γίνεται έδρα μίας από τις τέσσερις λατινικές επισκοπές του δουκάτου του Αιγαίου και παραχωρείται μαζί με τη Θηρασία στο βαρόνο Ιάκωβο Βαρότση ως το 1335, οπότε τίθεται κάτω από την ηγεμονία του Νικολάου Σανούδου, δούκα της Νάξου, της πρωτεύουσας του λατινικού κρατιδίου.

Οι Λατίνοι έδωσαν στο νησί το όνομα Σαντορίνη από την εκκλησία της Αγίας Ειρήνης, την οποία πρωτοαντίκρισαν όταν το προσέγγιζαν. Τα επόμενα χρόνια και ως το 1487 το νησί αλλάζει ιδιοκτήτες ανάμεσα στις φράγκικες οικογένειες των Σανούδων, των Κρίσπι και των Πιζάνι. Το 1487 προσαρτάται μαζί με το δουκάτο του Αιγαίου στη Βενετία. Σε όλη τη διάρκεια της κυριαρχίας των Φράγκων οι πειρατικές επιδρομές σφράγισαν καθοριστικά την οικονομική, δημογραφική και κοινωνική ζωή του νησιού. Εκείνη την περίοδο μέρος των κατοίκων ασπάστηκε το καθολικό δόγμα.

Το 1537 η Σαντορίνη λεηλατείται από τον Χαϊρεντίν Μπαρμπαρόσα ενώ το 1566 περνάει οριστικά στα χέρια των Οθωμανών. Οι τελευταίοι παραχωρούν προνόμια στους κατοίκους της, κάτι που συντελεί στην άνοδο του εμπορίου, της ναυτιλίας και στη μετατροπή του νησιού σε ισχυρό οικονομικό κέντρο με δυναμικό στόλο και εμπορικές σχέσεις με τα μεγάλα λιμάνια της εποχής (Αλεξάνδρεια, Κωνσταντινούπολη). Το εμπόριο και η ναυτιλία αποτέλεσαν τους βασικούς τομείς ανάπτυξης της Σαντορίνης και μετά την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους, όπου εντάχθηκε το 1830, αναδεικνύοντας την οικονομική ανεξαρτησία του νησιού και των κατοίκων του.

Μετά την ίδρυση του Ελληνικού Κράτους ξεκινά σταδιακά ο μετασχηματισμός της ελληνικής κοινωνίας ενώ η εκβιομηχάνιση καθυστερεί. Η χώρα εξειδικεύεται σταδιακά στην εξαγωγή αγροτικών προϊόντων και μέσα σε αυτό το πλαίσιο, ελληνικό και ευρωπαϊκό, η ναυτιλία αποτέλεσε μοχλό για τον εκσυγχρονισμό του αγροτικού τομέα κι ευρύτερα της οικονομίας. Για πολλές δεκαετίες οι περιοχές στην περιφέρεια παραμένουν σε ένα καθεστώς που συνεχίζει την δομή της τοπικής αυτοδιοίκησης, τουλάχιστον άτυπα. Η διασύνδεση των κατοικημένων σημείων, άτακτη και αποσπασματική, δεν είχε οργανωμένο

και σταθερό αποτύπωμα στο χώρο. Η κατάσταση αυτή όμως ήταν ένας ακόμη παράγοντας που ευνόησε και ενίσχυσε την ανάγκη των κατοίκων για αυτάρκεια, στην ηπειρωτική αλλά και στη νησιωτική Ελλάδα.

Η βελτίωση και ανάπτυξη των λιμανιών γίνεται στήριγμα του θαλάσσιου δικτύου. Ασφαλώς και είναι μεγάλη η διαφοροποίηση μεταξύ των λιμανιών και των νησιών. Σε αυτό παίζει καθοριστικό ρόλο το φυσικό περιβάλλον. Το άνοιγμα της Μαύρης Θάλασσας μετά το ρωσοτουρκικό πόλεμο του 1768-1774 επιτρέπει στους νησιώτες να επεκτείνουν το εμπόριό τους στη μεταφορά των ρωσικών δημητριακών. Η ιστιοφόρος ναυτιλία παραμένει ισχυρή μέχρι τη δεκαετία του 1880, παρά τις δυσκολίες και τις επιζήμιες επιπτώσεις του Κριμαϊκού πολέμου (1854-1855). Από αυτό το σημείο και μετά τα ιστιοφόρα ωχριούν μπροστά στα ατμόπλοια, που κερδίζουν γρήγορα έδαφος από το 1875.

Το σημαντικότερο αγροτικό προϊόν που εισάγει η Ελλάδα είναι τα δημητριακά και ειδικότερα το σιτάρι. Οι εισαγωγές δημητριακών αυξάνονται μέχρι το 1887 και σταθεροποιούνται μέχρι το 1904. Η σιτοπαραγωγός Θεσσαλία προσαρτάται στο Ελληνικό κράτος από το 1881 μολαταύτα δεν μειώνονται οι εισαγωγές σιτηρών από το εξωτερικό. Ο νησιωτικός πληθυσμός των Κυκλάδων τον 19ο αιώνα βρίσκεται ως επί το πλείστων ακινητοποιημένος και περιχαρακωμένος σε μικρές νησίδες γης με σημαντική ανεπάρκεια εγχώριων πόρων. Οι σχέσεις με το «εξωτερικό» και η εμπορική δραστηριότητα που αναπτύσσονται εξασφαλίζουν ζωτικές προμήθειες και σε κάποιες περιπτώσεις αποτελούν πηγή πλουτισμού για τους κατοίκους. Οι Κυκλάδες ανταλλάσσουν το κρασί τους και τα κουκούλια μεταξιού ή μετάξι ή προϊόντα του υπεδάφους τους με ζάχαρη και καφέ, κατεργασμένα προϊόντα, κυρίως υφάσματα, δέρματα και ξυλεία.

Το 1852 η Σαντορίνη καταφέρνει να παρουσιάσει μια εμπορική κίνηση που υπερβαίνει κατά πολύ σε όγκο την εμπορική κίνηση των υπολοίπων Κυκλαδονήσων με εξαίρεση τη Σύρο. Η εμπορική-ναυτική περιφέρεια της Σαντορίνης περιλαμβάνει τα νησιά Αμοργό, Ίο και Ανάφη. Συναλλάσσεται απευθείας με τη Ρωσία όπου πωλείται το σύνολο του παραγόμενου κρασιού. Από εκεί τα μεγάλα σαντορινιά πλοία μεταφέρουν δημητριακά και αφού μεταφέρουν μέρος τους στο νησί, συνεχίζουν για τη Γαλλία, την Ιταλία και την Αγγλία. Τα προϊόντα που φέρνουν στο νησί τα πλοία είναι κυρίως υφάσματα (βαμβακερά και μεταξωτά), είδη κιγκαλερίας, αρώματα και αποικιακά είδη.

Για την ανάπτυξη του εμπορίου οι έμποροι και πλοιοκτήτες της Σαντορίνης χρησιμοποιούν δικά τους καράβια, τα οποία διαθέτουν μεγάλη χωρητικότητα. Ο στόλος του νησιού αποτελείται από 200 πλοία συνολικής χωρητικότητας 14.755 τόνων, ενώ τα 31 υπερβαίνουν τους 200 τόνους. Στον τομέα της ναυτιλιακής και εμπορικής δραστηριότητας η Σαντορίνη διαθέτει το 40% του συνολικού αριθμού των πλοίων των Κυκλάδων. Από το 1870 κι έπειτα, η επέκταση της χρήσης του ατμού, συνέπεια της ταχείας ευρωπαϊκής οικονομικής ανάπτυξης, επέφερε σημαντικές αλλαγές. Οι αλλαγές επεκτείνονται και σταδιακά θέτουν εκτός μάχης τα ελληνικά ιστιοφόρα. Συγχρόνως, δρομολογείται η τακτική ατμοπλοϊκή επικοινωνία μεταξύ Σύρου και Πειραιά. Με νόμο της 22ας Απριλίου 1855 «Περί συστάσεως συγκοινωνίας μεταξύ των νήσων και των παραλίων μερών της Ελλάδος»,

η Κυβέρνηση εισαγάγει στις θαλάσσιες συγκοινωνίες και μεταφορές που συνδέουν τα ελληνικά παράλια τη χρήση του ατμού. Διαμορφώνεται έτσι ένα δίκτυο άγονων και μη αποδοτικών γραμμών. Η οικονομική ζωή της Σαντορίνης πριν από το 1960, όταν ξεκίνησε σταδιακά ο τουρισμός βασιζόταν στις καλλιέργειες και στο εμπόριο.

Η σπουδαιότητα του εμπορίου κάθε νησιού δεν είναι συνάρτηση του μεγέθους του αλλά της δυναμικής της νησιωτικής οικονομίας και κυρίως της σημασίας που αποκτά στις εξωτερικές αγορές το κυριότερο εξαγωγικό του προϊόν, που εν προκειμένω στη Σαντορίνη είναι το κρασί (85%).

Το 1941 η Σαντορίνη αρχικά εντάσσεται στην ιταλική διοίκηση, στα πλαίσια της κατοχής των ελληνικών εδαφών από τις Δυνάμεις του Άξονα. Μετά την συνθηκολόγηση της Ιταλίας το 1943, το νησί γνώρισε τη γερμανική κατοχή ως την απελευθέρωσή του. Εξαιρετικά σημαντικό γεγονός της νεότερης ιστορίας του νησιού αποτελεί η έκρηξη του ηφαιστείου το 1956 και η εγκατάλειψη του νησιού από μεγάλο μέρος του πληθυσμού.

Το 1997 δώδεκα από τις δεκατρείς ιστορικές Κοινότητες της Σαντορίνης συνενώθηκαν σε ενιαίο Δήμο με τον νόμο 2539/1997 (σχέδιο «Καποδίστριας»). Με τον ίδιο νόμο η Κοινότητα Οίας συνενώθηκε με την Κοινότητα της Θηρασιάς. Με αυτό το σχήμα τα νησιά διοικήθηκαν από το 1999 μέχρι το 2010, οπότε πλέον, με τον Ν. 3852/2010, το επονομαζόμενο «Σχέδιο Καλλικράτης», ο Δήμος Θήρας συμπεριέλαβε την Κοινότητα Οίας - Θηρασίας σε ένα ενιαίο διοικητικό σχήμα που περιλαμβάνει ολόκληρο το σύμπλεγμα των νησιών της Σαντορίνης (Δήμος Θήρας, 2021).

Συμπερασματικά και συνοψίζοντας θα πρέπει να επισημανθεί ότι στη μακρά διάρκεια των μέσων και νεότερων χρόνων, υπήρξαν γεγονότα και καταστάσεις που έφεραν μεγάλες και ενίοτε απότομες αλλαγές στην κοινωνική και οικονομική ζωή της Σαντορίνης: Φράγκοι κατακτητές, πειρατικές επιδρομές, ηφαιστειακή δραστηριότητα και μεγάλοι σεισμοί επηρέασαν άμεσα την ζωή των κατοίκων και την ιστορική εξέλιξη των οικισμών της.

Οι τελευταίοι δύο αιώνες υπήρξαν ιδιαίτερα καθοριστικοί στη διαμόρφωση της τρέχουσας εικόνας του νησιού. Η Σαντορίνη, ως μεγάλη ναυτιλιακή δύναμη πριν το 19ο αιώνα, δέχθηκε βαρύ πλήγμα στην οικονομία της μετά την επικράτηση της μηχανοκίνητης τεχνολογίας στα καράβια και την απαξίωση των ιστιοφόρων πλοίων που αποτελούσαν κατά κύριο λόγο το στόλο της.

Αποτέλεσμα ήταν η μείωση των εξαγωγών του σπουδαίου τοπικού οίνου της, ο περιορισμός της παραγωγής του και κατ' επέκταση η σταδιακή εγκατάλειψη της αγροτικής οικονομίας.

Στις αρχές του 20^{ου} αιώνα ο πληθυσμός και ο πλούτος του νησιού είχαν μειωθεί κατά πολύ. Ο ισχυρός σεισμός του 1956 επιδείνωσε την κατάσταση και σχεδόν ερήμωσε τους περισσότερους οικισμούς. Στις δεκαετίες του 1970 και 1980, αρχικά με πρωτοβουλίες του ΕΟΤ και στη συνέχεια χάρη στη συνολική τουριστική προβολή της χώρας, η Σαντορίνη εξελίχθηκε σε ταχύτατα σε έναν από τους πιο διάσημους τουριστικούς προορισμούς παγκοσμίως.

Στον τουρισμό οφείλει η Σαντορίνη την οικονομική της ευμάρεια και ανάπτυξη. Η αρχιτεκτονική αποτελεί αδιάψευστο μάρτυρα της ιστορικής πορείας του νησιού, βρίσκοντας τρόπους να προσαρμοστεί στις εκάστοτε σοβαρές κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές, αλλά και στις ελλείψεις υλών και οικοδομικών δυνατοτήτων. Στις ενότητες που ακολουθούν παρουσιάζεται το υφιστάμενο θεσμικό πολεοδομικό καθεστώς των περιοχών εκτός σχεδίου (υπαίθρου) και των συγκροτημένων οικιστικών περιοχών του Δήμου.

Α3.3.2.3Φ 2 Χωρική Εξέλιξη Θήρας -Συνθήκες Στέγασης

Οι παραδοσιακοί οικισμοί αποτελούν οικιστικά σύνολα με ενιαίο αρχιτεκτονικό τύπο που προκύπτει από την ιστορία και τη μορφολογία κάθε τόπου και τα οποία λόγω του ιδιαίτερου αρχιτεκτονικού, κοινωνικού, καλλιτεχνικού ή ιστορικού ενδιαφέροντός τους είναι άξια κρατικής προστασίας. Στη Σαντορίνη έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί 17 οικισμοί με 2 Π.Δ. Το 1978 και το 1988 (ΦΕΚ 594/Δ/1978 και ΦΕΚ 504/Δ/1988).

Μέχρι τους σεισμούς του 1956, στο νησί της Σαντορίνης (χωρίς τη Θηρασιά), είχαν σχηματιστεί/συγκροτηθεί 13 οικισμοί [Οία (Πάνω Μεριά), Βουρβούλος, Ημεροβίγλι, Κοντοχώρι, Φηρά/Φηροστεφάνι, Καρτεράδος, Μεσσαριά, Βόθωνας, Μέσα Γωνιά, Πύργος, Μεγαλοχώρι, Ακρωτήρι, Εμπορείο]. Οι παραπάνω οικισμοί έχουν αναπτυχθεί και επεκταθεί, σε γειτονιές και «επίνειά» τους και έχουν συγκροτήσει νέους οικιστικούς πυρήνες. Συνολικά καταγράφονται 42 οικιστικοί πυρήνες (και επιπλέον 5 στη Θηρασιά), με μεγαλύτερους πληθυσμιακά το Εμπορείο, τα Φηρά και τη Μεσσαριά. Οι παλιότεροι τύποι οικισμών που έχουν διατηρηθεί ως τη σημερινή εποχή είναι οι οχυρωμένοι οικισμοί (καστέλια). Στη συνέχεια, με τη μείωση του κινδύνου της πειρατείας και λόγω του φυσικού ανάγλυφου δημιουργήθηκαν οι υπόσκαφοι οικισμοί. Ενώ επεκτείνονταν οι ήδη υπάρχοντες οικισμοί, η οικιστική εξάπλωση συνεχίστηκε και σε όλα τα άλλα μέρη του νησιού, κοντά στη θάλασσα, πάνω στην καλντέρα και κοντά σε αγροτικές εκτάσεις. Λόγω του τουρισμού, οι οικισμοί της καλντέρας αλλά και όλοι οι παραθαλάσσιοι οικισμοί, τα τελευταία χρόνια είχαν ραγδαία ανάπτυξη.

Όσον αφορά την παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Σαντορίνης, οι οικισμοί της ανάλογα με τη χωρική τους ανάπτυξη, μπορούν να διακριθούν σε 4 κατηγορίες:

- Γραμμικοί οικισμοί: όπως τα Φηρά, το Ημεροβίγλι και η Οία που εκτείνονται κατά το μήκος του γκρεμού/καλντέρας παράλληλα με τους κύριους οδικούς άξονες και έχουν θέα προς την καλντέρα.
- Υπόσκαφοι οικισμοί: όπως ο Καρτεράδος, ο Βόθωνας και το Μεγαλοχώρι, που ακολουθούν την πορεία κάποιου χειμάρρου/ ποταμού και εκτείνονται κατά μήκος του.
- Εξελιγμένοι οχυροί οικισμοί: όπως ο Πύργος, το Ακρωτήρι και το Εμπορείο, χωριά που σχηματίστηκαν από την επέκταση έξω από τα τείχη ενός αρχικού οχυρωμένου πυρήνα.

- Παράκτιοι οικισμοί: όπως η Περίσσα και το Καμάρι, που δημιουργήθηκαν μετά το 1950 με την άνθηση του τουρισμού.

Οι οικισμοί είναι κατά κανόνα μικτοί και υπάρχουν τμήματα τους που μεμονωμένα ανήκουν σε άλλη κατηγορία (στα Φηρά περιλαμβάνεται και ένα υπόσκαφο τμήμα, το Κοντοχώρι).

Στη Σαντορίνη ευνοήθηκε η κατασκευή θόλων, με απλούστατα μέσα, με τη χρήση θηραϊκής γης και έτσι η θολοδομία καθιερώθηκε ως αποκλειστικός τρόπος στέγασης των κτισμάτων (μια συνήθεια που επεκτάθηκε και στη γειτονική Θηρασιά). Τα οριζόντια τμήματα των οικοδομών συνεπώς (στέγες και πατώματα) διαμορφώνονται γενικώς με θόλους, οι οποίοι έχουν μορφή απλή κυλινδρική ή σκαφοειδή ή σχηματίζουν σταυροθόλια. Παράλληλα, το μαλακό ηφαιστειογενές έδαφος επέτρεψε και τη δημιουργία υπόσκαφων κατασκευών σε μεγάλη έκταση.

Τα πιο πολλά σπίτια σε ορισμένους οικισμούς (Οία, Φηρά, κλπ.) είναι εν μέρει ή στο σύνολο τους υπόσκαφα και συνήθως αναπτύσσονται σε περισσότερα του ενός επίπεδα. Πρόκειται ίσως για μια από τις χαρακτηριστικές περιπτώσεις επίδρασης ενός τοπικού οικοδομικού υλικού στη διαμόρφωση της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής παράδοσης ενός τόπου. Η ευκολία της κατασκευής θόλων σε συνδυασμό με τις φρουριακές καταβολές πολλών οικισμών -που διακρίνονταν από την πυκνή δόμηση και το πνεύμα της εντατικής εκμετάλλευσης κάθε διαθέσιμου χώρου- οδήγησε στη δημιουργία συμπλεγμάτων εξαιρετικής πολυπλοκότητας αλλά και μοναδικής αισθητικής (Δήμος Θήρας, 2021).

Α3.3.2.3Φ 3 Αρχιτεκτονική

Τα υπόσκαφα κτίσματα αποτελούν το κύριο αρχιτεκτονικό χαρακτηριστικό της Σαντορίνης, με ιδιαίτερο και μοναδικό ενδιαφέρον. Βρίσκονται σε όλους τους οικισμούς, στα πρανή της Καλντέρας (όπως στην Οία, στα Φηρά, στο Φηροστεφάνι, στο Ημεροβίγλι, ή στα πρανή των λεγομένων «ποταμών», σε κοίτες ξεροπόταμων, όπως στον Βόθωνα, στον Καρτεράδο, στη Φοινικιά, στη Μεσσαριά.

Σκαμμένα μέσα στη «θηραϊκή γη», την «άσπα», την ποζολανική τέφρα των εκρήξεων του ηφαιστείου, παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά με τους θόλους, τα στενά μέτωπα και το μεγάλο μήκος. Διαθέτουν κτιστά πρόσθετα τμήματα, κτισμένα κι αυτά με τα ίδια ηφαιστειακά υλικά που δίνουν μεγάλη κατασκευαστική ελευθερία στους τεχνίτες, οι οποίοι συμπυκνώνοντας την εμπειρία αιώνων, δημιουργούν αρχιτεκτονικές μορφές έντονης πλαστικότητας και κατασκευαστικής εφευρετικότητας.

Οι όγκοι που αλληλοδιεισδύουν ο ένας στον άλλον, οι θόλοι, τα σταυροθόλια, οι σκαφοειδείς στεγάσεις, οι καμινάδες, οι σκάλες, οι μύλοι, τα καμπαναριά, οι τρούλοι των εκκλησιών, είναι ένα μοναδικό μάθημα αρχιτεκτονικής. Η παραδοσιακή αρχιτεκτονική της Σαντορίνης έχει εμπνεύσει πολλούς σύγχρονους αρχιτέκτονες όπως τον πρωτοπόρο Le Corbusier.

Τα αρχοντικά σπίτια ήταν τα σπίτια των πλουσίων εμπόρων ή καπεταναίων (τα καπετανόσπιτα). Χρονολογούνται στα τέλη του 19ου αιώνα και στις αρχές του 20ου αιώνα, απεικονίζοντάς εύγλωττα την εποχή της οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης του νησιού. Είναι συνήθως διώροφα. Στο ισόγειο διαμορφώνονται οι αποθηκευτικοί χώροι, οι «κάναβες» και το «ρακιδιό». Στον όροφο είναι οι ευρύχωρες «σάλες» που φιλοξενούσαν τις γιορτές, οι «κάμαρες», χώροι ύπνου, η κουζίνα και οι χώροι υγιεινής.

Ανάλογα με το μέγεθος του κτίσματος, στο ισόγειο υπάρχουν δύο ή τρεις θόλοι. Η κάτοψη του ορόφου διαμορφώνεται σύμφωνα με τα νεοκλασικά πρότυπα της εποχής, με τον κεντρικό διάδρομο, δεξιά και αριστερά τις «σάλες», που στη συνέχειά τους έχουν τις «κάμαρες». Ο διάδρομος καταλήγει συνήθως στην πρόχειρη τραπεζαρία, όπου είναι και ο χώρος της καθημερινής ενδιαίτησης και στην κουζίνα. Τα κτίσματα είναι ευρύχωρα, με μεγάλες βεράντες και αυλές με διαμορφωμένους κήπους. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι όψεις των καραβοκυραϊκών σπιτιών. Στην Οία χαρακτηρίζονται από αυστηρή γεωμετρική λιτότητα με αναγεννησιακά στοιχεία. Συχνά είναι επενδυμένες με κόκκινο πορί με ισόδομη ή ελεύθερη κατασκευή. Η στέγαση γίνεται με μοναστηριακούς θόλους, «σκάφες» και σταυροθόλια. Οι επιρροές της βενετσιάνικης και της νεοκλασικής αρχιτεκτονικής με την ενσωμάτωση όλων των χαρακτηριστικών στοιχείων της λαϊκής αρχιτεκτονικής, δίνουν ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον αρχιτεκτονικό ύφος στα καπετανόσπιτα της Σαντορίνης, που ξεχωρίζουν από τα υπόλοιπα σπίτια του νησιού με τον μεγάλο μονολιθικό όγκο τους. Ο εξοπλισμός τους ήταν πλούσιος σε έπιπλα αλλά και σε διακοσμητικά αντικείμενα, τα οποία οι καπετάνιοι έφερναν από τα μακρινά ταξίδια τους.

Οι εκκλησιές, με ιδιαίτερη πλαστικότητα στη μορφολογία τους, με τα ευφάνταστα καμπαναριά, σηματοδοτούν τους οικισμούς αλλά και τα τοπία.

Στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα τοποθετείται η μεγάλη ανάπτυξη του νησιού. Η ναυτιλία, η παραγωγή και εξαγωγή του περίφημου σαντορινιού κρασιού, η καλλιέργεια του ιδιαίτερου σαντορινιού βαμβακιού με χρώμα κοκκινωπό, η εξαγωγή της θηραϊκής γης, είναι οι κύριοι οικονομικοί παράγοντες.

Οι «κάναβες», χώροι παραγωγής του κρασιού, οι ανεμόμυλοι αλλά και τα «βιομηχανικά κτήρια» των αρχών του 20ου αιώνα, όπως τα εργοστάσια τυποποίησης της σαντορινιάς τομάτας με τις υψίκορμες καμινάδες τους, χαρακτηρίζουν ως τοπόσημα τις περιοχές τους όπως στον Γιαλό των Φηρών, στον Μονόλιθο, στη Βλυχάδα και αλλού. Οι τεράστιες αλλαγές στο οικονομικοπολιτικό πλαίσιο στα μέσα του 20ού αιώνα, οι πόλεμοι αλλά και οι καταστροφικοί σεισμοί, κυρίως του 1956, σηματοδοτούν το τέλος της εποχής της μεγάλης ανάπτυξης του νησιού και την αρχή μιας νέας εποχής με κύριο μοχλό την τουριστική ανάπτυξη (ΔΑΙΔΑΛΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ – ΝΙΚ. ΤΡΑΚΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε., 2023).

Α3.3.2.3Φ 4 Πολιτιστικά Χαρακτηριστικά

Φ 4.1 Υλική πολιτιστική κληρονομιά

Αν μπορούσαμε να κατηγοριοποιήσουμε αρχικά τον όρο πολιτιστική κληρονομιά και να τον εντάξουμε στην θηραϊκή ιστορία θα είχαμε τα εξής:

Α) Πολιτιστική Ιδιοκτησία

α) Αρχαιολογικοί χώροι, Ακρωτηρίου, Αρχαίας Θήρας, Αγίας Ειρήνης Περίσσας κ.α. -,

β) Καστέλια Πύργου, Εμπορείου, Ακρωτηρίου, Οίας, Φηρών/ Σκάρου-,

γ) Μνημεία Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς – Πλεκτήρια, Εργοστάσια Ντομάτας, Ορυχεία, Μύλοι, Αρχοντικά, δωρεές Ευεργετών (Πλ. Σαρπάκη κ.α.), Κοινωφελή Ιδρύματα (Πτωχοκομείο Θήρας, Οφθαλμιατρείο Θήρας, κ.α.,

δ) Μουσεία - Οινοποιεία (Αρχαιολογικό, Λαογραφικό, Προϊστορικό, Ναυτικό κ.α.) -,

ε) Εκκλησιαστική Ιστορία και Μνημεία (Ορθόδοξη και Καθολική),

στ.) Κάθε είδους γραπτή ιστορική αναφορά η οποία διαμορφώνει μέρος της τοπικής ιστορίας μας (δημόσια αρχεία , βιβλία, φωτογραφίες οικογενειών, γράμματα, εκπαιδευτικά αρχεία σχολείων, καταγραφή ηθών και εθίμων από τους Λαογράφους ερευνητές κ.α.).

1. Αρχαιολογικοί χώροι

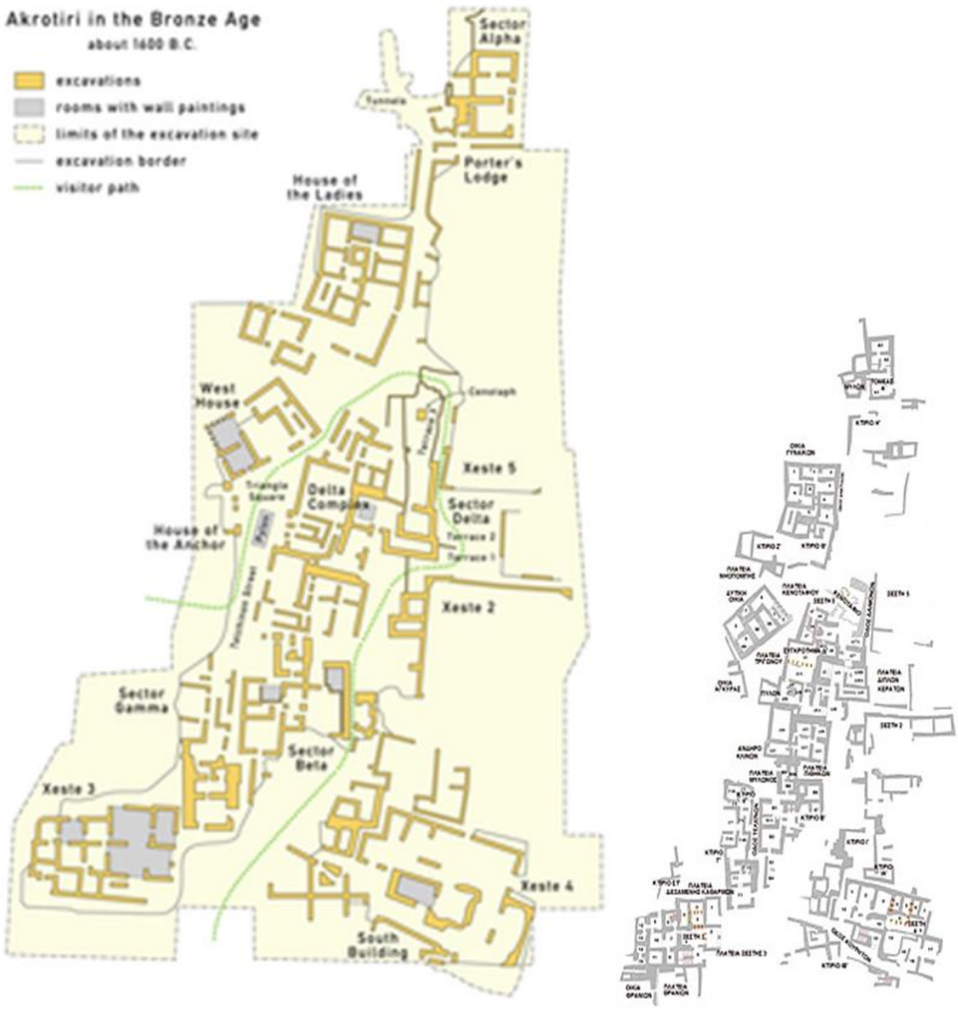
Στη Σαντορίνη η αρχαιολογική σκαπάνη έχει ανάδειξη πλήθος αρχαιολογικών ευρημάτων. Ανασκαφές στο Ακρωτήρι, στην Αρχαία Θήρα στο Μέσα Βουνό, έφεραν στο φως προϊστορικά απολιθώματα, ανεκτίμητες εικόνες, εντυπωσιακά αρχοντικά και αναπαραστάσεις της Σαντορίνης από μία άλλη εποχή. Τα σπουδαιότερα ευρήματα εντοπίζονται σε δύο περιοχές του νησιού:

Η αρχαία Θήρα: Η πόλη της Αρχαίας Θήρας, κτισμένη επάνω στο λόφο Μέσα Βουνό που δεσπόζει στη νοτιοανατολική ακτή του νησιού της Θήρας, ιδρύθηκε από Δωριείς αποίκους τον 8ο αι. π.Χ. και αποτελούσε από την εποχή της ίδρυσής της έως και το τέλος της αρχαιότητας το αστικό, διοικητικό και θρησκευτικό κέντρο της πόλης-κράτους της Θήρας. Η αρχαία πόλη, σκαρφαλωμένη σε υψόμετρο 369 μ., εντυπωσιάζει τον επισκέπτη με την οικονομία του χώρου που είχαν να αντιμετωπίσουν οι ιδρυτές της, καθώς αναπτύσσεται πάνω σε επάλληλες αναβαθμίδες εκατέρωθεν μιας κεντρικής οδού. Το ιερό της Αρτέμιδος, η Αγορά, η Βασιλική Στοά και η Οικία των Βασιλίσκων, το Γυμνάσιο των Νέων, το Θέατρο, το ιερό του Κάρνειου Απόλλωνα και το παρακείμενο «Άνδηρο των Εορτών» με την υποβλητική θέα προς τα νότια ξεχωρίζουν σε αυτήν τη λιγότερο γνωστή αρχαιολογική θέση του νησιού.

Ανασκαφές Ακρωτηρίου: Συνδεδεμένη με τη γεωλογική ιστορία της Σαντορίνης είναι η προϊστορική πόλη στο Ακρωτήρι, στα νότια του νησιού, ένας από τους σημαντικότερους οικισμούς του Αιγαίου στην Πρώιμη Εποχή του Χαλκού (α΄ μισό της 2ης χιλιετίας π.Χ.). Η εγκατάλειψη του οικισμού καθώς και η διάσωσή του ως τις μέρες μας οφείλεται σε αυτήν καθαυτή την έκρηξη του ηφαιστείου. Τα ηφαιστειογενή υλικά που κάλυψαν εξολοκλήρου την πόλη διέσωσαν ακέραιες τις υλικές μαρτυρίες της ακμής της: ευρεία έκταση, πολυώροφες οικίες με εξαιρετικές τοιχογραφίες, υποδειγματικό

αποχετευτικό σύστημα, λιθόστρωτοι δρόμοι και πλατείες και πλήθος από πολυτελή αγγεία και έπιπλα.

Οι ανασκαφές στο Ακρωτήρι της Θήρας έφεραν στο φως έναν από σημαντικότερους προϊστορικούς οικισμούς του Αιγαίου. Η πρώτη εποίκιση της περιοχής χρονολογείται στο τέλος της Νεολιθικής Εποχής (τουλάχιστον κατά την τέταρτη χιλιετία π.χ.). Το μεγάλο εύρος του οικισμού (περίπου 200 στρέμματα), το περίπλοκο σύστημα αποχέτευσης, τα εξελιγμένα πολυώροφα κτήρια με τις υπέροχες τοιχογραφίες, τα έπιπλα και τα σκεύη, δείχνουν τη μεγάλη ανάπτυξη και ευημερία του πολιτισμού αυτού (Δήμος Θήρας, 2021).

Πηγή: Wikipedia

Στις Κυκλάδες, η ανθρώπινη δραστηριότητα έχει αφήσει τα ίχνη της κατά την διάρκεια όλων των ιστορικών περιόδων, με αποτέλεσμα να είναι από τις σημαντικότερες αρχαιολογικές περιοχές της χώρας, με πληθώρα αρχαιολογικών χώρων και ιστορικών τόπων που μπορούν να καταταχθούν σε:

1. Προϊστορικές και κλασσικές αρχαιότητες

2. Βυζαντινές και μεταβυζαντινές αρχαιότητες
3. Νεότερα μνημεία και στοιχεία λαϊκού πολιτισμού.

Στο Παράρτημα του παρόντος υπάρχει Πίνακας που παρουσιάζει τους αρχαιολογικούς χώρους και τα ιστορικά μνημεία της Θήρας, όπως κηρύχθηκαν με τα ΦΕΚ που τους αντιστοιχούν.

2. Μνημεία-Αξιοθέατα

2.1 Αξιοθέατα

Τα πιο ενδιαφέροντα αξιοθέατα στο νησί της Θήρας είναι τα εξής:

- **Η Νέα και Παλαιά Καμένη**
- **Το ηφαίστειο, ένα από τα κορυφαία Αξιοθέατα της Σαντορίνης**
- **Τα Οινοποιεία του νησιού**
- **Το αρχαιολογικό Μουσείο στα Φηρά**
- **Το Λαογραφικό Μουσείο στα Φηρά**
- **Το Μοναστήρι των Δομινικανών καλογριών**
- **Το Βενετσιάνικο Μέγαρο Γκύζη**
- **Η Καλντέρα**
- **Η Μινωική Πολιτεία στο Ακρωτήρι**
- **Το Βενετσιάνικο Κάστρο «Καστέλι», ένας τυπικός Κυκλαδικός οχυρωματικός οικισμός στο Ακρωτήρι**
- **Ο τετράγωνος Πύργος «Γουλάς» στο Εμπορείο**
- **Οι Ανεμόμυλοι στο Εμπορείο**
- **Το Μοναστήρι του Αγίου Νικολάου στο Ημεροβίγλι**
- **Το Βενετσιάνικο Κάστρο «Σκάρος» στο Ημεροβίγλι**
- **Τα ερείπια αρχαίων οικοδομών της Αρχαία Θήρας στο Καμάρι**
- **Το Κάστρο στην Οία**
- **Οι διάσπαρτοι ανεμόμυλοι στην Οία**
- **Το Ναυτικό Μουσείο στην Οία**
- **Το Εκκλησάκι της Παναγιάς της Κατεφιανής στην Περίσσα**
- **Η Αγία Ειρήνη στην Περίσσα**
- **Το Μοναστήρι του Προφήτη Ηλία στον Πύργο**
- **Εκκλησιαστικό Μουσείο Πύργου**
- **Το Αρχοντικό Αργυρού στην Μεσσαριά**

- **Το Εικαστικό Κέντρο Art SPACE στην Έξω Γωνιά**
- **Το Μουσείο Οίνου Volcan Wines στο Βόθωνα**

3. Μουσεία - Πολιτιστικές Διαδρομές - Βιβλιοθήκες

3.1 Θεματικά Μουσεία:

Η Σαντορίνη διαθέτει διάφορα θεματικά Μουσεία όπως παρουσιάζει ο ακόλουθος Πίνακας:

Πίνακας 77: Τα σημαντικότερα Θεματικά Μουσεία στη Σαντορίνη

Θεματικά Μουσεία	Περιγραφή Μουσείων
Αρχαιολογικό Μουσείο: Φηρά	Το μουσείο Ιστορίας & Πολιτισμού της Σαντορίνης φιλοξενεί ευρήματα από τις ανασκαφές του νησιού.
Μουσείο Προϊστορικής Θήρας: Φηρά	Το Προϊστορικό Μουσείο Θήρας φιλοξενεί ευρήματα από τις ανασκαφές του Ακρωτηρίου, που διεξάγονται υπό την αιγίδα της Αρχαιολογικής Εταιρείας Αθηνών, καθώς από προηγούμενες ανασκαφές στον Ποταμό.
Ναυτικό Μουσείο: Οία	Το Ναυτικό Μουσείο βρίσκεται σε ένα αρχοντικό καπετάνιου στο γραφικό χωριό της Οίας. Το κτήριο έχει ανακαινιστεί και μετατραπεί σε ένα μουσείο που φιλοξενεί την Ναυτική Ιστορία της Θήρας.
Μουσείο Ορυκτών & Απολιθωμάτων: Περίσσα	Το Μουσείο Ορυκτών & Απολιθωμάτων του Πολιτιστικού Συλλόγου Θήρας ιδρύθηκε το 2006. Περιλαμβάνει ορυκτά και απολιθώματα όχι μόνο από την Σαντορίνη, αλλά και την υπόλοιπη Ελλάδα καθώς και το εξωτερικό.
Το φυσικό Μουσείο της καλντέρας της Σαντορίνης	Ένα από τα πιο εντυπωσιακά θεάματα της φύσης σε όλο τον κόσμο. Έχει αποτυπωθεί στα φωτογραφικά κλικ εκατομμυρίων ανθρώπων από ολόκληρη τη Γη και έχει προκαλέσει των θαυμασμό όσων έτυχαν εκεί και την είδαν να βάφεται στα χρώματα του ηλιοβασιλέματος, την ώρα που ο ήλιος βυθίζεται πέρα μακριά στην θάλασσα. Είναι εξίσου όμορφη σε

	όλο της το μήκος με ηλιοβασίλεμα που μπορεί κάθε επισκέπτης να το θαυμάσει από πολλά σημεία.
Μουσείο Οίνου Volcano Wines στο Βόθωνα	Οι αμπελώνες, το οινοποιείο (Volcan Wines) και το μουσείο οίνου Σαντορίνης βρίσκονται στην περιοχή Βόθωνα στο δρόμο προς την παραλία Καμάρι. Είναι μια μικρή οικογενειακή επιχείρηση που ιδρύθηκε από τους αδερφούς Γρηγόρη και Δημήτρη Κουτσογιαννόπουλο το έτος 1880.
Εκκλησιαστικό μουσείο Πύργου	Το εκκλησιαστικό Μουσείο που φιλοξενεί την Συλλογή εκκλησιαστικών εικόνων και κειμηλίων του Πύργου βρίσκεται στην εκκλησία της Αγίας Τριάδας, στο κέντρο του καστελιού, η οποία κτηριακά και αρχιτεκτονικά αποτέλεσε το καθολικό ενός μοναστηριού ενώ στην συνέχεια καταστράφηκε ολοκληρωτικά από τον σεισμό του 1956. Στην Αγία Τριάδα Πύργου Θήρας, στεγάζεται από το 1997 η Συλλογή Εικόνων και Κειμηλίων που περιλαμβάνει εικόνες Κρητικών και ντόπιων καλλιτεχνών, έργα ξυλογλυπτικής και μεταλλοτεχνίας, κεραμικά, εκκλησιαστικά κεντήματα και άλλα αντικείμενα θρησκευτικής χρήσης, που χρονολογούνται κυρίως στον 17ο και 18ο αι., δίνοντας σημαντικές πληροφορίες για τα τεχνοτροπικά ρεύματα της εποχής.
Μουσείο Μουσικών Οργάνων	Το μουσείο αυτό άνοιξε το 2010 και διαθέτει αρχαία, βυζαντινά και μεταβυζαντινά μουσικά όργανα από την προσωπική συλλογή του Χριστόδουλου Χάλαρη, ενός διακεκριμένου Έλληνα μουσικού.
Λαογραφικό Μουσείο Λιγνού-Κοντοχώρι-Φηρά	Μια ιδιωτική συλλογή παραδοσιακών αντικειμένων που στεγάζεται σε ένα τυπικό σπηλαιώδες σπίτι που χρονολογείται από το 1861, αναδεικνύοντας την πολιτιστική κληρονομιά του νησιού.
Αρχοντικό Αργυρού	Πρόκειται για ένα εξαιρετικό νεοκλασικό σπίτι του 1888, το οποίο διαθέτει παλαιές τοιχογραφίες και παραδοσιακά έπιπλα, προσφέροντας μια ματιά στην αρχιτεκτονική εξέλιξη του νησιού.
Lost Atlantis Experience, στο Μεγαλοχώρι.	Μοντέρνο δια δραστικό μουσείο 700 τ.μ. Με τη χρήση καινοτόμου τεχνολογίας «αφηγείται» το ιστορικό χρονικό του ενεργού ηφαιστείου (βλ.

	αξιοθέατα) της Σαντορίνης και του μοναδικού της πολιτισμού. Μεταξύ άλλων θα δείτε ολογραφικές αναπαραστάσεις της γεωγραφικής εξέλιξης του νησιού και θα βιώσετε τον μεγάλο σεισμό.

Πηγή: Δήμος Θήρας (2021), ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2019-2023 (Α')/2024 & Travel.Gr

Ωστόσο, οι κυριότεροι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφερειακής Ενότητας Θήρας χαρακτηρισμένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού είναι οι εξής:

- Ανοιχτό Θέατρο Οδυσσέα Ελύτη
- Αρχαία Θήρα
- Αρχαιολογικός Χώρος Σκάρκου Ίου
- Αρχαίος Οικισμός Παλαιόκαστρο
- Αρχοντικό Γεωργίου Εμμανουήλ Αργυρού (Μεσσαριά)
- Εμπορειό
- Ναός Αγίου Νικολάου Μαρμαρίτη
- Ναός Επισκοπής Θήρας
- Ο Ναός του Απόλλωνα Αιγλήτη
- Οικισμός της Οίας
- Προϊστορική πόλη στο Ακρωτήρι
- Το Καστέλι (Πηγή: ΥΠΠΟ)

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία των Κυκλάδων για το 2022, παρατηρείται ότι η Ενότητα Θήρας (43%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Νάξου (14%), Μήλου (10%), Πάρου (10%), Μυκόνου (7%), Άνδρου (5%), Σύρου (5%), Τήνου (3%) και Κέας-Κύθνου (3%).

Την περίοδο 2019-2022, ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψε πτώση κατά -9% (από 596 χιλ. το 2019 σε 545 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση τις Ενότητες Νάξου (+18%, από 45 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2022) και Άνδρου (+138%, από 173 επισκέπτες το 2019 σε 411 επισκέπτες το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Θήρας (-14%, από 337 χιλ. το 2019 σε 291 χιλ. το 2022), Μυκόνου (-6%, από 173 χιλ. το 2019 σε 163 χιλ. το 2022), Μήλου (-10%, από 40 χιλ. το 2019 σε 36 χιλ. το 2022), Τήνου (-10%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2022) και Κέας-Κύθνου (-14%, από 212 επισκέπτες το 2019 σε 183 επισκέπτες το 2022)[11].

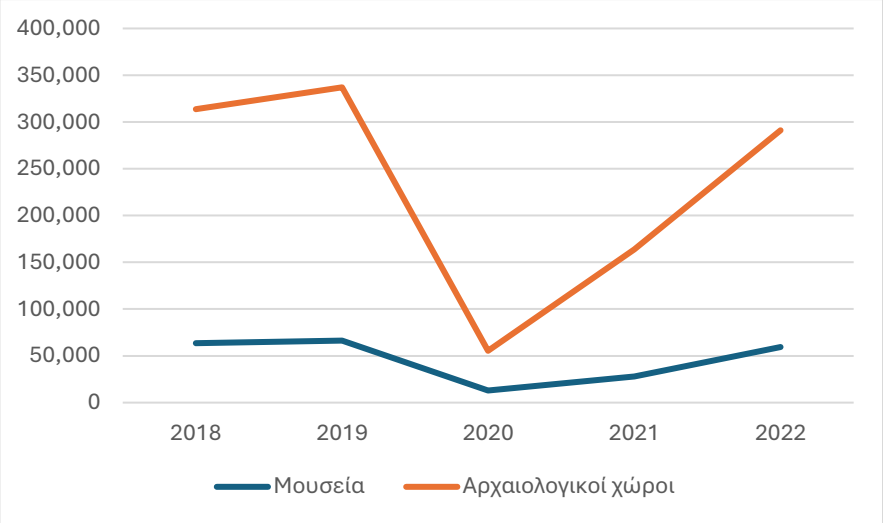
[11] Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Πίνακας 78: Επισκέπτες σε Μουσεία / Αρχαιολογικούς χώρους στην Π.Ε. Θήρας, 2018-2023

Περιφερειακή Ενότητα						
Θήρας	Μουσεία	63.453	66.312	12.950	27.828	59.327
	Αρχαιολογικοί χώροι	313.807	337.063	55.391	163.823	291.133

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Διάγραμμα 17: Διαγραμματική απεικόνιση της εξέλιξης των επισκεπτών σε Μουσεία / Αρχαιολογικούς χώρους στην Π.Ε. Θήρας, 2018-2023

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, INSETE Intelligence, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

4.Πολιτιστικές Διαδρομές

Μια πρωτοβουλία που αφορά τις πολιτιστικές διαδρομές με πυρήνα την Αρχαία Θήρα σχεδιάστηκε από τον Δήμο Θήρας σε συνεργασία με το μη κερδοσκοπικό σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ».

Το 2019 έγινε για λογαριασμό του Δήμου Θήρας έγινε από το ΔΙΑΖΩΜΑ «Εκπόνηση Master Plan της Πολιτιστικής Διαδρομής Σαντορίνης» Ως πολιτιστική διαδρομή ορίζεται στο πλαίσιο του παρόντος έργου ένα επώνυμο τουριστικό προϊόν, πολιτιστικού τουρισμού, το οποίο διαμορφώνεται με βάση ένα συγκεκριμένο συνεκτικό στοιχείο προκειμένου να αποτελέσει κινητήριο μοχλό για την ανάπτυξη του τουριστικού προορισμού της Σαντορίνης. Μια ανάπτυξη που θα είναι βιώσιμη –οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά (Δήμος Θήρας, 2021).

Ψηφιακός Ξεναγός

Ο ψηφιακός ξεναγός είναι μια σύγχρονη εφαρμογή, η οποία θα καθοδηγεί τους επισκέπτες στο νησί και στον πολιτισμό του, ενώ ταυτόχρονα θα τον ενημερώνει για τα δρώμενα που επρόκειτο να λάβουν χώρα σε όλη την διάρκεια της χρονιάς.

Τι θα περιλαμβάνει ο ψηφιακός ξεναγός:

Mobile εφαρμογή

Ο ψηφιακός ξεναγός μέσω μιας mobile εφαρμογής θα προβάλει τα πολιτιστικά σημεία του νησιού τα οποία θα είναι:

- Αρχαιολογικός Χώρος Ακρωτηρίου (χρήση και beacon τεχνολογίας)
- Αρχαία Θήρα (χρήση και beacon τεχνολογίας)
- Μουσείο Προϊστορικής Θήρας (χρήση και beacon τεχνολογίας)
- Αρχαιολογικό Μουσείο (χρήση και beacon τεχνολογίας)
- Εκκλησιαστική Συλλογή Πύργου
- Εκκλησία Παναγίας Επισκοπή Γωνιάς
- Αγία Ειρήνη Περίσσα
- Γουλάς Εμπορείου (χρήση και beacon τεχνολογίας)

Επιλογή τεχνολογίας beacon

Σε επιλεγμένα σημεία πολιτιστικού ενδιαφέροντος θα υπάρχει η επιλογή τεχνολογίας beacon, για εφαρμογή ακουστικής ξενάγησης σε δύο γλώσσες.

Ημερολόγιο πολιτιστικών εκδηλώσεων

Μέσω εφαρμογής για κινητά τηλέφωνα και tablet, θα παρέχεται ολοκληρωμένη και αναλυτική πληροφόρηση για τα ετήσια δρώμενα στο νησί αλλά και του συνόλου των πολιτιστικών γεγονότων και φεστιβάλ. Η πρόσβαση θα επιτρέπεται σε όλους τους χρήστες, ανεξάρτητα αν είναι εγγεγραμμένοι ή όχι και θα γίνεται είτε μέσω διαδικτυακής πύλης είτε μέσω mobile application για iOS & Android συσκευές.

Κεντρικό ψηφιακό Αποθετήριο εγγράφων και αρχείων πολυμέσων

Το υποσύστημα θα είναι μία cloud εφαρμογή στην οποία οι χρήστες θα μπορούν να εναποθηκεύσουν αρχεία φωτογραφιών, βίντεο, γραφικών, ήχου και κειμένου σε μια ασφαλή, κεντρική συλλογή. Τα αρχεία θα είναι οργανωμένα σε φακέλους, που θα τηρούνται από άτομα ή τμήματα και θα έχουν αντίγραφο σε πολλούς διακομιστές. Οι χρήστες θα εισάγουν εύκολα όλα τα αρχεία, θα ενσωματώνουν φίλτρα, θα διατηρούν ή θα αλλάζουν τους φακέλους και θα τα επανατοποθετούν σε ένα διατεταγμένο, σαφές, εξατομικευμένο σύστημα Πλατφόρμα καταγραφής πολιτιστικών εκδηλώσεων. Το εν λόγω υποσύστημα θα τροφοδοτείται από πολιτιστικούς φορείς αλλά και στελέχη του Δήμου για το σύνολο των εκδηλώσεων πολιτισμού που λαμβάνουν χώρα στο Δήμο σε όλη τη διάρκεια του έτους. Για τις εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα τους καλοκαιρινούς μήνες η πληροφορία θα είναι στα Αγγλικά και στα Κινέζικα. Θα περιλαμβάνει όλες τις πολιτιστικές

εκδηλώσεις που λαμβάνουν χώρα στο νησί και θα λειτουργεί και ως κεντρικό αποθετήριο με ιστορικά δεδομένα και με προτάσεις σε επισκέπτες του νησιού.

Ψηφιακή Εφαρμογή προβολής του νησιού

Μέσω μίας ψηφιακής εφαρμογής θα γίνεται προβολή του νησιού, της Νέας Καμένης και του ηφαιστείου της Σαντορίνης σε διαφορετικές ιστορικές περιόδους. Το νησάκι της Νέας Καμένης έχει κηρυχθεί με απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού ως τόπος «ιστορικού και ιδιαίτερου φυσικού κάλλους». Είναι, επίσης, η νεότερη ηφαιστειακή χέρσος της Ανατολικής Μεσογείου. Τα παλαιότερα πετρώματά του είναι ηλικίας 430 ετών και τα νεότερα 50 (Δήμος Θήρας, 2021).

Βιβλιοθήκες (οι σημαντικότερες):

- βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Λουκά & Ευάγγελου Μπελλώνια, στα Φηρά.: Το Ίδρυμα Λ. & Ε. Μπελλώνια, το οποίο βρίσκεται στα Φηρά Σαντορίνης, ιδρύθηκε το 1994 με στόχο την προαγωγή των γραμμάτων, των τεχνών και των επιστημών. Η Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος δημιουργήθηκε έπειτα από βούληση του Διοικητικού συμβουλίου για την ανάπτυξη μιας υπηρεσίας παροχής υπηρεσιών πληροφοριών προς τους κατοίκους του νησιού και γενικότερα προς τους ερευνητές που ασχολούνται με θέματα τα οποία αφορούν στη Σαντορίνη. Σκοπός της Βιβλιοθήκης είναι η υποστήριξη του έργου του Ιδρύματος, η κάλυψη των πληροφοριακών αναγκών, η ανάπτυξη και η καλλιέργεια της τοπικής Ιστορίας και Λαογραφίας και γενικότερα η συμβολή της στην πνευματική και πολιτιστική ανάπτυξη του τόπου.
- Η βιβλιοθήκη (η μοναδική στο νησί) γειτνιάζει με το Γυμνάσιο Φηρών Θήρας: Έγινε σκοπίμως ούτως ώστε να είναι άμεσα προσβάσιμη για τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς. Επίσης πρέπει να επισημανθεί ότι η βιβλιοθήκη προσπαθεί, παρέχοντας όλες τις διεξόδους στις πνευματικές αναζητήσεις τους, να βοηθήσει στην ευκολότερη και αποτελεσματικότερη επίλυση των μαθητικών δυσκολιών και προβλημάτων. Με γνώμονα την εξυπηρέτηση του μαθητή δημιουργήθηκε το τμήμα «Σχολικών Βοηθημάτων» ικανών να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του εκπαιδευτικού συστήματος.

- Βιβλιοθήκη της Μονής Προφήτου Ηλία **:** Η μεγάλη πνευματική συνεισφορά της Ιεράς Μονής Προφήτου Ηλιού στη Θήρα και στο έθνος γενικότερα, αποτιμάται και μέσω της Βιβλιοθήκης της, η οποία περιλαμβάνει μεγάλη συλλογή κωδίκων και έντυπων βιβλίων που εκδόθηκαν από το 1528 έως το 1900 και αποτελείται από 2.000 περίπου τόμους (τίτλοι). Η συλλογή των βιβλίων άρχισε από την ίδρυση της Μονής, το 1711, περιλαμβάνοντας κυρίως βιβλία λειτουργικά. Από το 1740 και μετά οι προσκτήσεις βιβλίων

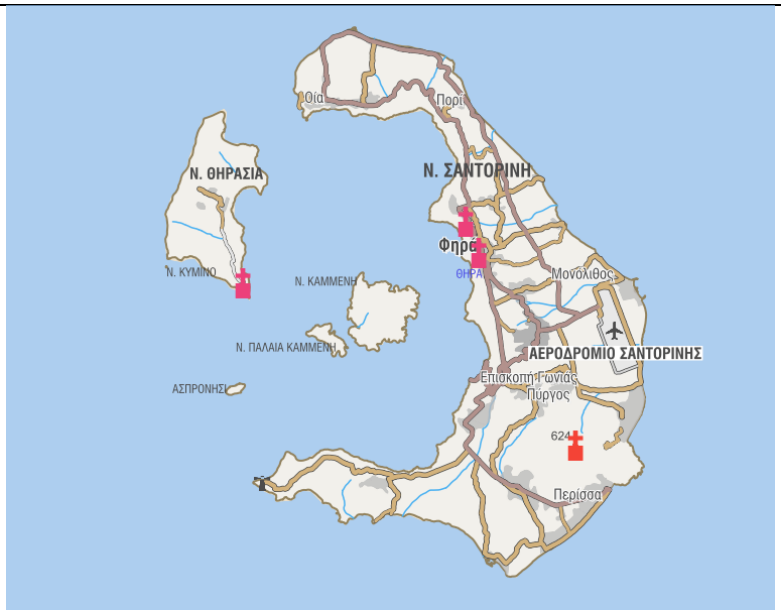
αυξήθηκαν σημαντικά, με τον εμπλουτισμό της Βιβλιοθήκης να συνεχίζεται αμείωτος μέχρι το τέλος του 19ου αιώνα. Ανάμεσα στις επιλογές των ηγουμένων και των μοναχών ήταν εκδόσεις πατερικών κειμένων, κυριακοδρομίων και ερμηνειών της Καινής Διαθήκης. Ενδεικτικά αναφέρεται η σειρά των απάντων (*Άπαντα τα Ευρισκόμενα*) του Ιωάννου Χρυσοστόμου στην έκδοση του D. Bernard de Montfaucon (1734). Επιπλέον, στη Βιβλιοθήκη θησαυρίζονται πολλά βιβλία δογματικής, καθώς και διάφορες εκδόσεις αρχαίων ελληνικών κειμένων, όπως και αναγνωστικών, γραμματικών και συντακτικών, που πρέπει να συνδέονταν με την εκπαιδευτική δραστηριότητα της Μονής

- Εθελοντική ομάδα Σαντορίνης σε συνεργασία με τους συλλόγους γονέων κ κηδεμόνων των τριών Γυμνασίων (Φηρών, Μεσαριά , Εμπορείου) και με την βοήθεια της διεύθυνσης και εκπαιδευτικών αναλαμβάνει ενεργή δράση για την δημιουργία δανειστικής βιβλιοθήκης Γυμνάσιου Μεσαριάς και των εμπλουτισμό της υπάρχουσας δανειστικής βιβλιοθήκης του Γυμνάσιου των Φηρών καθώς επίσης του γυμνάσιου Εμπορείου.

Μοναστηριακά συγκροτήματα και Ιεροί Ναοί:

Στη Σαντορίνη υπάρχουν τουλάχιστον 600 εκκλησίες και ξωκλήσια, πολλά από αυτά χτισμένα μετά το σεισμό του 1956 και τα 50 είναι αφιερωμένα στην Παναγία. Στις εκκλησίες του νησιού κυριαρχεί η αξιοθαύμαστη λαϊκή αρχιτεκτονική. Ως επί το πλείστον έχουν μεγάλες, κατάλευκες, επιφάνειες σε τμήματα με μορφή κύβου, ορθογώνιου

παραλληλεπίπεδου, ενώ κάποιες βασίζονται σε βυζαντινά και κλασικά ελληνικά αρχιτεκτονικά πρότυπα.

Αγία Θεοδοσία (Ακρωτήρι)
Αγία Θεοδοσία (Πύργος)
Αγία Ματρώνα (Φοινικιά)
Εφτά Παίδες της Εφέσου (Οία)
Θεοτοκάκι ή Κοίμησις της Θεοτόκου (Πύργος)
Κοίμηση της Θεοτόκου ή Παναγία των Αγίων Θεοδώρων (Φηροστεφάνι)
Παναγία Επισκοπή ή Κοίμηση Θεοτόκου ή Παναγιά της Γωνιάς (Επισκοπή Γωνιάς ή Μέσα Γωνιά)
Παναγία Κατεφιανή ή Γενέσιο Θεοτόκου (Περίσσα)
Παναγία Πλατσανή ή Παναγία Ακαθίστου Ύμνου (Οία)
Παναγία Σέργενα ή Παναγία Τρύπας
Παναγιά Υπαπαντή (Φηρά)
Μονή Αγίου Νικολάου
Μονή Δομινικανίδων Αγία Αικατερίνη (ΚΑΘΟΛΙΚΗ)
Μονή Προφήτη Ηλία

Χάρτης : Μοναστηριακά συγκροτήματα
Ακρωτήρι
Αγία Αθηνά: Βρίσκεται προς το Φάρο, χτισμένη περίπου το 2002.
Αγία Θεοδοσία:

Αγία Αικατερίνη: Βρίσκεται στο πάνω χωριό, χτισμένη το 1640.
Αγία Μαρκέλλα: Βρίσκεται προς την παραλία Καμπιά, χτισμένη περίπου το 1998.
Αγία Παρασκευή: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού.
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται στην πλατεία χωριού, χτισμένη περίπου το 1990.
Αγία Φωτεινή: Βρίσκεται στο πάνω χωριό, χτισμένη το 1984.
Άγιοι Πάντες: Βρίσκεται στο πάνω χωριό.
Άγιος Ανδρέας: Βρίσκεται προς το Φάρο, χτισμένος περίπου το 1998.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στο πάνω χωριό.
Άγιος Δημήτριος: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού.
Άγιος Ελευθέριος: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού, χτισμένος περίπου το 1998.
Άγιος Επιφάνειος:
Άγιος Εφραίμ: Βρίσκεται στο πάνω χωριό, κτισμένος περίπου το 1998.
Άγιος Ιωάννης: Βρίσκεται προς το Φάρο.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στην παραλία.
Άγιος Νικόλαος ο Κρίνος: Βρίσκεται στο πάνω χωριό και ονομάστηκε έτσι, γιατί εκεί κοντά φυτρώνουν κρινάκια.
Άγιος Νικόλαος ο Ορφανός: Βρίσκεται στο πάνω χωριό και ονομάστηκε έτσι γιατί είναι πολύ μικρή.
Άγιος Νικόλαος του Μπάλου ή Πάλου: Γραφικό εκκλησάκι που βρίσκεται λίγο πάνω από όρμο του Μπάλου ή Πάλου. Λέγεται ότι η περιοχή πήρε το όνομα αυτό γιατί εδώ οι κοπέλες χόρευαν Μπάλο.
Άγιος Ραφαήλ: Βρίσκεται προς το Φάρο, χτισμένος περίπου το 1998.
Άγιος Τρύφωνας: Βρίσκεται στο πάνω χωριό.
Ανάληψη: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού.
Κοίμηση της Θεοτόκου: Χτίστηκε το 1857 όταν σε κοντινό σημείο βρέθηκε η εικόνα της Παναγίας. Γιορτάζει στις 15 Αυγούστου με μεγάλο πανηγύρι με παραδοσιακούς χορούς και τοπικά εδέσματα.
Παναγία Θεοσκέπαστη:
Παναγία η Κοίμηση: Βρίσκεται προς Φάρο, χτισμένη το 1657.
Παναγία του Πάλου: Βρίσκεται στην παραλία.
Παναγία Φλεβαριώτισσα:
Παναγία Χωστή: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού και ονομάστηκε έτσι γιατί είναι χωμένη, πιο κάτω δηλαδή από την επιφάνεια του εδάφους.

Ταξιάρχης: Βρίσκεται προς το Φάρο.
Τίμιος Σταυρός: Βρίσκεται στα νότια του χωριού.
Χριστός: Βρίσκεται στα νότια του χωριού.
Χριστός του Απίανου:
Βόθωνας
Αγία Αικατερίνη: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Αγία Άννα: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένη το 1827.
Αγία Παρασκευή: Βρίσκεται στα ανατολικά του χωριού.
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού.
Άγιο Πνεύμα: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Άγιοι Ανάργυροι: Βρίσκεται νότια του χωριού.
Άγιος Αντώνης: Είναι καθολικός ναός.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, χτισμένος το 1928.
Άγιος Γιάννης: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Άγιος Γιώργης ο Σιδερής: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Άγιος Προκόπιος: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού.
Άγιος Θωμάς: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού.
Παναγία: Βρίσκεται νότια του χωριού, χτισμένη το 1884.
Παναγία η Σέργενα ή Παναγία Τρύπας: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, χτισμένη πριν το 1700, σκαμμένη μέσα σε «τράφο».
Σταυρός: Βρίσκεται νότια του χωριού.
Βουρβούλος
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται προς την Οία.
Αγία Μονή: Βρίσκεται στον επάνω Βούρβουλο, χτισμένη περίπου το 1500 περίπου.
Άγιος Αρτέμης: Βρίσκεται στο Στενό, χτισμένος το 1944.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στο Στενό.
Άγιος Ευστράτιος: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού, χτισμένος το 1980 και το μεγαλύτερο μέρος των λειψάνων του Αγίου βρίσκεται στο Πολύστυλο Καβάλας. Γιορτάζει στις 13 Δεκεμβρίου.
Άγιος Παντελεήμονας: Βρίσκεται ανάμεσα στον Πάνω και Κάτω Βουρβούλου.
Άγιος Χαράλαμπος: Βρίσκεται ανάμεσα στον Πάνω και Κάτω Βουρβούλου, χτισμένος περίπου το 1560.

Μεταμόρφωση Σωτήρος: Χτισμένη το 1750-1900.
Παναγία: Χτισμένη το 1750-1900.
Χριστός: Βρίσκεται ανάμεσα στον Πάνω και Κάτω Βουρβούλου.
Εμπορειό ή Εμπορείο ή Νημποριός
Αγία Αικατερίνη της Σιέννης:
Αγία Αικατερίνη: Βρίσκεται στον Άγιο Βασίλη, χτισμένη το 1650-1750 και ήταν μετόχι της Μονής Αγίου Θεοβαδίστου του όρους Σινά.
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται στις Χώνες.
Αγία Ελεούσα: Βρίσκεται στον Γουλά.
Αγία Θεοδοσία: Βρίσκεται στη Λότζα, σε κοντινή απόσταση από το καστέλι.
Αγία Παρασκευή: Βρίσκεται στον Κατσινάρο.
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται στη Μαματσού, χτισμένη το 1700. Αφιερώθηκε στη Μονή του Προφήτη Ηλία στις 12 Δεκεμβρίου 1756.
Αγία Φωτεινή: Βρίσκεται στον Εξωμύτη, χτισμένη το 1984.
Άγιος Αβέρκιος: χρονιάς.
Άγιος Αντώνης: Βρίσκεται στους Μύλους.
Άγιος Αρτέμιος: Βρίσκεται στον Γουλά.
Άγιος Βασίλης: Βρίσκεται στα Βουναλάκια.
Άγιος Γεώργιος ο Φτωχός: Βρίσκεται στο Γαβρίλο.
Άγιος Γιώργης ο Θαλασσίτης:
Άγιος Γιώργης ο Φτωχός: Βρίσκεται στον Κεντουκλά.
Άγιος Ευστάθιος: Βρίσκεται στο Γουλά.
Άγιος Θεολόγος: Βρίσκεται στο Μεσανά.
Άγιος Θεολόγος: Βρίσκεται στον Ποταμό και είναι Μετόχι της Μονής Πάτμου.
Άγιος Ιωάννης: Βρίσκεται στον Άγιο Βασίλη.
Άγιος Μερκούρης: Βρίσκεται στις Χώνες, χτισμένος το 1537-1650.
Άγιος Μερκούριος: Βρίσκεται στη Βλυχάδα.
Άγιος Μόδεστρος: Βρίσκεται στον Άγιο Βασίλη.
Άγιος Νικήτας: Βρίσκεται στα αμπέλια.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στα Βουναλάκια.
Άγιος Νικόλαος ο Μαρμαρίτης:
Άγιος Παντελεήμονας: Βρίσκεται στον Άγιο Βασίλη.
Άγιος Σαμψών: Βρίσκεται ανάμεσα Βλυχάδας και Κεντουκλά, χτισμένος το 1985.

Άγιος Σπυρίδωνας: Βρίσκεται στον Ποταμό.
Άγιος Χαράλαμπος: Βρίσκεται στον Πλακωτά.
Ευαγγελισμός της Θεοτόκου: Βρίσκεται στο Γαβρίλο, χτισμένη το 1980.
Μεταμόρφωση Σωτήρος ή Χριστός: Βρίσκεται στη Μαματσού, χρονολογείται στις αρχές του 19ου αιώνα και έχει εντυπωσιακό βοτσαλωτό προαύλιο.
Παναγία: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού, χτισμένη το 1974-1978.
Παναγία Άη-Γιωργιού: Βρίσκεται στη Μαματσού.
Παναγιά Μεσσανή ή Παλιά Παναγιά: Βρίσκεται στο Καστέλι, κτισμένη το 1537-1660 και έχει ένα από τα ομορφότερα καμπαναριά του νησιού. Το ξυλόγλυπτο τέμπλο της είναι από το 1883.
Προφήτης Ηλίας ο Χαμηλός: Βρίσκεται στο Γαβρίλο, σε αντιδιαστολή με το μοναστήρι του Προφήτη Ηλία που είναι χτισμένο στο ψηλότερο σημείο του νησιού.
Ταξιάρχης: Βρίσκεται στα Βουναλάκια.
Έξω Γωνιά
Αγία Ειρήνη, Παναγία Εγκαρδιώτισσα και Άγιος Γεώργιος:
Άγιος Αντύπας: Βρίσκεται στο χωριό.
Άγιος Γεώργιος του Λαγκαδιού:
Άγιος Γιάννης ο Ελεήμονας: Βρίσκεται στον Κισσηριέ και ονομάστηκε έτσι γιατί ελεούσε τους ανθρώπους.
Άγιος Ευθύμιος και Αγία Θεοδοσία: Βρίσκονται στον Κισσηριέ, χτισμένες το 1933.
Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος: Βρίσκεται στο χωριό.
Άγιος Βλάσιος: Βρίσκεται στο χωριό.
Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος: Βρίσκεται στο Λαγκάδι και ονομάστηκε έτσι γιατί χτίστηκε από δύο ορφανές κοπέλες.
Άγιος Νικόλαος:
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στο Βορνά, χτισμένος το 1958.
Άγιος Παντελεήμονας: Βρίσκεται στα Καμίνια, χτισμένος προ του 1690. Ο ναός, μαζί με τα κτήματα που τον περιβάλλουν, αφιερώθηκε στη Μονή Προφήτη Ηλία από τον ιεροδιάκονο Παρθένιο Σιγάλα το 1725.
Άγιος Πολύκαρπος: Βρίσκεται στις Κισσηριές.
Άγιος Στέφανος: Βρίσκεται στη στάση.
Άγιος Χαράλαμπος: Είναι μια από τις τρεις μεγαλύτερες εκκλησίες της Σαντορίνης που χτίστηκε το 1941 στη θέση του ερειπωμένου ομώνυμου

μοναστηριού και πανηγυρίζει κάθε χρόνο στις 10 Φεβρουαρίου. Είναι ο μόνος με
Άγιος Χαράλαμπος: Βρίσκεται στις Λακίνες και χτίστηκε το 1952.
Ανάληψη: Βρίσκεται στο χωριό.
Μεταμόρφωση του Σωτήρος: Χτίστηκε το 1650 – 1750.
Παναγία η Τριθιανή: Βρίσκεται στο πάνω χωριό.
Προφήτης Ηλίας: Βρίσκεται ανάμεσα στις Πετσουάνες και το Λαγκάδι.
Χριστός: Βρίσκεται στα πίσω Καμίνια.
Χριστός: Βρίσκεται στο Βορνά.
Χριστός των ορφανών: Βρίσκεται στο Βορνά.
Επισκοπή Γωνιάς ή Μέσα Γωνιά
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού.
Άγιος Γιώργης και Αγία Άννα: Βρίσκεται στο νεκροταφείο.
Άγιος Γιώργης: Βρίσκεται στη Μαρινίδα.
Άγιος Γιώργης του Γάτη: Βρίσκεται στο Πάνω Χωριό και ονομάστηκε έτσι από το παρατσούκλι του ιδιοκτήτη.
Άγιος Γιώργης του Σιδερή:
Άγιος Ελευθέριος: Βρίσκεται στο πάνω Χωριό, χτισμένος το 1700.
Άγιος Ματθαίος: Βρίσκεται στο πάνω Χωριό.
Μεταμόρφωση του Σωτήρος: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού, χτισμένη το 1819.
Παναγία Επισκοπή ή Κοίμηση Θεοτόκου ή Παναγιά της Γωνιάς: Βρίσκεται πάνω από τον Τζιβαδίνο, χτισμένη το 1115.
Ταξιάρχες: Βρίσκεται στο Πάνω χωριό, χτισμένοι το 1653.
Ημεροβίγλι
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένη το 1886.
Αγία Θεοδοσία: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, χτισμένη το 1400 και είναι μόνο τα ερείπια.
Αγία Πελαγία: Είναι καθολική και βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένη το 1650.
Άγιο Πνεύμα: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, χτισμένο το 1932.
Άγιος Αθανάσιος: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, χτισμένο το 1800.
Άγιος Αντώνης: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, χτισμένο το 1050.
Άγιος Αρτέμης ή Αρτήμης: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1400.

Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στα δυτικά του χωριού, χτισμένος το 1750.
Άγιος Γεώργιος ο Ξεχρεωτής: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, χτισμένος το 1750
Άγιος Γιάννης ο Ελίδης ή Σποριάς: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1650 και ονομάστηκε έτσι γιατί όταν γιορτάζει, αρχίζουν να μαζεύουν τις ελιές και να σπέρνουν.
Άγιος Ιωάννης ο Κατηφόρης ή Αποκεφαλιστής:
Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού, χτισμένος το 1972.
Άγιος Μάρκος: Βρίσκεται κατεστραμμένος, βορειοανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1700.
Ανάληψη: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, κτισμένη το 1750.
Ανάσταση: Βρίσκεται στα δυτικά του χωριού, χτισμένη το 1800.
Θεοσκέπαστη: Βρίσκεται στα δυτικά του χωριού, χτισμένη στην άκρη ενός βράχου το 1050, με θέα στην καλδέρα, για το οποίο έχει γράψει διήγημα ο Ηλίας Βενέζης.
Παναγία Μαλτέζα: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού, χτισμένη το 1650.
Παναγιά του Καλού: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένη το 1650
Προφήτης Ηλίας: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, χτισμένος το 1750.
Σταυρός: Βρίσκεται στα νότια του χωριού, χτισμένος το 1750.
Χριστός: Βρίσκεται στα ανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1750.
Καμάρι
Άγιος Γεώργιος ο Θαλασσίτης: Βρίσκεται στην παραλία Καμαρίου, χτισμένος το 1537-1650 και πήρε το όνομά του επειδή βρίσκεται δίπλα στη θάλασσα.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στην άκρη της παραλίας στην Καμάρα, χρονολογείται το 1537 – 1650, που ήταν το παλιό τελωνείο.
Άγιος Στέφανος: Βρίσκεται ακριβώς στην είσοδο προς την Αρχαία Θήρα, στο βόρειο άκρο της και σε ύψος 356 μέτρων.
Ευαγγελισμός: Βρίσκεται σχεδόν στο κέντρο του Μέσα Βουνού, κάτω από την αρχαία πόλη και είναι θεμελιωμένος επάνω σε ερείπια αρχαίου Ηρώου.
Ζωοδόχος Πηγή: Βρίσκεται ανεβαίνοντας δυτικά από το Καμάρι το μονοπάτι προς το Μέσα Βουνό, που οδηγεί στην Αρχαία Θήρα, χτισμένος σε υψόμετρο 190 μέτρων.
Μεταμόρφωση του Σωτήρος ή Χριστουλάκι (Αρχαία Θήρα): Βρίσκεται πιο πάνω από τον Άγιο Στέφανο, στο Μέσα Βουνό, λαξευμένος σε ασβεστολιθικό βράχο.

Παναγία η Μυρτιδιώτισσα: Βρίσκεται στο Καμάρι και είναι η μεγάλη εκκλησία στην κεντρική πλατεία του χωριού.
Καρτεράδος
Αγία Άννα: Είναι καθολική και βρίσκεται στο Κάτω Χωριό, χτισμένη περίπου το 17ο αιώνα.
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται στον Καρτεράδο.
Άγιος Γιώργης: Βρίσκεται προς Φηρά, χτισμένος περίπου το 17ο αιώνα.
Άγιος Γιώργης της Καρολονιάς: Βρίσκεται στο Βουνίτσο, χτισμένος περίπου το 18ο αιώνα.
Άγιος Ζωσιμάς: Βρίσκεται στο Βουνίτσο, χτισμένος το 1690. Το 1740 αφιερώθηκε στη Μονή του Προφήτη Ηλία μαζί με τα κτήματα, από τον ιερομόναχο Παρθένιο Μαρκοτζάνε. Λέγεται έτσι από το παρατσούκλι της ιδιοκτήτριας.
Άγιος Νικόλας: Βρίσκεται στο Κάτω Χωριό, χτισμένος περίπου το 17ο αιώνα.
Άγιος Ραφαήλ: Βρίσκεται στον Καρτεράδο.
Άγιος Φανούριος: Βρίσκεται στο Κάτω Χωριό, χτισμένος περίπου το 15ο αιώνα.
Άη-Γιάννης: Βρίσκεται στο Βουνίτσο, χτισμένος περίπου το 18ο αιώνα.
Ανάληψη Σωτήρος: Βρίσκεται στο Κάτω Χωριό, χτισμένη περίπου το 18ο αιώνα. Η επιρροή της ιταλικής εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής είναι εμφανής στην εκκλησία της Ανάληψης του Σωτήρος με τα πυργόσχημα καμπαναριά. Γιορτάζει με μεγάλες εορταστικές εκδηλώσεις σαράντα μέρες μετά το Πάσχα.
Κοίμηση της Θεοτόκου ή Παναγία του Καλού: Είναι χτισμένη το 1650.
Παναγιά η Γλυκογαλούσα: Βρίσκεται στον Πατηνιώτη, χτισμένη περίπου το 15ο αιώνα και ονομάστηκε έτσι επειδή στην εικόνα το στήθος της Παναγιάς τρέχει γάλα.
Παναγία Κόκκινη ή Παναγία Καρτεράδος: Χτίστηκε περίπου το 16ο αιώνα και ονομάστηκε έτσι γιατί όταν χρίστηκε σαν τάμα ναυτικού που είχε πέσει σε φουρτούνα και τελικά βγήκε στη στεριά σε εκείνο το σημείο δεν υπήρχε αρκετό νερό στο νησί και αυτός αγόρασε όλα τα κρασιά της περιοχής για να πραγματοποιήσει το τάμα του.
Ταξιάρχης: Βρίσκεται στο Βουνίτσο, χτισμένος περίπου το 15ο αιώνα.
Χριστός Μεγάλος: Βρίσκεται προς το γιαλό, χτισμένος περίπου το 17ο αιώνα.
Χριστός Μικρός ή Χριστουλάκι: Βρίσκεται προς το γιαλό, χτισμένος περίπου το 16ο αιώνα.
Κοντοχώρι
Αγία Παρασκευή
Άγιος Αθανάσιος

Άγιος Γεράσιμος
Άγιος Ελευθέριος: Χτισμένος το 1777.
Άγιος Ευστάθιος: Χτισμένος το 1867.
Άγιος Στυλιανός: Χτισμένος το 1908.
Παναγιά Λαγκαδιού: Χτισμένη το 1759 και ονομάστηκε έτσι επειδή βρίσκεται σε λαγκάδι.
Μεγαλοχώρι
Αγία Άννα: Βρίσκεται ανάμεσα στο Μεγαλοχώρι και το Εμπορείο.
Αγία Μαρίνα: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, χτισμένη το 1537-1650.
Αγία Παρασκευή: Βρίσκεται στα Λαγκάδια.
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Αγία Φωτεινή: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού.
Άγιοι Ανάργυροι: Βρίσκεται βόρεια του χωριού. Γιορτάζει 1 Ιουλίου και γίνεται πανηγύρι.
Άγιος Αντώνης: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1877.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, χτισμένος το 1537-1650.
Άγιος Γιάννης: Βρίσκεται βορειοανατολικά του χωριού.
Άγιος Δημήτριος: Βρίσκεται στις Παλάδες.
Άγιος Ευθύμιος: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού.
Άγιος Ευστάθιος: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Άγιος Ιωάννης Πρόδρομος: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1916.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται νοτιοανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1828.
Άγιος Νικόλαος της Πλάκας: Βρίσκεται στην Πλάκα και η πρόσβαση γίνεται με μονοπάτι.
Άγιος Νικόλαος η Πόστα: Βρίσκεται στην Πόστα.
Άγιος Παντελεήμονας: Βρίσκεται βόρεια του χωριού.
Ανάληψη: Βρίσκεται προς Ακρωτήρι.
Απόστολος Πέτρος και Παύλος
Εισόδια της Θεοτόκου: Βρίσκεται στην πλατεία χωριού, χτισμένη το 1931, με μινιατούρες εικόνες.
Εισόδια Θεοτόκου της Πλάκας: Βρίσκεται στην Πλάκα.
Ζωοδόχος Πηγή: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού, χτισμένη το 1872.

Κοίμηση της Θεοτόκου: Βρίσκεται στην πλατεία του χωριού, χτισμένη το 1886.
Παναγία Πλάκας: Βρίσκεται στην Πλάκα και η πρόσβαση γίνεται με μονοπάτι.
Ταξιάρχης: Βρίσκεται νοτιοδυτικά του χωριού.
Τίμιος Σταυρός: Βρίσκεται δυτικά του χωριού.
Χριστός στα Θέρμη: Βρίσκεται στην Πλάκα και ονομάστηκε έτσι γιατί υπάρχουν κοντά θερμές ιαματικές πηγές.
Μεσσαριά
Αγία Βαρβάρα: Βρίσκεται στον Ποταμό, χτισμένη το 1930.
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται στον Ποταμό, χτισμένη το 1884.
Αγία Ειρήνη του Φτέλλος: Βρίσκεται στο Φτέλο και ονομάστηκε έτσι από την ομώνυμη περιοχή.
Αγία Παρασκευή
Άγιος Αθανάσιος: Βρίσκεται στο Λαγκάδι.
Άγιος Βασίλειος
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στην Αγία Παρασκευή.
Άγιος Γεώργιος ο Ορφανός: Βρίσκεται στο Λαγκάδι και ονομάστηκε έτσι επειδή η εκκλησία είναι πολύ μικρή.
Άγιος Γιάννης ο Λεπρός: Βρίσκεται στο Φτέλο
Άγιος Δημήτριος: Βρίσκεται στο κέντρο χωριού, χτισμένος το 1868. Εκεί πήγαιναν τους λεπρούς για θεραπεία
Άγιος Κωνσταντίνος: Βρίσκεται στην Αγία Παρασκευή.
Άγιος Μάμας: Βρίσκεται στον Ποταμό.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στη Βλαχιά, χτισμένος το 1915.
Άγιος Παντελεήμονας: Βρίσκεται στη γέφυρα μεταξύ Μεσαριάς και Καρτεράδου.
Άγιος Σώστης: Βρίσκεται δίπλα στη Καναβά του Μαρμαρά.
Άγιος Φανούριος: Βρίσκεται μέσα στην εκκλησία του Σταυρού.
Θεοσκέπαστη: Βρίσκεται μέσα στην εκκλησιά του Αγίου Γεωργίου.
Κοίμηση: Βρίσκεται στην Αγία Παρασκευή.
Μεταμόρφωση του Σωτήρος: Χτίστηκε το 1680.
Μονύδριο Αγίου Ιωάννη Προδρόμου: Βρίσκεται στο Μονόλιθο και χτίστηκε το 1835. Σήμερα είναι εγκαταλελειμμένο.
Παμμεγίστων Ταξιαρχών: Βρίσκεται στην 134 Σμηναρχία Θήρας.
Παναγιά Ελεούσα: Βρίσκεται στη Βλαχιά.

Σταυρός: Βρίσκεται στο Λαγκάδι.
Ταξιάρχης ο Μαύρος: Βρίσκεται στη γέφυρα, χτισμένος το
Τίμιος Πρόδρομος και Άγιος Πολύκαρπος: Βρίσκεται στο Μονόλιθο.
Χριστός: Βρίσκεται στον Ποταμό.
Οία
Αγία Αικατερίνη: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας, χτισμένη το 1750 – 1900.
Αγία Κυριακή: Βρίσκεται στους Μπαξέδες.
Αγία Κυριακή: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Αγία Παρασκευή: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας, χτισμένη το 1750-1900.
Άγιοι Ανάργυροι: Βρίσκεται στον Περίβολα.
Άγιοι Απόστολοι: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιοι Απόστολοι: Βρίσκεται στο Φανάρι.
Άγιοι Θεόδωροι: Βρίσκεται στον Περίβολα.
Άγιοι Πάντες: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιος Αθανάσιος: Βρίσκεται στο Θόλο.
Άγιος Αντώνης: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιος Αρτέμης: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιος Βασίλης: Βρίσκεται στον Περίβολα.
Άγιος Βασίλης: Βρίσκεται στο Φανάρι.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στον Περίβολα, χτισμένος το 1966.
Άγιος Δημήτριος: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας, χτισμένος το 1955.
Άγιος Ιωάννης ο Θαλασσινός: Βρίσκεται στα βόρεια της Οίας στο φάρο και ονομάστηκε έτσι επειδή βρίσκεται κοντά στη θάλασσα.
Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος: Βρίσκεται στο νεκροταφείο.
Άγιος Κωνσταντίνος: Βρίσκεται στους Μπαξέδες.
Άγιος Λάζαρος: Βρίσκεται στον Περίβολα.
Άγιος Λευτέρης: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιος Λουκάς: Βρίσκεται στο Θόλο.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στο Αμμούδι.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στο Αρμένι και είναι υπόσκαφο ξωκλήσι.

Άγιος Νικόλας ο Περαματάρης: Βρίσκεται μεταξύ Αρμένι και Αμμουδιού, χτισμένος στην ανατολική πλαγιά προς το μικρό φάρο.
Άγιος Σάββας: Βρίσκεται στο Αμμούδι.
Άγιος Σπυρίδωνας: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Άγιος Σώζος: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας, χτισμένος προ του 1680.
Άγιος Χαράλαμπος: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Ανάληψη: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Ανάσταση: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας, χτισμένη το 1750-1900.
Εισόδια της Θεοτόκου: Βρίσκεται στον Γούλα.
Εφτά Παίδες: Βρίσκεται μέσα στην Οία στο χωριό,
Εφτά Παίδες: Βρίσκεται στον κόλπο «Μουζακιά» παραπλεύρως τους όρμου της Αρμένης, όπου η πρόσβαση γίνεται μόνο με βάρκα.
Κυρά Παναγιά: Βρίσκεται στους Μπαξέδες.
Παναγία Αγγελάκη: Βρίσκεται στο Θόλο. Ιδιωτική ιδιοκτησία.
Παναγία Μετόχι: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας και ανήκει στη Μονή Χοζοβιώτισσας της Αμοργού.
Παναγία Πλατσανή ή Παναγία Ακαθίστου Ύμνου: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας, χτισμένη το 1965.
Προφήτης Ηλίας: Βρίσκεται στο βουνό.
Σταυρός: Βρίσκεται στο βουνό.
Ταξιάρχες: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Χαριτωμένος: Βρίσκεται στο Θόλο
Χριστός Ηρώων: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας και ονομάστηκε έτσι επειδή βρίσκεται πίσω από το μνημείο των Ηρώων.
Χριστός τα πλάγια: Βρίσκεται στο κέντρο της Οίας.
Περίσσα
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται στην πλαγιά του Μέσα Βουνού και χρονολογείται από το 16ο αιώνα. Λέγεται ότι πήρε το όνομά της η Σαντορίνης (Santa Irini).
Άγιος Αντώνιος: Βρίσκεται στην περιοχή Πηγάδι.
Άγιος Γιάννης: Είναι χτισμένος πριν το 1887, αφιερωμένος στη Μονή Προφήτη Ηλία το 1887.
Παναγία Κατεφιανή ή Γενέσιο Θεοτόκου: Βρίσκεται σε πλαγιά του Μέσα Βουνού, σκαμμένη σε βράχο.
Τίμιος Σταυρός: Βρίσκεται ακριβώς πίσω από την παραλία, στην πλατεία του χωριού, χτισμένος πριν το 16ο αιώνα. Είναι μεγαλοπρεπής ναός με πέντε

τρούλους και περίτεχνο καμπαναριό. Αν και η εκκλησία υπέστη ζημιές κατά το σεισμό του 1956, ανοικοδομήθηκε πλήρως και είναι σήμερα η μεγαλύτερη στο νησί.
Πύργος
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, χτισμένη το 1897.
Αγία Θεοδοσία: Βρίσκεται έξω από την είσοδο του Καστελιού, χτισμένη το 1639.
Αγία Κυριακή: Βρίσκεται βορειοδυτικά του Πύργου, χτισμένη το 1882, μέσα στο κοιμητήριο του χωριού.
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, χτισμένη το 1931.
Αγία Τριάδα: Βρίσκεται στο κέντρο του κάστρου και χτίστηκε ως βασιλική με τρούλο το 1742. Καταστράφηκε από το σεισμό του 1956 και ξαναχτίστηκε τη δεκαετία του 1980 με δαπάνες των κατοίκων του Πύργου. Ο ναός παρέμεινε κλειστός μέχρι το 1997, αλλά χάρη στις κοινές προσπάθειες της Κοινότητας Πύργου Καλλίστης, του Κοινοτικού Συμβουλίου, της Β' Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και της Ιεράς Μητρόπολης Θήρας, εγκαινιάστηκε ως Εκκλησιαστική συλλογή.
Αγία Φανερωμένη: Είναι παρεκκλήσι με μονόκλιτο, καμαροσκεπή βασιλική και βρίσκεται νοτιοανατολικά του χωριού, κατά μήκος του νέου δρόμου Πύργου – Εμπορείου, χτισμένη το 1872. Γιορτάζει στις 16 Αυγούστου.
Άγιοι Απόστολοι: Είναι μονόκλιτη, καμαροσκέπαστη βασιλική στην περιοχή Λιβάδες, νότια του χωριού. Χτίστηκε το 1872, με οικοδόμημα σπηλαίου για γλέντια και λεκάνη στην αυλή του. Γιορτάζει στις 30 Ιουνίου.
Άγιοι Θεόδωροι: Βρίσκεται μέσα σε ένα ιδιόκτητο κτήμα που ξαναχτίστηκε χάρη στις συνεχείς προσπάθειές των ιδιοκτητών.
Άγιος Αβέρκιος: Είναι καμαροσκέπαστη βασιλική και βρίσκεται κοντά στην κεντρική πλατεία και γιορτάζει με πανηγύρι στις 22 Οκτωβρίου.
Άγιος Ανδρέας: Είναι μια κομψή εκκλησία με θολωτή, σταυροειδή βασιλική και βρίσκεται στα δυτικά του Πύργου, κτισμένος το 1901. Γιορτάζει στις 30 Νοεμβρίου.
Άγιος Αντώνιος: Βρίσκεται στα βορειοδυτικά, απέναντι από τον Ευαγγελισμό, μέσα σε κτήμα που ανήκει στη μονή Πάτμου. Εορτάζει στις 17 Ιανουαρίου και είναι μια θολωτή βασιλική με πατάρι που προστέθηκε αργότερα.
Άγιος Αρτέμιος: Βρίσκεται νοτιοανατολικά του χωριού.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται βόρεια του χωριού, κτισμένος το 1893.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται στα Σκαλάκια, νότια του χωριού.
Άγιος Γεώργιος: Βρίσκεται μέσα στο καστέλι, χτισμένος το 1680, αφιερωμένος στη Μονή Προφήτη Ηλία.

Άγιος Γεώργιος ή Καταφυό: Βρίσκεται σε απόκρημνη πλαγιά στο βουνό του Προφήτη Ηλία, στο Κατεφύο και χτίστηκε το 1754.
Άγιος Γιώργης ο Λαγκαδιώτης: Βρίσκεται νοτιοανατολικά του χωριού, χτισμένος το 1859. Είναι μετόχι της Μονής Προφήτη Ηλία
Άγιος Γιάννης: Βρίσκεται στα Σκαλάκια, ανατολικά του χωριού και ονομάστηκε έτσι γιατί, για να πας στην εκκλησία περνάς από σκαλάκια.
Άγιος Γιάννης ο Φτωχός: Βρίσκεται νοτιοδυτικά του χωριού και ονομάστηκε έτσι επειδή το ξωκλήσι είναι υπόσκαφο και μικρό.
Άγιος Δημήτριος: Βρίσκεται νοτιοδυτικά του χωριού, χτισμένος το 1690. Είναι θολωτή βασιλική με εικόνες του 17ου αιώνα και γιορτάζει την 1η Νοεμβρίου.
Άγιος Ελευθέριος: Βρίσκεται νότια του χωριού, κτισμένος το 1996.
Άγιος Θεολόγος: Βρίσκεται βόρεια του χωριού.
Άγιος Ιάκωβος: Βρίσκεται ανατολικά του καστελίου, χτισμένος το 1805.
Άγιος Ιερόθεος: Βρίσκεται δυτικά του χωριού, κοντά στην Εστία, χτισμένος το 1957 από τις οικογένειες Φύτρου και Καμπίτση. Ο ναός ανυψώθηκε στον ίδιο χώρο που βρισκόταν το σπίτι της κυρίας Μαρίας Καμπίτση, η οποία σκοτώθηκε στο σεισμό του 1956, όταν το σπίτι κατέρρευσε. Γιορτάζει στις 4 Οκτωβρίου.
Άγιος Ιωάννης: Βρίσκεται νότια του Πύργου, κάτω από το δρόμο της Αγίας Φανερωμένης. Πρόκειται για ένα υπόσκαφο παρεκκλήσι που εορτάζεται στις 23 Σεπτεμβρίου.
Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος: Βρίσκεται μέσα στο καστέλι, στην αριστερή πλευρά της εισόδου, χτισμένος περίπου το 1600. Ανακαινίστηκε το 1790 και είναι ανάγλυφο της Μονής Πάτμου. Γιορτάζει στις 26 Σεπτεμβρίου.
Άγιος Μάρκος: Βρίσκεται νοτιοανατολικά του χωριού, κτισμένος το 1989.
Άγιος Νεκτάριος: Βρίσκεται ανατολικά του χωριού, κτισμένος το 1994.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται έξω από την είσοδο του κάστρου, χτισμένος το 1660 από τον επίσκοπο Θήρας Παρθένιο Γαβαλά και επισκευάστηκε το 1980. Είναι μια βασιλική με τρούλο και μια από τις πέντε ενορίες του Πύργου. Γιορτάζει στις 6 Δεκεμβρίου.
Άγιος Νικόλαος ο Κίσσηρης ή Κονάκι: Είναι τρίκλιτη βασιλική με τρούλο και νάρθηκα και βρίσκεται στην περιοχή Κονάκι, χτισμένος το 1764 αποτελεί μνημείο της Μονής του Προφήτη Ηλία.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται έξω από το χωριό, κτισμένος το 1758 και είναι μετόχι του ναού της Επισκοπής Γωνιάς.
Άγιος Σάββας: Είναι μονόκλιτη, καμαροσκέπαστη βασιλική που βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, στην πόρτα της οποίας μπορεί κανείς να δείτε μάρμαρα από τα τέμπλα των βυζαντινών εκκλησιών του Μέσα Βουνού. Γιορτάζει στις 5 Δεκεμβρίου.

Άγιος Σαμψών: Βρίσκεται στα ανατολικά του χωριού, κοντά στο δημοτικό σχολείο. Διαθέτει τρούλο, θόλους και αξιόλογες εικόνες. Γιορτάζει στις 27 Ιουνίου και στις 27 Αυγούστου, ημέρα του Αγίου Φανουρίου, όπου σύμφωνα με το έθιμο προσφέρονται πίτες (Φανουρόπιτες) στον Άγιο.
Άγιος Σπυρίδωνας: Βρίσκεται στη μικρή πλατεία της Εστίας. Είναι μονόκλιτη, καμαροσκέπαστη βασιλική, με εξαίσιο τέμπλο που επισκευάστηκε το 1992. Γιορτάζει στις 12 Δεκεμβρίου.
Άγιος Χριστόφορος: Βρίσκεται στα βόρεια του χωριού, κτισμένος στο σημείο όπου υπήρχε ιερό αφιερωμένο στον Άγιο Χαράλαμπο.
Εισόδια της Θεοτόκου: Βρίσκεται στο ψηλότερο σημείο του καστελίου, χτισμένη το 17ο αιώνα. Είναι η μεγαλύτερη και μια από τις σημαντικότερες εκκλησίες του νησιού
Ευαγγελισμός: Βρίσκεται στα δυτικά του χωριού, κατά μήκος του κεντρικού δρόμου, χτισμένος το 1937.
Θεοτοκάκι ή Κοίμησις της Θεοτόκου: Βρίσκεται εντός του Καστελιού, χτισμένο τον 10ο αιώνα.
Μεταμόρφωση του Σωτήρος ή Χριστός: Η Μεταμόρφωση του Σωτήρος είναι χτισμένη το 1537 – 1650 και ήταν μετόχι της Μονής Προφήτη Ηλία από το 1725 ως το 1819.
Παναγία Επισκοπή: Είναι βυζαντινή εκκλησία του 11ου π.Χ. αιώνα και βρίσκεται στο δρόμο για Καμάρι. Θεωρείται το καλύτερο δείγμα εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής στο νησί,
Ταξιάρχης: Είναι μονόκλιτη, καμαροσκέπαστη βασιλική, κτισμένος το 1891
Ταξιάρχου Μιχαήλ: Είναι χτισμένος το 1650-1750.
Τίμιος Σταυρός: Βρίσκεται έξω από το χωριό, χτισμένος το 1686.
Τίμιος Σταυρός: Βρίσκεται στα βορειοδυτικά του χωριού, χτισμένος το 1900.
Χριστός: Βρίσκεται στο κέντρο του χωριού, χτισμένος το 1686.
Χριστός: Βρίσκεται νότια του χωριού, χτισμένος το 1893.
Φηρά
Αγία Ειρήνη: Βρίσκεται δυτικά Φηρών.
Αγία Μαρίνα: Βρίσκεται στο κέντρο των Φηρών, χτισμένη το 1960-1964.
Άγιοι Απόστολοι: Βρίσκεται νότια των Φηρών.
Άγιος Ευθύμιος: Χτισμένος το 1700.
Άγιος Ιωάννης Βαπτιστής: Είναι καθολικός ναός και βρίσκεται στο κέντρο των Φηρών, στην καθολική συνοικία κοντά στο τελεφερίκ. Χτίστηκε το 1823 και αναστηλώθηκε και ανοικοδομήθηκε πλήρως το 1970, μετά τον ηφαιστειακό σεισμό του 1956.

Άγιος Ιωάννης Ελεήμονας: Βρίσκεται στις Μπαλάδες και ονομάστηκε έτσι επειδή κάνει ελεημοσύνες.
Άγιος Ιωάννης Θεολόγος: Βρίσκεται στο κέντρο των Φηρών, χτισμένος το 1537-1650.
Άγιος Ιωάννης Πρόδρομος ο Χωστός: Βρίσκεται στο κέντρο των Φηρών, χτισμένος το 1677
Άγιος Λουκάς: Βρίσκεται νότια των Φηρών.
Άγιος Μάρκος: Είναι Καθολική εκκλησία.
Άγιος Μηνάς ή Κατωφηριανός: Βρίσκεται στην περιοχή της παλιάς πόλης των Φηρών, τα «Κάτω Φηρά», για αυτό λέγεται και Κατωφηριανός, χτισμένος το 1537 – 1650.
Άγιος Νικόλαος: Βρίσκεται στο Γιαλό των Φηρών.
Μεταμόρφωση του Σωτήρος: Βρίσκεται στα Κάτω Φηρά, χτισμένη το 1677 και στις αρχές του 19ου αιώνα αποτέλεσε μητροπολιτικός ναός για τους ορθόδοξους κατοίκους του νησιού.
Παναγία του Στάθη: Βρίσκεται νότια των Φηρών και ιδιωτικό ξωκλήσι.
Παναγιά Υπαπαντή: Είναι καθεδρικός ναός και βρίσκεται στο κέντρο των Φηρών, χτισμένη το 1827.
Σταυρός: Βρίσκεται στις Κατοικίες.
Τριών Ιεραρχών: Βρίσκεται στο Μαθητικό Οικοτροφείο.
Χριστός: Βρίσκεται στο κέντρο Φηρών, χτισμένος το 1778.
Χριστός: Βρίσκεται στις Κατοικίες, χτισμένος το 1986.
Φηροστεφάνι
Αγία Σοφία: Είναι ένα πολύ μικρό καθολικό εκκλησάκι, κτισμένη το 1727, που βρίσκεται πιο πάνω από το Δημοτικό Σχολείο των Φηρών και γιορτάζει 17 Σεπτέμβρη.
Άγιος Γεράσιμος: Χτισμένος το 1807.
Άγιος Γεώργιος ο Σφουγγατάς: χτισμένος το 1777.
Κοίμηση της Θεοτόκου ή Παναγία Αγίων Θεοδώρων: Βρίσκεται ακριβώς πάνω από τους βράχο.
Φοινικιά
Αγία Ματρώνα: Χτίστηκε το 1859.
Ευαγγελισμός της Θεοτόκου: Βρίσκεται βορειοδυτικά της Φοινικάς στο δρόμο για την παραλία Μπαξέδες.

Παναγία Μαρουλιανή ή Υπαπαντή του Κυρίου: Η εκκλησία της Παναγίας Μαρουλιανής βρίσκεται μέσα στον οικισμό και είναι αφιερωμένη στην Υπαπαντή του Κυρίου.

Από την ομάδα του GREECE Destination/Επεξεργασία Ομάδα Σύνταξης

Φ 2 Ενάλια Πολιτιστική Κληρονομιά

η UNESCO αναγνώρισε αυτήν την επιτακτική ανάγκη για προστασία της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και την ύπαρξη του νομικού κενού, δεδομένου ότι οι υφιστάμενες συμβάσεις δεν ήταν επαρκείς. Έτσι, προέκυψε η Σύμβαση για την Προστασία της Ενάλιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, στις 6 Νοεμβρίου 2001 στο Παρίσι. Οι κύριοι στόχοι της σύμβασης είναι: (α) Η υποχρέωση διατήρησης της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Τα συμβαλλόμενα κράτη οφείλουν να διατηρούν την ενάλια πολιτιστική κληρονομιά και να αναλάβουν ανάλογη δράση προς επίτευξη αυτού. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη δεν υποχρεούνται να προβούν απαραίτητα σε αρχαιολογικές επιχειρήσεις, αλλά να λάβουν μέτρα ανάλογα με τις δυνατότητές τους. Η σύμβαση, επιπλέον, ενθαρρύνει την επιστημονική έρευνα και την πρόσβαση του κοινού στα ευρήματα. Οι δημιουργοί της Σύμβασης φαίνεται να έλαβαν υπ' όψιν ότι πρόκειται για ένα έργο δυσχερές και πολυδάπανο, το οποίο συχνά είναι δύσκολο να ενταχθεί στον κρατικό προϋπολογισμό. (β) Η διατήρηση in situ ως πρώτη επιλογή. Η επί τόπου διατήρηση της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς, ήτοι στη θέση ανεύρεσης στο θαλασσινό νερό, δέον να θεωρείται ως η πρώτη επιλογή πριν από την άδεια ή την ανάληψη περαιτέρω δραστηριοτήτων. Εντούτοις, η ανάκτηση αντικειμένων μπορεί να επιτρέπεται με σκοπό τη σημαντική συμβολή στην προστασία ή γνώση της ενάλιας πολιτιστικής κληρονομιάς. (γ) Καμία εμπορική εκμετάλλευση. Η Σύμβαση του 2001 ορίζει ότι η ενάλια πολιτιστική κληρονομιά δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για εμπορικές συναλλαγές ή κερδοσκοπία και ότι δεν πρέπει να διασπάται ανεπανόρθωτα. Ο κανονισμός αυτός είναι σύμφωνος με τις ηθικές αρχές που ισχύουν ήδη για την πολιτιστική κληρονομιά στην ξηρά. Σε καμία περίπτωση, η πρόβλεψη αυτή δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι εμποδίζει την αρχαιολογική έρευνα ή την τουριστική πρόσβαση. (δ) Η εκπαίδευση και η ανταλλαγή πληροφοριών. Τα συμβαλλόμενα κράτη συνεργάζονται και ανταλλάσσουν πληροφορίες. Επιπλέον, προωθούν την κατάρτιση στην ενάλια αρχαιολογία και προάγουν την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την αξία και τη σημασία της υποβρύχιας πολιτιστικής κληρονομιάς.

Έτσι, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 169, ορίζεται ότι για τους σκοπούς της σύμβασης ως «ενάλια πολιτιστική κληρονομιά» νοούνται όλα τα ίχνη ανθρώπινης ύπαρξης που έχουν πολιτιστικό, ιστορικό ή αρχαιολογικό χαρακτήρα και εντοπίζονται εν μέρει ή εξ ολοκλήρου υπό του ύδατος, περιοδικά ή συνεχώς, για τουλάχιστον 100 έτη. Συγκεκριμένα αφορά σε (i) τοποθεσίες, δομές, κτίρια, αντικείμενα και ανθρώπινα κατάλοιπα, μαζί με το αρχαιολογικό και φυσικό περιβάλλον τους, πλοία, αεροσκάφη, άλλα οχήματα ή οποιοδήποτε τμήμα τους, φορτίο ή άλλο περιεχόμενό τους, καθώς και το αρχαιολογικό και φυσικό τους πλαίσιο, και (III) αντικείμενα προϊστορικού χαρακτήρα.

Το 2011 η **«Διεθνής Δράση για το Περιβάλλον και τον Πολιτισμό της Σαντορίνης», το «Ινστιτούτο Θαλάσσιας Προστασίας Αρχιπέλαγος» και η Κοινότητα Οίας προσέφυγαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας**, για το θέμα της επικινδυνότητας της μη ανέλκυσης του ναυαγίου Sea Diamond, Αυτό συνέβη παρόλο που **μεγάλες διεθνείς εταιρείες ανέλκυσης κατέθεσαν σχετικές προσφορές το 2019, σε μία διαδικασία που τελικά πάγωσε από το ΥΝΑΝΠ** το οποίο θεώρησε ότι την αρμοδιότητα της ανέλκυσης την έχει το Λιμενικό Ταμείο Θήρας. **το ναυάγιο παραμένει κρεμάμενο επί 14 χρόνια** σε χείλος γκρεμού στο βυθό, παρόλο που έχει χαρακτηριστεί ως εγκαταλελειμμένο τοξικό «απόβλητο», καθημερινά **επί 14 χρόνια συνεχίζει να ρυπαίνει τα θαλάσσια οικοσυστήματα**, σε μία από τις πιο σημαντικές θαλάσσιες περιοχές της Μεσογείου.

Ένα άγνωστο στους πολλούς ναυάγιο στον κόλπο της καλντέρας αναδεικνύει ως κορυφαίο καταδυτικό προορισμό της Ελλάδας, η ομογενειακή εφημερίδα Greek reporter. Πρόκειται για το Santa Maria που από το 1975 βρίσκεται βυθισμένο το κόλπο του Ταξιάρχη, δίπλα στο ηφαίστειο. Το σκάφος, σύμφωνα με μαρτυρίες ήταν ιδιοκτησίας ενός τοπικού επιχειρηματία, και εκτός από περιηγήσεις πραγματοποιούσε και επισκέψεις στην Ίο.

***Φ3** Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά*

Γενικά: Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά της Θήρας, πρακτικές, αναπαραστάσεις, εκφράσεις, γνώσεις και τεχνικές – καθώς και τα εργαλεία, αντικείμενα, χειροτεχνήματα και τους πολιτιστικούς χώρους που συνδέονται με αυτές και τις οποίες οι κοινότητες, οι ομάδες και, περιπτώσεως δοθείσης, τα άτομα αναγνωρίζουν ότι αποτελούν μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς. Από τις ιδιαιτερότητες της Θηραϊκής Ντοπιολαλιάς μέχρι τις ρίμες και τα Κοτσάκια, και από την διαφοροποίηση στην τοπική γαστρονομία ανά περιοχή (άλλα φαγητά η νότια Σαντορίνη, άλλα φαγητά τα αρχοντικά χωριά του νησιού) μέχρι και στην «ονοματοδοσία» σημείων στην θάλασσα της Σαντορίνης κ.α.

Παραδοσιακές πολιτιστικές δραστηριότητες

Πολλές πολιτιστικές και θρησκευτικές εκδηλώσεις, αλλά και πανηγύρια λαμβάνουν χώρα στη Σαντορίνη, κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού.

Οι πιο δημοφιλείς είναι οι ακόλουθες:

Τα "Ηφαίστεια": Φεστιβάλ με πολιτιστικές εκδηλώσεις, συναυλίες, παραστάσεις χορού και μια εικονική έκρηξη ηφαιστείου με πυροτεχνήματα που διεξάγεται τον Αύγουστο. ¾ Το Διεθνές Μουσικό Φεστιβάλ στις αρχές Σεπτεμβρίου. Διάσημοι καλλιτέχνες από κάθε γωνιά του κόσμο εμφανίζονται στο Συνεδριακό Κέντρο "Νομικός" στα Φηρά.

Το πανηγύρι της Επισκοπής: στη Μέσα Γωνιά στις 15 Αυγούστου, στο οποίο σερβίρεται παραδοσιακή φάβα.

Τα Πανηγύρια Εκκλησιών: Κάθε εκκλησία γιορτάζει την ημέρα της ονομαστικής εορτής του προστάτη της. Τα πιο γνωστά πανηγύρια είναι του Προφήτη Ηλία στις 20 Ιουλίου στα Φηρά, των Αγίων Επτά Παιδιών στις 4 Αυγούστου στην Οία, της Μεταμόρφωσης του

Σωτήρος στις 6 Αυγούστου και της Παναγίας το δεκαπενταύγουστο στο Ακρωτήρι, του Αγίου Ιωάννη στις 29 Αυγούστου στην Περίσσα και της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας στις 24 Σεπτεμβρίου στο Καμάρι.

Τοπικές Εορτές : Στις 12 Μαΐου γίνεται πανηγύρι στην εκκλησία του Αγίου Επιφανίου, στις 29 Μαΐου εορτάζει η Αγία Θεοδοσία, που είναι η ενορία του Ακρωτηρίου. Εκκλησία της Αγίας Θεοδοσίας υπήρχε σε όλα τα καστέλια της Σαντορίνης και ήταν χτισμένη πάντα σε κοντινή απόσταση έξω από την είσοδο τους, στις 6 Αυγούστου γίνεται πανηγύρι στην εκκλησία της Μεταμόρφωσης του Σωτήρα, στις 15 Αυγούστου γίνεται πανηγύρι στην εκκλησία της Κοιμήσεως της Παναγίας και στις 20 Σεπτεμβρίου γίνεται πανηγύρι στο παρεκκλήσι του Αγίου Ευσταθίου.

Η αμπελοοινική παράδοση : Ήταν και είναι στο επίκεντρο της πολιτισμικής ταυτότητας της Σαντορίνης. Ο αμπελώνας της, εγγενές στοιχείο του τοπίου της, είναι από τους πιο ιδιόρρυθμους στον κόσμο, καθώς είναι αμόλυντος από φυλλοξήρα, αυτόρριζος, με ποικιλίες πανάρχαιες. Ο ιδιαίτερος τρόπος κλαδέματος, το έδαφος, το μοναδικό μικροκλίμα και η συσσωρευμένη εμπειρία αιώνων των αμπελοκαλλιεργητών και των οινοποιών της συντελούν στην παραγωγή ιδιαίτερων οίνων εξαιρετικής ποιότητας.

Στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΈΓΓΡΑΦΗΚΕ το 2018.

Τοπικά προϊόντα: Τα βασικά τοπικά προϊόντα και φαγητά είναι παραδειγματικά των τοπικών συνθηκών του νησιού. Κρασί: Υπάρχουν τρεις ποικιλίες κρασιών: Ασύρτικο, Αθήρι και Αιδάνι που παράγονται εδώ κι αιώνες. Φημίζονται για τη μοναδικότητά τους, τόσο στη γεύση, όσο και στην πυκνότητά τους, που οφείλονται στις ηφαιστειογενείς ιδιότητες του εδάφους του νησιού. Ντοματοκεφτέδες: Φτιαγμένοι από το γευστικό, παραδοσιακό ντοματάκι, οι Κολοκυθοκεφτέδες, η Φάβα, οι Τηγανιτές λευκές μελιτζάνες και μελιτζανοσαλάτα, τα Λιαστά ντοματάκια , το Καλαμάρι ψητό ή φρέσκα θαλασσινά. Τα προϊόντα έχουν διαφημιστεί και εγχώριοι και ξένοι τουρίστες, περιμένουν να δοκιμάσουν κάτι ξεχωριστό και υψηλής ποιότητας.

Μουσεία και Πολιτιστικά Κέντρα: Διατηρούν μεγάλο μέρος της πολιτιστικής και λαογραφικής παράδοσης της Σαντορίνης, όπως το Λαογραφικό Μουσείο Εμμ. Λιγνού, το Μουσείο Οίνου Κουτσογιαννόπουλο, το Πολιτιστικό Χωριό «Η Σαντορίνη που έφυγε», αλλά και όλα τα οινοποιεία που διατήρησαν τις παραδοσιακές τους εγκαταστάσεις, όπως το οινοποιείο Βενετσάνου & Κουτσογιαννόπουλο, ή και τα οινοποιεία που ξεκίνησαν από κάναβες, όπως το οινοποιείο Ρούσσου, Αργυρού, Γαβαλά, Σιγάλα, Χατζηδάκη, κ.ά.

Πολιτιστικές Δραστηριότητες -Πολιτιστική Κληρονομιά

Η Σαντορίνη έχει κηρυχθεί ως "τόπος ιστορικού και ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους, χρήζοντος ειδικής Κρατικής προστασίας της Νήσου Θήρας και του κόλπου του ηφαιστείου μετά των Νήσων Μικρά και Μεγάλη Καμένη, Θηρασία και Ασπρονήσι", σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 23732/22 12-1972 (ΦΕΚ 1127/Β/23-12-1972). Σε περιφερειακό επίπεδο η νήσος βρίσκεται υπό την εποπτεία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων.

Ο ρόλος των πολιτιστικών δραστηριοτήτων είναι κρίσιμος για την ανάπτυξη και προαγωγή του πολιτισμού και των τεχνών, καθώς συντελούν στην ανάπτυξη διανοητικών διεργασιών του πολιτισμού και στην οργανωμένη επικοινωνία του κοινού με τα πολιτιστικά δρώμενα, στη λαϊκή συμμετοχή σε πολιτιστικά γεγονότα, με συνέπεια τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και τη σύσφιξη των σχέσεων σε επίπεδο πολιτιστικών και εθνικοτοπικών συλλόγων τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, καθώς και στην τόνωση της αυτοπεποίθησης της κοινότητας και της αίσθησης ξενοιασιάς.

Τα είδη των εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο ποικίλουν και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα πολιτιστικών και πνευματικών δραστηριοτήτων, όπως:

- μουσικές παραστάσεις, θεατρικές παραστάσεις, ποικίλες εκθέσεις και εκθέσεις εικαστικών,
- διάφορα φεστιβάλ, όπως φεστιβάλ χορού και μουσικής, συνέδρια, ομιλίες, εκπαιδευτικά προγράμματα, παιδικές εκδηλώσεις, εκθέσεις βιβλίου, παρουσιάσεις βιβλίων, κλπ.
- Τα Ηφαίστεια (Δήμος Θήρας, 2021).Ειδικότερα, αναφέρονται :

Φεστιβάλ: Το Φεστιβάλ Κινηματογράφου (SFF) διοργανώθηκε φέτος στο νησί για 7η φορά.

Αναβίωση εθίμων -Πανηγύρια τοπικά : Φέτος πραγματοποιήθηκε η Αναβίωση «Φρυκτωρίες 2024», ενώ τοπικά πανηγύρια διοργανώνονται από τον Πολιτιστικό - Εξωραϊστικό Σύλλογο Θήρας.

Θεατρικές Παραστάσεις : Διοργανώνονται συχνά θεατρικές παραστάσεις από το Εργοστάσιο Τεχνών Βιομηχανικού Μουσείο Τομάτας »Δ. Νομικός».

Α3.3.2.3Χ Αθλητισμός

Ο αθλητισμός αποτελεί σημαντικό μέρος της κοινωνικής ζωής και πρέπει να προσφέρεται σε όλους τους πολίτες. Το γραφείο Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού, Νέας Γενιάς σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή πολιτικών, προγραμμάτων και δράσεων για την προώθηση του τοπικού αθλητισμού και την παροχή δυνατοτήτων άθλησης στους κατοίκους. Περιλαμβάνονται πολιτικές, προγράμματα και δράσεις όπως:

- Μέριμνα και εισήγηση για την κατασκευή, συντήρηση και διαχείριση αθλητικών εγκαταστάσεων (δημοτικά γυμναστήρια, αθλητικά κέντρα και δημοτικοί χώροι άθλησης),
- προώθηση και εφαρμογή προγραμμάτων ενίσχυσης του μαζικού αθλητισμού και διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων,
- άσκηση εποπτείας επί των εθνικών αθλητικών κέντρων, που καθορίζονται με διυπουργική απόφαση.

Α3.3.2.3Χ1. Σύλλογοι -Όμιλοι

Στο δήμο Θήρας αναπτύσσονται και δραστηριοποιούνται πολλοί Όμιλοι Αθλητισμού, οι οποίοι στοχεύσουν στην παρακίνηση, κυρίως, νέων ανθρώπων να ασχοληθούν με τον αθλητισμό.

Στο νησί υπάρχουν οι εξής αθλητικοί σύλλογοι:

1. Α.Ο. Θήρας, βόλεϊ
2. Αθλητική Ένωση Σαντορίνης (Α.Ε.Σ.), μπάσκετ, Τάε Κβο Ντο
3. Α.Σ. Σαντορίνη 2020, ποδόσφαιρο
4. Παν θηραϊκός Α.Ο. (Φηρά Σαντορίνης), ποδόσφαιρο
5. Α.Ο. Πύργου (Πύργος Σαντορίνης), ποδόσφαιρο
6. Α.Σ. Τάε Κβο Ντο Σαντορίνης Λέοντες
7. Πανιώνιος Γυμναστικός Σύλλογος Σαντορίνης

Ο Πανιώνιος Γυμναστικός Σύλλογος Σαντορίνης ιδρύθηκε το 1990 και αναγνωρίστηκε επίσημα στις 13 Ιανουαρίου 1992 από φίλους του Πανιωνίου που μένουν μόνιμα στη Σαντορίνη. Αρχικά είχε έδρα τον οικισμό Καμάρι, γι' αυτό έως το 1997 αναφερόταν ως Γ.Σ. Καμαρίου Θήρας «Πανιώνιος». Έχει τα κυανέρυθρα χρώματα του Πανιωνίου της Σμύρνης.

Το τμήμα του Ταεκβοντό έχει λάβει 3 μετάλλια σε πανελλήνιους αγώνες ανδρών/γυναικών - εφήβων/νεανίδων, πολλούς διεθνείς αγώνες, συμμετοχές στην επίλεκτη ομάδα της ΕΤΑΝΕ και μια συμμετοχή στην εθνική Ελλάδος Εφήβων (Ζήκας Γεώργιος - Τυνησία 2018). Διατηρεί ενεργά τα εξής αθλητικά τμήματα: μπάσκετ, που υπήρξε το αρχικό τμήμα του συλλόγου, ταεκβοντό και ενόργανης γυμναστικής. Παλαιότερα λειτούργησαν επίσης τμήματα στίβου και ποδοσφαίρου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα δραστήριου Ομίλου, αποτελεί ο Ναυτικός Όμιλος Σαντορίνης. Ο **Ναυτικός Όμιλος Σαντορίνης** δραστηριοποιείται στα παρακάτω αθλήματα:

- Αθλητική Αλιεία
- Υποβρύχιες Δραστηριότητες
- Τεχνική Κολύμβηση
- Ιστιοπλοΐα ανοιχτής θαλάσσης
- Θαλάσσιο Σκι

- Κολύμβηση
- Υδατοσφαίριση
- Καλλιτεχνική Κολύμβηση
- Κανό – Καγιάκ για ήμερα και άγρια νερά
- Ιστιοπλοΐα τριγώνου
- Κωπηλασία

Παράλληλα, ο **Ναυτικός Όμιλος Σαντορίνης**, λαμβάνει μέρος, στηρίζει και συμμετέχει σε παράλληλες δράσεις, σε κοινωνικές, αθλητικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις συμβάλλοντας έτσι στην μετάδοση των αξιών του θαλάσσιου πολιτισμού στα παιδιά και τους νέους.

Άλλες δραστηριότητες που μπορεί ο κάθε επισκέπτης να γνωρίσει είναι : windsurfing, τζετ σκι, θαλάσσιο σκι, κανό, θαλάσσια ποδήλατα , καταδύσεις αλλά και Μικροί ή μεγάλοι μαραθώνιοι, αγώνες ορεινού τρεξίματος, διαδρομές ανάμεσα σε κάστρα, περιστερώνες και οικισμούς, αλλά και κολυμβητικές προκλήσεις.

Α3.3.2.3Χ2 Δραστηριότητες (Τρέξιμο - Ειδικές Διαδρομές -Πεζοπορία)

Α3.3.2.3Χ2.1 Τρέξιμο - Ειδικές Διαδρομές

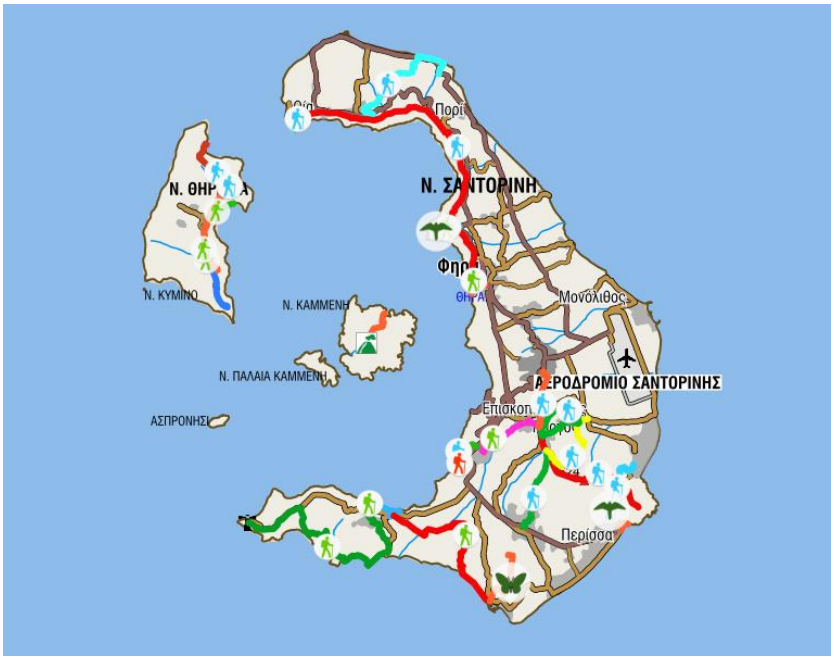
Τρέξιμο, όπως η Διαδρομή 5χλμ "Αριστείδης Αλαφούζος" με Τόπο διεξαγωγής το Ιερό Ναϋδριο Αγίου Ραφαήλ – Σαντορίνη, Κυκλάδες όπως και άλλες δραστηριότητες ενώ και Ειδικές Διαδρομές Διοργανώνονται σε Θήρα-Οία, όπως (βλ. Χάρτη), όπως ο Ημιμαραθώνιος «Δαιδαλική Κόρη της Θήρας».

Α3.3.2.3Χ2.2 Πεζοπορικές Διαδρομές

Οι κυριότερες πεζοπορικές διαδρομές που καταγράφονται στη Σαντορίνη ανά νησί είναι (βλ. Χάρτη):

- Διάσχιση Νέας Καμένης,
- Θηρασιά-Μανωλάς-Κόρφος,
- Μανωλάς-Μονή Παναγίας,
- Μανωλάς-Προφήτης Ηλίας,
- Φηρά-Οία,
- Οία-Αμμούδι,
- Φοινικιά-Κουλούμπος,
- Ημεροβίγλι-Σκάρος,
- Πύργος-Προφήτης Ηλίας-Μοναστήρι-Αρχαία Θήρα,
- Πύργος-Αγιώργης-Επισκοπή,

- Μέσα Γωνιά-Πύργος-Εμπορειό,
- Μεγαλοχώρι-Πύργος,
- Πύργος-Βόθωνας,
- Ακρωτήρι-Όρμος Μπάλου,
- Φάρος-Ακρωτήρι,
- Ακρωτήρι-Βλυχάδα,
- Καμάρι-Αρχαία Θήρα-Περίσσα,
- Θέρμη-παραλία Χριστός, και Μεγαλοχώρι-Λουτρά Πλάκας.

ΧΆΡΤΗΣ ΜΕ ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΈΣ ΔΙΑΔΡΟΜΈΣ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ	ΜΗΚΟΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1. Πύργος-Μονή Προφήτη Ηλία-Αρχαία Θήρα	4,3 χλμ.	Η διαδρομή συνδέει το χωριό Πύργος με τον αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Θήρας, αφού περάσει από την υψηλότερη κορυφή του νησιού, στην οποία δεσπόζει το μοναστήρι του Προφήτη Ηλία.
2. Μέσα Γωνιά-Πύργος-Εμπορείο	4,4 χλμ.	Η διαδρομή ξεκινά από τον ασφαλτόδρομο του Καμαριού στο σημείο της διασταύρωσης για την Επισκοπή, διασχίζει το χωριό της Μέσα Γωνιάς και ανηφορίζει προς τον Πύργο με μια μικρή παράκαμψη για το ναό του Αγίου Νικολάου του Κίσσηρα. Διασχίζει το ενετικό Καστέλι και φτάνει στην πλατεία του Εμπορειού
3. Καμάρι-Αρχαία Θήρα-Περίσσα	2,9 χλμ.	
4. Πύρνος-Άγιος Γεώργιος το Κατεφυό-Επισκοπή	2 χλμ.	Πρόκειται για διαδρομή που κινείται σε ορεινό περιβάλλον και έχει ιδιαίτερο \βοτανολογικό ενδιαφέρον
5. Πύργος-Έξω Γωνιά-Μέσα Γωνιά-Επισκοπή	2,8 χλμ.	
6. Πύργος-Μεγαλοχώρι	2,2 χλμ.	Μικρή διαδρομή που συνδέει τα δύο χωριά.
7. Μεγαλοχώρι-Πλάκα-Μεγαλοχώρι	3,4 χλμ.	Η διαδρομή παρουσιάζει μεγάλο γεωλογικό ενδιαφέρον.
8. Πύργος-Βόθωνας	1,9 χλμ.	Η διαδρομή δεν περπατιέται εδώ και πολλά χρόνια και βρίσκεται σε κακή κατάσταση
9. Φηρά-Ημεροβίγλι-Οία	10,2 χλμ.	Πρόκειται για την πλέον δημοφιλή πεζοπορική διαδρομή, μήκους χιλιομέτρων, που διασχίζει τα Φηρά, το Φηροστεφάνι, το Ημεροβίγλι και ακολουθώντας το «φρύδι» της Καλντέρας φτάνει στην Οία
10. Φοινικιά-Κυρά Παναγιά-Κουλούμπος	4,6 χλμ.	
11. Ακρωτήρι-Μπάλος-Αποθήκες-Ακρωτήρι	1,9 χλμ.	Η διαδρομή κινείται στις παραλίες της Καλντέρας.
12. Φάρος-Μέσα Πηγάδια-Ταξιάρχης- Καμπιά-Κόκκινη Παραλία-Προϊστορική πόλη-Χωριό Ακρωτήρι	9,6 χλμ.	Η διαδρομή αποτελεί έναν συνδυασμό δρόμων, μονοπατιών, λιθόστρωτων, νέας διάνοιξης και βοτσαλωτής παραλίας.
13. Χωριό Ακρωτήρι-Αγία Άννα-Βλυχάδα	5,2 χλμ.	

Πίνακας 47: Οργανωμένες περιπατητικές διαδρομές στη Σαντορίνη.
Πηγή: Β. Διδώνη, 2014.

Α3.3.2.3Ψ Κοινωνική πολιτική, Υγεία-Κοινωνικές Υποδομές (Εκπαίδευση-Πρόνοια)

Ο Δήμος, ως φορέας τοπικής αυτοδιοίκησης, στα όρια των αρμοδιοτήτων του, καλείται να αναλάβει πρωτοβουλίες ενίσχυσης των πολιτών και της τοπικής του κοινωνίας με τον σχεδιασμό και υλοποίηση πολιτικών που θα στοχεύουν στο συντονισμό των υφιστάμενων

και στον σχεδιασμό και υλοποίηση νέων προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα που θα ανταποκρίνονται στα αιτήματα των ευπαθών κοινωνικών ομάδων του πληθυσμού και στη δυναμική τους επανένταξη στην οικονομική και κοινωνική ζωή συμβάλλοντας ουσιαστικά στην ανάπτυξη και αναβάθμιση της ποιότητας ζωής τους.

Μέσα στο πλαίσιο αυτό, γίνεται προσπάθεια να στηριχτεί η κοινωνική ομάδα αυτή που δοκιμάζεται σκληρά μέσω ανάπτυξης πολιτικών με στόχους :

- την αναβάθμιση και τον εμπλουτισμό των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών φροντίδας,
- την πρόληψη και την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού σε τοπικό επίπεδο,
- την διασφάλιση ενός ικανοποιητικού επιπέδου διαβίωσης,
- την ενίσχυση των πολιτικών στήριξης του θεσμού της οικογένειας.

Η καθαριότητα της πόλης και η προστασία του περιβάλλοντος είναι κοινωνικά αγαθά και επιτυγχάνονται με τη συνεχή συνεργασία πολιτών – κατοίκων και του Δήμου.

Το καθαρό περιβάλλον εμπίπτει άμεσα στις αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης που έχει την ευθύνη για τη δημόσια υγεία, τη θέσπιση σχετικών κανόνων και τη διαχείριση των μέσων καθαριότητας με στόχο μια καθαρή πόλη, ένα όμορφο και υγιές περιβάλλον και μια ικανοποιητική ποιότητα ζωής.

Ο Δήμος Θήρας, ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένος σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, μεριμνά για να παραμείνουν σε υψηλό επίπεδο οι υπηρεσίες καθαριότητας με ενίσχυση του μηχανολογικού εξοπλισμού, ανανέωση του στόλου δημοτικών οχημάτων με νέα μειωμένης κατανάλωσης και εκπομπής ρύπων, διεύρυνση των προγραμμάτων αποκομιδής, προγράμματα ανακύκλωσης, αποκομιδή ογκωδών αντικειμένων, καθαρισμό οικοπέδων, καθαρισμό λαϊκών αγορών, αποκομιδή χόρτων - κλαδιών και καθαρισμό των κοινόχρηστων χώρων.

<u>Γενικό Νοσοκομείο Θήρας</u>

Στην Θήρα λειτουργεί από τον Ιούλιο του 2016 το Γενικό Νοσοκομείο Σαντορίνης και εφημερεύει καθημερινά για το Νομό Κυκλάδων καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους.

Το νοσοκομείο διαθέτει τους κάτωθι τομείς και αυτόνομες διευθύνσεις (Επίσημη Ιστοσελίδα Νοσοκομείου Σαντορίνης):

- Ειδική Μονάδα Εμφραγμάτων
- Εργαστηριακός Τομέας
- Λοιπά Τμήματα
- Μονάδα Αιμοκάθαρσης
- Μονάδα Αποκατάστασης και Υπερβαρικής Ιατρικής

- Παθολογικός Τομέας
- Φαρμακείο
- Χειρουργικός Τομέας
- Δια τομεακό Τμήμα

Επίσης, στον Δήμο λειτουργούν και Αγροτικά Ιατρεία στους κάτωθι οικισμούς (Επίσημος Δημοτικός Κόμβος Θήρας):

- Εμπορείο
- Θηρασιά
- Καμάρι
- Μεσαριά
- Οία
- Πύργος

Επιπρόσθετα, στη Σαντορίνη δραστηριοποιούνται ιατροί με τις ακόλουθες ειδικότητες (Επίσημος Δημοτικός Κόμβος Θήρας):

- Γενικοί ιατροί
- Γυναικολόγοι
- Δερματολόγοι
- Καρδιολόγοι
- Μικροβιολόγοι
- Οδοντίατροι
- Ορθοπεδικοί
- Ουρολόγοι
- Οφθαλμίατροι
- Παθολόγοι
- Παιδίατροι
- Πνευμονολόγοι
- Ωτορινολαρυγγολόγοι
- Ακόμα, στο νησί υπάρχουν και θεραπευτές (Επίσημος Δημοτικός Κόμβος Θήρας):
- Λογοθεραπευτές
- Ψυχολόγοι

Λειτουργούν επίσης 15 φαρμακεία στους ακόλουθους οικισμούς (Επίσημος Δημοτικός Κόμβος Θήρας):

- Εμπορείο
- Ημεροβίγλι
- Καμάρι
- Καρτεράδος
- Μεσαριά
- Οία
- Πύργος
- Φηρά

Τέλος, υπάρχουν και τα εξής Διαγνωστικά Κέντρα - Κλινικές (Επίσημος Δημοτικός Κόμβος Θήρας):

- Ιδιωτικό Πολυϊατρείο Θήρας
- Σαντορίνη Medica Διαγνωστική
- Santorini Renal Πρότυπο Νεφρολογικό Κέντρο (Αρπακουλάκη, 2021).

Α3.2.2.3.Ψ1 Κοινωνικές Υποδομές

Ψ1.1 Εκπαίδευση

Η Σαντορίνη διαθέτει σχολικές μονάδες προσχολικής αγωγής, πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Με ετήσιες παρεμβάσεις, αντιμετωπίζονται τα καθημερινά προβλήματα που αφορούν την εύρυθμη λειτουργία των σχολείων, σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.

Προσχολική Αγωγή

Ο Δήμος Θήρας, στην προσπάθειά του να επιτελέσει όσο αρτιότερα γίνεται το κοινωνικό του έργο και έχοντας βαθιά επίγνωση ότι τα πρώτα χρόνια της ζωής του ανθρώπου είναι πολύ σημαντικά για να ενσωματωθεί το άτομο ομαλά στο κοινωνικό σύνολο, έχει αγκαλιάσει με ιδιαίτερη αγάπη τον θεσμό της προσχολικής αγωγής. Μέσα από τους Δημοτικούς Βρεφονηπιακούς-Παιδικούς Σταθμούς παρέχεται στα παιδιά ιατρική, πνευματική, συναισθηματική και ψυχολογική στήριξη, μουσικοκινητική αγωγή, με προγράμματα γυμναστικής, αλλά και ποιοτικής διατροφής.

Οι παιδικοί σταθμοί της Σαντορίνης είναι οι παρακάτω:

- Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Οίας
- Δημοτικός Παιδικός Σταθμός Επισκοπής Γωνιάς
- Ιδιωτικός Παιδικός Σταθμός «Η Γλυκογαλούσα» (Καρτεράδος)

- Ιδιωτικός Παιδικός Σταθμός Λαλίτσες (Φηρά)
- Λαλίτσες (Μεσαριά)
- Ιδιωτικός Παιδικός Σταθμός «Kids Parking"

Τα νηπιαγωγεία της Σαντορίνης είναι τα εξής:

- Φηρών
- 3ο Φηρών
- Ημεροβιγλίου
- 1ο και 2ο Επισκοπής
- 1ο και 3ο Εμπορείου
- 2ο Εμπορείου
- Οίας
- Βόθωνα
- Πύργου
- Βουρβούλου
- Μεγαλοχωρίου

Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Η Πρωτοβάθμια εκπαίδευση αποτελείται από την προσχολική και τη δημοτική εκπαίδευση. Στην περιοχή του Δήμου Θήρας λειτουργούν οι ακόλουθες σχολικές μονάδες:

- Δημοτικό Σχολείο Φηρών
- Δημοτικό Σχολείο Καρτεράδου
- Δημοτικό Σχολείο Μεσαριάς – Βόθωνα
- Δημοτικό Σχολείο Επισκοπής
- Δημοτικό Σχολείο Εμπορείου
- Δημοτικό Σχολείο Οίας
- Δημοτικό Σχολείο Πύργου – Μεγαλοχωρίου
- Δημοτικό Σχολείο Ακρωτηρίου
- Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Φηρών
- Δημοτικό Σχολείο Θηρασίας

Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Η Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση παρέχεται σε δύο κύκλους. Ο πρώτος κύκλος καλύπτεται από τα γυμνάσια, ενώ ο δεύτερος κύκλος από τα λύκεια και τις τεχνικές – επαγγελματικές σχολές. Ο Δήμος διαθέτει δομές και για τους δύο κύκλους της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Τα γυμνάσια της Σαντορίνης είναι τα ακόλουθα:

- Γυμνάσιο Φηρών
- Γυμνάσιο Εμπορείου
- Γυμνάσιο Μεσαριάς

Τα λύκεια της Σαντορίνης είναι τα παρακάτω:

- Γενικό Λύκειο Θήρας (Φήρα)
- ΕΠΑΛ (Πύργος)

Ψ1. 2 Υγεία-Πρόνοια

Όσον αφορά τις υπηρεσίες υγείας, το Γενικό Νοσοκομείο Θήρας αποτελεί υγειονομική μονάδα της Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε. και τελεί υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Υγείας, εφημερεύοντας καθημερινά για το Νομό Κυκλάδων.

Ξεκίνησε τη λειτουργία του τον Ιούλιο του 2016 και είναι εξοπλισμένο με μηχανήματα τελευταίας τεχνολογίας και στελεχωμένο με καταρτισμένο επιστημονικό, ιατρικό, νοσηλευτικό, διοικητικό και λοιπό προσωπικό.

Στόχος του Γενικού Νοσοκομείου Θήρας είναι να παρέχει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες Υγείας στους κατοίκους και επισκέπτες του νησιού.

Η Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας (Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε.) ιδρύθηκε με τον Ν.3293/2004 αναλαμβάνοντας την άμεση μετα-ολυμπιακή αξιοποίηση της Πολυκλινικής του Ολυμπιακού Χωριού. Αποτελεί δημόσια επιχείρηση κοινής ωφέλειας (ΔΕΚΟ), υπάγεται στο νομικό πλαίσιο του Ν. 3429/2005 Κεφάλαιο Α και του Ν.2190/1920 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

Η Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε. έχει την ευθύνη λειτουργίας και διαχειρίζεται την Πολυκλινική του Ολυμπιακού Χωριού (Π.Ο.Χ.), το Κέντρο Υγείας Αποκατάστασης και Αποθεραπείας Κερατέας (Κ.Υ.Α.Α.) – Κ. Πρίφτης, ως μονάδες παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και το Γενικό Νοσοκομείο (Γ.Ν.) Θήρας, δυνάμει του Ν. 4368/2016 αρ. 62-72, το οποίο αποτελεί το νεότερο εγχείρημα της Α.Ε.Μ.Υ. Α.Ε., μονάδα δευτεροβάθμιας περίθαλψης.

Ψυχοκοινωνική Υποστήριξη

Η Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου στελεχώνεται από επιστημονικό προσωπικό προκειμένου να ανταποκρίνεται άμεσα και αποτελεσματικά στα αιτήματα των πολιτών και να παρέχει ψυχολογική στήριξη σε άτομα / οικογένειες που αντιμετωπίζουν:

- συναισθηματικές δυσκολίες,
- προβλήματα συμπεριφοράς και επικοινωνίας,
- κρίση μέσα στην οικογένεια,
- τραυματικά γεγονότα ζωής (πένθος, διαζύγιο, βία κ.α.).

Οι Υπηρεσίες και Δομές του Δήμου Θήρας είναι οι :

Α. Τμήμα Κοινωνικής Μέριμνας , Παιδείας και Πολιτισμού

Β. Κέντρο Κοινότητας Μεσαριάς

Το Κέντρο Κοινότητας Δήμου Θήρας στελεχώνεται από δύο Κοινωνικούς Λειτουργούς και μία ψυχολόγο και καλύπτει τρείς βασικούς άξονες:

- Υποδοχή-Ενημέρωση- Υποστήριξη των πολιτών.
- Συνεργασία με άλλες υπηρεσίες και δομές.
- Παροχή υπηρεσιών που αποσκοπούν στη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και διασφαλίζουν την κοινωνική ένταξη του ωφελούμενου.

Επιπλέον:

- Λειτουργία Κινητής Μονάδας για την εξυπηρέτηση των νησιών: Ανάφης, Ίου, Σίκινου & Φολεγάνδρου.
- Διοργάνωση ή/και πραγματοποίηση δράσεων και ομιλιών.
- Διασύνδεση των πολιτών με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και τις υπηρεσίες που υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης.
- Συνεργασία με άλλες δομές Κοινωνικής Στήριξης.

Με τη λειτουργία του Κέντρου επιδιώκεται η ανάπτυξη ενός τοπικού σημείου αναφοράς για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες που υλοποιούνται στην περιοχή παρέμβασης. Προωθείται η διασύνδεση των πολιτών με δημοτικές, τοπικές και κεντρικές υπηρεσίες

που συμβάλλουν στην κοινωνική προστασία, την κοινωνική ένταξη και την προώθηση στην απασχόληση των ωφελούμενων.

Ωφελούμενοι της πράξης είναι όλοι όσοι κατοικούν ή διαβιούν στο Δήμο Θήρας και κατά προτεραιότητα άτομα και οικογένειες που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, παιδιά που βιώνουν καταστάσεις αποκλεισμού, οι ωφελούμενοι του Προγράμματος «Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα», μετανάστες, άτομα με αναπηρία, Ρομά και γενικότερα ευπαθείς ομάδες πληθυσμού όπως περιγράφονται στο «Εθνικό Στρατηγικό πλαίσιο για την Κοινωνική Ένταξη».

Τα Κέντρα Κοινότητας αποτελούν το βασικό «πυρήνα» διευρυμένων υπηρεσιών τύπου "OneStopShop", με εξατομικευμένη ολιστική προσέγγιση, τα οποία, υποστηρίζοντας ή συνεργώντας με τη Διεύθυνση Κοινωνικών Υπηρεσιών του κάθε Ο.Τ.Α., αποτελούν μία δράση «ομπρέλα» παρέχοντας υπηρεσίες οι οποίες ενισχύουν τις πολιτικές που ήδη υλοποιούνται ή προγραμματίζονται, όπως η καθολική εφαρμογή του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης, το πρόγραμμα του ΤΕΒΑ, οι ρυθμίσεις του Ν. 4320/2015 για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, η εφαρμογή ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ, τη Γ.Γ. Διά Βίου Μάθησης κ.α. Η παρακολούθηση της λειτουργίας των Κέντρων Κοινότητας γίνεται σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, με τη δημιουργία Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος και την καθιέρωση συστήματος δεικτών.

Στόχος του Κέντρου είναι η παροχή ενός φάσματος κοινωνικών και άλλων υπηρεσιών ώστε να αποφευχθεί η διασπορά των πόρων και να επιτευχθεί η ολιστική παρέμβαση σε πολλές ομάδες πληθυσμού.

Γ. Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι»

Στο πλαίσιο της ευρύτερης προσπάθειας του Δήμου Θήρας για την ενίσχυση του δικτύου κοινωνικής μέριμνας, η Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Τοπικής Ανάπτυξης και Κοινωνικής Μέριμνας, καθώς και το αρμόδιο Ν.Π.Δ.Δ. του Δήμου, έχει θέσει σε εφαρμογή, εδώ και αρκετά χρόνια, το πρόγραμμα κοινωνικής προστασίας "Βοήθεια στο σπίτι". Προτεραιότητα του προγράμματος αποτελεί η παροχή οργανωμένης και συστηματικής Πρωτοβάθμιας Κοινωνικής Φροντίδας σε άτομα που βιώνουν απομόνωση και αποκλεισμό, αντιμετωπίζουν προβλήματα επιβίωσης, η οικογένεια υφίσταται υπερβολική επιβάρυνση ή προκαλείται κρίση μεταξύ των μελών της.

Πιο συγκεκριμένα αφορά:

Άτομα μοναχικά με προβλήματα υγείας, τα οποία τα καθιστούν ανίκανα να αντιμετωπίσουν τις καθημερινές βασικές τους ανάγκες.

Άτομα που μπορεί να συνυπάρχουν με την οικογένειά τους και λόγω των επιπρόσθετων ιατρικών και κοινωνικών προβλημάτων που την επιβαρύνουν, κινδυνεύουν από ιδρυματικό εγκλεισμό και επιδείνωση της ποιότητας της ζωής τους.

Άτομα που δεν μπορούν να βοηθηθούν από τα λοιπά μέλη της οικογένειάς τους γιατί αυτά αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας.

Άτομα που δεν έχουν επαρκείς οικονομικούς πόρους.

Μέσα από το πρόγραμμα παρέχονται υπηρεσίες όπως : οικογενειακή και οικιακή βοηθητική φροντίδα, συμβουλευτική υγείας, πρωτοβάθμια νοσηλευτική φροντίδα, φροντίδα ατομικής υγιεινής. Το πρόγραμμα αναπτύσσεται σε όλο τον Δήμο και στελεχώνεται από έμπειρο και καταρτισμένο προσωπικό, το οποίο μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες του κατ' οίκον ανάλογα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες κάθε εξυπηρετούμενου δημότη.

Δ. Μονάδα Μ.Φ.Η -Φτωχοκομείο Θήρας «Άγιος Ευθύμιος»

Α3.3 ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

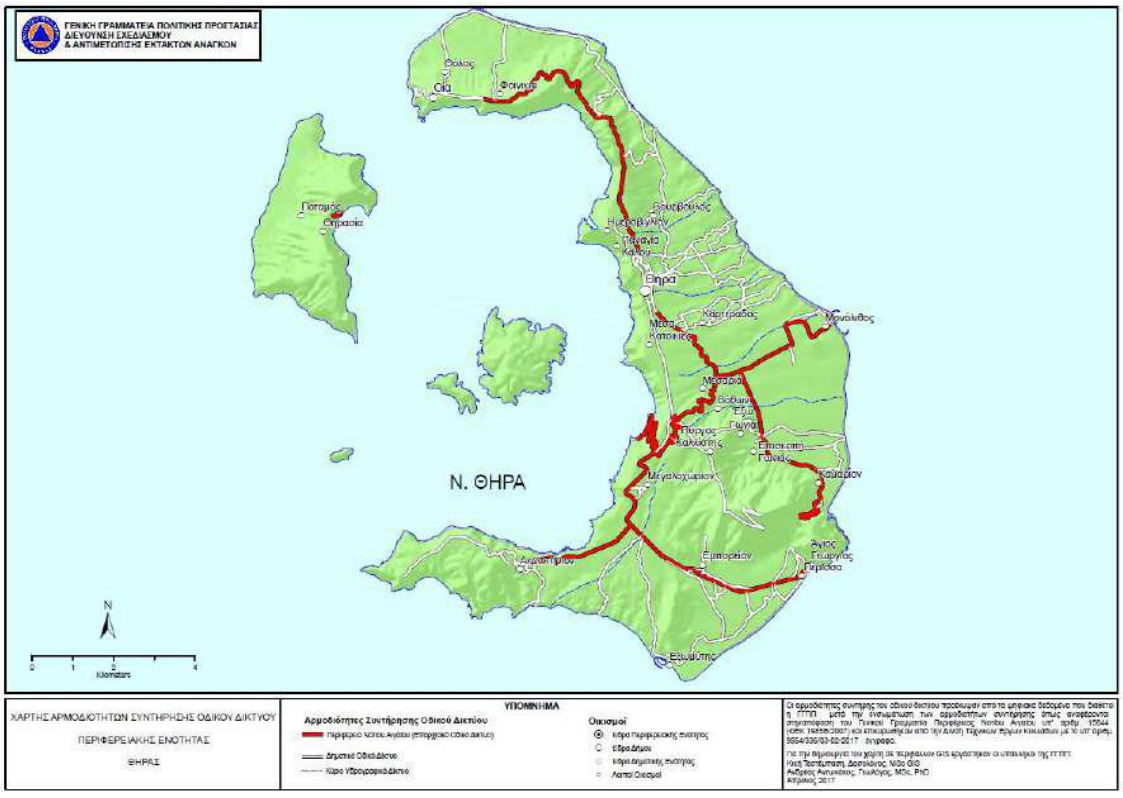
Α3.3ᵅ. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Α3.3ᵅ1 Μεταφορικές υποδομές και δίκτυα τεχνικής υποδομής της περιοχής επέμβασης και της ευρύτερης περιοχής

Α3.3α1.1 Οδικό Δίκτυο – Κυκλοφορία

Η Σαντορίνη διαθέτει ένα εύκολα προσπελάσιμο οδικό δίκτυο. Το μεταφορικό σύστημα στο Δήμο Θήρας περιλαμβάνει τις υποδομές των αερομεταφορών (αεροδρόμιο), της ακτοπλοΐας (λιμάνια) και των τοπικών θαλάσσιων μεταφορών (λεμβούχοι) καθώς και το χερσαίο οδικό δίκτυο της Σαντορίνης. Υπάρχουν σημεία δωρεάν στάθμευσης και πρατήρια υγρών καυσίμων διάσπαρτα σε όλο το οδικό δίκτυο του νησιού.

Χάρτης 38: Χάρτης βασικού οδικού δικτύου Δήμου Θήρας

Πηγή: Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας - Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών, 2017

Το νησί συνδέεται με την υπόλοιπη Ελλάδα και με το εξωτερικό μέσω του διεθνούς αερολιμένα της Σαντορίνης, ο οποίος βρίσκεται στην περιοχή του Μονόλιθου με επιβατική κίνηση εσωτερικού και εξωτερικού (αφίξεις – αναχωρήσεις) μεγαλύτερη των 2.000.000 για το έτος 2018, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (ΥΠΑ). Σύμφωνα με τα στοιχεία του Λιμενικού Ταμείου Θήρας, στο εσωτερικό, το νησί εκτός από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη συνδέεται αεροπορικώς και με τη Μύκονο, τη

Ρόδο και το Ηράκλειο Κρήτης. Ακτοπλοϊκά το νησί εξυπηρετείται κυρίως από τον Αθηνιό, που είναι το κεντρικό λιμάνι του νησιού και βρίσκεται στους πρόποδες της καλντέρας, στον ομώνυμο όρμο, σε απόσταση 8 χλμ. από τα Φηρά, την πρωτεύουσα του νησιού και 7 χλμ. από το Διεθνές Αεροδρόμιο της Σαντορίνης. Από το λιμάνι του Αθηνιού, η μετακίνηση των επισκεπτών γίνεται με λεωφορεία και Mini van κα., ενώ από τον όρμο των Φηρών υπάρχει η δυνατότητα να ανεβεί κανείς στην πρωτεύουσα του νησιού με το τελεφερίκ.

Ο Δήμος Θήρας αποτελεί τον δημοφιλέστερο προορισμό της Ελλάδα για τις κρουαζιέρες, που ξεκινούν περίπου από τα μέσα Μάρτη και διαρκούν μέχρι τα τέλη Νοέμβρη. Κάθε χρόνο περίπου 800.000 επισκέπτες κρουαζιέρας φθάνουν στη Σαντορίνη για να θαυμάσουν το τοπίο και τις μοναδικές ομορφιές του νησιού. Τα κρουαζιερόπλοια αγκυροβολούν στην καλντέρα και εξυπηρετούνται με λάντζες από το λιμάνι του Αθηνιού και από τον όρμο των Φηρών.

Ο Δήμος Θήρας αντιμετωπίζει έντονα προβλήματα σε σχέση με τις επιπτώσεις από την ελλιπή διαχείριση των ροών των επισκεπτών της κρουαζιέρας, κυρίως λόγω της εποχικότητας που τη χαρακτηρίζει και από το γεγονός ότι υψηλές ροές επισκεπτών συγκεντρώνονται σε λίγους/δημοφιλείς χωρικά προορισμούς και μάλιστα για να απολαύσουν χρονικά ταυτόχρονα το ίδιο γεγονός (π.χ. ηλιοβασίλεμα Οία, Φηρά).

Εκτός από τα Φηρά και την Οία, άλλοι οικισμοί που δέχονται μεγάλο αριθμό επισκεπτών είναι, η Περίσσα, το Καμάρι, το Ημεροβίγλι, το Ακρωτήρι, ο Πύργος κ.α.

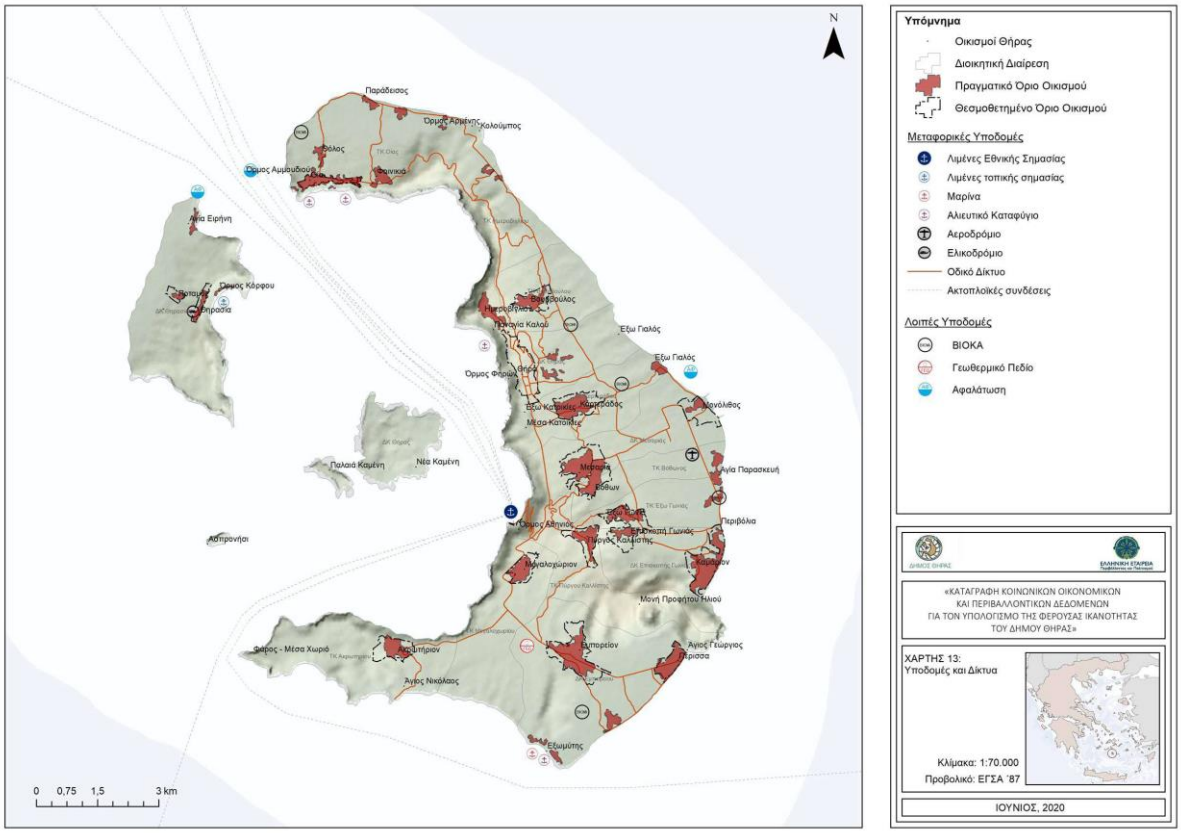
Οι βασικοί οδικοί άξονες της Σαντορίνης που συνδέουν τους οικισμούς μεταξύ τους είναι οι επαρχιακές οδοί Φηρών- Όρμου Περίσσας, Φηρών- Οίας, Μεσαριάς- Αρχαίας Θήρας και Ακρωτηρίου, η οδός Αγίου Αθανασίου και η οδός 25ης Μαρτίου. Παράλληλα, σήμερα, λειτουργεί ο νέος περιφερειακός άξονας Αεροδρομίου- Οίας.

Όλοι οι οικισμοί της Σαντορίνης συνδέονται με τις λεωφορειακές γραμμές του ΚΤΕΛ της Σαντορίνης με συχνά δρομολόγια, που κατά τους θερινούς μήνες γίνονται ακόμα συχνότερα. Ο κεντρικός σταθμός των λεωφορείων βρίσκεται στην πλατεία των Φηρών. Μετακίνηση γίνεται επίσης και με τα τοπικά Λεωφορεία, τα Ταξί καθώς και με το -σε λειτουργία- τελεφερίκ.

ΕΙΚΟΝΑ:ΚΤΕΛ ΦΗΡΩΝ (ΠΗΓΗ:Trivag

Χάρτης 39: Χάρτης υποδομών και δικτύων της Σαντορίνης

Α3.3α1.2 Εναέριες (Αεροπορικές) Μεταφορές

Κρατικός Αερολιμένας

Ο Κρατικός Αερολιμένας Σαντορίνης (συντομογραφίες IATA: JTR, ICAO: LGSR, ΥΠΑ: ΚΑΣΡ) βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα του νησιού, 6 χιλιόμετρα από την πρωτεύουσα της Σαντορίνης, τα Φηρά. Λειτουργεί από το 1976. Έχει την δυνατότητα να εξυπηρετεί ταυτόχρονα μέχρι 6 πολιτικά αεροπλάνα.

Από τον Απρίλιο του 2017 η λειτουργία του πέρασε στην κοινοπραξίας Fraport GREECE/ Όμιλος Κοπελούζου με σύμβαση παραχώρησης για 40 χρόνια. Κατά τη θερινή περίοδο η Σαντορίνη συνδέεται, μέσω απευθείας διεθνών πτήσεων charter, με πολλά ευρωπαϊκά αεροδρόμια. Η εξέλιξη της κίνησης έχει σημειώσει ραγδαία αύξηση των αφίξεων από το 2014 μέχρι το 2018,που για τους επισκέπτες αγγίζει το 90% ενώ για τα αεροσκάφη το 75%. Το 2019 μόνο οι αφίξεις περάσανε τους 1.000.000 επιβάτες, σύμφωνα με στοιχεία της Fraport - ΥΠΑ. Μετά την ως άνω παραχώρηση, άρχισαν οι απαραίτητες εργασίες βελτίωσης-συμπλήρωσης και επέκτασης του αεροσταθμού, που θα διευκολύνουν τη δυνατότητας διαχείρισης και εξυπηρέτησης του όλο και αυξανόμενου αριθμού των επιβατών.

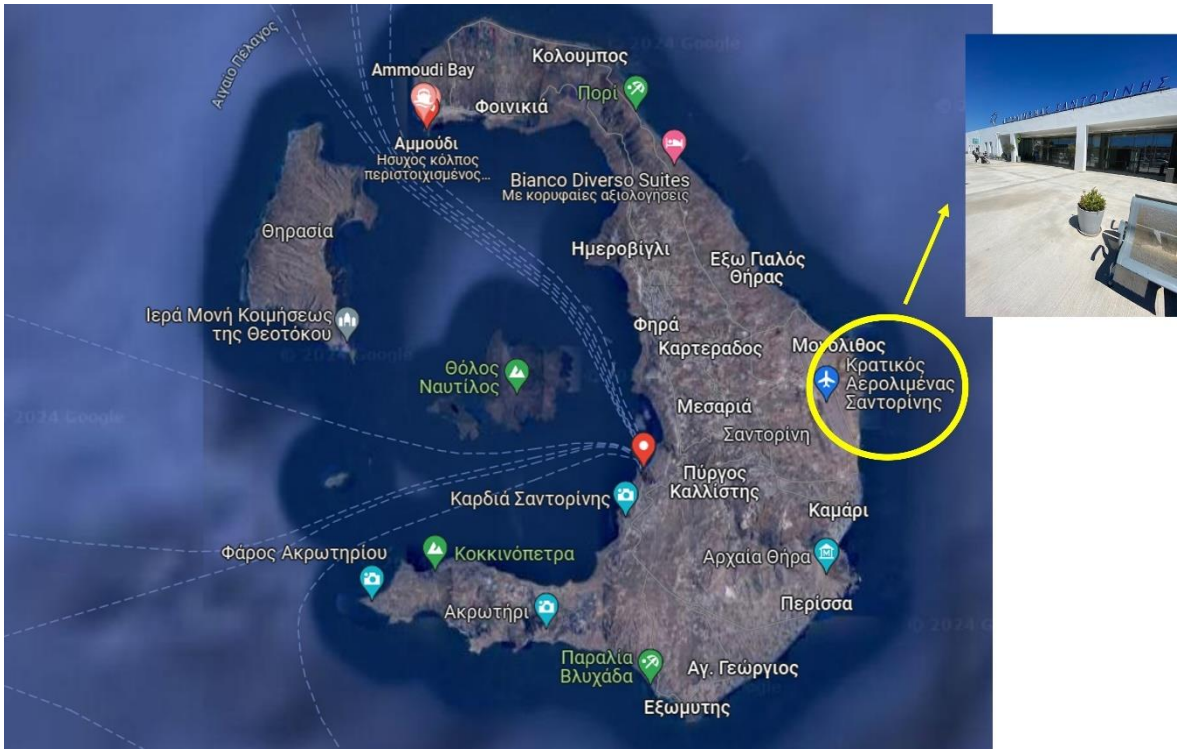
Σήμερα το αεροδρόμιο έχει ανακαινιστεί και διαθέτει:

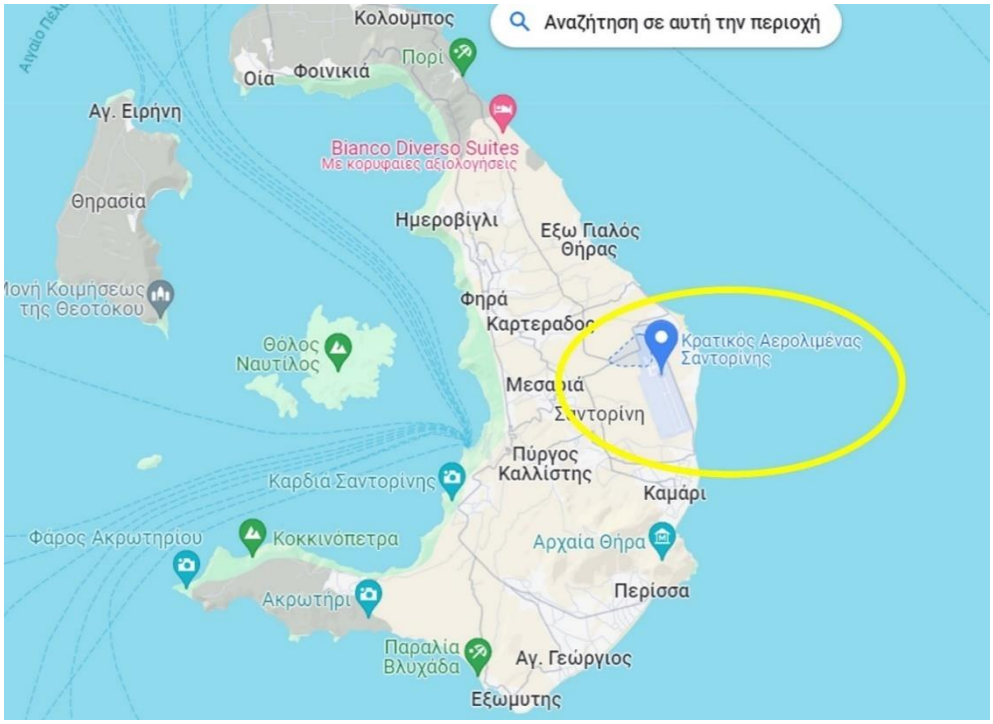
- Βελτίωση του φωτισμού και της σηματοδότησης στους εσωτερικούς (τερματικοί σταθμοί) και εξωτερικούς χώρους των αεροδρομίων (χώρος στάθμευσης αεροσκαφών-διάδρομοι προσγείωσης-απογείωσης)
- Αναβάθμιση και βελτίωση των εγκαταστάσεων υγιεινής
- Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένης δωρεάν σύνδεσης με το διαδίκτυο (WiFi)
- Βελτίωση της πυρασφάλειας σε όλους τους χώρους των αεροδρομίων
- Νέο πυροσβεστικό σταθμό
- Αναδιοργάνωση του χώρου στάθμευσης των αεροσκαφών
- 236% αύξηση της συνολικής έκτασης του αεροσταθμού 15.640 m2 με την αντικατάσταση τμήματος του υπάρχοντος και την ανέγερση νέου
- 113% αύξηση των σταθμών Check-in (από 8 σε 17)
- Διπλασιασμό των ζωνών παραλαβής αποσκευών (από 1 σε 2)
- 20% αύξηση του συνολικού αριθμού πυλών (από 5 σε 6)
- 250% αύξηση των σημείων ασφαλείας και ελέγχου του αεροδρομίου (από 2 σε 7)

Εικόνα 48: Αεροπορικές υποδομές στις Κυκλάδες

Πηγή: ΙΝΣΕΤΕ – Intelligence, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

Πηγή: Google, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

Α3.3α1.3 Άλλες εναέριες Μεταφορές

Ελικόπτερο

Η κοινή μεταφορά με ελικόπτερο είναι ιδανική για μεμονωμένα άτομα, ζευγάρια ή μικρές ομάδες των τριών ατόμων. Δύο επιβάτες που μοιράζονται με άλλους δύο ή τρεις θα εξοικονομήσουν σχεδόν το μισό κόστος ενός **ιδιωτικού ελικόπτερου**. Η εξοικονόμηση αυτή είναι ακόμη μεγαλύτερη αν ένας μεμονωμένος ταξιδιώτης επιθυμεί να μοιραστεί την πτήση. Η **κοινή μεταφορά** μέσω **Κοινόχρηστου ελικοπτέρου** εξυπηρετείται από ιδιωτικές εταιρείες από το Αεροδρόμιο της Σαντορίνης, ενώ προβλέπεται και η εγκατάσταση ελικοδρομίου στη Μαρίνα Μονόλιθου.

Εναέριο Τελεφερίκ

Σε ό, τι αφορά τις μεταφορές των επισκεπτών από το παλιό λιμάνι των Φηρών προς την πόλη των Φηρών, αυτές εξυπηρετούνται από τις εγκαταστάσεις του ΤΕΛΕΦΕΡΙΚ, που εγκαταστάθηκε το 1979 με δωρεά του «Ιδρύματος Λούλας & Ευαγγέλου Νομικού». Το ίδρυμα αυτό ανήκει στο Δήμο Θήρας, τα έσοδά του (και από τη λειτουργία του ΤΕΛΕΦΕΡΙΚ) διατίθενται για κοινωφελείς σκοπούς και έργα στον Δήμο. Έχει προδιαγραφές εξυπηρέτησης 1200-1300 ατόμων/ώρα (στις δύο διαδρομές ανόδου/καθόδου) και έχει αυστριακές προδιαγραφές κατασκευής. Το Τελεφερίκ είναι κρίσιμο μεταφορικό σύστημα εξυπηρέτησης των επισκεπτών της κρουαζιέρας που αποβιβάζονται με τις λέμβους/λάντζες στο παλιό λιμάνι των Φηρών. Η διαχείριση της μεγάλης ροής των επισκεπτών κατά τους θερινούς μήνες αιχμής είναι κρίσιμο θέμα για να μην δημιουργούνται ουρές τόσο στο λιμάνι (κατά την άφιξη) όσο και στον τερματικό σταθμό

των Φηρών (κατά την αναχώρηση). Σύμφωνα με το στρατηγικό σχέδιο του Δήμου Θήρας, προβλέπεται η αναβάθμιση του υφιστάμενου και η κατασκευή νέου τελεφερίκ. Το υπάρχον τελεφερίκ λειτουργεί από το 1982 και έχει τη δυνατότητα μεταφοράς 650 ατόμων/ την ώρα, ανά διαδρομή (Σμιτ, 2018). Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του Δήμου τα έργα αναβάθμισης του υπάρχοντος και η κατασκευή νέου θα συμβάλλουν στην «αποσυμφόρηση» των λιμανιών του όρμου Φηρών και του Αμμουδιού κατά την άφιξη των επισκεπτών της κρουαζιέρας. Ωστόσο ο τρόπος αναβάθμισης και η επιλογή της θέσης/των θέσεων για την κατασκευή νέου/νέων τελεφερίκ είναι αντικείμενο σχεδιασμού του συνολικού συστήματος των μεταφορών του νησιού και της συμπληρωματικότητας του μεταφορικού συστήματος με τα μεγέθη και τις χωρητικότητες των οικιστικών περιοχών.

Συνεπώς τα νέα έργα είναι σκόπιμο να εντάσσονται και να προγραμματίζονται στο πλαίσιο του γενικότερου χωρικού σχεδιασμού, ώστε να ανταποκρίνονται και στις ειδικές προδιαγραφές που επιβάλλει η υποχρέωση προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, του τοπίου και της αρχιτεκτονικής του νησιού.

Α3.3α1. 4 Θαλάσσιες Μεταφορές

Λιμενικές Ζώνες

Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας είναι υπεύθυνο για τις έντεκα λιμενικές ζώνες της Σαντορίνης και της Θηρασιάς. Συγκεκριμένα για τα λιμάνια:

- Αθηνιού
- Φηρών
- Αμμουδίου Οίας
- για το Αλιευτικό Καταφύγιο Βλυχάδας

και τα καταφύγια μικρών σκαφών:

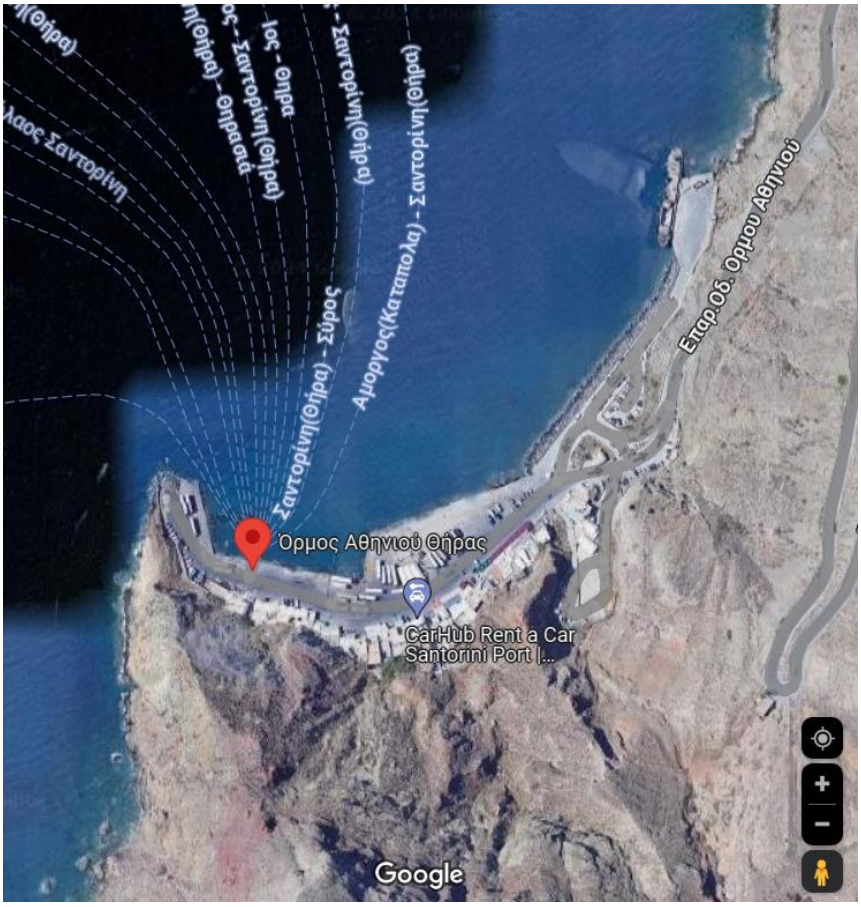
- Αρμένη Οίας
- Μονόλιθου
- Έξω Γυαλού Φηρών
- Βουρβούλου
- Πορί
- Μαύρης Πέτρας στη Σαντορίνη
- Κόρφου και Ρίβα στη Θηρασιά

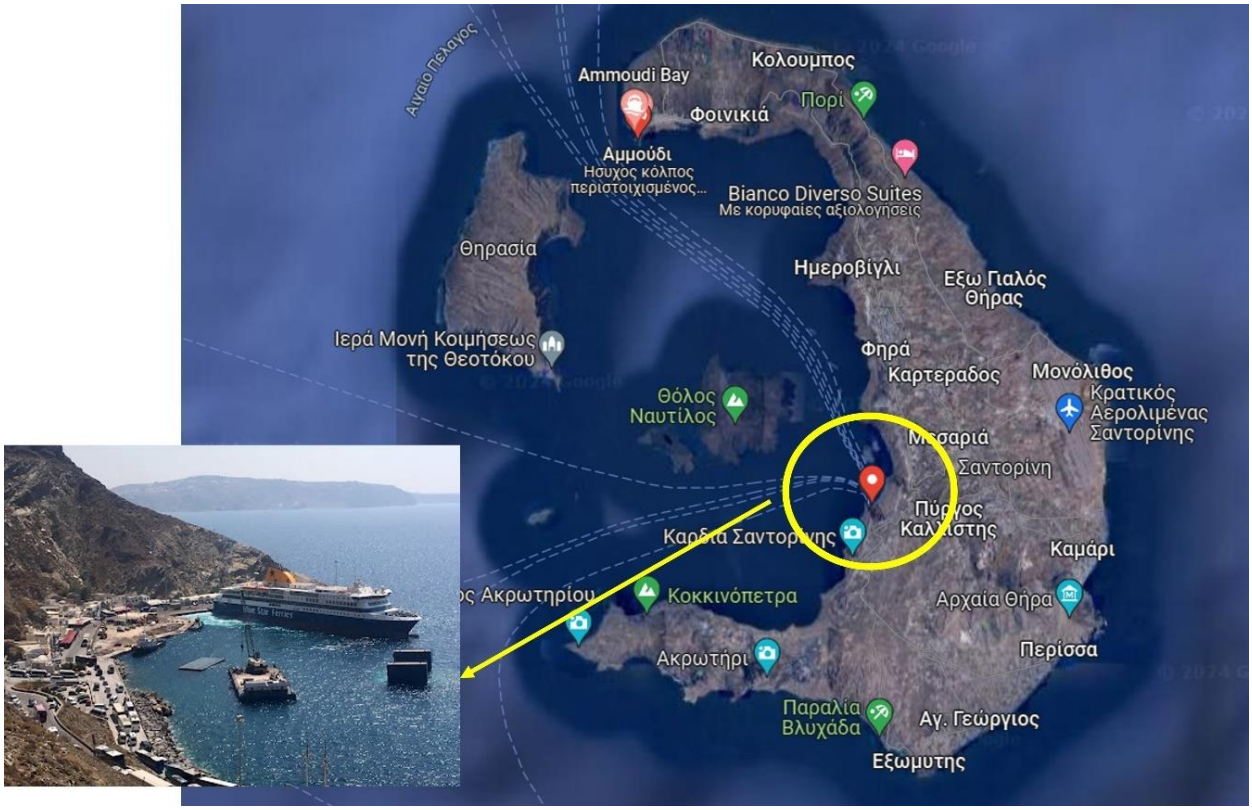
Α. Το λιμάνι του Αθηνιού είναι το κεντρικό λιμάνι, στην καλντέρα, σε απόσταση 8χλμ. Από την πρωτεύουσα Φηρά και 7χλμ. από το διεθνές αεροδρόμιο. Είναι ο κύριος πυλώνας υποδοχής των επισκεπτών που έρχονται μέσω της θάλασσας, ακτοπλοϊκά. Συνδέεται με το λιμάνι του Πειραιά καθώς και με τα γύρω νησιά καθημερινά, καθ' όλη τη διάρκεια του

χρόνου (Πειραιάς, Πάρος, Νάξος, Ίος, Ανάφη και Ηράκλειο Κρήτης). Τη θερινή περίοδο τα δρομολόγια γίνονται περισσότερα και στους προορισμούς σύνδεσης προστίθενται τα νησιά της Μυκόνου, της Μήλου, της Κω, της Ρόδου και άλλων. Το λιμάνι του Αθηνιού κατά τους θερινούς μήνες αντιμετωπίζει πολύ σοβαρά προβλήματα κυκλοφοριακής συμφόρησης και εν γένει διαχείρισης της κυκλοφορίας των οχημάτων και των πεζών, ειδικά όταν συμπίπτει η άφιξη περισσότερων του ενός πλοίων ή η αναχώρηση και η άφιξη πλοίων. Στην περιοχή του εξάλλου βρίσκεται και ο χώρος αφετηρίας των λεωφορείων για τη μεταφορά των πεζών επισκεπτών σε όλες τις περιοχές του νησιού και πιάτσα ταξί.

Σήμερα το έργο της επισκευής και επέκτασης του λιμένα έχει παραδοθεί, εκκρεμεί ο ηλεκτροφωτισμός του. Επίσης έχει αποκατασταθεί ο δρόμος πρόσβασης προς το λιμένα με έργο της Περιφέρειας.

Εικόνα 49: Ο Όρμος Αθηνιού Θήρας, GOOGLE

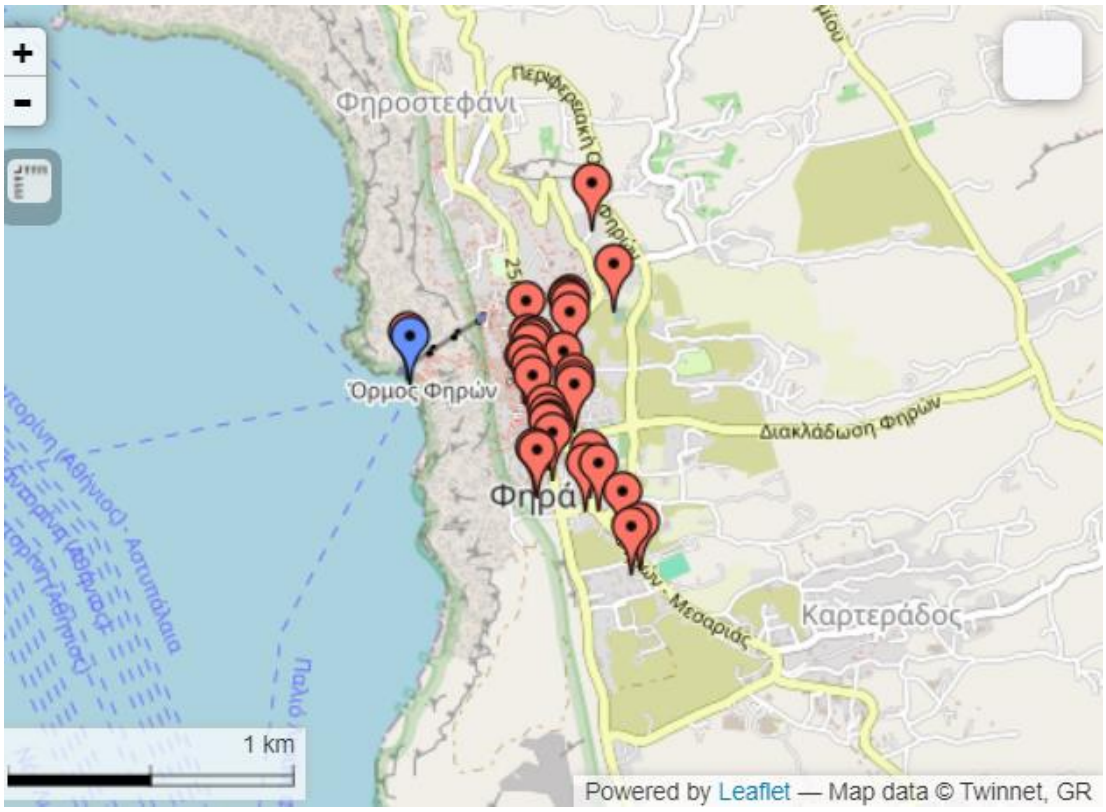

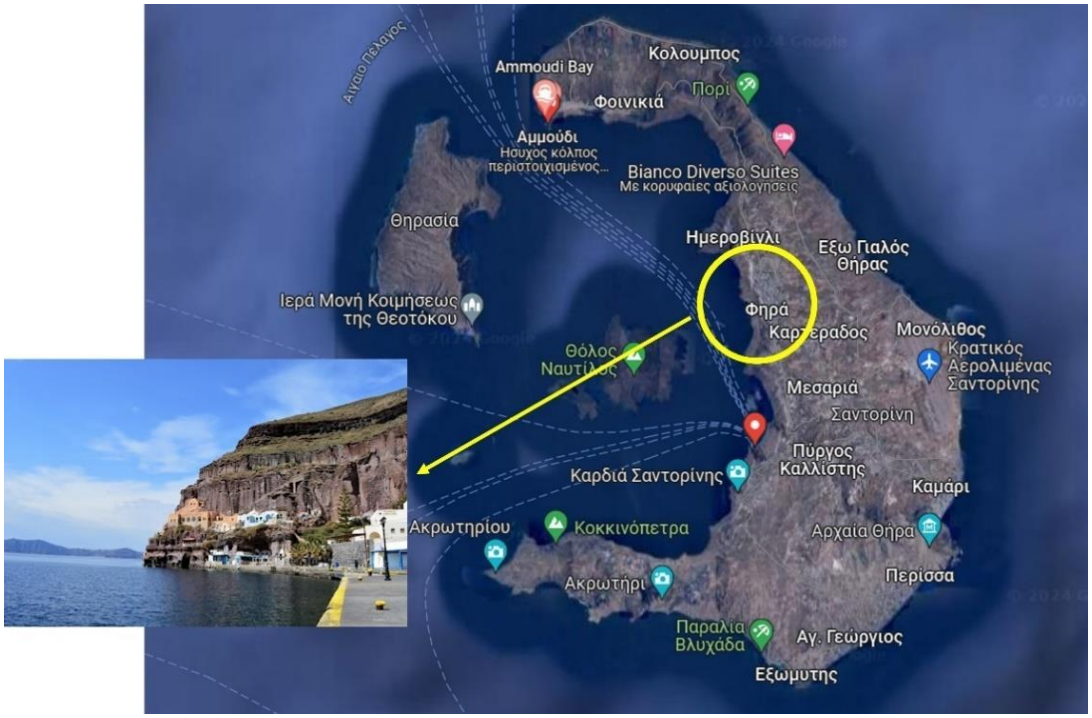

Πηγή: Google, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

Β. Το λιμάνι των Φηρών εξυπηρετεί αποκλειστικά την κρουαζιέρα και τα τουριστικά εκδρομικά σκάφη και όχι δρομολόγια της ακτοπλοΐας. Η σύνδεση με τα Φηρά εξυπηρετείται μόνο με το τελεφερίκ και πεζή ή με τον παραδοσιακό τρόπο (με τα γαϊδουράκια), χωρίς καμιά οδική σύνδεση.

Χάρτης 40: Το λιμάνι των Φηρών (Παλιό Λιμάνι Σαντορίνης), GOOGLE

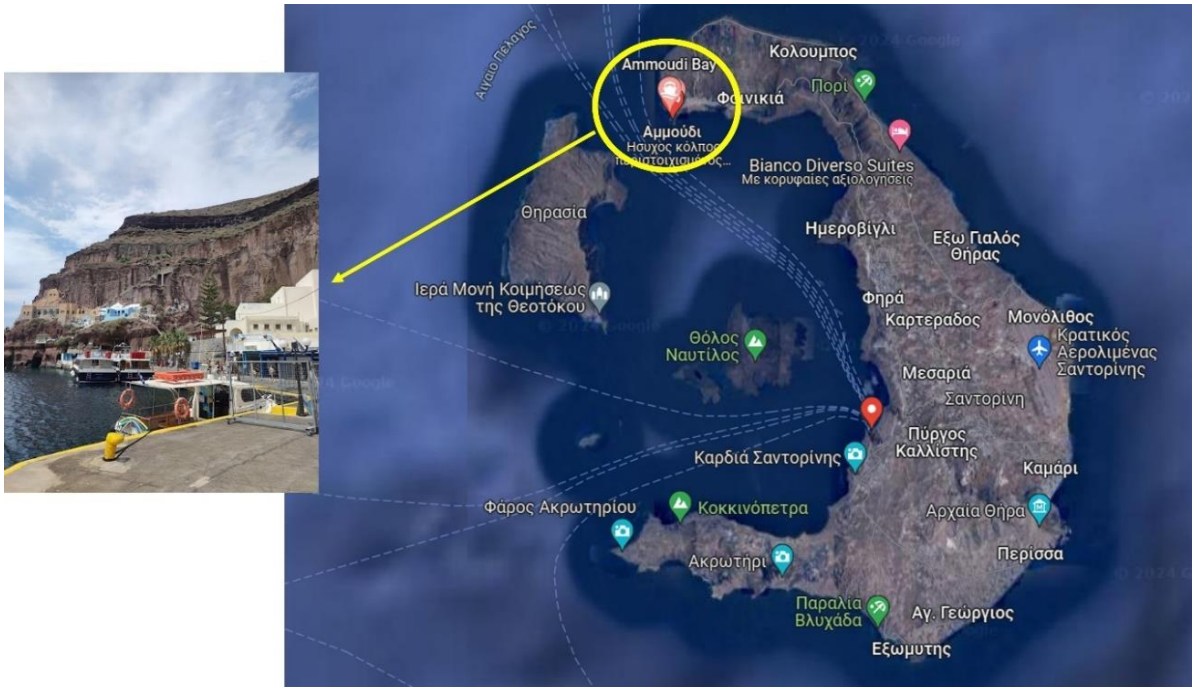

Πηγή: Google, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

Γ. Το λιμάνι Αμμούδι στα ριζά της καλντέρας στην Οία, επίσης εξυπηρετεί εκδρομικά σκάφη και την τοπική σύνδεση με τη Θηρασιά. Συνδέεται με την Οία με μονοπάτι για πεζούς ή με

τον παραδοσιακό τρόπο (με τα γαϊδουράκια), καθώς και με τοπική οδό περιορισμένης κυκλοφοριακής ικανότητας (αδυναμία στροφής μεγάλων οχημάτων).

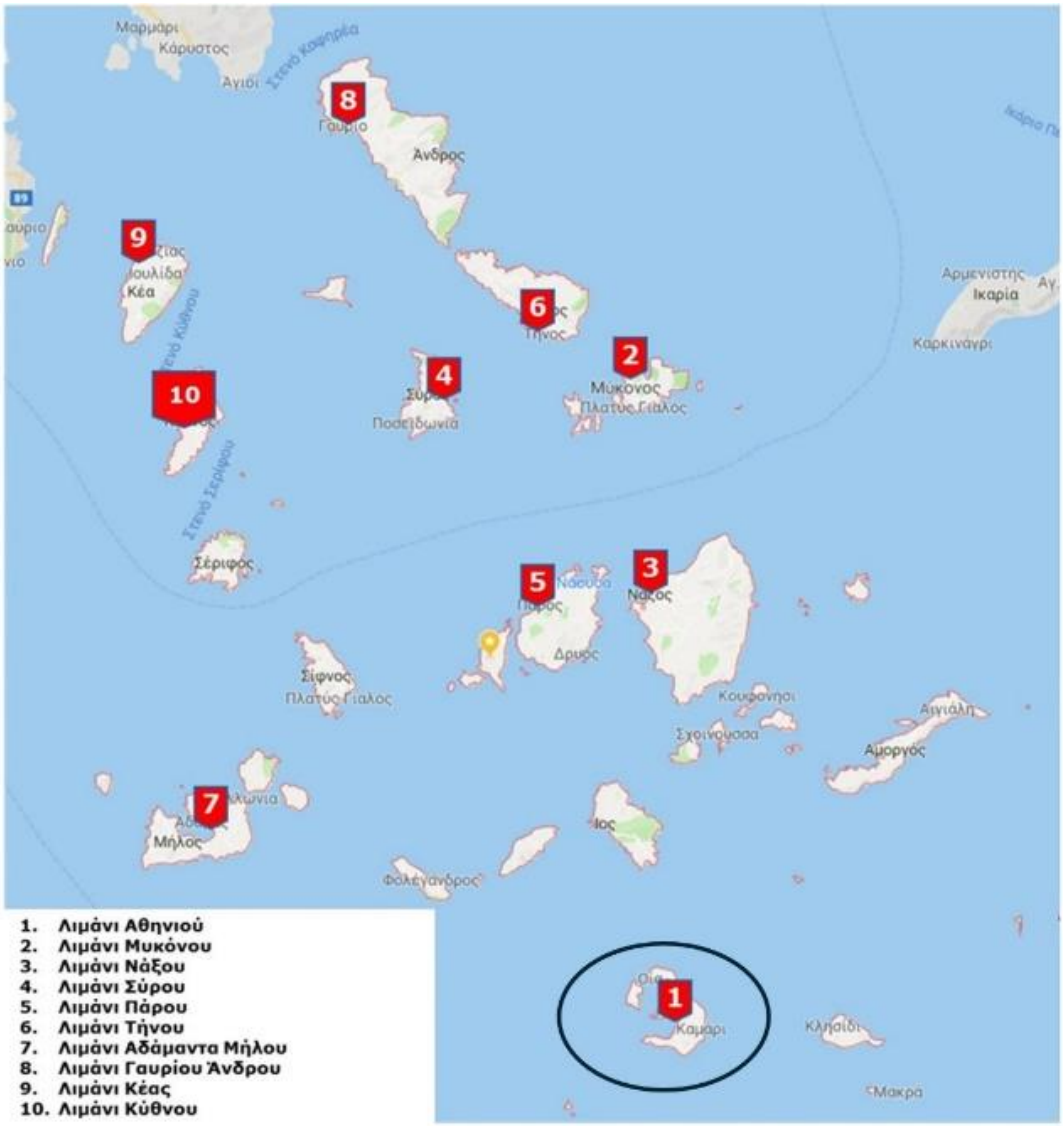
Εικόνα 50: Το λιμάνι των Φηρών, GOOGLE

Πηγή: Google, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

Δ. Στη Θηρασιά λειτουργούν δυο μικροί λιμένες του Κόρφου και της Ρίβα. Η Ρίβα συνδέεται οδικά με τους οικισμούς, ενώ του Κόρφου συνδέεται με μονοπάτι για πεζούς. Η σύνδεση Θήρας και Θηρασίας γίνεται με το Ε/Γ-Ο/Γ-Α/Ν ΝΗΣΟΣ ΘΗΡΑΣΙΑ, με ημερήσια συχνά δρομολόγια κατά τη θερινή περίοδο, τα οποία όμως περιορίζονται κατά πολύ τους χειμερινούς μήνες. Επίσης, τη θερινή περίοδο οι μετακινήσεις από τη Θήρα στη Θηρασία εξυπηρετούνται με συχνά δρομολόγια λάντζας από το Αμμούδι προς Ρίβα και Κόρφο, τα οποία επίσης περιορίζονται κατά τον χειμώνα.

Εικόνα 51: Λιμενικές υποδομές στις Κυκλάδες

Πηγή: ΙΝΣΕΤΕ – Intelligence, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

<u>Μαρίνα Μονόλιθου</u>

Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας είναι ο φορέας του έργου, του οποίου το κόστος φτάνει τα 40 εκατ. ευρώ. Με την παραλαβή των τευχών δημοπράτησης, θα ανοίξει ο δρόμος για να ακολουθήσει σύντομα η προκήρυξη του σχετικού διαγωνισμού.

Εικόνα 52. Το σχέδιο της μαρίνας Μονόλιθου Σαντορίνης

Σύμφωνα με τη μελέτη λιμενικών έργων, η μαρίνα χωροθετείται από τον προσήνεμο (βόρειο) βραχίονα του υφιστάμενου σήμερα λιμενίσκου μέχρι τον νότιο βραχίονα του Μονολίθου, καλύπτοντας μέτωπο ακτής μήκους 350μ περίπου. Το μέτωπο της ακτής από τον βόρειο βραχίονα του Μονόλιθου μέχρι τον λιμενίσκο παραμένει ως έχει, δηλαδή αμμώδης πλαζ για χρήση από το κοινό.

Υδατοδρόμιο

Με στόχο την υποστήριξη της μεγάλης ζήτησης για ελλιμενισμό σκαφών, έχει ήδη προωθηθεί προς επεξεργασία στο Ε΄ Τμήμα του ΣΤΕ σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για την έγκριση του «γενικού σχεδιασμού μαρίνας Μονόλιθου Σαντορίνης» και λήφθηκε η με υπ.΄ Αριθμ. 166/2020 γνωμοδότηση. Σύμφωνα με πληροφορίες από τη σχετική μελέτη η σχεδιαζόμενη μαρίνα τουριστικών σκαφών θα έχει χωρητικότητα κοντά στα 350 μικρά και μεγάλα σκάφη, ενώ στην περιοχή της προβλέπεται επίσης ελικοδρόμιο και διάδρομος προσθαλάσσωσης υδροπλάνων (μετά από την σχετική αδειοδότηση υδατοδρομίου).

Στη χερσαία ζώνη της μαρίνας προβλέπεται να κατασκευαστούν εστιατόρια, αναψυκτήρια, εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής υπηρεσιών, αθλητικές εγκαταστάσεις, κέντρα ευεξίας (spa), ξενοδοχεία - ξενώνες, εκθεσιακοί – συνεδριακοί χώροι, χώροι πολιτιστικών δραστηριοτήτων (στεγασμένοι και υπαίθριοι), χώροι συνάθροισης κοινού (θέατρα, αίθουσες κινηματογράφου κ.λπ.), παρεκκλήσι, παιδικές χαρές, παιδότοποι, χώροι ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, χώροι πρασίνου, υπαίθριοι χώροι περιπάτου - αναψυχής, χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων.

Ακόμη, επιτρέπονται οι χρήσεις ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων όπως είναι σταθμός ανεφοδιασμού καυσίμων και παραλαβής καταλοίπων σκαφών, αποθήκη αντιρρυπαντικού εξοπλισμού. Επίσης, προβλέπεται κτίριο διοίκησης, συμπεριλαμβανομένων γραφείων διοίκησης, λιμεναρχείου, τελωνείου, ιατρείου κ.λπ., πύργος ελέγχου, φυλάκια εισόδου, καταστήματα παροχής υπηρεσιών (Τραπεζών,

ταχυδρομείου, ενοικίασης οχημάτων και σκαφών, κυλικείου κ.λπ.), κατάστημα ναυτιλιακών ειδών, supermarket (μέγιστης επιφάνειας 150 μ2), χώροι υγιεινής (WC, ντους, πλυντηρίων - στεγνωτήριων κ.λπ.), χώροι εξυπηρέτησης προσωπικού μαρίνας, αποθηκευτικοί χώροι, σταθμός ανεφοδιασμού καυσίμων και παραλαβής καταλοίπων από τα σκάφη, χώροι στάθμευσης (γήπεδα και υπόγειοι χώροι), χώροι φύλαξης, αποθήκευσης και συντήρησης σκαφών, πεζόδρομοι, κ.λπ.

Μελέτες του Δημοτικού Λιμενικού Ταμείου Θήρας-Θέση Βλυχάδα

Σε συνέχεια αυτής της προσπάθειας, το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας προωθεί άλλο ένα μεγάλο έργο πνοής για το Λιμανάκι της Βλυχάδας. Μετά την προέγκριση από τις δυο Υπηρεσίες, της Εφορίας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων, Τμήμα Προϊστορικής και Κλασικών Αρχαιοτήτων και της Εφορίας Εναλίων Αρχαιοτήτων, και έχοντας φροντίσει ήδη, να υπάρχει σχετικός κωδικός στην άμεση επόμενη αναμόρφωση του προϋπολογισμού, θα προχωρήσουμε στην ανάθεση των σχετικών μελετών για την πραγματοποίηση του έργου: «Μελέτη και κατασκευή προσήνεμου μόλου στην περιοχή ΜΠΕΝΤΕΝΙ στο Λιμανάκι της Βλυχάδας». Με το έργο αυτό, προσδοκούμε τα παρακάτω οφέλη για τον τόπο μας:

1. Πλήρη θωράκιση του αλιευτικού καταφυγίου από τους Νότιους, Νοτιοδυτικούς και Δυτικούς ανέμους.

2. Τον ασφαλή ελλιμενισμό όλων των σκαφών, σε όλες τις θέσεις.

3.Αντιμετώπιση του προβλήματος του μπαζώματος των λεκανών ελλιμενισμού, από την μεταφορά άμμου, λόγω των ανέμων.

4. Αύξηση θέσεων ελλιμενισμού σκαφών.

5. Προστασία των παρακείμενων παραλιών από την διάβρωση.

πηγή Λ.Τ.ΘΗΡΑς 2024

Α3.3α1. 1α Χερσαίες Μεταφορές

ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ (ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ ΚΤΕΛ) Θήρας

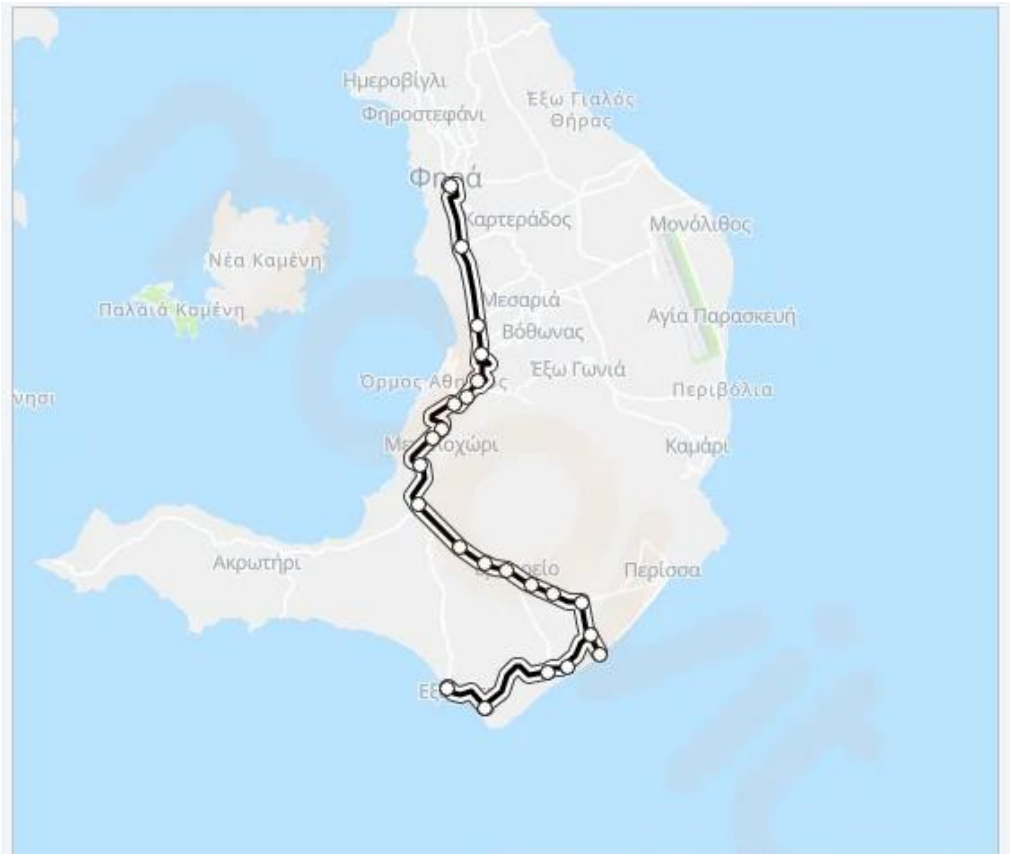
Το ΚΤΕΛ Θήρας ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1988. Εξυπηρετεί με καθημερινά δρομολόγια όλα τα χωριά της Σαντορίνης. Διαθέτει 23 λεωφορεία (Σμιτ, 2018) με την πυκνότητα των δρομολογίων να χαρακτηρίζεται από μεγάλη συχνότητα κατά τη θερινή περίοδο έναντι της χειμερινής, ενώ τα τελευταία χρόνια υπάρχει λεωφορείο και στη Θηρασία που καλύπτει τις μετακινήσεις του μικρού νησιού. Η συχνότητα εξυπηρέτησης θεωρείται ικανοποιητική για τους επισκέπτες (εύρος και συχνότητα/ακρίβεια δρομολογίων και κόστος κομίστρου) αν και βελτιώσεις θα ήταν χρήσιμες κυρίως για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων πόλων ενδιαφέροντος (π.χ. αρχαιολογικός χώρος Ακρωτηρίου) με δρομολόγια ειδικών / κυκλικών διαδρομών με δυνατότητα πολλαπλής επιβίβασης / αποβίβασης σε θέσεις τουριστικού ενδιαφέροντος, με την καθιέρωση ημερήσιου κομίστρου ή διάρκειας ορισμένων ημερών, καθώς και δράσεις με στόχο τη μείωση του όλο και αυξανόμενου κυκλοφοριακού φόρτου, ειδικά τους θερινούς μήνες, που δημιουργεί σημαντικά προβλήματα καθυστερήσεων.

Πίνακας 79: Δρομολόγια ΚΤΕΛ Θήρας

Διαδρομή	Αριθμός δρομολογίων καλοκαίρι	Αριθμός δρομολογίων χειμώνας
Φηρά - Αεροδρόμιο	12	5
Φηρά - Οία	40	9
Φηρά - Βουρβούλος	2	2
Φηρά - Ημεροβίγλι	40	9
Φηρά - Καρτεράδος - Μεσαριά	40	11
Φηρά - Μπαξέδες	2	2
Φηρά- Εμπορείο	40	10
Φηρά - Περίσσα	40	10
Φηρά - Βλυχάδα	**5**	**2**
Φηρά – Ακρωτήρι (χωριό)	22	8
Φηρά – Ακρωτήρι (παραλία)	22	8
Φηρά - Μονόλιθος- Έξω Γωνιά	3	3
Φηρά - Καμάρι	45	11
Φηρά - Λιμάνι (Αθηνιός)	Ανάλογα με τα δρομολόγια πλοίων	1

Πηγή: ΚΤΕΛ Θήρας

Εικόνα 53: Διαδρομή ΚΤΕΛ Φηρά – Βλυχάδα (23 στάσεις)

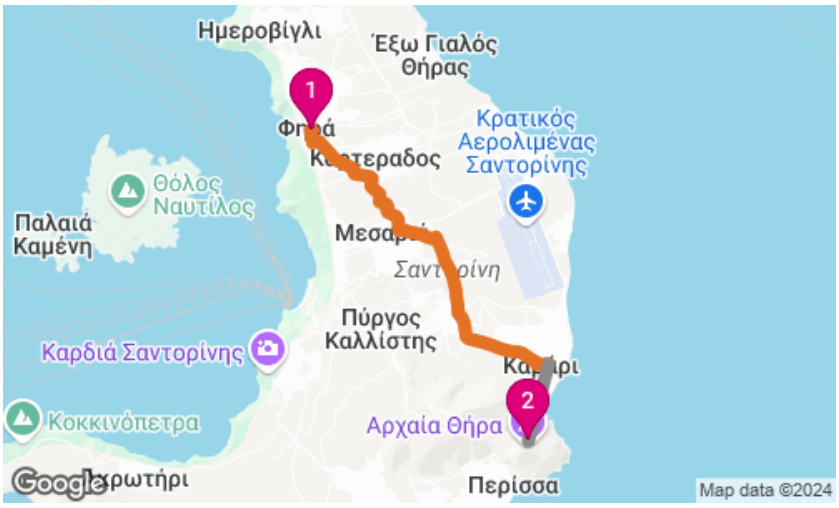
Πηγή: Moovit

ΑΣΤΙΚΗΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ–ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ

Ο κεντρικός σταθμός των λεωφορείων βρίσκεται στην πλατεία των Φηρών. Όλα τα χωριά της Σαντορίνης συνδέονται με τις λεωφορειακές γραμμές των ΚΤΕΛ της Σαντορίνης με συχνά δρομολόγια. Ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες τα δρομολόγια γίνονται ακόμα συχνότερα.

ΧΑΡΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑΚΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ ΘΗΡΑΣ-ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ 2024/
SANTORINI BUS.COM

Η γραμμή ΦΗΡΆ - ΑΚΡΩΤΉΡΙ λεωφορείο (Ακρωτήρι - Φήρα) έχει 2 διαδρομές (Βλ. Χάρτη).

ΤΑΞΙ

Η πιάτσα για τα ταξί της Σαντορίνης βρίσκεται στα Φηρά, απέναντι από το Μουσείο Προϊστορικής Θήρας, στην πλατεία Θεοτοκοπούλου. Σύμφωνα με τα Στοιχεία αντικατάστασης άδειας ταξί για τις Κυκλάδες και τη Θήρα (Πίνακας 2023), στη Σαντορίνη υπάρχουν 39 Ταξί , 16 Πολυθέσια και 2 στη Θηρασία. Ο αριθμός αυτός, ειδικά κατά τη

θερινή περίοδο, δεν επαρκεί για την ικανοποιητική εξυπηρέτηση των επισκεπτών του νησιού.

ΚΥΚΛΑΔΕΣ				
ΣΥΡΟΣ	40	16	1	15
ΑΝΔΡΟΣ	38	15	0	15
ΤΗΝΟΣ	26	10	0	10
ΜΥΚΟΝΟΣ	31	12	3	9
ΚΥΘΝΟΣ	4	4	0	4
ΚΕΑ	6	6	0	6
ΠΑΡΟΣ	26	10	0	10
ΑΝΤΙΠΑΡΟΣ	2	2	0	2
ΝΑΞΟΣ	33	13	4	9
ΣΧΟΙΝΟΥΣΑ	2	2	0	2
ΔΟΝΟΥΣΑ	1	1	0	1
ΗΡΑΚΛΕΙΑ	2	2	0	2
ΚΟΥΦΟΝΗΣΙ	1	1	0	1
ΑΜΟΡΓΟΣ	4	4	2	2
ΚΙΜΩΛΟΣ	1	1	0	1
ΜΗΛΟΣ	15	6	2	4
ΣΕΡΙΦΟΣ	4	4	2	2
ΣΙΦΝΟΣ	10	10	0	10
ΘΗΡΑ	39	16	16	0
ΘΗΡΑΣΙΑ	2	2	0	2
ΙΟΣ	5	5	2	3
ΑΝΑΦΗ	2	2	1	1
ΣΙΚΙΝΟΣ	2	2	0	2
ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ	1	1	0	1

Ανάλογα προβλήματα κακής εξυπηρέτησης πάντως καταγράφονται και κατά τη χειμερινή περίοδο ιδιαίτερα κατά ορισμένες ώρες του 24ώρου. Τα τελευταία χρόνια, μεγάλο μέρος της οργανωμένης μεταφοράς επισκεπτών διεξάγεται από περίπου 300 VAN τουριστικών επιχειρήσεων (τουριστικά καταλύματα, ξενοδοχεία , τουριστικά γραφεία κ.ά.).

Το πρόβλημα της μεταφοράς των μαθητών παραμένει στα Ειδικά Σχολεία της Θήρας. Υπάρχει ένα 9θέσιο λεωφορείο μισθωμένο από το ΚΤΕΛ Θήρας, που εξυπηρετεί 2 σχολεία (το Ειδικό Δημοτικό και το ΕΕΕΕΚ Θήρας) και δεν έχει τις προδιαγραφές για τη μεταφορά των παιδιών με αναπηρία.

Επιχειρήσεις Ενοικιάσεων Οχημάτων-Μοτοποδηλάτων - Ποδηλάτων

Επίσης, στο νησί δραστηριοποιούνται περί τις 100 επιχειρήσεις ενοικίασης αυτοκινήτων και δίκυκλων, ο στόλος των οποίων εκτιμάται σε 20.000 (Σμιτ, 2018). Ορισμένες διαθέτουν και ποδήλατα προς ενοικίαση. Το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, κατά τους θερινούς μήνες αιχμής, παρουσιάζει μεγάλα προβλήματα συμφόρησης, ταλαιπωρίας των επισκεπτών αλλά και αυξημένο κίνδυνο ατυχημάτων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των μετρήσεων από τη μελέτη του ΠΧΠ Νοτίου Αιγαίου, προκύπτει πως το Οδικό Δίκτυο του νησιού αποτελείται από:

- Συνολικό μήκος ασφαλτοστρωμένου κυρίου οδικού δικτύου του ΟΤΑ: 25,56 (χλμ.)

- Συνολικό μήκος τοπικού οδικού δικτύου και αγροτικών οδών : 45,32 (χλμ.)

Για την καταλληλόλητα του ως άνω οδικού δικτύου απαιτείται η συστηματική συντήρηση του, σε συνδυασμό με την εκτέλεση τεχνικών έργων βελτίωσης (όπως η βελτίωση/κατασκευή του Επαρχιακού οδικού δικτύου του νέου οδικού έργου Αεροδρομίου, Φηρών, Βουρβούλου, Οίας που κατασκευάστηκε το 2018) και άλλων κλάδων του οδικού δικτύου που ενώνουν το λιμάνι του Αθηνιού με τους οικισμούς της ενδοχώρας. Επίσης, απαιτείται η εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών (για το σύνολο του οδικού δικτύου), που προβλέπεται να γίνουν στο πλαίσιο της ανάθεση του «Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας Δήμου Θήρας» της οποίας η χρηματοδότηση έχει εγκριθεί από το Πράσινο Ταμείο. Εξίσου σημαντικό και απαραίτητο θέμα που επηρεάζει άμεσα τις συνθήκες της κυκλοφορίας στον Δήμο και της γενικότερης αποσυμφόρησης του οδικού δικτύου, είναι η χωροθέτηση/δημιουργία νέων χώρων στάθμευσης οχημάτων σε συνδυασμό με τον εντατικό έλεγχο της παρόδιας στάθμευσης. Τα ως άνω σημεία αποτελούν στρατηγική προτεραιότητα του Δήμου για το οδικό του δίκτυο.

Έργα όπως η Αντικατάσταση και αρμολόγηση τμημάτων της λιθόστρωτης σκάλας (1.650 τ.μ.) καθώς και κατασκευή τοίχων λιθοδομής για αντιστήριξη της σκάλας η οποία συνδέει το Παλιό Λιμάνι με το κέντρο των Φηρών και αποτελεί πυλώνα της τουριστικής οικονομίας του νησιού, ολοκληρώθηκαν μέσα στην τελευταία 5ετία.

Δημοτικά Ποδήλατα Δήμου Θήρας - Χώροι στάθμευσης

Στην περιοχή των Φηρών υφίστανται χώροι στάθμευσης που χρησιμοποιούνται από παρελθόντων ετών για στάθμευση μόνιμων κατοίκων, όμως υπάρχουν και νέοι κοινόχρηστοι χώροι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν γι’ αυτόν τον σκοπό. Στην ευρύτερη περιοχή των Φηρών πρόκειται να εφαρμοστεί μελλοντικά το σύστημα της ελεγχόμενης στάθμευσης, σύμφωνα με την πραγματοποιούμενη μελέτη “Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας”. Όμως έως να εφαρμοσθεί τούτο, κρίθηκε σκόπιμο να γίνει μια νέα χωροθέτηση των προαναφερόμενων χώρων, ήτοι: α. Όπισθεν ΟΤΕ, β. Όπισθεν Pelikan , γ. Όπισθεν EUROBANK (δύο τμήματα,) δ. Έναντι Santorini Hotel . ε. Επί της οδού Αγ. Αθανασίου – περίπτερο Καρρά (τρία τμήματα).

ΕΙΚ.ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΠΟΔΗΛΑΤΩΝ

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να χρησιμοποιούν τα κοινόχρηστα ποδήλατα από τους ειδικούς αυτοματοποιημένους σταθμούς μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος διαμοιρασμού. Προϋπόθεση είναι η ταυτοποίηση του χρήστη, πριν παραλάβει το ποδήλατο του. Έτσι απαιτείται μια απλή αίτηση εγγραφής στα κατά τόπους κέντρα ενοικίασης των δήμων, και έπειτα με την χρήση μαγνητικής κάρτας θα μπορεί να γίνεται χρήση των ποδηλάτων και επιστροφή τους σε οποιονδήποτε σταθμό του Δήμου” .

Ηλεκτροκίνηση

Ο Δήμος Θήρας υλοποιώντας με συνέπεια το Στρατηγικό Σχέδιο Βιώσιμης Ανάπτυξης στη Σαντορίνη, προχωρά σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την προώθηση της ηλεκτροκίνησης στο σύνολο του Δήμου και θα αποκτήσει, μέσω της χρηματοδότησης της δράσης, ύψους 1,5 εκατ. ευρώ, 3 λεωφορεία 35 θέσεων για τη δημοτική συγκοινωνία, 2 van 9 θέσεων για την μεταφορά των ΑΜΕΑ και του προσωπικού, 1 όχημα 4x4 για τις τεχνικές υπηρεσίες του δήμου, 2 van για τα συνεργεία του δήμου και 2 τρενάκια αναψυχής, που θα εκτελούν εσωτερικές διαδρομές στο Αμμούδι **και στο** Καμάρι**,** επιλύοντας συνολικά ένα σημαντικό πρόβλημα σε σχέση με την κάλυψη των αναγκών μετακίνησης τόσο των υπηρεσιών του δήμου όσο και των μονίμων κατοίκων και επισκεπτών του δήμου.

Α3.3.1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Α3.3.1α Δίκτυα Ύδρευσης – Άρδευσης

Η κάλυψη των υδρευτικών αναγκών στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (ΠΝΑΙ) έρχεται σε πρώτη προτεραιότητα τόσο γιατί πρέπει να καλυφθούν οι υδρευτικές ανάγκες του πληθυσμού όσο και για την συντήρηση του βασικότερου τομέα της οικονομίας των νησιών, τον τουρισμό. Σε δεύτερη προτεραιότητα έρχεται το νερό για την άρδευση και την κάλυψη των κτηνοτροφικών αναγκών αφού στα περισσότερα νησιά (συνήθως τα μικρά) ο πρωτογενής τομέας δεν αποτελεί τον κύριο παράγοντα της οικονομίας τους και στη συνέχεια το νερό για βιομηχανική χρήση η οποία ούτως ή άλλως είναι μικρή στα νησιά. Μεγαλύτερα νησιά (π.χ. Ρόδος) τα οποία έχουν τους εδαφικούς πόρους για ανάπτυξη εντατικής καλλιέργειας απαιτούν σημαντικές ποσότητες νερού οι οποίες συναγωνίζονται με αυτές για την κάλυψη των υδρευτικών αναγκών. Και σε αυτή την περίπτωση πρώτη προτεραιότητα είναι η ύδρευση και έπειτα η κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων τα οποία θα καλύψουν τις ανάγκες του νησιού για άρδευση.

Στον Πίνακα 3 εμφανίζονται οι ετήσιες ποσότητες αρδευτικού νερό στον Δήμο Θήρας

Πίνακας 3-16: Ετήσιες ποσότητες αρδευτικού νερού ανά δήμο και ανά πάροχο για την ΠΝΑ

Δήμοι	ΤΟΕΒ	Δήμος	Ιδιωτικές Γεωτρήσεις	Συνολική Παραγωγή Αρδευτικού Νερού (m^3/έτος)
Θήρας	0,00	0,00	9.000,00	9.000,00

Μια γενική παρατήρηση είναι η ύπαρξη πολλών παράκτιων ρεμάτων, που αποστραγγίζουν το μεγαλύτερο τμήμα του Υδατικού Διαμερίσματος, καθιστώντας δύσκολη την εκμετάλλευση των επιφανειακών νερών. Επίσης, η ανάπτυξη καρστικών, κυρίως, υδροφορέων ανοιχτών προς τη θάλασσα δημιουργεί πρόσθετες δυσκολίες στην αξιοποίηση των υπόγειων αποθεμάτων νερού (υπερεκμετάλλευση, υφαλμύριση). Η εκτιμηθείσα από το υδρολογικό ισοζύγιο ποσότητα υπόγειου νερού δεν είναι δυνατό να αξιοποιηθεί παρά μόνο σ' ένα μικρό ποσοστό. Το ποσοστό αυτό κυμαίνεται στα διάφορα νησιά και εξαρτάται από το ανάγλυφο, τη διαμόρφωση υδρογεωλογικών λεκανών με υδραυλικό φράγμα προς τη θάλασσα, και από τη γεωλογία και την τεκτονική της περιοχής.

Ειδικότερα, η κάλυψη των αναγκών των νησιών του ΥΔ Νήσων Αιγαίου σε πόσιμο νερό πραγματοποιείται μέσω γεωτρήσεων εκμετάλλευσης του υπόγειου δυναμικού, με μεταφορά νερού με υδροφόρα πλοία, από μονάδες αφαλάτωσης, καθώς και από Λιμνοδεξαμενές. Ειδικότερα για τα νησιά του Νοτίου Αιγαίου (Κυκλάδες και Δωδεκάνησα), κύρια πηγή πόσιμου νερού είναι τα υπόγεια ύδατα (πλήρης κάλυψη των αναγκών από υπόγεια ύδατα π.χ. στα νησιά Κάρπαθος, Αντίπαρος, Κέα, Κύθνος, κ.α.), αλλά σε μεγάλο ποσοστό οι υδρευτικές ανάγκες καλύπτονται από μονάδες αφαλάτωσης (πλήρης κάλυψη στη Σύρο και μεγάλο ποσοστό σε αρκετά νησιά), από μεταφορά νερού με πλοία (Αμοργός, Λειψοί, Αγαθονήσι, Κίμωλος, κ.α.) και από ταμιευτήρες (π.χ. Ανάφη).

Στα περισσότερα νησιά οι υδρευτικές ανάγκες καλύπτονται από περισσότερες της μίας πηγής πόσιμου νερού. Σε πολλές περιοχές των νησιών παρατηρείται έλλειμα, ιδιαίτερα κατά την καλοκαιρινή περίοδο.

Τέλος, στα περισσότερα νησιά είναι απαραίτητη η επισκευή ή η κατασκευή δικτύων διανομής καθώς και δεξαμενών αποταμίευσης νερού (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021).

Σύμφωνα με το στρατηγικό σχέδιο του Δήμου Θήρας το κρίσιμο πρόβλημα συνεχίζει να είναι πως το υδροδοτικό δίκτυο δεν καλύπτει όλο το Δήμο. Αξίζει να σημειωθεί πως οικισμοί όπως του Ημεροβιγλίου και της Περίσσας δεν έχουν ακόμα συνδεθεί στο δίκτυο . Ωστόσο σύμφωνα με τη ΔΕΥΑ Θήρας τα έργα διασύνδεσης και των δύο αυτών οικισμών βρίσκονται σε εξέλιξη.

Η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχετεύσεις Θήρας (ΔΕΥΑΘ) σχηματίστηκε από την συγχώνευση της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θήρας (Δ.Ε.Υ.Α. Θήρας) με την Κοινοτική Επιχείρηση Ύδρευσης και Αποχέτευσης Οίας (Κ.Ε.Υ.Α. Οίας).

Στον ‘‘Ν. 1069/80 (ΦΕΚ - 191 Α'): Περί κινήτρων δια την ίδρυσίν Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως’’ αναλύθηκε το θεσμικό πλαίσιο των Δ.Ε.Υ.Α. Σύμφωνα με το Άρθρο 1 Ν. 1069/80: Αντικείμενο - φορείς Επιχειρήσεων, για την ΔΕΥΑΘ ισχύουν τα εξής:

- Ασκεί πάσης φύσεως δραστηριότητες του κυκλώματος ύδρευσης, άρδευσης, αποχέτευσης επεξεργασίας λυμάτων, τηλεθέρμανσης, φυσικού αερίου, εμφιάλωσης νερού, γεωθερμίας και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στον Δήμο.
- Ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που αφορούν στο σχεδιασμό, τη μελέτη, την κατασκευή, τη συντήρηση, την εκμετάλλευση, τη διοίκηση και τη λειτουργία των δικτύων και των πάσης φύσεως εγκαταστάσεων, ύδρευσης, άρδευση, αποχέτευσης όμβριων και ακαθάρτων, επεξεργασίας λυμάτων και επαναχρησιμοποίησης τους και επεξεργασία και αξιοποίησης ιλύος.

Στο Άρθρο 2 Ν. 1069/80: ‘‘Διεύρυνσις αντικειμένου και επέκτασις περιοχής αρμοδιότητάς’’, αναφέρεται ότι με αποφάσεις των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων, που εγκρίνονται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να διευρυνθεί ο σκοπός των επιχειρήσεων και να περιλάβει εκτός από την ύδρευση, την αποχέτευση και την άρδευση και σε άλλους τομείς στην περιοχή της αρμοδιότητάς τους. Η ΔΕΥΑΘ έχει αναλάβει και τους ακόλουθους τομείς:

- Μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, διοίκηση και λειτουργία δικτύων τηλεθέρμανσης
- Μελέτη, κατασκευή, συντήρηση, εκμετάλλευση, επίβλεψη, διοίκηση και λειτουργία δικτύων φυσικού αερίου, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία
- Εμφιάλωση και εμπορία νερού
- Διαχείριση, αξιοποίηση και εμπορία των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, που προέρχονται από τα αντικείμενα δραστηριότητας της επιχείρησης ή τις δραστηριότητες του δήμου, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία
- Λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση εργοστασίων αφαλάτωσης
- Αξιοποίηση του γεωθερμικού δυναμικού
- Κάθε άλλη σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητα, που νόμιμα θα της ανατεθεί, από τον δήμο, τη περιφερειακή αυτοδιοίκηση, το δημόσιο αλλά και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Αρπακουλάκη, 2021).

Πηγές Ύδρευσης- Κύριες Γεωτρήσεις Ύδρευσης

Με δεδομένο ότι η ΔΕΥΑΘ εκδίδει -4- λογαριασμούς το χρόνο (για τους μήνες Γενάρη-Απρίλη, Μάη-Ιούνιο, Ιούλιο-Αύγουστο και Σεπτέμβριο – Δεκέμβριο), η κατανάλωση του πρώτου τριμήνου οφείλεται αποκλειστικά στους μόνιμους κατοίκους του νησιού, ενώ η υπερβάλλουσα κατανάλωση στους τουρίστες και στους παραθεριστές. Με βάση αυτή την υπόθεση εργασίας το 2017, από το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, εκτιμήθηκε ότι η κατανάλωση

των μονίμων κατοίκων είναι 93 λ/ημέρα και των τουριστών 130 λ, ενώ η μέση κατανάλωση όλων μαζί 112λ.

Η Δ.Ε.Υ.Α. Θήρας, με βασικό στόχο αφενός την αποτελεσματικότερη διαχείριση των δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης και αφετέρου την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των πελατών της, υιοθέτησε ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης πληροφοριών, τα **Γεωγραφικά Πληροφοριακά Συστήματα (Geographic Information Systems – G.I.S.)**.

Η Δ.Ε.Υ.Α. Θήρας έχει σχεδόν ολοκληρώσει την ψηφιοποίηση του συνόλου των δικτύων και των εγκαταστάσεων της με ακριβή τρισδιάστατη αποτύπωση αλλά και την αποτύπωση των υδρόμετρων των καταναλωτών σε μεγάλους οικισμούς του νησιού. Μέσω της ψηφιοποίησης και του G.I.S., στόχος είναι η διαχείριση σε πραγματικό χρόνο ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων αλλά και ενεργειών (όπως παροχές, καταναλώσεις, βλάβες δικτύων, ποιοτικά χαρακτηριστικά, στοιχεία επιχειρήσεων και ιδιωτών) από ένα κεντρικό σημείο ελέγχου. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των πολιτών, μειώνεται ο χρόνος ανταπόκρισης βλαβών αλλά και το λειτουργικό κόστος της επιχείρησης. Η φιλοσοφία των «έξυπνων» αυτών τρόπων απομακρυσμένου ελέγχου στο σύνολο των εγκαταστάσεων της Δ.Ε.Υ.Α. Θήρας, προϋποθέτει την συνεχή ενημέρωση αλλά και τον εκσυγχρονισμό όλου του συστήματος διαχείρισης.

Η συνεχής αυτή εξέλιξη και επέκταση των λειτουργιών της και των εγκαταστάσεών της με νέες τεχνολογίες, κάνουν την Δ.Ε.Υ.Α. Θήρας έναν ζωντανό οργανισμό που ζει, αναπνέει και ωριμάζει ασταμάτητα σε αρμονική συμβίωση με το ανθρώπινο δυναμικό της.

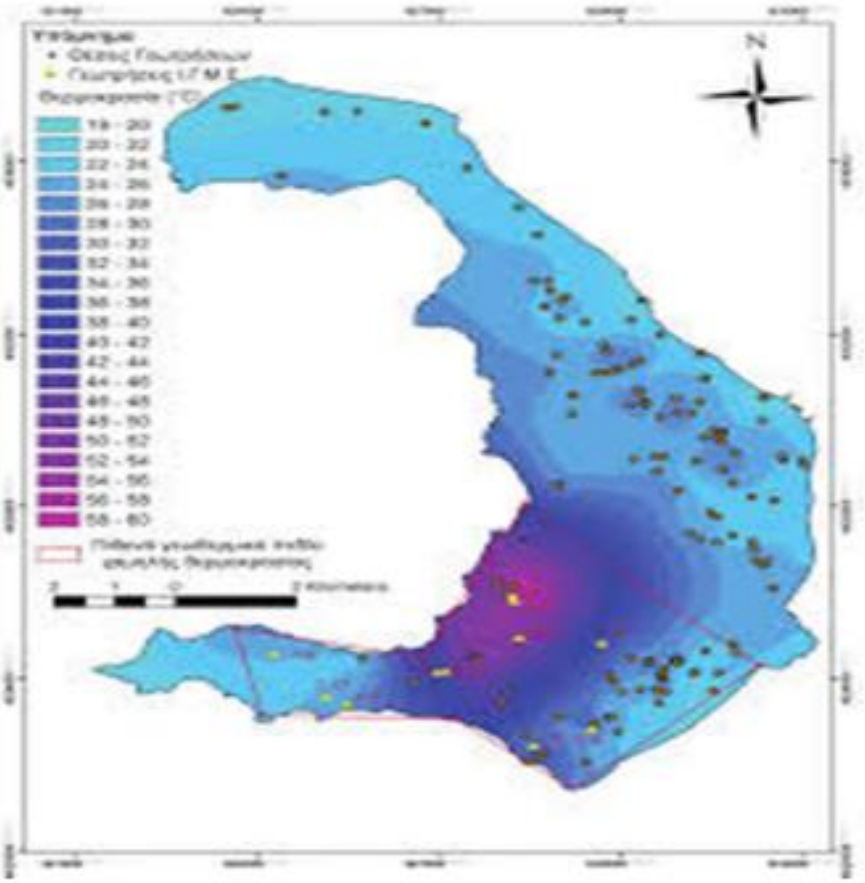
Οι εγκαταστάσεις που είναι ενσωματωμένες στο σύστημα τηλεποπτείας- τηλε-ελέγχου είναι οι εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΣΤΗ ΘΗΡΑ

Δημοτικό Διαμέρισμα Φηρών
• 3 μονάδες αφαλάτωσης
• 9 γεωτρήσεις ύδρευσης
• 2 αντλιοστάσια θαλάσσης
• 3 αντλιοστάσια ύδρευσης
• 2 δεξαμενές ύδρευσης
• 5 αντλιοστάσια αποχέτευσης
• 1 μονάδα επεξεργασίας λυμάτων
Δημοτικό Διαμέρισμα Καρτεράδου
• 6 γεωτρήσεις ύδρευσης
• 2 δεξαμενές ύδρευσης

• 1 μονάδα επεξεργασίας λυμάτων
Δημοτικό Διαμέρισμα Καμαρίου
• 2 δεξαμενές ύδρευσης
• 10 γεωτρήσεις ύδρευσης
• 4 αντλιοστάσια αποχέτευσης
• 1 μονάδα επεξεργασίας λυμάτων
Δημοτικό Διαμέρισμα Μεσαριάς – Βόθωνα
• 2 δεξαμενές ύδρευσης
• 6 γεωτρήσεις ύδρευσης
• 3 αντλιοστάσια ύδρευσης
• 2 μονάδες αφαλάτωσης
Δημοτικό Διαμέρισμα Ακρωτηρίου
• 2 δεξαμενές ύδρευσης
• 2 μονάδες αφαλάτωσης
• 4 αντλιοστάσια αποχέτευσης
• 1 αντλιοστάσιο ύδρευσης
Δημοτικό Διαμέρισμα Θηρασίας
• 2 δεξαμενές ύδρευσης
• 2 μονάδες αφαλάτωσης
• 1 μονάδα επεξεργασίας λυμάτων
• 1 αντλιοστάσιο ύδρευσης
Δημοτικό Διαμέρισμα Εμπορείου
• 2 δεξαμενές ύδρευσης
• 1 αντλιοστάσιο ύδρευσης
• 5 αντλιοστάσια αποχέτευσης
• 1 μονάδα επεξεργασίας λυμάτων
Δημοτικό Διαμέρισμα Έξω Γωνιάς
• 2 δεξαμενές ύδρευσης

• 1 αντλιοστάσιο ύδρευσης
Δημοτικό Διαμέρισμα Βουρβούλου
• 2 δεξαμενές ύδρευσης
• 2 αντλιοστάσια ύδρευσης
• 1 αντλιοστάσιο αποχέτευσης
Δημοτικό Διαμέρισμα Ημεροβιγλίου
• 6 αντλιοστάσια αποχέτευσης
Δημοτικό Διαμέρισμα Οίας
• 6 μονάδες αφαλάτωσης
• 13 αντλιοστάσια αποχέτευσης
• 1 μονάδα επεξεργασίας λυμάτων
• 4 δεξαμενές ύδρευσης
Ιδία επεξεργασία

Χάρτης: Απεικόνιση Γεωτρήσεων Θήρας. Πηγή: Παπαχρήστου (2014)

Μονάδες Αφαλάτωσης

Σύμφωνα με διαθέσιμα στοιχεία (Ζώρζος, 2016), τα υδατικά αποθέματα του νησιού είναι περιορισμένα, καθώς η Θήρα είναι άνυδρη και ξερή, με απουσία λιμνών, ποταμών και χαραδρών. Οι ανάγκες της σε νερό καλύπτονται με παραγωγή αφαλατωμένου νερού, από υπόγεια νερά μέσω γεωτρήσεων, με δεξαμενές όπου συγκεντρώνεται κυρίως το βρόχινο νερό καθώς και από φρεάτια. Όμως η εποχικά αυξημένη ζήτηση σε νερό, η υφαλμύρωσης των υπόγειων υδροφόρων στρωμάτων, οι γενικότερες επιπτώσεις των συνηθειών του σύγχρονου τρόπου υπερκατανάλωσης και κατασπατάλησης του καθαρού νερού έχουν καταστήσει ποσοτικά ανεπαρκή τα υφιστάμενα αποθέματα νερού του Δήμου. Σε ότι αφορά τις αρδευτικές ανάγκες, αυτές καλύπτονται κυρίως από γεωτρήσεις που γίνονται στο υπέδαφός της, όπου συγκεντρώνεται κυρίως το βρόχινο νερό.

Η κάλυψη των υδρευτικών αναγκών των 14 Δημοτικών Διαμερισμάτων του νησιού, γίνεται από μονάδες αφαλάτωσης και από υπόγεια νερά μέσω γεωτρήσεων που έχει η ΔΕΥΑ Θήρας. Παράλληλα μικρό μέρος των υδρευτικών αναγκών καλύπτεται από υδροπωλητές, που μεταφέρουν νερό, σε όσους δεν είναι συνδεδεμένοι με το δίκτυο της ΔΕΥΑ Θήρας (Βουλέλλης, 2021).

Σε ότι αφορά τη παραγωγή νερού από αφαλάτωση σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν την ΔΕΥΑΘ, μέχρι τη στιγμή ολοκλήρωσης του παρόντος έργου λειτουργούν δεκατρείς (13) μονάδες αφαλάτωσης με δυναμική 7.000m3 νερού σε ημερήσια βάση. Ωστόσο το άμεσο επόμενο χρονικό διάστημα πρόκειται να ολοκληρωθούν και άλλες μονάδες οι οποίες θα οδηγήσουν σε μία σημαντική αύξηση της παραγωγής σε +11.000m3 νερού σε ημερήσια βάση, οδηγώντας σε μια συνολική παραγωγή 18.000 m3 νερού σε ημερήσια βάση.

Οι εν λειτουργία Μονάδες Αφαλάτωσης της Σαντορίνης βρίσκονται στην Οία (έξι μονάδες δυναμικότητας 2.800 m3/day), στον Έξω Γιαλό (δύο μονάδες συνολικής δυναμικότητας 2.000 m3/day), στις Κατοικίες (μονάδα Δυναμικότητας 1.200 m3/day) και στο Ακρωτήρι (δύο μονάδες συνολικής δυναμικότητας 650 m3/day). Στη Θηρασιά λειτουργούν ακόμα δύο μονάδες με ημερήσιο όγκο παραγωγής 350 m3/day. Επιπλέον, υπάρχουν μικρές αυτόνομες μονάδες δυναμικότητας 6 m3/day που παράγουν και πωλούν αφαλατωμένο νερό στο Καμάρι, το Εμπορείο, τη Μεσαριά και τη Θηρασιά.

Εικόνα 54: Μονάδες Αφαλάτωσης της ΔΕΥΑ Θήρας, GOOGLE

Πηγή: Google, Επεξεργασία της Ομάδας Μελέτης

Επιπρόσθετα στον Δήμο Θήρας προγραμματίζεται η λειτουργία δύο λιμνοδεξαμενών (Λ/Δ) Αεροδρομίου Α’ και Β’, με ωφέλιμο όγκο 85.000 m3 και 135.000 m3 αντίστοιχα (Αρπακουλάκη, 2021).

Α3.3.1β Υποδομές Επεξεργασίας και Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων

ΧΥΤΥ-ΧΥΤΑ-ΧΑΔΑ (για αποκατάσταση)- ΣΜΑ (ΣΤΑΘΜΟΊ ΜΕΤΑΦΟΡΤΩΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ)

Ακολούθως παρατίθενται στοιχεία αναφορικά με της υποδομές συλλογής, διάθεσης και επεξεργασίας των στερεών αποβλήτων – απορριμμάτων της ΠΝΑΙ, σύμφωνα με το «Επικαιροποιημένο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου» (2016):

Έτσι, στο Δήμο Θήρας δεν υπάρχουν υποδομές επεξεργασίας και τελικής διάθεσης των ΑΣΑ. Η μεγαλύτερη ποσότητα των ΑΣΑ οδηγείται στον ενεργό ΧΑΔΑ στην περιοχή Αλωνάκι, ο οποίος λειτουργεί από το 2003. Η έκταση του ΧΑΔΑ είναι περίπου 76,5 στρέμματα. Για το ΧΑΔΑ έχει ήδη εκδοθεί άδεια αποκατάστασης, ωστόσο λόγω έλλειψης αδειοδοτημένης εγκατάστασης διαχείρισης ή διάθεσης στερεών αποβλήτων στο νησί, δεν είναι δυνατή η παύση της λειτουργίας του.

Προβλέπεται η κατασκευή Ολοκληρωμένης Εγκατάστασης Διαχείρισης Αποβλήτων (ΟΕΔΑ) που περιλαμβάνει τη διαλογή των σύμμεικτων ΑΣΑ κόσκινο, χειροδιαλογή), κομποστοποίηση και ΧΥΤΥ, η οποία βρίσκεται σε στάδιο μελετών. Μέχρι την κατασκευή του ΧΥΤ, και σύμφωνα με το Οριστικό Σχέδιο Δράσης αντιμετώπισης της οριστικής παύσης εναπομεινάντων ενεργών ΧΑΔΑ στις Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου, της ΑΔΑ , τα ΑΣΑ θα δεματοποιούνται και αποθηκεύονται προσωρινά, σε συνδυασμό με δράσεις διαλογής στην πηγή και ανακύκλωσης. Στο Δήμο προβλέπεται δεματοποιητής και χώρος προσωρινής αποθήκευσης των ΑΣΑ στη Δ.Ε. Μεγαλοχωρίου, Ορυχεία Μαυρομάτη (νυν Μεταξά). Η δυναμικότητα του δεματοποιητή είναι της τάξης των 42 τν/ημέρα και η έκταση του χώρου ανέρχεται σε 6,7 στρέμματα. Για τις εν λόγω υποδομές έχουν εκπονηθεί οι τεχνικές μελέτες των έργων υποδομής, τα τεύχη προκήρυξης & τεχνικών προδιαγραφών για τον εξοπλισμό κα έχει υποβληθεί φάκελος για άδεια εγκατάστασης & υπαγωγή σε ΠΠΔ.

Στη Θήρα λειτουργεί ιδιωτικό ΚΔΑΥ, από το έτος 2008, στο οποίο συλλέγονται περίπου 3.000 τν / έτος (σύμφωνα με στοιχεία της ΕΕΑΑ). Ο Δήμος είναι συμβεβλημένος με την ΕΕΑΑ για διαλογή στην πηγή υλικών συσκευασίας (2 ρεύματα) και διαθέτει 260 κάδους (1,1 μ3) και 1 όχημα για τη συλλογή των εν λόγω υλικών. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΚΔΑΥ Θήρας, ο όγκος των ανακυκλώσιμων στο νησί μειώθηκε από 2.754 τόνους το 2022 σε 2.283 το 2023. Τρία από τα μεγαλύτερα ξενοδοχεία που συνεργάζονται με τους tour operators έχουν δημιουργήσει ιδιωτικό ρεύμα συλλογής και ανακύκλωσης απορριμμάτων. Βάσει της νομοθεσίας, οι επιχειρήσεις θεωρητικά θα απαλλάσσονταν από σημαντικό μέρος των δημοτικών τελών (ωστόσο η κυβέρνηση δεν έχει ακόμα θεσπίσει τον αλγόριθμο που θα καθορίζει πώς θα υπολογίζεται η έκπτωση). Σύμφωνα με τον νόμο, όλα τα ξενοδοχεία που έχουν περισσότερες από 100 υποχρεούνται να συλλέγουν ξεχωριστά τα βιοαπόβλητα τους και να τα υποβάλλουν σε ειδική διαχείριση. (Ν. 4819 ΦΕΚ Α’ 129/23.7.2021).

Στο ΚΔΑΥ Θήρας έχει συσταθεί νέο τμήμα για τα οργανικά απόβλητα. Έχουν ήδη ενταχθεί σε αυτό σουπερμάρκετ, ξενοδοχεία και εστιατόρια. Η συλλογή γίνεται από τις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων από τον εργολάβο του ΚΔΑΥ. Σύμφωνα με τον εργολάβο αποκομιδής, τα στοιχεία του 2022 δείχνουν ότι συλλέχθηκαν 37.785 τόνοι οικιακά

απόβλητα και 29.000 τόνοι ανακυκλώσιμα. Τα στοιχεία αυτά, που είναι κατά προσέγγιση, είναι υπερδεκαπλάσια από αυτά που δίνει το ΚΔΑΥ Θήρας.

ΕΙΚΟΝΑ: ΚΔΑΥ ΘΗΡΑΣ

Επίσης εφαρμόζεται από το 2012 σύστημα προώθησης της οικιακής κομποστοποίησης η οποία αφορά 200 οικίες. Επιπλέον εφαρμόζεται χωριστή συλλογή βιοαποβλήτων (πόρτα – πόρτα με καφέ σακούλες) στο Καμάρι και την Περίσσα το οποίο αφορά επαγγελματίες καθώς και συλλογή των κλαδεμάτων σε όλο το Δήμο.

Στον δήμο δραστηριοποιούνται δύο συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης για τη χωριστή συλλογή ΑΗΗΕ (ΣΕΔ ΦΩΤΟΚΥΚΛΩΣΗ & ΣΕΔ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΩΝ). Συγκεκριμένα το 2014, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, συλλέχθηκαν από τον Δήμο, 0,33 τόνοι λαμπτήρων και 62,5 τόνοι λοιπών ΑΗΗΕ. Επίσης, σε επιλεγμένα σημεία του δήμου, εφαρμόζεται χωριστή συλλογή ηλεκτρικών στηλών (μπαταρίες) μέσω του ΣΕΔ ΑΦΗΣ. Το 2014 συλλέχθηκαν από τον δήμο, 0,42 τόνοι μπαταριών (Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2021).

Σύμφωνα με το «Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» (2015), η Οδηγία 91/271/ΕΟΚ «Για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων» αφορά στην προστασία του περιβάλλοντος από τη διάθεση των αστικών λυμάτων. Πιο συγκεκριμένα καθορίζει τον απαιτούμενο βαθμό επεξεργασίας, που πρέπει να παρέχεται από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των απαιτούμενων έργων ανάλογα με τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό και τον χαρακτηρισμό του αποδέκτη διάθεσης των λυμάτων (ευαίσθητος ή κανονικός) με κριτήριο την τροφική του κατάσταση. Στο Υδατικό Διαμέρισμα Νήσων Αιγαίου όλοι οι αποδέκτες έχουν χαρακτηρισθεί ως κανονικοί.

Στο Δήμο Θήρας λειτουργούν πέντε(5) Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ):

1. Εμπορείου: παραλαμβάνει τα λύματα από τα Δημοτικά Διαμερίσματα Εμπορείου, Ακρωτηρίου, Μεγαλοχωρίου και Πύργου Καλλίστης.
2. Επισκοπής Γωνιάς: παραλαμβάνει τα λύματα από τα Δημοτικά Διαμερίσματα Επισκοπής Γωνιάς, Έξω Γωνιάς, Μεσαριάς, Βόθωνα και το Αεροδρόμιο Θήρας.
3. Καρτεράδου: παραλαμβάνει τα λύματα μόνο του Δημοτικού Διαμερίσματος Καρτεράδου.
4. Οίας: παραλαμβάνει τα λύματα ολόκληρης της κοινότητας εκτός της νήσου Θηρασίας.
5. Φηρών: παραλαμβάνει τα λύματα από τα Δημοτικά Διαμερίσματα Φηρών, Ημεροβιγλίου και Βουρβούλου.

Στη Θηρασία έχουν κατασκευαστεί απορροφητικοί βόθροι και ιδιωτικοί βόθροι. Αναλυτικά στοιχεία για την λειτουργία των ανωτέρω εγκαταστάσεων δίνονται στον παρακάτω πίνακα (ΔΕΥΑ Θήρας & Ζώρζος, 2016).

Πίνακας 80: Εγκαταστάσεις Ε.Ε.Λ. Δήμου Θήρας

Εμπορείου	2001	9.000	1.350
Επισκοπής Γωνιάς	1998	21.100	5.510
Καρτεράδου	1995	5.416	1.200
Οίας	2002	10.000	2.000
Φηρών	1997	10.833	2.200

Πηγή: Ζώρζος, 2016

Σύμφωνα με τη ΔΕΥΑ Θήρας για τη διαχείριση υγρών αποβλήτων του συνόλου του Δήμου, μετά την ολοκλήρωση των προγραμματισμένων έργων δεν θα αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα στη διαχείριση τους.

ΧΑΔΑ της Σαντορίνης - Κατασκευή ΜΕΑ

Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας ανέλυσε τον σχεδιασμό για την διαχείριση των απορριμμάτων στη Σαντορίνη και ευρύτερα στα νησιά το Νοτίου Αιγαίου. «..Έχουμε θετικές εξελίξεις στη Σαντορίνη. Ο ΧΑΔΑ θα κλείσει και πολύ σύντομα θα ανακοινωθεί η ενδιάμεση λύση. Έχει υποβληθεί στο Υπουργείο Ανάπτυξης ο σχετικός φάκελος προκειμένου στη θέση του σημερινού ΧΑΔΑ να υπάρξει μια σύγχρονη Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων που θα κατασκευαστεί με Σύμπραξη Δημοσίου-Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), μέθοδο με την οποία προχώρησαν οι αντίστοιχες μονάδες σε Ήπειρο και Σέρρες. Η προσπάθειά για ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό μοντέλο διαχείρισης απορριμμάτων δεν εξαντλείται στη Σαντορίνη. Επεκτείνεται σε όλη τη χώρα, με ιδιαίτερη έμφαση στο Νότιο Αιγαίο. Στο πλαίσιο αυτό, εντάσσεται και η σύσταση νέου

Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ) για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου». Σήμερα, εν έτει 2024, ο Χώρος Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) της Σαντορίνης είναι ένας από τους είκοσι δύο (22) που παραμένουν σε λειτουργία, Τον Φεβρουάριο του 2024 ο ΧΑΔΑ όμως παρουσίαζε μία διαφορετική εικόνα. Τα ανόργανα υλικά (μπάζα, πόρτες, υλικά από ανακαινίσεις κ.λπ.) είχαν μεταφερθεί στην μπροστινή πλευρά, όπου υπάρχει ορατότητα από τον δρόμο, και τα οικιακά απορρίμματα είχαν οδηγηθεί στην πλευρά της Καλντέρας. Η μονάδα ανακύκλωσης των Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) δέχεται μόνο καθαρά οικοδομικά απόβλητα (όχι πόρτες, στρώματα κ.λπ.). Ακόμα πιο σημαντικός λόγος για την εκτροπή στον ΧΑΔΑ είναι ότι σχεδόν κανείς δεν βγάζει άδεια μικρής κλίμακας ώστε να οδηγήσει στην ΑΕΚΚ οτιδήποτε έχει σε ανακυκλώσιμο οικοδομικό υλικό.

Εγκαταστάσεις Ανακύκλωσης συσκευών και υλικών-Γωνίες Ανακύκλωσης

Στη Σαντορίνη, ήδη από το 2020 έχουν υπερδιπλασιαστεί οι μπλε κάδοι συγκέντρωσης ανακυκλώσιμων υλικών που τοποθετεί η ΕΕΑΑ φτάνοντας τους 455 και η ΕΕΑΑ προτίθεται –σε συνεργασία με τον Δήμο- να τοποθετήσει τουλάχιστον διακόσιους (200) μπλε κάδους ακόμα. Επιπροσθέτως, έχουν τοποθετηθεί είκοσι πέντε(25) καινούριοι κώδωνες για τη συλλογή γυαλιού, προστιθέμενοι στους υφιστάμενους 25. Άρα έχουμε και εκεί ένα ρεύμα συλλογής ανακυκλώσιμων υλικών, στο οποίο θα προστεθεί ένα τρίτο ρεύμα, για την ξεχωριστή συλλογή αλουμινίου. Επίσης, στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος έχει γίνει συνεννόηση με τους παραχωρησιούχους του αεροδρομίου της Σαντορίνης ώστε από το φθινόπωρο να υπάρχουν 4 ρεύματα ανακύκλωσης στο αεροδρόμιο».

Ο δήμος Θήρας τοποθέτησε πρόσφατα:

- Ένα (1) σύστημα βυθιζόμενων κάδων διαβαθμισμένης συμπίεσης με ισοδύναμη χωρητικότητα 16 κάδων των 1100 λίτρων, στα Φηρά (πλησίον ΟΤΕ).
- Δύο (2) βυθιζόμενα συστήματα αποθήκευσης απορριμμάτων, σε κάδους 2Χ3.000 λίτρων, συμβατούς με τα κοινά απορριμματοφόρα των ΟΤΑ, με ισοδύναμη χωρητικότητα 5,5 συμβατικών κάδων των 1100 λίτρων έκαστο.

  Τα συστήματα τοποθετήθηκαν στο Εμπορείο (πλησίον ψαραγοράς) και στην Οία (πριν την είσοδο της πλατείας).
- Ένα (1) βυθιζόμενο σύστημα αποθήκευσης απορριμμάτων σε κάδους 2Χ360 λίτρων, για την αναβάθμιση κοινόχρηστων χώρων στα Φηρά (έναντι Μουσείου Προϊστορικής Θήρας).

Τα τέσσερα (4) στον αριθμό αυτά συστήματα τοποθετήθηκαν σε κεντρικά σημεία του αστικού ιστού του Δήμου μας, έχουν τεθεί σε λειτουργία, αδειάζουν με τα συμβατικά απορριμματοφόρα και μπορούν να πλυθούν και να καθαριστούν όπως οι κλασσικοί κάδοι.

- Συνεργασία ΕΕΑΑ με ογδόντα(80) τοπικές επιχειρήσεις

Την ίδια στιγμή, η ΕΕΑΑ συνεργάζεται με 80 επιχειρήσεις της Σαντορίνης προκειμένου να μαζεύουν οι ίδιες οι επιχειρήσεις χωριστά τα πλαστικά μπουκάλια ώστε να περιοριστεί η διάθεσή τους στη Σαντορίνη. «Και πολύ περισσότερο η διάθεση των πλαστικών μιας χρήσης, καθώς η απόσυρσή τους το 2021 αποτελεί πολιτική της κυβέρνησης».

Ήδη, Το Νοσοκομείο συμμετέχει στο πρόγραμμα ανακύκλωσης του Δήμου Θήρας συγκεντρώνοντας σε ειδικούς κάδους το χαρτί και πλαστικό.

Σήμερα, εκατό(100)νέοι κάδοι ανακύκλωσης παραδόθηκαν στο Δήμο Θήρας και αναμένεται να τοποθετηθούν στα Δημοτικά Διαμερίσματα του νησιού μας, με στόχο να υποστηρίξουν το πρόγραμμα ανακύκλωσης.

Α3.3.2 ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ – Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

Η Σαντορίνη ανήκει στα νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου που δεν είναι ακόμα διασυνδεδεμένα στο ηπειρωτικό σύστημα. Η κάλυψη των αναγκών ηλεκτροδότησης πραγματοποιείται από έναν εγκατεστημένο Αυτόνομο Σταθμό Πετρελαίου που βρίσκεται στην περιοχή του Μονόλιθου και έχει συνολική ισχύ 82,187 MW. Τα καύσιμα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι μαζούτ χαμηλού θείου και πετρέλαιο κίνησης ντίζελ (Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2019). Αξίζει να τονισθεί ότι η διασύνδεση της Σαντορίνης συμπεριλαμβάνεται στα άμεσα σχέδια του ΑΔΜΗΕ. Μάλιστα, προβλέπεται με έργο ύψους 393 εκατ. ευρώ η σύνδεση Σαντορίνης, Φολεγάνδρου, Μήλου και Σερίφου με το ηπειρωτικό σύστημα της χώρας το 2024 (Λιάγγου, 2020).

Το υπάρχον δίκτυο ηλεκτροδότησης καλύπτει ολόκληρη την έκταση της Σαντορίνης. Όσον αφορά τη Θηρασιά, η διανομή του ρεύματος πραγματοποιείται με υποθαλάσσιο αγωγό από τη Σαντορίνη. Εξαιτίας της υφιστάμενης κατάστασης του δικτύου (λόγω της παλαιότητάς του) και σε συνδυασμό με την αύξηση της ζήτησης για ηλεκτρική ενέργεια κατά την περίοδο αιχμής, σημειώνονται διακοπές ρεύματος (Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2014).

Στη Σαντορίνη δεν είναι εκτεταμένη η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, λόγω του ισχύοντος καθεστώτος προστασίας της. Εξαίρεση αποτελεί η οικιακή χρήση ήπιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας με ηλιακούς θερμοσίφωνες και χρήση Φωτοβολταϊκών συστημάτων σε μικρότερο βαθμό). Αναφέρεται επίσης ότι γίνονται προσπάθειες ανάπτυξης της γεωθερμικής ενέργειας, η οποία δύναται να αξιοποιηθεί εφόσον υπάρχει γεωθερμικό δυναμικό χαμηλής και μέσης ενθαλπίας. Βέβαια ένα ζήτημα που εντοπίζεται είναι η υψηλή περιεκτικότητα σε θείο, η οποία όμως δεν αποτελεί τροχοπέδη χάρη στις νέες τεχνολογίες που δύνανται να το αντιμετωπίσουν (ΕΛΛΕΤ, 2021, Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2014).

Σύμφωνα με τη ΡΑΕ, υπάρχει στη Θηρασιά αιολικός σταθμός ισχύος 1,32 MW με άδεια εγκατάστασης στην περιοχή (άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας έως τις

12/11/2019). Ο σταθμός βρίσκεται στο νότιο τμήμα της Θηρασιάς και συγκεκριμένα στη θέση "Κιμινάς – Μανωλάς" (Εκκλησία Χριστού Μανωλά) της Δημοτικής Ενότητας Οίας, του Δήμου Θήρας.

Όπως καταγράφεται στο στρατηγικό σχέδιο του Δήμου, σε σχέση με την σημερινή κατάσταση, παρατηρούνται συχνές διακοπές ρεύματος λόγω παλαιωμένου δικτύου. Στο Σταθμό παραγωγής, υπάρχουν εγκατεστημένα υπαίθρια 30 φορητά Η/Ζ, τα οποία προ καλούν περιβαλλοντική επιβάρυνση και ηχορύπανση. Προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων, ο Δήμος Θήρας προτείνει διαχείριση, εξοικονόμηση και εγκατάσταση Α.Π.Ε. σε δημόσια κτήρια και ιδιωτικά κτήρια (αξιοποίηση του προγράμματος εξοικονόμηση κατ' οίκον), ενίσχυση της ΔΕΗ και ΔΕΔΗΕ έως την διασύνδεση του Νησιού με υπόγειο καλώδιο από την ηπειρωτική Ελλάδα, πρόγραμμα ευαισθητοποίησης κατοίκων και επιχειρηματιών, για την εξοικονόμηση σε ενέργεια καθώς και την άμεση ανάθεση μελέτης για την αξιολόγηση την επιλογή και την δυναμικότητα των ΑΠΕ, οι οποίες μπορούν να αξιοποιηθούν στο νησί (Βουλέλλης, 2021).

Εξαγγελίες

Την εγκατάσταση πέντε αεριοστροβιλικών μονάδων θα προχωρήσει η ΔΕΗ σε Σαντορίνη, Χίο και Ρόδο με στόχο την κάλυψη των αυξημένων αναγκών των νησιών σε ηλεκτρική ενέργεια ειδικά κατά τους καλοκαιρινούς μήνες λόγω του τουρισμού. Οι μονάδες αυτές θα αξιοποιηθούν έως ότου ολοκληρωθούν οι διασυνδέσεις των νησιών κάτι το οποίο προβλέπεται να ολοκληρωθεί το 2030. Έτσι η ΔΕΗ έλαβε από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΑΕΥ) τις άδειες παραγωγής για την εγκατάσταση δύο νέων αεριοστροβιλικών μονάδων ισχύος 15 MW η κάθε μια στη Σαντορίνη, μιας νέας αεριοστροβιλικής μονάδας ισχύος 33 MW στη Χίου και δυο νέων αεριοστροβιλικών μονάδων ισχύος 33 MW η κάθε μια στη Ρόδο.

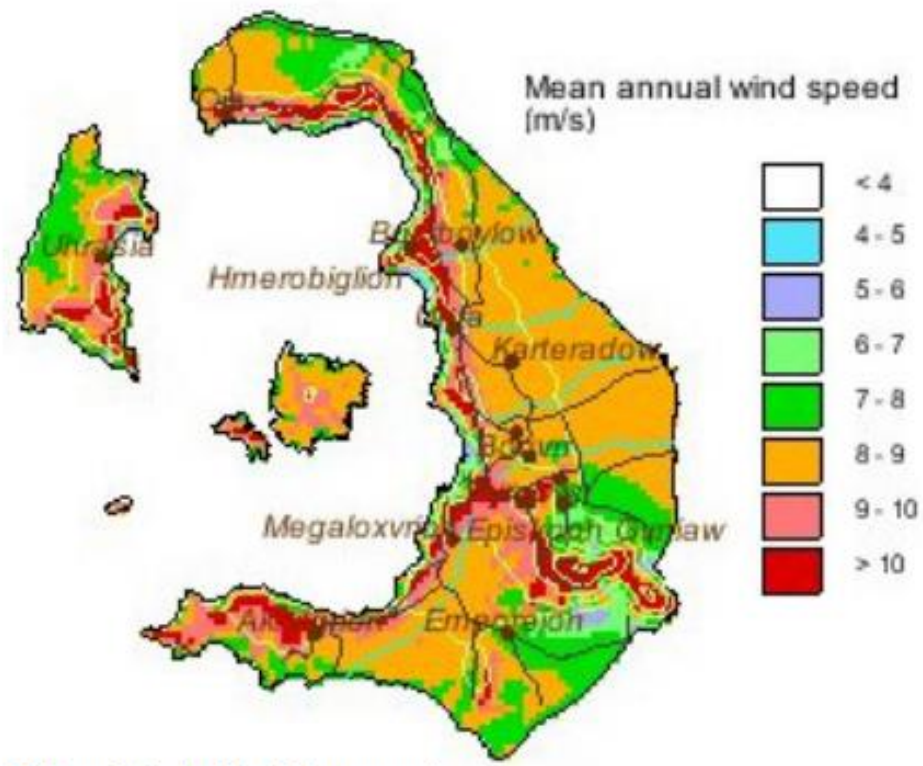
Ομαλή ηλεκτροδότηση

Πρέπει να σημειωθεί ότι τα επόμενα καλοκαίρια και έως το 2030 εκτιμάται ότι θα είναι κρίσιμα ως προς την ομαλή ηλεκτροδότηση των περισσότερων νησιών του Αιγαίου. Μάλιστα ο ΔΕΔΔΗΕ που έχει την ευθύνη του συστήματος στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ), έχει ήδη συστήσει να γίνουν μισθώσεις ισχύος είτε μέσω αεριοστρόβιλων, ή με την τοποθέτηση γεννητριών (Η/Ζ).

Η πρόβλεψη αυτή περιλαμβάνεται στο πρόγραμμα ανάπτυξης παραγωγής του ΔΕΔΔΗΕ για τα ΜΔΝ την περίοδο 2024-2030, στο οποίο μάλιστα σημειώνεται ότι το καλοκαίρι του 2024 καταγράφηκε σημαντικό έλλειμμα παραγωγής το οποίο αναμένεται να γίνει μεγαλύτερο τα επόμενα χρόνια ειδικά στη Ρόδο και τη Σαντορίνη λόγω των αυξημένων τουριστικών ροών. (https://www.worldnergynews.gr).

Α3.3.2α Αιολικό Δυναμικό

Στον παρακάτω χάρτη αποτυπώνεται το αιολικό δυναμικό (μέση ταχύτητα ανέμου ετησίως):

Σχήμα 2.2. Αιολικό δυναμικό

Εικόνα 55: Αιολικός σταθμός Θηρασιάς

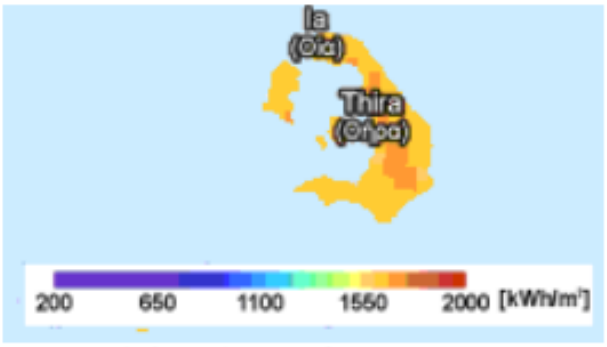
Πηγή: ΡΑΕ

Α3.3.2β Ηλιακό δυναμικό

Δεν έχει επιτευχθεί ανάπτυξη στην ηλεκτροπαραγωγή από φωτοβολταϊκά συστήματα. Το ηλιακό δυναμικό έχει ωστόσο εκμεταλλευτεί με εγκαταστάσεις θερμικών ηλιακών

συστημάτων για την παραγωγή ζεστού νερού χρήσης, κυρίως από τα τουριστικά καταλύματα.

Στον παρακάτω χάρτη αποτυπώνεται το ηλιακό δυναμικό (πρόσπτωση ηλιακής ακτινοβολίας σε οριζόντια επιφάνεια ετησίως):

Σχήμα 2.3. Ηλιακό δυναμικό

Πηγή: πρόγραμμα ΔΙΚΤΥΟ ΑΕΙΦΟΡΩΝ ΝΗΣΩΝ «ΔΑΦΝΗ»

Α3.3.2γ Εξοικονόμηση ενέργειας

Η θεαματική αύξηση της τουριστικής κίνησης, κατά τους θερινούς μήνες κυρίως, έχει επιφέρει τεράστια αύξηση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας, με την αιχμή της ζήτησης να εκτινάσσεται από τα 32 MW το 2013, σε 48 MW το 2019.

Όσον αφορά στην εξοικονόμηση ενέργειας αξιόλογο δυναμικό υπάρχει στις κτιριακές εγκαταστάσεις του τριτογενή, κοινοτικού αλλά και οικιακού τομέα, όπως επίσης και στον τομέα των μμεταφορών.

Α3.3.2δ Ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις

Όσον αφορά στην εξοικονόμηση ενέργειας στον κτιριακό τομέα, ο ξενοδοχειακός τομέας παρουσιάζει πολύ μμεγάλο δυναμικό εξοικονόμησης ενέργειας. Οι ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις λειτουργούν κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες, αλλά και την άνοιξη και το φθινόπωρο, καθώς η τουριστική περίοδος στο νησί είναι μμεγάλη. Οι ενεργειακές καταναλώσεις σε αυτές αφορούν κυρίως κλιματισμό και θέρμανση ζεστού νερού χρήσης και, δευτερευόντως, τον φωτισμό. Προβλέπεται αύξηση της διείσδυσης των θερμικών ηλιακών συστημάτων (ηλιακοί θερμοσίφωνες), ενώ θα προωθηθούν και παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας.

Α3.3.2ε Κοινοτικά κτίρια

Τα κοινοτικά κτίρια (κυρίως κτίρια υπηρεσιών και σχολικά κτίρια) αποτελούν άλλη μια κατηγορία κτιρίων τα οποία είναι συνήθως ενεργοβόρα, και στα οποία δίνεται εύκολα η δυνατότητα στην Κοινότητα να επέμβει για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης.

Σημειώνεται δε, ότι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας δεν αποτελεί τη μόνη πηγή ατμοσφαιρικής ρύπανσης γιατί δεν συμπεριλαμβάνει τις υπόλοιπες μορφές ενέργειας που χρησιμοποιούνται είτε στα νοικοκυριά, στα ξενοδοχεία, τα εστιατόρια κλπ. (πχ. υγραέριο), ούτε βέβαια τα καύσιμα που χρησιμοποιούν τα μεταφορικά μέσα.

Με βάση τη μελέτη του Δικτύου Δάφνη– Ενεργειακό Γραφείου Ίου – Αιγαίου, εκτιμά ότι η ηλεκτρική ενέργεια καλύπτει περίπου το 50% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας.

Α3.3.2στ Τομέας επιμόρφωσης

Πρόγραμμα Κατάρτισης στελεχών με τίτλο ‘Ακαδημία Ενέργειας’

Ξεκίνησε το φθινόπωρο του 2009 το πρόγραμμα κατάρτισης στελεχών με τίτλο Ακαδημία Ενέργειας με 32 σπουδαστές από πολλά νησιά του Αιγαίου. Το πρόγραμμα υποστηρίζεται από το «ενεργειακό Γραφείο Αιγαίου» και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και βασίζεται εν πολλοίς στη μμέθοδο της Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης (e-learning). Το πρόγραμμα αυτό αποφασίστηκε με βάση τη διαπίστωση ότι τόσο η βιωσιμότητα των λύσεων που σχετίζονται με την ανάπτυξη των ΑΠΕ και ΕΞΕ στα νησιά, όσο και η έγκαιρη επίτευξη χρονοδιαγραμμάτων και στόχων, είναι συνάρτηση της ύπαρξης εξειδικευμένου προσωπικού στα διάφορα επίπεδα λήψης αποφάσεων και στις επιμέρους φάσεις των διαδικασιών που συνδέονται με την υλοποίηση των έργων. Είναι όμως γεγονός, ότι η εγκύκλια τεχνική, επαγγελματική και πανεπιστημιακή εκπαίδευση δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί πλήρως στις απαιτήσεις της αγοράς, εξαιτίας της ραγδαίας εξέλιξης των τεχνολογιών και εξαιτίας της συνεχούς διαφοροποίησης του θεσμικού και οικονομικού περιβάλλοντος μμέσα στο οποίο κινούνται οι εφαρμογές.

Εκτός των άλλων, ο νησιωτικός χώρος παρουσιάζει πρόσθετα ειδικά προβλήματα, όπως είναι η ακαταλληλότητα πολλών εσωτερικών δικτύων τα ζητήματα της ευστάθειας , η προοπτική των διασυνδέσεων, η έλλειψη επαρκών βάσεων δεδομένων / χρονοσειρών μμετρήσεων, τα ζητήματα που θέτει ο νέος νόμος για τη Χωροταξία των ΑΠΕ σε σχέση με τον περιορισμένο χώρο, η έλλειψη τοπικών χωροταξικών σχεδίων ή οι απαιτήσεις τροποποίησης των υφιστάμενων, τα ζητήματα της οπτική ρύπανσης, οι ανταγωνιστικές λειτουργίες (τουρισμός, προστασία της φύσης) κ.α.

Μέρος των διαρκώς αυξανόμενων αναγκών της Σαντορίνης σε ηλεκτρική ενέργεια και όχι μόνο, επιχειρούν να καλύψουν σε σύμπραξη η ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ και ο Δήμος Θήρας αξιοποιώντας γεωθερμικά πεδία και χημική επεξεργασία των αστικών αποβλήτων.

Η συνεργασία που προέκυψε με το Υπουργείο Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής αναμένεται να βοηθήσει στην ταχεία επίλυση τυχόν γραφειοκρατικών προβλημάτων που μπορεί να ανακύψουν κατά την υλοποίησή του.

Αναφορικά με την θερμική επεξεργασία των απορριμμάτων, προβλέπεται η χρήση ως «πρώτης ύλης» των αστικών αποβλήτων που θα απομένουν μετά την ανάκτηση και την κομποστοποίηση.

Η ηλεκτρική διασύνδεση της Σαντορίνης (μέσω Νάξου) με το ηπειρωτικό σύστημα, έργο προϋπολογισμού 117 εκατ. ευρώ, αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2024, σύμφωνα με τον προγραμματισμό του ΑΔΜΗΕ που υλοποιεί το ευρύτερο έργο της Δ' Φάσης Διασύνδεσης των Κυκλάδων.

Επιπρόσθετα, η ηλεκτρική διασύνδεση των Νότιων και Δυτικών Κυκλάδων με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) θα πραγματοποιηθεί μέσω υποβρυχίων καλωδίων εναλλασσόμενου ρεύματος, μήκους περίπου 353,2 χλμ. και υπογείων καλωδίων εναλλασσόμενου ρεύματος, μήκους περίπου 19,6 χλμ.

Σχετικά με την αξιοποίηση της γεωθερμίας, το πρώτο βήμα προβλέπει τη διενέργεια ερευνητικών γεωτρήσεων, ώστε να αξιολογηθούν τα γεωθερμικά πεδία του νησιού.

Προηγούμενες έρευνε[12]ς έδειξαν ότι υπάρχει ένα αξιόλογο γεωθερμικό δυναμικό χαμηλής θερμοκρασίας στη Σαντορίνη, κυρίως στην περιοχή Μεγαλοχωρίου. Το δυναμικό αυτό θα μπορούσε κάλλιστα να αξιοποιηθεί, μεταξύ άλλων, για την ανάπτυξη συγκροτημάτων ευεξίας (SPA), κάτι που θα μπορούσε να συνεισφέρει στην επέκταση της τουριστικής περιόδου του νησιού, στη θέρμανση ή στην υποβοήθηση θερμοκηπίων, αλλά και στην αφυδάτωση αγροτικών προϊόντων και κυρίως της άνυδρης σαντορινιάς ντομάτας που είναι ένα από τα κυριότερα αγροτικά προϊόντα του νησιού. Η ύπαρξη δυναμικού μέσης ενθαλπίας (με θερμοκρασίες νερών 90°C-120°C) που μπορεί να υπάρχει σε μεγαλύτερα βάθη θεωρείται περισσότερο από βέβαιη. Σε αυτή την περίπτωση τα γεωθερμικά ρευστά μέσης ενθαλπίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ηλεκτροπαραγωγή με το δυαδικό κύκλο, για αφαλάτωση υφάλμυρου ή θαλασσινού νερού και για θέρμανση χώρων.

Το ιδανικό, είναι αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που παρέχει η Γεωθερμία σε ήπια μορφή ώστε να αντληθούν τα μέγιστα δυνατά οφέλη. Σε μία τέτοια περίπτωση, ο στόχος που θα τεθεί θα είναι να καλυφθούν οι ενεργειακές ανάγκες του νησιού χωρίς τη χρήση των πετρελαϊκών μονάδων. Στόχος είναι στη Σαντορίνη, όπως και σε άλλα νησιά, να αξιοποιηθεί το τοπικό δυναμικό για την παραγωγή ενέργειας.

Πάντως, ακόμη κι αν τα πεδία δεν μπορούν να αξιοποιηθούν για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, είναι βέβαιο πως θα χρησιμοποιηθούν σε εφαρμογές όπως η αφαλάτωση ή η τηλεθέρμανση, εξοικονομώντας έτσι σημαντικό μερίδιο της ισχύουσας κατανάλωσης.

Σύμφωνα με το Ειδικό Χωροταξικό για τις ΑΠΕ ως ζώνες αποκλεισμού των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της γεωθερμικής ενέργειας, δηλαδή ως περιοχές στις οποίες δεν επιτρέπεται η εγκατάστασή τους, ορίζονται οι περιοχές των κηρυγμένων διατηρητέων μνημείων της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και των άλλων μνημείων μείζονος σημασίας της παρ. 5 ββ) του άρθρου 50 του ν. 3028/2002, καθώς και των οριοθετημένων αρχαιολογικών ζωνών προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου

[12] ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΘΗΡΑΣ 2019-2023 ,ΣΕΛ.75

91 του ν. 1892/1991 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του ν. 3028/2002, καθώς και ζώνη πλάτους 500 μέτρων από τα όρια των παραπάνω περιοχών με τα στοιχεία:

- Των εντός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων περιοχών.
- Των Π.Ο.Τ.Α. του άρθρου 29 του ν. 2545/1997, των Περιοχών Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων του τριτογενούς τομέα του άρθρου 10 του ν. 2742/1999, των θεματικών πάρκων και των τουριστικών λιμένων.
- Των ατύπως διαμορφωμένων, στο πλαίσιο της εκτός σχεδίου δόμησης, τουριστικών και οικιστικών περιοχών. Ως ατύπως διαμορφωμένες τουριστικές και οικιστικές περιοχές για την εφαρμογή του παρόντος νοούνται οι περιοχές που περιλαμβάνουν 5 τουλάχιστον δομημένες ιδιοκτησίες με χρήση τουριστική ή κατοικία, οι οποίες ανά δύο βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των 100 μέτρων, και συνολική δυναμικότητα 150 κλίνες τουλάχιστον. Για τον υπολογισμό της δυναμικότητας κάθε δομημένη ιδιοκτησία με χρήση κατοικίας θεωρείται ισοδύναμη με 4 κλίνες ανεξαρτήτως εμβαδού. Οι ανωτέρω περιοχές θα αναγνωρίζονται στο πλαίσιο της οικείας Π.Π.Ε.Α.

Α3.3.3 Ψηφιακές Υποδομές

Α3.3.3.1 ψηφιακές υποδομές -Υποδομή Ασύρματης Πρόσβασης (WIFI στο Διαδίκτυο

Α3.3.3.1^{α} Ευρυζωνικότητα

Τα τελευταία χρόνια η ανάπτυξη της Ευρυζωνικότητας και των ασύρματων τεχνολογιών αποτελούν βασικό άξονα, ο οποίος συμβάλλει στην εξυπηρέτηση και την καλύτερη επαφή του πολίτη με το διαδίκτυο και τις υπηρεσίες που αυτό μπορεί να προσφέρει. Ο Δήμος Θήρας ενισχύοντας την προσπάθεια για την ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας, παρέχει δωρεάν ασύρματη πρόσβαση στο διαδίκτυο για τους κατοίκους και τους επισκέπτες του Δήμου σε ορισμένες περιοχές του νησιού, ειδικότερα για τον σκοπό αυτό έχει συστήσει ειδικό Γραφείο τεχνολογίας πληροφορικής και επικοινωνιών, το οποίο είναι επιφορτισμένο -σύμφωνα με το ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΘΗΡΑΣ 2019-20231- για να :

ΠΙΝΑΚΑΣ: ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ Δ.ΘΗΡΑΣ ΓΙΑ ΕΥΡΩΖΩΝΙΚΟΤΗΤΑ

1. Διαμορφώνει και εισηγείται τη στρατηγική του δήμου σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη, επέκταση και βελτίωση των συστημάτων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ), καθώς και στα θέματα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης,
2. Συγκεντρώνει στοιχεία, προσδιορίζει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις και εισηγείται για τα αναγκαία έργα ανάπτυξης και βελτίωσης των συστημάτων ΤΠΕ, που πρέπει να αξιοποιεί ο δήμος για την υποστήριξη των λειτουργιών του,

3. Προδιαγράφει και εισηγείται την μεθοδολογία ανάπτυξης των αναγκαίων συστημάτων ΤΠΕ, καθώς και την υλοποίηση μηχανισμών επιχειρησιακής υποστήριξης των συστημάτων και των χρηστών των εφαρμογών,
4. Μεριμνά, εφόσον απαιτείται, για τη μελέτη, την ανάπτυξη και την εγκατάσταση των συστημάτων ΤΠΕ με την υποστήριξη και εξειδικευμένων τρίτων.
5. Προδιαγράφει τα νέα συστήματα ή τις νέες λειτουργίες συστημάτων ΤΠΕ, παρακολουθεί την ανάπτυξή τους και παραλαμβάνει τα συστήματα.,
6. Σχεδιάζει, εγκαθιστά και παρέχει υπηρεσίες συνεχούς συντήρησης δικτυακών τόπων και ιστοσελίδων καλύπτοντας τις σχετικές ανάγκες του δήμου,
7. Παρακολουθεί την ποιότητα των δεδομένων που τηρούνται στα συστήματα ΤΠΕ του δήμου,
8. Διαχειρίζεται και συντηρεί τις εφαρμογές και τις βάσεις δεδομένων που σχεδιάζει και εγκαθιστά ο δήμος για τις ανάγκες του,
9. Διαχειρίζεται το περιεχόμενο των συστημάτων και της ανάκτησης δεδομένων για τα συστήματα ΤΠΕ που λειτουργούν στον δήμο,
10. Μεριμνά, εφόσον απαιτείται, για την υποστήριξη τρίτων στην επεξεργασία δεδομένων σύμφωνα με σχετικές ανάγκες του δήμου,
11. Εκπαιδεύει τους χρήστες των συστημάτων ΤΠΕ του δήμου και μεριμνά για την παροχή κάθε είδους υποστήριξης προς τους χρήστες ώστε να είναι σε θέση να λειτουργούν και να αξιοποιούν αποτελεσματικά τα συστήματα,
12. Μεριμνά για τη δημιουργία των κατάλληλων αναφορών επιτελικής πληροφόρησης με την αξιοποίηση των στοιχείων που τηρούνται στα πληροφοριακά συστήματα του δήμου,
13. Μεριμνά για την τήρηση των βαθμών ασφαλείας της πρόσβασης στις πληροφορίες που τηρούνται στα πληροφοριακά συστήματα του δήμου, ώστε να εξασφαλίζεται η εμπιστευτικότητά τους,
14. Εξασφαλίζει την ασφάλεια των δεδομένων και την βελτίωση της χρηστικότητας των ιστοσελίδων και των βάσεων δεδομένων του δήμου,
15. Προσδιορίζει τις ανάγκες των δημοτικών υπηρεσιών σε εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, προσδιορίζει τις απαιτήσεις του εξοπλισμού αυτού σε αναβάθμιση και εισηγείται τα αναγκαία προγράμματα για την προμήθεια και εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού,
16. Προσδιορίζει τις τεχνικές προδιαγραφές και προδιαγράφει και εισηγείται την μεθοδολογία προμήθειας και εγκατάστασης του αναγκαίου εξοπλισμού πληροφορικής και επικοινωνιών,
17. Μεριμνά για την παρακολούθηση της παραλαβής και την εγκατάσταση του αναγκαίου εξοπλισμού ΤΠΕ,
18. Μεριμνά για την άρτια λειτουργία του δικτύου των κεντρικών και περιφερειακών συστημάτων,

19. Εισηγείται για την θέσπιση κανόνων ασφαλούς χρήσης του δικτύου και των συστημάτων ΤΠΕ και παρακολουθεί και ελέγχει την τήρηση των κανόνων αυτών,
20. Μεριμνά για την συνεχή συντήρηση και την αποκατάσταση βλαβών του εξοπλισμού ΤΠΕ του δήμου,
21. Υποστηρίζει την εκπλήρωση του έργου του Κ.Ο.Σ.Ε. (Κομβικό Σημείο Επαφής) του δήμου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 19 του Ν. 3882/2010 (ΦΕΚ 166/Α).

Α3.3.31β Πρόσβαση στο Διαδίκτυο στο Αεροδρόμιο

Τώρα κάθε ταξιδιώτης και επισκέπτης του αεροδρομίου Σαντορίνης έχει δωρεάν πρόσβαση στο διαδίκτυο. Αναζητήστε χρήσιμες πληροφορίες για την πτήση σας και ενημερωθείτε για τις νέες υπηρεσίες του αεροδρομίου. Για να συνδεθείτε επιλέγει το δίκτυο με την ονομασία Fraport-Free στη συσκευή και ανοίγει το browser προκειμένου να κατευθυνθείτε στη σελίδα καλωσορίσματος.

Α3.3.3.2 Βασικά Τηλεπικοινωνιακά Κέντρα

Τηλεπικοινωνιακή υποδομή

Ως προς τα βασικά μεγέθη της τηλεπικοινωνιακής υποδομής της Περιφέρειας[13], οι σχετικές υποδομές κρίνονται ως ικανοποιητικές, τουλάχιστον για την εξασφάλιση κλασσικών υπηρεσιών τηλεφωνίας και υπηρεσιών δεδομένων (acta) στενού εύρους (narrow band). Πέραν τούτου όμως, υπάρχουν μικρότερα νησιά ή οικισμοί που δεν έχουν επαρκή υποδομή ή δεν διαθέτουν εναλλακτικούς δρόμους τηλεπικοινωνιακής σύνδεσης, που θα προσέθεταν στην ασφάλεια και αξιοπιστία του συστήματος. Ως αποτέλεσμα αυτού, το υφιστάμενο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο, κυρίως όσον αφορά τα μικρότερα νησιά, χρειάζεται εκσυγχρονισμό και επέκταση.

Επίσης, παρά την απελευθέρωση της αγοράς των τηλεπικοινωνιών, στην περιοχή δεν υπήρξαν σημαντικές επενδυτικές πρωτοβουλίες από άλλους παρόχους (εξαιρουμένης της κινητής τηλεφωνίας) και έτσι η βασική υποδομή εξακολουθεί να αναπτύσσεται από τον ΟΤΕ, ο οποίος μάλιστα μέσω εμπορικών συμφωνιών προσφέρει τεχνικές υποδομές στους πρώτους.

Ως προς τη χρήση κινητής τηλεφωνίας

Η Περιφέρεια παρουσιάζει ποσοστό χρήσης100%, σύμφωνα με τα αποτελέσματα έρευνας του Παρατηρητηρίου για την Κοινωνία της Πληροφορίας, έναντι του 96,7 της χώρας.

Σχετικά με το ευρυζωνικό τηλεπικοινωνιακό δίκτυο (συνδέσεις ADSL) :

[13] ΕΡΓΟ: «ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΠΕΣΔΑ), ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΕΝΟΨΕΙ ΤΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2014 - 2020» «ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΕΣΔΑ» ΕΠΕΜ Α.Ε. 134

η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου παρουσιάζει ένα δυναμικό προφίλ, με ιδιαίτερα αυξημένη πρόσβαση των νοικοκυριών στο διαδίκτυο, αφού είναι η δεύτερη περιφέρεια της χώρας μετά την Αττική. Η κατάσταση όσον αφορά τις υφιστάμενες ευρυζωνικές παροχές κρίνεται ικανοποιητική, ιδιαίτερα στα μεγάλα νησιά όπου οι υποδομές αναπτύχθηκαν σύμφωνα με την εμπορική ζήτηση και τις τεχνικές δυνατότητες των φορέων διασύνδεσης μεταξύ των νησιών και των υφιστάμενων κέντρων του ΟΤΕ.

Η μη κάλυψη ορισμένων μικρών νησιών(π.χ. Μεγίστη, Κάσος, Αρκοί, Σίκινος, Δονούσα, Δήλος και Κ. Κουφονήσι) οφείλεται σε αδυναμίες της τεχνολογίας δικτύου πρόσβασης (Έκθεση Επιχειρηματικότητας Νοτίου Αιγαίου, 2007). Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη του Παρατηρητηρίου για την Κοινωνία της Πληροφορίας, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου συγκεντρώνει ποσοστά χρήσης Η/Υ και διαδικτύου 45,4% και 47,2% αντίστοιχα, αποτελώντας μάλιστα μια από τις τρεις Περιφέρειες με επίπεδα υψηλότερα των μέσων όρων της χώρας. Η λειτουργία Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου που σχετίζονται με τις ΤΠΕ δημιουργεί ευκαιρίες και προοπτικές για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ που θα ικανοποιούν ανάγκες της τοπικής οικονομίας και κοινωνίας.

Α3.3.3.3 Βασικά Δίκτυα Τηλεπικοινωνιών

Η **VODAFONE** θέλει να αλλάξει τα δεδομένα στη συνδεσιμότητα της περιφέρειας, με την εταιρεία να δίνει μεγαλύτερο βάρος στην ανάπτυξη των υποβρυχίων καλωδίων που θα αλλάξουν την εικόνα των νησιών, και μπορούν να προσφέρουν φέτος αυξημένα έσοδα λόγω της εκτιμώμενης ανόδου του τουρισμού, ενώ παράλληλα αναβαθμίζει τις περιοχές αυτές.

Μέσω της ανάπτυξης νέων χερσαίων δικτύων μήκους 800 χλμ, και υποθαλάσσιων καλωδίων οπτικών ινών μήκους 670 χλμ, η VODAFONE συνδέει **10 νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου με την ηπειρωτική Ελλάδα**, φέρνοντας ταχύτητες **1Gbps** στους κατοίκους και τους επισκέπτες των νησιών. Στόχος είναι να εξυπηρετηθεί η αυξανόμενη ζήτηση, τόσο για ψηφιακές υπηρεσίες επικοινωνίας και ψυχαγωγίας από τα νοικοκυριά, όσο και για υπηρεσίες νέας γενιάς από τις επιχειρήσεις της νησιωτικής Ελλάδας.

Ειδικότερα, με την μεταφορά της κίνησης να έχει ήδη ολοκληρωθεί στα Δωδεκάνησα και την Κρήτη, κάτι που αναμένεται να συμβεί και στις **Κυκλάδες** και την **Κέρκυρα** μέσα στο επόμενο διάστημα, η **VODAFONE** συνδέει την **Αττική** με τα νησιά των **Κυκλάδων** (Σύρος, Τήνος, Μύκονος, Νάξος, Πάρος και Σαντορίνη), των **Δωδεκανήσων** (Κως, Ρόδος) και την **Κρήτη**, καθώς και την **Κέρκυρα** με την ηπειρωτική χώρα. Η VODAFONE είχε δείξει τις προθέσεις της να πάρει το στοίχημα των τουριστικών περιοχών από το 2021,, εξαπλώνοντας το δίκτυο 5G σε Σαντορίνη, Μύκονο και άλλους δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς, ενώ,

Από τον Μάιο 2021, το δίκτυο 5ης γενιάς της COSMOTE είναι διαθέσιμο και στη Σαντορίνη, την Αμοργό, τα Κουφονήσια και την Σίκινο. Το COSMOTE GIGASPEED NETWORK

διαμορφώνει τις υποδομές που οδηγούν την Ελλάδα στο μέλλον. Με τεχνολογίες αιχμής, όπως το 5G και το Fiber to the Home, το COSMOTE GIGASPEED NETWORK ανταποκρίνεται στις ανάγκες της νέας ψηφιακής εποχής, ανοίγοντας απεριόριστες δυνατότητες.

Α3.3.3.4 Ραδιόφωνο-Τηλεοπτικές Εγκαταστάσεις

Στη Σαντορίνη λειτουργούν αξιόλογα τοπικά ΜΜΕ

Α3.3.3.4α Τοπικοί Ραδιοφωνικοί Σταθμοί:

- ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ 106.4 FM
- TOP MELODY 104.9 FM

Α3.3.3.4β Τηλεοπτικοί τοπικοί Σταθμοί

- VOLCANO TV
- ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ PORTALS
- ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ
- SANTONEWS
- ATLANTEA

Α3.3.3.5 Πάρκα Κεραιών

Η Ενημερωτική Πύλη Κατασκευών Κεραιών Κινητής Τηλεφωνίας είναι μια εύχρηστη εφαρμογή που παρέχει στους πολίτες τη δυνατότητα να ενημερώνονται για τις κατασκευές κεραιών που είναι καταχωρημένες στο μητρώο της ΕΕΤΤ. Επίσης, παρέχει γενικότερες πληροφορίες για θέματα κατασκευών κεραιών, όπως το νομοθετικό πλαίσιο, η διαδικασία αδειοδότησης και οι αρμόδιοι φορείς.

Οι πολίτες που αναζητούν πληροφορίες για μια συγκεκριμένη κατασκευή κεραίας, μπορούν να ενημερωθούν:

- Εάν η κατασκευή κεραίας έχει αδειοδοτηθεί από την ΕΕΤΤ ή έχει δηλωθεί στην ΕΕΤΤ.
- Για το περιεχόμενο της άδειας ή της δήλωσης όπου αναφέρονται και οι σχετικές εγκρίσεις συναρμόδιων φορέων.
- Για το νομοθετικό πλαίσιο και τη διαδικασία βάσει της οποίας αδειοδοτήθηκε.
- Για την εταιρία που είναι κάτοχος της κεραίας.

Επιπλέον, δύνεται η δυνατότητα αναζήτησης για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και συγκεκριμένο Δήμο ή Περιφερειακή Ενότητα των κατασκευών κεραιών για τις οποίες έχει εκδοθεί από την ΕΕΤΤ άδεια κατασκευής κεραίας ή έχει δημοσιοποιηθεί δήλωση εγκατάστασης κατασκευής κεραίας.

Επίσης, παρέχονται πληροφορίες για θέματα όπως:

- Οι αδειοδοτημένες και οι δηλωθείσες στην ΕΕΤΤ κατασκευές κεραιών που υπάρχουν σε μια συγκεκριμένη περιοχή.
- Οι κατηγορίες κατασκευών κεραιών για τις οποίες απαιτείται έκδοση άδειας, καθώς και εκείνες που, ενώ εξαιρούνται της αδειοδότησης, πρέπει να δηλωθούν στην ΕΕΤΤ.
- Οι αρμόδιοι για την αδειοδότηση και τους ελέγχους φορείς.

Η Ενημερωτική Πύλη δεν περιλαμβάνει πληροφορίες για:

- Κατασκευές κεραιών που εξαιρούνται της υποχρέωσης αδειοδότησης ή δήλωσης στην ΕΕΤΤ, καθώς αυτές δεν είναι καταχωρημένες στο μητρώο της ΕΕΤΤ.
- Στοιχεία ελέγχων που έχουν πραγματοποιηθεί από την ΕΕΤΤ.
- Αιτήσεις για τις οποίες δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αδειοδότησης.
- Θέματα που σχετίζονται με τα όρια και τις μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικών πεδίων καθώς αποτελούν αρμοδιότητα της Ελληνικής Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας (ΕΕΑΕ). Ωστόσο, για τις κατασκευές κεραιών που είναι καταχωρημένες στην Ενημερωτική Πύλη, υπάρχει δυνατότητα αναζήτησης διαθέσιμων μετρήσεων της ΕΕΑΕ, μέσω σχετικού συνδέσμου στην ηλεκτρονική καρτέλα κάθε κατασκευής κεραίας.

Στη Σαντορίνη έχουν καταγραφεί -95- άδειες, βάσει των σχετικών στοιχείων ΕΕΤΤ.

ΚΕΦ.Α4: ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΟΙΚΙΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Δεν έχει εφαρμογή στο παρόν βάσει του ΦΕΚ 510Β/09-02-2022 (σελ. 5123-5124).

ΚΕΦ.Α5: ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΙΚΙΣΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Α5.1 ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Το οδικό δίκτυο κατατάσσεται σε οδούς διαφόρων κατηγοριών, με βάση συγκεκριμένες παραμέτρους, όπως διοικητική ιεράρχηση, αρίθμηση, λειτουργική ιεράρχηση ή/και κατάταξη ανάλογα με τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά του.

Α5.1.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΙΕΡΑΡΧΗΣΗ

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία , η διοικητική ιεράρχηση του οδικού δικτύου στην ελληνική επικράτεια κατατάσσεται σε Εθνικές, Επαρχιακές, Δημοτικές ή Κοινοτικές και αγροτικές οδούς ενώ με την υπ'αριθ.1692/96/ΕΕ/23-7-1996 απόφαση καθορίζονται (για πρώτη φορά) οι Ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) για κάθε τρόπο μεταφοράς (οδικών, σιδηροδρομικών, αερολιμένων και λιμένων θαλάσσιας και εσωτερικής ναυσιπλοΐας, τερματικών σταθμών), προσδιορίζοντας επιπλέον επιλέξιμα έργα κοινού ενδιαφέροντος καθώς και έργα προτεραιότητας. Το 2013 έγινε η αναθεώρηση του ενοποιημένου Διευρωπαϊκού δικτύου και η διάρθρωσή του σε δύο επίπεδα (κεντρικό – core και εκτεταμένο-comprehensive) επαναπροσδιορίζοντας τους διαδρόμους του ΔΕΔ-Μ με στόχο την ανάπτυξη ή αναβάθμιση των υποδομών τους.

Α5.1.1.1 ΔΔΜ: Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο (core και comprehensive)

Ο Δήμος Θήρας, δεν διαθέτει οδούς που να εντάσσονται στο Διευρωπαϊκό Οδικό Δίκτυο.

Α5.1.1.2 Εθνικό Οδικό Δίκτυο (βασικό, δευτερεύον, τριτεύον)

Ο Δήμος Θήρας δεν διαθέτει οδικούς άξονες που σύμφωνα με την υπ΄Αριθμ.: ΔΜΕΟ/Ε/ΟΙΚ/779 (ΦΕΚ Β664/28-7-1995 και ΦΕΚ Β800/14-9-1995) να ορίζονται ως εθνικό οδικό δίκτυο.

Α5.1.1.3 Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο (βασικό, δευτερεύον, τριτεύον)

Σύμφωνα με το από 06-02-1956 Βασιλικό διάταγμα με το οποίο καθορίζονται οι επαρχιακές

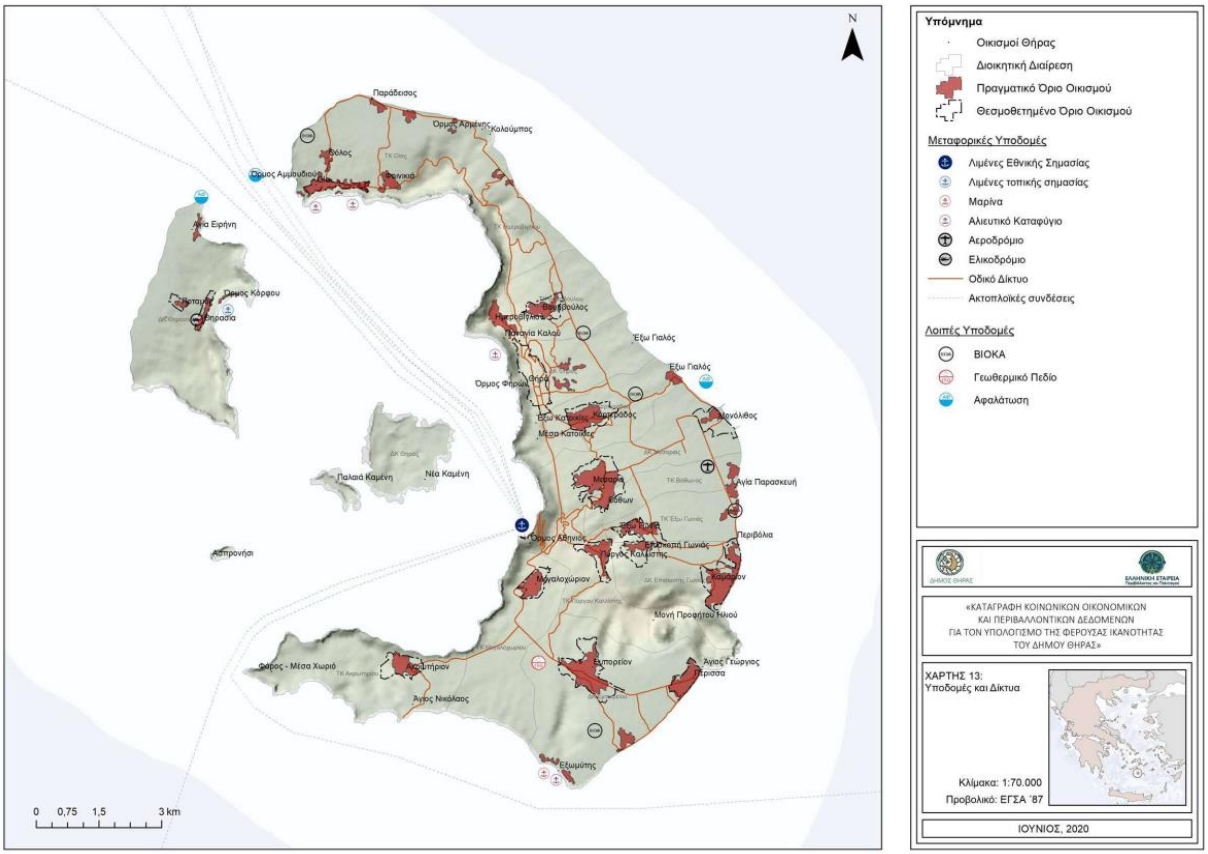
οδοί των νομών της Επικράτειας (ΦΕΚ Α47/1956) και την μετέπειτα υπ΄Αριθμ.: ΔΜΕΟ/Ε/Ο/266/1995 (ΦΕΚ Β293/17-04-1995) Απόφαση περί Ανακατάταξης του Επαρχιακού Δικτύου των Νομών της Χώρας, το οδικό δίκτυο στα όρια του Δήμου Θήρας, που κατατάσσεται ως επαρχιακό είναι:

Σύμφωνα με τα στοιχεία των μετρήσεων από τη μελέτη του ΠΧΠ Νοτίου Αιγαίου, προκύπτει πως το Οδικό Δίκτυο του νησιού αποτελείται :

→ Συνολικό μήκος ασφαλτοστρωμένου κυρίου οδικού δικτύου του ΟΤΑ: 25,56 (χλμ.)

→ Συνολικό μήκος τοπικού οδικού δικτύου και αγροτικών οδών : 45,32 (χλμ.)

Χάρτης 12: Χιλιομετρικός προσδιορισμός του υφιστάμενου Οδικού Δικτύου Δήμου Θήρας. Πηγή: Ιδία επεξεργασία στοιχείων ΠΧΠ Νοτίου Αιγαίου.

Για την καταλληλόλητα του ως άνω οδικού δικτύου απαιτείται η συστηματική συντήρηση του, σε συνδυασμό με την εκτέλεση τεχνικών έργων βελτίωσης (όπως η βελτίωση/κατασκευή του Επαρχιακού οδικού δικτύου του νέου οδικού έργου Αεροδρομίου, Φηρών, Βουρβούλου, Οίας που κατασκευάστηκε το 2018) και άλλων κλάδων του οδικού δικτύου που ενώνουν το λιμάνι του Αθηνιού με τους οικισμούς της ενδοχώρας. Επίσης απαιτείται η εκπόνηση κυκλοφοριακών μελετών (για το σύνολο του οδικού δικτύου), που προβλέπεται να γίνουν στο πλαίσιο της ανάθεση του «Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας Δήμου Θήρας» της οποίας η χρηματοδότηση έχει εγκριθεί από το Πράσινο Ταμείο. Εξίσου σημαντικό και απαραίτητο θέμα που επηρεάζει άμεσα τις συνθήκες της κυκλοφορίας στο Δήμο και της γενικότερης αποσυμφόρησης του οδικού δικτύου, είναι η χωροθέτηση/δημιουργία νέων χώρων στάθμευσης οχημάτων σε συνδυασμό με τον εντατικό έλεγχο της παρόδιας στάθμευσης από την Δημοτική Αστυνομία. Τα ως άνω σημεία αποτελούν στρατηγική προτεραιότητα του Δήμου για το

οδικό του δίκτυο Οι παραπάνω οδικοί άξονες ανήκουν στο δευτερεύον επαρχιακό δίκτυο της χώρας και αποτελούν βασικούς διαδρόμους μετακινήσεων εντός του Δήμου.

Α5.1.2 ΡΟΛΟΣ ΟΔΩΝ

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, η διαμόρφωση του οδικού δικτύου επηρεάζει σε καθοριστικό βαθμό την ανάπτυξη του χώρου καθώς επίσης και τη δομή του σε επίπεδο τοπικό ή της ευρύτερης περιοχής. Απαιτείται επομένως εναρμόνιση του οδικού δικτύου με το χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό και το σχεδιασμό όλων των αρμόδιων φορέων. Ο ρόλος μιας οδού είναι πολυδιάστατος και καθορίζεται από βασικά χαρακτηριστικά όπως είναι:

• Η μορφή της οδού: το σχήμα του χώρου, ο αριθμός των λωρίδων, η προσβασιμότητα (οδός πρόσβασης, οδός για μόνιμους κατοίκους, διανεμητήριος κ.α.), το πλάτος, κ.α.

• Η χρήση της οδού: οι παρακείμενες χρήσεις γης/ δραστηριότητες, ο κυκλοφοριακός φόρτος, το μήκος του ταξιδιού (αν εξυπηρετεί μεγάλες διαδρομές ή τοπική κυκλοφορία), τα μέσα μετακίνησης που εξυπηρετεί (αυτοκίνητο, δημόσια συγκοινωνία, κ.α.), η ταχύτητα, οι χρήστες της οδού κ.α.

• Τις σχέσεις των οδών, δηλαδή τον στρατηγικό ρόλο αυτών.

• Τον σχεδιασμό της οδού: το διοικητικό/ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Α5.1.2.1 Οδικό Δίκτυο Εθνικής και Ενδοπεριφερειακής Σημασίας (από ΠΧΠ)

Το Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΠΧΠ Νοτίου Αιγαίου το οποίο εγκρίθηκε και δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Α.Α.Π., αναθεωρεί και αντικαθιστά το προγενέστερο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της ίδιας Περιφέρειας. Με στόχο την ολοκλήρωση της διευρωπαϊκής και διαπεριφερειακής σημασίας του πλέγματος των δικτύων και κόμβων των συνδυασμένων μεταφορών, το ΠΧΠ Ν. Αιγαίου προτείνει τη χωρική διάρθρωση των βασικών δικτύων μεταφορικής υποδομής της Περιφέρειας.

Ειδικότερα, το κύριο οδικό δίκτυο της Περιφέρειας ιεραρχείται σε κατηγορίες στην κορυφή των οποίων τοποθετείται το οδικό δίκτυο ΔΕΔ-Μ, ακολουθούμενο από το εθνικό/δια-περιφερειακό, πρωτεύον περιφερειακό, δευτερεύον ενδοπεριφερειακό/ δίκτυο δια-σύνδεσης εδρών ΟΤΑ ή κρίσιμων θέσεων παραγωγής.

Στο δευτερεύον δίκτυο ενδοπεριφερειακής σημασίας ανήκουν οι οδικοί άξονες της Σαντορίνης:

- Επαρχιακή οδός Επαρχιακή Οδός Φηρών-Καρτεράδου
- Επαρχιακή Οδός Φηρών Όρμου Περίσσης.

Α5.1.2.2 Δημοτικό / Κοινοτικό οδικό δίκτυο

Το δημοτικό οδικό δίκτυο της Σαντορίνης, αναπτύσσεται κυρίως στο κεντρικό τμήμα του, όπου εντοπίζεται και η ανάπτυξη των οικιστικών ιστών. Το βόρειο τμήμα του νησιού παραμένει ανεκμετάλλευτο. Το κύριο οδικό δίκτυο αποτελείται από άξονες που συνδέουν τους οικισμούς με τα Φηρά καθώς και τις εγκαταστάσεις του αεροδρομίου. Αφορά κατά κανόνα, σε ασφαλτοστρωμένο δίκτυο, ενώ υπάρχουν και τμήματα που παραμένουν χωμάτινα, με ασυνέχειες και αδιαμόρφωτα. Τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των κύριων οδικών αξόνων του νησιού χαρακτηρίζονται φτωχά, λόγω των στενών διατομών, με τη σήμανση και την ασφάλιση αυτών να θεωρείται επίσης ελλιπής. Παρόμοια χαρακτηριστικά εμφανίζει και το λοιπό (τοπικό) οδικό δίκτυο. Το ανάγλυφο του νησιού, παρουσιάζει, ανά περιοχές, έντονες υψομετρικές διαφορές με οριζοντιογραφικές καμπύλες μικρής ακτίνας καθώς και πεδινά τμήματα με ήπιες κλίσεις. Στη Χώρα των Φηρών, η πλειονότητα του δικτύου είναι απροσπέλαστη από οχήματα, με τα στενά καλντερίμια και τις κλίμακες να διαμορφώνουν ένα εκτεταμένο δίκτυο πεζοδρόμων στον πυρήνα του οικισμού. Η προσπέλαση της Χώρας των Φηρών, για όσους την προσεγγίζουν από την είσοδο Α’ νότια του οικισμού, γίνεται μέσω αμφίδρομης οδού, η οποία καταλήγει σε μονόδρομο αριστερόστροφο βρόχο, χωρίς κατά κανόνα διαμορφωμένα πεζοδρόμια σε αμφότερες τις παρειές, ενώ η προσπέλαση στους χώρους στάθμευσης από την παραπάνω οδό εξυπηρετείται μέσω λειτουργικού ζεύγους μονόδρομων.

Α5.1.2.3 Ήπια Κινητικότητα μεγάλης κλίμακας

Εντός του Δήμου, δεν καταγράφεται δίκτυο ήπιας κινητικότητας μεγάλης κλίμακας.

Α5.1.2.4 Ποδηλατοδρόμοι

Στο Δήμο Θήρας,, δεν υπάρχει διαμορφωμένο δίκτυο ποδηλάτου.

Α5.1.2.5 Ευρωπαϊκά και εθνικά μονοπάτια

Ο Δήμος Θήρας δεν διατρέχεται από Ευρωπαϊκά ή εθνικά μονοπάτια. Παρα ταύτα, στο νησί έχουν σηματοδοτηθεί και χαρτογραφηθεί διαδρομές μέσω του προγράμματος LIFE που συμμετείχε ο Δήμος (2010-2016).

Τα μονοπάτια που χρησιμοποιούσαν κάποτε οι κάτοικοι για τις μετακινήσεις τους έχουν ενωθεί, δημιουργώντας ένα μεγάλο πεζοπορικό δίκτυο, με διάφορους βαθμούς δυσκολίας. Υπάρχουν περίπου 25 πεζοπορικές διαδρομές με τις πιο γνωστές να είναι Φηρά-Οία, Καμάρι-Αρχαία Θήρα-Περίσσα, Πύργος-προφήτης Ηλίας και Φηρά-Μέσα Γιαλός.

Α5.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΟΔΟΙ

Στο Δήμο Θήρας, οι χαρακτηρισμένες Δημοτικές Οδοί αφορούν οδικές συνδέσεις οικισμών..

Α.5.3 ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΟΔΟΙ ΑΠΟ ΤΟ ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ

Ο Δήμος Θήρας δεν διαθέτει ρυμοτομικό σχέδιο και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν οδοί που να έχουν εγκριθεί από ρυμοτομικό σχέδιο. Τέλος, σύμφωνα με τα διατιθέμενα στοιχεία, δεν έχει γίνει κύρωση δικτύου κοινοχρήστων χώρων σύμφωνα με το άρθρο 35 του Ν.3937/2011, μέσω της οποίας προκύπτουν κοινόχρηστες οδοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.6: ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΩΝ, ΦΥΣΙΚΩΝ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΩΝ - ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΑΙ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ

Α6.1 ΧΩΡΟΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ - ΔΙΚΤΥΑ ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Σύμφωνα με την Πολεοδομική Μελέτη στην ευρύτερη περιοχή και οι κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου ενδείκνυται να χωροθετούνται σε σχέση με αρχαιολογικούς χώρους, ρέματα και περιοχές που ευνοούν τη δημιουργία δικτύων πεζοδρόμων – περιπάτου, υπαίθριας αναψυχής και ποδηλατοδρόμου και να γίνεται προσπάθεια συνδυασμού τους με κέντρα γειτονιάς και τις προβλεπόμενες εγκαταστάσεις αθλητισμού, πολιτισμού, εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας. Τέλος, οι κοινόχρηστες και κοινωφελείς λειτουργίες θα χωροθετηθούν επακριβώς με την πολεοδομική μελέτη κάθε οικισμού. Συγκεκριμένα αναγράφονται τα εξής: «…Π3.4 Κοινωνικός Εξοπλισμός – Πολεοδομικές Λειτουργίες Τα προγραμματικά μεγέθη και οι ανάγκες σε γη των πολεοδομικών λειτουργιών εκτιμώνται με βάση τα σταθερότυπα του ΥΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 285Δ΄/2004) για το σύνολο του πληθυσμού της κάθε ΠΕ και όχι μόνο για τον πληθυσμό των επεκτάσεων, δεδομένης της έλλειψης κοινόχρηστων χώρων στους οριοθετημένους οικισμούς. Λόγω του μικρού μεγέθους των οικισμών του νησιού από άποψη πληθυσμού, δεν μπορούν να εξασφαλιστούν βιώσιμες μονάδες κοινωνικού εξοπλισμού σε όλους τους οικισμούς.

Για το λόγο αυτό προτείνεται η από κοινού εξυπηρέτηση από μία μονάδα κοινωνικού εξοπλισμού για περισσότερους από έναν οικισμούς.

Γενικά, οι κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου ενδείκνυται να χωροθετούνται σε σχέση με αρχαιολογικούς χώρους, ρέματα και περιοχές που ευνοούν τη δημιουργία δικτύων πεζοδρόμων – περιπάτου, υπαίθριας αναψυχής και ποδηλατοδρόμου και να γίνεται προσπάθεια συνδυασμού τους με κέντρα γειτονιάς και τις προβλεπόμενες εγκαταστάσεις αθλητισμού, πολιτισμού, εκπαίδευσης, υγείας και πρόνοιας.

Οι κοινόχρηστοι χώροι θα ορισθούν επακριβώς από την Πολεοδομική Μελέτη εκάστου οικισμού, με την κατεύθυνση να χωροθετούνται διάσπαρτοι σε ολόκληρο τον οικιστικό ιστό, δημιουργώντας ενιαίο δίκτυο. Γενικά, οι κοινόχρηστοι χώροι πρασίνου ενδείκνυται να χωροθετούνται σε σχέση με αρχαιολογικούς χώρους, ρέματα και περιοχές που ευνοούν την δημιουργία δικτύων πεζοδρόμων περιπάτου και υπαίθριας αναψυχής και ποδηλατοδρόμων, να γίνεται δε προσπάθεια συνδυασμού τους με τα κέντρα γειτονιάς και τις προβλεπόμενες εγκαταστάσεις αθλητισμού, πολιτισμού, εκπαίδευσης, πρόνοιας και υγείας. Εν γένει οι κοινόχρηστες και κοινωφελείς λειτουργίες θα χωροθετηθούν επακριβώς με την πολεοδομική μελέτη κάθε οικισμού…» Από την επιτόπια επίσκεψη στην περιοχή της Χώρας και στην Δ.Κ Μεγαλοχωρίου, δεν εντοπίστηκαν χώροι πρασίνου. Ιδιαίτερα αναζητήθηκαν οι χώροι Αστικού Πρασίνου που αποτυπώνονταν στους χάρτες χρήσεων γης του ΓΠΣ του 1987. Οι χώροι αυτοί υπερκαλύφθηκαν από τις χρήσεις γης του ΣΧΟΟΑΠ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΦΗΡΩΝ και ουσιαστικά ακυρώθηκαν σιωπηρά. (βλ. σχετική εικόνα

Δεν υπάρχουν χαρακτηρισμένοι δρόμοι, που να έχουν προκύψει από κύρωση κοινόχρηστων χώρων.

Α6.2 ΦΥΣΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ – ΦΥΣΙΚΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ

Α6.2.1 ΟΡΕΙΝΟΙ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ (ΒΟΥΝΑ, ΛΟΦΟΙ)

Η Σαντορίνη βρίσκεται σε γεωγραφικό πλάτος από 36° 19' 56" έως 36° 28' 40" Βόρειο και γεωγραφικό μήκος από 25° 19' 22" έως 25° 29' 13" Ανατολικό. Η σημερινή ημικυκλική και περισσότερο πεταλοειδής μορφή της νήσου οφείλεται στις κατά καιρούς ηφαιστειακές εκρήξεις που μετέβαλαν το αρχικό στρογγυλό σχήμα της. Η όψη της από τη πλευρά του ηφαιστείου παρουσιάζεται βραχώδης και απόκρημνη σε αντίθεση με την ομαλότητα του εδάφους της στο υπόλοιπό της. Η επιφάνειά της, 76,19 τετραγωνικά χιλιόμετρα, είναι κατά το πλείστον ελαφρόπετρα πολύ δεκτική σε καλλιέργεια. Στο ΝΑ τμήμα της, βρίσκεται το βουνό του Προφήτη Ηλία(1) με το ομώνυμο μοναστήρι του 18ου αιώνα, το οποίο έχει υψόμετρο 567 μέτρα και αποτελείται από τιτανώδη βράχια και λευκό μάρμαρο. Αυτά τα ασβεστολιθικά πετρώματα είναι τα παλαιότερα της Σαντορίνης και σχημάτισαν ένα μικρό νησί πριν αρχίσει η ηφαιστειακή δραστηριότητα. Συνέχεια αυτού είναι το Μέσα Βουνό ή *Βουνό του Αγίου Στεφάνου*, λόγω του παλαιοχριστιανικού ναού που υπάρχει εκεί και το οποίο έχει υψόμετρο 366 μέτρα. Ο ενδιάμεσος αυχένας που συνδέει τα δύο βουνά αποκαλείται **Σελλάδα**. Πηγή: Wikipedia

(1) Ο προφήτης Ηλίας με υψόμετρο 567 μ. και το ομώνυμο μοναστήρι να δεσπόζει στην κορυφή του. (Πηγή :wondergreece.gr)

Εικόνα: Γεωφυσικό ΑΝΆΓΛΥΦΟ Σαντορίνης

ΚΕΦ. Α 7 ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑ-ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Α7. 1 Γεωγραφική Φυσιογνωμία και Κλίμα - Κλιματική Αλλαγή

Α7.1.1 Κλίμα - Μετεωρολογικά Στοιχεία -Κλιματική Αλλαγή

Το κλίμα της Σαντορίνης είναι Μεσογειακού τύπου με μέτριες βροχές, ήπιους χειμώνες, σχετικά θερμά και ξηρά καλοκαίρια και μεγάλη ηλιοφάνεια όλο σχεδόν το χρόνο.

Ο χειμώνας είναι ήπιος με μέση θερμοκρασία περίπου 10 °C.

Οι βροχοπτώσεις σημειώνονται κυρίως τον χειμώνα, την άνοιξη και το φθινόπωρο, ενώ είναι περιορισμένες έως μηδαμινές το καλοκαίρι. Γενικά, το κλίμα μπορεί να χαρακτηρισθεί ευνοϊκό για την ανάπτυξη «ξηροφυτικής» Μεσογειακής βλάστησης. Το έδαφος είναι εύφορο και ευνοεί την καλλιέργεια των αμπελιών και της ντομάτας. Το νησί είναι σχεδόν άνυδρο με ελάχιστα πηγαία νερά.

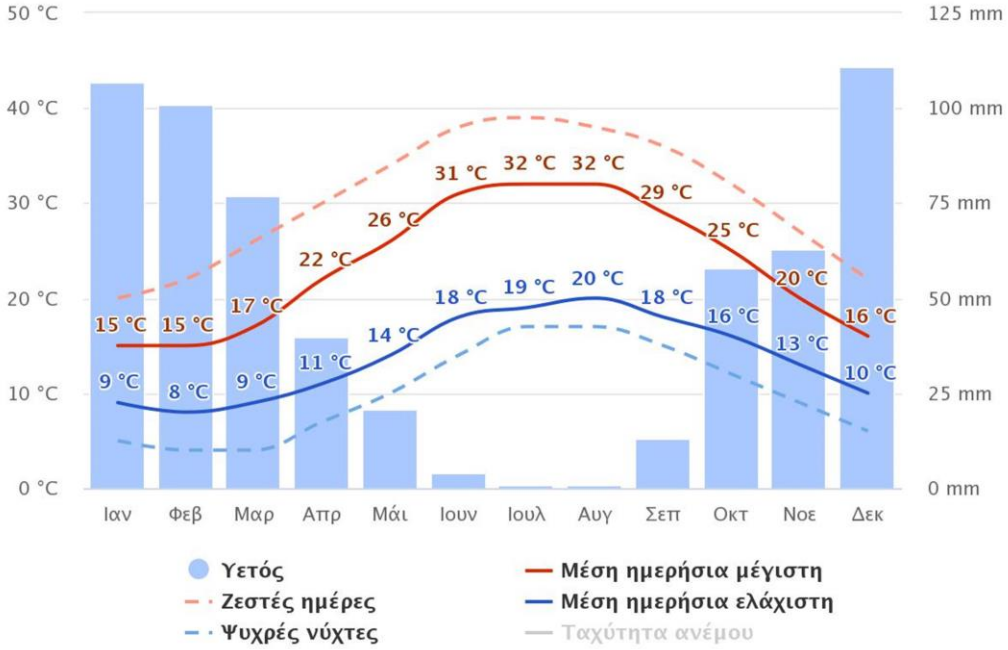
Τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο ο καιρός χαρακτηρίζεται από ζεστές μέρες με συχνές απρόβλεπτες αλλαγές της θερμοκρασίας. Οι μήνες Ιούνιος και Σεπτέμβριος, χαρακτηρίζονται κυρίως από ηλιόλουστες μέρες με μέτριες έως υψηλές θερμοκρασίες.

Ομίχλη παρατηρείται πολύ σπάνια στην περιοχή

Στο διάγραμμα που ακολουθεί η "ημερήσια μέση μέγιστη" (συμπαγής κόκκινη γραμμή) δείχνει τη μέγιστη θερμοκρασία μιας μέσης ημέρας για κάθε μήνα για τη Σαντορίνη. Ομοίως, η "ημερήσια μέση ελάχιστη" (συμπαγής μπλε γραμμή) δείχνει τη μέση ελάχιστη θερμοκρασία. Οι ζεστές ημέρες και κρύες νύχτες (διακεκομμένες κόκκινες και μπλε γραμμές) δείχνουν τον μέσο όρο της πιο ζεστής μέρας και της πιο κρύας νύχτας του κάθε μήνα για τα τελευταία 30 χρόνια.

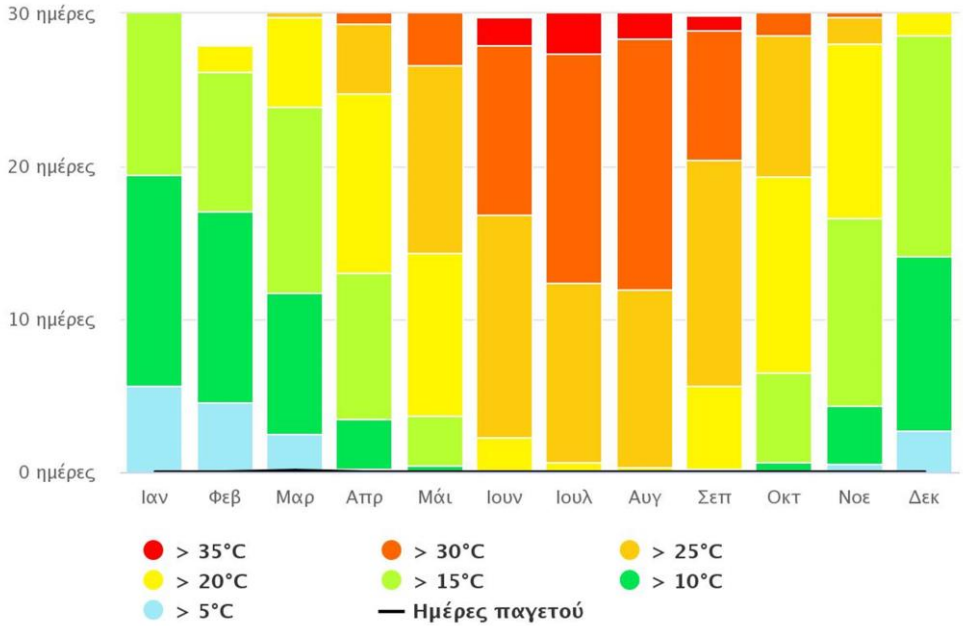
Το διάγραμμα μέγιστης θερμοκρασίας για τη Σαντορίνη εμφανίζει πόσες ημέρες ανά μήνα επιτυγχάνονται συγκεκριμένες θερμοκρασίες.

Διάγραμμα 18: Μέσος όρος θερμοκρασιών και βροχοπτώσεων με βάση στατιστικά στοιχεία των τελευταίων 30 ετών

Πηγή : meteoblue.com

Διάγραμμα 19: Μέγιστες θερμοκρασίες στη Σαντορίνη με βάση στατιστικά στοιχεία των τελευταίων 30 ετών

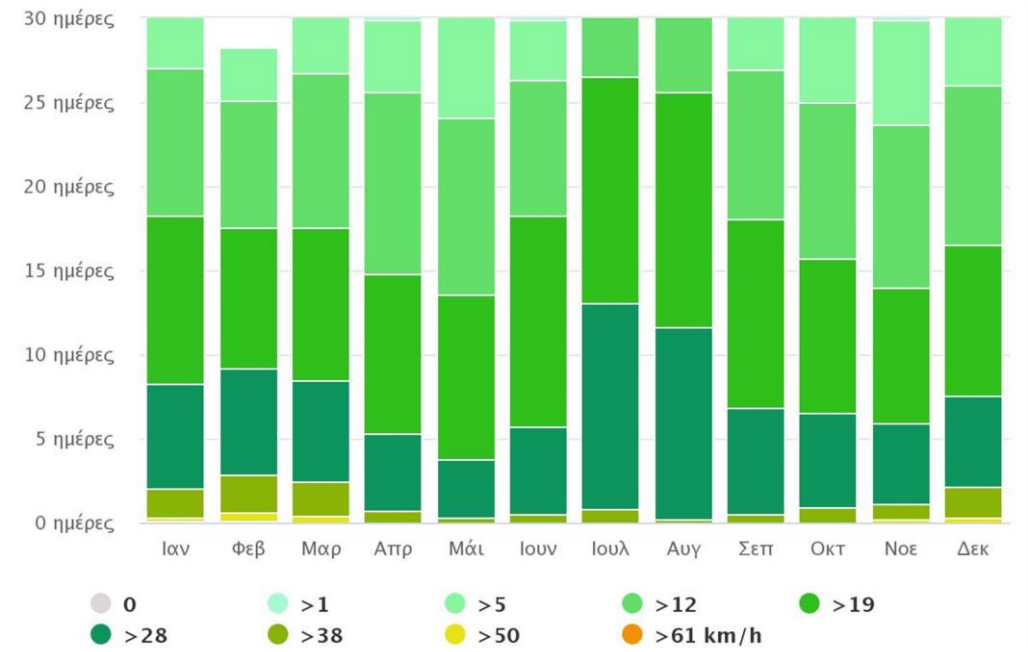
Πηγή : meteoblue.com

Η Σαντορίνη παρότι είναι το νοτιότερο νησί των Κυκλάδων είναι και το ψυχρότερο. Αυτό οφείλεται κυρίως στους βορειοανατολικούς ανέμους που επικρατούν.

Α7.3 1.1 Ανεμολογικό καθεστώς

Η έντονη παρουσία βορειοανατολικών ανέμων στο νησί φαίνεται στο ακόλουθο διάγραμμα το οποίο δείχνει τις ημέρες ανά μήνα, κατά τις οποίες ο άνεμος φθάνει μια ορισμένη ταχύτητα.

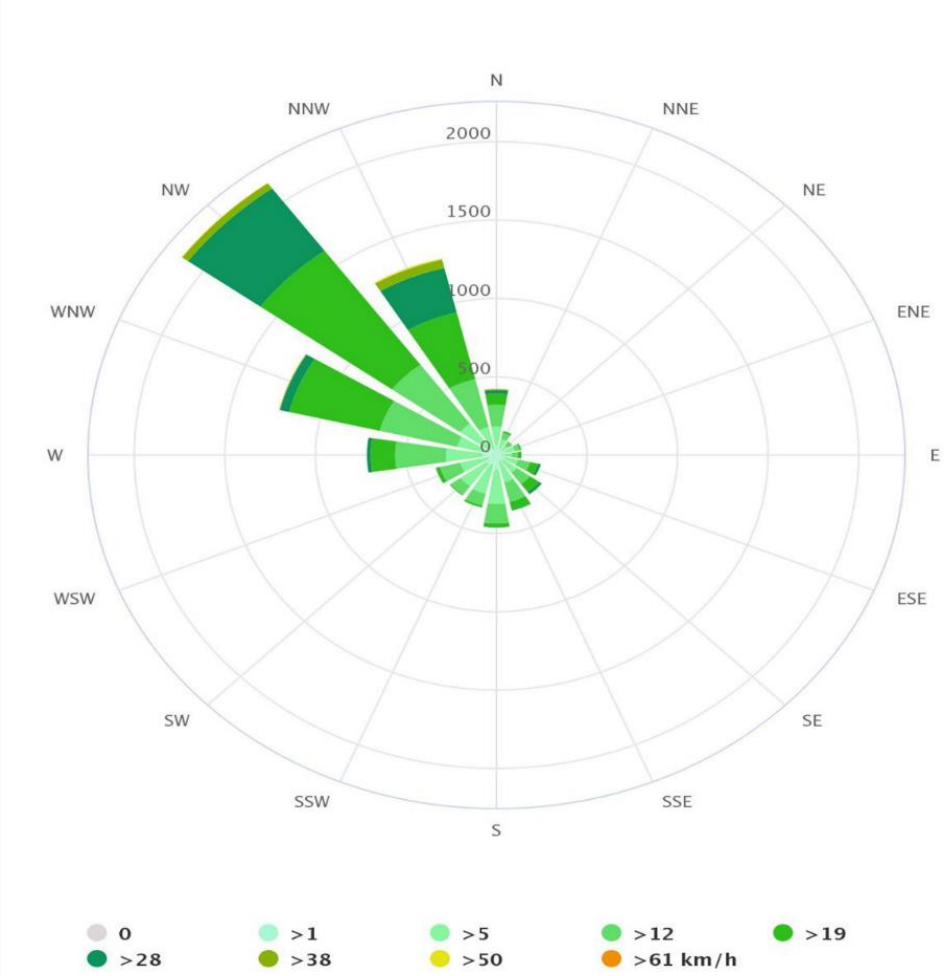
Διάγραμμα 20: Ταχύτητα ανέμου στη Σαντορίνη με βάση στατιστικά στοιχεία των τελευταίων 30 ετών

Πηγή : meteoblue.com

Το διάγραμμα, δείχνει πόσες ώρες ετησίως ο άνεμος φυσάει από την υποδεικνυόμενη διεύθυνση. Παράδειγμα ΝΔ: ο άνεμος φυσά από τα Νότιο-Δυτικά (ΝΔ) προς τα Βορειοανατολικά (ΒΑ).

Εικόνα 56: Ανεμολόγιο Σαντορίνης με βάση στατιστικά στοιχεία των τελευταίων 30 ετών

Πηγή : meteoblue.com

Από τα παραπάνω στοιχεία φαίνεται ότι οι καλοκαιρινοί μήνες Ιούλιος και Αύγουστος είναι οι θερμότεροι μήνες του έτους με ξηρό κλίμα και συχνά ψυχρό αέρα τα βράδια. Σε αυτούς τους μήνες παρουσιάζονται και τα γνωστά μελτέμια του Αιγαίου Πελάγους, τα οποία ξεκινούν απότομα και μπορεί να διαρκέσουν πολλές μέρες. Οι μήνες Οκτώβριος και Φεβρουάριος χαρακτηρίζονται από χαμηλότερες θερμοκρασίες με λογικές ποσότητες βροχόπτωσης.

Α7.3 1.2 Καθεστώς βροχοπτώσεων

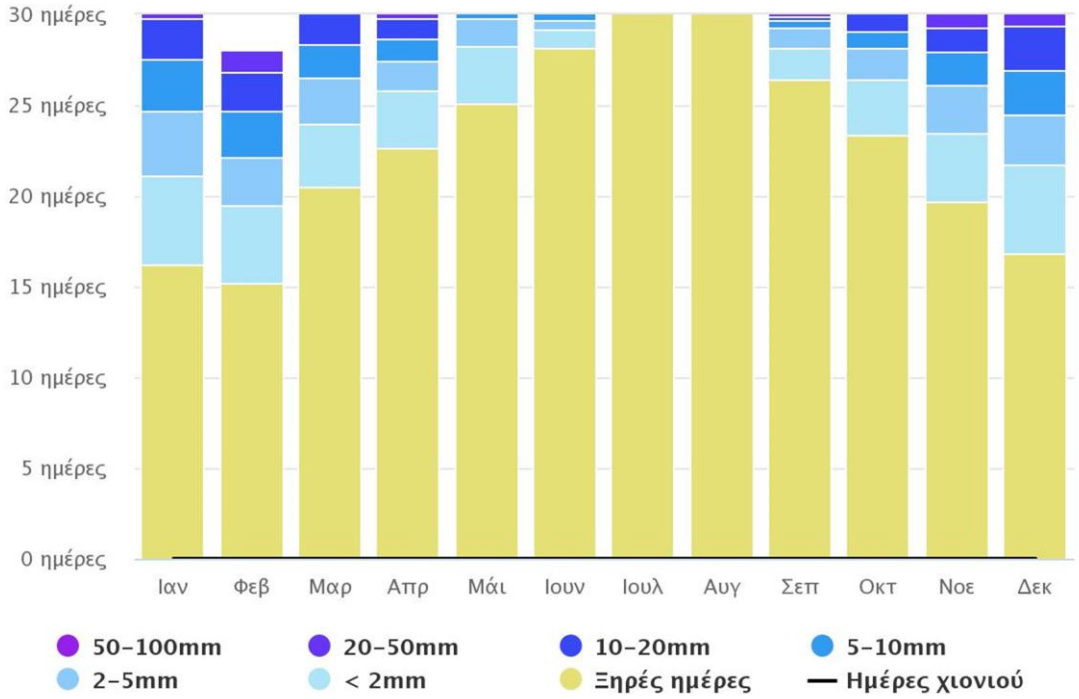
Το κλίμα της Σαντορίνης παρουσιάζει ιδιομορφίες - παρόλο ότι είναι το νοτιότερο νησί των Κυκλάδων είναι και το ψυχρότερο - που οφείλονται στο ότι (Γιούργα, 1991):

- Υπάρχει πολύ δροσιά κατά την άνοιξη και το καλοκαίρι τις πρωινές κυρίως ώρες και ομίχλη το βράδυ.
- Το έδαφος είναι λευκού χρώματος και ως εκ τούτου έχει αφενός αυξημένη ακτινοβολία και αφετέρου περιορισμένη απορρόφηση ηλιακής θερμότητας.
- Υπάρχει υψηλή μέση σχετική υγρασία.

- Οι βροχοπτώσεις είναι περιορισμένες.

Το διάγραμμα βροχόπτωσης είναι χρήσιμο στον προγραμματισμό διότι δείχνει τις εποχικές διακυμάνσεις. Μηνιαία βροχόπτωση παραπάνω από 150 χιλιοστά δείχνει υγρό κλίμα ενώ κάτω από 30 χιλιοστά είναι ως επί το πλείστο ξηρό.

Διάγραμμα 21: Υετός σε ημέρες ανά μήνα στη Σαντορίνη με βάση στατιστικά στοιχεία των τελευταίων 30 ετών

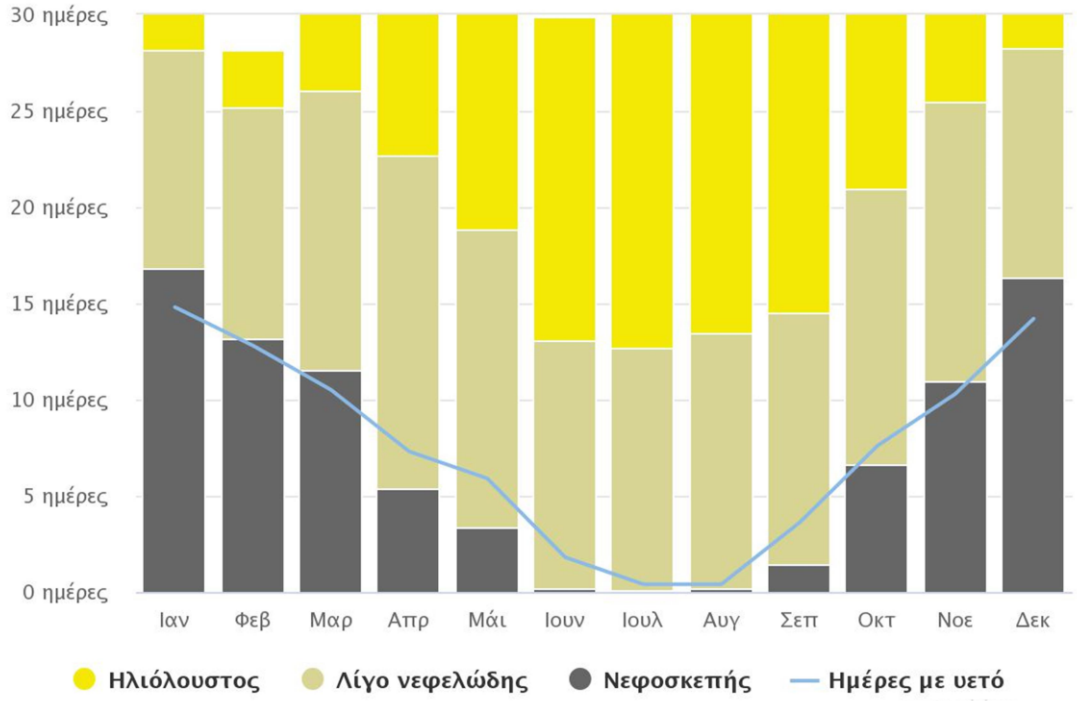

Πηγή : meteoblue.com

Το διάγραμμα υετού για Σαντορίνη δείχνει πόσες ημέρες ανά μήνα, επιτυγχάνονται ορισμένα ποσά υετού.

Το ακόλουθο διάγραμμα δείχνει το μηνιαίο αριθμό ημερών με καιρό αίθριο, λίγο νεφελώδη, νεφοσκεπή και τις ημέρες με βροχή. Οι ημέρες με λιγότερο από 20% νεφοκάλυψη θεωρούνται ως αίθριες, με 20-80% νεφοκάλυψη ως νεφελώδεις και με περισσότερα από 80%, ως νεφοσκεπείς.

Διάγραμμα 22: Περιγραφή καιρού (νεφελώδης, αίθριος, ημέρες βροχόπτωσης) στη Σαντορίνη με βάση στατιστικά στοιχεία των τελευταίων 30 ετών

Πηγή : meteoblue.com

7Α.3.1.α2 Ξηροθερμικός δείκτης

Ο Ξηροθερμικός δείκτης Xm ορίζεται ως το άθροισμα των βιολογικά ξηρών ημερών των μηνών της ξηράς περιόδου και δίνει τον αριθμό των «βιολογικώς» ξηρών ημερών κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής. Με τα ομβροθερμικά διαγράμματα και στη συνέχεια με τους ξηροθερμικούς δείκτες x της ξηράς περιόδου γίνεται η εξής διάκριση υποδιαιρέσεων στο εσωτερικό του μεσογειακού βιοκλίματος:

α) ο χαρακτήρας ξηρο-θερμό-μεσογειακός με 150< <P

Α7.3.1.3 Υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για την κλιματική προσαρμογή

Για τη μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής έχουν πραγματοποιηθεί ενέργειες που έχουν στόχο την προστασία του περιβάλλοντος και κυρίως τη μείωση των εκπομπών των αερίων που συντελούν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) έχει σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο προς την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων για το 2020. Λαμβάνοντας όμως υπόψη τις μακροπρόθεσμες προοπτικές που έχουν τεθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή [στο Χάρτη Πορείας για τη μετάβαση σε μια ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών επιπέδων άνθρακα για το 2050 (2050 Roadmap), τον Ενεργειακό Χάρτη Πορείας για το 2050 και τη Λευκή Βίβλο], ο ουσιαστικός μακροπρόθεσμος στόχος είναι η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 80-95% κάτω από τα επίπεδα του 1990 έως το 2050.

Τα σημαντικότερα μέτρα είναι :

- η Σύμβαση -Πλαίσιο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή,
- η Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα,
- το Πρωτόκολλο του Κιότο, καθώς και
- η Πράσινη και η Λευκή Βίβλος

(Πηγή:Πάντειο Πανεπιστήμιο, ΓΣΕΕ, ΤΕΕ, & WFF, 2011).

Το ηφαίστειο της Σαντορίνης παραμένει σε «ύπνο» μετά την έκρηξη του 1950, ενώ η πολύ μικρή δραστηριότητα που εκδηλώθηκε το 2011-12, δεν οδήγησε σε έκρηξη, κάτι που, κατά τους ερευνητές, αποτελεί άλλη μία ένδειξη ότι η άνοδος της στάθμης της θάλασσας επηρεάζει τη δραστηριότητά του.

Την **επίδραση της κλιματικής αλλαγής** στη δραστηριότητα του **ηφαιστείου της Σαντορίνης** και συγκεκριμένα κατά πόσο **η στάθμη της θάλασσας** επηρεάζει τις ροές μάγματος στον ηφαιστειακό θόλο και είναι ένας από τους παράγοντες που μπορούν να οδηγήσουν σε εκρήξεις επισήμαναν σε έρευνά τους **Βρετανοί επιστήμονες.**

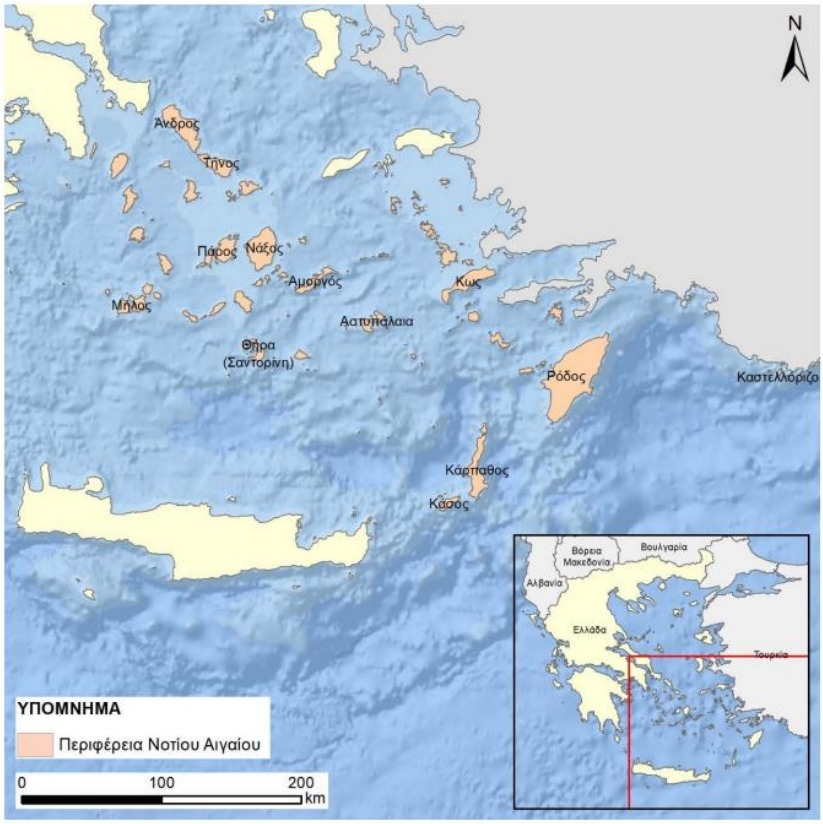
Σε πρόσφατη μελέτη, τα αποτελέσματα της οποία δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό γεωεπιστημών **«Nature Geoscience»,** μελέτησαν τη δραστηριότητα του ηφαιστείου της Σαντορίνης, το οποίο αποτελεί έλξη για εκατομμύρια επισκέπτες κάθε χρόνο, κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες.

Οι επιστήμονες συσχέτισαν την ηφαιστειακή δραστηριότητα στο νησί με τις αλλαγές στο επίπεδο της θάλασσας κατά τα προηγούμενα 360.000 χρόνια, καταλήγοντας στο συμπέρασμα ότι όταν η στάθμη της θάλασσας πέφτει αυξάνεται και η πιθανότητα το ηφαίστειο να εκραγεί. Συγκεκριμένα η πρόσφατη έρευνα των Βρετανών επιστημόνων διαπίστωσε ότι οι 208 από τις 211 εκρήξεις συνέβησαν μετά από την πτώση της στάθμης της θάλασσας κατά τουλάχιστον 40 μέτρα κάτω από τα σημερινά επίπεδα, ένα φαινόμενο που έλαβε χώρα συχνά στο παρελθόν εξαιτίας της περιοδικής επέκτασης των πάγων.

Οι επιστήμονες εκτίμησαν μέσω ειδικού μοντέλου ότι όταν η στάθμη της θάλασσας πέφτει κάτω από ένα όριο, τότε αυξάνεται η πίεση στο εσωτερικό του πάνω μέρους του θαλάμου μάγματος του ηφαιστείου της Σαντορίνης, ώστε το μάγμα να είναι ικανό πια να δημιουργήσει ρωγμές στο φλοιό της γης και έτσι να βρει διεξόδους για να φθάσει στην επιφάνεια, προκαλώντας εκρήξεις. «Ένας από τους πιο γνωστούς τόπους παγκοσμίως όπου η ιστορία συναντά την ηφαιστειολογία, είναι το ηφαιστειακό νησιωτικό σύμπλεγμα της Σαντορίνη που αποτελείται από αποτελείται από διαφορετικά ηφαιστειακά κέντρα, τα οποία έχουν ενωθεί έπειτα από αλλεπάλληλες ηφαιστειακές εκρήξεις.

Στρατηγικό ΣΧΕΔΟ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ (ΣΣΠ) στην Κλιματική Αλλαγή - Δράσεις Α1 και C.4 του προγράμματος LIFE TERRACESCAPE

Σύμφωνα με Μελέτη[14] του Πανεπιστημίου Αιγαίου Το Στρατηγικό Σχέδιο Προσαρμογής (ΣΣΠ) στην Κλιματική Αλλαγή με τη χρήση καλλιεργειών αναβαθμίδων ως πράσινων υποδομών στην ευρύτερη περιοχή του Νότιου Αιγαίου, αποτελεί παραδοτέο των δράσεων Α1 και C.4 του προγράμματος LIFE TERRACESCAPE "Μετατροπή των εγκαταλειμμένων τοπίων αναβαθμίδων σε πράσινες υποδομές μέσω συμμετοχικής επιστασίας γης για καλύτερη προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή" (LIFE 16 CCA/GR/000050). Αποσκοπεί στην παροχή κατευθύνσεων για την βιώσιμη αποκατάσταση και επανακαλλιέργεια των αναβαθμίδων, ως βασικού στοιχείου των αγρο-οικοσυστημάτων στα μικρά νησιά του Νότιου Αιγαίου.

***Χάρτης 2:** Περιοχή μελέτης – Ν. Αιγαίο.*

Συνοπτικά, οι στόχοι του ΣΣΠ συνοψίζονται ως εξής: ο Εκτίμηση της τρωτότητας των επιδεικτικών περιοχών και λοιπών νησιών του Αιγαίου στην κλιματική αλλαγή, ο Εκτίμηση της ευαισθησίας διαφορετικών οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή, ο Προσδιορισμός κλιματικών προβλέψεων για τα νησιά του Αιγαίου και ο Προτάσεις- κατάλληλα μέτρα για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τις πολιτικές για μελλοντικές δράσεις

[14] Στρατηγικό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή μέσω της χρήσης καλλιεργειών αναβαθμίδων ως «πράσινες» υποδομές στην ευρύτερη περιοχή του Αιγαίου ΔΡΑΣΗ C.4 Αναπαραγωγή και Μεταφορά

Προβλεπόμενες επιπτώσεις ΚΑ στην γεωργία

Η κλιματική αλλαγή και η γεωργία είναι δύο αλληλένδετες διαδικασίες, που πραγματοποιούνται σε παγκόσμια κλίμακα. Η κλιματική αλλαγή αναμένεται να επηρεάσει ιδιαίτερα τη γεωργία, καθώς η βιωσιμότητά της τελευταίας εξαρτάται άμεσα από κλιματολογικούς παράγοντες όπως η θερμοκρασία, η ηλιακή ακτινοβολία και η βροχόπτωση. Οι αλλαγές στη μέση θερμοκρασία και τη βροχόπτωση, καθώς και η αύξηση στη συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων επηρεάζουν ήδη τις αποδόσεις των καλλιεργειών στην Ευρώπη. Μείωση της παραγωγικότητας των καλλιεργειών λόγω των υψηλών θερμοκρασιών, με μείωση κατά 0-27% ανάλογα με το κλιματικό σενάριο [ερευνητικό έργο PESETA II (JRC 2014)] προβλέπεται για το μεγαλύτερο μέρος της νότιας Ευρώπης (EEA 2017). Το κλίμα των νησιών του Αιγαίου έχει τα βασικά χαρακτηριστικά του μεσογειακού κλίματος, όπως χειμερινές βροχοπτώσεις, καλοκαιρινή ξηρασία, ζεστά καλοκαίρια (με έντονη ηλιακή ακτινοβολία) και σχετικά κρύους χειμώνες. Τα νησιά του Αιγαίου χαρακτηρίζονται από χαμηλή κάλυψη βλάστησης και θεωρούνται ως περιοχή υπό υψηλό κίνδυνο ερημοποίησης (Giorgi 2006; Zanis et al. 2008).

Η κλιματική αλλαγή θέτει σημαντικές προκλήσεις για τα νησιά της Μεσογείου και αναμένεται να επιδεινώσει τις ήδη οξείες καταστάσεις. Οι βασικοί πόροι όπως το πόσιμο νερό, το έδαφος και η γεωργική παραγωγή ενδέχεται να γίνουν σπάνιες, ενώ τα οικοσυστήματα θα αντιμετωπίσουν αυξημένους φυσικούς κινδύνους. Ο γεωργικός τομέας είναι για πολλά νησιά ζωτικής σημασίας για την ελαχιστοποίηση της εξάρτησης του νησιού από τις εισαγωγές τροφίμων και αποτελεί σημαντική πηγή εσόδων μέσω της εξαγωγής γεωργικών προϊόντων. Μακροπρόθεσμα τα περισσότερα νησιά θα αντιμετωπίσουν μειωμένη παραγωγή καλλιεργειών και υψηλότερο κόστος για την άρδευση νερού (Sauter et al. 2013).

Η περιοχή του Αιγαίου είναι γνωστή για την παραγωγή πολλών προϊόντων ΠΟΠ και ΓΕ (αντίστοιχα, Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης και Γεωγραφική Ένδειξη), όπως μαστίχα από τη Χίο, ελαιόλαδο από τη Λέσβο και κρασί από τη Σάμο και τα νησιά της Σαντορίνης.

Οι αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής περιλαμβάνουν αυξημένη ζήτηση νερού για άρδευση και μειωμένη διαθεσιμότητα νερού λόγω παρατεταμένων περιόδων ξηρασίας, αλλαγών γονιμότητας του εδάφους και υψηλότερου κινδύνου διάβρωσης του εδάφους που συνδέεται με ξηρασίες και ακραίες αλλαγές στις βροχοπτώσεις. Οι κλιματικές μεταβλητές που χρήζουν ιδιαίτερου ενδιαφέροντος και κυρίως επηρεάζουν την παραγωγή και την ποιότητα των καλλιεργειών είναι η θερμοκρασία του αέρα, η βροχόπτωση, η διάρκεια έκθεσης στην ηλιακή ακτινοβολία και η συγκέντρωση του CO2 της ατμόσφαιρας.

Πολλές μελέτες χρησιμοποιούν κλιματικούς δείκτες (Tebaldi et al. 2006; Sillmann et al. 2013) που σχετίζονται με τη γεωργία, για τον ποσοτικό προσδιορισμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στη γεωργία (πχ Vogel et al. 2019, Kitsara et al., 2021, Varotsos KV et al., 2021). Στα πλαίσια του έργου LIFE TERRACESCAPE εξετάσθηκαν δείκτες σχετικοί με την

γεωργία όπως ο αριθμός ημερών με μέγιστη θερμοκρασία μεγαλύτερη των 30oC (θερμές ημέρες) και ο μέγιστος αριθμός συνεχόμενων ημερών ξηρασίας με PR.

Προβλεπόμενες επιπτώσεις ΚΑ στον τριτογενή τομέα

Οι κύριες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στον τριτογενή τομέα συνδέονται με το θερμικό στρες, το οποίο έχει καταστροφικές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία και σε πολλά μέρη του κόσμου μπορεί να προκαλέσει το θάνατο περισσότερων ανθρώπων από οποιονδήποτε άλλο φυσικό κίνδυνο (Founda & Santamouris 2012). Στα νησιά του Αιγαίου το θερμικό στρες επηρεάζει τον πολύ σημαντικό για την τοπική αλλά και την εθνική οικονομία τομέα του τουρισμού. Επίσης διάφορες μελέτες χρησιμοποιούν δείκτες βασιζόμενους στη θερμοκρασία για να εκτιμήσουν την θερμική δυσφορία που σχετίζεται με τις θερμές νύχτες. Επίσης οι δείκτες που βασίζονται σε βροχόπτωση χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση μελλοντικών αλλαγών στα ποσά βροχόπτωσης που μπορεί να επηρεάσουν τον τριτογενή τομέα, για παράδειγμα μέσω ακραίων βροχοπτώσεων που προκλήθηκαν από πλημμύρες και διαθεσιμότητας νερού.

ΚΕΦ. Α8 Αναγνώριση δικτύου διαχείρισης εκτάκτων αναγκών

Α8.1 Κίνδυνοι και Πολιτική Προστασία[15]

Τα Κεφάλαια Α.8.1.1 ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ -ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ Κ.Υ.Α 172058/2016(Β'354) (Α.8.1 Κίνδυνοι και Πολιτική Προστασία) Α.8.1.2. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ "SEVESO III" ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΝΟΝΩΝ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΥΣΕΣ ΖΩΝΕΣ ΑΥΤΩΝ(ΖΩΝΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ) Α.8.1.3. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ (Π.Χ.ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ,ΣΧΟΛΕΙΑ,ΟΔΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΚΛΠ), *Αναλύονται δειξπδικά στο Κεφ.Α9.6.4, του παρόντος.*

Α8.2 Οργάνωση Δικτύου Πρόληψης και Διαχείρισης Εκτάκτων Αναγκών

Πολιτική Προστασία:

Η Πολιτική Προστασία ως έννοια συνδέεται με δράσεις που αποβλέπουν στην προστασία της ζωής και της περιουσίας των πολιτών, των υποδομών μιας χώρας καθώς και του φυσικού περιβάλλοντος από την εκδήλωση καταστροφών προερχομένων από φυσικούς ή ανθρωπογενείς παράγοντες (πυρκαγιές, πλημμύρες, σεισμοί, καύσωνες, κλπ.).

Ο νέος Νόμος 4662/2020 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις» ορίζει τα προβλεπόμενα για τη λειτουργία δομών πολιτικής προστασίας σε τοπικό επίπεδο.

Ως ολοκληρωμένος κύκλος Πολιτικής Προστασίας ορίζεται διεθνώς, ο κύκλος που περιλαμβάνει:

- Την Πρόληψη (prevention)
- Την Προετοιμασία (preparedness)
- την Έγκαιρη Προειδοποίηση (early warning)
- την Άμεση Επέμβαση (rapid response)
- τη Διαχείριση των Συνεπειών (consequences management)
- την Αποκατάσταση (rehabilitation).

[15] ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΕΓΙΝΕ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΣΕΙΡΑ ΚΕΦ Α8 ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΕΠΣ/ΦΕΚ510/9.2.2022

Η συνεχής αύξηση του αριθμού και της έντασης των φυσικών και ανθρωπογενών καταστροφών και οι οικονομικές τους επιπτώσεις επιβάλλει τη συστηματική δράση σε τοπικό επίπεδο για την ενίσχυση της ετοιμότητας και της ικανότητας αντίδρασης.

Η τάση αυτή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην κλιματική αλλαγή, στη δημογραφική αύξηση σε συνδυασμό με την αυξανόμενη αστικοποίηση, καθώς και σε διάφορους άλλους παράγοντες, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται η αυξημένη βιομηχανική δραστηριότητα και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Λόγω των παραγόντων αυτών, η συχνότητα και η ένταση των καταστροφών είναι πιθανό ότι θα εξακολουθήσουν να αυξάνονται. Μπροστά σε αυτή τη μεταβαλλόμενη πραγματικότητα, είναι επιτακτικά αναγκαίο για τον Δήμο να ενισχύσει την ικανότητά του να αντιμετωπίζει τις καταστροφές.

Η αποτελεσματική εφαρμογή ορθολογικών πολιτικών για τη διαχείριση των καταστροφών επιτρέπει να μειωθούν τα θύματα και οι ζημίες. Δεδομένου ότι οι κίνδυνοι αυξάνονται και γίνονται συνεχώς περισσότερο αισθητοί, είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι τοπικές, εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές για την αντιμετώπιση των απειλών αυτών. Για τον λόγο αυτόν, είναι σκόπιμο να επισημανθούν και να εφαρμοστούν οι τρόποι βελτίωσης του σημερινού συστήματος, ούτως ώστε να αντιμετωπιστούν καλύτερα οι μείζονες καταστροφές στο μέλλον.

Η διασφάλιση της προστασίας και της ασφάλειας των πολιτών είναι το πρωταρχικό καθήκον κάθε κράτους και η ευθύνη για την πρόληψη, την ετοιμότητα και την αντιμετώπιση των κρίσεων εναπόκειται κατά κύριο λόγο στις εθνικές κυβερνήσεις.

Ήδη, στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υπάρχει έντονη πολιτική ευαισθητοποίηση σχετικά με την ανάγκη ανάπτυξης και εφαρμογής ισχυρών πολιτικών διαχείρισης κινδύνων καταστροφών (ΔΚΚ) με στόχο την ανάπτυξη ανθεκτικότητας απέναντι στις καταστροφές και την άμβλυνση των σημαντικότερων επιπτώσεών τους τόσο εντός της Ένωσης όσο και στις εξωτερικές της δράσεις (Δήμος Θήρας, 2021).

Α8.2.1 ΧΩΡΟΙ ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΘΗΡΑΣ

Ο Δήμος Θήρας έχει αναρτήσει χάρτες με χώρους καταφυγής πολιτών σε περίπτωση σεισμού. Ως **χώροι καταφυγής** (ή συγκέντρωσης ή συνάθροισης) θεωρούνται ανοιχτοί ελεύθεροι χώροι μέσα στην πόλη που αποσκοπούν στην ασφαλή εκτόνωση του πληθυσμού, που εκδηλώνεται ως πρώτη αντίδραση σε ένα σεισμικό γεγονός. Οι χώροι καταφυγής μπορεί να χρησιμοποιηθούν και ως χώροι **άμεσης** στέγασης (πχ με σκηνές, τροχόσπιτα ή πλοία), με διάρκεια παραμονής ωρών έως λίγων ημερών (περίπου δύο), δηλαδή μέχρι την επάνοδο των πληγέντων στις κατοικίες τους ή την μετεγκατάσταση τους σε χώρους προσωρινής στέγασης (πχ σε οργανωμένους χώρους καταυλισμού με μεταφερόμενους οικίσκους) και εφόσον πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές.

Το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Θήρας έχει ορίσει και οριοθετήσει ως χώρους καταφυγής πολιτών σε περίπτωση σεισμού τα παρακάτω σημεία ανά οικισμό: Ακολουθεί ο Πίνακας :

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΧΩΡΩΝ ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ ΣΤΗ ΘΗΡΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ	**ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ – ΟΙΚΙΣΜΟΣ**	**ΧΩΡΟΙ ΚΑΤΑΦΥΓΗΣ**	**ΕΚΤΑΣΗ σε τ.μ.**
1	ΘΗΡΑΣΙΑ – ΜΑΝΩΛΑΣ	ΕΛΙΚΟΔΡΟΜΙΟ	5.700
2		ΧΩΡΟΣ ΙΑΤΡΕΙΟΥ – ΓΗΠΕΔΟ 5Χ5	6.000
3	ΘΗΡΑΣΙΑ – ΠΟΤΑΜΟΣ	ΧΩΡΟΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ	8.500
4	ΟΙΑ	ΠΛΑΤΕΙΑ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΚΤΕΛ	3.700
5		ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ	4.000
6		ΠΛΑΤΕΙΑ ΦΟΙΝΙΚΙΑΣ	650
7		ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΦΑΛΑΤΩΣΗΣ	3.100
8		ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΟ ΘΟΛΟ	5.000
9		ΑΥΛΗ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ & ΠΛΑΤΕΙΑ & ΔΕΞΑΜΕΝΗ	3.000
10	ΗΜΕΡΟΒΙΓΛΙ	ΓΗΠΕΔΟ ΜΠΑΣΚΕΤ	1.700
11		ΓΗΠΕΔΟ 5Χ5	5.100
12		ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΓΑΛΗ	2.800
13	ΒΟΥΡΒΟΥΛΟΣ – ΚΑΤΩ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ	900
14		ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ	9.300
15		ΠΑΡΚΟ ΟΔΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ	3.200
16	ΒΟΥΡΒΟΥΛΟΣ – ΑΝΩ	ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ	250
17		ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΧΩΡΟΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΑΣ ΜΟΝΗΣ	330
18	ΘΗΡΑ (ΦΗΡΑ)	ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΟΥ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΦΗΡΟΣΤΕΦΑΝΙ	220
19		ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ – ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΦΗΡΟΣΤΕΦΑΝΙΟΥ	5.000
20		ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΧΩΡΟΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΚΟΝΤΟΧΩΡΙΑΝΩΝ	3.000

21		ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ ΡΟΔΙΕΣ ΚΟΝΤΟΧΩΡΙ	3.700
22		ΙΔΙΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΜΠΙΝΓΚ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ	8.500
23		ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΕΝΑΝΤΙ ΓΕΛ	4.000
24		ΓΗΠΕΔΟ ΠΑΝΘΗΡΑΙΚΟΥ	11.000
25	ΚΑΡΤΕΡΑΔΟΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΤΕΡΤΑΔΟΥ	600
26		ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ ΚΑΡΤΕΡΑΔΟΥ	2.300
27		ΓΗΠΕΔΟ ΚΑΡΤΕΡΑΔΟΥ	15.000
28		ΠΡΟΑΥΛΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΔΑΠΠΟΣ	3.300
29	ΜΕΣΑΡΙΑ	ΓΗΠΕΔΟ – ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ ΜΕΣΣΑΡΙΑΣ	7.000
30		ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΥ ΕΥΑΓΓ.	7.300
31	ΒΟΘΩΝΑΣ	ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΒΟΘΩΝΑ	655
32		ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ ΒΟΘΩΝΑ	180
33	ΕΞΩ ΓΩΝΙΑ	ΠΡΟΑΥΛΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ	4.200
34	ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΓΩΝΙΑ	ΓΗΠΕΔΟ ΚΑΜΑΡΙΟΥ	9.500
35		ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΡΩΗΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	1.600
36		ΧΩΡΟΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΣΤΑΥΛΩΝ	10.300
37	ΠΥΡΓΟΣ	ΕΞΩ ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ	450
38		ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ	1.000
39		ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ	800
40		ΓΗΠΕΔΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ	6.000
41		ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΑΡΑ	400
42	ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙ	ΓΗΠΕΔΟ	3.400
43		ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΧΩΡΙΟΥ	650
44		ΜΕΤΟΧΙ	1.400
45	ΑΚΡΩΤΗΡΙ	ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ	2.000

46		ΓΗΠΕΔΟ 5Χ5	4.200
47	ΕΜΠΟΡΕΙΟ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ	3.500
48		ΓΗΠΕΔΟ ΛΑΒΑΣ	5.200

Πηγή :Δ. Θήρας / Ιδία επεξεργασία

Α8.3 Ο θεσμοθετημένος ρόλος των δήμων στην Πολιτική Προστασία

Ο θεσμοθετημένος ρόλος των Δήμων στην πολιτική προστασία προσδιορίζεται αφενός από τον Κώδικα Δήμων και αφετέρου από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο πολιτικής προστασίας. Σύμφωνα με το άρθρο 75 του Ν. 3463/2006 (ΦΕΚ 114Α): «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», στις αρμοδιότητες των Δήμων περιλαμβάνονται και αυτές του τομέα της πολιτικής προστασίας ιδίως δε:

1. Ο συντονισμός και η επίβλεψη του έργου της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών που συμβαίνουν στα διοικητικά τους όρια.

2. Η διατύπωση εισήγησης για τον σχεδιασμό πολιτικής προστασίας της περιοχής τους, στο πλαίσιο του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού και η εφαρμογή των προγραμμάτων, μέτρων και δράσεων που αφορούν την περιοχή τους στο πλαίσιο του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού.

3. Η διάθεση και ο συντονισμός δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών της περιφέρειάς τους. Επιπρόσθετα, ένα σύνολο θεσμοθετημένων αρμοδιοτήτων των Δήμων άπτονται της πολιτικής προστασίας, αν και δεν αναφέρονται ρητά ως αρμοδιότητες πολιτικής προστασίας.

Ο Δήμος Θήρας έχει συστήσει Γραφείο Πολιτικής Προστασίας με τις εξής αρμοδιότητες:

- Το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας είναι αρμόδιο για τη διατύπωση εισηγήσεων σχεδιασμού, τον συντονισμό δράσεων για την πρόσληψη, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών στην περιοχή του δήμου.
- Διατυπώνει εισηγήσεις για τον σχεδιασμό της πολιτικής προστασίας της περιοχής του δήμου, στο πλαίσιο του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού και μεριμνά για την εφαρμογή των σχετικών προγραμμάτων, μέτρων και δράσεων στο πλαίσιο του εθνικού και περιφερειακού σχεδιασμού.
- Υποστηρίζει τον συντονισμό και επιβλέπει το έργο της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών που συμβαίνουν στην περιοχή του δήμου.

- Μεριμνά για τη διάθεση και συντονίζει τη δράση του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών στην περιοχή του δήμου.
- Επεξεργάζεται ειδικότερες προτάσεις προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την προστασία των δασικών περιοχών του δήμου, συμμετέχει στην οργάνωση της πυροπροστασίας των δασών και διατυπώνει προτάσεις για την αποκατάσταση των δασών.

Σε μια τοπική κοινωνία η εκπόνηση μιας τοπικής στρατηγικής στον τομέα της πολιτικής προστασίας συνιστά ένα ισχυρό εργαλείο για τον συντονισμό δεκάδων δράσεων που σχετίζονται με τη διαχείριση επικίνδυνων καταστάσεων και περιπτώσεων κρίσεων, ιδιαίτερα όταν απειλούνται σημαντικοί ανθρώπινοι και οικονομικοί πόροι.

Περαιτέρω, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δράσεων στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας του Δήμου θα συμβάλλει:

- Στην εξασφάλιση της καλύτερης προστασίας των ανθρώπων, του περιβάλλοντος, των περιουσιών και της πολιτιστικής κληρονομιάς, σε περίπτωση μεγάλων φυσικών, τεχνολογικών και ανθρωπογενών καταστροφών.
- Στην ανάπτυξη μέτρων για την πρόληψη των καταστροφών.
- Στην βελτίωση της ετοιμότητάς του, για την ταχεία και αποτελεσματική διαχείριση των καταστροφών και των κινδύνων που απορρέουν από αυτές.
- Στην ανάπτυξη μέσων υποστήριξης της πολιτικής προστασίας με χρήση Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).
- Στην εξασφάλιση επαρκούς ετοιμότητας όλων των εμπλεκόμενων φορέων πολιτικής προστασίας σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης (Δήμος Θήρας, 2021).

Α8.4 Σχέδιο Διαχείρισης ΈΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΏΝ - Προστασία Ηφαιστείου Σαντορίνης

Το ηφαίστειο της Σαντορίνης «βρυχάται» και από το 2011 παρακολουθείται. Η κωδική ονομασία του είναι «Τάλως» και είναι το σχέδιο διαχείρισης εκτάκτων αναγκών σε περίπτωση που «ξυπνήσει» το ηφαίστειο της Σαντορίνης. Εντάσσεται στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης».

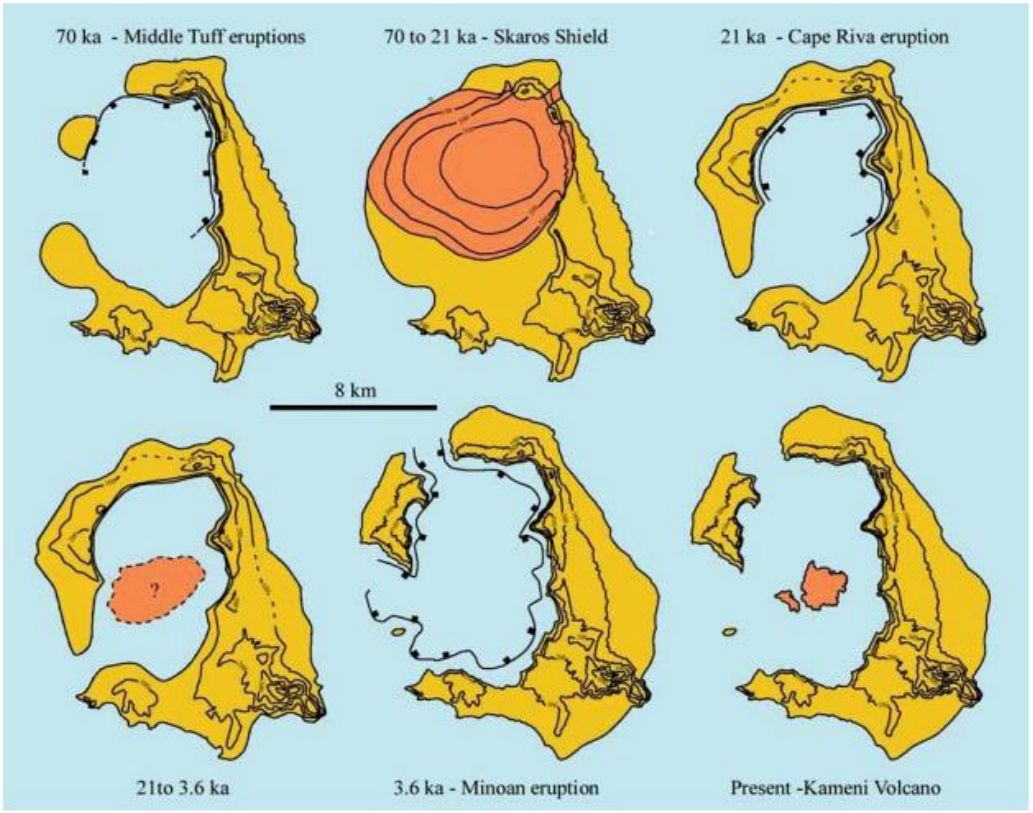
Σκοπός του είναι η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων φορέων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο της Σαντορίνης για την αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που θα προκύψουν από μια πιθανή εκδήλωση ηφαιστειακής δραστηριότητας αλλά και η άμεση διαχείριση των συνεπειών της. Οι δράσεις αυτές αποβλέπουν στην προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών,

καθώς και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, των πλουτοπαραγωγικών πηγών και των υποδομών της χώρας (Δήμος Θήρας, 2021).

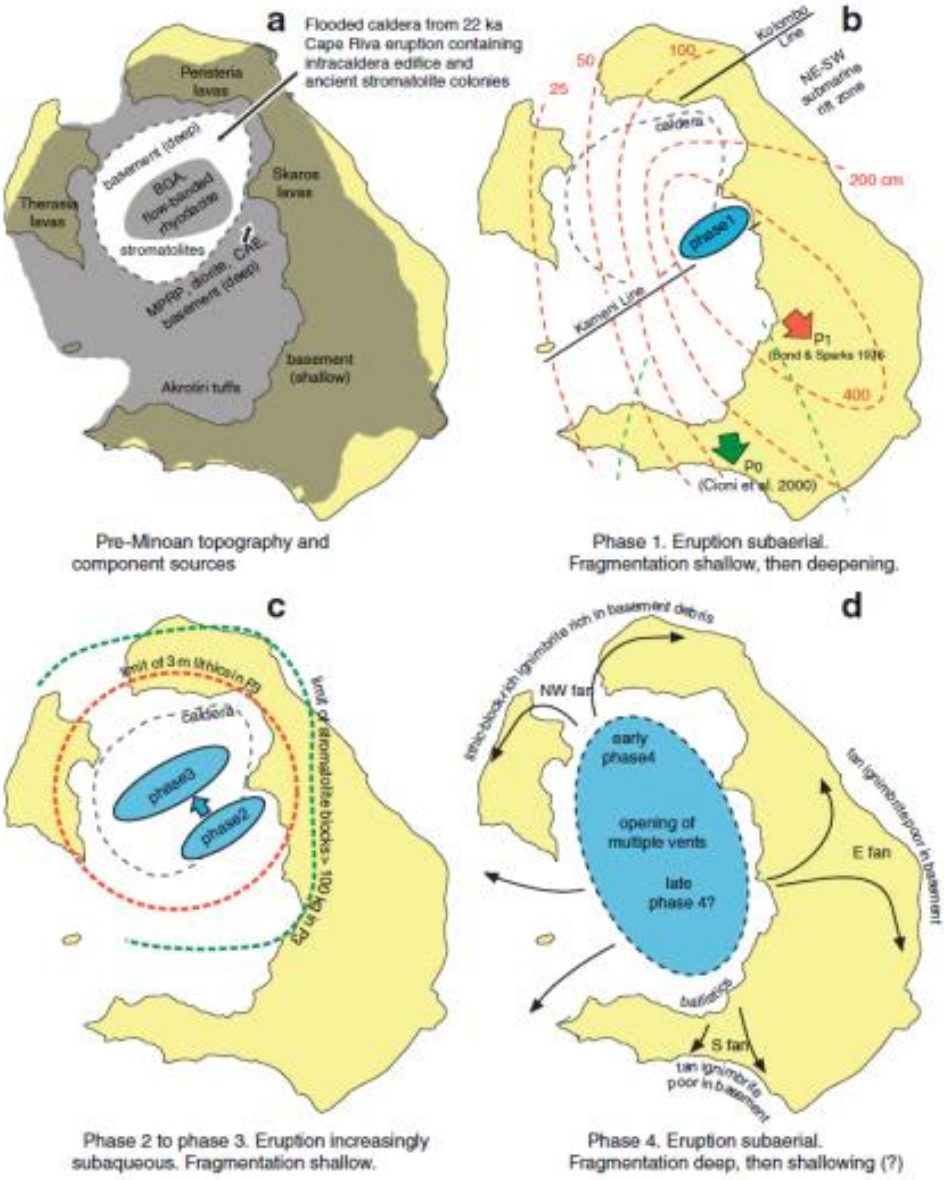

ΕΙΚ.Ο κρατήρας του Ηφαιστείου

ΕΙΚ. Εξέλιξη του Ηφαιστειακού Πεδίου τα τελευταία 70.000 χρόνια

Εικ. 10: Εξέλιξη του ηφαιστειακού πεδίου κατά τα τελευταία 70.000 χρόνια (Druitt et al., 1999)

Εικ. 23:
Απεικόνιση των γεγονότων κατά τη διάρκεια της Μινωικής έκρηξης (Druitt, 2014)

πηγή:

Santo Protect 2017:Διαχείριση Περιβάλλοντος, Κινδύνων & Κρίσεων στο ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης

Στο σχέδιο με την κωδική ονομασία «Τάλως», επισημαίνεται η αυξημένη ετοιμότητα «εν όψει επαπειλούμενου κινδύνου για την εκδήλωση ηφαιστειακής δράσης», ενώ

περιγράφονται εκτενώς μέτρα για την «Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης-Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Ηφαιστειακής Δραστηριότητας στο Ηφαιστειακό Σύμπλεγμα Σαντορίνης».

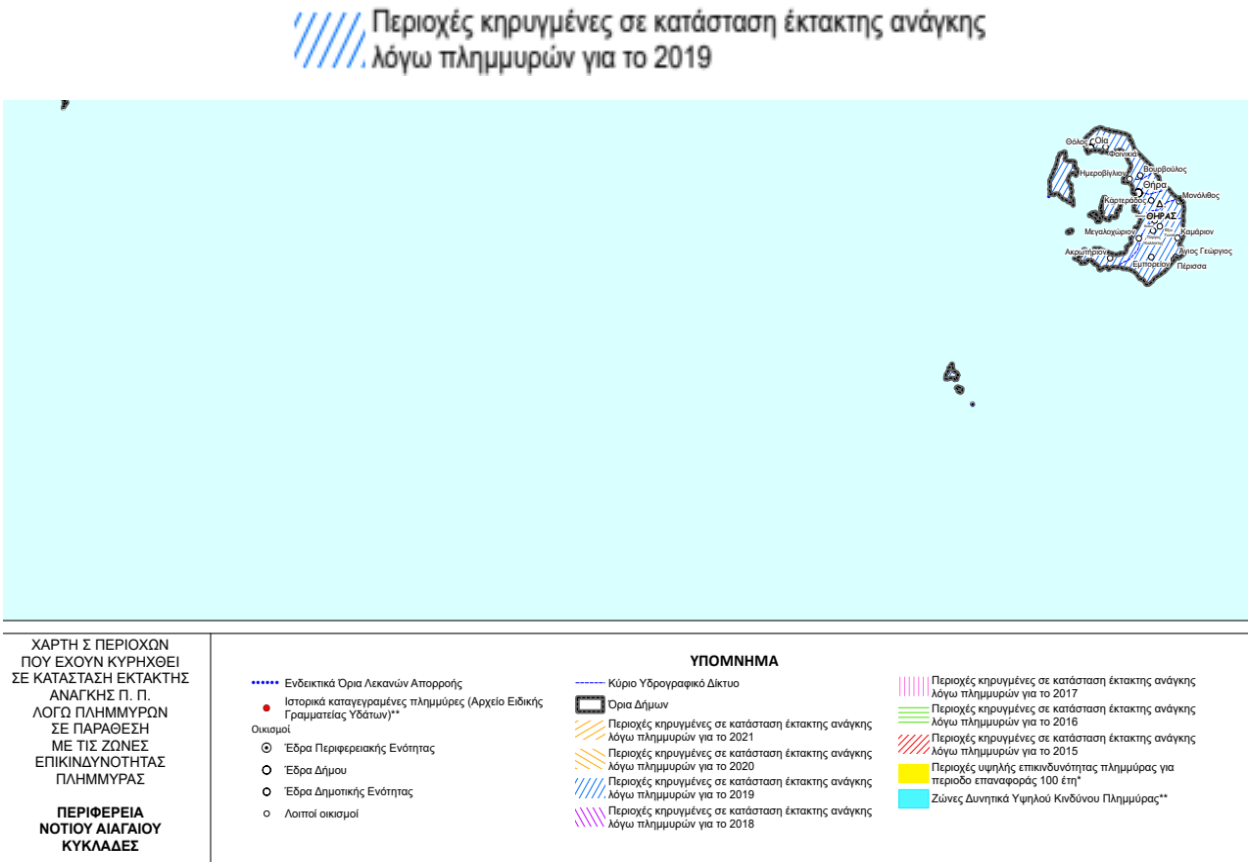
Εξειδικευμένο Πρόγραμμα Διαχείρισης Καταστροφών και Κρίσεων

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «Στρατηγικές Διαχείρισης Περιβάλλοντος, Καταστροφών και Κρίσεων» είναι αποτέλεσμα προσπάθειας μιας μεγάλης ομάδας κορυφαίων επιστημόνων με μακρά εμπειρία στην Μελέτη και Διαχείριση του Περιβάλλοντος, στην Αειφόρο Ανάπτυξη, στην Πρόληψη και Αντιμετώπιση των Φυσικών και Τεχνολογικών Καταστροφών, στη Διαχείριση Κρίσεων που προκύπτουν από αυτές αλλά και σε θέματα Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Διεθνούς Συνεργασίας.

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα φιλοδοξεί να αποτελέσει όχι απλά ένα μέσο για την απόκτηση ενός έγκυρου Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών από ένα κορυφαίο, σε παγκόσμιο επίπεδο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα, αλλά ένα εργαλείο για την απόκτηση ουσιαστικών γνώσεων για τα τοπικά, περιφερειακά και παγκόσμια σύγχρονα προβλήματα και να συμβάλλει αποφασιστικά στην προώθηση της γνώσης αλλά και της επιστήμης. «…Η μεγάλη εμπειρία στη Διαχείριση των Καταστροφών και των Κρίσεων σε πάνω από 30 χώρες, η εκπόνηση Διεθνών Προγραμμάτων Πρόληψης και Διαχείρισης Καταστροφών και Κρίσεων καθώς επίσης και η εμπειρία μας στην Αειφόρο Ανάπτυξη, στη Διαχείριση του Περιβάλλοντος και των Περιβαλλοντικών Καταστροφών και Κρίσεων μας επιτρέπει να αναλάβουμε ένα τέτοιο εγχείρημα που είναι και το πρώτο αντίστοιχο στον Ελληνικό χώρο».

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΗΦΑΙΣΤΕΙΟΥ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ (ΕΕΕΠΗΣ)
ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ
Ν. Θηρασιά
Ν. Παλαιά Καμένη
Ν. Νέα Καμένη
Αμμούδι
Αγία Ειρήνη
Μονόλιθος
Μεγάλο Βουνό
Άγιος Γεώργιος
Έξω Γωνιά
Μικρό Βουνό
Περιβόλια
Μεσαριά
Κόκκινη Παραλία
Περίσσα
Ακρωτήρι
Κάτω Μεριά
Μεσαριά
Μονή Προφήτη Ηλία
Μονή Αγίου Νικολάου
Μονή Αγίου Στεφάνου
Μονή Αγίου Γεωργίου

Οι Κηρυγμένες περιοχές στη Θήρα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω πλημμυρών για το 2019, όπως έχει καταγράψει η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, εμφάινονται στον σχετικό Χάρτη.

ΧΑΡΤΗΣ: Κηρυγμένες περιοχές στη Θήρα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω πλημμυρών για το 2019, όπως έχει καταγράψει η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Περί ασφαλών εγκαταστάσεων SEVESO

Οι Επισημάνσεις της Γ. Γραμμ. Πολιτικής Προστασίας προς τους Δήμους, σχετικά με την εφαρμογή της ΚΥΑ 172058/2016 , με στόχο την πλέον ασφαλή λειτουργία των εγκαταστάσεων SEVESO , ενδεικτικά επισημαίνεται στον ΠΙΝΑΚΑ, τα εξής:

6. Κατόπιν και της 4ης έκδοσης του Γενικού Σχεδίου αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών εξαιτίας δασικών πυρκαγιών με την κωδική ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ» (σχετικό 6), σας επισημαίνουμε τα εξής:
   - Όλες οι εγκαταστάσεις SEVESO θα πρέπει, εφόσον απαιτείται, να συμπεριλάβουν τόσο στο Σύστημα Διαχείρισης Ασφαλείας τους όσο και στον εσωτερικό τους σχεδιασμό την περίπτωση εκδήλωσης ατυχήματος εντός της εγκατάστασης λόγω δασικής πυρκαγιάς, καθώς και αντίστροφα, την περίπτωση πρόκλησης δασικής πυρκαγιάς ένεκα ατυχήματος εντός της εγκατάστασης. Στο πλαίσιο αυτό και μεταξύ άλλων, οι εγκαταστάσεις SEVESO θα πρέπει να προβούν και στα εξής:
     - Κατάρτιση εσωτερικού σχεδίου αντιμετώπισης περιστατικών και εγχειριδίου ενεργειών για το προσωπικό με σκοπό την πρόληψη και την αντιμετώπιση πυρκαγιάς.
     - Συγκρότηση κατάλληλα εκπαιδευμένης ομάδας για την καταστολή πυρκαγιάς.
     - Εκτέλεση ετήσιας άσκησης πυρόσβεσης.
     - Εφαρμογή προγράμματος πυρασφάλειας κατά τους θερινούς μήνες.
     - Απασχόληση εκπαιδευμένου προσωπικού βάρδιας.
     - Αποψίλωση των χώρων και ασφαλτόστρωση όλων των δρόμων εντός και πέριξ της εγκατάστασης.
     - Ύπαρξη μόνιμου υδροστατικού δικτύου εντός και εκτός της εγκατάστασης.
     - Πιθανή συνέργεια με γειτονικές εγκαταστάσεις.
     - Σχετική συνεννόηση με ΑΔΜΗΕ Α.Ε. και ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων σε περίπτωση που εντός ή πέριξ της περίφραξης της εγκατάστασης διέρχονται ηλεκτροφόρα καλώδια.

     Τα ανωτέρω θεωρούνται ιδιαίτερα απαραίτητα για εγκαταστάσεις οι οποίες εντός της ζώνης ΙΙΙ για το δυσμενέστερο σενάριο ατυχήματος (εγκαταστάσεις ανώτερης βαθμίδας) ή εντός ακτίνας 1km (εγκαταστάσεις κατώτερης βαθμίδας) περιλαμβάνουν δασικές εκτάσεις ή προστατευόμενες περιοχές του άρθρου 21 του Ν. 1650/86 ή βάσει άλλης νομοθετικής ρύθμισης ή διεθνούς συνθήκης (Ramsar, κλπ).
7. Όλες οι εγκαταστάσεις οφείλουν να συμπεριλάβουν τόσο στο Σύστημα Διαχείρισης Ασφαλείας τους όσο και στον εσωτερικό τους σχεδιασμό, εκτός από την περίπτωση μετάδοσης πυρκαγιάς από ή προς τον εξωτερικό χώρο και την περίπτωση δευτερογενών συνεπειών εντός της εγκατάστασης λόγω και άλλων φυσικών καταστροφών πλην της δασικής πυρκαγιάς (σεισμός, πλημμυρικά φαινόμενα, πλήγμα από κεραυνό, κλπ.), ανάλογα με την τρωτότητα της περιοχής.
8. Οι εταιρίες θα πρέπει να έρθουν σε σχετική συνεννόηση με τον ΔΕΣΦΑ Α.Ε. ή την αντίστοιχη ΕΠΑ για τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων σε περίπτωση ύπαρξης δικτύου φυσικού αερίου ή σχετικού υπέργειου εξοπλισμού στην πέριξ περιοχή. Το αυτό ισχύει και στην περίπτωση που πέριξ της εγκατάστασης διέρχεται τμήμα του αγωγού ΤΑΡ ή βρίσκεται υποδομή του.

Γενικό Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών /Χάρτης Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς

Σύμφωνα με το άρθρο 30 του Ν. 4964/2022 η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ορίζεται ως αρμόδια αρχή έκδοσης Ημερήσιου Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς, καθ' όλη τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου, εκάστου έτους. Σε εφαρμογή του ανωτέρω άρθρου 30 του Ν. 4964/2022 και του εγκεκριμένου «Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών εξαιτίας Δασικών Πυρκαγιών με την κωδική ονομασία "ΙΟΛΑΟΣ 2"» (5η έκδοση), στο πλαίσιο υποστήριξης της Διοίκησης και ενημέρωσης των πολιτών, με στόχο την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών θα συντάσσεται και εκδίδεται από 1 Μαΐου έως 31 Οκτωβρίου 2024, Ημερήσιος Χάρτης Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιών με ευθύνη της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Ο ανωτέρω χάρτης, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του σχεδιασμού αντιμετώπισης των δασικών πυρκαγιών, που συμβάλει αποτελεσματικά στην προληπτική οργάνωση και το συντονισμό για την ετοιμότητα των εμπλεκομένων φορέων, καθώς και στην

ευαισθητοποίηση των πολιτών για την αποτροπή έναρξης δασικών πυρκαγιών από αμέλεια.

Κατηγορίες Κινδύνου Πυρκαγιάς

Στον Ημερήσιο Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς, διακρίνονται οι κατηγορίες κινδύνου, χαμηλή, μέση, υψηλή και πολύ υψηλή, βαθμολογούμενες αντίστοιχα με αριθμούς από το 1 έως το 4. Η κατηγορία με αριθμό 5, κατά κανόνα, εμφανίζεται σπάνια στο χάρτη. Η κατηγορία αυτή αντιστοιχεί με κατάσταση Συναγερμού.

Οι κατηγορίες κινδύνου αναλύονται ως εξής:

Κατηγορία Κινδύνου :

1 (Χαμηλή). Ο κίνδυνος είναι χαμηλός. Η πιθανότητα για εκδήλωση πυρκαγιάς δεν είναι ιδιαίτερα υψηλή. Εάν εκδηλωθεί πυρκαγιά, οι συνθήκες (κατάσταση καύσιμης ύλης, μετεωρολογικές συνθήκες) δεν θα ευνοήσουν τη γρήγορη εξέλιξή της. Κατηγορία Κινδύνου

1 (Μέση). Ο κίνδυνος είναι συνήθης για τη θερινή περίοδο. Πυρκαγιές που ενδέχεται να εκδηλωθούν, αναμένεται να είναι μέσης δυσκολίας στην αντιμετώπισή τους. Κατηγορία Κινδύνου

2 3 (Υψηλή). Ο κίνδυνος είναι υψηλός. Είναι πιθανό να εκδηλωθεί αυξημένος αριθμός πυρκαγιών, αρκετές από τις οποίες θα είναι δύσκολο να αντιμετωπισθούν όταν οι τοπικές συνθήκες είναι ευνοϊκές (μορφολογία εδάφους, τοπικοί άνεμοι κλπ.). Κατηγορία Κινδύνου

3 4 (Πολύ Υψηλή). Ο κίνδυνος είναι ιδιαίτερα υψηλός. Ο αριθμός των πυρκαγιών που αναμένεται να εκδηλωθούν, πιθανόν να είναι μεγάλος αλλά, το κυριότερο, κάθε πυρκαγιά μπορεί να λάβει μεγάλες διαστάσεις εφόσον ξεφύγει από την αρχική προσβολή. Κατηγορία Κινδύνου

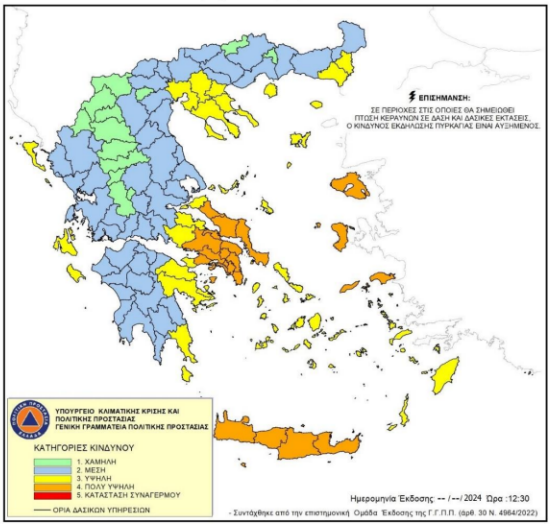
4 5 (Κατάσταση ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ). Ο κίνδυνος είναι ακραίος. Ο αριθμός των πυρκαγιών που αναμένεται να εκδηλωθούν, πιθανόν να είναι πολύ μεγάλος.

Όλες οι πυρκαγιές που ενδέχεται να εκδηλωθούν, μπορεί να λάβουν γρήγορα μεγάλες διαστάσεις και να αναπτύξουν ακραία συμπεριφορά αμέσως μετά την εκδήλωσή τους. Η δυσκολία ελέγχου αναμένεται να είναι πολύ μεγάλη μέχρι να μεταβληθούν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες αναπτύσσονται οι πυρκαγιές.
Η κατάταξη μιας περιοχής σε κατηγορία κινδύνου πολύ υψηλή (κατηγορία 4) ή κατάσταση συναγερμού, (κατηγορία 5), δεν σημαίνει ότι θα έχουμε κατ' ανάγκη εκδήλωση πυρκαγιάς στην περιοχή αυτή.

Ειδικά όταν γίνεται συστηματική ενημέρωση των πολιτών μέσω δελτίων τύπου, μπορεί να αποτραπούν ενέργειες που ενδέχεται να προκαλέσουν πυρκαγιά από αμέλεια. Αυτό αποτελεί και έναν από τους στόχους αυτής της κατάταξης. Η κατάταξη επίσης μιας περιοχής σε κατηγορία χαμηλού κινδύνου δεν αποκλείει την πιθανότητα για εκδήλωση πυρκαγιάς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α.

ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΗΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ ΠΟΥ ΙΣΧΥΕΙ ΓΙΑ *"Ημέρα"* --/--/2024

Κατηγορία Κινδύνου 1 (Χαμηλή)
Ο κίνδυνος είναι χαμηλός. Η πιθανότητα για εκδήλωση πυρκαγιάς δεν είναι ιδιαίτερα υψηλή. Εάν εκδηλωθεί πυρκαγιά, οι συνθήκες (κατάσταση καύσιμης ύλης, μετεωρολογικές συνθήκες) δεν θα ευνοήσουν τη γρήγορη εξέλιξή της.

Κατηγορία Κινδύνου 2 (Μέση)
Ο κίνδυνος είναι συνήθης για τη θερινή περίοδο. Πυρκαγιές που ενδέχεται να εκδηλωθούν, αναμένεται να είναι μέσης δυσκολίας στην αντιμετώπισή τους.

Κατηγορία Κινδύνου 3 (Υψηλή)
Ο κίνδυνος είναι υψηλός. Είναι πιθανό να εκδηλωθεί αυξημένος αριθμός πυρκαγιών, αρκετές από τις οποίες θα είναι δύσκολο να αντιμετωπισθούν όταν οι τοπικές συνθήκες είναι ευνοϊκές (μορφολογία εδάφους, τοπικοί άνεμοι κλπ).

Κατηγορία Κινδύνου 4 (Πολύ Υψηλή)
Ο κίνδυνος είναι ιδιαίτερα υψηλός. Ο αριθμός των πυρκαγιών που αναμένεται να εκδηλωθούν, πιθανόν να είναι μεγάλος αλλά, το κυριότερο, κάθε πυρκαγιά μπορεί να λάβει μεγάλες διαστάσεις εφόσον ξεφύγει από την αρχική προσβολή.

Κατηγορία Κινδύνου 5 (Κατάσταση ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ)
Ο κίνδυνος είναι ακραίος. Ο αριθμός των πυρκαγιών που αναμένεται να εκδηλωθούν, πιθανόν να είναι πολύ μεγάλος. Όλες οι πυρκαγιές που ενδέχεται να εκδηλωθούν, μπορεί να λάβουν γρήγορα μεγάλες διαστάσεις και να αναπτύξουν ακραία συμπεριφορά αμέσως μετά την εκδήλωσή τους. Η δυσκολία ελέγχου αναμένεται να είναι πολύ μεγάλη μέχρι να μεταβληθούν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες αναπτύσσονται οι πυρκαγιές.

Το ελάχιστο γεωγραφικό διαμέρισμα στο οποίο θα εκτιμάται ο κίνδυνος αναφέρεται στα όρια των Δασικών Υπηρεσιών της χώρας.

Τα τρία νέα σχέδια σημειώνεται ότι έρχονται σε συνέχεια της έκδοσης των Σχεδίων Δάρδανος (πλημμύρες) και Ιόλαος (δασικές πυρκαγιές).:

Εγκέλαδος (για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και Άμεση/Βραχεία Διαχείριση των Συνεπειών από την Εκδήλωση Σεισμών),

Τάλως (για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και Άμεση/Βραχεία Διαχείριση των Συνεπειών από την Εκδήλωση Ηφαιστειακής Δραστηριότητας στο ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης) και

Ηράκλειτος (για την Αντιμετώπιση Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης στο πλαίσιο εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή οδηγία SEVESO III).

Με τα σχέδια αυτά επιδιώκεται η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων Φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο, σύμφωνα με το νέο δόγμα και δομή της ΓΓΠΠ, που αποτυπώθηκε πρόσφατα με τον Ν.4662/20 για την αναμόρφωση του συστήματος Πολιτικής Προστασίας της χώρας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α9: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Α9. Εισαγωγή:

(Επίπεδο Αναφοράς : Περιοχή Επέμβασης)

Για την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης κρίνεται από την Ομάδα Μελέτης ότι δεν θα γίνει αναφορά στην ευρύτερη περιοχή καθότι το έργο είναι σημειακό και μικρής κλίμακας επέμβαση.

Α9.1 Σύνθεση Κατευθύνσεων υπερκείμενου Χωροταξικού Σχεδιασμού και άλλων μορφών Σχεδιασμού / Προγραμματισμού – Συμβατότητα με το προτεινόμενο Σχέδιο

Α9.1.1 Πλαίσια Σχεδιασμού Στρατηγικού Επιπέδου

Τα πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού που δίνουν κατευθύνσεις για το χωρικό σχεδιασμό στο Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο της νήσου Θήρας, είναι:

Α9.1.1.α Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 128Α/2008)

Το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 128Α/2008) στοχεύει στη διαμόρφωση ενός χωρικού προτύπου ανάπτυξης, στο πλαίσιο των αρχών της αειφορίας, που θα είναι αποτέλεσμα μιας συνθετικής, ισόρροπης, θεώρησης στο χώρο παραμέτρων που προωθούν την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της χώρας και ενισχύουν την κοινωνική και οικονομική συνοχή και την ανταγωνιστικότητα. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Μεταξύ άλλων επιδιώκεται:

Η διαφύλαξη **-** προστασία του περιβάλλοντος και, κατά περίπτωση, η αποκατάσταση και / ή ανάδειξη των ευαίσθητων στοιχείων της φύσης, της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται:

- στον περιορισμό παραγόντων υποβάθμισης του χώρου, όπως η υπέρμετρη αστική εξάπλωση και η διάσπαρτη δόμηση,
- στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, στην πρόληψη της ρύπανσης καθώς και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Αναφορικά με τον τουρισμό, οι βασικοί στόχοι -επιδιώξεις του Γενικού Πλαισίου συμπυκνώνονται στα εξής:

- Ορθολογική οργάνωση και ανάπτυξη του τομέα του τουρισμού στο πλαίσιο της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της χώρας (γεωγραφική θέση, κλίμα, πολυνησιακός χαρακτήρας, μήκος και ποιότητα ακτών, ποικιλία και

έντονη εναλλαγή της μορφής και του είδους των πόρων, πυκνότητα και ποικιλία περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και πλούσιο πολιτιστικό κεφάλαιο).

- Βελτίωση της απόδοσης και της ανταγωνιστικότητας του τομέα με την προσαρμογή και τον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος και του σχεδιασμού στα νέα δεδομένα και τάσεις της τουριστικής αγοράς. Προώθηση νέων μορφών τουρισμού που αναμένεται να συμβάλουν και στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
- Διάχυση της τουριστικής δραστηριότητας και των αποτελεσμάτων της σε νέες περιοχές και προώθηση της ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης σύμφωνα με τις φυσικές, πολιτιστικές, οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής.
- Περιβαλλοντική αναβάθμιση των περιοχών τουριστικού ενδιαφέροντος.
- Εξασφάλιση της προστασίας και της βιωσιμότητας των πόρων.

Βάσει των ανωτέρω στόχων – επιδιώξεων, δίδονται οι ακόλουθες κατευθύνσεις, οι οποίες εξειδικεύονται στο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό:

Ανάληψη ενεργειών και υιοθέτηση δράσεων που συνδέονται με την εξυπηρέτηση του τουρισμού βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε περιοχής, της έντασης και του είδους της τουριστικής δραστηριότητας, της γεωμορφολογίας και της ευαισθησίας των πόρων. Οι ενέργειες και δράσεις αυτές αφορούν κυρίως στα εξής:

- Αναβάθμιση της εικόνας των τουριστικών προορισμών προκειμένου να καταστούν ελκυστικότεροι και ασφαλέστεροι, με την ανάδειξη στοιχείων ταυτότητας και αναγνωρισιμότητας, την αναβάθμιση και την αποκατάσταση του δομημένου χώρου, την οργάνωση του, ατύπως διαμορφωμένου οικιστικά, εξωαστικού χώρου, κ.ά.
- Προστασία, ανάδειξη και αποκατάσταση του περιβάλλοντος και του τοπίου (προστασία φυσικού περιβάλλοντος, αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, δημιουργία πολιτιστικών χώρων, δικτύων μονοπατιών και διαδρομών). Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να ληφθεί για την τουριστική ανάπτυξη των νησιών, τα οποία πρέπει να διατηρήσουν το, χαμηλής επιβάρυνσης, πλούσιο περιβάλλον, τα πολιτιστικά στοιχεία και την ποιότητα ζωής. Η προστασία και ανάδειξη του φυσικού δομημένου και πολιτιστικού περιβάλλοντος των νησιών είναι το κυριότερο συγκριτικό τους πλεονέκτημα.
- Περιορισμό της διάσπαρτης εκτός σχεδίου δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων σε ευαίσθητες περιοχές (Natura, ορεινός χώρος, μικρά νησιά με χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης).
- Επιτάχυνση του ρυθμού ανανέωσης της τουριστικής προσφοράς στην κατεύθυνση της αναβάθμισης, της χωρικής και χρονικής διεύρυνσης και του εμπλουτισμού της τουριστικής δραστηριότητας καθώς και της εξαρχής

ανάπτυξης επιλεγμένων ειδικών μορφών τουρισμού με ηπιότερα κατά κύριο λόγο χαρακτηριστικά τόσο λόγω του βαθμού ωρίμανσης του τουριστικού προϊόντος στη χώρα όσο και του διεθνούς ανταγωνισμού.

- Διασύνδεση και διάχυση των αποτελεσμάτων του τουρισμού στους λοιπούς τομείς της οικονομίας και κυρίως στον πρωτογενή.
- Δημιουργία σταθερού πλαισίου κανόνων για τη χωροθέτηση επιχειρήσεων που σχετίζονται με τον τουρισμό και τη διαμόρφωση πρόσφορων συνθηκών για την προσέλκυση σημαντικών, για την εθνική οικονομία, τουριστικών επενδύσεων.

Σύμφωνα με το ***άρθρο 9*** για τη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη του ορεινού, παράκτιου, νησιωτικού και αγροτικού χώρου, καθώς και των παραμεθόριων περιοχών δίδεται η γενική κατεύθυνση της διαφύλαξης της πλούσιας βιοποικιλότητας και των τοπίων που αποτελούν βασικά στοιχεία έλξης και, επομένως, συγκριτικά πλεονεκτήματα των περιοχών αυτών, καθώς και της αρμονίας του ανθρωπογενούς με το φυσικό περιβάλλον, που αποτελεί προϋπόθεση ποιότητας ζωής. Προς τούτο, κατά τον σχεδιασμό, πρέπει να γίνονται σεβαστές η κλίμακα του χώρου και η δυναμική αναπαραγωγής του φυσικού περιβάλλοντος και να λαμβάνεται υπόψη η φέρουσα ικανότητα των οικοσυστημάτων.

Σχέση με το εξεταζόμενο Σχέδιο:

Το Σχέδιο σχετίζεται με την ανάγκη προστασίας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος ως βασικό στοιχείο έλξης και επομένως συγκριτικό τουριστικό πλεονέκτημα της περιοχής, τον περιορισμό της διάσπαρτης εκτός σχεδίου δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων σε ευαίσθητες περιοχές, την ανάγκη σεβασμού της κλίμακας του χώρου και της φέρουσας ικανότητας των οικοσυστημάτων. Επίσης σχετίζεται με την ανάγκη ιδιαίτερης προσοχής για τους υδάτινους πόρους, τη διατήρηση των απαραίτητων ζωνών ελεύθερης πρόσβασης και αναψυχής των πολιτών στην περιοχή του σχεδίου, την ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων, τη βιώσιμη πολεοδομική οργάνωση των παραθεριστικών οικισμών, την αποφυγή εγκαταστάσεων πολύ μεγάλης κλίμακας, λαμβάνοντας υπόψη τις καλές πρακτικές. Παράλληλα ενθαρρύνεται η αναβάθμιση, χωρική και χρονική διεύρυνση και ο εμπλουτισμός της τουριστικής δραστηριότητας, καθώς και η εξαρχής ανάπτυξη επιλεγμένων ειδικών μορφών τουρισμού, με ηπιότερα κατά κύριο λόγο χαρακτηριστικά, καθώς και η διαμόρφωση πρόσφορων συνθηκών για την προσέλκυση σημαντικών για την εθνική οικονομία τουριστικών επενδύσεων.

Α9.1.2 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για το Τουρισμό (ΦΕΚ 1138Β/2009, ΦΕΚ 3155Β/12-12-2013)

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού), με αίτηση ακυρώσεως που ασκήθηκε τον Οκτώβριο του 2009 ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας επιδιώχθηκε η ακύρωση της απόφασης 24208/4.6.2009 της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης, με την οποία εγκρίθηκε το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό και η σχετική Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Β΄ 1138/11.6.2009).

Το έτος 2013 εκδόθηκε η υπ' αριθ. 67659/9.12.2013 απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης (Β΄ 3155), με τίτλο «Έγκριση τροποποίησης Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό και της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αυτού». Με τη νεότερη αυτή πράξη ρυθμίσθηκε εκ νέου το σύνολο των ζητημάτων που αποτέλεσαν αντικείμενο της προσβληθείσας ενώπιον του ΣΤΕ απόφασης του 2009, κατόπιν εκπονήσεως νέας Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Το ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού του έτους 2013 όμως, ακυρώθηκε από το ΣΤΕ, για τυπικούς λόγους, με την απόφαση 3632/2015 Ολομ. ΣΤΕ και η υπόθεση αναπέμφθηκε στη Διοίκηση, προκειμένου να τηρηθεί κατά νόμιμο τρόπο ο τύπος της προηγούμενης γνώμης του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης. Επειδή το ΕΠΧΣΑΑ Τουρισμού του έτους 2009 αντικαταστάθηκε από το Ειδικό Πλαίσιο του έτους 2013, θεωρείται και αυτό καταργημένο. Η δίκη ενώπιον του ΣΤΕ επί της κατ' αυτού αιτήσεως ακυρώσεως κηρύχθηκε καταργημένη με την απόφαση ΣΤΕ 519/2017. Για το ζήτημα της συμμόρφωσης της Διοίκησης προς τις ακυρωτικές αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας σημειώνεται ειδικότερα ότι, με το αρ.28089/13.06.2017 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, γνωστοποιήθηκε πως μέχρις ότου εγκριθεί νέο Χωροταξικό Σχέδιο για τον Τουρισμό (το οποίο ήδη εκπονείται και εκκρεμεί η ολοκλήρωση και έγκρισή του), εξακολουθεί να είναι δυνατή η ανάπτυξη τουριστικής δραστηριότητας στη χώρα, με βάση τις προβλέψεις που υπάρχουν στα υφιστάμενα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια (πρβ. ΣΤΕ 3043/2011), καθώς και στα κατωτέρου ιεραρχικώς επιπέδου σχεδιασμού, σε σχέση με τα περιφερειακά, χωρικά σχέδια αλλά και βάσει της ισχύουσας τουριστικής νομοθεσίας και επιμέρους νομοθετημάτων που ενδεχομένως υπάρχουν για κάθε περιοχή.

Συγκεντρωτικά, οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο εγκεκριμένο σχέδιο του 2013 στοχεύουν:

- Στη μετάβαση από ένα μαζικό, αδιαφοροποίητο, μονοθεματικό και χαμηλής οικονομικής απόδοσης τουρισμό σε έναν ποιοτικό, διαφοροποιημένο και πολυθεματικό τουρισμό, οικονομικά αποδοτικότερο, που απευθύνεται σε

κοινό με υψηλότερες απαιτήσεις, που δεν αρκείται στο καθιερωμένο τουριστικό πρότυπο «ήλιος -θάλασσα», με παράλληλη αξιοποίηση των τουριστικών πόρων, φυσικών και ανθρωπογενών.

- Στην άμβλυνση της εποχικότητας του τουρισμού της χώρας και την αύξηση της μέσης δαπάνης ανά επισκέπτη μέσω της προώθησης ξενοδοχειακών καταλυμάτων υψηλής ποιότητας υπηρεσιών και υποδομών, της διείσδυσης διεθνών αλυσίδων επώνυμων ξενοδοχείων (brands) και της προώθησης σύγχρονων τουριστικών προϊόντων, όπως η τουριστική κατοικία (σύνθετα τουριστικά καταλύματα).
- Στη συμπλήρωση τα υφιστάμενων μονάδων χαμηλών κατηγοριών.
- Στη χωρική διεύρυνση του φάσματος των δυνατών προορισμών και την ενίσχυση λιγότερο τουριστικά αναπτυγμένων περιοχών, που έχουν σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης, σε συνδυασμό με την αξιοποίηση ειδικών – εναλλακτικών μορφών τουρισμού και λαμβάνοντας πρόνοιες για την αναβάθμιση των αναγκαίων ή χρήσιμων υποδομών διευκόλυνσης της προσβασιμότητας, διακίνησης και εξυπηρέτησης των επισκεπτών και κατοίκων.
- Στον περιορισμό της διάσπαρτης δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων σε περιοχές εκτός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών μέσω της θεσμοθέτησης ζωνών με χρήση γης «τουρισμός-αναψυχή» και οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων στην κατεύθυνση προστασίας του περιαστικού και παράκτιου χώρου.
- Στην αξιοποίηση κατά προτεραιότητα, ιδιαίτερων στοιχείων των τοπικών φυσικών και πολιτισμικών πόρων – σε περιοχές αναπτυγμένου και αναπτυσσόμενου μαζικού τουρισμού – στην κατεύθυνση διαφοροποίησης του τοπικού τουριστικού προϊόντος και επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου στις περιοχές αυτές.
- Στην προώθηση της αειφόρου και ισόρροπης ανάπτυξης του τουρισμού της χώρας, σύμφωνα με τις φυσικές, πολιτιστικές, οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία, ανάδειξη και αποκατάσταση του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς και του τοπίου και ειδικότερα την προστασία των υδατικών πόρων και του εδάφους και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας.
- Στη δημιουργία μέσα από έναν κατάλληλο χωρικό σχεδιασμό και με προώθηση ολοκληρωμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων σε ευρείες χωρικές ενότητες ενιαίων δικτύων φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, που θα αναδεικνύουν και αξιοποιούν το σύνολο των πολλαπλών ιστορικών παρελθόντων (αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι, παραδοσιακοί οικισμοί, παραδοσιακά ήθη και έθιμα) και θα συνδέονται με τη σύγχρονη κοινωνική και

πολιτιστική δραστηριότητα, αλλά και την τοπική οικονομική δραστηριότητα με έμφαση στην τοπικών προϊόντων υψηλών προδιαγραφών.

- Στη διασφάλιση της εξωγενούς ζήτησης ως προϋπόθεσης για τη συνέχιση της μεγέθυνσης του κλάδου και την αύξηση των εισροών επενδύσεων.
- Στην επιλεκτική ενίσχυση των ευκαιριών προσέλκυσης επισκεπτών, σε περιοχές με υψηλό βαθμό εξάρτησης της τοπικής οικονομίας από την τουριστική δραστηριότητα, λαμβάνοντας υπόψη την αποφυγή της επιβάρυνσης των πόρων και τη διασφάλιση αποδεκτού επιπέδου υποδομών και εγκαταστάσεων.
- Στην προώθηση των χωρικών συνεργειών που δημιουργούν εξωτερικές οικονομίες στον κλάδο ή σε διασυνδεδεμένους κλάδους και τομείς και μειώνουν τις εξωτερικές παρενέργειες σε κλάδους, περιοχές και ομάδες του πληθυσμού.
- Στη διεύρυνση του φάσματος των προσφερόμενων τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών, με την ανάπτυξη των ευκαιριών προσέλκυσης επενδυτών και πέραν των παραδοσιακών τουριστικών επενδύσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις φυσικές, πολιτιστικές, οικονομικές και κοινωνικές ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής.
- Στη διαφύλαξη και ενίσχυση της τοπικής και κοινωνικής ταυτότητας των περιοχών, όπου αναπτύσσεται τουριστική δραστηριότητα.
- Στην εξασφάλιση των απαιτούμενων τεχνικών και κοινωνικών υποδομών όλων των διαβαθμίσεων, που απαιτούνται για την επιτυχή λειτουργία της τουριστικής δραστηριότητας.
- Στην τουριστική αξιοποίηση, στο πλαίσιο των κατευθύνσεων του παρόντος της ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου.

Σχέση με το εξεταζόμενο Σχέδιο

Αναλυτικότερα, στο εγκεκριμένο σχέδιο του 2013, η ευρύτερη περιοχή επέμβασης του Σχεδίου εντάσσεται στις περιοχές Γ1 «Τουρισμός κρουαζιέρας» με Στρατηγική κατεύθυνση χωρικής οργάνωσης και ανάπτυξης τη δημιουργία εγκαταστάσεων εξυπηρέτησης επιβατών κρουαζιέρας (ports of call) σε λιμάνια που έχουν ήδη δυνατότητα, ή μπορούν να αποκτήσουν τη δυνατότητα να εξυπηρετούν μεγάλα κρουαζιερόπλοια.

Επίσης, η περιοχή της Θήρας συμπεριλαμβάνεται στην Ομάδα Ι: Αναπτυγμένα και αναπτυσσόμενα τουριστικά νησιά του εγκεκριμένου σχεδίου του 2013 όπου περιλαμβάνονται νησιά:

- Με σημαντική τουριστική δραστηριότητα ή αναπτυσσόμενα τουριστικά,

- Με σημαντική εξάρτηση από τον τουρισμό (με περιορισμένη ή χωρίς άλλη ιδιαίτερα δυναμική παραγωγική δραστηριότητα και εκμεταλλεύσιμους πόρους),
- Που εμφανίζουν κατά περίπτωση έντονες συγκρούσεις χρήσεων γης,
- Με ενδεχόμενες πιέσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.

Οι Στρατηγικές κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης και ανάπτυξης της Ομάδας Ι που προωθούνται κατά προτεραιότητα είναι οι ακόλουθες:

α. Αντιμετώπιση συγκρούσεων μεταξύ των δραστηριοτήτων.

β. Έλεγχος των περιβαλλοντικών πιέσεων και του είδους της ανάπτυξης.

γ. Προώθηση μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής αποδοτικότητας των εγκαταστάσεων (προώθηση ΑΠΕ, βιοκλιματικών μεθόδων σχεδιασμού κ.ά.).

δ. Μέριμνα για την αποτροπή της μονόπλευρης εξάρτησης από τον τουρισμό,

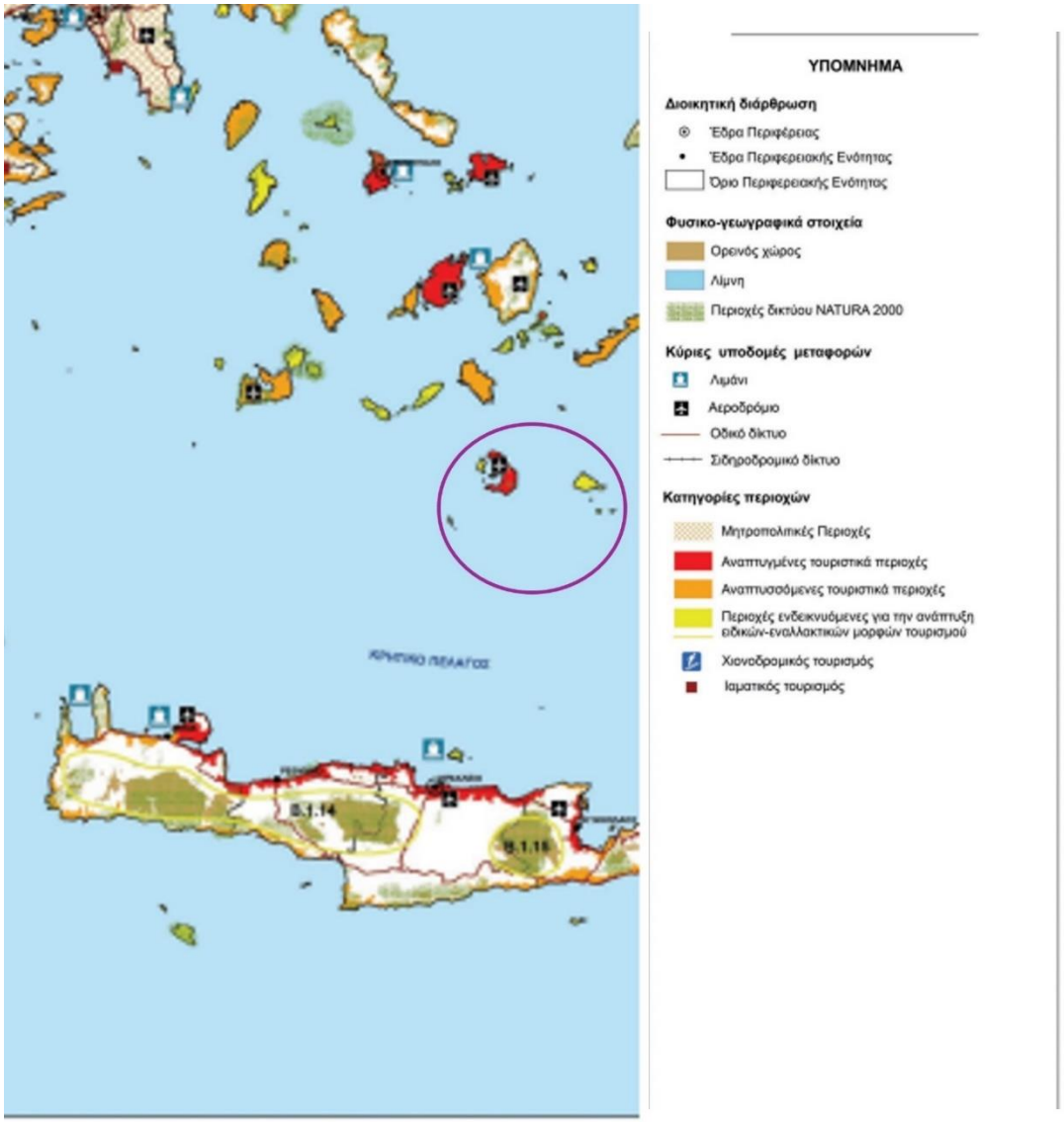
ε. Ένταξη υποδομών και εγκαταστάσεων ειδικών-εναλλακτικών μορφών τουρισμού στο προσφερόμενο προϊόν, με μέριμνα για την προστασία των φυσικών και ανθρωπογενών πόρων στην περιοχή ανάπτυξής τους.

στ. Χωροθέτηση οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων και σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων με ανώτατο μικτό συντελεστή δόμησης 0,05 σε νησιά σε νησιά με επιφάνεια μεγαλύτερη των 70 τ.χλμ..Ο περιορισμός αυτός δεν εφαρμόζεται για την Κρήτη, την Ρόδο, την Κέρκυρα και την Εύβοια στα οποία ισχύει ο ανώτατος επιτρεπόμενος συντελεστής δόμησης που προβλέπεται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία για κάθε κατηγορία οργανωμένου υποδοχέα. Βασική κατεύθυνση για τους οργανωμένους υποδοχείς και τα σύνθετα τουριστικά καταλύματα αυτής της κατηγορίας είναι να συνδέονται λειτουργικά με εγκαταστάσεις και υποδομές ανάδειξης και αξιοποίησης περιβαλλοντικών, γεωλογικών, γεωμορφολογικών, αρχιτεκτονικών, ιστορικών, θρησκευτικών ή πολιτιστικών στοιχείων της περιοχής, οι οποίες βρίσκονται είτε στο γήπεδο εκμετάλλευσης του υποδοχέα ή σύνθετου τουριστικού καταλύματος είτε και στην ευρύτερη περιοχή αυτών.

ζ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Τουρισμού νησιά ή τμήματα των νησιών της Ομάδας Ι μπορούν να χαρακτηρίζονται βάσει κριτηρίων ως Περιοχές Ενεργητικής Παρέμβασης και Ανάπλασης και να τίθενται περιορισμοί στην τουριστική ανάπτυξη. Με τις ίδιες αποφάσεις θα προσδιορίζονται η διάρκεια ισχύος τους, τα μέτρα που προτείνεται να ληφθούν για την αναβάθμιση ή και την ανάπτυξη του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος, ο τρόπος παρακολούθησης της εφαρμογής των μέτρων αυτών για τη διαπίστωση της αποτελεσματικότητάς τους και της τυχόν αναγκαιότητας παράτασης της ισχύος τους ή της βελτίωσής τους και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

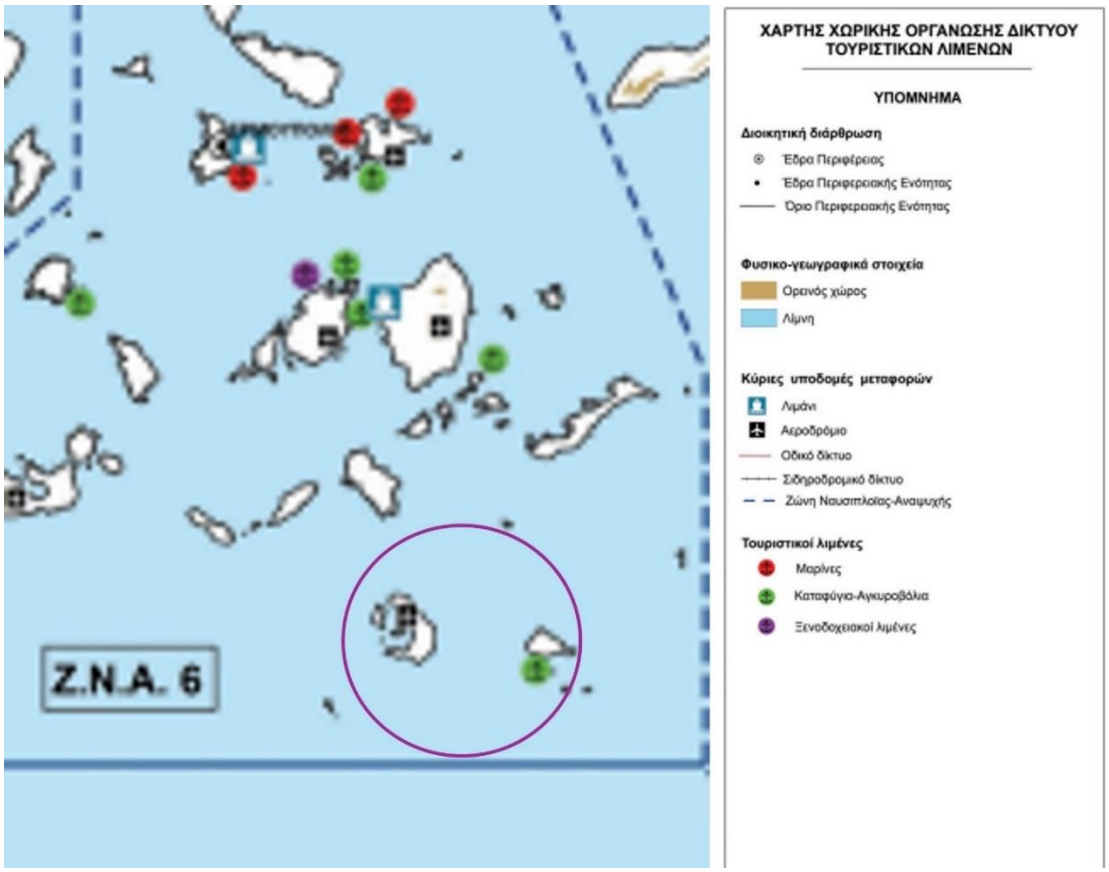
η. Σε κάθε περίπτωση όλες οι νέες εγκαταστάσεις πρέπει να είναι προσαρμοσμένες στα μορφολογικά πρότυπα και την κλίμακα των οικισμών.

Χάρτης 41: Χάρτης Βασικών Κατευθύνσεων Χωρικής Οργάνωσης του Τουρισμού

Πηγή: ΥΠΕΚΑ (2013), Επεξεργασία Ομάδας Μελέτης

Χάρτης 42: Χάρτης Χωρικής Οργάνωσης Δικτύου Τουριστικών Λιμένων

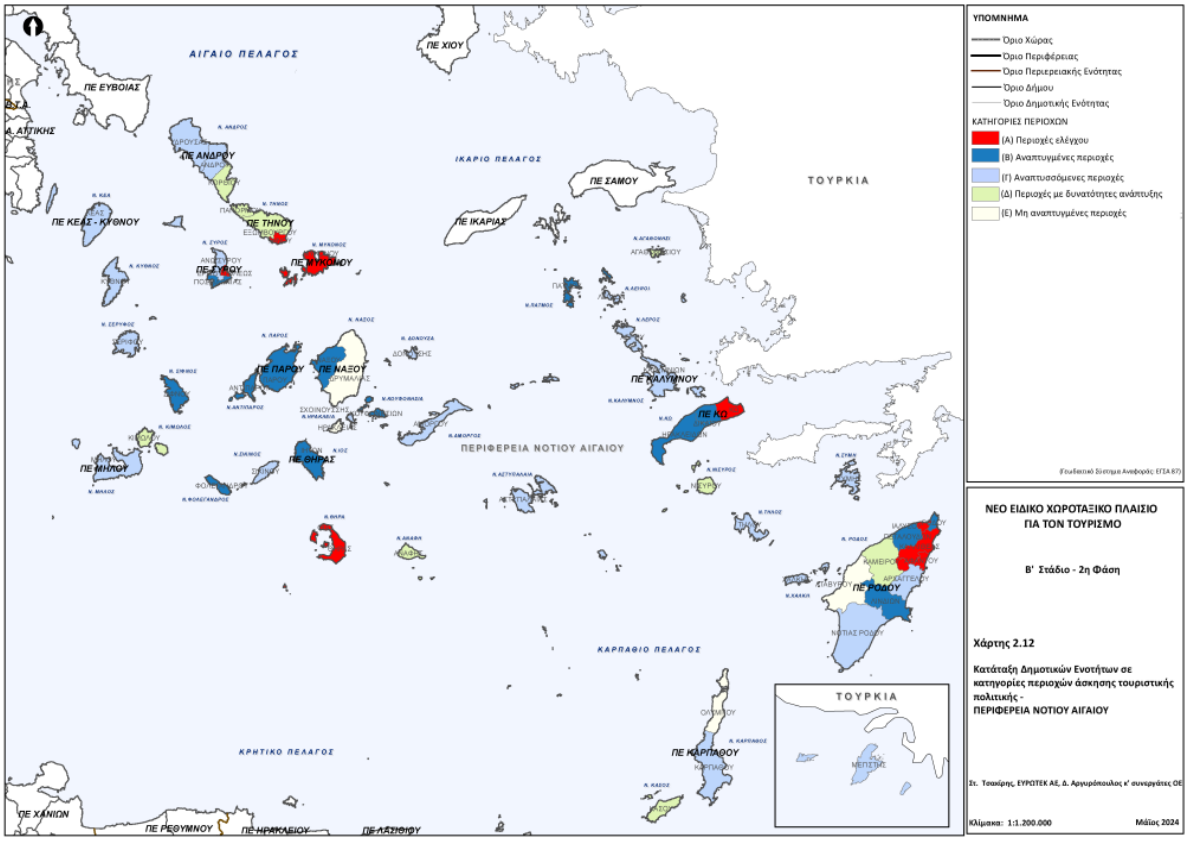

Πηγή: ΥΠΕΚΑ (2013), Επεξεργασία Ομάδας Μελέτης

Α9.1.2α Νέο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό (σε διαβούλευση /2024)

Σύμφωνα με το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό, που βγήκε σε δημόσια διαβούλευση την Τετάρτη, 3 Ιουλίου 2024, οι τουριστικά κορεσμένες περιοχές σε όλη την επικράτεια είναι μόνο 18. Στις Κυκλάδες, ως τουριστικά κορεσμένες («περιοχές ελέγχου») χαρακτηρίστηκαν μόνο η Μύκονος, η Σαντορίνη, η δημοτική ενότητα Ερμούπολης στη Σύρο και η δημοτική ενότητα που περιλαμβάνει τη χώρα της Τήνου.

Στον παρακάτω χάρτη απεικονίζονται με κόκκινο ως «περιοχές ελέγχου».

Κατάταξη Δημοτικών Ενοτήτων σε κατηγορίες περιοχών άσκησης τουριστικής πολιτικής – Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

Οι «ανεπτυγμένες περιοχές» (σκούρο μπλε) περιλαμβάνουν την Πάρο, την Αντίπαρο, τη Σίφνο, τη νότια Σύρο, τη δυτική Νάξο, την Ίο, τη Φολέγανδρο και τη δημοτική ενότητα Κουφονησίων

«Αναπτυσσόμενες» (γαλάζιο) θεωρούνται οι δημοτικές ενότητες Άνδρου και Υδρούσας στην Άνδρο, η Κέα, η Κύθνος, η Σέριφος, η Μήλος, η Σίκινος, η βόρεια Σύρος, η Σχοινούσα, η Δονούσα και η Αμοργός.

Ως «περιοχές με δυνατότητα ανάπτυξης» (πράσινο) έχουν χαρακτηριστεί η δημοτική ενότητα Κορθίου στην Άνδρο, το μεγαλύτερο μέρος της Τήνου, η Κίμωλος και η Ανάφη.

Ως «μη αναπτυγμένη περιοχή» (άσπρο) χαρακτηρίζεται η δημοτική ενότητα Δρυμαλίας στη Νάξο.

Για την κατηγοριοποίηση των περιοχών στις κατηγορίες λήφθηκε υπόψη μόνο η αναλογία τουριστικών κλινών προς τον μόνιμο πληθυσμό της δημοτικής ενότητας. Δεν υπολογίστηκαν δηλαδή οι βραχυχρόνιες μισθώσεις, όπως τα Airbnb.

<u>Χωρίς ουσιαστικούς περιορισμούς για Μύκονο και Σαντορίνη</u>

Ουσιαστικά, το νέο ΕΧΠ για τον τουρισμό δεν προβλέπει περιορισμούς στην ανάπτυξη περαιτέρω τουριστικών μονάδων στις τουριστικά κορεσμένες περιοχές της χώρας.

Ο μόνος περιορισμός που μπαίνει είναι για το είδος των νέων τουριστικών κλινών, οι οποίες στις κορεσμένες περιοχές μπορούν να είναι μόνο 4 ή 5 αστέρων, ενώ οι μονάδες πρέπει να έχουν αρτιότητα 16 στρεμμάτων.

Στις «ανεπτυγμένες» περιοχές επιτρέπεται η δημιουργία νέων τουριστικών κλινών 4 ή 5 αστέρων με αρτιότητα 12 στρεμμάτων *(Πηγή: Καθημερινή)*

Σχέση με το Εξεταζόμενο Σχέδιο

Η προβλεπόμενη επένδυση συνάδει απόλυτα με τις προδιαγραφές των παραπάνω

Α9.1.3 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ (ΦΕΚ 2464Β/3-12-2008)

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464Β/3-12-2008) και η στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων εγκρίθηκε με την υπ' Αριθμ. 49828 ΚΥΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 1 σκοπός του πλαισίου είναι:

α. η διαμόρφωση πολιτικών χωροθέτησης έργων ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε., ανά κατηγορία δραστηριότητας και κατηγορία χώρου,

β. η καθιέρωση κανόνων και κριτηρίων χωροθέτησης που θα επιτρέπουν αφενός την δημιουργία βιώσιμων εγκαταστάσεων Α.Π.Ε. και αφετέρου την αρμονική ένταξή τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον,

γ. η δημιουργία ενός αποτελεσματικού μηχανισμού χωροθέτησης των εγκαταστάσεων Α.Π.Ε., ώστε να επιτευχθεί ανταπόκριση στους στόχους των εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.

Με την ως άνω ΚΥΑ τίθενται κριτήρια χωροθέτησης εγκαταστάσεων από διάφορες μορφές ενέργειας. Τα κριτήρια αυτά, σύμφωνα με το άρθρο 17, είναι:

1. Ως περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας μπορεί ενδεικτικά να θεωρηθούν οι περιοχές που είναι άγονες ή δεν είναι υψηλής παραγωγικότητας και κατά προτίμηση αθέατες από πολυσύχναστους χώρους, και με δυνατότητες διασύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα. Ειδικότερα για τα νησιά πλην Κρήτης και Εύβοιας είναι επιθυμητή η κατά προτεραιότητα χωροθέτηση μικρών εγκαταστάσεων όπως αυτές προβλέπονται στα άρθρα 2 παρ. 4, 4, 8 παρ.8, του ν. 3468/2006 και στο άρθρο 2 της υπ' Αριθμ. 19500/2004 κοινής υπουργικής απόφασης.

2. Ως ζώνες αποκλεισμού για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας, δηλαδή ζώνες στις οποίες πρέπει να αποκλείεται η εγκατάστασή τους, ορίζονται οι εξής κατηγορίες περιοχών:

α. Τα κηρυγμένα διατηρητέα μνημεία της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς και τα άλλα μνημεία μείζονος σημασίας της παρ. 5 β.) του άρθρου 50 του ν. 3028/2002, καθώς και οι οριοθετημένες αρχαιολογικές ζώνες προστασίας Α που έχουν καθορισθεί κατά τις διατάξεις του άρθρου 91 του ν. 1892/1991 ή καθορίζονται κατά τις διατάξεις του ν. 3028/2002.

β. Οι περιοχές απολύτου προστασίας της φύσης και του τοπίου που καθορίζονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 19 παρ. 1 και 2 και 21 του ν. 1650/1986.

γ. Οι πυρήνες των Εθνικών Δρυμών, τα κηρυγμένα μνημεία της φύσης και τα αισθητικά δάση που δεν περιλαμβάνονται στις περιοχές της προηγούμενης περιπτώσεως β΄.

δ. Οι οικότοποι προτεραιότητας περιοχών της Επικράτειας που έχουν ενταχθεί στον κατάλογο των τόπων κοινοτικής σημασίας του δικτύου ΦΥΣΗ 2000 σύμφωνα με την υπ' Αριθμ. 2006/613/ΕΚ απόφαση της Επιτροπής (ΕΕ L 259 της 21.9.2006, σ. 1).

ε. Τα δάση και οι γεωργικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 όπως ισχύουν.

στ. Άλλες περιοχές ή ζώνες που υπάγονται σήμερα σε ειδικό καθεστώς χρήσεων γης, βάσει του οποίου δεν επιτρέπεται η χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας και για όσο χρόνο ισχύουν.

3. Ειδικώς για την εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε πολυσύχναστους χώρους πρέπει, στο πλαίσιο της σχετικής περιβαλλοντικής αδειοδότησης, να καθορίζονται τα κατά περίπτωση κατάλληλα μέτρα για να μην υπάρχει οπτική όχληση.

4. Οι αποστάσεις των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας από τις ζώνες αποκλεισμού της παραγράφου 2 και οι ειδικότεροι όροι χωροθέτησης των συνοδευτικών τους έργων καθορίζονται, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

Σχέση με το εξεταζόμενο Σχέδιο: :

Οι στόχοι του υπό μελέτη Σχεδίου είναι σύμφωνοι με τους στόχους του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Α9.1.4 Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου (ΦΕΚ 1487/Β/2003), ο σχεδιασμός των δραστηριοτήτων και των αντίστοιχων έργων ή έργων υποδομής θα πρέπει να σέβεται τη φέρουσα ικανότητα των φυσικών οικοσυστημάτων και πόρων.

Στον τομέα της οικιστικής ανάπτυξης θα πρέπει:

- Να εξορθολογιστεί και να περιοριστεί η επέκταση της οικιστικής χρήσης σε νέες περιοχές και η κατάληψη γεωργικών, δασικών ή άλλων εκτάσεων. Προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να περιοριστεί η εκτός σχεδίου δόμηση (κατάργηση παρεκκλίσεων, αναπροσαρμογή όρων δόμησης, επιβολή περιορισμών).
- Να γενικευθεί ο σχεδιασμός χρήσεων γης στην ύπαιθρο μέσω νέων ΓΠΣ/ΣΧΟΟΑΠ.
- Να υιοθετηθεί η αρχή της συμπαγούς πόλης.

Οι στόχοι της εθνικής τουριστικής πολιτικής για την προώθηση των θεματικών μορφών τουρισμού (θαλάσσιος, συνεδριακός, οικολογικός, πολιτιστικός, θεματικός, περιηγητικός, κτλ.) ανάλογα με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιοχής και η γενική επιδίωξη της ποιότητας έναντι της ποσότητας στο τουριστικό προϊόν, ευνοούν στο Νότιο Αιγαίο την ανάπτυξη δικτύων υποδομών ειδικών μορφών τουρισμού όπως π.χ. οι μαρίνες, τα συνεδριακά κέντρα, τα σημεία ιδιαίτερου περιβαλλοντικού αρχαιολογικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος.

Στην περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ορίζονται δύο ζώνες ανάπτυξης της τουριστικής δραστηριότητας:

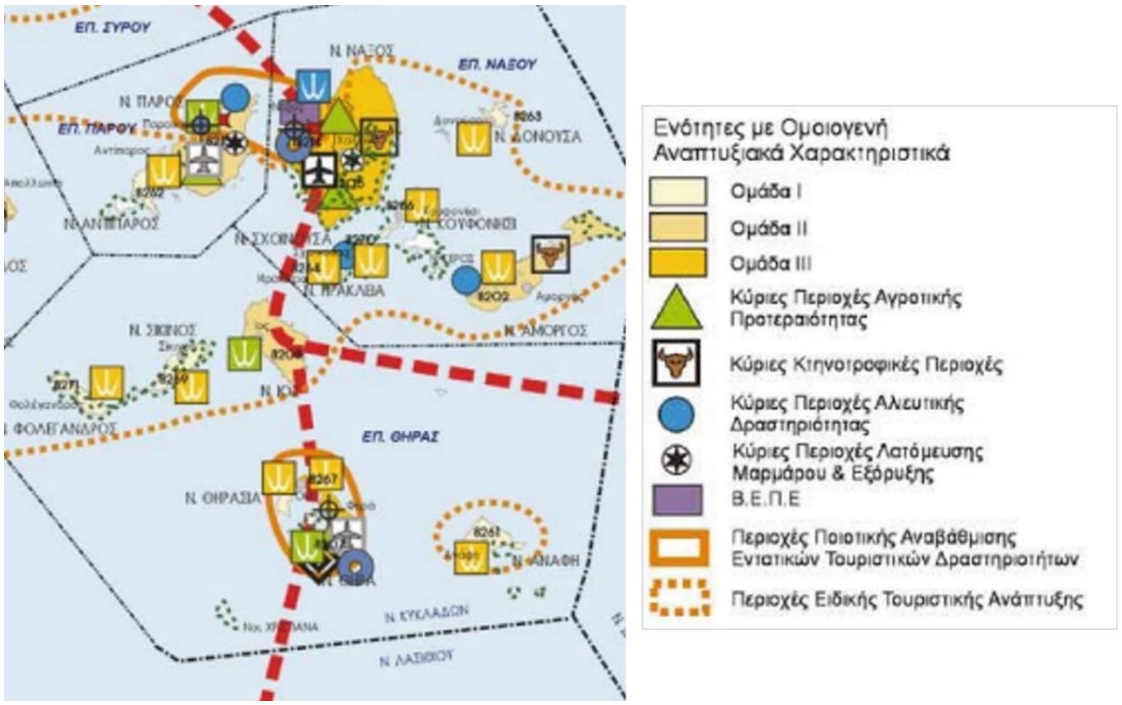
- Ζώνη Α: Περιοχές Ποιοτικής Αναβάθμισης εντατικών τουριστικών δραστηριοτήτων
- Ζώνη Β: Περιοχές Ειδικής Τουριστικής Ανάπτυξης (ΕΤΑ).

Ολόκληρο το νησί της Σαντορίνης εμπίπτει στη ζώνη Α στην οποία ανήκουν ή εντάσσονται περιοχές όπου αναπτύσσεται και λειτουργεί τουριστική δραστηριότητα με βάση τον μαζικό τουρισμό διακοπών και προβλέπεται να συνεχιστεί. Στόχος για τις περιοχές αυτές είναι:

- Ο εκσυγχρονισμός των ήδη υφιστάμενων υποδομών (καταλυμάτων αναψυχής, εξυπηρετήσεων) και η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- Ο περιορισμός της ίδρυσης νέων ξενοδοχειακών υποδομών και αύξησης των κλινών με εφαρμογή αυστηρών κριτηρίων βιωσιμότητας των νέων επιχειρήσεων και έλεγχο του τρόπου της δόμησης και του βαθμού ανάπτυξής τους.
- Η ενθάρρυνση – προσέλκυση επενδύσεων ανάπτυξης υποδομών εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού (συνεδριακός, οινικός, ιαματικός, οικοτουρισμός κλπ.) για την σταδιακή αλλαγή του μοντέλου ανάπτυξης του μαζικού τουρισμού.

Στη Ζώνη Α εντάσσονται επίσης οι χαρακτηριζόμενες ως κορεσμένες περιοχές που στην περίπτωση της περιοχής Καλντέρας και Οίας Σαντορίνης ο χαρακτηρισμός έγινε με την Υ.Α. 2647/ΥΠΕΘΟ 538866/ΕΙΔ. 135 ΕΟΤ ΦΕΚ 797/Β/1986.

Χάρτης 43: Απόσπασμα χάρτη ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου

Στον ανωτέρω Χάρτη απεικονίζεται με πορτοκαλί συνεχή γραμμή η Ζώνη Α και με διακεκομμένη γραμμή η Ζώνη Β.

Ο πολυδιάστατος τουριστικός χαρακτήρας που προωθεί η επένδυση εντάσσει την περιοχή μελέτης σε μία επιπλέον κατηγορία που αφορά τις θέσεις ειδικών δράσεων και μορφών τουρισμού. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται περιοχές όπου αναπτύσσονται ιδιαίτερης σημασίας πόλοι έλξης ειδικών μορφών τουρισμού όπως ο συνεδριακός, ο οινικός, ο ιαματικός, ο οικοτουρισμός κ.α. Ο χαρακτηρισμός τους απαιτεί συγκεκριμένα χωροταξικά, αναπτυξιακά, και ποιοτικά κριτήρια επιλογής. Προβλέπονται επίσης ειδικοί όροι δόμησης και ανάπτυξης υποδομών, καθώς και ειδικοί περιβαλλοντικοί όροι προστασίας ανάλογα με το είδος και τη μορφή της αναπτυσσόμενης τουριστικής δραστηριότητας.

Σε κάθε περίπτωση το ισχύον ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου θεωρείται παρωχημένο καθώς έχουν περάσεις 15 χρόνια από τη θεσμοθέτηση του, και η κατάσταση στον τομέα του τουρισμού έχει αλλάξει δραματικά μέχρι σήμερα.

Επισημαίνεται ότι έχει ανατεθεί από το ΥΠΕΝ και εκπονείται η μελέτη αναθεώρησης του ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου της οποίας έχει ολοκληρωθεί και εγκριθεί η Α’ φάση που αφορά στην αξιολόγησης της υφιστάμενης κατάστασης. Εκκρεμεί η εκπόνηση της Β’ Φάσης που είναι η πρόταση.

Στο υπό έγκριση ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου η Θήρα, ως ευρύτερη περιοχή επέμβασης, συγκαταλέγεται στα πλέον ανεπτυγμένα νησιά με διακριτές περιοχές με σχεδόν αποκλειστική χρήση τον τουρισμό (ξενοδοχειακά και λοιπά καταλύματα και

εξυπηρετήσεις). Επίσης, χαρακτηρίζεται ως Περιοχή εντατικής τουριστικής ανάπτυξης και διάχυσης, στην εντάσσεται, κυρίως, εκτεταμένο τμήμα της παράκτιας ζώνης αλλά και σημαντικά τμήματα της ενδοχώρας.

Στη συγκεκριμένη περιοχή, συμπληρωματικά των όσων περιλαμβάνονται στο ισχύον ΠΠΧΣΑΑ προτείνεται:

- Η ένταξη των λιμένων Θήρας ως home port στο κύκλωμα της κρουαζιέρας[16]
- Η Θήρα (Φηρά) ως εμβληματικός πόλος πολιτισμού – γεωεπιστημών – τουρισμού
- Δημιουργία υποθαλάσσιων σταθμών – παρατηρητηρίων σε μεσο-μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Παράλληλα, οι λιμένες των νησιών, τα οποία εξελίχθηκαν σε πόλους έλξης διεθνούς τουρισμού, είτε ενταγμένοι στο σύστημα της ακτοπλοΐας είτε της κρουαζιέρας, όπως της Θήρας, καθώς και οι αερολιμένες της χαρακτηρίζονται ως διεθνείς πύλες.

Σχέση με το εξεταζόμενο Σχέδιο:

Οι στόχοι του υπό μελέτη Σχεδίου είναι σύμφωνοι με τους στόχους του ισχύοντος ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου, διότι με την προτεινόμενη επένδυση δίνεται έμφαση στην δημιουργία νέων τουριστικών καταλυμάτων υψηλής ποιότητας 5 αστέρων, συνδυαζόμενων με εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής όπως είναι κάναβες και υποδομές SPA (τα ηφαιστειογενή εδάφη ενδείκνυνται για τα ιαματικά χαρακτηριστικά τους), καθώς και με πάρκο αναψυχής / βιότοπος με αμμοθίνες. Πρόκειται για έναν οργανωμένο υποδοχέα τουριστικών δραστηριοτήτων και όχι για ένα μεμονωμένο τουριστικό κατάλυμα στην εκτός σχεδίου περιοχή της Σαντορίνης. Η προτεινόμενη επένδυση απευθύνεται σε τρεις ραγδαία αναπτυσσόμενες ειδικές μορφές τουρισμού (οινοτουρισμός, γεωτουρισμός, φυσιολατρικός τουρισμός και τουρισμός ευεξίας, χαλάρωσης, θαλασσοθεραπείας και spa) που ξεφεύγουν από το κλασσικό πρότυπο του μαζικού τουρισμού. Οι υποδομές σε εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης γευσιγνωσίας οίνου (κάναβες και λοιπές βοηθητικές), τα ιαματικά λουτρά καθώς και τα πάρκα αναψυχής, είναι περιορισμένου αριθμού στην περιοχή των Κυκλάδων και των λοιπών νησιών του Αιγαίου. Για τον λόγο αυτό η προτεινόμενη επένδυση διαφοροποιείται από τις λοιπές τουριστικές επενδύσεις της Σαντορίνης.

[16] Θαλάσσιοι άξονες κρουαζιέρας, με ένταξη κομβικών λιμένων (Θήρας, Νάξου, Ρόδου, Κω), ως σημείων αφετηρίας – κατάληξης (home ports)

Α9.1.4α. Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Κρήτης & Νήσων Αιγαίου 2007-2013 (2007):

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΠΕΠ) Κρήτης & Νήσων Αιγαίου 2007- 2013 (Νοέμβριος 2007):

«…Στο νέο αναπτυξιακό περιβάλλον που δημιουργείται, η Χωρική Ενότητα Κρήτης-Νήσων Αιγαίου θα πρέπει να αντιμετωπίσει τα έντονα προβλήματα προσπελασιμότητας, να διαφυλάξει και να αξιοποιήσει με βιώσιμο τρόπο τους σημαντικούς περιβαλλοντικούς, πολιτισμικούς και τουριστικούς πόρους, ο μμοναδικός συνδυασμός των οποίων αποτελεί το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημά...». «…Η κοινή στρατηγική της χωρικής ενότητας Κρήτης – Νήσων Αιγαίου εντάσσεται κατά βάση σε δύο περιοχές ανάληψης αναπτυξιακών πρωτοβουλιών... : 1. στην ενεργό και βιώσιμή ενσωμάτωση των Περιφερειών της χωρικής ενότητας Κρήτης - Νήσων Αιγαίου στο διεθνές οικονομικό γίγνεσθαι, προβάλλοντας μία διακριτή και αναγνωρίσιμή «περιφερειακή ανταγωνιστικότητα».

Ειδικότερα: • Οι τρεις διοικητικές Περιφέρειες της Χωρικής Ενότητας «Κρήτης - Νήσων Αιγαίου» παρουσιάζουν μία δυναμική εξωστρέφεια, η οποία εκτός από ιστορικούς λόγους, διευρύνεται λόγω των τουριστικών και των εμπορικών ροών, που απορρέουν από τον τουρισμό και τις συναφείς προς αυτόν δραστηριότητες. • Οι τεχνολογικές μμεταβολές ευνοούν αυτή την εξωστρέφεια. Η ανάπτυξη των ευρωμεσογειακών σχέσεων και οι ευρωπαϊκές σχέσεις «καλής» γειτονίας (ENPI), συμβάλλουν σε αυτή την προοπτική, δημιουργώντας ευκαιρίες για την ανάδειξη των νησιών του Αιγαίου ως ελκυστικού πόλου γνώσης και επενδύσεων, σε περισσότερα πεδία δραστηριοτήτων από αυτά που παρουσιάζονται σήμερα. • Περαιτέρω, η σταδιακή μετατόπιση του παραδοσιακού εμπορίου από τη γεωγραφική κλίμακα στον κυβερνοχώρο, δημιουργεί σημαντικές μμεταβολές στην ανθρώπινη οργάνωση και μειώνει τη σημασία της χωροθέτησης, ιδιαίτερα όταν οι επιχειρηματικές δραστηριότητες διακρίνονται από υψηλή προστιθέμενη αξία. Έχει μμεγαλύτερη σημασία η πρόσβαση στην πληροφορία, παρά η φυσική ανταλλαγή ενός προϊόντος. Η αλυσίδα αυτή διαμορφώνει διαφορετικά κριτήρια για την επιλογή εγκατάστασης νέων επενδύσεων. Στο πλαίσιο αυτό, οι νησιωτικές περιοχές μμπορούν να διεκδικήσουν την εγκατάσταση νέων επιχειρήσεων και να προσελκύσουν νέες δραστηριότητες, προσφέροντας υψηλή ποιότητα ζωής, ανθρώπινο δυναμικό με τις απαραίτητες δεξιότητες και, βεβαίως, σύγχρονες υποδομές με έμφαση στην αξιοποίηση των ΤΠΕ. 2. στην αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των νησιών, τα οποία διαμορφώνουν κοινά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά, τα οποία συνοψίζονται στα ακόλουθα: • Ευαισθησία σχετικά με την ανάδειξη και αξιοποίηση των περιβαλλοντικών πόρων. • Σημαντική συγκέντρωση περιοχών με αξιόλογα στοιχεία φυσικού περιβάλλοντος σε συνδυασμό με σημαντικά στοιχεία ιστορικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος. • Ευνοϊκή στρατηγική θέση της Χωρικής Ενότητας Κρήτης Νήσων Αιγαίου στον κοινωνικοοικονομικό χώρο της Μεσογείου. • Σημαντική συμμετοχή του τουριστικού τομέα στην οικονομία της Χωρικής Ενότητας και διεθνούς εμβέλειας ύπαρξη τουριστικών και πολιτιστικών πόρων. • Στην τουριστική ανάπτυξη με δυνατότητες εμπλουτισμού του τουριστικού προϊόντος, ανάδειξης νέων προϊόντων, ισόρροπης κατανομής της επισκεψιμότητας και προσέλκυσης

συνδυασμένων επενδύσεων και με αξιοποίηση νέων τεχνολογιών. • Υψηλού επιπέδου πολιτισμικό προϊόν, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται εκτός από τους παραδοσιακούς πολιτιστικούς πόρους και τα μμουσεία, η σύγχρονη τέχνη και ο «πολιτισμός της γεύσης». • Πολύ-λειτουργικό δίκτυο «ζωντανών» αστικών κέντρων, με συγκροτημένη ιεράρχηση στο περιφερειακό κοινωνικοοικονομικό γίγνεσθαι και συγκεκριμένους, αλλά και αναδυόμενους πόλους ανάπτυξης. • Ευρεία ποικιλία και προβεβλημένα τοπικά ποιοτικά προϊόντα. • Φυσική αύξηση πληθυσμού αλλά και προσέλκυση πληθυσμού από τις περιοχές εντός και εκτός της χώρας, ευέλικτες και ανοιχτές αγορές εργασίας σε συνδυασμό με ανυπαρξία σημαντικών προβλημάτων κοινωνικής συνοχής…». «…οι τρεις νησιωτικές Περιφέρειες αντιμετωπίζουν στην 4η προγραμματική περίοδο δύο κοινές στρατηγικές προκλήσεις: • την αξιοποίηση του μμεταβαλλόμενου διεθνούς περιβάλλοντος (τεχνολογικές αλλαγές ιδιαίτερα στους τομείς των πληροφοριών και των επικοινωνιών, τη βαρύτητα των υπηρεσιών στο σχηματισμό του εθνικού πλούτου, στη στροφή των επιδιώξεων των ανθρώπων υπέρ ποιοτικών στόχων, κλπ.) ώστε να μμετατραπούν οι νησιωτικές ιδιαιτερότητες από μμειονεκτήματα σε πλεονεκτήματα. • την εφαρμογή της έννοιας της αειφορίας, δηλαδή της σταθερής και βιώσιμής αναπτυξιακής πορείας που να επιτρέπει τη διατήρηση της φυσιογνωμίας τους και των χαρακτηριστικών τους σε βάθος χρόνου, βελτιώνοντας την ελκυστικότητά τους…». «…η στρατηγική του ΠΕΠ Κρήτης - Νήσων Αιγαίου διαμορφώνει διακριτή χωρική διάσταση, η οποία σε επίπεδο χωρικής ενότητας ολοκληρώνεται μμέσα από τους ακόλουθους στόχους: • την ανάπτυξη ενός ισόρροπου και πολυκεντρικού συστήματος οικισμών και μμιας νέας σχέσης πόλης – υπαίθρου, με έμφαση αφενός στην αξιοποίηση των διαχυτικών επιδράσεων των πόλων ανάπτυξης (υφιστάμενων και αναδυόμενων) και, αφετέρου, στην υλοποίηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων στις νησιωτικές και στις ορεινές περιοχές της Χωρικής Ενότητας, • την εξασφάλιση της ισότητας πρόσβασης στις υποδομές και στη γνώση και • την αειφόρο ανάπτυξη και την ορθολογική διαχείριση και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Χωρικής Ενότητας…». Η στρατηγική αυτή για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ικανοποιείται από τους παρακάτω ειδικούς στόχους: • «…Ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού και πολιτιστικού προϊόντος. • Βελτίωση της προσπελασιμότητας. • Επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό και στη κοινωνία της γνώσης. • Περιβαλλοντική διαχείριση και βελτίωση της ποιότητας ζωής. • Στήριξη της δημιουργίας «πρωτότυπων» πόλων ανάπτυξης για την προσέλκυση επιχειρήσεων παραγωγής προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας. • Διαμόρφωση ανταγωνιστικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος. • Ενδυνάμωση της χωρική συνοχής και στήριξη των συνεργασιών (ενδοπεριφερειακών και διαπεριφερειακών)…». «…Τα κύρια συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου στηρίζονται στη δυναμική δημογραφική της εικόνα, στο εξαιρετικό φυσικό και δομημένο περιβάλλον της, στους τουριστικούς και πολιτισμικούς πόρους διεθνούς εμβέλειας καθώς και στην παραδοσιακή νησιωτική κουλτούρα εξωστρέφειας που τη χαρακτηρίζουν.

Οι δυνατότητες που διαφαίνονται στην επερχόμενη δεκαετία και είναι δυνατόν να τις αξιοποιήσει η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου βασίζονται: • στη διεθνή ζήτηση για ειδικές μορφές τουρισμού. • στις εφαρμογές νέων τεχνολογιών επικοινωνίας. • στην

απελευθέρωση των αγορών συγκοινωνιών, ενέργειας και επικοινωνιών. • στο ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου για την επόμενη προγραμματική περίοδο (Περιφέρεια Στόχου 2). Κύρια αναπτυξιακή επιλογή της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, αποτελεί η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Περιφέρειας…». «…Αναγκαίες προϋποθέσεις για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, αποτελούν: • Η βελτίωση της προσπελασιμότητας, που αποτελεί και ιδιαίτερο πρόβλημα λόγω της πολυνησιακής μορφής της Περιφέρειας.

Η προσπελασιμότητας ερμηνεύεται τόσο σαν χωρική πρόσβαση όσο και σαν δυνατότητα βελτιωμένης πρόσβασης των κατοίκων και επισκεπτών σε υπηρεσίες. • Η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, δηλαδή, η συγκράτηση κρίσιμου μμεγέθους πληθυσμού και παραγωγικών ηλικιών αλλά και η αναβάθμισή του (από άποψη κατάρτισης και ειδικοτήτων) ώστε να στηρίξει την επιθυμητή ανάπτυξη. • Η εξασφάλιση της αειφορίας των πόρων, που σημαίνει συνετή διαχείριση και αξιοποίησή τους. • Η βελτίωση της λειτουργίας της Δδημόσιας διοίκησης, χωρίς την οποία δεν μπορεί να υπάρξει ομαλή ανάπτυξη του νησιωτικού χώρου. • Η παροχή κινήτρων για την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας…». «…Η επιτυχία του νέου σχεδιασμού έγκειται στην ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών και στην προστασία του φυσικού και πολιτισμικού πλούτου, προκειμένου να επιτευχθεί το ποιοτικό άλμα, το οποίο θα οδηγήσει στην πραγματοποίηση της αναπτυξιακής επιλογής της Περιφέρειας…».

Όσον αφορά την επιχειρησιακή εξειδίκευση του ΠΕΠ Κρήτης - Νήσων Αιγαίου 2007-2013, διακρίνονται -4- Άξονες Προτεραιότητας για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου:

1ος Άξονας: Υποδομές & Υπηρεσίες Προσπελασιμότητας, που αναφέρεται: 1. «…στη βελτίωση των εγκαταστάσεων σε λιβάνια και αεροδρόμια της Περιφέρειας. 2. στην εξασφάλιση επάρκειας ενέργειας και ενίσχυση επενδύσεων σε ανανεώσιμές πηγές ενέργειας. 3. στη βελτίωση των συνθηκών των οδικών μμεταφορών…».

2ος Άξονας: Ψηφιακή Σύγκλιση & Επιχειρηματικότητα, που περιλαμβάνει μμεταξύ άλλων και: 1. «…Βελτίωση προσφερόμενων υπηρεσιών και εφαρμογών για τον πολίτη (ηλεκτρονική διακυβέρνηση, διοικητική κάλυψη με καινοτόμες εφαρμογές). 2. Προώθηση χρήσης Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) από επιχειρήσεις της Περιφέρειας. 3. Ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων στη μμεταποίηση, το εμπόριο, τον τουρισμό και τις υπηρεσίες με έμφαση στην προώθηση της καινοτομίας, στην προστασία του περιβάλλοντος και την περιβαλλοντική διαχείριση, στη διαφοροποίηση των προϊόντων και σε όλες τις πρακτικές βελτίωσης της ανταγωνιστικότητάς τους. 4. Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των επιχειρήσεων στις απαιτήσεις της νέας οικονομίας. 5. Εκσυγχρονισμός τουριστικών επιχειρήσεων καθώς και των τουριστικών υποδομών και υπηρεσιών. 6. Ενίσχυση δράσεων και επενδύσεων σε συγκεκριμένες ειδικές μορφές τουρισμού. 7. Ανάδειξη του πολιτισμού ως σημαντικού κινήτρου προσέλκυσης επισκεπτών υψηλού επιπέδου και σύνδεση με τουριστικές δραστηριότητες. 8. Προβολή του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας. 9. Ενίσχυση συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων (Clusters)…».

3ος Άξονας: Αειφόρος Ανάπτυξη & Ποιότητα Ζωής, που αφορά: 1. «…Ενίσχυση-συμπλήρωση υποδομών περιβάλλοντος με έμφαση στη διαχείριση των λυμάτων. 2. Βελτίωση της διαχείρισης και διανομής ύδατος. 3. Εξασφάλιση επάρκειας υπηρεσιών εκπαίδευσης. 4. Εξασφάλιση επάρκειας υπηρεσιών υγειονομικής κάλυψης. 5. Εξασφάλιση επάρκειας άλλων υπηρεσιών κοινωνικού χαρακτήρα. 6. Πρόληψη και διαχείριση περιβαλλοντικών κινδύνων. 7. Προστασία και διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς. 8. Έλεγχος της δόμησης και των χρήσεων γης. 9. Ανάπτυξη πολιτιστικών υποδομών…».

4ος Άξονας: Χωρική Συνοχή & Συνεργασία, ο οποίος περιλαμβάνει: 1. «…Ενίσχυση αναγκαίων υποδομών περιβάλλοντος. 2. Προστασία και διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος. 3. Συμπλήρωση – Βελτίωση βασικών υποδομών μμεταφορών (λιβάνια – δρόμοι). 4. Ανάδειξη πολιτιστικών πόρων και σύνδεσή τους με τουριστική δραστηριότητα. 5. Βελτίωση της διαχείρισης και διανομής ύδατος. 6. Εφαρμογή ειδικών δράσεων εξισορρόπησης πρόσθετου κόστους οφειλόμενου στο μικρό μέγεθος της αγοράς και της δυσκολίας προσβασιμότητας και χωρικού κατακερματισμού. 7. Βελτίωση υποδομών κοινωνικού χαρακτήρα (εκπαίδευση, υγεία, πρόνοια)…».

Σχέση με το Εξεταζόμενο Σχέδιο:

Στην Περιοχή Επέμβασης προωθούνται σε συνάφεια με τους παραπάνω Στόχους με την παρούσα επένδυση τα εξής:

1. Ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού και πολιτιστικού προϊόντος.

2. Βελτίωση της προσπελασιμότητας.,

3. Επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό και στη κοινωνία της γνώσης.,

4.Περιβαλλοντική διαχείριση και βελτίωση της ποιότητας ζωής.

5. Στήριξη της δημιουργίας «πρωτότυπων» πόλων ανάπτυξης για την προσέλκυση επιχειρήσεων παραγωγής προϊόντων

6. Προστασία και διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς

7. Ενίσχυση δράσεων και επενδύσεων σε συγκεκριμένες ειδικές μορφές τουρισμού.

8. Ανάδειξη του πολιτισμού ως σημαντικού κινήτρου προσέλκυσης επισκεπτών υψηλού επιπέδου και σύνδεση με τουριστικές δραστηριότητες.

Α9.1.5 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις υδατοκαλλιέργειες (ΦΕΚ 2505/Β/04.11.2011)

Σκοπός του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Υδατοκαλλιέργειες είναι η παροχή κατευθύνσεων, κανόνων και κριτηρίων για τη χωρική διάρθρωση, οργάνωση και ανάπτυξη του κλάδου στον ελληνικό χώρο και των αναγκαίων

προς τούτο υποδομών, με στόχο τη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος και της ανταγωνιστικότητας του κλάδου.

Για το σκοπό αυτό το Πλαίσιο περιλαμβάνει κατευθύνσεις, για το εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας με εξειδίκευση ανά τύπο καλλιέργειας (υδατοκαλλιέργεια θαλασσινών ειδών, οστρακοκαλλιέργεια, υδατοκαλλιέργειες ειδών γλυκέων υδάτων και καλλιέργειες υδρόβιων οργανισμών σε φυσικά υφάλμυρα οικοσυστήματα), κατευθύνσεις για το καθεστώς και τους όρους χωροθέτησης υποδοχέων και μονάδων του τομέα, κριτήρια και συμβατότητες χωροθέτησης τόσο των υποδοχέων όσο και των μεμονωμένων μονάδων σε σχέση με τα χαρακτηριστικά του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και κατευθύνσεις για τον υποκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό.

Το Ειδικό Πλαίσιο έχει τους ακόλουθους γενικούς στόχους:

- Προώθηση ενός χωρικού προτύπου ανάπτυξης που θα διασφαλίζει την ενίσχυση του τομέα και την αξιοποίηση του συγκριτικού πλεονεκτήματος των Ελληνικών θαλασσών και των άλλων ευνοϊκών χαρακτηριστικών του Ελλαδικού χώρου, δημιουργώντας πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.
- Προώθηση της ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής συνιστώσας στη χωρική διάρθρωση της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας σύμφωνα με τους βασικούς στόχους του Γενικού Πλαισίου για ορθολογική διαχείριση του χώρου, προστασία των ευαίσθητων φυσικών πόρων και του τοπίου και περιορισμό των παραγόντων υποβάθμισης του χώρου.
- Εξασφάλιση αναγκαίου χώρου για την ανάπτυξη του τομέα και την κάλυψη των αναγκών που προκύπτουν για την ανάπτυξη νέων μονάδων, για επεκτάσεις ή μετεγκαταστάσεις και εκσυγχρονισμούς υφισταμένων μονάδων, καθώς και για την εφαρμογή νέων τεχνολογιών και μεθόδων καλλιέργειας.
- Διασφάλιση των χωρικών προϋποθέσεων για την αύξηση της εθνικής παραγωγής προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, τη διεύρυνση των εκτρεφόμενων ειδών και την υποστήριξη της παραγωγής προϊόντων υδατοκαλλιέργειας τα οποία είναι ασφαλή και υψηλής ποιότητας, με υποστήριξη της στροφής προς τη βιολογική υδατοκαλλιέργεια.
- Εξ ορθολογισμός της χωροθέτησης των υδατοκαλλιεργειών με ενίσχυση της οργανωμένης λειτουργίας των μονάδων έναντι της σημειακής χωροθέτησης και θέσπιση ειδικών όρων και περιορισμών χωροθέτησης των μεμονωμένων μονάδων.
- Ρύθμιση των σχέσεων της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας με κλάδους ή δραστηριότητες με τις οποίες υπάρχει δυνητικά σύγκρουση ή ανταγωνισμός, π.χ. με την τουριστική δραστηριότητα και την επαγγελματική αλιεία, με επιδίωξη την

επίτευξη συμπληρωματικότητας μεταξύ τους, έτσι ώστε να προωθείται η ανάπτυξη περιοχών απομακρυσμένων ή / και μειονεκτικών, μέσω της δημιουργίας νέων θέσεων απασχόλησης, της πολυδραστηριότητας, της προαγωγής και βελτίωσης των επαγγελματικών δεξιοτήτων και της ισότητας των δύο φύλων.

- φύλων. Συνδυασμένη ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών, επαγγελματικής αλιείας και τουρισμού, κυρίως στα εσωτερικά ύδατα (Λιμνοθάλασσες – Λίμνες – Ποτάμια) λόγω της φύσης των υδατοκαλλιεργητών δραστηριοτήτων στα ύδατα αυτά στο πλαίσιο προώθησης της πολυδραστηριότητας και των ενεργειών για τη χωρική διάρθρωση, εξειδίκευση και εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας των τομέων παραγωγής.

- Στήριξη της οικονομικής βιωσιμότητας των επιχειρήσεων του τομέα δημιουργώντας σταθερό αναπτυξιακό πλαίσιο και συγκεκριμένους κανόνες λειτουργίας με καλύτερο συντονισμό των πολιτικών που έχουν χωρική διάσταση και αφορούν την υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητα.

- Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας του τομέα με τη δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων και κυρίως της εξασφάλισης του αναγκαίου χώρου για ανάπτυξη νέων μονάδων καθώς και την επέκταση ή / και μετεγκατάσταση υφιστάμενων.

- Εξειδίκευση και αναπροσαρμογή των στόχων, κατευθύνσεων και προτεραιοτήτων της αναπτυξιακής νομοθεσίας, όσον αφορά τη χωροταξική διάρθρωση και ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών.

- Απλούστευση των διαδικασιών ίδρυσης και λειτουργίας των υποδοχέων και μονάδων υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας, με γνώμονα την διασφάλιση της ποιότητας του περιβάλλοντος.

- Προστασία της δημόσιας υγείας και της υγείας και ευζωίας των ζώων στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας. Προσαρμογή της πολιτικής ανάπτυξης του τομέα στις νέες προκλήσεις των αγορών των αλιευτικών προϊόντων, στην Κοινή Αλιευτική Πολιτική της Ε.Ε. και άλλες συναφείς πολιτικές.

- Ενθάρρυνση της στροφής της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας προς την βιολογική υδατοκαλλιέργεια, νέες καινοτομικές τεχνολογίες παραγωγής και πειραματική υδατοκαλλιέργεια.

Το συγκεκριμένο Ειδικό Πλαίσιο παρέχει κατευθύνσεις για τη χωροθέτηση σε εθνικό επίπεδο:

- της θαλάσσιας υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας,
- των υδατοκαλλιεργειών εσωτερικών γλυκέων υδάτων (λίμνες, ποτάμια, πηγές κ.λπ.),

- της υδατοκαλλιεργητικής δραστηριότητας σε φυσικά υφάλμυρα οικοσυστήματα (λιμνοθάλασσες, και λοιποί υδάτινοι σχηματισμοί, κ.α.).

Σχετικά με τις Κατευθύνσεις για τον υποκείμενο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι για να ολοκληρωθεί η χωρική οργάνωση του τομέα των υδατοκαλλιεργειών, θα πρέπει ο υποκείμενος χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός να εναρμονιστεί με τις κατευθύνσεις του παρόντος Ειδικού Πλαισίου.

Σε κάθε περίπτωση ο υποκείμενος χωρικός σχεδιασμός θα πρέπει να περιλαμβάνει: την καταγραφή των υφιστάμενων μονάδων και την αξιολόγηση της λειτουργίας τους, σε όρους οικονομικούς/κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς, καθώς και τη συνέργεια ή τον ανταγωνισμό τους με άλλες χρήσεις γης. Υπόδειξη περιοχών κατ' αρχήν κατάλληλων για τις απαραίτητες υποδομές ανάπτυξης του τομέα −συνοδές και υποστηρικτικές εγκαταστάσεις−, για την εγκατάσταση χερσαίων μονάδων παραγωγής, σύμφωνα με τους περιορισμούς και τους όρους του παρόντος[17].

Σχέση με το εξεταζόμενο Σχέδιο:

Σύμφωνα με το Ειδικό Χωροταξικό για τις Υδατοκαλλιέργειες δεν απορρέουν για την περιοχή της επένδυσης ειδικές χωροταξικές κατευθύνσεις, ούτως ώστε να το καθιστούν ασύμβατο. Όπως δε ορίζεται στο εν λόγω Πλαίσιο, αποθαρρύνεται η εγκατάσταση νέων μονάδων θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας σε περιοχές που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων, όπως συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση.

Α9.1.6 Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία (ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/13.04.2009)

Σκοπός του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία είναι ο μετασχηματισμός της χωρικής διάρθρωσης του εθνικής σημασίας τομέα της βιομηχανίας προς την κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης, η οποία περιλαμβάνει τρεις διαστάσεις: την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική ισότητα και συνοχή και την οικονομική ευημερία.

Για το σκοπό αυτό το Πλαίσιο περιλαμβάνει κατευθύνσεις που αφορούν στη μακρό − χωρική οργάνωση της βιομηχανίας καθώς και τη χωροθέτηση της σε τοπικό επίπεδο σε συνάρτηση με τις χρήσεις γης. Ειδικότερα, περιλαμβάνει κατευθύνσεις για το εθνικό πρότυπο χωροταξικής οργάνωσης της βιομηχανίας, με εξειδίκευση σε περιφερειακό και νομαρχιακό επίπεδο, κατευθύνσεις κλαδικού και ειδικού χαρακτήρα, κατευθύνσεις για το καθεστώς και τους όρους οργανωμένης χωροθέτησης της βιομηχανίας καθώς και για τη

17 Πηγή: ΦΕΚ 2505/Β/04.11.2011

χωροθέτηση της εκτός σχεδίου, κριτήρια και συμβατότητες χωροθέτησης των βιομηχανικών μονάδων και υποδοχέων, κατευθύνσεις για τον υποκείμενο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό και για άλλες μορφές σχεδιασμού και πρόγραμμα δράσης.

Το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία διατηρεί συμπληρωματικές σχέσεις με το ήδη εγκεκριμένο Ειδικό Πλαίσιο για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας ενώ έχει λάβει υπόψη του τις μελέτες των υπό έγκριση Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον Τουρισμό, τον Παράκτιο Χώρο και τα Νησιά και τον Ορεινό Χώρο.

Οι στόχοι του Ειδικού Πλαισίου είναι οι εξής:

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας καθώς και του ευρύτερου οικονομικού και χωρικού ρόλου της, μέσω της προώθησης ενός χωρικού προτύπου που δημιουργεί εξωτερικές οικονομίες στον τομέα ή σε διασυνδεόμενους τομείς και μειώνει τις εξωτερικές παρενέργειες σε τομείς, περιοχές ή ομάδες του πληθυσμού.
- Ενίσχυση της βιομηχανικής επιχειρηματικότητας και ανάπτυξης, με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την εξασφάλιση επαρκούς και κατάλληλης γης για την κάλυψη των αναγκών, για ανάπτυξη νέων βιομηχανικών μονάδων και για μετεγκατάσταση υφισταμένων, καθώς και μέτρων για το μετασχηματισμό μονάδων στη θέση τους.
- Επιλεκτική διεύρυνση της γεωγραφικής βάσης της βιομηχανίας σε περιφερειακή και ενδοπεριφερειακή κλίμακα, με την προώθηση ενός πιο πολυκεντρικού προτύπου οργάνωσης, και επιλεκτική αποκέντρωση από τις μητροπολιτικές περιοχές Αθήνας και Θεσσαλονίκης.
- Εξ ορθολογισμός και εξυγίανση της χωροθέτησης της βιομηχανίας σε επίπεδο χρήσεων γης και ριζική αλλαγή της σημερινής σχετικής ελκυστικότητας μεταξύ οργανωμένης και διάσπαρτης/σημειακής χωροθέτησης της βιομηχανίας, υπέρ της πρώτης.
- Προσδιορισμός όρων και προϋποθέσεων διάσπαρτης χωροθέτησης της βιομηχανίας. Ειδικότερα διαμόρφωση ειδικών όρων χωροθέτησης για τους κλάδους ή κατηγορίες βιομηχανίας που παρουσιάζουν έντονες χωρικές εξαρτήσεις από συγκεκριμένα στοιχεία της γενικότερης οργάνωσης του χώρου (συμπεριλαμβανομένων των ορυκτών πρώτων υλών).
- Εξ ορθολογισμός των σχέσεων της βιομηχανίας με κλάδους ή δραστηριότητες με τις οποίες υπάρχει δυνητική σύγκρουση σε επίπεδο χρήσεων γης ή ανταγωνισμός για την αξιοποίηση των ίδιων πόρων, με παράλληλη επιδίωξη τη διατήρηση ενός βασικού βιομηχανικού ιστού σε όλες τις περιοχές.

- Προώθηση της ενσωμάτωσης της περιβαλλοντικής συνιστώσας στη χωρική διάρθρωση της δραστηριότητας, κυρίως με την προαγωγή οργανωμένων μορφών χωροθέτησης της βιομηχανίας.
- Καλύτερο συντονισμό του συνόλου των πολιτικών που έχουν (και) χωρική διάσταση και αφορούν τη βιομηχανία.
- Απλούστευση διαδικασιών και ενίσχυση της ασφάλειας δικαίου για τις βιομηχανικές επενδύσεις.
- Αποφυγή ρυθμίσεων και δράσεων που δεν λαμβάνουν υπόψη την εφικτότητα υλοποίησης ή τις δευτερογενείς επιπτώσεις σε άλλα πεδία.

Το παρόν Πλαίσιο παρέχει κατευθύνσεις για τη χωροθέτηση της βιομηχανίας στον εθνικό χώρο:

α) σε εθνικό επίπεδο αναφορικά με:

− Πόλους και άξονες ανάπτυξης.

− Περιοχές εντατικοποίησης, επέκτασης, ποιοτικής αναδιάρθρωσης και στήριξης της βιομηχανίας, στις οποίες ασκούνται αντίστοιχες πολιτικές.

− Ειδικές κατηγορίες χώρου με συγκεκριμένες προτεραιότητες για την ανάπτυξη της βιομηχανίας (ορεινό, παράκτιο χώρο κ.ά.) και

β) σε επίπεδο διοικητικών ενοτήτων (περιφέρειες, Νομούς)[18].

Σχέση με το εξεταζόμενο Σχέδιο:

Σύμφωνα με το Ειδικό Χωροταξικό για τη Βιομηχανία δεν απορρέουν για την περιοχή της επένδυσης ειδικές χωροταξικές κατευθύνσεις, ούτως ώστε να το καθιστούν ασύμβατο .

Α9.1.7 Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου 2014-2020

Η προσέγγιση της περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης για την καινοτομία (RIS3) αποτελεί μια ολοκληρωμένη και χωρικά προσδιορισμένη ατζέντα οικονομικού μετασχηματισμού η οποία:

- επικεντρώνει τις πολιτικές υποστήριξης και επενδύσεων σε λίγες βασικές προτεραιότητες. προκλήσεις και ανάγκες ανάπτυξης βασισμένη στη γνώση. συμπεριλαμβανομένων των μέτρων ΤΠΕ

[18] Πηγή: ΦΕΚ 151/ΑΑΠ/13.04.2009

- οικοδομεί πάνω στα δυνατά σημεία και τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της περιφέρειας
- υποστηρίζει τεχνολογικές και μη τεχνολογικές μορφές καινοτομίας και επιδιώκει τη μόχλευση ιδιωτικών επενδύσεων
- εμπλέκει στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση τους κοινωνικούς εταίρους και ενθαρρύνει την καινοτομία και τον πειραματισμό
- βασίζεται στην τεκμηρίωση και περιλαμβάνει ένα συνεκτικό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Στόχος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι να αποτελέσει έναν από τους κορυφαίους προορισμούς του τουρισμού εμπειρίας (τουρισμός. πολιτισμός. δημιουργική βιομηχανία) παγκοσμίως μέσα από την υιοθέτηση μίας στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης. διαφοροποίησης του προϊόντος και δημιουργίας ταυτότητας προορισμού. Ο τουρισμός εμπειρίας θα αποτελέσει τον αναπτυξιακό κορμό γύρο από τον οποίο θα αναπτυχθούν παραγωγικές δραστηριότητες βασισμένες στη γνώση και την καινοτομία με μεσοπρόθεσμο στόχο τη διαφοροποίηση της οικονομίας και τον εμπλουτισμό των αναπτυξιακών επιλογών.

Η ανάπτυξη της αγροδιατροφής. της αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών αποτελούν αδιάρρηκτο συστατικό της αναπτυξιακής στρατηγικής καθώς η ποιοτική. υγιεινή και με τοπική ταυτότητα διατροφή αποτελούν σημαντικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα για τον τουρισμό εμπειρίας στο Νότιο Αιγαίο. Επιπλέον η ανάπτυξή τους συμβάλει στην αύξηση της διατροφικής αυτάρκειας της περιφέρειας. στην ικανοποίηση των αναγκών της υπόλοιπης Ελλάδας και στην ανάπτυξη εξαγωγών σε αγορές εξειδικευμένες και υψηλών εισοδημάτων. Προϋπόθεση αποτελεί ο σεβασμός στο περιβάλλον. η αξιοποίηση των παραδοσιακών ποικιλιών και καλλιεργητικών τεχνικών και ο εμπλουτισμός τους με σύγχρονες γνώσεις και τεχνολογίες που θα αναζωογονήσουν την παραγωγική δραστηριότητα.

Σύμφωνα με την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης για το Νότιο Αιγαίο 2014-2020, η αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών αποκτά έναν διπλό ρόλο. Οι ΤΠΕ αφενός θα βοηθήσουν στη διαφοροποίηση των προϊόντων και στην αύξηση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων στους παραπάνω τομείς και αφετέρου θα μειώσουν το υψηλό κόστος συναλλαγής εξαιτίας της νησιωτικότητας των επιχειρήσεων με τις δημόσιες υπηρεσίες. Με δεδομένο αφενός ότι η ανάπτυξη των αναγκαίων τηλεπικοινωνιών υποδομών και των ευρυζωνικών υπηρεσιών αποτελεί αντικείμενο της Εθνικής Στρατηγικής για την Ψηφιακή Ανάπτυξη και αφετέρου του μικρού προϋπολογισμού που έχει στη διάθεσή της η Περιφέρεια στο Θεματικό Στόχο 2, η Περιφέρεια επικεντρώνει την προσπάθειά της στην κινητοποίηση των δημόσιων και ιδιωτικών πόρων για ΤΠΕ στην ενίσχυση των τομέων προτεραιότητας. Για τον λόγο αυτό οι δράσεις για την ενίσχυση και αξιοποίηση των δεν αντιμετωπίζονται ξεχωριστά ως

ανεξάρτητη προτεραιότητα, αλλά ενσωματώνονται μέσα στη λογική παρέμβασης κάθε τομέα προτεραιότητας.

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο. η προσέγγιση ανάπτυξης των καινοτομικών ικανοτήτων των επιχειρήσεων θα ακολουθήσει μια ολοκληρωμένη και βήμα-προς-βήμα προσέγγιση η οποία στοχεύει στην ανάπτυξη της ικανότητας των επιχειρήσεων να αφομοιώσουν νέα γνώση και στην ενθάρρυνση και στήριξη της επιχειρηματικής ανακάλυψης.

Η στρατηγική ανάπτυξης κάθε τομέα και οι προτεραιότητες που έχουν τεθεί αποτελούν αποτέλεσμα μακράς διαβούλευσης με τις επιχειρήσεις. Επαγγελματικών, επιχειρηματικών και αγροτικών ενώσεων, του Πανεπιστημίου Αιγαίου και του ΕΛΚΕΘΕ.

Οι Άξονες Στρατηγικής και οι Στρατηγικές Προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης για το Νότιο Αιγαίο παρουσιάζονται ακολούθως:

Άξονας 1: Τουρισμός εμπειρίας

- Προτεραιότητα 1.1: Στήριξη της επιχειρηματικής ανακάλυψης για τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος - βελτίωση της ποιότητας και δημιουργία υπηρεσιών εμπειρίας
- Προτεραιότητα 1.2: Διεύρυνση της αλυσίδας αξίας
- Προτεραιότητα 1.3: Χρήση των ΤΠΕ
- Προτεραιότητα 1.4: Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού

Άξονας 2: Αγροδιατροφή

- Προτεραιότητα 2.1: Διαφοροποίηση αγροτικού προϊόντος με βελτίωση των χαρακτηριστικών της ποιότητας της υγιεινής και της ασφάλειας
- Προτεραιότητα 2.2: Διεύρυνση της τυποποίησης και αύξηση της προστιθέμενης αξίας στη μεταποίηση των αγροτικών και κτηνοτροφικών προϊόντων
- Προτεραιότητα 2.3: Προώθηση προϊόντων και ανάπτυξη δικτύων πωλήσεων
- Προτεραιότητα 2.4: Ανάπτυξη συνεργατικών σχηματισμών
- Προτεραιότητα 2.5: Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού

Άξονας 3: Αλιεία και Υδατοκαλλιέργειες

- Προτεραιότητα 3.1: Βελτίωση ιχθυογενετικού υλικού και καλλιέργεια νέων ειδών
- Προτεραιότητα 3.2: Εισαγωγή καινοτομιών στη διαδικασία εκτροφής
- Προτεραιότητα 3.3 Βελτίωση παραγωγικότητας ποιότητας και ασφάλειας στη μεταποίηση προϊόντων υδατοκαλλιέργειας
- Προτεραιότητα 3.4: Ανάπτυξη των υποδομών εμπορίας των αλιευμάτων
- Προτεραιότητα 3.5: Ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού

Άξονας 4: Ανάπτυξη δραστηριοτήτων σε αρμονία με το φυσικό περιβάλλον - χρήση πράσινων τεχνολογιών, εξοικονόμηση και παραγωγή ενέργειας

- Προτεραιότητα 4.1: Ανάπτυξη σε αρμονία με το περιβάλλον
- Προτεραιότητα 4.2: Εξοικονόμηση ενέργειας στην αγροτική παραγωγή, μεταποίηση και τουρισμό
- Προτεραιότητα 4.3: Παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (ΕΥΔ Νοτίου Αιγαίου)[19].

Σχέση με το εξεταζόμενο Σχέδιο:

Το προτεινόμενο επενδυτικό Σχέδιο συσχετίζεται με την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου αφού στην ουσία, με την υλοποίησή του, αναδεικνύονται βασικές Στρατηγικές Προτεραιότητες της. Συγκεκριμένα, το προτεινόμενο Σχέδιο προωθεί τη στήριξη της επιχειρηματικής ανακάλυψης για τη διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, τη βελτίωση της ποιότητας και τη δημιουργία υπηρεσιών εμπειρίας αναπτύσσοντας το ανθρώπινο δυναμικό και αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες. Επίσης, αναπτύσσεται σε αρμονία με το φυσικό περιβάλλον παράγοντας ενέργεια από ΑΠΕ και συμβάλλοντας στην εξοικονόμηση ενέργειας σε μια τουριστική δραστηριότητα.

Α9.1.8 Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις (Ν 4759/2020-ΦΕΚ/Α/245/9-12-2020)

Με την ψήφιση του Ν. 4759/2020 για τον «Εκσυγχρονισμό της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας» διαμορφώνεται η Εθνική Χωρική Στρατηγική, η οποία αποτελεί κείμενο βασικών αρχών πολιτικής για την ανάπτυξη και τον σχεδιασμό του χώρου, καθώς και για τον συντονισμό των διαφόρων πολιτικών με χωρικές συνέπειες. Περιλαμβάνει ενδεικτικές κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης, τους βασικούς άξονες, καθώς και τους μεσοπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους χωρικής ανάπτυξης στο επίπεδο της Γενικής Κυβέρνησης και των επιμέρους φορέων της. Ενσωματώνει, επίσης, την εθνική θαλάσσια χωρική στρατηγική και προτείνει τις υποδιαιρέσεις του θαλάσσιου χώρου.

Η Εθνική Χωρική Στρατηγική δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα. Αποτελεί ενδεικτική βάση για τους μακροχρόνιους στόχους του χωρικού σχεδιασμού, καθώς και άλλων πολιτικών με χωρικές συνέπειες και για τον συντονισμό των χωροταξικών πλαισίων, των επιμέρους επενδυτικών σχεδίων και προγραμμάτων του Κράτους, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α΄ και Β΄ βαθμού και των δημόσιων νομικών προσώπων, καθώς και

[19] Πηγή: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Νοτίου Αιγαίου, Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, Μάρτιος 2015

πλαισίων, σχεδίων και προγραμμάτων που έχουν σημαντικές συνέπειες στην ανάπτυξη και συνοχή του εθνικού χώρου.

Για την κατάρτιση της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής λαμβάνονται υπόψη τα προγράμματα οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της παρ. 8 του άρθρου 79 του Συντάγματος, το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, το πλαίσιο δημοσιονομικής στρατηγικής και το εθνικό πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων, τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα, οι διεθνείς, ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς και άλλα γενικά ή ειδικά προγράμματα εθνικής ή διαπεριφερειακής κλίμακας που επηρεάζουν σημαντικά τη διάρθρωση και ανάπτυξη του εθνικού χώρου.

Οι αρχές της Εθνικής Χωρικής Στρατηγικής λαμβάνονται υπόψη κατά την κατάρτιση των Ειδικών και Περιφερειακών Χωροταξικών Πλαισίων και των Θαλάσσιων Χωροταξικών Πλαισίων.

Ειδικότερα, ο Ν. 4759/2020 για τον «Εκσυγχρονισμό της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας» προβλέπει:

Α9.1.8.1 Για τον Χωροταξικό Σχεδιασμό:

- Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια - Αντικατάσταση του άρθρου 5 του ν. 4447/2016: Τα Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων και διαγραμμάτων, με τα οποία προσδιορίζονται κατευθύνσεις σε εθνικό επίπεδο και, όπου απαιτείται, ρυθμίσεις.
- Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια - Τροποποίηση των παρ. 1, 3, 5, 9, 11 και 12 του άρθρου 6 του ν. 4447/2016: Τα Περιφερειακά Χωροταξικά Πλαίσια αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών ή και διαγραμμάτων, με τα οποία παρέχονται κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης και οργάνωσης σε περιφερειακό επίπεδο και, όπου απαιτείται, ρυθμίσεις.

Α9.1.8.2 Για τον Τοπικό Πολεοδομικό Σχεδιασμό:

- Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια Αντικατάσταση του άρθρου 7 του ν. 4447/2016: Τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΤΠΣ) αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών και διαγραμμάτων, με τα οποία καθορίζονται το πρότυπο χωρικής οργάνωσης και ανάπτυξης και τα βασικά προγραμματικά μεγέθη, όρια πολεοδομικών ενοτήτων και οικισμών, οι χρήσεις γης, οι όροι και περιορισμοί δόμησης, οι σημαντικές πολεοδομικές παρεμβάσεις, Ζώνες Υποδοχής Συντελεστή Δόμησης (Ζ.Υ.Σ.), ζώνες ειδικών πολεοδομικών κινήτρων, το οδικό δίκτυο, τα λοιπά μεταφορικά, τεχνικά και περιβαλλοντικά δίκτυα και υποδομές, μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, μέτρα υποστηρικτικά της αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών και διαχείρισης συνεπειών φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών, καθώς και κάθε άλλο μέτρο, όρος ή περιορισμός που απαιτείται για την ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη και οργάνωση της περιοχής μελέτης.
- Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια - Αντικατάσταση του άρθρου 8 του ν. 4447/2016: Για τη χωρική οργάνωση και ανάπτυξη περιοχών ανεξαρτήτως διοικητικών ορίων, που μπορεί να λειτουργήσουν ως υποδοχείς σχεδίων, έργων και προγραμμάτων υπερτοπικής κλίμακας ή στρατηγικής σημασίας, για τις οποίες απαιτείται ειδική ρύθμιση των χρήσεων γης και των λοιπών όρων ανάπτυξής τους καταρτίζονται Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (Ε.Π.Σ.).

- Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής - Αντικατάσταση του άρθρου 10 του ν. 4447/2016: Για την πολεοδόμηση ορισμένης περιοχής απαιτείται η σύνταξη και έγκριση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής, το οποίο περιλαμβάνει το Ρυμοτομικό Σχέδιο και την Πράξη Εφαρμογής. Με τα σχέδια αυτά εξειδικεύονται, σε κλίμακα πόλης ή οικισμού ή τμημάτων αυτών ή σε ζώνες και περιοχές ειδικών χρήσεων, οι ρυθμίσεις των Τοπικών ή Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων περί χρήσεων γης και όρων δόμησης και καθορίζονται επακριβώς οι κοινόχρηστοι, κοινωφελείς και οικοδομήσιμοι χώροι της προς πολεοδόμηση περιοχής, καθώς και τα διαγράμματα των δικτύων υποδομής.

Ιδιαίτερα, για τα **Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (Ε.Π.Σ.)**[20] ο Ν. 4759/2020 προβλέπει ότι Ε.Π.Σ. μπορεί να καταρτιστούν και:

(α) για προγράμματα αστικής ανάπλασης ή περιβαλλοντικής προστασίας ή αντιμετώπισης των συνεπειών από φυσικές καταστροφές,

(β) για περιοχές παρεμβάσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) όπως οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις και

(γ) σε περίπτωση ανάγκης ταχείας ολοκλήρωσης του πολεοδομικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου από την πολιτεία, λόγω κρίσιμων χωρικών προβλημάτων που επιβάλλουν την άμεση αντιμετώπιση ή την αποτροπή δημιουργίας τετελεσμένων καταστάσεων που οφείλονται σε έλλειψη ή ανεπάρκεια πολεοδομικού σχεδιασμού.

Τα Ε.Π.Σ. αποτελούν σύνολα κειμένων, χαρτών και διαγραμμάτων με τα οποία καθορίζονται το πρότυπο χωρικής οργάνωσης και ανάπτυξης και τα βασικά προ γραμματικά μεγέθη, όρια πολεοδομικών ενοτήτων και οικισμών, οι χρήσεις γης, οι όροι και περιορισμοί δόμησης, οι σημαντικές πολεοδομικές παρεμβάσεις, ζώνες ειδικών πολεοδομικών κινήτρων, το οδικό δίκτυο, τα λοιπά μεταφορικά, τεχνικά και περιβαλλοντικά δίκτυα και υποδομές, τα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, μέτρα υποστηρικτικά της αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών και διαχείρισης συνεπειών φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών, καθώς και κάθε άλλο μέτρο, όρος ή περιορισμός που απαιτείται, ώστε να καταστεί η περιοχή επέμβασης κατάλληλη είτε για τη δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων δραστηριοτήτων είτε για την πραγματοποίηση των προγραμμάτων και παρεμβάσεων.

Επίσης, Τα Ε.Π.Σ. εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις των Περιφερειακών και των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων και περιέχουν τις αναγκαίες ρυθμίσεις για την επίτευξη των σκοπών τους, εντός της περιοχής επέμβασης. Εντάσσονται στο ίδιο επίπεδο σχεδιασμού με τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΤΠΣ) και η έγκρισή τους γίνεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων.

Α9.1.8.3 Θαλάσσια Χωροταξία

Ο «θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός» αποτελεί η διαδικασία με την οποία η αρμόδια αρχή αναλύει και οργανώνει τις ανθρώπινες δραστηριότητες στις θαλάσσιες περιοχές για να επιτευχθεί η σύνθεση οικολογικών, περιβαλλοντικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών παραμέτρων με στόχο την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης των

[20] Για τις Τεχνικές Προδιαγραφές μελετών Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ) βλ. Απόφαση υπ' Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΟΛΣ/6015/136 (ΦΕΚ 510/Β/9-2-2022).

θαλάσσιων οικονομιών και των θαλάσσιων περιοχών και τη βιώσιμη χρήση των θαλάσσιων πόρων.

Οι Στόχοι του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/89/ΕΕ) εξειδικεύονται ως εξής:

- Η στήριξη και προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και της χωρικής συνοχής μεταξύ του θαλάσσιου και του παράκτιου χώρου, μέσα από τη σύνθεση των οικολογικών, περιβαλλοντικών, οικονομικών, κοινωνικών και πολιτισμικών παραμέτρων, λαμβάνοντας υπόψη τις αλληλεπιδράσεις ξηράς - θάλασσας, την οικοσυστημική προσέγγιση και γενικότερα τις αρχές της Αειφορικής διαχείρισης.
- Η βιώσιμη, ορθολογική και ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη δραστηριοτήτων στον θαλάσσιο χώρο, όπως είναι, μεταξύ άλλων, ο ενεργειακός τομέας, οι θαλάσσιες μεταφορές και εν γένει η ναυτιλία, η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια, ο βιώσιμος τουρισμός, η βιώσιμη εξόρυξη πρώτων υλών, καθώς και η διατήρηση, προστασία και βελτίωση του φυσικού, ανθρωπογενούς και πολιτιστικού περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη εν γένει την ενάλια πολιτιστική κληρονομιά, όπως αυτή ορίζεται από τις διατάξεις του ν. 3028/2002 (Α΄ 153). Στο πλαίσιο αυτό επιδιώκεται η αρμονική συνύπαρξη όλων των σχετικών δραστηριοτήτων και χρήσεων και διασφαλίζονται η διατήρηση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και η ανθεκτικότητα στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.»

Ο θαλάσσιος χωροταξικός σχεδιασμός προσδιορίζει την κατανομή υφιστάμενων και μελλοντικών δραστηριοτήτων και χρήσεων στον θαλάσσιο χώρο, οι οποίες μπορεί μεταξύ άλλων να περιλαμβάνουν:

α) την αλιεία,

β) την υδατοκαλλιέργεια,

γ) τις θαλάσσιες αιολικές εγκαταστάσεις,

δ) τις εγκαταστάσεις, τις υποδομές και τα υποθαλάσσια έργα για την έρευνα, εκμετάλλευση και εξόρυξη πετρελαίου, φυσικού αερίου, άλλων ενεργειακών πόρων, πρώτων υλών, ορυκτών και αδρανών υλικών, καθώς και για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και συμβατικές πηγές,

ε) τις θαλάσσιες οδούς και τις κυκλοφοριακές ροές,

στ.) τις λιμενικές εγκαταστάσεις κάθε είδους,

ζ) τις περιοχές διεξαγωγής στρατιωτικών ασκήσεων,

η) τις προστατευόμενες περιοχές και τις περιοχές όπου εφαρμόζονται η νομοθεσία για την προστασία της βιοποικιλότητας και τα κρίσιμα ενδιαιτήματα των ειδών, καθώς και οι σχετικές διεθνείς συμβάσεις και συμφωνίες,

θ) την επιστημονική έρευνα,

ι) τις οδεύσεις υποβρύχιων καλωδίων και αγωγών,

ια) τον τουρισμό,

ιβ) τους προστατευόμενους ενάλιους αρχαιολογικούς χώρους και τα ενάλια μνημεία, σύμφωνα με τον ν. 3028/2002 (Α’ 153).

Σχέση με το εξεταζόμενο Σχέδιο:

Το προτεινόμενο επενδυτικό Σχέδιο υπάγεται στο άρθρο 10 «Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια – Αντικατάσταση του άρθρο 7 του ν.4447/2016» του ν. 4759/2020, σύμφωνα με το οποίο , με τα ΤΠΣ καθορίζονται για κάθε δημοτική ενότητα Περιοχές παραγωγικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων(Π.Ε.Δ.). Στις περιοχές της κατηγορίας αυτής εντάσσονται, σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις που τις διέπουν, και εγκεκριμένα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.) κ.λπ. Επίσης, ο παρόν νόμος προβλέπει ρυθμίσεις για Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων που υλοποιούνται σε περιοχές Εκτός Σχεδίου Δόμησης.

Α9.1.9 Τοπικός και Ειδικός Πολεοδομικός Σχεδιασμός ΘΗΡΑΣ/Δ.Ε Θήρας/ Θεσμοθετημένες Χρήσεις

Α9.1.9^{α} Ειδικό πλαίσιο Νομοθεσίας Σχεδιασμού για τη Θήρα

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Επιχείρηση Πολεοδομικής Ανασυγκρότησης Ε.Π.Α» που εφαρμόστηκε από το Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. τη δεκαετία του '80, τα νησιά Θήρα και Θηρασιά έχουν υπαχθεί στο καθεστώς της Ζώνης Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ). Με αυτό το θεσμικό καθεστώς ρυθμίζονται οι χρήσεις γης, οι όροι και περιορισμοί δόμησης για τις περιοχές εκτός των ορίων των οικισμών. Η ΖΟΕ στα νησιά της Θήρας και της Θηρασιάς θεσμοθετήθηκε με το από 16.2.1990 Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 139Δ/19.3.1990) το οποίο τροποποιήθηκε το 2012 (βλ. Παράρτημα ΙΙΙ).

Μέσα στη ΖΟΕ καθορίζονται τρεις ευρύτερες περιοχές (ζώνες) με ειδικούς όρους για τις επιτρεπόμενες χρήσεις και περιορισμούς δόμησης. Οι περιοχές αυτές αναλυτικά είναι:

- Περιοχή Ι, η οποία περιλαμβάνει τα πρανή που βλέπουν στον κόλπο της Καλντέρας.
- Περιοχή ΙΙ, η οποία περιλαμβάνει ζώνη πλάτους 200 μέτρων γύρω από τους οικισμούς Πύργο, Ημεροβίγλι, Βούρβουλο, Οία, Φοινικιά, Θόλο, Κατοικίες και Εμπορείο.
- Περιοχή ΙΙΙ, η οποία περιλαμβάνει την υπόλοιπη έκταση (εκτός των περιοχών Ι και ΙΙ) των νησιών Θήρας και Θηρασιάς.

Επίσης, καθορίζονται οι όροι και οι περιορισμοί δόμησης στους κηρυγμένους αρχαιολογικούς χώρους, καθώς και οι γενικές διατάξεις που αφορούν στις απαγορεύσεις και στις προϋποθέσεις για τη δόμηση σε όλες τις παραπάνω περιοχές.

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφέρουμε ότι η ΖΟΕ Θήρας τροποποιήθηκε πρόσφατα με το ΦΕΚ 144/30.4.12.

139Δ/19-3-1990	Θήρα-Θηρασιά	Κοιν. Θήρας, Οσίας, Βόθρων, Κούρβουλού, Εμπορειού, Έξω Γωνιάς, Ημεροβιγλίου, Καρτεράδου, Μεναλοχωρίου, Ακρωτηρίου, Μεσαριάς, πύργου και Θηρασιάς των Ν. Θήρας & Θηρασιάς	Ν. Κυκλάδων	Καθορισμός ζώνης Οικιστικού ελέγχου, κατώτατου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων &περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού προϋφιστάμενων του έτους 1923 περιοχή των κοινοτήτων Θήρας, Οίας, Βόθωνα, Βουρβουλού, Εμπορειού, Έξω Γωνιάς, Ημεροβιγλίου, Καρτεράδου, Μεναλοχωρίου, Ακρωτηρίου, Μεσαριάς, Πύργου και Θηρασιάς των νήσων Θήρας και Θηρασιάς	ΦΕΚ 144ΑΑΠ/30-4-2012 Τροποποίηση και συμπλήρωση του από 16-2-1990 π.δ/τος «Καθορισμός ΖΟΕ κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός... Ημεροβιγλίου, Καρτεράδου, Μεναλοχωρίου, Ακρωτηρίου, Μεσσαριάς, Πύργου και Θηρασιάς των νήσων Θήρας και Θηρασιάς (ν. Κυκλάδων)»

Α9.1.9β Σχετικά με τους Παραδοσιακούς οικισμούς της νήσου,

επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με τα Π.Δ. της 17.6.88 (ΦΕΚ 504/Δ/14.7.1988) και της 19.10.1978 (ΦΕΚ 594/Δ/13.11.1978) οι οικισμοί Ακρωτήρι, Βόθωνας, Αγ. Παρασκευή, Βούρβουλος, Εμπορείο, Αγ. Γεώργιος, Εξωμύτης, Περίσσα, Έξω Γωνιά, Περιβόλια, Επισκοπή Γωνιάς, Καμάρι, Ημεροβίγλι, Καρτεράδος, Μεγαλοχώρι Μεσαριά, Μονόλιθος, Πύργος, Μονή Προφ. Ηλία, Όρμος Αθηνιός χαρακτηρίζονται ως παραδοσιακοί.

Όροι Δόμησης για παραδοσιακούς Οικισμούς :

Οι όροι και περιορισμοί δόμησης των προαναφερθέντων παραδοσιακών οικισμών περιλαμβάνουν συνοπτικά τα ακόλουθα: ¬ Καθορισμός ελάχιστου εμβαδού (600m2) ώστε τα οικόπεδα να θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα. ¬ Καθορισμός συντελεστή δόμησης και ελάχιστου ποσοστού κάλυψης των οικοπέδων ¬ Στην περίπτωση παραλιακών οικισμών, η οικοδομική γραμμή τοποθετείται σε απόσταση 15m τουλάχιστον από την γραμμή του αιγιαλού. ¬ Απαγορεύονται εντός της ζώνης των 500m από τα όρια των οικισμών η ανέγερση βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων μέσης και υψηλής όχλησης.

Καθεστώς θεσμοθέτησης για περιοχές επέκτασης οικισμών:

-Η Κοινότητα της Οίας έχει χαρακτηρισθεί ως παραδοσιακός οικισμός με το άρθρο 1 του Π.Δ. 19.10.1978 «Περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών Οικισμών τινών του Κράτους κλπ.» και έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί, με το Π.Δ. 20.07.1993 83 «Καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης των οικοπέδων του οικισμού Οίας της νήσου Θήρας» και με το Π.Δ. 12.12.1997 «Καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης των οικοπέδων του οικισμού Οίας της νήσου Θήρας (Ν. Κυκλάδων).». Σε αυτά τα διατάγματα δηλώνονται και τα υλικά που πρέπει να χρησιμοποιούνται για την κατασκευή ή την αναστήλωση των παραδοσιακών κατοικιών.

-Για την περιοχή των Φηρών έχει θεσμοθετηθεί Γενικό πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.) με το οποίο ορίζονται οι περιοχές επέκτασης του οικισμού, προτείνονται οι αναγκαίες εγκαταστάσεις τεχνικής και κοινωνικής υποδομής, οι ελεύθεροι κοινόχρηστοι χώροι κλπ. (Υ.Α. 49799/2471 - ΦΕΚ 932/Δ/87 και ΦΕΚ 802/Δ/91).

Α9.1.9γ Πολεοδομικές Μελέτες Επέκταση-Αναθεώρησης

Πολεοδομικές Μελέτες Επέκτασης και Αναθεώρησης έχουν εκπονηθεί για δύο (2) οικισμούς της περιοχής και συγκεκριμένα :

Α. για την περιοχή των Φηρών (ΠΔ της 30.9.1991 - ΦΕΚ 852/Δ/91) και

Β. για την περιοχή της Περίσσας (Νομαρχιακή Απόφαση της 8/4/1993 - ΦΕΚ 428/Δ/93).

Για το Ημεροβίγλι, εκδόθηκε το Π.Δ. 14/24.5.1994 (ΦΕΚ 514/Δ/1994) το οποίο τροποποιεί τους όρους και περιορισμούς του οικισμού, καθορίζοντας μέγιστο ποσοστό κάλυψης: πενήντα τοις εκατό (50%) της επιφανείας τους, συντελεστή δόμησης: πέντε δέκατα (0,5) και συνολική επιφάνεια ορόφων των κτιρίων για κατοικίες < 400,00 τ.μ. και για ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις < 800,00 τ.μ.

Α9.1.9δ Θεσμοθετημένοι Αρχαιολογικοί χώροι

Σχετικά με τους θεσμοθετημένους αρχαιολογικούς χώρους, η νήσος Θήρα περιλαμβάνει έναν μεγάλο αριθμό οι οποίοι αναφέρονται στη συνέχεια:

- Η περιοχή του κόλπου της Θήρας μεταξύ του υψώματος Σκάρος και των προς το νότου της πόλεως Θήρας ορυχείων. (Αποφ. 10977/16-5-67 ΦΕΚ 352/Δ/31 -5-67)
- Το νότιο τμήμα της Θήρας περί τον αρχαιολογικό χώρο (Αποφ. 10977/16.5.67 ΦΕΚ 352/Δ/67) ¬ Η περιοχή του αρχαιολογικού χώρου του Ακρωτηρίου (Αποφ. 24131/23-10- 67 ΦΕΚ 651/Β/67)
- Τα λατομεία της Καλντέρας Θήρας. Περιλαμβάνονται οι θέσεις Φτέλλος ορυχεία Φηρών- ΑΓΕΤ Ηρακλής, ορυχεία Καραγιώργη, ορυχεία Μαυρομάτη, στο Εμπορείο, στη Θήρα και στον όρμο Φηρών. (Αποφ. 46975/1880/88 ΦΕΚ 833/Β/16-11-88)
- Επέκταση του υφιστάμενου αρχαιολογικού χώρου στους Δήμους Επισκοπής Γωνιάς και Πύργου Καλλίστης (Αποφ. 77169/3858/80 ΦΕΚ 300 /Β/80)
- Σχετικά με την προστασία όλου του νησιού και του συμπλέγματος των νησιών του Ηφαιστείου είναι η Απόφαση 23732/22-12-72 ΦΕΚ 1127/Β/23-12-72, η οποία αφορά την κήρυξη ως τόπου ιστορικού και ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους, χρήζοντας ειδικής κρατικής προστασίας της νήσου Θήρας, και του κόλπου του ηφαιστείου μετά των νήσων Παλαιά και Νέα Καμένη και Ασπρονήσι.

Α9.1.9.1 ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ-ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

ΓΠΣ / ΣΧΟΟΑΠ :Ιδιαίτερη υστέρηση καταγράφεται στην ολοκλήρωση του σχεδιασμού σε επίπεδο Ειδικών Χωροταξικών Μελετών, ΓΠΣ / ΣΧΟΟΑΠ και διαχειριστικών σχεδίων, με αρνητικές επιπτώσεις στη διαχείριση του χώρου και ειδικότερα του παράκτιου ο οποίος είναι ο πλέον ευάλωτος στις πιέσεις της οικιστικής ανάπτυξης.

Α9.1.9.1α ΓΠΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΘΗΡΑΣ(Φηρών)/ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΓΠΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΘΗΡΑΣ(Φηρών)/ ΝΕΟ ΕΠΣ Ν.ΘΗΡΑΣ

Το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΓΠΣ) για τη Κοινότητα Φηρών ν. Θήρας, εγκρίθηκε με την Υπ. Αριθ. Απόφαση 49799/2471(ΦΕΚ9687/Δ'/1987) βασιζόμενο στις διατάξεις του Ν.1337/83(ΦΕΚ33/Α)κ αι ειδικότερα του άρθρου 3.

Περιλαμβάνει κυρίως τα εξής:

Α. Την πολεοδομική οργάνωση του Οικισμού Θήρας (Φηρών) με πληθυσμιακό μέγεθος 2.500 κατοίκων,

1. την ένταξη και επέκταση σε Σχέδιο Πόλης εκτάσεων πυκνοδομημένων και αραιοδομημένων συνολική επιφάνειας 62 Ha περίπου και τη δημιουργία μίας πολεοδομικής Ενότητας (ΠΕ) της Θήρας (Φηρών) με μέση πυκνότητα 100 Κάτ./ Ha και ΜΣΔ =0.65

2. Τον προσδιορισμό χρήσεων γης και ειδικότερα τη διατήρηση της σημερινής μορφής γενικής κατοικίας και την επέκταση των κεντρικών λειτουργιών του οικισμού Φηρών.

Κυρίως το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει:

Α.– Την πολεοδομική οργάνωση του οικισμού Θήρας (Φηρών), με πληθυσμιακό μέγεθος 2.500 κατοίκων με:

α) την ένταξη και επέκταση σε σχέδιο πόλης εκτάσεων πυκνοδομημένων και αραιοδομημένων συνολικής επιφάνειας περίπου 62 Ηα και τη δημιουργία μιας (1) πολεοδομικής ενότητας, της Θήρας (Φηρών), μέσης πυκνότητας 100 Κατ/Ηα και μέσο συντελεστή δόμησης 0,65 όπως φαίνεται στους χάρτες Π–1.4, Π–1.5, Π–1.11 σε κλίμακα 1:5.000.

β)Τον προσδιορισμό των χρήσεων γης όπως φαίνονται στους χάρτες Π – 1.3.2, Π–1.11 σε κλίμακα 1:5.000 και ειδικότερα:

– Διατήρηση της σημερινής μορφής γενικής κατοικίας.

– Επέκταση των κεντρικών λειτουργιών του οικισμού Φηρών, ανα-

ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. 49799/2471 (8)

Έγκριση γενικού πολεοδομικού σχεδίου της κοινότητας Θήρας (Φηρών) του νομού Κυκλάδων.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 1337/83 «Επέκταση των πολεοδομικών σχεδίων, οικιστική ανάπτυξη και σχετικές ρυθμίσεις» (ΦΕΚ 33/Α) και ειδικότερα το άρθρο 3.

2. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ 137/Α) και ειδικότερα το άρθρο 23 παράγρ. 1.

3. Τις διατάξεις του Ν. 1685/87 «Κύρωση και τροποποίηση της από 14 Νοεμβρίου 1986 πράξεως νομοθετικού περιεχομένου «Επιβολή αγορανομικού ελέγχου στις μισθώσεις αστικών ακινήτων του νομού Μεσσηνίας» (ΦΕΚ 27/Α) και ειδικότερα το άρθρο 4 παράγρ. 2.

4. Την υπ' αριθ. 34991/1435/14.5.86 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων «Κίνηση της διαδικασίας σύνταξης του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου κοινότητας Θήρας – Οίας Ν. Κυκλάδων» (ΦΕΚ 665/Δ).

5. Τα υπ' αριθ. 462, 1092, 1093, 1094, 1097, 1099, 1087, 1091, 1088, 1089, 1090, 1081/1986 έγγραφα του ΤΠ – ΠΕ προς τους αρμόδιους φορείς.

6. Το υπ' αριθ. 518/24.2.86 έγγραφο της Δ/νσης Δασών Νομαρχίας Κυκλάδων.

7. το υπ' αριθ. 3017/10.3.86 έγγραφο της ΤΥΔΚ Νομαρχίας Κυκλάδων.

8. Το υπ' αριθ. 631/14.2.86 έγγραφο της Δ/νσης Τεχνικών Υπηρεσιών της Νομαρχίας Κυκλάδων.

9. Το υπ' αριθ. 5/1392/7.3.86 έγγραφο του Ο.Τ.Ε.

10. Το από αριθ. 24.7.87 έγγραφο του Ο.Τ.Ε.

11. Το υπ' αριθ. 407/6.3.86 έγγραφο της Οικονομικής Εφορίας Θήρας Νομαρχίας Κυκλάδων.

12. Το υπ' αριθ. 524953/16.7.86 έγγραφο του Ε.Ο.Τ.

13. Το υπ' αριθ. 5007/9.4.86 έγγραφο του Υπουργείου Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας.

14. Το υπ' αριθ. 865/18.4.86 έγγραφο της ΚΑ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Κυκλάδων του Υπουργείου Πολιτισμού.

15. Το υπ' αριθ. 202/26.3.86 έγγραφο της 1ης Εφορείας Νεοτέρων Μνημείων.

16. Τις υπ' αριθ. 3/86, 6/86 και 105/86 γνωμοδοτήσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου.

17. Το γεγονός ότι οι υπόλοιποι φορείς δεν απάντησαν μέχρι σήμερα.

18. Τις υπ' αριθ. 7/συν. 3/87 και 62/87 γνωμοδοτήσεις Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος Ν. Κυκλάδων, αποφασίζουμε:

1) Εγκρίνεται το γενικό πολεοδομικό σχέδιο του οικισμού Θήρας (Φηρών) της κοινότητας Θήρας (Ν. Κυκλάδων) όπως τα όριά του προσδιορίζονται με κόκκινη γραμμή στο χάρτη Π–1.11 σε κλίμακα 1:5.000.

Κυρίως το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει:

Α.– Την πολεοδομική οργάνωση του οικισμού Θήρας (Φηρών), με πληθυσμιακό μέγεθος 2.500 κατοίκων με:

α) την ένταξη και επέκταση σε σχέδιο πόλης εκτάσεων πυκνοδομημένων και αραιοδομημένων συνολικής επιφάνειας περίπου 62 Ηα και τη δημιουργία μιας (1) πολεοδομικής ενότητας, της Θήρας (Φηρών), μέσης πυκνότητας 100 Κατ/Ηα και μέσο συντελεστή δόμησης 0,65 όπως φαίνεται στους χάρτες Π–1.4, Π–1.5, Π–1.11 σε κλίμακα 1:5.000.

β)Τον προσδιορισμό των χρήσεων γης όπως φαίνονται στους χάρτες Π – 1.3.2, Π–1.11 σε κλίμακα 1:5.000 και ειδικότερα:

– Διατήρηση της σημερινής μορφής γενικής κατοικίας.

– Επέκταση των κεντρικών λειτουργιών του οικισμού Φηρών, ανατολικά και βόρεια του υφιστάμενου κέντρου. Σ' αυτή την περιοχή γίνεται:

– Συγκέντρωση και χωροθέτηση υπηρεσιών Διοίκησης του επαρχείου Θήρας στη νότια άκρη του κέντρου των Φηρών.

– Συγκέντρωση και χωροθέτηση λοιπών δημοσίων υπηρεσιών (αστυνομίας – ΔΕΗ – ΙΚΑ κ.λπ.) στο χώρο του σημερινού οικοτροφείου.

– Τη δημιουργία τοπικού εμπορικού κέντρου στο Φηροστεφάνι.

– Την οργάνωση των κτιρίων εκπαίδευσης μέσα σ' αυτήν την πολεοδομική ενότητα, είτε με την επέκταση των υπαρχόντων διδακτηρίων, κύρια με την επέκταση του γυμνασίου – λυκείου προς τα δυτικά μέχρι τον παλιόδρομο Φηρά – Πύργος είτε με τη χωροθέτηση νέου στην περιοχή της επέκτασης.

– Τη χωροθέτηση κτιρίων περίθαλψης και πρόνοιας στη νότια είσοδο του οικισμού Φηρών (στο χώρο που έχει ήδη επιλεγεί, στην επέκταση του οικοπέδου του σημερινού υγειονομικού σταθμού).

– Τη χωροθέτηση πολιτιστικών εγκαταστάσεων (με αίθουσες πολλαπλών χρήσεων), σε οικόπεδα που βρίσκονται στη νότια πλευρά του νέου Μουσείου.

– Τη δημιουργία ειδικής ζώνης συγκέντρωσης βιοτεχνίας (μαρμαράδικα, σιδεράδικα, συνεργεία κ.λπ.) και αποθηκών στα νότια του οικισμού Φηρών.

– Τη δημιουργία ζωνών χονδρεμπορίου.

– Τη μετακίνηση και χωροθέτηση των αποθηκών γεωργικών φαρμάκων και λιπασμάτων Α.Τ.Ε. σε περιοχή ζώνης χονδρεμπορίου εκτός Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Φηρών (ΖΟΕ).

– Τη δημιουργία ελεύθερων χώρων και περιαστικού πρασίνου.

– Την ανάπτυξη εγκαταστάσεων αναψυχής στις περιοχές περιαστικού πρασίνου.

γ) Τη γενική εκτίμηση της χωρητικότητας της πολεοδομικής ενότητας σε κατοίκους των αναγκών σε γη (Ηα) για κοινωνική υποδομή σε επίπεδο πόλης όπως αναφέρο ται στον πίνακα Α – 11.6.

δ) Την ιεράρχιση του οδικού δικτύου όπως φαίνεται στο χάρτη Π–2.1.2 – 1.10 σε κλίμακα 1:5.000. Οι βασικότερες παρεμβάσεις είναι:

– Κατασκευή συνδετήριας μεταξύ του παλαιού δρόμου Φηρά – Ημεροβίγλι και του καινούριου Φηρά – Οία στο ύψος των νοτίων ορίων του Κοντοχωρίου.

– Σύνδεση του κάτω δρόμου του οικισμού Φηρών με τον καινούριο δρόμο Βουρβούλος – Κουλούμπος – Οία.

– Ανακατασκευή του παλαιού δρόμου Φηρά – Πύργος.

– Μεταφορά της αφετηρίας λεωφορείων από τη σημερινή κεντρική πλατεία του οικισμού στην αντίστοιχη μεγαλύτερη ανατολικά του συνοικισμού των «Θόλων».

– Διαβάθμιση της εσωτερικής κυκλοφορίας του οικισμού σε συλλεκτήριες και τοπικό δίκτυο.

– Κατασκευή ισοπέδων κόμβων στα σημεία σύνδεσης συνδετήριας με τους δρόμους.

– Οργάνωση των υπαρχόντων χώρων στάθμευσης γύρω από το κέντρο και τη χωροθέτηση νέων:

α. στα αδόμητα οικόπεδα του δημοσίου, στον κόμβο της καινούριας συλλεκτήριας βόρεια του κέντρου.

β. στο χώρο για ανέγερση κτιρίου αστυνομίας κοντά στην κεντρική πλατεία.

γ. σ' ολόκληρο το δημόσιο χώρο στα νότια των «Θόλων».

– Διατήρηση και συντήρηση του υπάρχοντος δικτύου πεζοδρόμων στα Φηρά.

– Τον καθορισμό ζωνών:

Οικονομικών και θεσμικών κινήτρων και πολεοδομικών μηχανισμών όπως φαίνεται στο χάρτη Π–1.7 σε κλίμακα 1:5.000.

ε) Ζώνη Κοινωνικού Συντελεστή στην περιοχή επέκτασης στα νότια του οικισμού.

Περιοχή περιβαλλοντικής εξυγίανσης – αναβάθμισης, ολόκληρος ο υφιστάμενος οικισμός της Θήρας.

Ζώνη Ενεργού Πολεοδομίας στην περιοχή επέκτασης νότια του οικισμού για χρήση κοινωνικής κατοικίας.

– Τον καθορισμό νέων αναπτυξιακών ζωνών όπως φαίνονται στο χάρτη Π–1.3.2 και ειδικότερα:

– Ζώνες χονδρεμπορίου.

– Ζώνη βιοτεχνίας και αποθηκών στα νότια του οικισμού Φηρών.

Β.– Τη λήψη μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως φαίνονται στο χάρτη Π–1.9 σε κλίμακα 1:25.000 και ειδικότερα:

Ζώνη προστασίας ακτών βάθους 100 μ. από την παραλία.

Στις ειδικά προστατευμένες ακτές του χάρτη μέχρι βάθους 500 μ. από την παραλία.

Ζώνη προστασίας χώρων ιστορικού και αρχαιολογικού ενδιαφέροντος, όπως έχουν προσδιοριστεί από την αρχαιολογική υπηρεσία.

Ζώνη προστασίας αρχιτεκτονικών συνόλων παραδοσιακής κληρονομιάς, πλάτους 200 μ. γύρω από τα όρια των οικισμών:

Οία – Θόλος – Φοινικιά – Αμμούδι – Αρμένη – Βουρβούλος – Ημεροβίγλι – Θήρα – Όρμος Φηρών – Καρτεράδος – Πύργος – Μεσσαριά – Βόθων – Αθηνιός – Έξω Γωνιά – Επισκοπή – Γωνιά – Μεγαλοχώρι – Εμπορειό – Ακρωτήρι – Θηρασιά (Μανωλάς) – Ποταμός.

Απομάκρυνση από το σημερινό οικισμό των οχλουσών εγκαταστάσεων βιοτεχνίας και μετεγκατάστασή τους στη Ζώνη Βιοτεχνίας.

Μεταφορά του σκουπιδότοπου Φηρών και δημιουργία εκεί εγκαταστάσεων για τη διάθεση των σκουπιδιών όλων των οικισμών του νησιού εκτός της Οίας.

Γ.– Τις προτάσεις για τα απαραίτητα έργα και μελέτες δικτύων υποδομής όπως φαίνονται στους χάρτες Π–2.2.2, Π–2.4.2 και Π–2.6.2, Π–2.7.2 σε κλίμακα 1:5.000 και ειδικότερα:

Δίκτυο ύδρευσης.

– Επισκευή όλων των ομβροδεξαμενών Φηρών.

– Εγκατάσταση τριών αντλιοστασίων στις δεξαμενές 3, 6, 7 για τη μεταφορά του νερού στη δεξαμενή 8 του δικτύου διανομής Φηρών.

– Εγκατάσταση ενός αντλιοστασίου για τη μεταφορά του νερού των δεξαμενών 9 και 10 στη δεξαμενή 11 του δικτύου διανομής Ημεροβιγλίου.

– Μελέτη και κατασκευή δικτύου ύδρευσης στους οικισμούς Φηρών (για τους κυρίους αγωγούς του δικτύου διανομής).

Δίκτυο ομβρίων, αντιπλημμυρικής προστασίας.

– Χωροθέτηση και εκροή μονομβρίων στα υπάρχοντα ρέμματα.

– Αποχέτευση ακαθάρτων.

– Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων στον οικισμό Φηρών.

– Μελέτη και κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμμάτων, με το σύστημα βιολογικού καθαρισμού δι᾽ ενεργού ιλύος.

Ενεργειακό σύστημα.

– Χωροθέτηση σταθμών ζεύξεως στην περιοχή της ΔΕΗ, μετά από έγκριση της ΕΠΑΕ.

– Εγκατάσταση Υ/Σ σε ημιυπόγειους οικίσκους μικρών διαστάσεων.

– Χωροθέτηση μέσα στον οικισμό Φηρών του νέου Τ/Κ κέντρου Ο.Τ.Ε. στον ιδιόκτητο χώρο του.

Δ.– Τις προτάσεις για την ασφάλεια και προστασία της πόλης από σεισμούς, θεομηνίες, πυρκαγιές όπως φαίνονται στους χάρτες Π-3.1.2, Π-3.2 σε κλίμακα 1:5.000 και ειδικότερα:

– Εγκατάσταση πυροσβεστικού σταθμού στα Φηρά.

– Εντοπισμός και καθορισμός ιδιωτικών και κοινοτικών δεξαμενών καθώς και υπαρχουσών γεωτρήσεων σαν σημείων υδροληψίας.

– Χωροθέτηση σημείων υδροληψίας (από το νέο δίκτυο) μέσα στις περιοχές επέκτασης.

– Καθορισμός ελεύθερων χώρων μέσα στους οικισμούς που αποτελούν τόπους συγκέντρωσης του πληθυσμού σε περίπτωση θεομηνιών.

– Κατασκευή δημοσίων W.C. και κρηνών στους προτεινόμενους χώρους συγκέντρωσης για την εξυπηρέτηση των θεομηνιοπλήκτων αλλά και των επισκεπτών του νησιού το καλοκαίρι.

Ε.– Συνοπτικά αντίτυπα των παραπάνω δεκατριών (13) χαρτών και ενός (1) πίνακα θεωρημένα από τον Προϊστάμενο της Δ/νσης Πολεοδομικών Εφαρμογών με την υπ᾽ αριθ. 49799/1987 πράξη του δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με την απόφαση αυτή.

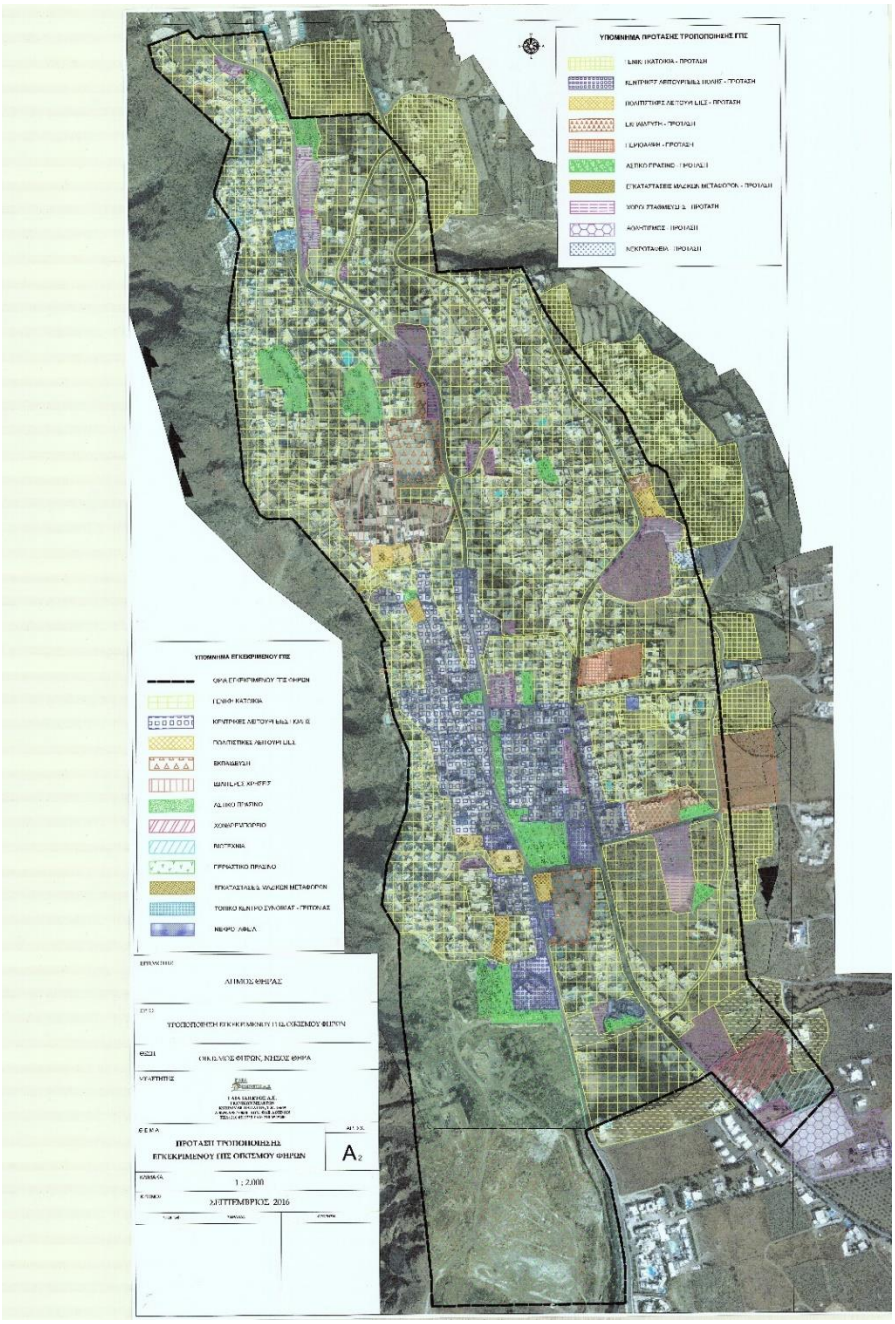
Ζ.– Εντός της περιοχής Γ.Π.Σ. και ειδικότερα στις εκτός σχεδίου περιοχές που περιλαμβάνονται σ᾽ αυτό, οικοδομικές άδειες που έχουν εκδοθεί με τις προγενέστερες ισχύουσες διατάξεις ή έχει υποβληθεί στην αρμόδια πολεοδομική αρχή ο πλήρης φάκελος με τα απαραίτητα για την έκδοση της οικοδομικής άδειας στοιχεία, μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας απόφασης, εκτελούνται όπως εκδόθηκαν ή εκδί-
δονται βάσει των υποβληθέντων στοιχείων.

3) Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 6 Αυγούστου 1987

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ

Πηγή: Δ. Θήρας

Νησιά Του Νοτίου Αιγαίου, όπως η Τήνος, η Σύρος, η Σαντορίνη, η Φολέγανδρος, η Κάρπαθος, η Άνδρος δε διαθέτουν ΓΠΣ του 2508/97. Διαθέτουν όμως ΓΠΣ/1337/83 13 νησιά και 6 ΔΕ της Ρόδου. ΓΠΣ Νάξου (ΦΕΚ 207Δ/1986ΓΠΣ Ερμούπολης (ΦΕΚ 120Δ/1986)ΓΠΣ Τήνου (ΦΕΚ 368Δ/1986) –τροποποίηση (ΦΕΚ 15Δ/1996)ΓΠΣ Κω (ΦΕΚ 911Δ/1986)ΓΠΣ Άνδρου (ΦΕΚ 1040Δ/1987)***ΓΠΣ Θήρας (ΦΕΚ 932Δ/1987 ΓΠΣ*** Σύμης (ΦΕΚ 508Δ/1987ΓΠΣ Καρπάθου (ΦΕΚ 23Δ/1987ΓΠΣ Ρόδου (ΦΕΚ 193Δ/1987)ΓΠΣ Καλύμνου (ΦΕΚ 615Δ/1987ΓΠΣ Λέρου (ΦΕΚ 1039Δ/1987)ΓΠΣ Μυκόνου (ΦΕΚ 656Δ/1987)ΓΠΣ Πάρου (220Δ/1990) –τροποποίηση (ΦΕΚ 624Δ/199262ΓΠΣ Κρεμαστής Δωδεκανήσου (ΦΕΚ 169Δ/1990)ΓΠΣ Παραδείσιου Ρόδου (ΦΕΚ 172Δ/1990)ΓΠΣ Καλυθίων Ρόδου (ΦΕΚ 721Δ/1994)ΓΠΣ Ιαλυσού (ΦΕΚ 1052Δ/1994)ΓΠΣ Κοσκινού Ρόδου (ΦΕΚ 45Δ/1995)ΓΠΣ Αρχαγγέλου Ρόδου (ΦΕΚ 42Δ/1995).

Αναλυτικά από το 2010 και μετά οι Περιφέρειες Ηπείρου και Νοτίου Αιγαίου δεν ανέθεσαν καμία σχετική μελέτη.

- Η ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ του Γενικού Πολεοδομικού Σχεδίου Θήρας (Γ.Π.Σ)έγινε το 2017, σύμφωνα με ανάρτηση του Δήμου Θήρας, στοιχεία σχετικά δεν παρατίθενται.

Α9.1.9.1β Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π Τέως Κοινότητας Οίας- Β2 ΥΠΟ στάδιο (Έτος Μελέτης: 2017).

Το Β2 ΥΠΟ-στάδιο αφορά στην προσαρμογή του ΥΠΟ σταδίου Β1 και την οριστική πρόταση του ΣΧΟΟΑΠ. Τα κεφάλαια από τα οποία αποτελείται η μελέτη είναι τα εξής:

- Π1: Δομικό Σχέδιο Χωρικής Οργάνωσης ΟΤΑ
- Π2: Οργάνωση των Χρήσεων γης και Προστασία Περιβάλλοντος ΟΤΑ
- Π3: Γενική Πολεοδομική Οργάνωση και Ρύθμιση των Οικιστικών Υποδοχέων
- Π4: Πρόγραμμα Ενεργοποίησης του Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.

Σύμφωνα με τον Χάρτη που παρατίθεται, εμφανίζονται οι περιοχές οικιστικής ανάπτυξης, όπως και οι περιοχές ελέγχου και περιορισμού δόμησης για την Οία.

Χάρτης αποτύπωσης των περιοχών οικιστικής ανάπτυξης και των περιοχών ελέγχου και περιοσρισμού της δόμησης στην περιοχή της Οίας.

Α9.1.9.1γ .Νέο Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (σε εξέλιξη) Υφιστάμενη κατάσταση/ Τεύχος Τεχνικών Δεδομένων Προκήρυξης για νέο ΕΠΣ

Συνοπτικό Ιστορικό:

Όπως έχει ήδη ανακοινωθεί από το Δήμο Θήρας, το Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο Σαντορίνης προκηρύχθηκε από το ΤΕΕ με τη διαδικασία του διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού, με προϋπολογισμό 495 χιλ. ευρώ, με τη μελέτη αυτή, η οποία ΒΡΊΣΚΕΤΑΙ ΣΕ ΕΞΈΛΙΞΗ, να αποτελεί τον «καμβά», πάνω στον οποίο θα σχεδιαστούν και θα χωροθετηθούν όλα τα μεγάλα έργα για το νησί, όπως ο νέος λιμένας Θήρας, ο χώρος διαχείρισης απορριμμάτων,

η νέα γραμμή τελεφερίκ, η νέα μαρίνα κλπ. Επιπλέον, στο πλαίσιο του ΕΠΣ, θα επανοριοθετηθούν οι αρχαιολογικοί χώροι, θα καθοριστούν οι χρήσεις γης, οι ζώνες ειδικών πολεοδομικών κινήτρων και προστασίας, τα τεχνικά και περιβαλλοντικά δίκτυα, το κύριο οδικό δίκτυο και πολλές ακόμη δραστηριότητες. Όπως αναφέρεται στο σχετικό τεύχος τεχνικών δεδομένων της διακήρυξης του ΤΕΕ, η Θήρα είναι μεγάλο τουριστικό κέντρο και η καλλιεργήσιμη, πεδινή της περιοχή στα ανατολικά είναι από τις σημαντικότερες των Κυκλάδων. Επιπλέον χαρακτηρίζεται από πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Ειδικότερα, το νησί της Σαντορίνης μαζί με τα νησιά Παλαιά και Νέα Καμένη, Ασπρονήσι και Θηρασιά έχουν χαρακτηριστεί ως τόποι ιστορικοί και με ιδιαίτερο Φυσικό Κάλλος.

Η κατάσταση του τοπίου στην Σαντορίνη, κρίνεται μεν καλή αλλά με πολύ επείγουσα προτεραιότητα προστασίας καθώς η συνεχής οικοδόμηση, η συνεχής διάνοιξη νέων δρόμων, η αύξηση της κυκλοφορίας οχημάτων, η συνεχής και ανεξέλεγκτη αύξηση των τουριστικών εγκαταστάσεων, τείνουν να υποβαθμίσουν το μοναδικό αυτό νησί.

Τα ηφαιστειογενή και σπάνια γεωμορφολογικά και γεωλογικά χαρακτηριστικά της Θήρας (ενεργό ηφαίστειο, καλντέρα, κ.α.), αλλά και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ανθρωπογενούς τοπίου (υπόσκαφα κτίρια, αναβαθμίδες ή πεζούλες κ.α.) δημιουργούν ένα σπάνιο τοπίο που χρήζει προστασίας και ανάδειξης, και ταυτόχρονα πρέπει να ανταποκριθεί στις σημερινές προκλήσεις, όπως αυτή της κλιματικής αλλαγής.

Επιπλέον, το σύμπλεγμα νήσων Σαντορίνης έχει πλούσια ιστορία, η οποία συνεπάγεται την ύπαρξη μεγάλης πολιτιστικής κληρονομίας και μνημείων, αλλά και σημαντικής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, όσον αφορά ιδιαίτερα την πολεοδομική οργάνωση και αρχιτεκτονική των οικισμών. Τέλος, στη Σαντορίνη η πλειονότητα των οικισμών είναι παραδοσιακοί, έχοντας θεσπισμένους ειδικούς όρους για τη δόμησή τους, ενώ ελάχιστοι αποτελούν εξαίρεση, όπως το Καμάρι, ο Περίβολος και η Περίσσα.

Όσον αφορά στο περιβάλλον του Δήμου Θήρας, σημειώνεται, ότι η σημαντικότητα ορισμένων βιοτόπων και στοιχείων του φυσικού περιβάλλοντος στο νησιωτικό σύμπλεγμα Σαντορίνης έχουν αναγνωριστεί με την ένταξή τους στο ευρωπαϊκό δίκτυο «Natura 2000».

Η πρώτη είναι η περιοχή «Σαντορίνη: Νέα και Παλιά Καμένη – Προφήτης Ηλίας» που έχει χαρακτηριστεί ως Τόπος Κοινοτικής Σημασίας. Η ως άνω περιοχή περιλαμβάνει δύο υπό-περιοχές:

α) τον ορεινό σχηματισμό και παράκτιο χώρο του Προφήτη Ηλία και

β) τις νησίδες Παλαιά Καμένη και Νέα Καμένη.

Η 1^{η} υποπεριοχή αποσκοπεί στην προστασία του περιβάλλοντος του αρχαιολογικού χώρου της αρχαίας Θήρας (Μέσα Βουνό), αλλά και των ενδιαιτημάτων που εντοπίζονται σε αυτήν, ενώ η δεύτερη στην προστασία των ηφαιστιογενών σχηματισμών των δύο νήσων, τις ιαματικές πηγές που εντοπίζονται σε αυτά, αλλά και την εποίκηση που συνεχίζεται ακόμα από διάφορα είδη πανίδας.

Η 2^{η} περιοχή Natura 2000» είναι η «Νήσοι Χριστιάνα». Ακόμη, στη Θήρα υπάρχει το Καταφύγιο Άγριας Ζωής «Φάρος Ακρωτηρίου-Οίας», ενώ υπάρχουν και τρεις υγροτοπικές εκτάσεις.

<u>Ο σκοπός του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου Δήμου Θήρας</u>

Σύμφωνα με τη σχετική έκθεση, η σκοπιμότητα ειδικής αντιμετώπισης και ολοκληρωμένου σχεδιασμού στη Σαντορίνη αποτελεί μέρος του ευρύτερου αναπτυξιακού σχεδιασμού της χώρας και της ανάγκης προστασίας των φυσικών και πολιτιστικών πόρων και του τοπίου.

Η Σαντορίνη παρουσιάζει κατά τα τελευταία χρόνια πολύ ισχυρή τουριστική ανάπτυξη (συμπεριλαμβανομένων και ειδικότερων συνιστωσών όπως ο τουρισμός κρουαζιέρας και ο τουρισμός διαμοιρασμού), συγκεντρώνει έντονο επενδυτικό ενδιαφέρον, αλλά υφίσταται και τις συνέπειες του φαινομένου που συνοπτικά αποδίδονται με τον όρο "υπερτουρισμός". Συνεπώς, τίθενται μείζονα θέματα επιβάρυνσης των μεταφορικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών υποδομών, της αγοράς κατοικίας, της αγροτικής δραστηριότητας (αμπελοκαλλιέργεια για οινοπαραγωγή), φέρουσας ικανότητας ζωνών με αυξημένη ευαισθησία κλπ.

Μάλιστα γίνεται αναφορά και το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, όπου αναφέρεται ως γενική διαπίστωση, ότι «η συνεχώς αυξανόμενη σημασία των τουριστικών δραστηριοτήτων στην περιφέρεια έχει αναμφισβήτητα συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής. Την ίδια στιγμή -και σε ότι αφορά τους φυσικούς και πολιτισμικούς πόρους-η επιρροή της δραστηριότητας αυτής είχε δραματικά αποτελέσματα στην καταπόνηση των φυσικών συστημάτων και την αλλοίωσή τους, κυρίως λόγω της έλλειψης τεχνικών υποδομών και της υπερσυγκέντρωση επισκεπτών στον χώρο και τον χρόνο».

<u>Διαπιστώσεις ΠΠΧΣΑΑ για την αναγκαία πολεοδομική αναδιοργάνωση της Θήρας μέσω εκπόνησης ενός νέου Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου :</u>

Στο ΠΠΧΣΑΑ της Περιφέρειας, η Θήρα κατατάσσεται στα νησιά με σημαντική τουριστική δραστηριότητα, αλλά και αυξανόμενες περιβαλλοντικές και πληθυσμιακές πιέσεις λόγω της ανάπτυξής της, ενώ η Θηρασιά, στα νησιά μικρής γεωγραφικής έκτασης με σοβαρά προβλήματα ανάπτυξης. Περαιτέρω, αναφορικά με τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία διαπιστώνεται από το ΠΠΧΣΑΑ ότι αποτελούν τους παραδοσιακούς κλάδους οικονομικής δραστηριότητας στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, ωστόσο, το «μοντέλο ανάπτυξης» που επικράτησε στην περιοχή τις τελευταίες δεκαετίες είχε ως συνέπεια τη δραστική μείωση της συμμετοχής του πρωτογενή τομέα στη διαμόρφωση του Ακαθάριστου Περιφερειακού Προϊόντος και στην απασχόληση.

Επιπλέον, σχετικά με το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον του Ν. Αιγαίου, αναφέρεται από το ΠΠΧΣΑΑ ότι τα νησιωτικά οικοσυστήματα είναι εύθραυστα και ασταθή και οι εξωτερικές πιέσεις (π.χ. από οικονομικές δραστηριότητες, δόμηση, αλλαγές στις χρήσεις γης) ενδέχεται να οδηγήσουν στην υποβάθμιση βιοτόπων και την εξαφάνιση ειδών.

Τέλος, αναφορικά με το οικιστικό δίκτυο της Περιφέρειας, διαπιστώνεται ότι η άναρχη και αυθαίρετη ανοικοδόμηση, που συνδέεται με την τουριστική και την παραθεριστική ζήτηση, επιφέρει σημαντική αλλοίωση και υποβάθμιση των παραδοσιακών οικισμών και του οικιστικού πλούτου της Περιφέρειας εν γένει. Ακολούθως, διατυπώνεται η πρόταση του Περιφερειακού Πλαισίου, μεταξύ δε των προτεινόμενων κατευθύνσεων περιλαμβάνεται ο έλεγχος της τουριστικής δραστηριότητας και η σταδιακή επιδίωξη καλύτερης κατανομής της στον χώρο, ώστε να ελαχιστοποιηθούν τα προβλήματα της μονόπλευρης εξαρτήσεως από τον τουρισμό, η προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος με χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό, η αειφορική διαχείριση περιβαλλοντικών πόρων, κατάλληλες τεχνικές υποδομές, ο έλεγχος της πολεοδομικής και

οικιστικής αναπτύξεως, η διατήρηση του φυσικού αποθέματος (περιορισμοί χρήσεων γης). Στο πλαίσιο αυτό, μέσω του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου Σαντορίνης είναι αναγκαία η πολεοδομική αναδιοργάνωση του νησιού μέσω του επανακαθορισμού χρήσεων γης, των όρων δόμησης και άλλων παραμέτρων, δεδομένου ότι σήμερα ο ισχύων πολεοδομικός σχεδιασμός είναι όχι μόνο παρωχημένος, αλλά και ανολοκλήρωτος.

Α9.1.9.1δ Τοπικός Σχεδιασμός Δημοτικής Κοινότητας. Δ.Κ Μεγαλοχωρίου

Ο F.Richard (1650) αναφέρει μεταξύ άλλων (που δεν ονομάζει) χωριών, την ύπαρξη του Καρτεράδου, του Μεγαλοχωρίου και της Μεσαριάς, οι οποίοι προφανώς ήταν και οι πιο εκτεταμένοι και πολυπληθείς την περίοδο εκείνη. Χαρακτηριστικά και των τριών αυτών θέσεων είναι οι υπόσκαφες κατοικίες, που διαμόρφωσαν τη γνώριμη οικιστική οικονομία της Σαντορίνης. Το νησί παραμένει διαχωρισμένο σε πέντε περιφέρειες, κέντρα των οποίων αποτελούν ακόμα τα καστέλια. Αυτά είναι, σύμφωνα με τον Παπαμανώλη (1932: 85): α. το Κάστρο (Σκάρος) με τα χωριά του, δηλαδή το Ημεροβίγλι, ο Βουρβούλος, το Φηροστεφάνι, το Κοντοχώρι, ο Καρτεράδος και η Μεσσαριά, β. η Επάνω Μεριά με τη Θηρασιά, γ. ο Πύργος με τα χωριά του, Βόθωνα, Μέσα Γωνιά και Μεγαλοχώρι, δ. το Εμπορείο και ε. το Ακρωτήρι.

Σημειώνεται [21]δε, ότι: -σε περιοχές με εγκεκριμένα Γ.Π.Σ. μετά την ισχύ του Ν. 2508/97, απαγορεύεται η έκδοση οικοδομικών αδειών με χρήσεις που δεν είναι σύμφωνες με τις ρυθμίσεις τους -σε περιοχές όπου έχει εγκριθεί Ζ.Ο.Ε., οι διατάξεις της (συντελεστής δόμησης, χρήση γης) υπερισχύουν των παρεκκλίσεων της εκτός σχεδίου δόμησης.

Η προσπάθεια χαρακτηρισμού κάποιων ως «Παραδοσιακοί» ξεκίνησε το 1978 (Βόθωνας, Εμπορείο, Φηρά, Μεγαλοχώρι, Οία και Πύργος). Στη συνέχεια, το 1988 με το ΦΕΚ 504Δ71988, οι περισσότεροι οικισμοί της Σαντορίνης χαρακτηρίζονται ως παραδοσιακοί και ισχύουν ειδικοί όροι για την δόμησή τους.

Α9 1.9.2. Λοιπές πολεοδομικά οργανωμένες περιοχές χρήσεων γης

Αναφορικά με τις λοιπές πολεοδομικά οργανωμένες περιοχές χρήσεων γης πλην κατοικίας ισχύουν τα ακόλουθα:

1. στην ΠΝΑ δεν υπάρχουν Περιοχές Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδομικής δραστηριότητας (ΠΕΡΠΟ)
2. Στην ΠΝΑ υπάρχουν περιοχές Ελέγχου Τουριστικής Ανάπτυξης, θεωρούμενες τουριστικά κορεσμένες περιοχές. Σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση για την Εξαίρεση Περιοχών από την Επιχορήγηση για Ίδρυση – Επέκταση Ξενοδοχειακών Μονάδων, που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 574/Β'/8-5-2006, υπάρχουν κάποια νησιά στα οποία <u>δεν έχουν εφαρμογή</u> οι ενισχύσεις της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης της επιδότησης του μισθολογικού κόστους του Ν. 3299/2004, για τα επενδυτικά σχέδια ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων. Τα νησιά αυτά είναι τα εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΝΗΣΙΩΝ Ν. ΚΥΚΛΑΔΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

[21] Μελέτη : Η πολεοδομική παράμετρος και οι επιπτώσεις της στην αξία των παρόδιων αγροτεμαχίων./2009

ΝΟΜΟΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ
Νήσος Άνδρος
Νήσος Αντίπαρος
Νήσος Πάρος
Νήσος Ίος
Νήσος Μύκονος
Νήσος Νάξος
Νήσος Θήρα
Νήσος Θηρασιά
Νήσος Σίφνος
Νήσος Σύρος

Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας &Οικονομικών

Α9.1.9.3. ΑΛΛΕΣ ΕΔΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

1. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (ΣΜΠΕ) ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ 2021-2025
2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΟΛΕΩΣ ΦΗΡΩΝ(σε εξέλιξη)
3. ΠΟΛΕΟΔΟΜΗΣΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΚΑΜΑΡΙΟΥ(σε εξέλιξη).Αφορά την Δημοτική - Τοπική Κοινότητα: ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΓΩΝΙΑ (ΚΑΜΑΡΙ)
4. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΓΟΥΛΑ ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ(σε αναμονή) Πηγή Χρηματοδότησης: ΙΔΡΥΜΑ "ΛΟΥΛΑΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ"
5. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων έργων προστασίας ρέματος Μεσαριάς νήσου Θήρας (Μελέτη 2020)
6. Μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου - Α’ φάση, ΥΠΑΝ - ΕΟΤ, 2003, «η έννοια της φέρουσας ικανότητας»

Ειδικότερα:

Εκτίμηση φέρουσας ικανότητας στη Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Σύμφωνα με τη «Μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου» - Α’ φάση, ΥΠΑΝ - ΕΟΤ, 2003, «…η έννοια της φέρουσας ικανότητας έχει χρησιμοποιηθεί σε πολλά προγραμματα υπαίθριας αναψυχής και μπορεί να χρησιμεύσει σαν ένα χρήσιμο αντιληπτικό εργαλείο σε τουριστικές μμελέτες, ειδικά όταν θεωρείται σαν μέσο ενθάρρυνσης των προγραμματιστών / σχεδιαστών του τουρισμού και άλλων, να δίνουν μμεγαλύτερη σημασία στα περιβαλλοντικά ζητήματα, σε ποιοτικές πλευρές, όπως οι εμπειρίες του τοπικού πληθυσμού και των φιλοξενούμενων καθώς και σαν υποστηρικτικό εργαλείο για την εξειδίκευση στόχων και αντικειμένων…».

Στη διεθνή βιβλιογραφία υπάρχουν πολλοί «ορισμοί» της «φέρουσας ικανότητας», ανάλογα με την οπτική γωνία με την οποία αντιμετωπίζεται το θέμα: οικολογική, παραδοσιακή, περιβαλλοντική, τουριστικής αγοράς, χωροταξικού σχεδιασμού (χωρική ικανότητα φιλοξενίας επισκεπτών) κλπ.

Οι ενασχολούμενοι με το θέμα συγγραφείς διακρίνονται σε δύο ομάδες:

1. αυτούς που θεωρούν τη «φέρουσα ικανότητα» στατική και απόλυτη έννοια.

2. αυτούς που θεωρούν τη «φέρουσα ικανότητα» ρευστή και δυναμική έννοια, τα στοιχεία και χαρακτηριστικά της οποίας μεταβάλλονται με το χρόνο, η οποία κατακτά ολοένα περισσότερο έδαφος και αποδοχή .

Στο κεφάλαιο Α.3.3.2 της «Μελέτης Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου» - Α' φάση, ΥΠΑΝ - ΕΟΤ, 2003, η «φέρουσα ικανότητα» ως εργαλείο σχεδιασμού τουριστικής ανάπτυξης του Ν. Αιγαίου ορίζεται ως: «…η συνιστώσα των αλληλεπιδράσεων και αλληλεξαρτήσεων του περιβαλλοντικού, κοινωνικού και οικονομικού χώρου και προσδιορίζεται από το βέλτιστο επίπεδο των συνιστωσών της…» με μεγάλες δυσκολίες υπολογισμού του βέλτιστου μεγέθους και με μετρήσιμα μεγέθη «…τους διαθέσιμους πόρους, το κόστος (ανάπτυξης, λειτουργίας, συντήρησης) των υποδομών και της διαχείρισης των ανθρώπινων λειτουργιών και δυσλειτουργιών και προφανώς το όφελος, με την έννοια της απόδοσης των δραστηριοτήτων σε σχέση με το πλήθος των χρηστών του χώρου…».

Η παραπάνω Μελέτη προσδιορίζει ορισμένους ενδεικτικούς δείκτες «φέρουσας ικανότητας» των οποίων η τιμή, σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή υποδεικνύει αποκλειστικά το σημείο κορεσμού του χώρου:

• «…ο δείκτης των διαθέσιμων υδατικών πόρων κατά κεφαλή. Είναι ευνόητο ότι προγραμματικές παρεμβάσεις και κατάλληλες υποδομές μμπορούν να αυξήσουν τη φέρουσα ικανότητα, όπως στην περίπτωση των υδατικών πόρων ή της επεξεργασίας των υγρών και στερεών αποβλήτων, δεδομένων πάντοτε των τεχνολογικών και οικονομικών δυνατοτήτων της εξεταζόμενης χρονικής περιόδου…».

• περιβαλλοντική αξία (π.χ. τοπία).

• συσχετισμός κρίσιμής μάζας και έκτασης του χώρου. «…Σε κάθε περίπτωση, η διάσταση του χρόνου, με την έννοια της περιόδου χρήσης, είναι καθοριστική για τον προσδιορισμό των επιπέδων κορεσμού.

Αυτό γίνεται ιδιαίτερα κατανοητό στο νησιωτικό χώρο από τις επιπτώσεις μεγάλου αριθμού ημερησίων επισκεπτών από κρουαζιέρες ή εκδρομικά σκάφη (π.χ. Ρόδος, Πάτμος, Μύκονος, Θήρα ή Θηρασία, Δήλος)…».

Οι παράμετροι που επηρεάζουν το χώρο του Ν. Αιγαίου εστιάζονται βραχυπρόθεσμά σε δείκτες συνδεδεμένους με την περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική χωρητικότητα. Όμως, «…η πλήρης ποσοτικοποίηση των επιμέρους παραμέτρων, ως γνωστό, δεν είναι άμεσα εφικτή. Παρόλα αυτά, μακροπρόθεσμά θα πρέπει να αναπτυχθεί ένα σύστημα συλλογής και καταγραφής των στοιχείων που διαμορφώνουν τις παραμέτρους, ώστε να είναι δυνατή η ποσοτικοποίηση και η μετατροπή τους σε δείκτες συνιστωσών φέρουσας ικανότητας …». Οπότε,

Αξιολόγηση της Φέρουσας Ικανότητας στην Ευρύτερη Περιοχή Επέμβασης – Πιθανές Υπερβάσεις

η «Μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου» - Α’ φάση, ΥΠΑΝ - ΕΟΤ, 2003 προτείνει ενδεικτικά δείκτες για εκτίμηση της «φέρουσας ικανότητας» εκ των οποίων εκτιμώνται οι: «… διαθέσιμος φυσικός υποδοχέας , όπως προκύπτει από:

− γεωμορφολογικούς περιορισμούς, με προεξάρχον κριτήριο τις κλίσεις εδάφους (π.χ. κλίσεις < 20%). − περιορισμούς συναρτημένους με τη διατήρηση του τοπίου, εκφρασμένους για παράδειγμα μέσω της απαγόρευσης της διάσπαρτης δόμησης εκτός οικισμών πάνω από συγκεκριμένο υψόμετρο (π.χ. 150 μ.) και σε μικρότερη απόσταση από την ακτογραμμήμμή (πέραν των καθορισμένων βάσει της νομοθεσίας γραμμών αιγιαλού και παραλίας)

− ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς που αναφέρονται στην προστασία σημαντικών από οικολογική και πολιτισμική αξία περιοχών (π.χ. καταφύγια θηραμάτων, ΤΙΦΚ, περιοχές NATURA, αρχαιολογικοί χώροι, ΖΟΕ), καθώς και στη θωράκιση από φυσικούς κινδύνους (π.χ. αποστάσεις από οριογραμμές ρεμάτων, γεωλογικά ασταθείς περιοχές)

− την επιδίωξη της μηδενικής συρρίκνωσης του αγροτικού χώρου (γεωργική γη, βοσκότοποι, δασικές εκτάσεις) σε σχέση, καταρχήν, με το σημερινό μέγεθος και ιδεατά με το μέγεθος της προηγούμενης 30ετίας.

• Χωρητικότητα ακτών (άτομά / τ.μ.)

• Κοινωνικοοικονομικοί δείκτες :

− ποσοστό των ασφαλώς διατιθέμενων στερεών αποβλήτων (στην προκειμένη περίπτωση δεν μπορεί να είναι μμικρότερο του 100% της συνολικά παραγόμενης ποσότητας απορριμμάτων). − ποιότητα διατιθέμενων σε φυσικούς αποδέκτες υγρών αποβλήτων.

− ενεργειακή επάρκεια.

− επάρκεια υδατικών πόρων (μη συμπεριλαμβανομένων των αρδευτικών αναγκών). Δεδομένων των τοπικών συνθηκών λαμβάνεται μία μέση τιμή, 200 lt/άτομο, μμεταξύ της πραγματικής σημερινής κατανάλωσης των κατοίκων που υπολογίζεται σε 80 lt/άτομο και της αποδεκτής από διεθνή σταθερότυπο, που ανέρχεται σε 350 lt/άτομο.

• Πληθυσμιακή σχέση μόνιμων κατοίκων – επισκεπτών .

Παρόλο που μία διαφοροποίηση του λόγου αυτού θα θεωρείτο εύλογη ανάλογα με το μμέγεθος του νησιού, προκαταρκτικές αναλύσεις που έλαβαν υπόψη τον τοπικό πληθυσμό και την συνολική έκταση του νησιού καθώς και εκτίμηση του ημερήσιου αριθμού επισκεπτών σε περίοδο αιχμής, υποδηλώνουν ότι λόγος 1 κατοίκου προς 5 επισκέπτες μπορεί να αποτελέσει βέλτιστη επιλογή φέρουσας ικανότητας.

Η σχέση αυτή βελτιστοποιεί τόσο την παράμετρο του διαθέσιμου φυσικού χώρου (αποφυγή συνωστισμού) όσο και παραμέτρους κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων, όπως η διατήρηση των κοινωνικών χαρακτηριστικών, η σχέση εισροών – εκροών και η μείωση της εξάρτησης από αυξημένες ανάγκες «εισαγόμενου» ανθρωποδυναμικού για εξυπηρετήσεις.

Το φαινόμενο των ημερήσιων αιχμών από προσωρινούς επισκέπτες, είναι σημαντικό, αλλά μπορεί να επιλυθεί με μέτρα διαχείρισης των επισκεπτών (π.χ. χωρικού και χρονικού διαχωρισμού). • Επάρκεια υγειονομικής περίθαλψης στο συνήθη αριθμό επισκεπτών και είδος περιστατικών τις περιόδους αιχμής (εξοπλισμός, ανθρώπινο δυναμικό – ειδικότητες, αριθμός κλινών)…».

Οι παραπάνω δείκτες λαμβάνονται υπόψη στις προτάσεις του παρόντος .

Έλεγχος και Υπολογισμός της Φ.Ι. για τον Δήμο Θήρας

Λόγω του τουριστικού χαρακτήρα της επένδυσης κρίνεται σκόπιμος ο έλεγχος της φέρουσας ικανότητας του Δήμου Θήρας (ευρύτερη περιοχή) όσον αφορά τον τουριστικό κλάδο. Ο έλεγχος αυτός, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα, γίνεται σύμφωνα με Έργο Παροχής Υπηρεσίας «Καταγραφή κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών δεδομένων για τον Υπολογισμό της Φέρουσας Ικανότητας του Δ. Θήρας».

Πίνακας 81: Έλεγχος της φέρουσας ικανότητας του Δήμου Θήρας (ευρύτερη περιοχή) όσον αφορά τον τουριστικό κλάδο

Κρίσιμη Παράμετρος	Προτεινόμενος Δείκτης	Όρια Δείκτη
Πληθυσμός	Αριθμός επισκεπτών ανά 100 κατοίκους ανά μέρα (TPR, number of visitors per 100 inhabitants per day)	Τιμή δείκτη έως 116 – Βιώσιμη Τιμή Τιμή δείκτη έως 178 – Σχετικά Βιώσιμη Τιμή Τιμή Δείκτη έως 240 – Ακραία Τιμή
Δόμηση	δομημένη επιφάνεια ανά κάτοικο	50 τ.μ.
Ενέργεια	Α. κατανάλωση ενέργειας θερινής περιόδου/ετήσια κατανάλωση Β. Ετήσια Κατανάλωση ενέργειας που αντιστοιχεί σε κάθε μόνιμο κάτοικο Γ. ετήσια παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ/ ετήσια κατανάλωση ενέργειας	Α. <Μ.Ο. Χώρας Β.<32% μη βιώσιμο,>32% βιώσιμο
Νερό	Ετήσια παραγωγή νερού/ετήσια κατανάλωση	125% -160%
Τουρισμός	Τουριστική Λειτουργία ή Tourist Function Index (TF)	ΔΤΛ>500 υπερβολική / εντατική τουριστική ανάπτυξη ΔΤΛ = 100 -500 μεγάλη / σχεδόν αποκλειστική τουριστική ανάπτυξη ΔΤΛ = 40 -100 κύρια ανάπτυξη σε σχέση με άλλος τομείς / κλάδους ΔΤΛ = 10 -40 σημαντική αλλά όχι κύρια ανάπτυξη ΔΤΛ = 4 -10 μικρή έως πολύ μικρή τουριστική ανάπτυξη
Τοπική Οικονομία	% συμμετοχής των ακαθάριστων εσόδων από το τουρισμό στο ΑΕΠ της περιοχής, Μέση ετήσια απασχόληση στον τομέα του τουρισμού ως προς τη συνολική απασχόληση, % επιχειρήσεων στον τουρισμό στο σύνολο των επιχειρήσεων.	τα όρια θα καθοριστούν μετά τη παροχή των ζητούμενων στοιχείων - δεδομένων

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021)

Ο στόχος είναι, μέσω του χωρικού σχεδιασμού να προταθούν τα κατάλληλα μέτρα, κατευθύνσεις και πολιτικές βιώσιμης ανάπτυξης. Η επένδυση δύναται να ενισχύσει αυτό το στόχο προσφέροντας:

- Δυνατότητες και προοπτικές αύξησης της πληθυσμιακής χωρητικότητας στο νησί, βάσει των αποτελεσμάτων και των μεγεθών της υπολειπόμενης δόμησης και την ανάγκη λήψης μέτρων και παρεμβάσεων είτε για τον περιορισμό της είτε για τον έλεγχο των χρήσεων με ενδεχόμενη απαγόρευση κάποιων οχλουσών χρήσεων σε οικισμούς που παρουσιάζουν φαινόμενα κορεσμού.
- Προώθηση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, επικεντρώνοντας στα συγκριτικά πλεονεκτήματα του Δήμου όπως είναι η γεωλογία - ηφαίστεια, η γαστρονομία – οινοποιία, το πλούσιο πολιτιστικό και φυσικό περιβάλλον με δυνατότητες ανάπτυξης μονοπατιών – πεζοπορικών διαδρομών.
- Υποστήριξη της πλήρους μετεξέλιξης των τουριστικών καταλυμάτων σε «πράσινα» και υψηλών προδιαγραφών (μόνο 4 και 5 αστέρων ή 3 - 4 κλειδιών).
- Προώθηση των έργων διασύνδεσης με το ηπειρωτικό δίκτυο και τη στρατηγική προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με έμφαση στη γεωθερμία.
- Ολοκλήρωση των απαιτούμενων εργασιών για τη λειτουργία των νέων μονάδων αφαλάτωσης.
- Στήριξη της αγροτικής οικονομίας μέσα από τον καθορισμό χρήσεων αποκλειστικής καλλιέργειας ανταγωνιστικών προϊόντων (π.χ. αμπελοκαλλιέργειες).
- Χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και τον περιορισμό κίνησης οχημάτων που ευθύνονται για ατυχήματα (π.χ. γουρούνες). Για τον έλεγχο των ροών των επισκεπτώντων κορεσμένων οικισμών (Οία – Φηρά) θα μπορούσε να ακολουθηθεί ανάλογη πολιτική, όπως η προτεινόμενη για τον έλεγχο των ροών της κρουαζιέρας (χρέωση εισόδου στην πόλη, time slots κλπ.).
- Αξιοποίηση του οικισμού της Θηρασίας ως πυλώνα προώθησης της τουριστικής ανάπτυξης μέσα από βιώσιμες πρακτικές.
- Ευαισθητοποίηση από τη σχολική ηλικία, για τις αξίες της πολιτιστικής κληρονομιάς και την ανάγκη διάσωσής της, με ενεργοποίηση των κατοίκων στην «προστασία» της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.

Σύμφωνα με Έργο Παροχής Υπηρεσίας «Καταγραφή κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών δεδομένων για τον Υπολογισμό της Φέρουσας Ικανότητας του Δ. Θήρας», προκύπτει ότι τα ανεκτά όρια του μεικτού πληθυσμού ημέρας είναι ανάμεσα στις 54.000 έως 85.000 μεικτούς κατοίκους. Τα στοιχεία αυτά οδηγούν στο καθορισμό ορίων για το δείκτη αριθμός επισκεπτών ανά 100 κατοίκους ανά μέρα Αριθμός επισκεπτών ανά 100 κατοίκους ανά μέρα (TPR, Number of visitors per 100 inhabitants per day) στις τιμές 116 – 240.

Έχοντας θέσει και αξιολογήσει 2 βασικά Σενάρια:

Σενάριο Α: Παραδοχή ότι ο Μ.Ο παραμονής των επισκεπτών που διανυκτερεύουν είναι για 3,5 ημέρες.

Σενάριο Β: Παραδοχή ότι ο Μ.Ο παραμονής των επισκεπτών που διανυκτερεύουν είναι για 5 ημέρες.

Έχοντας θέσει τα εξής όρια:

- Τιμή δείκτη έως 116 [Βιώσιμη Τιμή] πράσινο χρώμα
- Τιμή δείκτη έως 178 [Σχετικά Βιώσιμη Τιμή] πορτοκαλί χρώμα
- Τιμή Δείκτη έως 240 [Ακραία Τιμή] κόκκινο χρώμα

οι δύο πίνακες των τιμών δεικτών ανά μήνα, που προκύπτουν, για το κάθε ένα σενάριο για την υφιστάμενη κατάσταση στο Δήμο Θήρας είναι οι κάτωθι:

Πίνακας 82: Θεματική Παρουσίαση Τιμών Δείκτη TPR Α Σενάριο

ΜΗΝΑΣ	ΠΥΝΟΤΗΤΑ (ΑΡΙΘ.ΕΠΙΣΚ/100ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ)
Ιανουάριος	11.96
Φεβρουάριος	13.45
Μάρτιος	23.78
Απρίλιος	60.33
Μάιος	117.13
Ιούνιος	155.50
Ιούλιος	175.49
Αύγουστος	181.91
Σεπτέμβριος	142.99
Οκτώβριος	88.27
Νοέμβριος	20.88
Δεκέμβριος	11.75

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021), ΥΠΑ και Λιμενικού Ταμείου Θήρας

Πίνακας 83: Θεματική Παρουσίαση Τιμών Δείκτη TPR B

ΜΗΝΑΣ	ΠΥΝΟΤΗΤΑ (ΑΡΙΘ.ΕΠΙΣΚ/100ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ)
Ιανουάριος	17.09
Φεβρουάριος	19.22
Μάρτιος	33.69
Απρίλιος	83.61
Μάιος	161.92
Ιούνιος	215.60
Ιούλιος	242.89
Αύγουστος	252.82
Σεπτέμβριος	198.05
Οκτώβριος	120.37
Νοέμβριος	28.45
Δεκέμβριος	16.79

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021), ΥΠΑ και Λιμενικού Ταμείου Θήρας

Τα παραπάνω αποτελέσματα των δεικτών παρουσιάζουν τους μήνες εκείνους, στη διάρκεια των οποίων ο πληθυσμός ημέρας δεν είναι ανεκτός – διαχειρίσιμος ή ασκεί αρνητικές πιέσεις στο ευρύτερο περιβάλλον του νησιού. Αν και τα αριθμητικά αποτελέσματα αναδεικνύουν (ανά σενάριο πρότασης) τους μήνες που παρουσιάζονται τέτοιου τύπου προβλήματα (ειδικά στο σενάριο Β) , θα πρέπει να σημειωθεί πως αυτή η καταγραφή μόνη δεν περιλαμβάνει συγκεκριμένα στοιχεία αξιολόγησης ειδικότερων χρονικών και χωρικών δεδομένων, τα οποία χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης για να καταγραφούν οι συγκεκριμένες θέσεις/προορισμοί(χώρος) και οι ώρες της ημέρας (χρόνος), όπου οι υψηλές τιμές «απηχούν» τα προβλήματα επισκεψιμότητας. Στον οικισμό π.χ. της Οίας ακόμα και ένας «ανεκτός» αριθμός ημερήσιων επισκεπτών οι οποίοι όμως θα επισκεφτούν ταυτόχρονα την ίδια συγκεκριμένη θέση/τμήμα του οικισμού (ηλιοβασίλεμα), δημιουργεί προβλήματα συνωστισμού και αίσθημα γενικότερου κορεσμού.

Επιπρόσθετα, η κατανομή των επισκεπτών κρουαζιέρας αναλογικά μέσα στο μήνα (ισοκατανομή σε 30 ημέρες), μπορεί να είναι «υποεκτίμηση» της ημερήσιας κίνησης αφού υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις (ειδικά κατά τους μήνες του Ιουλίου – Αυγούστου), κατά τις οποίες το μηνιαίο σύνολο των επισκεπτών της κρουαζιέρας στην πραγματικότητα δεν κατανέμεται πάντα ισόποσα και αναλογικά.

Επίσης, σύμφωνα με το ίδιο Έργο, η εκτίμηση της Πολιτισμικής Φέρουσας Ικανότητας περιλαμβάνει την προστασία του φυσικού τοπίου, του περιβάλλοντος και της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, όχι μόνο με τον υπολογισμό των ποσοτικών στοιχείων της δόμησης και της περαιτέρω ανάπτυξης, αλλά πρωτίστως με την ιεράρχηση και ποιοτικών χαρακτηριστικών που κρίνονται ως ‘εκ των ων ουκ άνευ’ για την υπόσταση και το μέλλον του πολιτισμικού συνεχούς του νησιωτικού συμπλέγματος.

Πιθανές Υπερβάσεις σε: περιοχές περιβαλλοντικής προστασίας π.χ. Natura 2000, πολιτιστικά σημεία ενδιαφέροντος (π.χ. Ακρωτήρι) , άλλες περιοχές ειδικής προστασίας ό

πως η καλδέρα και η αντιμετώπιση της ρύπανσης του περιβάλλοντος (π.χ. απομάκρυνση ναυαγίου Sea Diamond).

Η δόμηση και η εκμετάλλευση τέτοιων τοπίων κατά το παρελθόν με την εξόρυξη της θηραϊκής γης επέφεραν αποφασιστικά πλήγματα στην φυσική έκφραση του θηραϊκού πολιτισμικού τοπίου κατά τον καιρό της εγκατάστασής τους. Αναδύονται εκ νέου ως ενδιαφέροντες πόλοι της βιομηχανικής κληρονομιάς του νησιού, μαζί με τα εγκαταλειμμένα εργοστάσια (Μεσαριά). Ιδιαίτερη περίπτωση αποτελεί το SAF (Santorini Arts Factory) στην Βλυχάδα, το οποίο είναι ένα παράδειγμα καλών πρακτικών στον τομέα της πολιτισμικής κληρονομιάς.

Πιθανές Υπερβάσεις: δόμηση σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους (π.χ. Καλντέρα)

Παράλληλα, στη Σαντορίνη διαφυλάσσονται δύο κληρονομιές – η παραδοσιακή θηραϊκή αρχιτεκτονική και η αρχιτεκτονική του μοντέρνου κινήματος στην Ελλάδα του ‘60 όπως εκφράστηκε από την ομάδα της ανοικοδόμησης μετά τον σεισμό του 1956 στους οικισμούς και τα δημόσια κτήρια, ανάμεσά τους τα σχολικά συγκροτήματα της Σαντορίνης.

Πιθανές Υπερβάσεις: κακή συντήρηση, ανεπαρκές θεσμικό πλαίσιο προστασίας, μορφολογικοί κανόνες δεν αποσκοπούν στη διάσωση του γνήσιου αρχιτεκτονικού διώμα τος στη Σαντορίνη άρρηκτη σχέση με τη γη), ελλιπής προστασία, άναρχη δόμηση (π.χ. urban sprawl/ rooms to let, limos, jaccuzzi’s, Airbnb), ανισορροπία στην θεσμοθέτηση των χρήσεων γης.

Επίσης, οι κύριοι αρχαιολογικοί χώροι της Σαντορίνης δεν είναι εξίσου προβεβλημένοι, ενώ υπάρχουν τοποθεσίες (όπως τα Γράμματα) που δεν έχουν πλαισιωθεί ως τέτοιοι.

Πιθανές Υπερβάσεις: μονομερής ανάπτυξη, επισκεψιμότητα, έλλειψη δημοσιότητας & εκπαίδευσης.

Ιδιαίτερα θα πρέπει να τονιστεί ότι ο λόγος ανάμεσα σε επισκέπτες και μόνιμους κατοίκους αλλάζει δραστικά τους συσχετισμούς: αυτό που βρίσκεται στην ‘καρδιά’ του πολιτισμικού συνεχούς του συμπλέγματος της Θήρας και της Θηρασιάς δεν μπορεί να τροφοδοτηθεί από τον τουρισμό, καθώς βασική προϋπόθεση είναι η μόνιμη διαμονή και η βαθιά σύνδεση με τον τόπο, πράγμα που έχει γίνει πολύ δύσκολο και ακριβό λόγω της τουριστικής εκμετάλλευσης. Επίσης, ο μόνιμος πληθυσμός περιλαμβάνει κατά ένα μεγάλο μέρος πολίτες άλλων χωρών που καταφθάνουν στο νησί για να εργαστούν. Κάτω από αυτές τις συνθήκες ο μόνιμος πληθυσμός έχει αυξημένη ανάγκη υποστήριξης και ενίσχυσης τόσο με την έννοια της κοινωνικής συνοχής, όσο και με την παροχή κινήτρων για φθηνότερη διαμονή και μια υγιή κοινωνική συνύπαρξη.

Πιθανές Υπερβάσεις: Έλλειψη μόνιμου/παραγωγικού πληθυσμού, εξαφάνιση παραδοσιακών επαγγελμάτων, μειούμενο αριθμό καλλιτεχνών του Θηραϊκού πολιτισμικού ιδιώματος (Βουλέλλης, 2021).

Πίνακας 84: Τα κυριότερα αποτελέσματα της εκτίμησης των δεικτών για κάθε μια από τις προτεινόμενες κρίσιμες παραμέτρους

Κρίσιμη Παράμετρος	Προτεινόμενος Δείκτης	Όρια Δείκτη	Εκτιμώμενη Τιμή Δείκτη
Πληθυσμός	Αριθμός επισκεπτών ανά 100 κατοίκους ανά μέρα (TPR, number of visitors per 100 inhabitants per day)	Α) Τιμή δείκτη έως 116 Βιώσιμη Τιμή) Β) Τιμή δείκτη έως 178 (Σχετικά Βιώσιμη Τιμή) Γ) Τιμή Δείκτη έως 240 (Ακραία Τιμή)	οι εκτιμήσεις των τιμών του δείκτη παρουσιάζονται στους πίνακες 16 και 17
Δόμηση	δομημένη επιφάνεια ανά κάτοικο	50 τ.μ.	184 τ.μ.
Ενέργεια	Α. Ετήσια Κατανάλωση ενέργειας που αντιστοιχεί σε κάθε μόνιμο κάτοικο Β. ετήσια παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ/ ετήσια κατανάλωση ενέργειας	Α) < Μ.Ο. Χώρας Β) < 32% μη βιώσιμο Γ) > 32% βιώσιμο	Α) 7,120kwh Β) Δεν υπάρχει σημαντική παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ
Νερό	Ετήσια παραγωγή νερού/ετήσια κατανάλωση	125% - 160%	70%
Τουρισμός	Τουριστική Λειτουργία ή Tourist Function Index (TF)	ΔΤΛ>500 υπερβολική / εντατική τουριστική ανάπτυξη ΔΤΛ = 100 - 500 μεγάλη / σχεδόν αποκλειστική τουριστική ανάπτυξη	220

Κρίσιμη Παράμετρος	**Προτεινόμενος Δείκτης**	**Όρια Δείκτη**	**Εκτιμώμενη Τιμή Δείκτη**
		ΔΤΛ = 40 - 100 κύρια ανάπτυξη σε σχέση με άλλος τομείς / κλάδους ΔΤΛ = 10 - 40 σημαντική αλλά όχι κύρια ανάπτυξη ΔΤΛ = 4 - 10 μικρή έως πολύ μικρή τουριστική ανάπτυξη	
Τοπική Οικονομία	Α) % συμμετοχής των ακαθάριστων εσόδων από το τουρισμό στο ΑΕΠ της περιοχής, Β) Μέση ετήσια απασχόληση στον τομέα του τουρισμού ως προς τη συνολική απασχόληση, Γ) % επιχειρήσεων στον τουρισμό στο σύνολο των επιχειρήσεων.	Θα καθοριστεί μετά την παροχή στοιχείων	Θα καθοριστεί μετά την παροχή στοιχείων

Πηγή: (Βουλέλλης, 202

Α9.2 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ, ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΟ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ

Η σύγκριση Χρήσεων Γης για την περιοχή επέμβασης, μπορεί να γίνει με βάση την αποτύπωση των θεσμοθετημένων Ζωνών Χρήσεων Γης της Θήρας (Corine Land Cover) και των Χρήσεων Γης που προτείνει ο υπερκείμενος σχεδιασμός και συμβαδίζουν με αυτές. Καταγράφονται, δε ως ακολούθως:

Σύμφωνα με τα Π.Δ. της 17.6.88 (ΦΕΚ 504/Δ/14.7.1988) και της 19.10.1978 (ΦΕΚ 594/Δ/13.11.1978) μεταξύ των Οικισμών που χαρακτηρίζονται ως παραδοσιακοί, βρίσκεται ο Οικισμός του ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΊΟΥ.

Όροι Δόμησης για παραδοσιακούς Οικισμούς / Οικισμό Μεγαλοχωρίου

Οι όροι και περιορισμοί δόμησης των παραδοσιακών οικισμών, σύμφωνα με τα ανωτέρω, περιλαμβάνουν συνοπτικά τα ακόλουθα:

- Καθορισμός ελάχιστου εμβαδού (600m2) ώστε τα οικόπεδα να θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα.
- Καθορισμός συντελεστή δόμησης και ελάχιστου ποσοστού κάλυψης των οικοπέδων
- Στην περίπτωση παραλιακών οικισμών, η οικοδομική γραμμή τοποθετείται σε απόσταση 15m τουλάχιστον από την γραμμή του αιγιαλού.
- Απαγορεύονται εντός της ζώνης των 500m από τα όρια των οικισμών η ανέγερση βιομηχανικών και βιοτεχνικών εγκαταστάσεων και εγκαταστάσεων μέσης και υψηλής όχλησης.

Α9 2.1 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΖΟΕ -Για τον οικισμό Μεγαλοχωρίου (ισχύει το ΠΔ 16-02-1990 περί καθορισμού ΖΟΕ)

Καθορισμός Ζώνης Οικιστικού ελέγχου (ΖΟΕ) κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του έτους 1923 περιοχή των κοινοτήτων Θήρας, Οίας, Βόθωνα, Βουρβούλου Εμπορείου, Έξω Γωνιάς, Επισκοπής Γωνιάς, Ημεροβιγλίου Καρτεράδου, Μεγαλοχωρίου, Ακρωτηρίου, Μεσαριάς, Πύργου και Θηρασιάς των νήσων Θήρας (Σαντορίνης) και Θηρασιάς Νομού Κυκλάδων.

Ειδικότερα ισχύουν : Περιοχές με στοιχείο ΙΙΙ:[22]

Εκτός ορίων των οικισμών και εκτός των ανωτέρω με στοιχεία Ι και ΙΙ περιοχών, έκταση των νήσων Θήρας και Θηρασιάς και εκτός αρχαιολογικών χώρων. (μπεζ χρώμα στην εικόνα). Πρόκειται για την περιοχή με τη μεγαλύτερη έκταση, την εκτός σχεδίου περιοχή του Δήμου Θήρας.

Α9 2.1α Θεσμοθετημένες Χρήσεις ΓΗΣ (ΖΟΕ) /Σύγκριση με Δ.Κ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ-περιοχή Επέμβασης

[22] Καταγραφή κοινωνικών, οικονομικών, περιβαλλοντικών δεδομένων Δ. Θήρας Π. Βουλέλλης ● ΕΛΛΕΤ ● ΕΜΠ / ΣΠΕ ● Μάρτιος 2021 69

Χάρτης 44. ΧΑΡΤΗΣ Δ.Κ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΣΗ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ

Πηγή: ΕΛΛΕΤ/ Δ.ΘΗΡΑΣ 2020 -Ιδία επεξεργασία

Οι επιτρεπόμενες χρήσεις στην (ΖΟΕ)ΠΕΡΙΟΧΗ ΙΙΙ, είναι:

α) Κατοικία, εστιατόρια, κέντρα αναψυχής,

β) Κύρια τουριστικά καταλύματα,

γ) Κτήρια κοινής ωφέλειας,

δ) Γεωργικές αποθήκες (μέχρι 20,00 τμ.), θερμοκήπια, αντλητικές εγκαταστάσεις, δεξαμενές

ε) Βιομηχανικές - βιοτεχνικές εγκαταστάσεις γεωργικών ή κτηνοτροφικών μονάδων, ή μονάδων μεταποίησης τοπικών προϊόντων, για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών καθώς με μέγιστη δόμηση 300 τ.μ και

στ.) εγκαταστάσεις δικτύων υποδομών (παραγωγής ενέργειας επεξεργασίας νερού, αφαλάτωσης, βιολογικού καθαρισμού, επεξεργασίας και διαχείρισης αστικών λυμάτων οικισμών, καθώς και εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων κλπ.).

Οι αντίστοιχοι όροι και περιορισμοί δόμησης:

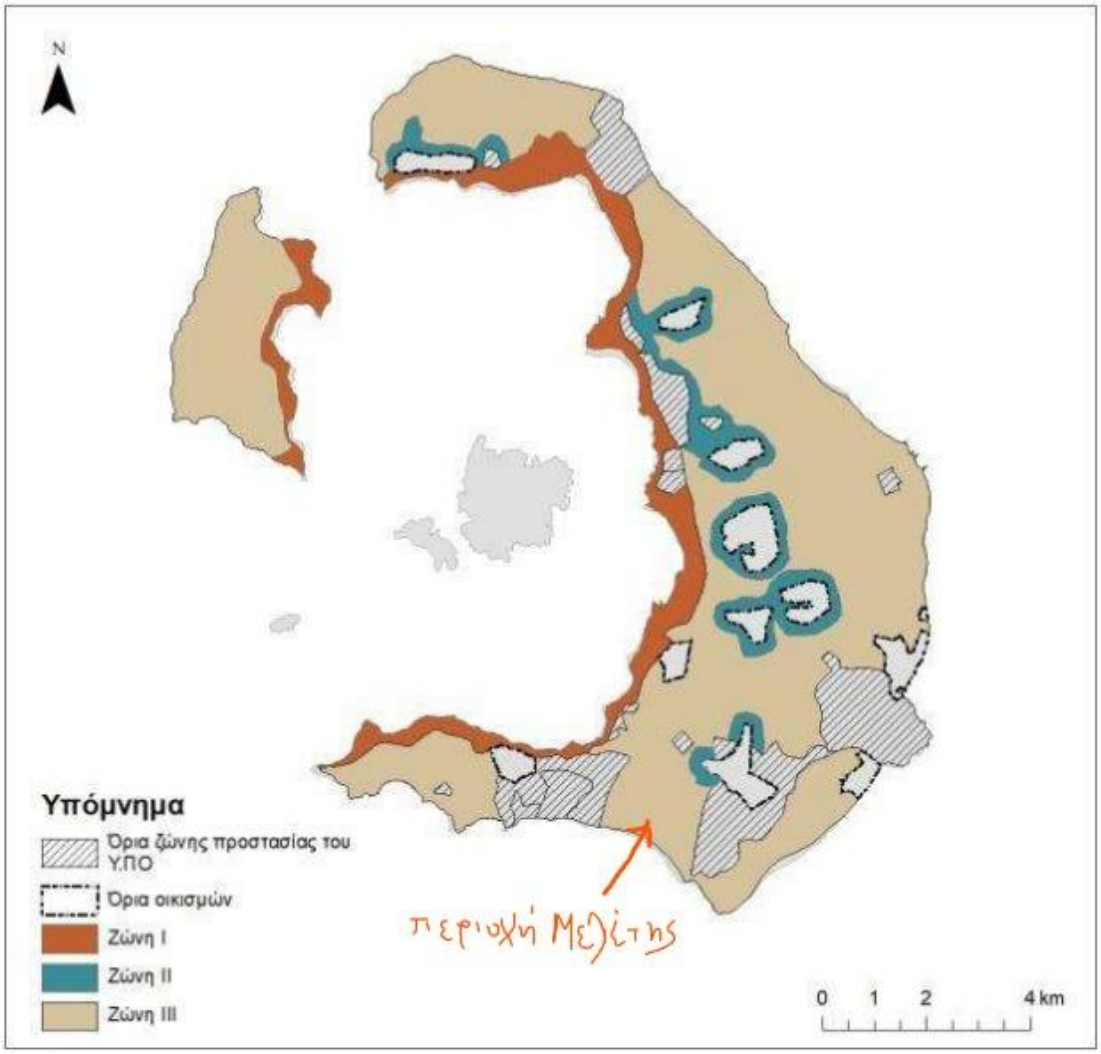
Όπως περιγράφονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ΠΔ της ΖΟΕ του 2012 (ΦΕΚ 144 Δ΄/2012) είναι:

-Τα κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας των γηπέδων ορίζεται κατά χρήση από 8 (κατοικία, εστιατόρια, κέντρα αναψυχής) έως 10 στρέμματα για κάμπινγκ, με παρέκκλιση για τα υφιστάμενα, το 2012 γήπεδα τα 4 στέμματα.

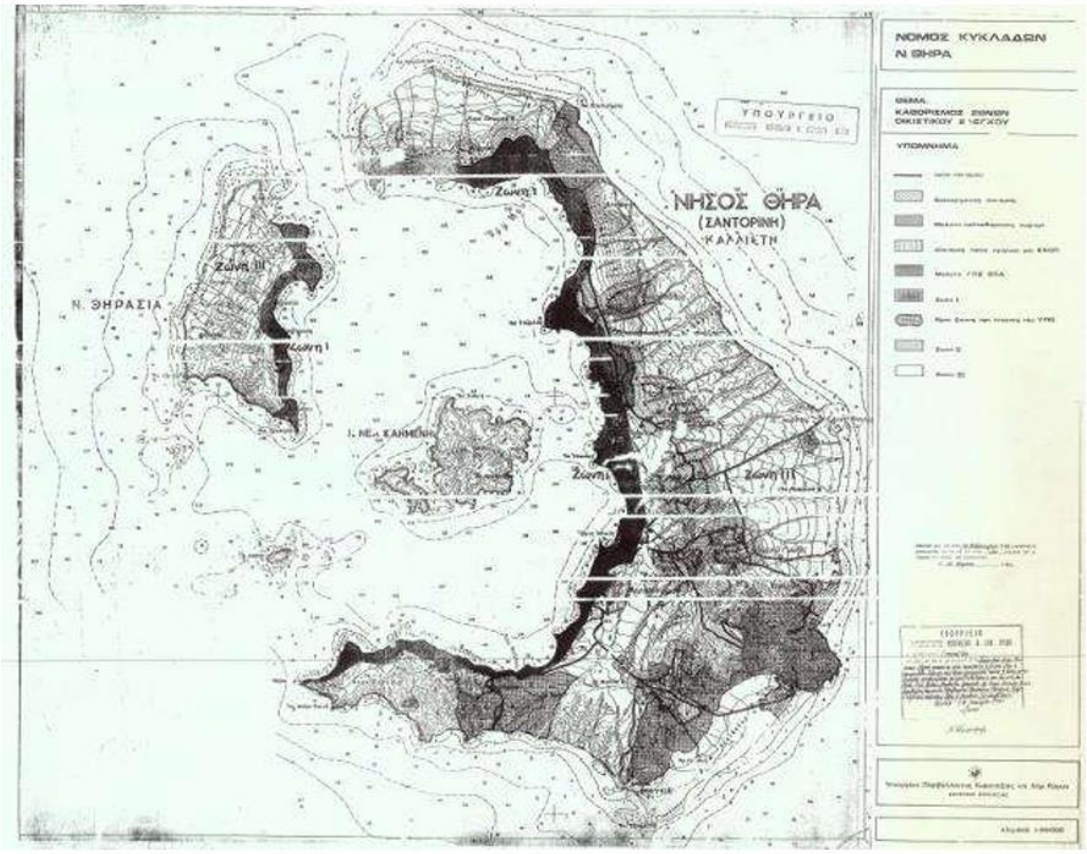
-Για κύριες τουριστικές εγκαταστάσεις 15 στρέμματα χωρίς παρέκκλιση.(Βλ. Χάρτη-ΖΩΝΕΣ ΖΟΕ).

Τροποποίηση ΖΟΕ/ΦΕΚ 144/Δ'/2012 -Επιτρεπόμενες Χρήσεις Γης για περιοχή ΙΙΙ:

Στην Περιοχή ΙΙΙ της ΖΟΕ, στην οποία εντάσσεται και η Δ.Κ Μεγαλοχωρίου, το ΠΔ του 2012 καθορίζει ειδικότερες διατάξεις για τη διατήρηση και προστασία των περιοχών γεωργικής γης Υψηλής παραγωγικότητας, των περιοχών που αφορούν στην καλλιέργεια αμπέλων και την παραγωγή οίνων Ονομασίας Προέλευσης Ανωτέρας Ποιότητας (ΟΠΑΠ) και είναι καταγεγραμμένες στο Μητρώο του ΟΠΕΚΕΠΕ και των περιοχών όπου καλλιεργούνται τοπικά παραδοσιακά γεωργικά προϊόντα.

Χάρτης 2: Ζώνες ΖΟΕ. Πηγή δεδομένων: ΦΕΚ 144 Δ'/2012. Ιδία επεξεργασία στοιχείων μελέτης ΠΧΠ Νοτίου Αιγαίου.

Συγκεκριμένα επιτρέπονται :

α. κτήρια μεταποιητικών μονάδων εμβαδού μέχρι 300 τμ. και

β. πέτρινα κτήρια από 30 – 60τμ. για υποστηρικτικές ανάγκες της γεωργικής εκμετάλλευσης, ενώ θεσπίζεται όριο κατάτμησης και αρτιότητα τα 10 στρέμματα.

Στο Κεφάλαιο Ε του άρθρου 2 του ΠΔ της ΖΟΕ, θεσπίζονται 37 γενικοί όροι και περιορισμοί για τη δόμηση που αποσκοπούν στην προστασία της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, του τοπίου, του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος και μεταξύ των οποίων, ενδεικτικά, περιλαμβάνονται:

- Απαγόρευση δόμησης σε απόσταση 150 μ σε ενδιαφέρουσες γεωμορφολογικά και προστατευόμενες περιοχές (βόρεια του Μονόλιθου και ανατολικά του Ακρωτηρίου) και 100μ σε όλη την υπόλοιπη παράκτια περιοχή της ΖΟΕ,
- Απαγόρευση διάνοιξης οδών παράλληλων προς την ακτή ή την καθορισμένη γραμμή αιγιαλού καθώς και οι χώροι στάθμευσης στις παράκτιες περιοχές σε απόσταση μικρότερη των 100 μέτρων από αυτή,
- Απαγόρευση κατεδάφισης ή κάθε είδους αλλοίωση των παραδοσιακών κτισμάτων που απαντώνται στην ύπαιθρο υπό την μορφή συγκροτημάτων εξειδικευμένης αγροτικής ή βιομηχανικής/βιοτεχνικής χρήσης ή μεμονωμένων κτισμάτων,
- Επιτρέπεται η επισκευή ή αποκατάσταση κτισμάτων και κατασκευών που είναι αντιπροσωπευτικά της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής των νησιών ακόμα και κατά παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις,
- Απαγορεύεται η μετατροπή των παραδοσιακών οδών των νησιών (καλντερίμια) σε οδούς εξυπηρέτησης τροχοφόρων,

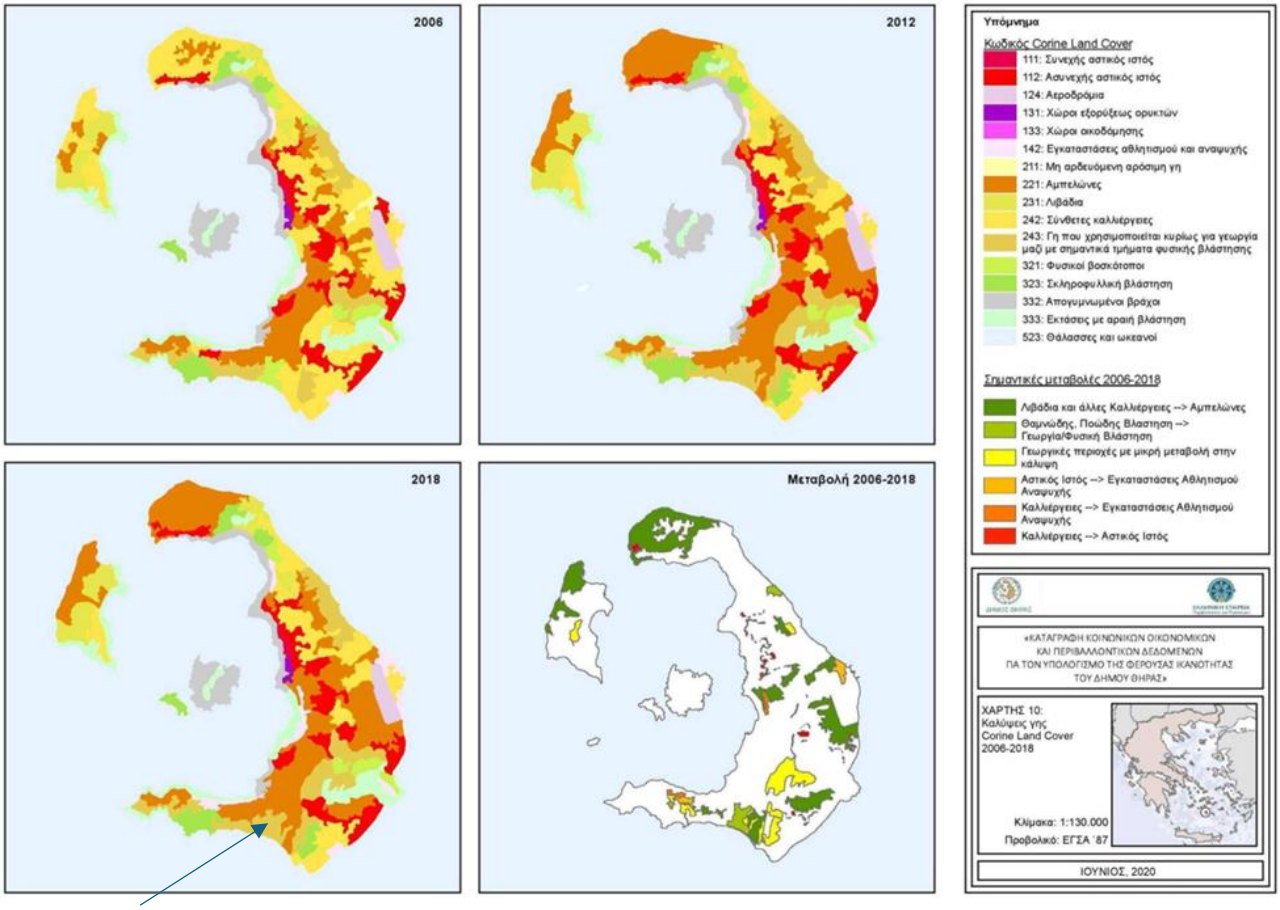
- Επιβάλλεται η διατήρηση και αποκατάσταση των λιθόστρωτων δρόμων και σκαλοπατιών,
- Απαγορεύεται η καθοιονδήποτε τρόπο αλλοίωση της φυσικής μορφής των ρεμάτων.
- Στα κατά παρέκκλιση άρτια και οικοδομήσιμα γήπεδα των 4 στρεμμάτων, η μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση για τις χρήσεις κατοικίας, καταστημάτων, εστιατορίων, κέντρων αναψυχής ορίζεται στα 150 τ.μ .,
- Όροι και περιορισμοί για τα ύψη, τα μορφολογικά χαρακτηριστικά και τα υλικά των κτιρίων και κατασκευών για την προστασία της τοπικής αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.
- Τέλος στο άρθρο 4 του ΠΔ του 2012 περιλαμβάνονται μεταβατικές διατάξεις εφαρμογής των αυστηρότερων, πιο περιοριστικών για τη δόμηση όρων και περιορισμών που θεσμοθετήθηκαν με τη ΖΟΕ το 2012.
- Ως εκ τούτου:
- Νόμιμα υφιστάμενες χρήσεις που έπαψαν να επιτρέπονται, μπορούν να παραμείνουν σε λειτουργία και να εκσυγχρονίζονται,
- Οικοδομικές άδειες που είχαν εκδοθεί μέχρι τη δημοσίευση του ΠΔ του 2012 (ή που είχαν καταθέσει αίτηση με πλήρη φάκελο στοιχείων για έκδοση Ο.Α.) εκτελούνται ή αναθεωρούνται σύμφωνα με τις προ ισχύουσες διατάξεις, πλην της αναθεώρησης που αφορά τη δόμηση που υπερβαίνει το σ. Δ του ΠΔ /2012 ή χρήση μη επιτρεπόμενη από αυτό.

Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειώσουμε ότι ανεξάρτητα από τις παραπάνω μεταβατικές διατάξεις, με τις γενικές διατάξεις (ισχύουν σε όλη τη χώρα) των παρ.5 και 6 του άρθρ. 50 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167) προβλέπεται ότι, οι εκδοθείσες με τις προ ισχύουσες του ΠΔ/ΖΟΕ’ 2012, οικοδομικές άδειες (ή για όσες είχαν υποβληθεί αιτήσεις με πλήρη φάκελο στοιχείων για έκδοση Ο.Α) ισχύουν και μπορεί να εκτελούνται (ή αναθεωρούνται – υπό προϋποθέσεις) μέχρι τις 31.12.2021.

Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι μεγάλο πλήθος κτιρίων που ανοικοδομήθηκαν ή ανοικοδομούνται βάσει των προϋφιστάμενων του 2012 διατάξεων, δεν ακολούθησε και δεν ακολουθεί τους αυστηρούς περιορισμούς για τη δόμηση και την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Α9.2.2. Θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης (κατά CORINE LAND COVER)/ Σύγκριση με Δ.Κ Μεγαλοχωρίου-περιοχή επέμβασης:

Χάρτης 45: Καλύψεις Γης Corine Land Cover, 2006-2018

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021) από CORINE

Από τους παραπάνω χάρτες μεταβολών 2006-2018, παρατηρούμε ειδικότερα ότι :

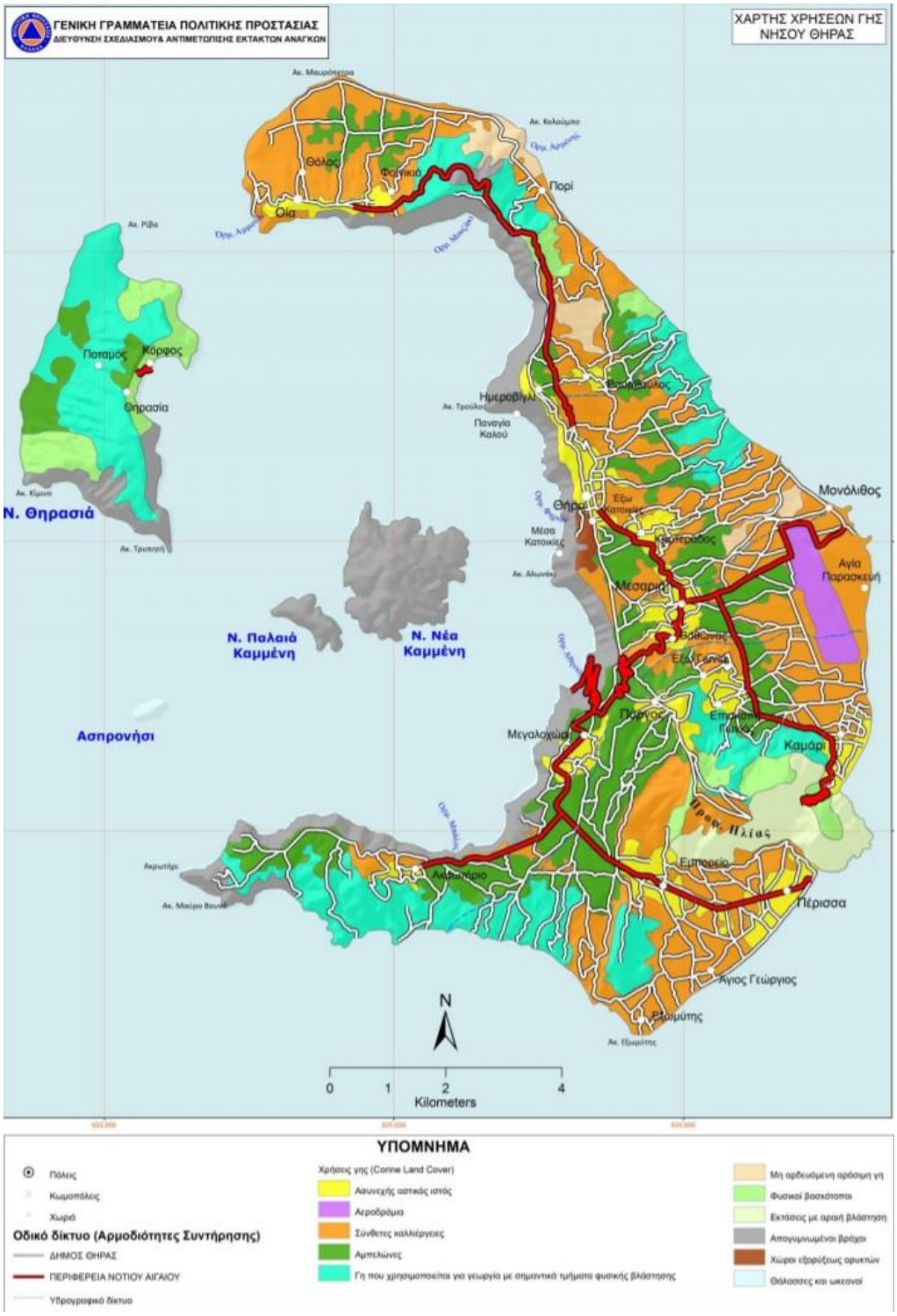
1. Στη Περιοχή Επέμβασης, ενώ οι εκτάσεις με κωδ. 333 το έτος 2006 αντιπροσωπεύουν «εκτάσεις με αραιή θαμνώδη βλάστηση», το έτος 2012, με κωδικό 243, μετατρέπεται σε «*γη που χρησιμοποιείται για γεωργία μαζί με σημαντικά τμήματα φυσικής βλάστησης*», η οποία παραμένει και μέχρι σήμερα αμετάβλητη.

2. Στη Δ.Ε Μεγαλοχωρίου, οι χρήσεις γης παραμένουν σχετικά αμετάβλητες στη μεγαλύτερη εδαφική κάλυψη της περιοχής, δηλαδή διατηρούνται «*οι αμπελώνες*»-κωδικός 221, όπως και ο «*ασυνεχής αστικός ιστός*» (οικισμός Μεγαλοχωρίου)-κωδικός 112 .

Α9.2.3 Υφιστάμενες/θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης (κατά ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ)/ Σύγκριση με Δ.Κ Μεγαλοχωρίου-Περιοχή Επέμβασης:

Σύμφωνα με τον ΧΑΡΤΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ Ν. ΘΗΡΑΣ που έχει καταρτίσει η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, όπως ισχύει σήμερα, στη Δ.Κ Μεγαλοχωρίου, αποτυπώνονται οι χρήσεις γης κατά Corine Land, το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, το

υφιστάμενο υδρογραφικό , ο συνεχής και ασυνεχής αστικός ιστός , επισημαίνονται οι καλλιέργειες κ.λπ.:

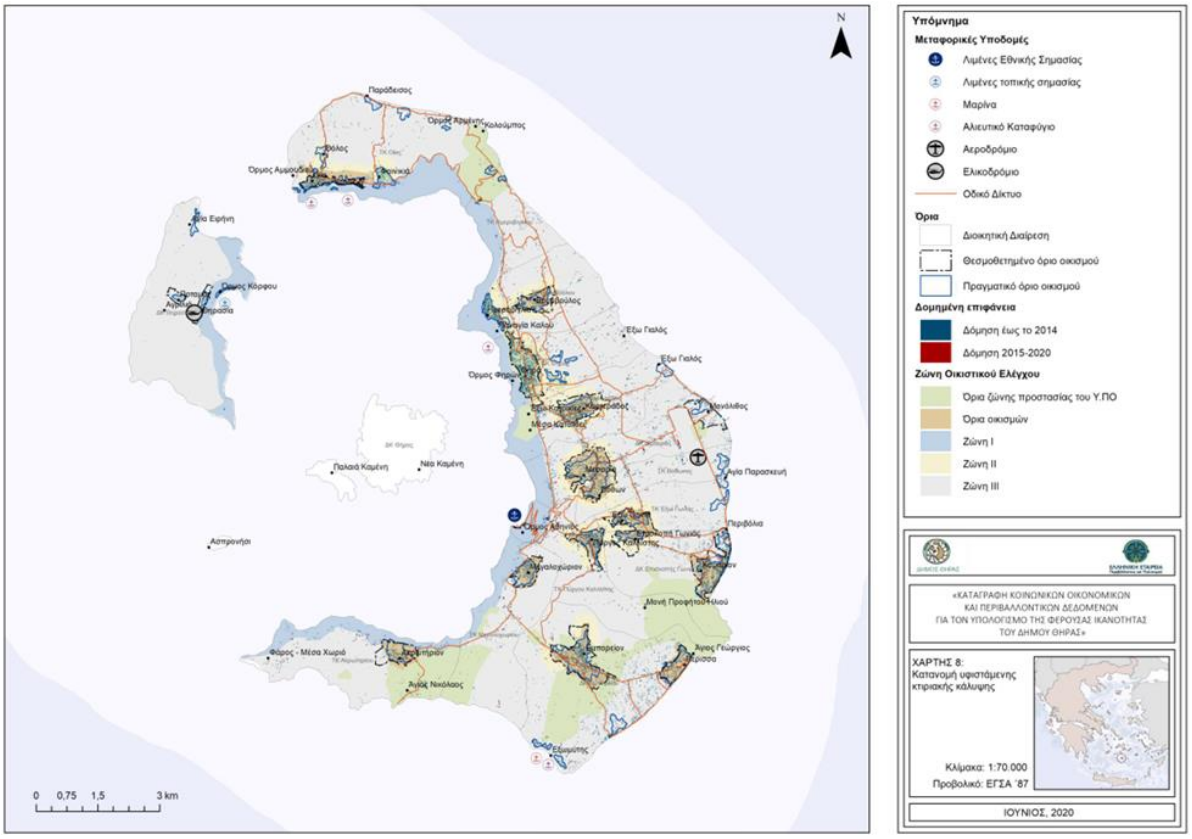
Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ και την ανάλυση αυτών για το έτος 2011, παρατηρείται ως κυρίαρχη χρήση στο μεγαλύτερο τμήμα του Δήμου Θήρας η κατοικία σε ποσοστό που εγγίζει το 67%. Μεγάλο ποσοστό του διατίθεται στις πλατφόρμες μίσθωσης

Airbnb. Η περιοχή Δ.Κ Μεγαλοχωρίου ΚΑΤΈΧΕΙ ΤΟ ΜΙΚΡΌΤΕΡΟ ΠΟΣΟΣΤΌ ΔΌΜΗΣΗΣ, που αγγίζει μόλις το 5% .

Σχέση με το Εξεταζόμενο Σχέδιο:
Η περιοχή επέμβασης αλλά και η Δ.Κ Μεγαλοχωρίου δεν εμπίπτουν στη συγκεκριμένη κυρίαρχη χρήση .

Δεύτερη, αλλά σε απόσταση από την κατοικία, είναι η χρήση κύριων τουριστικών καταλυμάτων που εγγίζει το 15%. Δηλαδή το ιδιαίτερα μεγάλο ποσοστό 82% των κτιρίων του Δήμου αφορά τις δύο επικρατέστερες χρήσεις (Βουλέλλης, 2021).

Χάρτης 46: Κατανομή υφιστάμενης κτιριακής κάλυψης, 2020

Πηγή: (Βουλέλλης, 2021)

Αποδεικνύεται με βάση τα στατιστικά στοιχεία που ακολουθούν:

Περιγραφή[23] διοικητικής διαίρεσης Σύνολο κτιρίων Χρονική περίοδος κατασκευής κτιρίου Προ του 1919 1919 - 1945 1946 -1960 1961 - 1970 1971 - 1980 1981 - 1985 1986 - 1990 1991 - 1995 1996 -2000 2001 - 2005 2006 και μετά Υπό κατασκευή % μετά το 1970

[23] ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ-ΕΛΕ Πανεπιστημίου Αιγαίου Εργαστήρια Τοπικής και Νησιωτικής Ανάπτυξης & Τουριστικών Ερευνών και Μελετών 4

ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ (Έδρα: Θήρα, η) **14,317** 294 847 1,801 1,704 1,937 1,921 1,821 1,304 1,133 773 524 258 0.68

Σύμφωνα με τα στατιστικά της ΕΛΣΤΑΤ (2011), σε σύνολο 14.317 κτηρίων στο Δήμο Θήρας, τα 529 βρίσκονται στη (τέως)Τοπική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου, ως εμφαίνεται παρακάτω

Τοπική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου **529** 2 15 5 71 54 112 91 73 46 28 **31** 1 0.82

Ενώ, τα κτίρια που εμφανίζονται από το 2006 και μετά στο μεν Δήμο Θήρας είναι 524, στη Δ.Κ Μεγαλοχωρίου είναι μόλις 31.

Όσον αφορά τα τουριστικά καταλύματα (ξενοδοχεία 4*,5*) στη Δ.Κ Μεγαλοχωρίου κατέχουν στο σύνολο του νησιού, ένα πολύ μικρό ποσοστό. Άλλωστε οι σχετικές έρευνες το αποδεικνύουν, ως ακολούθως:

"Στη Θήρα, με βάση την έρευνα του 2016, η κράτησή της συντριπτικής πλειοψηφίας των τουριστών (52%) ήταν τύπου διαμονή με πρωινό (Bed and Breakfast), η κράτηση του 35% ήταν απλή διαμονή (rooms only), το 3.5% δήλωσε ημιδιατροφή και πλήρη διατροφή το 1%. Τέλος, all-inclusive κράτηση δήλωσαν 22 ερωτώμενοι, δηλαδή το 2.5% του δείγματος.." (Έρευνα :ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ-2016).

Τα ποσοστά αυτά μαρτυρούν την έλλειψη μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων καθώς και την έλλειψη υπηρεσιών All Inclusive στις κρατήσεις των ξενοδοχείων

Σχέση με το Εξεταζόμενο Σχέδιο:

Η περιοχή επέμβασης αλλά και η Δ.Κ Μεγαλοχωρίου δεν εμπίπτουν στις -2- συγκεκριμένες κυρίαρχες χρήσεις: κατοικίας και τουριστικών εγκαταστάσεων **.**

Α9.3 ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΩΝ ΑΠΟ ΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ (Π.Χ. ΣΟΑΠ, ΟΧΕ, ΣΒΑΚ Κ.Α.), ΤΙΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΥ ΘΗΡΑΣ

Α9.3.1 ΣΒΑΚ ΘΗΡΑΣ

Ειδικότερα η σύνθεση των κατευθύνσεων και επιλογών ως προς τις μετακινήσεις και το κυκλοφοριακό δίκτυο με βάση την κυκλοφοριακή μελέτη, τη μελέτη δημιουργίας βιώσιμου δικτύου κίνησης πεζών και του Επιχειρησιακού προγράμματος του Δήμου Θήρας, αφορά στα ακόλουθα:

Ως προς τις Μετακινήσεις:

Σύμφωνα με τη πρόταση του ΣΒΑΚ, που διαμορφώνεται από τους μελετητές, σε συνεργασία με το Δήμο Θήρας, η Σαντορίνη «υιοθετεί» πράσινη στάση ζωής.

Στο πλαίσιο αυτό, η Σαντορίνη θα μετατραπεί σε ένα νησί που θα:

- -Ενισχύσει την συνδεσιμότητα και την προσβασιμότητα επί μέρους οικισμών μέσω ενός «συνεκτικού» συστήματος μεταφορών,
- -Εξασφαλίσει υψηλής ποιότητας υπηρεσίες στους χρήστες του συστήματος μεταφορών και διασφάλιση ασφαλούς, ομαλής και οικονομικά αποτελεσματικής λειτουργίας επί μέρους δικτύων και συστημάτων,
- -Εκμεταλλευτεί τις τεχνολογικές εξελίξεις στις τεχνολογίες πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών,
- -Βελτιώσει τη βατότητα, την ασφάλεια και τη λειτουργική ενοποίηση περιπατητικών διαδρομών στις πολεοδομικές ενότητες «πάνω» στο φρύδι της καλντέρας,
- -Διαμορφώσει πεζόδρομους και θα ενοποιήσει περιπατητικές διαδρομές στις πολεοδομικές ενότητες «πίσω» από το φρύδι της καλντέρας, ώστε να διευκολυνθεί και να αξιοποιηθεί η ασφαλής μετακίνηση των πεζών σε μεγαλύτερο εύρος διαδρομών και η αποφυγή φαινομένων κορεσμού στην καλντέρα,
- -Στοχεύσει στη βελτίωση των συνθηκών προσβασιμότητας στους βασικούς αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία,
- -Αναπτύξει ήπιες μορφές μετακίνησης, όπως το περπάτημα και το ποδήλατο,
- -Αναδιαμορφώσει τον δημόσιο χώρο, ώστε να είναι προσβάσιμος από όλους, χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς,
- -Αναβαθμίσει την ποιότητα ζωής και θα βελτιώσει τη δημόσια υγεία των κατοίκων μέσα από την προώθηση της ενεργούς μετακίνησης, αξιοποιώντας και την ηλεκτροκίνηση,
- -Επιδιώκει διαρκώς τη συμμετοχικότητα πολιτών και φορέων στη λήψη αποφάσεων για τα θέματα οργάνωσης του αστικού χώρου και της κινητικότητας στον Δήμο.

Προτεραιότητες του ΣΒΑΚ Δήμου Θήρας:

Οι προτεραιότητες του ΣΒΑΚ «πατούν» πάνω στις επιδιώξεις του οράματος, αλλά και στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής αναφοράς τους, ενώ διαχωρίζονται σε τρεις (3) κατηγορίες, τις περιβαλλοντικές, τις κοινωνικές και τις οικονομικές.

Σε ό,τι αφορά στις περιβαλλοντικές προτεραιότητες, το ΣΒΑΚ Δήμου Θήρας στοχεύει στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας που αφορά στις μετακινήσεις, στην προστασία του φυσικού και οικιστικού περιβάλλοντος, στη μείωση της ρύπανσης (ηχορύπανσης και ατμοσφαιρικής ρύπανσης) και τη βελτίωση του μικροκλίματος.

Στην κατεύθυνση αυτή προτείνεται η χρήση της ενεργής μετακίνησης (π.χ. ποδήλατο ή περπάτημα) έναντι του αυτοκίνητου ή του μηχανοκίνητου δικύκλου συμβάλει στη μείωση της ενέργειας που καταναλώνεται σε συνολικό επίπεδο για τις μετακινήσεις στον Δήμο. Τονίζεται, πως θα πρέπει να δοθεί έμφαση και στη διαχείριση του στόλου τροφοδοσίας με σκοπό τα εμπορεύματα να μεταφέρονται στο σύνολο του δήμου με τη χαμηλότερη δυνατή κατανάλωση ενέργειας.

Επιπλέον, η προστασία του Δήμου Θήρας από τη μηχανοκίνητη κυκλοφορία αποτελεί μια βασική προτεραιότητα του σχεδιασμού. Παράλληλα θα πρέπει να αναζητηθούν οι κατάλληλοι τρόποι ώστε να διατηρηθεί και να αναδειχθεί το ιδιαίτερο φυσικό περιβάλλον της περιοχής. Η έντονη χρήση συμβατικών ιδιωτικών οχημάτων ενισχύει την εκπομπή υψηλών ατμοσφαιρικών ρύπων (ανάμεσα σε αυτούς και ρύπους υπεύθυνους για το φαινόμενο του θερμοκηπίου) και θορύβου εντός των ορίων της περιοχής.

Ταυτόχρονα, η απεξάρτηση από το αυτοκίνητο και η ενθάρρυνση της χρήσης μέσων φιλικών προς το περιβάλλον συμβάλει στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και στη μείωση του αστικού θορύβου. Φαινόμενα, όπως η θερμική νησίδα ή ο εγκλωβισμός αέριων ρύπων ανάμεσα στα κτήρια, υποβαθμίζει έντονα τις συνθήκες διαβίωσης εντός της περιοχής παρέμβασης.

Στο πλαίσιο των κοινωνικών προτεραιοτήτων του ΣΒΑΚ Δήμου Θήρας, έμφαση δίνεται στην προώθηση της χρήσης βιώσιμων μέσων και τρόπων μετακίνησης έναντι του αυτοκινήτου, (κοινόχρηστα ποδήλατα, ηλεκτρικά πατίνια, ηλεκτρικά μικρά λεωφορεία, υπηρεσίες on-demand κ.α.).

Επίσης, προωθείται η άρση κοινωνικών αποκλεισμών στη μετακίνηση και η βελτίωση της προσβασιμότητας για τους ευάλωτους χρήστες. Όπως σημειώνεται, το συγκοινωνιακό σύστημα στην περιοχή με την υπάρχουσα μορφή του, αποκλείει άτομα και κοινωνικές ομάδες, οι οποίες δεν έχουν πρόσβαση στο αυτοκίνητο ή δεν έχουν τη δυνατότητα να οδηγήσουν ή δεν επιλέγουν αυτό τον τρόπο μετακίνησης (ηλικιωμένοι, παιδιά, ΑμεΑ). Αποκλεισμός υπάρχει επίσης και στους επισκέπτες, οι οποίοι δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να μετακινηθούν με δικό τους ή ενοικιαζόμενο όχημα και στους κάθε λογής μετακινούμενους που επιλέγουν να κινηθούν με ήπια μέσα.

Το οδικό δίκτυο του Δήμου Θήρας περιλαμβάνει πληθώρα επικίνδυνων σημείων, τα οποία χρήζουν βελτίωσης. Συνεπώς, μέσα από τις απαραίτητες πολιτικές και παρεμβάσεις

επιδιώκεται η αύξηση του επιπέδου οδικής ασφάλειας για όλους τους χρήστες του οδικού δικτύου.

Παράλληλα, προτείνεται η ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών για την προώθηση των κοινόχρηστων μετακινήσεων και για τη βέλτιστη διαχείριση της κινητικότητας, ενώ ενθαρρύνεται η ενίσχυση της συμμετοχικότητας στον σχεδιασμό των μετακινήσεων, μέσα από την ενίσχυση της δημοκρατικότητας στη λήψη αποφάσεων για τα θέματα οργάνωσης του αστικού χώρου και της κινητικότητας.

Τέλος, σε ό,τι αφορά στις οικονομικές προτεραιότητες του ΣΒΑΚ Δήμου Θήρας, προωθείται η λειτουργικότητα του συστήματος μεταφορών, καθώς σημειώνεται πως ένα λειτουργικό και αποδοτικό σύστημα επιβατικών και εμπορευματικών μεταφορών πρόκειται να συμβάλλει καθοριστικά στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη του Δήμου Θήρας. Άλλωστε, είναι γνωστό ότι ο τομέας των μεταφορών αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας.

Μία ακόμη προτεραιότητα αφορά στην ενίσχυση της τοπικής επιχειρηματικότητας και την βελτίωση των εμπορευματικών μεταφορών. Η ενίσχυση της ενεργούς μετακίνησης θα διευκολύνει αισθητά την προσέλκυση καταναλωτών στα τοπικά εμπορικά καταστήματα της περιοχής, καθώς η πρόσβαση με πεζή μετακίνηση και ποδήλατο έχει αποδειχθεί ότι αυξάνει την εμπορική κίνηση. Τέλος, ιδιαίτερη συνεισφορά στην ενθάρρυνση της τοπικής επιχειρηματικότητας έχει και η ορθολογική οργάνωση των σχεδίων τροφοδοσίας των καταστημάτων (αλλαγή ωραρίου – δρομολογίου – οχήματος – χρήση κέντρου διαμοιρασμού – consolidation) καθώς ελαχιστοποιεί το κόστος, μειώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και επιταχύνει τη διαδικασία μεταφοράς των εμπορευμάτων.

Σαφέστατα, ωστόσο, τονίζεται, πως μπορεί να υπάρξει και αύξηση εσόδων μέσα από τη διαχείριση της κινητικότητας, καθώς η εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών και μέτρων περιορισμού του αυτοκινήτου, π.χ. ελεγχόμενη στάθμευση, διαχείριση τροφοδοσίας, έχει τη δυνατότητα να προσφέρει έσοδα στον Δήμο, τα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν σε έργα βιώσιμης κινητικότητας.

Η Σημερινή κατάσταση:

Η Παραλαβή του Β΄ Σταδίου μελέτης με τίτλο: «Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) Δήμου Θήρας», έγινε τον Αυγουστο του 2022, ενώ η ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΟΝΗΘΕΝΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ (ΣΒΑΚ) ΔΗΜΟΥ ΘΗΡΑΣ» ολοκληρώθηκε από τον Δήμο Θήρας τον Ιούνιο 2023.

Δυστυχώς, τα τελευταία χρόνια ο Δήμος Θήρας για τη βελτίωση της κυκλοφορίας στους δρόμους του νησιού πέρα από το να συμμετέχει όπως έχει υποχρέωση από τη Νομοθεσία στο πρόγραμμα του ΣΒΑΚ και να εφαρμόσει τα απο δεκαετιών τοπικά μέτρα των μονοδρομήσεων, δεν έχει προχωρήσει σε αναζήτηση άλλων λύσεων επίλυσης του κυκλοφορισακού φόρτου και για την κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση του νησιού, ενώ δεν έχει προβεί σε ελέγχους γενικότερα στο οδικό δίκτυο ούτε ελέγχους στους χώρους στάθμευσης.

Σχέση με το Εξεταζόμενο Σχέδιο:

Ειδκότερα για την Δημοτική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου και την Περιχή Επέμβασης, δεν προβλέπονται στη Μελέτη σημαντικές σημειακές κυκλοφοριακές παρεμβάσεις.

Α9.3.2 ΣΑΠ Θήρας

Ο Δήμος Θήρας φέτος, ολοκλήρωσε το Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.) στο πλαίσιο του Ν. 4819/2021, με βάση τις προδιαγραφές, όρους και τεχνικές οδηγίες που καθορίστηκαν με την ΥΠΕΝ/ ΔΜΕΑΑΠ/ 110088/887/19.11.2021 Απόφαση Υφυπουργού Π.ΕΝ (ΦΕΚ Β5553).΄

Το Σχέδιο Αστικής Προσβασιμότητας Δήμου Θήρας χρηματοδοτήθηκε εξ ολοκλήρου από το Πράσινο Ταμείο του Υπουργείου Περιβάλλοντος.

Στόχος του Σ.Α.Π. είναι να προσδιορίσει τα σημεία των απαιτούμενων διαμορφώσεων, επεμβάσεων και κατασκευών και τις προσβάσιμες γραμμικές διαδρομές μεταξύ αυτών, ώστε να δημιουργείται σε επίπεδο Δήμου ένα δίκτυο προσβάσιμων μετακινήσεων στην αρχή της «προσβάσιμης αλυσίδας» προς βασικές κοινόχρηστες και κοινωφελείς χρήσεις.

Ευρωπαϊκά Προγράμματα:

Ο Δήμος Θήρας έχει εμπειρία συμμετοχής σε χρηματοδοτούμενα και συγχρηματοδοτούμενα Ευρωπαϊκά Προγράμματα. Ενδεικτικά αναφέρεται πως συμμετείχε στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα με τίτλο: «Ολοκληρωμένο Τηλεματικό Σύστημα Δημοτικών Συγκοινωνιών για Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα» με την κωδική ονομασία ΕΥ-ΚΙΝΗΣΗ, η οποία υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του Διασυνοριακού Προγράμματος (Interreg) Ελλάδα – Κύπρος 2014-2020. Στο έργο συμμετείχαν ο Δήμος Ρόδου (επικεφαλής δικαιούχος), ο Δήμος Θήρας, ο Δήμος Σύρου-Ερμούπολης, η Εταιρεία Τουριστικής Ανάπτυξης και Προβολής Περιφέρειας Λεμεσού και το Ερευνητικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Frederick. Το έργο αφορούσε την ανάπτυξη ενός πρότυπου οργανωτικού και λειτουργικού πλαισίου για την ενίσχυση και περιβαλλοντική αναβάθμιση των αστικών συγκοινωνιών. Το έργο περιελάβανε την ένταξη ολοκληρωμένου τηλεματικού συστήματος για τις αστικές μεταφορές με συστήματα δυναμικής πληροφόρησης του κοινού, αντικατάσταση οχημάτων δημοσίων συγκοινωνιών με οχήματα χαμηλών ή μηδενικών ρύπων, την ανάπτυξη του μεθοδολογικού πλαισίου των Ολοκληρωμένων Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας, ενώ συμπληρώθηκε από δράσεις δημοσιότητας και ευαισθητοποίησης. Οι περιοχές αναφοράς (Ρόδος, Σύρος, Θήρα και Λεμεσός) αποτελούν σημαντικούς τουριστικούς πόλους με ιδιαίτερα αυξημένη κίνηση τους καλοκαιρινούς μήνες και με διαρκές το αίτημα της τουριστικής βιομηχανίας για συνεχή βελτίωση των δημόσιων μεταφορικών υποδομών. Το έργο ενίσχυσε τους δεσμούς συνεργασίας μεταξύ των φορέων που συμμετέχουν, προσβλέποντας σε περαιτέρω δράσεις ανάδειξης της διασυνοριακής συνεργασίας με στόχο την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων τόσο στον τομέα των μεταφορών, όσο και στον τομέα των υποδομών και της περιφερειακής ανάπτυξης γενικότερα.

Σχέση με το Εξεταζόμενο Σχέδιο:

Ειδκότερα για την Δημοτική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου και την περιοχή Επέμβασης δεν προβλέπονται από τη σχετική Μελέτη ειδικές τοπικές επεμβάσεις.

Α9 3.2.1 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΗΜΟΥ ΘΗΡΑΣ 2019-2023

ΑΡΧΕΣ:

Οι αρχές στις οποίες βασίζεται το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα είναι οι ακόλουθες:

- Η αρχή της εγγύτητας παροχής των υπηρεσιών στους πολίτες.
- Η αρχή της προσβασιμότητας των υπηρεσιών (οι πολίτες ανεξάρτητα από το εισόδημα, το εκπαιδευτικό επίπεδο, την εθνικότητα, το φύλο, τη θρησκεία έχουν την ίδια πρόσβαση στις υπηρεσίες).
- Η αρχή της καθολικότητας και ποιότητας των υπηρεσιών (οι πολίτες απολαμβάνουν το ίδιο υψηλό επίπεδο υπηρεσιών).
- Η αρχή της επικουρικότητας στις σχέσεις κεντρικής διοίκησης, περιφερειακής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης.

ο Η αρχή της συνέργειας, η οποία επιβάλλει τη συνεργασία και εναρμονισμένη δράση όλων των επιπέδων, φορέων και κλάδων της δημόσιας διοίκησης μεταξύ τους. Η αρχή της λαϊκής συμμετοχής στις τοπικές υποθέσεις.

- Η αρχή της διαφάνειας, στη λήψη αποφάσεων και εκτέλεσης των διοικητικών αρμοδιοτήτων του Δήμου.
- Η αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, με γνώμονα την εξασφάλιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας του Δήμου.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ – ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕΣΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗΣ

Ισχυροποίηση του brand Σαντορίνη ως παγκόσμιου τουριστικού προορισμού, μέσω της ποιοτικής αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος με την ολοκλήρωση σύγχρονων τεχνικών, υποδομών και την εφαρμογή νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας. Την αειφορική αξιοποίηση των περιβαλλοντικών και πολιτιστικών πόρων και την προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Εφαρμογή ανθρωποκεντρικών πολιτικών στον τομέα της τοπικής διακυβέρνησης που θα διασφαλίζουν την ποιότητα στην καθημερινότητα των πολιτών και τη μέριμνα για τους κοινωνικά ευάλωτους.

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΟΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η Ομάδα Έργου, αφού έλαβε υπόψη της τα βασικά γεωγραφικά, ιστορικά και δημογραφικά στοιχεία (απογραφές, στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής), τα οικονομικά δεδομένα και τα κοινωνικά χαρακτηριστικά της περιοχής, την οικιστική δομή και τις περιβαλλοντικές συνθήκες, την κατάσταση των υφιστάμενων δομών, επιστημονικές μελέτες που αφορούν την περιοχή, τα βασικά οργανωτικά και οικονομικά ζητήματα των υπηρεσιών του Δήμου, τις δεσμεύσεις της Διοίκησης για τα ζητήματα ανάπτυξης της περιοχής, τα κατά καιρούς διατυπωθέντα αιτήματα των δημοτών και ομάδων αυτών, σχετικά με τις αναπτυξιακές

δυνατότητες αλλά και αναγκαιότητες της περιοχής, τη συνεχή συρρίκνωση και μεταβλητότητα των κρατικών πόρων καθώς και τη δυνατότητα αξιοποίησης θεσμοθετημένων χρηματοδοτικών μέσων, κατέληξε στο Στρατηγικό Σχέδιο.

Οι Μακροχρόνιοι Στρατηγικοί Στόχοι, όπως περιγράφονται παρακάτω, εκφράζουν τις κύριες αναπτυξιακές επιδιώξεις του Δήμου μας για τα επόμενα 4 χρόνια.

Σύμφωνα με τους στόχους αυτούς, τους ιεραρχημένους Άξονες Προτεραιοτήτων, που περιλαμβάνονται σε κάθε έναν από αυτούς, αλλά και τα Μέτρα - Δράσεις στις οποίες εξειδικεύεται κάθε ένας από τους πιο πάνω Άξονες, θα διαμορφωθεί στη συνέχεια το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου για την περίοδο 2019-2023.

Οι στόχοι αυτοί περιλαμβάνουν την προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης του Δήμου, την αναβάθμιση της διοικητικής του ικανότητας, την ικανοποίηση των αναγκών των αποδεκτών του, τη βελτίωση της οικονομικής του κατάστασης.

Πολιτικές δράσης και Γενικοί στόχοι εσωτερικής ανάπτυξης

Η εσωτερική ανάπτυξη του Δήμου Θήρας εξασφαλίζεται μέσω της βελτίωσης των χαρακτηριστικών του στις ακόλουθες ενότητες:

• Δραστηριότητες και διαδικασίες λειτουργίας.

Ήδη από τα προηγούμενα κεφάλαια έχουν αποτυπωθεί οι δραστηριότητες του Δήμου, καθώς και τα κρίσιμα ζητήματα που αφορούν τις δράσεις του είτε στο επίπεδο Δήμου είτε στο επίπεδο των Νομικών του Προσώπων.

Τα κρίσιμα ζητήματα σε θέματα δραστηριοτήτων αφορούν:

ο την αναβάθμιση της λειτουργίας της τεχνικής υπηρεσίας και της πολεοδομίας

ο την ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων Παράλληλα τα κρίσιμα θέματα διαδικασιών λειτουργίας αφορούν:

ο τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες

ο την έλλειψη πληροφοριακού συστήματος παρακολούθησης των έργων του Δήμου

ο την εφαρμογή πιστοποιημένων συστημάτων στη διαχείριση έργων

ο τη δημιουργία ηλεκτρονικής αποθήκης

• Οργάνωση & Συνεργασίες.

Η ανάλυση της εσωτερικής λειτουργίας του Δήμου Θήρας ανέδειξε ορισμένα κρίσιμα ζητήματα σε θέματα οργάνωσης και συνεργασιών. Τα κυριότερα από αυτά είναι:

ο Οργανωτικές ελλείψεις σε πολλές υπηρεσίες του Δήμου

ο Ελλείψεις σε θέματα προγραμματισμού και μέτρησης παραγόμενου έργου

• Ανθρώπινο Δυναμικό & Υλικοτεχνική Υποδομή.

Σε θέματα ανθρώπινου δυναμικού στο Δήμο Θήρας τα κρίσιμα ζητήματα συνοψίζονται:

ο στην ανάγκη αναβάθμισης των δεξιοτήτων των υπαλλήλων, κυρίως σε ζητήματα ΤΠΕ

ο στην έλλειψη προσωπικού

ο στην έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού

Τα κρίσιμα θέματα υλικοτεχνικής υποδομής αφορούν:

ο τον εκσυγχρονισμό και επέκταση των κτιριακών υποδομών που στεγάζει τις υπηρεσίες ο Δήμος

ο την πλήρη αξιοποίηση των τεχνολογιών ΤΠΕ

ο την ανάγκη εκσυγχρονισμού εξοπλισμού που λόγω παλαιότητας απαιτεί υψηλό κόστος συντήρησης

ο την ανάγκη βελτίωσης των χώρων στέγασης σε διάφορες υπηρεσίες του Δήμου.

Οικονομικά.

Τα σημαντικότερα κρίσιμα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπίσει ο Δήμος Θήρας σε αυτόν τον τομέα είναι:

ο η αποτελεσματικότερη διαχείριση της Δημοτικής Περιουσίας

ο η αύξηση των εσόδων μέσα από την αξιοποίηση όλων των πηγών των.

ο Ο συνεχής έλεγχος των οικονομικών του Δήμου σε επίπεδο κόστους / ωφέλειας

Για την επίτευξη των γενικών στόχων εσωτερικής ανάπτυξης όπως και για την παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών δράσης, αρμόδιες είναι οι υποστηρικτικές και οι οριζόντιες υπηρεσίες.

Μέσω των υποστηρικτικών και των οριζόντιων υπηρεσιών επιτυγχάνεται ο συντονισμός, ο έλεγχος και ο προσανατολισμός των κάθετων υπηρεσιών από τα όργανα διοίκησης, σε κοινά ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία τους, με απώτερο σκοπό τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητάς τους, δηλ. το να λειτουργούν αποτελεσματικά και αποδοτικά. Τα όργανα διοίκησης εξασφαλίζουν συνέργειες, θέτοντας οριζόντιους στόχους εσωτερικής ανάπτυξης και οριζόντιες πολιτικές δράσης τις οποίες, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, πρέπει να εφαρμόσουν όλες οι κάθετες υπηρεσίες.

Οι υποστηρικτικές και οι οριζόντιες υπηρεσίες, επομένως είναι αρμόδιες για την επίτευξη γενικών στόχων εσωτερικής ανάπτυξης και είναι οι «θεματοφύλακες» των πολιτικών δράσης του Δήμου.

Smart Cities :

Μέσα από τον άξονα «Ψηφιακή Σύγκλιση» του Προγράμματος Αντώνης Τρίτσης και τη Πρόσκληση ΑΤ08 «Smart Cities, ευφυείς εφαρμογές, συστήματα και πλατφόρμες για την ασφάλεια, υγεία - πρόνοια, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, εκπαίδευση-πολιτισμό-τουρισμό

και περιβάλλον, δράσεις και μέτρα πολιτικής προστασίας, προστασίας της δημόσιας υγείας και του πληθυσμού από την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊούCOVID-19», ο Δήμος Θήρας υπέβαλε πρόταση χρηματοδότησης με τίτλο έργου «Σαντορίνη Έξυπνο και Βιώσιμο Νησί. Ηλεκτρονική Εξυπηρέτηση Πολιτών και απομακρυσμένη λειτουργία του Δήμου λόγω COVID 19»

Με τη νέα στρατηγική βρίσκεται στη μετάβαση σε μια νέα εποχή με στόχο τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και τη μείωση του Περιβαλλοντικού του αποτυπώματος. Επιπρόσθετα λόγω των σημαντικών προβλημάτων που δημιουργήθηκαν από τη πανδημία του COVID 19, είναι γεγονός πως καθίσταται πιο αναγκαίο από ποτέ, να πραγματοποιηθεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός του Δήμου, ο οποίος θα καλύψει τις όλο και αυξανόμενες ανάγκες των δημοτών με ασφάλεια και ταχύτητα, ενώ θα λειτουργήσει απόλυτα θετικά στη μείωση του κόστους λειτουργίας του Δήμου, καθώς και στην αύξηση της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών του. Κοινό σημείο του συστήματος αποτελεί το ενιαίο σύστημα GIS που θα δημιουργηθεί για το σύνολο του δήμου Θήρας, πάνω στο οποίο θα συνδεθούν όλα τα υποσυστήματα, όπως αυτά περιγράφονται παρακάτω.

Α1. Ψηφιοποίηση όλων των οικοδομικών αδειών του Δήμου Το νέο σύστημα – Web ηλεκτρονική πλατφόρμα - θα περιέχει ηλεκτρονικά όλες τις οικοδομικές άδειες μαζί με τα επισυναπτόμενα έγγραφα και σχέδια τους, ψηφιακά, με δυνατότητες δημιουργίας χρήστη και αναζήτησης τους μέσω ειδικών φίλτρων .

Α2. Ψηφιοποίηση μελετών της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Το νέο σύστημα θα οργανώσει το υφιστάμενο και νέο αρχείο της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου, ψηφιοποιώντας και κατηγοριοποιώντας το σύνολο των μελετών.

Α3. CRM Υπηρεσιών – Ψηφιακό Αποτύπωμα Υπηρεσιών Το νέο σύστημα – Web ηλεκτρονική πλατφόρμα – θα αναβαθμίσει αποτελεσματικά την επικοινωνία και εξυπηρέτηση των κατοίκων και επισκεπτών του δήμου, με τις υπηρεσίες του.

Β. Σαντορίνη Έξυπνο και Βιώσιμο Νησί

Β.1. Διαχείριση Στόλου Οχημάτων και ζημιών - Προμήθεια και εγκατάσταση σύγχρονων GPS στα οχήματα (πρόβλεψη για 50 οχήματα). Αναβάθμιση των όσων υφιστάμενων εγκατεστημένων GPS συστημάτων και προμήθεια νέων όπου απαιτείται με στόχο την μείωση των λειτουργικών εξόδων από τη κατανάλωση που προκύπτει από τα οχήματα. - Αισθητήρας τάπας καυσίμου και λογισμικό παρακολούθησης κίνησης οχημάτων, κατανάλωσης καυσίμου και διαχείρισης ανταλλακτικών και βλαβών.

Β.2. Ανάπτυξη συστήματος GIS – το οποίο θα περιέχει : - Ψηφιοποίηση Δημοτικού, Επαρχιακού και Αγροτικού οδικού Δικτύου και λοιπών υποδομών (αστικός εξοπλισμός

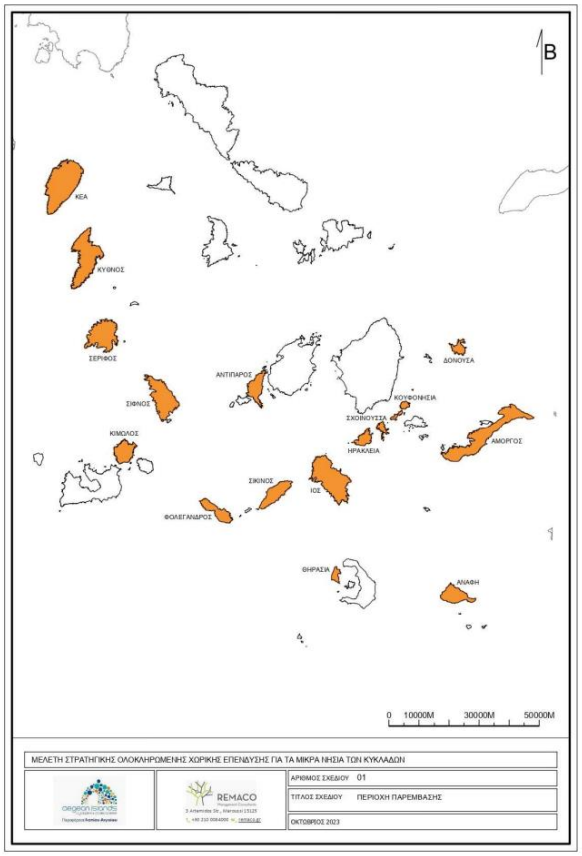
Β.3. Καταγραφή κυκλοφοριακών φόρτων στο οδικό δίκτυο μέσω τοποθέτησης αισθητήρων και ανάλογης ηλεκτρονικής πλατφόρμας για την καταγραφή του κυκλοφοριακού φόρτου.

Β.4. Καταγραφή των πληθυσμιακών ροών-συγκεντρώσεων του Δήμου τόσο χρονικά όσο και χωρικά. Η προτεινόμενη λύση θα πρέπει να περιλαμβάνει εφαρμογή (app) και

ηλεκτρονική πλατφόρμα με τη στατιστική ανάλυση και προβολή των πληθυσμιακών ροών, η οποία θα μπορεί να αποτυπώνεται σε πραγματικό χρόνο στο ενιαίο σύστημα GIS του Δήμου.

Β.5. Σύστημα παρακολούθησης πληρότητας κάδων, βελτιστοποίηση δρομολογίων, δυναμική βελτιστοποίηση δρομολογίου βάσει ONLINE συλλογής δεδομένων-πληρότητας κάδων, έξυπνοι αισθητήρες.

Α9.3.3 ΟΧΕ ΜΙΚΡΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

ΧΑΡΤΗΣ: ΟΧΕ ΜΙΚΡΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Σχέση με το Εξεταζόμενο Σχέδιο:

Σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ΟΧΕ ΜΙΚΡΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΤΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ, στο Σχέδιο περιλαμβάνεται μόνο η Θηρασία της ν.Θηρας, οπότε και δεν αφορά την Περιοχή Επέμβασης.ούτε τη Δ.Κ Μεγαλοχωρίου.

Α9.3.4 Σχέδιο Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.) ν. Θήρας

Ο Δήμος Θήρας υπέβαλε πρόταση χρηματοδότησης στο Πράσινο Ταμείο, στον άξονα προτεραιότητας 4 (Α.Π. 4) «Σχέδια φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων (Σ.Φ.Η.Ο.)» του χρηματοδοτικού προγράμματος: «ΔΡΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ» 2020, ενώ σύμφωνα με την Μελέτη ανάθεσης από τον Δήμο Θήρας το 2021, και με τις Τεχνικές Οδηγίες για τα Σχέδια Φόρτισης Ηλεκτρικών Οχημάτων, το κάθε Σ.Φ.Η.Ο.

ΠΡΟΒΛΈΡΠΟΝΤΑΙ :

α) χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο εντός των διοικητικών ορίων του Φορέα Εκπόνησης, στους χώρους στάσης και στάθμευσης του άρθρου 34 του ν. 2696/1999 (Α' 57), καθώς και σε ελεγχόμενους από τους δήμους χώρους στάθμευσης και δημοτικούς χώρους στάθμευσης, ώστε να προβλέπεται υποχρεωτικά η χωροθέτηση ενός (1) κατ' ελάχιστον σημείου επαναφόρτισης Η/Ο ανά χιλίους (1.000) κατοίκους του δήμου, και ειδικότερα σε:

αα) υφιστάμενους υπαίθριους δημοτικούς χώρους στάθμευσης, αβ) υφιστάμενους στεγασμένους δημοτικούς χώρους στάθμευσης, 3 αγ) υφιστάμενες παρόδιες θέσεις στάθμευσης, ελεύθερες και ελεγχόμενης στάθμευσης, ιδίως στα πολεοδομικά κέντρα των δήμων και σε περιοχές αυξημένης επίσκεψης και σε πυκνοδομημένες αστικές περιοχές, αδ) νέους υπαίθριους/στεγασμένους χώρους στάθμευσης ή παρόδιες θέσεις στάθμευσης που χωροθετούνται με σκοπό την εγκατάσταση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο.

β) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε τερματικούς σταθμούς και σε επιλεγμένα σημεία των δημοτικών και αστικών συγκοινωνιών, ώστε να καθίσταται δυνατή η ανωτέρω εγκατάσταση των σημείων επαναφόρτισης Η/Ο υψηλής ισχύος για την εξυπηρέτηση δημοτικών και αστικών λεωφορείων και συγχρόνως να διασφαλίζεται η ελάχιστη απαιτούμενη αναμονή επαναφόρτισης για την ομαλή λειτουργία των λεωφορειακών γραμμών προς εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού,

γ) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο για την εξυπηρέτηση τουριστικών λεωφορείων, ώστε οι προβλεπόμενες θέσεις στάθμευσης τουριστικών λεωφορείων να εξοπλίζονται με σημεία επαναφόρτισης Η/Ο σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον επί του συνόλου των υφιστάμενων θέσεων ή ενός (1) κατ' ελάχιστον σημείου επαναφόρτισης Η/Ο, δ) τη χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο για την εξυπηρέτηση Η/Ο τροφοδοσίας, ώστε οι προβλεπόμενες θέσεις στάθμευσης οχημάτων τροφοδοσίας να εξοπλίζονται με σημεία επαναφόρτισης Η/Ο για το δέκα τοις εκατό (10%) τουλάχιστον του συνόλου των υφιστάμενων θέσεων ή ενός (1) κατ' ελάχιστον σημείου επαναφόρτισης Η/Ο.

ε) τη χωροθέτηση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε υφιστάμενα και νόμιμα καθορισμένα σημεία στάσης ή στάθμευσης (πιάτσες) Ε.Δ.Χ.-ΤΑΞΙ, Στα σημεία επαναφόρτισης Η/Ο που ορίζονται με την παρούσα απαγορεύεται να φορτίζονται Η/Ο, εκτός από Ε.Δ.Χ.- ΤΑΞΙ.

στ.) τη χωροθέτηση σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε χώρους στάθμευσης οχημάτων Αμεα, όπως αυτή περιγράφεται στο άρθρο 19 του ν. 4710/2020.

Πέραν των ανωτέρω, στο Σ.Φ.Η.Ο. δύναται να περιλαμβάνεται (ενδεικτικά) και η χωροθέτηση δημοσίως προσβάσιμων θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο σε δημοτικές εγκαταστάσεις, πέραν των υποχρεωτικά προβλεπόμενων βάσει της κείμενης νομοθεσίας, και η χωροθέτηση θέσεων στάθμευσης και σημείων επαναφόρτισης Η/Ο για την εξυπηρέτηση του κοινού σε τερματικούς σταθμούς και σε επιλεγμένα σημεία του δικτύου δημοτικών ή αστικών συγκοινωνιών.

Δράσεις:

Ο Δήμος Θήρας έχει υποβάλλει στο Πρόγραμμα Χρηματοδότησης Αντώνης Τρίτσης, στον άξονα προτεραιότητας «Περιβάλλον» και στη Πρόσκληση ΑΤ12 Δράσεις Ηλεκτροκίνησης στους Δήμους. Τίτλος Έργου : «Υποδομές ηλεκτροκίνησης - Ηλεκτρικά οχήματα - Σταθμοί φόρτισης του Δήμου Θήρας», Το προτεινόμενο έργο «Υποδομές ηλεκτροκίνησης - Ηλεκτρικά οχήματα - Σταθμοί φόρτισης του Δήμου Θήρας», περιλαμβάνει την προμήθεια 10 ηλεκτροκίνητων οχημάτων και των φορτιστών αυτών και χωρίζεται σε δύο (2) κύρια ξεχωριστά ΥΠΟ έργα, και ένα (1) συνοδό Υποέργο. Αποτέλεσμα της υλοποίησης του έργου θα είναι η βελτίωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος μέσω της μείωσης των εκπεμπόμενων ρύπων αλλά και της μείωσης της καταναλισκόμενης ενέργειας και του κόστους χρήσης των οχημάτων. Επιπρόσθετα, θα επιλυθεί ένα σημαντικό πρόβλημα σε σχέση με τη κάλυψη των αναγκών μετακίνησης τόσο των υπηρεσιών του δήμου όσο και (τουλάχιστον σε ένα ποσοστό) και των μονίμων κατοίκων και επισκεπτών του δήμου.

Σχέση με το Εξεταζόμενο Σχέδιο:

Ειδκότερα για την Δημοτική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου και την περιοχή Επέμβασης δεν προβλέπονται στη Μελέτη ειδικές τοπικές επεμβάσεις.

Σύνθεση Κατευθύνσεων και επιλογών :

Κατευθύνσεις και επιλογές για θέματα οδικών μεταφορών (οδικό δίκτυο κ.λπ.) και αναβάθμισης του επιπέδου εξυπηρέτησης στις μετακινήσεις των κατοίκων και των επισκεπτών δίδουν οι παραπάνω μελέτες: με απώτερο στόχο την αναβάθμιση της καθημερινότητας των πολιτών αλλά και των επισκεπτών του, δεδομένου ότι η Σαντορίνη αποτελεί δημοφιλή τουριστικό προορισμό (2022). Επίσης προσφέρουν μέσω της δημιουργίας Βιώσιμου Δικτύου κίνησης πεζών και εργασιών πρασίνου σε κοινόχρηστους χώρους του Δήμου Θήρας, βελτίωση της προσβασιμότητας στο νησί, μέσα από ολοκληρωμένες λύσεις αφού στο επίκεντρό τους θέτουν τον μετακινούμενο πολίτη ως πεζό ακολουθώντας τις αρχές της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

Ειδικότερα η εφαρμογή των παραπάνω κυκλοφοριακών βιώσιμων σχεδιασμών τόσο εντός του ιστού του παραδοσιακού οικισμού Μεγαλοχωρίου, όσο και τον έξω-αστικό χώρο προσβάσεων στη Δημοτικής Κοινότητα, όπως και η προβολή ενίσχυσης της τουριστικής πολιτιστικής ταυτότητας, της τοπικής επιχειρηματικότητας, με αναφορά στην περιοχή επέμβασης, θα ευνοήσουν θετικά και αναδείξουν περαιτέρω την τοπική πολιτισμική ταυτότητα της περιοχής σε σχέση με όλο το νησί .

Α9.4 Σύνθεση Στόχων του ΕΣΧΑΣΕ -συσχέτιση με Α9.1 ΚΑΙ Α9.3

Καθότι, μέχρις σήμερα ιδιαίτερη υστέρηση καταγράφεται στην ολοκλήρωση του σχεδιασμού σε επίπεδο Ειδικών Χωροταξικών Μελετών, ΓΠΣ / ΣΧΟΟΑΠ και διαχειριστικών σχεδίων, με αρνητικές επιπτώσεις στη διαχείριση του χώρου και ειδικότερα του παράκτιου ο οποίος είναι ο πλέον ευάλωτος στις πιέσεις της οικιστικής ανάπτυξης, η Επενδυτική

Πρόταση που αναπτύσσεται με το παρόν και αφορά στη Περιοχή Επέμβασης (ανήκει στη Δ.Κ Μεγαλοχωρίου) και προκρίνει την ανέγερση πολυτελούς 5* ξενοδοχειακού καταλύματος 166 κλινών, ελάχιστα αλληλοεπιδρά με τις γειτονικές Δημοτικές Ενότητες καθότι το μέγεθος της επέμβασης είναι μικρό. Ειδικότερα,

Σύμφωνα άλλωστε με την επενδυτική πρόταση, με σκοπό να βελτιωθεί η προσβασιμότητα εντός και εκτός της επένδυσης και να γίνει πιο εύκολη η κάλυψη αναγκών και η παροχή υπηρεσιών αυτής πραγματοποιείται αφενός η χάραξη ήπιου οδικού δικτύου εσωτερικά της επένδυσης, απόλυτα προσαρμοσμένο στο φυσικό περιβάλλον, δημιουργούνται μονοπάτια ήπιας κυκλοφορίας και εσωτερικά δικτύου για ηλεκτρικά οχήματα (golf cars), ενώ προβλέπεται η διαπλάτυνση του χωματόδρομου εξωτερικά της επένδυσης .

Ταυτόχρονα, η απεξάρτηση από το αυτοκίνητο και η ενθάρρυνση της χρήσης μέσων φιλικών προς το περιβάλλον,όπως προβλέπουν οι σχετικές Μελέτες εγκεκριμένες από τον Δήμο Θήρας, θα συμβάλει στη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και στη μείωση του αστικού θορύβου.

Όσον αφορά τις αλληλεπιδράσεις των υφιστάμενων/θεσμοθετημένων χρήσεων γης, στην περιοχή επέμβασης, το προβλεπόμενο Σχέδιο Ανάπτυξης στη Περιοχή Επέμβασης, για τις εκτάσεις που αντιπροσωπεύουν «*γη που χρησιμοποιείται για γεωργία μαζί με σημαντικά τμήματα φυσικής βλάστησης*», δεν θα αλλοιωθούν αντίθετα προκρίνεται η διατήρηση του καθεστώτος της χρήσης γης ως « αμετάβλητη».

Α9.5 ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ Η ΜΕ ΤΙΣ ΥΠΟΛΟΙΠΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

Η Περιοχή Επέμβασης βρίσκεται πλησίον της παραλίας Βλυχάδας και ανήκει στη Δημοτική Κοινότητα (Δ.Κ) Μεγαλοχωρίου, στο νότιο παραλιακό άκρο. Σύμφωνα με την Διοικητική Διαίρεση της Π.Ν.Α, Ο Δήμος Θήρας απαρτίζεται από -2- Δημοτικές Ενότητες, την Δ.Ε Θήρας, όπου υπάγεται η Δημοτική Κοινότητα Μεγαλοχωρίου, και τη Δ.Ε Οίας.

Σύμφωνα με το Επενδυτικό Σχέδιο (ΔΕΣΕ)του παρόντος Σχεδίου, και σύμφωνα με την Μελέτη ΕΠΣ Θήρας για την Φέρουσα Ικανότητα,

Η Δ.Κ Μεγαλοχωρίου έχει :

- δείκτη τουριστικής φέρουσας ικανότητας 92 που είναι ένας από τους μικρότερους στο νησί που δηλώνει ότι υπάρχει περιθώριο για την ανάπτυξη του τουρισμού
- δείκτη υφιστάμενης πυκνότητας δόμησης 66,17 τ.μ/κάτοικο (όταν η μέση τιμή βάσει των προδιαγραφών είναι 40-80 m^2) που είναι ένας από τους μικρότερους στο νησί που δηλώνει ότι υπάρχει περιθώριο για την ανάπτυξη δόμησης

Σχέση με το Εξεταζόμενο Σχέδιο:

Επομένως Δεν υπάρχει πρόβλημα φέρουσας ικανότητας (τουρισμού , ή δόμησης εντός οικισμών ή διάσπαρτης δόμησης με αναφορά στην Δ.Κ Μεγαλοχωρίου όπου γίνεται η Επένδυση.

Εφόσον προκρίνεται με την επενδυτική πρόταση ανέγερση ξενοδοχείου 166κλινών, η προσέλκυση νέων επισκεπτών στο νησί εξ αιτίας της επένδυσης στην περίοδο αιχμής υπολογίζεται το μέγιστο να είναι 166 άτομα (ένοικοι ξενοδοχείου) + 14 άτομα (επισκέπτες ΣΠΑ – εκτός των ενοίκων του ξενοδοχείου) , δηλαδή ο συνολικός αριθμός ενοίκων και επισκεπτών θα αγγίζει μόλις τα 180 άτομα.

Σημειώνεται , δε ότι η υφιστάμενη κύρια οδός πρόσβασης (Ο δρόμος αυτός είναι υφιστάμενος από πολύ παλιά και συνδέει τους οικισμούς Εμπορειό και Μεγαλοχώρι με την παράλια και το λιμάνι της Βλυχάδας). βρίσκεται δίπλα στο προτεινόμενο Έργο Επένδυσης, και ελάχιστα αλληλοεπιδρά με τις γειτονικές Δημοτικές Ενότητες καθότι το μέγεθος της επέμβασης είναι μικρό. Σημαντικό είναι επίσης το γεγονός ότι η υπάρχουσα οδός δεν θα δημιουργήσει, κυκλοφοριακό φόρτο τους μήνες αιχμής της τουριστικής περιόδου, καθότι τα οχήματα ιδιωτικής χρήσης/ ενοικιαζόμενα των επισκεπτών, του προβλεπόμενου ξενοδοχειακού συγκροτήματος, υπολογίζονται αμελητέα σε αριθμό, με αποτέλεσμα να μην επιβαρύνεται η ημερήσια επισκεψιμότητα στη παραλία Βλυχάδας καθώς και στο λιμάνι.

Σύμφωνα άλλωστε με την επενδυτική πρόταση, με σκοπό να βελτιωθεί η προσβασιμότητα εντός και εκτός της επένδυσης και να γίνει πιο εύκολη η κάλυψη αναγκών και η παροχή υπηρεσιών αυτής πραγματοποιείται:

- Χάραξη ήπιου οδικού δικτύου εσωτερικά της επένδυσης
- Διαπλάτυνση του χωματόδρομου εξωτερικά της επένδυσης
- Δημιουργία μονοπατιών και εσωτερικά δικτύου για ηλεκτρικά οχήματα (golf cars)
- Το εσωτερικό δίκτυο θα διαμορφωθεί σε ήπιας κυκλοφορίας απόλυτα προσαρμοσμένο στο φυσικό περιβάλλον.

Η σύνδεση της επένδυσης με το εξωτερικό οδικό δίκτυο θα γίνεται με 3 ισόπεδους κόμβους.

Συμπεράσματα:

Επισημαίνεται ότι στο τμήμα νότια της Δ.Κ Μεγαλοχωρίου δεν υπάρχουν αρχαιολογικοί χώροι, ούτε ιστορικοί τόποι, ούτε παραδοσιακοί οικισμοί, ούτε περιοχή NATURA, ούτε καταφύγιο άγριας Ζωής, ούτε μικροί υγρότοποι, ούτε γεωλογικοί ενδιαφέροντες και μοναδικοί σχηματισμοί πέραν της ζώνης των 150 μ της παραλίας της Βλυχάδας που προστατεύει επαρκώς η υφιστάμενη ΖΟΕ.

Το πολυσχιδές ανάγλυφο δεν ανήκει στις κατηγορίες προστασίας τοπίου σύμφωνα με την μελέτη του τοπίου του νέου περιφερικού χωροταξικού πλαισίου του Ν Αιγαίου. Επίσης, το περιφερειακό χωροταξικό Νοτίου Αιγαίου δεν προβλέπει στη περιοχή κάποιο τοπίο άξιο προστασίας .

Τα ρέματα προστατεύονται από την σχετική νομοθεσία και δεν απαιτείται ούτε επιτρέπεται από την νομοθεσία μεγαλύτερη προστατευτική απαγόρευση.

Α9.6 ΕΙΣΡΟΕΣ ΑΠΟ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΕΚΠΟΝΟΥΜΕΝΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Α9.6.1 ΓΕΩΛΟΓΙΑ

Α9.6.1.1 ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ - ΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Η Θήρα γεωτεκτονικά αποτελεί μέρος του Κυκλαδικού συμπλέγματος το οποίο με την ειρά του ανήκει στην κεντρική ζώνη της ενδιάμεσης Τεκτονομεταμορφικής ζώνης γνωστή ως ττικοκυκλαδική μάζα. Η Αττικοκυκλαδική μάζα παρουσιάζει την πλέον πολύπλοκη γεωλογική δομή καθώς αποτελείται από πλήθος αλπικών και προαλπικών τεκτονικών ενοτήτων. Η γενική της διεύθυνση ταυτίζεται με αυτή των αλπικών γεωτεκτονικών ενοτήτων, ενώ στο νότιο τμήμα της τοποθετείται το σημερινό ενεργό ηφαιστειακό τόξο.

Επιπλέον η Θήρα βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα του Ελληνικού ηφαιστειακού τόξου, στο Νότιο Αιγαίο και χαρακτηρίζεται από μία ιδιαίτερη πολυπλοκότητα στη γεωλογική της δομή και εξέλιξη.

Η πολυπλοκότητα αυτή αποδεικνύεται από το γεγονός ότι παρόλη τη σχετικά μικρή έκταση της, στη δομή της συμμετέχει ένας μεγάλος αριθμός γεωλογικών σχηματισμών, με ηλικία από το Ανώτερο Τριαδικό μέχρι σήμερα.

Τα παλαιότερα πετρώματα που ανήκουν στον Αλπικό κύκλο απαντώνται μόνο στο

νοτιοανατολικό τμήμα της νήσου Θήρας και μπορούν να ενταχθούν στις γεωτεκτονικές ενότητες του Ελλαδικού χώρου. Τα πετρώματα αυτά απαντώνται σήμερα στην ΝΑ Θήρα, στις περιοχές

Μέσα Βουνό, Προφήτης Ηλίας, Πύργος, Γαβρίλος και στο λιμάνι του Αθηνιού. Αντίθετα,

πολυάριθμοι ηφαιστειακοί σχηματισμοί, προϊόντα των αλλεπάλληλων ραστηριοποιήσεων του ηφαιστείου, καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο τμήμα του νησιωτικού συμπλέγματος της

Σαντορίνης, το οποίο αποτελείται από τις νήσους Θήρα, Θηρασία, Ασπρονήσι, Παλαιά Καμμένη και Νέα Καμμένη.

Η σημερινή ηφαιστειακή δραστηριότητα συνεχίζεται και σήμερα και εντοπίζεται κυρίως στις νήσους της Παλαιάς και Νέας Καμμένης, αλλά και στο υποθαλάσσιο ηφαίστειο Κολούμπος. Στο Ελληνικό ηφαιστειακό τόξο που χαρακτηρίζεται από ασβεσταλκαλικά πετρώματα, εκτός της Θήρας, εντάσσονται επίσης τα ηφαιστειακά κέντρα του Σουσακίου, των Μεθάνων, της Αίγινας, του Πόρου, της Μήλου, της Κω, και της Νισύρου. Έχει μήκος 500 χλμ και πλάτος περίπου 20-40 χλμ, αρχίζει από το Σαρωνικό κόλπο διέρχεται από το νότιο Αιγαίο και φθάνει στις δυτικές ακτές της Μικρός Ασίας.

Το ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης είναι το πιο ενεργό μέρος του ηφαιστειακού τόξου του Νοτίου Αιγαίου. Αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου τεκτονικού / ηφαιστειακού συμπλέγματος, το οποίο εκτείνεται από νοτιοδυτικά προς βορειοανατολικά σε μία απόσταση 45 χλμ και περιλαμβάνει επιπλέον τις νησίδες Χριστιανά, περίπου 20χλμ νοτιοδυτικά, και το υποθαλάσσιο ηφαίστειο Κολούμπος, 7 χλμ βορειοανατολικά.

Αυτά τα ηφαιστειακά κέντρα, στην ευρύτερη περιοχή της Θήρας, δημιουργούν μία ζώνη

ρηγμάτων, η οποία αποτελείται από δύο παράλληλες γραμμές ρηγμάτωσης, τη γραμμή της

Καμένης και τη γραμμή του Κολούμπου (βλ. σχήμα 3.1.1 που ακολουθεί). Η γραμμή της Καμένης (με πάχος 600 μ και μήκος 4,5 χλμ) διέρχεται από την Παλαιά και τη Νέα Καμένη, όπου συναντώνται οι νεότερες ηφαιστειακές αποθέσεις στη Σαντορίνη. Η γραμμή του Κολούμπου διέρχεται από το Μεγάλο Βουνό, το Κόκκινο Βουνό, το δακτύλιο των τόφφων του ακρωτηρίου του Κολούμπου και το αντίστοιχο υποθαλάσσιο ηφαίστειο (Μιχαήλ, 2017, Τσιμπίρη, 2017).__

Σύμφωνα με τους Sakellariou (2010), οι οποίοι πραγματοποίησαν γεωλογική έρευνα στην

ευρύτερη θαλάσσια περιοχή της Σαντορίνης, οι γραμμές της Καμένης και του Κολούμπου

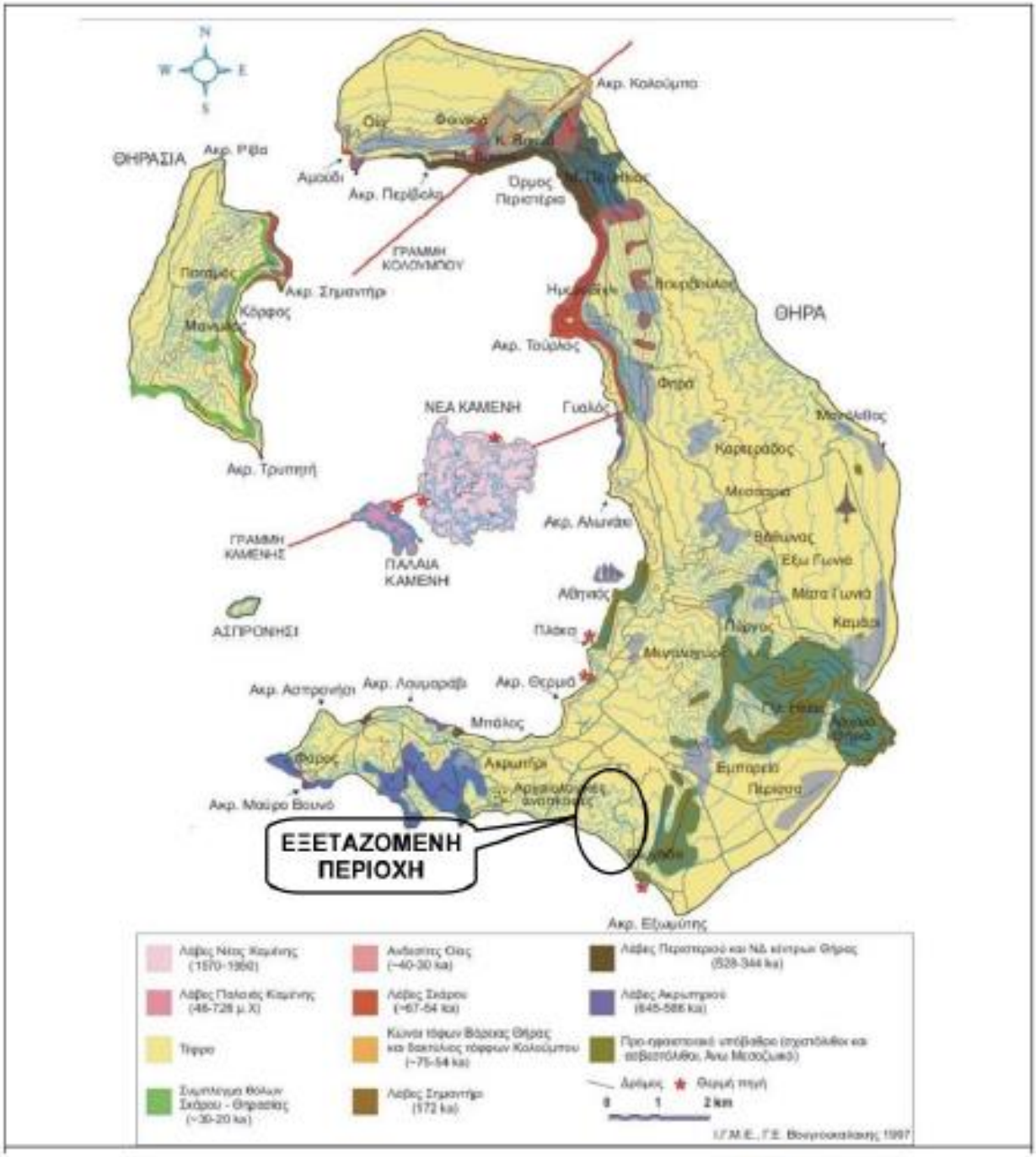
αποτελούν μία ρηξιγενή ζώνη οριζόντιας ολίσθησης, από όπου το μάγμα ανέρχεται σε όλα τα ηφαιστειακά κέντρα του συμπλέγματος.

Ακόμα στο νησιωτικό σύμπλεγμα της Σαντορίνης, πέραν της κύριας ρηγμάτωσης με διεύθυνση ΝΔ-ΒΑ, σημειώνονται ακόμα ρήγματα με διεύθυνση ΒΒΑ-ΝΝΔ και ΒΔ-ΝΑ, αλλά με περιορισμένο αριθμό εμφανίσεων (Mountrakis 1996).

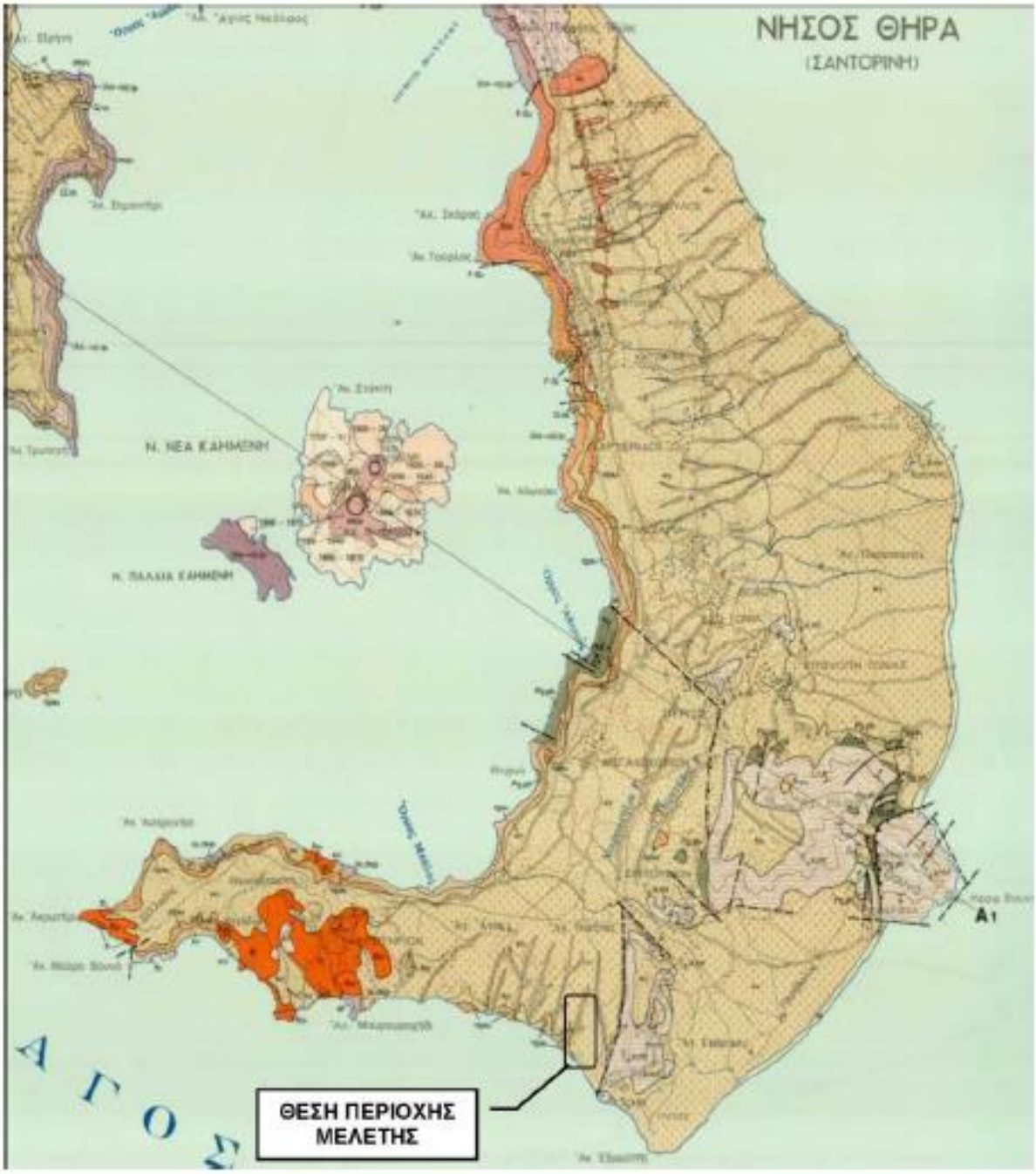
Σε ότι αφορά στην ηφαιστειακή δραστηριότητα τον 17ο αιώνα π.Χ. (περί το 1613 π.Χ.) λαμβάνει χώρα η Μινωική έκρηξη, η οποία είναι η τελευταία μεγάλη πλινιακή έκρηξη του νησιού και μία από τις μεγαλύτερες στην ιστορία της ανθρωπότητας.

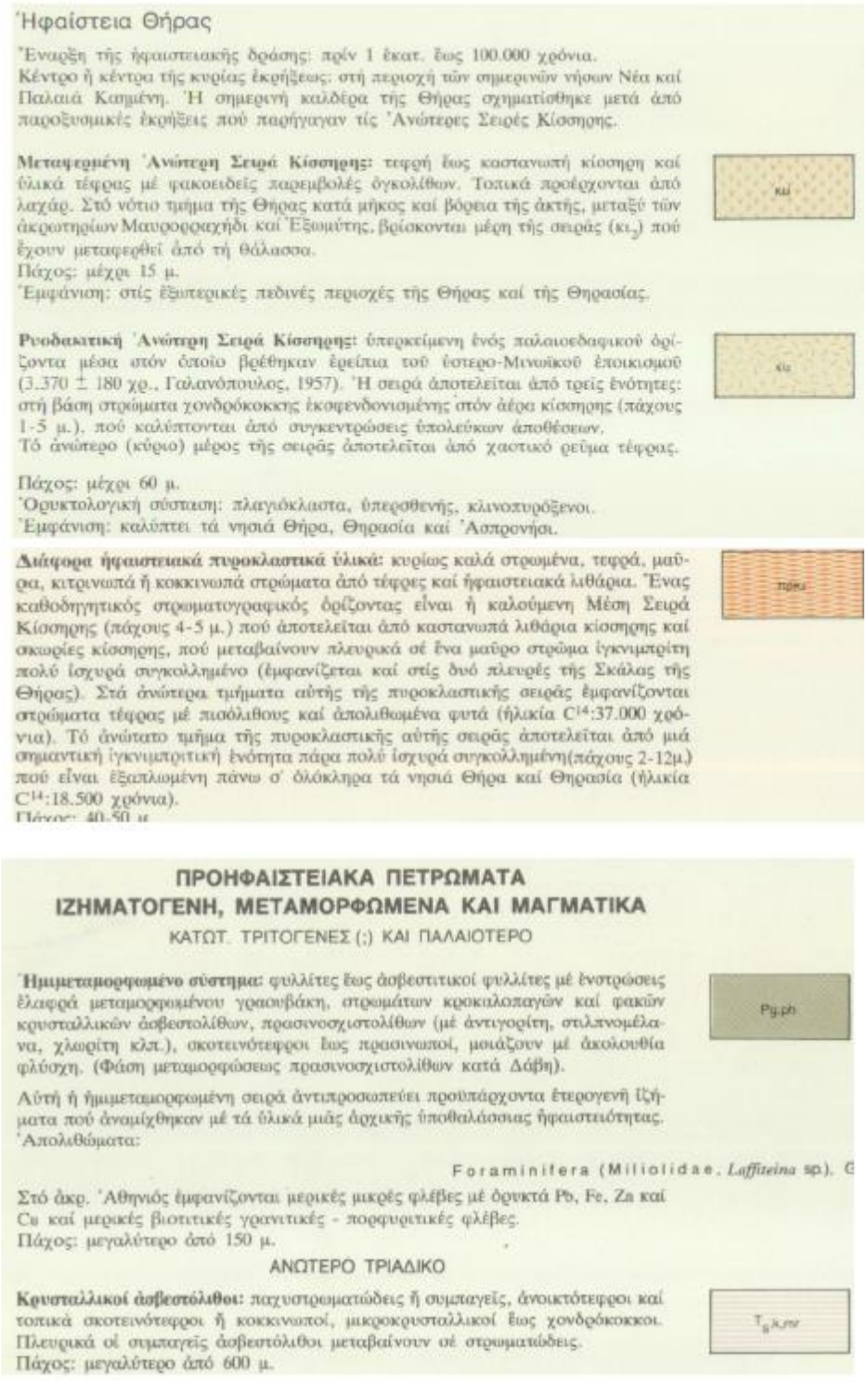
Κατά την Μινωική έκρηξη αποτέθηκε παχύ κάλυμμα λευκού τόφφου, ο οποίος καλύπτει σχεδόν εξ ολοκλήρου το νησί. Η Μινωική έκρηξη περιελάμβανε τέσσερις φάσεις, με βάση τη χρονική τους εξέλιξη και τα προϊόντα που αποτέθηκαν στην καθεμία. Κατά την πρώτη φάση παρήχθησαν πλίνιοι τόφφοι, κατά τη δεύτερη και τρίτη φρεατομαγματικές πυροκλαστικές ροές και κατά την τέταρτη υποαέριες ροές. Λόγω της τεράστιας έκρηξης εκκενώθηκαν μεγάλοι όγκοι μάγματος και δημιουργήθηκαν μικρά τσουνάμι από πυροκλαστικές ροές, με αποτέλεσμα την κατάρρευση της μεγάλης καλδέρας, η οποία πληρώθηκε με θαλασσινό νερό. Η Θήρα, η Θηρασία και το Ασπρονήσι αποτελούν υπολείμματα της Μινωικής έκρηξης.

Ακολουθούν οι Γεωλογικοί χάρτες υης Θήρας με την εξεταζόμενη περιοχή Επέμβασης

Σχήμα 3.1.1: Απλοποιημένος γεωλογικός χάρτης νήσου Θήρας – ΙΓΜΕ Γ. Βουγιουκαλάκης 1997

ΝΗΣΟΣ ΘΗΡΑ
(ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ)
Ν. ΝΕΑ ΚΑΜΜΕΝΗ
Ν. ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΜΜΕΝΗ
Α Γ Ο Σ
ΘΕΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ
ΜΕΛΕΤΗΣ
A1

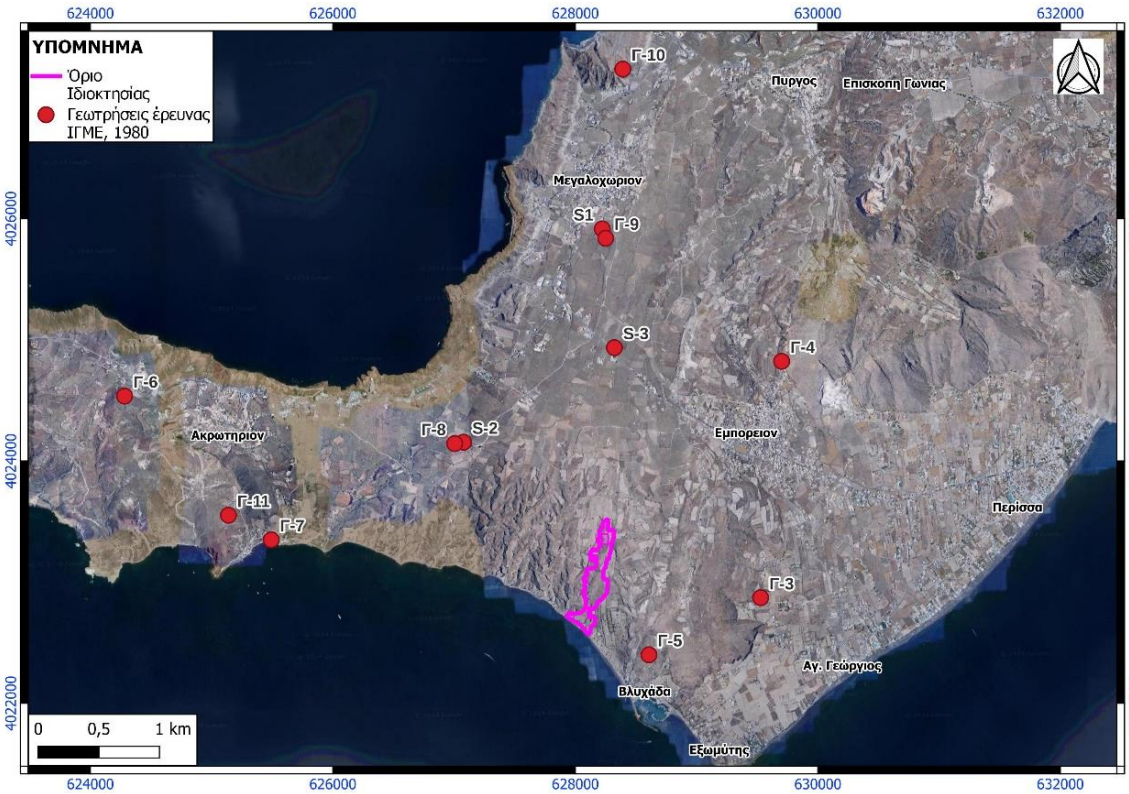

Σχήμα 3.1.2: Γεωλογικός χάρτης νήσου Θήρας 1:50000 – ΙΓΜΕ 1980

Α9.6.2. Υδρογεωλογικής - Γεωλογικής Μελέτης στη θέση «Πλατύναμος – Ξεροτρύπη», στην περιοχή Βλυχάδα του Δ.Δ. Μεγαλοχωρίου του Δήμου Θήρας, με σκοπό την αναγνώριση νερού υδρογεώτρησης ως Ιαματικού Φυσικού Πόρου (ΙΦΠ).

Στη Σαντορίνη έχουν δημιουργηθεί ευνοϊκές προϋποθέσεις για σημαντική γεωθερμική και υδροθερμική δραστηριότητα, εξαιτίας των γεωτεκτονικών και μαγματικών συνθηκών που επικρατούν και η οποία αποδεικνύεται από την ύπαρξη μαγματικών θαλάμων σε μικρά βάθη (3-4Km κάτω από την καλδέρα) και αρκετών παράκτιων και υποθαλάσσιων θερμών πηγών (Fytikas, M., Karydakis, G., Kavouridis, Th., Kolios, N., Vougioukalakis, G., 1990a). Σύμφωνα με έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί στην έκταση της Σαντορίνης απαντά ένας αρκετά μεγάλος αριθμός θερμών πηγών, τα νερά των οποίων παρουσιάζουν αυξημένη αλατότητα. Οι κυριότερες πηγές βρίσκονται νότια του Αθηνιού στη θέση Πλάκα (33.6°C), στα πρανή της καλδέρας, στο Αθέρμι Χριστού (56°C) και στην Βλυχάδα (32°C).

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1980 πραγματοποιήθηκε γεωθερμική έρευνα από το ΙΓΜΕ. Κατά την έρευνα αυτή, κατασκευάστηκαν από το ΙΓΜΕ έντεκα (11) ερευνητικές, μικρής διαμέτρου γεωτρήσεις, για τη μελέτη της στρωματογραφίας, τη μέτρηση της **γεωθερμικής βαθμίδας** και τη δειγματοληψία ρευστών από βαθύτερους υδροφόρους ορίζοντες, καθώς και τρεις (3) παραγωγικές γεωτρήσεις. Οι εννιά από τις έντεκα ερευνητικές γεωτρήσεις (κωδικός ‘Γ’) και οι τρεις παραγωγικές (κωδικός ‘S’), εντοπίζονται στο νότιο τμήμα του νησιού (Σχ. 0-1).

Σχ. 0-1 ***Γεωτρήσεις έρευνας ΙΓΜΕ (δεκαετία1980).***

Σύμφωνα με τη έρευνα αυτή, παρατηρήθηκαν τα εξής:

- Ύπαρξη γεωθερμικής ανωμαλίας εντός ή πολύ κοντά στο μεταμορφωμένο υπόβαθρο, μέσα στο οποίο αναπτύσσεται το υδροθερμικό σύστημα τουλάχιστον χαμηλής και πιθανότατα μέσης ενθαλπίας.
- Τα θερμά ρευστά απομονώνονται από το ψυχρό επιφανειακό μετεωρικό ή θαλασσινό νερό, λόγω των αδιαπέρατων πετρωμάτων του υποβάθρου.
- Στην περιοχή υπάρχουν κανονικά ρήγματα, τα οποία λειτουργούν ως οδοί κυκλοφορίας των γεωθερμικών νερών και επιτρέπουν την άνοδό τους προς την επιφάνεια.

Τα στοιχεία που προέκυψαν από τις γεωτρήσεις συνοψίζονται στον παρακάτω Πιν. 0-1. Σημειώνεται ότι οι δύο γεωτρήσεις με κωδικούς Γ1 και Γ2, οι οποίες δε φαίνονται στο παραπάνω Σχ. 0-1, εντοπίζονται στο βόρειο τμήμα του νησιού, στην περιοχή Κολούμπος και παρατίθενται στον Πιν. 0-1 για την πληρότητα των στοιχείων όλων των γεωτρήσεων.

Πιν. 0-1 ***Στοιχεία γεωτρήσεων από την έρευνα του ΙΓΜΕ.***

Α/Α	ΓΕΩ-ΤΡΗΣΗ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΒΑΘΟΣ (m)	ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	**Γ1**	Κολού-μπος	140	Πυροκλαστικά σειράς Κολούμπο	Αδυναμία μέτρηση γεωθερμικής βαθμίδας, λόγω μεγάλης περατότητας των σχηματισμών
2	**Γ2**	Κολού-μπος	170	Πυροκλαστικά σειράς Κολούμπο	Αδυναμία μέτρηση γεωθερμικής βαθμίδας, λόγω μεγάλης περατότητας των σχηματισμών
3	**Γ3**	Εξωμύτης	138	0-60m Κίσσηρη 60-138m Ασβεστόλιθος	Σταδιακή αύξηση της θερμοκρασίας μέσα στην κίσσηρη με ρυθμό 18°C/100m, αλλά στους πολύ περατούς ασβεστόλιθους σταθεροποιήθηκε στους 35°C, λόγω διείσδυσης της θάλασσας
4	**Γ4**	Εμπορείο	156	Μεταμορφωμένο σχιστολιθικό υπόβαθρο	Η γεωθερμική βαθμίδα υπολογίστηκε ίση με 4.7oC/100m
5	**Γ5**	Βλυχάδα	160	0-5m Κίσσηρη 5-160m Ασβεστόλιθος	Σταδιακή αύξηση της θερμοκρασίας στην κίσσηρη, μόλις η γεώτρηση συνάντησε τους ασβεστόλιθους παρατηρήθηκε μικρή πτώση της θερμοκρασίας και στη συνέχεια σταθεροποίησή της περίπου στους 35°C, λόγω διείσδυσης της θάλασσας εξαιτίας μεγάλης περατότητας των ασβεστόλιθων
6	**Γ6**	Φανάρι	183	Εναλλαγές πυροκλαστικών προϊόντων	Σταθερή άνοδος της θερμοκρασίας με το βάθος και η γεωθερμική βαθμίδα υπολογίστηκε στους 9.2°C/100m.
7	**Γ7**	Ακρωτήρι	180	Εναλλαγές πυροκλαστικών προϊόντων	Αδυναμία μέτρηση γεωθερμικής βαθμίδας, λόγω μεγάλης περατότητας των σχηματισμών
8	**Γ8**	Αγία Άννα	172	0-150m Εναλλαγές πυροκλαστικών προϊόντων 150-172m Μεταμορφωμένο σχιστολιθικό υπόβαθρο	Μέχρι τα 110m παρατηρείται θεαματική αύξηση της θερμοκρασίας (≈19 °C/100m), με μέγιστη τιμή τους 42.5°C, ενώ στη συνέχεια η θερμοκρασία μειώνεται λόγω πλευρικής διείσδυσης κρύων υδροφόρων οριζόντων. Μόλις η γεώτρηση συνάντησε το μεταμορφωμένο σχιστολιθικό υπόβαθρο, παρατηρήθηκε πάλι θετική τάση της γεωθερμικής βαθμίδας
9	**Γ9**	Μεγαλο-χώρι	180	0-10m Κίσσηρη 10-166m Εναλλαγές πυροκλαστικών προϊόντων 166-180m Μεταμορφωμένο σχιστολιθικό υπόβαθρο	Η γεώτρηση παρείχε την πιο αξιόπιστη γεωθερμική βαθμίδα, γιατί ήταν στεγανή και η αύξηση της θερμοκρασίας με το βάθος ήταν σταθερή, τόσο στα ηφαιστειακά προϊόντα όσο και στο υπόβαθρο. Η μέση γεωθερμική βαθμίδα υπολογίστηκε στους 15.7°C/100m.
10	**Γ10**	Αθηνιός	178	0-12m Κίσσηρη 12-178m Μεταμορφωμένο σχιστολιθικό υπόβαθρο	Λόγω θέσης (στα όρια της καλδέρας κοντά στην θάλασσα) παρουσιάζει σχετικά χαμηλή γεωθερμική βαθμίδα, της τάξης 4.4°C/100m, αλλά η αύξηση της θερμοκρασίας με το βάθος χαρακτηρίζεται σταθερή.
11	**Γ11**	Ακρωτήρι	182	Ελαφρά εξαλλοιωμένοι ηφαιστειακοί σχηματιμοί	Παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση θερμοκρασίας με το βάθος. Γεωθερμική βαθμίδα 4.7°C/100m

Στη συνέχεια, από την εξέταση της γεωθερμικής βαθμίδας, τις μετρήσεις των θερμοκρασιών και τη μορφή των ισόθερμων καμπυλών σε βάθη 50m, 100m και 150m, προέκυψε ότι η κύρια ζώνη γεωθερμικού ενδιαφέροντος είναι η περιοχή μεταξύ Μεγαλοχωρίου και Αγίας Άννας.

Το 1985, σε συνδυασμό με τα αποτελέσματα των προηγούμενων εργασιών, κατασκευάστηκαν από το ΙΓΜΕ τρεις (3) βαθύτερες ερευνητικές/παραγωγικές γεωτρήσεις. Τα στοιχεία που προέκυψαν δίνονται στον επόμενο πίνακα Σχ. 0-2.

Πιν. 0-2 ***Στοιχεία γεωτρήσεων επόμενης φάσης από το ΙΓΜΕ (1985).***

Α/Α	ΓΕΩ-ΤΡΗΣΗ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΒΑΘΟΣ (m)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	**S-1**	Μεγαλο-χώρι	270	Συνεχής αύξηση θερμοκρασίας με το βάθος η οποία έφτασε στους 64.7°C σε βάθος 240m με γ/θ βαθμίδα 16°C/100m
2	**S-2**	Αγία Άννα	460	Η θερμοκρασία αυξάνεται σταθερά ως τα 90m, όπου η εκτιμώμενη γ/θ βαθμίδα της περιοχής φθάνει τους 13°C/100m. Ακολουθεί θερμοκρασιακή αναστροφή μέχρι τα 200m, ενώ μετά η θερμοκρασία πάλι αυξάνεται φτάνοντας τους 52.3°C στα 460m
3	**S-3**	Νότια του Μεγαλοχωρίου	260	Μέγιστη θερμοκρασία 51.2°C. Η εκτιμώμενη γεωθερμική βαθμίδα φθάνει τους 10°C/100m.

Από το σύνολο των παραπάνω γεωτρήσεων, οι γεωτρήσεις **Γ8, Γ9, S-1, S-2** και **S-3**, που εντοπίζονται στην ευρύτερη περιοχή του Μεγαλοχωρίου και της Αγίας Άννας γειτνιάζουν και εκτιμάται ότι παρουσιάζουν παρόμοιες γεωλογικές – υδρογεωλογικές συνθήκες με την γεώτρηση στην περιοχή ενδιαφέροντος. Στις γεωτρήσεις αυτές, στις οποίες δεν συναντήθηκε ασβεστόλιθος, μετρήθηκαν υψηλές θερμοκρασίες. Συγκεκριμένα:

- Στη γεώτρηση Γ8, όπου έως τα 110m παρατηρήθηκε αύξηση της θερμοκρασίας, μετρήθηκε μέγιστη θερμοκρασία 42,5°C.
- Στη γεώτρηση Γ9, όπου παρατηρήθηκε σταθερή αύξηση θερμοκρασίας με το βάθος, η μέγιστη θερμοκρασία ήταν της τάξης των 50°C.
- Στη γεώτρηση S-1 (πλησίον της Γ9) η θερμοκρασία στο βάθος των 240m έφτασε τους 64,7°C.
- Στη γεώτρηση S-2 η θερμοκρασία στο βάθος των 460m έφτασε τους 52,3°C.
- Στη γεώτρηση S-3 η μέγιστη θερμοκρασία έφτασε στους 51,2°C.

Επιπλέον, τη δεκαετία του 1980, πραγματοποιήθηκαν γεωφυσικές διασκοπήσεις κυρίως στο νότιο τμήμα του, στα πλαίσια της γεωθερμικής διερεύνησης της νήσου Σαντορίνης (Fytikas et al, 1990a) και γεωηλεκτρική έρευνα (Budetta et al, 1984).

Οι γεωφυσικές διασκοπήσεις έδειξαν την ύπαρξη ενός τεκτονικού βυθίσματος Β-Ν διεύθυνσης και μέγιστου βάθους περίπου 1500m. Η γεωθερμική ανωμαλία στο νότιο τμήμα του νησιού πιθανότατα οφείλεται στην ύπαρξη του τεκτονικού αυτού βυθίσματος και τη δράση μικρότερων ρηγμάτων ΒΑ-ΝΔ διεύθυνσης.

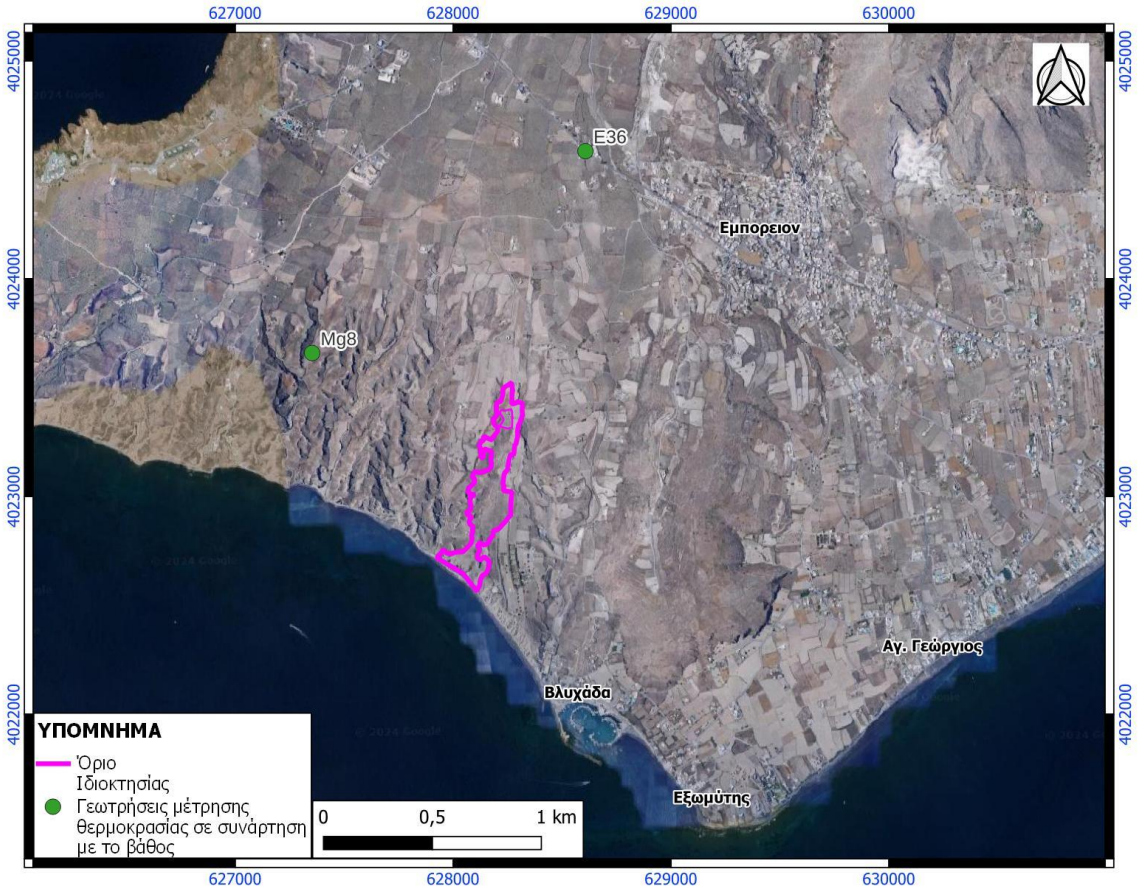
Η γεωηλεκτρική έρευνα έδειξε πολύ χαμηλές τιμές ηλεκτρικής αντίστασης, γεγονός που αποδεικνύει την ύπαρξη στρωμάτων που περιέχουν ρευστά μεγάλης αλατότητας και αυξημένης θερμοκρασίας, περί τους 150°C. Συγκεκριμένα, κοντά στην περιοχή της Αγίας Άννας (νότια του Μεγαλοχωρίου) μετρήθηκαν τιμές της τάξης των 1.5 Ohm*m σε βάθη 700-800m.

Τέλος, στα πλαίσια επιφανειακής γεωθερμικής έρευνας, έχει εκπονηθεί το ερευνητικό πρόγραμμα «*Αξιολόγηση των γεωθερμικών πόρων και των τρόπων αξιοποίησής τους στη Σαντορίνη*» από τους Παπαχρήστου Μ., Νικολαΐδου Ε., Φυτίκα Μ.,Ανδρίτσο Ν. και Κολιό Ν.. Στα πλαίσια αυτού του προγράμματος, πραγματοποιήθηκαν επιτόπου μετρήσεις θερμοκρασίας και ηλεκτρικής αγωγιμότητας από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο του έτους 2014, σε 149 υδροσημεία (γεωτρήσεις και ρηχά πηγάδια) σε όλη τη Σαντορίνη, με ιδιαίτερη έμφαση στις περιοχές Εμπορείου, Μεγαλοχωρίου, Μεσσαριάς και Βλυχάδας, εντός της περιοχής του πιθανού γεωθερμικού πεδίου και στην περιοχή των Φηρών. Κατά την έρευνα αυτή, η πλειονότητα των μετρήσεων πραγματοποιήθηκε στην κεφαλή των γεωτρήσεων μετά από την πάροδο ικανού χρόνου άντλησης. Ωστόσο, σε έξι γεωτρήσεις πραγματοποιήθηκε μέτρηση της θερμοκρασίας σε συνάρτηση με το βάθος. Το βάθος του υδροφόρου ορίζοντα εντοπίστηκε κοντά ή ακριβώς στο επίπεδο της θάλασσας (25 έως 190m κάτω από το επίπεδο του εδάφους) σε όλες σχεδόν τις γεωτρήσεις.

Συνολικά, προέκυψαν τα εξής:

- Στο βόρειο τμήμα της Σαντορίνης, στην ευρύτερη περιοχή της Οίας, μετρήθηκαν οι μικρότερες θερμοκρασίες, έως 22°C σε γεωτρήσεις βάθους 25 - 40m. Σε δημοτική γεώτρηση βάθους 182m η θερμοκρασία ήταν 24.2°C.
- Στην περιοχή του Βουρβούλου, οι θερμοκρασίες ήταν 23.8 - 24.8°C σε βάθη 80 - 120m. Σε δημοτική γεώτρηση βάθους 90m η θερμοκρασία ήταν 26.3°C.
- Στην περιοχή των Φηρών σε γεωτρήσεις με βάθος 95 -120m μετρήθηκαν θερμοκρασίες της τάξης των 25°C, ενώ σε αυτές με βάθος έως 190m ήταν υψηλότερες από 26°C.
- Στην περιοχή του Καρτεράδου σε γεωτρήσεις, βάθους 60-170m, οι θερμοκρασίες ήταν 23.8-26.9°C, σε γεωτρήσεις βάθους 60-70m 23.7-26.5°C, σε γεωτρήσεις βάθους 85-120m, οι θερμοκρασίες είναι επίσης μεγαλύτερες από 26°C. Δύο γεωτρήσεις που φτάνουν στα 170m, είχαν θερμοκρασία 24.5°C και 25.3°C αντίστοιχα, πιθανότατα λόγω εισροής ψυχρότερων υδάτων.

- Στην περιοχή της Μεσαριάς, σε γεωτρήσεις βάθους 60-70m μετρήθηκαν σχετικά υψηλές θερμοκρασίες, 25.3-26.5°C, σε γεωτρήσεις με βάθη 110-120m 24-25°C), ενώ σε όσες ο υδροφόρος βρέθηκε στα 200m, οι θερμοκρασίες πλησίαζαν τους 27.6°C. Η παρατηρούμενη μείωση της θερμοκρασίας στα ενδιάμεσα βάθη δείχνει την επίδραση της διείσδυσης του θαλασσινού νερού.
- Στην ευρύτερη περιοχή του Μεγαλοχωρίου τα στοιχεία θερμοκρασιών προέρχονται κυρίως από μαρτυρίες των κατοίκων και των ερευνητικών γεωτρήσεων του ΙΓΜΕ. Σύμφωνα με τις μαρτυρίες, όλες οι γεωτρήσεις (βάθη 90-240m) είχαν θερμοκρασίες μεγαλύτερες των 50°C. Σε μία γεώτρηση βάθους έως 80m μετρήθηκαν 44.8°C.
- Στην περιοχή του οικισμού του Εμπορείου σε γεωτρήσεις με βάθη 20-40m οι θερμοκρασίες ήταν 23.7-26.7°C, εκτός μίας γεώτρησης βάθους 27m, όπου μετρήθηκε η υψηλότερη θερμοκρασία της περιοχής, 29.3°C. Όπου οι υδροφόροι συναντήθηκαν σε βάθη 40-60m, οι θερμοκρασίες ήταν μεγαλύτερες από 26°C, με υψηλότερη αυτή που μετρήθηκε σε γεώτρηση βάθους 55m και ήταν 29°C. Σε γεώτρηση βάθους 160m η θερμοκρασία ήταν 28.8°C.
- Στην ευρύτερη περιοχή Καμαρίου και Περίσσας, σε γεωτρήσεις βάθους 40-60m μετρήθηκαν θερμοκρασίες 24-25°C, σε γεωτρήσεις μικρότερου βάθους θερμοκρασίες έως 23°C, με εξαίρεση μία γεώτρησης στην περιοχή της Περίσσας, όπου μετρήθηκαν 24°C σε βάθος 5m και μιας γεώτρησης στο Καμάρι, όπου μετρήθηκαν 24.9°C σε βάθος 17m.
- Στην περιοχή της Βλυχάδας, οι θερμοκρασίες σε όλες τις γεωτρήσεις ήταν 27-32°C περίπου, παρά το πολύ μικρό τους βάθος (έως 35m). Σημειώνεται ότι οι γεωτρήσεις της έρευνας αυτής βρίσκονται ΝΑ της περιοχή μελέτης, στην ευρύτερη περιοχή όπου απαντούν οι ασβεστόλιθοι και για το λόγο αυτό οι θερμοκρασίες που έχουν μετρηθεί είναι μικρότερες σε σχέση με τη θερμοκρασία που μετριέται στην υδρογεώτρηση της παρούσας μελέτης.
- Σε έξι γεωτρήσεις πραγματοποιήθηκε μέτρηση θερμοκρασίας σε συνάρτηση με το βάθος στις περιοχές Βουρβόλου, Φηρών, Καρτεράδου, Μεσαριάς, Μεγαλοχωρίου και Εμπορίου. Οι **πλησιέστερες** στην περιοχή μελέτης είναι οι γεωτρήσεις των δύο τελευταίων περιοχών με κωδικούς **Mg8 και E36**, οι θέσεις των οποίων φαίνονται στο παρακάτω Σχ. 0-2. Στη γεώτρηση **Mg8** παρατηρήθηκε συνεχής αύξηση της θερμοκρασίας με το βάθος, από τους 29.1°C στα 10m έως τους **49.3°C στα 90m**,όπου συναντήθηκε ο υδροφόρος ορίζοντας και τερματίστηκε η ανάπτυξη της γεωθερμικής βαθμίδας. Στη γεώτρηση **E36** παρατηρήθηκε σταδιακή αύξηση της θερμοκρασίας σε όλο το βάθος και στο **βάθος των 120m** συγκεκριμένα, μετρήθηκε θερμοκρασία **42.2°C**.

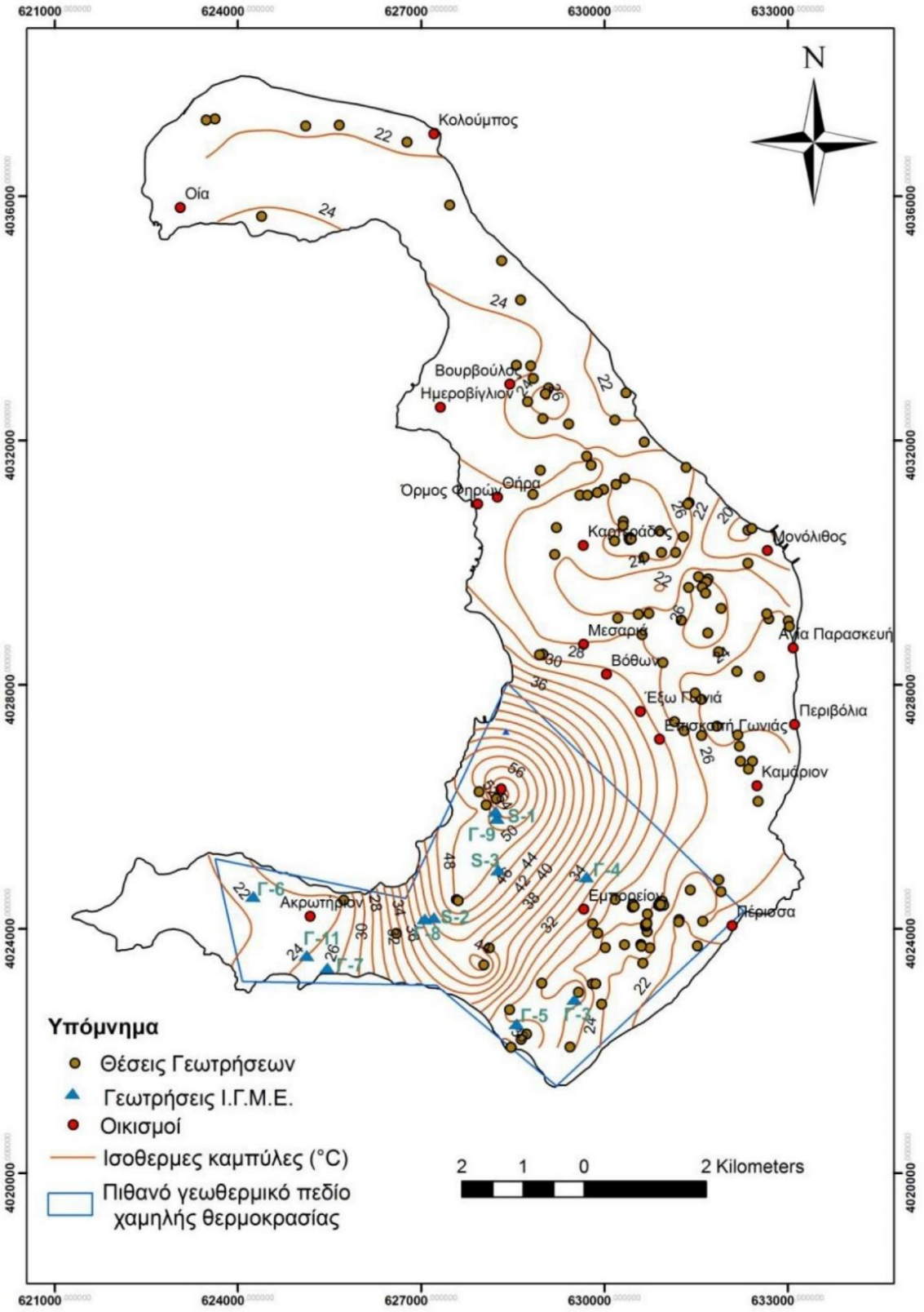

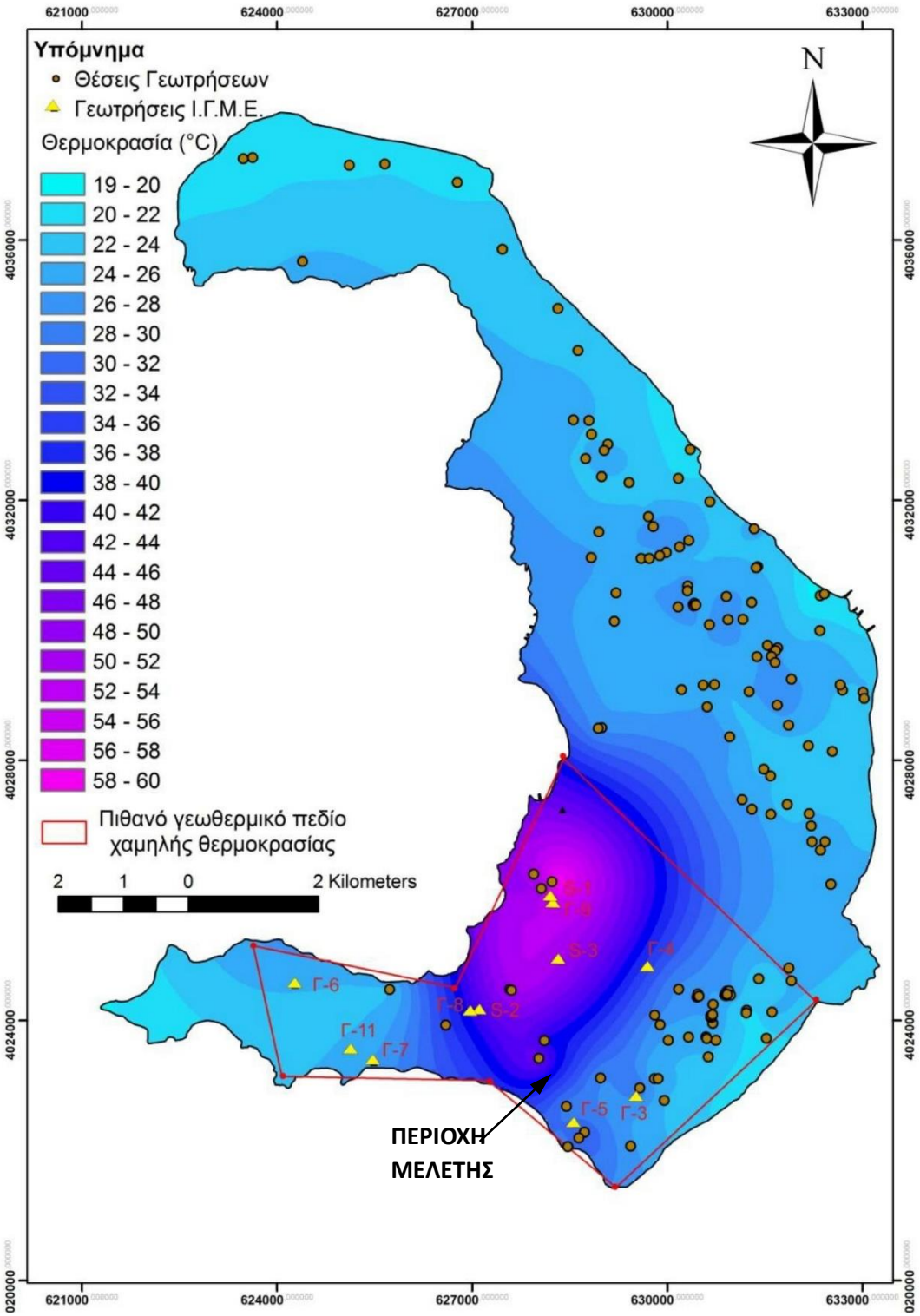
Σχ. 0-2 ***Θέσεις γεωτρήσεων Mg8 και E36.***

Με βάση τα παραπάνω, σχεδιάστηκαν ισόθερμες καμπύλες (Σχ. 0-3) που αναφέρονται περίπου στο απόλυτο υψόμετρο 0, δεδομένου ότι στο υψόμετρο αυτό συναντήθηκε η υδροφορία σε όλες τις περιπτώσεις και από αυτές τις καμπύλες αυτές προέκυψε η χωρική κατανομή των θερμοκρασιών (Σχ. 0-4).

Στα σχήματα Σχ. 0-3 και Σχ. 0-4 σημειώνεται η στενή περιοχή ενδιαφέροντος της παρούσας μελέτης, όπου η άκρη του βέλους είναι η θέση του προς αναγνώριση Ιαματικού Φυσικού Πόρου (ΙΦΠ), δηλαδή της υδρογεώτρησης.

Σχ. 0-3 ***Καμπύλες ίσης θερμοκρασίας στη Σαντορίνη (Papachristou et al., 2014).***

Σχ. 0-4 ***Χωρική κατανομή της θερμοκρασίας στην περιοχή της Σαντορίνης (Papachristou et al., 2014).***

Χωροθέτηση Πιθανού Γεωθερμικού Πεδίου

Με βάση τις σχετικές έρευνες της ΕΑΓΜΕ (πρώην ΙΓΜΕ), που πραγματοποιήθηκαν στη Σαντορίνη, και κυρίως με βάση τη γεωηλεκτρική έρευνα, επιβεβαιώθηκε η παρουσία ενός σημαντικού γεωθερμικού συστήματος χαμηλής ενθαλπίας στο νότιο τμήμα της Σαντορίνης, μεταξύ των περιοχών Ακρωτηρίου, Εμπορείου και Μεγαλοχωρίου, με αποτέλεσμα να χωροθετηθεί ένα **πιθανό γεωθερμικό πεδίο χαμηλής θερμοκρασίας** στην περιοχή αυτή (Σχ. 0-5), το οποίο περιλαμβάνεται στην υπ. αρίθμ. Δ9Β/Φ166/12647/ ΓΔΦΠ3557/193 Υπουργική Απόφαση «*Χαρακτηρισμός και υπαγωγή σε κατηγορίες των Γεωθερμικών Πεδίων της χώρας*» (ΦΕΚ1012/Β/19-7-2005).
Το γεωθερμικό αυτό πεδίο ορίζεται από στα σημεία Α, Β, Γ, Δ, Ε, Ζ, Η, οι συντεταγμένες των οποίων φαίνονται στον παρακάτω Πιν. 0-3.
Η έκτασή του είναι της τάξης των 25Km^2 και οι θερμοκρασίες του ταμιευτήρα κυμαίνονται μεταξύ **30°C και 65°C**, σε σχετικά μικρά βάθη (50-250m).

Πιν. 0-3 ***Κορυφές οριοθέτησης πιθανού γεωθερμικού πεδίου.***

ΚΟΡΥΦΗ ΠΟΛΥΓΩΝΟΥ	**ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΕΓΣΑ '87**	
	X	**Y**
Α	628403.08	4028066.48
Β	632294.97	4024320.53
Γ	629203.08	4021439.46
Δ	627273.49	4023064.55
Ε	624091.48	4023144.77
Ζ	623636.90	4025150.24
Η	626725.33	4024495.12

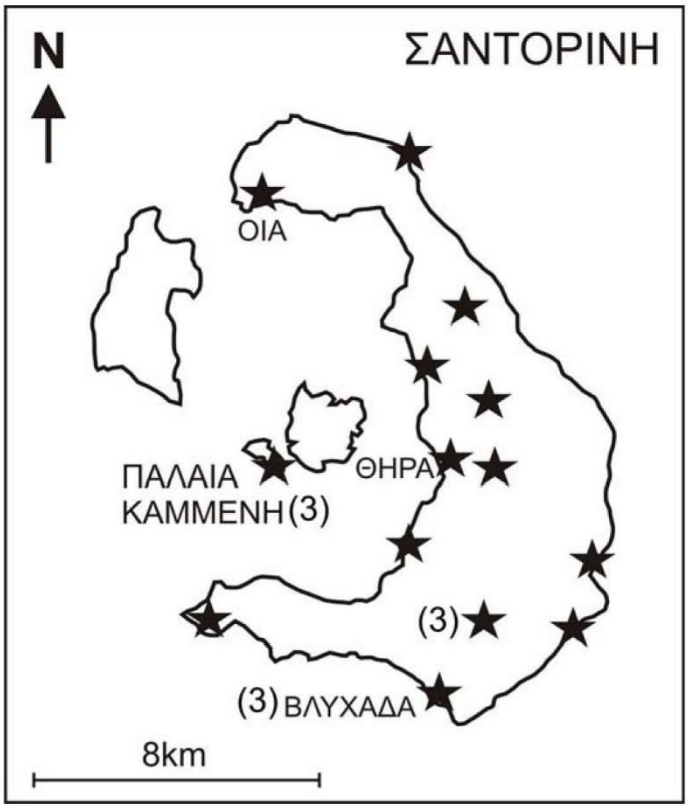

Σχ. 0-5 **Όρια πιθανού γεωθερμικού πεδίου χαμηλής ενθαλπίας της Σαντορίνης**

Γεωχημικοί και Ισοτοπικοί Δείκτες

Μεταγενέστερα πραγματοποιήθηκε έρευνα «*Γεωχημικοί και ισοτοπικοί δείκτες για τον προσδιορισμό της προέλευσης των θερμών ρευστών της Σαντορίνης*» από τους Ντότσικα

Ε., Raco Β., Πουτούκης Δ., Αλμπανάκης Κ., Ψωμιάδης Δ., Ζήση Ν., Αρβανίτης Α., τα αποτελέσματα της οποίας παρουσιάστηκαν στο 8ο Διεθνές Υδρογεωλογικό Συνέδριο της Ελλάδας, το 2008. Στην εργασία αυτή με τη χρήση χημικών και ισοτοπικών παραμέτρων εκτιμήθηκε και προσδιορίστηκε η προέλευση των διαφόρων τύπων νερών του νησιού. Συλλέχθηκαν συνολικά 23 δείγματα νερού από πηγές και γεωτρήσεις σε διάφορες περιοχές του νησιού της Σαντορίνης και της Παλαιάς Καμένης (Σχ. 0-6), τα οποία αναλύθηκαν χημικά (Na^+, K^+, Ca^{2+}, Mg^{2+}, Cl^-, SO_4^{2-} , HCO_3^-) και ισοτοπικά ($\delta^{18}O$, δ^2H).

Σχ. 0-6 ***Θέσεις δειγματοληψίας.***

Προέκυψαν τα εξής:

- Η προέλευση των διαφόρων τύπων θερμών και ημίθερμων νερών στη Σαντορίνη ποικίλει, έχοντας όμως ως βάση την ανάμιξη θαλασσινού και μετεωρικού νερού.

- Η χημική και ισοτοπική τους σύσταση έδειξε ότι τα νερά αυτά έχουν επηρεαστεί σε κάποια βαθμό (μεγαλύτερο ή μικρότερο) από την αλληλεπίδραση νερού-πετρώματος κατά την κυκλοφορία των υδάτων στο γεωθερμικό σύστημα.

- Τα θερμά νερά στις περιοχές της Πλάκα, του Χριστού και της **Βλυχάδας** φαίνεται ότι προέρχονται από την ανάμιξη μεταξύ θαλασσινού νερού και ρηχών μετεωρικών νερών και συνδέονται γενικά με έναν ρηχό υδροφόρο ορίζοντα.
- Θεωρείται δεδομένη η συμμετοχή του θαλασσινού νερού στις πηγές της Σαντορίνης.
- Με βάση τις σχέσεις μεταξύ σταθερών ισοτόπων και Cl - , υπολογίστηκε ότι η **συμμετοχή του θαλασσινού νερού (ή θαλασσινού νερού που θερμάνθηκε)** για τα θερμά νερά της Πλάκας, του Χριστού και της Παλαιάς Καμένης είναι περίπου 25%, για το νερό της **Βλυχάδας 11%** και για το νερό στο Ακρωτήρι, παρουσιάζεται αυξημένη, περίπου 35%.
- Με τη χρήση γεωθερμομέτρων έγινε εκτίμηση της θερμοκρασίας του βαθιού ταμιευτήρα στα γεωθερμικά νερά της Σαντορίνης. Με βάση την εφαρμογή των γεωθερμόμετρων Na-K και K^2/Mg (Giggenbach, 1988) για το διαχωρισμό «ανώριμων νερών» από τα «πλήρως ισορροπημένα νερά» που προέρχονται από βαθιά γεωθερμικά ρεζερβουάρ προέκυψε ότι:
    1. οι Na/K και K^2/Mg θερμοκρασίες των θερμών νερών της Πλάκας και της **Βλυχάδας** μπορεί να είναι αποτέλεσμα της ανάμιξης ενός θαλασσινού νερού που θερμάνθηκε από ατμό και των τοπικών υπόγειων νερών.
    2. ότι το K^2/Mg γεωθερμόμετρο, το οποίο λειτουργεί αξιόπιστα σε αυτή την περίπτωση, δείχνει ότι οι θερμοκρασίες ισορροπίας για τα δείγματα Πλάκα και Βλυχάδα είναι 82°C και 70°C αντίστοιχα και οι τιμές αυτές υποδεικνύουν ότι οι πηγές Πλάκα και **Βλυχάδα** δεν συνδέονται με βαθιά γεωθερμικά ρεζερβουάρ υψηλής ενθαλπίας. Οι θερμοκρασίες εξόδου του νερού κατά τη δειγματοληψία ήταν 34°C και 31°C αντίστοιχα.

Σημειώνεται ότι η δειγματοληψία νερού στην περιοχή της Βλυχάδας, κατά την ισοτοπική έρευνα έχει πραγματοποιηθεί από υδρογεώτρηση, η οποία βρίσκεται στην περιοχή όπου συναντώνται ασβεστόλιθοι, στα ΝΑ της περιοχή όπου εντοπίζεται η υδρογεώτρηση της παρούσας μελέτης.

Θέση Ιαματικού Φυσικού Πόρου

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται στο νησί της Σαντορίνης (ή Θήρας). Εντοπίζεται στο νότιο τμήμα του νησιού, στη Δ.Ε. Θήρας, στην Τ.Κ. Μεγαλοχωρίου, στην περιοχή της Βλυχάδας, στη θέση «Πλατύναμος-Ξετρυπητή».

Σχ. 0-7 ***Θέση περιοχής μελέτης***

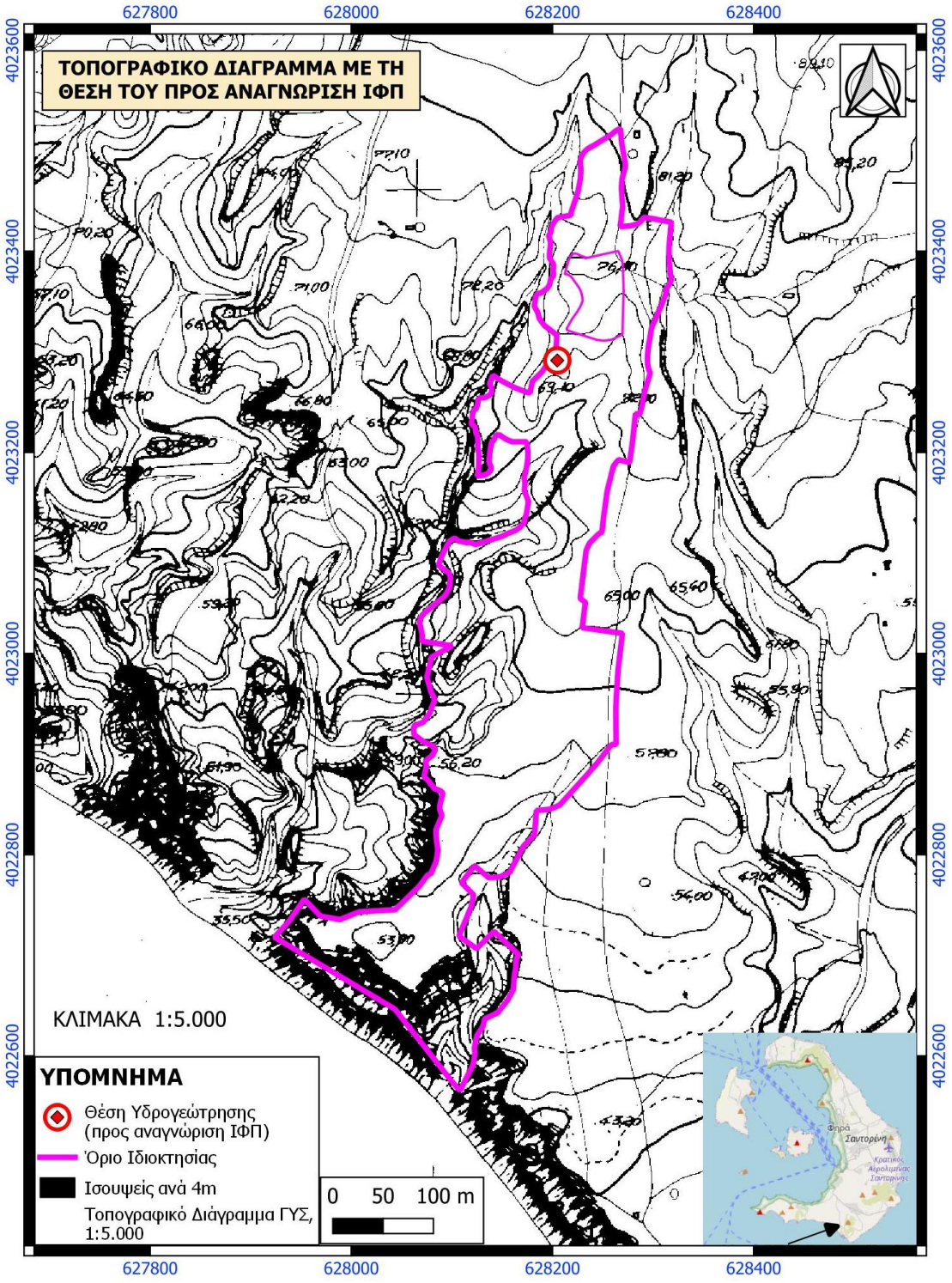
Η θέση της υδρογεώτρησης, η οποία αποτελεί τον προς αναγνώριση φυσικό πόρο ως ιαματικό, βρίσκεται στο οικόπεδο ιδιοκτησίας της εταιρείας «Αθηναίων Γη» και οι συντεταγμένες της θέσης της δίνονται στον παρακάτω Πιν. 0-4.

Πιν. 0-4 ***Θέση υδρογεώτρησης σε WGS '84 και ΕΓΣΑ '87.***

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ				**ΥΨΟΜΕΤΡΟ**
WGS '84 (DD)		**ΕΓΣΑ '87**		
LAT	**LON**	**X**	**Y**	**Z**
36.348758	25.430419	628205.17	4023292.94	72.6

Η θέση της υδρογεώτρησης φαίνεται στο τοπογραφικό διάγραμμα του παρακάτω Σχ. 0-8, το οποίο αποτελεί απόσπασμα από το τοπογραφικό διάγραμμα κλίμακας 1:5.000 της ΓΥΣ, φύλλα 8612/3 και 8612/5.

Επίσης η θέση φαίνεται και στο τοπογραφικό σχέδιο Τ1, κλίμακας 1:1000, το οποίο περιλαμβάνεται, εκτός κειμένου, στο φάκελο για την αναγνώριση του ιαματικού φυσικού πόρου.

Σχ. 0-8 ***Απόσπασμα τοπογραφικού διαγράμματος κλίμακας 1:5.000 της ΓΥΣ.***

Σύμφωνα με τα κριτήρια χαρακτηρισμού νερού ως ΙΦΠ (παράρτημα IV της Υ.Α. 22527/2014) το νερό της υδρογεώτρησης χαρακτηρίζεται **υπέρθερμο, αλατούχο (αλιπηγές), υπερτονικό, χλωριονατριούχο, ασθενώς ραδονιούχο, ραδιολογικά κατάλληλο για εξωτερική χρήση, με ιχνοστοιχεία λιθίου και στροντίου, ασθενώς σιδηρούχο, ασθενώς ανθρακούχο, ασθενώς θειούχο.**

Α9 6.3 «Υγειονομική μελέτη αναγνώρισης του ιαματικού φυσικού πόρου κτηματικών μεριδίων ιδιοκτησίας της ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ Α.Ε. στη θέση Βλυχάδας Νήσου Θήρας (Σαντορίνη)»

Μία χώρα σαν την Ελλάδα, όπου το περιβάλλον των ιαματικών πηγών στάθηκε ανά τους αιώνες χώρος συνάντησης, επικοινωνίας, θεραπείας, ψυχαγωγίας, ευεξί ας και χαλάρωσης, μία χώρα από τις πλουσιότερες από άποψη φυσικών πηγών κα θόσον έχουν καταγραφεί σε 750 διαφορετικά γεωγραφικά σημεία, με το ήπιο κλί μα, την πλούσια πολιτιστική της κληρονομιά και τη φήμη της ως δημοφιλούς τουριστικού προορισμού, αναμφισβήτητα διαθέτει αρκετά συγκριτικά πλεονεκτήματα ώστε να καταστεί η πρωτεύουσα της Ιαματικής Ιατρικής στη Μεσόγειο, αλλά έχει προφανώς μακρύ δρόμο να διανύσει ακόμη προκειμένου να διαμορφώσει και να προβάλει ένα νέο σύγχρονο και ελκυστικό πρότυπο ιαματικού τουρισμού το οποίο να διαθέτει τα χαρακτηριστικά εκείνα που θα του προσδίδουν ιδιαίτερη ταυτότητα και θα το διαφοροποιούν από το αντίστοιχο προϊόν ανταγωνιστικών προορισμών. Στον 21ο αιώνα η Ελλάδα ξεπερνά την εμπειρική χρήση της ιαματικής υδροθεραπείας και εισέρχεται στο χώρο της επιστημονικά τεκμηριωμένης Ιαματικής Ιατρικής ως μεθόδου Συμπληρωματικής Ιατρικής σε πάρα πολλές παθήσεις, ενεργώντας στο παρακάτω νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο.

Σήμερα, η έννοια του ιαματικού τουρισμού έχει διευρυνθεί μέσα στα πλαίσια του Τουρισμού Υγείας και περιλαμβάνει, εκτός από τα παραδοσιακά ιαματικά λουτρά, νέα προϊόντα και υπηρεσίες, όπως κέντρα αισθητικής και αδυνατίσματος, άθλη σης, υγιεινής διατροφής, θαλασσοθεραπείας, φυσιοθεραπείας, τεχνικές χαλάρω σης, επιμορφωτικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες υγείας κ.ά., ενώ κάνει εκτετα μένη χρήση των νέων τεχνολογιών. Οι νέες υπηρεσίες του ιαματικού τουρισμού απευθύνονται σε πελάτες νεαρής και μέσης ηλικίας με υψηλές οικονομικές δυνατό τητες, και έντονο ενδιαφέρον για την φυσική τους κατάσταση, την γενικότερη υγεία και την ψυχική και σωματική τους ευεξία στοχεύοντας στη μακροζωία και ευζωία. Το 2015 ιδρύθηκε η Ελληνική Ακαδημία Ιαματικής Ιατρικής με στόχο την καθιέρωση και επικαιροποίηση της ιαματικής ιατρικής ως συμπληρωματικό θεραπευτικό μέσο.

Το 2018 η Ιαματική Ιατρική αποτελεί πλέον μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών στην Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ και πρόγραμμα e-learning στο ΕΚΠΑ.

Τέλος καθοριστικό παράγοντα για την καθιέρωση και επικαιροποίηση της Ιαμα- τικής Ιατρικής αποτελεί και η απόφαση της Ολομέλειας του ΚεΣΥ (2018) να αναγνωρίσει τη Συμπληρωματική Ιατρική και η ΚΥΑ να θεσμοθετήσει την Ιαματική Ιατρική ως συμπληρωματική θεραπευτική μέθοδο το 2022.

Ορισμοί

Τουρισμός Υγείας (health tourism) με την ευρεία έννοια του όρου, ορίζεται η συμμετοχή τουριστών σε προγράμματα ιδιωτικής ιατρικής φροντίδας ή σε προγράμματα που σχετίζονται με την υγεία και

την υγιεινή, σε συμφέρουσες τιμές και σε συνεργασία με την τουριστική βιομηχανία. Ο Τουρισμός Υγείας αφορά στην πρόληψη, διατήρηση, θεραπεία, ανάρρωση και αποκατάσταση της υγείας με σύγχρονες ιατρικές μεθόδους ή με φυσικές μεθόδους, συνδυάζοντας παράλληλα την ξεκούραση, τη χαλάρωση και τη διασκέδαση. Η βασική ιδέα είναι η πνευματική, ψυχική και συναισθηματική αναζωογόνηση του ατόμου μακριά από την καθημερινή ρουτίνα σε ένα όμορφο χαλαρωτικό περιβάλλον.

Ιαματικός Τουρισμός ή Θερμαλισμός (Thermalism) περιλαμβάνει το σύνολο των δραστηριοτήτων του Ιαματικού Τουρισμού, μαζί με τις διευρυμένες δραστηριότητες αναψυχής και αναζωογόνησης, που μπορούν να έχουν και μη ασθενείς τουρίστες, που επισκέπτονται τις Ιαματικές Πηγές. Από την άποψη του τουρισμού οι έννοιες του Ιαματικού Τουρισμού και του Θερμαλισμού χρησιμοποιούνται αδιακρίτως. Παρόλα αυτά θερμαλισμός είναι ένα ευρύ πεδίο θεραπευτικών και προληπτικών εφαρμογών οι οποίες πραγματοποιούνται με τη χρήση φυσικών ιαματικών πόρων σε χώρους με ιδιαίτερα περιβαλλοντικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά και με εξειδικευμένες εγκαταστάσεις, με στόχο την πρόληψη, διατήρηση ή και αποκατάσταση της σωματικής και ψυχικής υγείας του ατόμου. Ακόμη, περιλαμβάνει την ενεργειακή αξιοποίηση των θερμομεταλλικών νερών, τη γενικότερη χρήση της γεωθερμικής ενέργειας και τη χρήση των μεταλλικών νερών.

Παραδοσιακός Ιαματικός Τουρισμός, ο οποίος απευθύνεται συνήθως σε τουρίστες με διάφορα προβλήματα υγείας, οι οποίοι επισκέπτονται προορισμούς όπου υπάρχουν Ιαματικές Πηγές, για να κάνουν χρήση ιαματικών νερών, ως επί το πλείστον θερμομεταλλικών, που διαθέτουν θεραπευτικές ιδιότητες. Σε αρκετές περιπτώσεις ο λόγος επίσκεψης μπορεί να είναι η πρόληψη και η συντήρηση και όχι απαραίτητα η θεραπεία.

Ιατρικός Τουρισμός (medical tourism), όπως έχει καθιερωθεί διεθνώς, ιδιαίτερα στους τομείς του τουριστικού marketing, και ορίζεται ευρέως ως η παροχή οικονομικά ανταγωνιστικής ιδιωτικής ιατρικής φροντίδας σε συνεργασία με την τουριστική βιομηχανία σε ασθενείς που έχουν ανάγκη χειρουργικών επεμβάσεων καθώς και άλλων εξειδικευμένων μορφών θεραπείας εκτός της χώρας προέλευσής τους. Ο Ιατρικός Τουρισμός περιλαμβάνει όπως και τα άλλα τουριστικά προϊόντα, πέραν της ιατρικής περίθαλψης στα καλύτερα νοσοκομεία, υπηρεσίες μεταφοράς, ενημέρωσης, ξενάγησης, εστίασης και διαμονής σε ξενοδοχεία 4 και 5 αστέρων. Δύο είναι οι βασικές κατηγορίες Ιατρικού Τουρισμού: η Διαχείριση Ιατρικών Αναγκών και ο Ιατρικός Τουρισμός Επιλογής (Elective Medical Tourism).

Διαχείριση Ιατρικών Αναγκών δηλαδή Διαχείριση Επειγόντων Περιστατικών Υγείας ή Τακτικών Υγειονομικών Αναγκών, ο οποίος απευθύνεται σε επισκέπτες που βρίσκονται σε ξένη χώρα για ταξίδι διακοπών, ή για επαγγελματικό ταξίδι, ή για προσωρινή εγκατάσταση. Περιλαμβάνει επείγοντα περιστατικά υγείας (π.χ. καρδιακό επεισόδιο) ή τακτικές υγειονομικές ανάγκες για χρόνια νοσήματα (π.χ. αιμοκάθαρση νεφροπαθών).

Ιατρικός Τουρισμός Επιλογής (Elective Medical Tourism),αφορά τους ασθενείς εκείνους που επιλέγουν να μεταβούν εκτός των συνόρων της χώρας τους για να λάβουν μια συγκεκριμένη ιατρική υπηρεσία, λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένους παράγοντες όπως :το κόστος της υπηρεσίας, την ποιότητα της ιατρικής υπηρεσίας και συνολικά της υγειονομικής περίθαλψης, το χρόνο αναμονής στη χώρα προέλευσής τους για την παροχή παρόμοιας υπηρεσίας και από την ανάγκη να συνδυάσουν την ιατρική φροντίδα με την εμπειρία της ψυχαγωγίας και το ταξίδι.

Ιαματικά Νερά και Ιαματικά Αέρια ονομάζονται τα υπόγεια ή πηγαία νερά ή και τα αέρια των φυσικών ιαματικών πηγών, τα οποία λόγω των φυσικών ή χημικών ή φυσικοχημικών τους χαρακτηριστικών έχουν ιαματικές ιδιότητες. Στη χώρα μας αναγνωρίζουμε σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία τον φυσικό πόρο σε νερό, πηλό και υδρατμούς.

Θερμομεταλλική πηγή θεωρείται η πηγή εκείνη που το νερό της χαρακτηρίζεται ή από υψηλή θερμοκρασία ή από διαλυμένα άλατα ή από αέρια, ή τέλος γιατί περιέχει, έστω και σε μικρά ποσά, ενώσεις ή στοιχεία που δεν απαντώνται στα νερά των συνήθων πηγών, όπως θείο, υδρόθειο, ιώδιο, αρσενικό, ραδιενεργές ουσίες κ.ά.

Κέντρα Ιαματικού Τουρισμού - Θερμαλισμού είναι ειδικές τουριστικές εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών ιαματικού τουρισμού με κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, στις οποίες εντάσσονται μονάδες ιαματικής θεραπείας ή και εγκαταστάσεις θαλασσοθεραπείας, όπου γίνεται οπωσδήποτε χρήση ιαματικών φυσικών πόρων. Συνήθως βρίσκεται σε χώρο με ιδιαίτερα οικολογικά, πολιτισμικά και ιστορικά χαρακτηριστικά, όπου ο επισκέπτης, σε ένα αισθητικά όμορφο, με ήπιο κλίμα και υγιεινό περιβάλλον, φροντίζει την σωματική και ψυχική του υγεία, πάντα με τη χρήση ιαματικών φυσικών πόρων, υπό ιατρική παρακολούθηση, για προληπτικούς ή θεραπευτικούς λόγους, φυσικής αποκατάστασης ή ευεξίας με την εφαρμογή μορφών εξωτερικής ή εσωτερικής υδροθεραπείας ή πηλοθεραπείας ή άλλων επιστημονικώς αναγνωρισμένων μεθόδων.

Μονάδες Ιαματικής Θεραπείας είναι ειδικές εγκαταστάσεις με κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό στις οποίες γίνεται χρήση ιαματικών φυσικών πόρων, υπό ιατρική παρακολούθηση για λόγους υγείας (προληπτικούς ή θεραπευτικούς), φυσικής αποκατάστασης ή και αναζωογόνησης ιδίως με υδροθεραπεία, ποσιθεραπεία, εισπνοθεραπεία, ρινοπλύσεις, ατμόλουτρα, πηλοθεραπεία, καταιωνισμούς ή άλλες επιστημονικώς αναγνωρισμένες μεθόδους. 8

Spa είναι οι υποδομές μιας σύγχρονης ξενοδοχειακής φιλοξενίας μέσα σε ένα περιβάλλον απαράμιλλης αισθητικής, περιλαμβάνουν όλες εκείνες τις υπηρεσίες που προσφέρονται από ειδικές εγκαταστάσεις με κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό στις οποίες γίνεται χρήση ή ιαματικών φυσικών πόρων ή θερμαινόμενου θαλασσινού νερού ή θερμού φυσικού νερού με προσθήκες ιαματικών φυσικών πόρων ή ζεστού φυσικού νερού με την προσθήκη πηλών, βοτάνων, φυτών, αρωμάτων, ηφαιστειακής ή χαλαζιακής άμμου, φωτός, θερμότητας, μασάζ, ατμόλουτρων διαφόρων τύπων, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών αναζωογόνησης, ευεξίας και αισθητικής του σώματος.

Βιώσιμη ή Αειφόρος Ανάπτυξη αποτελεί έννοια η οποία διαμορφώθηκε μόλις τις τελευταίες δεκαετίες, πρωτοεμφανίστηκε δηλαδή το 1980 στην πρώτη παγκόσμια στρατηγική για την συνετή διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και τη συμβατή με το περιβάλλον ανάπτυξη, στηρίζεται δε στη διατήρηση των συστημάτων που υποστηρίζουν την ζωή, την βιοποικιλότητα και την βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων.

Η χώρα μας, είναι προικισμένη με πλήθος αξιόλογων θερμαλιστικών συστημάτων, τα οποία σε συνδυασμό με το σύνολο των οικονομικών, κοινωνικών, πολιτισμικών και πολιτικών δραστηριοτήτων των κατοίκων των λουτροπόλεων, μπορούν να αποτελέσουν τη βάση της ανάπτυξης της περιφέρειας της Ελλάδας και μάλιστα, μιας ανάπτυξης με όρους «αειφορίας» ή «βιωσιμότητας».

Μετρήσεις φυσικοχημειών παραμέτρων

Στα πλαίσια των εργαστηριακών αναλύσεων του νερού της προς αναγνώριση υδρογεώτρησης ως ιαματικός φυσικός πόρος για την υγρή και την ξηρή περίοδο του υδρολογικού έτους, εξετάστηκαν παράμετροι που ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες:

- • Φυσικοχημικές Παράμετροι
- • Παράμετροι Ιοντικής Σύστασης
- • Μέταλλα - Ιχνοστοιχεία
- • Πολυκυκλικοί Αρωματικοί Υδρογονάνθρακες (PAHs)
- • Αέρια
- • Οργανικές Ενώσεις
- • Αλογονοοξικά Οξέα
- • Ηπατοτοξίνες
- • Οιστρογόνα
- • Αλκυλοφαινόλες
- • Υπερφθοροαλκυλιωμένες Ουσίες (PFAs)
- • Παρασιτοκτόνα
- • Μικροβιολογικές Παράμετροι

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων αυτών παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες:

Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων φυσικοχημικών παραμέτρων

Φυσικοχημικές Παράμετροι	**Μονάδες Μέτρησης**	**Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου**	**Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου**
pH	-	6.9 (22.9°C) ±0.1	6.9 (19°C) ±0.1
Αγωγιμότητα @ 20°C	μS/cm	48800 ±300	44500 ± 300
Αλκαλικότητα Ολική	mg CaCO3/l	276	258
Αλκαλικότητα Φαινολοφθαλεΐνης	mg CaCO3/l	0	0
Σκληρότητα Ολική	mg CaCO3/l	6 960	7 580
Σκληρότητα Παροδική (Ανθρακική)	mg CaCO3/l	276	258

Ολικά Στερεά (103°-105°C)	mg / l	39 000	34 000
Ολικά Διαλυμένα Στερεά (180°C)	mg / l	36 000	33 000
Οξειδωσιμότητα	mg O2 / l	87 ±7	1.5 ± 0.2
Θολερότητα	NTU	18 ±1	6.4 ± 0.4
Χρώμα	color units	<5	<5
Οσμή	T.O.N.	Δεν Παρατηρήθηκε Οσμή	Δεν Παρατηρήθηκε Οσμή
Γεύση	F.T.N.	8	Δεν Παρατηρήθηκε Γεύση

Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων ιοντικής σύστασης

Παράμετρος	**Μονάδες Μέτρησης**	**Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου**	**Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου**
Ανιόντα			
Θειϊκά	mg SO42-/L	2 500	2 500
Νιτρικά	mg NO3-/L	13 ± 1	N.D. (L.O.D.=1.8)
Φθοριούχα	mg F-/L	0.76 ± 0.2	1.5 ± 0.3
Χλωριούχα	mg CL-/L	19 000	19 000
Νιτρώδη	mg NO2-/L	0.037	N.D. (L.O.D.=0.01)
Ολικά Κυανιούχα	μg CN-/L	N.D. (L.O.D.=5)	N.D. (L.O.D.=5)
Θειούχα	mg S2-/L	0.024	0.007
Ανθρακικά	mg CO32-/L	0	0
Όξινα Ανθρακικά	mg HCO3-/L	336	315
Κατιόντα			
Ασβέστιο	mg Ca/L	810	890
Μαγνήσιο	mg Mg/L	1 200	1 300
Νάτριο	mg Na/L	11 000	11 000
Κάλιο	mg K/L	380	340
Αμμωνία	mg NH4+/L	0.18 ± 0.03	0.14 ± 0.03

Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων μετάλλων και ιχνοστοιχείων

Μέταλλα και Ιχνοστοιχεία	**Μονάδες Μέτρησης**	**Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου**	**Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου**
Λίθιο	μg Li/L	610	450
Στρόντιο	μg Sr/L	10 000	10 000
Βόριο	mg B/L	5.2	5.1
Αντιμόνιο	μg Sb/L	N.D. (L.O.D.=0.3)	N.D. (L.O.D.=0.3)
Αρσενικό	μg As/L	20	62
Κάδμιο	μg Cd/L	<1	<1
Μαγγάνιο	μg Mn/L	2 800	2 500
Μόλυβδος	μg Pb/L	N.D. (L.O.D.=0.3)	<1
Νικέλιο	μg Ni/L	29	2.9
Χαλκός	μg Cu/L	31	19
Ουράνιο	μg U/L	2.7	2.4
Σελήνιο	μg Se/L	N.D. (L.O.D.=1.5)	N.D. (L.O.D.=3)
Σίδηρος	μg Fe/L	<30	790
Υδράργυρος	μg Hg/L	N.D. (L.O.D.=0.3)	N.D. (L.O.D.=0.3)
Χρώμιο	μg Cr/L	N.D. (L.O.D.=0.3)	<1

Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων λοιπών χημικών παραμέτρων

Παράμετρος	**Μονάδες Μέτρησης**	**Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου**	**Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου**
Αέρια			
Ολικό Διοξείδιο του Άνθρακα	mg CO2 / l	398	300
Υδρόθειο	mg S / l	0.029	0.0034
Οργανικές Ενώσεις			
Δισφαινόλη Α (BPA)	mg / l	<0.5	N.D. (L.O.D.=0.15)
Ηπατοτοξίνες			
Μικροκυστίνη	μg / l	<0.10	<0.10
Οιστρογόνα			
17-β-οιστραδιόλη	ng / l	<0.03	<0.03
Αλκυλοφαινόλες			

4-nonylphenol	μg/l	<0.100	<0.100
Παρασιτοκτόνα *	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.005 / ουσία)	N.D. (L.O.D.=0.005 / ουσία)

*Ο πίνακας των εξετασθέντων παρασιτοκτόνων περιλαμβάνεται στο πιστοποιητικό του εργαστηρίου (Παράρτημα Ι)

Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων πολυκυκλικών αρωμ. υδρογ/κων

Πολυκυκλικοί Αρωματικοί Υδρογονάνθρακες (PAHs)	**Μονάδες Μέτρησης**	**Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου**	**Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου**
Benzo[k]fluoranthene	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.002)	N.D. (L.O.D.=0.002)
Benzo[a]pyrene	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.001)	N.D. (L.O.D.=0.001)
Benzo[g,h,i]perylene	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.002)	N.D. (L.O.D.=0.002)
Indeno(1,2,3-c,d) pyrene	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.002)	N.D. (L.O.D.=0.002)

Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων αλογονοοξικών οξέων

Αλογονοοξικά Οξέα	**Μονάδες Μέτρησης**	**Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου**	**Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου**
Dibromoacetic acid	μg / l	<5	<5
Dichloroacetic acid	μg / l	<5	<5
Monobromoacetic acid	μg / l	<10	<10
Monochloroacetic acid	μg / l	<10	<10
Trichloroacetic acid	μg / l	<5	<5

Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων υπερφθοροαλκυλιωμένων ουσιών

Υπερφθοροαλκυλιωμένες Ουσίες (PFAs)	**Μονάδες Μέτρησης**	**Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου**	**Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου**
Perfluorobutanoic acid (PFBA)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)

Perfluoropentanoic acid (PFPeA)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorohexanoic acid (PFHxA)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)

Υπερφθοροαλκυλιωμένες Ουσίες (PFAs)	**Μονάδες Μέτρησης**	**Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου**	**Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου**
Perfluoroheptanoic acid (PFHpA)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorooctanoic acid (PFOA)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorononanoic acid (PFNA)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorodecanoic acid (PFDA)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluoroundecanoic acid (PFUnDA)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorododecanoic acid (PFDoDA)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorotridecanoic acid (PFTrDA)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.025)	N.D. (L.O.D.=0.025)
Perfluorobutane sulfonic acid (PFBS)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluoropentane sulfonic acid (PFPeS)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorohexane sulfonic acid (PFHxS)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluoroheptane sulfonic acid (PFHpS)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorooctane sulfonic acid (PFOS)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorononane sulfonic acid (PFNS)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluorodecane sulfonic acid (PFDS)	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.01)	N.D. (L.O.D.=0.01)
Perfluoroundecane sulfonic acid	μg / l	N.D. (L.O.D.=0.025)	N.D. (L.O.D.=0.025)

Perfluorododecane sulfonic acid	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.025)	N.D. (L.O.D.=0.025)
Perfluorotridecane sulfonic acid	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.05)	N.D. (L.O.D.=0.05)
Sum of PFAS	µg / l	N.D. (L.O.D.=0.01-0.025)	N.D. (L.O.D.=0.01-0.025)

Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων μικροβιολογικών παραμέτρων

Μικροβιολογικές Παράμετροι	**Μονάδες Μέτρησης**	**Αποτελέσματα 30/07/2024**	**Αποτελέσματα 12/11/2024**
Micro-organisms enumeration (@ 36 ± 2°C)	c.f.u. / ml	1.1 × 102	<1
Micro-organisms enumeration (@ 22 ± 2°C)	c.f.u. / ml	1.1 × 101	Παρουσία σε πληθυσμό <3
Total coliforms	c.f.u. / 100ml	<1	<1
Escherichia coli	c.f.u. / 100ml	<1	<1
Intestinal enterococci	c.f.u. / 100ml	<1	<1
Clostridium perfringens	c.f.u. / 100ml	<1	<1

Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων φυσικοχημικών παραμέτρων

Φυσικοχημικές Παράμετροι	**Μονάδες Μέτρησης**	**Αποτελέσματα Υγρής Περιόδου**	**Αποτελέσματα Ξηρής Περιόδου**
pH	-	6.9 (22.9°C) ±0.1	6.9 (19°C) ±0.1
Αγωγιμότητα @ 20°C	µS/cm	48800 ±300	44500 ± 300
Αλκαλικότητα Ολική	mg CaCO3/l	276	258
Αλκαλικότητα Φαινολοφθαλεΐνης	mg CaCO3/l	0	0
Σκληρότητα Ολική	mg CaCO3/l	6 960	7 580
Σκληρότητα Παροδική (Ανθρακική)	mg CaCO3/l	276	258
Ολικά Στερεά (103°-105°C)	mg / l	39 000	34 000
Ολικά Διαλυμένα Στερεά (180°C)	mg / l	36 000	33 000

Οξειδωσιμότητα	mg O2 / l	87 ±7	1.5 ± 0.2
Θολερότητα	NTU	18 ±1	6.4 ± 0.4
Χρώμα	color units	<5	<5
Οσμή	T.O.N.	Δεν Παρατηρήθηκε Οσμή	Δεν Παρατηρήθηκε Οσμή
Γεύση	F.T.N.	8	Δεν Παρατηρήθηκε Γεύση

Αποτελέσματα εργαστηριακών αναλύσεων ραδιολογικών παραμέτρων

Ενεργότητα Ραδιονουκλιδίων	**Μονάδες Μέτρησης**	**Αποτελέσματα**
Rn-222	Bq / l	55.05 ± 0.95
Rn-222	Bq / l	55.63 ± 1.2
Rn-222	Bq / l	60.27 ± 1.73
Ra-226	Bq / l	1.22 ± 0.04
U-238	Bq / l	< 1

Από τα αποτελέσματα των ραδιολογικών αναλύσεων, το δείγμα κρίνεται **ραδιολογικά κατάλληλο για εξωτερική χρήση**, σύμφωνα με το Π.Δ. υπ' αρ. 101 περί Θέσπισης Κανονισμών Ακτινοπροστασίας, ΦΕΚ 194Α/20-11-2018.

Η σύνταξη της παρούσας Υγειονομικής Μελέτης έγινε σύμφωνα με την παρακάτω νομοθεσία:

• Ν. 3498/2006 (ΦΕΚ 230Α/24-10-2006) «Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις».

• Υ.Α. 16655/2006 (ΦΕΚ 1932Β/29-12-2006) «Διαδικασία αναγνώρισης ιαματικών φυσικών πόρων», όπως αυτή τροποποιήθηκε από τις Υ.Α. 17414/2009 (ΦΕΚ 2215Β/2-10-2009), Υ.Α. 1721 (ΦΕΚ 188Β/ 4-2-2013) και Υ.Α. 22527 (ΦΕΚ 2997Β/ 06-11-2014).

Οι μικροβιολογικές αναλύσεις έγιναν σύμφωνα με τις ισχύουσες υγειονομικές διατάξεις για την ποιότητα του νερού κολυμβητικών δεξαμενών, εφόσον πρόκειται για ιαματικό φυσικό πόρο προοριζόμενο για λουτροθεραπεία, όπως αναφέρεται στην τελευταία τροποποίηση Υ.Α. 22527/2014.

Οι χημικές αναλύσεις, ως προς το είδος των παραμέτρων ανάλυσης, έγιναν σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για την ποιότητα νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση, όπως επίσης αναφέρεται στην Υ.Α. 22527/2014.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΝΕΡΟΥ ΩΣ ΙΦΠ

Ο Χαρακτηρισμός του νερού ως Ιαμματικός Φυσικός Πόρος εγινε Κριτήρια Χαρακτηρισμού Νερού ως ΙΦΠ σύμφωνα με το Παράρτημα IV της Υ.Α. 22527/2014, το οποίο αντικατέστησε το Παράρτημα IV της Υ.Α. 16655/2006, παρουσιάζονται τα κριτήρια χαρακτηρισμού νερού ως Ιαματικού Φυσικού Πόρου

Α9.6.4 ΣΧΕΔΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Σχέδιο Διαχείρισης ΛΑΠ

Ισχύουσα Νομοθεσία:

- «Καθορισμός των λεκανών Απορροής Ποταμών της χώρας και ορισμού των αρμόδιων Περιφερειών για την διαχείριση και προστασία τους». ΦΕΚ 1383/8/2-9-2010 και ΦΕΚ 1572/Β/28-9-2010, το οποίο διορθώνει το Παράρτημα ΙΙ του προηγούμενου ΦΕΚ
- «2^{η} Αναθεώρηση του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (EL14).» ΦΕΚ 87/Α'/12-06-2024

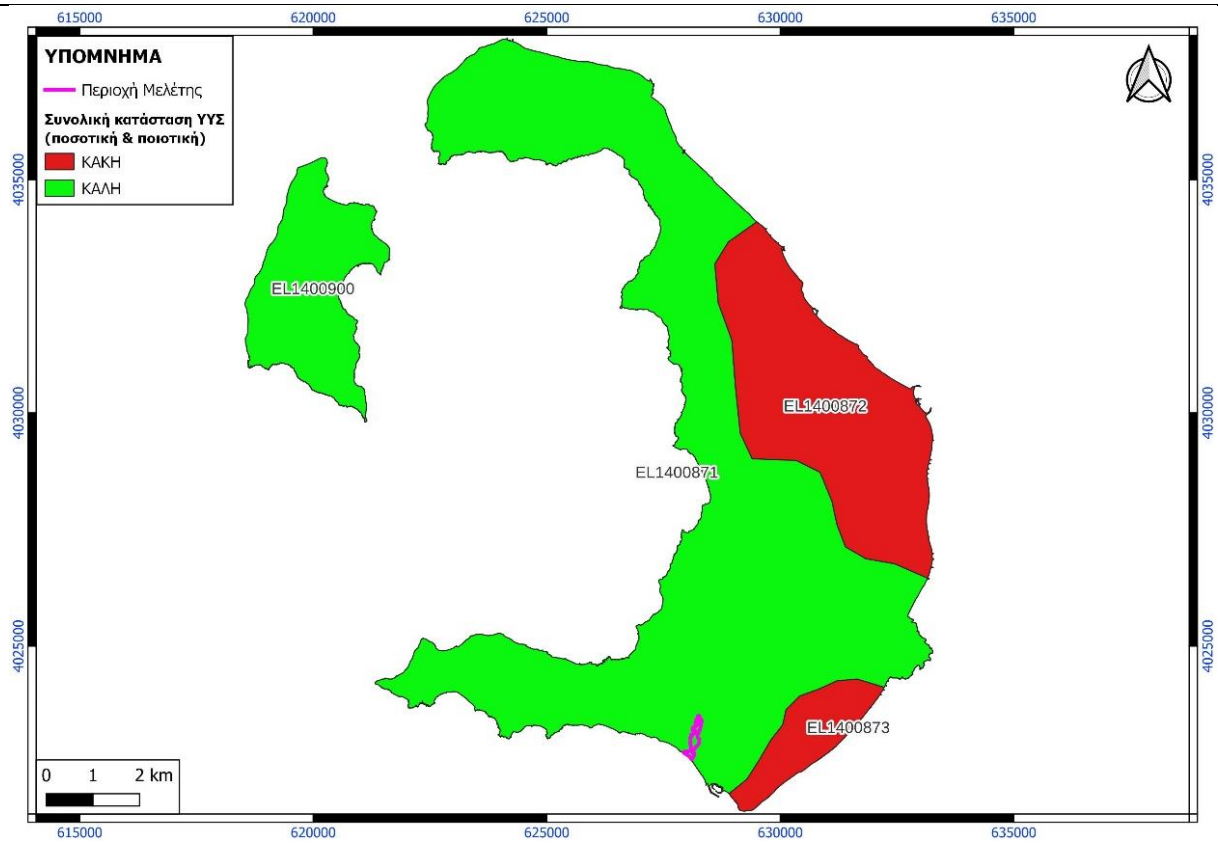
Σύμφωνα με τις ανωτέρω αποφάσεις, η περιοχή μελέτης βρίσκεται στο Υδατικό Διαμέρισμα **Νήσων Αιγαίου (EL14)**, στη Λεκάνη Απορροής **Κυκλάδων (EL1437)**, στο Υπόγειο Υδατικό Σύστημα (ΥΥΣ) **Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου (Α) (EL1400871**).

Σύμφωνα με το ισχύον Σχέδιο Διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών του υδατικού διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου, στη νήσο Θήρα αναπτύσσονται τρία Υπόγεια Υδατικά Συστήματα (ΥΥΣ), όπως φαίνεται στον παρακάτω Πιν. 0-5:

Πιν. 0-5 ***Υπόγεια Υδατικά Συστήματα Ν. Θήρας.***

ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΥΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΤΥΠΟΣ ΥΔΡΟΦΟΡΕΑ	ΕΚΤΑΣΗ (km^2)
EL1400871	Σύστημα Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου (Α)	Κοκκώδης	54.6
EL1400872	Σύστημα Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου (Β)	Κοκκώδης	17.8
EL1400873	Σύστημα Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου (Γ)	Κοκκώδης	3.5

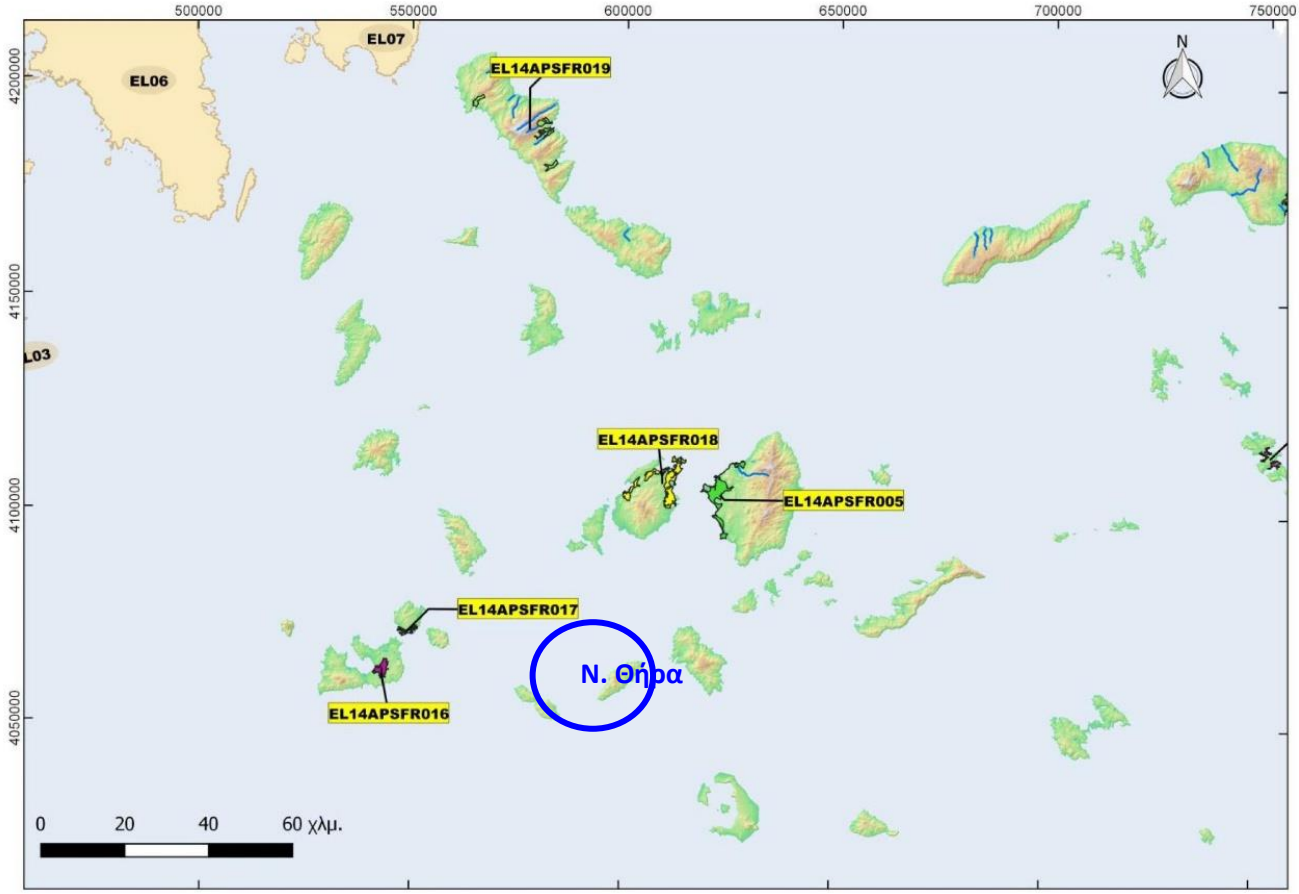
Η συνολική κατάσταση (ποιοτική (χημική) και ποσοτική) του υπόγειου υδατικού συστήματος Καμαρίου – Φηρών – Εμπορείου (Α), EL1400871, του ΥΔ EL14, όπου εντοπίζεται η περιοχή μελέτης χαρακτηρίζεται ως **καλή** (Σχ. 0-9).

Σχ. 0-9 ***Συνολική κατάσταση (ποιοτική και ποσοτική) των ΥΥΣ της νήσου Θήρας.***

Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας

Σύμφωνα με το Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου, στην ευρύτερη περιοχή δεν εντοπίζονται Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (Ζ.Δ.Υ.Κ.Π), όπως αυτές προέκυψαν κατά την 1η Αναθεώρηση Προκαταρκτικής Αξιολόγησης Κινδύνων Πλημμύρας (2019).

Σχ. 0-10 ***Ζώνες Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας στην περιοχή των Κυκλάδων (Οκτώβριος 2019).***

Επιπλέον η Νήσος Θήρα δεν εντάσσεται στις Ειδικές Περιοχές εκτός Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας, όπως η Ικαρία, η Άνδρος, η Ίος, η Κέα, η Σέριφος, η Σίφνος, η Πάρος, η Αντίπαρος, η Σύρος και η Τήνος. που εξετάστηκαν στο πλαίσιο του ΣΔΚΠ, λόγω σημαντικών πλημμυρικών συμβάντων.

Κατ'επέκταση και στην ευρύτερη περιοχή της Βλυχάδας Μεγαλοχωρίου που εξετάζεται, δεν διαπιστώνεται Δυνητικά Υψηλός Κίνδυνος Πλημμύρας.

Α9 6.5 Μελέτες Υδατορέματων

Α9.6.5.1 Υδροφόρα συστήματα Ευρύτερης περιοχής Νήσων Αιγαίου

Στην ευρύτερη περιοχή του ΥΔ Νήσων Αιγαίου αναπτύσσονται[24] τρία είδη υδροφόρων συστημάτων, το πρώτο μέσα στις τεταρτογενείς και νεογενείς αποθέσεις (κοκκώδες σύστημα), το δεύτερο μέσα στα υδροπερατά μάρμαρα και ασβεστόλιθους (καρστικό σύστημα) και το τρίτο σε μεταμορφωμένα και πυριγενή πετρώματα τα οποία είναι τεκτονισμένα (ρωγματικό σύστημα). Καρστικά υδροφόρα συστήματα αναπτύσσονται στα ανθρακικά πετρώματα (μάρμαρα, ασβεστόλιθοι) τα οποία δομούν τις ορεινές-ημιορεινές περιοχές των περισσότερων νησιών του Αιγαίου. Τα πετρώματα αυτά ανάλογα με το βαθμό της τεκτονικής τους καταπόνησης και της καρστικοποίησης τους παρουσιάζουν μέτριας έως υψηλής δυναμικότητας υδροφορία.

Ωστόσο σε ορισμένα νησιά (Θήρα, Αμοργό κ.α.) οι υδροφόροι ορίζοντες που αναπτύσσονται στους ανθρακικούς σχηματισμούς, λόγω της άμεσης εκφόρτωσης τους στη θάλασσα, παρουσιάζουν πολύ μικρή

[24] ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ : ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΡΕΜΑ ΜΕΣΑΡΙΑΣ ΘΗΡΑΣ

δυναμικότητα. Στους προαλπικούς σχηματισμούς εντός των οριζόντων μαρμάρων και ανακρυσταλλωμένων ασβεστόλιθων, αναπτύσσεται υδροφορία μέτριας έως υψηλής δυναμικότητας. Οι υδροφόροι αυτοί αναπτύσσονται κυρίως στη νοτιοανατολική Λέσβο, τη Σάμο και τη Ρόδο και εκφορτίζονται μέσω πηγών. Ρωγματικά υδροφόρα συστήματα αναπτύσσονται στις ρηξιγενείς ζώνες των μεταμορφωμένων και πυριγενών πετρωμάτων.

Γενικά η δυναμικότητα αυτής της υδροφορίας χαρακτηρίζεται μικρή και οι υδροφορίες που αναπτύσσονται είναι περιορισμένες και τοπικής σημασίας. Στα ηφαιστειακά πετρώματα αναπτύσσεται υδροφορία λόγω πρωτογενούς και δευτερογενούς πορώδους η οποία εξαρτάται από το βαθμό της υδροθερμικής εξαλλοίωσης των πετρωμάτων και τα υλικά της διάβρωσης που πληρώνουν τα διάκενά τους. Σε ορισμένα νησιά (Λέσβος, Θήρα, Κω, Πάτμο, Μήλο) εντός των ηφαιστειακών πετρωμάτων αναπτύσσεται υδροφορία μέτριας δυναμικότητας.

Α9 6.2.2. Υδραυλικές Μελέτες που αναφέρονται στην Περιοχή Επέμβασης

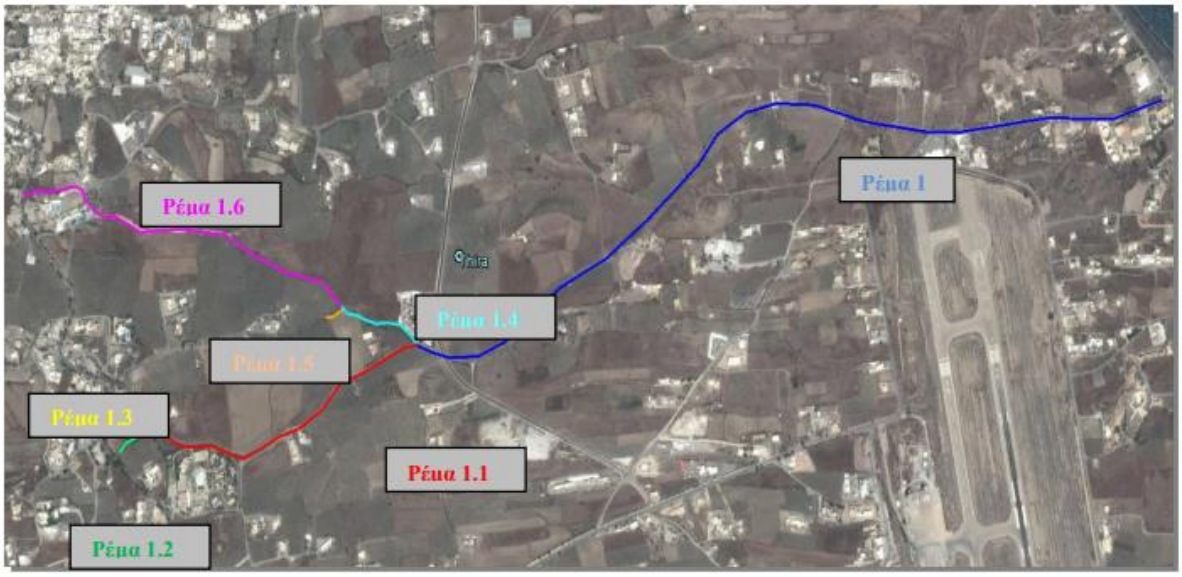
Οι Υδραυλικές Μελέτες που έχουν συνταχθεί και αφορούν την περιοχή επέμβασης και την Δ.Κ Μεγαλοχωρίου είναι οι:

- «ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΡΕΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙ»
- Υδραυλική μελέτη που εκπονήθηκε στα πλαίσια της μελέτης «ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΑΝΕΞΕΛΕΓΚΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΑΛΩΝΑΚΙ ΔΗΜΟΥ ΘΗΡΑΣ»
- Σχέδιο Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου (GR14) ¬ Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου Περιόδου 2014-2020

Α9.6.2.3 Καθορισμός οριογραμμών ρέματος Μεσσαριάς Θήρας

Ο Καθορισμός των οριογραμμών του ρέματος καθώς και κάποιων κλάδων αυτού που εντοπίζεται στην κοινότητα της Μεσαριάς, βόρεια της περιοχής του αεροδρομίου του νησιού.

Το προς οριοθέτηση υδατόρευμα αποτελείται από το κεντρικό τμήμα του ρέματος που έχει συνολικό μήκος 2.287μ καθώς και από δύο κλάδους οι οποίοι ανέρχονται σε συνολικό μήκος 2.115μ. Στην εικόνα που ακολουθεί απεικονίζεται το υπό μελέτη υδατόρευμα καθώς και οι προαναφερόμενοι κλάδοι αυτού.

Εικόνα 2: Απόσπασμα δορυφορικού χάρτη από τον παγκόσμιο ιστό Google Earth. Ο κάθε κλάδος του υδατορεύματος απεικονίζεται με διαφορετικό χρώμα και αντίστοιχα διαφορετικό όνομα.

Το υπό οριοθέτηση υδατόρευμα εντοπίζεται στο κεντρικό τμήμα της νήσου Θήρας στην περιοχή της Μεσαριάς και εκβάλει βόρεια της περιοχής του Μονόλιθου. Η συνολική λεκάνη απορροής του ρέματος οριοθετείται δυτικά από την Επαρχιακή οδό Φηρών – Όρμου Περίσσης, νότια από τον οικισμό Μεσαριά και την περιοχή του αεροδρομίου, βόρεια από τον οικισμό Καρτεράδος και ανατολικά την παραλία βόρεια του Μονόλιθου. Το υδατόρευμα σχηματίζεται από το κεντρικό τμήμα που έχει συνολικό μήκος 2.287m περίπου καθώς και από δύο κλάδους, οι οποίοι έχουν συνολικό μήκος περίπου 2.115m. Στο Χάρτη ΓΥΣ υπό κλίμακα 1:5000, εντοπίζεται ένας ακόμα κλάδος ανάμεσα στους δύο προαναφερόμενους, ο οποίος όμως σήμερα αποτελεί ασφαλτοστρωμένη οδό του οικισμού Μεσσαριά.

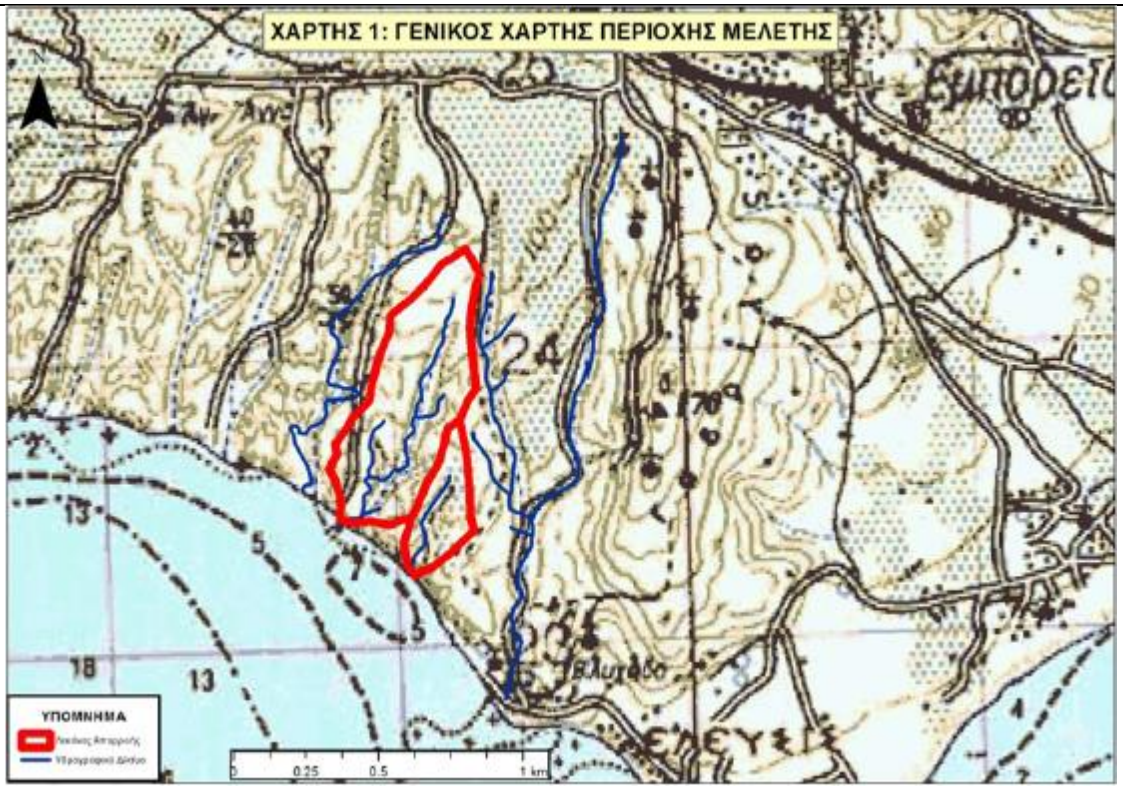
Η λεκάνη απορροής έχει άξονα από Δύση προς Ανατολή και αποτελεί τυπική λεκάνη με υδρογραφικό δίκτυο δενδριτικής μορφής. Το υπό μελέτη υδατόρευμα αποτελεί μια τυπική μορφή ρέματος με χειμαρρική μορφή όπου η βαθιά γραμμή του (μισγάγγεια) εντοπίζεται εύκολα. Το υπόψη ρέμα παρουσιάζει χαρακτηριστικά χειμαρρικής ροής όπου παρουσιάζει απορροή μόνο όταν η βροχόπτωση έχει ύψος σημαντικά μεγαλύτερο από το ύψος των υδρολογικών απωλειών (παρεμπόδιση, διήθηση και εξάτμιση).

Τα τελευταία χρόνια σε πολλά σημεία η κοίτη του υδατορεύματος, λόγω της χειμαρρικής μη συνεχόμενης ροής χρησιμοποιείται ως χωματόδρομος για την πρόσβαση τον κατοίκων στα αγροτεμάχιά τους. Σε ένα τμήμα του ρέματος η κοίτη έχει επενδυθεί με τσιμέντο (χρήση ως δρόμος), τα πρανή δεν υφίστανται σχεδόν καθόλου με αποτέλεσμα το ρέμα να έχει χάσει εντελών τα αρχικά γεωμετρικά του χαρακτηριστικά.

Α9 6.5.2 Υδατορέματα Περιοχής Επέμβασης-Οριοθέτηση ρεμάτων

Γενική Περιγραφή της ευρύτερης περιοχής μελέτης

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται στο νότιο τμήμα του νησιού στη ΤΚ Εμπορειού (Εικόνα 1-1)

Εικόνα 1-1: Χάρτης περιοχής μελέτης.

Η σχετική Τοπογραφική Μελέτη, βάσει των σχετικών Προδιαγραφών του Ν. 4258/2014, εκπονήθηκε από το Μελετητικό Γραφείο, Αγρονόμου - Τοπογράφου Μηχανικού. Η παρούσα υδραυλική μελέτη αφορά στη Μελέτη Προσωρινής Οριοθέτησης δύο (2) ανώνυμων ρεμάτων που διέρχονται εντός και εφαπτομενικά της ιδιοκτησίας, όπως δηλώνεται στο σχετικό τοπογραφικό διάγραμμα. Η παρούσα υδραυλική μελέτη αφορά σε τρία ρέματα, από τα οποία τα δύο ανήκουν σε ένα κλάδο. Τα ρέματα αυτά και οι αντίστοιχες λεκάνες απορροής έχουν διεύθυνση από Β – Ν και είναι παράλληλα και χαρακτηρίζονται ως τη Δυτική και την Ανατολική Λεκάνη. Το χαρακτηριστικό των ρεμάτων είναι οι χαρακτηριστικές βαθειές γραμμές που είναι έντονες.

Δεδομένα Χρήσεων Γης

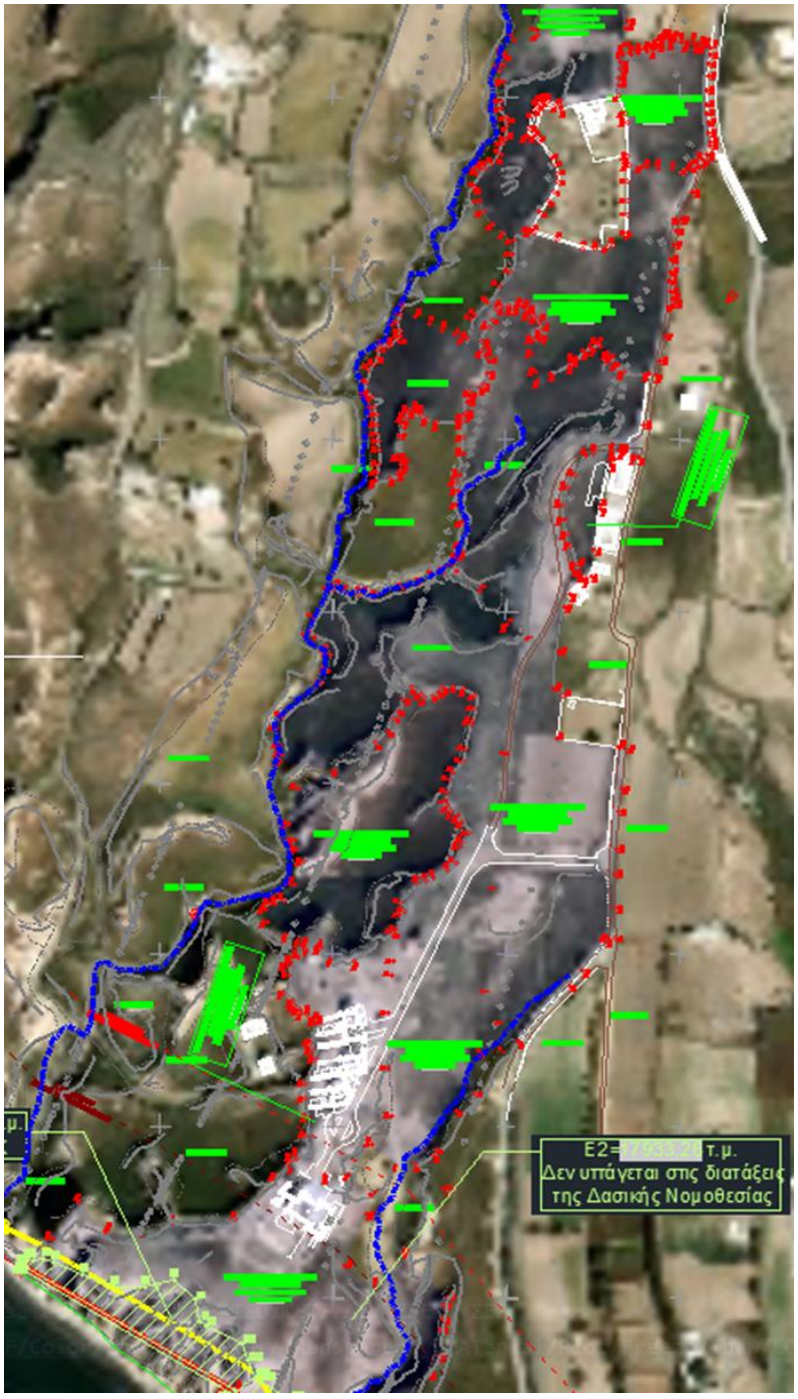
Η ευρύτερη περιοχή είναι σε μεγάλο βαθμό τουριστική και δεν υπάρχουν τμήματα με “φυσικό” οικοσύστημα. Υπάρχουν μόνο εγκαταλειμμένα χωράφια και μέρη όπου έχουν αποτεθεί “μπάζα” από οικοδομικές εργασίες αρκετά χρόνια πριν (έως και πέντε) και τώρα έχουν κατακλυστεί από την παρεδαφιαία βλάστηση.
Η εδαφοκάλυψη της περιοχής φθάνει το 55% και η κάλυψη των ξυλωδών ειδών το 30%. Τα μονά ξυλώδη είδη στην περιοχή είναι το θυμάρι (Thymus capitatus) και τα καχεκτικά εγκαταλειμμένα αμπέλια (Vitis vinifera). Τα αναφερόμενα στον κατάλογο Ficus carica (αγριοσυκιά) και Nicotiana glauca (νικοτιανή) παρουσιάζουν ελάχιστη έως ασήμαντη συμμετοχή στο οικοσύστημα.

Περιγραφή της κοίτης του υδατορέματος στο προς οριοθέτηση τμήμα

Το υπό οριοθέτηση υδρογραφικό δίκτυο έχει βαθιά χαραδρωτή μορφή κυρίως λόγω των γεωλογικών χαρακτηριστικών που ευνοεί την αξονική διάβρωση τόσο όσο προς την απορροή όσο και ως προς την αιολική δράση. Η κοίτη του υδρογραφικού δικτύου (κυρίως του δυτικού κλάδου) δημιουργεί συνεχώς μαιάνδρους ακανόνιστης μορφής, οι οποίοι φαίνεται ότι μεταβάλλονται συνεχώς λόγω της σημαντικής

διάβρωσης. Το βάθος του άξονα της κοίτης και για τα δύο ρέματα (κυρίως όμως το δυτικό) από την υπόψη ιδιοκτησία είναι εξαιρετικά σημαντικό και είναι κατανοητό ευθύς εξαρχής ότι δεν τίθεται κανένα θέμα πλημμυρισμού της ιδιοκτησίας από τις πλημμυρικές παροχές των ρεμάτων αυτών.

Οι κοίτες των ρεμάτων έχουν διεύθυνση Β – Ν με ελαφρά κλίση από τα ΒΑ προς τα ΝΔ, όπως φαίνεται στην Εικόνα 0-57.

Εικόνα 0-57: *Δορυφορική απεικόνιση των υπό προσωρινή οριοθέτηση ρεμάτων*

Το συνολικό μήκος της παρούσας προσωρινής οριοθέτησης είναι ίσο με 1605 m, από τα οποία τα 1010m ανήκει στον δυτικό κλάδο, στον οποίο προσαρτάται και δύο μικροί κλάδοι μήκους 330m και 40m αντίστοιχα

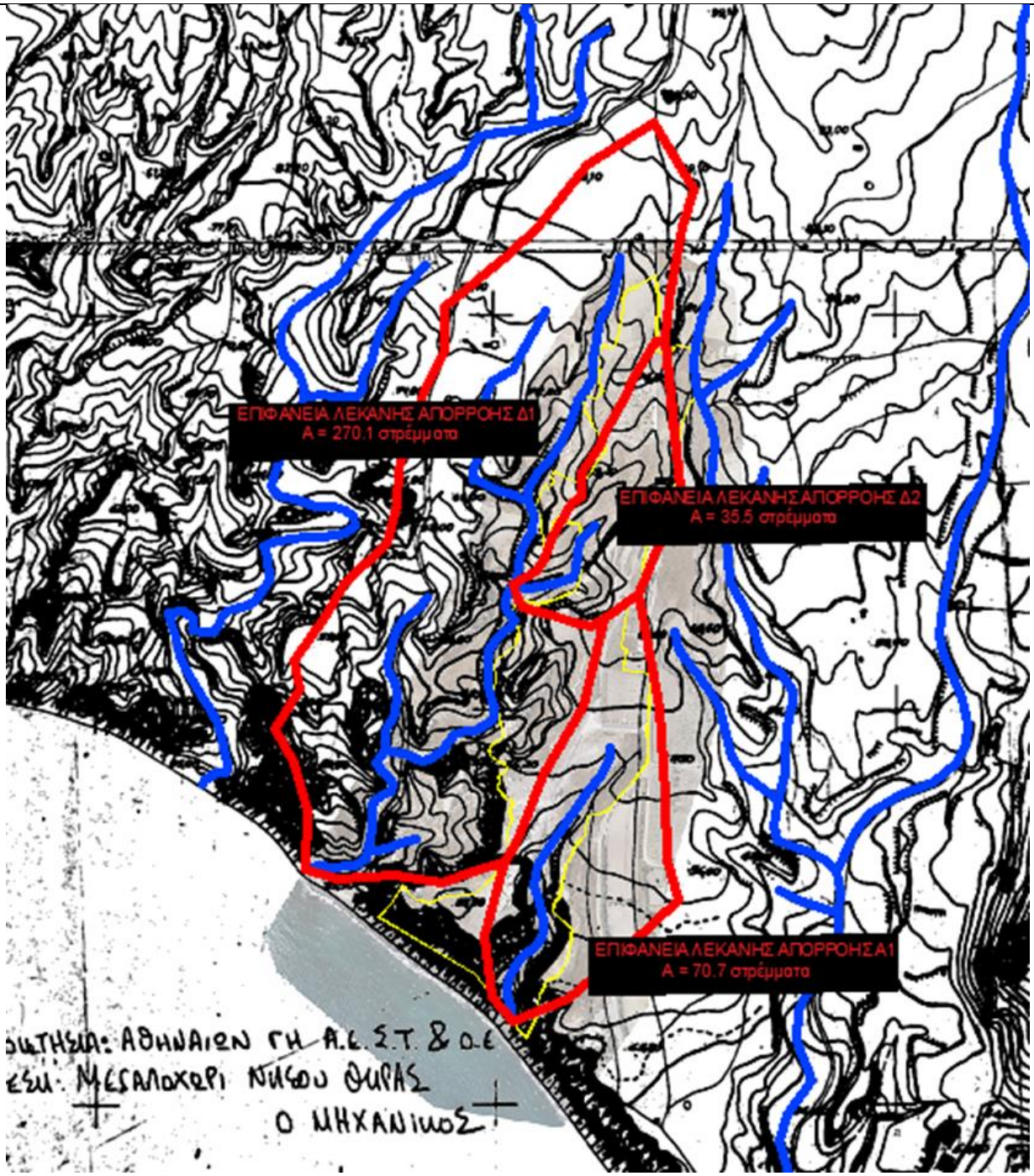
που συμβάλλουν στον κυρίως κλάδο από τα ανατολικά στη Χ.Θ. 0+520.0m και στη Χ.Θ. 0+870.0m αντίστοιχα, δηλαδή περίπου στο μέσον του κυρίως κλάδου ο μεγαλύτερος από τους δύο. Ο κύριος κλάδος του δυτικού ρέματος βρίσκεται εξολοκλήρου εκτός της υπόψη ιδιοκτησίας, ο συμβάλλων κλάδος όμως βρίσκεται εντός της ιδιοκτησίας. Το μήκος του δευτερεύοντος κλάδου του δυτικού ρέματος είναι ίσο με 330m. Ο ανατολικός κλάδος έχει μήκος 405m το οποίο σχεδόν εξολοκλήρου βρίσκεται εντός της υπόψη ιδιοκτησίας.

Σε σχέση με τον δυτικό κλάδο οι συντεταγμένες της αρχής (το κατάντη σημείο) του τμήματος οριοθέτησης είναι (στο προβολικό σύστημα ΕΓΣΑ 87) X=627887.1, Y= 4022752.6 m και του πέρατος (το ανάντη σημείο) είναι X= 628224.3, Y= 4156305.7m.

Σε σχέση με τον ανατολικό κλάδο οι συντεταγμένες της αρχής (το κατάντη σημείο) του τμήματος οριοθέτησης είναι (στο προβολικό σύστημα ΕΓΣΑ 87) X= 628100.2, Y= 4022574.0 m και του πέρατος (το ανάντη σημείο) είναι X= 628236.3, Y= 4022887.5m.__

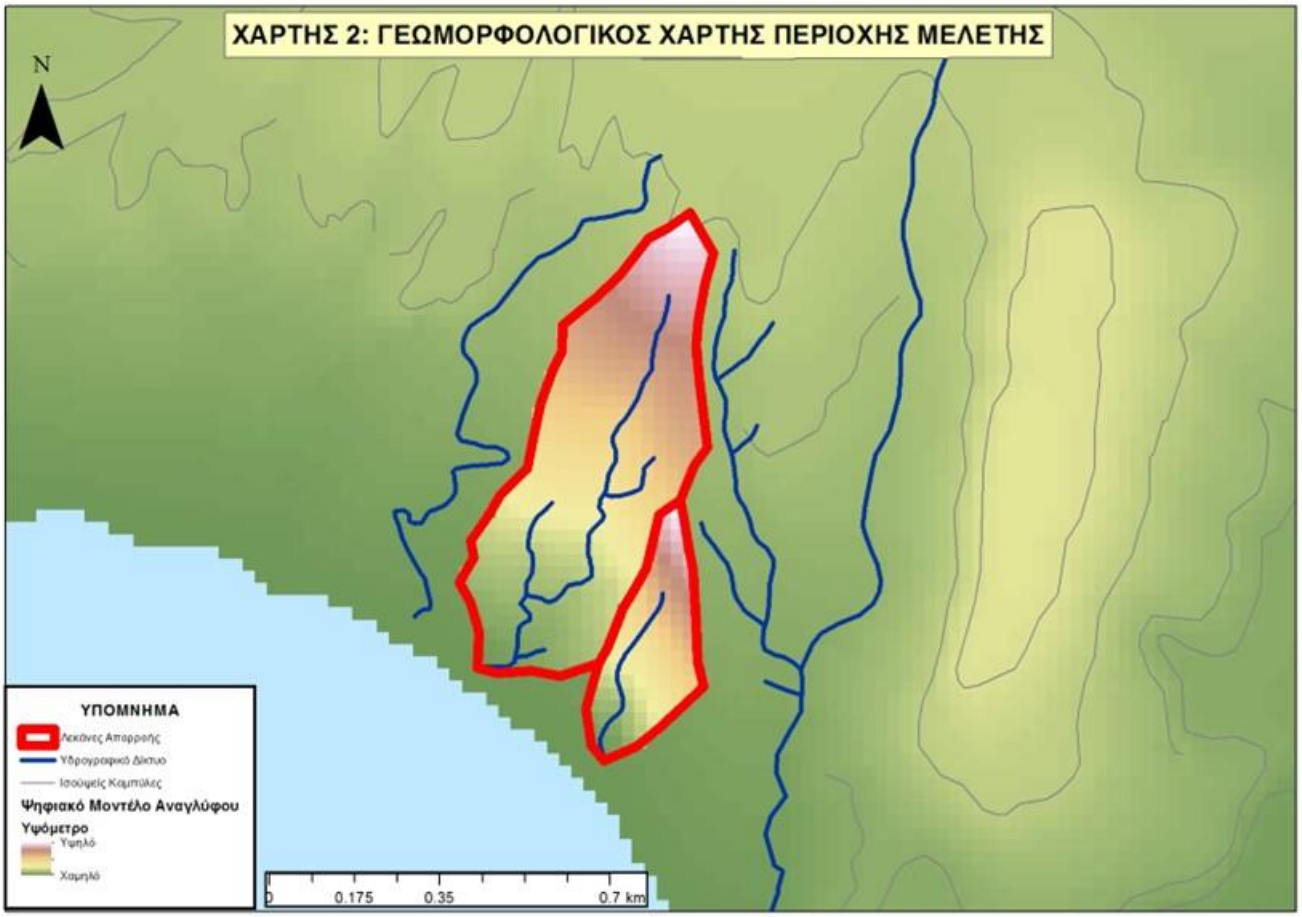
Γεωμορφολογικά δεδομένα

Με βάση το πλέον κατάντη σημείο του προς διευθέτηση - οριοθέτηση τμήματος σχηματοποιείται η λεκάνη απορροής αρχικά στα τοπογραφικά διαγράμματα 1:5,000 της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού (ΓΥΣ), όπως παρουσιάζεται στην Εικόνα 0-58. Με βάση τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι υπόψη κύριες λεκάνες απορροής έχει επιφάνεια 270.1 στρεμμάτων ο δυτικός κλάδος (ή 0.271 km^2) και επιφάνεια 70.7 στρεμμάτων ο ανατολικός κλάδος (ή 0.071 km^2). **Επομένως και τα δύο κύρια ρέματα χαρακτηρίζονται ως «μικρά ρέματα», (αφού είναι μικρότερα του 1 km^2) βάσει του Ν. 4258/2014 και επομένως δεν απαιτείται η οριοθέτησή τους με έκδοση ΠΔ του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.**

Εικόνα 0-58: *Χάρτης των λεκανών απορροής του υπό οριοθέτηση ρέματος χαραγμένη σε υπόβαθρο των τοπογραφικών διαγραμμάτων κλίμακας 1:5,000 της ΓΥΣ.*

Στην Εικόνα 0-59 παρουσιάζεται ο γεωμορφολογικός χάρτης της περιοχής μελέτης.

Εικόνα 0-59: *Γεωμορφολογικός χάρτης της λεκάνης απορροής.*

Οι λεκάνες απορροής έχει αχλαδοειδές σχήμα, με διεύθυνση Β - Ν) με στενή εκβολή και ανάντη τμήμα με μεγάλο πλάτος, Οι τιμές αυτές έχουν υπολογιστεί βάσει του Ψηφιακού Μοντέλου Ανάγλυφου (ΨΜΑ) (Digital Terrain Model (DTM), το οποίο έχει διάσταση κανάβου 25m και δημιουργήθηκε στα πλαίσια της Εθνικής Τράπεζας Υδρολογικής & Μετεωρολογικής Πληροφορίας (ΕΤΥΜΠ).

Το υδρογραφικό δίκτυο της λεκάνης απορροής είναι σαφές και καλά ανεπτυγμένο τουλάχιστο ως προς τη δυτική λεκάνη και επομένως η πλημμυρική απορροή κατά βάση κινείται κατά μήκος του ανάγλυφου και κατά μήκος του υδρογραφικού δικτύου. Επομένως θεωρείται ότι το υδρογραφικό δίκτυο είναι σχετικά ενιαίο, αποτελεί μια συνεχή γραμμή αλλά συνεχείς παρεμβολές επιφανειακής απορροής, όπου αναμένεται ο χρόνος συρροής να είναι παρόμοιος με εκείνους που προκύπτουν από τις μαθηματικές σχέσεις που ορίζονται από το μήκος του υδατορέματος. Τα πιο χαρακτηριστικά γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της λεκάνης απορροής του παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 0-85).

Πίνακας 0-85: *Κυριότερα γεωμορφολογικά στοιχεία των επιμέρους λεκανών απορροής*

Γεωμορφολογικά Στοιχεία	**Δυτική Λεκάνη (Σύνολο)**	**Δυτική Λεκάνη (Συμβάλλων κλάδος)**	**Ανατολική λεκάνη**
Επιφάνεια λεκάνης απορροής (στρ.)	270.1	35.5	70.7
Περίμετρος λεκάνης απορροής (km)	2.39	0.90	1.24
Μέσο υψόμετρο λεκάνης απορροής (m)	42.7	65.0	85.70
Μέγιστο υψόμετρο λεκάνης απορροής (m)	90	80.0	164.80.
Ελάχιστο υψόμετρο λεκάνης απορροής (m)	0	41.4	10.0
Μέση κλίση κύριας γραμμής ροής	8.78	11.6	12.92
Μέση κλίση αναγλύφου λεκάνης απορροής (%)	9.97	9.8	9.78
Μέγιστο μήκος υδατορέματος (km)	1.02	0.33	0.39
Μήκος λεκάνης απορροής	1.03	0.39	0.54
Πλάτος λεκάνης απορροής	0.33	0.12	0.21

Στο παρακάτω Εικόνα 0-60 παρουσιάζεται ο χάρτης κλίσεων αναγλύφου (σε %) της λεκάνης απορροής.

Εικόνα 0-60: *Χάρτης κλίσεων αναγλύφου της λεκάνης απορροής.*

Εδαφολογικά Δεδομένα

Οι εδαφολογικοί χάρτες είναι σημαντικοί καθώς καθορίζουν τη μορφή και το βάθος του εδάφους, το οποίο έδαφος καθορίζει σημαντικά το υδατικό ισοζύγιο καθώς το τμήμα της βροχής που εισρέει στο έδαφος, ένα τμήμα του παγιδεύεται και είτε εξατμίζεται μέσω της διαπνοής των φυτών αλλά και της εξάτμισης από το έδαφος και ένα τμήμα κατεισδύει στον υπόγειο υδροφόρο.

Οι κλάσεις εδάφους που χρησιμοποιούνται είναι οι εξής:

1. Βραχώδες έδαφος (R) με βάθος εδάφους μικρότερο από 5cm.
2. Αβαθές έδαφος (S) με βάθος εδάφους μεγαλύτερο από 5cm και μικρότερο από 30cm.
3. Βαθύ έδαφος (D) με βάθος εδάφους μεγαλύτερο από 30cm

Πίνακας 0-86: *Οι κλάσεις και οι συνδυασμοί τους (ανά δύο) των παραμέτρων βάθους.*

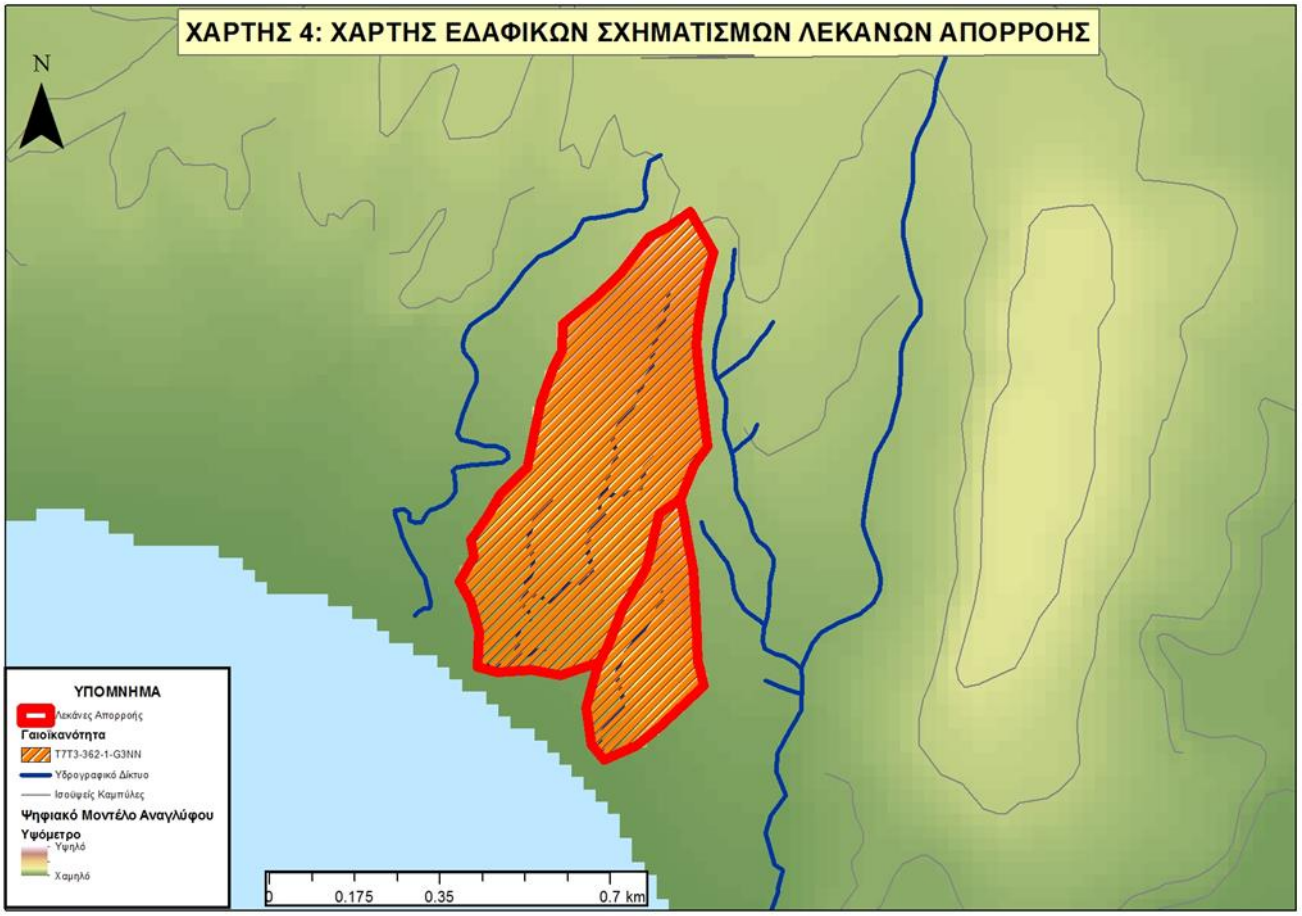
Συμβολισμός	Βάθος Εδάφους	Διάβρωση (χαραδρωτή)	Κλίσεις επιφάνειας
1	Βαθύ	Καμία	Ελαφρές
2	Βαθύ και αβαθές	Καμία και μέτρια	Ελαφρές και μέτριες
3	Βαθύ και βραχώδες	Καμία και έντονη	Ελαφρές και απότομες
4	Αβαθές και βαθύ	Μέτρια και καμία	Μέτριες και ελαφρές
5	Αβαθές	Μέτρια	Μέτριες
6	Αβαθές και βραχώδες	Μέτρια και έντονη	Μέτριες και απότομες
7	Βραχώδες και βαθύ	Έντονη και καμία	Απότομες και ελαφρές
8	Βραχώδες και αβαθές	Έντονη και μέτρια	Απότομες και μέτριες
9	Βραχώδες	Έντονη	Απότομες

Επομένως οι εδαφολογικοί σχηματισμοί στη λεκάνη απορροής είναι οι εξής όπως παρουσιάζονται στην παρακάτω πίνακα (Πίνακας 0-87). Στον πίνακα αυτό φαίνεται ότι το συνολικό ποσοστό της λεκάνης δομείται από τριτογενή εδάφη που παρουσιάζουν σχετικά σημαντικό βάθος (βαθύ & βραχώδες) σε ποσοστό 100%.

Πίνακας 0-87: *Εδαφικός σχηματισμός στην περιοχή μελέτης*

Συμβολισμός Γαιο-ικανότητας	Επιφάνεια (στρ.)	Ποσοστό (%)	Βάθος Εδάφους
T7T3-362-1-G3NN	340.73	100.0	Βαθύ και βραχώδες
ΣΥΝΟΛΟ	**340.73**	**100.0**	

Στην Εικόνα 0-61 παρουσιάζεται ο εδαφολογικός χάρτης της περιοχής μελέτης.

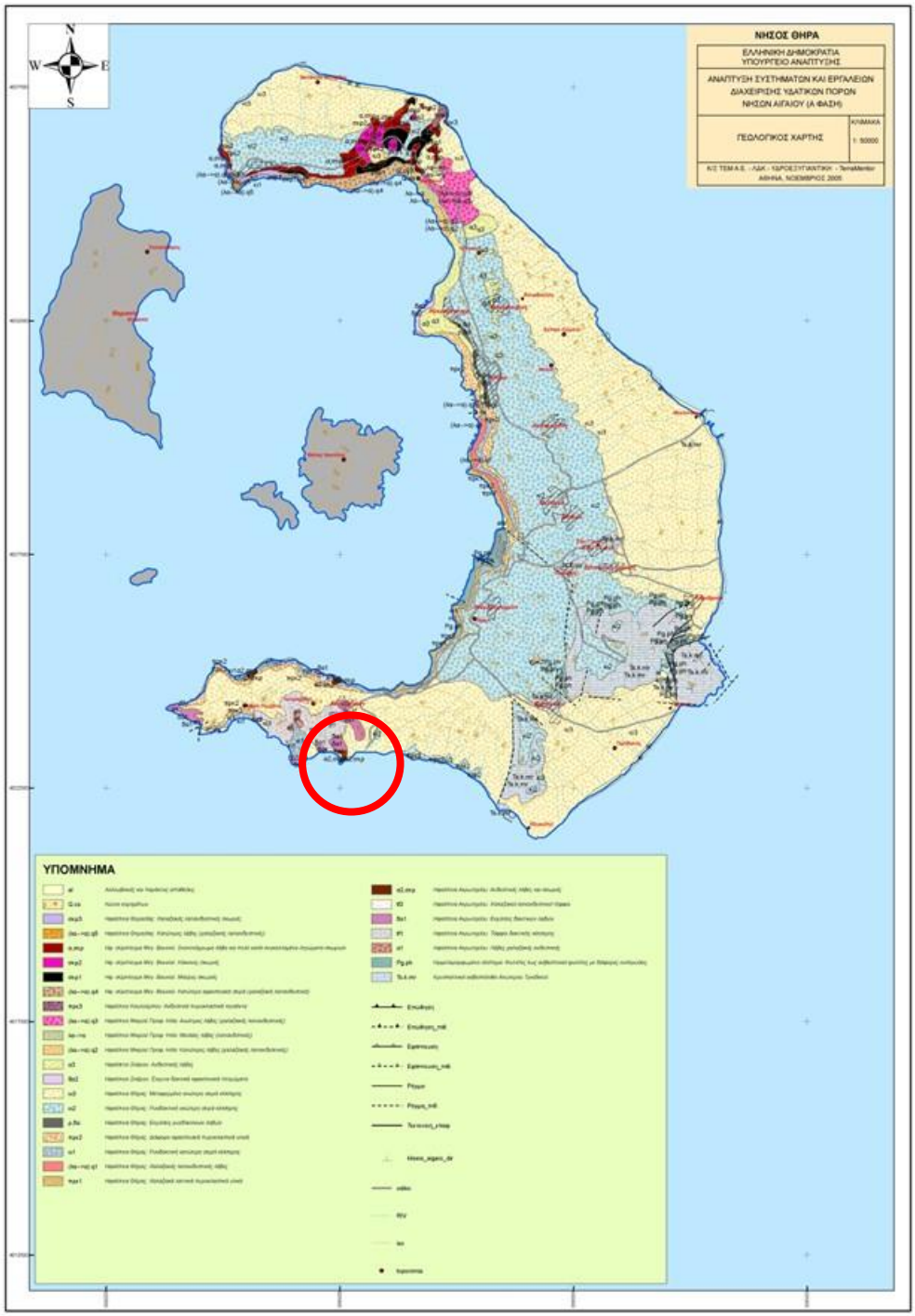

Εικόνα 0-61: *Εδαφολογικός χάρτης της περιοχής μελέτης.*

Γεωλογικά δεδομένα

Στο πλαίσιο του έργου «Ανάπτυξη Συστημάτων και Εργαλείων Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» που εκπονήθηκε για λογαριασμό του τ. Υπουργείου Ανάπτυξης (ΥΠΑΝ) το 2005 έγινε η σχηματοποίηση των γεωλογικών / υδρολιθολογικών χαρακτηριστικών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου σε περιβάλλον GIS.

Στην περιοχή μελέτης ο κύριος γεωλογικός σχηματισμός είναι η Μεταφερμένη ανώτερη σειρά κίσσηρης (κι3). Τεφρή έως καστανωπή κίσσηρη και υλικά τέφρας με φακοειδείς παρεμβολές ογκολίθων. Τοπικά προέρχονται από λαχάρ πάχους μέχρι 15 μ.. Ο γεωλογικός χάρτης παρουσιάζεται στην Εικόνα 0-62.

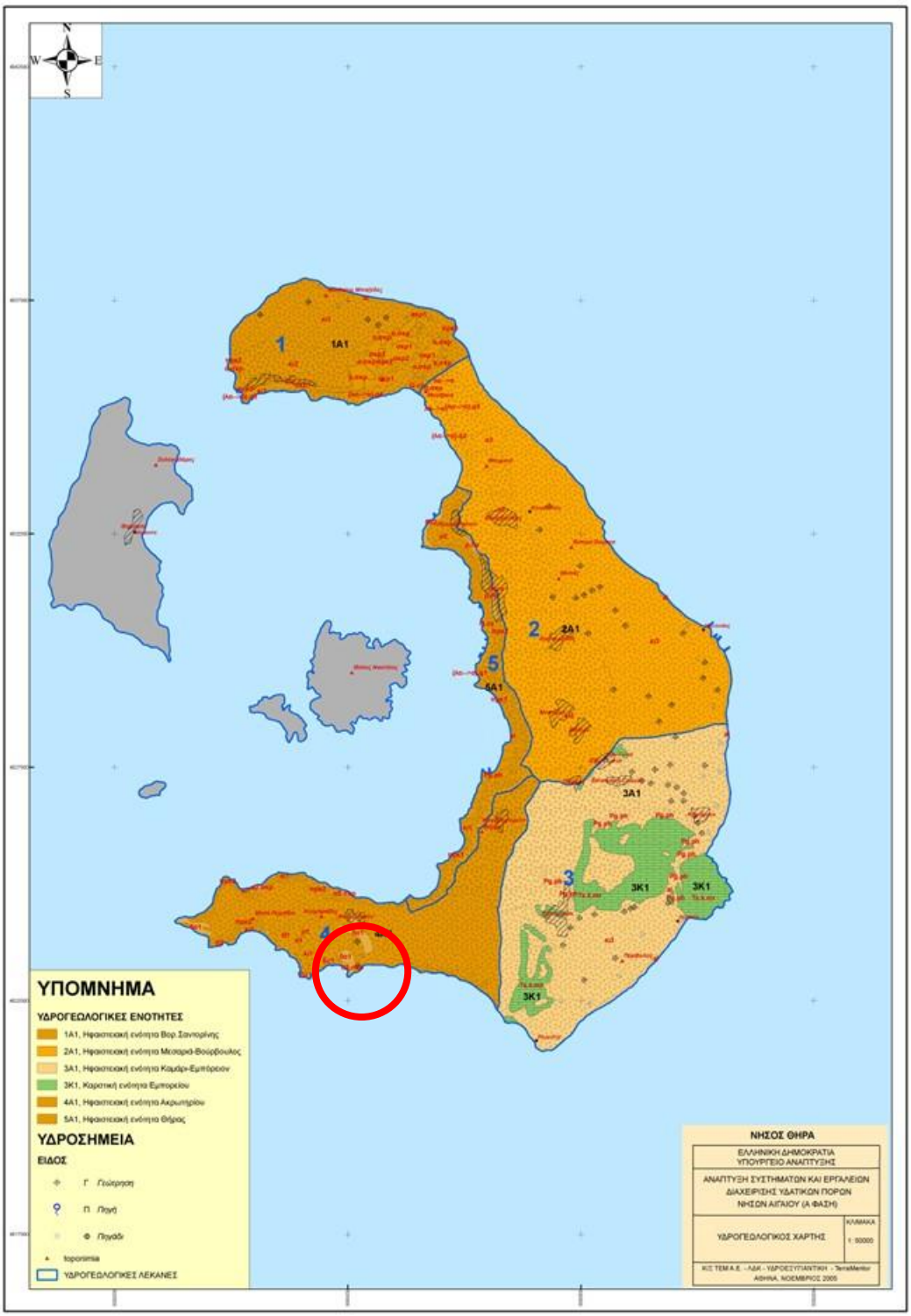

Εικόνα 0-62: *Γεωλογικός χάρτης λεκάνης απορροής του υπό οριοθέτηση ρέματος (πηγή: ΥΠΑΝ, 2005).*

Παρόμοια συμπεράσματα προκύπτουν και από τον υδρολιθολογικό χάρτη των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας της πρώην ΕΓΥ όπου η λεκάνη απορροής δομείται με το εξής:

Μεταφερμένη Κίσσηρης: Αποτελείται από υλικά τέφρας και υλικά αποσάθρωσης της ανώτερης σειράς κίσσηρης. Τα υλικά αυτά μμεταφέρθηκαν και απετέθησαν στα χαμηλότερα σημεία της νήσου μμαζί με υλικά που μμεταφέρθηκαν από την θάλασσα. Παρουσιάζει σχετική χαλαρότητα των υλικών της, και αυξημένη

υδροπερατότητα,. Εντός της μμεταφερόμενης κίσσηρης αναπτύσσονται, κυρίως στα παράκτια σημεία της νήσου, ασθενείς φρεάτιοι ορίζοντες (Εικόνα 0-63).

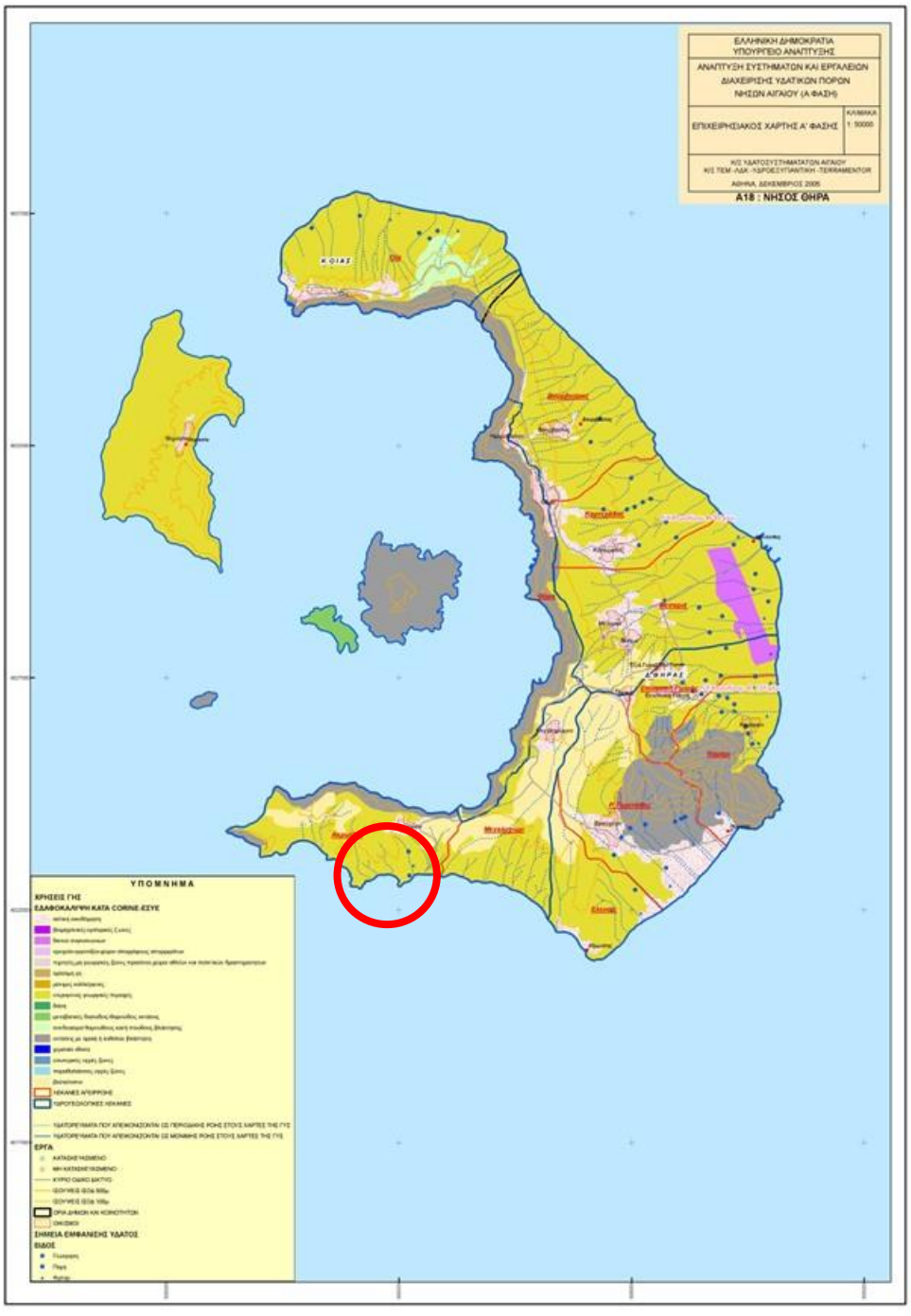

Εικόνα 0-63:

Υδρολιθολογικός χάρτης λεκάνης απορροής του υπό οριοθέτηση ρέματος (πηγή: ΥΠΑΝ, 2005).

Δεδομένα Χρήσεων Γης

Η πλειοψηφία των χρήσεων γης της νήσου εμπίπτει στην κατηγορία των γεωργικών περιοχών, με ποσοστό ίσο με το 70.1% της έκτασης. Η κατηγορία των δασών και ημιφυσικών περιοχών αντιστοιχεί στο 18.2% της έκτασης ενώ η κατηγορία των τεχνητών περιοχών στο 11.7%. Ο χάρτης των χρήσεων γης για όλη τη Σαντορίνη παρουσιάζεται στην Εικόνα 0-64.

Εικόνα 0-64: *Χάρτης των χρήσεων γης στην περιοχή μελέτης.*

Ειδικά για την υπόψη συνολική λεκάνη απορροής οι χρήσεις γης είναι κυρίως από σύνθετα συστήματα καλλιέργειας αλλά και γη που καλύπτεται κυρίως από τη γεωργία με σημαντικές επιφάνειες φυσικής κάλυψης.

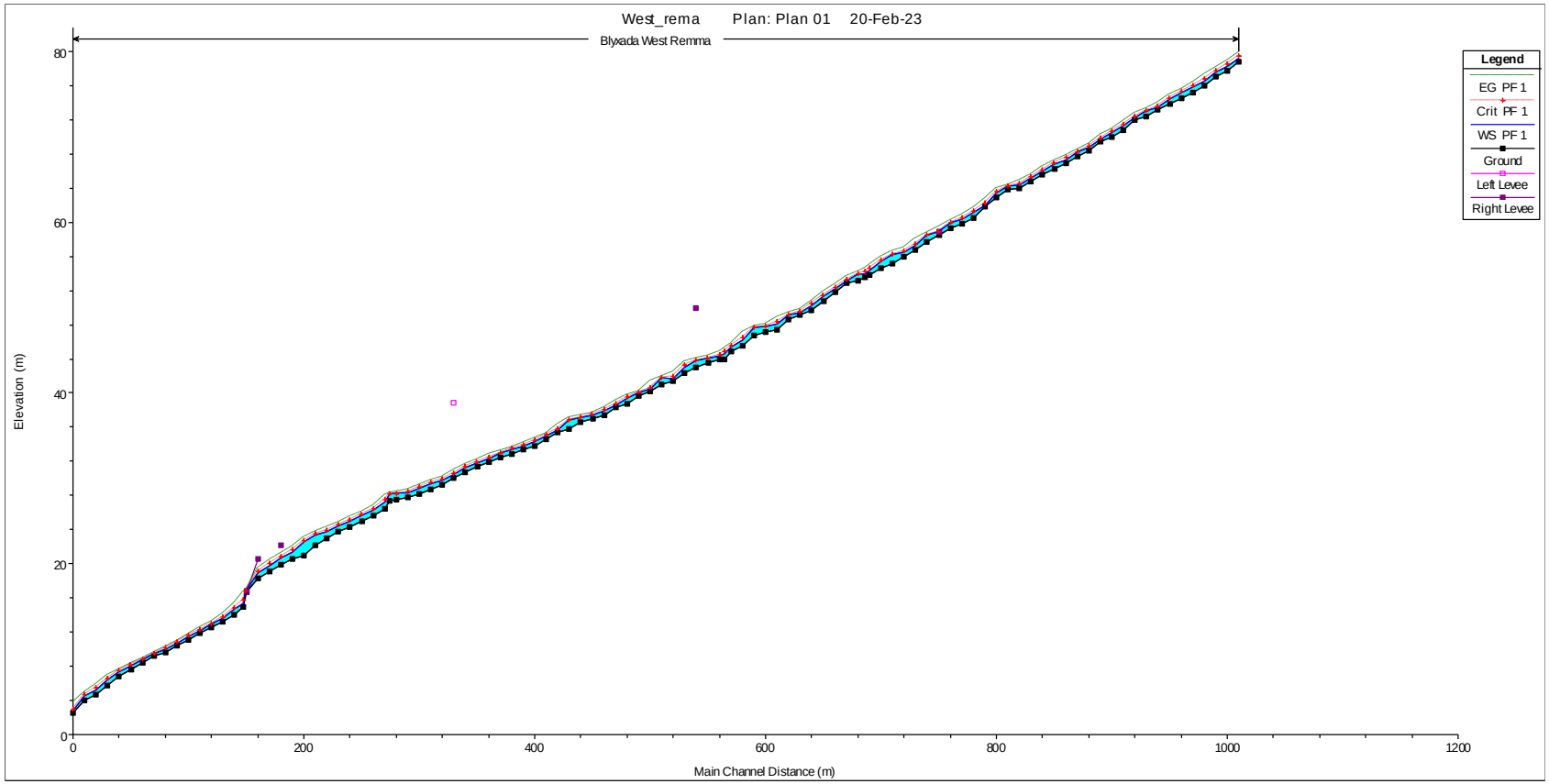

Εικόνα 0-65: *Χρήσεις γης των υπόψη λεκανών απορροής.*

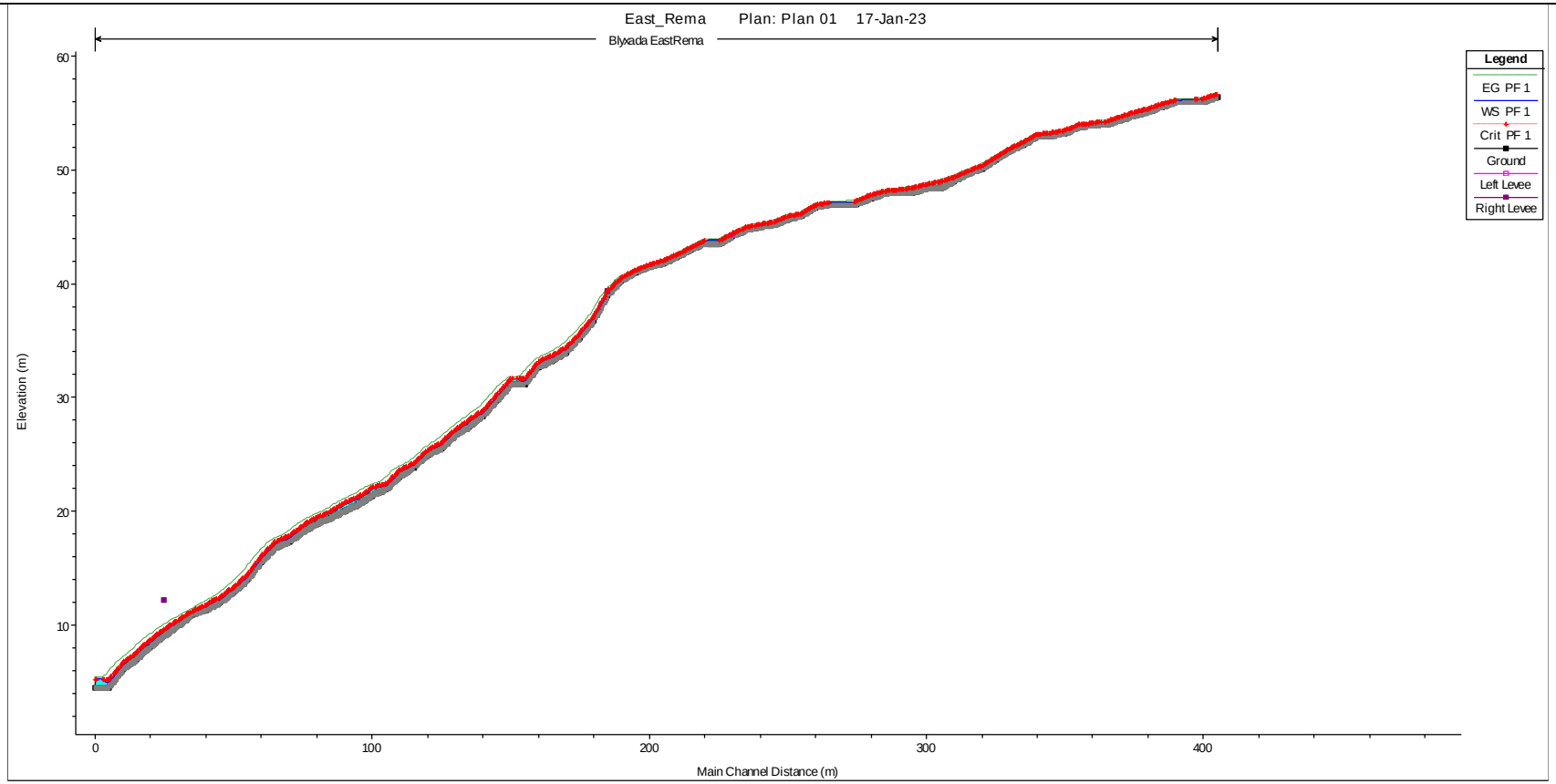
Υπολογισμός χρόνου συρροής λεκανών

Αποτελέσματα υδραυλικής επίλυσης

Καταρχάς το καθεστώς ροής είναι κατά βάση η υπερκρίσιμη ροή με αριθμούς Froude μεγαλύτερους της μονάδας και επομένως οι συνθήκες ροής εξαρτώνται κυρίως από τα ανάντη. Η κλίση του δυτικού τμήματος είναι ίση με 7.54% ενώ του ανατολικού τμήματος ίση με 12.8%. Τα αντίστοιχα διαγράμματα παρουσιάζονται στην Εικόνα 0-66 και στην Εικόνα 0-67.

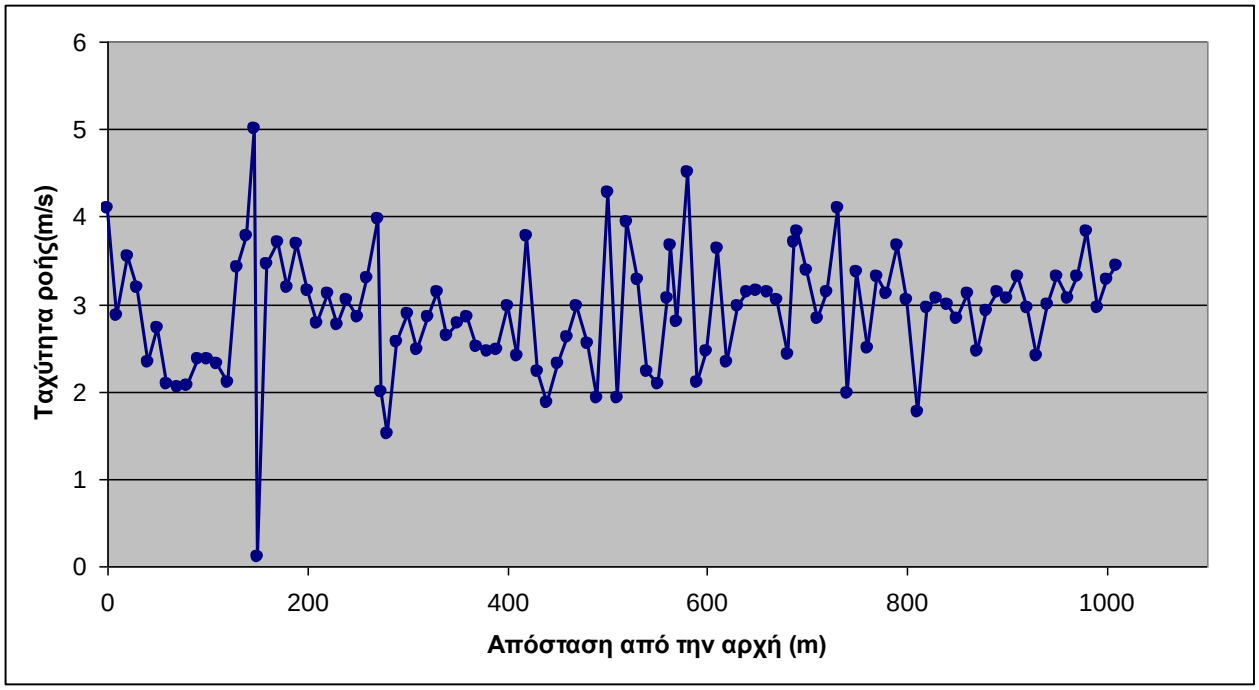

Εικόνα 0-66: *Υδραυλική μηκοτομή της παροχής αιχμής 50ετίας για τον δυτικό κλάδο.*

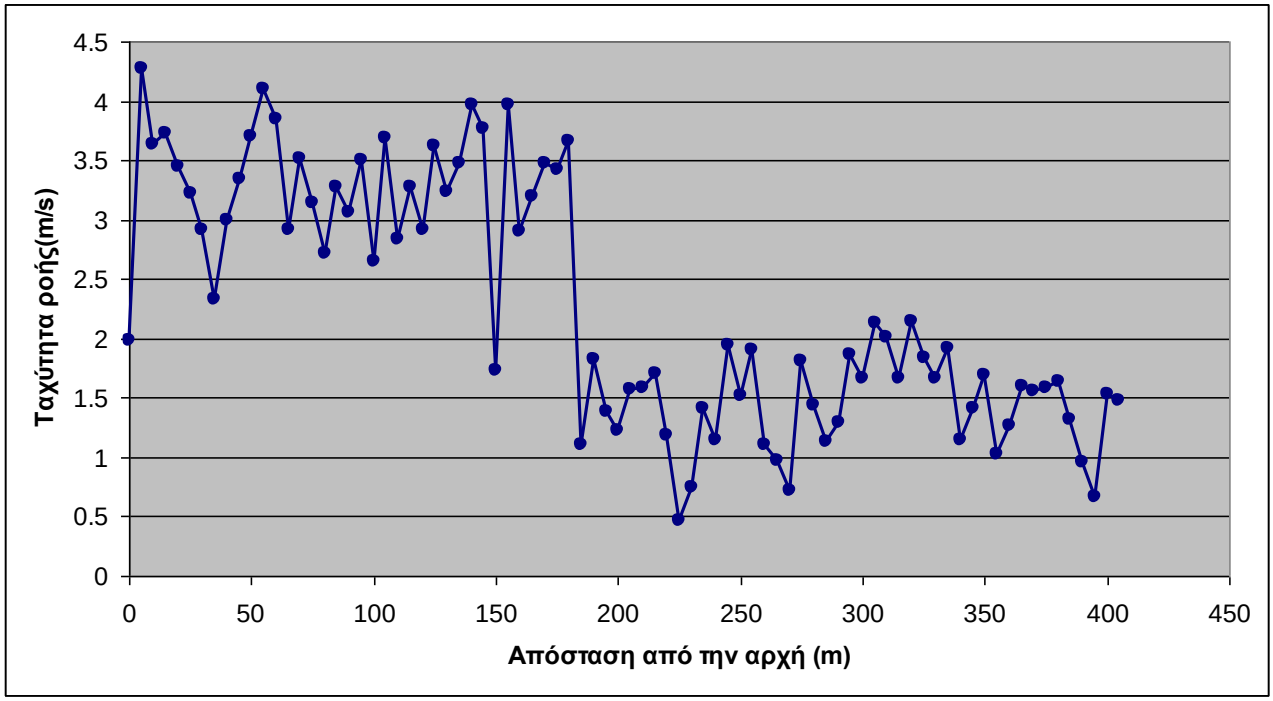
Εικόνα 0-67: *Υδραυλική μηκοτομή της παροχής αιχμής 50ετίας για τον ανατολικό κλάδο.*

Στον δυτικό κλάδο οι ταχύτητες ροής που αναπτύσσονται δεν ξεπερνούν τα 5.0 m/s (**Εικόνα 0-68**) εντούτοις η ροή είναι υπερκρίσιμη. Η μέση ταχύτητα ροής είναι 2.9 m/s, η οποία είναι σχετικά μικρή. Παρόλα αυτά τα 'ίχνη διάβρωσης είναι σημαντικά λόγω της ευδιαβρωσιμότητας των εδαφικών σχηματισμών.

Εικόνα 0-68: *Διάγραμμα μεταβολής της ταχύτητας ροής στον δυτικό κλάδο.*

Αντίστοιχα, στον ανατολικό κλάδο οι ταχύτητες ροής που αναπτύσσονται δεν ξεπερνούν τα 4.5 m/s (**Εικόνα 0-68**) εντούτοις η ροή είναι υπερκρίσιμη. Η μέση ταχύτητα ροής είναι 2.3 m/s, η οποία είναι σχετικά μικρή. Είναι φανερή η μεταβολή της ταχύτητας καθώς αυξάνεται από τα ανάντη προς τα κατάντη, κάτι που είναι φανερό και από τη μηκοτομική κλίση του κλάδου όπως φαίνεται στην **Εικόνα 0-67**. Παρόλα αυτά τα 'ίχνη διάβρωσης είναι σημαντικά λόγω της ευδιαβρωσιμότητας των εδαφικών σχηματισμών.

Εικόνα 0-69: *Διάγραμμα μεταβολής της ταχύτητας ροής στον ανατολικό κλάδο.*

Όπως φαίνεται από τον καθορισμό των γραμμών ροής στη σχετική οριζοντιογραφία, τα ρέματα και οι υφιστάμενες διατομές τους παροχετεύουν απολύτως ικανοποιητικά τις παροχές σχεδιασμού 50ετίας χωρίς υπερχειλίσεις, αφού οι κοίτες είναι βαθειές γραμμές.

Συμπεράσματα

Έχοντας υπόψη το συμπέρασμα της προηγούμενης ενότητας, ότι δηλαδή στην υφιστάμενη κατάσταση, η διατομή του ρέματος παροχετεύει απόλυτα ικανοποιητικά την παροχή σχεδιασμού σε όλο το μήκος του προχωρούμε επιπλέον σε πρόταση εξαίρεσης από την οριοθέτηση.

Πρόταση Οριοθέτησης

Με βάση τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι υπόψη κύριες λεκάνες απορροής έχει επιφάνεια 270.1 στρεμμάτων ο δυτικός κλάδος (ή 0.271 km^2) και επιφάνεια 70.7 στρεμμάτων ο ανατολικός κλάδος (ή 0.071 km^2). **Επομένως και τα δύο κύρια ρέματα χαρακτηρίζονται ως «μικρά ρέματα», (αφού είναι μικρότερα του 1 km^2) βάσει του Ν. 4258/2014 και επομένως δεν απαιτείται η οριοθέτησή τους με έκδοση ΠΔ του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.**

Εντούτοις λόγω της σπουδαιότητας της μελέτης και της περιβαλλοντικής σημασίας της ευρύτερης περιοχής μελέτη στην παρούσα μελέτη προτείνονται οι οριογραμμές των ρεμάτων.

Οι προτεινόμενες γραμμές ροής ως πολυγωνική όδευση εμφανίζονται οριζοντιογραφικά στο Σχέδιο ΟΡΖ-2 της παρούσας υποβολής.

Από την ανάλυση όλων των ανωτέρω εργασιών διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. Διαπιστώνεται ότι στην υφιστάμενη κατάσταση δεν παρατηρούνται υπερχειλίσεις και οι υφιστάμενες διατομές επαρκούν πλήρως για την παροχέτευση της πλημμύρας σχεδιασμού και για τους δύο κλάδους.

2. Επομένως προτείνονται οι οριογραμμές των ρεμάτων ως οριζοντιογραφική μετάθεση των γραμμών ροής κατά δύο μέτρα (2m) οι οποίες επεκτείνονται μέχρι το φρύδι πρανών μεγάλης κλίσης όταν αυτό βρίσκεται πλησίον της γραμμής που προκύπτει από τη μετάθεση των γραμμών ροής.

Α9.6.6 Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Οι περιοχές του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000 χαρακτηρίζονται συνολικά ως περιοχές προστασίας της βιοποικιλότητας και διακρίνονται σε Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ), σε Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) και σε Προτεινόμενους Τόπους Ενωσιακής Σημασίας (πρώην ΤΚΣ). Δεν εντοπίζονται περιοχές που να περιλαμβάνονται στον Εθνικό Κατάλογο Περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού Δικτύου Natura 2000, και να βρίσκονται στα όρια της Δ.Κ Μεγαλοχωρίου και στα όρια της Περιοχής επέμβασης,, παρότι η Θήρα έχει περιοχές προστασίας, όπως Περιοχές NATURA, Βιότοπους, Τοπία ΤΙΦΚ, Καταφύγια Άγριας Ζωής , Μικρούς Νησιωτικούς Υγρότοπους:

Οι παραπάνω Περιοχές Προστασίας αναλύονται και καταγράφονται διεξοδικά στο Κεφ.Α3.2.2.3 έως Α3.2.2.3ΡΑ.

Σημειώνεται ότι Η Επένδυση Santorini Valvis Volcanic Spa (SVVS) στην περιοχή της Βλυχάδας Σαντορίνης αφορά την δημιουργία ενός ήπιου υποδοχέα εναλλακτικού τουρισμού με ξενοδοχείο 5* δυναμικότητας 150- 166 κλινών σε έκταση 112 στρεμμάτων με Θερμαλιστικό κέντρο (SPA) (καθώς έχει βρεθεί από γεώτρηση εντός του οικοπέδου ιαματικό νερό) και θαλασσοθεραπεία. Η τουριστική επένδυση θα αναπτύσσει τον τουρισμό Υγείας και Ευεξίας, θα προωθεί τα τοπικά προϊόντα με κατασκευή κατάλληλων χώρων τυποποίησης και εκθετηρίων τοπικών προϊόντων, θα αναδείξει και θα προβάλει τα φυσικά χαρακτηριστικά της έκτασης με δημιουργία μονοπατιών και ζωνών απολύτου προστασίας των γεωλογικών σχηματισμών της ακτής και των υδατορεμάτων στις επιμέρους περιοχές που αυτές εμφανίζονται, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία και το θεσμικό πλαίσιο.

Η επένδυση που εγκρίθηκε από την ΔΕΣΕ (ΦΕΚ 3201/Β/15-5-2023) με Κοινή Απόφαση Υπουργών, μεταξύ των οποίων και ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είναι απολύτως συμβατή με τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό αλλά και την περιβαλλοντική νομοθεσία, έχει αειφόρο και βιώσιμο χαρακτήρα , σέβεται προστατεύει και αναδεικνύει το περιβάλλον, χωρίς να δημιουργεί πρόβλημα στην φέρουσα ικανότητα της περιοχής και του νησιού.

Επιπλέον,

σε μεταγενέστερο στάδιο, θα πρέπει να εκπονηθεί ΜΠΕ για το σύνολο της προτεινόμενης επένδυσης, ώστε να εφοδιαστεί με απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ),

σύμφωνα με το Ν. 4014/2011, στην οποία θα αναφέρονται οι ειδικές υποχρεώσεις και τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που οφείλεται να τηρούνται. Στη ΣΜΠΕ αυτή και στην αντιστοιχεί ΑΕΠΟ θα γίνεται αναλυτική εκτίμηση όλων των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και θα προταθούν πιο ειδικά μέτρα αντιμετώπισης.

Ο δε Φορέας Διαχείρισης του έργου σε συνεργασία με τις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες, θα διασφαλίζει την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στα στάδια του σχεδιασμού, υλοποίησης και λειτουργίας των προβλεπόμενων παρεμβάσεων και ενεργειών.

Υδατικά Συστήματα :

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανήκει στις Λεκάνες Κυκλάδων (EL1437) σύμφωνα με τη **2η** Αναθεώρηση Σχεδίου Διαχείρισης των Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου Χάρτης 3-1 (EL 14**)(26/4/2024).**

Επίσης στο «Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» (2015), αναφέρεται ότι στο δίκτυο NATURA, στο οποίο οι περιοχές ορίζονται σύμφωνα με το Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α/2011) με τίτλο προστασίας «Ειδική Ζώνη Διατήρησης» και κωδικό GR4220003, είναι ενταγμένες δύο περιοχές του νησιού της Θήρας, η Νέα και Παλιά Καμένη και το βουνό του Προφήτη Ηλία που σχετίζονται με δύο επιφανειακά υδατικά συστήματα με κωδικούς GR1437C0084N και GR1437C0085N. Στο ίδιο Σχέδιο (2015), καταγράφονται τρεις περιοχές του Δήμου Θήρας ως μικροί νησιωτικοί υγρότοποι: η Αλυκή Θηρασιάς και οι λιμνούλες Νέας και Παλαιάς Καμένης με κωδικούς Υ422ΤΗΙ001, Υ422ΝΚΑ001, Υ422ΡΚΑ001 (Βουλέλλης, 2021).

Στη περιοχή Επέμβασης δεν εντοπίζεται σχετική «Ειδική Ζώνη Διατήρησης».

Στόχοι :

Η περιοχή μελέτης παρουσιάζει, σε γενικές γραμμές, σημαντικά περιβαλλοντικό αποτύπωμα αλλά και επιμέρους προβλήματα, τα οποία σχετίζονται με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Ωστόσο, η περιοχή διαθέτει σημαντική βιοποικιλότητα γεγονός που οφείλεται έως ένα βαθμό στην περιορισμένη ανάπτυξη της γεωργικής δραστηριότητας, ενώ παράλληλα επιδεικνύονται υψηλά επίπεδα θαλάσσιας βιοποικιλότητας.

Οι βασικές περιβαλλοντικές παραμέτρους που θα ληφθούν υπόψη για τη διαμόρφωση των αναλυτικών προτάσεων στο επόμενο στάδιο της κατάρτισης μελέτης ΣΜΠΕ Βλυχάδας, αφορούν:

• στις προστατευόμενες (Ν. 3937/2011) και τις προστατευτέες περιοχές (δασικές εκτάσεις, ακτογραμμές, υδατορέματα και ποτάμια, γεωργική γη) αλλά και χαρακτηριστικά τοπία της περιοχής μελέτης, • στους φυσικούς πόρους (π.χ. νερό, έδαφος),

• στα στοιχεία του πολιτιστικού περιβάλλοντος,

• στην υιοθέτηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας στην ολοκληρωμένη διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων και στις δραστηριότητες του πρωτογενούς τομέα, και

• στην προώθηση ενεργειών, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος ρύπανσης του υπόγειου υδροφορέα.

Α9.6.7 ΑΛΛΕΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΕΣΧΑΣΕ-ΟΠΩΣ ΣΒΑΚ, ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ (ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Ν. 4662/2020)κ.α

Προστασία Ηφαιστείου Σαντορίνης

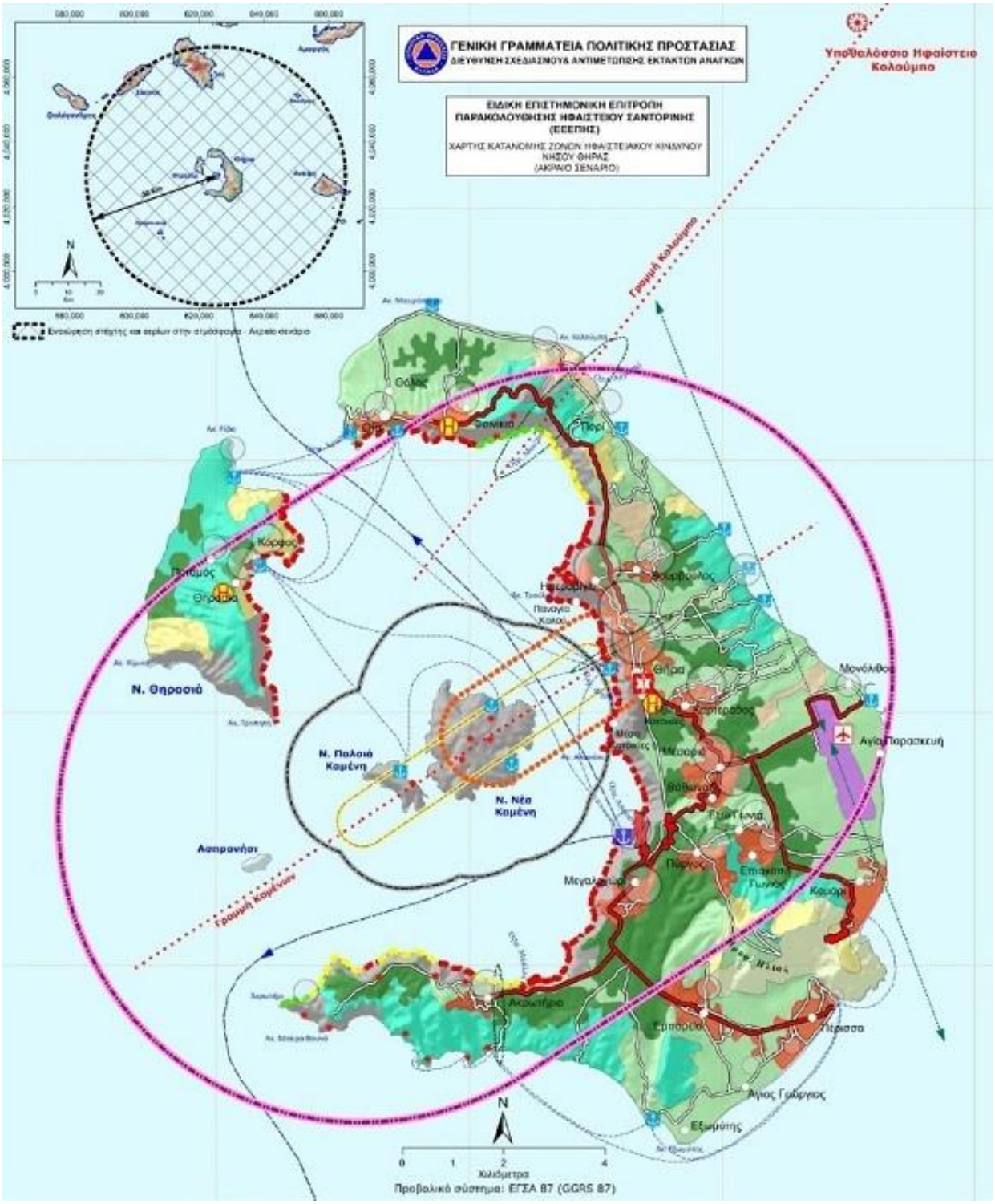
Είναι το Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Ηφαιστειακής Δραστηριότητας στο Ηφαιστειακό Σύμπλεγμα Σαντορίνης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (2η έκδοση), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με την κωδική ονομασία «ΤΑΛΩΣ 2», σε εφαρμογή του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ».

Στο σχέδιο με την κωδική ονομασία «Τάλως», επισημαίνεται η αυξημένη ετοιμότητα «εν όψει επαπειλούμενου κινδύνου για την εκδήλωση ηφαιστειακής δράσης», ενώ περιγράφονται εκτενώς μέτρα για την «Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Ηφαιστειακής Δραστηριότητας στο Ηφαιστειακό Σύμπλεγμα Σαντορίνης». Το ηφαίστειο της Σαντορίνης «βρυχάται» και από το 2011 παρακολουθείται.

Η κωδική ονομασία του είναι «Τάλως» και είναι το σχέδιο διαχείρισης εκτάκτων αναγκών σε περίπτωση που «ξυπνήσει» το ηφαίστειο της Σαντορίνης. Εντάσσεται στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης». Σκοπός του είναι η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων φορέων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο της Σαντορίνης για την αποτελεσματική αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που θα προκύψουν από μια πιθανή εκδήλωση ηφαιστειακής δραστηριότητας αλλά και η άμεση διαχείριση των συνεπειών της.

Οι δράσεις αυτές αποβλέπουν στην προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών, καθώς και στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, των πλουτοπαραγωγικών πηγών και των υποδομών της χώρας.

ΧΑΡΤΗΣ ΣΧΕΔΙΟΥ «ΤΑΛΩΣ» ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ-ΗΦΑΙΣΤΕΙΟ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ

Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση σεισμών.

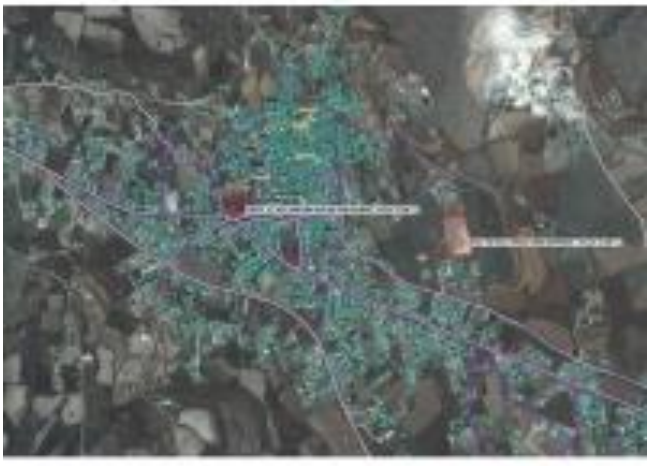
Ως **χώροι καταφυγής** (ή συγκέντρωσης ή συνάθροισης) θεωρούνται ανοιχτοί ελεύθεροι χώροι μέσα στην πόλη που αποσκοπούν στην ασφαλή εκτόνωση του πληθυσμού, που εκδηλώνεται ως πρώτη αντίδραση σε ένα σεισμικό γεγονός. Οι χώροι καταφυγής δύναται να χρησιμοποιηθούν και ως χώροι **άμεσης** στέγασης (πχ με σκηνές, τροχόσπιτα ή πλοία), με διάρκεια παραμονής ωρών έως λίγων ημερών (περίπου δύο), δηλαδή μέχρι την επάνοδο των

πληγέντων στις κατοικίες τους ή την μετεγκατάσταση τους σε χώρους **προσωρινής** στέγασης (πχ σε οργανωμένους **χώρους καταυλισμού** με μεταφερόμενους οικίσκους) και εφόσον πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές. Οι χώροι καταφυγής σε περίπτωση σεισμού έχουν οριστεί και οριοθετηθεί από το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Θήρας ως εξής:

Ο Κατάλογος με τους Χώρους Καταφυγής (2017):

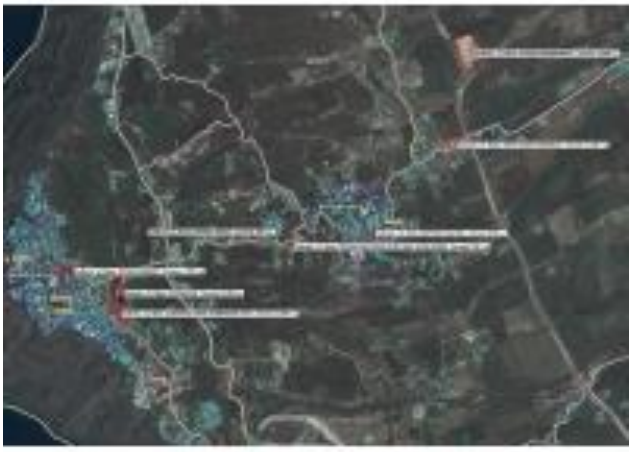
Ακρωτήρι

Εμπορείο

Επισκοπή

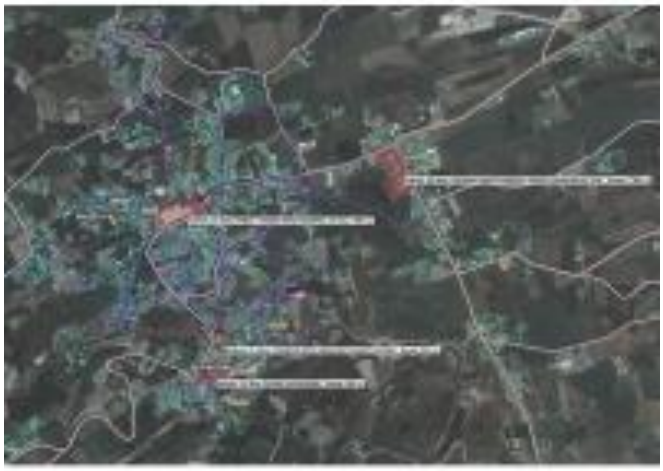
Ημεροβίγλι

Καρτεράδος

Μεγαλοχώρι

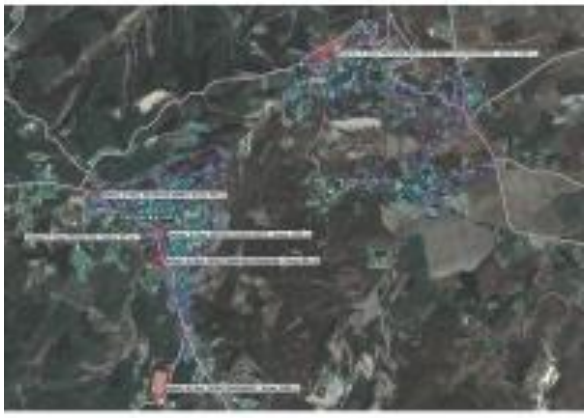
Μεσαριά

Οία (Δυτική)

Οία (Ανατολική)

Πύργος

Θήρα (Φηρά)

Θηρασία

Σχέδιο Αντιμετώπισης πλημμυρικών φαινομένων στη ν.Θήρα - Πρακτικό (2018) Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (Σ.Τ.Ο.) Πολιτικής Προστασίας Δήμου Θήρας για τον σχεδιασμό και τις δράσεις, για την αντιμετώπιση των κινδύνων από την εκδήλωση πλημμυρικών φαινομένων στον Δήμο Θήρας.

	ΘΕΜΑΤΑ	**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ**
1.	- Ανάγκη σύνταξης μελετών για την κατασκευή αντιπλημμυρικών έργων στις περιοχές που παρουσιάστηκαν ως περιοχές υψηλού κινδύνου.	Δήμος Θήρας – Τεχνικές Υπηρεσίες.
2.	- Λήψη των απαραίτητων μέτρων προστασίας από τη ΔΕΥΑΘ για τα αντλιοστάσια, τις γεωτρήσεις , τις μονάδες αφαλάτωσης και τα δίκτυα ύδρευσης.	ΔΕΥΑΘ
3.	- Συντήρηση δικτύου ΔΕΗ, ΟΤΕ στις ευπαθείς περιοχές.	ΔΕΗ, ΟΤΕ αρμόδιες υπηρεσίες.
4.	1. Έλεγχος και <u>συντήρηση</u> όλων των αντιπλημμυρικών έργων. 2. Να γίνουν καθαρισμοί οδικού δικτύου και φρεατίων απορροής όμβριων υδάτων ειδικά στις ευπαθείς περιοχές. Απομάκρυνση όλων των φερτών υλικών, φυλλώματος δένδρων, κλπ., που βρίσκονται σε δρόμους και κοινόχρηστους χώρους και μπορεί να προκαλέσουν εμφράξεις σε φρεάτια απορροής όμβριων υδάτων.	- Δήμος Θήρας (Διεύθυνση Περιβάλλοντος- Υπηρεσία καθαριότητας) - Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου - Περιφερειακή Ενότητα Θήρας (Στο Οδικό Δίκτυο ευθύνης τους)
5.	- Έλεγχος και προληπτικός καθαρισμός των <u>ρεμάτων</u> με σκοπό την αποκατάσταση της φυσικής τους ροής.	Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου Περιφερειακή Ενότητα Θήρας – Τεχνικές Υπηρεσίες Π.Ν.Α.
6.	- Ενημέρωση του κοινού για τη λήψη μέτρων πρόληψης και αυτοπροστασίας από κινδύνους που προέρχονται από πλημμύρες. - Διεξαγωγή ενημερωτικής εκστρατείας για τη λήψη μέτρων πρόληψης & αντιμετώπισης πλημμυρικών φαινομένων – οργάνωση ομάδων	Τοπικά ΜΜΕ, Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Δήμου Θήρας, ΠΝΑ, ΠΥ, Δνση Δασών, Αστ. Δνση, Λιμεναρχείο, ΔΕΗ, ΕΚΑΒ, Εθελοντικό Διασωστικό Θήρας.

	ενημέρωσης. Μετάδοσης τηλεοπτικού σποτ ΓΓΠΠ	
7.	**ΆΜΕΣΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ του αγωγού διευθέτησης των όμβριων υδάτων στο ΒΑ άκρο του αεροδρομίου Θήρας, γιατί προκύπτει άμεσος κίνδυνος για την ασφάλεια του εργοστασίου της ΔΕΗ, αλλά και των ιδιοκτησιών στην περιοχή. Ο αγωγός αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του έργου της εκτροπής των υδάτων εντός του αεροδρομίου, για την κατασκευή του αεροδιαδρόμου.**	- Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων. - Υπουργείο Εθνικής Άμυνας. - Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. - Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας. - ΔΕΗ ΑΕ.

Αντιμετώπιση πυρκαγιών στη ν.Θήρα ΘΗΡΑΣ(2018)- Πρακτικό (2018)Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (Σ.Τ.Ο.) Πολιτικής Προστασίας Δήμου Θήρας

1. **<u>Παρακολούθηση χάρτη πρόβλεψης κινδύνου δασικής πυρκαγιάς.</u>**

	ΘΕΜΑΤΑ	**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ**
α.	- Συνεχής παρακολούθηση έκδοσης Χάρτη Πρόβλεψης Κινδύνου Πυρκαγιάς από τη Γ.Γ. Πολιτικής Προστασίας.	- Ενημέρωση του κοινού από το **Τμήμα Πολιτικής Προστασίας** με δελτία τύπου.

2. <u>Έργα αντιπυρικής προστασίας δασών και δασικών εκτάσεων</u>

	ΘΕΜΑΤΑ	**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ**
α.	- Καθαρισμός και συντήρηση του δικτύου των αγροτικών και δασικών δρόμων.	- Δνση Δασών, Π.Υ., - **Δήμος Θήρας Υπηρεσία καθαριότητας.**
β.	- Διεξαγωγή ελέγχου πλήρωσης όλων των υδατοδεξαμενών και των πυροσβεστικών υδροστομίων	- **ΔΕΥΑΘ- Π.Υ.**
γ.	- Βελτίωση Συντήρηση δικτύων ΔΕΗ	- **ΔΕΔΔΗΕ**

3. <u>Καθαρισμοί βλάστησης για τη μείωση του κινδύνου</u>

	ΘΕΜΑΤΑ	**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ**
α.	- Διεξαγωγή καθαρισμού από ξερόχορτα των οικισμών και των περιοχών ιδιαίτερης προστασίας (άλση, πάρκα, κατασκηνώσεις).	- Δήμος Θήρας – **Υπηρεσία Καθαριότητας** - Σε ιδιωτικούς Χώρους ενεργείται από τους ιδιοκτήτες (Πυρ. Διάταξη 4/87)
β.	- Καθαρισμός στρατοπέδων, αρχαιολογικών χώρων, αερολιμένων (βαρύνεται η Υ.Π.Α.), μοναστηριών,	- Αεροπορικό απόσπασμα Θήρας,- - ΚΑ’ και 2η Εφορεία Βυζ. Αρχαιοτήτων,

	ξενοδοχειακών, νοσοκομειακών και λοιπών εγκαταστάσεων.	- Διοικήσεις μοναστηριακών, ξενοδοχειακών, νοσοκομειακών και λοιπών εγκαταστάσεων
γ.	- Προληπτικό κλάδεμα δένδρων και προληπτική κοπή δέντρων σε περιοχές που διέρχονται γραμμές μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας - Αποψιλώσεις σε σημεία ζεύξης	- ΔΕΔΔΗΕ
δ.	- Καθαρισμοί τάφρων επαρχιακού οδικού δικτύου, δημοτικού και αγροτικού οδικού δικτύου, καθαρισμοί ρεμάτων από φερτά και ξερόχορτα.	- Περιφέρει Νοτίου Αιγαίου , Δήμος Θήρας (τεχνικές υπηρεσίες – υπηρεσία καθαριότητας)

4. <u>Μέτρα για την αποφυγή πρόκλησης πυρκαγιάς από τη λειτουργία του Χώρου Εναπόθεσης Αστικών Απορριμμάτων και της σκάλας Γυαλού Φηρών.</u>

	ΘΕΜΑΤΑ	**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ**
α.	- Διεξαγωγή περίφραξης, περιμετρικού καθαρισμού του χώρου απόρριψης απορριμμάτων. - κατασκευής αντιπυρικής ζώνης - τοποθέτησης κρουνών και πυροσβεστικών μέσων. - Έλεγχος του χώρου απόθεσης απορριμμάτων με τη συνεχή παρουσία υδροφόρας ή την εγκατάσταση δικτύου κρουνών.	- **Υπηρεσία Καθαριότητας Δήμου Θήρας**

	- Παρουσία χωματουργικών μηχανημάτων και επαρκούς ποσότητας χώματος για κάλυψη	
Β.	-Καθαρισμός της κλίμακας του Γυαλού Φηρών από τα περιττώματα των ημιόνων.	- Σωματείο ημιονηγών Θήρας.

5. <u>Μέτρα για την αποφυγή εκδήλωσης πυρκαγιάς από την εκτέλεση γεωργικών και άλλων εργασιών περιορισμένης έκτασης στην ύπαιθρο ή από χρήση πυροτεχνημάτων.</u>

	ΘΕΜΑΤΑ	**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ**
α.	- Ρητή απαγόρευση του καψίματος χόρτων καθ' όλη τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου (μόνο μετά από άδεια από την οικεία Π.Υ.)	- ΠΥ Θήρας, Αστυνομικό Τμήμα Θήρας. - Το Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής Θήρας θα ενημερώσει τους γεωργούς, μελισσοκόμους και κτηνοτρόφους σχετικά. Έκδοση σχετική άδειας από το Α. Τ. Θήρας και εφαρμογή των σχετικών περιορισμών πρόληψης.
β.	-Πρόληψη κατά τη χρήση πυροτεχνημάτων.	

6. <u>Ενημέρωση κοινού για κίνδυνο πυρκαγιών</u>

	ΘΕΜΑΤΑ	**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ**

α.	Γίνεται σε κεντρικό επίπεδο από την ΓΓΠΠ και την Ειδ. Γραμμ.. Δασών ΥΠΕΚΑ και το Αρχηγ. Π.Σ., περαιτέρω ενημέρωση από τις κατά τόπους δασικές και πυροσβεστικές υπηρεσίες και κατά τόπους οργ. Μον. Πολ. Προστασίας στη διανομή εντύπων μπορούν να συμμετέχουν και εθελοντικές οργανώσεις.	
β.	Η ΠΝΑ και ο Δήμος Θήρας να συμμετέχει στην ενημέρωση του κοινού με οποιοδήποτε μέσο κριθεί πρόσφορο για ευαισθητοποίηση του κοινού στην πρόληψη πυρκαγιών από αμέλεια, ενημέρωση αγροτών-κτηνοτρόφων, συνεργασία με Αγροτικούς συνεταιρισμούς, Μελισσοκομικούς συνεταιρισμούς κλπ. Ιδιαίτερη έμφαση να δοθεί στη πρόληψη-έγκαιρη ενημέρωση για την αποφυγή πυρκαγιών για τη δημιουργία βοσκοτόπων (στα νησιά που παραδοσιακά εμφανίζεται αυτό το φαινόμενο) Ενημέρωση ότι αποτελούν αξιόλογα δασικά οικοσυστήματα και την υποβάθμιση που προξενείται από τις παρατεταμένες πυρκαγιές.	- Η ΠΝΑ, το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Δήμου Θήρας οι Συνεταιρισμοί και ο Μελισσοκομικός σύλλογος.
γ.	Ενημέρωση για την πιθανότητα πρόκλησης πυρκαγιάς από την αλόγιστη χρήση βεγγαλικών και πυροτεχνημάτων.	Π.Υ., Δήμος Θήρας, Λιμεναρχείο, Αστυνομικό Τμήμα Θήρας

7. <u>Επιτήρηση αλσυλίων και επικίνδυνων περιοχών – Μικτές Περιπολίες</u>

	ΘΕΜΑΤΑ	**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ**
α.		

	- Δυνατότητα Εκτέλεσης περιπολιών των εθελοντικών οργανώσεων (συνεννόηση με Π.Υ. και Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Δήμου)	- Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Δήμου Θήρας - ΠΥ, Εθελοντικές Οργανώσεις

8. <u>Συνεργασία φορέων με το Πυροσβεστικό Σώμα για τη διάθεση υλικών και μέσων και τη διενέργεια ασκήσεων και ενημέρωση για εκδήλωση συμβάντων</u>

	ΘΕΜΑΤΑ	**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ**
α.	- Μίσθωση μηχανημάτων έργων ιδιωτών για την καταστολή δασικής πυρκαγιάς - Επικαιροποίηση λίστας μηχανημάτων Δήμων με ειδική αναφορά θέσης που βρίσκεται κάθε μέσο	- ΠΝΑ, Δήμος Δνση Περιβάλλοντος. - Δήμος Θήρας Δνση Περιβάλλοντος
β.	- Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού - Διερεύνηση δυνατότητας Διεξαγωγής σχετικής άσκησης με συμμετοχή όλων των εμπλεκομένων φορέων	- Εθελοντικό Διασωστικό Θήρας, τοπικές εθελοντικές ομάδες Δήμου, Σύλλογος Ραδιοερασιτεχνών
γ.	- Ενημέρωση του οικείου νοσοκομείου σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς για αυξημένη ετοιμότητα και έγκαιρη αντιμετώπιση τυχόν συμβάντων	- Νοσοκομείο Θήρας

9. <u>Οργανωμένη απομάκρυνση πολιτών λόγω δασικής πυρκαγιάς</u>

	ΘΕΜΑΤΑ	**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ**
α.	- Εκτέλεση εκκενώσεων από την Πυροσβεστική Υπηρεσία και την Αστυν. Δνση Κυκλάδων, εφόσον αποφασιστεί. - Υλοποίηση δράσης από το δήμαρχος	- Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου, ΟΤΑ Α' και Β', Αστυν. Δνση Κυκλάδων, ΠΥ, Λιμεναρχείο, ΕΚΑΒ,
β.	- Διεξαγωγή άσκησης για εκκένωση σχολείων	Περιφερειακές Δνσεις α 'βάθμιας και β'βάθμιας εκπαίδευσης

10. <u>Κινητοποίηση και συντονισμός Εθελοντικών Οργανώσεων - Οργάνωση Εθελοντισμού σε επίπεδο Δήμων</u>

	ΘΕΜΑΤΑ	**ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ**
α.	- Δίνεται μεγάλη βαρύτητα στην ενεργοποίηση και στη συμμετοχή των εθελοντικών οργανώσεων στην πρόληψη των πυρκαγιών σύμφωνα με τις εκάστοτε οδηγίες της ΠΥ και των λοιπών αρμόδιων αρχών. (περιπολίες) Ενίσχυση του εξοπλισμού τους. - Να γίνουν σχετικές εκπαιδεύσεις των εθελοντικών ομάδων και των σχολείων καθώς και εκπαίδευση σε θέματα χορήγησης των απαραίτητων Α' βοηθειών. - Να εξεταστεί η δυνατότητα μεταφοράς εθελοντών σε έκτακτες περιπτώσεις μέσω των πλωτών μέσων.	- Εθελοντικές ομάδες Θήρας - Ήδη έχουν γίνει σεμινάρια Α' Βοηθειών από το Τμήμα Πολιτικής Προστασίας Δήμου Θήρας - Ένωση λεμβούχων

	- Συμμετοχή εκπροσώπων των αγροτικών Συνεταιρισμών και συλλόγων και μελισσοκομικών συλλόγων στο (θεσμικός ρόλος) ώστε να εμπλακούν σε θέματα πρόληψης πυρκαγιών και ενημέρωσης των μελών τους.	- ΕΣΘΠ, Αγροτικοί Σύλλογοι, Συνεταιρισμοί.

Σχέδιο ΒΟΡΕΑΣ 2(2023)

Την υπό στοιχεία Α2614/02-12-2022 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας με τίτλο «2η Έκδοση του Γενικού Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Άμεσης/Βραχείας Διαχείρισης των Συνεπειών από την Εκδήλωση Χιονοπτώσεων και Παγετού με την κωδική ονομασία «ΒΟΡΕΑΣ 2», στα πλαίσια του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας με τη συνθηματική λέξη "Ξενοκράτης"».

Άρθρο 1 Καθορισμός οδικού δικτύου

Το οδικό δίκτυο που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 41 του ν. 5056/2023 (Α’ 163) περί αρμοδιότητας αποκομιδής απορριμμάτων οδικού δικτύου, καθορίζεται ανά Περιφέρεια ως εξής: Για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, το οριζόμενο στην υπ’ αρ. 15844/2007 (Β’ 1985) απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Ο αριθμός χιλιομέτρων του οδικού δικτύου του άρθρου 1 της παρούσας ορίζεται, ανά δήμο, -ως εξής: Δήμος Χιλιόμετρα περιφερειακού δικτύου- **ΔΗΜΟΣ ΘΗΡΑΣ 39**

ΣΧΕΔΙΟ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (2020)για την αντιμετώπιση κινδύνων από τυχόν ενεργοποίηση του ηφαιστείου, μαζί άλλα δύο γενικά σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών της ΓΓΠΠ, που αφορούν σε μεγάλους σεισμούς και τεχνολογικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης. Ειδικότερα παρουσιάστηκαν τα τρία νέα σχέδια:

Εγκέλαδος (για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και Άμεση/Βραχεία Διαχείριση των Συνεπειών από την Εκδήλωση Σεισμών),

Τάλως (για την Αντιμετώπιση Εκτάκτων Αναγκών και Άμεση/Βραχεία Διαχείριση των Συνεπειών από την Εκδήλωση Ηφαιστειακής Δραστηριότητας στο ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης) και

Ηράκλειτος (για την Αντιμετώπιση Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης στο πλαίσιο εναρμόνισης με την Ευρωπαϊκή οδηγία SEVESO III).

Με τα σχέδια αυτά επιδιώκεται η άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων Φορέων σε Κεντρικό, Περιφερειακό και Τοπικό επίπεδο, σύμφωνα με το νέο δόγμα και δομή της ΓΓΠΠ, που αποτυπώθηκε πρόσφατα με τον Ν.4662/20 για την αναμόρφωση του συστήματος Πολιτικής Προστασίας της χώρας. Σημειώνεται επίσης, ότι τα σχέδια αυτά έρχονται σε συνέχεια της έκδοσης των Σχεδίων Δάρδανος (πλημμύρες) και Ιόλαος (δασικές πυρκαγιές).

Ασφαλής τόπος

«…Απέναντι σε οποιαδήποτε καταστροφή ή κίνδυνο, η χώρα να έχει θωρακιστεί. Στο πλαίσιο αυτό προχωρήσαμε στην σύνταξη του συγκεκριμένου σχεδίου, αν ποτέ χρειαστεί να ξέρει ο καθένας τι πρέπει να κάνει. Δεν υπάρχει πρόβλημα με την Σαντορίνη, όπως δεν υπάρχει και με οποιαδήποτε άλλη περιοχή».

Σχετικά με την Σαντορίνη, το Γενικό Σχέδιο αφορά στην εκδήλωση ηφαιστειακής δραστηριότητας στο Ηφαιστειακό Σύμπλεγμα και την άμεση και συντονισμένη απόκριση των εμπλεκόμενων φορέων σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Το γενικό Σχέδιο περιλαμβάνει δύο σενάρια: Το πιθανότερο, που αφορά σε μια απλή ενεργοποίηση του ηφαιστείου και το ακραίο, που μπορεί να προκαλέσει σοβαρά καταστροφικά φαινόμενα.

Ορισμένα από τα φαινόμενα αυτά συνδέονται άμεσα με την έκλυση ηφαιστειακών υλικών από τους ηφαιστειακούς πόρους, όπως λάβα, στάχτη, ηφαιστειακά αέρια πίδακες νερού και ατμού και άλλα, καθώς και επαγόμενα φαινόμενα, όπως κατολισθήσεις, σεισμοί και τσουνάμι.

Το σχέδιο σύμφωνα με τον κ. Θεοδώρου, προβλέπει την άμεση αντίδραση του κάθε φορέα, για την υλοποίηση όλων των απαιτούμενων ενεργειών που απαιτούνται για την απομάκρυνση του πληθυσμού και την λήψη άλλων μέτρων. (Προβλέπεται ακόμα και η λειτουργία δεύτερου λιμανιού που να μην κινδυνεύει από την ηφαιστειακή δραστηριότητα).

Το σχέδιο Τάλως, στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην εμπειρία από την τελευταία ενεργοποίηση του ηφαιστείου που ήταν από τον Ιανουάριο του 2011 μέχρι τον Μάρτιο του 2013.

Συγκεκριμένα, το διάστημα αυτό παρατηρήθηκε μια σεισμική έξαρση η οποία συνοδεύτηκε από παραμορφώσεις στον φλοιό της γης. Τα φαινόμενα αυτά οδήγησαν στην συγκρότηση της Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής Παρακολούθησης Ηφαιστείου Σαντορίνης (ΕΕΕΠΗΣ) στις 3 Φεβρουαρίου του 2012. Στην ΕΕΕΠΗΣ συμμετέχει από συστάσεώς της και εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας. Η ΕΕΕΠΗΣ αντικαταστάθηκε με την Μόνιμη Επιστημονική Επιτροπή Παρακολούθησης Ελληνικού Ηφαιστειακού Τόξου (ΜΕΕΠΕΗΤ) υπό τον ΟΑΣΠ.

Το ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης περιλαμβάνει δύο ενεργούς ηφαιστειακούς πόρους, τον ηφαιστειακό πόρο της «Καμένης» που βρίσκεται στον χερσαίο χώρο της ομώνυμης νησίδας μεταξύ Θήρας και Θηρασιάς και τον υποθαλάσσιο ηφαιστειακό πόρο του

«Κολούμπο» ο οποίος βρίσκεται σε απόσταση 8,5 περίπου χιλιομέτρων ΒΑ του ομώνυμου ακρωτηρίου στο βορειανατολικό άκρο του νησιού της θήρας.

Η τελευταία έκρηξη στον ηφαιστειακό πόρο της Καμένης συνέβη το 1939 μ.Χ. Στην έκρηξη αυτή περιλαμβάνεται και η μικρή υπολειμματική έκρηξη που συνέβη το 1950 μ.Χ. Αντίστοιχα η τελευταία έκρηξη στον ηφαιστειακό πόρο του Κολούμπο συνέβη το 1650 μ.Χ.

Μετά από τότε είχαμε την σεισμική έξαρση του 2011-2013. Μετά το Μάρτιο του 2013 το ηφαιστειακό σύμπλεγμα της Σαντορίνης επέστρεψε σε κατάσταση ηρεμίας στην οποία παραμένει έκτοτε. Τα άλλα δύο γενικά σχέδια, «Εγκέλαδος» και Ηράκλειτος», περιλαμβάνουν επίσης λεπτομερώς την ανάλυση κινδύνου και το ρόλο του κάθε φορέα.

«ΕΓΚΕΛΑΔΟΣ»

Το σχέδιο «Εγκέλαδος» περιλαμβάνει χάρτη με τον βαθμό κινδύνου από σεισμό κάθε περιοχής της χώρας, με βάση την ανάλυση κινδύνου της επιστημονικής επιτροπής και καθορίζει λεπτομερώς το ρόλο και τις ενέργειες του κάθε φορέα, (περιφέρειες, δήμοι), τις δράσεις εθελοντικών οργανώσεων, οδηγίες, διάθεση πόρων και ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και τις κατευθυντήριες γραμμές την εκπαίδευση και τις ασκήσεις που θα γίνονται.

Σύμφωνα με τον Ελληνικό Αντισεισμικό Κανονισμό (ΕΑΚ 2000) η χώρα υποδιαιρείται σε τρεις Ζώνες Σεισμικής Επικινδυνότητας, που σημειώνονται στο χάρτη.

Ο χάρτης με τα όρια των Ζωνών Σεισμικής Επικινδυνότητας προσδιορίζει τη σεισμική παράμετρο σχεδιασμού, δηλ. την μέγιστη αναμενόμενη εδαφική επιτάχυνση (PGA), με βάση την οποία σχεδιάζονται οι κατασκευές σε κάθε περιοχή.

«ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ»

Το σχέδιο «Ηράκλειτος» για τεχνολογικά ατυχήματα μεγάλης έκτασης, αφορά σε έκτακτα γεγονότα μέσα σε μεγάλες εγκαταστάσεις, πετρελαιοειδών, πετροχημικών, γεωργικών φαρμάκων και άλλους χώρους που υπάγονται στις εγκαταστάσεις «Σεβέζο», οι οποίες έχουν πάρει το όνομα τους από την ιταλική πόλη, όπου το 1976 είχε συντελεστεί η πρώτη μεγάλη οικολογική καταστροφή που παρατηρήθηκε στον πλανήτη μας. Τότε είχε γίνει μαζική διαρροή διοξίνης από το εργοστάσιο παραγωγής τριχλωροφαινόλης της εταιρείας ICMESA ελβετικών συμφερόντων, μετά από βλάβη σε δικλίδα ασφαλείας.

Για τα ατυχήματα αυτού του τύπου έχει εκδοθεί Ευρωπαϊκή Οδηγία, στην οποία έχει ενσωματωθεί και η Ελλάδα. Οι εγκαταστάσεις «Σεβέζο» στην Ελλάδα, είναι συνολικά 253, εκ των οποίων λειτουργούν οι 203.

Το πρόβλημα είναι και στα εργοστάσια που έχουν κηρύξει πτώχευση, γιατί πολλά έχουν αφήσει επικίνδυνα υλικά στις αποθήκες τους και δεν υπάρχει καμία φύλαξη. και σε περίπτωση ατυχήματος θα μπορούσαν να προκαλέσουν σοβαρό κίνδυνο σε μεγάλη ακτίνα εκτός εγκαταστάσεων.

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ

Κάθε έτος, γίνεται γυμνάσιο αντιμετώπισης πιθανής θαλάσσιας ρύπανσης. Κατά την διάρκειά του γυμνασίου, στελέχη της αναδόχου εταιρίας σε συνεργασία με το Δ.Λ.Τ.

Θήρας αναλαμβάνουν την εκπαίδευση του προσωπικού και των στελεχών του Λ/Χ Θήρας, με πιθανό σενάριο θαλάσσιας ρύπανσης, προκειμένου να γνωρίζουν τη χρήση και εφαρμογή των υλικών σε περίπτωση συμβάντος. Οι Αντιρρυπαντικοί Εξοπλισμοί βρίσκονται στο Λιμένα Αθηνιού και στο αλιευτικό καταφύγιο Βλυχάδας, ν. Θήρας

Σχέδιο Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης (ΣΑΚΕΑ)

Το Δημοτικό Λιμενικό Ταμείο Θήρας ενέκρινε την Εκπόνηση Σχεδίου Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης (ΣΑΚΕΑ) τόσο για την ενιαία πλέον Λιμενική Εγκατάσταση «Θήρας» όσο και για την ευρύτερη περιοχή Λιμένα που θα καλύπτει το Σχέδιο Ασφάλειας Λιμένα (ΣΑΛ).. Το ΣΑΚΕΑ θα είναι ένα δομημένο σύστημα αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης το οποίο θα είναι περιεκτικό, βασισμένο στην έννοια του κινδύνου (Risk Management), και με στόχο την αντιμετώπιση όλων των ενδεχόμενων κινδύνων που μπορεί να προέλθουν είτε από κακόβουλες ενέργειες (τρομοκρατικές ενέργειες, δολιοφθορές, πολιτικές αναταραχές) είτε από φυσικά φαινόμενα και καταστροφές (εκρήξεις, σεισμούς, θύελλες, πυρκαγιές) και το σημαντικότερο θα προβλέπει την ύπαρξη ιεραρχίας διοίκησης και κατανομής επί μέρους καθηκόντων και ευθυνών εκ των προτέρων προσδιορισμένων και γνωστών σε όλους τους εμπλεκόμενους.

Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο (ΕΠΣ) Δ.Ε ΘΗΡΑΣ/Δ,Ε ΟΙΑΣ

Το ΕΠΣ Θήρας όπως καταθέτουν οι Μελετητές, θα περιλαμβάνει ειδικό κεφάλαιο σχετικά με τα μέτρα αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής καθώς και σχετικά με την πρόληψη και τη διαχείριση των κινδύνων που σχετίζονται με το κλίμα.

Α9.7 Πίνακας SWOT Analysis

Ακολούθως παρουσιάζεται η ανάλυση SWOT. Πρόκειται για ένα εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού, που εξετάζει τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία της περιοχής μελέτης, καθώς και τις ευκαιρίες και απειλές. Στις Ενότητες που προηγήθηκαν πραγματοποιήθηκε Ανάλυση της περιοχής επέμβασης. Καθώς και της ευρύτερης περιοχής μελέτης-επέμβασης του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου.

Σύμφωνα με την SWOT ANALYSIS του Επιχειρησιακού Προγράμματος Θήρας, ειδικά για τον ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ , ΤΑ ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ, είναι τα εξής:

ΙΣΧΥΡΑ ΣΗΜΕΙΑ - ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ
1. Η ύπαρξη του ηφαιστείου προσδίδει στο νησί παγκόσμια αναγνώριση, προσφέροντας μεγαλύτερες ευκαιρίες για καταξίωση στα τοπικά προϊόντα που παράγονται.
2. Ο πρωτογενής τομέας της Θήρας – Θηρασίας προσφέρει αγροτικά προϊόντα υψηλής αξίας και ποιότητας (στην πλειονότητά τους είναι αναγνωρισμένα ή βρίσκονται στη διαδικασία αναγνώρισης ως προϊόντα ΠΟΠ-ΠΓΕ), ενώ συγχρόνως δημιουργεί ένα μοναδικό αγροτικό τοπίο.
3. Πληθυσμιακή αύξηση τα τελευταία χρόνια και αύξηση οικονομικά ενεργών ατόμων ιδιαίτερα νέων σε ηλικία που μπορούν να απασχοληθούν και στον πρωτογενή τομέα.
4. Ο τρόπος παραγωγής των αγροτικών προϊόντων τους πλησιάζει τις βιολογικές μεθόδους παραγωγής.
5. Ο πρωτογενής τομέας αναγνωρίζεται πλέον ως ένας σημαντικός πυλώνας της οικονομίας της Θήρας- Θηρασίας και αποτελεί βασικό παράγοντα για την αναβάθμιση και τελικά για την βιωσιμότητα της «Βαριάς Βιομηχανίας» των νησιών μας δηλ. του Τουρισμού.
6. Υπάρχει γεωργική έκταση κατάλληλης για την ανάπτυξη γεωργικής δραστηριότητας.
7. Ύπαρξη εποχιακής αυτοφυούς βλάστησης (ποώδη, φρυγανώδη) που ευνοεί την παραγωγή εξαιρετικής ποιότητας μελιού.
8. Ύπαρξη μεγάλης και καλά οργανωμένης Ομάδας Παραγωγών, που καλύπτει και στηρίζει στο σύνολό τους τα αγροτικά προϊόντα των νησιών.
9. Ύπαρξη και άλλον μορφών ενέργειας (γεωθερμία).

ΑΔΥΝΑΤΑ ΣΗΜΕΙΑ- ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ
1. Ανταγωνισμός για την απασχόληση του εργατικού δυναμικού από τον τουρισμό
2. Οι ιδιαίτερες και δύσκολες εδαφοκλιματικές συνθήκες των νησιών συνεπάγονται χαμηλές στρεμματικές αποδόσεις, υψηλό καλλιεργητικό κόστος και τελικά χαμηλό αγροτικό εισόδημα. 3. Έλλειψη χωροταξικής μελέτης και χρήσεων γης. Ο αρχαιότερος αμπελώνας της Ελλάδος, αυτός της Σαντορίνης κινδυνεύει άμεσα να αλλοιωθεί η

φυσιογνωμία του και μελλοντικά να αφανιστεί, κάτω από το βάρος της αλόγιστης οικοπεδοποίησης και την έλλειψη χωροταξικών κανόνων.
4. Υψηλές αντικειμενικές αξίες γης, και αντίστοιχα υψηλή φορολογία γης. Η αγροτική γη αντιμετωπίζεται ως οικόπεδο, ακόμη και στις γονικές παροχές. Αποτέλεσμα είναι να γίνεται αδύνατη η μεταβίβαση της αγροτικής γης από τους γονείς στα παιδιά, γι αυτό άλλωστε στα προγράμματα των νέων αγροτών απουσιάζουν οι νέοι αγρότες με φυτική παραγωγή (αμπελοκαλλιέργεια).
5. Δυσκολίες προσβασιμότητας το χειμώνα
6. Αυξημένο κόστος παραγωγής λόγω νησιωτικότητας
7. Η έλλειψη επαγγελματικής κατάρτισης των ατόμων που απασχολούνται στον πρωτογενή τομέα
8. Έλλειψη υδάτινων πόρων, αλλά και ανυπαρξία υποδομών για αξιοποίηση των υπαρχόντων.
9. Ανυπαρξία μονάδων μεταποίησης – τυποποίησης κτηνοτροφικών προϊόντων.

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ - ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ
1. Οι φυσικές ομορφιές του νησιού, η πλούσια χλωρίδα, καθώς και τα αρχαιολογικά ευρήματα της περιοχής αποτελούν ιδιαιτερότητα των νησιού και ισχυρό πόλο έλξης επισκεπτών.
2. Η αλματώδης ανάπτυξη του τουρισμού προσφέρει δυνατότητα απορρόφησης της τοπικής παραγωγής.
3. Η σύγχρονη τεχνολογία προσφέρει την δυνατότητα δημιουργίας μικρών μονάδων επεξεργασίας γεωργικών προϊόντων (ελαιοτριβείο) προσαρμοσμένων στην μικρή παραγωγή των νησιών.
4. Η σύγχρονη τεχνολογία προσφέρει την δυνατότητα δημιουργίας μικρών μονάδων επεξεργασίας ζωικών προϊόντων (σφαγεία, τυροκομεία) προσαρμοσμένων στην μικρή παραγωγή των νησιών.
5. Η ζήτηση ποιοτικών και παραδοσιακών προϊόντων διασφαλίζει την οικονομική βιωσιμότητα των πολύ μικρών επιχειρήσεων

ΚΙΝΔΥΝΟΙ - ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ
1. Ο πρωτογενής τομέας των νησιών δέχεται ισχυρές πιέσεις, που οδηγούν σε σμίκρυνση και τελικά εγκατάλειψη, λόγω της παντελούς έλλειψης χωροταξικού σχεδιασμού.

2. Αλλοίωση των θηραϊκών αγροτικών προϊόντων, με την προσθήκη παραπλήσιων προϊόντων χαμηλότερής διατροφικής και οικονομικής αξίας, με σκοπό την αύξηση, των ήδη μικρών ντόπιων παραγόμενων ποσοτήτων και του κέρδους.
3. Καταχρηστικής χρήσης του ονόματος του νησιού, με σκοπό την παραπλάνηση του καταναλωτή.
4. Η εισαγωγή φθηνών νωπών προϊόντων καθιστά τα ντόπια προϊόντα μη ανταγωνιστικά.

Στην παρούσα Μελέτη ΕΣΧΑΣΕ,

Πιο συγκεκριμένα, η ανάλυση επικεντρώθηκε στα ακόλουθα ζητήματα:

- Αναπτυξιακός χαρακτήρας της περιοχής επέμβασης και της ευρύτερης περιοχής αυτής σε σχέση με τη διοικητική τους δομή, τα δημογραφικά χαρακτηριστικά τους, την οικονομική φυσιογνωμία τους, την οικιστική ανάπτυξή τους, τις παρεχόμενες κοινωνικές υποδομές, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, τα γεωλογικά – μορφολογικά χαρακτηριστικά τους , την πολιτιστική κληρονομιά, τα μεταφορικά δίκτυα και γενικά τις λοιπές τεχνικές υποδομές.
- Αναπτυξιακές – Χωροταξικές Κατευθύνσεις της ευρύτερη περιοχής μέσω της ανάλυσης των κατευθύνσεων του υπερκείμενου σχεδιασμού (Χωροταξικός σχεδιασμός) για την περιοχή επέμβασης καθώς και για του υφιστάμενου πλαισίου πολεοδομικού σχεδιασμού στην ευρύτερη περιοχή μελέτης με έμφαση στις προτεινόμενες χρήσεις της επένδυσης.
- Υφιστάμενες Χρήσεις στην άμεση περιοχή μελέτης και χαρακτηριστικά του ακινήτου εξετάζοντας τις διαχρονικές μεταβολές των χρήσεων εδαφοκάλυψης από τα παρεχόμενα στοιχεία του ευρωπαϊκού προγράμματος CORINE καθώς και τα στοιχεία για το ιδιοκτησιακό καθεστώς, τη θέση – γεωμορφολογία της περιοχής, το υφιστάμενο πολεοδομικό καθεστώς και τις δυνατότητες πρόσβασης στο ακίνητο.

Τα ανωτέρω συνοψίζονται σε μια **Ανάλυση S.W.O.T. (Strengths – Weaknesses – Opportunities -Threats)** αναδεικνύοντας τα Πλεονεκτήματα - Δυνατά σημεία, τα Μειονεκτήματα - Αδυναμίες, τις Ευκαιρίες και Απειλές - Κινδύνους, τόσο του φυσικού όσο και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, που καταγράφηκαν στα αντίστοιχα κεφάλαια που προηγήθηκαν. Στην κατεύθυνση αυτή, όπως επισημάνθηκε και πιο πάνω, η συνθετική αξιολόγηση μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει την αξιολόγηση:

- των δεδομένων της υπάρχουσας κατάστασης και των τάσεων,
- των αναπτυξιακών δυνατοτήτων και προοπτικών,
- των χωροταξικών - πολεοδομικών δεδομένων,
- των δεδομένων περιβαλλοντικού χαρακτήρα

με στόχο την ανάδειξη των σημείων εκείνων που είναι καθοριστικά για την αξιολόγηση της ευρύτερης περιοχής σε σχέση και με την υλοποίηση του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου.

Πλεονεκτήματα - Δυνατά Σημεία	**Μειονεκτήματα – Αδυναμίες**
• Brand name παγκόσμιου βεληνεκούς βασισμένο στα πολύ ιδιαίτερα γεωλογικά χαρακτηριστικά της και τις φυσικές ομορφιές (και παραλίες) με κύριο σημείο ενδιαφέροντος τη Καλντέρα και τη μοναδική θέα που προσφέρει • Ύπαρξη και ικανοποιητική λειτουργία σημαντικών αρχαιολογικών χώρων και μουσείων διεθνούς βεληνεκούς όπως το Ακρωτήρι • Οικιστικά σύνολα εκτός Καλντέρας (Πύργος, Ακρωτήρι, Βόθωνας, Καρτεράδος, Μεγαλοχώρι κ.λπ.) ιδιαίτερου ενδιαφέροντος παρά την αισθητική υποβάθμιση που έχουν υποστεί • Η παραγωγή κρασιού και άλλων αγροτικών προϊόντων υψηλής ποιότητας και η σύνδεση της με τη γαστρονομία • Γενικά καλές υπηρεσίες ύπνου και φαγητού που σε πολλές περιπτώσεις είναι ιδιαίτερα υψηλού επιπέδου • Πολύ καλή αεροπορική και θαλάσσια συνδεσιμότητα με την Αθήνα, το εξωτερικό, τη πλειοψηφία των Κυκλάδων, Ρόδο και Κρήτη • Οργάνωση μεγάλου αριθμού εκδηλώσεων ποικίλου περιεχόμενου (συνέδρια, πολιτιστικές, αθλητικές κλπ.) υπερ-τοπικού χαρακτήρα που προσελκύουν το ενδιαφέρον. • Σχετικά ικανοποιητικό αριθμό οργανωμένων δραστηριοτήτων παρά το γεγονός ότι το κυρίαρχο προϊόν είναι το τρίπτυχο «Καλντέρα, Ήλιος, Θάλασσα».	• Η συνεχής επέκταση της τουριστικής προσφοράς σε όλες τις μορφές καταλυμάτων χωρίς να λαμβάνει υπόψη τη φέρουσα ικανότητα του νησιού • Η μεγάλη, άναρχη οικιστική ανάπτυξη και η έλλειψη φροντίδας στον δημόσιο και ιδιωτικό χώρο που έχουν αλλοιώσει το τοπίο ακόμη και μέσα στους διατηρητέους οικισμούς (ταμπέλες καταστημάτων, ταμπέλες σήμανσης καταστημάτων, ημιτελή & εγκαταλελειμμένα κτίσματα, επαγγελματικοί χώροι αποθήκες-υλικά οικοδομών κ.λπ.). • η αυθαίρετη δόμηση που επεκτείνεται και στις πλαγιές της καλντέρας. Πέρα από την αισθητική υποβίβαση του τοπίου, λόγω της γεωλογίας των πλαγιών παραμένουν άγνωστες οι γεωτεχνικές και γεωλογικές συνέπειες. Πιθανές κατολισθήσεις ή χαλάρωση των εδαφών μπορεί να προκαλέσουν επικίνδυνα ατυχήματα και ανεπανόρθωτες καταστροφές άγνωστου μήκους. • Ανεπαρκείς υποδομές (λιμάνι αεροδρόμιο, δρόμοι) και κακές υπηρεσίες μεταφορών (ταξί, λεωφορεία) που σε συνδυασμό με τον υψηλό μεταφορικό φόρτο δημιουργούν συνωστισμό και δυσφορία στους μετακινούμενους, τουρίστες και κατοίκους. Αδυναμία διαχείρισης του έντονου κυκλοφοριακού χωρίς ριζικές αλλαγές

• Η λειτουργία του Νοσοκομείου συμβάλει στη βελτίωση της μέχρι σήμερα εικόνας. • Σημαντική ποσοτική άνοδος του ξενοδοχειακού δυναμικού κυρίως στις κλίνες των ξενοδοχειακών μονάδων αλλά και στα δωμάτια και τις ίδιες τις μονάδες (εντοπίζεται μια εκτόξευση στον αριθμό κλινών στις μονάδες των 5 αστέρων). • Ικανοποιητική φυτική παραγωγή με σημαντική παρουσία και εκτός Ελλάδος.	• Ο μεγάλος αριθμός κρουαζιερόπλοιων χωρίς χρονικό προγραμματισμό που υποβαθμίζει την εμπειρία λόγω υψηλού συνωστισμού τόσο κατά τη διάρκεια της αποβίβασης και της μεταφοράς, όσο και της μετακίνησης στους χώρους ενδιαφέροντος (κυρίως Φηρά και Οία) • Μικρή διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος που εστιάζεται κυρίως στο κλασσικό τρίπτυχο και το ηφαίστειο παρά την ύπαρξη σημαντικών πόρων. Μικρή παρουσία ειδικών προϊόντων παρά την ύπαρξη δραστηριοτήτων • Χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού: 8,8% με ΑΕΙ/ΤΕΙ, έναντι 11% Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και 15,9% Ελλάδα και 55% υποχρεωτική εκπαίδευση έναντι 45% χώρα – Σχεδόν ανύπαρκτη δια βίου εκπαίδευση. Υψηλή εμπλοκή προσωρινού αλλοδαπού προσωπικού • Η σχετικά υψηλή εποχικότητα που επηρεάζει τη βιωσιμότητα των τουριστικών επιχειρήσεων αλλά και τη ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών – Η προσπάθεια για τουρισμό όλο το χρόνο που έχει αποδώσει καρπούς πρέπει να συνδυαστεί με αλλαγές στην οργάνωση και λειτουργία των επιχειρήσεων και του προορισμού συνολικά • Η χαμηλή διασύνδεση της τοπικής παραγωγής με τον τουρισμό με αποτέλεσμα τη συνεχή απώλεια «τοπικής ταυτότητας». • Συνεχής αύξηση της παρουσίασης καταστημάτων με κινεζικά προϊόντα που επιταχύνει την απώλεια της ταυτότητας του νησιού

	• Αδυναμία δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων με έμφαση στη χωροθέτηση του Χώρου Ταφής των Υπολειμμάτων και ενίσχυση της διαδικασίας ανακύκλωσης δημόσιων χώρων. Προβλήματα στη καθαριότητα των δημόσιων ειδικά στη πρόσφατη περίοδο λόγω του προβλήματος αποκομιδής. • Σοβαρά προβλήματα έλλειψης νερού και χρήσης ακατάλληλου νερού • Προβλήματα διάβρωσης των ακτών • Σύστημα ηλεκτροδότησης που φαίνεται να λειτουργεί στα όρια του με κίνδυνο επανάληψης φαινομένων διακοπής ρεύματος. • Υψηλές τιμές που δεν ανταποκρίνονται πάντα σε ανάλογη ποιότητα υπηρεσιών • Χαμηλός βαθμός συνεργασίας δημόσιων φορέων και επιχειρήσεων • Η έλλειψη ενός ολοκληρωμένου και ιεραρχημένου τοπικού συστήματος προβολής, ενημέρωσης και πληροφόρησης τουριστών και επισκεπτών.
<u>Ευκαιρίες</u>	**<u>Απειλές – Κίνδυνοι</u>**
• Η σημαντική ζήτηση για μη «αξιοποιημένους» προορισμούς που διατηρούν την αυθεντικότητα τους και την ιδιαίτερη τους ταυτότητα που τα κάνει να ξεχωρίζουν από άλλους παρόμοιους προορισμούς. • Η ανάδειξη της μεσογειακής διατροφής σε άυλη πολιτιστική	• Η αύξηση του ανταγωνισμού από άλλα ελληνικά νησιά και γενικότερα από προορισμούς που προσφέρουν σε παγκόσμιο επίπεδο ήλιο και θάλασσα. Ανάγκη για διαφοροποίηση και ποιότητα. • Οι κίνδυνοι που αναμένεται να υπάρξουν για τους παράκτιους πόρους, την διαθεσιμότητα σε νερό και γενικά από

κληρονομία της ανθρωπότητας από την UNESCO. • Η υιοθέτηση ενός σήματος τοπικής ποιότητας, βιωσιμότητας και υπευθυνότητας (κοινωνικής ευθύνης) για τις τουριστικές επιχειρήσεις. • Τα μονοπάτια που θα μπορούσαν να αυξήσουν την επισκεψιμότητα του νησιού εκτός της υψηλής τουριστικής περιόδου. • Οι δυνατότητες ουσιαστικής αξιοποίησης των υπαρχόντων δημόσιων πόρων. • Αξιοποίηση «τάσης» για βιώσιμο τουρισμό με υλοποίηση των αρχών του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (UNWTO). • Δυνατότητες και προοπτικές αύξησης της πληθυσμιακής χωρητικότητας στο νησί, βάσει των αποτελεσμάτων και των μεγεθών της υπολειπόμενης δόμησης. • Ολοκλήρωση του χωρικού σχεδιασμού μέσω του Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.), αλλά και άλλων αναγκαίων μελετών τοπικού επιπέδου (οριοθετήσεις κ.ά.) • Η προώθηση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, επικεντρώνοντας στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της ευρύτερης περιοχής όπως είναι η γεωλογία - ηφαίστεια, η γαστρονομία – οινοποιία, το πλούσιο πολιτιστικό και φυσικό περιβάλλον με δυνατότητες ανάπτυξης μονοπατιών – πεζοπορικών διαδρομών. • Η προώθηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων προστασίας και ανάδειξης της πολιτιστικής και	τη χειροτέρευση του κλίματος από τη κλιματική αλλαγή. Ανάγκη για συνεχή προσαρμογή. • Ο προσανατολισμός στον τουρισμό έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην οικονομία (σε επίπεδο τοπικό, αλλά και σε ολόκληρη τη χώρα) στην περίπτωση που για τον οποιοδήποτε λόγο εντοπίζονται ζητήματα που αποτελούν τροχοπέδη για την ομαλή διεξαγωγή του (το γεγονός αυτό επιβεβαιώθηκε από την πανδημία COVID-19, η οποία είχε μεγάλη επίδραση στον τουρισμό). • Ο υπερτουρισμός αυξάνει τη δυσκολία εύρεσης κατοικίας, πρόβλημα το οποίο εντάθηκε με την εξάπλωση του Airbnb, • Η αλματώδης εξέλιξη του τριτογενούς τομέα έχει επισκιάσει τους δύο άλλους τομείς της οικονομίας. • Η οικιστική ανάπτυξη και η επικράτηση του τουρισμού συνδέονται άμεσα με την ελάττωση των καλλιεργήσιμων εκτάσεων (χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η καλλιέργεια του αμπελιού). • Πίεση στις τουριστικές περιοχές και συνδέεται άμεσα με τη μη βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων (εντοπίζεται ένα ζήτημα όσον αφορά την κάλυψη των αναγκών της Σαντορίνης σε νερό). • Η παρουσία σχεδόν τετραπλάσιου αριθμού οχημάτων κατά την περίοδο αιχμής, οδηγεί σε αυξημένους κυκλοφοριακούς φόρτους. • Έλλειψη δυνατότητας κάλυψης των αναγκών στάθμευσης. • Ατμοσφαιρική και θαλάσσια ρύπανση.

αρχιτεκτονικής κληρονομιάς (π.χ. καθορισμός μορφολογικών προτύπων) ώστε να διαφυλαχθεί η «αυθεντικότητα» κτιρίων και συνόλων, η σχέση του οικισμού με το φυσικό περιβάλλον. • Η προώθηση πλήρους μετεξέλιξης των τουριστικών καταλυμάτων σε «πράσινα» και υψηλών προδιαγραφών (μόνο 4 και 5 αστέρων ή 3 - 4 κλειδιών).	

Α9.8 Συμπεράσματα

Για την ευρύτερη περιοχή της Σαντορίνης, κρίνεται σημαντική η προώθηση επανακαθορισμού των ορίων πολεοδομικών ενοτήτων και οικισμών με επιβαρυμένες χρήσεις, χρήσεων γης, όπου είναι αναγκαίο, επανακαθορισμό όρων και περιορισμών δόμησης, σε πυκνούς αστικούς ιστούς , και σε οικισμούς που χρήζουν προστασία για σημειακές πολεοδομικές παρεμβάσεις, ζωνών ειδικών πολεοδομικών κινήτρων, του υφιστάμενου οδικού δικτύου και λοιπών μεταφορικών-τεχνικών-περιβαλλοντικών δικτύων και υποδομών, μέτρων προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, μέτρων υποστηρικτικών για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών και διαχείρισης συνεπειών φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών, καθώς και κάθε άλλο μέτρο, όρος ή περιορισμός που απαιτείται, ώστε να καταστεί η περιοχή επέμβασης κατάλληλη για τη δημιουργία οργανωμένων και σύγχρονων, ελκυστικών υποδοχέων δραστηριοτήτων.

Το παρόν Σχέδιο Ανάπτυξης διαθέτει όλες τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια να ενταχθεί μέσα στο περιβάλλον του νοτίου τμήματος της Σαντορίνης, απόλυτα αρμονικά και δίχως να επηρεάσει αρνητικά τη σχέση του «αυθεντικού» τοπίου με το σύνολο του δομημένου, είτε εξωαστικού χώρου, αλλά, αντιθέτως να προωθήσει την γεωμορφολογική ταυτότητα της ευρύτερης περιοχής και να αναδείξει την πολιτιστική της ταυτότητα μέσω μίας πολυτελούς και με σύγχρονες προδιαγραφές, «μικρού μεγέθους» τουριστική μονάδα.

ΚΕΦ. Β' Ενότητα : Πρόταση Χωρικού Προορισμού Ακινήτου (ΕΣΧΑΣΕ)

Β' 10.1 Χωρική οργάνωση της περιοχής επέμβασης

Β 10.1.1 Θέση Ακινήτου – Γενικά Χαρακτηριστικά -Γεωμορφολογία

Το γήπεδο που εγκρίθηκε η υπαγωγή στις Στρατηγικές Επενδύσεις με την υπ.αρ. 92/05.05.2023 Απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων-ΔΕΣΕ (ΦΕΚ Β' 3201/Β/15.05.2023), συνολικής αρχικής έκτασης 108.271,37 τ.μ, με προσθήκη νέου (πρόσφατη απόκτηση), γεωτεμαχίου έκτασης 3.697 τ.μ (Βλ. Απόσπασμα Χωρικής Βάσης), ανέρχεται σε έκταση **112.492,26τ.μ.** βρίσκεται στο νότιο τμημα της Σαντορίνης στην περιοχή Πλατύναμος όμορα της παραλίας Βλυχάδας, εκτός ορίων οικισμού, στις νότιες ακτές του νησιού, δυτικά του μικρού λιμανιού της Βλυχάδας και τον Εξωμύτη. Απέχει από τα Φηρά, το λιμάνι και τον Κρατικό Αερολιμένα Σαντορίνης εξίσου 11 χλμ.

Στο ακίνητο αυτό ο χωρικός προορισμός και η επενδυτική ταυτότητα θα καθοριστούν με την εκπόνηση του παρόντος Ειδικού Σχεδίου Στρατηγικής Επένδυσης (ΕΣΧΑΣΕ), σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3894/2010 και του ν.4608/2019, όπως ισχύει καθώς και του ν. 3986/2011.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 139Δ/19-03-1990 (Π.Δ. 16-02-1990) η έκταση βρίσκεται εκτός ορίων οικισμού, εντός ζώνης οικιστικού ελέγχου (ΖΟΕ), στις περιοχές με στοιχείο ΙΙΙ.

Η παραλία της Βλυχάδας (σε πλάτος 150 μ από την ακτή) χαρακτηρίζεται από το ιδιαίτερο τοπίο εξαιρετικού γεωλογικού ενδιαφέροντος, λόγω του ανάγλυφου από τους ηφαιστειογενείς σχηματισμούς της Θηραϊκής γης. Αυτοί προστατεύονται από την ΖΟΕ Σαντορίνης και πρέπει να προστατευτούν για την διατήρηση του χαρακτήρα και της ποιότητας της περιοχής.

Στο νότιο τμήμα της Δ.Κ Μεγαλοχωρίου στην ευρύτερη περιοχή της επένδυσης **δεν υπάρχουν αρχαιολογικοί χώροι , ούτε ιστορικοί τόποι ούτε παραδοσιακοί οικισμοί , ούτε περιοχή NATURA , ούτε καταφύγιο άγριας Ζωής, ούτε μικροί υγρότοποι, ούτε γεωλογικοί ενδιαφέροντες και μοναδικοί σχηματισμοί** πέραν της ζώνης των 150 μ της παραλίας της Βλυχάδας που προστατεύει επαρκώς η υφιστάμενη ΖΟΕ

Το γήπεδο της επένδυσης βρίσκεται το υψίπεδο Πλατηναμος που εχει επίπεδη κλίση και ήπια μορφολογία σε ένα τμήμα του οικοπέδου λόγω των επικρατουσών κλιματολογικών καιεδαφολογικών συνθηκών, έχει δημιουργηθεί ένα ατελές υδρογραφικό δίκτυο με κλάδους που έχουν την μορφή μισγαγγειών μικρού μήκους . Το οικόπεδο χαρακτηρίζεται από το μακρόστενο σχήμα του και εκτείνεται από την παραλία της Βλυχάδας μέχρι 1 χλμ περίπου βορειότερα στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών - Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας και ο προσανατολισμός του είναι Βορειοανατολικός (ΕΙΚΟΝΑ 2).

Εικόνα 2: Απόσπασμα χάρτη από Google Earth. Η ασφαλτοστρωμένη οδός συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών - Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας και τους οικισμούς Εμπορειό και Μεγαλοχώρι με την παράλια και το λιμάνι της Βλυχάδας.

Το σεληνιακό τοπίο με τους έντονους ηφαιστειογενείς χαρακτηρισμούς χαρακτηρίζει την παραλία της Βλυχάδας..

Το μακρόστενο σχήμα του ακινήτου που εκτείνεται από την παραλία μέχρι βορειότερα, έχει τους πιο έντονους σχηματισμούς στα δυτικά της έκτασης, τα πλατώματα στο ανατολικό και τις κοιλότητες με ήπιες κλίσεις στο βόρειο τμήμα.

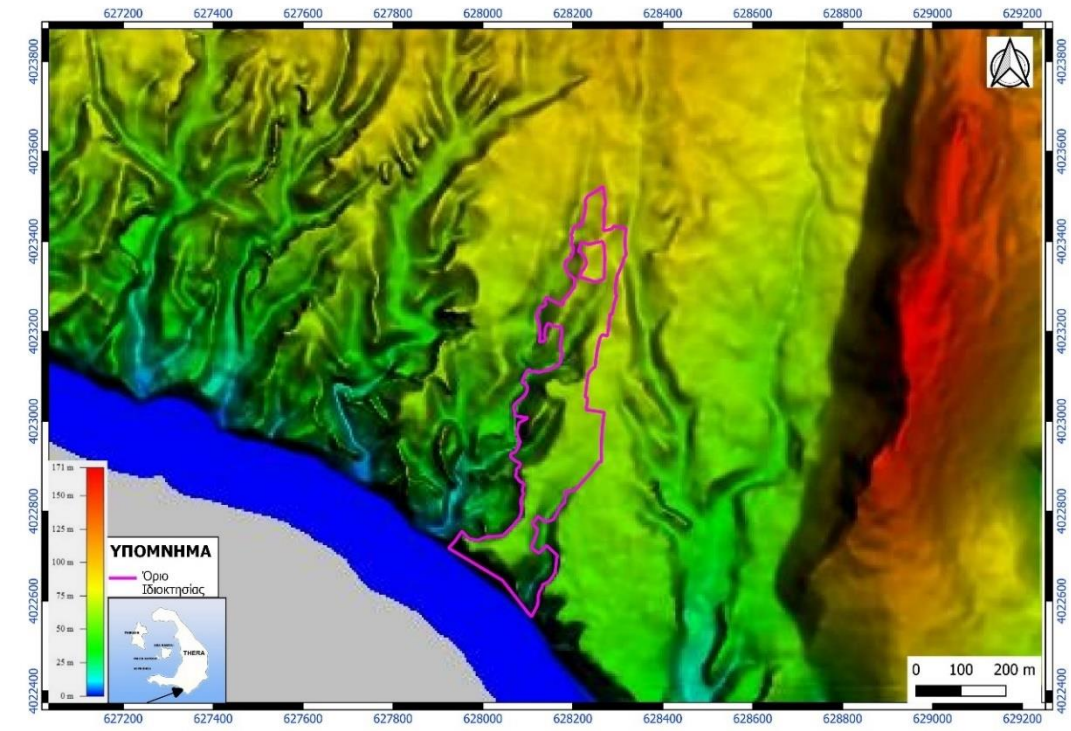
Επομένως, λόγω έντονου ανάγλυφου στο ενιαίο ακίνητο οι περιοχές κατάλληλες για δόμηση εντοπίζονται στα πλατώματα και στην περιοχές με ήπιες κλίσεις καθιστώντας τις περιοχές με έντονες διαμορφώσεις ως γενικές ακατάλληλες είτε λόγω του ασταθούς εδάφους είτε λόγω ανάγκης προστασίας των ιδιαίτερων γεωλογικών χαρακτηριστικών.

Σε τμήματα που έχουν κλίσεις αλλά δεν έχουν τα ανωτέρω χαρακτηριστικά εξετάζεται η δυνατότητα δημιουργίας υπόσκαφων κτισμάτων.

Η **στενή περιοχή μελέτης** εκτείνεται από την παραλία της Βλυχάδας και εκτείνεται προς τα βόρεια, έως τον ασφαλτόδρομο που συνδέει το λιμάνι της Βλυχάδας με την επ. οδό Φηρών – Όρμου Περίσσας

Τα απόλυτα υψόμετρα στην έκταση του ακινήτου της μελέτης κυμαίνονται από 8,4 μ. έως 83,6 μ., περίπου. Συγκεκριμένα, το μέγιστο υψόμετρο της περιοχής του ακινήτου εντοπίζεται στο βορειοανατολικό μέρος της έκτασης, με απόλυτο υψόμετρο που ανέρχεται σε +83,6 μ., ενώ το μικρότερο εντοπίζεται στα notia και νοτιοδυτικά με απόλυτο υψόμετρο +8,6 μ.

Κύριο γεωμορφολογικό χαρακτηριστικό της περιοχής αποτελεί ο επιμήκης αυχένας που αναπτύσσεται σε διεύθυνση Β - Ν και «διαχωρίζει» την έκταση του συνολικού ακινήτου σε δυτικού και ανατολικού προσανατολισμού. Ο αυχένας εμφανίζει το μέγιστο, , υψόμετρο των 72 μ., εντός της έκτασης του Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε., στη βόρεια απόληξή του, και το ελάχιστο υψόμετρο των 53,2 μ.. Στο τμήμα αυτό η κλίση είναι ηπια της τάξης του 3,5% Στο υπόλοιπο τμήμα του οικοπέδου δυτικά του αυχένα η κλίση του εδάφους μπορεί να χαρακτηριστεί κατά τόπους έντονη, με κλίσεις εδάφους μεταξύ 35% και 70%, ενώ σε ορισμένες θέσεις ξεπερνά το 70% και σε θέσεις κρημνών υπερβαίνει το 86%. Στα ανατολικά - νοτιοανατολικά και κατάντη του επιμήκη αυχένα, η μορφολογία του εδάφους είναι αισθητά ηπιότερη, χωρίς κρημνούς και η επιφάνεια του εδάφους να κατανέμεται σχεδόν ισόποσα, σε περιοχές με κλίσεις μεταξύ 35% και 70% καθώς και περιοχές με κλίσεις μικρότερες του 35%. Στα νότια και κατάντη του επιμήκη αυχένα εως την παραλάι της Βλυχάδας , η μορφολογία του εδάφους είναι αισθητά εντονότερη , με κρημνούς με κλίσεις μεταξύ 35% και 80%

Σχ. 0-11 ***Υψομετρικές ζώνες περιοχής ενδιαφέροντος.***

Στην περιοχή απαντά σχετικά ήπιο μορφολογικό ανάγλυφο στο κεντρικό τμήμα της, το οποίο διαμορφώνεται πιο απότομο στο δυτικό και νοτιοανατολικό τμήμα της και ιδιαίτερα έντονο στο νοτιότερο τμήμα της, στην ακτή. Οι μορφολογικές κλίσεις παρουσιάζονται ήπιες στο κεντρικό τμήμα και έντονες στα δυτικά, νοτιοανατολικά και νότια. Οι πιο έντονες μορφολογικές κλίσεις παρατηρούνται κατά μήκος της ακτής και κατά μήκος των ρεμάτων στα δυτικά, οι οποίες υπερβαίνουν τις 50°.

Σχ. 0-12 ***Απόσπασμα δορυφορικής εικόνας Google, όπου φαίνονται το μορφολογικό ανάγλυφο και οι μορφολογικές κλίσεις στην περιοχή μελέτης.***

Εκατέρωθεν της περιοχής του οικοπέδου διέρχονται επιμήκη ρέματα με χαρακτηριστική κατά βάθος διάβρωση (Εικ. 0-1α,β), τα οποία αποτελούν ρέματα εποχιακής λειτουργίας. Επίσης, στην περιοχή φαίνεται η επίδραση της αιολικής διάβρωσης (Εικ. 0-1γ), η οποία έχει διαμορφώσει κυρίως χαρακτηριστικές μορφές κυψελοειδούς μορφής. Τέλος, στο νότιο τμήμα, το παράλιο μέτωπο έχει διαμορφωθεί απότομη, κρημνώδης ακτή, υπό την επίδραση της θαλάσσιας διάβρωσης (Εικ. 0-1δ).

Εικ. 0-1 **Ρέματα στο δυτικό και στο ανατολικό άκρο του οικοπέδου αντίστοιχα, όπου φαίνεται η χαρακτηριστική κατά βάθος διάβρωση (εικόνες α,β). Κυψελοειδείς μορφές σε πρανές από επίδραση αιολικής διάβρωσης (γ). Απότομη κρημνώδης ακτή νότια του οικοπέδου (δ)**

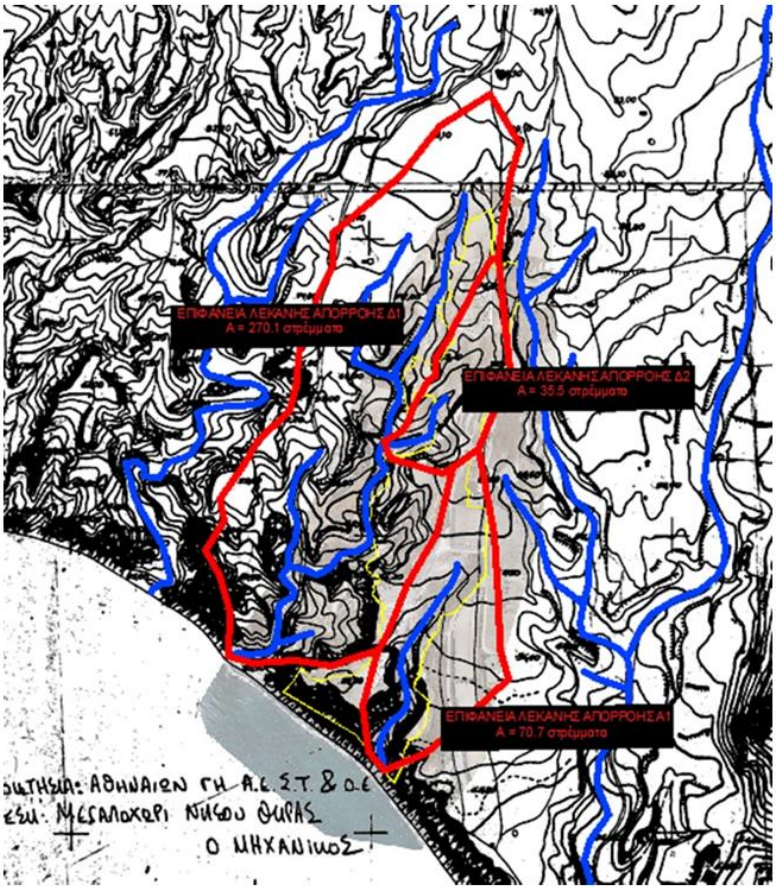
<u>Λεκάνες απορροής - Ρέματα</u>

Με βάση το πλέον κατάντη σημείο του προς οριοθέτηση τμήματος σχηματοποιείται η λεκάνη απορροής αρχικά στα τοπογραφικά διαγράμματα 1:5,000 της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού (ΓΥΣ), όπως παρουσιάζεται στον παρακάτω χάρτη.

Οι υπόψη κύριες λεκάνες απορροής έχουν επιφάνεια 270.1 στρεμμάτων ο δυτικός κλάδος (ή **0.271 km2**) και επιφάνεια 70.7 στρεμμάτων ο ανατολικός κλάδος (ή **0.071 km2**).

Επομένως και τα δύο κύρια ρέματα χαρακτηρίζονται ως «μικρά ρέματα», (αφού είναι μικρότερα του 1 km^2) βάσει του Ν. 4258/2014 και επομένως δεν απαιτείται η οριοθέτησή τους με έκδοση ΠΔ του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Χάρτης 47: Χάρτης των λεκανών απορροής του υπό οριοθέτηση ρέματος χαραγμένη σε υπόβαθρο των τοπογραφικών διαγραμμάτων κλίμακας 1:5.000 της ΓΥΣ

Οι λεκάνες απορροής έχουν αχλαδοειδές σχήμα, με διεύθυνση Β - Ν) με στενή εκβολή και ανάντη τμήμα με μεγάλο πλάτος, Οι τιμές αυτές έχουν υπολογιστεί βάσει του Ψηφιακού Μοντέλου Ανάγλυφου (ΨΜΑ) (Digital Terrain Model (DTM), το οποίο έχει διάσταση κανάβου 25m και δημιουργήθηκε στα πλαίσια της Εθνικής Τράπεζας Υδρολογικής & Μετεωρολογικής Πληροφορίας (ΕΤΥΜΠ).

Το υδρογραφικό δίκτυο της λεκάνης απορροής είναι σαφές και καλά ανεπτυγμένο τουλάχιστο ως προς τη δυτική λεκάνη και επομένως η πλημμυρική απορροή κατά βάση κινείται κατά μήκος του ανάγλυφου και κατά μήκος του υδρογραφικού δικτύου. Επομένως θεωρείται ότι το υδρογραφικό δίκτυο είναι σχετικά ενιαίο, αποτελεί μια συνεχή γραμμή αλλά συνεχείς παρεμβολές επιφανειακής απορροής, όπου αναμένεται ο χρόνος συρροής να είναι παρόμοιος με εκείνους που προκύπτουν από τις μαθηματικές σχέσεις που ορίζονται από το μήκος του υδατορέματος. Τα πιο χαρακτηριστικά γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της λεκάνης απορροής του παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 88: Χαρακτηριστικά γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της λεκάνης απορροής

Γεωμορφολογικά Στοιχεία	Δυτική Λεκάνη (Σύνολο)	Δυτική Λεκάνη (Συμβάλλων κλάδος)	Ανατολική λεκάνη
Επιφάνεια λεκάνης απορροής (στρ.)	270.1	35.5	70.7
Περίμετρος λεκάνης απορροής (km)	2.39	0.90	1.24
Μέσο υψόμετρο λεκάνης απορροής (m)	42.7	65.0	85.70
Μέγιστο υψόμετρο λεκάνης απορροής (m)	90	80.0	164.80.
Ελάχιστο υψόμετρο λεκάνης απορροής (m)	0	41.4	10.0
Μέση κλίση κύριας γραμμής ροής	8.78	11.6	12.92
Μέση κλίση αναγλύφου λεκάνης απορροής (%)	9.97	9.8	9.78
Μέγιστο μήκος υδατορέματος (km)	1.02	0.33	0.39
Μήκος λεκάνης απορροής	1.03	0.39	0.54
Πλάτος λεκάνης απορροής	0.33	0.12	0.21

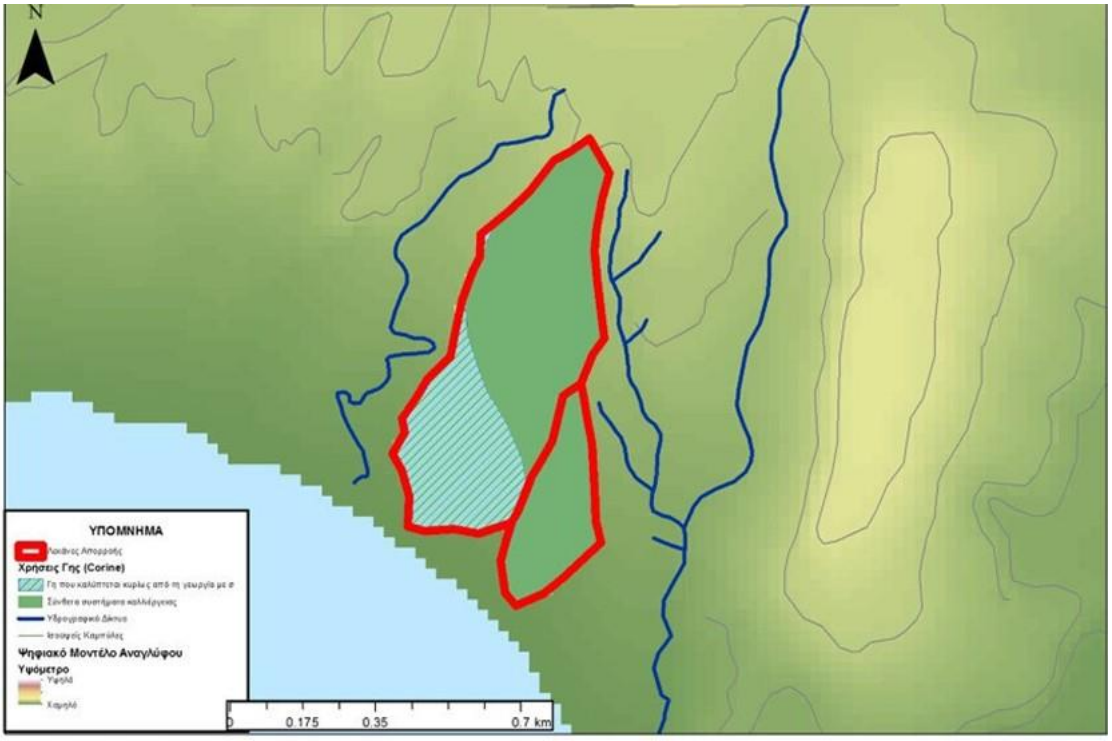
Στο πλαίσιο του έργου «Ανάπτυξη Συστημάτων και Εργαλείων Διαχείρισης Υδατικών Πόρων Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου» που εκπονήθηκε για λογαριασμό του τ. Υπουργείου Ανάπτυξης (ΥΠΑΝ) το 2005 έγινε η σχηματοποίηση των γεωλογικών / υδρολιθολογικών χαρακτηριστικών του Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου σε περιβάλλον GIS.

Στην περιοχή μελέτης ο κύριος γεωλογικός σχηματισμός είναι η Μεταφερμένη ανώτερη σειρά κίσσηρης (κι3). Τεφρή έως καστανωπή κίσσηρη και υλικά τέφρας με φακοειδείς παρεμβολές ογκολίθων. Τοπικά προέρχονται από λαχάρ πάχους μέχρι 15 μ.

Παρόμοια συμπεράσματα προκύπτουν και από τον υδρολιθολογικό χάρτη των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας της πρώην ΕΓΥ όπου η λεκάνη απορροής δομείται με το εξής: Μεταφερμένη Κίσσηρης: Αποτελείται από υλικά τέφρας και υλικά αποσάθρωσης της ανώτερης σειράς κίσσηρης. Τα υλικά αυτά μεταφέρθηκαν και απετέθησαν στα χαμηλότερα σημεία της νήσου μμαζί με υλικά που μμεταφέρθηκαν από την θάλασσα. Παρουσιάζει σχετική χαλαρότητα των υλικών της, και αυξημένη υδροπερατότητα,. Εντός της μμεταφερόμενης κίσσηρης αναπτύσσονται, κυρίως στα παράκτια σημεία της νήσου, ασθενείς φρεάτιοι ορίζοντες.

Για την υπόψη συνολική λεκάνη απορροής οι χρήσεις γης είναι κυρίως από σύνθετα συστήματα καλλιέργειας αλλά και γη που καλύπτεται κυρίως από τη γεωργία με σημαντικές επιφάνειες φυσικής κάλυψης.

Χάρτης 48: Χάρτης χρήσεων γης των υπόψη λεκανών απορροής

Όπως φαίνεται από τον καθορισμό των γραμμών ροής στη σχετική οριζοντιογραφία, τα ρέματα και οι υφιστάμενες διατομές τους παροχετεύουν απολύτως ικανοποιητικά τις παροχές σχεδιασμού 50ετίας χωρίς υπερχειλίσεις, αφού οι κοίτες είναι βαθιές γραμμές.

Πρόταση οριοθέτησης:

Οι υπόψη κύριες λεκάνες απορροής έχει επιφάνεια 270.1 στρεμμάτων ο δυτικός κλάδος (ή 0.271 km2) και επιφάνεια 70.7 στρεμμάτων ο ανατολικός κλάδος (ή 0.071 km2). Επομένως και τα δύο κύρια ρέματα χαρακτηρίζονται ως «μικρά ρέματα», (αφού είναι μικρότερα του 1 km2) βάσει του Ν. 4258/2014 και επομένως δεν απαιτείται η οριοθέτησή τους με έκδοση απόφασης του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Για την οριοθέτηση και το χαρακτηρισμό των υδατορεμάτων έχει εκπονηθεί πλήρης μελέτη οριοθέτησης, σύμφωνα με το Ν. 4258/2014 και τις αντίστοιχες προδιαγραφές της ΚΥΑ 140055/13-01-2017 (ΦΕΚ 428/Β/2017).

Από την ανάλυση όλων της υδραυλικής –υδρολογικής μελέτης διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. Διαπιστώνεται ότι στην υφιστάμενη κατάσταση δεν παρατηρούνται υπερχειλίσεις και οι υφιστάμενες διατομές επαρκούν πλήρως για την παροχέτευση της πλημμύρας σχεδιασμού και για τους δύο κλάδους.
2. Επομένως προτείνεται η εξαίρεση από την οριοθέτηση λόγω των μικρών λεκανών απορροής βάσει του Ν. 4258/2014 και οι όροι δόμησης καθορίζονται από τη σχεδίαση των γραμμών πλημμύρας.

Β.10.2 Γεωλογική καταλληλότητα

Η Μελέτη Γεωλογικής Καταλληλότητας αποτελεί απαραίτητη συνοδευτική μελέτη της μελέτης

Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικής Επένδυσης (ΕΣΧΑΣΕ).

Έχει σαν στόχο την υλοποίηση της υπ' αριθμ. 90/05.05.2023 Απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.) (ΦΕΚ 3201/Β/2023) για τη Στρατηγική Επένδυση της Εταιρείας με την επωνυμία «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ Ανώνυμη, Επενδυτική, Συμβουλευτική, Τεχνική & Οικοδομική Εταιρία», επί του ιδιόκτητου ακινήτου με τη χρήση του πολεοδομικού εργαλείου του Ειδικού Χωρικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικής Επένδυσης (ΕΣΧΑΣΕ) - κατά τους Ν. 3894/2010, και Ν. 3986/2011, άρθρ. 11 - 13 όπως ισχύουν.

Δεδομένου ότι σύμφωνα με την Παράγραφο 7γ του Άρθρου 11 του Νόμου 4759/2020, τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΣΧΑΣΕ), του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 (Α' 204), αποτελούν ΕΠΣ (Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια) κατά την έννοια του εν λόγω άρθρου 11, ακολουθούνται για την Μελέτη Γεωλογικής Καταλληλότητας οι προδιαγραφές της ΥΑ με Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΟΛΣ/6015/136/202, και τίτλο «Τεχνικές προδιαγραφές μελετών Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ)», (ΦΕΚ 510 / Β / 9-2-2022).

Ειδικότερα και σύμφωνα με ανωτέρω, για την Μελέτη Γεωλογικής Καταλληλότητας ισχύουν τα αναφερόμενα στην περίπτωση Γ), της Παραγράφου 2.2.3., του Μέρους ΙΙΙ «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ ΕΠΣ», της ΥΑ με Αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΠΟΛΣ/6015/136/2022 και τίτλο «Τεχνικές προδιαγραφές μελετών Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ)», (ΦΕΚ 510 / Β / 9-2-2022).

Συνεπώς η Μελέτη Γεωλογικής Καταλληλότητας εκπονείται σύμφωνα με τις προδιαγραφές της υπ' αρ. 16374/3696/18.09.1998 (Β' 723) Υπουργικής Απόφασης (Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.), με παραδοτέους χάρτες κλίμακας 1:1.000, σε αντιστοιχία και συμφωνία με το Τοπογραφικό Διάγραμμα της περιοχής επέμβασης του εξεταζόμενου ΕΣΧΑΣΕ.

Σκοπός της Μελέτης Γεωλογικής Καταλληλότητας είναι ο καθορισμός των τεχνικογεωλογικών συνθηκών και ακολούθως της γεωλογικής καταλληλότητας σε όλη την έκταση της περιοχής επέμβασης που πρόκειται να εφαρμοστεί το υπό έγκριση ΕΣΧΑΣΕ, προκειμένου να διασφαλισθεί το δομημένο περιβάλλον από κινδύνους τόσο φυσικής όσο και ανθρωπογενούς προέλευσης.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΛΙΣΕΩΝ

Η περιοχή μελέτης βρίσκεται δυτικά του υψώματος Γαβρίλος (ύψος 170 μέτρα) σε παράλληλη περίπου διάταξη με αυτό, αναπτύσσεται δε από παράκτια θέση στο νότιο άκρο της (παραλία Βλυχάδας) και εκτείνεται προς την ενδοχώρα - προς Βορρά. Διαμορφώνεται μεταξύ των απόλυτων υψομέτρων +6,00m στο ΝΑ παράκτιο μέτωπο και έως +85,00 στο βόρειο άκρο της.

Το υπό εξέταση γήπεδο (περιοχή μελέτης) χαρακτηρίζεται από το μακρόστενο σχήμα του και εκτείνεται από την παραλία της Βλυχάδας μέχρι βορειότερα στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών - Όρμου Περίσσας με το λιμάνι της Βλυχάδας και ο

προσανατολισμός του είναι Βορειοανατολικός.

Η μορφολογική εικόνα του γηπέδου παρουσιάζεται πιο έντονη κατά κανόνα στην δυτική πλευρά αυτού, όπου διαμορφώνονται κατωφέρειες με μεταβαλλόμενες κλίσεις, άνω του 25%, προς ποικίλες κατευθύνσεις, προς τα χαμηλότερα υψομετρικά σημεία, σε μισγάγκειες και μικρές λαγκαδιές, οι του επιφανειακού νερού, σε συνδυασμό με την παρουσία ρωγμών και ασυνεχειών του ευαποσάθρωτου ηφαιστειακού σχηματισμού (Θέσεις Παρατήρησης Π6, Π4, Π3). Αντίστοιχη εικόνα παρατηρείται και στην νοτιοανατολική πλευρά του γηπέδου (Θέσεις Παρατήρησης Π1 και Π2). Στις περιοχές αυτές παρατηρούνται επιφανειακά πρόσφατοι χαλαροί σχηματισμοί προσχωματικού χαρακτήρα που προέρχονται από την διάβρωση του σχηματισμού της Μεταφερμένης Ανώτερης Κίσσηρης (ΚΙ3).

Παρατηρούνται επίσης πρανή πολύ μεγάλων κλίσεων, στον σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Κίσσηρης (ΚΙ3), των οποίων το ύψος αυξάνει κατά κανόνα προς τα νότια τμήματα της περιοχής μελέτης. (Θέσεις Παρατήρησης Π1, Π2, Π3). Στην βάση των πρανών κίσσηρης με πολύ μεγάλες κλίσεις, παρατηρούνται χαλαροί κορηματικοί σχηματισμοί (εδαφικός μανδύας ή κορήματα του ίδιου σχηματισμού από μεταφορά).

Όπως ήδη αναφέρθηκε και προηγουμένως σχεδόν κατακόρυφες κλίσεις παρατηρούνται και στο υψηλό παράκτιο πρανές, καθώς και τοπικά στα πρανή των εγκάρσιων παράκτιων κοιλάδων.

Στο κεντρικό και ανατολικό τμήμα της περιοχής μελέτης παρατηρούνται «πλατώματα», στον σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Κίσσηρης (ΚΙ3). με ήπιες μορφολογικές κλίσεις που κυμαίνονται από 3,00% έως 12,00%, με την φορά της κλίσης να είναι κατά κανόνα προς Νότο προς την ακτή.

Στο βόρειο τμήμα της περιοχής μελέτης παρατηρούνται θέσεις με ελαφρά κεκλιμένη μορφολογία όπου οι μορφολογικές κλίσεις κυμαίνονται από 10,00% έως 23,00%, προς διάφορες κατευθύνσεις (Θέσεις Παρατήρησης Π5, Π7).

Γενικά η περιοχή μελέτης χαρακτηρίζεται από κλίσεις όλων των κατηγοριών.

Η γενικότερη παραδοχή χαρακτηρισμού περιοχών σε ότι αφορά τις εδαφικές κλίσεις είναι οι εξής:

- πεδινές και ημιπεδινές εκτάσεις – εδαφικές κλίσεις 25% (Οι πεδινές <10%)

- λοφώδεις – εδαφικές κλίσεις 25% έως 35% και

- σε πρανή ρεμάτων – εδαφικές κλίσεις >35%

Τα υψόμετρα του φυσικού εδάφους, στο χώρο της χαρτογράφησης, κυμαίνονται περίπου από

+77 μέχρι +85 βόρεια, και +6 περίπου νότια.

Στην περιοχή της μελέτης παρατηρούνται ανθρωπογενείς παρεμβάσεις από κατασκευές κτιρίων με ανάλογες διαμορφώσεις.

Επισημαίνεται ότι στην έκταση της περιοχής μελέτης δεν παρατηρούνται πρόσφατες κατολισθήσεις ή ερπυσμοί εδάφους.

Τέλος σημειώνεται, ότι στη περιοχή μελέτης και στο σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης

Κίσσηρης (KI3), από τη δημιουργία του και μετέπειτα, καταγράφεται η τάση της μείωσης των

πεδινών εκτάσεων και η αντίστοιχη αύξηση των εκτάσεων με μεγάλες έως και πολύ μεγάλες

εδαφικές κλίσεις. Η διεργασία αυτή οφείλεται σε επαναλαμβανόμενους επιμέρους χρονικά

κύκλους που διαδοχικά περιλαμβάνουν:

α. οπισθοδρομούσα και κατά βάθος διάβρωση του σχηματισμού

β. πρόκληση κατολισθήσεων

γ. σταθεροποίηση του σχηματισμού σε εδαφικές κλίσεις μικρότερες του 35%__

Σχετικά με τις ειδικές Τεχνικογεωλογικές Συνθήκες διαπιστώνεται

Η περιοχή μελέτης σε όλη την έκτασή της και σε ότι αφορά την καταλληλότητα για δόμηση, χαρακτηρίζεται κατά τμήματα σε κατάλληλη υπό προϋποθέσεις (ΚΠ) και ακατάλληλη (Α) και παρουσιάζεται στον Χάρτη Γεωλογικής Καταλληλότητας ΓΚ2, κλίμακας 1:1000, που συνοδεύει την παρούσα Τεχνική Έκθεση.

Η περιοχή της μελέτης, δεν χαρακτηρίζεται από δυσμενείς γεωλογικές συνθήκες ή ανθρωπογενείς παρεμβάσεις, τέτοιες ώστε να προκαλέσουν καταστροφικά γεωλογικά φαινόμενα (αστοχία πρανών, κατολισθήσεις, ερπυσμούς εδαφών, καθιζήσεις, διογκώσεις και

ρευστοποιήσεις εδαφών κ.λ.π.).

Η υπόγεια προσχωματική υδροφορία εκτιμάται ότι, σε όλη την χαρτογραφημένη έκτασή τους, είναι την περίοδο των βροχών και στις δυσμενέστερες περιπτώσεις σε βάθος μεγαλύτερο των 15μ.

Παράλληλα κατά την θεμελίωση των κατασκευών χρειάζεται να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για τις προσωρινές εκσκαφές, με προσωρινές αντιστηρίξεις κ.λ.π. προκειμένου να διαφυλαχθεί η υγεία και ακεραιότητα των εργαζομένων.

Στην περιοχή μελέτης δεν καταγράφονται ρήγματα

Σχετικά με τη Γεωλογική Καταλληλότητα προτείνεται

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΥΠΟ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΟΜΗΣΗ

Τμήματα της περιοχής μελέτης, σε ότι αφορά την καταλληλότητα για δόμηση, διακρίνονται σε

κατάλληλα υπό προϋποθέσεις (ΚΠ). Ως Καθολική Προϋπόθεση για τη δόμηση, τίθεται η κατασκευή των αγωγών ομβρίων.

ΚΠ1

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης - Kl3 και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων μικρότερων από 35%, που τοπικά σημειώνονται σε περιορισμένες εκτάσεις πρανή αυξημένων κλίσεων μικρού ύψους. Τα τμήματα αυτά απέχουν από τη ζώνη αυξημένων εδαφικών κλίσεων και μεγαλύτερου ύψους κατάντη πρανών απόσταση της τάξης των 5μ.

Οι προϋποθέσεις είναι:

α) Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης και Έρευνας για τη θεμελίωση κτιρίων - εδάφη κατηγορίας Γ, που θα περιλαμβάνει και έρευνα με wagon drill, για την διερεύνηση ύπαρξης τυχόν εγκοίλων που ενδέχεται να επηρεάσουν την ζώνη θεμελίωσης

β) Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης και Έρευνας για τη αντιστήριξη - αποστράγγιση υφιστάμενων ή προβλεπόμενων πρανών, ύψους μεγαλύτερου των 2μ. και κλίσεων μεγαλύτερων από 50%

γ) Εκπόνηση Μελέτης πλήρους αποστράγγισης συνολικά της έκτασης και εκπόνηση Μελέτης ομβρίων, καθώς και Γεωτεχνική μελέτη στις θέσεις αντιμετώπισης της οπισθοδρομούσας διάβρωσης για την κατασκευή των αντίστοιχων έργων

δ) θεμελίωση των κτιρίων, στο σχηματισμό Kl3, κάτω από τον εδαφικό μανδύα και τα κορήματα

ε) Παρεμβάσεις στα γειτνιάζοντα τμήματα ΑΚΠ που περιλαμβάνουν υψηλά κατά θέσεις κατάντη πρανή με μεγάλες εδαφικές κλίσεις, που επεκτείνονται και εκτός περιοχής επέμβασης. Οι παρεμβάσεις συνίστανται σε σταθεροποίηση των πρανών αυτών με διαμορφώσεις, αντιστηρίξεις και αποστραγγίσεις, μετά από Γεωτεχνική Μελέτη και Έρευνα.

ΚΠ2

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης -Kl3 και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών

κλίσεων που τοπικά δεν ξεπερνούν το 35%, και γειτνιάζουν με πρανή μεγάλου σχετικά ύψους.

Οι προϋποθέσεις είναι:

α) Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης - Ερευνας για τη θεμελίωση κτιρίων - εδάφη κατηγορίας Γ,

που θα περιλαμβάνει και έρευνα με wagon drill, για την διερεύνηση ύπαρξης τυχόν εγκοίλων

που ενδέχεται να επηρεάσουν την ζώνη θεμελίωσης

β) Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης - Ερευνας για τη αντιστήριξη - αποστράγγιση υφιστάμενων ή προβλεπόμενων πρανών, ύψους μεγαλύτερου των 2μ. και κλίσεων μεγαλύτερων από 50%

γ) Εκπόνηση Μελέτης πλήρους αποστράγγισης συνολικά της έκτασης και εκπόνηση Μελέτης ομβρίων, καθώς και Γεωτεχνική Μελέτη - Έρευνα αντιστήριξης των ανάντη πρανών στη γειτνιάζουσα περιοχή ΑΚΠ, για την κατασκευή των αντίστοιχων έργων

δ) θεμελίωση των κτιρίων, στο σχηματισμό Kl3, κάτω από τον εδαφικό μανδύα και τα κορήματα

ΚΠ3

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης -Kl3 και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων που τοπικά δεν ξεπερνούν το 35%, και περιλαμβάνουν τμήματα κατασκευών που γειτνιάζουν με κατάντη πρανή μεγάλου σχετικά ύψους.

Οι προϋποθέσεις είναι:

α) Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης - Έρευνας για την εξασφάλιση των υφιστάμενων κατασκευών

β) Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης - Έρευνα για τη αντιστήριξη - αποστράγγιση των υφιστάμενων κατάντη πρανών

γ) Εκπόνηση Μελέτης πλήρους αποστράγγισης συνολικά της έκτασης και εκπόνηση Μελέτης

ομβρίων

δ) Απαγόρευση επέκτασης δόμησης

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΕΣ ΓΙΑ ΔΟΜΗΣΗ

Τμήματα της περιοχής μελέτης, σε ότι αφορά την καταλληλότητα για δόμηση, διακρίνονται σε

ακατάλληλα για δόμηση (ΑΚ).

Στην κατηγορία των ακατάλληλων περιοχών, εντάσσονται:

ΑΚ1

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (Kl3), αμμοθίνες dn και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων μεγαλύτερων από 35% μεγάλου ύψους.

ΑΚ 2

Πρόκειται για τη ζώνη οριοθέτησης των γραμμών πλημμύρας, σύμφωνα με την Υδραυλική Μελέτη.

ΑΚΠ

Περιοχή Ακατάλληλη για δόμηση με αναγκαίες Παρεμβάσεις

Τα τμήματα αυτά δομούνται από το γεωλογικό σχηματισμό της Μεταφερμένης Ανώτερης Σειράς Κίσσηρης (Kl3) και το κορηματικό σχηματισμό Q.sc.3, σε θέσεις μορφολογικών κλίσεων μεγαλύτερες από 35%, που περιλαμβάνουν πρανή μεγάλου ύψους. Τα τμήματα αυτά γειτνιάζουν με εκείνα που χαρακτηρίζονται ΚΠ1 και ΚΠ2.

Οι αναγκαίες παρεμβάσεις είναι η Εκπόνηση Γεωτεχνικής Μελέτης και Έρευνας για τη αντιστήριξη και αποστράγγιση υφιστάμενων ανάντη και κατάντη πρανών, καθώς η κατασκευή των αντίστοιχων έργων.

Β.10.3 Ιδιοκτησιακό Καθεστώς Ακινήτου-Έλεγχοι τίτλων

Β.10.3.1 Ιδιοκτησιακό Καθεστώς

Η συνολική έκταση, συνολικής αρχικής έκτασης 108.271,37 τ.μ, για την οποία υπεβλήθη και εγκρίθηκε τον Μαίο του 2023, αίτημα υπαγωγής επενδυτικής πρότασης τουριστικής ανάπτυξης στις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 3894/2011, ((ΦΕΚ Β' 3201/Β/15.05.2023),), με προσθήκη νέου (πρόσφατη απόκτηση), γεωτεμαχίου έκτασης 3.697 τ.μ (Βλ. Απόσπασμα Χωρικής Βάσης), ανέρχεται σε έκταση **112.492,26τ.μ.** Η έκταση αποτελείται από εννιά διαφορετικά οικόπεδα εκ των οποίων τα οκτώ με ΚΑΕΚ 29077315008, 29077315034, 29077315032, 29077315053, 29077315057, 29077315058, 29077315059, 29077315066, και το πρόσφατο αποκτηθέν 290770315033, είναι άρτια και οικοδομήσιμα καθώς ισχύουν οι περιορισμοί που αναφέρονται στο ΦΕΚ 139Δ/1990 και το ακίνητο με ΚΑΕΚ 29077315096 που είναι μη άρτιο και μη οικοδομήσιμο σύμφωνα με τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις. Το οικόπεδο που προκύπτει από την συνένωσή των επιμέρους οικοπέδων είναι Άρτιο και Οικοδομήσιμο .

Τα συνεχόμενα και όμορα γεωτεμάχια περιγράφονται αναλυτικά στην από 5-4-2023 Έκθεση Ελέγχου Τίτλων της δικηγόρου Δρελιώζη Βασιλικής

Τα γεωτεμάχια υπ' αριθμ. 1069/23-03-2021, 1124/30-04-2021 και 1139/7-05-2021 Συμβόλαια αγοραπωλησίας αγροτεμαχίων έχουν περιέλθει στην ιδιοκτησία της εταιρείας με τα αναφερόμενα στις παραπάνω εκθέσεις συμβόλαια αγοραπωλησίας ακινήτων (αγροτεμαχίων),

νομίμως μεταγεγραμμένα που αφορούν τα ακίνητα για τα οποία σύμφωνα με τις ως άνω εκθέσεις τίτλων είχαν τότε καταρτισθεί προσύμφωνα πώλησης

Ειδικότερα, η Εταιρεία με την επωνυμία «**ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»** είναι ιδιοκτήτρια των κάτωθι ακινήτων:

<u>Απόσπασμα από Έκθεση Ελέγχου Τίτλων:</u>

Στην περιοχή έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία κτηματογράφησης (ΦΕΚ Περαίωσης Κτηματογράφησης & Έναρξης Λειτουργίας 1335Β/22.09.2005.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 139Δ/19-03-1990 (Π.Δ. 16-02-1990) στις περιοχές με στοιχείο ΙΙΙ επιτρέπονται οι χρήσεις κατοικίες, τουριστικών εγκαταστάσεων, κτιρίων κοινής ωφέλειας, γεωργικών αποθηκών, θερμοκηπίων, αντλητικών εγκαταστάσεων, δεξαμενών και μη οχλουσών βιοτεχνικών εγκαταστάσεων.

Οι τίτλοι αγοροπωλησίας οι οποίοι ελέγχθησαν στο Κτηματολογικό Γραφείο Κυκλαδων και στα Υποθηκοφυλακεία Γραφείου Θήρας υπό της Δικηγόρου Βασιλικής Β. Δρελιώζη, είναι ωε ακολούθως:

1. ΚΑΕΚ 290770315066/0/0
2. ΚΑΕΚ 290770315059/0/0
3. ΚΑΕΚ 290770315053/0/0

που αναφέρονται και περιγράφονται στο υπ' αριθμόν 21799/1-12-2010 συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Δήμητρας Σταφυλάκη-Βάλμη νομίμως καταχωρηθέντος στο κτηματολογικό βιβλίο του Κτηματολογικού γραφείου Θήρας με αριθμό καταχώρησης 796/23-12-2010

4. ΚΑΕΚ 290770315057/0/0

που αναφέρεται και περιγράφεται στο υπ' αριθμόν 21800/1-12-2010 συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Δήμητρας Σταφυλάκη-Βάλμη νομίμως καταχωρηθέντος στο κτηματολογικό βιβλίο του Κτηματολογικού γραφείου Θήρας με αριθμό καταχώρησης 797/23-12-2010

5. ΚΑΕΚ 290770315034/0/0

που αναφέρεται και περιγράφεται στο υπ' αριθμόν 2361/11-06-2018 συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας Χαραλάμπους Αποστολάκη νομίμως καταχωρηθέντος στο κτηματολογικό βιβλίο του Κτηματολογικού γραφείου Θήρας με αριθμό καταχώρησης 240/19-06-2018

6. ΚΑΕΚ 290770315058/0/0
7. ΚΑΕΚ 290770315096/0/0

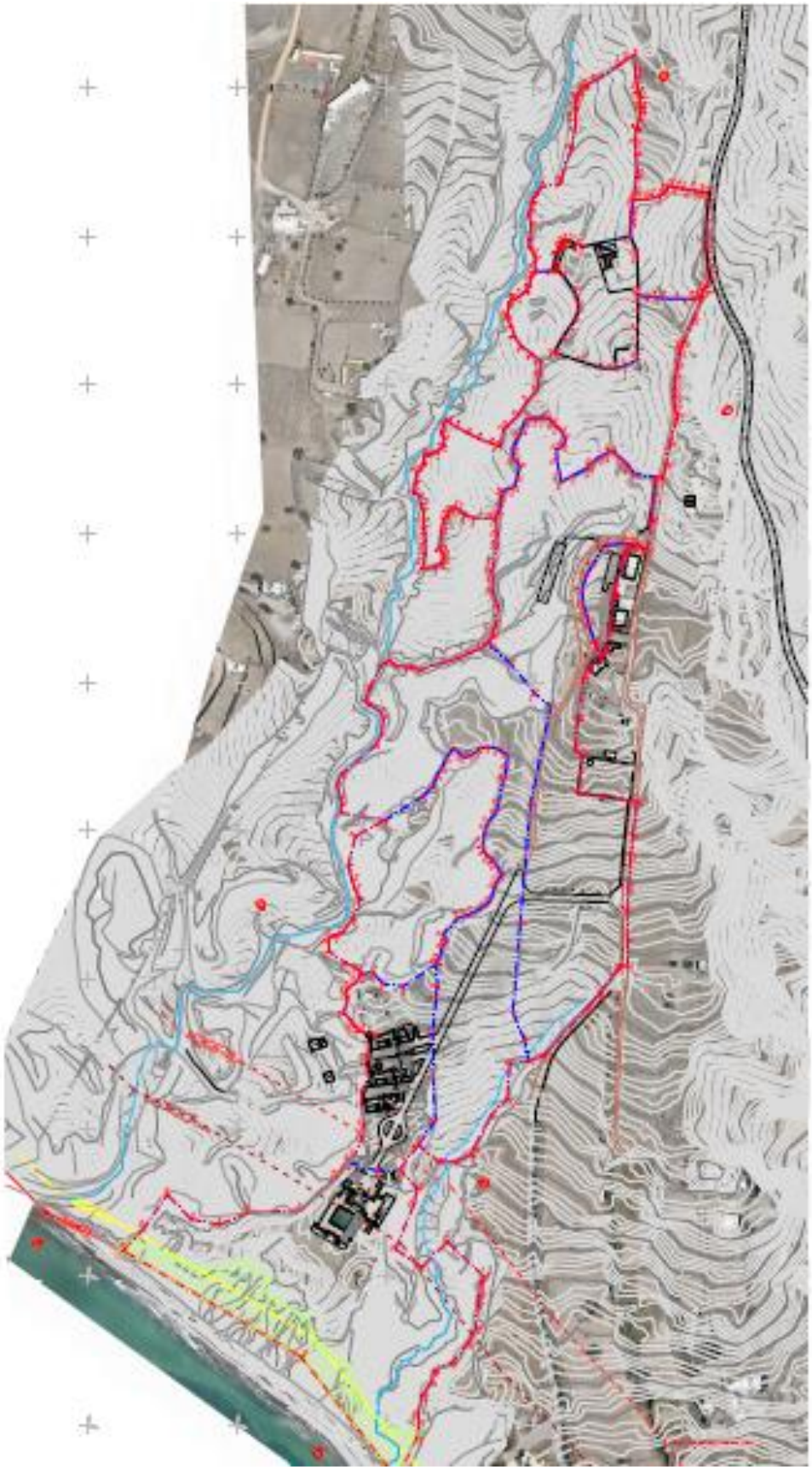
που αναφέρονται και περιγράφονται στο υπ' αριθμόν 2487/17-10-2018 συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας Χαραλάμπους Αποστολάκη νομίμως καταχωρηθέντος στο κτηματολογικό βιβλίο του Κτηματολογικού γραφείου Θήρας με αριθμό καταχώρησης 446/06-11-2018

8. ΚΑΕΚ 290770315032/0/0

που αναφέρεται και περιγράφεται στο υπ' αριθμόν 3041/18-02-2020 συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Μαρίας Αποστολάκη νομίμως καταχωρηθέντος στο κτηματολογικό βιβλίο του Κτηματολογικού γραφείου Θήρας με αριθμό καταχώρησης 244/31-07-2020.

9. ΚΑΕΚ 290770315008/0/0

που αναφέρεται και περιγράφεται στο υπ' αριθμόν 3627/11-12-2021 συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου της συμβολαιογράφου Θήρας Χριστίνας Βισβίκη νομίμως καταχωρηθέντος στο κτηματολογικό βιβλίο του Κτηματολογικού γραφείου Θήρας με αριθμό καταχώρησης 1.199/17-12-2021

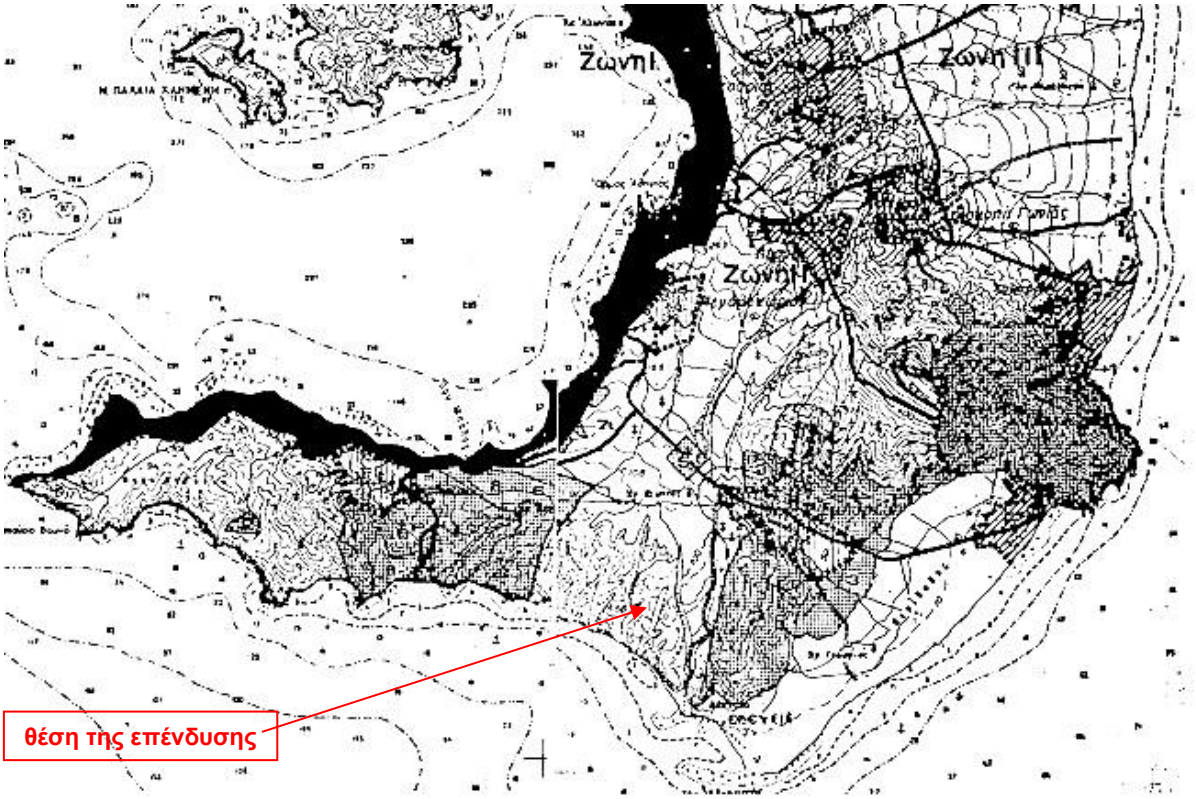

Χάρτης 49. ΧΑΡΤΗΣ: ΌΡΙΟ ΑΚΙΝΗΤΟΥ ΕΣΧΑΣΕ

Β.10.4 Υφιστάμενο Πολεοδομικό και Χωροταξικό Πλαίσιο

Η περιοχή του ακινήτου βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων οικισμού προ του 1923 ή κάτω των 2000 κατοίκων, ανήκει στη Τ.Ε Μεγαλοχωρίου,

Και βρίσκεται εντός εγκεκριμένης ΖΟΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΙΙΙ

Χάρτης 30 Εντοπισμός θέσης ακινήτου

Για την ΖΟΕ ισχύουν τα εξής διατάγματα

- **Π.Δ. 16-2-1990 (ΦΕΚ 139Δ 19-3-1990)** Καθορισμός ζώνης οικιστικού ελέγχου κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφισταμένων του έτους 1923 περιοχή των κοινοτήτων Θήρας, Οίας, Βόθωνα, Βουρβούλου, Εμπορείου, Έξω Γωνιάς, Επισκοπής Γωνιάς, Ημεροβιγλίου, Καρτεράδου, Μεγαλοχωρίου, Ακρωτηρίου, Μεσαριάς, Πύργου και Θηρασιάς των νήσων Θήρας και Θηρασιάς (Ν. Κυκλάδων).
- **Π.Δ. 27-4-2012 (ΦΕΚ 144ΑΑΠ / 30.04.2012)** περί τροποποίησης και συμπλήρωσης του από 16−2−1990 π. Δ/τος «Καθορισμός ζώνης, οικιστικού ελέγχου κατωτάτου ορίου κατάτμησης και λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης στην εκτός εγκεκριμένου σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών προϋφιστάμενων του έτους 1923 περιοχή των κοινοτήτων Θήρας, Οίας, Βόθωνα, Βουρβούλου, Εμπορείου, Έξω Γωνιάς, Επισκοπής Γωνιάς, Ημεροβιγλίου, Καρτεράδου, **Μεγαλοχωρίου,** Ακρωτηρίου, Μεσαριάς, Πύργου και Θηρασιάς των νήσων Θήρας και Θηρασιάς (ν. Κυκλάδων)» (Δ΄ 139)

Για την περιοχή επίσης ισχύουν οι όροι και περιορισμοί δόμησης που καθορίζονται από τα ακόλουθα ισχύοντα Διατάγματα και νόμους:

Α) Π.Δ. 17-10-1978 (ΦΕΚ Δ 538/17.10.1978**)** Περί καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών.

Β) Π.Δ. 24-5-1985 (ΦΕΚ 270Δ/31-5-1985) περί τροποποίησης των όρων και περιορισμών δόμησης των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων των πόλεων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών.

Γ) Ν. 3212/2003 (ΦΕΚ 308/31.12.2003)περί άδειας δόμησης, πολεοδομικών και άλλων διατάξεων θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει

Στον υπερκείμενο σχεδιασμό υπάρχουν οι εξής κατευθύνσεις :

1. ***στο ΕΧΠ Τουρισμού (Σχέδιο ΚΥΑ, υπό διαβούλευση) προτείνεται για τις (Α) Περιοχές Ελέγχου:*** *Εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων υποδομών. : Νέα καταλύματα 4 και 5 αστέρων*
2. ***στο ΠΠΧΣΑΑ Ν. Αιγαίου (ΦΕΚ 1487/Β/2003) προτείνεται για τις Ζώνη Α: Περιοχές Ποιοτικής Αναβάθμισης Εντατικών Τουριστικών Δραστηριοτήτων*** *: Ενθάρρυνση εναλλακτικών μορφών τουρισμού*
3. ***Υπό αναθεώρηση Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Ν. Αιγαίου για τις περιοχές Ζώνη Α: Περιοχές Ποιοτικής Αναβάθμισης Εντατικών Τουριστικών δραστηριοτήτων :*** **Ενθάρρυνση εναλλακτικών μορφών τουρισμού**

Επιμέρους **στόχος του Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου** που υποστηρίζει την αειφορική εξελικτική πορεία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και την εφαρμοσιμότητα / αποτελεσματικότητα του Πλαισίου είναι **η ενίσχυση του ρόλου του Νοτίου Αιγαίου ως κορυφαίου προορισμού του τουρισμού εμπειρίας παγκοσμίως, μέσω της υιοθέτησης μιας στρατηγικής βιώσιμης ανάπτυξης, διαφοροποίησης του προϊόντος και δημιουργίας ταυτότητας προορισμού.**

Στο Περιφερειακό χωροταξικό Σχέδιο Ν Αιγαίου προτείνονται τα ακόλουθα:

«ΘΕΣΗ ΚΑΙ ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

Άρθρο 3: Χωροταξική ένταξη Νοτίου Αιγαίου στα ευρύτερα χωρικά σύνολα

3.4. *Ο χώρος του Νοτίου Αιγαίου αποτελεί σημαντικότατο εθνικό πόλο έλξης τουριστικής δραστηριότητας υψηλής έντασης και απόδοσης με διεθνή αναγνωρισιμότητα. Ο έλεγχος της δραστηριότητας αυτής και η σταδιακή επιδίωξη καλύτερης χωρο-χρονικής διάχυσής*

της, καθώς και η παράλληλη επιδίωξη πολυτομεακής μορφής ανάπτυξης είναι αναγκαία ώστε να ελαχιστοποιηθούν τα προβλήματα της μονόπλευρης εξάρτησης της ανάπτυξης του χώρου του Νοτίου Αιγαίου αποκλειστικά από τον τουρισμό. Προωθείται η προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων σε υποδομές και υπηρεσίες ειδικών μορφών τουρισμού (θαλάσσιου, καταδυτικού, πολιτιστικού, οικοτουρισμού, αναρριχητικού, συνεδριακού, αγροτουρισμού).»

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΠΡΟΤΥΠΟ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Αρθρο 7: Στρατηγικές επιλογές

7.2. Η αειφορική προσέγγιση θα πρέπει να αποτελεί επίκεντρο και υπερ-κείμενο παράγοντα του προγραμματικού σχεδιασμού σε οποιαδήποτε χωρική κλίμακα και θεματική, *επιδιώκοντας την βελτιστοποίηση της σχέσης μεταξύ των τριών βασικών στόχων του αειφορικού χωροταξικού σχεδιασμού: ισόρροπη ανταγωνιστικότητα - ανάπτυξη, κοινωνική - οικονομική συνοχή, περιβαλλοντική προστασία (βιώσιμη διαχείριση).*

Άρθρο 11: Ευρύτερες χωρικές ενότητες

11.6. Χωρικές Ενότητες τριτογενούς τομέα: Τουρισμός – παραθεριστική κατοικία

Με κριτήριο την απασχόληση, το "δυναμισμό" και την προεξάρχουσα δραστηριότητα (υφιστάμενη και προβλεπόμενη), η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου μπορεί να χαρακτηρισθεί ως ενιαία "τουριστική ζώνη" σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

*Διακριτές περιοχές με σχεδόν αποκλειστική χρήση τον τουρισμό (ξενοδοχειακά και λοιπά καταλύματα και εξυπηρετήσεις) συναντώνται στα πλέον ανεπτυγμένα νησιά (Ρόδο, Κω, **Θήρα**, Μύκονο, Νάξο, Πάρο) ….*

Διακρίνονται οι ακόλουθοι τύποι περιοχών:

- ***Περιοχές εντατικής τουριστικής ανάπτυξης και διάχυσης**, στις οποίες εντάσσεται, κυρίως, εκτεταμένο τμήμα της παράκτιας ζώνης αλλά και σημαντικά τμήματα της ενδοχώρας (Ρόδος, Κως, **Θήρα,** Μύκονος, Πάρος).*
- *Περιοχές αναπτυσσόμενες τουριστικά, ενδεχομένως με εμφανή κίνδυνο εντατικοποίησης, οι οποίες περιλαμβάνουν παραλιακούς οικισμούς και περιοχές του εξωαστικού χώρου με διαφοροποιούμενη πυκνότητα*
- *Περιοχές ήπιας ειδικής τουριστικής ανάπτυξης, οι οποίες έχουν ως πυρήνα οικισμούς της ενδοχώρας*
- ***Περιοχές Ειδικών δράσεων και μορφών τουρισμού***

Άρθρο 12: «Σημειακές» παραγωγικές δραστηριότητες εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας – Δυνατότητες υποδοχής μεγάλων επενδύσεων

12.2. Τουρισμός - Αναψυχή - Ελεύθερος Χρόνος

Επιδιώκοντας την ταυτόχρονη ικανοποίηση της αυξανόμενης, εν γένει, ζήτησης για ποιοτικό τουρισμό διακοπών – τουριστική κατοικία – ειδικές υποδομές εξυπηρέτησης και την διατήρηση της κλίμακας των επενδύσεων, σε συνάρτηση με το φυσικό μέγεθος του εκάστοτε νησιού και την κοινωνική χωρητικότητα6, προτείνεται η ανάπτυξη των ακόλουθων τύπων υποδοχέων, οι οποίοι θεωρούνται περιφερειακής και εθνικής σημασίας:

- ✓ *ΠΕΡΠΟ Β' κατοικίας – Τουρισμού – Αναψυχής στα νησιά των Ομάδων ΙΙ και ΙΙΙ και, …*

- ✓ *ΠΟΑΠΔ Τουρισμού (ΠΟΤΑ, κλπ.) στα νησιά των Ομάδων ΙΙ και ΙΙΙ, σύμφωνα με τους ορισμούς που περιλαμβάνονται στο άρθρο 1 του Ν.4179/2013. Η διερεύνηση κατάλληλων για τον σκοπό αυτό περιοχών να γίνεται στο πλαίσιο του υποκείμενου σχεδιασμού ή ειδικών μελετών ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης.*

- ✓ *ΠΟΑΠΔ Καταδυτικών Πάρκων (Ν. 3409/2005 & Ν. 4296/2014)*

- ✓ ***<u>ΠΟΑΠΔ Ειδικών Τουριστικών Υποδομών</u>***

Σύμφωνα με τις τάσεις εξειδίκευσης των νησιών ως προς το προσφερόμενο προϊόν στον τουρισμό – παραθερισμό – αναψυχή και μετά από ειδική τεκμηρίωση, ***είναι δυνατή η διερεύνηση της σκοπιμότητας ανάπτυξης οργανωμένων υποδοχέων <u>μικρότερης κλίμακας και ειδικού προσανατολισμού</u> ως προς το είδος των κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων και τις στοχευόμενες ομάδες τουριστών – επισκεπτών.***

Απαιτείται η εκπόνηση Ολοκληρωμένων Μελετών, οι οποίες θα εμπεριέχουν την χωρική – περιβαλλοντική και χρηματοοικονομική διάσταση, με αποτίμηση του περιβαλλοντικού και κοινωνικού (αναμόχλευση τοπικής οικονομίας, συγκράτηση πληθυσμού – αναζωογόνηση περιοχών) αποτυπώματος.

<u>Το ίδιο ισχύει για εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής</u>*, όπως συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ,* ***<u>κέντρα ιαματικού τουρισμού</u> <u>– θερμαλισμού - θαλασσοθεραπείας - υδροθεραπευτήρια – ευεξίας -</u>*** *αποκατάστασης, τουριστικοί λιμένες, θεματικά πάρκα, Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού κλπ*

21.3 Χωρικές Ενότητες τριτογενούς τομέα

- ***21.3.1 Τουρισμός – παραθεριστική κατοικία***

*στόχοι της εθνικής τουριστικής πολιτικής για την προώθηση των θεματικών μορφών τουρισμού (θαλάσσιος - υποθαλάσσιος, συνεδριακός, οικολογικός, πολιτιστικός, θεματικός περιηγητικός, θρησκευτικός, κλπ.) ανάλογα με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε Περιφέρειας και **η γενική επιδίωξη της "ποιότητας" έναντι της "ποσότητας**" στο τουριστικό προϊόν, ευνοούν στο Νότιο Αιγαίο την **ανάπτυξη δικτύων υποδομών ειδικών μορφών τουρισμού** (όπως μαρίνες – τουριστικά καταφύγια και αγκυροβόλια, καταδυτικά πάρκα και ενάλιες διαδρομές, συνεδριακά Κέντρα, δίκτυα τόπων ιδιαίτερου περιβαλλοντικού, αρχαιολογικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, σύγχρονα θεματικά μουσεία με χρήση προηγμένης τεχνολογίας, οικομουσεία, κ.ά.).*

*Δεδομένου ότι ο τουρισμός θα εξακολουθήσει να αποτελεί την κυρίαρχη οικονομική δραστηριότητα και συνεκτιμώντας τα χρονίζοντα διαρθρωτικά προβλήματα, το περιβαλλοντικό αποτύπωμα (προσέγγιση ή/και υπέρβαση ορίων φέρουσας ικανότητας και χωρητικότητας σε ορισμένα νησιά – περιοχές), τις μεταβολές στα χαρακτηριστικά και τις προτιμήσεις των τουριστών στις χώρες προέλευσης**, απαιτείται η μεταστροφή του επικρατούντος μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης, η αναβάθμιση και συμπλήρωση υποδομών για την ανταπόκριση στην αυξανόμενη επισκεψιμότητα.***

*Σημαντικό βήμα στην μετεξέλιξη της καθιερωμένης αντίληψης για το Νότιο Αιγαίο **ως τουριστικού προορισμού διεθνούς κύρους και, επομένως, στη διατήρηση της ελκτικής ισχύος του, είναι η διαμόρφωση μιας νέας ταυτότητας πολλαπλών πτυχών, η οποία θα βασίζεται σε τοπικές ιδιαιτερότητες και συγκριτικά πλεονεκτήματα** που υποστηρίζουν τη μεταστροφή από τα σημερινά πρότυπα της προσφοράς.*

- ✓ ***Ζώνες Ποιοτικής Αναβάθμισης Εντατικών Τουριστικών Δραστηριοτήτων***
- ✓ ***Περιοχές ελέγχου διάχυσης της τουριστικής ανάπτυξης***
- ✓ ***Περιοχές ήπιας ειδικής τουριστικής ανάπτυξης / πολυδραστηριότητας***

***Ενισχύονται κατά προτεραιότητα πρωτοβουλίες και επενδύσεις για την ανάπτυξη ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού και συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, που επιτυγχάνουν συνέργειες με δραστηριότητες του πρωτογενή τομέα, της μεταποίησης και οικοτεχνίας και συμβάλλουν στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, την προσέλκυση επισκεπτών πέραν των περιόδων αιχμής και τη δημιουργία απασχόλησης στον τουρισμό και κατά τη χειμερινή περίοδο**, όπως π.χ. δράσεις αγροτουρισμού, πολιτιστικού, οικολογικού, εκπαιδευτικού, περιπατητικού τουρισμού, κ.α. Ταυτόχρονα μέσω της προώθησης της πολυδραστηριότητας επιδιώκεται η ανασύσταση ενεργών κοινωνιών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.*

Περιοχές αμιγούς τουριστικής χρήσης, καθώς και οργανωμένοι υποδοχείς τουρισμού, είναι δυνατό να προταθούν από τον υποκείμενο σχεδιασμό, εφόσον τεκμηριωθεί η

οικονομική αποδοτικότητά τους και αποτιμηθεί με ειδικούς ποσοτικοποιημένους δείκτες η περιβαλλοντική τους επίπτωση.

► ***Περιοχές Ειδικών δράσεων και μορφών τουρισμού***

*Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται νησιά ή/και συγκεκριμένες περιοχές / τόποι, όπου αναπτύσσονται ιδιαίτερης σημασίας εμβληματικοί πόλοι έλξης ειδικών μορφών και δράσεων τουρισμού όπως συνεδριακός (Σύρος, **Θήρα**, Ρόδος, Κως, Κάλυμνος, Μεγίστη), θαλάσσιος / υποθαλάσσιος (Αμοργός, Κύθνος, Κάλυμνος, Λέρος, Μήλος, Κως, Ρόδος, Μεγίστη, Νίσυρος), πολιτιστικός (Ανδρος – καλές τέχνες, Σύρος – σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία / βιομηχανική αρχαιολογία, Σίφνος, Τήνος - καλές τέχνες / σύγχρονη καλλιτεχνική δημιουργία, Θήρα, Δήλος, Μακρόνησος, Μήλος, Ρόδος, Λέρος, Κάρπαθος, Αστυπάλαια), **οικοτουρισμός** (Αμοργός, Ανδρος, Μήλος, Νάξος, Σίφνος, Τήνος, Ρόδος, Κως, Αστυπάλαια, Τήλος), γεωτουρισμός (**Θήρα**, Μήλος, Κίμωλος, Σίφνος, Σύρος, Τήνος, Φολέγανδρος, Κάλυμνος, Κως, Νίσυρος, Γυαλί), περιπέτειας (π.χ. αναρριχητικός / Κάλυμνος, Τέλενδος, θαλάσσιων και χερσαίων αθλημάτων και ειδικών δραστηριοτήτων αναψυχής – Αμοργός, Πάρος, Ρόδος, Νάξος), θρησκευτικός (Τήνος, Πάτμος, Πάρος, Αμοργός), **ιαματικός / ευεξίας** (Κύθνος, Κως, Ρόδος) κ.α. Ουσιαστικά πρόκειται για ένα δίκτυο τόπων - νησιών, που εντοπίζονται σε όλες τις προαναφερόμενες χωρικές ενότητες / ζώνες.*

Είναι προφανές ότι λόγω της ύπαρξης και δυνατότητας ανάδειξης παρόμοιων πόρων και πόλων έλξης σε πολλά νησιά της Περιφέρειας, ένα τέτοιο δίκτυο, συνεχώς εξελισσόμενο, απαιτεί συγκεκριμένα χωροταξικά, αναπτυξιακά και ποιοτικά κριτήρια επιλογής για το χαρακτηρισμό των σημείων που το συναποτελούν.

Για τις περιοχές και τις θέσεις που συνθέτουν το δίκτυο αυτό θα προβλέπονται ειδικοί όροι δόμησης και ανάπτυξης υποδομών, καθώς και ειδικοί περιβαλλοντικοί όροι προστασίας ανάλογα με το είδος και τη μορφή της αναπτυσσόμενης τουριστικής δραστηριότητας.

*Σε ό,τι αφορά στους όρους της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων **σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές,** δίδονται οι εξής κατευθύνσεις*

- ✓ ***Ζώνες Ποιοτικής Αναβάθμισης Εντατικών Τουριστικών Δραστηριοτήτων***
- ✓ ***Νησιά Ομάδας ΙΙΙ & ΙΙ***

- ✓ ***Περιοχές ελέγχου διάχυσης της τουριστικής ανάπτυξης***

- ✓ ***Περιοχές ήπιας ειδικής τουριστικής ανάπτυξης / πολυδραστηριότητας***

Νησιά Ομάδας Ι

- *ελάχιστη αρτιότητα 8 στρ., μέγιστη πυκνότητα 7, 8 & 9 κλίνες/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 & 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.*

Νησιά Ομάδας ΙΙΙ & ΙΙ

- *ελάχιστη αρτιότητα 10 στρ., μέγιστη πυκνότητα 7, 8 & 9 κλίνες/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 & 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.*

Σε οργανωμένους υποδοχείς τουριστικών καταλυμάτων, όταν οι παραπάνω αναλογίες περιορίζονται κάτω του 50%, επιτρέπεται η υπέρβαση του μέγιστου αριθμού κλινών που τυχόν καθορίζεται από ισχύουσες διατάξεις, υπό την προϋπόθεση ότι, κατόπιν εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων δεν γίνεται υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας του νησιού.

Αρθρο 23: Εξειδίκευση των κατευθύνσεων του Περιφερειακού Πλαισίου σε χωρικές υποενότητες της Περιφέρειας

23.1 Επίπεδο Καλλικράτειων Δήμων

23.1.3 Επίπεδο Καλλικράτειων Δήμων Ομάδας ΙΙΙ

Δήμοι: *Σύρου – Ερμούπολης,* ***Θήρας,*** *Μυκόνου, Κω, Νάξου & Μικρών Κυκλάδων, Πάρου, Ρόδου*

Κεντρικός στόχος: *η συστηματική διαφύλαξη και ενίσχυση του ρόλου (αύξηση ανταγωνιστικότητας) των Δήμων / Οικιστικών πόλων σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, με την ανάδειξή τους σε κόμβους μεταφορών - επικοινωνιών, πολιτισμού – τουρισμού, έρευνας – καινοτομίας – τεχνολογικής ανάπτυξης / εφαρμογών.*

Ειδικές δράσεις για τον Τουρισμό

- *Αυστηρά ελεγχόμενη ανάπτυξη*
- *Προώθηση πλέγματος μορφών τουρισμού και κατασκευή αναγκαίων υποδομών / παροχή εξοπλισμού υψηλού επιπέδου*
- ***Εξειδικευμένες τουριστικές υποδομές & υπηρεσίες****: λιμένες & εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης κρουαζιεροπλοίων (Θήρα, Μύκονος, Πάρος), τουριστικοί λιμένες (μαρίνες / Μονόλιθος Θήρας, Νάξος, τουριστικά καταφύγια & αγκυροβόλια Νάξος, Μύκονος), πλωτές εξέδρες πρόσδεσης μικρών σκαφών αναψυχής (Μύκονος / χωροθετήσεις από Δήμο ανάλογα με καταλληλότητα θέσης & εκάστοτε ανάγκες), υποδομές & υπηρεσίες διαχείμασης σκαφών, συνεδριακά κέντρα, εκθεσιακά κέντρα, ενυδρεία, ειδικά μουσεία προβολής υποθαλάσσιου περιβάλλοντος, υποθαλάσσια μουσεία / πάρκα, καταδυτικά*

*πάρκα (Μύκονος, Πάρος), εγκαταστάσεις συντήρησης και επισκευής καταδυτικού εξοπλισμού, ειδικές ιατρικές υπηρεσίες & εξοπλισμός, **ιαματικά κέντρα / κέντρα ευεξίας,** κέντρα αποκατάστασης, υποδομές επισκεψιμότητας περιοχών φυσικού & πολιτισμικού ενδιαφέροντος, κλπ.)*

Μηχανισμοί διαχείρισης της ανάπτυξης

Μελέτες διερεύνησης δυναμικού & σκοπιμότητας ΕΣΧΑΣΕ / ΕΣΧΑΔΑ

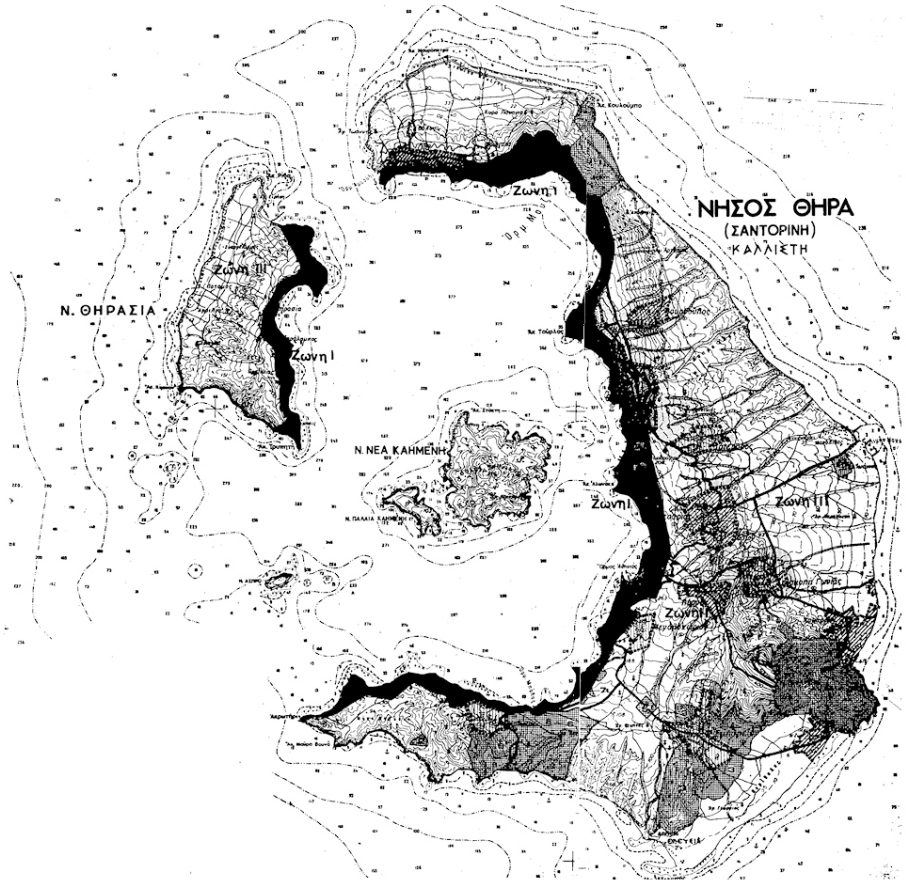
Β.10.4.1 Δόμηση στη νήσο Σαντορίνη

Στο Π.Δ. 17-10-1978/1978 (ΦΕΚ 538Δ/1978) όπως τροποποιήθηκε με το Π.Δ. 24-5-1985 (ΦΕΚ 270Δ/31-5-1985,όπως ισχύει σήμερα) αναφέρονται γενικοί και ειδικοί μορφολογικοί όροι δόμησης (ογκομετρία, διάταξη των κτιρίων, διαμόρφωση ελεύθερων χώρων, μορφολογική σύνθεση κτιρίων, κατασκευαστικοί τρόποι, επιγραφές, φωτισμός, επικάλυψη, κτλ.), ορισμένοι από τους οποίους τροποποιήθηκαν μεταγενέστερα από τη ΖΟΕ Σαντορίνης που αναλύεται στη συνέχεια.

Β.10.4.2 ΖΟΕ Σαντορίνης

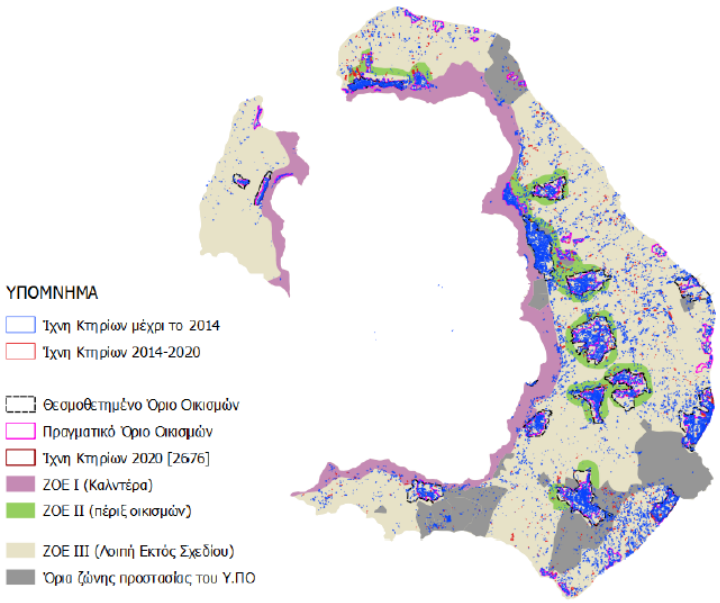
Σύμφωνα με την ισχύουσα ΖΟΕ Σαντορίνης,

Ακολουθεί ο σχετικός Χάρτης της ΖΟΕ , καθώς και ενδεικτικός Χάρτης με τα ίχνη κτιρίων εντός ΖΟΕ , και ειδικότερα για την περιοχή ΙΙΙ, όπως έχουν αποτυπωθεί πρόσφατα (2020).

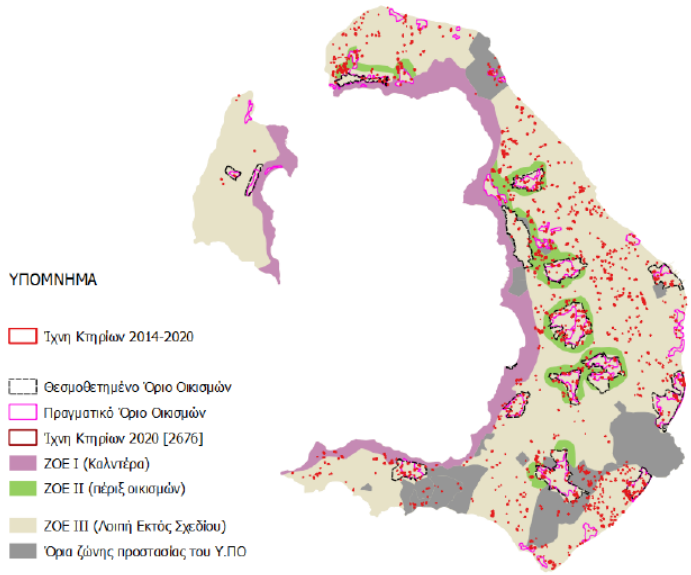

Υποσημείωση: Μεταξύ άλλων ρυθμίσεων, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ/ άρθρο 77 του νομοσχεδίου του Υπουργείου, προβλέπει για την Ζώνη 1 την **αναστολή έκδοσης οικοδομικών αδειών στην περιοχή της Καλντέρας** στις νήσους Θήρα και Θηρασιά. Η αναστολή δεν αφορά μόνο νέα κτίσματα αλλά και επεκτάσεις υφιστάμενων κτηρίων και πισινών ή άλλων υδάτινων επιφανειών. Παράλληλα, δίνεται προθεσμία δύο ετών σε όλες τις τουριστικές επιχειρήσεις (καταλύματα και καταστήματα εστίασης) που λειτουργούν στη ζώνη της Καλντέρας για την υποχρεωτική εκπόνηση μελέτης στατικής επάρκειας, ενώ η πολεοδομία του νησιού θα πρέπει έως το τέλος του τρέχοντος έτους να ελέγξει όλες τις οικοδομικές άδειες της τελευταίας πενταετίας στη ζώνη αυτή.

Ίχνη Κτιρίων 2020 στη ΖΟΕ (Ι,ΙΙ,ΙΙΙ)

Ίχνη κτιρίων που χτίστηκαν το διάστημα 2014-2020 στη ΖΟΕ (Ι,ΙΙ,ΙΙΙ)

Πηγή: Φέρουσα Ικανότητα και τουρισμός-Πάρος 2024-ΕΛΛΕΤ

<u>Εντός της ζώνης ΙΙΙ</u> όπου βρίσκεται το υπό μελέτη ακίνητο επιτρέπονται οι χρήσεις:

Επιτρεπόμενες χρήσεις:

α. Κατοικία, εστιατόρια, κέντρα αναψυχής

β. Κύρια τουριστικά καταλύματα

γ. Κτίρια κοινής ωφέλειας

δ. Γεωργικές αποθήκες θερμοκήπια, αντλητικές εγκαταστάσεις, δεξαμενές

ε. Βιομηχανικές − βιοτεχνικές εγκαταστάσεις γεωργικών ή κτηνοτροφικών μονάδων, ή μονάδων μεταποίησης τοπικών προϊόντων, μετά από έγκριση από τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες Γεωργίας, Κτηνοτροφίας Βιομηχανίας

στ. Βιομηχανικές − βιοτεχνικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών

Η μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση των παραπάνω εγκαταστάσεων ορίζεται σε 300 τμ. Δεν επιτρέπεται η μεταβολή της χρήσης των παραπάνω κτισμάτων, ενώ για τη σύνδεση αυτών με τα κοινωφελή δίκτυα απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας που να πιστοποιεί ότι το κτίριο έχει κατασκευασθεί και θα λειτουργήσει για την επιτραπείσα χρήση. Εξαιρούνται οι βιομηχανικές – βιοτεχνικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών.

Κτίρια και εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας επεξεργασίας νερού, αφαλάτωσης (μετά από πλήρη διαχειριστική μελέτη στρατηγικού επιπέδου και ειδικότερα ολοκληρωμένο σύστημα αφαλάτωσης νερού και απαιτούμενης ενέργειας), βιολογικού καθαρισμού, επεξεργασίας και

διαχείρισης αστικών λυμάτων οικισμών, καθώς και εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων, ΧΥΤΑ, ΧΥΤΥ, ΣΜΑ, ΚΔΑΥ, εγκαταστάσεις ανάκτησης και προετοιμασίας για ανάκτηση κ.λπ. (βάσει κριτηρίων όπως αποστάσεις από οικιστικές −ευαίσθητες οικολογικά − αρχαιολογικές περιοχές και τυχόν άλλες με ιδιαίτερο καθεστώς, υποβάθρου περάτων στρωμάτων, υδροφόρου ορίζοντα, υπογείων και επιφανειακών γειτνιαζόντων νερών κ.λπ.), δύνανται να χωροθετούνται ύστερα από την διαδικασία που προβλέπει η νομοθεσία που διέπει την περιβαλλοντική αδειοδότηση και σύμφωνα με τα ισχύοντα για την περιοχή Χωροταξικά Πλαίσια Αειφόρου Ανάπτυξης.

Ειδικά για κατοικία

Κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας των γηπέδων: 8 στρέμματα.

Κατά παρέκκλιση, θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα, πλην των γηπέδων για τουριστικές εγκαταστάσεις, τα οποία έχουν ελάχιστο εμβαδόν 4 στρέμματα (πριν από 30/04/2012).

Μέγιστος αριθμός ορόφων 1 και μέγιστο ύφος 4,50 μ, μετρούμενο σε κάθε σημείο του κτιρίου από το φυσικό έδαφος περιμετρικά της κατασκευής.

Σε περίπτωση κατασκευής θόλου, το παραπάνω επιτρεπόμενο ύψος προσαυξάνεται κατά 1,50 μ.

Ειδικά για τα τουριστικά καταλύματα

Το κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας καθορίζεται στα 15 στρέμματα χωρίς παρεκκλίσεις.

Μέγιστος αριθμός ορόφων: 2

Μέγιστο ύψος: 7,00 μ

Μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση στον όροφο: 40% της πραγματοποιούμενης δόμησης

Η στάθμη οροφής τυχόν υπογείου δεν επιτρέπεται σε κανένα σημείο να υπερβαίνει τη στάθμη του εδάφους περιμετρικά του κτιρίου.

Πάνω από το μέγιστο ύψος των κτιρίων επιτρέπεται μόνο η κατασκευή καπνοδόχων, αεραγωγών και συμπαγούς στηθαίου με ύψος μέχρι 0,50 μ.

Σε περίπτωση κατασκευής θόλου το ύψος προσαυξάνεται κατά 1,50 μ.

Στο Συντελεστή Δόμησης προσμετρώνται οι υπόγειοι χώροι ή τμήματα αυτών, εφόσον η οροφή τους βρίσκεται πάνω από την στάθμη του περιβάλλοντος εδάφους περισσότερο του ενός (1) μέτρου

Επιβάλλεται ο πλήρης διαχωρισμός του κτιρίου σε περισσότερα του ενός όταν προκύπτει όγκος μεγαλύτερος των 1.600 κ. μ. Η μεταξύ αυτών απόσταση ορίζεται στα 3 μέτρα τουλάχιστον.

Μέγιστος επιτρεπόμενος οικοδομικός όγκος κτιρίου με ενιαία στάθμη ορίζεται στα 800 κ. μ. πάνω από τη στάθμη του εδάφους. Σε περίπτωση κτιρίου με μεγαλύτερο όγκο επιβάλλεται

μετακίνηση αυτού στη κάτοψη κατά τις δύο διευθύνσεις τουλάχιστον κατά 1,50 μ. και σε ύψος κατά 0,90 μ.

Το μέγιστο συνεχές και ενιαίο μήκος όψης κτιρίου τα 12 μ.

Επιτρέπεται η ανέγερση κτισμάτων κοινωφελών εγκαταστάσεων όταν αφορούν βιολογικούς καθαρισμούς, αφαλατώσεις, δίκτυα ηλεκτρικού ρεύματος και διασύνδεσης με άλλα νησιά ή δίκτυα τροφοδοσίας με καύσιμα εφόσον έχει δοθεί έγκριση για τη χρήση του αιγιαλού.

Δεν επιτρέπεται η εκσκαφή ή επιχωμάτωση των ακαλύπτων επιφανειών των γηπέδων προς ανύψωση ή υποβιβασμό της στάθμης τους. Επιτρέπονται μόνο οι απολύτως απαραίτητες εκσκαφές για την κατασκευή υπόγειας δεξαμενής ή επιχωματώσεις στο περίγραμμα της οικοδομής.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι όροι και περιορισμοί δόμησης του άρθρου 8 του από 6-10-1978 Π.Δ. Δ 538 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με άρθρο του από 20-1-1988 Π.Δ. (Δ 61).

Επιβάλλεται η διατήρηση και αποκατάσταση των λιθόστρωτων δρόμων, σκαλοπατιών, επαναλαμβάνοντας τον τύπο της λιθόστρωσης και το μέγεθος των λίθων. Στις πλακοστρώσεις που γίνονται σε δημόσιους ή σε ιδιωτικούς χώρους επαναλαμβάνεται κατά το δυνατόν ο χαρακτήρας της πλακόστρωσης ως προς τα σχήματα (ορθογώνιά ή ακανόνιστα), τα μεγέθη των πλακών και τον τρόπο τοποθέτησης τους.

Απαγορεύεται κάθε δόμηση ή αλλοίωση του τοπίου και του φυσικού περιβάλλοντος: Σε ζώνη πλάτους 150 μ. από τη γραμμή αιγιαλού στην περιοχή προστασίας των φυσικών σχηματισμών – διάβρωσης – κατά μήκος τμήματος της ακτής δυτικά της Βλυχάδας και μέχρι τον αρχαιολογικό χώρο του Ακρωτηρίου.

Η ελάχιστη απόσταση τοποθέτησης των κτισμάτων από τη γραμμή του αιγιαλού ορίζεται σε εκατό 100 μ, συμπεριλαμβανομένων και των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων.

Σημειώνεται ότι οι τρεις υφιστάμενες κατοικίες 80 τ.μ εκάστη, θα συμπεριληφθούν στο ξενοδοχειακό συγκρότημα ως τουριστικές κατοικίες. Η χρήση (κατοικία) των κτιρίων παραμένει ίδια και συνεπώς δεν υπάρχει παρέκκλιση ως προς την απαγόρευση μεταβολής της χρήσης όπως προβλέπεται από τη ΖΟΕ.

Επιπλέον, σύμφωνα με το ΦΕΚ 3118/Β/2013:

- Ως τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες ορίζονται μεμονωμένες ή σε συγκρότημα μονοκατοικίες, επιφανείας τουλάχιστον 40 τ.μ. εκάστη, με αυτοτέλεια λειτουργίας και ανεξάρτητη εξωτερική προσπέλαση. Δομούνται με όρους δόμησης κατοικίας.
- Επιτρέπονται κατά ανώτατο όριο δέκα (10) κατοικίες ανά οικόπεδο/γήπεδο.
- Οι τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες δεν κατατάσσονται σε τάξεις και μπορούν να εκμισθώνονται ημερησίως.

Απαγορεύεται η καθοιονδήποτε τρόπο αλλοίωση της φυσικής μορφής των ρεμάτων. Απαγορεύεται η εκτέλεση έργων μετατροπής ρεμάτων και της παραρρεμάτιας ζώνης σε οδούς κάθε κατηγορίας, εξυπηρέτησης τροχοφόρων ή πεζοδρόμους.

Εικόνα 2-9: *Χάρτης των χρήσεων γης στην περιοχή μελέτης.*

Ειδικά για την υπόψη συνολική λεκάνη απορροής οι χρήσεις γης είναι κυρίως από σύνθετα συστήματα καλλιέργειας αλλά και γη που καλύπτεται κυρίως από τη γεωργία με σημαντικές επιφάνειες φυσικής κάλυψης.

Τα κλιματιστικά, οι ηλιακοί θερμοσίφωνες και άλλες μηχανολογικές εγκαταστάσεις τοποθετούνται σε θέσεις που δεν είναι ορατές από τους κοινόχρηστους χώρους. Απαγορεύεται η τοποθέτηση κλιματιστικών επί των όψεων των κτιρίων. Οι ηλιακοί θερμοσίφωνες τοποθετούνται στον ακάλυπτο χώρο του γηπέδου.

Δεν επιτρέπονται πρόβολοι, περιμετρικά μπαλκόνια και προστεγάσματα.

Οι περιφράξεις των γηπέδων κατασκευάζονται από λιθοδομή, αν επίχριστη ή αρμολογημένη. Σε περίπτωση χρήσης άλλου υλικού (τσιμεντόλιθου, μπετόν κ.λπ.), οι ως άνω περιφράξεις και τοίχοι είτε επιχρίονται υποχρεωτικά με σοβά, χωρίς οδηγούς είτε χρωματίζονται σύμφωνα με τα τοπικά πρότυπα των κτισμάτων των οικισμών των νησιών, αποκλειομένου του αρτιφισέλ, ρελιέφ, πεταχτού κ.λπ. Η μορφή και το ύψος των περιφράξεων ακολουθεί τα τοπικά πρότυπα.

Στην περίπτωση μεγάλων κλίσεων το ύψος της περίφραξης μπορεί να είναι μέχρι μέγιστο ύψος 1,50 μ., μετά από έγκριση της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η περίφραξη στην χαμηλότερη υψομετρικά πλευρά του γηπέδου δεν μπορεί να ξεπερνά τα 1,20 μ. μαζί με τον τοίχο αντιστήριξης.

Επιτρέπεται η κατασκευή κολυμβητικών δεξαμενών μόνο σε τουριστικά συγκροτήματα μετά από έγκριση του ΕΟΤ και εφόσον δεν επιβαρύνεται το δημοτικό δίκτυο. Η εσωτερική επένδυση των κατασκευών θα είναι χρώματος γήινου.

Κάθε στοιχείο παροχής (ΔΕΗ, ΟΤΕ) θα τοποθετείται σε εσοχή στο σώμα ή στην περίφραξη του κτιρίου και γενικά κάθε εργασία που αφορά στη διαμόρφωση, τροποποίηση ή ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων προσαρμόζεται στα παραδοσιακά τοπικά πρότυπα και εκτελείται μετά από έγκριση της σχετικής μελέτης από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Οι Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας αναλαμβάνουν με δαπάνες τους την αναμόρφωση και βελτίωση των εγκαταστάσεων τους ώστε να μη βλάπτεται το περιβάλλον.

Η ελάχιστη απόσταση δόμησης κτιρίων από την οριογραμμή ρέματος ορίζεται σε 30 μ. από τα κύρια ρέματα και σε 20 μ. από τα δευτερεύοντα.

Για την ανέγερση και λειτουργία των τουριστικών εγκαταστάσεων δυναμικότητας πλέον των 100 κλινών απαιτείται βιολογικός καθαρισμός των λυμάτων.

Για υπόσκαφα κτίρια ή τμημάτων κτιρίων κατοικιών, το ελάχιστο εμβαδόν του υπόσκαφου τμήματος ορίζεται στα 40 τ.μ, ενώ για υπόσκαφα κτίρια ή τμημάτων κτιρίων άλλων χρήσεων ορίζεται στα 150,00 τ.μ.

Οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης των επιτρεπόμενων χρήσεων (πλην των κτιρίων κοινής ωφέλειας) είναι οι αναφερόμενοι κατά χρήση στο από 24-05-1985 προεδρικό διάταγμα (ΦΕΚ 270/Δ/1985), όπως ισχύει, χωρίς τις αναφερόμενες σε αυτό παρεκκλίσεις.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται ο ν.4067/2012 όπως έχει αναθεωρηθεί και ισχύει για τις περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού.

Β.10.4.3 Ειδικές Διατάξεις και Περιορισμοί

Η περιοχή μελέτης υπόκειται σε κάποιες επιπλέον διατάξεις και περιορισμούς, πιο ειδικού χαρακτήρα.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 538Δ/1978 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το Π.Δ. 26.5.1989 ισχύουν τα ακόλουθα:

Χωροθέτηση τουριστικών εγκαταστάσεων

1. Η χωροθέτηση των τουριστικών εγκαταστάσεων γίνεται σύμφωνα με τα σχέδια χρήσεων γης της κάθε περιοχής και τις κατευθύνσεις της χωροταξικής πολιτικής στα πλαίσια της περιφερειακής και οικονομικής ανάπτυξης και των γενικότερων αναπτυξιακών στόχων, μέσα στους οποίους περιλαμβάνεται και η διαφύλαξη της γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

2. Μέχρι την ολοκλήρωση των σχεδίων χρήσεων γης για κάθε περιοχή, η χωροθέτηση των τουριστικών εγκαταστάσεων γίνεται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της οικονομικής, χωροταξικής και περιβαλλοντικής πολιτικής. Για το σκοπό αυτό, πριν δοθεί η έγκριση καταλληλότητας πρέπει να υποβάλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ειδικά και γενικά στοιχεία, που αφορούν στο συγκεκριμένο γήπεδο και στην προγραμματιζόμενη τουριστική εγκατάσταση. Τα στοιχεία αυτά είναι:

α) Τοπογραφικό διάγραμμα ευρύτερης περιοχής σε κλίμακα 1:10.000 έως 1:50.000 στο οποίο να φαίνεται η θέση του γηπέδου, η σύνδεσή του με το οδικό δίκτυο και με τα δίκτυα τεχνικής υποδομής της περιοχής, καθώς και φωτογραφίες του γηπέδου και της ευρύτερης περιοχής του.

β) Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου σε κλίμακα 1:2000 έως 1:1000 με υψομετρικές καμπύλες. Εφόσον πρόκειται για γήπεδο, συνεχόμενο προς τη θάλασσα ή γήπεδο που η ελάχιστη απόστασή του από την ακτή είναι μικρότερη ή ίση με 200 μέτρα, απαιτείται επιπλέον στο διάγραμμα ο χαρακτηρισμός της ακτής (βραχώδης, αμμώδης, μικτή) και ο προσδιορισμός της έκτασής της καθώς και η καθορισμένη γραμμή του αιγιαλού.

γ) Η λειτουργική μορφή και η δυναμικότητα της προγραμματιζόμενης τουριστικής εγκατάστασης.

3. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων εγκρίνεται ή όχι η χωροθέτηση της συγκεκριμένης τουριστικής εγκατάστασης. Η έγκριση αυτή θεωρείται απαραίτητο στοιχείο του φακέλου που υποβάλλεται για την έκδοση της οικοδομικής άδειας και έχει διάρκεια ισχύος πέντε χρόνια.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 538Δ/1978 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το ΦΕΚ Α΄85/07.04.2014 ισχύουν τα ακόλουθα:

Επεξεργασία και διάθεση των υγρών αποβλήτων και προστασία από το θόρυβο

Στις νέες τουριστικές εγκαταστάσεις απαιτείται η ύπαρξη και η κανονική λειτουργία εγκαταστάσεων επεξεργασίας διάθεσης υγρών αποβλήτων. Οι ελάχιστοι όροι επεξεργασίας για κάθε περίπτωση είναι:

1) Διάθεση σε δίκτυο υπονόμων ακαθάρτων.

- Εφόσον υπάρχει κανονισμός λειτουργίας δικτύου, εγκαταστάσεις που η έξοδός τους είναι σύμφωνη με τα όρια απόρριψης.

2) Θόρυβος

- Όλες οι θορυβώδεις εγκαταστάσεις και λειτουργίες (π.χ. εγκαταστάσεις βιολογικού καθαρισμού, αντλιοστάσια, εξαεριστήρες) πρέπει να είναι ηχητικά άριστα μονωμένες και τοποθετημένες σε τόση απόσταση από τους χώρους ανάπαυσης των φιλοξενουμένων, ώστε η στάθμη θορύβου μέσα σ' αυτούς τους χώρους (με ανοιχτές πόρτες και παράθυρα) να μην ξεπερνά τα 35 dB (A)
- Οι μετρήσεις που γίνονται μετά τη λειτουργία της ξενοδοχειακής - τουριστικής εγκατάστασης για την εξακρίβωση της τήρησης του παραπάνω ορίου της στάθμης

του θορύβου πρέπει να παίρνουν υπόψη την επικρατούσα στην περιοχή στάθμη του θορύβου βάθους, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΡΙΩΝ ΣΤΑΘΜΗΣ ΘΟΡΥΒΟΥ

Διαφορά σε dB(A) μεταξύ της μετρούμενης συνολικής στάθμης θορύβου και της στάθμης θορύβου	**Αριθμός dB (A) πρέπει να αφαιρείται από τη μετρούμενη συνολική στάθμη θορύβου**
βάθους >9	0
9-6	1
5-4	2
3	3
βάθους <3	δεν πρέπει να γίνονται μετρήσεις

Το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο της στάθμης θορύβου που εκπέμπεται στο περιβάλλον από τις τουριστικές εγκαταστάσεις μετρούμενο στα όρια της ιδιοκτησίας της εγκατάστασης, είναι 50 dB(A).

Οι παραπάνω όροι αποτελούν βασική προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας της τουριστικής εγκατάστασης.

Εάν από άλλες διατάξεις απαιτούνται όροι επεξεργασίας και διάθεσης υγρών αποβλήτων ή καταστολής θορύβου αυστηρότεροι από τους παραπάνω, αυτοί υπερισχύουν.

Β.10.4.4 Λοιπές διατάξεις και περιορισμοί

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 538Δ/1978 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το ΦΕΚ Α 24/13.2.2012 ισχύουν τα ακόλουθα:

Η αρχιτεκτονική μελέτη ελέγχεται από τις κατά τόπους Επιτροπές Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου για τη μορφολογική προσαρμογή της ως προς το φυσικό και δομημένο περιβάλλον.

Για τα γήπεδα τουριστικών εγκαταστάσεων μεγαλύτερα των 15 στρεμμάτων απαιτείται εκτός των άλλων σχέδιο γενικής διάταξης, σχέδιο της σχέσης και οργάνωσης, των ελεύθερων χώρων και μέθοδος διατήρησης θέσης, καθώς και προσπέλασης προς την παραλία εφόσον το γήπεδο είναι παραλιακό. Επιπλέον απαιτείται και μελέτη σύνδεσης με τα δίκτυα υποδομής της ευρύτερης περιοχής. Ως παραλιακό γήπεδο νοείται το πρώτο γήπεδο μετά τη γραμμή αιγιαλού.

Εάν το γήπεδο ή τμήμα αυτού έχει κλίση άνω του 30% απαιτείται η υποβολή αρχιτεκτονικής προμελέτης και σχεδίου διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, στο στάδιο της έγκρισης καταλληλότητας από τον ΕΟΤ με την προϋπόθεση ότι το συγκεκριμένο τμήμα δομείται.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 538Δ/1978 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το ΦΕΚ 160 Α` 86 ισχύει το εξής:

Προκειμένου να εξασφαλίζεται η περιβαλλοντική ένταξη των τουριστικών εγκαταστάσεων απαιτείται για τουριστικές εγκαταστάσεις 100 μέχρι 300 κλινών - θέσεων, η υποβολή στοιχειώδους περιβαλλοντικής μελέτης. Το περιεχόμενο της τεχνικής έκθεσης ορίζεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 1650/86 "Για την προστασία του Περιβάλλοντος" (ΦΕΚ 160 Α` 86).

Επίσης απαιτείται η υποβολή πλήρους περιβαλλοντικής μελέτης ανεξάρτητα από τη δυναμικότητα της μονάδας, όταν το γήπεδο βρίσκεται σε ακτίνα 1.000 μ από αξιόλογους φυσικούς ή πολιτιστικούς πόρους (πχ. τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, βιότοπους, αρχαιολογικούς χώρους, παραδοσιακούς οικισμούς κλπ.).

Β.10.4.5 Δάση και δασικές εκτάσεις

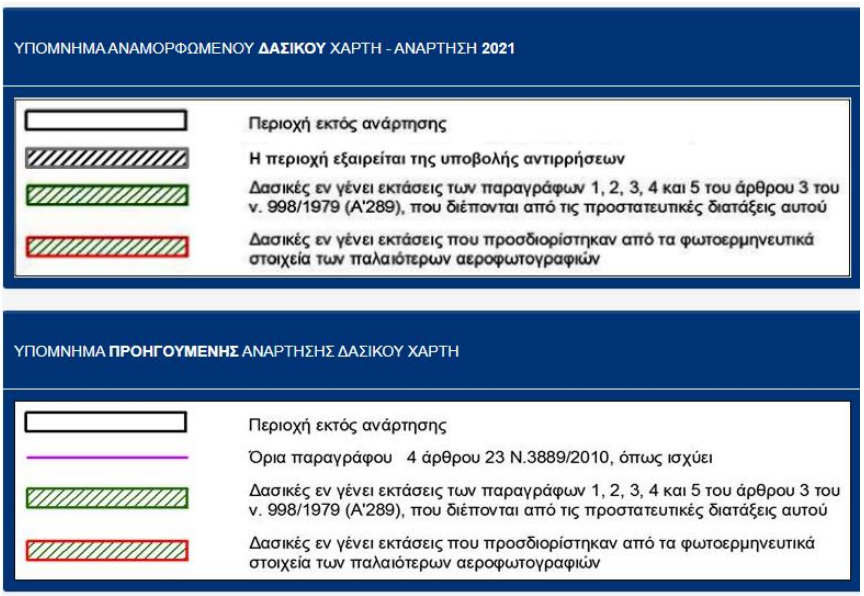
Για την περιφερειακή ενότητα Θήρας έχουν αναρτηθεί δασικοί χάρτες σύμφωνα με την Αρ. Πρ. 9095/23-02-2021 απόφαση της Γενικής Διεύθυνσης Δασών και Αγροτικών Υποθέσεων της Διεύθυνσης Δασών Κυκλάδων (ΑΔΑ: ΩΘΙΣΟΡ1Ι-ΑΞ2). Ως εκ τούτου και σύμφωνα με τους αναρτημένους δασικούς χάρτες στην περιοχή μελέτης υπάρχει το γήπεδο με ΚΑΕΚ 29077315066 όπου βρίσκεται χαρακτηρισμένη χορτολιβαδική έκταση με **εμβαδόν 4.028,89** τμ στο νοτιότερο άκρο του γηπέδου. Μέχρι τη διευθέτηση του ιδιοκτησιακού χαρακτήρα του χορτολιβαδικού τμήματος από το Συμβούλιο Ιδιοκτησίας Δασών, το συνολικό εμβαδόν της δομήσιμης έκτασης είναι τελικά **112.492,26τ.μ**

Σημείωση: Βλ. Παράρτημα ΣΤ

- **Ενημέρωση χαρακτήρα έκτασης και απόσπασμα δασικού χάρτη για ΚΑΕΚ 29077315066 (υφιστάμενη έπαυλη)**
- **Ενημέρωση χαρακτήρα έκτασης και απόσπασμα δασικού χάρτη για ΚΑΕΚ 290770315059 (τρεις υφιστάμενες κατοικίες)**

Απόσπασμα δασικού χάρτη περιοχής μελέτης (Πηγή : www.ktimatologio.gr)

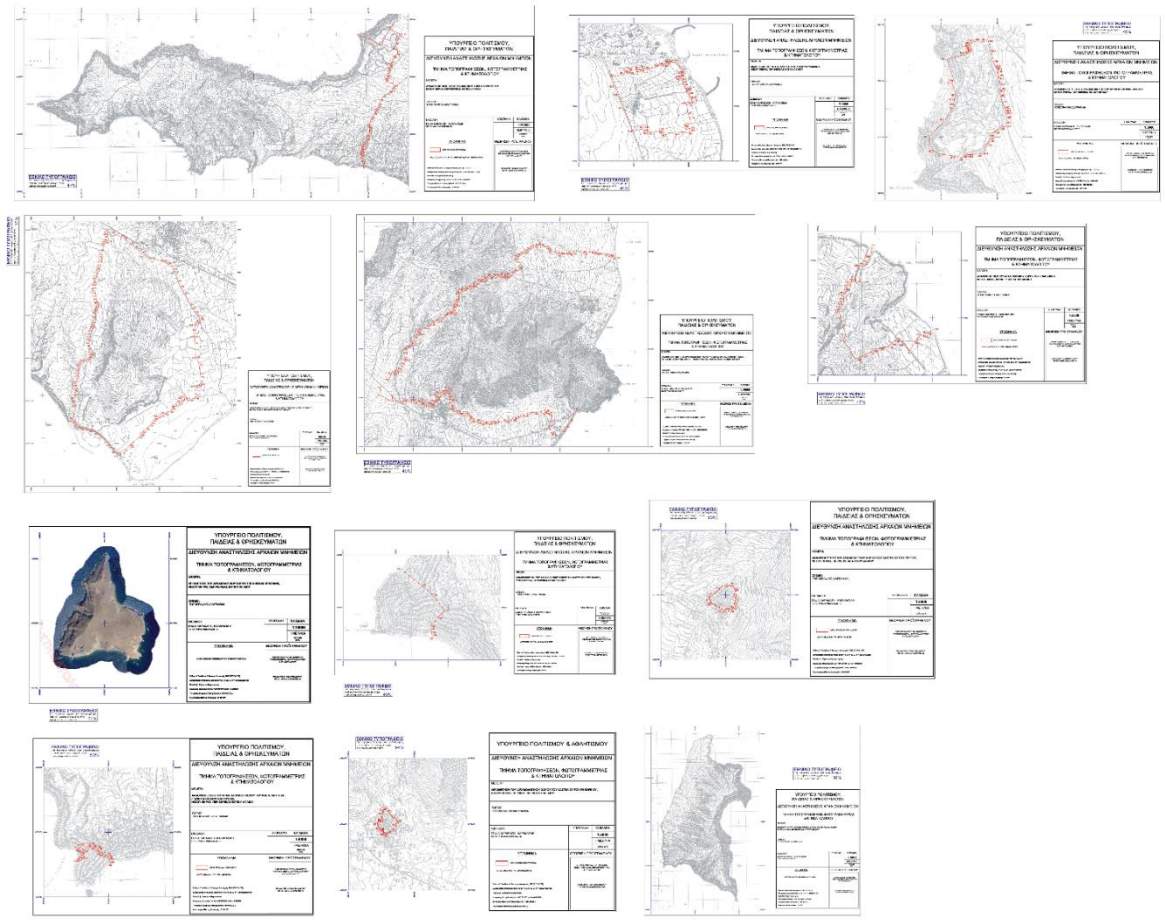

Δασική Πληροφορία

Περιοχής ΜΕΓΑΛΟΧΩΡΙΟΥ -ΘΗΡΑΣ Ν.ΚΥΚΛΑΔΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΧΕΙ ΚΥΡΩΘΕΙ ΔΑΣΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ - ΑΡΧΙΚΗ ΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΓΙΑ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ. ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ Η ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΚΥΡΩΣΗ.
Έναρξη Ανάρτησης Δασικού Χάρτη 19/02/2021
Έναρξη Υποβολής Αντιρρήσεων κατά του αναρτημένου Δασικού Χάρτη 05/03/2021
Λήξη Υποβολής Αντιρρήσεων κατά του αναρτημένου Δασικού Χάρτη (Κάτοικοι Εσωτερικού)
31/07/2022
Λήξη Υποβολής Αντιρρήσεων κατά του αναρτημένου Δασικού Χάρτη (Κάτοικοι Εξωτερικού)
31/07/2022
Ημερομηνία Αρχικής Κύρωσης 31/10/2022
ΦΕΚ Αρχικής Κύρωσης 747/Δ/2022

Β.10.4.6 Αρχαιολογικές Δεσμεύσεις

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 108ΑΑΠ/2016 για την αναθεώρηση των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων της νήσου Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με τους δημοσιευμένους αρχαιολογικούς χάρτες το ακίνητο δεν βρίσκεται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί με αρχαιολογική σημασία.

Β.10.4.7 Αιγιαλός-Παραλία

Δεδομένης της θέσης του γηπέδου όμορα της θάλασσας, οι οριογραμμές αιγιαλού και παραλίας οριοθετούνται με βάση τα ΦΕΚ 91Δ/2001 και ΦΕΚ 160Δ/1995.

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6522789 / 45206
ΤΟΠΩΝΥΜΙΟ: ΒΛΥΧΑΔΑ ΚΟΙΝ.ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ Ν.ΘΗΡΑΣ Ν. ΘΗΡΑΣ Ν.ΚΥΚΛΑΔΩΝ
ΥΥΝ: 3085
ΦΕΚ: 160
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΦΕΚ: 22/3/1995

ΚΩΔΙΚΟΣ: 6523278 / 41013
ΤΟΠΩΝΥΜΙΟ: ΒΛΥΧΑΔΑ ΕΩΣ ΕΞΩΜΥΤΗ ΚΟΙΝ. ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ ΚΟΙΝ.ΕΜΠΟΡΕΙΟΥ Ν.ΘΗΡΑΣ Ν.ΚΥΚΛΑΔΩΝ
ΥΥΝ: 3711
ΦΕΚ: 541
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΦΕΚ: 27/5/1996

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 139/Δ/1990 η απόσταση των τουριστικών εγκαταστάσεων ορίζεται στα 100 μ από τη γραμμή αιγιαλού, ενώ σύμφωνα με το ΦΕΚ 144ΑΑΠ/2012 η απόσταση των τουριστικών εγκαταστάσεων ορίζεται στα 150 μ από τη γραμμή αιγιαλού.

Χάρτης για Αιγιαλό
https://www1.gsis.gr/gspp/dhpe/publicgis/faces/homeShore;jsessionid=1XVE6M4AmxwxCHvNu1sNlt_ZpdYNWXfATP3_TaSweaVKA98VHTSq!358597789

Thera
Θήρα
Karterados
Καρτεράδος
Monolithos
Μονόλιθος
Faros Akrotiriou-Oias
(Tharas Thesi Kalnteras)
Mesaria
Μεσαριά
Vothonas
Βοθώνας
Santorini Airport
Pyrgos
Kallistis
Πύργος
Καλλίστης
Episkopi
Gonias
Επισκοπή
Γωνίας
Megalochori
Μεγαλοχώρι
Kamari
Καμάρι
Akrotiri
Ακρωτήρι
Emporio
Εμπορειό
Perissa
Περίσσα
Vlichada
1 review
Vlichada
UP
LIVING

Β.10.5 Πολεοδομικά Χαρακτηριστικά Έργου

Β.10.5.1 Ισχύουσα Νομοθεσία

Με βάση τη νομοθεσία, ισχύουν τα εξής:

Το ακίνητο συνολικής έκτασης **112.492,26 τ.μ** βρίσκεται εκτός ορίων οικισμού, εντός ζώνης οικιστικού ελέγχου στις περιοχές με στοιχείο ΙΙΙ στη θέση Πλατύναμος στην περιοχή Βλυχάδα της Σαντορίνης.

Με την παρούσα πρόταση επιχειρείται μια συμβατή με τις κατευθύνσεις του υπερκείμενου χωροταξικού σχεδιασμού, μεγαλύτερη αξιοποίηση του οικοπέδου με τη δημιουργία ενός πολυτελούς τουριστικού θέρετρου που θα προσφέρει την εμπειρία στον επισκέπτη της παραδοσιακής Θήρας και του έντονου ηφαιστειογενούς ανάγλυφου.

Ειδικότερα:

Στο συγκεκριμένο ακίνητο εμβαδού **112.492,26 τ.μ** υφίστανται εδώ και πολλά χρόνια ήδη κτίσματα συνολικής δόμησης 880 τ.μ. τα οποία έχουν τακτοποιηθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Συγκεκριμένα η κατοικία Α συνολικής έκτασης 400 τμ έχει αναγερθεί με Οικοδομική Άδεια Α.Α 15/2015 και αναθεώρηση με Α/Α Πράξης 34061 και ημερομηνία λήξης 04/02/2023. Οι λοιπές τρείς κατοικίες Β, Γ, Δ έχουν αναγερθεί με την Οικοδομική Άδεια 178/2016. Για την κατοικία Α, η αίτηση για την άδεια έγινε πριν την έκδοση του ΦΕΚ 144ΑΠΠ/2012 επομένως οι όροι δόμησης και η απόσταση από τον αιγιαλό είναι διαφορετικά από τα σημερινά ισχύοντα δεδομένα.

Σύμφωνα με το ΦΕΚ 139Δ/19-03-1990 (Π.Δ. 16-02-1990) στις περιοχές με στοιχείο ΙΙΙ επιτρέπονται οι χρήσεις κατοικίες, τουριστικών εγκαταστάσεων, κτιρίων κοινής ωφέλειας, γεωργικών αποθηκών, θερμοκηπίων, αντλητικών εγκαταστάσεων, δεξαμενών και μη οχλουσών βιοτεχνικών εγκαταστάσεων.

Κτηματολόγιο:

Τα συνοδευτικά ΑΡΧΙΚΑ έγγραφα που αφορούν την Κτηματική Υπηρεσία είναι τα εξής :

ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΑ ΤΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ

Κτηματική Υπηρεσία / Φορέας
ΚΑΕΚ 29077315008 για οικόπεδο άρτιο και οικοδομήσιμο: 1.απόσπασμα περιγραφικής βάσης, 2.απόσπασμα χωρικής βάσης, 3.θεωρημένο συμβόλαιο αγοραπωλησίας γεωτεμαχίου εκτός σχεδίου(3627-2021) & 4.θεωρημένο τοπογραφικό, 5. Μεταγραφή-Συμβόλαιο 3627 11-12-2021
ΚΑΕΚ 29077315032 για οικόπεδο άρτιο και οικοδομήσιμο: 1.απόσπασμα περιγραφικής βάσης, 2.απόσπασμα χωρικής βάσης & 3. τοπογραφικό, 4. Μεταγραφή-Συμβόλαιο 3041 18-2-2020
ΚΑΕΚ 29077315034 για οικόπεδο άρτιο και οικοδομήσιμο: 1.απόσπασμα περιγραφικής βάσης, 2.απόσπασμα χωρικής βάσης, 3.τοπογραφικό, 4.θεωρημένη αίτηση για καταχώρηση εγγραπτέας πράξης προς το κτηματολογικό γραφείο Θήρας, 5.θεωρημένο συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτεμαχίου (2361_2018), 6.θεωρημένη περίληψη καταχώρησης εγγραπτέας πράξης, 7.θεωρημένο απόσπασμα κτηματολογικού & 8.θεωρημένη δήλωση μεταβίβασης ακινήτου, 9. Μεταγραφή-Συμβόλαιο 2361 11-6-2018
ΚΑΕΚ 29077315053 για οικόπεδο άρτιο και οικοδομήσιμο: 1.θεωρημένο έγγραφο ΚΑΕΚ, 2.θεωρημένο κτηματολογικό, 3.θεωρημένο πιστοποιητικό κτηματολογικών εγγράφων αντικειμένου εγγραπτέων δικαιωμάτων, 4.θεωρημένο συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτικών ακινήτων (21799-2010) & τοπογραφικό, 5. Μεταγραφή-Συμβόλαιο 21799 1-12-2010
ΚΑΕΚ 29077315057 για οικόπεδο άρτιο και οικοδομήσιμο: 1.τοπογραφικό, 2.θεωρημένο έγγραφο ΚΑΕΚ, 3.θεωρημένο κτηματογραφικό, 4.θεωρημένο πιστοποιητικό κτηματολογικών εγγράφων δικαιωμάτων, 5.θεωρημένο πιστοποιητικό καταχώρησης εγγραπτέας πράξης & 6.θεωρημένο συμβόλαιο αγοραπωλησίας αγροτικού ακινήτου (21800-2010)
ΚΑΕΚ 29077315058 για οικόπεδο άρτιο και οικοδομήσιμο: 1.θεωρημένο έγγραφο ΚΑΕΚ, 2.απόσπασμα περιγραφικής βάσης, 3.απόσπασμα χωρικής βάσης, 4.θεωρημένη αίτηση για καταχώρηση εγγραπτέας πράξης, 5.θεωρημένο συμβόλαιο αγοραπωλησίας α' και β΄ αγροτεμαχίων (2487_2018), 6.θεωρημένη περίληψη καταχώρησης εγγραπτέας πράξης, 7.θεωρημένο απόσπασμα κτηματολογικού, 8. δύο θεωρημένες δήλωσεις μεταβίβασης ακινήτων & 9.τοπογραφικό, 10. Μεταγραφή-Συμβόλαιο 2487 17-10-2018
ΚΑΕΚ 29077315059 για οικόπεδο άρτιο και οικοδομήσιμο: 1.θεωρημένο έγγραφο ΚΑΕΚ, 2.θεωρημένο κτηματογραφικό, 3.θεωρημένο πιστοποιητικό κτηματολογικών εγγράφων δικαιωμάτων, 4.θεωρημένη αγοραπωλησία αγροτικών ακινήτων (21799-2010) & 5.τοποραφικό συμβολαίου, 6. Μεταγραφή-Συμβόλαιο 21799
ΚΑΕΚ 29077315066 για οικόπεδο άρτιο και οικοδομήσιμο: 1.θεωρημένο κτηματογραφικό, 2.θεωρημένο πιστοποιητικό κτηματολογικών εγγράφων δικαιωμάτων, 3.θεωρημένη αγοραπωλησία αγροτικών ακινήτων (21799-2010) & 4.τοποραφικό συμβολαίου, 5. Μεταγραφή-Συμβόλαιο 21799 1-12-2010
ΚΑΕΚ 29077315096 για οικόπεδο μη άρτιο και μη οικοδομήσιμο: 1.θεωρημένο έγγραφο ΚΑΕΚ, 2.απόσπασμα περιγραφικής βάσης, 3.απόσπασμα χωρικής βάσης, 4.θεωρημένη αίτηση για καταχώρηση εγγραπτέας πράξης, 5.θεωρημένο συμβόλαιο αγοραπωλησίας α' και β΄ αγροτεμαχίων (2487_2018), 6.θεωρημένη περίληψη καταχώρησης εγγραπτέας πράξης, 7.δύο θεωρημένα αποσπάσματα κτηματολογικών, 8.δύο θεωρημένες δήλωσεις μεταβίβασης ακινήτων & 9.τοπογραφικό, 10. Μεταγραφή-Συμβόλαιο 2487 17-10-2018
Έγγραφα Δ.Ο.Υ για μεταβίβαση ακινήτων
Θεωρημένη δήλωση μεταβίβασης ακινήτου για ΚΑΕΚ 29077315096
Θεωρημένη δήλωση μεταβίβασης ακινήτου για ΚΑΕΚ 29077315058

Η έκταση αποτελείται από -10- διαφορετικά οικόπεδα εκ των οποίων τα -9- με ΚΑΕΚ: 29077315008, 29077315034, 29077315032, 29077315053, 29077315057, 29077315058, 29077315059, 29077315066, 290770315033 είναι άρτια και οικοδομήσιμα καθώς ισχύουν οι περιορισμοί που αναφέρονται στο ΦΕΚ 139Δ/1990 και το ακίνητο με ΚΑΕΚ 29077315096 που είναι μη άρτιο και μη οικοδομήσιμο σύμφωνα με τις κείμενες πολεοδομικές διατάξεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ :ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ (2024) ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΩΝ ΚΑΕΚ

ΚΑΕΚ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΩΝ			
ΑΡ.ΚΑΕΚ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ τ.μ.	ΠΕΡΙΜΕΤΡΟΣ μ	ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟΤΗΤΑ
290770315008	6.369,92	388,69	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315034	3.395,71	237,82	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315032	13.391,21	945,42	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315053	25.286,21	1.135,06	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ

290770315057	18.756,65	1.045,37	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315058	11.606,02	499,69	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315059	5.735,73	387,12	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315066	22.982,4	762,13	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315033	3.696,77	273,60	ΑΡΤΙΟ - ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ
290770315096	1.271,60	179,95	ΜΗ ΑΡΤΙΟ - ΜΗ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΙΜΟ

Η αρτιότητά του ακινήτου, ως προς το εμβαδόν του, σύμφωνα με τη ΖΟΕ Σαντορίνης τύπου ΙΙΙ δεν θίγεται καθώς είναι 15 στρ. χωρίς παρεκκλίσεις για τουριστικές εγκαταστάσεις. Επιπλέον, το ακίνητο είναι δυνατό να δομηθεί με μέγιστο Σ.Δ. 0,2 σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Συνεπώς η μέγιστη συνολική επιτρεπόμενη δόμηση είναι **22.498,45 τ.μ**

Καθώς η επένδυση επιλέγεται να έχει έντονο τον περιβαλλοντικό και οικολογικό χαρακτήρα, προσαρμοσμένη στις ευρωπαϊκές και εθνικές κατευθύνσεις για βιωσιμότητα, σεβασμό στο περιβάλλον και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή δεν εξαντλείται η μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση και θα δημιουργηθεί ζώνη προστασίας φυσικού τοπίου η οποία θα παραμείνει αδόμητη, καθώς και θα εγκατασταθούν μονάδες ΑΠΕ, κυρίως με φωτοβολταϊκά ώστε η επένδυση να έχει το ελάχιστο ενεργειακό και περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Β.10.5.2 Δυνατότητα δόμησης

Στο σύνολο της έκτασης του προς αξιοποίηση ακινήτου εμβαδού **112.492,26τ.μ** με την εφαρμογή του ισχύοντος Σ.Δ. 0,2 που ισχύει για την ΖΟΕ Σαντορίνης τύπου ΙΙΙ προκύπτει μέγιστη δυνατότητα δόμησης: **112.492,26*0.2=22.498,45τ.μ.**

Από το σύνολο της μέγιστης δυνατότητας δόμησης του οικοπέδου αφαιρούνται:

- 880 τμ της υφιστάμενης δόμησης (έπαυλη και τρείς κατοικίες)

Επομένως απομένει διαθέσιμη δόμηση για υλοποίηση: Εοικ = **22.498,45 - 880 =21.618,45τ.μ**

Δεδομένου ότι θα υπάρξουν υπόσκαφα κτίρια, το σύνολο της δόμησης που προσμετράται στο ΣΔ είναι διαφορετικό.

Συνεπώς έχουμε:

- Εμβαδόν συνόλου δόμησης που προσμετράται: (επί αρχικής έκτασης 108.271,37)=16.565 τμ (περιλαμβάνονται οι υφιστάμενες κατοικίες). Σημειώνεται ότι ο προτεινόμενος ΣΔ είναι 0,153.
- Εμβαδόν συνόλου δόμησης που προσμετράται: (επί τελικής έκτασης 112.492,26)=17.131 τμ (περιλαμβάνονται οι υφιστάμενες κατοικίες). Σημειώνεται ότι ο προτεινόμενος ΣΔ είναι 0,153.
- Εμβαδόν συνόλου δόμησης που δεν προσμετράται: 7.560 τμ
- Εμβαδό συνόλου δόμησης: 17.131 + 7.560=.24.691τ.μ

Μετά την πρόσφατη αγορά του γεωτεμαχίου με **ΚΑΕΚ 290770315033 έκτασης 3.697** τμ υπάρχει δυνατότητα αύξησης της έκτασης του οικοπέδου και επέκταση της Ζώνη Α’ στην έκταση αυτή.

Β.10.6 Βασικές Αρχές σύνθεσης και χωρικής ανάπτυξης του Προτεινόμενου Σχεδίου

Η προτεινόμενη ανάπτυξη του ακινήτου συνιστά συγκερασμό των παρακάτω κύριων συνιστωσών:

1. Εναρμόνιση με τις εθνικές και ειδικότερες κατευθύνσεις χωροταξικού σχεδιασμού.
2. Σεβασμός στο φυσικό τοπίο και στους ηφαιστειογενείς σχηματισμούς.
3. Προστασία του ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.
4. Η ανάδειξη και αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος.
5. Περιορισμός των προτεινόμενων παρεμβάσεων σε χαμηλά επίπεδα.
6. Ανάπτυξη της περιοχής με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι βιώσιμη η επένδυση, αλλά και να υπάρξει όφελος και για την ευρύτερη περιοχή με την προσέλκυση εγχώριων και ξένων τουριστών και επισκεπτών (επεκτείνοντας την τουριστική περίοδο) και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.

7. Δημιουργία υποδομών αναψυχής για τους χρήστες του έργου αλλά και τους κατοίκους του νησιού.
8. Διαχείριση φυσικών πόρων με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η αυτάρκεια για τους χρήστες του έργου, αλλά και για την επίλυση των προβλημάτων της ευρύτερης περιοχής.
9. Αξιοποίηση σύγχρονων μεθόδων της κυκλικής οικονομίας
10. Εξασφάλιση ενεργειακής αυτονομίας μέσω καινοτόμων και φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων.
11. Ελαχιστοποίηση ενεργειακού αποτυπώματος και χρήση ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά, γεωθερμία, κλπ.)
12. Βιοκλιματικός και αειφόρος σχεδιασμός
13. Βέλτιστη διαχείριση υδάτων
14. Ανάδειξη και προώθηση τοπικών προϊόντων που παράγονται εντός του κτήματος του θέρετρου και της παράδοσης του νησιού
15. Δημιουργία ενός περιβάλλοντος ευεξίας, αναζωογόνησης και χαλάρωσης για τους επισκέπτες του
16. Εξασφάλιση πρόσβασης Αμεα

Κατά τη χωροθέτηση του επενδυτικού σχεδίου σε επίπεδο γενικής διάταξης (Master Plan) θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα εξής:

- Οι τεχνικές δεσμεύσεις για την άρτια κατασκευή των έργων λόγω των μεγάλων κλίσεων του εδάφους και των γεωλογικών παραμέτρων, προκειμένου για την ανάπτυξη αυτών εντός του ακινήτου να εφαρμόζεται η κείμενη νομοθεσία.
- Οι δεσμεύσεις που προκύπτουν από την ΖΟΕ, καθώς και οι αποκλίσεις από ρυθμίσεις της ΖΟΕ που προβλέπονται στο παρόν διάταγμα.
- Η αρμονική ένταξη των κτιρίων και η διάταξη όλων των εγκαταστάσεων στο ανάγλυφο του εδάφους και στο άμεσο φυσικό περιβάλλον με την αξιοποίηση της προσφερόμενης θέας.
- Η προστασία των χαρακτηριστικών του τοπίου και των συνιστωσών που το απαρτίζουν.
- Η εκτίμηση των επιπτώσεων που απορρέουν από την ευπάθεια του έργου σε κινδύνους σοβαρών ατυχημάτων ή καταστροφών και η αντιμετώπιση αυτών.

Επίσης, προκύπτει ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει λεπτομερές σύστημα διαχείρισης αποβλήτων, με την πρόβλεψη ειδικών μέτρων ανά κατηγορία αποβλήτων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον από τη λειτουργία των επί μέρους εγκαταστάσεων της ξενοδοχειακής μονάδας.

Περαιτέρω, λαμβάνοντας υπόψη τα πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού και τα υπερκείμενα χωρικού σχεδιασμού, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το προτεινόμενο επενδυτικό Σχέδιο προσβλέπει και έχει καταρτιστεί στοχεύοντας στην βιωσιμότητα της επένδυσης, στη μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας, την προβλεπόμενη αύξηση ή τη διατήρηση της απασχόλησης, στην περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας της εθνικής οικονομίας, την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας.

Έτσι, οι κατευθύνσεις της εθνικής χωροταξικής πολιτικής, όπως αυτές απορρέουν από τα υφιστάμενα χωροταξικά πλαίσια εθνικού επιπέδου, λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται κατά τον καθορισμό του χωρικού προορισμού της επένδυσης σε συνδυασμό με τις ανάγκες της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της επένδυσης, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η βέλτιστη δυνατή σχέση μεταξύ των χωροταξικών επιλογών και των οικονομικών και δημοσιονομικών στόχων.

Συνεπώς, η προτεινόμενη επένδυση αναδεικνύει και προωθεί περαιτέρω το δεδομένο οτι η βασική καθοριστική δραστηριότητα για την ανάπτυξη του χώρου του Νοτίου Αιγαίου θα συνεχίσει μεσοπρόθεσμα να είναι ο τουρισμός.

Μετά από τα παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των υφιστάμενων παραμέτρων, δεσμεύσεων και περιορισμών, προκύπτουν οι **βασικές αρχές χωρικής ανάπτυξης** που διέπουν το προτεινόμενο σχέδιο, που είναι οι ακόλουθες:

Αρχή 1: Η ενίσχυση, με όρους βιωσιμότητας, της βασικής χωρικής λειτουργίας της περιοχής μελέτης, δηλαδή της αγροτικής παραγωγικής δραστηριότητας που συνδυάζεται με τον τουρισμό-αναψυχή.

Αδιαμφισβήτητο γεγονός αποτελεί ότι η χρήση των φυσικών οικοσυστημάτων πρέπει να διατηρείται «στα όρια της φέρουσας ικανότητας». Αποδίδεται έτσι η έννοια της πεπερασμένης χωρητικότητας και αντοχής των οικοσυστημάτων και των ανθρωπογενών συστημάτων, ώστε να μην επέλθει σοβαρή αλλοίωσή τους, που εν προκειμένω εξασφαλίζεται όπως αναλύθηκε προηγουμενως

Αρχή 2: Εφαρμογή του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής όπως προβλέπεται από το Ν. 3986/2011

Στις σύγχρονες τάσεις σχεδιασμού και οργάνωσης στον τομέα του τουρισμού και των νέων μορφών/προϊόντων του. τουριστικές μονάδες όπου παρέχεται κάθε άλλη συναφής δραστηριότητα ευεξίας και άθλησης – αναψυχής στο πλαίσιο του "βιώσιμου σχεδιασμού και της βιώσιμης ανάπτυξης", με τη δημιουργία μονάδων υψηλού επιπέδου παροχών, σε περιβάλλοντα ιδιαίτερα ήπιας κλίμακας δόμησης και αξιοποίησης των φυσικών στοιχείων και σχηματισμών, των παράκτιων περιοχών και του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Ο σχεδιασμός αυτός εξισορροπεί τις επιπτώσεις στο περιβάλλον σε αντίθεση με την ανάπτυξη του «μαζικού» τουρισμού, προσφέροντας μεγαλύτερα οικονομικά οφέλη στην τοπική οικονομία και την απασχόληση, με μικρότερες επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον, καθώς οι περιβαλλοντικοί όροι/κατάλληλα μέτρα προστασίας του φυσικού κεφαλαίου αποτελούν βασικό συστατικό στοιχείο /παράγοντα για το κοινό στο οποίο η επένδυση απευθύνεται.

Αρχή 3: Η ανάπτυξη του ακινήτου στο πλαίσιο προτύπων βιώσιμης οικιστικής- τουριστικής ανάπτυξης για την προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος.

Η επένδυση αφορά την Δημιουργία ενός πολυτελούς τουριστικού θέρετρου που θα προσφέρει την εμπειρία της παραδοσιακής Θήρας και του έντονου ηφαιστειογενούς ανάγλυφου, καθώς και θα αποτελεί ένα περιβάλλον ευεξίας, αναζωογόνησης και χαλάρωσης για τους επισκέπτες του. Σχεδιάζεται με τρόπο ώστε να εναρμονίζεται στον μέγιστο δυνατό βαθμό στα δεδομένα του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής, υπακούοντας στις αρχές της βιώσιμης οικιστικής - τουριστικής ανάπτυξης και ακολουθώντας μια ορθή περιβαλλοντική πολιτική. Βασική αρχή της επενδυτικής πρότασης είναι η αρμονική ένταξη της ανάπτυξης στα φυσικά χαρακτηριστικά του εδάφους, του προς ανάπτυξη ακινήτου. Σημειώνεται ότι το φυσικό τοπίο/περιβάλλον και οι πολύ καλές θέες αποτελούν το συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής, για τη δημιουργία τουριστικής ανάπτυξης και αναψυχής – αθλητισμού, ως εκ τούτου ο σχεδιασμός των έργων του επενδυτικού σχεδίου λαμβάνει τις πρόνοιες για την αρμονική ένταξή του στη νέα πολεοδομική οργάνωση και ανάπτυξή του. Σε κάθε περίπτωση, η ανάπτυξη προβλέπεται να είναι ήπιας μορφής, με ποιοτικά και αναβαθμισμένα χαρακτηριστικά και με σεβασμό στο φυσικό περιβάλλον (ενσωμάτωση στο σχεδιασμό των ελεύθερων χώρων των βραχωδών σχηματισμών, των κτιρίων στη μορφολογία ανάγλυφου, τη διαμόρφωση και προστασία στις ακτές, παραλίες κ.α).

Ο λεπτομερής σχεδιασμός της προτεινόμενης επένδυσης θα ακολουθήσει σε δεύτερο στάδιο – μετά την έγκριση του Π.Δ του ΕΣΧΑΣΕ – και θα γίνει με την έκδοση ΚΥΑ. Ωστόσο στο παρόν Στάδιο του ΕΣΧΑΣΕ θα τεθούν τα μέτρα, οι όροι και οι προϋποθέσεις για να προσαρμοστεί και να λαμβάνει υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τοπικού περιβάλλοντος και είναι συμβατός με το τοπίο (διάταξη και ύψος κτιρίων, διάδρομοι κυκλοφορίας, περιβάλλοντας χώρος κ.ά.), όπως θα περιγραφθεί συνοπτικά αλλά με σαφήνεια στην συνέχεια .

Η επένδυση θα πραγματοποιηθεί με τέτοιους όρους, ώστε να αναδεικνύονται τα τοπικά φυσικά χαρακτηριστικά της περιοχής, με έμφαση στην πέτρα και τα ενδημικά φυτά. Πρέπει δε να σημειωθεί πως πλησίον της περιοχής επένδυσης δεν υπάρχουν προστατευόμενες περιοχές, βάσει ειδικών καθεστώτων προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος

Αρχή 4: Η κοινωνική ένταξη του ατόμου τόσο στο δομημένο όσο και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής μελέτης.

Η πρόταση επίσης επιδιώκει συνδυασμό χρήσεων τουρισμού και ελεύθερων χώρων και χώρων πρασίνου με πρότυπο βιοκλιματικό, αειφόρο και φιλικό προς το περιβάλλον σχεδιασμό, προκειμένου το ακίνητο να αποτελέσει πόλο έλξης εγχώριων και ξένων τουριστών Η πρόταση επίσης επιδιώκει να προάγει την έννοια της ένταξης του επισκέπτη/χρήστη και της οικειοποίησης από αυτόν του δομημένου περιβάλλοντος όσο και του ιδιαίτερου φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης. Δεδομένου ότι το δομημένο περιβάλλον συμπυκνώνει και σηματοδοτεί τη δυναμική μορφή της ανθρώπινης κοινωνίας στον φυσικό χώρο, στη συγκεκριμένη περίπτωση ο σχεδιασμός των δομικών χαρακτηριστικών της επένδυσης προνοεί ώστε το άτομο (χρήστης, επισκέπτης κ.λπ.) να μην αισθάνεται απομονωμένο από το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, αλλά να νοιώθει εξοικείωση με τη φύση και τον πολιτισμό του νησιού (κυριαρχεί ο αδόμητος χώρος με τη διαμόρφωση των πέτρινων αναβαθμίδων υπαίθριων χώρων/αυλών, διατηρούμενων και προστατευόμενων βράχων έναντι του χώρου που επιτρέπεται η δόμηση που περιορίζεται σε ποσοστό της τάξης του 25%). Οι προϋποθέσεις /ί όροι που προτείνονται εξασφαλίζουν την προσαρμογή των αρχιτεκτονικών μορφών στο ανάγλυφο του εδάφους και του τοπίου, αλλά και στην ενοποίηση των χώρων πρασίνου- προστατευόμενων περιοχών και ακτής ως ένα δίκτυο φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής. Στόχος είναι να προκύψει, μέσω του κατάλληλου σχεδιασμού, ένας χώρος φιλικός, οικείος και αναγνωρίσιμης ταυτότητας, ο οποίος ταυτόχρονα όμως θα είναι σύγχρονος και ανταγωνιστικός.

Αρχή 5: Ενίσχυση του Δημοσίου Συμφέροντος

Οι αναπτυξιακές προοπτικές που οροθετούνται από την εθνική δημοσιονομική, αναπτυξιακή και χωροταξική πολιτική (μακρο-επίπεδο), σε συνδυασμό με τις ανάγκες της βιωσιμότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της επένδυσης (μικρο-επίπεδο) κατευθύνουν το επενδυτικό σχέδιο ώστε, μέσα από τις διαδικασίες της σύνθεσης του χώρου να συνυπάρξουν/συνδυαστούν, κατά ορθολογικό τρόπο και με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη, πολλές και ετερογενείς χωρικές συνιστώσες, όπως είναι οι οικονομικές δραστηριότητες στο χώρο, η βιωσιμότητα της ανάπτυξης, η αναπτυξιακή προοπτική, η αρχιτεκτονική των κτιρίων και του τοπίου, η περιβαλλοντική προστασία κ.λπ.

Στο πλαίσιο αυτό, στη φιλοσοφία της επένδυσης εντάσσεται η δημιουργία υποδομών τουριστικής φιλοξενίας και ειδικής μορφής τουρισμού (θερμαλισμός , υγεία, ευεξία οινοτουρισμός, γεωτουρισμός). Οι Τουριστικές υποδομές που θα προσαρμόζονται στα χαρακτηριστικά «διαχωρισμού/καταμερισμού» της περιοχής από τα ρέματα, τους αυχένες των εξάρσεων και τις περιοχές της βραχώδους ακτής. Οι υποδομές θα έχουν μικρούς όγκους και θα προσαρμόζονται στο ανάγλυφο. Στην περιοχή τους, σε θέσεις με καλή θέα και πρόσβαση θα δημιουργούνται ελεύθεροι χώροι και θα λειτουργούν και άλλες χρήσεις , συναρτώμενες με την κύρια χρήση και συνδυαζόμενες με τις τουριστικές και τεχνικές υποδομές (π.χ εγκαταστάσεις επεξεργασάις λυμάτων , αφαλάτωση), όπως είναι τα καταστήματα καθημερινής εξυπηρέτησης, εστιατόρια, αναψυκτήρια, εκθετήρια πωλητηρια τοπικών βιολογικών προϊόντων κ.λ.π.

Η επένδυση αναμένεται να συμβάλλει στη μείωση του ελλείμματος τουριστικών μονάδων στο ΝΔ τμήμα του νησιού, που έχει παραμείνει, σε μεγάλο βαθμό, τουριστικά αναξιοποίητο αλλά και να προσελκύσει στην περιοχή μελέτης νέους κατοίκους που θα αποκτήσουν κατοικία στην Σαντορίνη για να την κατοικήσουν μόνιμα ή για ορισμένο χρονικό διάστημα σε σταθερή ετήσια βάση . Παράλληλα, το αναπτυξιακό μοντέλο επιδιώκει να στηρίξει την τοπική κοινωνία με τη δημιουργία και δυο λειτουργιών που θα εξυπηρετήσουν και τον ντόπιο πληθυσμό (υποδομή ιατρείου Α Βαθμίδας και κέντρο έρευνας/εκπαίδευσης/επιμόρφωσης στον πρωτογενή τομέα καλλιεργειών) στηρίζοντας με τον τρόπο αυτό και την **παραγωγή** και την **υγεία** του πληθυσμού. Το επενδυτικό σχέδιο αναμένεται να επιφέρει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην τοπική απασχόληση και τη στήριξη των λοιπών τομέων της τοπικής οικονομίας, πέραν αυτών που αναμένονται από την κατασκευή και λειτουργία της επένδυσης.

Β.10.7 Παρουσίαση Εναλλακτικών Σεναρίων

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται οι βιώσιμες Εναλλακτικές Λύσεις ανάπτυξης του Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου που εξετάσθηκαν στα πλαίσια του σχεδιασμού του. Επίσης εξετάζεται και το σενάριο των τάσεων ή μηδενική λύση όπως ζητείται από τις προδιαγραφές.

Κατ' ακολουθία, παρουσιάζονται τα κριτήρια αξιολόγησης των εναλλακτικών αυτών δυνατοτήτων, καθώς και τα συμπεράσματα της συγκριτικής τους αξιολόγησης.

Οι εξετασθείσες εναλλακτικές δυνατότητες αφορούν στο γενικό σχεδιασμό του Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου. Στις ακόλουθες ενότητες παρουσιάζονται οι εναλλακτικές λύσεις που αφορούν στη διαμόρφωση του ακινήτου.

Β.10.7.1 Μηδενική Λύση

Ως μηδενικό σενάριο θεωρούμε τη μηδενική παρέμβαση στο ακίνητο διατηρώντας τα υφιστάμενα κτίρια και τις υπάρχουσες διαμορφώσεις.

Σε ένα τέτοιο σενάριο μη παρέμβασης στο ακίνητο θα διατηρηθούν οι υφιστάμενοι όγκοι της έπαυλης 400 τμ. και των τριών κατοικιών 80 τμ. έκαστος - όμορα της πρώτης, στο νότιο τμήμα της έκτασης. Η είσοδος στο γήπεδο θα γίνεται από τον υφιστάμενο ασφαλτοστρωμένο δρόμο και στην συνέχεια μέσω των διαμορφωμένων δρόμων – ασφαλτόδρομων και χωματόδρομων – θα επιτυγχάνεται οι πρόσβαση στα κτίρια.

Διατηρούνται οι μάντρες που δημιουργούν επιπρόσθετες προσβάσεις στο ακίνητο από τον μη χαρακτηρισμένο χωματόδρομο. Ταυτόχρονα, η έκταση στο πλάτωμα χρησιμοποιείται για αμπελώνας και παχίφυτα είναι φυτεμένα στα φρύδια του πρανούς μπροστά από τα υφιστάμενα κτίρια.

Εναλλακτικές Λύσεις

Προκειμένου να διερευνηθεί το βέλτιστο σενάριο αξιοποίησης της περιοχής, εξετάστηκαν και παρουσιάζονται δύο εναλλακτικές λύσεις. Και οι δύο εναλλακτικές λύσεις βασίζονται στις ισχύουσες διατάξεις για την εκτός σχεδίου δόμηση στην περιοχή με κωδικό ζώνη ΙΙΙ καθώς και στις διατάξεις δόμησης για τουριστικές εγκαταστάσεις. Οι δύο εναλλακτικές λύσεις βασίζονται στις διατάξεις για τα ΕΣΧΑΣΕ του Ν.3894/2010 και αναλογικά στις διατάξεις του Ν.3986/2011 για τα ΕΣΧΑΔΑ, όπως ισχύουν σήμερα.

Συγκεκριμένα πρόκειται για τις εξής:

Β.10.7.2 Εναλλακτική Λύση 1

Για το ακίνητο έχει πραγματοποιηθεί μια προκαταρκτική μελέτη που αφορούσε την δημιουργία τουριστικού θέρετρου όμως καταλάμβανε ένα μέρος της σημερινής ιδιοκτησίας.

Στην προγενέστερη αυτή μελέτη η έκταση δεν επεκτεινόταν μέχρι τον ασφαλτοστρωμένο δρόμο επομένως η πρόσβαση γινόταν μέσω του χωματόδρομου ανατολικά της ιδιοκτησίας.

Σε αυτό το σενάριο το θέρετρο αποτελείται από διαφορετικά κτίρια 118 τμ έκαστος που τοποθετούνται κοντά στα φρύδια των πρανών για την εκμετάλλευση της θέας. Ορισμένα από αυτά έχουν κολυμβητικές δεξαμενές. Η δόμηση είναι μικρή και εντοπίζονται τρεις κάναβες, χώρος γευσιγνωσίας, εκκλησάκια και χώρος SPA διαιρεμένος σε δύο ξεχωριστούς όγκους.

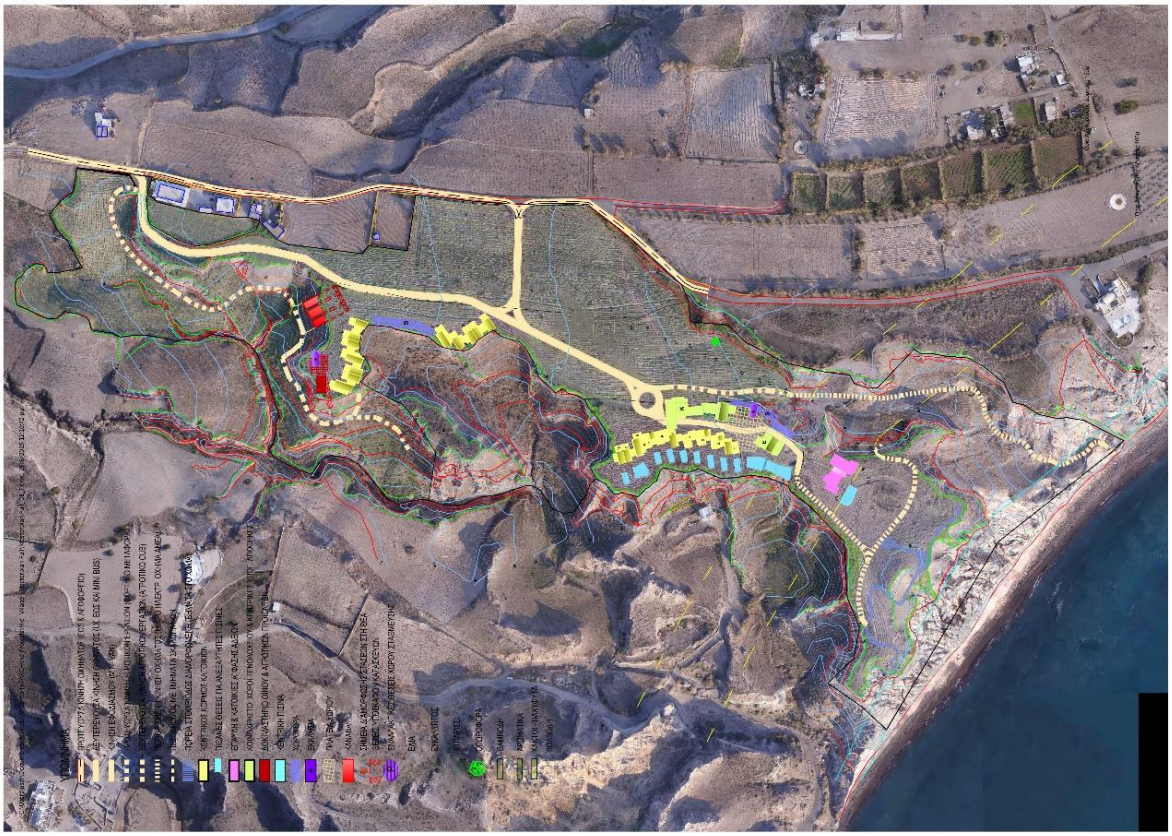
Οι κοινόχρηστες λειτουργίες του θέρετρου βρίσκονται κοντά στην έπαυλη και αφορούν την reception, εστιατόριο καφέ και το ένα τμήμα του SPA. Η πρόσβαση στις εγκαταστάσεις γίνεται μέσω ασφαλτοστρωμένων δρόμων.

Οι διαμορφώσεις της υπόλοιπες έκτασης αποτελούνται από αμπελώνες και ελαιώνες για την παραγωγή οίνου και ελαιόλαδου μέσω του θηραϊκού παραδοσιακού τρόπου παραγωγής.

Η μελέτη αυτή εκπονήθηκε το 2014 και αποτελούταν κατά βάση από 41 υπέργεια διαμερίσματα εκ των οποίων το ένα ήταν 399,84 τμ ενώ τα υπόλοιπα ήταν 118 τμ. Οι συνολικές κλίνες για αυτά τα διαμερίσματα είναι 262 ενώ η συνολική δόμηση ανέρχεται στα 10.969,84 τμ.

Το συγκεκριμένο σενάριο δεν προχώρησε διότι οι κοινόχρηστες λειτουργίες ήταν χωροθετημένες διάσπαρτα εντός του οικοπέδου και ενδιάμεσα από τις κατοικίες. Ειδικότερα οι χώροι εστίασης και το κέντρο ευεξίας ήταν πολύ κοντά στα επιπλωμένα διαμερίσματα και δεν είχαν την ευχέρεια τροφοδοσίας από την εξωτερική οδό και δεν διαθέτουν την ευελιξία που θα έπρεπε να έχουν. Επιπροσθέτως δεν μπορούσαν να ενσωματωθούν και να εξυπηρετηθούν λόγω πρόσβασης οι βιοτεχνικές λειτουργίες του θέρετρου λόγω ανάγλυφου.

Εικόνα 70: Σχέδιο Εναλλακτικής Λύσης 1

Β.10.7.3 Εναλλακτική Λύση 2

Η πρόταση προς υλοποίηση και η οποία αναπτύσσεται στη συνέχεια προβλέπει την δημιουργία ξενοδοχείου 5 αστέρων κλασσικού τύπου και τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών. Προτείνονται τρεις παραλλαγές σχετικά με τη συνολική δυναμικότητα των κλινών του τουριστικού θέρετρου:

1. **166 κλίνες** και κόστος επένδυσης 67.500.000 ευρώ + ΦΠΑ
2. 219 κλίνες και κόστος επένδυσης 68.500.000 ευρώ + ΦΠΑ
3. 240 κλίνες και κόστος επένδυσης 69.920.000 ευρώ + ΦΠΑ

Επιλέγεται η πρώτη παραλλαγή των 166 κλινών καθώς είναι ήπιας παρέμβασης με το μικρότερο κόστος επένδυσης συγκριτικά με τις άλλες δύο παραλλαγές.

Περιγραφή πρότασης

Το γήπεδο συνολικής έκτασης **112,492,26τ.μ.** βρίσκεται στην Βλυχάδα, Σαντορίνης όμορα της παραλίας, εκτός ορίων οικισμού, στις νότιες ακτές του νησιού, δυτικά του μικρού λιμανιού της Βλυχάδας και τον Εξωμύτη. Απέχει από τα Φηρά, το λιμάνι και τον Κρατικό Αερολιμένα Σαντορίνης εξίσου 11 χλμ.

Η παραλία της Βλυχάδας χαρακτηρίζεται από το ιδιαίτερο τοπίο εξαιρετικού γεωλογικού ενδιαφέροντος, λόγω του ανάγλυφου από τους ηφαιστειογενείς σχηματισμούς της Θηραϊκής γης. Το γήπεδο χαρακτηρίζεται από το μακρόστενο σχήμα του και εκτείνεται από την παραλία

της Βλυχάδας μέχρι βορειότερα στον ασφαλτοστρωμένο δρόμο που συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών - Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας

Στο ακίνητο βρίσκονται υφιστάμενα τέσσερα νεόδμητα πολυτελή υφιστάμενα κτίρια. Το ένα βρίσκεται στο νοτιότερο άκρο της έκτασης και έχει εμβαδόν 400τμ και τα άλλα τρία αμέσως βορειότερα και όμορα του προηγουμένου ακινήτου. Τα τρία αυτά κτίρια έχουν εμβαδόν περίπου 78τμ

Σκοπός είναι η δημιουργία ενός πολυτελούς τουριστικού θέρετρου που θα προσφέρει την εμπειρία στον επισκέπτη της παραδοσιακής Θήρας και του έντονου ηφαιστειογενούς ανάγλυφου. Οι αμπελώνες και οι κάναβες για το κρασί θα είναι και ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του τουριστικού θέρετρου. Οι αναβαθμοί και οι ξερολιθιές στις έντονες πλαγιές διευκολύνουν την πρόσβαση για την καλλιέργεια και προσφέρουν στον επισκέπτη την εμπειρία του αμπελώνα και της παράδοσης του νησιού μέσα από την αρχιτεκτονική.

Το θέρετρο θα αποτελείται από πολυτελή επιπλωμένα διαμερίσματα και σουίτες με τζακούζι, ιδιωτικές πισίνες και υπαίθριο ιδιωτικό χώρο, υπέργεια αλλά και υπόσκαφα, προσαρμοσμένα στο περιβάλλον, αραιά χωροθετημένα στην έκταση μαζί με τα υφιστάμενα κτίρια και την υφιστάμενη προνομιακή βίλα.

Για τον χαρακτήρα των κοινόχρηστων χώρων των καταλυμάτων, για να επιτευχθούν όλοι οι παραπάνω στόχοι, επιδιώκεται μια αρχιτεκτονική λιτή με γήινα σύγχρονα υλικά, που προσφέρουν την αναγκαία ποιότητα μέσα σε ένα κλίμα χαλάρωσης. Ξύλο, τσιμεντοκονίες, μάρμαρα, κεραμικά ή τσιμεντένια πλακίδια, επιλεκτικά μεταλλικές ή ξύλινες επενδύσεις, τοποθετούνται στον κάθε χώρο με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα. Εύκολα εναλλασσόμενα σενάρια διακόσμησης ικανοποιούν τις διαφορετικές απαιτήσεις κάθε εποχής ενώ το φως και το νερό είναι από τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν μια χαλαρή ροή.

Τα δωμάτια διαρθρώνονται με σκοπό να δημιουργηθούν χώροι που να ικανοποιούν τις σύγχρονες απαιτήσεις. Όσον αφορά στα δωμάτια του κεντρικού κτιρίου, δημιουργούνται χώροι μεγαλύτεροι, πιο άνετοι, με γήινους ανοιχτούς χρωματισμούς και φυσικά υλικά επένδυσης. Η λιτότητα των γραμμών, η αφαιρετική διάθεση των εσωτερικών χώρων σε επίπλωση και διακόσμηση, αλλά και η ειλικρίνεια στη χρήση των υλικών εξασφαλίζουν την επιθυμητή πολυτέλεια σε συνδυασμό με την ηρεμία. Η χρήση τόσο του φυσικού όσο και του τεχνητού φωτισμού και η εναλλαγή τους σε ένα παιχνίδι φωτός και σκιάς, αποτελούν ένα ακόμα εργαλείο για την δημιουργία ενός ατμοσφαιρικού μικροκλίματος. Το στοιχείο του νερού έρχεται να συμπληρώσει αυτό το μικροκλίμα με τρόπο που να ικανοποιούνται όλες οι αισθήσεις.

Επιδιώκεται η δημιουργία τύπων δωματίου που ενισχύουν τον χαρακτήρα του ξενοδοχείου και ταυτόχρονα ανταποκρίνονται σε πολλαπλές επιθυμίες.

Η έκταση θα περιλαμβάνει συγκρότημα γευσιγνωσίας που θα αποτελείται από δοκιμαστήριο, κάναβες, κοιτώνες και φυσικά αποθήκες αγροτικού εξοπλισμού – πιθανότατα υπόσκαφες.

Μια μικρή μονάδα επίδειξης για την εμφιάλωση και για τις λοιπές εργασίες του οινοποιείου και ελαιουργείου είναι απαραίτητη ώστε να εξυπηρετεί δορυφορικά τις κάναβες.

Υπολογίζεται ότι οι χώροι εστίασης (καφέ και εστιατόριο) θα υπάρχουν και θα εξυπηρετούν το συγκρότημα. Ένας πλησίον της εισόδου - reception και ένας βόρεια για την υποστήριξη τυχόν εκδηλώσεων και μικρών συνεδρίων. Ο ένας θα είναι χώρος πρωϊνού και ο άλλος περισσότερο ως cafe-bar με δυνατότητα λειτουργίας ως εστιατόριο.

Το κεντρικό κτίριο του θέρετρου θα περιλαμβάνει reception, lobby, γραφεία, κοιτώνες βάρδιας, παρασκευαστήριο και τους προαναφερθέντες χώρους εστίασης.

Τα ηφαιστειογενή εδάφη ενδείκνυνται για τα ιαματικά χαρακτηριστικά τους επομένως η θηραϊκή γη μαζί με τα νερά από γεώτρηση στο έδαφος της, τα ιαματικά νερά του νησιού, και το θαλασσινό νερό που θα αντλείται από την παρακείμενη θάλασσα θα αξιοποιηθούν για την δημιουργία πολυτελούς SPA (υπηρεσίες ευεξίας, αναζωογόνησης, θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας, κλπ.).

Αυτό θα περιλαμβάνει μεγάλη εσωτερική πισίνα, σάουνα, χώρους θεραπείας, γυμναστήριο, hair and nail studio, μαζί με βοηθητικούς χώρους, αποδυτήρια και reception γραφεία και πωλητήριο καλλωπιστικών προϊόντων.

Εστιατόριο και εξωτερικό pool bar είναι οι επιπρόσθετες δραστηριότητες στο συγκρότημα.

Σημασία για τον σχεδιασμό παίζει το φυσικό τοπίο και ο εναρμονισμός σε αυτό. Η Σαντορίνη είναι ένα νησί που έχει υποστεί μεγάλη οικοδομική δραστηριότητα συχνά καταστροφική για το φυσικό της τοπίο, αυτό είναι κάτι που λαμβάνουμε σοβαρά υπόψιν. Η παρέμβαση σέβεται το ιδιαίτερο ηφαιστειογενές ανάγλυφο της περιοχής εστιάζοντας στην διατήρηση και στην ανάδειξη του φυσικού τοπίου. Αυτό αφορά όλες τις μελέτες, όχι μόνο την αρχιτεκτονική.

Σημαντικός παράγοντας για τον σχεδιασμό αλλά και την επερχόμενη λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας είναι η βιωσιμότητα, ο σεβασμός στο περιβάλλον και η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με διάφορες ενέργειες όπως για παράδειγμα την συγκομιδή και την διαχείριση του βρόχινου νερού για κηπουρική ή και άλλες χρήσεις, την χρήση ηλεκτρικών οχημάτων επί της μονάδας, την αξιοποίηση του ακινήτου και των κτιρίων εντός για τον καλύτερο φωτισμό και αερισμό κτλ. Δεδομένης της θέσης του ξενοδοχείου και των αναγκών αυτού, η κάλυψη της ενέργειας του μπορεί να γίνει με Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), κυρίως με φωτοβολταϊκά.

Στον τομέα της βιωσιμότητας παίζει ρόλο και η παραγωγική αγροτική διαδικασία. Η παραγωγή οίνου μέσω αμπελώνα και επεξεργασίας αυτού εντός της εγκατάστασης, η οποία μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του θέρετρου μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και μπορεί να προσφέρει και μόνιμες θέσεις εργασίας σε ντόπιους που γνωρίζουν πολύ καλύτερα την παραδοσιακή παραγωγή οίνου. Το θέρετρο θα είναι προσβάσιμο σε όλους σύμφωνα με τις απαραίτητες προδιαγραφές για τα Αμεα είτε αυτό αφορά τα καταλύματα είτε τους χώρους κοινής ωφέλειας.

Ο περιβάλλων χώρος θα είναι κατάλληλα διαμορφωμένος ώστε να αποτελεί ένα περιβάλλον γεμάτο εκπλήξεις και εναλλαγές για την αναγκαία εκτόνωση των παραθεριστών και των παιδιών. Διαμορφώνεται περιοχή /βιότοπος με αμμοθίνες, και χώροι περιπάτου στους ηφαιστιογενείς σχηματισμούς και δίπλα στα ρέματα. Επίσης, πραγματοποιούνται φυτεύσεις

αμπελώνων και πρασίνου. Σκοπός είναι ο επισκέπτης να βλέπει και να οσμίζεται την μεσογειακή και θηραϊκή βιοποικιλότητα και να θαυμάζει το φυσικό κάλλος της περιοχής.

Στον περιβάλλοντα χώρο δημιουργούνται ζώνες πρασίνου με εναλλαγή της φύτευσης ανάλογα με τον προσανατολισμό. Προβλέπονται αειθαλή δένδρα και θάμνοι για την προστασία από το βόρειο άνεμο. Τα φυτεμένα παρτέρια σε επαφή με τα κτίρια αυξάνουν την προστασία από την ηλιακή ακτινοβολία και συντελούν στη βελτίωση των συνθηκών τους θερινούς μήνες. Γενικά η φύτευση θα είναι τέτοια ώστε να μην παρεμποδίζει τον φυσικό φωτισμό των κτιρίων, αλλά και να απομονώνει τις εγκαταστάσεις από τις όμορες ιδιοκτησίες και τις οδούς πρόσβασης. Τα φυτά θα είναι προσαρμοσμένα στις εδαφοκλιματικές συνθήκες της περιοχής και θα επιλεχθούν όσο το δυνατό είδη αυτοφυούς χλωρίδας. Αποφεύγεται η επιλογή καλλιεργειών όπως γκαζόν που απαιτούν μεγάλη χρήση φυτοφαρμάκων.

Στο ίδιο οικόπεδο που προτείνεται η αξιοποίησή με την παρούσα μελέτη ΕΣΧΑΣΕ, υπάρχει ήδη αδειοδοτημένη επένδυση που αφορά σε τέσσερις υφιστάμενες συνολικής δόμησης 880 τμ, δυναμικότητας 20 κλινών. Ωστόσο από την παρούσα πρόταση χωροθέτησης ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων δεν προκαλείται καμία αλλαγή στην ήδη αδειοδοτημένη επένδυση που απλώς ενσωματώνεται στο νέο σχεδιασμό.

Β.10.8 Συνολική αξιολόγηση

Μεταξύ των εναλλακτικών σεναρίων ανάπτυξης της περιοχής, υπερτερεί η ***«Εναλλακτική Λύση 2Α (Ξενοδοχείο 5* με τουριστικές κατοικίες και επαύλεις δυναμικότητας 166 κλινών με πρότυπο κέντρο θερμαλισμού και SPA, πολυχώρους εκδηλώσεων και συνεδρίων, επισκέψιμες πρότυπες αμπελοκαλλιέργειες, μονάδες επίδειξης παραγωγής τυποποίησης και συσκευασίας τοπικών αγροτικών προϊόντων (κρασί, λάδι).***

Η Λύση αυτή υπερτερεί κυρίως ως προς τον χωροταξικό και λειτουργικό σχεδιασμό της και τον σεβασμό της φέρουσας ικανότητας, τον αειφόρο βιοκλιματικό σχεδιασμό της, το ελάχιστο ενεργειακό και περιβαλλοντικό της αποτύπωμα με παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ και την αειφόρο διαχείριση του νερού, την χρήση του επεξεργασμένου ύδατος του βιολογικού καθαρισμού των υγρών αποβλήτων για την άρδευση, την ανακύκλωση και καθαρισμό του νερού, την βέλτιστη διαχείριση των απορριμμάτων την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και γενικά την περιβαλλοντική της επίδοση σε θέματα που αφορούν ατμοσφαιρικό, ακουστικό και υδατικό περιβάλλον, αλλά και τις επιπτώσεις στο τοπίο και στην τοπική βιοποικιλότητα.

Το σενάριο αυτό προβλέπει την αξιοποίηση του ακινήτου με βάση την εκτός σχεδίου δόμηση για χρήσεις τουριστικών εγκαταστάσεων ως ακολούθως:

- Το κεντρικό κτίριο του θέρετρου θα περιλαμβάνει reception, lobby, γραφεία, κοιτώνες βάρδιας, παρασκευαστήριο και τους προαναφερθέντες χώρους εστίασης και μια μεγάλη πλατεία που θα αναδεικνύει την κεντρική είσοδο του θέρετρου
- Θα αναπτυχθούν τουριστικά καταλύματα και επιπλωμένες κατοικίες με ιδιωτική πισίνα, υπέργεια και υπόσκαφα απόλυτα προσαρμοσμένα στο φυσικό περιβάλλον.

- Βασικότατο ρόλο στην λύση αυτή αποτελεί η δημιουργία ενός πολυτελούς SPA που θα παρέχει υπηρεσίες ευεξίας, αναζωογόνησης, θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας, κλπ.
- Θα δημιουργηθούν χώροι εστίασης (καφέ και εστιατόριο) που θα εξυπηρετούν το συγκρότημα με θέα και απόλυτα προσαρμοσμένα στο φυσικό περιβάλλον.
- Οι αμπελώνες και οι κάναβες για το κρασί θα είναι και ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του τουριστικού θέρετρου. Οι αναβαθμοί και οι ξερολιθιές στις έντονες πλαγιές διευκολύνουν την πρόσβαση για την καλλιέργεια και προσφέρουν στον επισκέπτη την εμπειρία του αμπελώνα και της παράδοσης του νησιού μέσα από την αρχιτεκτονική.
- Η έκταση θα περιλαμβάνει και συγκρότημα γευσιγνωσίας που θα αποτελείται από δοκιμαστήριο, κάναβες, κοιτώνες και φυσικά αποθήκες αγροτικού εξοπλισμού – πιθανότατα υπόσκαφες
- Ο περιβάλλων χώρος θα είναι κατάλληλα διαμορφωμένος ώστε να αποτελεί ένα περιβάλλον γεμάτο εκπλήξεις και εναλλαγές για την αναγκαία αναψυχή και ευεξία των παραθεριστών με παράλληλη προστασία και ανάδειξη του ιδιαίτερου φυσικού κάλλους της περιοχής

Το προτεινόμενο σενάριο ανάπτυξης πλεονεκτεί έναντι του άλλου από όλες τις απόψεις αξιολόγησης: περιβαλλοντική, κοινωνική , πολιτιστική και τέλος οικονομική.

- Περιβαλλοντικά αποτελεί την πλέον ήπια παρέμβαση, καθότι οι δραστηριότητες στα πλαίσια των τουριστικών εγκαταστάσεων, δεν θα επηρεάσουν το χαρακτήρα της ευρύτερης περιοχής. Η συγκεκριμένη ανάπτυξη εξάλλου, παρουσιάζει τη μικρότερη πυκνότητα κατοίκησης με τη μικρότερη επιβάρυνση στο περιβάλλον.
- Η κατοίκηση της περιοχής, καθώς και η τουριστική της εκμετάλλευση με τα προβλεπόμενα τουριστικά καταλύματα, θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας για τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής, καθώς και αύξηση της κίνησης για τα εμπορικά καταστήματα και τους χώρους εστίασης και αναψυχής.

Επιπλέον, η προτεινόμενη ανάπτυξη συνάδει:

- με τις κατευθύνσεις του Γενικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, ΦΕΚ Α 128/2008: «Να προβλεφθούν ζώνες τουρισμού παραθεριστικής κατοικίας στα πλαίσια των ισχυουσών πολεοδομικών διατάξεων».

Η προτεινόμενη ανάπτυξη επιβάλει την περιβαλλοντική προστασία μεγάλου τμήματος του ακινήτου που περιλαμβάνει στοιχεία που χρίζουν προστασίας όπως τις περιοχές των ιδιαιτέρων γεωλογικών σχηματισμών, των ρεμάτων και του αιγιαλού και της παραλίας, καθώς σε ό,τι αφορά στο φυσικό περιβάλλον του χερσαίου τμήματος της περιοχής, σήμερα είναι εμφανής η έλλειψη οποιουδήποτε διαχειριστικού πλαισίου, καθώς και σχεδιασμού που θα επέτρεπαν την βιώσιμη προστασία, διαχείριση και ανάδειξή του.

Β.10.9 Επιλογή προτεινόμενου σεναρίου ανάπτυξης – Αξιολόγηση/αιτιολόγηση επιλεγείσας λύσης

Η Επένδυση Santorini Valvis Volcanic Spa (SVVS) στην περιοχή της Βλυχάδας Σαντορίνης αφορά την δημιουργία ενός ήπιου υποδοχέα εναλλακτικού τουρισμού με ξενοδοχείο 5* δυναμικότητας 150- 166 κλινών σε έκταση 112 στρεμμάτων με Θερμαλιστικό κέντρο (SPA) (καθώς έχει βρεθεί από γεώτρηση εντός του οικοπέδου ιαματικό νερό) και θαλασσοθεραπεία. Η τουριστική επένδυση θα αναπτύσσει τον τουρισμό Υγείας και Ευεξίας, θα προωθεί τα τοπικά προϊόντα με κατασκευή κατάλληλων χώρων τυποποίησης και εκθετηρίων τοπικών προϊόντων, θα αναδείξει και θα προβάλει τα φυσικά χαρακτηριστικά της έκτασης με δημιουργία μονοπατιών και ζωνών απολύτου προστασίας των γεωλογικών σχηματισμών της ακτής και των υδατορεμάτων στις επιμέρους περιοχές που αυτές εμφανίζονται, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία και το θεσμικό πλαίσιο.

Η επένδυση που εγκρίθηκε από την ΔΕΣΕ (ΦΕΚ 3201/Β/15-5-2023) με Κοινή Απόφαση Υπουργών, μεταξύ των οποίων και ο υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είναι απολύτως συμβατή με τον υπερκείμενο χωροταξικό σχεδιασμό αλλά και την περιβαλλοντική νομοθεσία, έχει αειφόρο και βιώσιμο χαρακτήρα , σέβεται προστατεύει και αναδεικνύει το περιβάλλον, χωρίς να δημιουργεί πρόβλημα στην φέρουσα ικανότητα της περιοχής και του νησιού.

Ο σχεδιασμός αυτού του Επενδυτικού Σχεδίου ξεκινά με βασικό σκεπτικό ότι δεν πρέπει να διαταραχθεί η φυσιογνωμία του νησιού και της περιοχής επένδυσης. Από τα παραπάνω σενάρια χωρικής ανάπτυξης προκρίνεται για περαιτέρω επεξεργασία η **Εναλλακτική Λύση 2Α (*Ξενοδοχείο 5* με τουριστικές κατοικίες και επαύλεις δυναμικότητας 166 κλινών με πρότυπο κέντρο θερμαλισμού και SPA, πολυχώρους εκδηλώσεων και συνεδρίων, επισκέψιμες πρότυπες αμπελοκαλλιέργειες, μονάδες επίδειξης παραγωγής τυποποίησης και συσκευασίας τοπικών αγροτικών προϊόντων (κρασί, λάδι)),*** ως εναλλακτική λύσης ήπιας έντασης χρήσεων τουρισμού και ως η βέλτιστη σχέση μεταξύ χωροταξικής, πολεοδομικής και περιβαλλοντικής προοπτικής του χώρου και της ευρύτερης περιοχής.

Το επιλεχθέν σενάριο εναρμονίζεται πλήρως με τις αναπτυξιακές επιλογές τόσο για την ευρύτερη περιοχή μελέτης όσο και για το νησί της Σαντορίνης. **Είναι πλήρως συμβατό με τους στόχους του ΠΠΧΣΑΑ Νοτίου Αιγαίου** για την κατηγορία στην οποία εντάσσεται η περιοχή μελέτης. **Επίσης είναι συμβατή με τους όρους της ισχύουσας ΖΟΕ Σαντορίνης.**

Το σενάριο αυτό μπορεί να προσδώσει στο ακίνητο μια βιώσιμη προοπτική, ενισχύοντάς το με νέες χρήσεις, κατά κύριο λόγο τουρισμού και αναψυχής αλλά και πλαισιώνοντάς το με ζώνες πρασίνου και κοινοχρήστων χώρων. Οι προτεινόμενες αυτές χρήσεις είναι επιθυμητό να συνδεθούν λειτουργικά με την ευρύτερη περιοχή του ακινήτου.

Χαρακτηρίζεται ως μια ήπια παρέμβαση, καθώς επιφέρει αλλαγές στην περιοχή κυρίως με την αστικοποίηση του εν λόγω χώρου, αλλά παράλληλα λαμβάνονται μέτρα για την προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και την εξισορρόπηση των συνεπειών, εξασφαλίζονται μικρά ποσοστά δόμησης, αλλά και μεγάλα ποσοστά σε κοινόχρηστους χώρους και χώρους πρασίνου για την ευρύτερη περιοχή ανάπτυξης του έργου.

Περιβαλλοντικά, η Εναλλακτική Λύση 2 αποτελεί τη βέλτιστη επιλογή γιατί η όποια παρέμβαση θα γίνει με προϋπόθεση την προστασία και ανάδειξη του φυσικού κάλλους. Στη λύση αυτή αξιοποιείται το ηφαιστειογενές ανάγλυφο και καθορίζεται κατάλληλα περιοχή προστασίας και ανάδειξης με την έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του ΥΠΕΝ, ώστε να προστατευθεί και να αναδειχθεί το φυσικό τοπίο της περιοχής και να καταστεί επισκέψιμο από τους τουρίστες και τους λοιπούς επισκέπτες.

Ακολουθεί η ανάλυση των **πλεονεκτημάτων της επιλεχθείσας λύσης 2** με περιβαλλοντικά, πολιτιστικά, κοινωνικά και επενδυτικά κριτήρια.

Πίνακας 89: Τα κριτήρια επιλογής του Σεναρίου Ανάπτυξης του Ακινήτου

Περιβαλλοντικά κριτήρια	Δημιουργία μεγάλων εκτάσεων πρασίνου μέσω εκτεταμένης φύτευσης Ενεργειακή αυτάρκεια μέσω καινοτόμων και φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων Μικρή επιβάρυνση σε κτίρια και υποδομές, υλοποίηση μικρού συντελεστή δόμησης συμβατού με ΖΟΕ Σαντορίνης τύπου ΙΙΙ και μικρότερου του επιτρεπτού Εξασφάλιση μεγάλου ποσοστού κοινόχρηστων/κοινωφελών χώρων Βιοκλιματικός σχεδιασμός κτιρίων, απόλυτη προσαρμογή τους στο περιβάλλον με χρησιμοποίηση υλικών της περιοχής Ελαχιστοποίηση ενεργειακού αποτυπώματος και χρήση ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά, γεωθερμία, κλπ.) Βέλτιστη διαχείριση υδάτων Προστασία και ανάδειξη φυσικού κάλλους Προστασία αιγιαλού και παραλίας
Πολιτιστικά - κοινωνικά κριτήρια	Διατήρηση της υφιστάμενης δόμησης Ανάδειξη ιδιαίτερων αρχιτεκτονικών χαρακτηριστικών της ευρύτερης περιοχής με εφαρμογή τοπικών κατασκευαστικών πρακτικών και μορφολογικών κανόνων δόμησης Ο συνδυασμός ξενοδοχείου πέντε αστέρων με εγκαταστάσεις εναλλακτικού

	τουριστικού χαρακτήρα προσελκύει παραθεριστές υψηλού οικονομικού προφίλ περιορίζοντας το μαζικό τουρισμό και τις επιπτώσεις του. Έτσι επιτυγχάνεται μεγαλύτερη εισροή συναλλάγματος και τόνωση της τοπικής οικονομίας. Δημιουργία θέσεων εργασίας, μείωση ανεργίας Ανάδειξη και προώθηση τοπικών προϊόντων που παράγονται εντός του κτήματος του θέρετρου και της παράδοσης του νησιού Δημιουργία ενός περιβάλλοντος ευεξίας, αναζωογόνησης και χαλάρωσης για τους επισκέπτες του Εξασφάλιση προσβασιμότητας Αμεα
Επενδυτικά κριτήρια	Ανάδειξη της επένδυσης αλλά και του νησιού στο διεθνή τουριστικό χάρτη, ιδιαίτερα όσον αφορά τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού (οινοτουρισμός, γεωτουρισμός, φυσιολατρικός τουρισμός και τουρισμός ευεξίας, χαλάρωσης, θαλασσοθεραπείας και spa) μέσω της προσφοράς τουριστικού προϊόντος υψηλής ποιότητας. Μικρότερη επιβάρυνση στον προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου.

Εν κατακλείδι, για όλους τους ανωτέρω λόγους επιλέγεται η υλοποίηση της Εναλλακτικής Λύσης 2.

Β.10.10 Πρόταση Χωρικού Προορισμού Ακινήτου

Β.10.10.1 Προτεινόμενη Γενική Οργάνωση

Όπως έχει ήδη επισημανθεί και πιο πάνω, το ακίνητο συνολικής έκτασης **112,492,26τ.μ.** βρίσκεται εκτός εγκεκριμένου σχεδίου πόλης και εκτός ορίων οικισμού προ του 1923 ή κάτω των 2000 κατοίκων, αλλά εντός εγκεκριμένης ΖΟΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΙΙΙ (ΦΕΚ 139Δ 19-3-1990 (Π.Δ. 16-2-1990) - ΦΕΚ 144ΑΑΠ / 30.04.2012 (Π.Δ.)).

Δεδομένης της θέσης του γηπέδου όμορα της θάλασσας, οι οριογραμμές αιγιαλού και παραλίας οριοθετούνται με βάση τα ΦΕΚ 91Δ/2001 και ΦΕΚ 160Δ/1995.

Συνοπτικά καταγράφεται εκ νέου ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και λαμβάνοντας υπόψη τους όρους και τις κατευθύνσεις της ΖΟΕ Σαντορίνης για το ακίνητο ισχύουν οι ακόλουθοι όροι δόμησης:

Επιτρεπόμενες χρήσεις:

α. Κατοικία, εστιατόρια, κέντρα αναψυχής

β. Κύρια τουριστικά καταλύματα

γ. Κτίρια κοινής ωφέλειας

δ. Γεωργικές αποθήκες θερμοκήπια, αντλητικές εγκαταστάσεις, δεξαμενές

ε. Βιομηχανικές − βιοτεχνικές εγκαταστάσεις γεωργικών ή κτηνοτροφικών μονάδων, ή μονάδων μεταποίησης τοπικών προϊόντων, μετά από έγκριση από τις αντίστοιχες αρμόδιες υπηρεσίες Γεωργίας, Κτηνοτροφίας Βιομηχανίας

στ. Βιομηχανικές − βιοτεχνικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών

Η μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση των παραπάνω εγκαταστάσεων ορίζεται σε 300 τμ. Δεν επιτρέπεται η μεταβολή της χρήσης των παραπάνω κτισμάτων, ενώ για τη σύνδεση αυτών με τα κοινωφελή δίκτυα απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας που να πιστοποιεί ότι το κτίριο έχει κατασκευασθεί και θα λειτουργήσει για την επιτραπείσα χρήση. Εξαιρούνται οι βιομηχανικές – βιοτεχνικές εγκαταστάσεις για την εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών.

Κτίρια και εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας επεξεργασίας νερού, αφαλάτωσης (μετά από πλήρη διαχειριστική μελέτη στρατηγικού επιπέδου και ειδικότερα ολοκληρωμένο σύστημα αφαλάτωσης νερού και απαιτούμενης ενέργειας), βιολογικού καθαρισμού, επεξεργασίας και διαχείρισης αστικών λυμάτων οικισμών, καθώς και εγκαταστάσεις διαχείρισης στερεών αποβλήτων, ΧΥΤΑ, ΧΥΤΥ, ΣΜΑ, ΚΔΑΥ, εγκαταστάσεις ανάκτησης και προετοιμασίας για ανάκτηση κ.λπ. (βάσει κριτηρίων όπως αποστάσεις από οικιστικές −ευαίσθητες οικολογικά − αρχαιολογικές περιοχές και τυχόν άλλες με ιδιαίτερο καθεστώς, υποβάθρου περάτων στρωμάτων, υδροφόρου ορίζοντα, υπογείων και επιφανειακών γειτνιαζόντων νερών κ.λπ.), δύνανται να χωροθετούνται ύστερα από την διαδικασία που προβλέπει η νομοθεσία που διέπει την περιβαλλοντική αδειοδότηση και σύμφωνα με τα ισχύοντα για την περιοχή Χωροταξικά Πλαίσια Αειφόρου Ανάπτυξης.

Ειδικά για κατοικία

Κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας των γηπέδων: 8 στρέμματα.

Κατά παρέκκλιση, θεωρούνται άρτια και οικοδομήσιμα τα γήπεδα, πλην των γηπέδων για τουριστικές εγκαταστάσεις, τα οποία έχουν ελάχιστο εμβαδόν 4 στρέμματα (πριν από 30/04/2012).

Μέγιστος αριθμός ορόφων 1 και μέγιστο ύφος 4,50 μ, μετρούμενο σε κάθε σημείο του κτιρίου από το φυσικό έδαφος περιμετρικά της κατασκευής.

Σε περίπτωση κατασκευής θόλου, το παραπάνω επιτρεπόμενο ύψος προσαυξάνεται κατά 1,50 μ.

Ειδικά για τα τουριστικά καταλύματα

Το κατώτατο όριο κατάτμησης και αρτιότητας καθορίζεται στα 15 στρέμματα χωρίς παρεκκλίσεις.

Μέγιστος αριθμός ορόφων: 2

Μέγιστο ύψος: 7,00 μ

Μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση στον όροφο: 40% της πραγματοποιούμενης δόμησης

Η στάθμη οροφής τυχόν υπογείου δεν επιτρέπεται σε κανένα σημείο να υπερβαίνει τη στάθμη του εδάφους περιμετρικά του κτιρίου.

Πάνω από το μέγιστο ύψος των κτιρίων επιτρέπεται μόνο η κατασκευή καπνοδόχων, αεραγωγών και συμπαγούς στηθαίου με ύψος μέχρι 0,50 μ.

Σε περίπτωση κατασκευής θόλου το ύψος προσαυξάνεται κατά 1,50 μ.

Στο Συντελεστή Δόμησης προσμετρώνται οι υπόγειοι χώροι ή τμήματα αυτών, εφόσον η οροφή τους βρίσκεται πάνω από την στάθμη του περιβάλλοντος εδάφους περισσότερο του ενός (1) μέτρου.

Επιβάλλεται ο πλήρης διαχωρισμός του κτιρίου σε περισσότερα του ενός όταν προκύπτει όγκος μεγαλύτερος των 1.600 κ. μ. Η μεταξύ αυτών απόσταση ορίζεται στα 3 μέτρα τουλάχιστον.

Μέγιστος επιτρεπόμενος οικοδομικός όγκος κτιρίου με ενιαία στάθμη ορίζεται στα 800 κ.μ. πάνω από τη στάθμη του εδάφους. Σε περίπτωση κτιρίου με μεγαλύτερο όγκο επιβάλλεται μετακίνηση αυτού στη κάτοψη κατά τις δύο διευθύνσεις τουλάχιστον κατά 1,50 μ. και σε ύψος κατά 0,90 μ.

Το μέγιστο συνεχές και ενιαίο μήκος όψης κτιρίου τα 12 μ.

Επιτρέπεται η ανέγερση κτισμάτων κοινωφελών εγκαταστάσεων όταν αφορούν βιολογικούς καθαρισμούς, αφαλατώσεις, δίκτυα ηλεκτρικού ρεύματος και διασύνδεσης με άλλα νησιά ή δίκτυα τροφοδοσίας με καύσιμα εφόσον έχει δοθεί έγκριση για τη χρήση του αιγιαλού.

Δεν επιτρέπεται η εκσκαφή ή επιχωμάτωση των ακαλύπτων επιφανειών των γηπέδων προς ανύψωση ή υποβιβασμό της στάθμης τους. Επιτρέπονται μόνο οι απολύτως απαραίτητες

εκσκαφές για την κατασκευή υπόγειας δεξαμενής ή επιχωματώσεις στο περίγραμμα της οικοδομής.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι όροι και περιορισμοί δόμησης του άρθρου 8 του από 6-10-1978 Π.Δ. Δ 538 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με άρθρο του από 20-1-1988 Π.Δ. (Δ61).

Επιβάλλεται η διατήρηση και αποκατάσταση των λιθόστρωτων δρόμων, σκαλοπατιών, επαναλαμβάνοντας τον τύπο της λιθόστρωσης και το μέγεθος των λίθων. Στις πλακοστρώσεις που γίνονται σε δημόσιους ή σε ιδιωτικούς χώρους επαναλαμβάνεται κατά το δυνατόν ο χαρακτήρας της πλακόστρωσης ως προς τα σχήματα (ορθογώνιά ή ακανόνιστα), τα μεγέθη των πλακών και τον τρόπο τοποθέτησης τους.

Απαγορεύεται κάθε δόμηση ή αλλοίωση του τοπίου και του φυσικού περιβάλλοντος: Σε ζώνη πλάτους 150 μ. από τη γραμμή αιγιαλού στην περιοχή προστασίας των φυσικών σχηματισμών – διάβρωσης – κατά μήκος τμήματος της ακτής δυτικά της Βλυχάδας και μέχρι τον αρχαιολογικό χώρο του Ακρωτηρίου.

Η ελάχιστη απόσταση[11] τοποθέτησης των κτισμάτων από τη γραμμή του αιγιαλού ορίζεται σε εκατό 100 μ, συμπεριλαμβανομένων και των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων.

Σημειώνεται ότι οι τρεις υφιστάμενες κατοικίες 80 τμ εκάστη, θα συμπεριληφθούν στο ξενοδοχειακό συγκρότημα ως τουριστικές κατοικίες. Η χρήση (κατοικία) των κτιρίων παραμένει ίδια και συνεπώς δεν υπάρχει παρέκκλιση ως προς την απαγόρευση μεταβολής της χρήσης όπως προβλέπεται από τη ΖΟΕ.

Επιπλέον, σύμφωνα με το ΦΕΚ 3118/Β/2013:

- Ως τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες ορίζονται μεμονωμένες ή σε συγκρότημα μονοκατοικίες, επιφανείας τουλάχιστον 40 τ.μ. εκάστη, με αυτοτέλεια λειτουργίας και ανεξάρτητη εξωτερική προσπέλαση. Δομούνται με όρους δόμησης κατοικίας.
- Επιτρέπονται κατά ανώτατο όριο δέκα (10) κατοικίες ανά οικόπεδο/γήπεδο.
- Οι τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες δεν κατατάσσονται σε τάξεις και μπορούν να εκμισθώνονται ημερησίως.

Απαγορεύεται η καθοιονδήποτε τρόπο αλλοίωση της φυσικής μορφής των ρεμάτων. Απαγορεύεται η εκτέλεση έργων μετατροπής ρεμάτων και της παραρρεμάτιας ζώνης σε οδούς κάθε κατηγορίας, εξυπηρέτησης τροχοφόρων ή πεζοδρόμους.

Τα κλιματιστικά, οι ηλιακοί θερμοσίφωνες και άλλες μηχανολογικές εγκαταστάσεις τοποθετούνται σε θέσεις που δεν είναι ορατές από τους κοινόχρηστους χώρους. Απαγορεύεται η τοποθέτηση κλιματιστικών επί των όψεων των κτιρίων. Οι ηλιακοί θερμοσίφωνες τοποθετούνται στον ακάλυπτο χώρο του γηπέδου.

Δεν επιτρέπονται πρόβολοι, περιμετρικά μπαλκόνια και προστεγάσματα.

Οι περιφράξεις των γηπέδων κατασκευάζονται από λιθοδομή, αν επίχριστη ή αρμολογημένη. Σε περίπτωση χρήσης άλλου υλικού (τσιμεντόλιθου, μπετόν κ.λπ.), οι ως άνω περιφράξεις και τοίχοι είτε επιχρίονται υποχρεωτικά με σοβά, χωρίς οδηγούς είτε χρωματίζονται σύμφωνα με

τα τοπικά πρότυπα των κτισμάτων των οικισμών των νησιών, αποκλειομένου του αρτιφισέλ, ρελιέφ, πεταχτού κ.λπ. Η μορφή και το ύψος των περιφράξεων ακολουθεί τα τοπικά πρότυπα. Στην περίπτωση μεγάλων κλίσεων το ύψος της περίφραξης μπορεί να είναι μέχρι μέγιστο ύψος 1,50 μ., μετά από έγκριση της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Η περίφραξη στην χαμηλότερη υψομετρικά πλευρά του γηπέδου δεν μπορεί να ξεπερνά τα 1,20 μ. μαζί με τον τοίχο αντιστήριξης.

Επιτρέπεται η κατασκευή κολυμβητικών δεξαμενών μόνο σε τουριστικά συγκροτήματα μετά από έγκριση του ΕΟΤ και εφόσον δεν επιβαρύνεται το δημοτικό δίκτυο. Η εσωτερική επένδυση των κατασκευών θα είναι χρώματος γήινου.

Κάθε στοιχείο παροχής (ΔΕΗ, ΟΤΕ) θα τοποθετείται σε εσοχή στο σώμα ή στην περίφραξη του κτιρίου και γενικά κάθε εργασία που αφορά στη διαμόρφωση, τροποποίηση ή ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων προσαρμόζεται στα παραδοσιακά τοπικά πρότυπα και εκτελείται μετά από έγκριση της σχετικής μελέτης από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Οι Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας αναλαμβάνουν με δαπάνες τους την αναμόρφωση και βελτίωση των εγκαταστάσεων τους ώστε να μη βλάπτεται το περιβάλλον.

Η ελάχιστη απόσταση δόμησης κτιρίων από την οριογραμμή ρέματος ορίζεται σε 30 μ. από τα κύρια ρέματα και σε 20 μ. από τα δευτερεύοντα.

Για την ανέγερση και λειτουργία των τουριστικών εγκαταστάσεων δυναμικότητας πλέον των 100 κλινών απαιτείται βιολογικός καθαρισμός των λυμάτων.

Για υπόσκαφα κτίρια ή τμημάτων κτιρίων κατοικιών, το ελάχιστο εμβαδόν του υπόσκαφου τμήματος ορίζεται στα 40 τμ, ενώ για υπόσκαφα κτίρια ή τμημάτων κτιρίων άλλων χρήσεων ορίζεται στα 150,00 τμ.

Οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης των επιτρεπόμενων χρήσεων (πλην των κτιρίων κοινής ωφέλειας) είναι οι αναφερόμενοι κατά χρήση στο από 24-05-1985 προεδρικό διάταγμα (ΦΕΚ 270/Δ/1985), όπως ισχύει, χωρίς τις αναφερόμενες σε αυτό παρεκκλίσεις.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται ο ν.4067/2012 όπως έχει αναθεωρηθεί και ισχύει για τις περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού.

Β.10.10.2 Δυνατότητα δόμησης

Στο σύνολο της έκτασης του προς αξιοποίηση ακινήτου εμβαδού **112,492,26τ.μ.** με την εφαρμογή του ισχύοντος Σ.Δ. 0,2 που ισχύει για την ΖΟΕ Σαντορίνης τύπου ΙΙΙ προκύπτει μέγιστη δυνατότητα δόμησης: **112,492,26* 0.2 = 22.498,45 τ.μ.**

Από το σύνολο της μέγιστης δυνατότητας δόμησης του οικοπέδου αφαιρούνται:

- 880 τμ της υφιστάμενης δόμησης (έπαυλη και τρείς κατοικίες)

Επομένως απομένει διαθέσιμη δόμηση για υλοποίηση :

Εοικ = **22.498,45 – 880 = 21.618,45τ.μ.**

Δεδομένου ότι θα υπάρξουν υπόσκαφα κτίρια, το σύνολο της δόμησης που προσμετράται στο ΣΔ είναι διαφορετικό. Συνεπώς έχουμε:

- Εμβαδόν συνόλου δόμησης που προσμετράται: **17.131 τ.μ.**(περιλαμβάνονται οι υφιστάμενες κατοικίες) **Σημειώνεται ότι ο προτεινόμενος ΣΔ είναι 0,153.**
- Εμβαδόν συνόλου δόμησης που δεν προσμετράται: 7560 τμ
- Εμβαδό συνόλου δόμησης: **17.131 +7.560=24.691τ.μ.**

Η συγκεκριμένη δόμηση δίνει δυναμικότητα 166 κλινών για το ξενοδοχείο.

Σύμφωνα με την πρόταση στο ακίνητο δημιουργούνται τρεις βασικές ζώνες.

- Η **Ζώνη Α'** περιλαμβάνει το σύνολο των προτεινόμενων τουριστικών εγκαταστάσεων πολυτελούς διαμονής υγειάς και ευεξίας και των υποστηρικτικών λειτουργιών που χωροθετούνται στο διαθέσιμο τμήμα του οικοπέδου, καθώς και τα υφιστάμενα κτίρια,
- η **Ζώνη Β'** που θα παραμείνει αδόμητη περιλαμβάνει αμπελώνες εκμεταλλεύσιμους για την παραγωγή οίνου και επεξεργασίας αυτού και λοιπές καλλιέργειες τοπικών αγροτικών προϊόντων, καθώς και φυτεύσεις πρασίνου και
- η **Ζώνη Γ΄** που επίσης θα παραμείνει αδόμητη για την προστασία κυρίως των γεωλογικών σχηματισμών και των ρεμάτων, ενώ περιλαμβάνει επίσης τον αιγιαλό και την παραλία και αμπελώνες.

Το ακίνητο οργανώνεται χωρικά ως εξής:

Η **Ζώνη Α' τουρισμού – αναψυχής έκτασης 56.500 τμ** περιλαμβάνει:

- Α.1 Τουριστικές κατοικίες:
- Α.2 Κέντρο Αναζωογόνησης , ευεξίας , θαλασοθεραπίας και θερμαλιστικό ιαματικό SPA
- Α.3 Υφιστάμενη δόμηση με χρήση τουριστικής κατοικίας
- Α.4 Βιολογικός καθαρισμός και αφαλάτωση
- Α.5 Συγκρότημα κτιρίων (reception) με χρήση διοίκηση και υποστηρικτικές ξενοδοχειακές λειτουργίες
- Α.6 Εγκαταστάσεις επίδειξης - μεταποίησης τοπικών αγροτικών προϊόντων και υποδομών
- Α.7 Χώρος γευσιγνωσίας οίνου
- Α.8 Κτίρια εκδηλώσεων – Εκθέσεων Πολιτιστικών- Συνεδριακό Κέντρο
- Α.9 Κτίριο Ιατρείου για πρώτες Βοήθειες

ΖΩΝΗ Β' ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΓΗΣ, ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΦΥΤΕΥΣΗΣ

Η Ζώνη Β' έχει έκταση **15.400 τμ** και περιλαμβάνει:

- Αμπελώνες εκμεταλλεύσιμοι για την παραγωγή οίνου και επεξεργασίας αυτού, όπου είναι εφικτή λογψ εδαφολογικών συνθηκών
- Λοιπές καλλιέργειες τοπικών αγροτικών προϊόντων, όπου είναι εφικτή λογψ εδαφολογικών συνθηκών
- Φυτεύσεις πρασίνου

Η παραγωγική αγροτική διαδικασία παίζει σημαντικό ρόλο στη βιωσιμότητα της επένδυσης. Η καλλιέργεια αμπελώνων και κατ' επέκταση η παραγωγή οίνου και επεξεργασίας αυτού εντός της εγκατάστασης, μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του θέρετρου μειώνοντας το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και μπορεί να προσφέρει και μόνιμες θέσεις εργασίας σε ντόπιους που γνωρίζουν πολύ καλύτερα την παραδοσιακή παραγωγή οίνου.

ΖΩΝΗ Γ' ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Η Ζώνη Γ' έχει έκταση **37.000 τμ** και περιλαμβάνει:

- Γεωλογικοί σχηματισμοί. Αξιοποιώντας το ηφαιστειογενές ανάγλυφο, θα καθοριστεί κατάλληλα περιοχή προστασίας και ανάδειξης ώστε να προστατευθεί και να αναδειχθεί το φυσικό τοπίο της περιοχής και να καταστεί επισκέψιμο από τους τουρίστες και τους λοιπούς επισκέπτες.
- Ρέματα
- Αιγιαλό και παραλία
- Δημιουργία περιπατικού μονοπατιού στο δυτικό τμήμα του ακινήτου που θα οδηγεί στην παραλία Βλυχάδας. Θα υπάρχει ξύλινο γεφυράκι σε 3 σημεία διασταύρωσης με το ρέμα και σε 2 επιπλέον σημεία.
- Φύτευση αμπελώνων ή άλλων χαμηλού ύψους φυτών κατάλληλων για την αντιμετώπιση της διάβρωσης σε περιοχές που υπάρχει φαινόμενο διάβρωσης που χρήζει άμεσης αντιμετώπισης , όπου είναι εφικτή λόγω εδαφολογικών συνθηκών
- Περιοχή αναψυχής / βιότοπος με αμμοθίνες στο νότιο τμήμα του ακινήτου.

Ο περιβάλλων χώρος θα είναι κατάλληλα διαμορφωμένος ώστε να αποτελεί ένα περιβάλλον γεμάτο εκπλήξεις και εναλλαγές για την αναγκαία εκτόνωση των παραθεριστών και των παιδιών. Διαμορφώνεται πάρκο αναψυχής με αμμοθίνες, και χώροι περιπάτου στους ηφαιστιογενείς σχηματισμούς και δίπλα στα ρέματα. Επίσης, πραγματοποιούνται φυτεύσεις αμπελώνων και πρασίνου. Σκοπός είναι ο επισκέπτης να βλέπει και να οσμίζεται την μεσογειακή και θηραϊκή βιοποικιλότητα και να θαυμάζει το φυσικό κάλλος της περιοχής.

Γενικές διατάξεις και κατευθύνσεις για την ΚΥΑ χωροθέτησης των έργων του επενδυτικού σχεδίου

1. Επιλέγεται το μοντέλο χωρικής ανάπτυξης του ακινήτου το οποίο αξιοποιεί υφιστάμενα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και πλεονεκτήματα ανάγοντάς τα σε κρίσιμες ευκαιρίες. Οι νέοι τομείς ανάπτυξης που δημιουργούνται συνδυάζουν παράδοση –

πολιτισμό, φυσικό κάλλος, πράσινο, τουριστικές και εμπορικές χρήσεις, χρήσεις εστίασης και αναψυχής, σε μια λογική όπου λειτουργούν συμπληρωματικά με τον χαρακτήρα της ευρύτερης περιοχής.

2. Σκοπός είναι να δημιουργηθούν πολυτελή ξενοδοχειακά καταλύματα πέντε αστέρων με κεντρικές λειτουργίες που αφορούν σε **εναλλακτικές μορφές τουρισμού (ιαμματικός και θερμαλιστικός τουρισμός , τουρισμός υγείας και ευεξίας, χαλάρωσης, θαλασσοθεραπείας και spa , οινοτουρισμός, γαστρονομικός φυσιολατρικός, περιπατητικός , γεωτουρισμός , συνεδριακός τουρισμός)** συνδυαζόμενου και με την ψυχαγωγία.

3. Οι τουριστικές εγκαταστάσεις θα περιλαμβάνουν πολυτελή επιπλωμένα διαμερίσματα και σουίτες με τζακούζι, ιδιωτικές πισίνες και υπαίθριο ιδιωτικό χώρο, υπέργεια αλλά και υπόσκαφα, προσαρμοσμένα στο περιβάλλον, αραιά χωροθετημένα στην έκταση μαζί με τα υφιστάμενα κτίρια και την υφιστάμενη προνομιακή βίλα.

4. Για τον χαρακτήρα των κοινόχρηστων χώρων των καταλυμάτων, για να επιτευχθούν όλοι οι παραπάνω στόχοι, επιδιώκεται μια αρχιτεκτονική λιτή με γήινα σύγχρονα υλικά, που προσφέρουν την αναγκαία ποιότητα μέσα σε ένα κλίμα χαλάρωσης. Ξύλο, τσιμεντοκονίες, μάρμαρα, κεραμικά ή τσιμεντένια πλακίδια, επιλεκτικά μεταλλικές ή ξύλινες επενδύσεις, τοποθετούνται στον κάθε χώρο με τέτοιο τρόπο ώστε να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα. Εύκολα εναλλασσόμενα σενάρια διακόσμησης ικανοποιούν τις διαφορετικές απαιτήσεις κάθε εποχής ενώ το φως και το νερό είναι από τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν μια χαλαρή ροή.

5. Τα δωμάτια διαρθρώνονται με σκοπό να δημιουργηθούν χώροι που να ικανοποιούν τις σύγχρονες απαιτήσεις. Όσον αφορά στα δωμάτια του κεντρικού κτιρίου, δημιουργούνται χώροι μεγαλύτεροι, πιο άνετοι, με γήινους ανοιχτούς χρωματισμούς και φυσικά υλικά επένδυσης. Η λιτότητα των γραμμών, η αφαιρετική διάθεση των εσωτερικών χώρων σε επίπλωση και διακόσμηση, αλλά και η ειλικρίνεια στη χρήση των υλικών εξασφαλίζουν την επιθυμητή πολυτέλεια σε συνδυασμό με την ηρεμία. Η χρήση τόσο του φυσικού όσο και του τεχνητού φωτισμού και η εναλλαγή τους σε ένα παιχνίδι φωτός και σκιάς, αποτελούν ένα ακόμα εργαλείο για την δημιουργία ενός ατμοσφαιρικού μικροκλίματος. Το στοιχείο του νερού έρχεται να συμπληρώσει αυτό το μικροκλίμα με τρόπο που να ικανοποιούνται όλες οι αισθήσεις.

6. Επιδιώκεται η δημιουργία τύπων δωματίου που ενισχύουν τον χαρακτήρα του ξενοδοχείου και ταυτόχρονα ανταποκρίνονται σε πολλαπλές επιθυμίες.

7. Η έκταση θα περιλαμβάνει και συγκρότημα γευσιγνωσίας που θα αποτελείται από δοκιμαστήριο, κάναβες, κοιτώνες και φυσικά αποθήκες αγροτικού εξοπλισμού – πιθανότατα υπόσκαφες.

8. Μία μικρή μονάδα επίδειξης για την εμφιάλωση και για τις λοιπές εργασίες του οινοποιείου και ελαιουργείου είναι απαραίτητη ώστε να εξυπηρετεί δορυφορικά τις κάναβες.

9. Υπολογίζεται ότι οι χώροι εστίασης (καφέ και εστιατόριο) θα υπάρχουν και θα εξυπηρετούν το συγκρότημα. Ένας πλησίον της εισόδου - reception και ένας βόρεια για την υποστήριξη τυχόν εκδηλώσεων και μικρών συνεδρίων. Ο ένας θα είναι χώρος πρωϊνού και ο άλλος περισσότερο ως cafe-bar με δυνατότητα λειτουργίας ως εστιατόριο.
10. Το κεντρικό κτίριο του θέρετρου θα περιλαμβάνει reception, lobby, γραφεία, κοιτώνες βάρδιας, παρασκευαστήριο και τους προαναφερθέντες χώρους εστίασης.
11. Τα ηφαιστειογενή εδάφη ενδείκνυνται για τα ιαματικά χαρακτηριστικά τους επομένως η θηραϊκή γη μαζί με τα νερά από γεώτρηση στο έδαφος της, τα ιαματικά νερά του νησιού και το θαλασσινό νερό που θα αντλείται από την παρακείμενη θάλασσα θα αξιοποιηθούν για την **δημιουργία πολυτελούς SPA** (υπηρεσίες ευεξίας, αναζωογόνησης, θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας, κλπ.). Αυτό θα περιλαμβάνει μεγάλη εσωτερική πισίνα, σάουνα, χώρους θεραπείας, γυμναστήριο, hair and nail studio, μαζί με βοηθητικούς χώρους, αποδυτήρια και reception γραφεία και πωλητήριο καλλωπιστικών προϊόντων.
12. Εστιατόριο και εξωτερικό pool bar είναι οι επιπρόσθετες δραστηριότητες στο συγκρότημα.
13. Στον περιβάλλοντα χώρο δημιουργούνται ζώνες πρασίνου με εναλλαγή της φύτευσης ανάλογα με τον προσανατολισμό. Προβλέπονται αειθαλή δένδρα και θάμνοι για την προστασία από το βόρειο άνεμο. Τα φυτεμένα παρτέρια σε επαφή με τα κτίρια αυξάνουν την προστασία από την ηλιακή ακτινοβολία και συντελούν στη βελτίωση των συνθηκών τους θερινούς μήνες. Γενικά η φύτευση θα είναι τέτοια ώστε να μην παρεμποδίζει τον φυσικό φωτισμό των κτιρίων, αλλά και να απομονώνει τις εγκαταστάσεις από τις όμορες ιδιοκτησίες και τις οδούς πρόσβασης. Τα φυτά θα είναι προσαρμοσμένα στις εδαφοκλιματικές συνθήκες της περιοχής και θα επιλεχθούν όσο το δυνατό είδη αυτοφυούς χλωρίδας. Αποφεύγεται η επιλογή καλλιεργειών όπως γκαζόν που απαιτούν μεγάλη χρήση φυτοφαρμάκων.
14. Επιβάλλεται η εξασφάλιση τουλάχιστον μιας (1) θέσης στάθμευσης ανά τουριστική κατοικία καθώς και χώροι στάθμευσης πλησίον των χώρων όπου επιτρέπονται άλλες χρήσεις.
15. Επιβάλλεται η εξασφάλιση της πρόσβασης του κοινού προς την παραλία.
16. Για τη διάνοιξη του απαραίτητου εσωτερικού οδικού δικτύου και του δικτύου κίνησης των πεζών ακολουθούνται οι ελάχιστες αποδεκτές διατομές ασφάλειας για την καλύτερη προσαρμογή τους στο ανάγλυφο.
17. Επιτρέπεται η δημιουργία υπόσκαφων κτιρίων. Περαιτέρω εξειδίκευση μπορεί να γίνει στη φάση της Μελέτης Περιβαλλοντικών επιπτώσεων
18. Τα κτίρια πρέπει να εντάσσονται στο ανάγλυφο του εδάφους και στο άμεσο φυσικό τους περιβάλλον με την αξιοποίηση της προσφερόμενης θέας, ενώ η διάταξη των

εγκαταστάσεων πρέπει να γίνεται λαμβάνοντας υπόψη και τον κατάλληλο προσανατολισμό, αερισμό, φωτισμό και σκίαση.

19. Πρέπει να προβλέπεται

    α) Η κατάλληλη οργάνωση των δρόμων για κυκλοφορία σε ορισμένες μικρών ηλεκτρικών οχημάτων, όπως και σε ορισμένους πεζόδρομους και μονοπάτια σε όλη την έκταση.

    β) Ο βιοκλιματικός σχεδιασμός των κτιρίων, με κατάλληλες μονώσεις και κατάλληλα υλικά και με εκτεταμένη χρήση φύτευσης στο έδαφος και στα δώματα των κτιρίων, όπου αυτό επιλεγεί ως αρμόζον αισθητικά.

20. Πρέπει να επιδιώκεται κατά το δυνατό η εξοικονόμηση ενέργειας, με συστήματα ενεργειακής διαχείρισης, ανακύκλωση αποβλήτων και συλλογή ομβρίων και μη υδάτων για να επαναχρησιμοποιηθούν, όπου αυτό είναι δυνατόν.

21. Εντός των κοινόχρηστων χώρων και των ζωνών των ρεμάτων επιτρέπεται η κατασκευή υπόγειων δεξαμενών συλλογής και φύλαξης του νερού κλπ., που δεν προσμετρώνται στη δόμηση.

22. Πρέπει να ληφθούν υπόψη οι όροι των γνωμοδοτήσεων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

23. Για την καλύτερη πρόσβαση στο ακίνητο επιτρέπεται

    α) η δημιουργία κόμβου, για την κύρια/ απευθείας πρόσβαση σε αυτό καθώς για τις ανάγκες του έργου και

    β) η εκτέλεση έργων βελτίωσης στο τμήμα της υφιστάμενης οδού απο το ακίνητο μέχρι το υφιστάμενο δίκτυο

    όπως ενδεικτικά φαίνεται στο χάρτη της πρότασης

24. Κατά το στάδιο έγκρισης της χωροθέτησης των έργων του επενδυτικού σχεδίου θα καθοριστούν οι θέσεις για τις απαραίτητες σχετιζομένες με το έργο εγκαταστάσεις, των παρακάτω ειδικών χρήσεων, σύμφωνα με το άρθρου 5 του π.δ 59/2018 (Α΄114) :

    (1) Κατοικία.

    (2) Κοινωνική Πρόνοια.

    (4) Μικρές (4.1) και ειδικές (4.3) αθλητικές εγκαταστάσεις.

    (5) Θρησκευτικοί χώροι.

    (6) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις.

    (8.1) Πρωτοβάθμιες υπηρεσίες υγείας.

    (9) Χώροι συνάθροισης κοινού/ Συνεδριακά κέντρα.

    (10) Εμπόριο και παροχή προσωπικών υπηρεσιών. Επιτρέπονται μόνο εμπορικά καταστήματα (10.1) και καταστήματα παροχής προσωπικών υπηρεσιών (10.2)

(11) Γραφεία/Κέντρα έρευνας/Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων. Επιτρέπονται μόνο Γραφεία.

(12) Εστίαση.

(13) Αναψυκτήρια.

(14) Αναψυχή.

(15) Τουριστικά καταλύματα, εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής και λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις.

(16) Στάθμευση (κτίριο γήπεδο). Επιτρέπονται μόνο Στάθμευση (κτίρια-γήπεδα) αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους κοινής χρήσης, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων (16.1) και Στάθμευση (κτίρια γήπεδα) σκαφών και τουριστικών λεωφορείων (16.2).

(17) Πρατήρια παροχής καυσίμων και ενέργειας. Η παροχή φυσικού αερίου γίνεται μόνο για την εξυπηρέτηση οχημάτων.

(18) Πλυντήρια, λιπαντήρια αυτοκινήτων.

(24.5) Πολυλειτουργικό αγρόκτημα.

(26) Εγκαταστάσεις Μέσων Μαζικής Μεταφοράς.

(30) Γωνιές ανακύκλωσης και πράσινα σημεία (μικρά, μεγάλα κοινή υπουργική απόφαση 18485/26-4-2017 ΦΕΚ Β’ 1412). Επιτρέπονται μόνο Γωνιές ανακύκλωσης και Μικρά πράσινα σημεία.

(32) Χώρος επεξεργασίας και διάθεσης λυμάτων με καθορισμό θέσης από το εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο

(34) Εγκαταστάσεις ΑΠΕ.

(46) Αστική γεωργία λαχανόκηποι.

(47) Κατασκηνώσεις παιδικές εξοχές.

48. Κατασκευές

(49) Περίπτερα ενημέρωσης/έργα ερμηνείας περιβάλλοντος (πινακίδες, αποχωρητήρια, περίπτερα, στέγαστρα κ.λπ.)

(52) Ήπια θαλάσσια αναψυχή (κολύμβηση, ιστιοσανίδα, καταδύσεις, υποβρύχια φωτογράφηση κ.λπ.)

Β.10.10.3 Καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης

Για τη **Ζώνη Α΄** στην οποία προβλέπεται δόμηση ισχύουν οι ακόλουθοι όροι και περιορισμοί:

Όροι δόμησης για κατοικία:

Αρτιότητα κατά κανόνα: Εμβαδόν οκτώ (8) στρέμματα

Αρτιότητα κατά παρέκκλιση: Εμβαδόν τέσσερα (4) στρέμματα (πριν από 30/04/2012)

Μέγιστος αριθμός ορόφων 1 και μέγιστο ύφος 4,50 μ, μετρούμενο σε κάθε σημείο του κτιρίου από το φυσικό έδαφος περιμετρικά της κατασκευής. Σε περίπτωση κατασκευής θόλου, το παραπάνω επιτρεπόμενο ύψος προσαυξάνεται κατά 1,50 μ.

Όροι δόμησης στα τουριστικά καταλύματα:

Αρτιότητα: Εμβαδόν δεκαπέντε (15) στρέμματα χωρίς παρεκκλίσεις

Μέγιστος αριθμός ορόφων: 2

Μέγιστο ύψος: 7,00 μ

Μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση στον όροφο: 40% της πραγματοποιούμενης δόμησης.

Η στάθμη οροφής τυχόν υπογείου δεν επιτρέπεται σε κανένα σημείο να υπερβαίνει τη στάθμη του εδάφους περιμετρικά του κτιρίου.

Πάνω από το μέγιστο ύψος των κτιρίων επιτρέπεται μόνο η κατασκευή καπνοδόχων, αεραγωγών και συμπαγούς στηθαίου με ύψος μέχρι 0,50 μ.

Σε περίπτωση κατασκευής θόλου το ύψος προσαυξάνεται κατά 1,50 μ.

Στο Συντελεστή Δόμησης προσμετρώνται οι υπόγειοι χώροι ή τμήματα αυτών, εφόσον η οροφή τους βρίσκεται πάνω από την στάθμη του περιβάλλοντος εδάφους περισσότερο του ενός (1) μέτρου

Επιβάλλεται ο πλήρης Διαχωρισμός του κτιρίου σε περισσότερα του ενός όταν προκύπτει όγκος μεγαλύτερος των 1.600 κ. μ. Η μεταξύ αυτών απόσταση ορίζεται στα 3 μέτρα τουλάχιστον.

Μέγιστος επιτρεπόμενος οικοδομικός όγκος κτιρίου με ενιαία στάθμη ορίζεται στα 800 κ.μ. πάνω από τη στάθμη του εδάφους. Σε περίπτωση κτιρίου με μεγαλύτερο όγκο επιβάλλεται μετακίνηση αυτού στη κάτοψη κατά τις δύο διευθύνσεις τουλάχιστον κατά 1,50μ. και σε ύψος κατά 0,90 μ.

- Το μέγιστο συνεχές και ενιαίο μήκος όψης κτιρίου τα 12 μ.
- Απαγορεύεται η επιχωμάτωση ή εκσκαφή των ακάλυπτων επιφανειών των οικοπέδων για ανύψωση ή υποβίβαση της στάθμης του εδάφους.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι όροι και περιορισμοί δόμησης του άρθρου 8 του από 6-10-1978 Π.Δ. Δ 538 όπως αυτό αντικαταστάθηκε με άρθρο του από 20-1-1988 Π.Δ. (Δ61).

Οι λοιποί όροι και περιορισμοί δόμησης των επιτρεπόμενων χρήσεων (πλην των κτιρίων κοινής ωφέλειας) είναι οι αναφερόμενοι κατά χρήση στο από 24-05-1985 προεδρικό διάταγμα (ΦΕΚ 270/Δ/1985), όπως ισχύει, χωρίς τις αναφερόμενες σε αυτό παρεκκλίσεις.

Επιπλέον, τα κτίρια απέχουν τουλάχιστον 150 μ από καθορισμένη γραμμή αιγιαλού.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται ο Ν4067/2012 όπως έχει αναθεωρηθεί και ισχύει για τις περιοχές εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμού. Για το σύνολο των ζωνών:

- Απαγορεύεται οποιαδήποτε δόμηση πέρα από τις ανά ζώνη περιγραφόμενες εγκαταστάσεις.
- Εντός της καθορισμένης ζώνης αιγιαλού – παραλίας δεν επιτρέπεται καμία νέα εγκατάσταση ή έργο διαμόρφωσης

Β.10.10.4 Παρεκκλίσεις

Λαμβάνοντας υπόψη το έντονο ανάγλυφο, με τους ιδιαίτερους γεωλογικούς σχηματισμούς, το μακρόστενο σχήμα του οικοπέδου και την ζώνη 150 μ από τα όρια του αιγιαλού ζητούμε την έγκριση -**4- παρεκκλίσεων** από αυτά που προβλέπει η ΖΟΕ σύμφωνα με τα ΦΕΚ139 Δ'/ 19.03.1990 και το ΦΕΚ 144 Δ'/ 30.04.2012,οι οποίες επιγραμματικά είναι οι εξής:

1η. Η πρώτη αφορά στην δυνατότητα τροποποίησης του εδάφους: είτε για τη **διαμόρφωση αναβαθμών** για καλλιέργειες και φύτευση, είτε για την μερική κάλυψη των κτιρίων, μέσω φύτευσης δωμάτων ή όψεων αυτών, με το διαμορφωμένο έδαφος με στόχο την μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των κτιρίων. Στην περίπτωση αυτή η φυτεμένη στέγη ενοποιείται με το περιβάλλον έδαφος και περιορίζει με αυτό τον τρόπο τις εμφανείς όψεις των κτιρίων.

2η. Η δεύτερη παρέκκλιση αφορά στη **δυνατότητα δόμησης σε όροφο και αύξηση του ποσοστού επί της συνολικής πραγματοποιούμενης δόμησης από 40% που ισχύει σε 50%.** Πάλι λόγω της μειωμένης κάλυψης λόγω του σχήματος του γηπέδου και του ιδιαίτερου ανάγλυφου ζητείται η αύξηση της δυνατότητας δόμησης στον όροφο. Οι διατάξεις που προβλέπονται από την ΖΟΕ για την διάσπαση των όγκων των κτιρίων διατηρούνται.

Διατηρούμε τις διατάξεις της εκτός σχεδίου δόμησης όμως λόγω των χαρακτηριστικών του οικοπέδου που προαναφέρθηκαν, ζητούνται οι παρεκκλίσεις σύμφωνα με τα ΦΕΚ538Δ/1978 και του ΦΕΚ270Δ/1985, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει μετά την εφαρμογή του Ν 4819/2021.

3η. Η παρέκκλιση αυτή αφορά την **δυνατότητα επέκτασης των υπόγειων και υπόσκαφων χώρων κυρίως για βοηθητικές χρήσεις εντός των 15 μ απόστασης από τις όμορες ιδιοκτησίες** που ορίζονται από την εκτός σχεδίου δόμηση. Σκοπός είναι να εξυπηρετηθούν οι λειτουργίες του τουριστικού θέρετρου χωρίς να αλλοιωθεί το περιβάλλον. Η παρέκκλιση αυτή αφορά 515 τμ κυρίων υπόγειων χώρων και 4590 τμ βοηθητικών χώρων υπόγειων (παρκινγκ κλπ.) ,

4η. Η παρέκκλιση αυτή αφορά την δυνατότητα ενσωμάτωσης στο τουριστικό ξενοδοχείο της υφιστάμενης κατοικίας 400 τμ περίπου, που έχει κατασκευαστεί με νόμιμη άδεια εντός της ζώνης μεταξύ των 100 και των 150 μ από την θάλασσα με την μετατροπή της ως τουριστική έπαυλη ως είναι χωρίς καμία πρόσθετη εξωτερική κατασκευή.

Β.10.10.5 Προτεινόμενη Γενική Οργάνωση – Κτιριολογικό Πρόγραμμα

Σύμφωνα με την πρόταση στο ακίνητο δημιουργούνται τρεις βασικές ζώνες. Η Ζώνη Α' περιλαμβάνει το σύνολο των προτεινόμενων τουριστικών εγκαταστάσεων και των υποστηρικτικών λειτουργιών που χωροθετούνται στο διαθέσιμο τμήμα του οικοπέδου, καθώς και τα υφιστάμενα κτίρια, η Ζώνη Β' που θα παραμείνει αδόμητη περιλαμβάνει αμπελώνες εκμεταλλεύσιμους για την παραγωγή οίνου και επεξεργασίας αυτού και λοιπές καλλιέργειες τοπικών αγροτικών προϊόντων, καθώς και φυτεύσεις πρασίνου και η Ζώνη Γ΄ που επίσης θα παραμείνει αδόμητη για την προστασία κυρίως των γεωλογικών σχηματισμών και των ρεμάτων, ενώ περιλαμβάνει επίσης τον αιγιαλό και την παραλία και αμπελώνες.

Το ακίνητο οργανώνεται χωρικά ως εξής:

Η Ζώνη Α' τουρισμού – αναψυχής 56.500 τμ περιλαμβάνει:

- Α.1 Τουριστικές κατοικίες:
- Α.2 ΚΕΝΤΡΟ Αναζωογόνησης SPA
- Α.3 Υφιστάμενη δόμηση με χρήση τουριστικής κατοικίας
- Α.4 Βιολογικός καθαρισμός και αφαλάτωση
- Α.5 Συγκρότημα κτιρίων (reception) με χρήση διοίκηση και υποστηρικτικές ξενοδοχειακές λειτουργείες
- Α.6 Εγκαταστάσεις επίδειξης - μεταποίησης τοπικών αγροτικών προϊόντων και υποδομών
- Α.7 Χώρος γευσιγνωσίας οίνου
- Α.8 Κτίρια εκδηλώσεων

Η Ζώνη Β' αγροτικής γης, καλλιέργειας και φύτευσης 15.400 τμ περιλαμβάνει:

- Αμπελώνες
- Λοιπές καλλιέργειες τοπικών αγροτικών προϊόντων
- Φυτεύσεις πρασίνου

Η Ζώνη Γ' προστασίας φυσικού τοπίου 37.000 τμ περιλαμβάνει:

25. Γεωλογικοί σχηματισμοί
26. Ρέματα
27. Αιγιαλός και παραλία
28. Αμπελώνες ή άλλα φυτά χαμηλού ύψους
29. Περιοχή αναψυχής / βιότοπος με αμμοθίνες

<u>Περιγραφή εγκαταστάσεων και έργων</u>

Τουριστικές κατοικίες (83) συνολικής δυναμικότητας 166 κλινών:

- 67 νέες υπέργειες τουριστικές κατοικίες 134 κλινών 8040 τμ. Κάθε κατοικία έχει ισόγειο 60 τμ και 1ο όροφο 60 τμ, σύνολο 120 τμ.
- 16 υπόσκαφες τουριστικές κατοικίες 32 κλινών 1600 τμ συνολικής δόμησης, με 1280 τμ να προσμετρώνται στο ΣΔ και 320 να μην προσμετρώνται στο ΣΔ. Κάθε κατοικία έχει υπόγειο 80 τμ.
- 83 πισίνες 1660 τμ, με έκαστην 20 τμ ανά κατοικία.
- Κοινόχρηστη πισίνα 250 τμ

Κέντρο Αναζωογόνησης SPA:

- Υπόγειο κτίριο SPA με κύριους και βοηθητικούς χώρους 2500 τμ που ένα τμήμα του θα είναι υπόσκαφο

Υφιστάμενη δόμηση με χρήση τουριστικής κατοικίας:

- Έπαυλη 5 κλινών 400 τμ. Αποτελείται από ισόγειο 314 τμ και 1ο όροφο 85 τμ
- Πισίνα της έπαυλης 144 τμ
- 3 υφιστάμενες τουριστικές κατοικίες 15 κλινών 240 τμ. Κάθε κατοικία έχει ισόγειο 54 τμ και 1ο όροφο 26 τμ, σύνολο 90 τμ
- 3 πισίνες 96 τμ, με έκαστην 32 τμ ανά κατοικία

Βιολογικός καθαρισμός και αφαλάτωση:

- Ισόγειο κτίριο βιολογικού καθαρισμού 300 τμ. (Δεν προσμετράται στο ΣΔ)
- Ισόγειο κτίριο ανακύκλωσης και ανακυκλοφορίας νερού 300 τμ. (Δεν προσμετράται στο ΣΔ)
- Υπόγειο κτίριο αφαλάτωσης 150 τμ. (Δεν προσμετράται στο ΣΔ)

Συγκρότημα κτιρίων (reception) με χρήση διοίκηση και υποστηρικτικές ξενοδοχειακές λειτουργείες:

- Ισόγειο κτίριο lobby 500 τμ
- Υπέργειο κτίριο διοίκησης με 1ο όροφο 500 τμ
- 2 υπόγεια κτίρια με βοηθητικό χώρο 600 τμ. Κάθε κτίριο έχει υπόγειο 300 τμ. Τα τμ του ενός κτιρίου δεν προσμετρώνται στο ΣΔ, ενώ στο άλλο κτίριο προσμετρώνται τα 150 τμ. και τα υπόλοιπα 150 τμ όχι.
- Υπέργειο κτίριο με βοηθητικό χώρο με 1ο όροφο 300 τμ (Δεν προσμετράται στο ΣΔ)
- Καφετέρια με ισόγειο 300 τμ
- 3 Πωλητήρια 150 τμ. Κάθε κτίριο έχει ισόγειο 50 τμ
- Εστιατόριο με ισόγειο 300 τμ και 1ο όροφο 300 τμ, σύνολο 600 τμ

- Μεγάλη πλατεία σε σχήμα οβάλ για την καλύτερη πρόσβαση στις βασικές υπηρεσίας του συγκροτήματος και την ανάδειξη της εισόδου αυτού.

Εγκαταστάσεις επίδειξης - μεταποίησης τοπικών αγροτικών προϊόντων και υποδομών:

- Κτίριο εμφιάλωσης 200 τμ, με ισόγειο 100 τμ και 1ο όροφο 100 τμ.
- Ελαιουργείο 200 τμ, με ισόγειο 100 τμ και 1ο όροφο 100 τμ
- Οινοποιείο 200 τμ, με ισόγειο 100 τμ και 1ο όροφο 100 τμ

Χώρος γευσιγνωσίας οίνου με 2 κάναβες 200 τμ. Καθεμία έχει υπόγειο 100 τμ. Τα 160 τμ προσμετρώνται στον ΣΔ, ενώ τα υπόλοιπα 40 τμ όχι.

Κτίρια εκδηλώσεων:

- Πολυχώρος δραστηριοτήτων (συνέδρια, εκδηλώσεις, γάμοι, βαπτίσεις κλπ.) 1150 τμ. Το κτίριο έχει υπόγειο 900 τμ και ισόγειο 250 τμ.
- Υπόγειο πάρκινγκ 90 θέσεων με εμβαδό 2700 τμ

Ενδεχομένως να υπάρξει επέκταση 4000 τμ με αγορά της ιδιοκτησίας που περιλαμβάνεται εντός του ακινήτου και της οποίας σήμερα η πρόσβαση γίνεται με δουλεία. Συγκεκριμένα, είναι πιθανή η κατασκευή 20 επιπλέον τουριστικών κατοικιών συνολικής δόμησης 2400 τμ. και δυναμικότητας 40 κλινών. Κάθε κτίριο έχει ισόγειο 60 τμ και 1ο όροφο 60 τμ, σύνολο 120 τμ.

Αγροτική γη, καλλιέργεια και φύτευση:

- Αμπελώνες εκμεταλλεύσιμοι για την παραγωγή οίνου και επεξεργασίας αυτού
- Λοιπές καλλιέργειες τοπικών αγροτικών προϊόντων
- Φυτεύσεις πρασίνου

Περιοχή προστασίας φυσικού τοπίου:

- Γεωλογικοί σχηματισμοί. Αξιοποιώντας το ηφαιστειογενές ανάγλυφο, θα καθοριστεί κατάλληλα περιοχή προστασίας και ανάδειξης με την έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του ΥΠΕΝ, ώστε να προστατευθεί και να αναδειχθεί το φυσικό τοπίο της περιοχής και να καταστεί επισκέψιμο από τους τουρίστες και τους λοιπούς επισκέπτες.
- Ρέματα
- Αιγιαλός και παραλία
- Δημιουργία περιπατικού μονοπατιού στο δυτικό τμήμα του ακινήτου που θα οδηγεί στην παραλία Βλυχάδας. Θα υπάρχει ξύλινο γεφυράκι σε 3 σημεία διασταύρωσης με το ρέμα και σε 2 επιπλέον σημεία.
- Φύτευση αμπελώνων ή άλλων χαμηλού ύψους φυτών κατάλληλων για την αντιμετώπιση της διάβρωσης σε περιοχές που υπάρχει φαινόμενο διάβρωσης που χρήζει άμεσης αντιμετώπισης

- Περιοχή / βιότοπος με αμμοθίνες 19.437 τμ στο νότιο τμήμα του ακινήτου.

Έργα υποδομής:

Η επένδυση θα περιλαμβάνει, επίσης, βοηθητικές δεξαμενές 1000 τμ.

Με σκοπό να βελτιωθεί η προσβασιμότητα εντός και εκτός της επένδυσης και να γίνει πιο εύκολη η κάλυψη αναγκών και η παροχή υπηρεσιών αυτής πραγματοποιείται:

- Χάραξη ήπιου οδικού δικτύου εσωτερικά της επένδυσης με πλάτος 6 μ
- Διαπλάτυνση του χωματόδρομου εξωτερικά της επένδυσης με πλάτος 7 μ
- Δημιουργία μονοπατιών και εσωτερικά δικτύου για ηλεκτρικά οχήματα (golf cars) εκτιμώμενου πλάτους 3,5 μ

Το εσωτερικό δίκτυο θα διαμορφωθεί σε ήπιας κυκλοφορίας απόλυτα προσαρμοσμένο στο φυσικό περιβάλλον.

Η σύνδεση της επένδυσης με το εξωτερικό οδικό δίκτυο θα γίνεται με 3 ισόπεδους κόμβους.

Θα δημιουργηθεί εσωτερικό δίκτυο αποχέτευσης όμβριων και ακαθάρτων και εξωτερικός αγωγός διάθεσης σε κατάλληλο αποδέκτη.

Θα δημιουργηθεί εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης.

Για τις ανάγκες ύδατος υπάρχει υφιστάμενη δανειοδοτημένη γεώτρηση(Α.Π. : 8396/1705/12-3-2012), βάθους 75 μ και ετήσιας αποληψιμότητας 1.200 κ.μ.

Επίσης προβλέπεται υπό αδειοδότηση Γεώτρηση για την μελλοντική λειτουργία της αφαλάτωσης εντός της ιδιοκτησίας.

Περιοχές απαλλοτρίωσης:

- Υφιστάμενος χωματόδρομος που θα διαπλατυνθεί

Περιοχές μελλοντικής επέκτασης:

- Έκταση στο νοτιοανατολικό τμήμα του οικοπέδου για την δημιουργία μικρού ταμιευτήρα συλλογής όμβριων υδάτων εντός παρακείμενου ρέματος στα ανατολικά της ιδιοκτησίας, που κρίνεται απαραίτητος για την αειφόρο διαχείριση του νερού και την εύρυθμη λειτουργία της επένδυσης.
- Έκταση 4000 τμ. που περιλαμβάνεται εντός του ακινήτου και της οποίας σήμερα η πρόσβαση γίνεται με δουλεία.

Επιφάνειες:

- Φυτεμένες/καλλιεργήσιμες 70.220 τμ
- Σκληρές 25.571 τμ
- Εσωτερικός δρόμος 2.900 τμ
- Εξωτερικός δρόμος (χωματόδρομος) 2.980 τμ
- Εσωτερικό δίκτυο κίνησης πεζών (διάδρομοι, κλίμακες, πλατώματα) 19.000 τμ

- Περιπατικό μονοπάτι (περιοχή προστασίας φυσικού τοπίου)
- Υπέργειο parking 100 θέσεων με εμβαδό 3000 τμ (περιοχή κτιρίων εκδηλώσεων)
- Φωτοβολταϊκό πάρκο 3.500 τμ

Σύνολο επιφάνειας αίτησης παρέκκλισης:

- Κύριοι υπόγειοι χώροι 515 τμ
- Βοηθητικοί υπόγειοι χώροι 4590 τμ

Τα δεδομένα για την ύδρευση και την άρδευση έχουν ως εξής:

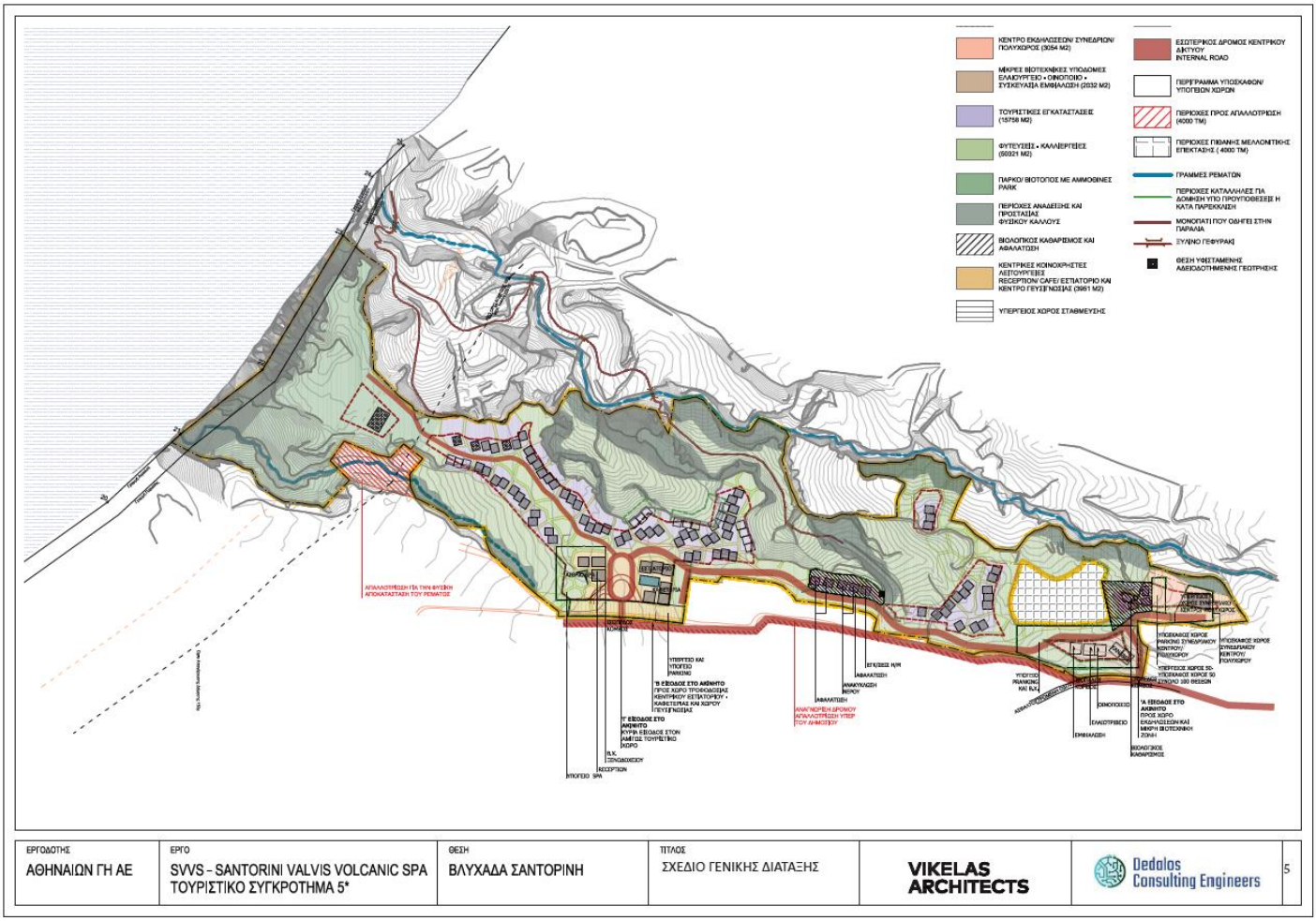
- Ημερήσια κατανάλωση νερού ανά κλίνη 450 lt/day
- Συντελεστή εξάτμισης νερού από πισίνες 7,92 lt/day

Συνολικά είναι:

- Ημερήσια κατανάλωση νερού στο ξενοδοχείο 166x450=74.700 lt/day
- Ανάγκες άρδευσης 70,22 στρεμ Χ 300 κ.μ/στρεμ/έτος= 21.066 κ.μ/έτος ή 57.715 lt/day
- Εξάτμιση νερού από πισίνες 166 Χ 7,92= 1.315 lt/day
- Σύνολο 74.700 + 57.715 + 1.315= **133.730 lt/day ή 48.812 m3/year**

Τέλος έχουμε:

- Ετήσια απαιτούμενη ποσότητα μη ανακυκλωμένου νερού 74.700 lt/day Χ 365= 27.265 m3/year
- Απαιτούμενη ποσότητα ανακυκλωμένου νερού 51.030 lt/day Χ 365= 21.546 m3/year

Χάρτης 50: Προτεινόμενο Σχέδιο Γενικής Διάταξης

<u>Δυνατότητα δόμησης</u>

Στο σύνολο της έκτασης του προς αξιοποίηση ακινήτου εμβαδού **112.492,26τ.μ** με την εφαρμογή του ισχύοντος Σ.Δ. 0,2 που ισχύει για την ΖΟΕ Σαντορίνης τύπου ΙΙΙ προκύπτει μέγιστη δυνατότητα δόμησης: **112.492,26* 0.2 = 22.498,45 τ.μ.**

Από το σύνολο της μέγιστης δυνατότητας δόμησης του οικοπέδου αφαιρούνται:

- 880 τμ της υφιστάμενης δόμησης (έπαυλη και τρείς κατοικίες)

Επομένως απομένει διαθέσιμη δόμηση για υλοποίηση :

Εοικ =-**22.498,45 – 880 = 21.618,45τ.μ.**

Δεδομένου ότι θα υπάρξουν υπόσκαφα κτίρια, το σύνολο της δόμησης που προσμετράται στο ΣΔ είναι διαφορετικό. Συνεπώς έχουμε:

- Εμβαδόν συνόλου δόμησης που προσμετράται: **17.131 τ.μ.**(περιλαμβάνονται οι υφιστάμενες κατοικίες) **Σημειώνεται ότι ο προτεινόμενος ΣΔ είναι 0,153.**
- Εμβαδόν συνόλου δόμησης που δεν προσμετράται: 7560 τμ

- Εμβαδό συνόλου δόμησης: **17.131 +7.560=24.691τ.μ.**

Πίνακας 90: Προτεινόμενος ΣΔ,

	Στοιχεία δόμησης με τον υφιστάμενο ΣΔ
ΜΕΓΙΣΤΗ ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΗ ΔΟΜΗΣΗ	**22.498,45 τ.μ.**
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΣ Σ.Δ	0.153

Ακολούθως παρατίθενται συγκεντρωτικοί πίνακες με όλα τα κτίρια και όλες τις επιφάνειες:

Πίνακας 91: Προτεινόμενο Κτιριολογικό Πρόγραμμα

ΧΡΗΣΗ	ΚΤΙΡΙΟ	ΑΡ	ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΑΝΑ ΚΤΙΡΙΟ				ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΟΜΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΑ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΥ ΠΡΟΣΜΕΤΡΑΤΑΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΥ ΔΕΝ ΠΡΟΣΜΕΤΡΑΤΑΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΥ ΠΡΟΣΜΕΤΡΑΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΕΚΤΑΣΗ
			ΥΠΟΓΕΙΟ	ΙΣΟΓΕΙΟ	1ος	ΣΥΝΟΛΟ					
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΝΕΑ ΥΠΕΡΓΕΙΑ	67		60	60	120	**8040**	**10280**	8040	0	8040
	ΥΠΟΣΚΑΦΑ	16	100			100	**1600**		1280	320	1024
	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ	3		54	26	80	**240**		240	0	240
	ΕΠΑΥΛΗ	1		315	85	400	**400**		400	0	400
	ΠΙΘΑΝΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ	20		60	60	120	**2400**	**12680**			2400
ΚΤΙΡΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ	ΠΟΛΥΧΩΡΟΣ ΧΩΡΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ	1	900	250		1150	**1150**	**1150**	1150	0	1150
ΚΤΙΡΙΑ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	ΕΜΦΙΑΛΩΣΗ	1		100	100	200	**200**	**1350**	200	0	200
	ΕΛΑΙΟΥΡΓΕΙΟ	1		100	100	200	**200**		200	0	200
	ΟΙΝΟΠΟΙΙΟ	1		100	100	200	**200**		200	0	200
	ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ	1		300		300	**300**		0	300	0
	ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΝΕΡΟΥ	1		300		300	**300**		0	300	0
	ΑΦΑΛΑΤΩΣΗ	1	150			150	**150**		0	150	0
ΣΠΑ	ΚΥΡΙΟΙ ΧΩΡΟΙ	1	1500			1500	**1500**	**2500**	1500	0	1500
	ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ	1	1000			1000	**1000**		1000	0	1000
RECEPTION	LOBBY	1		500		500	**500**	**1850**	500	0	500
	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ	1			500	500	**500**		500	0	500
	ΒΧ	1	300			300	**300**		0	300	0
	ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ	1		300		300	**300**		300	0	300
	ΒΧ	1			300	300	**300**		0	300	0
	ΠΩΛΗΤΗΡΙΑ	3		50		50	**150**		150	0	150
	ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ	1		300	300	600	**600**		600	0	600
	Β.Χ	1	300			300	**300**		150	150	75
ΧΩΡΟΣ ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑΣ	ΚΑΝΑΒΕΣ	2	100			100	**200**	**200**	160	40	128
PARKING	ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΥΠΟΓΕΙΟ	1	2700			2700	**2700**	**5700**	0	2700	0
	ΥΠΕΡΓΕΙΑ	1		3000		3000	**3000**		0	3000	0
ΣΥΝΟΛΑ		**130**					**26530**		**16570**	**7560**	**18607**

ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ		ΑΡ				ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΟΜΗΣΗ
ΦΥΤΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ		1				70220	**70,220.00**
ΣΚΛΗΡΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ		1				25571	**25,571.00**
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ		1				2900	**2,900.00**
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΔΡΟΜΟΣ		1				2980	**2,980.00**
ΦΩΤΟΒΩΛΤΑΙΚΟ ΠΑΡΚΟ		1				3500	**3,500.00**
ΣΥΝΟΛΑ							**105,171.00**

ΥΓΡΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ - ΠΙΣΙΝΕΣ - ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ	ΠΙΣΙΝΑ-ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΕΣ	83				20	1660
	ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΗ	1				250	250
	ΕΠΑΥΛΗΣ	1				144	144
	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ	3				32	96
	ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΔΕΞΑΜΕΝΕΣ						1000
ΣΥΝΟΛΑ							**2150**

Β.10.11 Οδικό δίκτυο

Η πρόσβαση στο γήπεδο της επένδυσης γίνεται μέσα από δύο δρόμους:

- Ασφαλτοστρωμένος δρόμος που συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών - Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας. Ο δρόμος αυτός είναι υφιστάμενος από πολύ παλιά και συνδέει τους οικισμούς Εμπορειό και Μεγαλοχώρι με την παράλια και το λιμάνι της Βλυχάδας. Από τα μέχρι τώρα δεδομένα δεν βεβαιώνεται επίσημος χαρακτηρισμός της οδού (δημόσια ή ιδιωτική / δημοτική ή κοινοτική) αν και στο κτηματολόγιο αποτυπώνεται με χωριστό ΚΑΕΚ. Στα πλαίσια του Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. και του Π.Δ. που θα προκύψει θα γίνει και επίσημος χαρακτηρισμός ως δημόσιος δρόμος. Ο δρόμος αυτός έχει πλάτος μεγαλύτερο από 5,5 μ σε πολλά σημεία έχει πλάτος 6-8 μ
- Χωματόδρομος ανατολικά του ακινήτου και σε κάποια σημεία εντός αυτού που διευκολύνει την πρόσβαση στις όμορες ιδιοκτησίες και δεν έχει δικό του ΚΑΕΚ. Κάθε ιδιοκτήτης προκειμένου να διευκολύνει τον γείτονα του παραχώρησε ένα μέρος της ιδιοκτησίας του με σκοπό την διευκόλυνση των γύρω του. Ο χωματόδρομος αυτός πρόκειται να διαπλατυνθεί και να ασφαλτοστρωθεί με διαδικασία απαλλοτρίωσης στο πλαίσιο της διαδικασίας Fast track , τα έξοδα της οποίας θα βαρύνουν το επενδυτή.

Σύμφωνα με τις διευκρινήσεις που δόθηκαν στην φάση της έγκρισης από την ΔΕΣΕ,

Η προσβασιμότητα στο ακίνητο γίνεται από την ασφαλτοστρωμένη οδό στην οποία το ακίνητο της επένδυσης έχει πρόσβαση στο βορειοανατολικό τμήμα με πρόσωπο επί αυτής 56 μ.

Η ασφαλτοστρωμένη οδός αυτή συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών - Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας και τους οικισμούς Εμπορειό και Μεγαλοχώρι με την παράλια και το λιμάνι της Βλυχάδας, δύναται να αποκτήσει επίσημο χαρακτηρισμό είτε λόγω παλαιότητας είτε με τη διαδικασία αναγνώρισης που μπορεί να ενταχθεί στις προβλέψεις του ΕΣΧΑΣΕ.

Η ασφαλτοστρωμένη οδός (ΕΙΚΟΝΑ 1), έχει ανεξάρτητο ΚΑΕΚ και θεωρείται από το κτηματολόγιο ως <u>δημόσια οδός</u>, η οποία άλλωστε είναι και η μοναδική που συνδέει άμεσα διαφορετικούς οικισμούς (Λιμάνι Βλυχάδας με Εμπορειό και Μεγαλοχώρι).

ΚΑΕΚ 29077ΕΚ00013

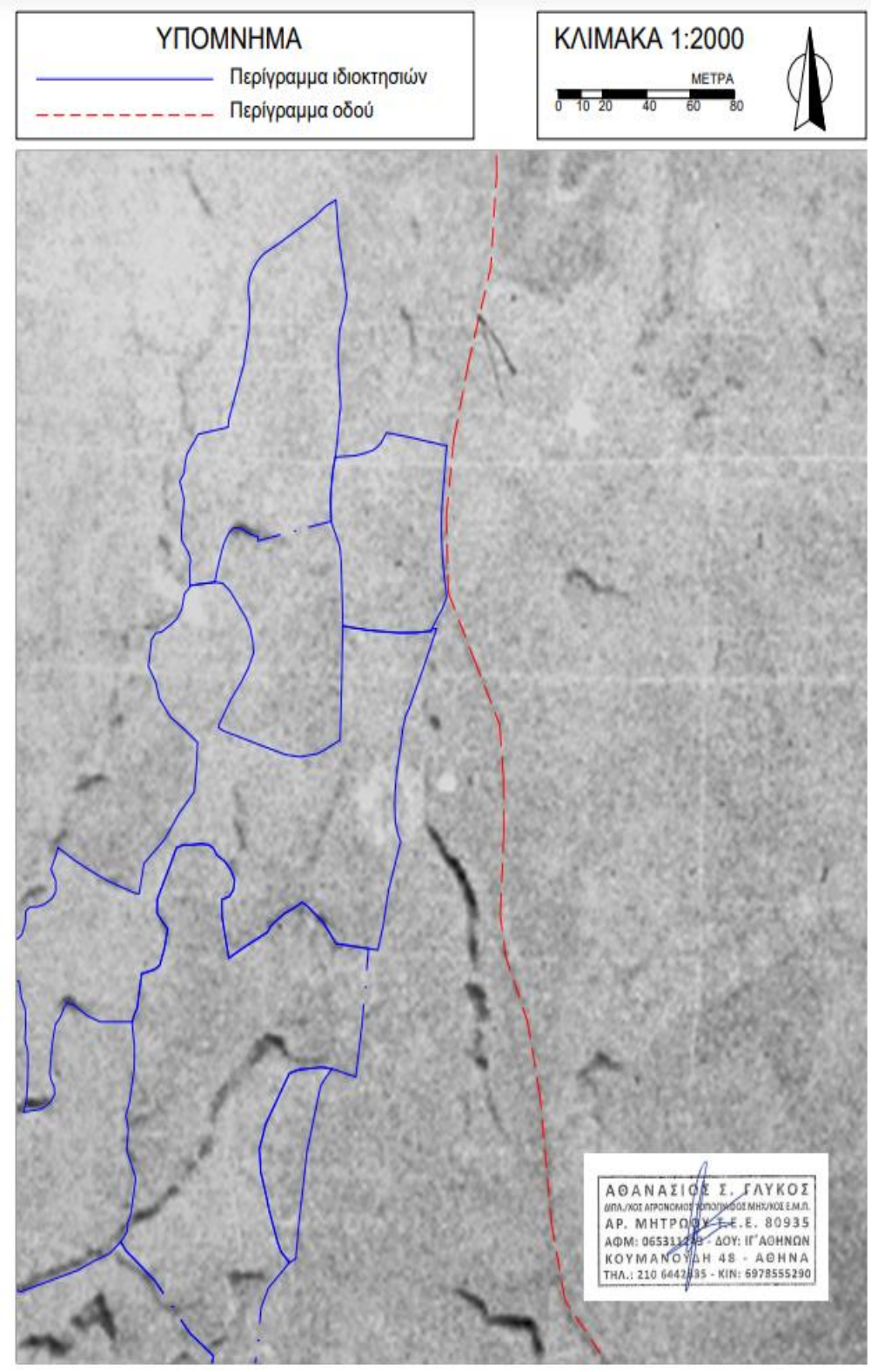

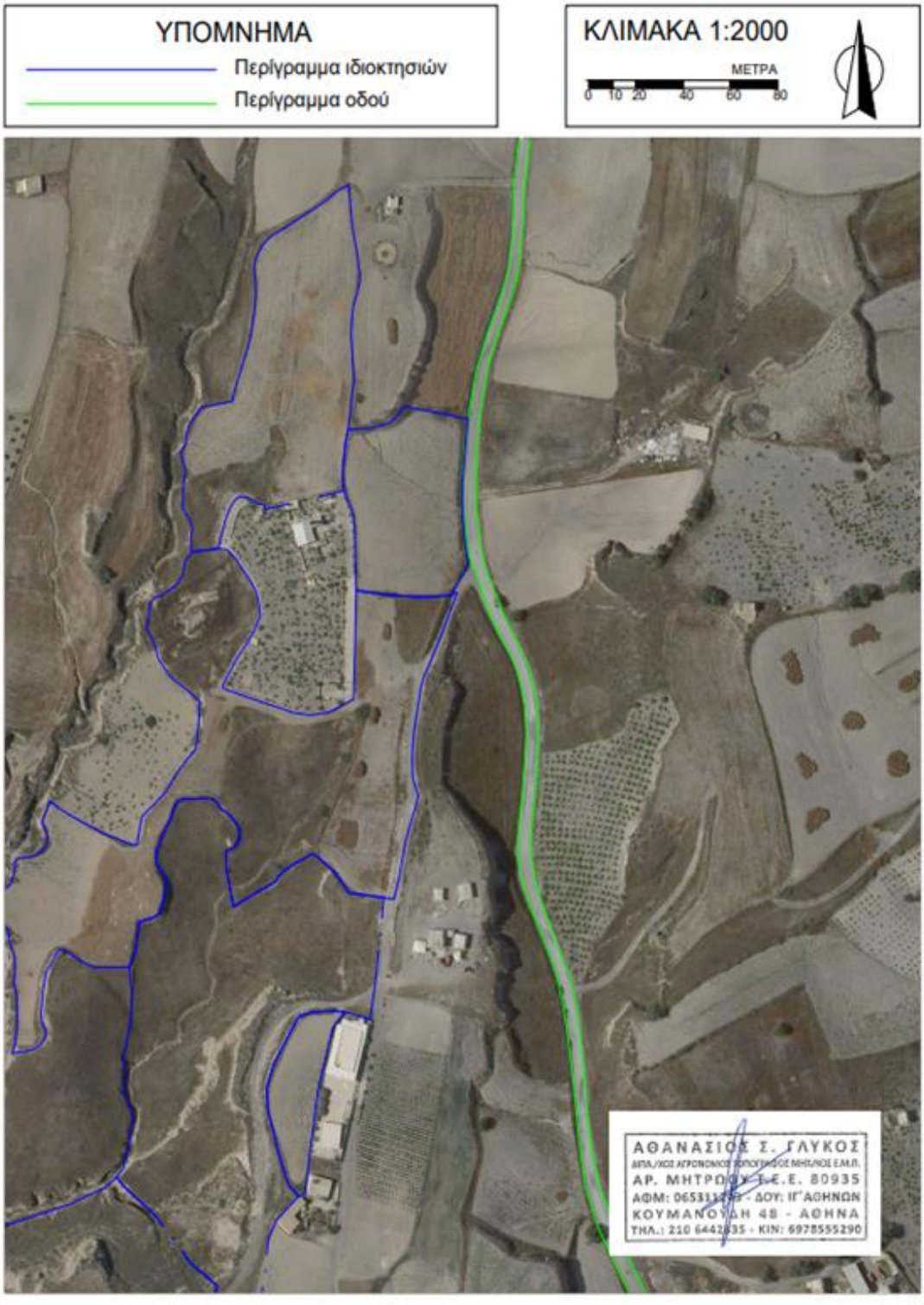
Εικόνα 1: Απόσπασμα χάρτη των ΚΑΕΚ του κτηματολογίου. Ο ασφαλτοστρωμένος δρόμος φαίνεται με κίτρινο χρώμα. Πηγή: ktimatologio.gov.gr

Για την απόδειξη παλαιότητας και του κοινόχρηστου και δημόσιου χαρακτήρα της οδού πρόσβασης στη θέση Βλυχάδα του ΔΔ Μεγαλοχωρίου Δήμου Θήρας Π.Ε Κυκλάδων παρατίθενται παρακάτω δύο διαγράμματα εντοπισμού:

1. Διάγραμμα εντοπισμού οδού πρόσβασης στη θέση Βλυχάδα του ΔΔ Μεγαλοχωρίου, Δήμου Θήρας, της Π.Ε Κυκλάδων επί ορθοφωτοχάρτη ελληνικού Κτηματολογίου, έτους λήψης 1945
2. Διάγραμμα εντοπισμού οδού πρόσβασης στη θέση Βλυχάδα του ΔΔ Μεγαλοχωρίου, Δήμου Θήρας, της Π.Ε Κυκλάδων επί ορθοφωτοχάρτη ελληνικού Κτηματολογίου, έτους λήψης 2015 (LSO25)

Διάγραμμα εντοπισμού 1 (έτος λήψης 1945)

Διάγραμμα εντοπισμού 2 (έτος λήψης 2015)

Όπως καθίσταται εμφανές από τα παραπάνω διαγράμματα εντοπισμού, ο εξεταζόμενος δρόμος:

1. εντοπίζεται επί του πρόσφατου ορθοφωτοχάρτη του ελληνικού κτηματολογίου έτους λήψης 2015 ως ασφαλτοστρωμένος δρόμος,
2. ανιχνεύεται ευκρινώς και επί του ορθοφωτοχάρτη Ελληνικού Κτηματολογίου έτους λήψης 1945, χωρίς να ξεχωρίζουν ακριβώς τα χαρακτηριστικά του Ο δρόμος είναι σαφώς προϋφιστάμενος του έτους 1945

Ο δρόμος είναι σαφώς προϋφιστάμενος του έτους 1945. καθως εδινε πρόσβαση στο παλιο ντοματοποιίο που υπήρχε στην παραλία της Βλυχάδας

Στο φάκελο περιλαμβάνονται το τεύχος εντοπισμού επί αεροφωτογραφιών και απόδειξης παλαιότητας οδού πρόσβασης στη θέση Βλυχάδα του ΔΔ Μεγαλοχωρίου Δήμου Θήρας Π.Ε Κυκλάδων και τα δύο διαγράμματα εντοπισμού.

Παρατίθεται επίσης παρακάτω φωτογραφία του 2003 από τη Google Earth στην οποία φαίνεται ότι ο δρόμος έχει ασφαλτοστρωθεί.

Εικόνα 3: Απόσπασμα χάρτη από τη Google Earth έτους 2003, στο οποίο φαίνεται ότι ο δρόμος έχει ασφαλτοστρωθεί.

Στο πλαίσιο του Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. και του Π.Δ. που θα προκύψει θα γίνει και επίσημος χαρακτηρισμός ως δημόσιος δρόμος. Ο δρόμος αυτός έχει πλάτος μεγαλύτερο από 5,5 μ σε πολλά σημεία έχει πλάτος 6-8 μ

Προτείνεται επίσης να διαμορφωθούν τρεις ισόπεδοι κόμβοι για την ασφαλή αποκατάσταση της τοπικής κυκλοφορίας

Το ακίνητο έχει τρεις εισόδους:

- Α’ είσοδος στη βορειοανατολική πλευρά του ακινήτου μέσα από μικρό χωματόδρομο που συνδέεται με τον ασφαλτόδρομο, προς το χώρο εκδηλώσεων και τη μικρή βιοτεχνική ζώνη.
- Β’ είσοδος στη νοτιοανατολική πλευρά του ακινήτου μέσα από το χωματόδρομο, προς το χώρο τροφοδοσίας του κεντρικού εστιατορίου – καφετέριας και του χώρου γευσιγνωσίας.
- Γ’ είσοδος στη νοτιοανατολική πλευρά του ακινήτου (κάτω από τη Β’ είσοδο) μέσα από το χωματόδρομο. Αποτελεί την κύρια είσοδο στον αμιγώς τουριστικό χώρο.

. Η κύρια οδός πρόσβασης και εξυπηρέτησης των εγκαταστάσεων και λειτουργιών του ακινήτου είναι ο υφιστάμενος χωματόδρομος με συνολικό εμβαδό 2.980 τμ. Η διαμόρφωσή του προβλέπεται με συνολικό πλάτος 7 μ.

Ο κυκλοφοριακός φόρτος που θα εξυπηρετείται από τη νέα αυτή οδό πρόσβασης καιτον κόμβο Γ θα είναι της τάξης του 70% του συνολικού ημερήσιου κυκλοφοριακού φόρτου εισόδου-εξόδου προς την περιοχή ανάπτυξης

Εκτιμάται ότι περίπου το 25% θα εξυπηρετηθεί από την εναλλακτική παραλιακή βόρεια είσοδο του κόμβου Α

Εσωτερικό Οδικό Δίκτυο

Εντός του οικοπέδου υπάρχουν διαμορφώσεις που διευκολύνουν την πρόσβαση στα υφιστάμενα κτίρια στο νοτιότερο τμήμα της έκτασης.

Θα χαραχθεί εσωτερικά του ακινήτου οδικό δίκτυο πλάτους 6 μ και συνολικού εμβαδού 2.900 μ με το οποίο θα συνδέεται ο χωματόδρομος και ο ασφαλτόδρομος. Για τη μικρότερη δυνατή επιβάρυνση στο φυσικό τοπίο θα διαμορφωθεί σε ήπιας κυκλοφορίας απόλυτα προσαρμοσμένο στο φυσικό περιβάλλον.

Συγκοινωνιακά το εσωτερικό δίκτυο, θα εξυπηρετείται από έναν βασικό οδικό κλάδο κυκλοφορίας οχημάτων ο οποίος θα εξασφαλίζει την αναγκαία σύνδεση των τμηματων της επένδυσης μεταξύ τους, με τις εισόδους - εξόδους του της τουριστικής μονάδας αλλά και με

την ευρήτερη περιοχή τους γειτονικους οικισμους , το γειτωνικό τουριστικό λιμανι της Βλυχάδας και την παραλία της Βλυχάδας

Μετά τις σχετικές διευκρινήσεις για τις κλίσεις των εδαφών την **δυνατότητα δημιουργίας πρόσβασης** και τις προτεινόμενες διαμορφώσεις, όπως δόθηκαν στην φάση έγκρισης από την ΔΕΣΕ, ισχύουν τα ακόλουθα :

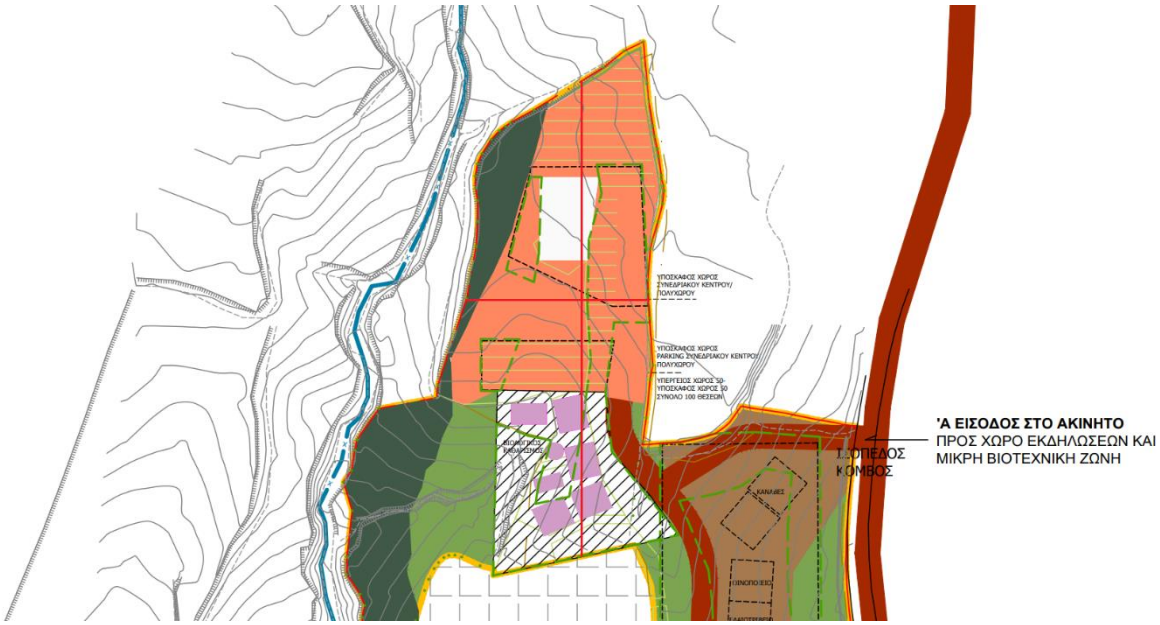
Στο βόρειο τμήμα του ακινήτου τοποθετούνται ο εκθεσιακός χώρος - πολυχώρος, ο βιολογικός καθαρισμός, ο μικρός βιοτεχνικός χώρος και τέλος μερικά διαμερίσματα. Σύμφωνα με τα ΦΕΚ 139/1990 και ΦΕΚ 144/2012 που περιγράφουν τους περιορισμούς στην εκάστοτε ΖΟΕ, το μέγιστο ύψος των κτιρίων είναι τα 7 μ αλλά στην περίπτωση θόλου/στέγης αυτό μπορεί να προσαυξηθεί στο 1,50 μ. Λαμβάνοντας υπόψιν αυτά τα στοιχεία στη μελέτη, στις περιοχές με κλίση διαμορφώνονται είτε υπόσκαφες κατασκευές (βιοτεχνικός χώρος – κάναβες), είτε κτίρια όπου από την μια πλευρά είναι ισόγεια και από την άλλη εμφανίζονται διώροφα λόγω της κλίσης. Τέτοια περίπτωση αποτελεί ο εκθεσιακός χώρος – χώρος πολλαπλών εκδηλώσεων στη βόρεια πλευρά. Το ίδιο ισχύει και για τα διαμερίσματα που από τη μια πλευρά εμφανίζονται ισόγεια και από την άλλη διώροφα. Στην περίπτωση αυτή η πρόσβαση θα είναι γενικά από τη στάθμη του ορόφου. Το ύψος των κτιρίων αυτών δεν θα ξεπερνά τους περιορισμούς της ΖΟΕ. Επίσης η κλίση του ανάγλυφου σε αυτά τα σημεία είναι πάντα μικρότερη από 40% πράγμα που επιτρέπει την κατασκευή σύμφωνα με τα προαναφερθέντα ΦΕΚ.

Παρατίθενται παρακάτω φωτογραφίες από τη Google Earth με το επικλινές έδαφος στο βόρειο τμήμα του ακινήτου στο οποίο θα χωροθετηθούν τα κτίρια και οι χώροι στάθμευσης, καθώς και στα σημεία που βρίσκονται οι κόμβοι.

ΤΟΜΗ 1: ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΛΥΧΩΡΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ, ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ

Όπως φαίνεται από την παραπάνω εικόνα η ανύψωση κυμαίνεται από 77 μ (minimun), 79 μέτρα (average) μέχρι 81 μ (maximum) με μέγιστη κλίση 8,7 %.

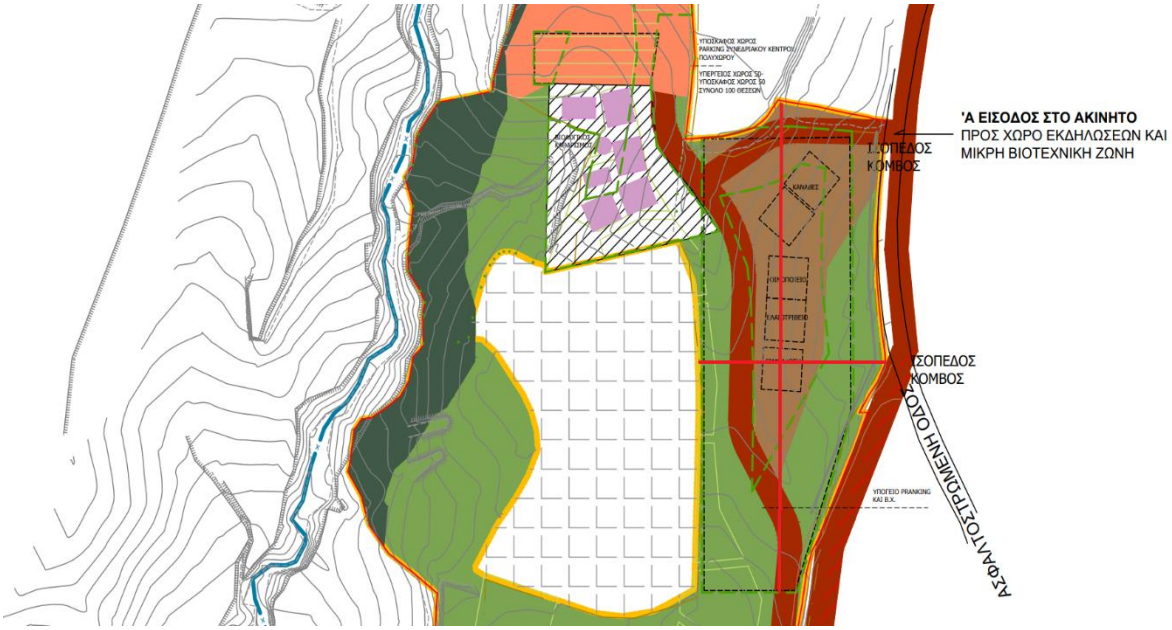

MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 1: ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΛΥΧΩΡΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ, ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ

ΤΟΜΗ 2: ΧΩΡΟΣ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Όπως φαίνεται από την παραπάνω εικόνα η ανύψωση κυμαίνεται από 74 μ (minimun), 75 μέτρα (average) μέχρι 79 μ (maximum) με μέγιστη κλίση 4,8 %.

MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 2: ΧΩΡΟΣ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ - ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΠΙΚΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΤΟΜΗ 3: ΥΠΟΣΚΑΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ

Όπως φαίνεται από την παραπάνω εικόνα η ανύψωση κυμαίνεται από 65 μ (minimun), 68 μέτρα (average) μέχρι 72 μ (maximum) με μέγιστη κλίση 11 %.

ΤΟΜΗ 4: ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΤΙΡΙΩΝ RECEPTION ΚΑΙ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

Όπως φαίνεται από την παραπάνω εικόνα η ανύψωση κυμαίνεται από 62 μ (minimun), 63 μέτρα (average) μέχρι 63 μ (maximum) με μέγιστη κλίση 3,3 %.

MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 4: ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΤΙΡΙΩΝ RECEPTION ΚΑΙ ΧΩΡΟΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

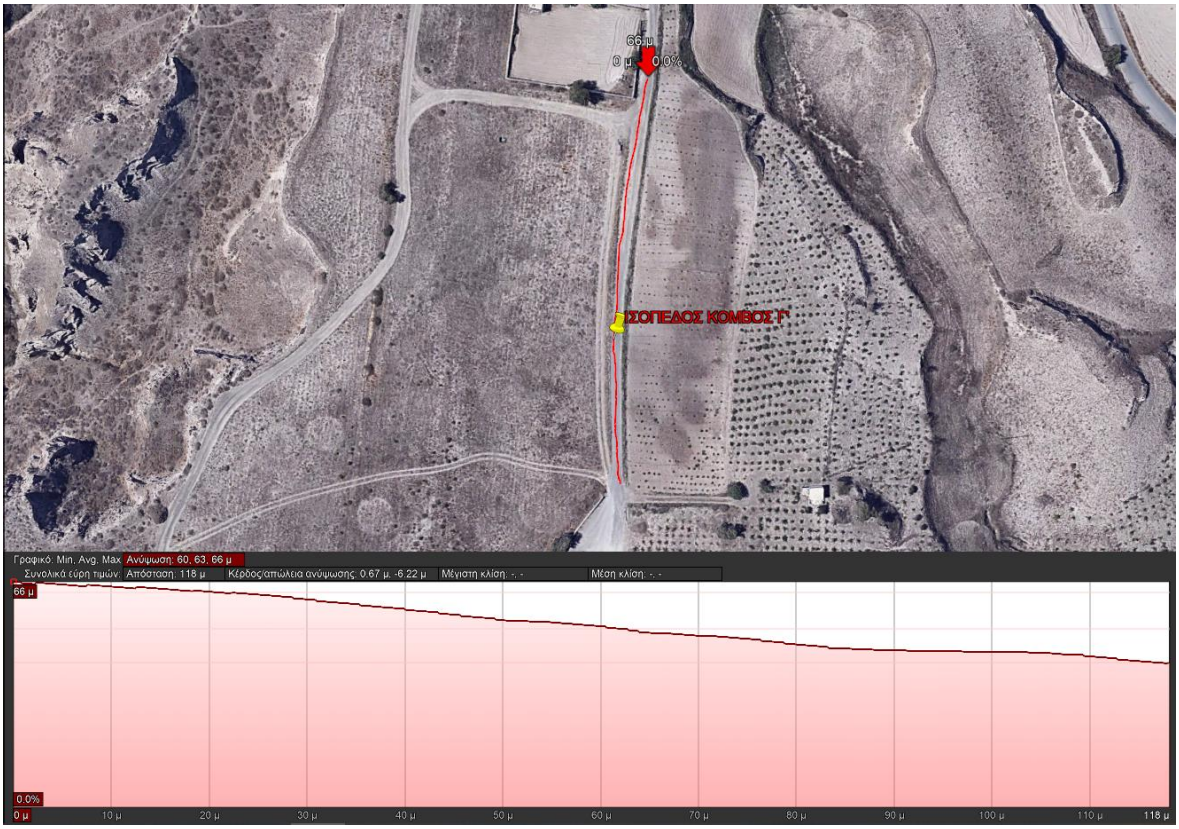

ΤΟΜΗ 5: ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Α' ΚΑΙ ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Β'

Όπως φαίνεται από την παραπάνω εικόνα η ανύψωση κυμαίνεται από 63 μ (minimun), 69 μέτρα (average) μέχρι 74 μ (maximum) με μέγιστη κλίση 5 %.

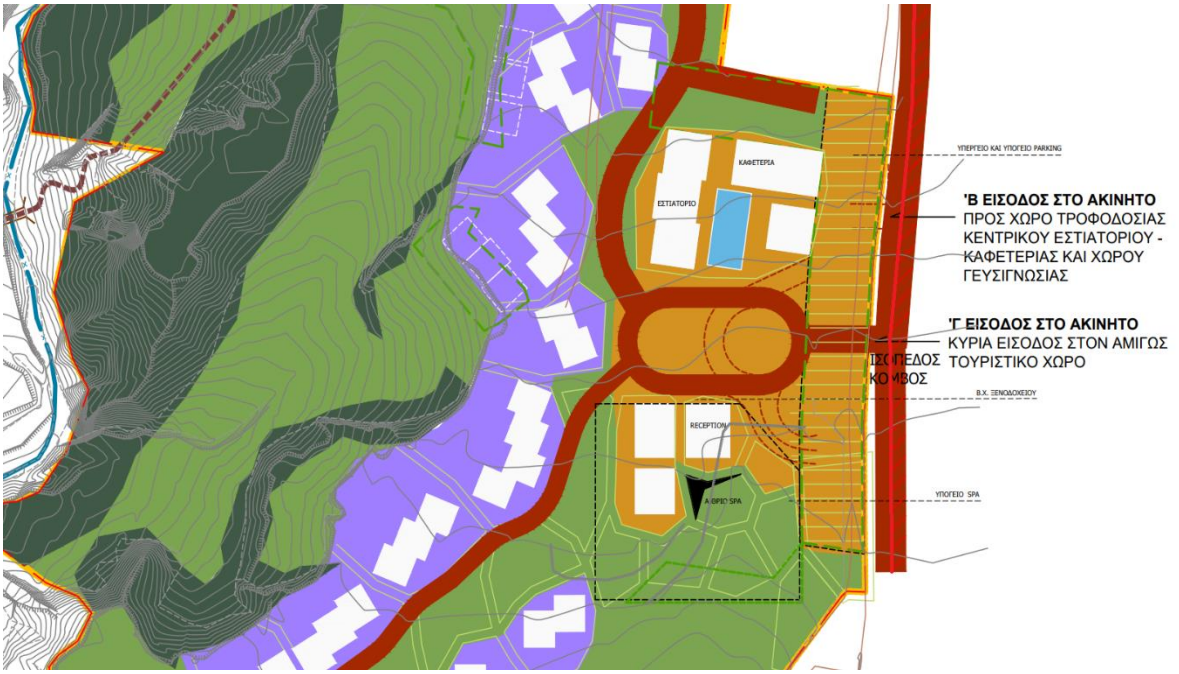

MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 5: ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Α' ΚΑΙ ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Β'

ΤΟΜΗ 6: ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Γ'

Όπως φαίνεται από την παραπάνω εικόνα η ανύψωση κυμαίνεται από 60 μ (minimun), 63 μέτρα (average) μέχρι 66 μ (maximum) με μέγιστη κλίση 5,3 %.

MASTER PLAN – ΤΟΜΗ 6: ΙΣΟΠΕΔΟΣ ΚΟΜΒΟΣ Γ'

Επιπροσθέτως, το γεγονός ότι η περιοχή της επένδυσης συνορεύει τόσο με φυσικές αναξιοποίητες όσο και με οργανωμένες παραλίες του νησιού, έχει διττή σημασία. Αρχικά αυξάνεται η ελκυστικότητα του ακινήτου, δημιουργώντας ένα ιδιαίτερο σκηνικό για τους

τους επισκέπτες, ενώ από την άλλη σύμφωνα με τις προδιαγραφές της επένδυσης η φυσική ακτογραμμή και το μεγαλύτερο τμήμα του παραλιακού μετώπου θα προστατευτεί και η αξιοποίησή του θα είναι ήπια. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει την εναρμόνιση της επένδυσης με τις τρέχουσες πολιτικές προστασίας και ολοκληρωμένης διαχείρισης του παράκτιου οικοσυστήματος. Καταλυτικά στα προηγούμενα δρα και η καλή ποιότητα των υδάτων, που έχει εντοπιστεί στην περιοχή σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, η φροντίδα και διατήρηση της οποίας αποτελεί προτεραιότητα της προτεινόμενης επένδυσης για τη διατήρηση υψηλής ποιότητας προσφερόμενων υπηρεσιών. Η σύνδεση του υφιστάμενου γειτωνικού καταφυγίου τουριστικών σκαφών της Βλυχάδας θα γίνει με τη βασική υφιστάμενη οδό της περιοχής

Απαλλοτρίωση για τις ανάγκες δια πλάτυνσής υφιστάμενης χωμάτινης οδού

Η υφιστάμενη χωμάτινη οδός που είναι σε επαφή με το ανατολικό άκρο του οικοπέδου της επένδυσης έχει πλάτος 2-4 μ και πρέπει να διαπλατυνθεί ώστε να αποκτήσει πλάτος 5,5-6 μ και αν γίνεται από εκεί με ασφάλεια η κύρια πρόσβαση στην επένδυση για την δια πλάτυνση αυτή που θα γίνει κυρίως προς τα ανατολικά θα πρέπει να γίνει απαλλοτρίωση.

Στις ακόλουθες εικόνες συμβολίζεται με κόκκινο περίγραμμα και μικρές πλάγιες κόκκινες γραμμές η απαλλοτρίωση του δρόμου, καθώς και φαίνονται τα σημεία και η αρίθμηση των συντεταγμένων.

Εικόνα 5: Συμβολίζεται με κόκκινο περίγραμμα και μικρές πλάγιες κόκκινες γραμμές η απαλλοτρίωση της χωμάτινης οδού

Η προς απαλλοτρίωση έκταση που απαιτείται για την δια πλάτυνση της υφιστάμενης χωμάτινης οδού έχει έκταση 3.150 τμ και αποτελεί το 2,9% <3% της έκτασης του ακινήτου.

Παρακάτω φαίνονται οι εκτιμώμενες συντεταγμένες του δρόμου μετά την απαλλοτρίωση.

ΣΗΜΕΙΑ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΣ Χ ΚΑΙ Υ
Σ1	Χ=628317.0915 Υ=4023361.3390
Σ2	Χ=628321.4574 Υ=4023360.6341

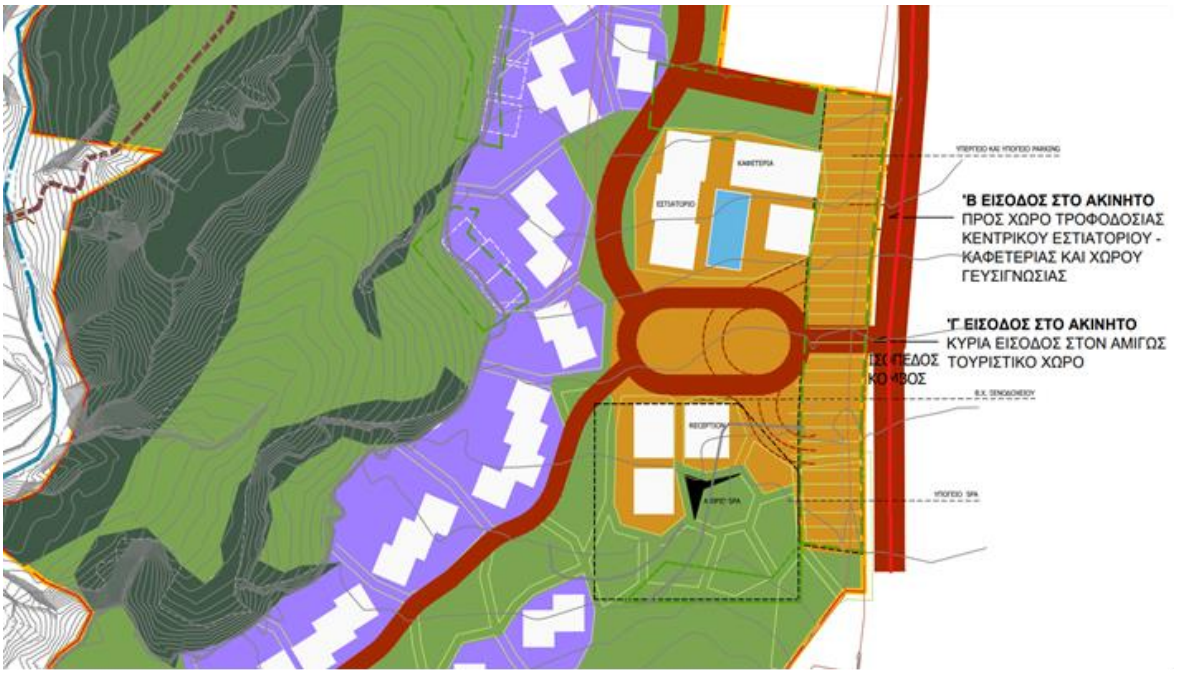
Σ3	X=628307.4355 Y=4023326.8161
Σ4	X=628304.0494 Y=4023301.8282
Σ5	X=628306.1390 Y=4023283.5554
Σ6	X=628294.8542 Y=4023240.2293
Σ7	X=628293.6332 Y=4023234.2907
Σ8	X=628288.9526 Y=4023211.8064
Σ9	X=628287.7447 Y=4023206.1480
Σ10	X=628284.3146 Y=4023189.6395
Σ11	X=628281.6630 Y=4023176.9609
Σ12	X=628276.0672 Y=4023150.1290
Σ13	X=628272.7864 Y=4023127.2182
Σ14	X=628269.4558 Y=4023100.0386
Σ15	X=628269.4558 Y=4023096.1683
Σ16	X=628279.4270 Y=4023086.2823
Σ17	X=628278.0661 Y=4023024.5751
Σ18	X=628275.4343 Y=4022992.9313
Σ19	X=628272.6517 Y=4022962.4623
Σ20	X=628272.8537 Y=4022913.8366
Σ21	X=628263.2658 Y=4022913.8214
Σ22	X=628263.0398 Y=4022946.7610
Σ23	X=628265.1694 Y=4022983.0161
Σ24	X=628266.7717 Y=4022996.4199
Σ25	X=628269.5897 Y=4023019.9853
Σ26	X=628270.5045 Y=4023028.5620
Σ27	X=628271.1625 Y=4023035.7780
Σ28	X=628271.4705 Y=4023048.5650
Σ29	X=628272.7265 Y=4023060.9890
Σ30	X=628274.5085 Y=4023075.7355
Σ31	X=628275.0805 Y=4023082.6025
Σ32	X=628274.0815 Y=4023085.3865

Σ33	X=628271.1535 Y=4023085.3855
Σ34	X=628267.8075 Y=4023086.0525
Σ35	X=628266.1655 Y=4023087.0215
Σ36	X=628264.2100 Y=4023089.1985
Σ37	X=628263.3220 Y=4023091.3065
Σ38	X=628262.8450 Y=4023094.3315
Σ39	X=628264.2600 Y=4023100.2975
Σ40	X=628266.3575 Y=4023110.9115
Σ41	X=628268.5875 Y=4023127.4310
Σ42	X=628269.4790 Y=4023138.4880
Σ43	X=628270.4060 Y=4023147.1860
Σ44	X=628272.9990 Y=4023159.3570
Σ45	X=628276.5980 Y=4023172.8230
Σ46	X=628278.5672 Y=4023181.2560
Σ47	X=628280.0912 Y=4023189.2260
Σ48	X=628281.1442 Y=4023197.8720
Σ49	X=628284.8892 Y=4023219.6850
Σ50	X=628268.5875 Y=4023127.4310
Σ51	X=628287.2182 Y=4023234.2520
Σ52	X=628289.3472 Y=4023245.8510
Σ53	X=628291.1502 Y=4023253.8020
Σ54	X=628294.1965 Y=4023269.6510
Σ55	X=628295.8485 Y=4023277.2180
Σ56	X=628295.1485 Y=4023285.8000
Σ57	X=628294.8495 Y=4023289.9590
Σ58	X=628295.1795 Y=4023297.3500
Σ59	X=628295.5935 Y=4023302.6385
Σ60	X=628296.3715 Y=4023307.5945
Σ61	X=628297.0785 Y=4023310.5765
Σ62	X=628298.0295 Y=4023315.4885

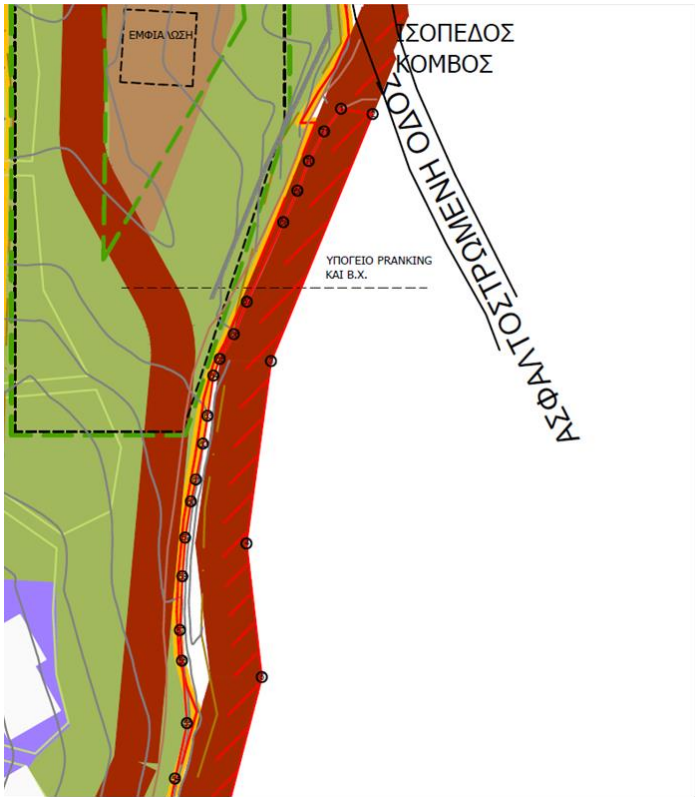
Σ63	X=628298.6540 Y=4023319.3291
Σ64	X=628299.4645 Y=4023324.8405
Σ65	X=628300.3555 Y=4023327.1035
Σ66	X=628302.3315 Y=4023330.4985
Σ67	X=628304.0705 Y=4023334.9575
Σ68	X=628309.1365 Y=4023345.8045
Σ69	X=628311.0925 Y=4023350.1295
Σ70	X=628312.6525 Y=4023354.1985
Σ71	X=628314.7495 Y=4023358.2660

Πίνακας : Πίνακας συντεταγμένων περιοχής προς απαλλοτρίωση για την ανάγκη δια πλάτυνσής της υφιστάμενης χωμάτινης οδού

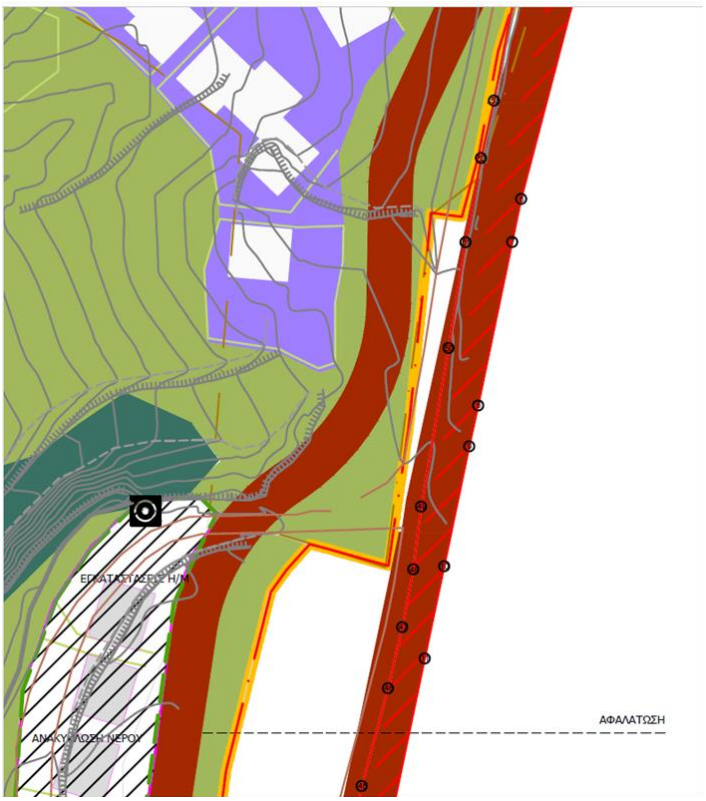
Η προς απαλλοτρίωση έκταση που απαιτείται για την διαπλάτυνση της υφιστάμενης χωμάτινης οδού έχει έκταση 3.150 τμ και αποτελεί το 2,9% <3% της έκτασης του ακινήτου

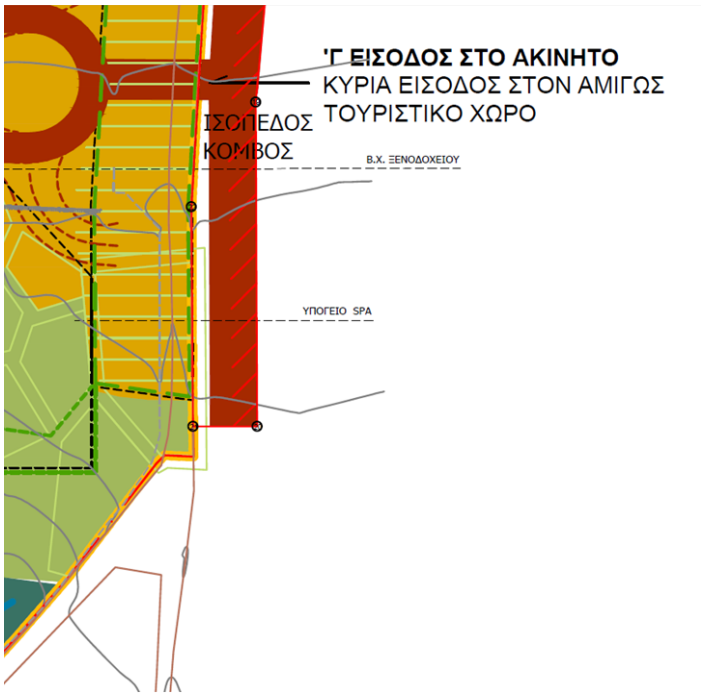
Εικόνα 6: Ισόπεδος Κόμβος Γ' - Masterplan – Μηκοτομή οδού 2 (Βορράς-Νότος)

Εικόνα 7: Απόσπασμα από το master plan. Συντεταγμένες 1-5 και 54-71 της έκτασης της χωμάτινης οδού μετά την απαλλοτρίωση

Εικόνα 8: Απόσπασμα από το master plan. Συντεταγμένες 6-11 και 45-53 της έκτασης της χωμάτινης οδού μετά την απαλλοτρίωση

Εικόνα 9: Απόσπασμα από το master plan. Συντεταγμένες 19-22 της έκτασης της χωμάτινης οδού μετά την απαλλοτρίωση

Η επένδυση σχεδιάζεται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην επιβαρύνει σημαντικά τις μεταφορικές της περιοχής υποδοχής της, μέσα από τις πρόνοιες που θα λαμβάνει για πολυμεσική πρόσβαση στην επένδυση μέσα από δύο προσβάσεις από το οδικό δίκτυο, όπως προαναφέρθηκε, και από το καταφύγιο σκαφών και από το ελικοδρόμιο που θα χωροθετηθεί σε αυτή. Όλα τα παραπάνω αναμένεται να συμβάλλουν θετικά στη μείωση της όποιας υπερφόρτωσης του οδικού δικτύου από τις μετακινήσεις από και προς τη μονάδα και των επιπτώσεων από αυτή.

επίσης η επένδυση σχεδιάζεται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην επιβαρύνει σημαντικά τις τεχνικές και περιβαλλοντικές υποδομες της περιοχής υποδοχής της όπως αναλύεται στην συνεχεία του κειμένου

Β.10.12 Χρήση ενέργειας

Όλα τα ξενοδοχειακά καταλύματα θα σχεδιαστούν και θα λειτουργούν με πρότυπο βιοκλιματικό και ενεργειακό σχεδιασμό ώστε να καταναλώνουν την ελάχιστη ενέργεια να μην ρυπαίνουν το περιβάλλον. Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν οι φυτεύσεις, οι φυσικές σκιάσεις, οι υδάτινες επιφάνειες, η εφαρμογή τεχνολογίας φωτισμού LED, ο ηλεκτρομηχανολογικός σχεδιασμός, τα συστήματα ελάττωσης κατανάλωσης ενέργειας κλπ. θα συμβάλλουν στην μείωση της κατανάλωσης ενέργειας

Όλα τα απορρίμματα θα διαχωρίζονται στην πηγή (σε μπλε, κίτρινους και πρασίνους κάδους) ώστε να γίνεται ανακύκλωση των χρήσιμων υλικών), πριν να απομακρυνθούν προς τον ΧΥΤΑ. Τα όμβρια αλλά και τα λύματα θα συλλέγοντα και θα διαχωρίζονται τα έλαια κλπ. και τα αστικά λύματα των εγκαταστάσεων θα οδηγούνται στον βιολογικό καθαρισμό του τουριστικού θέρετρου και κατόπιν το επεξεργασμένο νερό θα χρησιμοποιείται για άρδευση . Ετσι επιτυγχάνεται μείωση της ενέργειας που απαιτούν οι δράσεις αυτές

Η μονάδα θα είναι ενεργειακά αυτόνομη και θα καλύπτει τις ανάγκες της σε ενέργεια με εφαρμογή πρότυπων μεθόδων γεωθερμίας, ελαχιστοποίησης της κατανάλωσης και παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ όπως η ηλεκτρική ενέργεια. Θα πρέπει να επιδιωχθεί η χρήση ΑΠΕ με την εγκατάσταση περιορισμένου μεγέθους Φωτοβολταϊκών πάνελ στο πλαίσιο εξοικονόμησης ενέργειας. Επίσης, προτείνεται να προωθηθεί η μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με εφαρμογή βιοκλιματικού σχεδιασμού των κτιριακών εγκαταστάσεων, χρήση ΑΠΕ για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ζεστού νερού χρήσης, αξιοποίηση τεχνολογίας των γεωθερμικών αντλιών θερμότητας για την κάλυψη των αναγκών ψύξης και θέρμανσης. Ο πρότυπος αυτός σχεδιασμός θα εξασφαλίσει τον χαρακτηρισμό του έργου ως πρότυπο καινοτόμο και φιλικό στο περιβάλλον , το ξενοδοχείο ως **GREEN HOTEL** σύμφωνα με τα διεθνή standards

Οι γενικές αρχές ενεργειακού σχεδιασμού του Σχεδίου είναι:

- Ελαχιστοποίηση του ενεργειακού αποτυπώματος της επένδυσης
- Βιοκλιματικός σχεδιασμός των τουριστικών εγκαταστάσεων για τον περιορισμό των ενεργειακών απαιτήσεων.
- Αξιοποίηση βέλτιστων διαθέσιμων τεχνολογιών που πληρούν τις αυστηρότερες προδιαγραφές ενεργειακής κατανάλωσης και απόδοσης.
- Χρήση καινοτόμων, αποδοτικών τεχνολογιών παραγωγής ενέργειας.

Ειδικότερα, τα μέτρα βιοκλιματικού σχεδιασμού που προτείνονται στο σχέδιο είναι:

- Φυτεύσεις για δημιουργία σκίασης των κτηρίων και χώρων ή αυλών όπου υπάρχει έντονη πρόσπτωση ηλιακής ακτινοβολίας.
- Βιοκλιματική χωροθέτηση καταλυμάτων με προτεραιότητα στην επιλογή νότιου προσανατολισμού, χρήση παθητικών συστημάτων, δημιουργία ελευθέρων ζωνών για την άμβλυνση των θερμοκρασιακών διαφορών, κλπ.
- Χρήση βιοκλιματικών τεχνολογιών και υλικών για μόνωση των κτηρίων και εξοικονόμηση ενέργειας.

Β.10.13 Χρήση νερού

Η ύδρευση του νησιού πραγματοποιείται από παραγωγή αφαλατωμένου νερού, από υπόγεια νερά μέσω γεωτρήσεων με δεξαμενές όπου συγκεντρώνεται κυρίως το βρόχινο νερό καθώς και από φρεάτια. Όμως, η εποχικά αυξημένη ζήτηση σε νερό που προκαλεί ο τουρισμός ιδίως τους καλοκαιρινούς μήνες επιδεινώνει το φαινόμενο της υφαλμύρωσης των υπόγειων

υδροφόρων στρωμάτων κα της λειψυδρία, ενώ οι γενικότερες επιπτώσεις των συνηθειών του σύγχρονου τρόπου υπερκατανάλωσης και κατασπατάλησης του καθαρού νερού έχουν καταστήσει ποσοτικά ανεπαρκή τα υφιστάμενα αποθέματα νερού του νησιού.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος έως τώρα κατασκευάζονταν νέες γεωτρήσεις. Ωστόσο, το νερό που αντλείται από τις γεωτρήσεις αυτές διαπιστώθηκε ότι είναι υφάλμυρο, δεν ενδείκνυται για πόσιμο ενώ υποστηρίζεται ότι χρειάζεται ειδική επεξεργασία για την αξιοποίησή του. Για το λόγο αυτό οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων, στην απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των έργων, θέτουν ως προϋπόθεση για τη λειτουργία των γεωτρήσεων την κατασκευή έργου αφαλάτωσης.

Στο πλάισιο της επένδυσης γίνεται Έξυπνη διαχείριση της κατανάλωσης υδάτινων πόρων, με την αξιοποίηση κατάλληλων τεχνολογιών σε όλες τις λειτουργίες της και αξιοποίηση «γκρίζου» νερού για βοηθητικές χρήσεις (πχ. άρδευση της φύτευσης του περιβάλλοντος χώρου, δημιουργία μικρής λίμνης κ.ά).

Αναφορικά με το ζήτημα της ορθολογικής χρήσης νερού θα πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι η κατανάλωση νερού θα πρέπει να είναι πλήρως εξορθολογισμένη, μέσω κατάλληλου συνδυασμού μεθόδων που αφορούν σε ελαχιστοποίηση κατανάλωσης, δίκτυα δεύτερης χρήσης (γκρι νερό), συστήματα αποτελεσματικής άρδευσης και αξιοποίηση όμβριων υδάτων.

Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να προβλεφθεί η κατασκευή κλειστών υδατοδεξαμενών κατάλληλων διαστάσεων για την εξυπηρέτηση των επιμέρους κτισμάτων σε παροχή νερού.

Ταμιευτήρας συλλογής βρόχινου νερού

Όσον αφορά τη δημιουργία μικρής ομβροδεξαμενής ή ταμιευτήρα αυτή προτείνεται λόγο ανάγκης αειφόρου διαχείρισης του βρόχινου νερού για την κάλυψη μέρους των αναγκών σε νερό της επένδυσης.

Όσον αφορά το έργου της συλλογής των όμβριων σε ομβροδεξαμενές διευκρινίζεται ότι οι επιφανειακές απορροές του οικοπέδου συλλέγονται μέσω αγωγών και αποθηκεύονται σε δύο δεξαμενές με όγκο νερού 120 m^3 η καθεμία.

Η πρώτη από αυτές τοποθετείται απέναντι από τις κατοικίες και αποθηκεύει τις απορροές του περιβάλλοντος χώρου των κατοικιών καθώς και τις υπερχειλίσεις από τα μικρά συστήματα αποθήκευσης κάτω από τις κατοικίες.

Η δεύτερη τοποθετείται πλησίον της κοίτης του ανατολικού ρέματος θα είναι υπόγεια για να μην αλλοιώνει την μορφή του περιβάλλοντος και αποθηκεύει τις απορροές του ανατολικού πρανούς..

Εάν στη φάση έκδοσης της Μελέτης Περιβαλλοντικών επιπτώσεων με την εκπόνηση των γεωτεχνικών μελετών και των κατάλληλων προμελετών αποδειχθεί ότι είναι εφικτή και σκόπιμη η λύση ομβροδεξαμενής ή η λύση ενός ταμιευτήρα, τότε θα επανεξεταστεί το θέμα.

Για τις ανάγκες ύδρευσης της επένδυσης θα δημιουργηθεί εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης το οποίο θα συνδέεται με το δίκτυο ύδρευσης του Δήμου Θήρας.

Οι τυχόν πρόσθετες ανάγκες σε νερό τις περιόδους αιχμής θα καλύπτονται από μονάδα αφαλάτωσης που χωροθετείται μαζί με τον βιολογικό στο βορειοανατολικό τμήμα του ακινήτου. Η μονάδα αφαλάτωσης θα λειτουργεί με πρόβλεψη περιοδικής μέτρησης της ποιότητας του θαλασσινού νερού και απολύμανσής του όταν απαιτείται. Ο χώρος της εγκατάστασης θα διαμορφωθεί με κατάλληλες φυτεύσεις

Γεωτρηση για υδροληψια αφαλατωσης

Για τις πρόσθετες ανάγκες ύδατος της επένδυσης υπάρχει υφιστάμενη αδειοδοτημένη γεώτρηση (Α.Π. : 23265/25-8-2023 ΑΔΑ:95Μ7ΟΡ1Ι-5ΓΚ)
Συντεταγμένες της θέσης του έργου υδροληψίας σε ΕΓΣΑ 87, **Χ : 628188** και **Ψ= 4023077.**
Μέγιστο βάθος διάτρησης : **80 μέτρα**.
Μέγιστη διάμετρος σωλήνωσης : 6’’.

Αξιοποίηση ιαματικού ύδατος

Ο εναλλακτικός τουρισμός σύμφωνα με το Υπ Τουρισμού αναφέρεται κυρίως ώς : Αθλητικός τουρισμός αναψυχής , Θαλάσσιος τουρισμός , Τουρισμός υπαίθρου , Γαστρονομικός τουρισμός, Συνεδριακός τουρισμός , **Τουρισμός υγείας και ευεξίας**

Στην Σαντορίνη υπάρχουν ήδη 2 αναγνωρισμένες ιαματικές πηγές :

- Η ιαματική πηγή **Βλυχάδας** όπου τα ιαματικά νερά της πηγής χαρακτηρίζονται ως υπόθερμα , μεταλλικά , αλκαλικά και ασμένως ραδοχούχα και ενδείκνυνται για παθήσεις μυοσκελετικού και νευρικού συστήματος και
- η ιαματική πηγή **Θερμίων** όπου τα ιαματικά νερά της πηγής χαρακτηρίζονται ως μεσόθερμα, μεταλλικά ,αλκαλικά χλωριονατριούχα και ισχυρώς ραδονούχα και ενδείκνυνται για παθήσεις μυοσκελετικού και νευρικού συστήματος

Με την επένδυση δινετια στο νησί η δυνατότητα ανάπτυξης μιας ήπιας μορφής ποιοτικού εναλλακτικού τουρισμού (Θερμαλισμός-ευεξία) που μόνο σε αυτό το μέρος της Σαντορίνης μπορεί να υλοποιηθεί (λόγω του ιαματικού νερού που έχει βρεθεί εκεί), που θα επιμηκύνει την τουριστική περίοδο με ποιοτική ανάπτυξη, χωρίς επιβάρυνση των φυσικών πόρων, αλλά αντίθετα με ανάδειξη και προβολή των ιδιαίτερων τοπικών χαρακτηριστικών

Στη θέση «Πλατύναμος - Ξετρυπητή» του Δ.Δ. Μεγαλοχωρίου του Δήμου Θήρας, στο οικόπεδο ιδιοκτησίας της εταιρείας «Αθηναίων Γη», έχει διανοιχτεί υδρογεώτρηση.

Το αντλούμενο νερό είναι ζεστό, με θερμοκρασία **46°C**.

Η θέση της υδρογεώτρησης, δίνετια στον ακόλουθο πίνακα

Θέση υδρογεώτρησης σε WGS ’84 και ΕΓΣΑ ’87.

ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ				**ΥΨΟΜΕΤΡΟ**
WGS ‘84 (DD)		**ΕΓΣΑ ‘87**		
LAT	**LON**	**X**	**Y**	**Z**
36.348758	25.430419		4023292.94	72.6

Τα τεχνικά χαρακτηριστικά της υδρογεώτρησης δίνονται στον Πιν. 0-6.

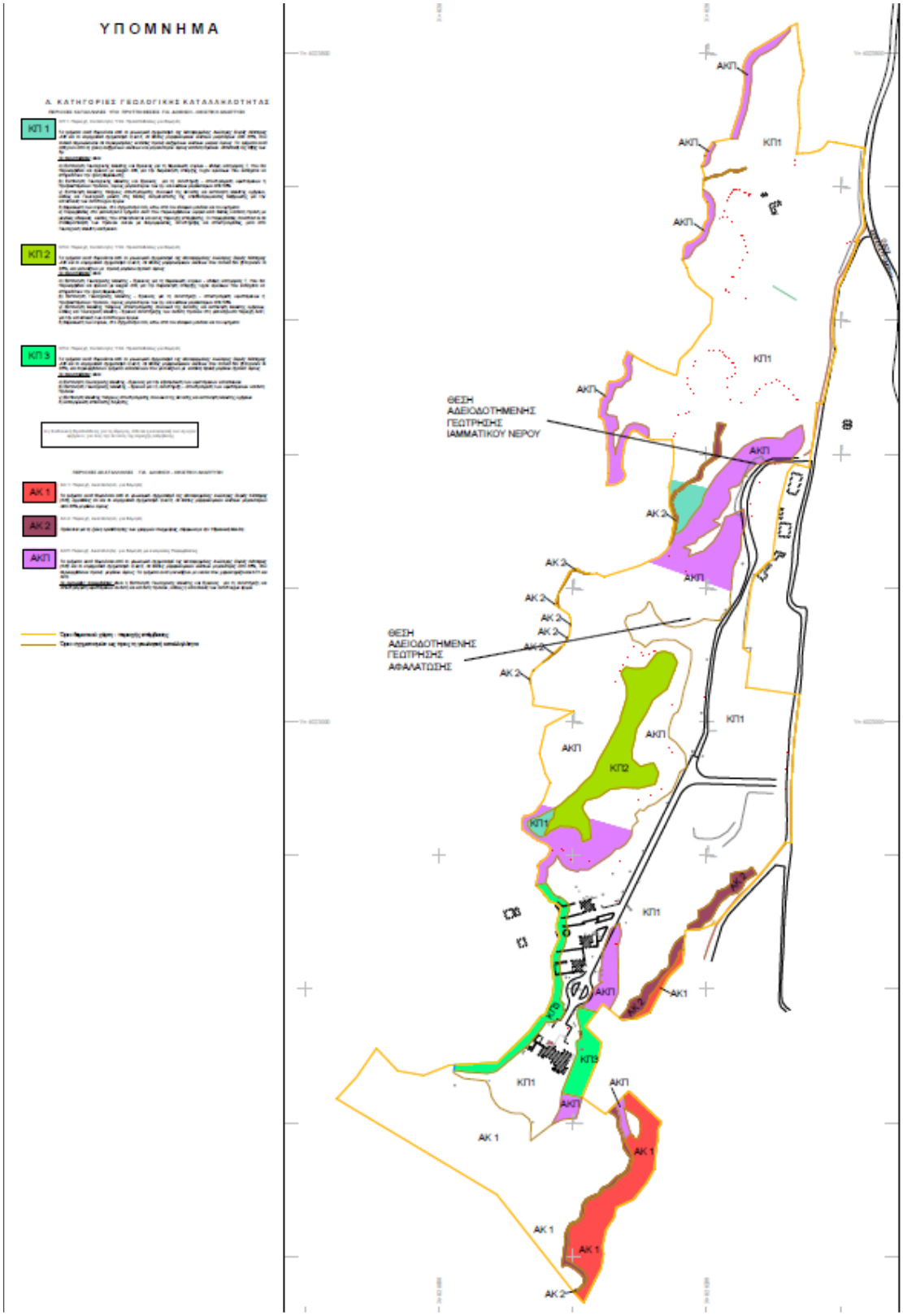
Πιν. 0-6 Τεχνικά Χαρακτηριστικά Υδρογεώτρησης.

ΓΘ9 **ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ**	
Βάθος Διάτρησης	120m
Διάμετρος Διάτρησης	12 1/2''
Διάμετρος σωλήνωσης	8''

Στα πλαίσια της διαδικασίας αναγνώρισης του Ιαματικού Φυσικού Πόρου πραγματοποιήθηκαν ραδιολογικές αναλύσεις του νερού της υδρογεώτρησης, οι οποίες σύμφωνα με τη νομοθεσία γίνονται γενικά *δύο (2) φορές (μία κατά την υγρά και μία κατά τη ξηρά περίοδο) σε διάστημα ενός υδρολογικού έτους*

Σύμφωνα με τα κριτήρια χαρακτηρισμού νερού ως ιαματικού φυσικού πόρου όπως ορίζονται στο παράρτημα IV της Υ.Α. 22527/2014, το νερό της υδρογεώτρησης ΓΘ1 στη θέση «Πλατύναμος-Ξετρυπητή» στην περιοχή Βλυχάδα, χαρακτηρίζεται **υπέρθερμο, αλατούχο (αλιπηγές), υπερτονικό, χλωριονατριούχο, ασθενώς ραδονιούχο, ραδιολογικά κατάλληλο για εξωτερική χρήση, με ιχνοστοιχεία λιθίου και στροντίου, ασθενώς σιδηρούχο, ασθενώς ανθρακούχο, ασθενώς θειούχο.**

Επιπλέον, το νερό χαρακτηρίζεται ως πολύ σκληρό, πολύ αλατούχο έως υπεράλμυρο και ουδέτερου pH. Η υδροχημική φάση του νερού (κατά Back, 1966) ως προς τα κατιόντα είναι νατριοασβεστούχα και ως προς τα ανιόντα είναι χλωριοθειικήροστασίας, ΦΕΚ 194Α/20-11-2018.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ
Α. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑΣ
ΚΠ 1
ΚΠ 2
ΚΠ 3
ΑΚ 1
ΑΚ 2
ΑΚΠ
ΘΕΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΗΣ ΓΕΩΤΡΗΣΗΣ ΙΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΝΕΡΟΥ
ΘΕΣΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΗΣ ΓΕΩΤΡΗΣΗΣ ΑΦΑΛΑΤΩΣΗΣ
ΑΚΠ
ΚΠ1
ΑΚ 2
ΚΠ2
ΚΠ3
ΑΚ 1

Β.10.13.1 Διαχείριση υγρών αποβλήτων

Η διαχείριση των υγρών αποβλήτων από τη λειτουργία των χρήσεων εντός του ακινήτου, να είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις της σχετικής ισχύουσας νομοθεσίας, αξιοποιώντας κατά το δυνατό το υφιστάμενο αποχετευτικό δίκτυο της περιοχής.

Επειδή δεν υπάρχει σήμερα δίκτυο αποχέτευσης στην περιοχή όπου πρόκειται να λειτουργήσει το έργο θα δημιουργηθεί ξεχωριστό εσωτερικό δίκτυο αποχέτευσης όμβριων και ξεχωριστό εσωτερικό δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων προς τον Βιολογικό καθαρισμό και εξωτερικός αγωγός διάθεσης του επεξεργασμένου ύδατος σε εκτάσεις για άρδευση και σε κατάλληλο αποδέκτη Συγκεκριμενα , κατά μήκος του εσωτερικού οδικού δικτύου θα κατασκευαστεί δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων με κλειστούς αγωγούς και αντλιοστάσια, μέσω των οποίων τα λύματα θα διοχετεύονται στον βιολογικό καθαρισμό που προτείνεται να χωροθετηθεί σε κεντροβαρική θέση που ταυτόχρονα θα εξυπηρετεί και τα λύματα των σκαφών αναψυχής. Τα επεξεργασμένα παράγωγα του βιολογικού καθαρισμού θα διατίθενται μέσω υποθαλάσσιου αγωγού σε απόσταση 500 μ. από την ακτή. Η παραγόμενη λυματολάσπη θα διατίθεται με κατάλληλα μέσα και ορθές περιβαλλοντικές πρακτικές στους θεσμοθετημένους υποδοχείς στερεών αποβλήτων.

Με την κατασκευή του βιολογικού καθαρισμού αυξάνεταιτο κόστος λειτουργίας για τη διαχείριση των λυμάτων της ξενοδοχειακής μονάδας, όμως κρίνεται αναγκαίο από την ισχύουσα νομοθεσία παράλληλα όμως δίνεται η δυνατότητα αξιοποίησης του νερό εκροής από το σύστημα για πότισμα (επιφανειακού ποτίσματος) περιορίζοντας σημαντικά το όγκο του νερού που θα απαιτούσε το νερό από το δίκτυο του Δήμου ενώ είναι δυνατή η φύτευση σημαντικά μεγαλύτερης έκτασης.

Η ποιότητα εκροής του επεξεργασμένου νερού θα καλύπτει τα επιθυμητά όρια που καθορίζονται στην Αποφ. 145116/11 ΦΕΚ354/08-03-11, Παράρτημα Ι Πίνακας 2 για απεριόριστη άρδευση. Το επεξεργασμένο νερό θα είναι διαυγές, άχρωμο, άοσμο, χωρίς τοξικές ουσίες και κολοβακτηρίδια κατάλληλο για απεριόριστη άρδευση.

Ενδεικτικά προτείνεται η λύση compact βιολογικού καθαρισμού MBR ή MBBR ή βιοαντιδραστήρα ενεργούς υλίος υψηλής απόδοσης. Ο MBR είναι ένας αυτόνομος βιολογικός καθαρισμός στον οποίο εφαρμόζεται η χρήση μεμβρανών μικροδιήθησης με καταπληκτικά αποτελέσματα αφού επιτυγχάνει με μετατρέπει τα λύματα σε διαυγές, άοσμο και υγιεινό νερό. Το επεξεργασμένο νερό θα διατίθεται για άρδευση σε χώρο που καθορίζεται στο σχέδιο της πρότασης.

Β.10.13.2 Βιολογικός καθαρισμός

Η μονάδα επεξεργασίας αποτελείται από τα εξής επί μέρους τμήματα:

1. Φρεάτιο εισόδου – Αντλιοστάσιο αρχικής ανύψωσης
2. Δεξαμενή εξισορρόπησης
3. Μονάδα προ επεξεργασίας
4. Μονάδα αεριζόμενης επίπλευσης χαμηλής πίεσης (Low pressure DAF)
5. Βιολογική επεξεργασία σε βιοαντιδραστήρες υψηλής απόδοσης

6. Μονάδα απολύμανσης - δεξαμενή αποθήκευσης επεξεργασμένων
7. Φρεάτιο αποθήκευσης – σταθεροποίησης ιλύος
8. Αφυδάτωση ιλύος σε φυγοκεντρικό διαχωριστή
9. Κτίριο ελέγχου της εγκατάστασης
10. Λοιπά έργα υποδομής και διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.

Συγκεκριμένα τα λύματα οδηγούνται φρεάτιο εισόδου της ΕΕΛ όπου θα εγκατασταθεί και το αντλιοστάσιο αρχικής ανύψωσης της εγκατάστασης.

Τα λύματα από το αντλιοστάσιο αρχικής ανύψωσης μετά την προεπεξεργασία τους εισέρχονται σε κοινή δεξαμενή εξισορρόπησης, για ομογενοποίηση της εισερχόμενης παροχής και την ομαλή φόρτιση των κατάντη μονάδων της ΕΕΛ. Από τη δεξαμενή εξισορρόπησης μέσω αντλιοστασίου, τα λύματα οδηγούνται μέσω αντλιοστασίου στη κατάντη μονάδα προ επεξεργασίας. Η προεπεξεργασία των λυμάτων πραγματοποιείται σε ένα Compact σύστημα εσχάρωσης – εξάμμωσης – λιποσυλλογής . Το υλικό κατασκευής του Compact συστήματος προεπεξεργασίας είναι ανοξείδωτος χάλυβας. Ανάντη και κατάντη της διάταξης προεπεξεργασίας υπάρχουν δικλείδες απομόνωσης. Το σύνολο του εξοπλισμού της προεπεξεργασίας θα χωροθετηθεί υπαίθρια, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο.

Η βιολογική βαθμίδα αποτελείται από τα ακόλουθα επιμέρους στάδια:

- Μονάδα Αεριζόμενης Επίπλευσης Χαμηλής Πίεσης – Α’ Στάδιο
- Βιοαντιδραστήρες υψηλής απόδοσης
- Μονάδα Αεριζόμενης Επίπλευσης Χαμηλής Πίεσης – Β’ Στάδιο

Η περίσσεια ιλύος από τη μονάδα αεριζόμενης επίπλευσης και από τη βιολογική επεξεργασία θα μεταφέρεται σε φρεάτιο αποθήκευσης ιλύος, όπου θα αποθηκεύεται και θα σταθεροποιείται με προσθήκη ασβέστη πριν οδηγηθεί στη μονάδα αφυδάτωσης.

Β.10.14 Διαχείριση στερεών αποβλήτων

Στο πλαίσιο του Σχεδίου προβλέπεται η ολοκληρωμένη διαχείριση στερεών αποβλήτων από την έναρξη της κατασκευαστικής περιόδου και κατά τη φάση λειτουργίας των τουριστικών εγκαταστάσεων που χωροθετούνται στην περιοχή της επένδυσης. Με αυτόν τον τρόπο θα διαχειρίζονται αποτελεσματικά οι βασικές πηγές στερεών αποβλήτων και θα αποφεύγεται με κάθε τρόπο η συσσώρευση και ανεξέλεγκτη διάθεσή τους. Ειδικότερα τα μέτρα που προτείνονται για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων είναι:

- Εφαρμογή Σχεδίου Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων.
- Πρόληψη και μείωση των αποβλήτων συσκευασίας και μεγιστοποίηση της επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης.
- Η προσωρινή φύλαξη των απορριμμάτων θα γίνεται με υγειονομικά αποδεκτό τρόπο.

- Μεταφορά της περιορισμένης προς διάθεσης ποσότητας αποβλήτων σε εγκεκριμένο χώρο όπως προβλέπεται από τον οικείο Περιφερειακό σχεδιασμό (ΠΕΣΔΑ) για τον Δήμο Θήρας.

Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων από τη λειτουργία των χρήσεων που θα υποδεχθεί το ακίνητο, να ικανοποιεί τις εξής βασικές αρχές:

- Συμμόρφωση με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί στερεών αποβλήτων
- Ενσωμάτωση προβλέψεων για το διαχωρισμό στη πηγή, καθώς και κατάλληλων μεθόδων χωριστής συλλογής και διαχείρισης, ώστε να προωθείται στο μέγιστο εφικτό βαθμό η επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση υλικών.
- Προώθηση διακριτής διαχείρισης των αποβλήτων από τις εργασίες συντήρησης του πρασίνου εντός του ακινήτου και πρόβλεψη ειδικών διαδικασιών μεγιστοποίησης του ποσοστού αξιοποίησής τους, ως εδαφοβελτιωτικών.
- Η αποκομιδή των στερεών αποβλήτων του συγκροτήματος θα γίνεται από το Δήμο Θήρας, ο οποίος αναλαμβάνει και τη συλλογή των ανακυκλώσιμων συσκευασιών. Αν για οποιονδήποτε λόγο, μη οφειλόμενο στον κύριο του έργου, αυτό δεν καταστεί δυνατό, επιτρέπεται η παραπάνω αποκομιδή και συλλογή να γίνεται από άλλο πιστοποιημένο φορέα.

Β.10.15 Προσδιορισμός Φέρουσας Ικανότητας (ΦΙ)

Β.10.15.1 Χωρητικότητα εγκαταστάσεων

Στον υπολογισμό της Φέρουσας Ικανότητας στις προτεινόμενες εγκαταστάσεις του επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει να πραγματοποιηθεί Εκτίμηση Πληθυσμού Αιχμής.

Το σύνολο των προτεινόμενων χρήσεων θα οδηγήσουν σε μια σημαντική ημερήσια προσέλκυση επισκεπτών που σε συνδυασμό με τους μόνιμους κατοίκους θα αποτελούν τον ημερήσιο συνολικό πληθυσμό της προτεινόμενης επένδυσης.

Ο εκτιμώμενος ημερήσιος πληθυσμός περιλαμβάνει τις κάτωθι κατηγορίες:

1. Ένοικοι των Κατοικιών
2. Πληρότητα των τουριστικών εγκαταστάσεων
3. Επισκέπτες στα κτίρια εκδηλώσεων
4. Επισκέπτες στα κτίρια Βιοτεχνικών δραστηριοτήτων και υποδομών
5. Επισκέπτες στο SPA
6. Επισκέπτες στους χώρους γευσιγνωσίας
7. Προσωπικό
8. Προμηθευτές

Με στόχο τη μέτρηση και την εξασφάλιση της ζήτησης σε βασικές υποδομές ύδρευσης, ενέργειας, αποβλήτων καθώς και τη διαχείριση των κυκλοφοριακών πιέσεων που μπορεί να προκληθούν, υπολογίζεται ο μέγιστος πληθυσμός που μπορεί σε ημερήσια βάση να υπάρξει εντός της επένδυσης, όταν έχουμε τη μέγιστη υπολογιζόμενη πληρότητα κατά χρήση.

Συμπεριελήφθησαν στον υπολογισμό του εκτιμώμενου ημερήσιου πληθυσμού το προσωπικό που θα εργάζεται ημερησίως στις εγκαταστάσεις της επένδυσης καθώς και οι προμηθευτές.

Με στόχο την παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσίες, το επιχειρηματικό σχέδιο προβλέπει απασχολούμενους, που στο σύνολό τους (όλες τις βάρδιες λειτουργίας) θα φτάνει κοντά στα 83 άτομα. Επίσης, οι προμηθευτές θα υποστηρίζουν συνολικά τη τροφοδοσία των εγκαταστάσεων σε ημερήσια βάση και σε ώρες μη αιχμής. Ωστόσο και αυτοί αποτελούν άτομα που θα επισκέπτονται ημερησίως την περιοχή της επένδυσης και ο αριθμός τους εκτιμάται σε 30 άτομα ημερησίως (15 οχήματα με 2 άτομα σε κάθε όχημα). Αν και είναι απίθανο το σύνολο των ως άνω προμηθευτών να βρίσκεται ταυτόχρονα στο ακίνητο, ωστόσο με στόχο την εκτίμηση ενός πληθυσμού αιχμής (ακραίο σενάριο), λαμβάνουμε ως μέγιστο πληθυσμό των προμηθευτών της επένδυσης και τα 30 αυτά άτομα.

Συνεκτιμώντας όλα τα παραπάνω, ο συνολικός εκτιμώμενος μέγιστος ημερήσιος πληθυσμός/πληθυσμός αιχμής παρουσιάζεται στο παρακάτω πίνακα:

Κατηγορία Πληθυσμού	Εκτιμώμενος πληθυσμός
Ένοικοι των Κατοικιών	166 άτομα

Επισκέπτες - πληρότητα των τουριστικών εγκαταστάσεων	50 άτομα
Επισκέπτες στα κτίρια εκδηλώσεων	180 άτομα μέγιστο
Επισκέπτες στα κτίρια Βιοτεχνικών δραστηριοτήτων και υποδομών	50 άτομα
Επισκέπτες στο SPA	37 άτομα
Επισκέπτες στους χώρους γευσιγνωσίας	50 άτομα
Προσωπικό	83
Προμηθευτές	30

Στο πλαίσιο της παρούσας ανάλυσης για λόγους ασφαλείας και δυνατότητας ευελιξίας, το μέγεθος του Μέγιστου Ημερήσιου Πληθυσμού αιχμής οριστικοποιείται στα **650 άτομα**.

Πρέπει να σημειωθεί πως το μέγεθος αυτό του πληθυσμού δεν είναι σταθερό. Αποτελεί μια εκτίμηση ενός μέγιστου ημερήσιου πληθυσμού σε περιόδους αιχμής όπως π.χ. τον Ιούλιο και Αύγουστο , όταν δηλαδή η πληρότητα τόσο στις κατοικίες όσο και στις ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις θα αγγίζει το μέγιστο δυνατό.

Η προσέλκυση νέων επισκεπτών στο νησί εξ αιτίας της επένδυσης στην περίοδο αιχμής υπολογίζεται το μέγιστο να είναι 166 άτομα (ένοικοι ξενοδοχείου) + 14 άτομα (επισκέπτες ΣΠΑ – εκτός των ενοικων του ξενοδοχείου) = 180 άτομα συνολικά

Όσον αφορά την φέρουσα ικανότητα σύμφωνα με την μελέτη ΕΠΣ Θήρας

Η ΔΚ Μεγαλοχωρίου έχει :

- **δείκτη τουριστικής φέρουσας ικανότητας 92 που είναι ένας από τους μικρότερους στο νησί που δηλώνει ότι υπάρχει περιθώριο για την ανάπτυξη του τουρισμού**
- **δείκτη υφιστάμενης πυκνότητας δόμησης 66,17 τ.μ/κάτοικο (όταν η μέση τιμή βάσει των προδιαγραφών είναι 40-80 m²) που είναι ένας από τους μικρότερους στο νησί που δηλώνει ότι υπάρχει περιθώριο για την ανάπτυξη δόμησης**

Επομένως Δεν υπάρχει πρόβλημα φέρουσας ικανότητας (τουρισμού , ή δόμησης εντός οικισμών ή διάσπαρτης δόμησης στην ΔΚ Μεγαλοχωρίου όπου γίνεται η Επένδυση

Β.10.15.2 Χωρητικότητα ακτών

Στα πλαίσια της παρούσας μελέτης και λόγω του παραθεριστικού χαρακτήρα της περιοχής μελέτης κρίνεται σκόπιμο να γίνει έλεγχος της φέρουσας ικανότητας των ακτών όσον αφορά τον αριθμό λουόμενων που μπορούν να εξυπηρετήσουν. Ο έλεγχος αυτός γίνεται με βάση την απόφαση 6252/1342/10-03/01-04-99, ΦΕΚ 292Β «Προδιαγραφές εκπόνησης Μελετών Γενικών Κατευθύνσεων Περιοχών Ειδικά Ρυθμιζόμενης Πολεοδόμησης».

Το σταθερότυπο που χρησιμοποιείται είναι *«οι λουόμενοι ανά μέτρο μήκους ακτής»* για τις διαφορετικές κατηγορίες ακτών, ανάλογα με τα φυσικά τους χαρακτηριστικά και το βαθμό χρήσης:

ΑΚΤΕΣ	Αμμώδεις	Ημιβραχώδεις	Βραχώδεις
Κορεσμένες	2,00	1,40	0,50
Μέτριας Χρήσης	1,00	0,70	0,25
Ελεύθερες	0,60	0,40	0,15

Διευκρινίζεται ότι:

- για τον υπολογισμό της χωρητικότητας των ζωνών Β’ κατοικίας, οι τιμές διπλασιάζονται
- στις κορεσμένες ακτές περιλαμβάνονται οι ακτές που βρίσκονται κοντά σε αστικά κέντρα ή σε μεγάλες οικιστικές συγκεντρώσεις ή σε μεγάλα τουριστικά συγκροτήματα
- στις ακτές μέτριας χρήσης περιλαμβάνονται οι ακτές κοντά σε αραιοδομημένες περιοχές ή μικρούς οικισμούς
- στις ελεύθερες ακτές περιλαμβάνονται οι ακτές σε αδόμητες περιοχές ή περιοχές με φυσική δυσκολία προσπέλασης.

Η παραλία της Βλυχάδας έχει μήκος περίπου 2500 μ και είναι αμμώδης σε ποσοστό περίπου 95% (2.375 μ.), και στο υπόλοιπο 5% (125 μ) είναι βραχώδης.

Για το αμμώδες τμήμα: 2.375x2x2=9500 άτομα

Για το βραχώδες τμήμα: 125x0,5x2=125 άτομα

Σύνολο: 9.625 άτομα

Επομένως, **η ημερήσια χωρητικότητα του συνόλου της ακτής** η οποία αντιστοιχεί σε δύο κύματα λουόμενων **είναι περίπου 9700 άτομα.**

Ο συνολικός μέγιστος αριθμός των χρηστών της ακτής με βάση την εκτίμηση του 100% πληρότητας των τουριστικών εγκαταστάσεων (περ. 350 άτομα) αντιστοιχεί στο 1/3 και είναι 120 άτομα.

Άρα η χωρητικότητα της ακτής (9700 άτομα) υπερκαλύπτει την αναμενόμενη μέγιστη ζήτηση που θα υπάρχει μετά την υλοποίηση της προτεινόμενης επένδυσης και επομένως η επιβάρυνση από την επένδυση προς την ακτή είναι αμελητέα.

ΚΕΦ.11. Πρόγραμμα εφαρμογής

Β.11.1 Συμπερασματικά - Αιτούμενη συνδρομή από το Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με το νόμο 3894/10 όπως ισχύει (Ν.4864/2021)

Βάσει των ανωτέρω και συμπερασματικά, η αιτούμενη συνδρομή από το ελληνικό δημόσιο περιορίζεται στα ακόλουθα σημεία:

- Εφαρμογή ΕΣΧΑΣΕ για το σύνολο της επένδυσης
- Στην διατήρηση των υφιστάμενων κτιρίων και την ενσωμάτωσή τους στο νέο συνολικό ολιστικό σχεδιασμό
- Διαπλάτυνση του χωματόδρομου ανατολικά του οικοπέδου
- Δημιουργία 3 ισόπεδων κόμβων επί του χωματόδρομου και του ασφαλτόδρομου ο οποίος συνδέει τον επαρχιακό δρόμο Φηρών - Όρμου Περίσσης με το λιμάνι της Βλυχάδας, για την ασφαλή κυκλοφοριακή σύνδεση
- Στην αδειοδότηση και δημιουργία νέου βιολογικού καθαρισμού του τουριστικού θέρετρου που θα εξυπηρετεί τις νέες υποδομές.
- Στην αδειοδότηση και δημιουργία μονάδας αφαλάτωσης και μονάδας γεώτρησης επί του τουριστικού θέρετρου που θα εξυπηρετεί τις νέες υποδομές.
- Στην αδειοδότηση και υλοποίηση των έργων εξοικονόμησης και παραγωγής ενέργειας (σύστημα βέλτιστης διαχείρισης ενέργειας , βιοκλιματικός και ενεργειακός σχεδιασμός , συστήματα παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ πχ Φ/Β , επιφανειακή γεωθερμία κ.λπ.)
- Στην επιτάχυνση των διαδικασιών και των χρόνων των σχετικών αδειοδοτήσεων και εγκρίσεων
- Εφαρμογή παρεκκλίσεων:

Α) όσον αφορά στην δυνατότητα τροποποίησης του εδάφους: είτε για τη διαμόρφωση αναβαθμών για καλλιέργειες και φύτευση, είτε για την μερική κάλυψη των κτιρίων, μέσω φύτευσης δωμάτων ή όψεων αυτών, με το διαμορφωμένο έδαφος με στόχο την μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των κτιρίων. Στην περίπτωση αυτή η φυτεμένη στέγη ενοποιείται με το περιβάλλον έδαφος και περιορίζει με αυτό τον τρόπο τις εμφανείς όψεις των κτιρίων.

Β) όσον αφορά στη δυνατότητα δόμησης σε όροφο και αύξηση του ποσοστού επί της συνολικής πραγματοποιούμενης δόμησης από 40% που ισχύει σε 50%. Πάλι λόγω της μειωμένης κάλυψης λόγω του σχήματος του γηπέδου και του ιδιαίτερου

ανάγλυφου ζητείται η αύξηση της δυνατότητας δόμησης στον όροφο. Οι διατάξεις που προβλέπονται από την ΖΟΕ για την διάσπαση των όγκων των κτιρίων διατηρούνται.

Γ) όσον αφορά την δυνατότητα επέκτασης των υπόγειων και υπόσκαφων χώρων κυρίως για βοηθητικές χρήσεις εντός των 15 μ απόστασης από τις όμορες ιδιοκτησίες που ορίζονται από την εκτός σχεδίου δόμηση. Σκοπός είναι να εξυπηρετηθούν οι λειτουργίες του τουριστικού θέρετρου χωρίς να αλλοιωθεί το περιβάλλον. Η παρέκκλιση αυτή αφορά 515 τμ κυρίων υπόγειων χώρων και 4590 τμ βοηθητικών χώρων υπόγειων (παρκινγκ κ.λπ.)

Δ) όσον αφορά την δυνατότητα ενσωμάτωσης στο τουριστικό ξενοδοχείο της υφιστάμενης κατοικίας 400 τμ περίπου , που έχει κατασκευαστεί με νόμιμη άδεια εντός της ζώνης μεταξύ των 100 και των 150 μ από την θάλασσα με την μετατροπή της ως τουριστική έπαυλη ως είναι χωρίς καμία πρόσθετη εξωτερική κατασκευή.

Β.11.2 Εκτίμηση και Αξιολόγηση των Επιπτώσεων του προτεινόμενου Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου – Επένδυσης

Στο παρόν κεφάλαιο προσδιορίζονται, εκτιμώνται και αξιολογούνται οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εφαρμογή του προτεινόμενου σχεδίου Στρατηγικής Επένδυσης στην Περιοχή Βλυχάδα Σαντορίνης. Ειδικότερα, εκτιμώνται και αξιολογούνται οι πρωτογενείς και δευτερογενείς σωρευτικές, βραχυ-, μεσο-, μακροπρόθεσμες, μόνιμες και προσωρινές, θετικές και αρνητικές περιπτώσεις στους τομείς της βιοποικιλότητας, του πληθυσμού, της ανθρώπινης υγείας, της πανίδα, της χλωρίδας, του εδάφους, των υδάτων, του αέρα, του κλίματος, των υλικών περιουσιακών στοιχείων, της πολιτιστικής κληρονομίας (αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής), του τοπίου, καθώς και οι σχέσεις μεταξύ των παραμέτρων αυτών.

Ο προσδιορισμός και η εκτίμηση των επιπτώσεων αυτών βασίστηκε στην κριτική θεώρηση των σχεδιαστικών και αναπτυξιακών χαρακτηριστικών του προτεινόμενου Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου, σε συσχετισμό με την «αξία -σπουδαιότητα» του περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής, όπως αυτή προκύπτει από τα φυσικά και ανθρωπογενή χαρακτηριστικά.

Η μεθοδολογική προσέγγιση που χρησιμοποιήθηκε αποτελεί προϊόν μιας συνολικής και σφαιρικής ανάλυσης των εξελίξεων στο σχετικό τομέα ώστε να επιλεγούν τα καλύτερα στοιχεία από τις επικρατούσες προσεγγίσεις.

Η ποιοτική αξιολόγηση της οικονομικής δραστηριότητας της επένδυσης σε σχέση με κρίσιμες παραμέτρους που αφορούν το βαθμό στον οποίο αυτή είναι περιβαλλοντικά βιώσιμη, καθώς και η παρουσίαση των δράσεων παρακολούθησης και πρόληψης κατά τη διάρκεια λειτουργίας της επένδυσης, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται:

- ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής
- η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
- Η βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων
- η μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία
- η πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης
- η προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Επιπροσθέτως, παρουσιάζονται οι προτάσεις / κατευθύνσεις / μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την, κατά το δυνατόν, αντιμετώπιση οποιονδήποτε σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Β.11.2.1 Εκτίμηση και αξιολόγηση επιπτώσεων σχεδίου

Στη συνέχεια προσδιορίζονται, εκτιμώνται και αξιολογούνται οι ενδεχόμενες σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (σύμφωνα με την ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 και την Οδηγία 2001/42/ΕΚ της 27.5.2001) από το προτεινόμενο έργο και των υποστηρικτικών του λειτουργιών ως προς τις ακόλουθες περιβαλλοντικές παραμέτρους:

του φυσικού περιβάλλοντος:

- Κλίμα,
- Έδαφος,
- Ύδατα,
- Αέρας,
- Βιοποικιλότητα, πανίδα – χλωρίδα,
- Τοπίο.

του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος:

- Πληθυσμός,
- Ανθρώπινη υγεία,
- Υλικά περιουσιακά στοιχεία, και
- Πολιτιστική κληρονομιά (συμπεριλαμβανομένης της αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς).

Το μέγεθος των επιπτώσεων εξαρτάται σημαντικά από την χρονική διάρκεια ζωής του έργου. Εφόσον όμως αναφερόμαστε σε έργο τουριστικής ανάπτυξης, οι μέθοδοι και οι τεχνικές πρόβλεψης επιπτώσεων θα πρέπει να ακολουθούνται και να επιλέγεται εκείνη που ανταποκρίνεται τόσο στο έργο όσο και στο περιβάλλον. Οι επιπτώσεις από την υλοποίηση ενός έργου μπορεί να είναι:

- άμεσες ή έμμεσες (πρωτογενείς ή δευτερογενείς)
- μόνιμες ή προσωρινές

- μακροχρόνιες ή βραχυχρόνιες
- ποσοτικές ή ποιοτικές
- τοπικές ή περιφερειακές ή διασυνοριακές
- σημειακές ή πολυτομεακές
- έργων ή προγραμμάτων
- φυσικές ή χημικές
- κοινωνικές ή οικονομικές ή πολιτιστικές
- υπάρχουσες ή κληροδοτούμενες
- ανθρωπογενείς ή βιογενείς

Η αξιολόγηση των επιπτώσεων, που γίνεται σε ευρεία κλίμακα και είναι ποιοτική, ακολουθεί το παρακάτω σύστημα:

- Είδος και ένταση επιπτώσεων: **θετικές – ουδέτερες – αρνητικές**

  Όταν η επίπτωση χαρακτηρίζεται ως θετική χρησιμοποιείται το σύμβολο «+», όταν είναι αρνητική το «-», ενώ όταν δεν υφίστανται επιπτώσεις ως προς το συγκεκριμένο κριτήριο χρησιμοποιείται το «0».

  Η ένταση της επίπτωσης κλιμακώνεται σε τρεις στάθμες: **μικρή (+/-), μέτρια (++/--) και μεγάλη (+++/---)**

- Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς επίπτωσης: **τοπικό – ευρύτερο**

  Αφορά στη χωρική εξάπλωση της περιβαλλοντικής επίπτωσης – μεταβολής. Το **ευρύτερο** δηλώνει επίπτωση στο επίπεδο ευρύτερης περιοχής, ενώ το **τοπικό** δηλώνει επίπτωση τοπικά στο ακίνητο εφαρμογής της πρότασης.

- Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης επιπτώσεων: **βραχυπρόθεσμες – μεσοπρόθεσμες – μακρυπρόθεσμες**

  Αφορά στο χρόνο που αναμένεται να μεσολαβήσει μεταξύ υλοποίησης του Σχεδίου και εμφάνισης της περιβαλλοντικής μεταβολής) βάσει του οποίου η επίπτωση χαρακτηρίζεται ως άμεση – βραχυπρόθεσμη, μεσοπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη).

- Διάρκεια επιπτώσεων: **μόνιμες – προσωρινές**

  Αφορά στο χρόνο παραμονής, δηλαδή το εάν πρόκειται για προσωρινή ή μόνιμη επίπτωση.

- Δυνατότητα αντιμετώπισης ή περαιτέρω βελτίωση επίπτωσης: **ναι – όχι – ίσως**

  Η επίπτωση εμπεριέχει δυνατότητες πρόληψης, αναστροφής ή ουσιαστικής ελαχιστοποίησης. Για θετικού χαρακτήρα επιπτώσεις, παρουσιάζεται η ύπαρξη ή μη δυνατότητας για περαιτέρω βελτίωση.

Στις επόμενες παραγράφους παρουσιάζονται οι επιπτώσεις στος περιβάλλον από την εφαρμογή των προτάσεων του Σχεδίου.

Β.11.2.2 Επιπτώσεις στο Ατμοσφαιρικό περιβάλλον

Οι επιπτώσεις συνδέονται με την εκπομπή σωματιδιακών ρύπων κατά την κατασκευή των υποδομών και κτηριακών έργων εντός της περιοχής του έργου .

Κατά τη φάση κατασκευής του υπό μελέτη σχεδίου αναμένονται μικρής έντασης αρνητικές επιπτώσεις στην περιοχή, κυρίως λόγω αύξησης των επιπέδων σκόνης από τις χωματουργικές εργασίες. Οι επιπτώσεις θα είναι βραχυχρόνιες και αντιμετωπίσιμες με τη λήψη κατάλληλων τεχνικών (διαβροχή, κάλυψη φορτίων χωματουργικών κ.λ.π.). Επίσης θα προτιμηθεί ο χρόνος των χωματουργικών εργασιών να είναι εκτός της περιόδου τουριστικής αιχμής και εκτός θέρους που οι θερμοκρασίες και η ξηρασία είναι υψηλές και αναμένεται να δημιουργήσουν μεγαλύτερο όγκο αιωρούμενων σωματιδίων. Σε κάθε περίπτωση οι επιπτώσεις αξιολογούνται ως μικρής σημασίας, τοπικές και προσωρινές.

Κατά τη λειτουργία αναμένεται να υπάρξει αυξημένη κυκλοφορία οχημάτων σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση κατά την προσέλευση και αναχώρηση των επισκεπτών – τουριστών – κατοίκων αλλά και εργαζομένων. Παρόλα αυτά ο κυκλοφοριακός φόρτος θα παραμείνει σε ανεκτά επίπεδα, όπως και η επιβάρυνση από τα συστήματα θέρμανσης των κτισμάτων. Η αύξηση αυτή δε θα αυξήσει σημαντικά τις συγκεντρώσεις αέριων ρύπων στην περιοχή λόγω των πολύ καλών συνθηκών διασποράς και των χαμηλών συγκεντρώσεων υποβάθρου. Έτσι αναμένεται να είναι χαμηλότερες από τα όρια της νομοθεσίας και συνεπώς δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα της περιοχής.

Ατμοσφαιρικό περιβάλλον	
Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	**Χαρακτήρας επιπτώσεων**
Είδος & Ένταση επίπτωσης	-
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	τοπικό
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	βραχυπρόθεσμο
Διάρκεια	μόνιμες
Δυνατότητα αντιμετώπισης/βελτίωσης	ναι

Ο αειφόρος ενεργειακός σχεδιασμός με τις μεθόδους εξοικονόμησης ενέργειας και ενεργειακή αυτάρκειας με την χρήση ΑΠΕ (γεωθερμία, ηλεκτρική ενέργεια) μειώνει το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του έργου και συντελεί γενικότερα στην μείωση των εκπομπών του διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα

Συνολικά, η εφαρμογή του υπό μελέτη σχεδίου δε θα προκαλέσει σημαντική αλλαγή των κινήσεων του αέρα, της υγρασίας ή της θερμοκρασίας ή οποιαδήποτε αλλαγή στο κλίμα είτε τοπικά είτε σε μεγαλύτερη έκταση ή εκπομπές δυσάρεστων οσμών. Επίσης δεν υπάρχει περίπτωση να επιφέρει κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία από την ατμοσφαιρική ρύπανση.

Β.11.2.3 Επιπτώσεις στη Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα

Η προτεινόμενη περιοχή χωροθέτησης της επένδυσης βρίσκεται εκτός προστατευόμενης περιοχής δικτύου NATURA 2000 και δεν διαθέτει σπάνια ή υπό εξαφάνιση χλωρίδα. Ούτε η πανίδα της περιοχής μελέτης παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Παρόλα αυτά κατά την κατασκευή του έργου θα προκύψουν παροδικές ενοχλήσεις της συνήθους πανίδας, λόγω της παρουσίας εργαζομένων και του παραγόμενου θορύβου από τα μηχανήματα στο χώρο του έργου. Σε κάθε περίπτωση δεν αναμένονται σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στη χλωρίδα και στην πανίδα της περιοχής. Οι παράμετροι που λαμβάνονται υπ' όψη κατά την εκτίμηση των επιπτώσεων σε ότι αφορά στη βιοποικιλότητα, τη χλωρίδα και την πανίδα είναι:

- Προστασία της βιοποικιλότητας, των ειδών και των πληθυσμών της χλωρίδας και της πανίδας στο θαλάσσιο και το χερσαίο χώρο.
- Διατήρηση/συντήρηση των υφιστάμενων και δημιουργία νέων χώρων πρασίνου.
- Προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος και των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.
- Προστασία και ανάδειξη προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το Ν. 1650/86 (ΦΕΚ 160/Α'/86) όπως ισχύει και το Ν. 3937/2011 (ΦΕΚ 60/Α'/11).
- Αύξηση της περιβαλλοντικής ευαισθησίας του κοινού.
- Παρεμπόδιση της φυσικής ανανέωσης των υφιστάμενων ειδών.
- Παρεμπόδιση της αποδημίας ή μετακίνησης των ζώων.

Η περιοχή μελέτης χωροθετείται εκτός των ορίων και σε σημαντική απόσταση από περιοχές που ανήκουν στο Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών (σύμφωνα με το Ν. 3937/2011 της Βιοποικιλότητας). Συνεπώς κάθε επέμβαση σε αυτή δεν καταλαμβάνει έκταση προστευόμενων περιοχών, οπότε δεν επηρεάζει τη συνοχή των οικοτόπων σε προστατευόμενες περιοχές και δεν επηρεάζει τη διατήρηση των προστατευόμενων ειδών χλωρίδας και πανίδας.

Η κλίμακα και το είδος των έργων είναι τέτοια που δεν μπορούν να έχουν σημαντικές συνέπειες για τη βιοποικιλότητα.

Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα - Πανίδα	
Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	**Χαρακτήρας επιπτώσεων**
Είδος & Ένταση επίπτωσης	-
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	τοπικό
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	βραχυπρόθεσμο
Διάρκεια	προσωρινές
Δυνατότητα αντιμετώπισης/βελτίωσης	ναι

Στην άμεση περιοχή ανάπτυξης του έργου, δεν υπάρχουν οικοσυστήματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, που να έχουν την παραμικρή εμπλοκή με το προτεινόμενο έργο. Λόγω της πολύ μεγάλης απόστασης του έργου από κάθε μία από τις περιοχές δεν θεωρείται απαραίτητο να γίνει περιγραφή αυτών των περιοχών αφού δεν αναμένεται η παραμικρή επίπτωση από την κατασκευή και λειτουργία του έργου στις προαναφερόμενες περιοχές.

Το υπό μελέτη σχέδιο κατά τη φάση κατασκευής θα ασκήσει τοπικές πιέσεις στη χλωρίδα και πανίδα της περιοχής και στις χρήσεις γης, αφού σημερινοί φυσικοί βοσκότοποι και σκληροφυλλική βλάστηση θα αλλάξουν χρήση. Εν τούτοις, καμία από τις εκτάσεις αυτές δεν είναι υψηλής παραγωγικότητας και δεν αποτελεί εντατική καλλιέργεια.

Επισημαίνεται επίσης, ότι στα πλαίσια σχεδιασμού θα ληφθεί ιδιαίτερη μέριμνα για τη διατήρηση και ενίσχυση της υφιστάμενης βλάστησης, με διενέργεια μεταφυτεύσεων κατά την κατασκευή και τη χαμηλή πραγματοποιούμενη δόμηση και κάλυψη. Το μεγαλύτερο τμήμα του ακινήτου θα παραμείνει αδόμητο, καθώς η κάλυψη περιορίζεται κάτω από το 20% της έκτασης του οικοπέδου (υλοποιημένη προτεινόμενη κάλυψη 14%), με την υπάρχουσα βλάστηση, η οποία θα ενισχυθεί με υψηλή και χαμηλή βλάστηση. Τα παραπάνω πραγματοποιούνται με απώτερο σκοπό τη διατήρηση ενός υψηλού επιπέδου φυσικού περιβάλλοντος που θα αποτελέσει πόλο έλξης επισκεπτών και τουριστών.

Σε ότι αφορά στην αξία των οικοσυστημάτων της περιοχής ως ενδιαιτήματα για την πανίδα, αυτή θεωρείται περιορισμένη, αφού δεν υπάρχουν μοναδικά στοιχεία ή ιδιαιτερότητες στα τοπικά οικοσυστήματα σε σχέση με εκείνα της ευρύτερης περιοχής, που θα μπορούσαν να επηρεαστούν από ενδεχόμενη υποβάθμιση.

Οι κωδικοί των αποβλήτων που θα προκύψουν σε όλα τα στάδια του έργου, η ανάλυση των οποίων έγινε παραπάνω, περιλαμβάνονται στον ακόλουθο πίνακα (Σύμφωνα με την ΚΥΑ 50910/2727/2003 – ΦΕΚ 1909Β/2003).

Απόβλητο	**Κωδικοί ΕΚΑ**
Απόβλητα υδραυλικών ελαίων	13 01
Απόβλητα έλαια μηχανής κιβωτίου ταχυτήτων και λίπανσης	13 02
Απόβλητα έλαια μόνωσης και μεταφοράς θερμότητας κατασκευές και κατεδαφίσεις	13 03
Έλαια υδροσυλλεκτών πλοίων	13 04
Απόβλητα ελαίων μη προδιαγραφόμενα αλλιώς	13 08

Συμπερασματικά, δε θα γίνει καμία ουσιαστική μείωση της βλάστησης, ούτε καν της ανθρωπογενούς. Οι όποιες επιπτώσεις θα είναι τοπικές, μικρής έντασης, προσωρινές κατά τη φάση κατασκευής, ενώ υπάρχει δυνατότητα για αντιμετώπισή τους σε σημαντικό βαθμό με την εφαρμογή προγράμματος μεταφυτεύσεων.

Β.11.2.4 Επιπτώσεις στα νερά

Το υπό μελέτη σχέδιο λόγω της χωροθέτησής του δεν αναμένεται να έχει οποιαδήποτε επίπτωση στα επιφανειακά ύδατα. Επίσης δεν αναμένεται να έχει επιπτώσεις στα υπόγεια ύδατα καθώς η νομίμως υφιστάμενη και οι προγραμματισμένες γεωτρήσεις τηρούν τους απαραίτητους περιβαλλοντικούς όρους και οι μικρές ανάγκες σε νερό θα καλύπτονται από εσωτερικό δίκτυο ύδρευσης αλλά και από αφαλάτωση και οι ανάγκες για άρδευση θα καλύπτονται από ανακύκλωση του νερού μέσω του βιολογικού καθαρισμού και ο αειφόρος φιλοπεριβαλλοντικός σχεδιασμός του ξενοδοχειακού συγκροτήματος δεν επιτρέπει την μεταφορά στα υπόγεια ύδατα βλαπτικών ουσιών. Όσον αφορά στα θαλάσσια ύδατα από τα οποία περιβάλλεται ολόκληρη η περιοχή του ακινήτου, αναμένονται κατά τη φάση κατασκευής μερικές πρόσκαιρες, μικρής έντασης επιπτώσεις στα θαλάσσια νερά αφού είναι θα μεταφερθούν σκόνες, χώματα και πιθανόν άλλα κατάλοιπα προς τα αυτά. Με τη λήψη μέτρων ορθής πρακτικής στα εργοτάξια και τον κατάλληλο χρονικό προγραμματισμό των χωματουργικών εργασιών, θα είναι περιορισμένης κλίμακας και πλήρως αναστρέψιμες.

Συνολικά, η υλοποίηση της πρότασης του υπό μελέτη σχεδίου δε θα μεταβάλει την υδρομορφολογία των ρεμάτων της περιοχής, δε θα μεταβάλει την επάρκεια των υδάτων και τα αποθέματα νερού, ενώ δεν θα επηρεάσει την ποιότητα των νερών με ρύπανση.

Β.11.2.5 Επιπτώσεις στο έδαφος

Οι αλλαγές που θα προκληθούν στην τοπογραφία ή στα χαρακτηριστικά του ανάγλυφου περιορίζονται στην περιοχή άμεσης παρέμβασης όπου θα υλοποιηθεί το έργο και σχετίζονται:

α) με τις δραστηριότητες εξυγίανσης του εδάφους για την εγκατάσταση του εξοπλισμού καθώς και κατά τη μεταφορά και τοποθέτηση του εξοπλισμού και των άλλων μηχανημάτων υποδομής και

β) με τις διασπάσεις ή υπερκαλύψεις και συμπιέσεις του επιφανειακού στρώματος του εδάφους που θα δημιουργηθούν, αφού θα απαιτηθούν εκσκαφές για τις θεμελιώσεις και τη διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου των καταλυμάτων και των λοιπών κατασκευών και τεχνικών έργων.

Τα τεχνικά έργα που θα εκτελεσθούν (εκσκαφές, διάστρωση χαλικιών κλπ.) θα προκαλέσουν επιπτώσεις προσωρινού χαρακτήρα. Βασιζόμενοι στις επιτόπιες παρατηρήσεις και τις γεωλογικές πληροφορίες για την περιοχή, συμπεραίνεται ότι δεν αναμένονται ασταθείς καταστάσεις στο έδαφος ή αλλαγές στη γεωλογική διάταξη των πετρωμάτων από τις δραστηριότητες κατασκευής του έργου. Οι απαραίτητες εκσκαφές πραγματοποιούνται σε μικρό βάθος. Ωστόσο επειδή το έργο θα θεμελιωθεί σε μια στενή λωρίδα χερσονήσου θα απαιτηθούν εκτεταμένα έργα στεγάνωσης για την αποφυγή εισροής θαλασσινού νερού που θα διαβρώσει μακροχρόνια τις θεμελιώσεις.

Οι αλλαγές που θα προκύψουν στην τοπογραφία ή στα χαρακτηριστικά του ανάγλυφου δεν αναμένεται να αλλοιώσουν την τοπογραφία ή τα ανάγλυφα χαρακτηριστικά της

περιοχής.

Οι σημαντικότερες χωματουργικές εργασίες θα προκύψουν κατά τη διάρκεια της διαμόρφωσης και εξυγίανσης του εδάφους. Λόγω της σχετικά περιορισμένης έκτασης των έργων (τοπικά και χρονικά) τα οποιαδήποτε φαινόμενα διάβρωσης από βροχόπτωση που πιθανόν να παρατηρηθούν θα είναι μικρής κλίμακας.

Η βασική επίπτωση ενός έργου στο τοπίο προκύπτει από τον τρόπο με τον οποίο αυτό εντάσσεται οπτικά στο φυσικό περιβάλλον. Ο βαθμός αλλοίωσης ενός τοπίου εξαρτάται καταρχήν από το βαθμό ευαισθησίας και τρωτότητας του. Όσο πιο ενδιαφέρον από αισθητικής άποψης είναι ένα τοπίο τόσο πιο ευαίσθητο είναι στις αλλοιώσεις - επεμβάσεις.

Κατά την φάση της κατασκευής, προσωρινή και πλήρως αναστρέψιμη επίπτωση θα υπάρξει από την παρουσία του εργοταξίου και των μηχανημάτων. Η επίπτωση αυτή εκτιμάται ως ασθενής και σε τοπικό επίπεδο.

Οι επιπτώσεις συνδέονται κυρίως με την κατάληψη εδάφους κατά την κατασκευή των υποδομών και κτηριακών έργων (εκσκαφές / επιχώσεις) εντός της περιοχής του έργου.

Έδαφος	
Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	**Χαρακτήρας επιπτώσεων**
Είδος & Ένταση επίπτωσης	-
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	τοπικό
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	βραχυπρόθεσμο
Διάρκεια	προσωρινές

Προβλέπει κάλυψη από κατασκευές σε ποσοστό μικρότερο από 10% της συνολικής έκτασης.

Το υπό μελέτη σχέδιο θα επιφέρει κατά τη φάση κατασκευής μερικές πρόσκαιρες επιπτώσεις στο έδαφος, που αφορούν κυρίως τις χωματουργικές εργασίες για τη θεμελίωση των κτιριακών εγκαταστάσεων, την κατασκευή των δικτύων υποδομών, τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου των τουριστικών και λοιπών εγκαταστάσεων. Θα αποκατασταθεί η μορφολογία και θα διασφαλιστεί η ευστάθεια του εδάφους, ενώ θα αποκατασταθεί και η βλάστηση επί αυτού στο τμήμα του περιβάλλοντος χώρου. Επίσης, οι κτιριακές κατασκευές θα έχουν ένα σύγχρονο βιοκλιματικό και φιλοπεριβαλλομτικό σχεδιασμό και σε μεγάλο τους ποσοστό θα είναι υπόσκαφες και όλες θα είναι με προσαρμογή στο περιβάλλον ώστε να το μικρότερο δυνατό περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Κατά τη λειτουργία δεν αναμένεται σημαντική επιβάρυνση του εδάφους σε ρύπανση, καθώς τα υγρά και στερεά απόβλητα που θα δημιουργηθούν θα διαχειρίζονται κατάλληλα (τριτοβάθμια επεξεργασία λυμάτων κα.).

Συμπερασματικά, οι επιπτώσεις αναμένονται προσωρινές, τοπικές και περιορισμένες μόνο στην έκταση του προς αξιοποίηση ακινήτου και κατά τη φάση κατασκευής.

Β.11.2.6 Επιπτώσεις στον Πληθυσμό και στην Υγεία

Οι άμεσες επιπτώσεις συνδέονται κυρίως με την ακουστική όχληση κατά την κατασκευή των υποδομών και κτηριακών έργων εντός της περιοχής του έργου. Η όχληση αυτή θα είναι παροδική και δεν αναμένεται να υπερβαίνει τα θεσμοθετημένα όρια εκπομπής στο όριο του γηπέδου. Στη φάση κατασκευής το υπό μελέτη σχέδιο δεν επηρεάζει αρνητικά τον πληθυσμό στην άμεση περιοχή μελέτης, καθώς λόγω της σχετικής απομόνωσης που προσφέρει η χερσόνησος της Βλυχάδας οι οχλήσεις θα είναι αμελητέες.

Θα επηρεάσει όμως πολύ θετικά τον πληθυσμό ως προς την απασχόληση και τη μείωση της ανεργίας. Η προτεινόμενη επένδυση θα δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας τόσο κατά τη φάση κατασκευής (προσωρινές θέσεις εργασίας μέχρι την ολοκλήρωση του έργου) όσο και κατά τη φάση λειτουργίας της με 75 περίπου μόνιμες θέσεις εργασίας και πολύ περισσότερες θέσεις εποχιακού χαρακτήρα.

Πληθυσμός - Υγεία	
Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	**Χαρακτήρας επιπτώσεων**
Είδος & Ένταση επίπτωσης	++
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	ευρύτερο
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	βραχυπρόθεσμο
Διάρκεια	μόνιμες
Δυνατότητα αντιμετώπισης/βελτίωσης	ναι

Η προτεινόμενη επένδυση θα προκαλέσει αύξηση του πληθυσμού, κατά τη φάση λειτουργίας, λόγω της προσέλκυσης τουριστών – παραθεριστών που θα διαμένουν στα τουριστικά καταλύματα, αλλά και αυτών που θα καταπλεύσουν στους δύο τουριστικούς λιμένες. Παράλληλα, καθώς θα δημιουργηθούν και αρκετές θέσεις που θα απαιτούν ειδικές δεξιότητες, το εργατικό δυναμικό που θα εγκατασταθεί στην περιοχή θα είναι υψηλού μορφωτικού επιπέδου. Στην κατεύθυνση αυτή θα βοηθήσει ο φορέας του έργου, καθώς η επένδυση προβλέπεται να υλοποιήσει πλήθος από προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των νέων της περιοχής σε θέματα παροχής τουριστικών υπηρεσιών, να υποστηρίξει τη χρήση τοπικών προϊόντων, να συνεργαστεί με τοπικούς φορείς για την αναβάθμιση παραδοσιακών πολιτιστικών εκδηλώσεων κ.α. που θα συμβάλλουν πολύ θετικά στη βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου και της απασχόλησης του τοπικού πληθυσμού.

Αναφορικά με τον οικισμό Μεγαλοχώρι που γειτνιάζει άμεσα με το προς αξιοποίηση ακίνητο, σε κάθε περίπτωση δεν αναμένεται η υπέρβαση των θεσμοθετημένων ορίων για τους δείκτες θορύβου Lden (70dBA) και Lnight (60 dBA).

Τέλος, η ανθρώπινη υγεία θα επηρεαστεί θετικά, καθώς ο τοπικός πληθυσμός θα μπορεί να ωφεληθεί τόσο άμεσα από τον οργανωμένο οικισμό που θα δημιουργηθεί στο εν λόγω

ακίνητο, όσο και έμμεσα από τις οργανωμένες τουριστικές δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν στο χώρο.

Συμπερασματικά, η υλοποίηση της πρότασης του υπό μελέτη σχεδίου θα μεταβάλλει (κυρίως θα προκαλέσει αύξηση) τον πληθυσμό και θα δράσει θετικά στην υγεία των κατοίκων.

Β.11.2.7 Επιπτώσεις στην Πολιτιστική Κληρονομιά

Το ακίνητο δεν βρίσκεται σε περιοχή που έχει χαρακτηριστεί με αρχαιολογική σημασία σύμφωνα με το ΦΕΚ 108ΑΑΠ/2016 για την αναθεώρηση των κηρυγμένων αρχαιολογικών χώρων της νήσου Θήρας, Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου με τους δημοσιευμένους αρχαιολογικούς χάρτες. Συνεπάγεται λοιπόν ότι η επένδυση δεν θα έχει κανένα αρνητικό αντίκτυπο στην αρχαιολογική κληρονομιά της νήσου.

Πολιτιστική κληρονομιά	
Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	**Χαρακτήρας επιπτώσεων**
Είδος & Ένταση επίπτωσης	+
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	ευρύτερο
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	μακροπρόθεσμο
Διάρκεια	μόνιμες
Δυνατότητα αντιμετώπισης/βελτίωσης	ναι

Βασικά χαρακτηριστικά του τουριστικού θέρετρου θα είναι οι αμπελώνες και οι κάναβες για το κρασί. Οι αναβαθμοί και οι ξερολιθιές στις έντονες πλαγιές διευκολύνουν την πρόσβαση για την καλλιέργεια και προσφέρουν στον επισκέπτη την εμπειρία του αμπελώνα και της παράδοσης του νησιού μέσα από την αρχιτεκτονική.

Δεδομένου ότι στην Ελλάδα ο τουρισμός είναι στενά συνδεδεμένος με την πολιτιστική κληρονομιά του τόπου, η προσέλκυση και ποιοτική εξυπηρέτηση τουριστών στο νησί της Σαντορίνης που θα σχετίζεται με τουριστικό θέρετρο σε συνδυασμό με τον προτεινόμενο χώρο γευσιγνωσίας και τις αμπελοκαλλιέργειες θα έχει έμμεση θετική επίπτωση και στην πολιτιστική κληρονομιά (επισκεψιμότητα παραδοσιακών οινοποιείων και κάναβων, μουσείων και πολιτιστικών χώρων κλπ).

Συμπερασματικά, η εφαρμογή του σχεδίου θα επιφέρει μικρής έντασης και μόνιμες θετικές επιπτώσεις στην πολιτιστική κληρονομιά.

Β.11.2.8 Επιπτώσεις στο Τοπίο

Κατά τη φάση κατασκευής του σχεδίου αναμένεται να υπάρξει μερική υποβάθμιση στην εικόνα του τοπίου από κοντινή θέση θέας, δεδομένων των απαιτούμενων εκσκαφών και διαμορφώσεων για την εκτέλεση των εργασιών. Η ασθενής αυτή επίπτωση θα είναι προσωρινή και τοπική και διαρκέσει όσο θα διαρκέσουν και οι εργασίες διαμορφώσεων.

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται και για τον περιβάλλοντα χώρο των τουριστικών καταλυμάτων. Στον περιβάλλοντα χώρο δημιουργούνται ζώνες πρασίνου με εναλλαγή της φύτευσης

ανάλογα με τον προσανατολισμό. Προβλέπονται αειθαλή δένδρα και θάμνοι για την προστασία από το βόρειο άνεμο, ενώ στη νότια πλευρά η φύτευση είναι υψηλή και πυκνή με φυλλοβόλα δένδρα. Τα φυτεμένα παρτέρια σε επαφή με τα κτίρια αυξάνουν την προστασία από την ηλιακή ακτινοβολία και συντελούν στη βελτίωση των συνθηκών τους θερινούς μήνες. Γενικά η φύτευση θα είναι τέτοια ώστε να μην παρεμποδίζει τον φυσικό φωτισμό των κτιρίων, αλλά και να απομονώνει τις εγκαταστάσεις από τις όμορες ιδιοκτησίες και τις οδούς πρόσβασης. Τα φυτά θα είναι προσαρμομένα στις εδαφοκλιματικές συνθήκες της περιοχής και θα επιλεχθούν όσο το δυνατό είδη αυτοφυούς χλωρίδας. Αποφεύγεται η επιλογή καλλιεργειών όπως γκαζόν που απαιτούν μεγάλη χρήση φυτοφαρμάκων.

Τοπίο	
Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	**Χαρακτήρας επιπτώσεων**
Είδος & Ένταση επίπτωσης	+
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	τοπικό
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	βραχυπρόθεσμο
Διάρκεια	μόνιμες
Δυνατότητα αντιμετώπισης/βελτίωσης	ναι

Κατά τη λειτουργία η αισθητική του τοπίου που θα δημιουργηθεί θα είναι σε κάθε περίπτωση διαφορετική από τη σημερινή, δεν θα είναι όμως χειρότερη. Αντίθετα μάλιστα με τα κατάλληλα μέτρα αντιμετώπισης, θα δημιουργηθεί ένα υψηλού αισθητικού επιπέδου περιβάλλον, το οποίο θα αναβαθμίζει την αισθητική του υφιστάμενου τοπίου της περιοχής. Άλλωστε, η προτεινόμενη ανάπτυξη του χώρου θα είναι συμβατή με την αρχιτεκτονική της περιοχής, θα αξιοποιεί σε σημαντικό βαθμό τα σημεία ειδικού ενδιαφέροντος του τοπίου, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα περιβαλλοντική προστασία και πλήρη αξιοποίηση της γεωμορφολογίας του ακινήτου.

Στην αισθητική του τοπίου θα συνεισφέρει σημαντικά και η ύπαρξη στον περιβάλλοντα χώρο ζωνών πρασίνου με εναλλαγή της φύτευσης ανάλογα με τον προσανατολισμό. Προβλέπονται αειθαλή δένδρα και θάμνοι για την προστασία από το βόρειο άνεμο, ενώ στη νότια πλευρά η φύτευση είναι υψηλή και πυκνή με φυλλοβόλα δένδρα.

Β.11.2.9 Επιπτώσεις στα Υλικά – Περιουσιακά στοιχεία

Εντός του προς αξιοποίηση ακινήτου βρίσκονται τέσσερις υφιστάμενες κατοικίες συνολικής δόμησης 880 τμ. Σε κάθε περίπτωση προβλέπεται από την προτεινόμενη επένδυση η διατήρηση της υφιστάμενης δόμησης. Η προτεινόμενη επένδυση δεν την επηρεάζει καθώς οι τέσσερις υφιστάμενες κατοικίες θα ενταχθούν στο επιχειρηματικό σχέδιο με αλλαγή της χρήσης τους από κατοικία σε τουριστική επιπλωμένη κατοικία.

Υλικά - Περιουσιακά στοιχεία

Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	**Χαρακτήρας επιπτώσεων**
Είδος & Ένταση επίπτωσης	-
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	ευρύτερο
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	μεσοπρόθεσμο
Διάρκεια	μόνιμες
Δυνατότητα αντιμετώπισης/βελτίωσης	ναι

Όφελος για την τοπική και την εθνική οικονομία θα προκύψει κατά τη φάση κατασκευής του έργου λόγω προμηθειών εγχώριου εξοπλισμού, υπηρεσιών και από την απασχόληση που συνεπάγονται οι κατασκευές.

Όσον αφορά στις φυσικές καταστροφές, η υπό μελέτη ανάπτυξη από τη φύση της δεν μπορεί να προκαλέσει φυσικές καταστροφές στην περιοχή. Ιδιαίτερα μέσω των δικτύων υποδομής και των φιλικών περιβαλλοντικών τεχνολογιών που προβλέπονται στην επένδυση θα δημιουργηθεί ένα πιο ασφαλές περιβάλλον για τους κατοίκους (δίκτυα τεχνικών υποδομών, ασφαλής ελλιμενισμός, τριτοβάθμια εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων κλπ.).

Β.11.2.10 Επιπτώσεις στην Κυκλική Οικονομία

Η επένδυση με στόχο την ορθή διαχείριση των απορριμμάτων της, θα προωθήσει την ανακύκλωση για το σύνολο των ΑΣΑ αξιοποιώντας και λύσεις πράσινου σημείου και γωνιάς ανακύκλωσης.

Επίσης, η δυνατότητα δημιουργίας Βιολογικού θα συμβάλει θετικά στην εσωτερική διαχείριση των αποβλήτων της επένδυσης.

Παράλληλα, θα θέσει συγκεκριμένους δείκτες παρακολούθησης (όπως αυτοί περιγράφονται στη ΣΜΠΕ) με στόχο τον σαφή έλεγχο και αξιολόγηση της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων.

Πίνακας 92: Συγκεντρωτικός πίνακας συνολικών επιπτώσεων του προτεινόμενου Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου

Κριτήρια αξιολόγησης επιπτώσεων	**Χαρακτήρας επιπτώσεων**							
	Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα - Πανίδα	**Πληθυσμός - Υγεία**	**Έδαφος**	**Ύδατα**	**Ατμοσφαιρικό περιβάλλον**	**Πολιτιστική κληρονομιά**	**Τοπίο**	**Υλικά - Περιουσιακά στοιχεία**
Είδος & Ένταση επίπτωσης	-	++	-	0	-	+	+	+
Γεωγραφικό επίπεδο αναφοράς	τοπικό	ευρύτερο	τοπικό	τοπικό & ευρύτερο	τοπικό	ευρύτερο	τοπικό	ευρύτερο
Χρονικός ορίζοντας εμφάνισης	βραχυπρόθεσμο	βραχυπρόθεσμο	βραχυπρόθεσμο	μακροπρόθεσμο	βραχυπρόθεσμο	μακροπρόθεσμο	βραχυπρόθεσμο	μεσοπρόθεσμο
Διάρκεια	προσωρινές	μόνιμες	προσωρινές	μόνιμες	μόνιμες	μόνιμες	μόνιμες	μόνιμες
Δυνατότητα αντιμετώπισης / βελτίωσης	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι	ναι

Β.11.3 Αντιμετώπιση επιπτώσεων σχεδίου στο περιβάλλον

Στην παρούσα ενότητα εντοπίζονται οι δυνατότητες πρόληψης και αναστροφής των επιπτώσεων του προτεινόμενου σχεδίου, ώστε να δοθεί η κατεύθυνση στην οποία θα κινηθούν τα μέτρα αντιμετώπισης που θα ληφθούν υπόψη στη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων των επιμέρους έργων. Ακόμη προσδιορίζονται τα μέτρα πρόληψης, περιορισμού και αντιμετώπισης των πιθανών δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή των προτάσεων του σχεδίου, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ.

Από τη διαδικασία αξιολόγησης των επιπτώσεων της εφαρμογής του Σχεδίου που προηγήθηκε προκύπτει ότι η προτεινόμενη επένδυση σε στρατηγικό επίπεδο έχει, κατά κανόνα, θετικές επιπτώσεις στις περιβαλλοντικές παραμέτρους που εξετάστηκαν. Οι όποιες αρνητικές επιβαρύνσεις δύναται να προκύψουν στο περιβάλλον από την ανάπτυξη της εν λόγω δραστηριότητας (όπως άλλωστε συμβαίνει για κάθε υπό ανάπτυξη δραστηριότητα) ελαχιστοποιούνται εκ των προτέρων λόγω του «προσεγμένου» σχεδιασμού του έργου.

Συγκεκριμένα, η επένδυση σχεδιάζεται με τρόπο ώστε να εναρμονίζεται στο μέγιστο δυνατό βαθμό στα δεδομένα του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής, υπακούοντας στις αρχές της βιώσιμης παραθεριστικής / τουριστικής ανάπτυξης και ακολουθώντας μια ορθή περιβαλλοντική πολιτική.

Η βασική αρχή της επενδυτικής πρότασης είναι η αρμονική ένταξη της ανάπτυξης στο τοπίο, στο οποίο εντάσσεται το προς ανάπτυξη ακίνητο δεδομένου ότι, το φυσικό περιβάλλον αποτελεί το συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής, αλλά και της ίδιας της εξεταζόμενης επένδυσης, γι’ αυτό και σε επίπεδο σχεδιασμού λαμβάνονται συγκεκριμένα μέτρα που θα εξασφαλίσουν τη διατήρηση, τη μη αλλοίωση και την ανάδειξή του.

Επιπλέον, σε μεταγενέστερο στάδιο, θα πρέπει να εκπονηθεί ΜΠΕ για το σύνολο της προτεινόμενης επένδυσης, ώστε να εφοδιαστεί με απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ), σύμφωνα με το Ν. 4014/2011, στην οποία θα αναφέρονται οι ειδικές υποχρεώσεις και τα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος που οφείλεται να τηρούνται. Στη ΣΜΠΕ αυτή και στην αντιστοιχεί ΑΕΠΟ θα γίνεται αναλυτική εκτίμηση όλων των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και θα προταθούν πιο ειδικά μέτρα αντιμετώπισης.

Ο δε Φορέας Διαχείρισης του έργου σε συνεργασία με τις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες, θα διασφαλίζει την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στα στάδια του σχεδιασμού, υλοποίησης και λειτουργίας των προβλεπόμενων παρεμβάσεων και ενεργειών.

Γενικότερα τα προτεινόμενα μέτρα για την αντιμετώπιση των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων του σχεδίου και των συνολικών επιπτώσεων αναλύονται στη συνέχεια, ενώ γίνεται προσπάθεια να κατηγοριοποιηθούν τα μέτρα ανά περιβαλλοντική παράμετρο.

Β.11.3.1 Μέτρα για το ατμοσφαιρικό περιβάλλον

Ως μέτρα περιορισμού των επιπτώσεων θα πρέπει να εφαρμόζονται τα εξής:

Οι εργοταξιακοί χώροι καθώς και οι περιοχές εκχωμάτωσης και επιχωμάτωσης θα πρέπει να διαβρέχονται συστηματικά (για τον περιορισμό της σκόνης) και θα πρέπει να υπάρχει ειδική μέριμνα για τη συλλογή των εργοταξιακών απορριμμάτων και αποβλήτων.

Οι χωματουργικές εργασίες να περιορίζονται τα χρονικά διαστήματα που στην περιοχή πνέουν άνεμοι μεγάλης έντασης.

Συχνή διαβροχή και κάλυψη των προϊόντων εκσκαφής και η κατά το δυνατόν συντομότερη μεταφορά στην περιοχή τελικής απόθεσης και διαμόρφωσης τους. Η μεταφορά χωματισμών και αδρανών υλικών θα πρέπει να γίνεται από καλυμμένα φορτηγά, ενώ προβλέπεται η θέσπιση μέγιστων ορίων ταχύτητας σε όλες τις μη - ασφαλτοστρωμένες επιφάνειες. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, όλα τα φορτηγά που μεταφέρουν χαλαρά υλικά (π.χ. προϊόντα εκσκαφής) θα πρέπει να είναι καλυμμένα (ΝΔ 4433/1964 Περί Μεταλλευτικών Ερευνών του Δημοσίου και άλλων τινών μεταλλευτικών διατάξεων όπως τροποποιήθηκε με το Ν 273/1976 ΕΤΚ 50/Α και Υ.Α. Δ7/Α/οικ. 12050/2223/2011 (ΦΕΚ 1227/Β`/14.6.2011) Κανονισμός Μεταλλευτικών και Λατομικών Εργασιών (Κ.Μ.Λ.Ε.). Επιπλέον, θα πρέπει να γίνεται επιλογή διαδρομών των βαρέων οχημάτων εξυπηρέτησης των εργοταξίων, ώστε να διέρχονται εκτός των κατοικημένων περιοχών, όπου αυτό είναι εφικτό. Την ευθύνη τήρησης των εν λόγω μέτρων στη θέση των εργοταξίων πρέπει να έχει η υπηρεσία επίβλεψης.

Πλύσιμο τροχών όλων των οχημάτων που εξέρχονται από τον χώρο εργασιών με τη χρήση ειδικών διατάξεων.

Οι άμεσες μόνιμες επιπτώσεις προκύπτουν κυρίως από την εκπομπή οδικών κυκλοφοριακών ρύπων από τη λειτουργία των οδών πρόσβασης και του συστήματος θέρμανσης των χώρων.

Σημειώνεται ότι σε κάθε περίπτωση οι αναμενόμενες εκπομπές οδικών κυκλοφοριακών ρύπων δε θα υπερβούν τα θεσμοθετημένα όρια.

Οι οριακές και κατευθυντήριες τιμές ποιότητας της ατμόσφαιρας αναφέρονται στις ακόλουθες διατάξεις: ΚΥΑ με ΑΗΠ 38638/2016/21-09-2005, ΚΥΑ με ΑΗΠ9238/332 (ΦΕΚ 405/Β/27-02-2004), ΠΥΣ. 34/30-05-2002 (ΦΕΚ 125/Α/05-06-2002) καθώς και ΠΥΣ 11/14-02-1997.

Ως μέτρο περιορισμού του ενεργειακού αποτυπώματος του Σχεδίου προβλέπεται η εφαρμογή ενός διεθνούς περιβαλλοντικού κτηριακού προτύπου όπως το LEED.

Σε στρατηγικό επίπεδο, το προτεινόμενο ΕΣΧΑΣΕ αναμένεται να έχει θετικές μεν, αμελητέας έντασης επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας, δεδομένου ότι ο τρόπος της χωρικής ανάπτυξης και η γενικότερη φιλοσοφία ανάπτυξης της επενδυτικής δραστηριότητας συντελεί στην όσο το δυνατό μικρότερη επιβάρυνση αυτής. Ειδικότερα:

- Δύναται να χρησιμοποιηθούν ηλεκτροκίνητα αμαξίδια για τη διευκόλυνση της μετακίνησης των πελατών και των επισκεπτών εντός της παραθεριστικής / τουριστικής επένδυσης.
- Για το προσωπικό θα υπάρχει πρόβλεψη να προσέρχεται στο χώρο, με μικρά λεωφορεία

- Κατ΄ ελάχιστον στους κοινόχρηστους χώρους στάθμευσης θα προβλεφθούν κατάλληλα σημεία φόρτισης για ηλεκτροκίνητα οχήματα
- Μονοπάτια, πεζόδρομοι, κλίμακες και ράμπες θα εξασφαλίζουν ελεύθερη και ανοικτή πρόσβαση στις μονάδες, διασχίζοντας τις φυτεμένες ελεύθερες επιφάνειες
- Θα εφαρμοστεί βιοκλιματικός σχεδιασμός για την κατασκευή των κτιριακών εγκαταστάσεων
- Δύναται να επιτευχθεί μικρότερη κατανάλωση ορυκτών καυσίμων λόγω της εξοικονόμησης ενέργειας από εγκατάσταση ΑΠΕ και της πιθανής χρήσης άλλων μεθόδων ως συμπληρωματική πηγή κάλυψης των ενεργειακών αναγκών
- Η εφαρμογή του βιοκλιματικού σχεδιασμού στα κτίρια συμβάλλει στη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος.

Β.11.3.2 Μέτρα για την ενέργεια

Για τη λειτουργία της εξεταζόμενης τουριστικής επένδυσης θα απαιτηθεί η χρήση επιπλέον ποσοτήτων ενέργειας. Οι ποσότητες αυτές θα χρησιμοποιηθούν για τη θέρμανση και ψύξη κυρίως των κτιριακών εγκαταστάσεων, το φωτισμό και τη γενικότερη λειτουργία των Η/Μ εγκαταστάσεων. Οι απαιτούμενες ποσότητες δεν αναμένεται να επιβαρύνουν δυσανάλογα το δίκτυο, καθώς η περιοχή καλύπτεται επαρκώς από το δίκτυο του ΔΕΔΔΗΕ.

Οι επιπτώσεις αυτές θα εκτιμηθούν με αναλυτικό τρόπο κατά την εκπόνηση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων, της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων των επιμέρους έργων που προβλέπονται στις προτεινόμενες παρεμβάσεις.

Παρόλα αυτα, οι εγκαταστάσεις εντός του εξεταζόμενου ακινήτου πρόκειται να υιοθετήσουν σύγχρονες τεχνολογίες με σκοπό την υψηλή ενεργειακή τους απόδοση και την εξοικονόμηση ενέργειας.

Στο πλαίσιο της εξοικονόμησης ενέργειας για τις κτιριακές εγκαταστάσεις, συνηθισμένες πρακτικές αποτελούν η λειτουργία αερόψυκτών αντλιών θερμότητας, η χρήση φωτοβολταϊκών panels, η επιλογή λαμπτήρων τεχνολογίας LED κλπ. Η λύση αυτή είναι δοκιμασμένη, η τεχνολογία της είναι γνωστή και έχει υλοποιηθεί σε αρκετές εφαρμογές. Με τον τρόπο αυτό αναμένεται να μειωθεί το ενεργειακό αποτύπωμα της προτεινόμενης ανάπτυξης. Η εγκατάσταση περιορισμένης κλίμακας ΑΠΕ, θα λειτουργεί αντισταθμιστικά της καταναλισκόμενης ενέργειας. Επίσης, θα προωθηθεί η ηλεκτροκίνηση εντός των χώρων αυτής.

Κατά τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό των κτιρίων της ξενοδοχειακής μονάδας, θα υιοθετηθούν βιοκλιματικές αρχές. Η διαχείριση του ηλιασμού και του αερισμού είναι βασικές παράμετροι του σχεδιασμού αυτού και συντελούν στη μείωση των αναγκών κλιματισμού. Επίσης, θα προτιμηθεί η χρήση υλικών με θερμοχωρητικότητα στην κατασκευή κτιρίων και υπαίθριων χώρων.

Η προτεινόμενη ανάπτυξη θα ακολουθεί τα σύγχρονα πρότυπα σχεδιασμού και κατασκευής για την δημιουργία κτηρίων με ελάχιστη ενεργειακή κατανάλωση και εξαιρετική περιβαλλοντική

απόδοση όπως αυτά περιγράφονται και στον ΝΟΚ (άρθρο 25, παρ.2, Ν.4067/2012 όπως αυτός τροποποιήθηκε και ισχύει).

Ειδικευμένες κατευθύνσεις σχεδιασμού θα πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά το σχεδιασμό των επιμέρους έργων και στο πλαίσιο της διαδικασίας Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ) αυτών.

Β.11.3.3 Μέτρα για το ακουστικό περιβάλλον

Η αναλυτική εκτίμηση των επιπτώσεων στο ακουστικό περιβάλλον από τη λειτουργία των επιμέρους δραστηριοτήτων εξαρτάται από μία σειρά παραμέτρων, οι οποίες δεν είναι δυνατό να προσδιορισθούν στην παρούσα φάση, δεδομένου ότι αναφέρονται άμεσα στον τρόπο ανάπτυξης και λειτουργίας της εξεταζόμενης επένδυσης.

Οι επιπτώσεις στο ακουστικό περιβάλλον θα εκτιμηθούν και θ' αξιολογηθούν κατά την εκπόνηση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων, της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Εκτιμάται δε ότι ο παραγόμενος θόρυβος κατά τη λειτουργία των επιμέρους δραστηριοτήτων θα είναι ασθενούς έντασης, καθώς δεν προβλέπονται ιδιαίτερα θορυβώδεις δραστηριότητες στην περιοχή εφαρμογής.

Ειδικότερα, η λειτουργία των κοινοχρήστων χώρων, των καφέ - εστιατορίων, των εμπορικών καταστημάτων, των αθλητικών χώρων και των λοιπών δραστηριοτήτων περιλαμβάνει, στην αιχμή και πλήρη ανάπτυξη της εξεταζόμενης επένδυσης, τη συγκέντρωση σχετικά υψηλού αριθμού ατόμων, τα οποία όμως εκ των πραγμάτων δεν προβλέπεται να συναθροίζονται ταυτόχρονα. Η συγκέντρωση / επισκεψιμότητα των ανωτέρω λειτουργιών είναι ανάλογη του είδους και του μεγέθους εκάστης δραστηριότητας καθώς και του γεγονότος ότι το σύνολο αυτών είναι διάσπαρτα χωροθετημένες εντός του ακινήτου της επένδυσης, εξυπηρετώντας διαφορετικές λειτουργίες.

Επίσης, τα επίπεδα οχλήσεων του ακουστικού περιβάλλοντος λόγω της οδικής κυκλοφορίας εντός του χώρου της επένδυσης δύναται να είναι ακόμα πιο χαμηλά διότι εντός των χώρων θα μπορούσε να προβλεφθεί η χρήση και ηλεκτροκίνητων οχημάτων, τα οποία είναι σχεδόν αθόρυβα ιδίως όταν κινούνται με χαμηλή ταχύτητα.

Στον αντίποδα των ανωτέρω και στο πλαίσιο του προτεινόμενου σχεδιασμού περιλαμβάνεται η δημιουργία μεγάλων εκτάσεων πρασίνου, η οποία αναμένεται να λειτουργήσει ως μέτρο προστασίας του ακουστικού περιβάλλοντος. Η δημιουργία ζωνών πρασίνου έχει αποδειχθεί ότι ασκεί σημαντική θετική επίδραση στη μείωση της αστικής ηχορύπανσης.

Εκτιμάται ότι οι επιπτώσεις από τον παραγόμενο θόρυβο κατά τη λειτουργία των επιμέρους έργων στο ακουστικό περιβάλλον θα είναι αμελητέα αρνητικές και τοπικά περιορισμένες και περιστασιακές, καθώς δεν προβλέπονται ιδιαίτερα θορυβώδεις δραστηριότητες στην περιοχή εφαρμογής, ενώ είναι αντιμετωπίσιμες με την λήψη κατάλληλων μέτρων.

Σε στρατηγικό επίπεδο, το προτεινόμενο ΕΣΧΑΣΕ αναμένεται να έχει θετικές μεν, αμελητέας έντασης επιπτώσεις στην ποιότητα του ακουστικού περιβάλλοντος, δεδομένου ότι ο τρόπος

της χωρικής ανάπτυξης σε συνδυασμό με τον μεγάλο αριθμό φυτεύσεων, συντελεί στην όσο το δυνατό μικρότερη επιβάρυνση του ακουστικού περιβάλλοντος μέσω:

- της διάταξης των κτιρίων με τέτοιο τρόπο ώστε να έχουν την ατμόσφαιρα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των χωριών της ευρύτερης περιοχής
- της οργάνωσης των δρόμων και για μικρά ηλεκτρικά οχήματα,
- του δικτύου πεζοδρόμων και μονοπατιών σε όλη την έκταση,
- την κυριαρχία του αδόμητου χώρου έναντι του δομημένου.

Β.11.3.4 Μέτρα για τη βιοποικιλότητα – χλωρίδα - πανίδα

Σύμφωνα και με την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε στο κεφάλαιο Ζ.2.2, η πρόταση του σχεδίου λόγω της φύσης της, των παραμέτρων σχεδιασμού της (εκτός προστατευόμενων περιοχών) δεν θα δράσει δυσμενώς σε ευπαθή οικοσυστήματα και δε θα διαταράξει τη φυσική ισορροπία της περιοχής.

Ωστόσο, κατά την κατασκευή πρέπει να γίνει εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών για την ελαχιστοποίηση της προκαλούμενες περιβαλλοντικής υποβάθμισης. Οι αποψιλώσεις, επιχωματώσεις για τις ανάγκες κατασκευής των διαφόρων εγκαταστάσεων θα πρέπει να περιοριστούν στις απολύτως απαραίτητες.

Η αποκατάσταση της βλάστησης είναι η σημαντικότερη ενέργεια όσον αφορά την προστασία της χλωρίδας. Οι μεταφυτεύσεις θα πρέπει να γίνονται με τρόπο που να μην αλλοιώνουν και επηρεάζουν τη βιοποικιλότητα της περιοχής. Η βλάστηση που θα φυτευθεί εντός του ακινήτου, να συντηρείται με τακτική άρδευση, επιμελημένη αναμόχλευση του εδάφους, κλάδευση και καταπολέμηση ασθενειών σε περιπτώσεις που κριθεί σκόπιμο.

Πιο συγκεκριμένα, αναφορικά με τις προστατευόμενες περιοχές NATURA 2000, επισημαίνεται ότι τόσο η χερσαία, όσο και η θαλάσσια έκταση ανάπτυξης του ΕΣΧΑΣΕ βρίσκεται εκτός τέτοιου είδους περιοχών. Εντούτοις, στο πλαίσιο της ανάπτυξης της εξεταζόμενης επένδυσης δεν θα επιβαρυνθεί με οιονδήποτε τρόπο η μεταναστευτική πανίδα που απαντάται στις προστατευόμενες περιοχές Natura 2000 της ευρύτερης περιοχής και δεν θα αλλοιωθούν σημαντικοί οικότοποι των εν λόγω πλησιέστερων περιοχών Natura 2000.

Με το σχεδιασμό του εξεταζόμενου ΕΣΧΑΣΕ, οι όποιες απειλές και πιέσεις στα φυσικά οικοσυστήματα περιορίζονται αισθητά και με τα μέτρα προστασίας και διατήρησης της βιοποικιλότητας μπορεί να επιτευχθεί εμπλουτισμός αυτής.

Συγκεκριμένα, σε ότι αφορά τη χλωρίδα, οι επιπτώσεις του έργου εκτιμάται ότι θα είναι θετικές, μέτριας έντασης και βραχυπρόθεσμες. Θα είναι αθροιστικές όπως και εκείνες στη βιοποικιλότητα, αφού η ίδια η κλίμακα του έργου δε θα μπορούσε να επηρεάσει συνολικά τη χλωριδική ποικιλότητα της περιοχής μελέτης, παρά μόνο εάν υπήρχαν στην περιοχή του έργου μοναδικοί πληθυσμοί κάποιου σπάνιου είδους, κάτι που έως σήμερα δεν έχει καταγραφεί.

Οι φυτεύσεις και οι νέοι χώροι πρασίνου που θα δημιουργηθούν θα ενταχθούν στο οικοσύστημα της περιοχής καθώς θα επιλεχθούν γηγενή φυτά. Η πανίδα στην περιοχή μελέτης δεν παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, δε χαρακτηρίζεται ως ζώνη προστασίας ή ως καταφύγιο άγριας ζωής.

Η δημιουργία των χώρων πρασίνου αποτελεί ένα από βασικά στοιχεία των περιβαλλοντικών βελτιώσεων που συνοδεύουν το ΕΣΧΑΣΕ. Συνεπώς, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μείζονα προτεραιότητα κατά την εξέλιξη των φάσεων υλοποίησης της επένδυσης, ενώ θα πρέπει να επιδιωχθεί η μεγιστοποίηση της συμβολής του δημιουργούμενου πρασίνου στη βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών στις ζώνες άμεσης και ευρύτερης επιρροής της περιοχής επέμβασης.

Συμπερασματικά, η πρόταση επιδιώκει να προάγει την έννοια της ένταξης του επισκέπτη / χρήστη και της οικειοποίησης από αυτόν του δομημένου περιβάλλοντος όσο και του φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης. Οι δε προϋποθέσεις / πολεοδομικοί όροι που προτείνονται εξασφαλίζουν την προσαρμογή των αρχιτεκτονικών μορφών στο ανάγλυφο του εδάφους και του τοπίου, αλλά και στην ενοποίηση των χώρων πρασίνου και ακτής ως ένα δίκτυο φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής.

Β.11.3.5 Μέτρα για τα νερά

Οι επιπτώσεις της εφαρμογής του εν λόγω ΕΣΧΑΣΕ σε σχέση με τα ύδατα, μόνο ως θετικές μπορούν χαρακτηριστούν. Κι αυτό γιατί ένας από τους στόχους της επένδυσης είναι η ορθολογική διαχείριση των υδατικών πόρων με βάση τις έννοιες - πυλώνες: Ελεγχόμενη Χρήση – Επεξεργασία - Επαναχρησιμοποίηση. Με την επίτευξη των στόχων της ορθής χρήσης του νερού και της σωστής διαχείρισης, εκτιμάται ότι το συνολικό αποτύπωμα της χρήσης του νερού μπορεί να έχει θετικό πρόσημο.

Δύναται να αξιοποιηθούν «ίδιες πηγές» όπως όπως η ανόρυξη υδρευτικών γεωτρήσεων εντός του ακινήτου ή σε ακίνητα της ευρύτερης περιοχής, καθώς επίσης υπάρχει η επιλογή κατασκευής Εγκατάστασης Αφαλάτωσης Νερού, με υδροληψία από τη θάλασσα, καθώς και δίκτυο διανομής του. Η δυναμικότητά της θα προσδιοριστεί σε επόμενη φάση και ανάλογα με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επένδυσης και σε συνδυασμό με την παροχή των υπολοίπων δυνητικών πηγών.

Μέτρα που θα μπορούσαν να περιορίσουν τις επιπτώσεις της εφαρμογής του εν λόγω ΕΣΧΑΣΕ σε σχέση με τα ύδατα θα μπορούσαν να είναι τα κάτωθι:

1. η ελεγχόμενη χρήση του νερού να επιτυγχάνεται με την τοποθέτηση συστημάτων εξοικονόμησης σε βάνες νερού όπως στους νιπτήρες, στα ντουζ κτλ.
2. για την κάλυψη των αναγκών αποχέτευσης ακαθάρτων, μεταξύ των λύσεων θα μπορούσε να είναι και η κατασκευή δικτύου αποχέτευσης λυμάτων και αυτόνομων Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ), που θα μπορούσαν να χωροθετηθούν εντός του ακινήτου.

3. οι ανάγκες άρδευσης και πυρόσβεσης θα μπορούσαν να καλυφθούν από τις επεξεργασμένες εκροές της ΕΕΛ (είτε της ιδιόκτητης είτε της δημοτικής), οι οποίες, μέσω κατάλληλου δικτύου άρδευσης και πυρόσβεσης, θα οδηγούνται αρχικά σε δεξαμενή άρδευσης – πυρόσβεσης και, εν συνεχεία, μέσω κατάλληλου δικτύου άρδευσης, στους χώρους πρασίνου. Επίσης, δύναται να εξετασθεί η δυνατότητα να τοποθετηθούν υπόγειες δεξαμενές.
4. θα μπορούσε να εξεταστεί η εγκατάσταση συστημάτων διήθησης ή υπόγειων αρθρωτών δεξαμενών, που αποτελούν συστήματα διαχείρισης όμβριων υδάτων, η χρήση των οποίων μετριάζει τις αρνητικές επιπτώσεις της σφράγισης του εδάφους.

Οι επεμβάσεις στην υπό μελέτη έκταση δε θα πρέπει να επηρεάζουν την απρόσκοπτη ροή των επιφανειακών υδάτων.

Για το μετριασμό των επιπτώσεων προτείνονται τα ακόλουθα:

- Απαγόρευση πλύσης του μηχανολογικού εξοπλισμού και των οχημάτων σε εξωτερικούς μη διαμορφωμένους για το σκοπό αυτό χώρους.
- Ιδιαίτερη προσοχή κατά την κατασκευή θα πρέπει να δοθεί ώστε να αποφευχθεί η διαρροή ουσιών από τα μηχανήματα ή / και τις εργασίες κατασκευής.
- Απαγορεύεται η απόρριψη στο έδαφος οποιωνδήποτε μη-βιοδιασπάσιμων ουσιών.
- Μέριμνα για την αποφυγή απόθεσης προϊόντων εκσκαφής σε σημεία που υπάρχουν έργα αποχέτευσης και θα εμποδίζεται η επιφανειακή απορροή των υδάτων.
- Λελογισμένη χρήση του νερού για τη διαβροχή αδρανών υλικών και αποψιλωμένων επιφανειών (μείωση της εκπεμπόμενης σκόνης) και εφαρμογή και άλλων μέσων όπως η κάλυψη των αδρανών υλικών ή η κατασκευή περίφραξης.
- Αποφυγή ρύπανσης από κάθε είδους λάδια και καύσιμα, με την απαγόρευση της ανεξέλεγκτης διάθεσης τους. Ο κατασκευαστής πρέπει να μεριμνήσει (με ευθύνη της επιβλέπουσας αρχής) να οργανώσει κατάλληλα τα συνεργεία συντήρησης των μηχανημάτων του ώστε η αλλαγή των λαδιών και η τακτική συντήρηση τους να γίνεται σε οργανωμένους χώρους συνεργείων του εργοταξίου ή σε άλλους οργανωμένους χώρους (π.χ. συνεργεία σε κοντινούς οικισμούς). Απαγορεύεται η απόρριψη παλαιών λαδιών επί του εδάφους, ενώ η διαχείριση των μεταχειρισμένων ορυκτελαίων θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο ΠΔ 82 (ΦΕΚ 64/Α/02-.03-2004).
- Λήψη από τον κατασκευαστή όλων των απαραίτητων μέτρων με σκοπό τη σωστή λειτουργία του εργοταξίου έτσι ώστε να περιοριστούν κατά το δυνατόν οι πιθανότητες ατυχήματος. Για την αντιμετώπιση όμως των ατυχημάτων θα πρέπει ο κατασκευαστής να διαθέτει στο συνεργείο του κατάλληλα υλικά (ειδικά ελαιοδιαλυτικά ή συναφή χημικά προϊόντα, πριονίδι κ.ά.). Παράλληλα, οι τροχοί των

φορτηγών θα πρέπει να πλένονται πριν από την έξοδό τους από τα εργοτάξια, με κατάλληλη συλλογή των εκπλύσεων και αφαίρεση της λάσπης.

- Η διάθεση των λυμάτων του προσωπικού κατασκευής του έργου θα πρέπει να γίνεται ελεγχόμενα. Ο κατασκευαστής θα πρέπει να εγκαταστήσει στα εργοτάξια χημικές τουαλέτες, που το περιεχόμενό τους θα διατίθεται (με τα απαιτούμενα παραστατικά παράδοσης) προς επεξεργασία σε κατάλληλη μονάδα.
- Συλλογή των απορριμμάτων σε κάδους και διάθεσή τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Καμία καύση υλικών (λάστιχα, λάδια κλπ.) να μη γίνεται στην περιοχή του έργου.

Ως μέτρο περιορισμού του υδατικού αποτυπώματος του Σχεδίου προβλέπεται η εφαρμογή ενός διεθνούς περιβαλλοντικού κτηριακού προτύπου όπως το LEEDs. Ενδεικτικά προτείνονται τα ακόλουθα:

- Εγκατάσταση εξοπλισμού εξοικονόμησης νερού στα κτήρια (βρύσες, καζανάκια και κεφαλές ντους).
- Κατασκευή ομβροσυλλεκτών και πότισμα του πρασίνου με νερό βροχής.
- Χρήση του νερού του βιολογικού καθαρισμού για άρδευση
- Εφαρμογή αφαλάτωσης για κάλυψη των αναγκών σε νερό τις περιόδους αιχμής

Β.11.3.6 Μέτρα για το έδαφος

Σε στρατηγικό επίπεδο, οι επιπτώσεις στο έδαφος αναμένονται να είναι θετικές δεδομένου ότι οργανώνονται οι χρήσεις στον χώρο και αποφεύγεται η άτακτη διασπορά τους και οι άσκοπες καταλήψεις εδαφών (αλόγιστη και αυθαίρετη δόμηση).

Οι μεταβολές που αναμένεται να παρατηρηθούν στο έδαφος ως προς την κατάληψη των εδαφών είναι μικρής σχετικά εντάσεως αρνητικές και αυστηρά τοπικής κλίμακας, δεδομένης της φύσεως των εργασιών που απαιτεί η κατασκευή των εγκαταστάσεων του εξεταζόμενης επένδυσης, οι οποίες θα συντελεστούν κατά τη φάση κατασκευής, με μόνιμο χαρακτήρα. Υπάρχει η δυνατότητα λήψης μέτρων αντιμετώπισής τους, αλλά κυρίως λαμβάνονται μέτρα αντιστάθμισης. Οι αρνητικές αυτές επιπτώσεις δεν έχουν στρατηγικό χαρακτήρα, είναι τοπικής εμβέλειας, με δυνατότητα αντιμετώπισης στο πλαίσιο του υποκείμενου σχεδιασμού ή σε μεταγενέστερα στάδια περιβαλλοντικής αδειοδότησης, μέσω της εφαρμογής βέλτιστων τεχνικών κατά τη φάση δημιουργίας έργων και εγκαταστάσεων.

Η διαμόρφωση και η ανάπλαση χώρων πρασίνου αναμένεται να έχει πολλαπλά οφέλη στα χαρακτηριστικά του εδάφους. Η φύτευση συμβάλλει στη συγκράτηση της φυτικής γης, αποτρέποντας φαινόμενα διάβρωσης και ερημοποίησης του εδάφους. Παράλληλα, αυξάνεται η γονιμότητά του και μπορεί να συντηρήσει μεγάλη ποικιλία φυτικών ειδών και μικροοργανισμών, ενώ αυξάνεται και η ικανότητα διήθησης των ποσοτήτων νερού άρδευσης και βροχοπτώσεων. Στο σχεδιασμό του συνόλου του έργου βασική συνιστώσα αποτελεί ο εμπλουτισμός της υφιστάμενης χλωρίδας με νέους χώρους βλάστησης, σε σημαντικό μέρος

της συνολικής έκτασης του ακινήτου που παραμένει αδόμητο ως χώροι πρασίνου και βλάστησης.

Ο συνδυασμός ορθολογικής διαχείρισης των στερεών και υγρών αποβλήτων μέσω της επεξεργασίας και διαχείρισης των παραγόμενων υγρών αποβλήτων και της εφαρμογής ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων, το οποίο θα βασίζεται στις αρχές της μείωσης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης, θα συμβάλει σε σημαντικό βαθμό στην προστασία των εδαφών από τη ρύπανση.

Το κύριο μέτρο προστασίας των εδαφών είναι ο περιορισμός των εκσκαφών και των επιχώσεων στις απολύτως αναγκαίες. Τόσο για την προστασία των εδαφών όσο και της βιοποικιλότητας πρέπει να αποφευχθούν άσκοπες εκχερσώσεις σε περιοχές εκτός των ζωνών κατάληψης των έργων και των χώρων των εργοταξίων.

Για το μετριασμό των επιπτώσεων προτείνονται τα ακόλουθα: Τα κατάλληλα εδαφικά και γαιώδη υλικά που τυχόν θα προκύψουν από τις εκσκαφές, θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τις απαιτούμενες επιχώσεις και για τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, και εφόσον είναι κατάλληλα για τις φυτεύσεις. Τα υλικά αυτά θα πρέπει να διαχωριστούν από τα υπόλοιπα και να αποτεθούν σε ξεχωριστούς σωρούς μέσα στους εργοταξιακούς χώρους.

Η απόθεση των υλικών εκσκαφής που πρόκειται να επαναχρησιμοποιηθούν, επιβάλλεται να γίνει με τρόπο που δεν θα επιτρέπει φαινόμενα διάβρωσης και απόπλυσης. Οι αποθέσεις αυτές θα πρέπει να διαμορφωθούν με ήπια πρανή και να καλύπτονται με κατάλληλα πλαστικά καλύμματα, ώστε να περιορίζεται η διασπορά του υλικού.

Το εδαφικό υλικό που θα προκύψει από τις χωματουργικές εργασίες και δεν θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως υλικό επιχωμάτων, θα πρέπει να μεταφερθεί εκτός της περιοχής μελέτης και να διατεθεί σε νόμιμα λειτουργούντα χώρο διάθεσης της Σαντορίνης (ΧΥΤΑ).

Τα λατομεία προμήθειας αδρανών θα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με την απαραίτητη περιβαλλοντική αδειοδότηση. Μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής θα πρέπει να γίνει πλήρης αποκατάσταση του εργοταξιακού χώρου και επαναφύτευση με τοπικά ήδη βλάστησης.

Για την αισθητική εναρμόνιση της οδού πρόσβασης με το περιβάλλον προβλέπεται η επένδυση των πρανών με παραδοσιακή τοιχοποιία (ξερολιθιές με χρήση τοπικής πέτρας).

Όσον αφορά στην παραγωγή αστικών απορριμμάτων κατά τη φάση λειτουργίας. προβλέπεται η εφαρμογή πρότυπου προγράμματος διαλογής και ανακύκλωσης.

Η μηδενική λύση δε συνεπάγεται επιπτώσεις στο έδαφος.

Β.11.3.7 Μέτρα για τον πληθυσμό και την ανθρώπινη υγεία

Θετική συνέργεια παρουσιάζεται με το χωροταξικό σχεδιασμό/πολεοδομική συμβατότητα, με το Γενικό και το Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού, καθώς και με τις πολιτικές για την αστική ανάπτυξη και της απόρροιες αυτής στο κοινωνικό περιβάλλον.

Αναμένονται θετικές επιπτώσεις ως προς τον πληθυσμό, οι οποίες θα οφείλονται στη δημιουργία νέων θέσεων μόνιμης εργασίας εφόσον η τουριστική επένδυση θα λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ως προς το τουριστικό τμήμα και καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ως προς το παραθεριστικό. Η προσφορά εργασίας αποδυναμώνει την τάση εσωτερικής μετανάστευσης κι ενισχύει την παραμονή των ντόπιων. Επιπλέον, δεδομένου ότι όλες οι θέσεις εργασίας δεν είναι δυνατό να καλυφθούν από ντόπιο πληθυσμό, είναι αναπόφευκτη η πρόσληψη προσωπικού από άλλες περιοχές της ημεδαπής αλλά και της αλλοδαπής.

Επίσης η επένδυση αναμένεται να συμβάλλει στη μείωση του ελλείμματος τουριστικών μονάδων στο ΝΔ τμήμα της Σαντορίνης, που έχει παραμείνει, σε μεγάλο βαθμό, τουριστικά αναξιοποίητο.

Σε στρατηγικό επίπεδο, η κλίμακα του Σχεδίου είναι τέτοια που δύναται σε επίπεδο περιοχής μελέτης να επηρεάσει ή/και να μεταβάλλει τα επίπεδα της ανθρώπινης υγείας. Η γενικότερη συνεισφορά της κρίνεται ως θετική, μετρίως σημαντική, μακροπρόθεσμη, μόνιμη και πρωτογενώς παρουσιαζόμενη.

Η φύση και η ήπια ένταση των κατασκευαστικών εργασιών, αλλά και οι δραστηριότητες που θα λαμβάνουν χώρα κατά τη λειτουργία του Έργου, ελαχιστοποιούν τις τυχόν επιπτώσεις. Σε τοπικό επίπεδο, οι επιπτώσεις της επένδυσης στην ανθρώπινη υγεία εκτιμάται ότι θα είναι ως επί το πλείστο θετικές.

Ο συνδυασμός ορθολογικής διαχείρισης των στερεών και υγρών αποβλήτων μέσω της επεξεργασίας και διαχείρισης των παραγόμενων υγρών αποβλήτων και της εφαρμογής ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης στερεών αποβλήτων, το οποίο θα βασίζεται στις αρχές της μείωσης, επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης, θα συμβάλει σε σημαντικό βαθμό στην προστασία της ανθρώπινης υγείας από τη ρύπανση και τη μόλυνση.

Για την προστασία του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας θα πρέπει να εφαρμόζονται οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές για να ελαχιστοποιηθεί η προκαλούμενη περιβαλλοντική όχληση από την παραγωγή κάθε είδους αποβλήτων και η εκπόνηση προγραμμάτων για την πρόληψη και τη διαχείριση ατυχηματικών καταστάσεων.

Για το μετριασμό των επιπτώσεων προτείνονται τα ακόλουθα μέτρα:

- Ο χρησιμοποιούμενος εξοπλισμός για την κατασκευή θα πρέπει, όσον αφορά στις εκπομπές θορύβου, να πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις που τίθενται από την ΚΥΑ 37393/2028 (ΦΕΚ 1418/Β/01-10-2003).
- Χρήση κινητών ηχοπετασμάτων και όλων των απαραίτητων μέτρων για την προστασία των οικισμών και κτισμάτων που βρίσκονται στην άμεση περιοχή των εργασιών.
- Απαγόρευση των εργασιών κατά τις ώρες κοινής ησυχίας στις άμεσες περιοχές των κατοικιών.
- Προβλέπεται οι εργασίες που αναμένεται να προκαλέσουν σημαντική αύξηση θορύβου να πραγματοποιούνται την ίδια χρονική περίοδο, εκτός της τουριστικής περιόδου για το νησί, καθώς το ολικό επίπεδο θορύβου σε αυτή την περίπτωση δεν

θα είναι σημαντικά μεγαλύτερο από ότι αν οι εργασίες αυτές πραγματοποιούταν σε διαφορετικές χρονικές περιόδους. Με αυτό τον τρόπο περιορίζεται χρονικά η επιβάρυνση του ακουστικού περιβάλλοντος.

Β.11.3.8 Μέτρα για την πολιτιστική κληρονομιά

Πρέπει να σημειωθεί πως η θέση του προς ανάπτυξη ακινήτου βρίσκεται σε μικρή απόσταση από αξιόλογες θέσεις φυσικού και πολιτιστικού χαρακτήρα, οι οποίοι θα μπορούσαν να ωφεληθούν από την τουριστική ανάπτυξη αυξάνοντας την επισκεψιμότητά τους με πιο οργανωμένο τρόπο. Ένας από τους στόχους του ΕΣΧΑΣΕ είναι, μέσω των προτεινόμενων προϋποθέσεων / πολεοδομικών όρων, να εξασφαλιστεί η προσαρμογή των αρχιτεκτονικών μορφών στο ανάγλυφο του εδάφους και του τοπίου, αλλά και στην ενοποίηση των χώρων πρασίνου και ακτής ως ενός δικτύου φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής.

Η πρόταση, επίσης, επιδιώκει να προάγει την έννοια της ένταξης και οικειοποίησης από τον κάτοικο και τον επισκέπτη / χρήστη του δομημένου περιβάλλοντος, όσο και του ιδιαίτερου φυσικού περιβάλλοντος της περιοχής μελέτης. Δεδομένου ότι το δομημένο περιβάλλον συμπυκνώνει και σηματοδοτεί τη δυναμική μορφή της ανθρώπινης κοινωνίας στον φυσικό χώρο, στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο σχεδιασμός των δομικών χαρακτηριστικών της επένδυσης προνοεί, ώστε το άτομο (κάτοικος, χρήστης, επισκέπτης κλπ.) να μην αισθάνεται απομονωμένο από το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον αλλά να νοιώθει οικείο με τη φύση και τον πολιτισμό του νησιού.

Σε αντιστάθμισμα της «λελογισμένης» παρέμβασης του επενδυτικού σχεδίου στο φυσικό τοπίο θα προκύψουν θετικές επιπτώσεις στο πολιτιστικό περιβάλλον του νησιού με τη δημιουργία ενός «χωρικού τουριστικού προτύπου» που αναδεικνύει την παράδοση της Θήρας. Γενικά, η υλική και άυλη πολιτιστική κληρονομιά της Θήρας συνδέεται άρρηκτα με τη νησιωτικότητα, τη λαϊκή παράδοση και τη θάλασσα, αναδεικνύοντας μια άλλη όψη του νησιού, κάτι το οποίο υιοθετείται στον παρόντα σχεδιασμό.

Πιο συγκεκριμένα, κατά την κατασκευή του έργου οι εκσκαφικές εργασίες θα γίνουν με την επίβλεψη αρμόδιου φύλακα αρχαιοτήτων της ΚΑ’ ΕΠΚΑ ο οποίος θα ειδοποιηθεί εγκαίρως. Θα πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ώστε, εάν βρεθούν αρχαιολογικά ευρήματα, να υπάρξει γνωμοδότηση της αντίστοιχης Εφορείας Αρχαιοτήτων για το διατηρητέο ή μη και τη λήψη κατάλληλων μέτρων για τη συνέχιση των εργασιών.

Ακόμη προτείνεται να συνταχθούν, με ευθύνη του φορέα και μέσω του επιμορφωτικού ινστιτούτου, κατάλληλα φυλλάδια ενημέρωσης και προβολής της περιοχής Βλυχάδας στα ελληνικά και αγγλικά. Τα φυλλάδια αυτά να διανέμονται δωρεάν στους χρήστες των εγκαταστάσεων της επένδυσης καθώς και λοιπό ενημερωτικό υλικό για τον ελληνικό πολιτισμό σε έντυπη ή και σε ηλεκτρονική μορφή.

Β.11.3.9 Μέτρα για το τοπίο

Το τοπίο της περιοχής μελέτης έχει πολλές δυνατότητες και ποικίλες αξίες που ταυτίζονται με το φυσικό και πολιτισμικό του πλούτο, η ορθολογική αξιοποίηση των οποίων μπορεί να

μετατρέψει τα όποια προβλήματα σε ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Σε κάθε επίπεδο, οι επιπτώσεις της εφαρμογής του Σχεδίου αναμένονται ισχυρά θετικές.

Ειδικότερα, θετικές επιπτώσεις αναμένονται από την προώθηση της οργανωμένης χωροθέτησης της εξεταζόμενης επιχειρηματικής δραστηριότητας, καθώς και από την αποτροπή διάχυσης της οικιστικής ανάπτυξης στον εξωαστικό χώρο.

Η ανάπτυξη της εξεταζόμενης επένδυσης, ως προς τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό, θα γίνει όχι με τη λογική της εκτός σχεδίου δόμησης, αλλά με απόλυτο σεβασμό στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της περιοχής, αποτελώντας μια σημαντική καινοτομία για τον τρόπο δόμησης σε τουριστικές περιοχές, διατηρώντας τη φυσιογνωμία του τοπίου.

Η οργάνωση του πολεοδομικού ιστού, ακολουθεί τα γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά της έκτασης, την τοπογραφία, τις θέες, τον προσανατολισμό, το ιδιαίτερο μικροκλίμα της περιοχής, τους τοπικούς ανέμους, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του τοπίου (όπως δένδρα, άλλη βλάστηση, βράχοι κλπ.). Όπως επίσης, το δίκτυο πρασίνου της ανάπτυξης είναι άμεσα συνυφασμένο με τον πολεοδομικό ιστό.

Επιπροσθέτως, το γεγονός ότι η περιοχή της επένδυσης συνορεύει τόσο με φυσικές αναξιοποίητες όσο και με οργανωμένες παραλίες του νησιού, έχει διττή σημασία. Αρχικά, αυξάνεται η ελκυστικότητα του ακινήτου, δημιουργώντας ένα ιδιαίτερο σκηνικό για τους παραθεριστές και τους επισκέπτες, ενώ από την άλλη σύμφωνα με τις προδιαγραφές της επένδυσης η φυσική ακτογραμμή και το μεγαλύτερο τμήμα του παραλιακού μετώπου θα προστατευτούν και η αξιοποίησή τους θα είναι ήπια. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει την εναρμόνιση της επένδυσης με τις τρέχουσες πολιτικές προστασίας και ολοκληρωμένης διαχείρισης του παράκτιου οικοσυστήματος. Καταλυτικά στα προηγούμενα δρα και η καλή ποιότητα των υδάτων, που έχει εντοπιστεί στην περιοχή, η φροντίδα και διατήρηση της οποίας αποτελεί προτεραιότητα της προτεινόμενης επένδυσης για τη διατήρηση υψηλής ποιότητας προσφερόμενων υπηρεσιών.

Τα μέτρα αντιμετώπισης των επιπτώσεων για το τοπίο είναι αντίστοιχα με αυτά για την προστασία της βιοποικιλότητας και του εδάφους. Θα πρέπει να καταβληθεί κάθε προσπάθεια για ήπιες παρεμβάσεις στο ανάγλυφο του εδάφους, με κατάλληλα μέτρα μορφολογικής προσαρμογής, ενώ απαγορεύεται η ανεξέλεγκτη διάθεση των πλεοναζόντων υλικών στην ευρύτερη περιοχή του έργου.

Οι φυτεύσεις και η αποκατάσταση της βλάστησης θα παίξουν σημαντικό ρόλο για την ενσωμάτωση της επένδυσης στην ευρύτερη περιοχή.

Ακόμη οι όγκοι και η αισθητική των κτηρίων θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεγμένοι και να συμφωνούν με την τοπική αρχιτεκτονική της ευρύτερης περιοχής. Η αρχιτεκτονική των κτηρίων θα πρέπει να είναι τέτοια ώστε να εναρμονίζεται με το θηραϊκό τοπίο χαρακτηριστικό του οποίου είναι το ηφαιστειογενές ανάγλυφο.

Β.11.3.10 Μέτρα για τα υλικά περιουσιακά στοιχεία – Τοπική Οικονομία

Η υλοποίηση του προτεινόμενου ΕΣΧΑΣΕ αναμένεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στα υλικά περιουσιακά στοιχεία και την τοπική οικονομία. Συγκεκριμένα αναμένεται:

1. Περεταίρω αύξηση της αξίας ιδιοκτησιών και οικοπέδων, λόγω της γενικότερης αναβάθμισης της περιοχής επέμβασης, και δη του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος
2. Προσέλκυση τουριστών υψηλού οικονομικού επιπέδου, με άμεσα και έμμεσα οικονομικά αποτελέσματα τόσο για τους Δήμους Θήρας και την Π.Ε. Θήρας, όσο και για το Νότιο Αιγαίο αλλά και για το σύνολο της χώρας
3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων
4. Τόνωση της συνεργασίας μεταξύ των τοπικών επιχειρήσεων και της μελετώμενης επένδυσης για την προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών
5. Επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου καθ' όλη τη διάρκεια του έτους
6. Αναβάθμιση και οργάνωση υποδομών που ενισχύουν τον αναπτυξιακό χαρακτήρα και την οικονομική βιωσιμότητα της περιοχής
7. Ανάδειξη του πλούσιου περιβαλλοντικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της Π.Ε. Θήρας
8. Τόνωση της απασχόλησης, με παράλληλη βελτίωση των δημόσιων οικονομικών, αφού θα αυξάνονταν σημαντικά, τα έσοδα από τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών, τα έσοδα από το φόρο εισοδήματος των νέων εργαζομένων, καθώς και η κατανάλωση στην αγορά λόγω της αύξησης της αγοραστικής δύναμης των νέων εργαζομένων, έχοντας ως αποτέλεσμα την ενίσχυση της ανάπτυξης εν γένει.

Οι επιπτώσεις που αναμένονται στην υφιστάμενη δόμηση είναι θετικές, καθώς θα αναβαθμιστούν και αξιοποιηθούν τουριστικά εντασσόμενα μέσα στο συνολικό αειφόρο βιοκλιματικό και φιλοπεριβαλλοντικό σχεδιασμό του τουριστικού θέρετρου οπότε δεν χρειάζεται να ληφθούν επιπλέον μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών επιπτώσεων.

Β.11.4 Σύστημα Παρακολούθησης

Το **Πρόγραμμα Παρακολούθησης** των περιβαλλοντικών παραμέτρων αφορά σε εκείνες τις ενέργειες με τις οποίες εξασφαλίζεται η ακριβής εκτίμηση και παρακολούθηση της κατάστασης των περιβαλλοντικών μέσων που αναμένεται να θιγούν ή να επιβαρυνθούν στις φάσεις προετοιμασίας, κατασκευής, λειτουργίας και αποκατάστασης (μετά το πέρας των εργασιών) του επενδυτικού έργου, καθώς και στις μεταβλητές του Έργου οι οποίες είναι κρίσιμες για την περιβαλλοντική του συμπεριφορά, όπως π.χ. τα παραγόμενα απόβλητα. Η συνεχής και ακριβής γνώση της κατάστασης του περιβάλλοντος ανά πάσα χρονική στιγμή δίνει τη δυνατότητα ορθότερης εκτίμησης της αποτελεσματικότητας των όρων, μέτρων, περιορισμών και παρεμβάσεων που προτείνονται για την ελαχιστοποίηση των προκαλούμενων περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Ως εκ τούτου, το πρόγραμμα παρακολούθησης περιβάλλοντος αποτελεί την ασφαλιστική δικλείδα τυχόν επανεξέτασης και τροποποίησης των μέτρων αυτών, σε περίπτωση που δεν επιτευχθούν οι στόχοι περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Οι κύριες αρχές της περιβαλλοντικής διαχείρισης που διέπουν τα προτεινόμενα έργα από το στάδιο του σχεδιασμού μέχρι την τελική φάση ολοκλήρωσης τους είναι οι εξής:

- Καθορισμός της περιβαλλοντικής στρατηγικής,
- Σχεδιασμός των υπό μελέτη προτεινόμενων έργων,
- Κατασκευή και λειτουργία των νέων εγκαταστάσεων,
- Παρακολούθηση της υφιστάμενης κατάστασης του περιβάλλοντος, και
- Έλεγχος και τυχόν διόρθωση των μέτρων, όρων, δράσεων και παρεμβάσεων της διαδικασίας της περιβαλλοντικής διαχείρισης.

Ειδικότερα, με την υλοποίηση του προγράμματος παρακολούθησης περιβάλλοντος επιτυγχάνονται τα παρακάτω:

- Εκτίμηση του βαθμού επίτευξης των περιβαλλοντικών στόχων καθώς και νομοθετημένων όρων και ορίων που αφορούν τις μεταβλητές των περιβαλλοντικών μέσων.
- Εκτίμηση των πιθανών μεταβολών στα περιβαλλοντικά μέσα ως συνέπεια των φάσεων ανάπτυξης (περιλαμβάνει και την κατασκευή εγκαταστάσεων), λειτουργίας, κλεισίματος και αποκατάστασης του προτεινόμενου έργου,
- Εκτίμηση της ακρίβειας των επιπτώσεων που εκτιμήθηκαν και αξιολογήθηκαν στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του έργου,
- Εκτίμηση του βαθμού εφαρμοσιμότητας και αποτελεσματικότητας των επανορθωτικών μέτρων που προτείνονται στη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του κυρίως έργου,

- Δυνατότητα άμεσης και επιστημονικά τεκμηριωμένης πληροφόρησης των αρμόδιων υπηρεσιών, ενδιαφερόμενων φορέων και πολιτών, για την κατάσταση του περιβάλλοντος σε όλες τις φάσεις του έργου.

Σε εφαρμογή των ανωτέρω το προτεινόμενο πρόγραμμα παρακολούθησης περιβάλλοντος θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες δράσεις:

1. Σύνταξη Ετήσιας Έκθεσης που θα υποβάλλεται από το φορέα του έργου στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ, και στην οποία περιλαμβάνονται η πορεία κατασκευής του έργου συνοδευόμενη από λεπτομερή στοιχεία τεκμηρίωσης της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων.
2. Άδειες ή εγκρίσεις που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
3. Επεξεργασμένα αποτελέσματα του προγράμματος περιβαλλοντικής παρακολούθησης: οδικού θορύβου, παραγωγής υγρών και στερεών αποβλήτων.
4. Μελέτες που ανατέθηκαν.
5. Ποιοτικά, ποσοτικά και οικονομικά στοιχεία για τα έργα προστασίας περιβάλλοντος καθώς και το ποσοστό που οι δαπάνες για τα έργα αυτά αντιπροσωπεύουν, σε σχέση με τις συνολικές δαπάνες του έργου.
6. Έργα αντιρρύπανσης και προστασίας του περιβάλλοντος που απαιτούνται.
7. Προβλήματα που ανέκυψαν, απρόβλεπτες καταστάσεις καθώς και κάθε πληροφορία ή πρόταση που θα μπορούσε να αποβεί χρήσιμη για τον περιορισμό τυχόν δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον από την κατασκευή ή λειτουργία του έργου.

Τα στοιχεία που θα συλλέγονται από το πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης θα καταχωρούνται σε ειδικό λογισμικό διαχείρισης δεδομένων, κατάλληλα προσαρμοσμένο στις ανάγκες του συγκεκριμένου έργου. Για τις μετρήσεις/αναλύσεις των περιβαλλοντικών παραμέτρων θα ακολουθούνται πρότυπες ή διεθνώς αποδεκτές μέθοδοι και τα αποτελέσματα θα καταγράφονται τόσο σε ηλεκτρονικά αρχεία όσο και σε ημερολόγια με αριθμημένες και σφραγισμένες σελίδες από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

Τα αποτελέσματα του προγράμματος θα κοινοποιούνται κάθε χρόνο στην ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ, ενώ τον Ιανουάριο κάθε έτους θα υποβάλλεται συνολική Έκθεση Αξιολόγησης των αποτελεσμάτων, της περιβαλλοντικής επίδοσης των έργων και του βαθμού συμμόρφωσης στους περιβαλλοντικούς όρους κατά την προηγούμενη χρονιά.

Στις επόμενες παραγράφους αναλύονται οι παράμετροι του προγράμματος παρακολούθησης κάθε μίας από τις περιβαλλοντικές παραμέτρους που θα παρακολουθούνται.

Παρακολούθηση εδαφικών και γεωτεχνικών χαρακτηριστικών

Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του εδάφους της περιοχής γύρω από το προτεινόμενο έργο θα παρακολουθούνται, σε ετήσια βάση, καθ' όλη την περίοδο λειτουργίας του. Επίσης, θα παρακολουθούνται φυσικοχημικά χαρακτηριστικά. Η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου θα

λαμβάνει κάθε χρόνο στο τέλος του Δεκεμβρίου φωτογραφίες για την κατάσταση της ακτής έμπροσθεν του προβλήτα. Με αυτές θα συγκρίνονται το μήκος και το πλάτος ακτής και αν απαιτηθεί θα ληφθούν μέτρα.

Παρακολούθηση υδατικού περιβάλλοντος

Θα ελέγχονται το BOD, COD, SS, ολικός P, ολικό N και e-coli. Αυτό θα γίνεται επί ετήσιας βάσης στο τέλος του Δεκεμβρίου. Τα δείγματα θα λαμβάνονται και θα τοποθετούνται σε μπουκάλια υάλου και ο έλεγχος χημικών αναλύσεων θα γίνεται σε πιστοποιημένο εργαστήριο. Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του θαλάσσιου περιβάλλοντος της περιοχής γύρω από το προτεινόμενο έργο θα παρακολουθούνται, σε ετήσια βάση, καθ' όλη την περίοδο λειτουργίας του. Επίσης, θα παρακολουθούνται φυσικοχημικά χαρακτηριστικά.

Παρακολούθηση οικολογικών στοιχείων

Αφορά στην παρακολούθηση της βλαστητικής ανάπτυξης των φυτικών ειδών που έχουν επιλεχθεί για την φυτοτεχνική διαμόρφωση του χώρου, είτε με τη μέθοδο της φύτευσης, είτε με τη μέθοδο της σποράς. Η παρακολούθηση αυτή είναι απαραίτητη για τη λήψη πρόσθετων μέτρων βελτίωσης των συνθηκών ανάπτυξης των φυτικών ειδών (εφόσον αυτή κριθεί αναγκαία) όπως αλλαγή του τρόπου και της συχνότητας ποτίσματος, την πρόσθεση λιπασμάτων και την επαναφύτευση ορισμένων ειδών.

Παρακολούθηση χρήσεων γης

Θα περιλαμβάνει την παρακολούθηση των όποιον αλλαγών θα επιφέρει η κατασκευή και λειτουργία του έργου στις επιτρεπόμενες χρήσεις γης της ευρύτερης περιοχής.

Παρακολούθηση τεχνικών υποδομών

Το πρόγραμμα παρακολούθησης των τεχνικών υποδομών περιλαμβάνει την παρακολούθηση της κυκλοφοριακής επιβάρυνσης και του οδικού θορύβου λόγω της λειτουργία του λιμενικού έργου. Ειδικότερα προτείνονται μετρήσεις του κυκλοφοριακού φόρτου που σχετίζεται με τη λειτουργία του υπό μελέτη έργου.

Παρακολούθηση του έργου

Για την επιβεβαίωση των κριτηρίων σχεδιασμού, τον έλεγχο της ποιότητας των εργασιών και τη διασφάλιση της ικανοποιητικής λειτουργίας του έργου προβλέπεται η καταγραφή της πορείας κατασκευής του έργου συνοδευόμενη από λεπτομερή στοιχεία τεκμηρίωσης της τήρησης των περιβαλλοντικών όρων, όπως επίσης και καταχώρηση των αδειών ή εγκρίσεων που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία

Απαραίτητο στοιχείο για την επίτευξη υψηλής περιβαλλοντικής επίδοσης, αλλά και της βιωσιμότητας του προτεινόμενου Τουριστικού - Παραθεριστικού Χωριού είναι η εφαρμογή ενός συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης (monitoring) των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον από την υλοποίηση

και λειτουργία των έργων ανάπτυξης του παραθεριστικού χωριού. Σκοπός του συστήματος παρακολούθησης είναι η έγκαιρη και ορθή λήψη μέτρων περιορισμού και αντιστάθμισης των δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Συνεπώς στα πλαίσια του συστήματος παρακολούθησης, εκτός από την εφαρμογή των προγραμμάτων παρακολούθησης της ποιότητας του περιβάλλοντος, θα πρέπει να υπάρχει πρόνοια για την υιοθέτηση νέων και την προσαρμογή των υφιστάμενων περιβαλλοντικών πολιτικών σχετικών με την ανάπτυξη της ξενοδοχειακής επένδυσης, τη συστηματική εκπαίδευση και περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση του προσωπικού της, καθώς και την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των χρηστών της (πελατών και επισκεπτών).

Αναφορικά με τα προγράμματα παρακολούθησης της ποιότητας του περιβάλλοντος, συνιστάται να γίνονται τακτικοί έλεγχοι με βάση τα διεθνή πρότυπα. Οι έλεγχοι να αφορούν σε κατάλληλα επιλεγμένες παραμέτρους / δείκτες, ενδεικτικά στους ακόλουθους τομείς:

- Ατμοσφαιρικό περιβάλλον
- Ακουστικό περιβάλλον
- Βιοτικό περιβάλλον (κατάσταση φυτεμένων χώρων κλπ.)
- Ανθρωπογενές περιβάλλον (ποσότητα και ποιότητα παραγόμενων αποβλήτων κλπ.)
- Θαλάσσιο περιβάλλον (ποιότητα θαλασσινού νερού, ποιότητα ιζημάτων πυθμένα κλπ.)

Β.11.5 Προτεινόμενοι δείκτες για τις δράσεις του Γενικού Προγραμματικού Σχεδίου

Χρησιμοποιώντας τα δίκτυα παρακολούθησης και πηγές στοιχείων που παρατέθηκαν παραπάνω, καθώς και λαμβάνοντας υπ' όψη την ανάλυση που έχει ήδη λάβει χώρα στα πλαίσια του προγράμματος προτείνονται συγκεκριμένοι δείκτες μέτρησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δράσεων του. Οι δείκτες που προτείνονται για την αξιολόγηση των επιπτώσεων της εφαρμογής του Σχεδίου κατανέμονται ανά περιβαλλοντικό μέσο ως εξής:

Βιοποικιλότητα – Χλωρίδα – Πανίδα – Τοπιολογικά Χαρακτηριστικά

1. Προστασία/διατήρηση ειδών χλωρίδας και πανίδας – Δείκτης: Έκταση και κατάσταση ειδών χλωρίδας

Έδαφος

2. Μείωση της παραγωγής αστικών απορριμμάτων – Δείκτης: Kg απορριμμάτων/επισκέπτη ή κάτοικο/ημέρα.

Ενέργεια – Ατμοσφαιρική ρύπανση

3. Μείωση της κατανάλωσης ενέργειας – Δείκτης: Αξιολόγηση ενεργειακής απόδοσης κτιρίων

Υδατικοί πόροι

4. Μείωση της κατανάλωσης νερού για άρδευση – Δείκτης: m^3 κατανάλωσης νερού για άρδευση/στρέμμα/έτος.

Το σύνολο των δεικτών θεωρείται αντιπροσωπευτικό για την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος, καθώς εστιάζει στα περιβαλλοντικά μέσα (βιοποικιλότητα, έδαφος, ενέργεια, ατμόσφαιρια, υδατικοί πόροι) που επηρεάζονται άμεσα από την πραγματοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων.

Στον παρακάτω πίνακα συμπεριλαμβάνονται οι προτεινόμενοι δείκτες:

Πίνακας 93: Προτεινόμενοι δείκτες παρακολούθησης

Περιβαλλοντικός Τομέας	Περιβαλλοντικός Στόχος ΣΜΠΕ	Δείκτες
Βιοποικιλότητα - Χλωρίδα - Πανίδα - Τοπιολογικά χαρακτηριστικά	Προστασία/διατήρηση ειδών χλωρίδας-πανίδας	Έκταση και κατάσταση ειδών χλωρίδας
Έδαφος	Μείωση παραγωγής αστικών απορριμμάτων	kg απορριμμάτων/επισκέπτη ή κάτοικο/ημέρα
Ενέργεια - Ατμοσφαιρική ρύπανση	Μείωση της κατανάλωσής ενέργειας	αξιολόγηση ενεργειακής απόδοσης κτιρίων

Υδατικοί πόροι	Μείωση της κατανάλωσης νερού για άρδευση	m^3 κατανάλωσης νερού για άρδευση/στρέμμα/έτος

Β.11.6 Προϋπολογισμός και Εκτίμηση Βιωσιμότητας Επενδυτικού Σχεδίου

Παραδοχές

Το χρηματοοικονομικό μοντέλο λειτουργίας του σύνθετου τουριστικού καταλύματος, βασίζεται στις ακόλουθες παραδοχές:

- Το Συνολικό Κόστος της Επένδυσης είναι 67.500.000€ +ΦΠΑ
- Το Κεφάλαια Επένδυσης είναι, 20% ίδια και 80% από δανειακά κεφάλαια.
- Η περίοδος αποπληρωμής του δανείου 20 έτη
- Το Επιτόκιο είναι 3%.
- Η αποπληρωμή του δανείου έχει περίοδο χάριτος 2 ετών (όσο διαρκεί η κατασκευή του συγκροτήματος).
- Έχουν υπολογισθεί τα ποσά που προκύπτουν από την κεφαλαιοποίηση των τόκων της περιόδου χάριτος και έχουν ενσωματωθεί στο ετήσιο τοκοχρεολύσιο.
- Οι τοκοχρεωλυτικές δόσεις είναι ετήσιες και ισόποσες.

Έσοδα

Λειτουργία Ξενοδοχείου:

- Το συγκρότημα λειτουργεί 12 μήνες ετησίως.
- Το απασχολούμενο προσωπικό διαφέρει ανάλογα με την εποχικότητα και φτάνει πάνω από 75 εργαζόμενους σε περίοδο αιχμής. Οι ετήσιες μονάδες εργασίας (ΕΜΕ) είναι 75. Επιπλέον θα προσλαμβάνεται προσωπικό με μερική απασχόληση ανάλογα με τις ανάγκες του ξενοδοχείου.
- Οι παραδοχές σχετικά με τα ποσοστά πληρότητας ανά μήνα αναγράφονται στο αντίστοιχο υπολογιστικό φύλλο.
- Ο αριθμός των κλινών ανέρχεται σε 166.
- Το 100% των ενοίκων παίρνει πρωινό κάθε μέρα.
- Το 80% των ενοίκων παίρνει ένα γεύμα ημερησίως.
- Τα γεύματα από μη ενοίκους υπολογίζονται σε 20% των γευμάτων των ενοίκων.
- Ο αριθμός των αγορών από τα καταστήματα του ξενοδοχείου υπολογίζεται σε 30% επί των ενοίκων.
- Απρόβλεπτες πηγές εσόδων 10% επί των ενοίκων.
- Το 90% των ενοίκων κάνει τουλάχιστον μία αγορά ημερησίως, από τα μπαρ του ξενοδοχείου.
- Το 70% των ενοίκων κάνει μία δραστηριότητα ημερησίως.

- Η χρέωση ανά Συνέδριο- Εκδήλωση - Δεξίωση είναι 12.000€.
- Οι τιμές αναπροσαρμόζονται ετήσια λόγω πληθωρισμού κατά 1,5%.
- Οι τιμές γευμάτων, δραστηριοτήτων και ο μέσος όρος ανά αγορά σε κατάστημα του ξενοδοχείου όπως αναφέρονται στα υπολογιστικά φύλλα, αναπροσαρμόζονται ετήσια με 1,5%.
- Η ετήσια αναπροσαρμογή των τιμών του ξενοδοχείου λόγω πληθωρισμού υπολογίζεται σε 1.5%.
- Η ετήσια αναπροσαρμογή των τιμών χρήσης μπαρ, συνεδρίων και δεξιώσεων λόγω πληθωρισμού υπολογίζεται σε 1.5%.

Λειτουργία SPA:

- Το ποσοστό ενοίκων που χρησιμοποιεί άπαξ τις υπηρεσίες SPA ανέρχεται στο 20%.
- Το ποσοστό μη ενοίκων που χρησιμοποιεί άπαξ τις υπηρεσίες SPA ανέρχεται στο 10% του ποσοστού των ενοίκων.
- Χρεώσεις spa, ένοικοι 150 ευρώ
- Χρεώσεις spa, μη ένοικοι 180 ευρώ.
- Ετήσια αναπροσαρμογή τιμών 1,5%.

Μισθοδοσία:

- Ξενοδοχείο 75 Ε.Μ.Ε.

Δαπάνες

Ξενοδοχειακό συγκρότημα:

- Το κόστος χρήσης Υποδομών είναι 1,5€ ανά ένοικο.
- Το κόστος Πρωινού είναι 5€ ανά ένοικο.
- Τα απρόβλεπτα έξοδα ανά ένοικο είναι 3€.
- Τα έξοδα από γεύματα του ξενοδοχείου είναι 30% επί των εσόδων
- Το κόστος πωληθέντων και άλλα έξοδα από καταστήματα του ξενοδοχείου είναι 30% επί των εσόδων.
- Τα έξοδα Μπαρ του ξενοδοχείου είναι 20% επί των εσόδων.
- Τα έξοδα από τις Δραστηριότητες είναι 20% επί των εσόδων.
- Τα έξοδα από τα Συνέδρια- Εκδηλώσεις - Δεξιώσεις είναι 20% επί των εσόδων .
- Τα έξοδα Συντήρησης ανέρχονται στο 2% επί των εσόδων.
- Τα απρόβλεπτα έξοδα είναι 15% επί των εσόδων.

Γενικά:

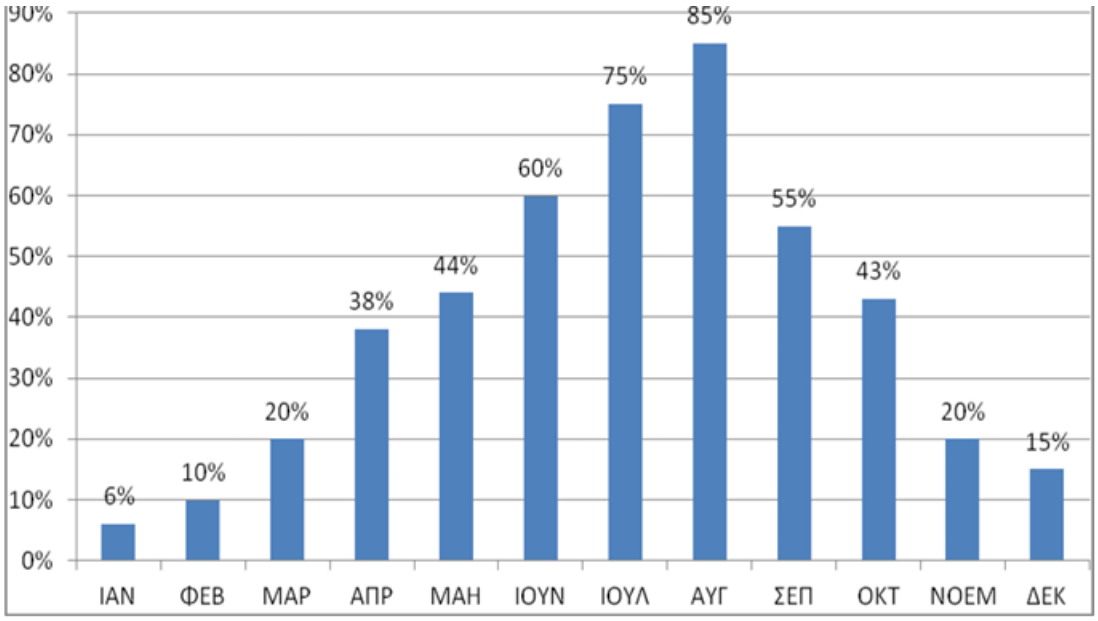
- Ετήσια έξοδα Ασφάλειας 0,02% του κόστους της αξίας των κατασκευών
- Ετήσια έξοδα από νομικές, ιατρικές και οικονομικές υπηρεσίες 30.000€
- Ετήσια έξοδα νερού, 4% του τζίρου
- Ετήσια έξοδα ρεύματος 14% του τζίρου
- Ετήσια έξοδα τηλεπικοινωνίας και διαφήμισης 20.000€
- Αποσβέσεις σύμφωνα με το Ν. 4110/2013
- Φόροι 24%

Πληρότητα Ξενοδοχείου ανά Μήνα

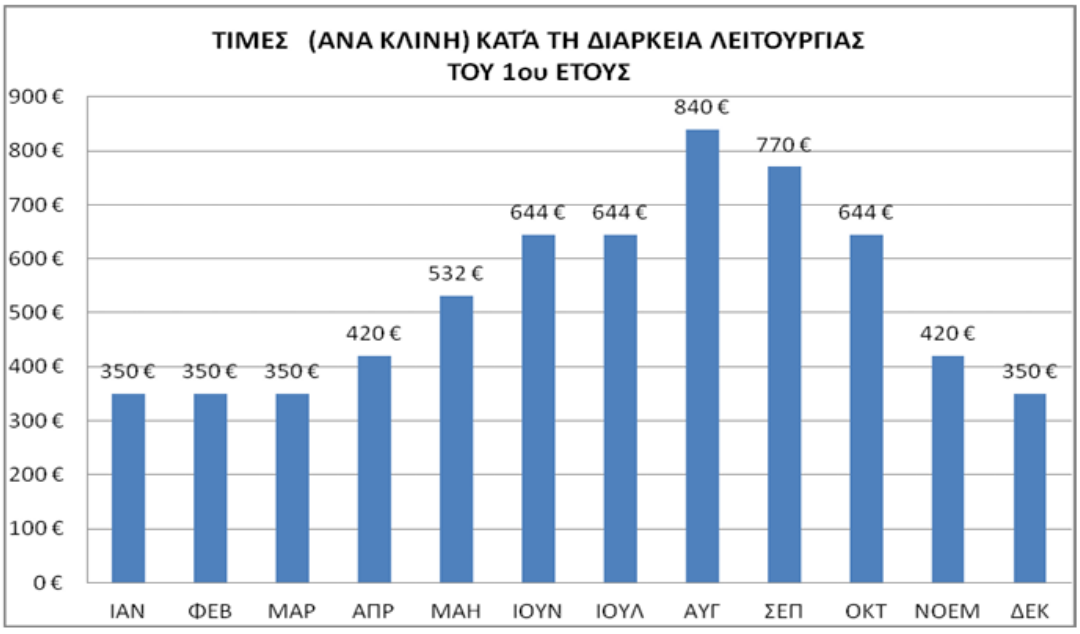
Πίνακας 94: Πληρότητα (%) του προτεινόμενου ξενοδοχείου ανά Μήνα

	ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ %											
	ΙΑΝ	ΦΕΒ	ΜΑΡ	ΑΠΡ	ΜΑΗ	ΙΟΥΝ	ΙΟΥΛ	ΑΥΓ	ΣΕΠ	ΟΚΤ	ΝΟΕΜ	ΔΕΚ
Υ1	6%	10%	20%	38%	44%	60%	75%	85%	55%	43%	20%	15%
Υ2	6%	10%	20%	38%	45%	65%	80%	95%	55%	43%	20%	20%
Υ3	6%	10%	20%	38%	45%	65%	80%	95%	55%	43%	20%	20%
Υ4	6%	10%	20%	38%	45%	65%	80%	95%	55%	43%	20%	20%
Υ5	6%	10%	20%	39%	45%	65%	80%	95%	55%	43%	20%	20%
Υ6	6%	10%	20%	39%	46%	65%	80%	95%	55%	44%	20%	20%
Υ7	6%	10%	20%	39%	46%	65%	80%	95%	55%	44%	20%	20%
Υ8	6%	10%	20%	39%	46%	65%	80%	95%	55%	44%	20%	20%
Υ9	6%	10%	20%	39%	46%	65%	80%	95%	55%	44%	20%	20%
Υ10	6%	10%	20%	40%	46%	65%	80%	95%	55%	44%	20%	20%
Υ11	6%	10%	20%	42%	48%	65%	80%	95%	58%	44%	20%	20%
Υ12	6%	10%	20%	44%	48%	65%	80%	95%	58%	44%	20%	20%
Υ13	6%	10%	20%	44%	48%	65%	80%	95%	58%	45%	20%	20%
Υ14	6%	10%	20%	47%	50%	65%	80%	95%	58%	45%	20%	20%
Υ15	6%	10%	20%	47%	50%	65%	80%	95%	60%	45%	20%	20%
Υ16	6%	10%	20%	47%	50%	65%	80%	95%	60%	45%	20%	20%
Υ17	6%	10%	20%	47%	50%	65%	80%	95%	60%	45%	20%	20%
Υ18	6%	10%	20%	47%	52%	65%	80%	95%	60%	45%	20%	20%
Υ19	6%	10%	20%	48%	55%	65%	80%	95%	60%	47%	20%	20%
Υ20	6%	10%	20%	48%	55%	65%	80%	95%	60%	47%	20%	20%

Διάγραμμα 23: Διαγραμματική απεικόνιση Πληρότητα (%) του προτεινόμενου ξενοδοχείου ανά Μήνα

Διάγραμμα 24: Διαγραμματική απεικόνιση των τιμών (ανά κλίνη) κατά τη διάρκεια του 1ου έτους λειτουργίας του

Εκτιμήσεις Βασικών Χρηματοοικονομικών Δεικτών

Οι χρηματοοικονομικοί αριθμοδείκτες παρέχουν ενδείξεις για την πορεία μιας επένδυσης, καθώς και για την αποτελεσματικότητα των πολιτικών που ακολουθούνται από τη διοίκηση. Έτσι, μπορούμε να πληροφορηθούμε σε γενικές γραμμές για τη ρευστότητα, τη δραστηριότητα, την αποδοτικότητα και τη βιωσιμότητα σε σχέση με τη διάρθρωση των κεφαλαίων μιας επένδυσης. Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες της ανωτέρω επένδυσης, υπολογίστηκαν για είκοσι έτη, με βάση τις παραπάνω παραδοχές.

Εσωτερικός βαθμός απόδοσης είναι ένας δείκτης ο οποίος μετρά την απόδοση μιας μακροχρόνιας επένδυσης, εξισώνοντας την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών πλέον της τελικής αγοραίας αξίας, με την τρέχουσα αγοραία αξία της επένδυσης. Ο εσωτερικής βαθμός απόδοσης της ανωτέρω επένδυσης (Project IRR) είναι 12%. Έχει υπολογιστεί με βάση το συνολικό κεφάλαιο της επένδυσης και λαμβάνοντας υπόψη τις διαθέσιμες ταμειακές ροές μη συμπεριλαμβανομένων των δαπανών τοκοχρεολυσίων (Unlevered Free Cash Flow).

Οι ανεξέλεγκτες ταμειακές ροές δείχνουν πόσα χρήματα διατίθενται στην επιχείρηση πριν ληφθούν υπόψη οι οικονομικές υποχρεώσεις. Με βάση τις παραπάνω ταμειακές ροές (uFCF) υπολογίζεται και ο βαθμός κάλυψης τοκοχρεολυσίου ο οποίος είναι 1,23 το πρώτο έτος έως 3,64.

Στον δείκτη EBITDA, εμφανίζονται τα κέρδη της επένδυσης, πριν από την αφαίρεση των τόκων, των φόρων (εισοδήματος), και των αποσβέσεων (ενσώματων και άυλων παγίων). Ο εν λόγω δείκτης δείχνει κέρδη το 1ο έτος ύψους περίπου 9.738.849€.

Ο βαθμός εσωτερικής απόδοσης ιδίων κεφαλαίων (Own Capital IRR) είναι 36%. Έχει υπολογιστεί με βάση τα ίδια κεφάλαια της επένδυσης (20% του συνολικού) και λαμβάνοντας υπόψη τις Διαθέσιμες ταμειακές ροές συμπεριλαμβανομένων των δαπανών τοκοχρεολυσίων (Free Cash Flow).

Η καθαρή παρούσα αξία των ιδίων κεφαλαίων (Own Capital NPV) είναι περίπου 4.198.178€. Έχει υπολογιστεί με βάση τα ίδια κεφάλαια της επένδυσης (10% του συνολικού) και λαμβάνοντας υπόψη τις Διαθέσιμες ταμειακές ροές συμπεριλαμβανομένων των δαπανών τοκοχρεολυσίων (Free Cash Flow). Το προεξοφλητικό επιτόκιο (Discount rate) έχει υπολογιστεί σε 3%.

Ανάλυση Ευαισθησίας (Sensitivity Analysis)

	Υπόθεση μειωμένης πληρότητας ξενοδοχείο, spa και εκδηλώσεις κατά 10%.	Υπόθεση μειωμένων τιμών χρέωσης ξενοδοχείου, spa και εκδηλώσεις κατά 10%.	Συνδυαστική υπόθεση μειωμένων τιμών χρέωσης και πληρότητας ξενοδοχείου, spa και εκδηλώσεις κατά 10%.	Υπόθεση αύξησης προϋπολογισμού κατά 10%.
IRR Project	10%	10%	8%	11%
Βαθμός κάλυψης τοκοχρεολυσίου	1,15 – 3,16	1,14-3,13	1,07-2,71	1,20-3,31
IRR Own Capital	28%	28%	21%	31%
NPV (1ο έτος)	5.177.489€	5148,104€	4.419.066€	5.950.106€
NPV Own Capital (1ο έτος)	2.910.536€	2.806.351€	1.639760€	3.804.890€

Πίνακας 95: Χρηματοοικονομικό Μοντέλο της προτεινόμενης Στρατηγικής Επένδυσης

Συνολικό κόστος επένδυσης	**83.700.000**									
	Year 1	**Year 2**	**Year 3**	**Year 4**	**Year 5**	**Year 6**	**Year 7**	**Year 8**	**Year 9**	**Year 10**
Συνολικά έσοδα	24.185.211	26.755.744	27.150.089	27.550.354	27.998.164	28.515.306	29.094.462	29.521.535	29.955.018	30.439.755
Συνολικά έξοδα	11.526.362	11.912.261	11.971.413	12.031.453	12.098.624	12.176.195	12.263.069	12.327.130	12.392.152	12.464.863
Μισθοδοσία	2.920.000	2.945.174	2.959.510	2.974.012	2.988.681	3.003.518	3.018.525	3.033.706	3.049.060	3.064.592
EBITDA	9.738.849	11.898.309	12.219.166	12.544.890	12.910.860	13.335.593	13.812.868	14.160.700	14.513.806	14.910.301
EBITDA (%)	40	44	45	46	46	47	47	48	48	49
Αποσβέσεις	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200
τόκοι	2.008.800	1.934.041	1.857.039	1.777.728	1.696.037	1.611.895	1.525.229	1.435.963	1.344.019	1.249.316
EBIT	4.726.849	6.961.068	7.358.927	7.763.962	8.211.623	8.720.498	9.284.440	9.721.537	10.166.587	10.657.784
Φόρος Επιχειρήσεων (22%)	1.039.907	1.531.435	1.618.964	1.708.072	1.806.557	1.918.510	2.042.577	2.138.738	2.236.649	2.344.713
Καθαρό κέρδος	3.686.942	5.429.633	5.739.963	6.055.890	6.405.066	6.801.989	7.241.863	7.582.799	7.929.938	8.313.072
(συν) Αποσβέσεις	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200
(πλην) Αποπληρωμή κεφαλαίου	2.491.964	2.566.723	2.643.724	2.723.036	2.804.727	2.888.869	2.975.535	3.064.801	3.156.745	3.251.448
Καθαρές ταμειακές ροές (FCF)	4.198.178	5.866.110	6.099.439	6.336.054	6.603.539	6.916.320	7.269.528	7.521.198	7.776.393	8.064.824
Αθροιστικές καθαρές ταμειακές ροές	4.198.178	10.064.289	16.163.727	22.499.782	29.103.320	36.019.640	43.289.168	50.810.366	58.586.758	66.651.583
uFCF	5.540.671	10.366.874	10.600.202	10.836.818	11.104.302	11.417.084	11.770.292	12.021.962	12.277.157	12.565.588
Αποπληρωμή κεφαλαίου	2.491.964	2.566.723	2.643.724	2.723.036	2.804.727	2.888.869	2.975.535	3.064.801	3.156.745	3.251.448
Εναπομείναν κεφάλαιο δανεισμού	64.468.036	61.901.314	59.257.589	56.534.553	53.729.826	50.840.957	47.865.422	44.800.621	41.643.875	38.392.428
IRR (project)	5.540.671	10.366.874	10.600.202	10.836.818	11.104.302	11.417.084	11.770.292	12.021.962	12.277.157	12.565.588
12%										
Καθαρή Παρούσα Αξία (NPV)	5.540.671	10.366.874	10.600.202	10.836.818	11.104.302	11.417.084	11.770.292	12.021.962	12.277.157	12.565.588
Ετήσια δόση δανείου	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764
Συντελεστής κάλυψης τοκοχρεολυσίου	1,23	2,30	2,36	2,41	2,47	2,54	2,62	2,67	2,73	2,79
own IRR	4.198.178	5.866.110	6.099.439	6.336.054	6.603.539	6.916.320	7.269.528	7.521.198	7.776.393	8.064.824
36%										
own NPV	4.198.178	5.866.110	6.099.439	6.336.054	6.603.539	6.916.320	7.269.528	7.521.198	7.776.393	8.064.824

Συνολικό κόστος επένδυσης		**83.700.000**								
	Year 11	**Year 12**	**Year 13**	**Year 14**	**Year 15**	**Year 16**	**Year 17**	**Year 18**	**Year 19**	**Year 20**
Συνολικά έσοδα	31.285.939	31.838.101	32.367.815	33.096.371	33.727.152	34.223.757	34.727.818	35.356.064	36.240.245	36.774.573
Συνολικά έξοδα	12.591.790	12.674.615	12.754.072	12.863.355	12.957.972	13.032.463	13.108.072	13.202.309	13.334.936	13.415.085
Μισθοδοσία	3.080.302	3.096.193	3.112.266	3.128.524	3.144.970	3.161.604	3.178.430	3.195.449	3.212.664	3.230.077
EBITDA	15.613.847	16.067.294	16.501.478	17.104.492	17.624.210	18.029.690	18.441.316	18.958.306	19.692.645	20.129.411
EBITDA (%)	50	50	51	52	52	53	53	54	54	55
Αποσβέσεις	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200
τόκοι	1.151.773	1.051.303	947.819	841.231	731.445	618.365	501.893	381.927	258.362	131.090
EBIT	11.458.874	12.012.791	12.550.458	13.260.061	13.889.565	14.408.125	14.936.223	15.573.179	16.431.083	16.995.120
Φόρος Επιχειρήσεων (22%)	2.520.952	2.642.814	2.761.101	2.917.213	3.055.704	3.169.787	3.285.969	3.426.099	3.614.838	3.738.927
Καθαρό κέρδος	8.937.922	9.369.977	9.789.358	10.342.848	10.833.861	11.238.337	11.650.254	12.147.080	12.816.245	13.256.194
(συν) Αποσβέσεις	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200	3.003.200
(πλην) Αποπληρωμή κεφαλαίου	3.348.991	3.449.461	3.552.944	3.659.533	3.769.319	3.882.398	3.998.870	4.118.836	4.242.402	4.369.674
Καθαρές ταμειακές ροές (FCF)	8.592.131	8.923.716	9.239.613	9.686.515	10.067.742	10.359.139	10.654.584	11.031.443	11.577.043	11.889.720
Αθροιστικές καθαρές ταμειακές ροές	75.243.714	84.167.430	93.407.043	103.093.558	113.161.299	123.520.438	134.175.022	145.206.465	156.783.508	168.673.229
uFCF	13.092.895	13.424.480	13.740.377	14.187.279	14.568.506	14.859.903	15.155.347	15.532.207	16.077.807	16.390.484
Αποπληρωμή κεφαλαίου	3.348.991	3.449.461	3.552.944	3.659.533	3.769.319	3.882.398	3.998.870	4.118.836	4.242.402	4.369.674
Εναπομείναν κεφάλαιο δανεισμού	35.043.437	31.593.976	28.041.032	24.381.499	20.612.180	16.729.782	12.730.912	8.612.075	4.369.674	0
IRR (project)	13.092.895	13.424.480	13.740.377	14.187.279	14.568.506	14.859.903	15.155.347	15.532.207	16.077.807	16.390.484
12%										
Καθαρή Παρούσα Αξία (NPV)	13.092.895	13.424.480	13.740.377	14.187.279	14.568.506	14.859.903	15.155.347	15.532.207	16.077.807	16.390.484
Ετήσια δόση δανείου	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764	4.500.764
Συντελεστής κάλυψης τοκοχρεολυσίου	2,91	2,98	3,05	3,15	3,24	3,30	3,37	3,45	3,57	3,64
own IRR	8.592.131	8.923.716	9.239.613	9.686.515	10.067.742	10.359.139	10.654.584	11.031.443	11.577.043	11.889.720
36%										
own NPV	8.592.131	8.923.716	9.239.613	9.686.515	10.067.742	10.359.139	10.654.584	11.031.443	11.577.043	11.889.720

ΚΕΦ.12. Παραπομπές

1. Βουλέλλης, Π. (2021). *Καταγραφή κοινωνικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών δεδομένων για τον Υπολογισμό της Φέρουσας Ικανότητας του Δ. Θήρας.* Αθήνα : Δήμος Θήρας.
2. Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΦΕΚ 128/Α/03.07.2008)
3. Γεωλογική μελέτη για το ακίνητο ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ», Οκτώβριος 2022
4. ΔΑΙΔΑΛΟΣ ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΗ – ΝΙΚ. ΤΑΚΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε. (2023). *Μελέτη Στρατηγικής Επένδυσης στη Βλυχάδα Σαντορίνης – Στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΣΜΠΕ).* Αθήνα.
5. Δήμος Θήρας. (2021). *ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2019-2023 (Α' ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ).* Αθήνα: Ανάδοχος έργου: GREEN TREE PARTNERS ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΙΚΕ.
6. ΕΓΥ/ΥΠΑΠΕΝ (2015). Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών του Υδατικού Διαμερίσματος (GR14)
7. Εδαφική Ατζέντα 2030. Στρατηγική προσανατολισμένη στην ανάληψη συγκεκριμένων ενεργειών για την προώθηση της εδαφικής συνοχής στην Ευρώπη: '"Ένα μέλλον για όλες τις περιοχές"
8. Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΦΕΚ 2464Β/03-12-2000)
9. ΕΛ.ΣΤΑΤ., Διάρθρωση πληθυσμού και απασχόλησης (2021)
10. Έρευνα για την αειφόρο ανάπτυξη στη Νήσο Μύκονο, Δίκτυο Αειφόρων Νήσων Δάφνη, Μύκονος Ιούνιος 2007
11. ΖΟΕ Σαντορίνης ΦΕΚ 139Δ/19-03-1990, ΦΕΚ 144ΑΑΠ/2012
12. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργο «ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ 5 ΑΣΤΈΡΩΝ (149 ΚΛΙΝΩΝ)»
13. ΜΠΕ "Δ' Φάση Ηλεκτρικής Διασύνδεσης των Κυκλάδων με το Ελληνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας", ΑΔΜΗΕ Μάιος 2020
14. Μετεωρολογικά στοιχεία: HYPERLINK "http://meteoblue.com" http://meteoblue.com
15. Ν. 3827/2010 "Κύρωση της Ευρωπαϊκής Σύμβασης του Τοπίου"
16. Ν. 3937/2011 "Διατήρηση της βιοποικιλότητας και άλλες διατάξεις"
17. Οδηγία 2014/89/ΕΕ περί θεσπίσεως πλαισίου για τον θαλάσσιο χωροταξικό σχεδιασμό

18. Παροχή Υπηρεσιών Συμβούλου για την προετοιμασία Σχεδίου Σκοπιμότητας Διερεύνησης της δημιουργίας τουριστικών υποδομών τουριστικών στη Σαντορίνη. Διατύπωση εναλλακτικών σεναρίων και πρόγραμμα αναγκαίων ενεργειών (concept plan)

19. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. (2021). *Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου 2021-2025.* Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

20. Περιφέρεια Ν. Αιγαίου Νοέμβριος (2016). Επικαιροποιημένο Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Περιφέρεια Ν. Αιγαίου

21. Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Νοτίου Αιγαίου (ΦΕΚ 1487/Β/10.10.2003)

22. ΣΜΠΕ ΠΕΠΕ Νοτίου Αιγαίου 2021 – 2027

23. Σπιλάνης, Ι. (2017). *Τουριστικό Παρατηρητήριο Σαντορίνης. Αποτύπωση της κατάστασης της τουριστικής δραστηριότητας και των επιπτώσεων της στον προορισμό, ανάλυση SWOT και εναλλακτικά σενάρια πολιτικής.* Μυτιλίνη: Πανεπιστήμιο Αιγαίου – Εργαστήριο Τοπικής και Νησιωτικής Ανάπτυξης .

24. Στοιχεία εγκαταστάσεων ΑΠΕ: HYPERLINK "http://www.rae.gr" www.rae.gr

25. Στοιχεία περιοχών προστασίας: HYPERLINK "http://geodata.gov.gr" http://geodata.gov.gr , HYPERLINK "https://natura2000.eea.europa.eu/" https://natura2000.eea.europa.eu/ , HYPERLINK "http://www.oikoskopio.gr/map/" http://www.oikoskopio.gr/map/

26. Υδραυλική Μελέτη Προσωρινής Οριοθέτησης Δύο Ανώνυμων Ρεμάτων που διέρχονται επί του ακινήτου ιδιοκτησίας της εταιρείας με την επωνυμία «ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΗ», 2021

27. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. (2020). *"Αξιολόγηση, αναθεώρηση και εξειδίκευση του Περιφερειακού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης Περιφέρειας ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ" (Στάδιο Β1).* Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού.

28. Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού – Αρχαιολογικοί Χώροι και Μνημεία: http://listedmonuments.culture.gr

ΙΙ. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

Α.Α.Π. Τεύχος Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων και Πολεοδομικών θεμάτων

Α.Δ.Μ.Η.Ε. Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Α.Ε. Ανώνυμη Εταιρεία

Α.Ε.Π. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Α.Π.Ε. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

άρ. Άρθρο

αρ. πρωτ. Αριθμός Πρωτοκόλλου

Α.μεΑ. Άτομα με Αναπηρία

Α.Σ.Α. Αστικά Στερεά Απόβλητα

Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. Ανώτατη Σχολή Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης

Α.Τ.Ε.Ι. Ανώτατο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

β.δ. βασιλικό διάταγμα

Γ.Γ. Γενικός Γραμματέας

Γ.Γ.Σ.Ι.Ε. Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων

Γ.Δ.Σ.Ε. Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων

Γ.Ε.ΜΗ. Γενικό Εμπορικό Μητρώο

Γ.Μ. Γραμμές Μεταφοράς

Γ.Π.Σ. Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο

Γ.Γ.Χ.Σ.Α.Π. Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος

Γ.Ο.Κ. Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός

Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α. Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης

Γ.Υ.Σ. Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού

Δ. Δήμος

Δ.Δ. Δημοτικό Διαμέρισμα

Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε. Διαχειριστής Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας

Δ.Ε.Η. Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού

Δ.Ε.Σ.Ε. Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων

Δ.Ε.Σ.Κ.Π.Χ.Σ. Διυπουργική Επιτροπή Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης

Δ.Κ. Δημοτική Κοινότητα

Δ/νση Διεύθυνση

Δ.Χ. Δημόσιας Χρήσεως

Ε.Ε. Ευρωπαϊκή Ένωση

Ε.Ε.Δ.Δ. Ενοικιαζόμενα Επιπλωμένα Δωμάτια – Διαμερίσματα

Ε.Ε.Λ. Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων

Ε.Ε.Υ. Εθνική Επιτροπή Υδάτων

Ε.Κ. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ε.Κ.ΧΑ. Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση

ΕΛ.ΣΤΑΤ. Ελληνική Στατιστική Αρχή

Ε.Μ.Σ.Υ. Εθνικό Μητρώο Σημείων Υδροληψίας

Ε.Ο. Επαρχιακή Οδός

Ε.Ο.Τ. Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού

Ε.Π.Α.Ε. Επιτροπή Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου

Ε.Π.Σ. Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο

Ε.Π.Χ.Σ.Α.Α. Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης

Ε.Ρ.Σ. Εγκεκριμένο Ρυμοτομικό Σχέδιο

Ε.Σ.Μ.Η.Ε. Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Ε.Σ.Π.Α. Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης

Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Δημόσιου Ακινήτου

Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικής Επένδυσης

Ε.Τ.Υ. Ειδική Τουριστική Υποδομή

Ε.Υ.Δ. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

Ε.Υ.Π.Α.Τ.Ε. Ειδική Υπηρεσία Προώθησης και Αδειοδότησης Τουριστικών Επενδύσεων

Ε.Χ.Σ. Ειδικό Χωρικό Σχέδιο

Ζ.Ε.Π. Ζώνη Ειδικής Προστασίας

Ζ.Ο.Ε. Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου

Θ.Σ. Θεματικοί Στόχοι

Ι.Μ. Ιερά Μονή

Ι.Τ.Υ.Σ. Ιδιαιτέρως Τροποποιημένα Υδατικά Συστήματα

Ι.Χ. Ιδιωτικής Χρήσεως

Κ.Α Κλιματική Αλλαγή

Κ.Α.Ζ. Καταφύγια Άγριας Ζωής

Κ.Δ.Α.Υ. Κέντρο Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών

κ.κ. κατά κεφαλήν

Κ.Υ.Α κοινή υπουργική απόφαση

Λ.Α.Π. Λεκάνη Απορροής Ποταμών

Μ.Ε.Α. Μονάδες Επιβατικών Αυτοκινήτων

ν. νόμος

ν.δ. νομοθετικό διάταγμα

Ν.Ο.Κ. Νέος Οικοδομικός Κανονισμός

Ν.Π.Δ.Δ. Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου

Ν.Σ.Κ. Νομικό Συμβούλιο του Κράτους

Ξ.Ε.Ε. Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος

Ο.Δ.Ε.Π. Οργανισμός Διοίκησης Εκκλησιαστικής Περιουσίας

Ο.Τ.Α. Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Π. Περιφέρεια

παρ. παράγραφος

Π.Α.Υ. Περιοχές Ανάπτυξης Υδατοκαλλιεργειών

π.δ. προεδρικό διάταγμα

Π.Ε. Περιφερειακή Ενότητα

π.ε. πρακτικό επεξεργασίας

περ. περίπτωση

Π.Ε.Π. Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Πε.Σ.Π.Κ.Α. Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή

Π.Ε. Σ.τ.Ε. Πρακτικό Επεξεργασίας Συμβουλίου της Επικρατείας

π.κ. Ποσοστό Κάλυψης

Π.Ο.Α. Προκαταρκτική Οριογραμμή Αιγιαλού

Π.Ο.Α.Π.Δ. Περιοχή Οργανωμένης Ανάπτυξης Παραγωγικών Δραστηριοτήτων

Π.Ο.Τ.Α. Περιοχή Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης

Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού & Αειφόρου Ανάπτυξης

Π.Τ.Χ. Παραθεριστικό Τουριστικό Χωριό

Π.Χ.Π. Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο

Ρ.Α.Ε. Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας

σ.δ. συντελεστής δόμησης

Σ.Δ.Λ.Α.Π. Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών

Σ.Δ.Κ.Π. Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας

Σ.Ε. Στρατηγική Επένδυση

σ.ε. συμβολαιογραφικό έγγραφο

Σ.Ε.Σ. Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης

Σ.Μ.Π.Ε. Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Σ.Π.Π. Σημαντική περιοχή για τα πουλιά

Σ.τ.Ε. Συμβούλιο της Επικρατείας

Σ.Τ.Κ. Σύνθετο Τουριστικό Κατάλυμα

Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π. Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης

Τ.Δ. Τοπογραφικό Διάγραμμα

Τ.Ε.Ε. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος

Τ.Ε.Κ. Τουριστικές Επιπλωμένες Κατοικίες

Τ.Ι.Φ.Κ. Τοπίο Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους

Τ.Π.Ε. Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Τ.Φ.Ι. Τουριστική Φέρουσα Ικανότητα

Υ.Α. Υδατικές Ανάγκες

υ.α. υπουργική απόφαση

Υ.Δ. Υδατικό Διαμέρισμα

Υ.ΔΟΜ. Υπηρεσία Δόμησης

Υπ. Υπουργείο/Υπουργός

Υ.Π.Α. Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας

ΥΠ.ΑΝ.ΕΠ. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Υ.Π.ΕΝ. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων

Υ.Υ.Σ. Υπόγειο Υδατικό Σύστημα

Φ.Ε.Κ. Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως

Φ.Ι. Φέρουσα Ικανότητα

Χ.Υ.Τ.Α. Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων

ΙΝ.Σ.Ε.Τ.Ε. Ινστιτούτο του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων

I.P.C.C. Intergovernmental Panel on Climate Change (Διακυβερνητική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή)

S.W.O.T. Strengths Weaknesses Opportunities Threat

Έργα που αναφέρονται

Δεν έχουν καθοριστεί πηγές στο τρέχον έγγραφο.